Η ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ Η ΚΑΙΝΗ
ΔΙΑΘΗΚΗ

VETUS ET NOVUM
TESTAMENTUM

EX ANTIQUISSIMO CODICE VATICANO

EDIDIT

ANGELUS MAIUS

S. R. E. CARD.

Tom. III.

ROMAE MDCCCLVII.
APUD JOSEPHUM SPITHÖVER

LIPSIAE — APUD E. F. STEINACKER

TYP. S. C. DE PROP. FIDE

ΨΑΛΜΟΙ.

Α.

1 Μακάριος ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν, καὶ ἐν I.
ὁδῷ ἁμαρτωλῶν οὐκ ἔστη, καὶ ἐπὶ καθέδραν λοιμῶν οὐκ ἐκάθι-
2 σεν. Ἀλλ' ἢ ἐν τῷ νόμῳ κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ
3 νόμῳ αὐτοῦ μελετήσει ἡμέρας καὶ νυκτός. Καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύ-
λον τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων, ὃ τὸν καρ-
πὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ· καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀποῤ-
4 ῥυήσεται, καὶ πάντα ὅσα ἂν ποιῇ κατευοδωθήσεται. Οὐχ οὕτως
οἱ ἀσεβεῖς οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἢ ὡς ὁ χνοῦς ὃν ἐκρίπτει ὁ ἄνεμος
5 ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. Διὰ τοῦτο οὐκ ἀναστήσονται οἱ ἀσεβεῖς
6 ἐν κρίσει, οὐδὲ ἁμαρτωλοὶ ἐν βουλῇ δικαίων. Ὅτι γεινώσκει κύ-
ριος ὁδὸν δικαίων, καὶ ὁδὸς ἀσεβῶν ἀπολεῖται.

Β.

1 2 Ἱνατί ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά. Παρέστησαν II.
οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αυτὸ κα-
3 τὰ τοῦ κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ. Διάψαλμα. Διαῤ-
ῥήξωμεν τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν, καὶ ἀποῤῥείψωμεν * ἀφ' ἡμῶν τὸν ζυ- * a. m. ειψ. Sic et infra.
4 γὸν αὐτῶν. Ὁ κατοικῶν ἐν οὐρανοῖς ἐκγελάσεται αὐτοὺς, καὶ ὁ
5 κύριος ἐκμυκτηριεῖ αὐτούς. Τότε λαλήσει πρὸς αὐτοὺς ἐν ὀργῇ αὐ-
6 τοῦ, καὶ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ ταράξει αὐτούς. Ἐγὼ δὲ κατεστάθην
7 ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Σειὼν ὄρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ. Διαγγέλλων τὸ πρόσ-
ταγμα κυρίου· κύριος εἶπεν πρός με, υἱός μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον
8 γεγέννηκά σε. Αἴτησαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρο-
9 νομίαν σου, καὶ τὴν κατάσχεσίν σου τὰ πέρατα τῆς γῆς. Ποιμα-
νεῖς αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς σκεῦος κεραμέως συντρείψεις αὐ-
10 τούς. Καὶ νῦν βασιλεῖς σύνετε, παιδεύθητε πάντες οἱ κρείνοντες

τὴν γῆν. Δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν φόβῳ, καὶ ἀγαλλιᾶσθε αὐτῷ 11
ἐν τρόμῳ. Δράξασθε παιδείας, μή ποτε ὀργισθῇ κύριος, καὶ 12
ἀπολεῖσθε ἐξ ὁδοῦ δικαίας. Ὅταν ἐκκαυθῇ ἐν τάχει ὁ θυμὸς 13
αὐτοῦ· μακάριοι πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ.

Γ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ, ὁπότε ἀπεδίδρασκεν ἀπὸ προσώπου
Ἀβεσσαλὼμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

III. Κύριε τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλείβοντές με; πολλοὶ ἐπανίσταν- 2
ται ἐπ' ἐμέ. Πολλοὶ λέγουσιν τῇ ψυχῇ μου, οὐκ ἔστιν σωτη- 3
ρία ἐν τῷ θεῷ αὐτοῦ. Διάψαλμα. Σὺ δὲ κύριε ἀντιλήμπτωρ μου 4
εἶ, δόξα μου καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλήν μου. Φωνῇ μου πρὸς κύ- 5
ριον ἐκέκραξα, καὶ ἐπήκουσέν μου ἐξ ὄρους ἁγίου αὐτοῦ. Διά-
ψαλμα. Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὕπνωσα, ἐξηγέρθην, ὅτι κύριος ἀν- 6
τιλήμψεταί μου. Οὐ φοβηθήσομαι ἀπὸ μυριάδων λαοῦ, τῶν κύ- 7
κλῳ ἐπιτιθεμένων μοι. Ἀνάστα κύριε, σῶσόν με ὁ θεός μου· ὅτι 8
σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως, ὀδόντας
ἁμαρτωλῶν συνέτρειψας. Τοῦ κυρίου ἡ σωτηρία, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν 9
σου ἡ εὐλογία σου.

Δ.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ψαλμοῖς ᾠδὴ τῷ Δαυεὶδ.

IV. Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαί με εἰσήκουσέν μου ὁ θεὸς τῆς δικαιοσύνης 2
μου, ἐν θλείψει ἐπλάτυνάς μοι· οἰκτείρησόν με, καὶ εἰσάκουσον
τῆς προσευχῆς μου. Υἱοὶ ἀνθρώπων, ἕως πότε βαρυκάρδιοι; 3
ἱνατί ἀγαπᾶτε ματαιότητα, καὶ ζητεῖτε ψεῦδος; Διάψαλμα. Καὶ 4
γνῶτε ὅτι ἐθαυμάστωσεν κύριος τὸν ὅσιον αὐτοῦ, κύριος εἰσακού-
σεταί μου ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς αὐτόν. Ὀργίζεσθε καὶ μὴ 5
ἁμαρτάνετε, ἃ λέγετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐπὶ ταῖς κοίταις
ὑμῶν κατανύγητε. Διάψαλμα. Θύσατε θυσίαν δικαιοσύνης, καὶ 6

7 ἐλπίσατε ἐπὶ κύριον. Πολλοὶ λέγουσιν, τίς δείξει ἡμῖν τὰ
ἀγαθά; ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου κύριε.
8 Ἔδωκας εὐφροσύνην εἰς τὴν καρδίαν μου· ἀπὸ καρποῦ σείτου * καὶ * 2. m. σίτου.
9 οἴνου καὶ ἐλαίου αὐτῶν ἐπληθύνθησαν. Ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ
κοιμηθήσομαι, καὶ ὑπνώσω· ὅτι σὺ κύριε κατὰ μόνας ἐπ' ἐλπίδι
κατῴκισάς με·

Ε.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς κληρονομούσης ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

2 Τὰ ῥήματά μου ἐνώτισαι κύριε, σύνες τῆς κραυγῆς μου. Πρό- V.
3 σχες τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου ὁ βασιλεύς μου καὶ ὁ θεός μου·
4 ὅτι πρὸς σὲ προσεύξομαι κύριε. Τὸ πρωὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς
5 μου· τὸ πρωὶ παραστήσομαί σοι, καὶ ἐπόψομαι. Ὅτι οὐχὶ θεὸς
6 θέλων ἀνομίαν σὺ εἶ· οὐδὲ παροικήσει σοι πονηρευόμενος. Οὐ
διαμενοῦσιν παράνομοι κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου· ἐμίσησας κύ-
7 ριε * πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν. Ἀπολεῖς πάντας * κύριε abraditur in cod.
τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος· ἄνδρα αἱμάτων καὶ δόλιον βδελύσσε-
8 ται κύριος. Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου εἰσελεύσομαι
εἰς τὸν οἶκόν σου, προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἅγιόν σου ἐν φόβῳ σου.
9 Κύριε ὁδήγησόν με ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου,
10 κατεύθυνον ἐνώπιόν σου τὴν ὁδόν μου. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ στό-
ματι αὐτῶν ἀλήθεια, ἡ καρδία αὐτῶν ματαία· τάφος ἀνεῳγμέ-
11 νος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν. Κρῖνον
αὐτοὺς ὁ θεός· ἀποπεσάτωσαν ἀπὸ τῶν διαβουλιῶν αὐτῶν, κατὰ
τὸ πλῆθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῶν ἔξωσον αὐτούς, ὅτι παρεπίκρα-
12 νάν σε κύριε. Καὶ εὐφρανθήτωσαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ἐλπίζοντες
ἐπὶ σέ, εἰς αἰῶνα ἀγαλλιάσονται, καὶ κατασκηνώσεις ἐν αὐτοῖς·
καὶ καυχήσονται ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομά σου.
13 Ὅτι σὺ εὐλογεῖς δίκαιον· κύριε, ὡς ὅπλῳ εὐδοκίας ἐστεφάνωσας
ἡμᾶς.

ϛ.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις ὑπὲρ τῆς ὀγδόης
ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

VI. Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, μὴ δὲ τῇ ὀργῇ σου παι- 2
δεύσῃς με. Ἐλέησόν με κύριε, ὅτι ἀσθενής εἰμι· ἴασαί με, ὅτι 3
ἐταράχθη τὰ ὀστᾶ μου. Καὶ ἡ ψυχή μου ἐταράχθη σφόδρα· 4
καὶ σὺ κύριε ἕως πότε. Ἐπίστρεψον κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχήν μου· 5
σῶσόν με ἕνεκεν τοῦ ἐλέους σου. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ θανάτῳ ὁ 6
μνημονεύων σου, ἐν δὲ τῷ ᾅδῃ τίς ἐξομολογήσεταί σοι. Ἐκοπί- 7
ασα ἐν στεναγμῷ μου, λούσω καθ' ἑκάστην νύκτα τὴν κλείνην μου,
ἐν δάκρυσίν μου τὴν στρωμνήν μου βρέξω. Ἐταράχθη ἀπὸ θυμοῦ 8
ὁ ὀφθαλμός μου, ἐπαλαιώθην ἐν πᾶσιν τοῖς ἐχθροῖς μου. Ἀπό- 9
στητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, ὅτι εἰσήκου-
σεν κύριος τῆς φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ μου. Εἰσήκουσεν κύριος τῆς 10
δεήσεώς μου, κύριος τὴν προσευχήν μου προσεδέξατο. Αἰσχυν- 11
θείησαν καὶ ταραχθείησαν σφόδρα * πάντες οἱ ἐχθροί μου, ἐπι-
στραφείησαν καὶ αἰσχυνθείησαν σφόδρα διὰ τάχους.

* σφόδρα abraditur in cod.

Ζ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ, ὃν ᾖσεν τῷ κυρίῳ ὑπὲρ τῶν
λόγων Χουσεὶ υἱοῦ Ἰεμενεί.

VII. Κύριε ὁ θεός μου ἐπὶ σοὶ ἤλπισα, σῶσόν με ἐκ πάντων τῶν 2
διωκόντων με, καὶ ῥῦσαί με. Μή ποτε ἁρπάσῃ ὡς λέων τὴν ψυ- 3
χήν μου, μὴ ὄντος λυτρουμένου, μὴ δὲ σώζοντος. Κύριε ὁ θεός 4
μου εἰ ἐποίησα τοῦτο, εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν χερσίν μου. Εἰ ἀνταπέ- 5
δωκα τοῖς ἀνταποδιδοῦσίν μοι κακὰ, ἀποπέσοιμι ἄρα ἀπὸ τῶν ἐχ-
θρῶν μου κενός. Καταδιώξαι ἄρα ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχήν μου καὶ 6
καταλάβοι, καὶ καταπατήσαι εἰς γῆν τὴν ζωήν μου, καὶ τὴν δό-
ξαν μου εἰς χοῦν κατασκηνώσαι. Διάψαλμα. Ἀνάστηθι κύριε ἐν 7

ὀργῇ σου, ὑψώθητι ἐν τοῖς πέρασι τῶν ἐχθρῶν μου· ἐξεγέρθητι
8 κύριε ὁ θεός μου ἐν προστάγματι ᾧ ἐνετείλω. Καὶ συναγωγὴ
9 λαῶν κυκλώσει σε· καὶ ὑπὲρ ταύτης εἰς ὕψος ἐπίστρεψον. Κύ-
ριος κρινεῖ λαούς· κρῖνόν με κύριε κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ
10 κατὰ τὴν ἀκακίαν μου ἐπ' ἐμοί. Συντελεσθήτω δὴ πονηρία
ἁμαρτωλῶν, καὶ κατευθυνεῖς δίκαιον, ἐτάζων καρδίας καὶ νε-
11 φροὺς ὁ θεός. Δικαία ἡ βοήθειά μου παρὰ τοῦ θεοῦ τοῦ σώ-
12 ζοντος τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. Ὁ θεὸς κριτὴς δίκαιος, καὶ
ἰσχυρὸς καὶ μακρόθυμος, μὴ ὀργὴν ἐπάγων καθ' ἑκάστην ἡμέ-
13 ραν. Ἐὰν μὴ ἐπιστραφῆτε, τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ στιλβώσει, τὸ
14 τόξον αὐτοῦ ἐνέτεινεν, καὶ ἡτοίμασεν αὐτό. Καὶ ἐν αὐτῷ ἡτοί-
μασεν σκεύη θανάτου, τὰ βέλη αὐτοῦ τοῖς καιομένοις ἐξειργάσα-
15 το. Ἰδοὺ ὠδίνησεν ἀνομίαν, συνέλαβεν πόνον, καὶ ἔτεκεν ἀδικίαν.
16 Λάκκον ὤρυξεν καὶ ἀνέσκαψεν αὐτὸν, καὶ ἐμπεσεῖται εἰς βόθρον
17 ὃν εἰργάσατο. Ἐπιστρέψει ὁ πόνος αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ,
18 καὶ ἐπὶ κορυφὴν αὐτοῦ ἡ ἀδικία αὐτοῦ καταβήσεται. Ἐξομο-
λογήσομαι κυρίῳ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ψαλῶ τῷ ὀνό-
ματι κυρίου τοῦ ὑψίστου.

H.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ληνῶν ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

2 Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ VIII.
3 γῇ; ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά σου ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν. Ἐκ
στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον· ἕνεκα τῶν ἐχ-
4 θρῶν σου τοῦ καταλῦσαι ἐχθρὸν καὶ ἐκδικητήν. Ὅτι ὄψομαι τοὺς
οὐρανοὺς ἔργα τῶν δακτύλων σου, σελήνην καὶ ἀστέρας, ἃ σὺ
5 ἐθεμελίωσας. Τί ἐστιν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ; ἢ υἱὸς
6 ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν. Ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι
7 παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν. Καὶ κα-
τέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα χειρῶν σου· πάντα ὑπέταξας ὑπο-
8 κάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Πρόβατα καὶ βόας πάσας, ἔτι δὲ καὶ

τὰ κτήνη τοῦ πεδίου. Τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοὺς ἰχ- 9
θύας τῆς θαλάσσης, τὰ διαπορευόμενα τρίβους θαλασσῶν. Κύ-
ριε ὁ κύριος ἡμῶν ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. 10

Θ.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ
ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

IX. Ἐξομολογήσομαί σοι κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, διηγήσομαι 2
πάντα τὰ θαυμάσιά σου. Εὐφρανθήσομαι καὶ ἀγαλλιάσομαι 3
ἐν σοὶ, ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου ὕψιστε. Ἐν τῷ ἀποστραφῆναι τὸν 4
ἐχθρόν μου εἰς τὰ ὀπίσω, ἀσθενήσουσιν καὶ ἀπολοῦνται ἀπὸ προσ-
ώπου σου. Ὅτι ἐποίησας τὴν κρίσιν μου καὶ τὴν δίκην μου, 5
ἐκάθισας ἐπὶ θρόνου ὁ κρίνων δικαιοσύνην. Ἐπετίμησας ἔθνεσιν, 6
καὶ ἀπώλετο ὁ ἀσεβὴς, τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐξήλειψας εἰς τὸν αἰ-
ῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Τοῦ ἐχθροῦ ἐξέλιπον αἱ 7
ῥομφαῖαι εἰς τέλος, καὶ πόλεις καθεῖλες· ἀπώλετο τὸ μνημόσυ-
νον αὐτῶν μετ' ἤχου. Καὶ ὁ κύριος εἰς τὸν αἰῶνα μένει· ἡτοί- 8
μασεν ἐν κρίσει τὸν θρόνον αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς κρινεῖ τὴν οἰκου- 9
μένην ἐν δικαιοσύνῃ, κρινεῖ λαοὺς ἐν εὐθύτητι. Καὶ ἐγένετο κύ- 10
ριος καταφυγὴ τῷ πένητι, βοηθὸς ἐν εὐκαιρίαις ἐν θλίψει. Καὶ 11
ἐλπισάτωσαν ἐπὶ σὲ οἱ γεινώσκοντες τὸ ὄνομά σου, ὅτι οὐκ ἐνκα-
τέλιπες τοὺς ἐκζητοῦντάς σε κύριε. Ψάλατε τῷ κυρίῳ τῷ κατοι- 12
κοῦντι ἐν Σιὼν, ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν τὰ ἐπιτηδεύματα
αὐτοῦ. Ὅτι ἐκζητῶν τὰ αἵματα αὐτῶν ἐμνήσθη, οὐκ ἐπελάθετο 13
τῆς δεήσεως τῶν πενήτων. Ἐλέησόν με κύριε, ἴδε τὴν ταπείνω- 14
σίν μου ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, ὁ ὑψῶν με ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ θα-
νάτου. Ὅπως ἂν ἐξαγγείλω πάσας τὰς αἰνέσεις σου ἐν ταῖς πύ- 15
λαις τῆς θυγατρὸς Σιών· ἀγαλλιάσομαι ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου.
Ἐνεπάγησαν ἔθνη ἐν διαφθορᾷ ᾗ ἐποίησαν· ἐν παγίδι ταύτῃ ᾗ ἔκρυ- 16
ψαν συνελήμφθη ὁ ποὺς αὐτῶν. Γινώσκεται κύριος κρίματα ποιῶν, 17

ἐν ʇοῖς ἔργοις ʇῶν χειρῶν αὐτοῦ συνελήμφθη ὁ ἁμαρʇωλός. Ὠδὴ
18 διαψάλματος. Ἀποστραφήτωσαν οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰς τὸν ᾅδην,
19 πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπιλανθανόμενα τοῦ θεοῦ. Ὅτι οὐκ εἰς τέ-
λος ἐπιλησθήσεται ὁ πτωχὸς, ἡ ὑπομονὴ τῶν πενήτων οὐκ ἀπο-
20 λεῖται εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀνάστηθι κύριε, μὴ κραταιούσθω ἄν-
21 θρωπος, κριθήτωσαν ἔθνη ἐνώπιόν σου. Κατάστησον κύριε νο-
μοθέτην ἐπ' αὐτοὺς, γνώτωσαν ἔθνη ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἰσίν. Διά-
ψαλμα.

22 Ἱναʇί κύριε ἀφέσʇηκας μακρόθεν, ὑπερορᾷς ἐν εὐκαιρίαις * ἐν * 1. m. εὔκαιρ.
23 θλίψει; Ἐν ʇῷ ὑπερηφανεύεσθαι ʇὸν ἀσεβῆ ἐνπυρίζεʇαι * ὁ πʇωχὸς, * 2. m. ἐμπυρ.
24 συλλαμβάνονʇαι * ἐν διαβουλίοις οἷς διαλογίζονʇαι. Ὅʇι ἐπαι- * 1. m. συλλαμβάνοντι.
νεῖται * ὁ ἁμαρτωλὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ * 1. m. ἐπαινεῖτε.
25 ἀδικῶν ἐνευλογεῖται. Παρώξυνεν τὸν κύριον ὁ ἁμαρτωλὸς, καʇὰ
τὸ πλῆθος ʇῆς ὀργῆς αὐτοῦ οὐκ ἐκζητήσει· οὐκ ἔσʇιν ὁ θεὸς ἐνώ-
26 πιον αὐτοῦ. Βεβηλοῦνται αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἐν πανʇὶ καιρῷ· ἀνταναι-
ρεῖται ʇὰ κρίμαʇά σου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, πάνʇων ʇῶν ἐχθρῶν
27 αὐτοῦ κατακυριεύσει. Εἶπεν γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐ μὴ σα-
28 λευθῶ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν ἄνευ κακοῦ. Οὗ ἀρᾶς τὸ στόμα
αὐτοῦ γέμει καὶ πικρίας καὶ δόλου, ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ κό-
29 πος καὶ πόνος. Ἐνκάθηται * ἐνέδρᾳ μετὰ πλουσίων ἐν ἀποκρύ- * 2 m. Ἐγκ
φοις, ἀποκτεῖναι ἀθῶον· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς ʇὸν πένητα ἀπο-
30 βλέπουσιν. Ἐνεδρεύει ἐν ἀποκρύφῳ ὡς λέων ἐν τῇ μάνδρᾳ αὐτοῦ·
ἐνεδρεύει τοῦ ἁρπάσαι πτωχὸν, ἁρπάσαι πτωχὸν, ἐν τῷ ἑλκῦσαι
31 αὐτὸν ἐν τῇ παγίδι αὐτοῦ. Ταπεινώσει αὐτὸν, κύψει καὶ πεσεῖ-
32 ται ἐν τῷ αὐτὸν κατακυριεῦσαι τῶν πενήτων. Εἶπεν γὰρ ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτοῦ, ἐπιλέλησται ὁ θεὸς, ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον
33 αὐτοῦ τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τέλος. Ἀνάστηθι κύριε ὁ θεὸς, ὑψω-
34 θήτω ἡ χείρ σου, μὴ ἐπιλάθῃ τῶν πενήτων. Ἕνεκεν τίνος πα-
ρώξυνεν ὁ ἀσεβὴς τὸν θεόν; εἶπεν γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐ ζη-
35 τήσει. Βλέπεις, ὅτι σὺ πόνον καὶ θυμὸν κατανοήσεις *, τοῦ * 2. m. κατανοεῖς.
παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς χεῖράς σου· σοὶ οὖν ἐνκαταλέλειπται ὁ
36 πτωχὸς, ὀρφανῷ σὺ ἦσθα βοηθός. Σύʇρειψον τὸν βραχείονα τοῦ

ἁμαρτωλοῦ καὶ πονηροῦ, ζητηθήσεται ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ καὶ οὐ
μὴ εὑρεθῇ δι' αὐτήν. Βασιλεύσει κύριος εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς 37
* 2. m. ϑε. τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ἀπολεῖσθαι * ἔθνη ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ. Τὴν 38
ἐπιθυμίαν τῶν πενήτων εἰσήκουσεν κύριος, τὴν ἑτοιμασίαν τῆς
καρδίας αὐτῶν προσέσχεν τὸ οὖς σου. Κρῖναι ὀρφανῷ καὶ τα- 39
πεινῷ, ἵνα μὴ προσθῇ ἔτι μεγαλαυχεῖν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς.

I.

Εἰς τὸ τέλος τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

X. Ἐπὶ τῷ κυρίῳ πέποιθα, πῶς ἐρεῖτε τῇ ψυχῇ μου, μετανα-
στεύου ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθίον; Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἐνέ- 2
τειναν τόξον, ἡτοίμασαν βέλη εἰς φαρέτραν, τοῦ κατατοξεῦσαι
* 1. m. σκοτωμένη. ἐν σκοτομήνῃ * τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. Ὅτι ἃ κατηρτίσω καθεῖ- 3
λον, ὁ δὲ δίκαιος τί ἐποίησεν; Κύριος ἐν ναῷ ἁγίῳ αὐτοῦ, κύ- 4
ριος ἐν οὐρανῷ ὁ θρόνος αὐτοῦ· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πέ-
νητα ἀποβλέπουσιν, τὰ βλέφαρα αὐτοῦ ἐξετάζει τοὺς υἱοὺς τῶν
ἀνθρώπων. Κύριος ἐξετάζει τὸν δίκαιον καὶ τὸν ἀσεβῆ, ὁ δὲ ἀγα- 5
πῶν ἀδικίαν μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν. Ἐπιβρέξει ἐπὶ ἁμαρτω- 6
* Cod. Sin. λοὺς παγίδας, πῦρ καὶ θεῖον * καὶ πνεῦμα καταιγίδος ἡ μερὶς
τοῦ ποτηρίου αὐτῶν. Ὅτι δίκαιος κύριος καὶ δικαιοσύνας ἠγά- 7
πησεν, εὐθύτητα εἶδεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

IA.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς ὀγδόης ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

XI. Σῶσόν με κύριε, ὅτι ἐκλέλοιπεν ὅσιος, ὅτι ὠλιγώθησαν αἱ ἀλή- 2
θειαι ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων. Μάταια ἐλάλησεν ἕκαστος 3
πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, χείλη δόλια ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρ-
* 2. m. Ἐξολοθρ. δίᾳ ἐλάλησαν. Ἐξολεθρεύσαι * κύριος πάντα τὰ χείλη τὰ δόλια, 4
καὶ γλῶσσαν μεγαλορήμονα. Τοὺς εἰπόντας τὴν γλῶσσαν ἡμῶν 5
μεγαλυνοῦμεν, τὰ χείλη ἡμῶν παρ' ἡμῶν ἐστιν, τίς ἡμῶν κύριος

6 ἐστίν; Ἀπὸ τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ στε-
ναγμοῦ τῶν πενήτων, νῦν ἀναστήσομαι λέγει κύριος, θήσομαι ἐν
7 σωτηρίῳ, παρησιάσομαι* ἐν αὐτῷ. Τὰ λόγια κυρίου λόγια ἁγνὰ, * 2. m. παῤῥησ.
ἀργύριον πεπυρωμένον, δοκίμιον τῇ γῇ, κεκαθαρισμένον ἑπτα-
8 πλασίως. Σὺ κύριε φυλάξεις ἡμᾶς, καὶ διατηρήσεις ἡμᾶς, ἀπὸ
9 τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα. Κύκλῳ οἱ ἀσεβεῖς πε-
ριπατοῦσιν, κατὰ τὸ ὕψος σου ἐπολυώρησας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀν-
θρώπων.

ΙΒ.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

2 Ἕως πότε κύριε ἐπιλήσῃ μου εἰς τέλος; ἕως πότε ἀποστρέψεις XII.
3 τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ; Ἕως τίνος θήσομαι βουλὰς ἐν ψυ-
χῇ μου, ὀδύνας ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας; ἕως πότε ὑψωθήσεται ὁ
4 ἐχθρός μου ἐπ' ἐμέ; Ἐπίβλεψον, εἰσάκουσόν μου κύριε ὁ θεός
μου· φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς, μή ποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον.
5 Μή ποτε εἴπῃ ὁ ἐχθρός μου, ἴσχυσα πρὸς αὐτόν· οἱ θλείβοντές
6 με ἀγαλλιάσονται ἐὰν σαλευθῶ. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ ἐλέει σου ἤλ-
πισα· ἀγαλλιάσεται ἡ καρδία μου ἐν τῷ σωτηρίῳ σου. ᾄσω τῷ κυ-
ρίῳ τῷ εὐεργετήσαντί με, καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ
ὑψίστου.

ΙΓ.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐκ ἔστιν θεός· διέφθειραν καὶ XIII.
ἐβδελύχθησαν ἐν ἐπιτηδεύμασιν, οὐκ ἔστιν ποιῶν χρηστότητα οὐκ
2 ἔστιν ἕως ἑνός. Κύριος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς
3 τῶν ἀνθρώπων, τοῦ ἰδεῖν εἰ ἔστιν συνιῶν ἢ ἐκζητῶν τὸν θεόν. Παν-
τες ἐξέκλειναν, ἅμα ἠχρειώθησαν, οὐκ ἔστιν ποιῶν χρηστότητα,
οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός. Τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς

γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν· ὧν
τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει, ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι
αἷμα· σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, καὶ ὁδὸν
εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν, οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλ-
μῶν αὐτῶν. Οὐχὶ γνώσονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀδικίαν, 4
οἱ κατέσθοντες τὸν λαόν μου βρώσει ἄρτου; τὸν κύριον οὐκ ἐπε-
καλέσαντο. Ἐκεῖ ἐδειλίασαν φόβῳ, οὗ οὐκ ἦν φόβος· ὅτι ὁ θεὸς 5
ἐν γενεᾷ δικαίᾳ. Βουλὴν πτωχοῦ κατῃσχύνατε, ὅτι κύριος ἐλπὶς 6
αὐτοῦ ἐστιν. Τίς δώσει ἐκ Σιὼν τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραήλ; ἐν τῷ 7
ἐπιστρέψαι κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀγαλλιά-
σθω Ἰακὼβ, καὶ εὐφρανθήτω Ἰσραήλ.

ΙΔ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

XIV. Κύριε, τίς παροικήσει ἐν τῷ σκηνώματί σου; καὶ τίς κατα-
σκηνώσει ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ σου; Πορευόμενος ἄμωμος, καὶ 2
ἐργαζόμενος δικαιοσύνην· λαλῶν ἀλήθειαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. Ὃς 3
οὐκ ἐδόλωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ, οὐδὲ ἐποίησεν τῷ πλησίον αὐτοῦ
κακὸν, καὶ ὀνειδισμὸν οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ τοὺς ἔγγιστα αὐτοῦ. Ἐξου- 4
δένωται ἐνώπιον αὐτοῦ πονηρευόμενος, τοὺς δὲ φοβουμένους κύ-
ριον δοξάζει· ὁ ὀμνύων τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ οὐκ ἀθετῶν. Τὸ 5
ἀργύριον αὐτοῦ οὐκ ἔδωκεν ἐπὶ τόκῳ, καὶ δῶρα ἐπ' ἀθῴοις οὐκ
ἔλαβεν· ὁ ποιῶν ταῦτα οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

ΙΕ.

Στηλογραφία τῷ Δαυείδ.

XV. Φύλαξόν με κύριε, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα. Εἶπα τῷ κυρίῳ, κύ- 2
ριός μου εἶ σύ. Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστω- 3
σεν πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς. Ἐπληθύνθησαν αἱ 4
ἀσθένειαι αὐτῶν, μετὰ ταῦτα ἐτάχυναν· οὐ μὴ συναγάγω τὰς

συναγωγὰς αὐτῶν ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ μὴ μνησθῶ τῶν ὀνομάτων αὐ-
5 τῶν διὰ χειλέων μου. Κύριος μερὶς τῆς κληρονομίας μου καὶ
τοῦ ποτηρίου μου, σὺ εἶ ὁ ἀποκαθιστῶν τὴν κληρονομίαν ἐμοί.
6 Σχοινία ἐπέπεσάν μοι ἐν τοῖς κρατίστοις, καὶ γὰρ ἡ κληρονο-
7 μία μου κρατίστη μοι ἐστίν. Εὐλογήσω τὸν κύριον τὸν συνετί-
σαντά με, ἔτι δὲ καὶ ἕως νυκτὸς ἐπαίδευσάν με οἱ νεφροί μου.
8 Προωρώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντὸς, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου
9 ἐστὶν ἵνα μὴ σαλευθῶ. Διὰ τοῦτο ηὐφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ
ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκη-
10 νώσει ἐπ' ἐλπίδι. Ὅτι οὐκ ἐνκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς
11 ᾅδην, οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. Ἐγνώρισάς μοι
ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου,
τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος.

Ιϛ.

Προσευχὴ τοῦ Δαυείδ.

Εἰσάκουσον κύριε τῆς δικαιοσύνης μου, πρόσχες τῇ δεήσει μου· XVI.
2 ἐνώτισαι τὴν προσευχήν * μου οὐκ ἐν χείλεσιν δολίοις. Ἐκ προσ- * 1. m. τῆς προσευχῆς.
ώπου σου τὸ κρίμα μου ἐξέλθοι, οἱ ὀφθαλμοί μου ἰδέτωσαν εὐ-
3 θύτητας. Ἐδοκίμασας τὴν καρδίαν μου, ἐπεσκέψω νυκτὸς, ἐπύ-
4 ρωσάς με, καὶ οὐχ εὑρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδικία. Ὅπως ἂν μὴ λαλή-
σῃ τὸ στόμα μου τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, διὰ τοὺς λόγους τῶν
5 χειλέων σου ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδοὺς σκληράς. Κατάρτισαι τὰ δια-
βήματά μου ἐν ταῖς τρίβοις σου, ἵνα μὴ σαλευθῇ τὰ διαβήμα-
6 τά μου. Ἐγὼ ἐκέκραξα, ὅτι ἐπήκουσάς μου ὁ θεὸς, κλῖνον τὸ
7 οὖς σου ἐμοὶ, καὶ εἰσάκουσον τῶν ῥημάτων μου. Θαυμάστωσον
τὰ ἐλέη σου ὁ σώζων τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σὲ ἐκ τῶν ἀνθεστη-
8 κότων τῇ δεξιᾷ σου. Φύλαξόν με ὡς κόραν * ὀφθαλμοῦ· ἐν σκέπῃ * 2. m. κόρην.
9 τῶν πτερύγων σου σκεπάσεις με. Ἀπὸ προσώπου ἀσεβῶν τῶν τα-
10 λαιπωρησάντων με· οἱ ἐχθροί μου τὴν ψυχήν μου περιέσχον. Τὸ
στέαρ αὐτῶν συνέκλεισαν, τὸ στόμα αὐτῶν ἐλάλησεν ὑπερηφα-

νίαν. Ἐκβάλλοντές με νυνὶ περιεκύκλωσάν με, τοὺς ὀφθαλμοὺς 11
αὐτῶν ἔθεντο ἐκκλῖναι ἐν τῇ γῇ. Ὑπέλαβόν με ὡσεὶ λέων ἕτοι- 12
μος εἰς θήραν, καὶ ὡσεὶ σκύμνος οἰκῶν ἐν ἀποκρύφοις. Ἀνάστη- 13
θι κύριε πρόφθασον αὐτοὺς, καὶ ὑποσκέλισον αὐτοὺς, ῥῦσαι τὴν
ψυχήν μου ἀπὸ ἀσεβοῦς, ῥομφαίαν σου ἀπὸ ἐχθρῶν τῆς χειρός
* in marg. ἀπὸ ὀλίγων. σου. Κύριε ἀπολύων * ἀπὸ γῆς διαμέρισον αὐτοὺς ἐν τῇ ζωῇ 14
αὐτῶν, καὶ τῶν κεκρυμμένων σου ἐπλήσθη ἡ γαστὴρ αὐτῶν· ἐχορ-
τάσθησαν ὑείων, καὶ ἀφῆκαν τὰ κατάλοιπα τοῖς νηπίοις αὐτῶν.
Ἐγὼ δὲ ἐν δικαιοσύνῃ ὀφθήσομαι τῷ προσώπῳ σου, χορτασθή- 15
σομαι ἐν τῷ ὀφθῆναι τὴν δόξαν σου.

ΙΖ.

Εἰς τὸ τέλος τῷ παιδὶ κυρίου τῷ Δαυείδ, ἃ ἐλάλησεν τῷ κυρίῳ
* a m. ἐρρ. τοὺς λόγους τῆς ᾠδῆς ταύτης, ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἐρύσατο *
αὐτὸν κύριος ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν
αὐτοῦ, καὶ ἐκ χειρὸς Σαοὺλ,
καὶ εἶπεν.

XVII. Ἀγαπήσω σε κύριε ἰσχύς μου. Κύριος στερέωμά μου, καὶ κα- 2 3
ταφυγή μου, καὶ ῥύστης μου· ὁ θεός μου βοηθός μου, ἐλπιῶ
ἐπ' αὐτόν· ὑπερασπιστής μου, καὶ κέρας σωτηρίας μου, καὶ ἀν-
τιλήμπτωρ μου. Αἰνῶν ἐπικαλέσομαι κύριον, καὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν 4
* a m. ὠδῖνες. μου σωθήσομαι. Περιέσχον με ὠδεῖνες * θανάτου, καὶ χείμαῤῥοι 5
ἀνομίας ἐξετάραξάν με. Ὠδεῖνες ᾅδου περιεκύκλωσάν με, προέ- 6
φθασάν με παγίδες θανάτου. Καὶ ἐν τῷ θλείβεσθαί με ἐπεκα- 7
λεσάμην τὸν κύριον, καὶ πρὸς τὸν θεόν μου ἐκέκραξα· ἤκουσεν ἐκ
ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ φωνῆς μου, καὶ ἡ κραυγή μου ἐνώπιον αὐτοῦ
εἰσελεύσεται εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ. Καὶ ἐσαλεύθη, καὶ ἔντρομος 8
ἐγενήθη ἡ γῆ, καὶ τὰ θεμέλια τῶν ὀρέων ἐταράχθησαν, καὶ ἐσα-
λεύθησαν, ὅτι ὠργίσθη αὐτοῖς ὁ θεός. Ἀνέβη καπνὸς ἐν ὀργῇ 9
αὐτοῦ, καὶ πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ κατεφλόγισεν, ἄνθρακες ἀνήφθη-
σαν ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ἔκλεινεν οὐρανὸν καὶ κατέβη, καὶ γνόφος 10

11 ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Καὶ ἐπέβη ἐπὶ Χερουβεὶν καὶ ἐπετά-
12 σθη, ἐπετάσθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων. Καὶ ἔθετο σκότος ἀπο-
κρυφὴν αὐτοῦ, κύκλῳ αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ, σκοτεινὸν ὕδωρ ἐν νε-
13 φέλαις ἀέρων. Ἀπὸ τῆς τηλαυγήσεως ἐνώπιον αὐτοῦ αἱ νεφέλαι
14 διῆλθον, χάλαζα καὶ ἄνθρακες πυρός. Καὶ ἐβρόντησεν ἐξ οὐ-
15 ρανοῦ κύριος, καὶ ὁ ὕψιστος ἔδωκεν φωνὴν αὐτοῦ. Καὶ ἐξαπέ-
στειλεν βέλη καὶ ἐσκόρπισεν αὐτούς, καὶ ἀστραπὰς ἐπλήθυνεν
16 καὶ συνετάραξεν αὐτούς. Καὶ ὤφθησαν αἱ πηγαὶ τῶν ὑδάτων,
καὶ ἀνεκαλύφθη τὰ θεμέλια τῆς οἰκουμένης· ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου
17 κύριε, ἀπὸ ἐνπνεύσεως πνεύματος ὀργῆς σου. Ἐξαπέστειλεν ἐξ
18 ὕψους καὶ ἔλαβέν με, προσελάβελό με * ἐξ ὑδάτων πολλῶν. Ῥύ-
σεταί με ἐξ ἐχθρῶν μου δυνατῶν, καὶ ἐκ τῶν μεισούντων με, ὅτι
ἐστερεώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.
19 Προέφθασάν με ἐν ἡμέρᾳ κακώσεώς μου, καὶ ἐγένετο κύριος
20 ἀντιστήριγμά μου. Καὶ ἐξήγαγέν με εἰς πλατυσμόν, ῥύσεταί
με, ὅτι ἠθέλησέν με· " ῥύσεταί * με ἐξ ἐχθρῶν μου δυνατῶν, καὶ
21 " ἐκ τῶν μισούνlων * με ". Καὶ ἀνlαποδώσει μοι κύριος καlὰ τὴν
δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἀντα-
22 ποδώσει μοι. Ὅτι ἐφύλαξα τὰς ὁδοὺς κυρίου, καὶ οὐκ ἠσέβησα
23 ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου. Ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ ἐνώπιόν μου,
24 καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ οὐκ ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ. Καὶ ἔσομαι
25 ἄμωμος μετ' αὐτοῦ, καὶ φυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου. Καὶ
ἀνταποδώσει μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν
26 καθαριότηlα τῶν χειρῶν μου, ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐlοῦ. Μεlὰ
27 ὁσίου ὁσιωθήσῃ, καὶ μετὰ ἀνδρὸς ἀθώου ἀθῶος ἔσῃ. Καὶ μετὰ
28 ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔσῃ, καὶ μετὰ στρεβλοῦ διαστρέψεις. Ὅτι σὺ
λαὸν ταπεινὸν σώσεις, καὶ ὀφθαλμοὺς ὑπερηφάνων ταπεινώσεις.
29 Ὅτι σὺ φωτιεῖς λύχνον μου κύριε, ὁ θεός μου φωτιεῖς τὸ σκότος
30 μου. Ὅτι ἐν σοὶ ῥυσθήσομαι ἀπὸ πειρατηρίου, καὶ ἐν τῷ θεῷ μου
31 ὑπερβήσομαι τεῖχος. Ὁ θεός μου, ἄμωμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, τὰ
λόγια κυρίου πεπυρωμένα, ὑπερασπιστής ἐστιν πάντων τῶν ἐλ-
32 πιζόντων ἐπ' αὐτόν. Ὅτι τίς θεὸς πλὴν τοῦ κυρίου, καὶ τίς θεὸς

* r. m. προσελάβ. ἐξ.

* Haec ita revera repetuntur in cod. ex v. 18.

* Ita heic cod. μισ.

πλὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν; Ὁ θεὸς ὁ περιζωννύων με δύναμιν, καὶ 33
ἔθετο ἄμωμον τὴν ὁδόν μου. Ὁ καταρτιζόμενος τοὺς πόδας μου 34
ὡσεὶ ἐλάφου, καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἱστῶν με. Διδάσκων χεῖ- 35
ράς μου εἰς πόλεμον· καὶ ἔθου τόξον χαλκοῦν τοὺς βραχίονάς
μου. Καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμὸν σωτηρίας μου, καὶ ἡ δεξιά 36
σου ἀντελάβετό μου· καὶ ἡ παιδεία σου ἀνώρθωσέν με εἰς τέλος,
καὶ ἡ παιδεία σου αὐτή με διδάξει. Ἐπλάτυνας τὰ διαβήματά 37
μου ὑποκάτω μου, καὶ οὐκ ἠσθένησαν τὰ ἴχνη μου. Καταδιώ- 38
ξω τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ καταλήμψομαι αὐτούς, καὶ οὐκ ἀπο-
στραφήσομαι, ἕως ἂν ἐκλίπωσιν. Ἐκθλείψω αὐτούς, καὶ οὐ μὴ 39
δύνωνται στῆναι, πεσοῦνται ὑπὸ τοὺς πόδας μου. Καὶ περιέζωσάς 40
με δύναμιν εἰς πόλεμον, συνεπόδισας πάντας τοὺς ἐπανιστανομέ-
νους * ἐπ᾽ ἐμὲ ὑποκάτω μου. Καὶ τοὺς ἐχθρούς μου ἔδωκάς μοι 41
νῶτον, καὶ τοὺς μισοῦντάς με ἐξωλέθρευσας. Ἐκέκραξαν, καὶ 42
οὐκ ἦν ὁ σώζων, πρὸς κύριον, καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτῶν. Καὶ 43
λεπτυνῶ αὐτοὺς ὡς χνοῦν κατὰ πρόσωπον ἀνέμου, ὡς πηλὸν πλα-
τειῶν λεανῶ αὐτούς. Ῥῦσαί με ἐξ ἀντιλογιῶν λαοῦ, καταστή- 44
σεις με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν· λαὸς ὃν οὐκ ἔγνων ἐδούλευσέν μοι.
Εἰς ἀκοὴν ὠτείου ὑπήκουσέν μοι· υἱοὶ ἀλλότριοι ἐψεύσαντό μοι. 45
Υἱοὶ ἀλλότριοι ἐπαλαιώθησαν, καὶ ἐχώλαναν ἀπὸ τῶν τρίβων 46
αὐτῶν. Ζῇ κύριος, καὶ εὐλογητὸς ὁ θεός μου, καὶ ὑψωθήτω ὁ 47
θεὸς τῆς σωτηρίας μου. Ὁ θεὸς ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοί, καὶ 48
ὑποτάξας λαοὺς ὑπ᾽ ἐμέ. Ὁ ῥύστης μου ἐξ ἐχθρῶν ὀργίλων· 49
ἀπὸ τῶν ἐπανιστανομένων ἐπ᾽ ἐμὲ ὑψώσεις με, ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου
ῥύσῃ με. Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν κύριε, καὶ 50
τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ. Μεγαλύνων τὰς σωτηρίας τοῦ βασιλέως 51
αὐτοῦ, καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ τῷ Δαυείδ, καὶ τῷ
σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

* 2. m. ἐπανισταμένους. Sic et infra.

III.

Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

2 Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ XVIII.
3 ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα. Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥῆμα,
4 καὶ νὺξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γνῶσιν. Οὐκ εἰσὶν λαλιαὶ οὐδὲ λό-
5 γοι, ὧν οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν
ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης
6 τὰ ῥήματα αὐτῶν. Ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκήνωμα αὐτοῦ, καὶ
αὐτὸς ὡς νυμφίος ἐκπορευόμενος ἐκ παστοῦ αὐτοῦ· ἀγαλλιάσε-
7 ται ὡς γίγας δραμεῖν ὁδὸν αὐτοῦ. Ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἡ
ἔξοδος αὐτοῦ· καὶ τὸ κατάντημα αὐτοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ,
8 καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀποκρυβήσεται τὴν θέρμην αὐτοῦ. Ὁ νόμος τοῦ
κυρίου ἄμωμος ἐπιστρέφων ψυχάς, ἡ μαρτυρία κυρίου πιστὴ σο-
9 φίζουσα νήπια. Τὰ δικαιώματα κυρίου εὐθέα * εὐφραίνοντα καρ- * i. m. εὐθεῖα.
10 δίαν, ἡ ἐντολὴ κυρίου τηλαυγὴς φωτίζουσα ὀφθαλμούς. Ὁ φό-
βος κυρίου ἁγνὸς διαμένων εἰς αἰῶνα αἰῶνος, τὰ κρίματα κυρίου
11 ἀληθινὰ δεδικαιωμένα ἐπὶ τὸ αὐτό. Ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίον
καὶ λίθον τίμιον πολύν, καὶ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον.
12 Καὶ γὰρ ὁ δοῦλός σου φυλάσσει αὐτά, ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτὰ
13 ἀνταπόδοσις πολλή. Παραπτώματα τίς συνήσει; ἐκ τῶν κρυφίων
μου καθάρισόν με, καὶ ἀπὸ ἀλλοτρίων φεῖσαι τοῦ δούλου σου.
14 Ἐὰν μή μου κατακυριεύσουσιν *, τότε ἄμωμος ἔσομαι, καὶ καθα- * Ita cod. ου, non ω.
15 ρισθήσομαι ἀπὸ ἁμαρτίας μεγάλης. Καὶ ἔσονται εἰς εὐδοκίαν
τὰ λόγια τοῦ στόματός μου, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου ἐνώ-
πιόν σου διὰ παντός· κύριε βοηθέ μου, καὶ λυτρωτά μου.

ΙΘ.

Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

XIX. Ἐπακούσαι σου κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλείψεως, ὑπερασπίσαι σου τὸ 2
ὄνομα τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ. Ἐξαποστείλαι σοι βοήθειαν ἐξ ἁγίου, 3
καὶ ἐκ Σιὼν ἀντιλάβοιτό σου. Μνησθείη πάσης θυσίας σου, καὶ 4
τὸ ὁλοκαύτωμά σου πιανάτω. Διάψαλμα. Δῴη σοι κατὰ τὴν καρ- 5
δίαν σου, καὶ πᾶσαν τὴν βουλήν σου πληρώσαι. Ἀγαλλιασό- 6
μεθα * ἐν τῷ σωτηρίῳ σου, καὶ ἐν ὀνόματι θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθη-
σόμεθα· πληρώσαι κύριος πάντα τὰ αἰτήματά σου. Νῦν ἔγνων 7
ὅτι ἔσωσεν κύριος τὸν χριστὸν αὐτοῦ, ἐπακούσεται αὐτοῦ ἐξ οὐ-
ρανοῦ ἁγίου αὐτοῦ, ἐν δυναστείαις ἡ σωτηρία τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ.
Οὗτοι ἐν ἅρμασιν καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις, ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι κυρίου 8
Θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα. Αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπε- 9
σαν, ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν. Κύριε σῶσον τὸν βα- 10
σιλέα σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλεσώμεθά σε.

* 1. m. ἀγαλλιασώμεθα.

Κ.

Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

XX. Κύριε ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεύς, καὶ ἐπὶ 2
τῷ σωτηρίῳ σου ἀγαλλιάσεται σφόδρα. Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυ- 3
χῆς αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ, καὶ τὴν δέησιν τῶν χειλέων αὐτοῦ οὐκ
ἐστέρησας αὐτόν. Διάψαλμα. Ὅτι προέφθασας αὐτὸν ἐν εὐλο- 4
γίαις χρηστότητος, ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ
λίθου τιμίου. Ζωὴν ἠτήσατό σε, καὶ ἔδωκας αὐτῷ μακρότητα 5
ἡμερῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος *. Μεγάλη ἡ δόξα αὐτοῦ ἐν τῷ σωτη- 6
ρίῳ σου, δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτόν. Ὅτι 7
δώσεις αὐτῷ εὐλογίαν εἰς αἰῶνα αἰῶνος, εὐφρανεῖς αὐτὸν ἐν χα-
ρᾷ μετὰ τοῦ προσώπου σου. Ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐλπίζει ἐπὶ κύ- 8
ριον, καὶ ἐν τῷ ἐλέει τοῦ ὑψίστου οὐ μὴ σαλευθῇ. Εὑρεθείη ἡ 9

* 7. m. καὶ εἰς αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

χείρ σου πᾶσιν τοῖς ἐχθροῖς σου, ἡ δεξιά σου εὕροι πάντας τοὺς
10 μισοῦντάς σε. Θήσεις αὐτοὺς ὡς κλίβανον πυρὸς εἰς καιρὸν τοῦ
προσώπου σου, κύριε ἐν ὀργῇ σου συνταράξεις αὐτούς, καὶ κατα-
11 φάγεται αὐτοὺς πῦρ. Τὸν καρπὸν αὐτῶν ἀπὸ γῆς ἀπολεῖς, καὶ
12 τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων. Ὅτι ἔκλειναν εἰς σὲ κα-
13 κά, διελογίσαντο βουλὴν ἣν οὐ μὴ δύνωνται στῆσαι. Ὅτι θή-
σεις αὐτοὺς νῶτον ἐν τοῖς περιλοίποις σου, ἑτοιμάσεις τὸ πρόσ-
14 ωπον αὐτῶν. Ὑψώθητι κύριε ἐν τῇ δυνάμει σου, ᾄσομεν καὶ ψα-
λοῦμεν τὰς δυναστείας σου.

ΚΑ.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς ἀντιλήμψεως τῆς ἑωθινῆς,
ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

2 Ὁ θεὸς ὁ θεός μου πρόσχες μοι, ἵνα τί ἐγκατέλιπές με; μα- XXI.
κρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου.
3 Ὁ θεός μου κεκράξομαι ἡμέρας πρὸς σὲ καὶ οὐκ εἰσακούσῃ, καὶ
4 νυκτὸς καὶ οὐκ εἰς ἄνοιαν ἐμοί. Σὺ δὲ ἐν ἁγίοις καθοικεῖς ὁ ἔπαι-
5 νος Ἰσραήλ. Ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν οἱ πατέρες ἡμῶν, ἤλπισαν καὶ
6 ἐρύσω * αὐτούς. Πρὸς σὲ ἐκέκραξαν καὶ ἐσώθησαν, ἐπὶ σοὶ ἤλ- * 2. m. ἐρρ.
7 πισαν καὶ οὐ κατῃσχύνθησαν. Ἐγὼ δὲ εἰμὶ σκώληξ καὶ οὐκ ἄν-
8 θρωπος, ὄνειδος ἀνθρώπου καὶ ἐξουδένημα λαοῦ. Πάντες οἱ θεω-
ροῦντές με ἐξεμυκτήρισάν με, ἐλάλησαν ἐν χείλεσιν, ἐκείνησαν
9 κεφαλήν. Ἤλπισεν * ἐπὶ κύριον, ῥυσάσθω αὐτόν· σωσάτω αὐτόν, * 1. m. σαν.
10 ὅτι θέλει αὐτόν. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐκσπάσας με ἐκ γαστρός, ἡ ἐλ-
11 πίς μου ἀπὸ μαστῶν * τῆς μητρός μου. Ἐπὶ σὲ ἐπερίφην * ἐκ * 1. m. μαστρῶν. * 2 m. ἐπερ.
μήτρας· ἐκ κοιλίας μητρός μου θεός μου εἶ σύ, μὴ ἀποστῇς ἀπ'
12 13 ἐμοῦ· ὅτι θλίψις ἐγγύς. Ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ βοηθῶν. Περιεκύκλω-
14 σάν με μόσχοι πολλοί, ταῦροι πίονες περιέσχον με. Ἤνοιξαν
ἐπ' ἐμὲ τὸ στόμα αὐτῶν, ὡς λέων ὁ ἁρπάζων καὶ ὠρυόμενος.
15 Ὡσεὶ ὕδωρ ἐξεχύθην, καὶ διεσκορπίσθη πάντα τὰ ὀστᾶ μου,
ἐγενήθη ἡ καρδία μου ὡσεὶ κηρὸς τηκόμενος ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας

μου. Ἐξηράνθη ὡσεὶ ὄστρακον ἡ ἰσχύς μου, καὶ ἡ γλῶσσά μου 16
κεκόλληταί τῷ λάρυγγί μου, καὶ εἰς χοῦν θανάτου κατήγαγές
με. Ὅτι ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοὶ, συναγωγὴ πονηρευομένων 17
περιέσχον με· ὤρυξαν χεῖράς μου, καὶ πόδας. Ἐξηρίθμησαν 18
πάντα τὰ ὀστᾶ μου, αὐτοὶ δὲ κατενόησαν καὶ ἐπεῖδόν με. Διε- 19
μερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου
ἔβαλον κλῆρον.

Σὺ δὲ κύριε μὴ μακρύνῃς τὴν βοήθειάν μου, εἰς τὴν ἀντί- 20
ληψίν μου πρόσχες. Ῥῦσαι ἀπὸ ῥομφαίας τὴν ψυχήν μου, καὶ 21
ἐκ χειρὸς κυνὸς τὴν μονογενῆ μου. Σῶσόν με ἐκ στόματος λέον- 22
τος, καὶ ἀπὸ κεράτων μονοκερώτων τὴν ταπείνωσίν μου. Διηγή- 23
σομαι τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνή-
σω σε. Οἱ φοβούμενοι κύριον αἰνέσατε αὐτὸν, ἅπαν τὸ σπέρμα 24
Ἰακὼβ δοξάσατε αὐτὸν, φοβηθήτωσαν αὐτὸν ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰσ-
ραήλ. Ὅτι οὐκ ἐξουδένωσεν οὐδὲ προσώχθισεν τῇ δεήσει τοῦ πτω- 25
χοῦ, οὐδὲ ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἐν τῷ
κεκραγέναι με πρὸς αὐτὸν εἰσήκουσέν μου. Παρὰ σοῦ ὁ ἔπαινός 26
μου, ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ τὰς εὐχάς μου ἀποδώσω ἐνώπιον τῶν
φοβουμένων αὐτόν. Φάγονται πένητες καὶ ἐμπλησθήσονται, καὶ 27
αἰνέσουσιν κύριον οἱ ἐκζητοῦντες αὐτὸν, ζήσονται αἱ καρδίαι αὐ-
τῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Μνησθήσονται καὶ ἐπιστραφήσονται πρὸς 28
κύριον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς, καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιον αὐ-
τοῦ πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν. Ὅτι τοῦ κυρίου ἡ βασιλεία, 29
καὶ αὐτὸς δεσπόζει τῶν ἐθνῶν. Ἔφαγον καὶ προσεκύνησαν πάν- 30
τες οἱ πίονες τῆς γῆς, ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσοῦνται πάντες οἱ
καταβαίνοντες εἰς τὴν γῆν· καὶ ἡ ψυχή μου αὐτῷ ζῇ. Καὶ τὸ 31
σπέρμα μου δουλεύσει αὐτῷ· ἀναγγελήσεται τῷ κυρίῳ γενεὰ ἡ ἐρ-
χομένη. Καὶ ἀναγγελοῦσιν τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ λαῷ τῷ τεχ- 32
θησομένῳ, ὃν ἐποίησεν ὁ κύριος.

ΚΒ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

2 Κύριος ποιμαίνει με, καὶ οὐδέν με ὑστερήσει. Εἰς τόπον χλόης XXII.
ἐκεῖ με κατεσκήνωσεν· ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με· τὴν
3 ψυχήν μου ἐπέστρεψεν. Ὡδήγησέν με ἐπὶ τρίβους δικαιοσύνης,
4 ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ἐὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς
θανάτου, οὐ φοβηθήσομαι κακὰ, ὅτι σὺ μετ᾽ ἐμοῦ εἶ· ἡ ῥάβδος
5 σου καὶ ἡ βακτηρία σου, αὗται με παρεκάλεσαν. Ἡτοίμασας
ἐνώπιόν μου τράπεζαν, ἐξεναντίας τῶν θλειβόντων με· ἐλίπανας
ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου, καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον ὡς
6 κράτιστον. Καὶ τὸ ἔλεός σου καταδιώξεταί με πάσας τὰς ἡμέ-
ρας τῆς ζωῆς μου, καὶ τὸ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ κυρίου εἰς μα-
κρότητα ἡμερῶν.

ΚΓ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ τῆς μιᾶς σαββάτων.

Τοῦ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ πάν- XXIII.
2 τες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. Αὐτὸς ἐπὶ θαλασσῶν ἐθεμελίωσεν
3 αὐτὴν, καὶ ἐπὶ ποταμῶν ἡτοίμασεν αὐτήν. Τίς ἀναβήσεται εἰς
τὸ ὄρος τοῦ κυρίου; καὶ τίς στήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ;
4 Ἀθῶος χερσὶν καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ, ὃς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ὤμοσεν ἐπὶ δόλῳ τῷ πλησίον αὐτοῦ.
5 Οὗτος λήμψεται εὐλογίαν παρὰ κυρίου, καὶ ἐλεημοσύνην παρὰ
6 θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ. Αὕτη ἡ γενεὰ ζητούντων αὐτον, ζητούντων τὸ
7 πρόσωπον τοῦ θεοῦ Ἰακώβ. Διάψαλμα. Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχον-
τες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε * πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βα- *I. m. ἐπαρθήσεται. Sic et infra.
8 σιλεύς τῆς δόξης. Τίς ἐστιν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης; κύριος
9 κραταιὸς καὶ δυνατὸς, κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ. Ἄρατε πύλας
οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται

T. III.

ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης. Τίς ἐστιν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης; 10
κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτός ἐστιν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

ΚΔ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

XXIV. Πρὸς σὲ κύριε ἦρα τὴν ψυχήν μου. Ὁ θεός μου ἐπὶ σοὶ πέ- 2
ποιθα, μὴ καταισχυνθείην· μὴ δὲ καταγελασάτωσάν μου οἱ ἐχθροί
μου. Καὶ γὰρ πάντες οἱ ὑπομένοντές σε, οὐ μὴ καταισχυνθῶσιν· 3
(* πάντες superponitur in cod. tum deletur.) αἰσχυνθήτωσαν πάντες * οἱ ἀνομοῦντες διακενῆς. Τὰς ὁδούς σου 4
κύριε γνώρισόν μοι, καὶ τὰς τρίβους σου δίδαξόν με. Ὁδήγησόν 5
με ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν σου, καὶ δίδαξόν με, ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς ὁ
σωτήρ μου, καὶ σὲ ὑπέμεινα ὅλην τὴν ἡμέραν. Μνήσθητι τῶν 6
οἰκτειρμῶν σου, καὶ τὰ ἐλέη σου, ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνος εἰσίν.
Ἁμαρτίας νεότητός μου, καὶ ἀγνοίας μου, μὴ μνησθῇς· κατὰ 7
τὸ ἔλεός σου μνήσθητί μου ἕνεκα τῆς χρηστότητός σου κύριε.
Χρηστὸς καὶ εὐθὴς ὁ κύριος, διὰ τοῦτο νομοθετήσει ἁμαρτάνον- 8
τας ἐν ὁδῷ. Ὁδηγήσει πραεῖς ἐν κρίσει, " διδάξει πραεῖς ὁδοὺς 9
(* Haec supplentur in marg.) αὐτοῦ * „. Πᾶσαι αἱ ὁδοὶ κυρίου ἔλεος καὶ ἀλήθεια τοῖς ἐκζη- 10
τοῦσιν τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ. Ἕνεκα τοῦ 11
ὀνόματός σου κύριε, καὶ ἱλάσῃ τῇ ἁμαρτίᾳ μου, πολλὴ γάρ
ἐστιν. Τίς ἐστιν ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν κύριον; νομοθετή- 12
σει αὐτῷ ἐν ὁδῷ, ᾗ ᾑρετίσατο. Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν ἀγαθοῖς αὐ- 13
λισθήσεται, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει γῆν. Κραταίω- 14
μα κύριος τῶν φοβουμένων αὐτὸν, " καὶ τὸ ὄνομα κυρίου τῶν
(* Haec expunguntur in cod. 2. m.) φοβουμένων αὐτῶν *· „ καὶ ἡ διαθήκη αὐτοῦ τοῦ δηλῶσαι αὐτοῖς.
Οἱ ὀφθαλμοί μου διὰ παντὸς πρὸς τὸν κύριον, ὅτι αὐτὸς ἐκ- 15
σπάσει ἐκ παγίδος τοὺς πόδας μου. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ καὶ 16
(* Ita cod. modo θλι., modo θλει.) ἐλέησόν με, ὅτι μονογενὴς καὶ πτωχός εἰμι ἐγώ. Αἱ θλίψεις * 17
τῆς καρδίας μου ἐπληθύνθησαν, ἐκ τῶν ἀναγκῶν μου ἐξάγαγέ
με. Ἴδε τὴν ταπείνωσίν μου καὶ τὸν κόπον μου, καὶ ἄφες πά- 18
σας τὰς ἁμαρτίας μου. Ἴδε τοὺς ἐχθρούς μου, ὅτι ἐπληθύν- 19

20 θησαν, καὶ μῖσος ἄδικον ἐμίσησάν με. Φύλαξον τὴν ψυχήν μου
21 καὶ ῥῦσαί με, μὴ καταισχυνθείην, ὅτι ἤλπισα ἐπὶ σέ. Ἄκακοι
22 καὶ εὐθεῖς ἐκολλῶντό μοι, ὅτι ὑπέμεινά σε κύριε. Λύτρωσαι ὁ
θεὸς τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν θλείψεων αὐτοῦ.

ΚΕ.

Τοῦ Δαυείδ.

Κρῖνόν με κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην, καὶ ἐπὶ XXV.
2 τῷ κυρίῳ ἐλπίζων οὐ μὴ σαλευθῶ. Δοκίμασόν με κύριε καὶ πεί-
3 ρασόν με, πύρωσον τοὺς νεφρούς μου καὶ τὴν καρδίαν μου. Ὅτι
τὸ ἔλεός σου κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου ἐστὶν, καὶ εὐηρέστη-
4 σα ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου. Οὐκ ἐκάθισα μετὰ συνεδρίου ματαιότη-
5 τος, καὶ μετὰ παρανομούντων οὐ μὴ εἰσέλθω. Ἐμίσησα ἐκκλη-
6 σίαν πονηρευομένων, καὶ μετὰ ἀσεβῶν οὐ μὴ καθίσω. Νίψομαι
ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου, καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου.
7 Τοῦ ἀκοῦσαι φωνὴν αἰνέσεως, καὶ διηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμά-
8 σιά σου. Κύριε ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκη-
9 νώματος δόξης σου. Μὴ συναπολέσῃς μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχήν
10 μου, καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν ζωήν μου. Ὧν ἐν χερσὶν
11 ἀνομίαι, ἡ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων. Ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου
12 ἐπορεύθην, λύτρωσαί με καὶ ἐλέησόν με. Ὁ γὰρ * πούς μου ἔστη
ἐν εὐθύτητι· ἐν ἐκκλησίαις εὐλογήσω σε κύριε.

* Γάρ deletur 2. m.

Κς.

Τοῦ Δατεὶδ, πρὸ τοῦ χρεισθῆναι.

Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου, τίνα φοβηθήσομαι; κύ- XXVI.
2 ριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου, ἀπὸ τίνος δειλιάσω. Ἐν τῷ
ἐγγίζειν ἐπ' ἐμὲ κακοῦντας, τοῦ φαγεῖν τὰς σάρκας μου· οἱ θλεί-
3 βοντές με καὶ ἐχθροί μου, αὐτοὶ ἠσθένησαν καὶ ἔπεσαν. Ἐὰν
παρατάξηται ἐπ' ἐμὲ παρεμβολὴ, οὐ φοβηθήσεται ἡ καρδία μου.

ἐὰν ἐπαναστῇ ἐπ' ἐμὲ πόλεμος, ἐν ταύτῃ ἐγὼ ἐλπίζω. Μίαν 4
ᾐτησάμην παρὰ κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω, τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴ-
κῳ κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου· τοῦ θεωρεῖν με τὴν
τερπνότητα τοῦ κυρίου, καὶ ἐπισκέπτεσθαι τὸν ναὸν αὐτοῦ. Ὅτι 5
ἔκρυψέν με ἐν σκηνῇ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν μου· ἐσκέπασέν με ἐν ἀπο-
κρύφῳ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, ἐν πέτρᾳ ὕψωσέν με. Καὶ νῦν ἰδοὺ 6
ὕψωσεν τὴν κεφαλήν μου ἐπ' ἐχθρούς μου· ἐκύκλωσα καὶ ἔθυσα
ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ θυσίαν ἀλαλαγμοῦ, ᾄσομαι καὶ ψαλῶ τῷ κυ-
ρίῳ. Εἰσάκουσον κύριε τῆς φωνῆς μου ἧς ἐκέκραξα, ἐλέησόν με, 7
καὶ εἰσάκουσόν μου. Σοὶ εἶπεν ἡ καρδία μου, ἐξεζήτησα τὸ πρόσ- 8
ωπόν σου, τὸ πρόσωπόν σου κύριε ζητήσω. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ 9
πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, μὴ ἐκκλείνῃς ἐν ὀργῇ ἀπὸ τοῦ δούλου
σου· βοηθός μου γενοῦ, μὴ ἐγκαταλίπῃς * με, καὶ μὴ ὑπερίδῃς με
ὁ θεὸς ὁ σωτήρ μου. Ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου ἐγκατ- 10
έλιπόν με, ὁ δὲ κύριος προσελάβετό με. Νομοθέτησόν με κύ- 11
ριε ἐν τῇ ὁδῷ σου, καὶ ὁδήγησόν με ἐν τρίβῳ εὐθείᾳ ἕνεκα τῶν
ἐχθρῶν μου. Μὴ παραδῷς με εἰς ψυχὰς θλειβόντων με, ὅτι 12
ἐπανέστησάν μοι μάρτυρες ἄδικοι, καὶ ἐψεύσατο ἡ ἀδικία ἑαυτῇ.
Πιστεύσω * τοῦ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ κυρίου ἐν γῇ ζώντων. Ὑπόμεινον 13 14
τὸν κύριον, ἀνδρίζου, καὶ κραταιούσθω ἡ καρδία σου, καὶ ὑπό-
μεινον τὸν κύριον.

* Superponitur glossa ἀποσκεπάσῃς.

* a. m. πιστεύω.

ΚΖ.

Τοῦ Δαυείδ.

XXVII. Πρὸς σὲ κύριε ἐκέκραξα ὁ θεός μου, μὴ παρασιωπήσῃς ἐπ'
ἐμοὶ, μή ποτε παρασιωπήσῃς ἐπ' ἐμοὶ καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς
καταβαίνουσιν εἰς λάκκον. Εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς 2
μου, ἐν τῷ δέεσθαί με πρὸς σὲ, ἐν τῷ με αἴρειν χεῖράς μου εἰς
ναὸν ἅγιόν σου. Μὴ συνελκύσῃς μετὰ ἁμαρτωλῶν τὴν ψυχήν μου, 3
καὶ μετὰ ἐργαζομένων ἀδικίαν μὴ συναπολέσῃς με· τῶν λαλούν-
των εἰρήνην μετὰ τῶν πλησίον αὐτῶν, κακὰ δὲ ἐν ταῖς καρδίαις

4 αὐτῶν. Δὸς αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν
τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν· κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν δὸς
5 αὐτοῖς, ἀπόδος τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν αὐτοῖς. Ὅτι οὐ συνῆκαν
εἰς τὰ ἔργα κυρίου καὶ εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καθελεῖς
6 αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ οἰκοδομήσεις αὐτούς. Εὐλογητὸς κύριος, ὅτι
7 εἰσήκουσεν τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου. Κύριος βοηθός μου καὶ
ὑπερασπιστής μου, ἐπ᾽ αὐτῷ ἤλπισεν ἡ καρδία μου, καὶ ἐβοηθή-
θην· καὶ ἀνέθαλεν ἡ σάρξ μου, καὶ ἐκ θελήματός μου ἐξομολο-
8 γήσομαι αὐτῷ. Κύριος κραταίωμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ὑπερ-
9 ασπιστὴς τῶν σωτηρίων τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ ἐστιν. Σῶσον τὸν
λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, καὶ ποίμανον αὐ-
τούς, καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος.

ΚΗ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ ἐξοδίου σκηνῆς.

Ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ υἱοὶ θεοῦ, ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ υἱοὺς κριῶν· XXVIII.
2 ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν καὶ τιμήν. Ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν
ὀνόματι αὐτοῦ, προσκυνήσατε τῷ κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ.
3 Φωνὴ κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ὁ θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησεν, κύ-
4 ριος ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν. Φωνὴ κυρίου ἐν ἰσχύϊ, φωνὴ κυρίου ἐν
5 μεγαλοπρεπείᾳ. Φωνὴ κυρίου συντρίβοντος κέδρους, συντρίψει
6 κύριος τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. Καὶ λεπτυνεῖ αὐτὰς ὡς τὸν
μόσχον τὸν Λίβανον, καὶ ὁ ἠγαπημένος ὡς υἱὸς μονοκερώτων.
7 Φωνὴ κυρίου διακόπτοντος φλόγα πυρός. Φωνὴ κυρίου συνσείον-
8
9 τος ἔρημον, συνσείσει κύριος τὴν ἔρημον Κάδης. Φωνὴ κυρίου κα-
ταρτιζομένου ἐλάφους, καὶ ἀποκαλύψει δρυμούς, καὶ ἐν τῷ ναῷ
10 αὐτοῦ πᾶς τις λέγει δόξαν. Κύριος τὸν κατακλυσμὸν κατοικιεῖ·
11 καὶ καθιεῖται κύριος βασιλεὺς εἰς τὸν αἰῶνα. Κύριος ἰσχὺν τῷ
λαῷ αὐτοῦ δώσει, κύριος εὐλογήσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ.

ΚΘ.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς ᾠδῆς τοῦ ἐνκαινισμοῦ τοῦ οἴκου τοῦ Δαυείδ.

XXIX. * 2. m. εὐφ. *Ὑψώσω σε κύριε, ὅτι ὑπέλαβές με, καὶ οὐκ ηὔφρανας * τοὺς* 2
ἐχθρούς μου ἐπ' ἐμέ. Κύριε ὁ θεός μου ἐκέκραξα πρὸς σὲ, καὶ 3
ἰάσω με. Κύριε ἀνήγαγες ἐξ ᾅδου τὴν ψυχήν μου, ἔσωσάς με 4
ἀπὸ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον. Ψάλατε τῷ κυρίῳ οἱ ὅσιοι 5
αὐτοῦ, καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἁγιωσύνης αὐτοῦ. Ὅτι 6
ὀργὴ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ, καὶ ζωὴ ἐν τῷ θελήματι αὐτοῦ· τὸ ἑσπέ-
ρας αὐλισθήσεται κλαυθμὸς, καὶ εἰς τὸ πρωῒ ἀγαλλίασις. Ἐγὼ 7
δὲ εἶπα ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου, οὐ μὴ σαλευθῶ εἰς τὸν αἰῶνα. Κύ- 8
ριε ἐν τῷ θελήματί σου παράσχου τῷ κάλλει μου δύναμιν· ἀπέ-
στρεψας δὲ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐγενήθην τεταραγμένος. Πρὸς 9
σὲ κύριε κεκράξομαι, καὶ πρὸς τὸν θεόν μου δεηθήσομαι. Τίς 10
ὠφέλεια ἐν τῷ αἵματί μου, ἐν τῷ καταβῆναί με εἰς διαφθοράν;
μὴ ἐξομολογήσεταί σοι χοῦς; ἢ ἀναγγελεῖ τὴν ἀλήθειάν σου;
Ἤκουσεν κύριος, καὶ ἠλέησέν με, κύριος ἐγενήθη βοηθός μου. 11
Ἔστρεψας τὸν κοπετόν μου εἰς χαρὰν ἐμοὶ, διέῤῥηξας τὸν σάκ- 12
κον μου, καὶ περιέζωσάς με εὐφροσύνην. Ὅπως ἂν ψάλῃ σοι ἡ 13
δόξα μου, καὶ οὐ μὴ κατανυγῶ· κύριε ὁ θεός μου εἰς τὸν αἰῶ-
να ἐξομολογήσομαί σοι.

Λ.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ, ἐκστάσεως.

XXX. *Ἐπὶ σοὶ κύριε ἤλπισα, μὴ καταισχυνθείην εἰς τὸν αἰῶνα, ἐν* 2
τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥῦσαί με καὶ ἐξελοῦ με. Κλῖνον πρός με τὸ 3
οὖς σου, τάχυνον τοῦ ἐξελέσθαι με· γενοῦ μοι εἰς θεὸν ὑπερ-
ασπιστὴν, καὶ εἰς οἶκον καταφυγῆς τοῦ σῶσαί με. Ὅτι κραταίω- 4
μά μου καὶ καταφυγή μου εἶ σὺ, καὶ ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου

5 ὁδηγήσεις με, καὶ διαθρέψεις με. Ἐξάξεις με ἐκ παγίδος ταύ-
6 της ἧς ἔκρυψάν μοι, ὅτι σὺ εἶ ὁ ὑπερασπιστής μου. Εἰς χεῖράς
σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου, ἐλυτρώσω με κύριε ὁ θεὸς τῆς
7 ἀληθείας. Ἐμίσησας * τοὺς φυλάσσοντας ματαιότητας διακενῆς· * a. m. ἐμίμησας.
8 ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ κυρίῳ ἤλπισα. Ἀγαλλιάσομαι καὶ εὐφρανθήσο-
μαι ἐπὶ τῷ ἐλέει σου· ὅτι ἐπεῖδες τὴν ταπείνωσίν μου, ἔσωσας ἐκ
9 τῶν ἀναγκῶν τὴν ψυχήν μου. Καὶ οὐ συνέκλεισάς με εἰς χεῖρας
10 ἐχθροῦ, ἔστησας ἐν εὐρυχώρῳ τοὺς πόδας μου. Ἐλέησόν με κύ-
ριε, ὅτι θλίβομαι· ἐταράχθη ἐν θυμῷ ὁ ὀφθαλμός μου, ἡ ψυχή
11 μου καὶ ἡ γαστήρ μου. Ὅτι ἐξέλιπεν ἐν ὀδύνῃ ἡ ζωή μου, καὶ
τὰ ἔτη μου ἐν στεναγμοῖς· ἠσθένησεν ἐν πτωχείᾳ ἡ ἰσχύς μου,
12 καὶ τὰ ὀστᾶ μου ἐταράχθησαν. Παρὰ πάντας τοὺς ἐχθρούς μου
ἐγενήθην ὄνειδος, καὶ τοῖς γείτοσίν μου σφόδρα, καὶ φόβος τοῖς
13 γνωστοῖς μου· οἱ θεωροῦντές με ἔξω ἔφυγον ἀπ᾿ ἐμοῦ. Ἐπελή-
σθην ὡσεὶ νεκρὸς ἀπὸ καρδίας· ἐγενήθην ὡσεὶ σκεῦος ἀπολωλός.
14 Ὅτι ἤκουσα ψόγον πολλῶν παροικούντων κυκλόθεν· ἐν τῷ συναχ-
θῆναι αὐτοὺς ἅμα ἐπ᾿ ἐμὲ, τοῦ λαβεῖν τὴν ψυχήν μου ἐβου-
λεύσαντο.
15
16 Ἐγὼ δὲ ἐπὶ σοὶ ἤλπισα κύριε, εἶπα, σὺ εἶ ὁ θεός μου. Ἐν
ταῖς χερσίν σου οἱ κλῆροί μου· ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν μου,
17 καὶ ἐκ τῶν καταδιωκόντων με. Ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ
18 τὸν δοῦλόν σου, σῶσόν με ἐν τῷ ἐλέει σου. Κύριε μὴ καταισχυν-
θείην, ὅτι ἐπεκαλεσάμην σε· αἰσχυνθείησαν οἱ ἀσεβεῖς, καὶ κατ-
19 αχθείησαν εἰς ᾅδου. Ἄλαλα γενηθήτω τὰ χείλη τὰ δόλια, τὰ
λαλοῦντα κατὰ τοῦ δικαίου ἀνομίαν ἐν ὑπερηφανίᾳ καὶ ἐξουδε-
20 νώσει. Ὡς πολὺ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητός σου κύριε, ἧς ἔκρυ-
ψας τοῖς φοβουμένοις σε· ἐξειργάσω τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ σὲ, ἐναν-
21 τίον τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων. Κατακρύψεις αὐτοὺς ἐν ἀποκρύφῳ
τοῦ προσώπου σου, ἀπὸ ταραχῆς ἀνθρώπων· σκεπάσεις αὐτοὺς ἐν
22 σκηνῇ ἀπὸ ἀντιλογίας γλωσσῶν. Εὐλογητὸς κύριος, ὅτι ἐθαυμά-
23 στωσεν τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐν πόλει περιοχῆς. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ
ἐκστάσει μου, ἀπέρριμαι * ἄρα ἀπὸ προσώπου τῶν ὀφθαλμῶν * a. m. ἀπέῤῥιμμαι.

σου; διὰ τοῦτο εἰσήκουσας κύριε τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου ἐν τῷ
κεκραγέναι με πρὸς σέ. Ἀγαπήσατε τὸν κύριον πάντες οἱ ὅσιοι 24
αὐτοῦ, ὅτι ἀληθείας ἐκζητεῖ κύριος, καὶ ἀνταποδίδωσιν τοῖς πε-
ρισσῶς ποιοῦσιν ὑπερηφανίαν. Ἀνδρίζεσθε, καὶ κραταιούσθω ἡ 25
καρδία ὑμῶν πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ κύριον.

ΛΑ.

Συνέσεως τῷ Δαυείδ.

XXXI. Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ
ἁμαρτίαι. Μακάριος ἀνὴρ οὗ οὐ μὴ λογίσηται κύριος ἁμαρτίαν, 2
οὐδέ ἐστιν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ δόλος. Ὅτι ἐσίγησα, ἐπαλαιώ- 3
θη τὰ ὀστᾶ μου ἀπὸ τοῦ κράζειν με ὅλην τὴν ἡμέραν. Ὅτι ἡμέ- 4
ρας καὶ νυκτὸς ἐβαρύνθη ἐπ᾽ ἐμὲ ἡ χείρ σου, ἐστράφην εἰς τα-
λαιπωρίαν ἐν τῷ ἐνπαγῆναι ἄκανθαν. Διάψαλμα. Τὴν ἁμαρτίαν 5
μου ἐγνώρισα, καὶ τὴν ἀνομίαν μου οὐκ ἐκάλυψα· εἶπα, ἐξαγο-
ρεύσω κατ᾽ ἐμοῦ τὴν ἁμαρτίαν μου τῷ κυρίῳ, καὶ σὺ ἀφῆκας τὴν
ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου. Διάψαλμα. Ὑπὲρ ταύτης προσεύξε- 6
ται πᾶς ὅσιος πρὸς σὲ ἐν καιρῷ εὐθέτῳ· πλὴν ἐν κατακλυσμῷ ὑδά-
των πολλῶν πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐνγιοῦσιν. Σύ μου εἶ καταφυγὴ ἀπὸ 7
θλείψεως τῆς περιεχούσης με, τὸ ἀγαλλίαμά μου λύτρωσαί με
ἀπὸ τῶν κυκλωσάντων με. Διάψαλμα. Συνετιῶ σε καὶ συνβιβῶ 8
σε ἐν ὁδῷ ταύτῃ ᾗ πορεύσῃ, ἐπιστηριῶ ἐπὶ σὲ τοὺς ὀφθαλμούς
μου. Μὴ γείνεσθε ὡς ἵππος καὶ ἡμίονος, οἷς οὐκ ἔστιν σύνεσις· 9
ἐν χαλινῷ καὶ κημῷ τὰς σιαγόνας αὐτῶν ἄγξαι τῶν μὴ ἐγγιζόν-
των πρὸς σέ. Πολλαὶ αἱ μάστιγες τοῦ ἁμαρτωλοῦ, τὸν δὲ ἐλ- 10
πίζοντα ἐπὶ κύριον ἔλεος κυκλώσει. Εὐφράνθητε ἐπὶ κύριον καὶ 11
ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι, καὶ καυχᾶσθε πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

ΛΒ.

Τῷ Δαυείδ.

Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν τῷ κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις. XXXII.
2 Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ἐν κιθάρᾳ, ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ
3 ψάλατε αὐτῷ. Ἄσατε αὐτῷ ᾆσμα καινὸν, καλῶς ψάλατε ἐν
4 ἀλαλαγμῷ. Ὅτι εὐθὴς ὁ λόγος τοῦ κυρίου, καὶ πάντα τὰ ἔρ-
5 γα αὐτοῦ ἐν πίστει. Ἀγαπᾷ ἐλεημοσύνην καὶ κρίσιν, τοῦ ἐλέους
6 κυρίου πλήρης ἡ γῆ. Τῷ λόγῳ τοῦ κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώ-
θησαν, καὶ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ πᾶσα ἡ δύναμις
7 αὐτῶν. Συνάγων ὡσεὶ ἀσκὸν ὕδατα θαλάσσης, τιθεὶς ἐν θησαυ-
8 ροῖς ἀβύσσους. Φοβηθήτω τὸν κύριον πᾶσα ἡ γῆ, ἀπ᾿ αὐτοῦ δὲ
9 σαλευθήτωσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην. Ὅτι αὐ-
10 τὸς εἶπεν καὶ ἐγενήθησαν, αὐτὸς ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθησαν. Κύ-
ριος διασκεδάζει βουλὰς ἐθνῶν, ἀθετεῖ δὲ λογισμοὺς λαῶν, καὶ
11 ἀθετεῖ βουλὰς ἀρχόντων. Ἡ δὲ βουλὴ τοῦ κυρίου εἰς τὸν αἰῶ-
να μένει, λογισμοὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς.
12 Μακάριον τὸ ἔθνος οὗ ἐστιν κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ, λαὸς ὃν ἐξε-
13 λέξατο εἰς κληρονομίαν ἑαυτῷ. Ἐξ οὐρανοῦ ἐπέβλεψεν ὁ κύριος,
14 εἶδεν πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. Ἐξ ἑτοίμου κατοικητη-
15 ρίου αὐτοῦ ἐπέβλεψεν ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. Ὁ
πλάσας κατὰ μόνας τὰς καρδίας αὐτῶν, ὁ συνιεὶς * πάντα τὰ ἔρ- * 2. m. συνιῶν.
16 γα αὐτῶν. Οὐ σώζεται βασιλεὺς διὰ πολλὴν δύναμιν, καὶ γί-
17 γας οὐ σωθήσεται ἐν πλήθει ἰσχύος αὐτοῦ. Ψευδὴς ἵππος εἰς
18 σωτηρίαν, ἐν δὲ πλήθει δυνάμεως αὐτοῦ οὐ σωθήσεται. Ἰδοὺ οἱ
ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτὸν, τοὺς ἐλπίζοντας
19 ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ῥύσασθαι ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς αὐτῶν,
20 καὶ διαθρέψαι αὐτοὺς ἐν λιμῷ. Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὑπομένει τῷ κυ-
21 ρίῳ, ὅτι βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς ἡμῶν ἐστιν. Ὅτι ἐν αὐτῷ
εὐφρανθήσεται ἡ καρδία ἡμῶν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐ-

τοῦ ἠλπίσαμεν. Γένοιτο τὸ ἔλεός σου κύριε ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ 22
ἠλπίσαμεν ἐπὶ σέ.

ΛΓ.

Τῷ Δαυεὶδ, ὁπότε ἠλλοίωσεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
ἐναντίον Ἀβειμέλεχ, καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν,
καὶ ἀπῆλθεν.

XXXIII. Εὐλογήσω τὸν κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ παντὸς ἡ αἴνεσις αὐ- 2
τοῦ ἐν τῷ στόματί μου. Ἐν τῷ κυρίῳ ἐπαινεθήσεται * ἡ ψυχή 3
μου· ἀκουσάτωσαν πραεῖς καὶ εὐφρανθήτωσαν. Μεγαλύνατε τὸν κύ- 4
ριον σὺν ἐμοὶ, καὶ ὑψώσωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό. Ἐξε- 5
ζήτησα τὸν κύριον, καὶ ἐπήκουσέν μου, καὶ ἐκ πασῶν τῶν παροι-
κιῶν μου ἐρύσατό * με. Προσέλθατε πρὸς αὐτὸν καὶ φωτίσθητε, 6
καὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν οὐ μὴ καταισχυνθῇ. Οὗτος ὁ πτωχὸς 7
ἐκέκραξεν, καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσεν αὐτοῦ, καὶ ἐκ πασῶν τῶν
θλείψεων αὐτοῦ ἔσωσεν αὐτόν. Παρεμβαλεῖ ἄγγελος κυρίου κύ- 8
κλῳ τῶν φοβουμένων αὐτὸν, καὶ ῥύσεται αὐτούς. Γεύσασθε καὶ 9
ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος, μακάριος ἀνὴρ, ὃς ἐλπίζει ἐπ' αὐ-
τόν. Φοβήθητε τὸν κύριον πάντες οἱ ἅγιοι αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν 10
ὑστέρημα τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπεί- 11
νασαν, οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν κύριον οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς
ἀγαθοῦ. Διάψαλμα. Δεῦτε τέκνα ἀκούσατέ μου, φόβον κυρίου 12
διδάξω ὑμᾶς. Τίς ἐστιν ἄνθρωπος ὁ θέλων ζωὴν, ἀγαπῶν ἰδεῖν 13
ἡμέρας ἀγαθάς; Παῦσον τὴν γλῶσσάν σου ἀπὸ κακοῦ, καὶ χεί- 14
λη τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον. Ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποίησον 15
ἀγαθὸν, ζήτησον εἰρήνην, καὶ δίωξον αὐτήν. Ὅτι ὀφθαλμοὶ κυ- 16
ρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν. Πρόσωπον 17
δὲ κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακὰ, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ἐκ γῆς τὸ μνη-
μόσυνον αὐτῶν. Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ κύριος εἰσήκου- 18
σεν αὐτῶν, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλείψεων αὐτῶν ἐρύσατο αὐτούς.
Ἐγγὺς κύριος τοῖς συντετριμμένοις τὴν καρδίαν, καὶ τοὺς ταπει- 19

* 1. m. ἐπαινεσθήσεται.

* 2. m. ἐρρ. Sic et infra.

20 νοὺς τῷ πνεύματι σώσει. Πολλαὶ αἱ θλείψεις τῶν δικαίων, καὶ
21 ἐκ πασῶν αὐτῶν ῥύσεται αὐτούς. Κύριος φυλάσσει πάντα τὰ
22 ὀστᾶ αὐτῶν, ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ συντριβήσεται. Θάνατος ἁμαρτω-
23 λῶν πονηρὸς, καὶ οἱ μισοῦντες τὸν δίκαιον πλημμελήσουσιν. Λυ-
τρώσεται κύριος ψυχὰς δούλων αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ πλημμελήσου-
σιν πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτόν.

ΛΔ.

Τῷ Δαυείδ.

Δίκασον κύριε τοὺς ἀδικοῦντάς με, πολέμησον τοὺς πολεμοῦν- XXXIV.
2 τάς με. Ἐπιλαβοῦ ὅπλου καὶ θυρεοῦ, καὶ ἀνάστηθι εἰς βοή-
3 θειάν μου. Ἔκχεον ῥομφαίαν, καὶ σύνκλεισον ἐξεναντίας τῶν
καταδιωκόντων με, εἶπον τῇ ψυχῇ μου, σωτηρία σου ἐγώ εἰμι.
4 Αἰσχυνθείησαν καὶ ἐντραπείησαν οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου,
ἀποστραφείησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ καταισχυνθείησαν οἱ λογι-
5 ζόμενοί μοι κακά. Γενηθήτωσαν ὡσεὶ χνοῦς κατὰ πρόσωπον ἀνέ-
6 μου, καὶ ἄγγελος κυρίου ἐκθλείβων αὐτούς. Γενηθήτω ἡ ὁδὸς
αὐτῶν σκότος καὶ ὀλίσθημα, καὶ ἄγγελος κυρίου καταδιώκων
7 αὐτούς. Ὅτι δωρεὰν ἔκρυψάν μοι διαφθορὰν παγίδος αὐτῶν, μά-
8 την ὠνείδισαν τὴν ψυχήν μου. Ἐλθέτω αὐτοῖς παγὶς ἣν οὐ γι-
νώσκουσιν, καὶ ἡ θήρα ἣν ἔκρυψαν συλλαβέτω αὐτοὺς, καὶ ἐν
9 τῇ παγίδι πεσοῦνται ἐν αὐτῇ. Ἡ δὲ ψυχή μου ἀγαλλιάσεται
10 ἐπὶ τῷ κυρίῳ, τερφθήσεται ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ αὐτοῦ. Πάντα τὰ
ὀστᾶ μου ἐροῦσιν, κύριε τίς ὅμοιός σοι; ῥυόμενος πτωχὸν ἐκ χει-
ρὸς στερεωτέρων αὐτοῦ, καὶ πτωχὸν καὶ πένητα ἀπὸ τῶν διαρ-
11 παζόντων αὐτόν. Ἀναστάντες μάρτυρες ἄδικοι, ἃ οὐκ ἐγείνωσκον,
12 ἐπηρώτων με. Ἀνταπεδίδοσάν μοι πονηρὰ ἀντὶ καλῶν, καὶ ἀτεκ-
13 νίαν τῇ ψυχῇ μου. Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ αὐτοὺς παρενοχλεῖν μοι ἐνε-
δυόμην σάκκον· καὶ ἐταπείνουν ἐν νηστείᾳ τὴν ψυχήν μου, καὶ ἡ
14 προσευχή μου κόλπον μου ἀποστραφήσεται. Ὡς πλησίον ὡς ἀ-
δελφὸν ἡμέτερον οὕτως εὐηρέστουν, ὡς πενθῶν καὶ σκυθρωπάζων

οὕτως ἐταπεινούμην. Καὶ κατ᾽ ἐμοῦ εὐφράνθησαν καὶ συνήχθη- 15
σαν, συνήχθησαν ἐπ᾽ ἐμὲ μάστιγες καὶ οὐκ ἔγνων· διεσχίσθησαν
καὶ οὐ κατενύγησαν. Ἐπείρασάν με, ἐξεμυκτήρισάν με μυκτηρι- 16
σμὸν, ἔβρυξαν ἐπ᾽ ἐμὲ τοὺς ὀδόντας αὐτῶν. Κύριε πότε ἐπόψῃ, 17
ἀποκατάστησον τὴν ψυχήν μου ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν, ἀπὸ
λεόντων τὴν μονογενῆ μου. Ἐξομολογήσομαί σοι κύριε ἐν ἐκκλη- 18
σίᾳ πολλῇ, ἐν λαῷ βαρεῖ αἰνέσω σε. Μὴ ἐπιχαρείησάν μοι οἱ 19
ἐχθραίνοντές μοι ματαίως, οἱ μισοῦντές με δωρεὰν, καὶ διανεύον-
τες ὀφθαλμοῖς. Ὅτι ἐμοὶ μὲν εἰρηνικὰ ἐλάλουν, καὶ ἐπ᾽ ὀργῇ 20
δόλους διελογίζοντο. Καὶ ἐπλάτυναν ἐπ᾽ ἐμὲ τὸ στόμα αὐτῶν, 21
εἶπαν εὖγε εὖγε, εἶδαν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. Εἶδες κύριε, μὴ πα- 22
ρασιωπήσῃς, κύριε μὴ ἀποστῇς ἀπ᾽ ἐμοῦ. Ἐξεγέρθητι κύριε, καὶ 23
πρόσχες τῇ κρίσει μου, ὁ θεός μου καὶ ὁ κύριός μου εἰς τὴν δί-
κην μου. Κρῖνόν με κύριε κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου κύριε ὁ θεός 24
μου, καὶ μὴ ἐπιχαρείησάν μοι. Μὴ εἴπαισαν * ἐν καρδίαις αὐ- 25
τῶν, εὖγε εὖγε τῇ ψυχῇ ἡμῶν, μηδὲ εἴπαισαν, κατεπίομεν αὐτόν.
Αἰσχυνθείησαν καὶ ἐντραπείησαν ἅμα οἱ ἐπιχαίροντες τοῖς κακοῖς 26
μου· ἐνδυσάσθωσαν αἰσχύνην καὶ ἐντροπὴν οἱ μεγαλορημονοῦντες
ἐπ᾽ ἐμέ. Ἀγαλλιάσαιντο, καὶ εὐφρανθείησαν οἱ θέλοντες τὴν 27
δικαιοσύνην μου· καὶ εἰπάτωσαν διὰ παντὸς, μεγαλυνθείη ὁ κύ-
ριος, οἱ θέλοντες τὴν εἰρήνην τοῦ δούλου αὐτοῦ. Καὶ ἡ γλῶσσά 28
μου μελετήσει τὴν δικαιοσύνην σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὸν ἔπαι-
νόν σου.

* Cod. s. m. εἴπεσαν.

ΛΕ.

Εἰς τὸ τέλος τῷ δούλῳ κυρίου τῷ Δαυείδ.

XXXV. Φησὶν ὁ παράνομος τοῦ ἁμαρτάνειν ἐν ἑαυτῷ, οὐκ ἔστιν φόβος 2
θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Ὅτι ἐδόλωσεν ἐνώπιον αὐ- 3
τοῦ, τοῦ εὑρεῖν τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ καὶ μισῆσαι. Τὰ ῥήματα τοῦ 4
στόματος αὐτοῦ ἀνομία καὶ δόλος, οὐκ ἐβουλήθη συνιέναι τοῦ
ἀγαθῦναι. Ἀνομίαν ἐλογίσατο ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ, παρέστη 5

6 πάση ὁδῷ οὐκ ἀγαθῇ, τῇ δὲ κακίᾳ οὐ προσώχθισεν. Κύριε ἐν
τῷ οὐρανῷ τὸ ἔλεος σου, καὶ ἡ ἀλήθειά σου ἕως τῶν νεφελῶν.
7 Ναὶ * ἡ δικαιοσύνη ὡσεὶ ὄρη θεοῦ, τὰ κρίματά σου ὡσεὶ ἄβυσσος
8 πολλή· ἀνθρώπους καὶ κτήνη σώσεις κύριε. Ὡς ἐπλήθυνας τὸ
ἔλεός σου ὁ θεός· οἱ δὲ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν σκέπῃ τῶν πτερύ-
9 γων σου ἐλπιοῦσι. Μεθυσθήσονται ἀπὸ πιότητος τοῦ οἴκου σου, καὶ
10 τὸν χειμάῤῥουν τῆς τρυφῆς σου ποτιεῖς αὐτούς. Ὅτι παρὰ σοὶ
11 πηγὴ ζωῆς, ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς. Παράτεινον τὸ ἔλεός
σου τοῖς γινώσκουσίν σε, καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τοῖς εὐθέσι τῇ
12 καρδίᾳ. Μὴ ἐλθέτω μοι ποὺς ὑπερηφανίας, καὶ χεὶρ ἁμαρτω-
13 λῶν μὴ σαλεύσαι με. Ἐκεῖ ἔπεσον πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν
ἀνομίαν, ἐξώσθησαν καὶ οὐ μὴ δύνωνται στῆναι.

* ναὶ expungitur 2 m.

Λϛ.

Τοῦ Δαυείδ.

Μὴ παραζήλου ἐν πονηρευομένοις, μὴ δὲ ζήλου τοὺς ποιοῦντας XXXVI.
2 τὴν ἀνομίαν. Ὅτι ὡσεὶ χόρτος ταχὺ ἀποξηρανθήσονται, καὶ ὡσεὶ
3 λάχανα χλόης ταχὺ ἀποπεσοῦνται. Ἔλπισον ἐπὶ κύριον, καὶ
ποίει χρηστότητα, καὶ κατασκήνου τὴν γῆν, καὶ ποιμανθήσῃ ἐπὶ
4 τῷ πλούτῳ αὐτῆς. Κατατρύφησον τοῦ κυρίου, καὶ δώσει σοι τὰ
5 αἰτήματα τῆς καρδίας σου. Ἀποκάλυψον πρὸς κύριον τὴν ὁδόν
6 σου, καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτὸν, καὶ αὐτὸς ποιήσει. Καὶ ἐξοίσει
ὡς φῶς τὴν δικαιοσύνην σου καὶ τὸ κρίμα σου ὡς μεσημβρίαν.
7 Ὑποτάγηθι τῷ κυρίῳ, καὶ ἱκέτευσον αὐτόν· μὴ παραζήλου ἐν τῷ
κατευοδουμένῳ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ, ἐν ἀνθρώπῳ ποιοῦντι παρανο-
8 μίας. Παῦσαι ἀπὸ ὀργῆς καὶ ἐγκατάλιπε θυμὸν, μὴ παραζή-
9 λου ὥστε πονηρεύεσθαι. Ὅτι οἱ πονηρευόμενοι ἐξολεθρευθήσον-
ται, οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν κύριον αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν.
10 Καὶ ἔτι ὀλίγον καὶ οὐ μὴ ὑπάρξῃ ἁμαρτωλὸς, καὶ ζητήσεις τὸν
11 τόπον αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ εὕρῃς. Οἱ δὲ πραεῖς κληρονομήσουσιν
12 γῆν, καὶ κατατρυφήσουσιν ἐπὶ πλήθει εἰρήνης. Παρατηρήσεται

ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, καὶ βρύξει ἐπ' αὐτὸν τοὺς ὀδόντας αὐ-
τοῦ. Ὁ δὲ κύριος ἐκγελάσεται αὐτὸν, ὅτι προβλέπει ὅτι ἥξει 13
ἡ ἡμέρα αὐτοῦ. Ῥομφαίαν ἐσπάσαντο οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἐνέτειναν 14
τόξον αὐτῶν, τοῦ καταβαλεῖν πτωχὸν καὶ πένητα, τοῦ σφάξαι
τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. Ἡ ῥομφαία αὐτῶν εἰσέλθοι εἰς τὴν καρ- 15
δίαν αὐτῶν, καὶ τὰ τόξα αὐτῶν συντριβείησαν.

Κρεῖσσον ὀλίγον τῷ δικαίῳ ὑπὲρ πλοῦτον ἁμαρτωλῶν πολύν. 16
Ὅτι βραχίονες ἁμαρτωλῶν συντριβήσονται, ὑποστηρίζει δὲ τοὺς 17
δικαίους κύριος. Γινώσκει κύριος τὰς ὁδοὺς τῶν ἀμώμων, καὶ ἡ 18
κληρονομία αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται. Οὐ καταισχυνθήσονται 19
ἐν καιρῷ πονηρῷ, καὶ ἐν ἡμέραις λιμοῦ χορτασθήσονται. Ὅτι οἱ 20
ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται, οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ κυρίου ἅμα τῷ δοξα-
σθῆναι αὐτοὺς καὶ ὑψωθῆναι, ἐκλείποντες ὡσεὶ καπνὸς ἐξέλιπον.
Δανείζεται ὁ ἁμαρτωλὸς, καὶ οὐκ ἀποτίσει, ὁ δὲ δίκαιος οἰκ- 21
τείρει καὶ διδοῖ. Ὅτι οἱ εὐλογοῦντες αὐτὸν κληρονομήσουσι γῆν, 22
* Ita hic cod. r. m. ἐξολοθ. Sic et mox. οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτὸν ἐξολοθρευθήσονται *. Παρὰ κυρίου τὰ 23
διαβήματα ἀνθρώπου κατευθύνεται, καὶ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ θελήσει.
Ὅταν πέσῃ οὐ καταραχθήσεται, ὅτι κύριος ἀντιστηρίζει χεῖρα 24
αὐτοῦ. Νεώτερος ἐγενόμην, καὶ γὰρ ἐγήρασα, καὶ οὐκ εἶδον δί- 25
καιον ἐγκαταλελειμμένον, οὐδὲ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους.
* r. m. ἐλεᾷ. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ * καὶ δανείζει, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς 26
εὐλογίαν ἔσται. Ἔκκλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποίησον ἀγαθὸν, καὶ 27
κατασκήνου εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Ὅτι κύριος ἀγαπᾷ κρίσιν, καὶ 28
οὐκ ἐγκαταλείψει τοὺς ὁσίους αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα φυλαχθή-
σονται· ἄμωμοι ἐκδικηθήσονται, καὶ σπέρμα ἀσεβῶν ἐξολοθρευ-
θήσεται. Δίκαιοι δὲ κληρονομήσουσι γῆν, καὶ κατασκηνώσουσιν 29
εἰς αἰῶνα αἰῶνος ἐπ' αὐτῆς. Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν, 30
καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν. Ὁ νόμος τοῦ θεοῦ αὐτοῦ 31
ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὑποσκελισθήσεται τὰ διαβήματα αὐ-
τοῦ. Κατανοήσει ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, καὶ ζητεῖ τοῦ θα- 32
νατῶσαι αὐτόν. Ὁ δὲ κύριος οὐ μὴ ἐγκαταλίπῃ αὐτὸν εἰς τὰς 33
χεῖρας αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ καταδικάσαι αὐτὸν, ὅταν κρίνηται αὐτῷ.

34 Ὑπόμεινον τὸν κύριον, καὶ φύλαξον τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ ὑψώ-
σει σε τοῦ κατακληρονομῆσαι τὴν γῆν, ἐν τῷ ἐξολεθρεύεσθαι * * 2. m. ἐξολοθ. Sic et mox.
35 ἁμαρτωλοὺς ὄψει. Εἶδον ἀσεβῆ ὑπερυψούμενον, καὶ ἐπαιρόμενον
36 ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. Καὶ παρῆλθον, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν,
37 καὶ ἐζήτησα αὐτὸν, καὶ οὐχ εὑρέθη ὁ τόπος αὐτοῦ. Φύλασσε ἀκα-
κίαν καὶ ἴδε εὐθύτητα, ὅτι ἔστιν ἐνκατάλειμμα ἀνθρώπῳ εἰρη-
38 νικῷ. Οἱ δὲ παράνομοι ἐξολεθρευθήσονται ἐπὶ τὸ αὐτὸ, τὰ ἐν-
39 καταλείμματα τῶν ἀσεβῶν ἐξολεθρευθήσονται. Σωτηρία δὲ τῶν
δικαίων παρὰ κυρίῳ, καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστιν ἐν καιρῷ θλί-
40 ψεως. Καὶ βοηθήσει αὐτοῖς κύριος, καὶ ῥύσεται αὐτοὺς καὶ ἐξε-
λεῖται αὐτοὺς ἐξ ἁμαρτωλῶν, καὶ σώσει αὐτοὺς, ὅτι ἤλπισαν
ἐπ' αὐτόν.

ΛΖ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ εἰς ἀνάμνησιν περὶ σαββάτου.

2 Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με, μὴ δὲ τῇ ὀργῇ σου παι- XXXVII.
3 δεύσῃς με. Ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι, καὶ ἐπεστήρισας
4 ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου. Καὶ οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκί μου ἀπὸ
προσώπου τῆς ὀργῆς σου, οὐκ ἔστιν εἰρήνη τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ
5 προσώπου τῶν ἁμαρτιῶν μου. Ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν
6 κεφαλήν μου, ὡσεὶ φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ. Προσώ-
ζεσαν καὶ ἐσάπησαν οἱ μώλωπές μου, ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφρο-
7 σύνης μου. Ἐταλαιπώρησα καὶ κατεκάμφθην ἕως τέλους, ὅλην
8 τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην. Ὅτι ἡ ψυχή μου ἐπλήσθη
9 ἐμπαιγμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκί μου. Ἐκακώθην
καὶ ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα, ὠρυόμην ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρ-
10 δίας μου. Καὶ ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου, καὶ ὁ στε-
11 ναγμός μου οὐκ ἐκρύβη ἀπὸ σοῦ. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη, ἐν-
κατέλιπέν με ἡ ἰσχύς μου, καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου οὐκ
12 ἔστιν μετ' ἐμοῦ. Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας
μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν· καὶ οἱ ἔγγιστά μου μακρόθεν ἔστη-

V *

σαν. Καὶ ἐξεβιάσαντο οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου· καὶ οἱ ζη- 13
τοῦντες τὰ κακά μοι ἐλάλησαν ματαιότητας, καὶ δολιότητας ὅλην
τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν. Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ κωφὸς οὐκ ἤκουον, καὶ 14
ὡσεὶ ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ. Καὶ ἐγενόμην ὡσεὶ 15
ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων, καὶ ἔχων ἐν σ͂όμαλι αὐτοῦ ἐλεγμούς. Ὅτι 16
* 2. m. σοί. *ἐπὶ σὲ ἤλπισα κύριε, σὺ * εἰσακούσῃ κύριε ὁ Θεός μου. Ὅτι* 17
εἶπα, μή ποτε ἐπιχαρῶσίν μοι οἱ ἐχθροί μου, καὶ ἐν τῷ σα-
λευθῆναι πόδας μου, ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλορημόνησαν. Ὅτι ἐγὼ εἰς 18
μάστιγας ἕτοιμος, καὶ ἡ ἀλγηδών μου ἐνώπιόν μου διὰ παντός.
Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἀναγγελῶ, καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἁμαρ- 19
τίας μου. Οἱ δὲ ἐχθροί μου ζῶσιν, καὶ κεκραταίωνται ὑπὲρ ἐμέ, 20
καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισοῦντές με ἀδίκως. Οἱ ἀνταποδιδόντες 21
κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν ἐνδιέβαλλόν με, ἐπεὶ κατεδίωκον δικαιοσύνην.
Μὴ ἐγκαταλίπῃς με κύριε, ὁ Θεός μου μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ. 22
Πρόσχες εἰς τὴν βοήθειάν μου κύριε τῆς σωτηρίας μου. 23

ΛΗ.

Εἰς τὸ τέλος τῷ Ἰδιθοὺν ᾠδὴ τῷ Δαυείδ.

XXXVIII. Εἶπα, *φυλάξω τὰς ὁδούς μου, τοῦ μὴ ἁμαρτάνειν ἐν γλώσσῃ* 2
μου· ἐθέμην τῷ στόματί μου φυλακήν, ἐν τῷ συστῆναι τὸν ἁμαρ-
τωλὸν ἐναντίον μου. Ἐκωφώθην καὶ ἐταπεινώθην καὶ ἐσείγησα ἐξ 3
ἀγαθῶν, καὶ τὸ ἄλγημά μου ἀνεκαινίσθη. Ἐθερμάνθη ἡ καρ- 4
δία μου ἐντός μου, καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ· ἐλά-
λησα ἐν γλώσσῃ μου. Γνώρισόν μοι κύριε τὸ πέρας μου, καὶ τὸν 5
ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν μου τίς ἐστιν, ἵνα γνῶ τί ὑστερῶ ἐγώ. Ἰδοὺ 6
παλαιὰς ἔθου τὰς ἡμέρας μου, καὶ ἡ ὑπόστασίς μου ὡσεὶ οὐδὲν
ἐνώπιόν σου· πλὴν τὰ σύμπαντα ματαιότης, πᾶς ἄνθρωπος ζῶν.
Διάψαλμα. Μέντοιγε ἐν εἰκόνι διαπορεύεται ἄνθρωπος, πλὴν 7
* 2. m. ταράσσεται. *μάτην ταράσσονται *· θησαυρίζει, καὶ οὐ γινώσκει τίνι συνάξει*
αὐτά. Καὶ νῦν τίς ἡ ὑπομονή μου; οὐχὶ ὁ κύριος; καὶ ἡ ὑπό- 8
* 2. m. σοί. *στασίς μου παρὰ σοῦ * ἐστιν. Ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν μου ῥῦ-* 9

10 *σαί με, ὄνειδος ἄφρονι ἔδωκάς με.* Ἐκωφώθην *καὶ οὐκ ἤνοι-*
11 *ξα τὸ στόμα μου, ὅτι σὺ εἶ ὁ ποιήσας με.* Ἀπόστησον ἀπ'
ἐμοῦ τὰς μάστιγάς σου· ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς χειρός σου ἐγὼ ἐξέ-
12 *λιπον.* Ἐν *ἐλεγμοῖς ὑπὲρ ἀνομίας ἐπαίδευσας ἄνθρωπον· καὶ ἐξέ-*
τηξας ὡς ἀράχνην τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, πλὴν μάτην ταράσσεται πᾶς
13 *ἄνθρωπος. Διάψαλμα.* Εἰσάκουσον *τῆς προσευχῆς μου καὶ τῆς*
δεήσεώς μου, ἐνώτισαι τῶν δακρύων μου· μὴ παρασιωπήσῃς, ὅτι
πάροικος ἐγώ εἰμι ἐν τῇ γῇ καὶ παρεπίδημος, καθὼς πάντες οἱ
14 *πατέρες μου.* Ἄνες *μοι ἵνα ἀναψύξω πρὸ τοῦ με ἀπελθεῖν, καὶ*
οὐκέτι μὴ ὑπάρξω.

ΛΘ.

Εἰς τὸ τέλος τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

2 Υ*πομένων ὑπέμεινα τὸν κύριον, καὶ προσέσχεν μοι, καὶ εἰσή-* XXXIX.
3 *κουσεν τῆς δεήσεώς μου.* Καὶ *ἀνήγαγέν με ἐκ λάκκου ταλαιπω-*
ρίας, καὶ ἀπὸ πηλοῦ ὕλεως· καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας
4 *μου, καὶ κατεύθυνεν τὰ διαβήματά μου.* Καὶ *ἐνέβαλεν εἰς τὸ*
στόμα μου ᾆσμα καινὸν, ὕμνον τῷ Θεῷ ἡμῶν· ὄψονται πολλοὶ
5 *καὶ φοβηθήσονται, καὶ ἐλπιοῦσιν ἐπὶ κύριον.* Μακάριος *ἀνὴρ,*
*οὗ ἐστιν τὸ ὄνομα κυρίου ἐλπὶς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐνέβλεψεν * εἰς* * 2. m. ἐπιβ.
6 *ματαιότητας καὶ μανίας ψευδεῖς.* Πολλὰ *ἐποίησας σὺ κύριε ὁ*
Θεός μου τὰ θαυμάσιά σου, καὶ τοῖς διαλογισμοῖς σου οὐκ ἔσ-
τιν τίς ὁμοιωθήσεταί· ἀπήγγειλα καὶ ἐλάλησα, ἐπληθύνθησαν
7 *ὑπὲρ ἀριθμόν.* Θυσίαν *καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ*
8 *κατηρτίσω μοι· ὁλοκαύτωμα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ᾔτησας.* Τό-
τε εἶπον, ἰδοὺ ἥκω· ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ.
9 Τοῦ *ποιῆσαι τὸ θέλημά σου ὁ θεός μου ἐβουλήθην *, καὶ τὸν νό-* * 2. m. ἐβ.
10 *μον σου ἐν μέσῳ τῆς καρδίας μου.* Εὐηγγελισάμην *δικαιοσύνην*
ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ, ἰδοὺ τὰ χείλη μου οὐ μὴ κωλύσω· κύριε
11 *σὺ ἔγνως τὴν δικαιοσύνην μου.* Οὐκ *ἔκρυψα ἐν τῇ καρδίᾳ μου τὴν*
ἀλήθειάν σου, καὶ τὸ σωτήριόν σου εἶπα· οὐκ ἔκρυψα τὸ ἔλεός

σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἀπὸ συναγωγῆς πολλῆς. Σὺ δὲ κύριε 12
μὴ μακρύνῃς τοὺς οἰκτειρμούς σου ἀπ᾽ ἐμοῦ, τὸ ἔλεός σου καὶ ἡ
ἀλήθειά σου διὰ παντὸς ἀντελάβοντό μου. Ὅτι περιέσχον με 13
κακὰ, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς, κατέλαβόν με αἱ ἀνομίαι μου, καὶ
οὐκ ἠδυνάσθην τοῦ βλέπειν· ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς
κεφαλῆς μου, καὶ ἡ καρδία μου ἐνκατέλιπέν με. Εὐδόκησον κύ- 14
ριε τοῦ ῥύσασθαί με, κύριε εἰς τὸ βοηθῆσαί μοι πρόσχες. Κατ- 15
αισχυνθείησαν καὶ ἐντραπείησαν ἅμα οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχήν
μου, τοῦ ἐξᾶραι αὐτήν· ἀποστραφείησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἐν-
τραπείησαν οἱ θέλοντές μοι κακά. Κομισάσθωσαν παραχρῆμα 16
αἰσχύνην αὐτῶν, οἱ λέγοντές μοι εὖγε εὖγε. Ἀγαλλιάσαιντο 17
καὶ εὐφρανθείησαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζητοῦντές σε κύριε, καὶ εἰ-
πάτωσαν διὰ παντὸς, μεγαλυνθήτω ὁ κύριος, οἱ ἀγαπῶντες τὸ
σωτήριόν σου διὰ παντός. Ἐγὼ δὲ πτωχὸς καὶ πένης εἰμὶ· κύ- 18
ριος φροντιεῖ μου· βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής μου σὺ εἶ ὁ θεός
μου, μὴ χρονίσῃς.

M.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

XL. Μακάριος ὁ συνιῶν ἐπὶ πτωχὸν καὶ πένητα, ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ 2
ῥύσεται αὐτὸν ὁ κύριος. Κύριος φυλάξαι αὐτὸν, καὶ μακαρίσαι 3
αὐτὸν ἐν τῇ γῇ, καὶ μὴ παραδοῖ αὐτὸν εἰς χεῖρας ἐχθροῦ αὐτοῦ.
Κύριος βοηθήσαι αὐτῷ ἐπὶ κλείνης ὀδύνης αὐτοῦ, ὅλην τὴν κοίτην 4
αὐτοῦ ἔστρεψας ἐν τῇ ἀῤῥωστίᾳ αὐτοῦ. Ἐγὼ εἶπα, κύριε ἐλέησόν 5
με, ἴασαι τὴν ψυχήν μου, ὅτι ἥμαρτόν σοι. Οἱ ἐχθροί μου εἶ- 6
παν κακά μοι, πότε ἀποθανεῖται καὶ ἀπολεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ;
* l. m. s. Καὶ εἰ * εἰσεπορεύετο τοῦ ἰδεῖν, μάτην ἐλάλει ἡ καρδία αὐτοῦ, 7
συνήγαγεν ἀνομίαν ἑαυτῷ, ἐξεπορεύετο ἔξω, καὶ ἐλάλει ἐπὶ τὸ
αὐτὸ κατ᾽ ἐμοῦ. Ἐψιθύριζον πάντες οἱ ἐχθροί μου κατ᾽ ἐμοῦ, 8
ἐλογίζοντο κακά μοι. Λόγον παράνομον κατέθεντο κατ᾽ ἐμοῦ, 9
μὴ ὁ κοιμώμενος οὐχὶ προσθήσει τοῦ ἀναστῆναι; Καὶ γὰρ ὁ ἄν- 10

θρωπος τῆς εἰρήνης μου ἐφ' ὃν ἤλπισα, ὁ ἐσθίων ἄρτους μου ἐμε-
11 γάλυνεν ἐπ' ἐμὲ πτερνισμόν. Σὺ δὲ κύριε ἐλέησόν με, καὶ ἀνά-
12 στησόν με, καὶ ἀνταποδώσω αὐτοῖς. Ἐν τούτῳ ἔγνων, ὅτι τεθέ-
13 ληκάς με, ὅτι οὐ μὴ ἐπιχαρῇ ὁ ἐχθρός μου ἐπ' ἐμέ. Ἐμοῦ δὲ
διὰ τὴν ἀκακίαν ἀντελάβου, καὶ ἐβεβαίωσάς με ἐνώπιόν σου εἰς
14 αἰῶνα. Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς
τὸν αἰῶνα· γένοιτο, γένοιτο.

ΜΑ.

Εἰς τὸ τέλος εἰς σύνεσιν τοῖς υἱοῖς Κορέ.

2 Ὃν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, οὔ- XLI.
3 τως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχή μου πρὸς σὲ ὁ θεός. Ἐδίψησεν ἡ ψυχή μου
πρὸς τὸν θεὸν τὸν ζῶντα· πότε ἥξω καὶ ὀφθήσομαι τῷ προσώ-
4 πῳ τοῦ θεοῦ; Ἐγενήθη τὰ δάκρυά μου ἄρτος ἡμέρας καὶ νυκ-
τὸς, ἐν τῷ λέγεσθαί μοι καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ποῦ ἐστιν ὁ θεός
5 σου; Ταῦτα ἐμνήσθην, καὶ ἐξέχεα ἐπ' ἐμὲ τὴν ψυχήν μου, ὅτι
διελεύσομαι ἐν τόπῳ σκηνῆς θαυμαστῆς ἕως τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ· ἐν
6 φωνῇ ἀγαλλιάσεως καὶ ἐξομολογήσεως ἤχου ἑορταζόντων. Ἱνα-
τί περίλυπος εἶ ἡ ψυχή μου, καὶ ἱνατί συνταράσσεις με; ἔλ-
πισον ἐπὶ τὸν θεὸν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ, σωτήριον τοῦ
7 προσώπου μου, ὁ θεός μου. Πρὸς ἐμαυτὸν ἡ ψυχή μου ἐταράχ-
θη, διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου, καὶ Ἑρμωνιεὶμ
8 ἀπὸ ὄρους μεικροῦ. Ἄβυσσος ἄβυσσον ἐπικαλεῖται εἰς φωνὴν τῶν
καταῤῥακτῶν σου· πάντες οἱ μετεωρισμοί σου, καὶ τὰ κύματά
9 σου ἐπ' ἐμὲ διῆλθον. Ἡμέρας ἐντελεῖται κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
καὶ νυκτὸς δηλώσει· παρ' ἐμοὶ προσευχὴ τῷ θεῷ τῆς ζωῆς μου.
10 Ἐρῶ τῷ θεῷ, ἀντιλήμπτωρ μου εἶ, διὰ τί μου ἐπελάθου; ἱνατί
11 σκυθρωπάζων πορεύομαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν μου; Ἐν
τῷ καταθλᾶσθαι τὰ ὀστᾶ μου ὠνείδισάν με οἱ θλείβοντές * με· ἐν
τῷ λέγειν αὐτούς μοι καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ποῦ ἐστιν ὁ θεός σου;
12 Ἱνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχή μου, καὶ ἱνατί συνταράσσεις με;

* Ita hic cod. Alex.

ἔλπισον ἐπὶ τὸν θεὸν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ, ἡ σωτηρία τοῦ
προσώπου μου, ὁ Θεός μου.

ΜΒ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

XLII. Κρῖνόν με ὁ Θεὸς, καὶ δίκασον τὴν δίκην μου ἐξ ἔθνους οὐχ
ὁσίου, ἀπὸ ἀνθρώπου ἀδίκου καὶ δολίου ῥῦσαί με. Ὅτι σὺ εἶ 2
ὁ Θεὸς κραταίωμά μου, ἱνατί ἀπώσω με, καὶ ἱνατί σκυθρωπά-
ζων πορεύομαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν μου; Ἐξαπόστειλον 3
τὸ φῶς σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου, αὐτά με ὡδήγησαν καὶ ἤγα-
γόν με εἰς ὄρος ἅγιόν σου καὶ εἰς τὰ σκηνώματά σου. Καὶ εἰσ- 4
ελεύσομαι πρὸς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν Θεὸν τὸν
εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου, ἐξομολογήσομαί σοι κύριε ὁ Θεός
μου ἐν κιθάρᾳ. Ἱνατί περίλυπος εἶ ψυχή μου, καὶ ἱνατί συν- 5
ταράσσεις με; ἔλπισον ἐπὶ τὸν θεὸν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ,
σωτήριον τοῦ προσώπου μου, ὁ Θεός μου.

ΜΓ.

Εἰς τὸ τέλος τοῖς υἱοῖς Κορὲ εἰς σύνεσιν ψαλμός.

XLIII. Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὠσὶν ἡμῶν ἠκούσαμεν, οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνήγ- 2
γειλαν ἡμῖν, ἔργον ὃ εἰργάσω ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν, ἐν ἡμέ-
ραις ἀρχαίαις. Ἡ χείρ σου ἔθνη ἐξωλέθρευσεν, καὶ κατεφύτευ- 3
σας αὐτοὺς, ἐκάκωσας λαοὺς καὶ ἐξέβαλες αὐτούς. Οὐ γὰρ ἐν 4
τῇ ῥομφαίᾳ αὐτῶν ἐκληρονόμησαν γῆν, καὶ ὁ βραχίων αὐτῶν οὐκ
ἔσωσεν αὐτοὺς, ἀλλ' ἡ δεξιά σου καὶ ὁ βραχίων σου, καὶ ὁ φω-
τισμὸς τοῦ προσώπου σου, ὅτι εὐδόκησας ἐν αὐτοῖς. Σὺ εἶ αὐ- 5
τὸς ὁ βασιλεύς μου καὶ ὁ Θεός μου, ὁ ἐντελλόμενος τὰς σωτη-
ρίας Ἰακώβ. Ἐν σοὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν κερατιοῦμεν, καὶ ἐν τῷ 6
ὀνόματί σου ἐξουθενώσομεν τοὺς ἐπανισταμένους ἡμῖν. Οὐ γὰρ 7
ἐπὶ τῷ τόξῳ μου ἐλπιῶ, καὶ ἡ ῥομφαία μου οὐ σώσει με.

8 Ἔσωσας * γὰρ ἡμᾶς ἐκ τῶν θλιβόντων ἡμᾶς, καὶ τοὺς μισοῦν- * Hic versiculus 8. est a manu aliquanto recentiore in cod.
9 τας ἡμᾶς καλήσχυνας. Ἐν τῷ θεῷ ἐπαινεσθησόμεθα ὅλην τὴν ἡμέ-
ραν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξομολογησόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα.
Διάψαλμα.

10 Νυνὶ δὲ ἀπώσω καὶ κατήσχυνας ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ἐν
11 ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν. Ἀπέστρεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ὀπίσω παρὰ τοὺς
12 ἐχθροὺς ἡμῶν, καὶ οἱ μισοῦντες ἡμᾶς διήρπαζον ἑαυτοῖς. Ἔδω-
κας ἡμᾶς ὡς πρόβατα βρώσεως, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν διέσπειρας
13 ἡμᾶς. Ἀπέδου τὸν λαόν σου ἄνευ τιμῆς, καὶ οὐκ ἦν πλῆθος ἐν
14 τοῖς ἀλαλάγμασιν αὐτῶν. Ἔθου ἡμᾶς ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν,
15 μυκτηρισμὸν καὶ καταγέλωτα τοῖς κύκλῳ ἡμῶν. Ἔθου ἡμᾶς εἰς
16 παραβολὴν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, κείνησιν * κεφαλῆς ἐν τοῖς λαοῖς. Ὅλην * 2. m. κιν.
τὴν ἡμέραν ἡ ἐντροπή μου κατεναντίον μου ἐστὶν, καὶ ἡ αἰσχύνη
17 τοῦ προσώπου μου ἐκάλυψέν με. Ἀπὸ φωνῆς ὀνειδίζοντος καὶ πα-
18 ραλαλοῦντος, ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ καὶ ἐκδιώκοντος. Ταῦτα
πάντα ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐπελαθόμεθά σου, καὶ οὐκ ἠδι-
19 κήσαμεν ἐν διαθήκῃ σου. Καὶ οὐκ ἀπέστη εἰς τὰ ὀπίσω ἡ καρ-
δία ἡμῶν, καὶ ἐξέκλινας τοὺς * τρίβους ἡμῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου. * Ita cod. 1. m.
20 Ὅτι ἐταπείνωσας ἡμᾶς ἐν τόπῳ κακώσεως, καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς
21 σκιὰ θανάτου. Εἰ ἐπελαθόμεθα τοῦ ὀνόματος τοῦ θεοῦ ἡμῶν,
22 καὶ εἰ διεπετάσαμεν χεῖρας ἡμῶν πρὸς θεὸν ἀλλότριον. Οὐχὶ ὁ
θεὸς ἐκζητήσει ταῦτα; αὐτὸς γὰρ γινώσκει τὰ κρύφια τῆς καρ-
23 δίας. Ὅτι ἕνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθη-
24 μεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. Ἐξεγέρθητι, ἱνατί ὑπνοῖς κύριε; ἀνά-
25 στηθι, καὶ μὴ ἀπώσῃ εἰς τέλος. Ἱνατί τὸ πρόσωπόν σου ἀπο-
στρέφεις; ἐπιλανθάνῃ τῆς πτωχείας ἡμῶν καὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν;
26 Ὅτι ἐταπεινώθη εἰς χοῦν ἡ ψυχὴ ἡμῶν, ἐκολλήθη εἰς γῆν ἡ γα-
27 στὴρ ἡμῶν. Ἀνάστα κύριε βοήθησον ἡμῖν, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς
ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου.

ΜΔ.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων τοῖς υἱοῖς Κορὲ
εἰς σύνεσιν, ᾠδὴ ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ.

XLIV. Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθὸν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα 2
μου τῷ βασιλεῖ· ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως ὀξυγρά-
φου. Ὡραῖος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἐξεχύθη ἡ 3
χάρις ἐν χείλεσίν σου, διὰ τοῦτο εὐλογησέν σε ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶ-
να. Περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου δυνατέ· τῇ 4
ὡραιότητί σου καὶ τῷ κάλλει σου. Καὶ ἔντεινον, καὶ κατευοδοῦ 5
καὶ βασίλευε· ἕνεκεν ἀληθείας καὶ ϖραΰτητος καὶ δικαιοσύνης,
καὶ ὁδηγήσει σε θαυμαστῶς ἡ δεξιά σου. Τὰ βέλη σου ἠκονη- 6
μένα δυνατὲ, λαοὶ ὑποκάτω σου πεσοῦνται ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν
τοῦ βασιλέως. Ὁ θρόνος σου ὁ θεὸς εἰς αἰῶνα αἰῶνος, ῥάβδος 7
εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. Ἠγάπησας δικαιοσύνην, 8
καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν, διὰ τοῦτο ἔχρεισέν σε ὁ θεὸς ὁ θεός σου
ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. Σμύρνα καὶ σῖακ- 9
τὴ καὶ κασία ἀϖὸ τῶν ἱματίων σου, ἀϖὸ βάρεων ἐλεφαντίνων,
ἐξ ὧν ηὔφρανάν σε. Θυγατέρες βασιλέων ἐν τῇ τιμῇ σου· παρέ- 10
στη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβε-
βλημένη πεποικιλμένη. Ἄκουσον θύγατερ καὶ ἴδε καὶ κλεῖνον τὸ 11
οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός
σου. Ὅτι ἐϖεθύμησεν ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου, ὅτι αὐτός 12
ἐστιν ὁ κύριος σου. Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ θυγατέρες Τύρου 13
ἐν δώροις, τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ τῆς
γῆς. Πᾶσα ἡ δόξα αὐτῆς * θυγατρὸς τοῦ βασιλέως Ἐσεβὼν *, 14
ἐν κροσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη πεϖοικιλμένη. Ἀϖενεχθή- 15
σονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπεν-
εχθήσονταί σοι. Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, 16
ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως. Ἀντὶ τῶν ϖατέρων σου ἐγεννή- 17
θησάν σοι υἱοὶ, καταστήσεις αὐτοὺς ἄρχοντας ἐϖὶ ϖᾶσαν τὴν

* 2. m. τῆς
* 2. m. ἔσωθεν.

18 γῆν. Μνησθήσονται τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ·
διὰ τοῦτο λαοὶ ἐξομολογήσονταί σοι εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν
αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

ΜΕ.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορὲ ὑπὲρ
τῶν κρυφίων ψαλμός.

2 Ὁ θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις, βοηθὸς ἐν θλείψεσιν ταῖς XLV.
3 εὑρούσαις ἡμᾶς σφόδρα. Διὰ τοῦτο οὐ φοβηθησόμεθα ἐν τῷ ταράσσεσθαι τὴν γῆν, καὶ μετατίθεσθαι ὄρη ἐν καρδίαις θαλασσῶν.
4 Ἤχησαν καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν, ἐταράχθησαν τὰ ὄρη
5 ἐν τῇ κραταιότητι αὐτοῦ. Διάψαλμα. Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὁρμήματα εὐφραίνουσιν τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ, ἡγίασεν τὸ σκήνωμα αὐτοῦ
6 ὁ ὕψιστος. Ὁ θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, οὐ σαλευθήσεται, βοηθήσει
7 αὐτῇ ὁ θεὸς τῷ προσώπῳ *. Ἐταράχθησαν ἔθνη, ἔκλιναν βασι-
8 λεῖαι, ἔδωκεν φωνὴν αὐτοῦ, ἐσαλεύθη ἡ γῆ. Κύριος τῶν δυνάμεων
9 μεθ' ἡμῶν, ἀντιλήμπτωρ ἡμῶν ὁ θεὸς Ἰακώβ. Διάψαλμα. Δεῦτε
10 ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ κυρίου, ἃ ἔθετο τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀνταναιρῶν πολέμους μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς, τόξον συντρίψει
11 καὶ συνκλάσει ὅπλον, καὶ θυρεοὺς κατακαύσει ἐν πυρί. Σχολάσατε καὶ γνῶτε, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ θεός, ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθ-
12 νεσιν, ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ. Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, ἀντιλήμπτωρ ἡμῶν ὁ θεὸς Ἰακώβ.

* 2. m. ὁ θεὸς τὸ πρὸς πρωὶ πρωί.

Μϛ.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορὲ ψαλμός.

2 Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας, ἀλαλάξατε τῷ θεῷ ἐν φω- XLVI.
3 νῇ ἀγαλλιάσεως. Ὅτι κύριος ὕψιστος, φοβερός, βασιλεὺς μέγας
4 ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. Ὑπέταξεν λαοὺς ἡμῖν, καὶ ἔθνη ὑπὸ τοὺς
5 πόδας ἡμῶν. Ἐξελέξατο ἡμῖν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, τὴν καλ-

λονὴν Ἰακὼβ, ἣν ἠγάπησεν. Διάψαλμα. Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλα- 6
λαγμῷ, κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. Ψάλατε τῷ θεῷ ἡμῶν ψά- 7
λατε, ψάλατε τῷ βασιλεῖ ἡμῶν ψάλατε. Ὅτι βασιλεὺς πάσης 8
τῆς γῆς ὁ Θεὸς, ψάλατε συνετῶς. Ἐβασίλευσεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὰ 9
ἔθνη, ὁ θεὸς κάθηται ἐπὶ θρόνου ἁγίου αὐτοῦ. Ἄρχοντες λαῶν 10
συνήχθησαν μετὰ τοῦ Θεοῦ Ἀβραάμ, ὅτι τοῦ Θεοῦ οἱ κραταιοὶ
τῆς γῆς σφόδρα ἐπήρθησαν.

ΜΖ.

Ψαλμὸς ᾠδῆς τοῖς υἱοῖς Κορὲ δευτέρᾳ σαββάτου.

XLVII. Μέγας κύριος, καὶ αἰνετὸς σφόδρα ἐν πόλει τοῦ θεοῦ ἡμῶν ὄρει 2
ἁγίῳ αὐτοῦ. Εὐρίζων ἀγαλλιάματι πάσης τῆς γῆς, ὄρη Σιὼν τὰ 3
πλευρὰ τοῦ βορρᾶ, ἡ πόλις τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου. Ὁ θεὸς 4
ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς γινώσκεται, ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτῆς.
Ὅτι ἰδοὺ οἱ βασιλεῖς συνήχθησαν, ἤλθοσαν ἐπὶ τὸ αὐτό. Αὐτοὶ 5
ἰδόντες οὕτως ἐθαύμασαν, ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν. Τρόμος 6
ἐπελάβετο αὐτῶν· ἐκεῖ ὠδῖνες ὡς τικτούσης. Ἐν πνεύματι βιαίῳ 7
συντρίψεις πλοῖα Θαρσεῖς. Καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτως εἴδομεν, 8
ἐν πόλει κυρίου τῶν δυνάμεων, ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὁ Θεὸς 9
ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα. Διάψαλμα. Ὑπελάβομεν ὁ θεὸς 10
τὸ ἔλεός σου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου. Κατὰ τὸ ὄνομά σου ὁ θεὸς, 11
οὕτως καὶ ἡ αἴνεσίς σου ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς γῆς, δικαιοσύνης
πλήρης ἡ δεξιά σου. Εὐφρανθήτω τὸ ὄρος Σιὼν, ἀγαλλιάσθω- 12
σαν αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας ἕνεκα τῶν κριμάτων σου κύριε.
* l. m. περιβάλετε. * l. m. θεσ. Κυκλώσατε Σιὼν, καὶ περιλάβετε * αὐτὴν, διηγήσασθε * ἐν τοῖς 13
* l. m. θεσ. πύργοις αὐτῆς. Θέσθε * τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὴν δύναμιν αὐ- 14
* l. m. διε. τῆς, καὶ καταδιέλεσθε * τὰς βάρεις αὐτῆς, ὅπως ἂν διηγήσησθε
εἰς γενεὰν ἑτέραν. Ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα 15
καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

MH.

Εἰς τὸ τέλος τοῖς υἱοῖς Κορὲ ψαλμός.

2 Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη, ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοι- XLVIII.
3 κοῦντες τὴν οἰκουμένην. Οἵ τε γηγενεῖς καὶ οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώ-
4 πων, ἐπὶ τὸ αὐτὸ πλούσιος καὶ πένης. Τὸ στόμα μου λαλήσει
5 σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν *. Κλινῶ εἰς πα- * 2. m. συνέσεις.
6 ραβολὴν τὸ οὖς μου, ἀνοίξω ἐν ψαλτηρίῳ τὸ πρόβλημά μου. Ἱνα-
τί φοβοῦμαι ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ; ἡ ἀνομία τῆς πτέρνης μου κυκλώ-
7 σει με. Οἱ πεποιθότες ἐπὶ τῇ δυνάμει αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῷ πλή-
8 θει τοῦ πλούτου αὐτῶν καυχώμενοι. Ἀδελφὸς οὐ λυτροῦται, λυ-
9 τρώσεται ἄνθρωπος; Οὐ δώσει τῷ Θεῷ ἐξίλασμα ἑαυτοῦ, καὶ
10 τὴν τειμὴν τῆς λυτρώσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. Καὶ ἐκοπίασεν εἰς τὸν
11 αἰῶνα, καὶ ζήσεται εἰς τέλος. Ὅτι οὐκ ὄψεται καταφθοράν, ὅτ᾽ ἂν
ἴδῃ σοφοὺς ἀποθνήσκοντας· ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἄνους καὶ ἄφρων ἀπο-
12 λοῦνται, καὶ καταλείψουσιν ἀλλοτρίοις τὸν πλοῦτον αὐτῶν. Καὶ
οἱ τάφοι αὐτῶν οἰκίαι αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα, σκηνώματα αὐτῶν
εἰς γενεὰν καὶ γενεάν, ἐπεκαλέσαντο τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν
13 γαιῶν αὐτῶν. Καὶ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὢν * οὐ συνῆκεν, παρασυνε- * Cod. 2. m. ὤν.
14 βλήθη τοῖς κτήνεσιν τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς. Αὕτη
ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκάνδαλον αὐτοῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ στόμα-
15 τι αὐτῶν εὐλογήσουσιν. Διάψαλμα. Ὡς πρόβατα ἐν ᾅδῃ ἔθεν-
το, θάνατος ποιμαίνει * αὐτούς· καὶ κατακυριεύσουσιν αὐτῶν οἱ * Cod. ποιμανεῖ.
εὐθεῖς τὸ πρωΐ, καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν παλαιωθήσεται ἐν τῷ ᾅδῃ
16 ἐκ τῆς δόξης αὐτῶν. Πλὴν ὁ Θεὸς λυτρώσεται τὴν ψυχήν μου ἐκ
17 χειρὸς ᾅδου, ὅτ᾽ ἂν λαμβάνῃ με. Διάψαλμα. Μὴ φοβοῦ ὅτ᾽ ἂν
πλουτήσῃ ἄνθρωπος, καὶ ὅτ᾽ ἂν πληθυνθῇ ἡ δόξα τοῦ οἴκου αὐ-
18 τοῦ. Ὅτι οὐκ ἐν τῷ ἀποθνήσκειν αὐτὸν λήμψεται τὰ πάντα, οὐδὲ
19 συνκαταβήσεται αὐτῷ ἡ δόξα αὐτοῦ. Ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ
ζωῇ αὐτοῦ εὐλογηθήσεται· ἐξομολογήσεταί σοι ὅτ᾽ ἂν ἀγαθύνῃς αὐ-
20 τῷ. Εἰσελεύσεται ἕως γενεᾶς πατέρων αὐτοῦ, ἕως αἰῶνος οὐκ

* Cod. 2. m. ὢν. ὄψεται φῶς. Ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὢν * οὐ συνῆκεν, παρασυνεβλή- 21
θη τοῖς κτήνεσιν τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς.

ΜΘ.

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

XLIX. Θεὸς θεῶν κύριος ἐλάλησεν, καὶ ἐκάλεσεν τὴν γῆν ἀπὸ ἀνατο-
λῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν. Ἐκ Σιὼν ἡ εὐπρέπεια τῆς ὡραιότητος 2
αὐτοῦ. Ὁ θεὸς ἐμφανῶς ἥξει, ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐ παρασιω- 3
πήσεται· πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ καυθήσεται, καὶ κύκλῳ αὐτοῦ κατ-
αιγὶς σφοδρά. Προσκαλέσεται τὸν οὐρανὸν ἄνω καὶ τὴν γῆν δια- 4
κρῖναι τὸν λαὸν αὐτοῦ. Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ, 5
τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαις. Καὶ ἀναγ- 6
γελοῦσιν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, ὅτι θεὸς κριτής ἐσ-
τιν. Διάψαλμα. Ἄκουσον λαός μου καὶ λαλήσω σοι, Ἰσραὴλ 7
καὶ διαμαρτύρομαί σοι, ὁ θεὸς ὁ θεός σου εἰμὶ ἐγώ. Οὐκ ἐπὶ 8
ταῖς θυσίαις σου ἐλέγξω σε, τὰ δὲ ὁλοκαυτώματά σου ἐνώπιόν
μου ἐστὶν διὰ παντός. Οὐ δέξομαι ἐκ τοῦ οἴκου σου μόσχους, 9
οὐδὲ ἐκ τῶν ποιμνίων σου χιμάρους. Ὅτι ἐμά ἐστιν πάντα τὰ θη- 10
ρία τοῦ δρυμοῦ, κτήνη ἐν τοῖς ὄρεσιν, καὶ βόες. Ἔγνωκα πάντα 11
τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὡραιότης ἀγροῦ μετ᾽ ἐμοῦ ἐστιν.
Ἐὰν πεινάσω, οὐ μή σοι εἴπω, ἐμὴ γάρ ἐστιν ἡ οἰκουμένη καὶ 12
τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Μὴ φάγομαι κρέα ταύρων, ἢ αἷμα τράγων 13
πίομαι; Θῦσον τῷ θεῷ θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἀπόδος τῷ ὑψί- 14
στῳ τὰς εὐχάς σου. Καὶ ἐπικάλεσαί με ἐν ἡμέρᾳ θλείψεως, καὶ 15
ἐξελοῦμαί σε, καὶ δοξάσεις με. Διάψαλμα. Τῷ δὲ ἁμαρτωλῷ 16
εἶπεν ὁ θεὸς, ἱνατί σὺ διηγῇ τὰ δικαιώματά μου, καὶ ἀναλαμ-
βάνεις τὴν διαθήκην μου διὰ στόματός σου; Σὺ δὲ ἐμίσησας παι- 17
δείαν, καὶ ἐξέβαλλες τοὺς λόγους μου εἰς τὰ ὀπίσω. Εἰ ἐθεώ- 18
ρεις κλέπτην, συνέτρεχες αὐτῷ, καὶ μετὰ μοιχῶν τὴν μερίδα σου
ἐτίθεις. Τὸ στόμα σου ἐπλεόνασεν κακίαν, καὶ ἡ γλῶσσά σου 19
περιέπλεκεν δολιότητα. Καθήμενος κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου κατ- 20

ἐλάλεις, καὶ κατὰ τοῦ υἱοῦ τῆς μητρός σου ἐτίθεις σκάνδαλον.
21 Ταῦτα ἐποίησας, καὶ ἐσίγησα, ὑπέλαβες ἀνομίαν, ὅτι ἔσομαί
22 σοι ὅμοιος· ἐλέγξω σε, καὶ παραστήσω κατὰ πρόσωπόν σου. Σύν-
ετε δὴ ταῦτα οἱ ἐπιλανθανόμενοι τοῦ θεοῦ, μήποτε ἁρπάσῃ,
23 καὶ μὴ ᾖ ὁ ῥυόμενος. Θυσία αἰνέσεως δοξάσει με, καὶ ἐκεῖ ὁδὸς
ἣ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριον θεοῦ.

N.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ. Ἐν τῷ ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν Νάθαν τὸν προφήτην, ἡνίκα εἰσῆλθεν πρὸς Βηρσαβεέ.

3 Ἐλέησόν με ὁ θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆ- 1.
4 θος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον
πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου, καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου κα-
5 θάρισόν με. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία
6 μου ἐνώπιόν μου ἐστὶν διὰ παντός. Σοὶ μόνῳ ἥμαρτον, καὶ τὸ
πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα· ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις
7 σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. Ἰδοὺ γὰρ ἐν ἀνομίαις συν-
8 ελήμφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέν με ἡ μήτηρ μου. Ἰδοὺ γὰρ
ἀλήθειαν ἠγάπησας, τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου
9 ἐδήλωσάς μοι. Ῥαντιεῖς με ὑσσώπῳ καὶ καθαρισθήσομαι, πλυ-
10 νεῖς με καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. Ἀκουτιεῖς με ἀγαλλία-
11 σιν καὶ εὐφροσύνην, ἀγαλλιάσονται ὀστᾶ τεταπεινωμένα. Ἀπό-
στρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς
12 ἀνομίας μου ἐξάλειψον. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοὶ ὁ θεὸς,
13 καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. Μὴ ἀποῤῥί-
ψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιόν σου μὴ
14 ἀντανέλῃς ἀπ' ἐμοῦ. Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου
15 σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στήριξόν με. Διδάξω ἀνόμους τὰς
16 ὁδούς σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σὲ ἐπιστρέψουσιν. Ῥῦσαί με ἐξ αἱ-
μάτων ὁ θεὸς ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσ-

σά μου τὴν δικαιοσύνην σου κύριε. Τὰ χείλη μου ἀνοίξεις, καὶ 17
τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν σου. Ὅτι εἰ ἠθέλησας θυ- 18
σίαν, ἔδωκα ἄν, ὁλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις. Θυσία τῷ θεῷ 19
πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινω-
μένην ὁ θεὸς οὐκ ἐξουθενώσει. Ἀγάθυνον κύριε ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου 20
τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ. Τότε εὐδο- 21
κήσεις θυσίαν δικαιοσύνης ἀναφορὰν καὶ ὁλοκαυτώματα, τότε
ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον σου μόσχους.

ΝΑ.

Εἰς τὸ τέλος συνέσεως τῷ Δαυείδ. Ἐν τῷ ἐλθεῖν Δωὴκ
τὸν ἰδουμαῖον, καὶ ἀναγγεῖλαι τῷ Σαοὺλ,
καὶ εἰπεῖν αὐτῷ, ἦλθεν Δαυεὶδ εἰς
τὸν οἶκον Ἀβιμέλεχ.

1.1. Τί ἐνκαυχᾷ ἐν κακίᾳ ὁ δυνατὸς; Ἀνομίαν ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀδι- 3
κίαν ἐλογίσατο ἡ γλῶσσα σου. Ὡσεὶ ξυρὸν ἐξηκονημένον ἐποίη- 4
σας δόλον. Ἠγάπησας κακίαν ὑπὲρ ἀγαθωσύνην, ἀδικίαν ὑπὲρ 5
τὸ λαλῆσαι δικαιοσύνην. Διάψαλμα. Ἠγάπησας πάντα τὰ ῥή- 6
ματα καταποντισμοῦ, γλῶσσαν δολίαν. Διὰ τοῦτο ὁ θεὸς καθ- 7
έλοι σε εἰς τέλος, ἐκτείλαι σε καὶ μεταναστεύσαι σε ἀπὸ σκη-
νώματος, καὶ τὸ ῥίζωμά σου ἐκ γῆς ζώντων. Διάψαλμα. Καὶ 8
ὄψονται δίκαιοι καὶ φοβηθήσονται, καὶ ἐπ' αὐτὸν γελάσονται καὶ
ἐροῦσιν. Ἰδοὺ ἄνθρωπος, ὃς οὐκ ἔθετο τὸν θεὸν βοηθὸν αὐτοῦ, 9
ἀλλὰ ἐπήλπισεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τοῦ πλούτου αὐτοῦ, καὶ ἐνεδυ-
ναμώθη ἐπὶ τῇ ματαιότητι αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ ἐλαία κατά- 10
καρπος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ, ἤλπισα ἐπὶ τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ εἰς
τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Ἐξομολογήσομαί σοι 11
εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἐποίησας, καὶ ὑπομενῶ τὸ ὄνομά σου, ὅτι
χρηστὸν ἐναντίον τῶν ὁσίων σου.

ΝΒ.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ Μαελὲθ συνέσεως τῷ Δαυείδ.

2 Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐκ ἔστιν θεός· διέφθειραν, καὶ LII.
3 ἐβδελύχθησαν ἐν ἀνομίαις, οὐκ ἔστιν ὁ ποιῶν ἀγαθόν. Ὁ θεὸς ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, τοῦ ἰδεῖν εἰ
4 ἔστιν συνιῶν, ἢ ἐκζητῶν τὸν θεόν. Πάντες ἐξέκλειναν, ἅμα ἠχρειώ-
5 θησαν, οὐκ ἔστιν ποιῶν ἀγαθὸν, οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός. Οὐχὶ γνώ-
σονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, οἱ ἔσθοντες τὸν λαόν
6 μου βρώσει ἄρτου; τὸν θεὸν οὐκ ἐπεκαλέσαντο. Ἐκεῖ φοβηθήσον-
ται φόβον, οὗ οὐκ ἦν φόβος· ὅτι ὁ θεὸς διεσκόρπισεν ὀστᾶ ἀνθρω-
7 παρέσκων, κατῃσχύνθησαν, ὅτι ὁ θεὸς ἐξουδένωσεν αὐτούς. Τίς
δώσει ἐκ Σιὼν τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραήλ; ἐν τῷ ἀποστρέψαι κύριον
τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀγαλλιάσεται Ἰακὼβ, καὶ
εὐφρανθήσεται Ἰσραήλ.

ΝΓ.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις συνέσεως τῷ Δαυείδ. Ἐν τῷ ἐλθεῖν
τοὺς Ζειφαίους, καὶ εἰπεῖν τῷ Σαοὺλ, οὐκ ἰδοὺ
Δαυεὶδ κέκρυπται παρ' ἡμῖν;

3 Ὁ θεὸς ἐν τῷ ὀνόματί σου σῶσόν με, καὶ ἐν τῇ δυνάμει σου LIII.
4 κρῖνόν με. Ὁ θεὸς εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τὰ
5 ῥήματα τοῦ στόματός μου. Ὅτι ἀλλότριοι ἐπανέστησαν ἐπ' ἐμὲ,
καὶ κραταιοὶ ἐζήτησαν τὴν ψυχήν μου, οὐ προέθεντο τὸν θεὸν
6 ἐνώπιον αὐτῶν. Διάψαλμα. Ἰδοὺ γὰρ ὁ θεὸς βοηθεῖ μοι, καὶ ὁ
7 κύριος ἀντιλήμπτωρ τῆς ψυχῆς μου. Ἀποστρέψει τὰ κακὰ τοῖς
8 ἐχθροῖς μου, ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου ἐξολόθρευσον αὐτούς. Ἑκου-
σίως θύσω σοι, ἐξομολογήσομαι τῷ ὀνόματί σου, ὅτι ἀγαθόν.
9 Ὅτι ἐκ πάσης θλείψεως ἐρύσω * με, καὶ ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου * a. m. ἐρ.
ἐπεῖδεν ὁ ὀφθαλμός μου.

ΝΔ.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις συνέσεως τῷ Δαυείδ.

LIV. Ἐνώτισαι ὁ θεὸς τὴν προσευχήν μου, καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν δέη- 2
σίν μου. Πρόσχες μοι, καὶ εἰσάκουσόν μου· ἐλυπήθην ἐν τῇ ἀδο- 3
λεσχίᾳ μου, καὶ ἐταράχθην. Ἀπὸ φωνῆς ἐχθροῦ, καὶ ἀπὸ θλί- 4
ψεως ἁμαρτωλοῦ· ὅτι ἐξέκλειναν ἐπ' ἐμὲ ἀνομίαν, καὶ ἐν ὀργῇ
ἐνεκότουν μοι. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη ἐν ἐμοὶ, καὶ δειλία θα- 5
* Hic vers. 6. suppletur in marg. a. m. νάτου ἐπέπεσεν ἐπ' ἐμέ. Φόβος * καὶ τρόμος ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ, καὶ 6
ἐκάλυψέν με σκότος. Καὶ εἶπα, τίς δώσει μοι πτέρυγας ὡσεὶ 7
περιστερᾶς; καὶ πετασθήσομαι καὶ καταπαύσω. Ἰδοὺ ἐμάκρυνα 8
φυγαδεύων, καὶ ηὐλίσθην ἐν τῇ ἐρήμῳ. Διάψαλμα. Προσεδεχό- 9
μην τὸν σώζοντά με ἀπὸ ὀλιγοψυχίας καὶ καταιγίδος. Κατα- 10
πόντισον κύριε καὶ καταδίελε τὰς γλώσσας αὐτῶν, ὅτι εἶδον ἀνο-
μίαν καὶ ἀντιλογίαν ἐν τῇ πόλει. Ἡμέρας καὶ νυκτὸς κυκλώ- 11
σει αὐτὴν ἐπὶ τὰ τείχη αὐτῆς, ἀνομία καὶ πόνος ἐν μέσῳ αὐτῆς,
* Ita cod. καὶ ἀδικία. Καὶ οὐκ ἐξέλιπεν ἐκ τῶν πλατειῶν αὐτῆς κόπος * καὶ 12
δόλος. Ὅτι εἰ ἐχθρὸς ὠνείδισέν με, ὑπήνεγκα ἂν, καὶ εἰ ὁ μι- 13
σῶν ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλορημόνησεν, ἐκρύβην ἂν ἀπ' αὐτοῦ. Σὺ δὲ 14
ἄνθρωπε ἰσόψυχε, ἡγεμών μου καὶ γνωστέ μου. Ὃς ἐπὶ τὸ αὐτὸ 15
ἐγλύκανας ἐδέσματα, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ ἐπορεύθημεν ἐν ὁμο-
νοίᾳ. Ἐλθέτω θάνατος ἐπ' αὐτοὺς, καὶ καταβήτωσαν εἰς ᾅδου 16
ζῶντες· ὅτι πονηρίαι ἐν ταῖς παροικίαις αὐτῶν ἐν μέσῳ αὐτῶν.
Ἐγὼ πρὸς τὸν θεὸν ἐκέκραξα, καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσέν μου. 17
Ἑσπέρας καὶ πρωῒ καὶ μεσημβρίας διηγήσομαι, ἀπαγγελλῶ καὶ 18
εἰσακούσεται τῆς φωνῆς μου. Λυτρώσεται ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυχήν 19
μου ἀπὸ τῶν ἐγγιζόντων μοι, ὅτι ἐν πολλοῖς ἦσαν σὺν ἐμοί.
Εἰσακούσεται ὁ θεὸς καὶ ταπεινώσει αὐτοὺς, ὁ ὑπάρχων πρὸ τῶν 20
αἰώνων. Διάψαλμα. Οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἀντάλλαγμα, καὶ οὐκ
ἐφοβήθησαν τὸν θεόν. Ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ ἀποδιδό- 21
ναι· ἐβεβήλωσαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ. Διεμερίσθησαν ἀπὸ ὀργῆς 22

τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἤγγισεν ἡ καρδία αὐτοῦ· ἡπαλύνθησαν
23 οἱ λόγοι αὐτοῦ ὑπὲρ ἔλαιον, καὶ αὐτοί εἰσιν βολίδες. Ἐπίρι-
ψον * ἐπὶ κύριον τὴν μέριμνάν σου, καὶ αὐτός σε διαθρέψει· οὐ δώ- * a. m. ἐπίεε.
24 σει εἰς τὸν αἰῶνα σάλον τῷ δικαίῳ. Σὺ δὲ ὁ θεὸς κατάξεις αὐ-
τοὺς εἰς φρέαρ διαφθορᾶς· ἄνδρες αἱμάτων καὶ δολιότητος οὐ μὴ
ἡμισεύσωσιν τὰς ἡμέρας αὐτῶν, ἐγὼ δὲ ἐλπιῶ ἐπὶ σὲ κύριε.

ΝΕ.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ τῶν ἁγίων μεμακρυμμένου,
τῷ Δαυεὶδ εἰς στηλογραφίαν, ὁπότε ἐκράτησαν αὐτὸν
οἱ ἀλλόφυλοι ἐν Γέθ.

2 Ἐλέησόν με κύριε, ὅτι κατεπάτησέν με ἄνθρωπος, ὅλην τὴν ἡμέ- LV
3 ραν πολεμῶν ἔθλιψέν με. Κατεπάτησάν με οἱ ἐχθροί μου ὅλην
4 τὴν ἡμέραν ἀπὸ ὕψους ἡμέρας. Ὅτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντές με
5 φοβηθήσονται, ἐγὼ δὲ ἐπὶ σοὶ ἐλπιῶ. Ἐν τῷ θεῷ ἐπαινέσω τοὺς
λόγους μου ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐν τῷ θεῷ ἤλπισα, οὐ φοβηθήσομαι
6 τί ποιήσει μοι σάρξ. Ὅλην τὴν ἡμέραν τοὺς λόγους μου ἐβδελύσ-
7 σοντο, κατ' ἐμοῦ πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν εἰς κακόν. Παροι-
κήσουσιν καὶ κατακρύψουσιν, αὐτοὶ τὴν πτέρναν μου φυλάξουσιν·
8 καθάπερ ὑπέμεινα τῇ ψυχῇ μου. Ὑπὲρ τοῦ μηθενὸς σώσεις αὐ-
9 τούς, ἐν ὀργῇ λαοὺς κατάξεις. Ὁ θεὸς τὴν ζωήν μου ἐξήγγειλά
σοι, ἔθου τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ
10 σου. Ἐπιστρέψουσιν οἱ ἐχθροί μου εἰς τὰ ὀπίσω, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ
11 ἐπικαλέσωμαί σε, ἰδοὺ ἔγνων ὅτι θεός μου εἶ σύ. Ἐπὶ τῷ θεῷ
12 αἰνέσω ῥῆμα, ἐπὶ τῷ θεῷ αἰνέσω λόγον. Ἐπὶ τῷ θεῷ ἤλπισα,
13 οὐ φοβήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος. Ἐν ἐμοὶ ὁ θεὸς αἱ εὐχαί,
14 ἃς ἀποδώσω αἰνέσεως. Ὅτι ἐρύσω * τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου, * a. m. ἐρ.
καὶ τοὺς πόδας μου ἐξ ὀλισθήματος, τοῦ εὐαρεστῆσαι ἐνώπιον
τοῦ θεοῦ ἐν φωτὶ ζώντων.

Νϛ.

Εἰς τὸ τέλος μὴ διαφθείρῃς, τῷ Δαυεὶδ εἰς στηλογραφίαν
ἐν τῷ αὐτὸν ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου
Σαοὺλ εἰς τὸ σπήλαιον.

LVI. Ἐλέησόν με ὁ θεὸς, ἐλέησόν με, ὅτι ἐπὶ σοὶ πέποιθεν ἡ ψυχή 2
μου· καὶ ἐν τῇ σκιᾷ τῶν πτερύγων σου ἐλπιῶ, ἕως οὗ παρέλθῃ
ἡ ἀνομία. Κεκράξομαι πρὸς τὸν θεὸν τὸν ὕψιστον, τὸν θεὸν τὸν 3
εὐεργετήσαντά με. Διάψαλμα. Ἐξαπέστειλεν ἐξ οὐρανοῦ καὶ 4
ἔσωσέν με, ἔδωκεν εἰς ὄνειδος τοὺς καταπατοῦντάς με· ἐξαπέστει-
λεν ὁ θεὸς τὸ ἔλεος αὐτοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ. Καὶ ἐρύ- 5
* 2. m. ἐρρ. σατο * τὴν ψυχήν μου ἐκ μέσου σκύμνων, ἐκοιμήθην τεταραγμένος·
υἱοὶ ἀνθρώπων, οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὅπλον καὶ βέλη, καὶ ἡ γλῶσ-
σα αὐτῶν μάχαιρα ὀξεῖα. Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ὁ θεὸς, 6
* 2. m. παγίδα. καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου. Παγίδας * ἡτοίμασαν τοῖς 7
ποσίν μου, καὶ κατέκαμψαν τὴν ψυχήν μου· ὤρυξαν πρὸ προσώ-
που μου βόθρον, καὶ ἐνέπεσαν εἰς αὐτόν. Διάψαλμα. Ἑτοίμη 8
ἡ καρδία μου ὁ θεὸς, ἑτοίμη ἡ καρδία μου, ᾄσομαι καὶ ψαλῶ.
Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου, ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα, ἐξε- 9
γερθήσομαι ὄρθρου. Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς κύριε, ψα- 10
λῶ σοι ἐν ἔθνεσιν. Ὅτι ἐμεγαλύνθη ἕως τῶν οὐρανῶν τὸ ἔλεός 11
σου, καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλήθειά σου. Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς 12
οὐρανοὺς ὁ θεὸς, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

ΝΖ.

Εἰς τὸ τέλος μὴ διαφθείρῃς, τῷ Δαυεὶδ
εἰς στηλογραφίαν.

LVII. * 2. m. εὐθείας. Εἰ ἀληθῶς ἄρα δικαιοσύνην λαλεῖτε, εὐθεῖα * κρίνετε οἱ υἱοὶ 2
* Cod. θαι. τῶν ἀνθρώπων. Καὶ γὰρ ἐν καρδίᾳ ἀνομίας ἐργάζεσθε * ἐν τῇ 3
γῇ, ἀδικίαν αἱ χεῖρες ὑμῶν συμπλέκουσιν. Ἀπηλλοτριώθησαν οἱ 4

ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ μήτρας, ἐπλανήθησαν ἀπὸ γαστρὸς, ἐλάλησαν
5 ψευδῆ. Θυμὸς αὐτοῖς κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ ὄφεως, ὡσεὶ ἀσπί-
6 δος κωφῆς, καὶ βυούσης τὰ ὦτα αὐτῆς. Ἥτις οὐκ εἰσακούσεται
φωνὴν ἐπᾳδόντων, φαρμάκου τε * φαρμακευομένου παρὰ σοφοῦ. * 2. m. φαρμακοῦ-τας.
7 Ὁ θεὸς συνέτριψεν * τοὺς ὀδόντας αὐτῶν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, * 2. m. συντρίψει.
8 τὰς μύλας τῶν λεόντων συνέθλασεν κύριος. Ἐξουδενωθήσονται ὡς
ὕδωρ διαπορευόμενον, ἐντενεῖ τὸ τόξον αὐτοῦ ἕως οὗ ἀσθενήσου-
9 σιν. Ὡσεὶ κηρὸς ὁ τακεὶς ἀνταναιρεθήσονται, ἔπεσεν πῦρ, καὶ
10 οὐκ εἶδον τὸν ἥλιον. Πρὸ τοῦ συνιέναι τὰς ἀκάνθας ὑμῶν τὴν
11 ῥάμνον, ὡσεὶ ζῶντας ὡσεὶ ἐν ὀργῇ καταπίεται ὑμᾶς. Εὐφραν-
θήσεται δίκαιος, ὅτ' ἂν ἴδῃ ἐκδίκησιν ἀσεβῶν, τὰς χεῖρας αὐτοῦ
12 νίψεται ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Καὶ ἐρεῖ ἄνθρωπος, εἰ
ἄρα ἐστὶν καρπὸς τῷ δικαίῳ, ἄρα * ἐστὶν ὁ θεὸς κρίνων αὐτοὺς * Cod. heic ἄρα.
ἐν τῇ γῇ.

NII.

Εἰς τὸ τέλος μὴ διαφθείρῃς, τῷ Δαυεὶδ εἰς στηλογραφίαν,
ὁπότε ἀπέστειλεν Σαοὺλ, καὶ ἐφύλαξεν τὸν οἶκον
αὐτοῦ τοῦ θανατῶσαι αὐτόν.

2 Ἐξελοῦ με ἐκ * τῶν ἐχθρῶν μου ὁ θεὸς, καὶ ἐκ τῶν ἐπανιστα- LVIII. * 1. m. ἐξελοῦμαι
3 νομένων ἐπ' ἐμὲ λύτρωσαί με. Ῥῦσαί με ἐκ τῶν ἐργαζομένων τὴν
4 ἀνομίαν, καὶ ἐξ ἀνδρῶν αἱμάτων σῶσόν με. Ὅτι ἰδοὺ ἐθήρευ-
σαν τὴν ψυχήν μου, ἐπέθεντο ἐπ' ἐμὲ κραταιοί· οὔτε ἡ ἀνομία
5 μου, οὔτε ἡ ἁμαρτία μου κύριε. Ἄνευ ἀνομίας ἔδραμον καὶ κατ-
6 εύθυνα· ἐξεγέρθητι εἰς συνάντησίν μου, καὶ ἴδε. Καὶ σὺ κύριε
ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων ὁ θεὸς Ἰσραήλ· πρόσχες τοῦ ἐπισκέψασθαι
πάντα τὰ ἔθνη, μὴ οἰκτειρήσῃς πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνο-
7 μίαν. Διάψαλμα. Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἑσπέραν, καὶ λιμώξουσιν
8 ὡς κύων, καὶ κυκλώσουσιν πόλιν. Ἰδοὺ ἀποφθέγξονται ἐν τῷ στό-
ματι αὐτῶν, καὶ ῥομφαία ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν, ὅτι τίς ἤκου-
9 σεν; Καὶ σὺ κύριε ἐκγελάσῃ αὐτοὺς ἐξουδενώσεις πάντα τὰ ἔθνη.

Τὸ κράτος μου πρὸς σὲ φυλάξω, ὅτι θεὸς ἀντιλήμπτωρ μου εἶ. 10
Ὁ Θεός μου, τὸ ἔλεος αὐτοῦ προφθάσει με, ὁ Θεός μου δείξει 11
μοι ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου. Μὴ ἀποκτείνῃς αὐτοὺς, μήποτε ἐπιλά- 12
θωνται τοῦ νόμου σου· διασκόρπισον αὐτοὺς ἐν τῇ δυνάμει σου,
καὶ κατάγαγε αὐτοὺς ὁ ὑπερασπιστής μου κύριε. Ἁμαρτίαν στό- 13
ματος αὐτῶν, λόγον χειλέων αὐτῶν, καὶ συνλημφθήτωσαν ἐν τῇ
ὑπερηφανίᾳ αὐτῶν· καὶ ἐξ ἀρᾶς καὶ ψεύδους διαγγελήσονται συν-
τέλειαι *. Ἐν ὀργῇ συντελείας, καὶ οὐ μὴ ὑπάρξουσιν· καὶ γνώ- 14
σονται, ὅτι ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακὼβ δεσπόζει τῶν περάτων τῆς γῆς.
Διάψαλμα. Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἑσπέραν, καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, 15
καὶ κυκλώσουσιν πόλιν. Αὐτοὶ διασκορπισθήσονται τοῦ φαγεῖν, 16
ἐὰν δὲ * χορτασθῶσιν, καὶ γογγύσουσιν. Ἐγὼ δὲ ᾄσομαι τῇ 17
δυνάμει σου, καὶ ἀγαλλιάσομαι τὸ πρωῒ τὸ ἔλεός σου· ὅτι ἐγε-
νήθης ἀντιλήμπτωρ μου καὶ καταφυγὴ ἐν ἡμέρᾳ θλείψεως. Βοη- 18
θός μου, σοὶ ψαλῶ ὁ θεός μου, ὅτι ἀντιλήμπτωρ μου εἶ, ὁ θεός
μου τὸ ἔλεός μου.

* Ita distinguitur in cod.

* Deest μὴ in cod.

ΝΘ.

Εἰς τὸ τέλος τοῖς ἀλλοιωθησομένοις ἔτι εἰς στηλογραφίαν τῷ Δαυεὶδ εἰς διδαχήν. Ὁπότε ἐνεπύρισεν τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας, καὶ τὴν Συρίαν Σωβὰλ, καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωὰβ, καὶ ἐπάταξεν τὴν φάραγγα τῶν ἁλῶν, δώδεκα χειλιάδας.

LIX. Ὁ Θεὸς ἀπώσω ἡμᾶς καὶ καθεῖλες ἡμᾶς, ὠργίσθης καὶ ᾠκ- 3
τείρησας * ἡμᾶς. Συνέσεισας τὴν γῆν καὶ συνετάραξας αὐτὴν, ἴα- 4
σαι τὰ συντρίμματα αὐτῆς, ὅτι ἐσαλεύθησαν *. Ἔδειξας τῷ λαῷ 5
σου σκληρὰ, ἐπότισας ἡμᾶς οἶνον κατανύξεως. Ἔδωκας τοῖς φο- 6
βουμένοις σε σημείωσιν, τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου. Διά-
ψαλμα. Ὅπως ἂν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου, σῶσον τῇ δεξιᾷ σου 7
καὶ ἐπάκουσόν μου. Ὁ θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ, ἀγαλ- 8
λιάσομαι καὶ διαμεριῶ Σίκιμα, καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν δια-

* Cod. οἰκτ.

* Ita cod.

9 μετρήσω. Ἐμός ἐστιν Γαλαάδ, καὶ ἐμός ἐστιν Μανασσῆ, καὶ Ἐ-
10 φραὶμ κραταίωσις τῆς κεφαλῆς μου. Ἰούδας βασιλεύς μου. Μωὰβ
λέβης τῆς ἐλπίδος μου· ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐκτενῶ τὸ ὑπόδημά
11 μου, ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν. Τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν πε-
12 ριοχῆς; τίς ὁδηγήσει με ἕως τῆς Ἰδουμαίας; Οὐχὶ σὺ ὁ Θεὸς
ὁ ἀπωσάμενος ἡμᾶς; καὶ οὐχὶ ἐξελεύσῃ ὁ θεὸς ἐν ταῖς δυνάμεσιν
13 ἡμῶν; Δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως, καὶ ματαία σωτηρία ἀν-
14 θρώπου. Ἐν δὲ τῷ θεῷ ποιήσομεν δύναμιν, καὶ αὐτὸς ἐξουδενώ-
σει τοὺς Θλείβοντας ἡμᾶς.

Ξ.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις τῷ Δαυείδ.

2 Εἰσάκουσον ὁ θεὸς * τῆς δεήσεώς μου, πρόσχες τῆς προσευχῆς LX.
3 μου. Ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς πρὸς σὲ ἐκέκραξα, ἐν τῷ ἀκη-
4 διάσαι τὴν καρδίαν μου, ἐν πέτρᾳ ὕψωσάς με. Ὡδήγησάς με, ὅτι
5 ἐγενήθης ἐλπίς μου, πύργος ἰσχύος ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ. Παρ-
οικήσω ἐν τῷ σκηνώματί σου εἰς τοὺς αἰῶνας. Διάψαλμα. Σκε-
6 πασθήσομαι ἐν σκέπῃ τῶν πτερύγων σου. Ὅτι σὺ ὁ θεὸς εἰσήκου-
σας τῶν προσευχῶν μου, ἔδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ
7 ὄνομά σου. Ἡμέρας ἐφ' ἡμέρας βασιλέως προσθήσεις ἔτη αὐτοῦ *,
8 ἕως ἡμέρας γενεᾶς καὶ γενεᾶς. Διαμενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιον
9 τοῦ θεοῦ, ἔλεος καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τίς ἐκζητήσει αὐτῶν; Οὕ-
τως ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, τοῦ ἀποδοῦ-
ναί με τὰς εὐχάς μου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας.

* ὁ θεὸς superadditur 2. m.

* Ita distinguitur in cod.

ΞΑ.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ Ἰδιθοὺν ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

2 Οὐχὶ τῷ θεῷ ὑποταγήσεται ἡ ψυχή μου; παρ' αὐτοῦ γὰρ τὸ LXI.
3 σωτήριόν μου. Καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ * θεός μου καὶ σωτήρ μου, ἀντι-
4 λήμπτωρ μου, οὐ μὴ σαλευθῶ ἐπὶ πλεῖον. Ἕως πότε ἐπιτίθε-

* ὁ expungitur in cod.

* Cod. θαι. σθε * ἐπ' ἄνθρωπον; φονεύετε πάντες ὡς τοίχῳ κεκλιμένῳ καὶ
φραγμῷ ὠσμένῳ. Πλὴν τὴν τιμήν μου ἐβουλεύσαντο ἀπώσασθαι, 5
* 2. m. εὐλόγουν. ἔδραμον ἐν δίψει τῷ στόματι αὐτῶν εὐλόγοισαν *, καὶ τῇ καρ-
δίᾳ αὐτῶν κατηρῶντο. Διάψαλμα. Πλὴν τῷ θεῷ ὑποτάγηθι ψυ- 6
χή μου, ὅτι παρ' αὐτοῦ ἡ ὑπομονή μου. Ὅτι αὐτὸς θεός μου καὶ 7
σωτήρ μου, ἀντιλήμπτωρ μου, οὐ μὴ μεταναστεύσω. Ἐπὶ τῷ θεῷ 8
τὸ σωτήριόν μου, καὶ ἡ δόξα μου· ὁ θεὸς τῆς βοηθείας μου, καὶ
ἡ ἐλπίς μου ἐπὶ τῷ θεῷ. Ἐλπίσατε ἐπ' αὐτὸν πᾶσα συναγω- 9
γὴ λαοῦ· ἐκχέετε ἐνώπιον αὐτοῦ τὰς καρδίας ὑμῶν, ὁ θεὸς βοη-
θὸς ἡμῶν. Διάψαλμα. Πλὴν μάταιοι οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ψευ- 10
δεῖς οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν ζυγοῖς τοῦ ἀδικῆσαι, αὐτοὶ ἐκ μα-
ταιότητος ἐπὶ τὸ αὐτό. Μὴ ἐλπίζετε ἐπὶ ἀδικίαν, καὶ ἐπὶ ἁρ- 11
* Cod. θαι. 1. m. πάγματα μὴ ἐπιποθεῖτε· πλοῦτος ἐὰν ῥέῃ, μὴ προστίθεσθε * καρ-
δίαν. Ἅπαξ ἐλάλησεν ὁ θεὸς, δύο ταῦτα ἤκουσα, ὅτι τὸ κρά- 12
τος τοῦ θεοῦ. Καὶ σοῦ κύριε τὸ ἔλεος, ὅτι σὺ ἀποδώσεις ἑκά- 13
στῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

ΞΒ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰδουμαίας.

LXII. * 2. m. σα. Ὁ θεὸς ὁ θεός μου πρὸς σὲ ὀρθρίζω, ἐδίψησέν σοι * ἡ ψυχή 2
μου, ποσαπλῶς σοι ἡ σάρξ μου, ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ
ἀνύδρῳ. Οὕτως ἐν τῷ ἁγίῳ ὤφθην σοι, τοῦ ἰδεῖν τὴν δύναμίν σου 3
καὶ τὴν δόξαν σου. Ὅτι κρεῖσσον τὸ ἔλεός σου ὑπὲρ ζωὰς, τὰ 4
χείλη μου ἐπαινέσουσίν σε. Οὕτως εὐλογήσω σε ἐν τῇ ζωῇ μου, 5
ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀρῶ τὰς χεῖράς μου. Ὡσεὶ στέατος καὶ πιό- 6
τητος ἐμπλησθείη ἡ ψυχή μου, καὶ χείλη ἀγαλλιάσεως αἰνέσει
τὸ ὄνομά σου. Εἰ ἐμνημόνευόν σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου, ἐν τῷ 7
* 2. m. τοῖς ὄρθροις. ὄρθρῳ * μου ἐμελέτων εἰς σέ. Ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου, καὶ ἐν 8
τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἀγαλλιάσομαι. Ἐκολλήθη ἡ ψυχή 9
μου ὀπίσω σου, ἐμοῦ ἀντελάβετο ἡ δεξιά σου. Αὐτοὶ δὲ εἰς μά- 10

τὴν ἐζήτησαν τὴν ψυχήν μου, εἰσελεύσονται εἰς τὰ κατώτατα τῆς γῆς.
11 Παραδοθήσονται εἰς χεῖρας ῥομφαίας, μερίδες ἀλωπέκων ἔσον-
12 ται. Ὁ δὲ βασιλεὺς εὐφρανθήσεται ἐπὶ τῷ θεῷ, ἐπαινεσθήσεται
πᾶς ὁ ὀμνύων ἐν αὐτῷ, ὅτι ἐνεφράγη στόμα λαλούντων ἄδικα.

ΞΓ.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

2 Εἰσάκουσον ὁ θεὸς τῆς προσευχῆς μου ἐν τῷ δέεσθαί με πρὸς LXIII.
3 σὲ, ἀπὸ φόβου ἐχθροῦ ἐξελοῦ τὴν ψυχήν μου. Ἐσκέπασάς * με
ἀπὸ συστροφῆς πονηρευομένων, ἀπὸ πλήθους ἐργαζομένων ἀδικίαν.
4 Οἵ τινες ἠκόνησαν ὡς ῥομφαίαν τὰς γλώσσας αὐτῶν, ἐνέτειναν
5 τόξον πρᾶγμα πικρὸν, τοῦ κατατοξεῦσαι ἐν ἀποκρύφοις ἄμω-
6 μον, ἐξάπινα κατατοξεύσουσιν αὐτὸν, καὶ οὐ φοβηθήσονται. Ἐκρα-
ταίωσαν ἑαυτοῖς λόγον πονηρὸν, διηγήσαντο τοῦ κρύψαι παγίδας·
7 εἶπαν, τίς ὄψεται αὐτούς; Ἐξηραύνησαν * ἀνομίαν, ἐξέλιπον ἐξε-
ραυνῶντες ἐξεραυνήσει· προσελεύσεται ἄνθρωπος, καὶ καρδία βα-
8 θεῖα. Καὶ ὑψωθήσεται ὁ θεός· βέλος νηπίων ἐγενήθησαν αἱ πλη-
9 γαὶ αὐτῶν. Καὶ ἐξουθένησαν αὐτὸν * αἱ γλῶσσαι αὐτῶν· ἐταράχ-
10 θησαν πάντες οἱ θεωροῦντες αὐτούς. Καὶ ἐφοβήθη πᾶς ἄνθρωπος·
καὶ ἀνήγγειλαν τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ, καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ συνῆ-
11 καν. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐπὶ τῷ κυρίῳ, καὶ ἐλπιεῖ ἐπ' αὐ-
τόν· καὶ ἐπαινεσθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

* Hic vers. 3. suppletur in marg. 1. manu.

* Sic et alibi cod. ἐξηραυ. 1. m. At 2. m. ἐξηρευ.

* 2. m. ἐξουδένωσαν ἐπ' αὐτούς.

ΞΔ.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυείδ, ᾠδή.

2 Σοὶ πρέπει ὕμνος ὁ θεὸς ἐν Σιὼν, καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχή. LXIV.
3 Εἰσάκουσον προσευχῆς μου, πρὸς σὲ πᾶσα σὰρξ ἥξει. Λόγοι ἀνό-
4 μων ὑπερηδυνάμωσαν * ἡμᾶς, καὶ τὰς ἀσεβείας ἡμῶν σὺ εἱλάσῃ.
5 Μακάριος, ὃν ἐξελέξω καὶ προσελάβου, κατασκηνώσει ἐν ταῖς
αὐλαῖς σου· πλησθησόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ οἴκου σου· ἅγιος

* 2. m. ὑπερισ.

ὁ ναός σου, θαυμαστὸς ἐν δικαιοσύνῃ. Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ θεὸς 6
ὁ σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς " καὶ ἐν
[* Haec sunt in marg. s. m.] θαλάσσῃ μακράν * ,, Ἑτοιμάζων ὄρη ἐν τῇ ἰσχύϊ σου, περιεζω- 7
σμένος ἐν δυναστείᾳ. Ὁ συνταράσσων τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, 8
ἤχους κυμάτων αὐτῆς. Ταραχθήσονται τὰ ἔθνη, καὶ φοβηθήσον- 9
[* Sic distinguitur in cod.] ται *, οἱ κατοικοῦντες τὰ πέρατα ἀπὸ τῶν σημείων σου· ἐξόδους
[* Cod. τέρψις.] πρωΐας καὶ ἑσπέρας τέρψεις *. Ἐπεσκέψω τὴν γῆν καὶ ἐμέθυσας 10
αὐτὴν, ἐπλήθυνας τοῦ πλουτίσαι αὐτήν· ὁ ποταμὸς τοῦ θεοῦ ἐπλη-
ράθη ὑδάτων· ἡτοίμασας τὴν τροφὴν αὐτῶν, ὅτι οὕτως ἡ ἑτοιμα-
σία σου. Τοὺς αὔλακας αὐτῆς μέθυσον, πλήθυνον τὰ γενήματα 11
αὐτῆς, ἐν ταῖς σταγόσιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται ἀνατέλλουσα. Εὐ- 12
λογήσεις τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, καὶ τὰ
[* s. m. παιδία.] πεδία * σου πλησθήσονται πιότητος. Πιανθήσεται τὰ ὄρη τῆς ἐρή- 13
μου, καὶ ἀγαλλίασιν οἱ βουνοὶ περιζώσονται. Ἐνεδύσαντο οἱ 14
κριοὶ τῶν προβάτων, καὶ αἱ κοιλάδες πληθυνοῦσι σῖτον, κεκρά-
ξονται, καὶ γὰρ ὑμνήσουσιν.

ΞΕ.

Εἰς τὸ τέλος ᾠδὴ ψαλμοῦ ἀναστάσεως.

LXV. Ἀλαλάξατε τῷ θεῷ πᾶσα ἡ γῆ. Ψάλατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐ- 2
τοῦ· δότε δόξαν αἰνέσει αὐτοῦ. Εἴπατε τῷ θεῷ, ὡς φοβερὰ τὰ 3
ἔργα σου; ἐν τῷ πλήθει τῆς δυνάμεώς σου ψεύσονταί σε οἱ ἐχ-
θροί σου. Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι, καὶ ψαλάτωσάν σοι, 4
[* τέκνα expungitur a. m.] ψαλάτωσαν τῷ ὀνόματί σου. Διάψαλμα. Δεῦτε τέκνα * καὶ ἴδετε 5
τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ, φοβερὸς ἐν βουλαῖς ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀν-
θρώπων. Ὁ μεταστρέφων τὴν θάλασσαν εἰς ξηρὰν, ἐν ποταμῷ 6
διελεύσονται ποδί· ἐκεῖ εὐφρανθησόμεθα ἐπ' αὐτῷ. Τῷ δεσπό- 7
ζοντι ἐν τῇ δυναστείᾳ τοῦ αἰῶνος αὐτοῦ· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ
τὰ ἔθνη ἐπιβλέπουσιν, οἱ παραπικραίνοντες μὴ ὑψούσθωσαν ἐν
ἑαυτοῖς. Διάψαλμα. Εὐλογεῖτε ἔθνη τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ ἀκου- 8
τίσασθε τὴν φωνὴν τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ. Τοῦ θεμένου τὴν ψυχήν 9

10 μου εἰς ζωὴν, καὶ μὴ δόντος εἰς σάλον τοὺς πόδας μου. Ὅτι
ἐδοκίμασας ἡμᾶς ὁ θεὸς, καὶ ἐπύρωσας ἡμᾶς ὡς πυροῦται τὸ ἀρ-
11 γύριον. Εἰσήγαγες ἡμᾶς εἰς τὴν παγίδα, ἔθου θλίψεις ἐνώπιον
12 ἡμῶν. Ἐπεβίβασας ἀνθρώπους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν· διήλθομεν
13 διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχήν. Εἰσε-
λεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου ἐν ὁλοκαυτώμασιν, ἀποδώσω σοι τὰς
14 εὐχάς μου, ἃς διέστειλεν τὰ χείλη μου, καὶ ἐλάλησεν τὸ στό-
15 μα μου ἐν τῇ θλίψει μου. Ὁλοκαυτώματα μεμυαλωμένα ἀνοίσω
σοι μετὰ θυμιάματος καὶ κριῶν, ποιήσω * σοι βόας μετὰ χιμά- * 2 m. ἀνοίσω.
16 ρων. Διάψαλμα. Δεῦτε ἀκούσατε, καὶ διηγήσομαι πάντες οἱ φο-
17 βούμενοι τὸν κύριον, ὅσα ἐποίησεν τῇ ψυχῇ μου. Πρὸς αὐτὸν τῷ
18 στόματί μου ἐκέκραξα, καὶ ὕψωσα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν μου. Ἀδι-
19 κίαν εἰ ἐθεώρουν ἐν καρδίᾳ, μὴ εἰσακουσάτω κύριος. Διὰ τοῦτο
εἰσήκουσέν μου ὁ θεὸς, προσέσχεν τῇ φωνῇ τῆς προσευχῆς μου.
20 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς, ὃς οὐκ ἀπέστησεν τὴν προσευχήν μου, καὶ τὸ
ἔλεος αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ.

Ξϛ.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

2 Ὁ θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς, καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς, ἐπιφάναι τὸ LXVI.
3 πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς. Διάψαλμα. Τοῦ γνῶναι ἐν τῇ γῇ τὴν
4 ὁδόν σου, ἐν πᾶσιν ἔθνεσιν τὸ σωτήριόν σου. Ἐξομολογησάσθω-
5 σάν σοι * λαοὶ ὁ θεὸς, ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ πάντες. Εὐ- * σοὶ superadditur in cod. Ita et mox. Non tamen v. 6.
φρανθήτωσαν καὶ ἀγαλλιάσθωσαν ἔθνη, ὅτι κρινεῖς λαοὺς ἐν εὐ-
6 θύτητι, καὶ ἔθνη ἐν τῇ γῇ ὁδηγήσεις. Διάψαλμα. Ἐξομολογη-
σάσθωσάν σοι λαοὶ ὁ θεὸς, ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ πάν-
7 τες. Γῆ ἔδωκεν τὸν καρπὸν αὐτῆς· εὐλογήσαι ἡμᾶς ὁ θεὸς, ὁ θεὸς
8 ἡμῶν. Εὐλογήσαι ἡμᾶς ὁ θεὸς, καὶ φοβηθήτωσαν αὐτὸν πάντα
τὰ πέρατα τῆς γῆς.

ΞΖ.

Εἰς τὸ τέλος τῷ Δαυεὶδ ψαλμὸς ᾠδῆς.

LXVII. Ἀναστήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ, 2
καὶ φυγέτωσαν οἱ μισοῦντες αὐτὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. Ὡς 3
ἐκλείπει καπνὸς ἐκλιπέτωσαν, ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου
πυρὸς, οὕτως ἀπόλοιντο οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ.
Καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν. Διάψαλμα. Ἀγαλλιάσθωσαν ἐνώ- 4
πιον τοῦ θεοῦ, τερφθήτωσαν ἐν εὐφροσύνῃ. Ἄσατε τῷ Θεῷ, ψά- 5
λατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, ὁδοποιήσατε τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ δυσ-
μῶν, κύριος ὄνομα αὐτῷ, καὶ ἀγαλλιᾶσθε ἐνώπιον αὐτοῦ. Τα- 6
ραχθήσονται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, τοῦ πατρὸς τῶν ὀρφανῶν,
καὶ κριτοῦ τῶν χηρῶν, ὁ Θεὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ. Ὁ Θεὸς 7
κατοικίζει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ, ἐξάγων πεπεδημένους ἐν ἀν-
δρείᾳ· ὁμοίως τοὺς παραπικραίνοντας, τοὺς κατοικοῦντας ἐν τά-
φοις. Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε ἐνώπιον τοῦ λαοῦ σου, ἐν 8
τῷ διαβαίνειν σε τὴν ἔρημον. Διάψαλμα. Γῆ ἐσείσθη, καὶ γὰρ 9
οἱ οὐρανοὶ ἔσταξαν ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ τοῦ Σινᾶ, ἀπὸ προσ-
ώπου τοῦ Θεοῦ Ἰσραήλ. Βροχὴν ἑκούσιον ἀφοριεῖς ὁ Θεὸς τῇ 10
κληρονομίᾳ σου, καὶ ἠσθένησεν, σὺ δὲ κατηρτίσω αὐτήν. Τὰ ζῶά 11
σου κατοικοῦσιν ἐν αὐτῇ, ἡτοίμασας ἐν τῇ χρηστότητί σου τῷ
πτωχῷ. Ὁ θεὸς * κύριος δώσει ῥῆμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνά- 12
μει πολλῇ. Ὁ βασιλεὺς τῶν δυνάμεων τοῦ ἀγαπητοῦ τοῦ ἀγα- 13
πητοῦ, καὶ ὡραιότητι τοῦ οἴκου διελέσθαι * σκῦλα. Ἐὰν κοιμη- 14
θῆτε ἀνὰ μέσον τῶν κλήρων, πτέρυγες περιστερᾶς περιηργυρωμέναι
καὶ τὰ μετάφρενα αὐτῆς ἐν χλωρότητι χρυσίου. Διάψαλμα. Ἐν 15
τῷ διαστέλλειν τὸν ἐπουράνιον βασιλεῖς ἐπ' αὐτῆς, χειονωθήσον-
ται * ἐν Σελμών. Ὄρος τοῦ Θεοῦ ὄρος πῖον, ὄρος τετυρωμένον, 16
ὄρος πῖον. Ἱνατί ὑπολαμβάνετε ὄρη τετυρωμένα; Τὸ ὄρος ὃ εὐδόκη- 17
σεν ὁ θεὸς κατοικεῖν ἐν αὐτῷ· καὶ γὰρ ὁ κύριος κατασκηνώσει εἰς
τέλος. Τὸ ἅρμα τοῦ Θεοῦ μυριοπλάσιον, χειλιάδες εὐθηνούντων, 18

* ὁ Θεὸς deletur in cod.

* 2. m. Θε.

* 2. m. χι.

19 ὁ κύριος ἐν αὐτοῖς ἐν Σινᾶ ἐν τῷ ἁγίῳ. Ἀναβὰς * εἰς ὕψος, ᾐχ- * 2. m. ἀνέβης
μαλώτευσας αἰχμαλωσίαν· ἔλαβες δόματα ἐν ἀνθρώπῳ * καὶ γὰρ * 2. m. ἀνθρώποις.
20 ἀπειθοῦντες τοῦ κατασκηνῶσαι. Κύριος ὁ θεὸς εὐλογητὸς, εὐλο-
γητὸς κύριος ἡμέραν καθ' ἡμέραν, καὶ κατευοδώσει ἡμῖν ὁ θεὸς
τῶν σωτηρίων ἡμῶν. Διάψαλμα.
21 Ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ θεὸς τοῦ σώζειν, καὶ τοῦ κυρίου αἱ διέξοδοι
22 τοῦ θανάτου. Πλὴν ὁ θεὸς συνθλάσει κεφαλὰς ἐχθρῶν αὐτοῦ,
23 κορυφὴν τριχὸς διαπορευομένων ἐν πλημμελείαις αὐτῶν *. Εἶπεν * 1. m. αὐτοῦ.
κύριος, ἐκ Βασὰν ἐπιστρέψω, ἐπιστρέψω ἐν βυθοῖς θαλάσσης.
24 Ὅπως ἂν βαφῇ ὁ ποῦς σου ἐν αἵματι, ἡ γλῶσσα τῶν κυνῶν σου
25 ἐξ ἐχθρῶν παρ' αὐτοῦ. Ἐθεωρήθησαν αἱ πορεῖαί σου ὁ θεὸς,
26 αἱ πορεῖαι τοῦ θεοῦ μου τοῦ βασιλέως τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ. Προέφ-
θασαν ἄρχοντες ἐχόμενοι ψαλλόντων, ἐν μέσῳ νεανίδων τυμπα-
27 νιστριῶν. Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν θεὸν, τὸν κύριον ἐκ πη-
28 γῶν Ἰσραήλ. Ἐκεῖ Βενιαμεὶν νεώτερος ἐν ἐκστάσει, ἄρχοντες Ἰού-
δα ἡγεμόνες αὐτῶν, ἄρχοντες Ζαβουλὼν, ἄρχοντες Νεφθαλεί.
29 Ἔντειλαι ὁ θεὸς τῇ δυνάμει σου, δυνάμωσον ὁ θεὸς τοῦτο, ὃ κατ-
30 ηρτίσω ἡμῖν. Ἀπὸ τοῦ ναοῦ σου ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ σοὶ οἴσουσιν
31 βασιλεῖς δῶρα. Ἐπιτίμησον τοῖς θηρίοις τοῦ καλάμου· ἡ συνα-
γωγὴ τῶν ταύρων ἐν ταῖς δαμάλεσιν τῶν λαῶν, τοῦ μὴ ἀποκλει-
σθῆναι τοὺς δεδοκιμασμένους τῷ ἀργυρίῳ· διασκόρπισον ἔθνη τὰ
32 τοὺς πολέμους θέλοντα. Ἥξουσιν πρέσβεις ἐξ Αἰγύπτου, Αἰ-
33 θιοπία προφθάσει χεῖρα αὐτῆς τῷ θεῷ. Αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς
34 ᾄσατε τῷ θεῷ, ψάλατε τῷ κυρίῳ. Διάψαλμα. Ψάλατε τῷ θεῷ
τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ κατὰ ἀνατολὰς, ἰδοὺ
35 δώσει ἐν τῇ φωνῇ αὐτοῦ φωνὴν δυνάμεως. Δότε δόξαν τῷ θεῷ, ἐπὶ
τὸν Ἰσραὴλ ἡ μεγαλοπρέπεια αὐτοῦ, καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐν ταῖς
36 νεφέλαις. Θαυμαστὸς ὁ θεὸς ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, ὁ θεὸς Ἰσ-
ραὴλ, αὐτὸς δώσει δύναμιν καὶ κραταίωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, εὐ-
λογητὸς ὁ θεός.

ΞΗ.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων τῷ Δαυείδ.

LXVIII. Σῶσόν με ὁ Θεὸς, ὅτι εἰσήλθοσαν ὕδατα ἕως ψυχῆς μου. Ἐνε- 2
* 1. m. ἰλύν. πάγην εἰς ὕλην * βυθοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπόστασις· ἦλθον εἰς τὰ 3
βάθη τῆς θαλάσσης, καὶ καταιγὶς κατεπόντισέν με. Ἐκοπίασα 4
* 2. m. ἐβράγχιασεν. κράζων, ἐβραγχνίασεν * ὁ λάρυγξ μου, ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί
μου ἀπὸ τοῦ ἐλπίζειν ἐπὶ τὸν θεόν μου. Ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς 5
τρίχας τῆς κεφαλῆς μου οἱ μισοῦντές με δωρέαν· ἐκραταιώθησαν
οἱ ἐχθροί μου, οἱ ἐκδιώκοντές με ἀδίκως· ἃ οὐχ ἥρπασα, τότε
ἀπετίννυον. Ὁ Θεὸς σὺ ἔγνως τὴν ἀφροσύνην μου, καὶ αἱ πλημμέ- 6
* 2. m. ἐμέ. Sic et mox. λειαί μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἐκρύβησαν. Μὴ αἰσχυνθείησαν ἐπ' ἐμοὶ * 7
οἱ ὑπομένοντές σε κύριε τῶν δυνάμεων, μὴ ἐντραπείησαν ἐπ' ἐμοὶ
οἱ ζητοῦντές σε ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ. Ὅτι ἕνεκά σου ὑπήνεγκα 8
ὀνειδισμὸν, ἐκάλυψεν ἐντροπὴ τὸ πρόσωπόν μου. Ἀπηλλοτριω- 9
μένος ἐγενήθην τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ ξένος τοῖς υἱοῖς τῆς μητρός
* 2. m. κατέφαγε. μου. Ὅτι ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται * με, καὶ οἱ ὀνει- 10
δισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσαν ἐπ' ἐμέ. Καὶ συνέκαμψα 11
ἐν νηστείᾳ τὴν ψυχήν μου, καὶ ἐγενήθη εἰς ὀνειδισμὸν ἐμοί. Καὶ 12
ἐθέμην τὸ ἔνδυμά μου σάκκον, καὶ ἐγενόμην αὐτοῖς εἰς παραβο-
λήν. Κατ' ἐμοῦ ἠδολέσχουν οἱ καθήμενοι ἐν πύλῃ, καὶ εἰς ἐμὲ 13
ἔψαλλον οἱ πείνοντες τὸν οἶνον.

Ἐγὼ δὴ τῇ προσευχῇ μου πρὸς σὲ κύριε, καιρὸς εὐδοκίας 14
* Superadditur μου 2. m. ὁ θεὸς, ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐπάκουσον * ἐν ἀληθείᾳ
* Ita cod. non σου. τῆς σωτηρίας μου *. Σῶσόν με ἀπὸ πηλοῦ, ἵνα μὴ ἐμπαγῶ· 15
ῥυσθείην ἐκ τῶν μισούντων με καὶ ἐκ τοῦ βάθους τῶν ὑδάτων.
Μή με καταποντισάτω καταιγὶς ὕδατος, μὴ δὲ καταπιέτω με 16
βυθὸς, μὴ δὲ συνσχέτω ἐπ' ἐμὲ φρέαρ στόμα αὐτοῦ. Εἰσάκου- 17
σόν μου κύριε, ὅτι χρηστὸν τὸ ἔλεός σου, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν
οἰκτειρμῶν σου ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ. "Καὶ μὴ ἀποστρέψῃς τὸ 18

πρόσωπόν σου ἀπὸ τοῦ παιδός σου * „ ὅτι θλείβομαι, ταχὺ
19 ἐπάκουσόν μου. Πρόσχες τῇ ψυχῇ μου, καὶ λύτρωσαι αὐτὴν,
20 ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν μου ῥῦσαί με. Σὺ γὰρ γινώσκεις τὸν ὀνει-
δισμόν μου, καὶ τὴν αἰσχύνην μου, καὶ τὴν ἐντροπήν μου· ἐναν-
21 τίον σου πάντες οἱ θλείβοντές με. Ὀνειδισμὸν προσεδόκησεν ἡ
ψυχή μου καὶ ταλαιπωρίαν· καὶ ὑπέμεινα συνλυπούμενον, καὶ
22 οὐχ ὑπῆρξεν, καὶ παρακαλοῦντα, καὶ οὐχ εὗρον. Καὶ ἔδωκαν
εἰς τὸ βρῶμά μου χολὴν, καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με
23 ὄξος. Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν εἰς παγίδα,
24 καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν καὶ εἰς σκάνδαλον. Σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφ-
θαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παν-
25 τὸς σύνκαμψον. Ἔκχεον ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὀργήν σου, καὶ ὁ θυ-
26 μὸς τῆς ὀργῆς σου καταλάβοι αὐτούς. Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐ-
τῶν ἠρημωμένη, καὶ ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατ-
27 οικῶν. Ὅτι ὃν σὺ ἐπάταξας, αὐτοὶ κατεδίωξαν, καὶ ἐπὶ τὸ
28 ἄλγος τῶν τραυμάτων μου προσέθηκαν. Πρόσθες ἀνομίαν ἐπὶ τὴν
29 ἀνομίαν αὐτῶν, καὶ μὴ εἰσελθέτωσαν ἐν δικαιοσύνῃ σου. Ἐξα-
λειφθήτωσαν ἐκ βίβλου ζώντων, καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφή-
30 τωσαν. Πτωχὸς καὶ ἀλγῶν εἰμι ἐγὼ, καὶ ἡ σωτηρία τοῦ προσ-
31 ώπου σου ἀντελάβετό μου. Αἰνέσω τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου μετ'
32 ᾠδῆς, μεγαλυνῶ αὐτὸν ἐν αἰνέσει. Καὶ ἀρέσει τῷ θεῷ ὑπὲρ μό-
33 σχον νέον κέρατα ἐκφέροντα καὶ ὁπλάς. Ἰδέτωσαν πτωχοὶ καὶ
34 εὐφρανθήτωσαν, ἐκζητήσατε τὸν θεὸν καὶ ζήσεσθε. Ὅτι εἰσήκου-
σεν τῶν πενήτων ὁ κύριος, καὶ τοὺς πεπεδημένους αὐτοῦ οὐκ
35 ἐξουδένωσεν. Αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, θάλασ-
36 σα καὶ πάντα τὰ ἕρποντα ἐν αὐτοῖς. Ὅτι ὁ θεὸς σώσει τὴν Σιὼν,
καὶ οἰκοδομηθήσονται αἱ πόλεις τῆς Ἰουδαίας, καὶ κατοικήσου-
37 σιν ἐκεῖ, καὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν. Καὶ τὸ σπέρμα τῶν δού-
λων αὐτοῦ καθέξουσιν αὐτὴν, καὶ οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομα αὐτοῦ
κατασκηνώσουσιν ἐν αὐτῇ.

* Haec supplentur in marg. I. m.

ΞΘ.

Εἰς τὸ τέλος τῷ Δαυεὶδ εἰς ἀνάμνησιν,
εἰς τὸ σῶσαί με κύριον.

LXIX. Ὁ θεὸς εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες. Αἰσχυνθείησαν καὶ ἐν- 2
τραπείησαν οἱ ζητοῦντές μου τὴν ψυχὴν, ἀποστραφείησαν εἰς τὰ 3
ὀπίσω, καὶ καταισχυνθείησαν οἱ βουλόμενοί μοι κακά. Ἀπο- 4
στραφείησαν παραυτίκα αἰσχυνόμενοι οἱ λέγοντές μοι εὖγε εὖγε.
Ἀγαλλιάσθωσαν καὶ εὐφρανθήτωσαν ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζητοῦν- 5
τές σε, καὶ λεγέτωσαν διὰ παντὸς, μεγαλυνθήτω ὁ θεὸς, οἱ ἀγα-
πῶντες τὸ σωτήριόν σου. Ἐγὼ δὲ πτωχὸς καὶ πένης, ὁ θεὸς βοή- 6
θησόν μοι· βοηθός μου, καὶ ῥύστης μου εἶ σὺ, κύριε μὴ χρονίσῃς.

Ο.

Τῷ Δαυεὶδ υἱῶν Ἰωναδὰβ, καὶ τῶν
πρώτων αἰχμαλωτισθέντων.

LXX. Ὁ θεὸς ἐπὶ σοὶ ἤλπισα, μὴ καταισχυνθείην εἰς τὸν αἰῶνα. Ἐν 2
τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥῦσαί με, καὶ ἐξελοῦ με, κλῖνον πρός με τὸ
οὖς σου, καὶ σῶσόν με. Γενοῦ μοι εἰς θεὸν ὑπερασπιστὴν, καὶ 3
εἰς τόπον ὀχυρὸν τοῦ σῶσαί με, ὅτι στερέωμά μου καὶ κατα-
φυγή μου εἶ σύ. Ὁ θεὸς ῥῦσαί με ἐκ χειρὸς ἁμαρτωλοῦ, ἐκ 4
χειρὸς παρανομοῦντος καὶ ἀδικοῦντος. Ὅτι σὺ εἶ ἡ ὑπομονή μου 5
κύριε, κύριος ἡ ἐλπίς μου ἐκ νεότητός μου. Ἐπὶ σὲ ἐπεστηρίχ- 6
θην ἀπὸ γαστρὸς, ἐκ κοιλίας μητρός μου σύ μου εἶ σκεπαστής·
ἐν σοὶ ἡ ὕμνησίς μου διὰ παντός. Ὡσεὶ τέρας ἐγενήθην τοῖς πολ- 7
λοῖς, καὶ σὺ βοηθὸς κραταιός. Πληρωθήτω τὸ στόμα μου αἰνέ- 8
σεως, ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγα-
λοπρέπειάν σου. Μὴ ἀπορίψῃς * με εἰς καιρὸν γήρους, ἐν τῷ 9
ἐκλείπειν τὴν ἰσχύν μου μὴ ἐγκαταλίπῃς με. Ὅτι εἶπαν οἱ ἐχ- 10
θροί μου ἐμοὶ, καὶ οἱ φυλάσσοντες τὴν ψυχήν μου ἐβουλεύσαν-

* v. m. ἀποῤῥ.

11 το ἐπὶ τὸ αὐτό. Λέγοντες, ὁ θεὸς ἐγκατέλιπεν αὐτὸν, καταδιώξα-
12 τε καὶ καταλάβετε αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ ῥυόμενος. Ὁ θεὸς * μὴ
13 μακρύνῃς ἀπ' ἐμοῦ. Αἰσχυνθήτωσαν καὶ ἐκλιπέτωσαν οἱ ἐνδια-
βάλλοντες τὴν ψυχήν μου, περιβαλέσθωσαν αἰσχύνην καὶ ἐντροπὴν
14 οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι. Ἐγὼ δὲ διὰ παντὸς ἐλπιῶ, καὶ προσ-
15 θήσω ἐπὶ πᾶσαν τὴν αἴνεσίν σου. Τὸ στόμα μου ἐξαγγελεῖ τὴν
δικαιοσύνην σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν σωτηρίαν σου· ὅτι οὐκ ἔγνων
16 πραγματείας *. Εἰσελεύσομαι ἐν δυναστείᾳ κυρίου, κύριε μνη-
17 σθήσομαι τῆς δικαιοσύνης σου μόνου. Ἐδίδαξάς με ὁ θεὸς ἐκ νεό-
18 τητός μου, καὶ μέχρι νῦν ἀπαγγελῶ τὰ θαυμάσιά σου. Καὶ ἕως
γήρους * καὶ πρεσβείου· ὁ θεὸς μὴ ἐγκαταλίπῃς με ἕως ἂν ἀπαγ-
19 γείλω τὸν βραχίονά σου πάσῃ τῇ γενεᾷ τῇ ἐρχομένῃ. Τὴν δυνα-
στείαν σου καὶ τὴν δικαιοσύνην σου ὁ θεὸς, ἕως ὑψίστων ἃ ἐποίησας
20 μεγαλεῖα· ὁ θεὸς, τίς ὅμοιός σοι; Ὅτι ἔδειξάς μοι θλίψεις πολ-
λὰς καὶ κακὰ, καὶ ἐπιστρέψας ἐζωοποίησάς με, καὶ ἐκ τῶν
ἀβύσσων τῆς γῆς πάλιν ἀνήγαγές με, πλεονάσας τὴν δικαιοσύνην
21 σου. Καὶ ἐπιστρέψας παρεκάλεσάς με, καὶ ἐκ τῶν ἀβύσσων
22 πάλιν ἀνήγαγές με. Καὶ γὰρ ἐγὼ * ἐξομολογήσομαί σοι ἐν
σκεύει ψαλμοῦ, τὴν ἀλήθειάν σου ψαλῶ σοι ὁ θεὸς ἐν κιθάρᾳ, ὁ
23 ἅγιος τοῦ Ἰσραήλ. Ἀγαλλιάσονται τὰ χείλη μου ὅταν ψάλω
24 σοι, καὶ ἡ ψυχή μου ἣν ἐλυτρώσω. Ἔτι δὲ καὶ ἡ γλῶσσά μου
ὅλην τὴν ἡμέραν μελετήσει τὴν δικαιοσύνην σου, ὅταν αἰσχυνθῶ-
σιν καὶ ἐντραπῶσιν οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι.

* Superadditur μου.
* In marg. γραμματείας.
* a. m. γήρως.
* ἐγὼ superadditur.

ΟΑ.

Εἰς Σαλωμῶν. *

Ὁ θεὸς τὸ κρίμα σου τῷ βασιλεῖ δὸς, καὶ τὴν δικαιοσύνην σου LXXI.
2 τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως. Κρίνειν τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ
3 τοὺς πτωχούς σου ἐν κρίσει. Ἀναλαβέτω τὰ ὄρη εἰρήνην τῷ λαῷ
4 σου, καὶ οἱ βουνοί. Ἐν δικαιοσύνῃ κρινεῖ τοὺς πτωχοὺς τοῦ λαοῦ,
καὶ σώσει * τοὺς υἱοὺς τῶν πενήτων, καὶ ταπεινώσει συκοφάντην.

* 1. m. Σαλομών
* 1. m. σώσεις.

Καὶ συμπαραμενεῖ τῷ ἡλίῳ, καὶ πρὸ τῆς σελήνης γενεὰς γε- 5
νεῶν. Καὶ καταβήσεται ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον, καὶ ὡσεὶ σταγό- 6
νες στάζουσαι ἐπὶ τὴν γῆν. Ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ 7
δικαιοσύνη, καὶ πλῆθος εἰρήνης ἕως οὗ ἀνταναιρεθῇ ἡ σελήνη.
Καὶ κατακυριεύσει ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ πο- 8
ταμοῦ ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης. Ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσοῦν- 9
ται Αἰθίοπες, καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ χοῦν λείξουσιν. Βασιλεῖς 10
Θαρσεῖς καὶ αἱ νῆσοι δῶρα προσοίσουσιν, βασιλεῖς Ἀράβων καὶ
Σαβᾶ δῶρα προσάξουσιν. Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ 11
* π. m. ἐκ. βασιλεῖς, πάντα τὰ ἔθνη δουλεύσουσιν αὐτῷ. Ὅτι ἐρύσατο * πτω- 12
χὸν ἐκ χειρὸς δυνάστου, καὶ πένητα ᾧ οὐχ ὑπῆρχεν βοηθός.
Φείσεται πτωχοῦ καὶ πένητος, καὶ ψυχὰς πενήτων σώσει. Ἐκ 13
τόκου καὶ ἐξ ἀδικίας λυτρώσεται τὰς ψυχὰς αὐτῶν, καὶ ἔντι- 14
μον τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ ζήσεται καὶ δοθήσεται 15
αὐτῷ ἐκ τοῦ χρυσίου τῆς Ἀραβίας, καὶ προσεύξονται περὶ αὐ-
τοῦ διὰ παντός· ὅλην τὴν ἡμέραν εὐλογήσουσιν αὐτόν. Ἔσται στή- 16
ριγμα ἐν τῇ γῇ ἐπ' ἄκρων τῶν ὀρέων· ὑπεραρθήσεται ὑπὲρ τὸν
Λίβανον ὁ καρπὸς αὐτοῦ, καὶ ἐξανθήσουσιν ἐκ πόλεως ὡσεὶ χόρ-
τος τῆς γῆς. Ἔστω τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶ- 17
νας, πρὸ τοῦ ἡλίου διαμενεῖ τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ εὐλογηθήσον-
ται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, πάντα τὰ ἔθνη μακαριοῦ-
σιν αὐτόν. Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὁ ποιῶν θαυ- 18
μάσια μόνος. Καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς τὸν 19
αἰῶνα καὶ εἰς αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· καὶ πληρωθήσεται τῆς δόξης
αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ· γένοιτο γένοιτο.

Ἐξέλιπον οἱ ὕμνοι Δαυεὶδ τοῦ υἱοῦ Ἰεσσαί.

ΟΒ.

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

LXXII. Ὡς ἀγαθὸς τῷ Ἰσραὴλ ὁ θεός, τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ. Ἐμοῦ δὲ 2
παρὰ μικρὸν ἐσαλεύθησαν οἱ πόδες, παρ' ὀλίγον ἐξεχύθη τὰ δια-

3 ῥήματά μου. Ὅτι ἐζήλωσα ἐπὶ τοῖς ἀνόμοις, εἰρήνην ἁμαρτωλῶν
4 θεωρῶν. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνάνευσις ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν, καὶ στε-
5 ρέωμα ἐν τῇ μάστιγι αὐτῶν. Ἐν κόποις ἀνθρώπων οὐκ εἰσὶν, καὶ
6 μετὰ ἀνθρώπων οὐ μαστιγωθήσονται. Διὰ τοῦτο ἐκράτησεν αὐτοὺς
7 ἡ ὑπερηφανία, περιεβάλοντο ἀδικίαν καὶ ἀσέβειαν αὐτῶν. Ἐξε-
λεύσεται ὡς ἐκ στέατος ἡ ἀδικία αὐτῶν· διῆλθον εἰς διάθεσιν καρ-
8 δίας. Διενοήθησαν, καὶ ἐλάλησαν ἐν πονηρίᾳ, ἀδικίαν εἰς τὸ
9 ὕψος ἐλάλησαν. Ἔθεντο εἰς οὐρανὸν τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ ἡ
10 γλῶσσα αὐτῶν διῆλθεν ἐπὶ τῆς γῆς. Διὰ τοῦτο * ἐπιστρέψει * 1. m. τοῦ.
ὁ λαός μου ἐνταῦθα, καὶ ἡμέραι πλήρεις εὑρεθήσονται αὐτοῖς.
11 Καὶ εἶπαν, πῶς ἔγνω ὁ θεὸς; καὶ εἰ ἔστιν γνῶσις ἐν τῷ ὑψί-
12 στῳ; Ἰδοὺ οὗτοι * ἁμαρτωλοὶ καὶ εὐθηνοῦνται, εἰς τὸν αἰῶνα κατ- * οὗτοι est in marg.
13 έσχον πλούτου. Καὶ εἶπα, ἄρα ματαίως ἐδικαίωσα τὴν καρδίαν
14 μου, καὶ ἐνιψάμην ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου. Καὶ ἐγενόμην με-
μαστιγωμένος ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὁ ἔλεγχός μου εἰς τὰς πρωΐας.
15 Εἰ ἔλεγον, διηγήσομαι οὕτως, ἰδοὺ τῇ γενεᾷ τῶν υἱῶν σου ἠσυν-
16 θέτηκα. Καὶ ὑπέλαβον τοῦ γνῶναι, τοῦτο κόπος * ἐναντίον * In marg. additur ἐστιν.
17 μου. Ἕως εἰσέλθω εἰς τὸ ἁγιαστήριον τοῦ θεοῦ, καὶ συνῶ εἰς τὰ
18 ἔσχατα. Πλὴν διὰ τὰς δολιότητας ἔθου αὐτοῖς, „ κατέβαλες αὐ-
19 τοὺς ἐν τῷ ἐπαρθῆναι * „. Πῶς ἐγένοντο εἰς ἐρήμωσιν; ἐξάπινα * Haec supplentur in marg.
20 ἐξέλιπον, ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν. Ὡσεὶ ἐνύπνιον ἐξε-
γειρομένου, κύριε ἐν τῇ πόλει σου τὴν εἰκόνα αὐτῶν ἐξουδενώ-
21 σεις. Ὅτι ηὐφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ οἱ νεφροί μου ἠλλοιώθη-
22 σαν. Καὶ ἐγὼ ἐξουδενωμένος, καὶ οὐκ ἔγνων, κτηνώδης ἐγενόμην
23 παρὰ σοί. Καὶ ἐγὼ διὰ παντὸς μετὰ σοῦ· ἐκράτησας τῆς χειρὸς
24 τῆς δεξιᾶς μου. Ἐν τῇ βουλῇ σου ὡδήγησάς με, καὶ μετὰ δόξης
25 προσελάβου με. Τί γάρ μοι ὑπάρχει ἐν τῷ οὐρανῷ; καὶ παρὰ
26 σοῦ τί ἠθέλησα ἐπὶ τῆς γῆς; Ἐξέλιπεν ἡ καρδία μου καὶ ἡ
σάρξ μου, ὁ θεὸς τῆς καρδίας μου, καὶ ἡ μερίς μου ὁ θεὸς εἰς
27 τὸν αἰῶνα. Ὅτι ἰδοὺ οἱ μακρύνοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ σοῦ, ἀπολοῦν-
28 ται· ἐξωλέθρευσας * πάντα τὸν πορνεύοντα ἀπὸ σοῦ. Ἐμοὶ δὲ τὸ * Ita videtur 1. m. At 2. m. ἐξωλο.
προσκολλᾶσθαι τῷ κυρίῳ ἀγαθόν ἐστιν, τίθεσθαι ἐν τῷ κυρίῳ τὴν

ἐλπίδα μου· τοῦ ἐξαγγεῖλαι πάσας τὰς αἰνέσεις σου ἐν ταῖς πύ-
λαις τῆς θυγατρὸς Σιών.

ΟΓ.

Συνέσεως τῷ Ἀσάφ.

LXXIII. Ἱνατί ἀπώσω ὁ θεὸς εἰς τέλος; ὠργίσθη ὁ θυμός σου ἐπὶ πρό-
βατα νομῆς σου. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου ἧς ἐκτήσω ἀπ' 2
ἀρχῆς· ἐλυτρώσω ῥάβδον κληρονομίας σου· ὄρος Σιὼν τοῦτο ὃ κατ-
εσκήνωσας ἐν αὐτῷ. Ἔπαρον τὰς χεῖράς σου ἐπὶ τὰς ὑπερηφα- 3
(* 2. m. ὅσας.) νίας αὐτῶν εἰς τέλος· ὅσα * ἐπονηρεύσατο ὁ ἐχθρὸς ἐν τοῖς ἁγίοις
σου, καὶ ἐνεκαυχήσαντο οἱ μισοῦντές σε ἐν μέσῳ τῆς ἑορτῆς σου.
(* Vers. hic 4. suppletur in marg.) Ἔθεντο * τὰ σημεῖα αὐτῶν σημεῖα, καὶ οὐκ ἔγνωσαν. Ὡς εἰς τὴν 4 5
εἴσοδον ὑπεράνω, ὡς ἐν δρυμῷ ξύλων ἀξίναις ἐξέκοψαν τὰς θύ-
ρας αὐτῆς. Ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ κατέῤῥαξαν 6
αὐτήν. Ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ τὸ ἁγιαστήριόν σου, εἰς τὴν γῆν ἐβε- 7
βήλωσαν τὸ σκήνωμα τοῦ ὀνόματός σου. Εἶπαν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ- 8
(* Expungitur καὶ in cod.) τῶν, ἡ συγγένεια αὐτῶν ἐπὶ τὸ αὐτό· δεῦτε, καὶ * καταπαύσωμεν
ἑορτὰς κυρίου ἀπὸ τῆς γῆς. Τὰ σημεῖα ἡμῶν οὐκ εἴδομεν, οὐκ 9
ἔστιν ἔτι προφήτης, καὶ ἡμᾶς οὐ γνώσεται ἔτι. Ἕως πότε ὁ θεὸς, 10
ὀνειδιεῖ ὁ ἐχθρὸς; παροξυνεῖ ὁ ὑπεναντίος τὸ ὄνομά σου εἰς τέ-
λος; Ἱνατί ἀποστρέφεις τὴν χεῖρά σου, καὶ τὴν δεξιάν σου ἐκ 11
(* Θεὸς superadditur.) μέσου τοῦ κόλπου σου εἰς τέλος; Ὁ δὲ θεὸς * βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ 12
αἰῶνος, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. Σὺ ἐκραταίωσας 13
ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν, σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς
τῶν δρακόντων ἐπὶ τοῦ ὕδατος. „Σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τοῦ 14
(* Haec supplentur in marg.) δράκοντος *„ ἔδωκας αὐτὸν βρῶμα λαοῖς τοῖς Αἰθίοψιν. Σὺ διέῤ- 15
ῥηξας πηγὰς καὶ χειμάῤῥους. Σή ἐστιν ἡ ἡμέρα, καὶ σή ἐστιν 16
ἡ νὺξ, σὺ κατηρτίσω ἥλιον καὶ σελήνην. Σὺ ἐποίησας πάντα τὰ 17
ὅρια τῆς γῆς, θέρος καὶ ἔαρ σὺ ἐποίησας· μνήσθητι ταύτης τῆς
κτίσεώς σου. Ἐχθρὸς ὠνείδισεν τὸν κύριον, καὶ λαὸς ἄφρων παρ- 18
ώξυνεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Μὴ παραδῷς τοῖς θηρίοις ψυχὴν ἐξο- 19

μολογουμένην σοι, τῶν ψυχῶν τῶν πενήτων σου μὴ ἐπιλάθῃ εἰς
20 τέλος. Ἐπίβλεψον εἰς τὴν διαθήκην σου, ὅτι ἐπληρώθησαν οἱ
21 ἐσκοτωμένοι * τῆς γῆς οἴκων ἀνομιῶν. Μὴ ἀποστραφήτω τετα- * 2. m. ἐσκοτισμένοι.
πεινωμένος καὶ κατῃσχυμμένος, πτωχὸς καὶ πένης αἰνέσουσιν τὸ
22 ὄνομά σου. Ἀνάστα ὁ θεὸς, δίκασον τὴν δίκην σου, μνήσθητι τῶν
23 ὀνειδισμῶν σου τῶν ὑπὸ ἄφρονος ὅλην τὴν ἡμέραν. Μὴ ἐπιλάθῃ
τῆς φωνῆς τῶν ἱκετῶν σου, ἡ ὑπερηφανία τῶν μισούντων σε ἀνα-
βαίη διὰ παντὸς πρὸς σέ.

ΟΔ.

Εἰς τὸ τέλος μὴ διαφθείρῃς, ψαλμὸς
τῷ Ἀσὰφ ᾠδῆς.

2 Ἐξομολογησόμεθά σοι ὁ θεὸς, ἐξομολογησόμεθα, καὶ ἐπικα- LXXIV.
λεσόμεθα τὸ ὄνομά σου· διηγήσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου.
3 Ὅταν λάβω καιρὸν, ἐγὼ εὐθύτητας κρινῶ. Ἐτάκη ἡ γῆ, καὶ πάν-
4 τες οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν, ἐγὼ ἐστερέωσα τοὺς στύλους αὐτῆς.
5 Διάψαλμα. Εἶπα τοῖς παρανομοῦσιν, μὴ παρανομεῖν, καὶ τοῖς
6 ἁμαρτάνουσιν, μὴ ὑψοῦτε κέρας. Μὴ ἐπαίρετε εἰς ὕψος τὸ κέ-
7 ρας ὑμῶν, μὴ λαλεῖτε κατὰ τοῦ θεοῦ ἀδικίαν. Ὅτι οὔτε ἀπὸ
8 ἐξόδων, οὔτε ἀπὸ δυσμῶν, οὔτε ἀπὸ ἐρήμων. Ὅτι ὁ θεὸς κριτής
9 ἐστιν· τοῦτον ταπεινοῖ, καὶ τοῦτον ὑψοῖ. Ὅτι ποτήριον ἐν χει-
ρὶ κυρίου, οἴνου ἀκράτου πλῆρες κεράσματος· καὶ ἔκλινεν ἐκ τού-
του εἰς τοῦτο, πλὴν ὁ τρυγίας αὐτοῦ οὐκ ἐξεκενώθη· καὶ * πίον- * καὶ expungitur in cod.
10 ται πάντες οἱ ἁμαρτωλοὶ τῆς γῆς. Ἐγὼ δὲ ἀγαλλιάσομαι εἰς
τὸν αἰῶνα, ψαλῶ τῷ θεῷ Ἰακώβ· καὶ πάντα τὰ κέρατα τῶν ἁμαρ-
τωλῶν συγκλάσω *, καὶ ὑψωθήσεται τὰ κέρατα τοῦ δικαίου. * 2. m. συνθλάσω.

ΟΕ.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις, ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ·
ᾠδὴ πρὸς τὸν Ἀσσύριον.

LXXV. Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ θεὸς, ἐν τῷ Ἰσραὴλ μέγα τὸ ὄνομα 2
αὐτοῦ. Καὶ ἐγενήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ τόπος αὐτοῦ, καὶ τὸ κατοικη- 3
τήριον αὐτοῦ ἐν Σιών. Ἐκεῖ συνέτριψεν τὰ κράτη τῶν τόξων, 4
ὅπλον καὶ ῥομφαίαν καὶ πόλεμον· " ἐκεῖ συνκλάσει τὰ κέρατα * "
Διάψαλμα. Φωτίζεις σὺ θαυμαστῶς ἀπὸ ὀρέων αἰωνίων. Ἐτα- 5 6
ράχθησαν πάντες οἱ ἀσύνετοι τῇ καρδίᾳ· ὕπνωσαν ὕπνον αὐτῶν
καὶ οὐχ εὗρον οὐδὲν πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πλούτου ταῖς χερσὶν
αὐτῶν. Ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου ὁ θεὸς Ἰακὼβ ἐνύσταξαν οἱ ἐπιβε- 7
βηκότες τοὺς ἵππους. Σὺ φοβερὸς εἶ, καὶ τίς ἀντιστήσεταί σοι 8
ἀπὸ τῆς ὀργῆς σου *; Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἠκόντισας * κρίσιν, γῆ 9
ἐφοβήθη καὶ ἡσύχασεν. Ἐν τῷ ἀναστῆναι εἰς κρίσιν τὸν θεὸν, τοῦ 10
σῶσαι πάντας τοὺς πραεῖς τῇ καρδίᾳ *. Διάψαλμα. Ὅτι ἐνθύ- 11
μιον ἀνθρώπου ἐξομολογήσεταί σοι, καὶ ἐνκατάλειμμα ἐνθυμίου
ἑορτάσει σοι. Εὔξασθε καὶ ἀπόδοτε κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, πάντες οἱ 12
κύκλῳ αὐτοῦ οἴσουσιν δῶρα. Τῷ φοβερῷ καὶ ἀφαιρουμένῳ πνεύ- 13
ματα ἀρχόντων, φοβερῷ παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς.

* Haec verba omittuntur a 2. m.

* 2. m. ἀπὸ τότε ἡ ὀργή σου.

* 2. m. ἠκούτισας.

* 2. m. τῆς γῆς pro τῇ καρδίᾳ.

Ος.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ Ἰδιθοὺμ * τῷ Ἀσὰφ ψαλμός.

* Ita cod.

LXXVI. Φωνῇ μου πρὸς κύριον ἐκέκραξα, καὶ ἡ φωνή μου πρὸς τὸν θεὸν, 2
καὶ προσέσχεν μοι. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου τὸν θεὸν ἐξεζήτησα, 3
ταῖς χερσίν μου νυκτὸς ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠπατήθην· ἀπη-
νήνατο παρακληθῆναι ἡ ψυχή μου. Ἐμνήσθην τοῦ θεοῦ, καὶ εὐ- 4
φράνθην, ἠδολέσχησα καὶ ὠλιγοψύχησεν τὸ πνεῦμά μου. Διά-
ψαλμα. Προκατελάβοντο φυλακὰς * οἱ ἐχθροί μου, ἐταράχ- 5
θην καὶ οὐκ ἐλάλησα. Διελογισάμην ἡμέρας ἀρχαίας, καὶ ἔτη 6

* In marg. additur πάντες.

7 αἰώνια ἐμνήσθην, καὶ ἐμέλετησα. Νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου
8 ἠδολέσχουν, καὶ ἔσκαλον * τὸ πνεῦμά μου. Μὴ εἰς τοὺς αἰῶ- * 2. m. ἔσκαλλον.
9 νας ἀπώσεται κύριος, καὶ οὐ προσθήσει τοῦ εὐδοκῆσαι ἔτι; Ἢ
10 εἰς τέλος ἀποκόψει τὸ ἔλεος ἀπὸ γενεᾶς καὶ γενεᾶς; Ἢ ἐπιλή-
σεται τοῦ οἰκτειρῆσαι ὁ θεὸς; ἢ συνέξει τοὺς οἰκτειρμοὺς αὐτοῦ
11 ἐν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ; Διάψαλμα. Καὶ εἶπα, νῦν ἠρξάμην, αὕτη
12 ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου. Ἐμνήσθην τῶν ἔργων κυ-
13 ρίου, ὅτι μνησθήσομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασίων σου. Καὶ
μελετήσω ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις σου, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασίν σου
14 ἀδολεσχήσω. Ὁ θεὸς ἐν τῷ ἁγίῳ ἡ ὁδός σου, τίς θεὸς μέγας
15 ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν; Σὺ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν * ὁ ποιῶν θαυμάσια, ἐγνώ- * ἡμῶν omittitur a 2. m.
16 ρισας ἐν τοῖς λαοῖς σου τὴν δύναμίν σου. Ἐλυτρώσω ἐν τῷ βρα-
χίονί σου τὸν λαόν σου, τοὺς υἱοὺς Ἰακὼβ καὶ Ἰωσήφ. Διάψαλ-
17 μα. Εἴδοσάν σε ὕδατα ὁ θεὸς, εἴδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθη-
18 σαν, καὶ ἐταράχθησαν ἄβυσσοι, πλῆθος ἤχους ὑδάτων. Φωνὴν
19 ἔδωκαν αἱ νεφέλαι, καὶ γὰρ τὰ βέλη σου διαπορεύονται. Φωνὴ
τῆς βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ· " ἔφαναν αἱ ἀστραπαί σου τῇ οἰ-
20 κουμένῃ * ", ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ. Ἐν τῇ θαλάσ- * Haec supplentur in marg.
σῃ ἡ ὁδός σου, καὶ αἱ τρίβοι σου ἐν ὕδασι πολλοῖς, καὶ τὰ ἴχνη
21 σου οὐ γνωσθήσονται. Ὡδήγησας ὡς πρόβατα τὸν λαόν σου ἐν
χειρὶ Μωϋσῆ καὶ Ἀαρών.

ΟΖ.

Συνέσεως τῷ Ἀσάφ.

Προσέχετε λαός μου τὸν νόμον μου, κλίνατε τὸ οὖς ὑμῶν εἰς LXXVII.
2 τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου. Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στό-
3 μα μου, φθέγξομαι προβλήματα ἀπ᾽ ἀρχῆς. Ὅσα ἠκούσαμεν
4 καὶ ἔγνωμεν αὐτὰ, καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν διηγήσαντο ἡμῖν. Οὐκ
ἐκρύβη ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῶν εἰς γενεὰν ἑτέραν, ἀπαγγέλλοντες
τὰς αἰνέσεις κυρίου καὶ τὰς δυναστείας αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμά-
5 σια αὐτοῦ ἃ ἐποίησεν. Καὶ ἀνέστησεν μαρτύριον ἐν Ἰακὼβ, καὶ

νόμον ἔθετο ἐν Ἰσραήλ· ὃν ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν, γνω-
ρίσαι αὐτὸν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν. Ὅπως ἂν γνῷ γενεὰ ἑτέρα, υἱοὶ 6
οἱ τεχθησόμενοι, καὶ ἀναστήσονται καὶ ἀπαγγελοῦσιν αὐτὰ τοῖς
υἱοῖς αὐτῶν. Ἵνα θῶνται ἐπὶ τὸν θεὸν τὴν ἐλπίδα αὐτῶν, καὶ 7
μὴ ἐπιλάθωνται τῶν ἔργων τοῦ θεοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐκ-
ζητήσωσιν *. Ἵνα μὴ γένωνται ὡς οἱ πατέρες αὐτῶν, γενεὰ σκο- 8
λιὰ καὶ παραπικραίνουσα· γενεὰ ἥτις οὐ κατεύθυνεν ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐπιστώθη μετὰ τοῦ θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτῆς. Υἱοὶ 9
Ἐφραὶμ ἐντείνοντες καὶ βάλλοντες τόξον * ἐστράφησαν ἐν ἡμέρᾳ
πολέμου. Οὐκ ἐφυλάξαντο * τὴν διαθήκην τοῦ θεοῦ, καὶ ἐν τῷ 10
νόμῳ αὐτοῦ οὐκ ἤθελον πορεύεσθαι. Καὶ ἐπελάθοντο * τῶν εὐεργε- 11
σιῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν θαυμασίων αὐτοῦ ὧν ἔδειξεν αὐτοῖς. Ἐναν- 12
τίον τῶν πατέρων αὐτῶν ἃ ἐποίησεν θαυμάσια, ἐν γῇ Αἰγύπτῳ
ἐν πεδίῳ Τάνεως.

Διέρρηξεν θάλασσαν, καὶ διήγαγεν αὐτούς, ἔστησεν ὕδατα 13
ὡσεὶ ἀσκόν. Καὶ ὡδήγησεν αὐτοὺς ἐν νεφέλῃ ἡμέρας, καὶ ὅλην 14
τὴν νύκτα ἐν φωτισμῷ πυρός. Διέρρηξεν πέτραν ἐν ἐρήμῳ, καὶ 15
ἐπότισεν αὐτοὺς ὡς ἐν ἀβύσσῳ πολλῇ. Καὶ ἐξήγαγεν ὕδωρ ἐκ 16
πέτρας, καὶ κατήγαγεν ὡς ποταμοὺς ὕδατα. Καὶ προσέθεντο ἔτι 17
τοῦ ἁμαρτάνειν αὐτῷ· παρεπίκραναν τὸν ὕψιστον ἐν ἀνύδρῳ. Καὶ 18
ἐξεπείρασαν τὸν θεὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, τοῦ αἰτῆσαι βρώ-
ματα ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν. Καὶ κατελάλησαν τοῦ θεοῦ, καὶ εἶ- 19
παν, μὴ δυνήσεται ὁ θεὸς ἑτοιμάσαι τράπεζαν ἐν ἐρήμῳ; Ἐπεὶ 20
ἐπάταξεν πέτραν, καὶ ἐρρύησαν ὕδατα, καὶ χείμαρροι κατεκλύ-
σθησαν· μὴ καὶ ἄρτον δυνήσεται δοῦναι; ἢ ἑτοιμάσαι τράπεζαν τῷ
λαῷ αὐτοῦ; Διὰ τοῦτο ἤκουσεν κύριος καὶ ἀνεβάλετο, καὶ πῦρ 21
ἀνήφθη ἐν Ἰακώβ, καὶ ὀργὴ ἀνέβη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Ὅτι οὐκ 22
ἐπίστευσαν ἐν τῷ θεῷ, οὐδὲ ἤλπισαν ἐπὶ τὸ σωτήριον αὐτοῦ.
Καὶ ἐνετείλατο νεφέλαις ὑπεράνωθεν, καὶ θύρας οὐρανοῦ ἠνέῳ- 23
ξεν *. Καὶ ἔβρεξεν αὐτοῖς μάννα φαγεῖν, καὶ ἄρτον οὐρανοῦ 24
ἔδωκεν αὐτοῖς. Ἄρτον ἀγγέλων ἔφαγεν ἄνθρωπος, ἐπισιτισμὸν 25
ἀπέστειλεν αὐτοῖς εἰς πλησμονήν. Καὶ ἐπῆρεν * νότον ἐξ οὐρανοῦ, 26

* Cod. σουσιν.
* 2. m. τόξοις.
* 2 m. ἐφύλαξαν.
* 1 m. ἐπελάθοντο.
* 2. m. ἀνέῳξεν.
* 2. m. ἀπ.

27 καὶ ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτοῦ λίβα. Καὶ ἔβρεξεν ἐπ' αὐ-
τοὺς ὡσεὶ χοῦν σάρκας, καὶ ὡσεὶ ἄμμον θαλασσῶν πετεινὰ πτε-
28 ρωτά. Καὶ ἐπέπεσον εἰς μέσον τῆς παρεμβολῆς αὐτῶν, κύκλῳ
29 τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν. Καὶ ἐφάγοσαν καὶ ἐνεπλήσθησαν σφό-
30 δρα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἤνεγκεν αὐτοῖς. Οὐκ ἐστερήθησαν
ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν· ἔτι τῆς βρώσεως αὐτῶν οὔσης ἐν τῷ
31 στόματι αὐτῶν. Καὶ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἀπέκ-
τεινεν ἐν τοῖς πίοσιν αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Ἰσραὴλ συν-
επόδισεν.

32 Ἐν πᾶσιν τούτοις ἥμαρτον ἔτι, καὶ οὐκ ἐπίστευσαν τοῖς θαυ-
33 μασίοις αὐτοῦ. Καὶ ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι αὐτῶν,
34 καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν μετὰ σπουδῆς. Ὅταν ἀπέκτεννεν αὐτοὺς, ἐζή-
35 τουν αὐτὸν, καὶ ἐπέστρεφον καὶ ὤρθριζον πρὸς τὸν θεόν. Καὶ
ἐμνήσθησαν, ὅτι ὁ θεὸς βοηθὸς αὐτῶν ἐστιν, καὶ ὁ θεὸς ὁ ὕψιστος
36 λυτρωτὴς αὐτῶν ἐστιν. Καὶ ἠγάπησαν αὐτὸν ἐν τῷ στόματι αὐ-
37 τῶν, καὶ τῇ γλώσσῃ αὐτῶν ἐψεύσαντο αὐτῷ. Ἡ δὲ καρδία αὐ-
τῶν οὐκ εὐθεία μετ' αὐτοῦ, οὐδὲ ἐπιστώθησαν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐ-
38 τοῦ. Αὐτὸς δέ ἐστιν οἰκτίρμων * καὶ εἱλάσεται ταῖς ἁμαρτίαις * Ita heic ει, non ι.
αὐτῶν, καὶ οὐ διαφθερεῖ· καὶ πληθυνεῖ τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυ-
39 μὸν αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ ἐκκαύσει πᾶσαν τὴν ὀργὴν αὐτοῦ. Καὶ ἐμ-
νήσθη ὅτι σάρξ εἰσιν, πνεῦμα πορευόμενον καὶ οὐκ ἐπιστρέφον.
40 Ποσάκις παρεπίκραναν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, παρώργισαν αὐτὸν ἐν
41 γῇ ἀνύδρῳ; Καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἐπείρασαν τὸν θεὸν, καὶ τὸν
42 ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ παρώξυναν. Οὐκ ἐμνήσθησαν τῆς χειρὸς αὐ-
43 τοῦ ἡμέρας, ἧς ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς θλίβοντος. Ὡς
ἔθετο ἐν Αἰγύπτῳ τὰ σημεῖα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ ἐν
44 πεδίῳ Τάνεως. Καὶ μετέστρεψεν εἰς αἷμα τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν,
45 καὶ τὰ ὀμβρήματα αὐτῶν ὅπως μὴ πίωσιν. Ἐξαπέστειλεν εἰς
αὐτοὺς κυνόμυιαν καὶ κατέφαγεν αὐτοὺς, καὶ βάτραχον καὶ διέφ-
46 θειρεν αὐτούς. Καὶ ἔδωκεν τῇ ἐρυσίβῃ τὸν καρπὸν αὐτῶν, καὶ
47 τοὺς πόνους αὐτῶν τῇ ἀκρίδι. Ἀπέκτεινεν ἐν χαλάζῃ τὴν ἄμ-
48 πελον αὐτῶν, καὶ τὰς συκαμείνους αὐτῶν ἐν τῇ πάχνῃ. Καὶ

παρέδωκεν ἐν χαλάζῃ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν
τῷ πυρί. Ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτοὺς ὀργὴν θυμοῦ αὐτοῦ, θυμὸν 49
καὶ ὀργὴν καὶ θλίψιν, ἀποστολὴν δι' ἀγγέλων πονηρῶν. Ὡδο- 50
ποίησεν τρίβον τῇ ὀργῇ αὐτοῦ, οὐκ ἐφείσατο ἀπὸ θανάτου τῶν
ψυχῶν αὐτῶν, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν εἰς θάνατον συνέκλεισεν. Καὶ 51
ἐπάταξεν πᾶν πρωτότοκον ἐν Αἰγύπτῳ, ἀπαρχὴν τῶν πόνων αὐ-
τῶν ἐν τοῖς σκηνώμασι Χάμ.

Καὶ ἀπῆρεν ὡς πρόβατα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἤγαγεν αὐ- 52
τοὺς ὡς ποίμνιον ἐν ἐρήμῳ. Καὶ ὡδήγησεν αὐτοὺς ἐν ἐλπίδι, οὐκ 53
ἐδειλίασαν, καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐκάλυψεν θάλασσα. Καὶ 54
εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς ὄρος ἁγιάσματος αὐτοῦ, ὄρος τοῦτο ὃ ἐκτή-
σατο ἡ δεξιὰ αὐτοῦ. Καὶ ἐξέβαλεν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν ἔθνη, 55
καὶ ἐκληροδότησεν αὐτοὺς ἐν σχοινίῳ κληροδοσίας, καὶ κατεσκή-
[* 1. m. ταῖς φυλαῖς.] νωσεν ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν τὰς φυλὰς * τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ 56
ἐπείρασαν καὶ παρεπίκραναν τὸν θεὸν τὸν ὕψιστον, καὶ τὰ μαρ-
[* 2. m ἀπ.] τύρια αὐτοῦ οὐκ ἐφυλάξαντο. Καὶ ἐπέστρεψαν *, καὶ ἠσυνθέ- 57
τησαν καθὼς καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ μετεστράφησαν εἰς τό-
ξον στρεβλόν. Καὶ παρώργισαν αὐτὸν ἐπὶ τοῖς βουνοῖς αὐτῶν, 58
καὶ ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν παρεζήλωσαν αὐτόν. Ἤκουσεν ὁ θεὸς 59
καὶ ὑπερεῖδεν, καὶ ἐξουδένωσεν τὸν Ἰσραὴλ σφόδρα. Καὶ ἀπώ- 60
σατο τὴν σκηνὴν Σηλὼμ, σκήνωμα αὐτοῦ οὗ κατεσκήνωσεν ἐν ἀν-
θρώποις. Καὶ παρέδωκεν εἰς αἰχμαλωσίαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν, 61
[* Ita cod.] καὶ τὴν καλλονὴν αὐτοῦ * εἰς χεῖρα ἐχθροῦ. Καὶ συνέκλεισεν εἰς 62
ῥομφαίαν τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερεῖδεν.
Τοὺς νεανίσκους αὐτῶν κατέφαγεν πῦρ, καὶ αἱ παρθένοι αὐτῶν 63
οὐκ ἐπένθησαν. Οἱ ἱερεῖς αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἔπεσαν, καὶ αἱ χῆ- 64
ραι αὐτῶν οὐ κλαυσθήσονται. Καὶ ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν κύριος, 65
ὡς δυνατὸς κεκραιπαληκὼς ἐξ οἴνου. Καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἐχθροὺς 66
αὐτῶν εἰς τὰ ὀπίσω, ὄνειδος αἰώνιον ἔδωκεν αὐτοῖς. Καὶ ἀπώ- 67
σατο τὸ σκήνωμα Ἰωσὴφ, καὶ τὴν φυλὴν Ἐφραὶμ οὐκ ἐξελέξατο.
[* Ita heic cod. 1. m.] Καὶ ἐξελέξατο τὴν φυλὴν Ἰούδα, τὸ ὄρος τὸ Σειὼν * ἠγάπησεν. 68
Καὶ ᾠκοδόμησεν ὡς μονοκερώτων τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ, ἐν τῇ γῇ ἐθε- 69

70 μελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ἐξελέξατο Δαυεὶδ τὸν δοῦ-
λον αὐτοῦ, καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸν ἐκ τῶν ποίμνίων τῶν προβάτων.
71 Ἐξόπισθεν τῶν λοχευομένων ἔλαβεν αὐτὸν, ποιμαίνειν Ἰακὼβ τὸν
72 δοῦλον αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. Καὶ ἐποί-
μανεν αὐτοὺς ἐν ἀκακίᾳ τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ συνέσει τῶν
χειρῶν αὐτοῦ ὡδήγησεν αὐτούς.

ΟΗ.

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

Ο Θεὸς ἤλθοσαν ἔθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου, ἐμίαναν τὸν LXXVIII.
2 ναὸν τὸν ἅγιόν σου· ἔθεντο Ἱερουσαλὴμ εἰς ὀπωροφυλάκιον. Ἔθεν-
το τὰ θνησιμαῖα τῶν δούλων σου βρώματα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐ-
3 ρανοῦ, τὰς σάρκας τῶν ὁσίων σου τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. Ἐξέ-
χεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς ὕδωρ, κύκλῳ Ἱερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἦν ὁ
4 θάπτων. Ἐγενήθημεν εἰς ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, μυκτηρισμὸς
5 καὶ χλευασμὸς τοῖς κύκλῳ ἡμῶν. Ἕως πότε κύριε ὀργισθήσῃ εἰς
6 τέλος, ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ὁ ζῆλός σου; Ἔκχεον τὴν ὀργήν
σου ἐπὶ ἔθνη τὰ μὴ ἐπεγνωκότα σε, καὶ ἐπὶ βασιλείας αἳ τὸ
7 ὄνομά σου οὐκ ἐπεκαλέσαντο. Ὅτι κατέφαγον τὸν Ἰακὼβ, καὶ
8 τὸν τόπον αὐτοῦ ἠρήμωσαν. Μὴ μνησθῇς ἡμῶν ἀνομιῶν ἀρχαίων,
ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτειρμοί σου, ὅτι ἐπτωχεύ-
9 σαμεν σφόδρα. Βοήθησον ἡμῖν ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν, ἕνεκα τῆς
δόξης τοῦ ὀνόματός σου κύριε ῥῦσαι ἡμᾶς, καὶ ἱλάσθητι ταῖς
10 ἁμαρτίαις ἡμῶν ἕνεκα τοῦ ὀνόματός σου. Μή ποτε εἴπωσιν ἐν τοῖς
ἔθνεσιν, ποῦ ἐστιν ὁ Θεὸς αὐτῶν; καὶ γνωσθήτω ἐν τοῖς ἔθνεσιν
ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἡ ἐκδίκησις τοῦ αἵματος τῶν δού-
11 λων σου τοῦ ἐκκεχυμένου. Εἰσελθάτω * ἐνώπιόν σου ὁ στεναγμὸς * 2. m. Sive.
τῶν πεπεδημένων, κατὰ τὴν μεγαλωσύνην τοῦ βραχίονός σου πε-
12 ριποίησαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων. Ἀπόδος τοῖς γείτοσιν
ἡμῶν ἑπταπλάσια εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν, τὸν ὀνειδισμὸν αὐτῶν
13 ὃν ὠνείδισάν σε κύριε. Ἡμεῖς γὰρ λαός σου καὶ πρόβατα νομῆς

σου, ἀνθομολογησόμεθά σοι εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς γενεὰν καὶ γε-
νεὰν ἐξαγγελοῦμεν τὴν αἴνεσίν σου.

ΟΘ.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων μαρτύριον
τῷ Ἀσὰφ, ψαλμὸς ὑπὲρ τοῦ Ἀσσυρίου.

LXXIX. Ο ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ πρόσχες, ὁ ὁδηγῶν ὡσεὶ πρόβατα 2
τὸν Ἰωσήφ· ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβεὶμ ἐμφάνηθι. Ἐναντίον 3
Ἐφραὶμ καὶ Βενιαμεὶν καὶ Μανασσῆ, ἐξέγειρον τὴν δυναστείαν
σου καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ σῶσαι ἡμᾶς. Ὁ Θεὸς ἐπίστρεψον ἡμᾶς, καὶ 4
ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμεθα. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν 5
δυνάμεων ἕως πότε ὀργίζῃ ἐπὶ τὴν προσευχὴν τοῦ δούλου σου;
Ψωμιεῖς ἡμᾶς ἄρτον δακρύων, καὶ ποτιεῖς ἡμᾶς ἐν δάκρυσιν ἐν 6
μέτρῳ. Ἔθου ἡμᾶς εἰς ἀντιλογίαν τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, καὶ οἱ 7
ἐχθροὶ ἡμῶν ἐμυκτήρισαν ἡμᾶς. Κύριε ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπί- 8
στρεψον ἡμᾶς, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σωθησόμε-
θα. Διάψαλμα. Ἄμπελον ἐξ Αἰγύπτου μετῆρας, ἐξέβαλες ἔθνη 9
καὶ κατεφύτευσας αὐτήν. Ὡδοποίησας ἔμπροσθεν αὐτῆς, καὶ 10
κατεφύτευσας τὰς ῥίζας αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ. Ἐκάλυψεν 11
ὄρη ἡ σκιὰ αὐτῆς, καὶ αἱ ἀναδενδράδες αὐτῆς τὰς κέδρους τοῦ
Θεοῦ. Ἐξέτεινεν τὰ κλήματα αὐτῆς ἕως θαλάσσης, καὶ ἕως πο- 12
ταμοῦ τὰς παραφυάδας αὐτῆς. Ἱνατί καθεῖλες τὸν φραγμὸν αὐ- 13
τῆς, καὶ τρυγῶσιν αὐτὴν πάντες οἱ παραπορευόμενοι τὴν ὁδόν;
* 2. m. μονιός. Ἐλυμήνατο αὐτὴν σῦς ἐκ δρυμοῦ, καὶ ὄνος * ἄγριος κατενεμή- 14
σατο αὐτήν. Ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίστρεψον δὴ, ἐπίβλεψον 15
ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε, καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην. Καὶ 16
κατάρτισαι αὐτὴν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιά σου, καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀν-
θρώπου ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ. Ἐμπεπυρισμένη πυρὶ καὶ ἀνε- 17
σκαμμένη, ἀπὸ ἐπιτιμήσεως τοῦ προσώπου σου ἀπολοῦνται. Γενη- 18
θήτω ἡ χείρ σου ἐπ' ἄνδρα δεξιᾶς σου, καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου,
ὃν ἐκραταίωσας σεαυτῷ. Καὶ οὐ μὴ ἀποστῶμεν ἀπὸ σοῦ, ζωώ- 19

20 σεις ἡμᾶς, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικαλεσόμεθα. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν
δυνάμεων ἐπίστρεψον ἡμᾶς, καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ
σωθησόμεθα.

Π.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ληνῶν τῷ Ἀσὰφ
ψαλμός.

2 Ἀγαλλιᾶσθε τῷ θεῷ τῷ βοηθῷ ἡμῶν, ἀλαλάξατε τῷ θεῷ Ἰα- LXXX.
3 κώβ. Λάβετε ψαλμὸν καὶ δότε τύμπανον, ψαλτήριον τερπνὸν
4 μετὰ κιθάρας. Σαλπίσατε ἐν νεομηνίᾳ σάλπιγγι, ἐν εὐσήμῳ
5 ἡμέρᾳ ἑορτῆς ἡμῶν. Ὅτι πρόσταγμα τῷ Ἰσραὴλ ἐστιν, καὶ
6 κρίμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. Μαρτύριον ἐν τῷ Ἰωσὴφ ἔθετο αὐτὸν,
ἐν τῷ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου· γλῶσσαν ἣν οὐκ ἔγνω
7 ἤκουσεν. Ἀπέστησεν ἀπὸ ἄρσεων τὸν νῶτον αὐτοῦ· αἱ χεῖρες αὐ-
8 τοῦ ἐν τῷ κοφίνῳ ἐδούλευσαν. Ἐν θλίψει ἐπεκαλέσω με καὶ
ἐρυσάμην σε· ἐπήκουσά σου ἐν ἀποκρύφῳ καταιγίδος, ἐδοκίμα-
9 σά σε ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας. Διάψαλμα. Ἄκουσον λαός μου
10 καὶ λαλήσω σοι, Ἰσραὴλ καὶ διαμαρτύρομαί σοι. Ἐὰν ἀκούσῃς
μου, οὐκ ἔσται ἐν σοὶ θεὸς πρόσφατος, οὐδὲ προσκυνήσεις θεῷ
11 ἀλλοτρίῳ. Ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, ὁ ἀναγαγών σε
ἐκ γῆς Αἰγύπτου, πλάτυνον τὸ στόμα σου καὶ πληρώσω αὐτό.
12 Καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ λαός μου τῆς φωνῆς μου, καὶ Ἰσραὴλ οὐ προσ-
13 έσχεν μοι. Καὶ ἐξαπέστειλα αὐτοὺς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν
14 καρδιῶν αὐτῶν, πορεύσονται ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν. Εἰ ὁ
15 λαός ἤκουσέν μου, Ἰσραὴλ ταῖς ὁδοῖς μου εἰ ἐπορεύθη. Ἐν
τῷ μηδενὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐταπείνωσα, καὶ ἐπὶ τοὺς θλί-
16 βοντας αὐτοὺς ἐπέβαλον τὴν χεῖρά μου. Οἱ ἐχθροὶ κυρίου ἐψεύ-
17 σαντο αὐτῷ, καὶ ἔσται ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ἐψώ-
μισεν αὐτοὺς ἐκ στέατος πυροῦ, καὶ ἐκ πέτρας μέλι ἐχόρτασεν
αὐτούς.

ΠΑ.

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

LXXXI. Ὁ θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ θεῶν, ἐν μέσῳ δὲ θεοὺς διακρεινεῖ.
Ἕως πότε κρείνετε ἀδικίαν, καὶ πρόσωπα ἁμαρτωλῶν λαμβάνε- 2
τε; Διάψαλμα. Κρείνατε ὀρφανὸν καὶ πτωχὸν, ταπεινὸν καὶ πέ- 3
νητα δικαιώσατε. Ἐξέλεσθε πένητα, καὶ πτωχὸν ἐκ χειρὸς ἁμαρ- 4
τωλοῦ ῥύσασθε. Οὐκ ἔγνωσαν οὐδὲ συνῆκαν, ἐν σκότει διαπο- 5
ρεύονται· σαλευθήσονται πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς. Ἐγὼ εἶπα, 6
θεοὶ ἐστὲ, καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες. Ὑμεῖς δὲ ἂν * ὡς ἄνθρωποι 7
ἀποθνήσκετε, καὶ ὡς εἷς τῶν ἀρχόντων πίπτετε. Ἀνάστα ὁ 8
θεὸς, κρεῖνον τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσιν τοῖς
ἔθνεσιν.

* ἂν deletur in cod.

ΠΒ.

Ὠδὴ ψαλμοῦ τῷ Ἀσάφ.

LXXXII. Ὁ θεὸς τίς ὁμοιωθήσεταί σοι; μὴ σειγήσῃς, μὴ δὲ καταπραΰνῃς 2
ὁ θεός. Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροί σου ἤχησαν, καὶ οἱ μεισοῦντές σε 3
ἦραν κεφαλήν. Ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργεύσαντο γνώμην, 4
καὶ ἐβουλεύσαντο κατὰ τῶν ἁγίων σου. Εἶπαν, δεῦτε καὶ ἐξο- 5
λεθρεύσωμεν αὐτοὺς ἐξ ἔθνους, καὶ οὐ μὴ μνησθῇ τὸ ὄνομα Ἰσ-
ραὴλ ἔτι. Ὅτι ἐβουλεύσαντο ἐν ὁμονοίᾳ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ σοῦ 6
διαθήκην διέθεντο. Τὰ σκηνώματα τῶν Ἰδουμαίων, καὶ οἱ Ἰσμαη- 7
λεῖται, Μωὰβ καὶ οἱ Ἀγαρηνοὶ *. Ναιβὰλ καὶ Ἀμμὼν καὶ 8
Ἀμαλὴκ, καὶ ἀλλόφυλοι μετὰ τῶν κατοικούντων Τύρον. Καὶ γὰρ 9
καὶ Ἀσσοὺρ συνπαρεγένετο μετ᾽ αὐτῶν, ἐγενήθησαν εἰς ἀντίλημ-
ψιν τοῖς υἱοῖς Λώτ. Διάψαλμα. Ποίησον αὐτοῖς ὡς τῇ Μαδιὰμ 10
καὶ τῷ Σεισάρᾳ, ὡς ὁ Ἰαβεὶν ἐν τῷ χειμάῤῥῳ Κεισῶν. Ἐξω- 11
λεθρεύθησαν ἐν Ἀενδὼρ, ἐγενήθησαν ὡς κόπρος τῇ γῇ. Θοῦ 12
τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν ὡς τὸν Ὠρὴβ καὶ Ζὴβ καὶ Ζεβεὲ καὶ Σελ-

* τ. m Ἀγγ.

13 μανᾶ, πάντας τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν. Οἵτινες εἶπαν, κληρονο-
14 μήσωμεν ἑαυτοῖς τὸ θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ. Ὁ θεός μου θοῦ
15 αὐτοὺς ὡς τροχὸν, ὡς καλάμην κατὰ πρόσωπον ἀνέμου. Ὡσεὶ
16 πῦρ ὃ διαφλέξει δρυμὸν, ὡσεὶ φλὸξ κατακαύσαι ὄρη. Οὕτως
καταδιώξεις αὐτοὺς ἐν τῇ καταιγίδι σου, καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου
17 ταράξεις αὐτούς. Πλήρωσον τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας, καὶ
18 ζητήσουσιν τὸ ὄνομά σου κύριε. Αἰσχυνθήτωσαν καὶ ταραχθή-
τωσαν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐντραπήτωσαν καὶ ἀπο-
19 λέσθωσαν. Καὶ γνώτωσαν ὅτι ὄνομά σοι κύριος, σὺ μόνος εἶ ὕψι-
στος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

ΠΓ.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ληνῶν τοῖς υἱοῖς
Κορὲ ψαλμός.

2 3 Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου κύριε τῶν δυνάμεων. Ἐπι- LXXXIII.
ποθεῖ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχή μου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ κυρίου· ἡ
καρδία μου, καὶ ἡ σάρξ μου ἠγαλλιάσαντο ἐπὶ θεὸν ζῶντα.
4 Καὶ γὰρ στρουθίον εὗρεν ἑαυτῷ οἰκίαν, καὶ τρυγὼν νοσσειὰν * * 2. m. νοσσιαν.
ἑαυτῇ, οὗ θήσει τὰ νοσσεία * αὐτῆς· τὰ θυσιαστήριά σου κύριε * 2. m. νοσσία.
5 τῶν δυνάμεων, ὁ βασιλεύς μου καὶ ὁ θεός μου. Μακάριοι πάν-
τες οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σου, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων
6 αἰνέσουσίν σε. Διαψαλμα. Μακάριος ἀνὴρ οὗ ἐστιν ἡ ἀντίλημ-
ψις αὐτοῦ παρὰ σοῦ κύριε· ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διέ-
7 θετο. Ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ κλαυθμῶνος, εἰς τόπον ὃν ἔθετο· καὶ
8 γὰρ εὐλογίας δώσει ὁ νομοθετῶν. Πορεύσονται ἐκ δυνάμεως εἰς
δύναμιν, ὀφθήσεται ὁ θεὸς τῶν θεῶν ἐν Σιών. Κύριε ὁ θεὸς τῶν
9 δυνάμεων εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι ὁ θεὸς Ἰα-
10 κώβ. Διάψαλμα. Ὑπερασπιστὰ ἡμῶν ἴδε ὁ θεὸς, καὶ ἐπίβλε-
11 ψον ἐπὶ τὸ πρόσωπον τοῦ χριστοῦ σου. Ὅτι κρείσσων ἡμέρα
μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, ὑπὲρ χειλιάδας· ἐξελεξάμην παρα-
ρειπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ μᾶλλον, ἢ οἰκεῖν ἐπὶ σκηνώμα-

σιν ἁμαρτωλῶν. Ὅτι ἔλεον καὶ ἀλήθειαν ἀγαπᾷ κύριος, ὁ θεὸς 12
χάριν καὶ δόξαν δώσει· κύριος οὐχ ὑστερήσει * τὰ ἀγαθὰ τοὺς
πορευομένους ἐν ἀκακίᾳ. Κύριε τῶν δυνάμεων, μακάριος ἄνθρω- 13
πος ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σέ.

* 2. m. οὐ στερήσει.

ΠΔ.

Εἰς τὸ τέλος τοῖς υἱοῖς Κορὲ Ψαλμός

LXXXIV. Εὐδόκησας κύριε τὴν γῆν σου, ἀπέστρεψας τὴν αἰχμαλωσίαν 2
Ἰακώβ. Ἀφῆκας τὰς ἀνομίας τῷ λαῷ σου, ἐκάλυψας πάσας ἁμαρ- 3
τίας αὐτῶν. Διάψαλμα. Κατέπαυσας * τὴν ὀργήν σου, ἀπέ- 4
στρεψας ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ σου. Ἐπίστρεψον ἡμᾶς ὁ θεὸς τῶν 5
σωτηρίων ἡμῶν, καὶ ἀπόστρεψον τὸν θυμόν σου ἀφ' ἡμῶν. Μὴ 6
εἰς τὸν αἰῶνα ὀργισθῇς ἡμῖν; ἢ διατενεῖς τὴν ὀργήν σου ἀπὸ
γενεᾶς εἰς γενεάν; Ὁ θεὸς, σὺ ἐπιστρέψας ζωώσεις ἡμᾶς, 7
καὶ ὁ λαός σου εὐφρανθήσεται ἐπὶ σοί. Δεῖξον ἡμῖν κύριε τὸ 8
ἔλεός σου, καὶ τὸ σωτήριόν σου κύριε * δώῃς ἡμῖν. Ἀκούσο- 9
μαι τί λαλήσει ἐν ἐμοὶ κύριος ὁ θεὸς, ὅτι λαλήσει εἰρήνην ἐπὶ
τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐπιστρέ-
φοντας πρὸς αὐτὸν καρδίαν. Πλὴν ἐγγὺς τῶν φοβουμένων αὐτὸν 10
τὸ σωτήριον αὐτοῦ, τοῦ κατασκηνῶσαι δόξαν ἐν τῇ γῇ ἡμῶν.
Ἔλεος καὶ ἀλήθεια συνήντησαν, δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη κατεφί- 11
λησαν. Ἀλήθεια ἐκ τῆς γῆς ἀνέτειλεν, καὶ δικαιοσύνη ἐκ τοῦ 12
οὐρανοῦ διέκυψεν. Καὶ γὰρ ὁ κύριος δώσει χρηστότητα, καὶ ἡ 13
γῆ ἡμῶν δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς. Δικαιοσύνη ἐναντίον αὐτοῦ προ- 14
πορεύσεται, καὶ θήσει εἰς ὁδὸν τὰ διαβήματα αὐτοῦ.

* In marg. additur πᾶσαν.

* κύριε omittuntur a 2. m.

ΠΕ.

Προσευχὴ τῷ Δαυείδ.

LXXXV. Κλεῖνον κύριε τὸ οὖς σου καὶ εἰσάκουσόν μου, ὅτι πτωχὸς καὶ 2
πένης εἰμὶ ἐγώ. Φύλαξον τὴν ψυχήν μου ὅτι ὅσιός εἰμι, σῶσον

3 τὸν δοῦλόν σου ὁ θεός μου, τὸν ἐλπίζοντα ἐπὶ σέ. Ἐλέησόν με
4 κύριε, ὅτι πρὸς σὲ κεκράξομαι ὅλην τὴν ἡμέραν. Εὔφρανον τὴν ψυ-
5 χὴν τοῦ δούλου σου, ὅτι πρὸς σὲ κύριε ἦρα τὴν ψυχήν μου. Ὅτι
σὺ κύριε χρηστὸς καὶ ἐπιεικὴς, καὶ πολυέλεος πᾶσι τοῖς ἐπι-
6 καλουμένοις σε. Ἐνώτισαι κύριε τὴν προσευχήν μου, καὶ πρόσ-
7 χες τῇ φωνῇ δεήσεώς μου. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου ἐκέκραξα
8 πρὸς σὲ, ὅτι εἰσήκουσάς μου. Οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς κύ-
9 ριε, καὶ οὐκ ἔστιν κατὰ τὰ ἔργα σου. Πάντα τὰ ἔθνη ὅσα ἐποί-
ησας ἥξουσιν, καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου κύριε· καὶ δοξά-
10 σουσιν τὸ ὄνομά σου. Ὅτι μέγας εἶ σὺ, καὶ ποιῶν θαυμάσια· σὺ
11 εἶ ὁ θεὸς μόνος ὁ μέγας *. Ὁδήγησόν με κύριε τῇ ὁδῷ σου, καὶ
πορεύσομαι τῇ ἀληθείᾳ σου· εὐφρανθήτω ἡ καρδία μου, τοῦ φο-
12 βεῖσθαι τὸ ὄνομά σου. Ἐξομολογήσομαί σοι κύριε ὁ θεός μου
ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, καὶ δοξάσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα.
13 Ὅτι τὸ ἔλεός σου μέγα ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἐρρύσω τὴν ψυχήν μου ἐξ
14 ᾅδου κατωτάτου. Ὁ θεὸς, παράνομοι ἐπανέστησαν ἐπ' ἐμὲ,
καὶ συναγωγὴ κραταιῶν ἐζήτησαν τὴν ψυχήν μου, οὐ προέθεντό
15 σε ἐνώπιον αὐτῶν. Καὶ σὺ κύριε, ὁ θεὸς οἰκτίρμων καὶ ἐλεή-
16 μων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός. Ἐπίβλεψον ἐπ'
ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με, δὸς τὸ κράτος σου τῷ παιδί σου, καὶ σῶ-
17 σον τὸν υἱὸν τῆς παιδίσκης σου. Ποίησον μετ' ἐμοῦ σημεῖον εἰς
ἀγαθὸν, καὶ ἰδέτωσαν οἱ μισοῦντές με *, καὶ αἰσχυνθήτωσαν·
ὅτι σὺ κύριε ἐβοήθησάς μοι, καὶ παρεκάλεσάς με.

* ὁ μέγας deletur in cod. 2. m.

* 2 m. er.

Πϛ.

Τοῖς υἱοῖς Κορὲ ψαλμὸς ᾠδῆς.

2 **Ο**ἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσιν τοῖς ἁγίοις. Ἀγαπᾷ κύριος LXXXVI.
3 τὰς πύλας Σειὼν, ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα Ἰακώβ. Δεδοξα-
4 σμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ θεοῦ. Διάψαλμα. Μνη-
σθήσομαι Ῥαὰβ, καὶ Βαβυλῶνος τοῖς γινώσκουσίν με· καὶ ἰδοὺ
ἀλλόφυλοι καὶ Τύρος καὶ λαὸς Αἰθιόπων, οὗτοι ἐγενήθησαν ἐκεῖ.

Μήτηρ Σειὼν ἐρεῖ ἄνθρωπος καὶ ἄνθρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ, καὶ 5
αὐτὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν ὁ ὕψιστος. Κύριος διηγήσεται ἐν γρα- 6
φῇ λαῶν καὶ ἀρχόντων τούτων τῶν γεγενημένων ἐν αὐτῇ. Διά-
ψαλμα. Ὡς εὐφραινομένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί. 7

ΠΖ.

Ὠδὴ ψαλμοῦ τοῖς υἱοῖς Κορὲ, εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ μαελὲθ τοῦ ἀποκριθῆναι, συνέσεως Αἰμὰν τῷ ἰσραηλείτῃ.

LXXXVII. Κύριε ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ 2
ἐναντίον σου. Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου, κλῖνον τὸ 3
* κύριε deletur 2. m. οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου κύριε *. Ὅτι ἐπλήσθη κακῶν ἡ ψυχή 4
μου, καὶ ἡ ζωή μου τῷ ᾅδῃ ἤγγισεν. Προσελογίσθην μετὰ τῶν 5
καταβαινόντων εἰς λάκκον, ἐγενήθην ὡς ἄνθρωπος ἀβοήθητος, ἐν
νεκροῖς ἐλεύθερος. Ὡσεὶ τραυματίαι ἐῤῥιμμένοι καθεύδοντες ἐν 6
τάφῳ, ὧν οὐκ ἐμνήσθης ἔτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρός σου ἀπώσθη-
σαν. Ἔθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ, ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν σκιᾷ 7
θανάτου. Ἐπ' ἐμὲ ἐπεστηρίχθη ὁ θυμός σου, καὶ πάντας τοὺς 8
μετεωρισμούς σου ἐπ' ἐμὲ ἐπήγαγες. Διάψαλμα. Ἐμάκρυνας τοὺς 9
γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ, ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς· παρεδόθην
καὶ οὐκ ἐξεπορευόμην. Οἱ ὀφθαλμοί μου ἠσθένησαν ἀπὸ πτω- 10
χείας· καὶ ἐκέκραξα πρὸς σὲ κύριε ὅλην τὴν ἡμέραν, διεπέτασα
τὰς χεῖράς μου πρὸς σέ. Μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσεις θαυμάσια, 11
ἢ ἰατροὶ ἀναστήσουσιν καὶ ἐξομολογήσονταί σοι; Μὴ διηγήσε- 12
ταί τις ἐν τάφῳ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῇ ἀπω-
λείᾳ; Μὴ γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά σου, καὶ ἡ 13
δικαιοσύνη σου ἐν γῇ ἐπιλελησμένῃ; Κἀγὼ κύριε πρὸς σὲ ἐκέ- 14
κραξα, καὶ τὸ πρωῒ ἡ προσευχή μου προφθάσει σε. Ἱνατί κύ- 15
ριε ἀπωθεῖς τὴν προσευχήν μου, ἀποστρέφεις τὸ πρόσωπόν σου
ἀπ' ἐμοῦ; Πτωχός εἰμι ἐγὼ, καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου, 16
ὑψωθεὶς δὲ ἐταπεινώθην καὶ ἐξηπορήθην. Ἐπ' ἐμὲ διῆλθον αἱ ὀρ- 17
γαί σου, καὶ οἱ φοβερισμοί σου ἐτάραξάν με. Ἐκύκλωσάν με 18

19 ὡς ὕδωρ ὅλην τὴν ἡμέραν *, περιέσχον με ἅμα. Ἐμάκρυνας ἀπ'
ἐμοῦ φίλον, καὶ τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας.

* Ita distinguitur in cod.

ΠΗ.

Συνέσεως Αἰθὰν τῷ ἰσραηλείτῃ.

2 Τὰ ἐλέη σου κύριε εἰς τὸν αἰῶνα ᾄσομαι, εἰς γενεὰν καὶ γε- LXXXVIII.
3 νεὰν ἀπαγγελῶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ στόματί μου. Ὅτι εἶ-
πας, εἰς τὸν αἰῶνα ἔλεος οἰκοδομηθήσεται, ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἑτοι-
4 μασθήσεται ἡ ἀλήθειά σου. Διεθέμην διαθήκην τοῖς ἐκλεκτοῖς
5 μου, ὤμοσα Δαυεὶδ τῷ δούλῳ μου. Ἕως τοῦ αἰῶνος ἑτοιμάσω
τὸ σπέρμα σου, καὶ οἰκοδομήσω εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τὸν θρό-
6 νον σου. Διάψαλμα. Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά
7 σου κύριε, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων. Ὅτι τίς ἐν
νεφέλαις ἰσωθήσεται τῷ κυρίῳ; καὶ τίς ὁμοιωθήσεται τῷ κυρίῳ
8 ἐν υἱοῖς θεοῦ; Ὁ θεὸς ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἁγίων, μέγας
9 καὶ φοβερὸς ἐπὶ πάντας τοὺς περικύκλῳ αὐτοῦ. Κύριε ὁ θεὸς
τῶν δυνάμεων, τίς ὅμοιός σοι; δυνατὸς εἶ κύριε, καὶ ἡ ἀλήθειά
10 σου κύκλῳ σου. Σὺ δεσπόζεις τοῦ κράτους τῆς θαλάσσης, καὶ
11 τὸν σάλον τῶν κυμάτων αὐτῆς σὺ καταπραΰνεις. Σὺ ἐταπείνωσας
ὡς τραυματίαν ὑπερήφανον, καὶ ἐν τῷ βραχίονι τῆς δυνάμεώς
12 σου διεσκόρπισας τοὺς ἐχθρούς σου. Σοί εἰσιν οἱ οὐρανοί, καὶ
σή ἐστιν ἡ γῆ, τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμε-
13 λίωσας. Τὸν βοῤῥᾶν καὶ θαλάσσας σὺ ἔκτισας, Θαβὼρ καὶ Ἑρ-
14 μωνιεὶμ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται. Σὸς ὁ βραχίων με-
τὰ δυναστείας· κραταιωθήτω ἡ χείρ σου, ὑψωθήτω ἡ δεξιά σου.
15 Δικαιοσύνη καὶ κρίμα ἑτοιμασία τοῦ θρόνου σου· ἔλεος καὶ ἀλή-
16 θεια προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου. Μακάριος ὁ λαὸς ὁ γι-
νώσκων ἀλαλαγμόν· κύριε ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου πορεύ-
17 σονται. Καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται ὅλην τὴν ἡμέ-
18 ραν, καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ὑψωθήσονται. Ὅτι τὸ καύχημα
τῆς δυνάμεως αὐτῶν εἶ σὺ, καὶ ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου ὑψωθήσεται

τὸ κέρας ἡμῶν. Ὅτι τοῦ κυρίου ἡ ἀντίληψις, καὶ τοῦ ἁγίου 19
Ἰσραὴλ βασιλέως ἡμῶν.
Τότε ἐλάλησας ἐν ὁράσει τοῖς υἱοῖς σου, καὶ εἶπας, ἐθέμην 20
βοήθειαν ἐπὶ δυνατὸν, ὕψωσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου. Εὗρον 21
Δαυεὶδ τὸν δοῦλόν μου, ἐν ἐλέῳ * ἁγίῳ ἔχρεισα αὐτόν. Ἡ γὰρ 22
χείρ μου συναντιλήψεται αὐτῷ, καὶ ὁ βραχίων μου κατισχύσει
αὐτόν. Οὐκ ὠφελήσει ἐχθρὸς ἐν αὐτῷ, καὶ υἱὸς ἀνομίας οὐ προσ- 23
θήσει τοῦ κακῶσαι αὐτόν. Καὶ συγκόψω τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἀπὸ 24
προσώπου αὐτοῦ, καὶ τοὺς μεισοῦντας αὐτὸν τροπώσομαι. Καὶ 25
ἡ ἀλήθειά μου καὶ τὸ ἔλεός μου μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί
μου ὑψωθήσεται τὸ κέρας αὐτοῦ. Καὶ θήσομαι ἐν θαλάσσῃ χεῖ- 26
ρα αὐτοῦ, καὶ ἐν ποταμοῖς δεξιὰν αὐτοῦ. Αὐτὸς ἐπικαλέσεταί 27
με, πατήρ μου εἶ σὺ, θεός μου καὶ ἀντιλήμπτωρ τῆς σωτηρίας
μου. Κἀγὼ πρωτότοκον θήσομαι αὐτὸν, ὑψηλὸν παρὰ τοῖς βα- 28
σιλεῦσιν τῆς γῆς. Εἰς τὸν αἰῶνα φυλάξω αὐτῷ τὸ ἔλεός μου, 29
καὶ ἡ διαθήκη μου πιστὴ αὐτῷ. Καὶ θήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ 30
αἰῶνος τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ὡς τὰς ἡμέρας τοῦ
οὐρανοῦ. Ἐὰν ἐγκαταλίπωσιν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὸν νόμον μου, καὶ 31
τοῖς κρίμασίν μου μὴ πορευθῶσιν. Ἐὰν τὰ δικαιώματά μου βε- 32
βηλώσωσιν *, καὶ τὰς ἐντολάς μου μὴ φυλάξωσιν. Ἐπισκέψομαι 33
ἐν ῥάβδῳ ἀνομίας αὐτῶν, καὶ ἐν μάστιξιν τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.
Τὸ δὲ ἔλεός μου οὐ μὴ διασκεδάσω ἀπ' αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ ἀδικήσω 34
ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου. Οὐδὲ μὴ βεβηλώσω τὴν διαθήκην μου, καὶ 35
τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων μου οὐ μὴ ἀθετήσω. Ἅπαξ 36
ὤμοσα ἐν τῷ ἁγίῳ μου, εἰ τῷ Δαυεὶδ ψεύσομαι. Τὸ σπέρμα αὐ- 37
τοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μενεῖ, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον
μου. Καὶ ὡς ἡ σελήνη κατηρτισμένη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ μάρ- 38
τυς ἐν οὐρανῷ πιστός. Διάψαλμα.
Σὺ δὲ ἀπώσω καὶ ἐξουδένωσας, ἀνεβάλου τὸν χριστόν σου. 39
Κατέστρεψας τὴν διαθήκην τοῦ δούλου σου, ἐβεβήλωσας εἰς τὴν 40
γῆν τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ. Καθεῖλες πάντας τοὺς φραγμοὺς αὐ- 41
τοῦ, ἔθου τὰ ὀχυρώματα αὐτοῦ δειλίαν *. Διήρπασαν αὐτὸν πάν- 42

* t. m. ἐλαίῳ.

* Cod. σωσιν.

* t. m. δειλαίαν.

43 τες οἱ διοδεύοντες ὁδὸν, ἐγενήθη ὄνειδος τοῖς γείτοσιν αὐτοῦ. Ὕψω-
σας τὴν δεξιὰν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, εὔφρανας πάντας τοὺς ἐχθροὺς
44 αὐτοῦ. Ἀπέστρεψας τὴν βοήθειαν τῆς ῥομφαίας αὐτοῦ, καὶ οὐκ
45 ἀντελάβου αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ. Κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμοῦ
46 αὐτὸν, τὸν θρόνον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν κατέῤῥαξας. Ἐσμίκρυνας
τὰς ἡμέρας τοῦ θρόνου αὐτοῦ, κατέχεας αὐτοῦ αἰσχύνην. Διά-
47 ψαλμα. Ἕως πότε κύριε ἀποστρέψεις εἰς τέλος, ἐκκαυθήσεται ὡς
48 πῦρ ἡ ὀργή σου; Μνήσθητι τίς μου ἡ ὑπόστασις· μὴ γὰρ μα-
49 ταίως ἔκτισας πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων; Τίς ἐστιν ὁ ἄν-
θρωπος, ὃς ζήσεται καὶ οὐκ ὄψεται θάνατον, ῥύσεται τὴν ψυχὴν
50 αὐτοῦ ἐκ χειρὸς ᾅδου; Διάψαλμα. Ποῦ ἐστιν τὰ ἐλέη σου τὰ
51 ἀρχαῖα κύριε, ἃ ὤμοσας τῷ Δαυεὶδ ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου; Μνή-
σθητι κύριε τοῦ ὀνειδισμοῦ τῶν δούλων σου, οὗ ὑπέσχου * ἐν τῷ * Ita cod.
52 κόλπῳ μου πολλῶν ἐθνῶν. Οὗ ὠνείδισαν οἱ ἐχθροί σου κύριε,
53 οὗ ὠνείδισαν τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ χριστοῦ σου. Εὐλογητὸς κύ-
ριος εἰς τὸν αἰῶνα· γένοιτο γένοιτο.

ΠΘ.

Προσευχὴ τοῦ Μωϋσῆ ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ.

2 Κύριε καταφυγὴ ἡμῖν ἐγενήθης ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Πρὸ τοῦ LXXXIX.
ὄρη γεννηθῆναι καὶ πλασθῆναι τὴν γῆν καὶ τὴν οἰκουμένην, καὶ
3 ἀπὸ τοῦ αἰῶνος ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ. Μὴ ἀποστρέψῃς ἄνθρωπον
4 εἰς ταπείνωσιν, καὶ εἶπας, ἐπιστρέψατε υἱοὶ ἀνθρώπων. Ὅτι
χείλια ἔτη ἐν ὀφθαλμοῖς σου, ὡς ἡ ἡμέρα ἡ ἐχθὲς * ἥτις διῆλθεν, * 2. m. χθές.
5 καὶ φυλακὴ ἐν νυκτί. Τὰ ἐξουδενώματα αὐτῶν ἔτη ἔσονται, τὸ
6 πρωῒ ὡσεὶ χλόη παρέλθοι. Τὸ πρωῒ ἀνθήσαι καὶ παρέλθοι,
7 τὸ ἑσπέρας ἀποπέσοι, σκληρυνθείη καὶ ξηρανθείη. Ὅτι ἐξελί-
8 πομεν ἐν τῇ ὀργῇ σου, καὶ ἐν τῷ θυμῷ σου ἐταράχθημεν. Ἔθου
τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐνώπιόν σου, ὁ αἰὼν ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τοῦ
9 προσώπου σου. Ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐξέλιπον, καὶ ἐν τῇ
10 ὀργῇ σου ἐξελίπομεν· τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη ἐμελέτων. Αἱ ἡμέ-

* Ita cod pro αὐτοῖς.

ραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν ἐν ἐνιαυτοῖς * ἑβδομήκοντα ἔτη, ἐὰν δὲ ἐν δυνα-
στείαις, ὀγδοήκοντα ἔτη, καὶ τὸ πλεῖον αὐτῶν κόπος καὶ πόνος·
ὅτι ἐπῆλθεν πραΰτης ἐφ' ἡμᾶς, καὶ παιδευθησόμεθα. Τίς γινώ- 11
σκει τὸ κράτος τῆς ὀργῆς σου, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου τοῦ θυμοῦ
σου ἐξαριθμήσασθαι; Τὴν δεξιάν σου γνώρισον, καὶ τοὺς πεπαι- 12
δευμένους τῇ καρδίᾳ ἐν σοφίᾳ. Ἐπίστρεψον κύριε· ἕως πότε; καὶ 13
παρακλήθητι ἐπὶ τοῖς δούλοις σου. Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωῒ τοῦ 14
ἐλέους σου, καὶ ἠγαλλιασάμεθα καὶ εὐφράνθημεν ἐν πάσαις ταῖς
ἡμέραις ἡμῶν. Ἀνθ' ὧν ἡμερῶν ἐταπείνωσας ἡμᾶς, ἐτῶν ὧν εἴ- 15
δομεν κακά. Καὶ ἴδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ τὰ ἔργα σου, καὶ 16
ὁδήγησον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν. Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης κυρίου τοῦ 17
θεοῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον
ἐφ' ἡμᾶς.

ϥ.

Αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυείδ.

* 2 m. κυρίῳ · * 2 m. ὄψει.

XC. Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ τοῦ ὑψίστου, ἐν σκέπῃ τοῦ θεοῦ τοῦ
οὐρανοῦ αὐλισθήσεται. Ἐρεῖ τῷ θεῷ *, ἀντιλήμπτωρ μου εἶ καὶ 2
καταφυγή μου, ὁ θεός μου, ἐλπιῶ ἐπ' αὐτόν. Ὅτι αὐτὸς ῥύσε- 3
ται ἐκ παγίδος θηρευτῶν, καὶ ἀπὸ λόγου ταραχώδους. Ἐν τοῖς 4
μεταφρένοις αὐτοῦ ἐπισκιάσει σοι, καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐ-
τοῦ ἐλπιεῖς· ὅπλῳ κυκλώσει σε ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ. Οὐ φοβηθή- 5
σῃ ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ, ἀπὸ βέλους πετομένου ἡμέρας. Ἀπὸ 6
πράγματος διαπορευομένου ἐν σκότει, ἀπὸ συμπτώματος καὶ δαι-
μονίου μεσημβρινοῦ. Πεσεῖται ἐκ τοῦ κλίτους σου χειλιάς, καὶ 7
μυριὰς ἐκ δεξιῶν σου, πρὸς σὲ δὲ οὐκ ἐγγιεῖ. Πλὴν τοῖς ὀφθαλ- 8
μοῖς σου κατανοήσεις, καὶ ἀνταπόδοσιν ἁμαρτωλῶν ὄψῃ *. Ὅτι 9
σὺ κύριε ἡ ἐλπίς μου, τὸν ὕψιστον ἔθου καταφυγήν σου. Οὐ προσ- 10
ελεύσεται πρὸς σὲ κακά, καὶ μάστιξ οὐκ ἐγγιεῖ τῷ σκηνώματί
σου. Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυ- 11
λάξαι σε ἐν ταῖς ὁδοῖς σου. Ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε, μήποτε 12

13 προσκόψης πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. Ἐπ' ἀσπίδα καὶ βασιλί-
14 σκον ἐπιβήσῃ, καὶ καταπατήσεις λέοντα καὶ δράκοντα. Ὅτι ἐπ'
ἐμὲ ἤλπισεν, καὶ ῥύσομαι αὐτόν· σκεπάσω αὐτὸν, ὅτι ἔγνω τὸ ὄνο-
15 μά μου. Ἐπικαλέσεταί με, καὶ εἰσακούσομαι αὐτοῦ, μετ' αὐ-
16 τοῦ εἰμι ἐν θλείψει, καὶ ἐξελοῦμαι καὶ δοξάσω αὐτόν. Μακρό-
τητι ἡμερῶν ἐμπλήσω αὐτὸν, καὶ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν μου.

ϞΑ.

Ψαλμὸς ᾠδῆς εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου.

2 Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ κυρίῳ, καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόμα- XCI.
3 τί σου ὕψιστε. Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρωῒ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν
4 ἀλήθειάν σου κατὰ νύκτα. Ἐν δεκαχόρδῳ ψαλτηρίῳ μετ' ᾠδῆς
5 ἐν κιθάρᾳ. Ὅτι εὔφρανάς με κύριε ἐν τῷ ποιήματί σου, καὶ ἐν
6 τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου ἀγαλλιάσομαι. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ
7 ἔργα σου κύριε, σφόδρα ἐβαρύνθησαν * οἱ διαλογισμοί σου. Ἀνὴρ * 2. m. ἐβαθύνθησαν.
8 ἄφρων οὐ γνώσεται, καὶ ἀσύνετος οὐ συνήσει ταῦτα. Ἐν τῷ ἀνα-
τεῖλαι τοὺς ἁμαρτωλοὺς ὡσεὶ χόρτον, καὶ διέκυψαν πάντες οἱ
ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν· ὅπως ἂν ἐξολεθρευθῶσιν εἰς τὸν αἰῶ-
9 να τοῦ αἰῶνος. Σὺ δὲ ὕψιστος εἰς τὸν αἰῶνα κύριε. Ὅτι ἰδοὺ
10 οἱ ἐχθροί σου ἀπολοῦνται, καὶ διασκορπισθήσονται πάντες οἱ ἐρ-
11 γαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. Καὶ ὑψωθήσεται ὡς μονοκέρωτος τὸ κέ-
12 ρας μου, καὶ τὸ γῆράς μου ἐν ἐλέῳ * πίονι. Καὶ ἐπεῖδεν ὁ ὀφ- * 2. m. ἐλαίῳ.
θαλμός μου ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου, καὶ ἐν τοῖς ἐπανισταμένοις ἐπ'
13 ἐμὲ πονηρευομένοις εἰσακούσεται τὸ οὖς μου. Δίκαιος ὡς φοίνιξ
14 ἀνθήσει, ὡς ἡ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται. Πεφυτευμέ-
νοι ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξανθή-
15 σουσιν. Τότε πληθυνθήσονται ἐν γήρει πίονι, καὶ εὐπαθοῦντες
16 ἔσονται. Τοῦ ἀναγγεῖλαι ὅτι εὐθὴς κύριος ὁ θεός μου, καὶ οὐκ
ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ.

ϞΒ.

Εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ προσαββάτου, ὅτε κατῴκισται ἡ γῆ, αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυείδ.

XCII. Ὁ κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο κύριος
δύναμιν καὶ περιεζώσατο· καὶ γὰρ ἐστερέωσεν τὴν οἰκουμένην, ἥτις
οὐ σαλευθήσεται. Ἕτοιμος ὁ θρόνος σου ἀπὸ τότε, ἀπὸ τοῦ αἰῶ- 2
νος σὺ εἶ. Ἐπῆραν οἱ ποταμοὶ κύριε, ἐπῆραν οἱ ποταμοὶ φωνὰς 3
αὐτῶν. Ἀπὸ φωνῶν ὑδάτων πολλῶν θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ 4
τῆς θαλάσσης· θαυμαστὸς ἐν ὑψηλοῖς ὁ κύριος. Τὰ μαρτύριά 5
σου ἐπιστώθησαν σφόδρα· τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα κύριε εἰς
μακρότητα ἡμερῶν.

ϞΓ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ τετράδι σαββάτων.

XCIII. Ὁ * θεὸς ἐκδικήσεων κύριος, ὁ θεὸς ἐκδικήσεων ἐπαῤῥησιάσατο.
Ὑψώθητι ὁ κρείνων τὴν γῆν, ἀπόδος ἀνταπόδοσιν τοῖς ὑπερηφά- 2
νοις. Ἕως πότε ἁμαρτωλοὶ κύριε, ἕως πότε ἁμαρτωλοὶ καυχή- 3
σονται; Φθέγξονται καὶ λαλήσουσιν ἀδικίαν, λαλήσουσιν πάν- 4
τες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. Τὸν λαόν σου κύριε ἐταπείνω- 5
σαν, καὶ τὴν κληρονομίαν σου ἐκάκωσαν. Χήραν καὶ ὀρφανὸν 6
ἀπέκτειναν, καὶ προσήλυτον ἐφόνευσαν. Καὶ εἶπαν, οὐκ ὄψεται 7
κύριος, οὐδὲ συνήσει ὁ θεὸς τοῦ Ἰακώβ. Σύνετε δὴ ἄφρονες ἐν τῷ 8
λαῷ, καὶ μωροὶ, ποτὲ φρονήσατε. Ὁ φυτεύσας τὸ οὖς, οὐχὶ 9
ἀκούει; ἢ ὁ πλάσας ὀφθαλμοὺς, οὐ κατανοεῖ; Ὁ παιδεύων 10
ἔθνη, οὐχὶ ἐλέγξει; ὁ διδάσκων ἄνθρωπον γνῶσιν; Κύριος γι- 11
νώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν ἀνθρώπων, ὅτι εἰσὶν μάταιοι. Μα- 12
κάριος ὁ ἄνθρωπος ὃν ἂν σὺ παιδεύσῃς κύριε, καὶ ἐκ τοῦ νόμου
σου διδάξῃς αὐτόν. Τοῦ πραΰναι αὐτῷ ἀφ' ἡμερῶν πονηρῶν, ἕως 13
οὗ ὀρυγῇ τῷ ἁμαρτωλῷ βόθρος. Ὅτι οὐκ ἀπώσεται κύριος τὸν 14

* ὁ deletur 2 m.

15 λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ οὐκ ἐγκαταλείψει. Ἕως
οὗ δικαιοσύνη ἐπιστρέψῃ εἰς κρίσιν, καὶ ἐχόμενοι αὐτῆς πάντες
16 οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ. Διάψαλμα. Τίς ἀναστήσεταί μοι ἐπὶ πο-
νηρευομένους, ἢ τίς συμπαραστήσεταί μοι ἐπὶ ἐργαζομένους τὴν
17 ἀνομίαν; Εἰ μὴ ὅτι κύριος ἐβοήθησέν μοι, παρὰ βραχὺ παρ-
18 ῴκησεν τῷ ᾅδῃ ἡ ψυχή μου. Εἰ ἔλεγον σεσάλευται ὁ πούς μου,
19 τὸ ἔλεός σου κύριε ἐβοήθει μοι. Κύριε κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ὀδυ-
νῶν μου ἐν τῇ καρδίᾳ μου, αἱ παρακλήσεις σου ἠγάπησαν * τὴν * 2. m. εὐφρᾶναν.
20 ψυχήν μου. Μὴ συμπροσέσται σοι θρόνος ἀνομίας, ὁ πλάσσων
21 κόπον ἐπὶ προστάγματι; Θηρεύσουσιν ἐπὶ ψυχὴν δικαίου, καὶ
22 αἷμα ἀθῷον καταδικάσονται. Καὶ ἐγένετό μοι κύριος εἰς κατα-
23 φυγὴν, καὶ ὁ θεός μου εἰς βοηθὸν ἐλπίδος μου. Καὶ ἀποδώσει
αὐτοῖς τὴν ἀνομίαν αὐτῶν, καὶ τὴν πονηρίαν αὐτῶν ἀφανιεῖ αὐ-
τοὺς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

ϞΔ.

Αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυείδ.

Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ θεῷ τῷ σω- XCIV.
2 τῆρι ἡμῶν. Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει,
3 καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν αὐτῷ. Ὅτι θεὸς μέγας κύριος,
4 καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς. Ὅτι οὐκ ἀπώσεται
κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς
5 γῆς, καὶ τὰ ὕψη τῶν ὀρέων αὐτοῦ ἐστιν. Ὅτι αὐτοῦ ἐστιν ἡ θά-
λασσα καὶ αὐτὸς ἐποίησεν αὐτὴν, καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐ-
6 τοῦ ἔπλασαν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ, καὶ
7 κλαύσωμεν ἐναντίον κυρίου τοῦ ποιήσαντος ἡμᾶς. Ὅτι αὐτός ἐσ-
τιν ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς λαὸς νομῆς αὐτοῦ, καὶ πρόβατα χει-
8 ρὸς αὐτοῦ. Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύ-
νητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ κατὰ τὴν ἡμέ-
9 ραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ. Οὗ ἐπείρασαν οἱ πατέρες ὑμῶν,
10 ἐδοκίμασαν καὶ εἴδοσαν τὰ ἔργα μου. Τεσσεράκοντα ἔτη προσ-

ώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ, καὶ εἶπα, ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ,
καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου. Ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ 11
μου, εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.

ϥΕ.

* ϗ. ϖ. το pro ται.

Ὅτε ὁ οἶκος οἰκοδομεῖται * μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν,
ᾠδὴ τῷ Δαυείδ.

XCV. Ἄσατε τῷ κυρίῳ ᾆσμα καινὸν, ᾄσατε τῷ κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ.
Ἄσατε τῷ κυρίῳ, εὐλογήσατε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, εὐαγγελίζεσθε 2
ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ. Ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθ- 3
νεσιν τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτοῦ.
Ὅτι μέγας κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, φοβερός ἐστιν ἐπὶ πάν- 4
τας τοὺς θεούς. Ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνια, ὁ δὲ 5
κύριος τοὺς οὐρανοὺς ἐποίησεν. Ἐξομολόγησις καὶ ὡραιότης ἐνώ- 6
πιον αὐτοῦ, ἁγιωσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἁγιάσματι αὐτοῦ.
Ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν, ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δό- 7
ξαν τὴν τιμήν. Ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ δόξαν ὀνόματι αὐτοῦ, ἄρατε 8
θυσίας καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς τὰς αὐλὰς αὐτοῦ. Προσκυνήσατε τῷ 9
κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ, σαλευθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶ-
σα ἡ γῆ. Εἴπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὁ κύριος ἐβασίλευσεν, καὶ γὰρ 10
κατώρθωσεν τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται, κρεινεῖ λαοὺς
ἐν εὐθύτητι. Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, 11
σαλευθήτω ἡ θάλασσα, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Χαρήσεται τὰ 12
πεδία, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς· τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ
ξύλα τοῦ δρυμοῦ. Πρὸ προσώπου τοῦ κυρίου, ὅτι ἔρχεται, ὅτι 13
ἔρχεται κρεῖναι τὴν γῆν· κρεινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ
λαοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ αὐτοῦ.

ϟϛ.

Τῷ Δαυεὶδ ὅτε ἡ γῆ αὐτοῦ καθίσταται.

Ο κύριος ἐβασίλευσεν, ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, εὐφρανθήτωσαν νῆ- XCVI.
2 σοι πολλαί. Νεφέλη καὶ γνόφος κύκλῳ αὐτοῦ, δικαιοσύνη καὶ
3 κρίμα κατόρθωσις τοῦ θρόνου αὐτοῦ. Πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ προ-
4 πορεύσεται, καὶ φλογιεῖ κύκλῳ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ. Ἔφαναν
5 αἱ ἀστραπαὶ αὐτοῦ τῇ οἰκουμένῃ, εἶδεν καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ. Τὰ
ὄρη ἐτάκησαν ὡσεὶ κηρὸς ἀπὸ προσώπου κυρίου, ἀπὸ προσώπου
6 κυρίου πάσης τῆς γῆς. Ἀνήγγειλαν οἱ οὐρανοὶ τὴν δικαοσύνην
7 αὐτοῦ, καὶ εἴδοσαν πάντες οἱ λαοὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ. Αἰσχυν-
θήτωσαν πάντες οἱ προσκυνοῦντες τοῖς γλυπτοῖς, οἱ ἐγκαυχώ-
μενοι ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· προσκυνήσατε αὐτῷ πάντες ἄγγε-
8 λοι αὐτοῦ. Ἤκουσεν καὶ εὐφράνθη Σειὼν *, καὶ ἠγαλλιάσαντο αἱ * a. m. ἡ Σιών.
9 θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας, ἕνεκεν τῶν κριμάτων σου κύριε. Ὅτι
σὺ εἶ κύριος ὁ ὕψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, σφόδρα ὑπερυψώθης
10 ὑπὲρ πάντας τοὺς θεούς. Οἱ ἀγαπῶντες τὸν κύριον, μισεῖτε πο-
νηρόν *· φυλάσσει κύριος τὰς ψυχὰς τῶν ὁσίων αὐτοῦ, ἐκ χειρὸς * a. m. πονηρά.
11 ἁμαρτωλῶν ῥύσεται αὐτούς. Φῶς ἀνέτειλεν τῷ δικαίῳ, καὶ τοῖς
12 εὐθέσι τῇ καρδίᾳ εὐφροσύνη. Εὐφράνθητε δίκαιοι ἐπὶ τῷ κυρίῳ,
καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἁγιωσύνης αὐτοῦ.

ϟΖ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

Ἄσατε τῷ κυρίῳ ᾆσμα καινόν, ὅτι θαυμαστὰ ἐποίησεν κύριος· XCVII.
ἔσωσεν αὐτῷ * ἡ δεξιὰ αὐτοῦ, καὶ ὁ βραχίων ὁ ἅγιος αὐτοῦ. * a. m. αὐτόν.
2 Ἐγνώρισεν κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον τῶν ἐθνῶν, ἀπεκά-
3 λυψεν τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ. Ἐμνήσθη τοῦ ἐλέους αὐτοῦ τῷ Ἰα-
κὼβ, καὶ τῆς ἀληθείας αὐτοῦ τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ· εἴδοσαν πάντα
4 τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ ἡμῶν. Ἀλαλάξατε τῷ

* 2. m. κυρίῳ. θεῷ * πᾶσα ἡ γῆ, ᾄσατε καὶ ἀγαλλιᾶσθε καὶ ψάλατε. Ψάλατε 5
τῷ κυρίῳ ἐν κιθάρᾳ, ἐν κιθάρᾳ καὶ φωνῇ ψαλμοῦ. Ἐν σάλπιγ- 6
ξιν ἐλαταῖς καὶ φωνῇ σάλπιγγος κερατίνης, ἀλαλάξατε ἐνώ-
πιον τοῦ βασιλέως κυρίῳ. Σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλή- 7
ρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτήν. Ποταμοὶ 8
κροτήσουσιν χειρὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, τὰ ὄρη ἀγαλλιάσονται, ὅτι ἥκει
* Ita cod hcic κρει. κρῖναι τὴν γῆν. Κρεινεῖ * τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ λαοὺς 9
ἐν εὐθύτητι.

ϞΗ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

XCVIII. Ὁ κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν λαοί· ὁ καθήμενος ἐπὶ Ἰῶν
Χερουβεὶμ, σαλευθήτω ἡ γῆ. Κύριος ἐν Σειὼν μέγας, καὶ ὑψηλός 2
ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς λαούς. Ἐξομολογησάσθωσαν πάντες τῷ 3
ὀνόματί σου τῷ μεγάλῳ, ὅτι φοβερὸν καὶ ἅγιον ἐστίν. Καὶ τι- 4
μὴ βασιλέως κρίσιν ἀγαπᾷ· σὺ ἡτοίμασας εὐθύτητας, κρίσιν καὶ
δικαιοσύνην ἐν Ἰακὼβ σὺ ἐποίησας. Ὑψοῦτε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, 5
καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστιν.
Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν αὐτοῦ, καὶ Σαμουὴλ ἐν τοῖς 6
ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ἐπεκαλοῦντο τὸν κύριον, καὶ αὐ-
τὸς ἐπήκουσεν αὐτοῖς. Ἐν στύλῳ νεφέλης ἐλάλει πρὸς αὐτούς· 7
ἐφύλασσον τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, καὶ τὰ προστάγματα ἃ ἔδωκεν
* Superponitur ευ. αὐτοῖς. Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, σὺ ἐπήκουες αὐτῶν· ὁ θεὸς * εὐεί- 8
λατος ἐγείνου αὐτοῖς, καὶ ἐκδικῶν ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα
αὐτῶν. Ὑψοῦτε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε εἰς ὄρος 9
ἅγιον αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

ϞΘ.

Ψαλμὸς εἰς ἐξομολόγησιν.

2 Ἀλαλάξατε τῷ κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ. Δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν XCIX.
3 εὐφροσύνῃ· εἰσέλθατε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει. Γνῶτε ὅτι
κύριος αὐτός ἐστιν ὁ θεός· αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς, καὶ οὐχ ἡμεῖς,
4 λαὸς αὐτοῦ καὶ πρόβατα τῆς νομῆς αὐτοῦ. Εἰσέλθατε εἰς τὰς
πύλας αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει, τὰς αὐλὰς αὐτοῦ ἐν ὕμνοις· ἐξο-
5 μολογεῖσθε αὐτῷ, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ὅτι χρηστὸς κύριος,
εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ ἕως γενεᾶς καὶ γενεᾶς ἡ ἀλή-
θεια αὐτοῦ.

Ρ.

Τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

2 Ἔλεος καὶ κρίσιν ᾄσομαί σοι κύριε. Ψαλῶ καὶ συνήσω ἐν ᾠδῇ * C.
ἀμώμῳ· πότε ἥξεις πρός με; διεπορευόμην ἐν ἀκακίᾳ καρδίας
3 μου, ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου μου. Οὐ προεθέμην πρὸ ὀφθαλμῶν μου
πρᾶγμα παράνομον, ποιοῦντας παραβάσεις ἐμίσησα· οὐκ ἐκολ-
4 λήθη μοι καρδία σκαμβή. Ἐκκλείνοντος ἀπ' ἐμοῦ τοῦ πονηροῦ
5 οὐκ ἐγίνωσκον. Τὸν καταλαλοῦντα λάθρα τοῦ πλησίον αὐτοῦ,
τοῦτον ἐξεδίωκον· ὑπερηφάνῳ ὀφθαλμῷ καὶ ἀπλήστῳ καρδίᾳ,
6 τούτῳ οὐ συνήσθιον. Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπὶ τοὺς πιστοὺς τῆς γῆς,
τοῦ συνκαθῆσθαι αὐτοὺς μετ' ἐμοῦ· πορευόμενος ἐν ὁδῷ ἀμώμῳ,
7 οὗτός μοι ἐλειτούργει. Οὐ κατῴκει ἐν μέσῳ τῆς οἰκίας μου ποι-
ῶν ὑπερηφανίαν· λαλῶν ἄδικα οὐ κατεύθυνεν ἐναντίον τῶν ὀφθαλ-
8 μῶν μου. Εἰς τὰς πρωΐας ἀπέκτεννον πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς
τῆς γῆς τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ἐκ πόλεως κυρίου πάντας τοὺς ἐργα-
ζομένους τὴν ἀδικίαν.

* Ita cod. 1. m. pro ὁδῷ.

ΡΑ.

Προσευχὴ τῷ πτωχῷ, ὅταν ἀκηδιάσῃ,
καὶ ἐναντίον κυρίου ἐκχέῃ τὴν
δέησιν αὐτοῦ.

CI Εἰσάκουσον κύριε τῆς προσευχῆς μου, καὶ ἡ κραυγή μου πρὸς 2
σὲ ἐλθέτω. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ᾽ ἐμοῦ· ἐν ᾗ ἂν 3
ἡμέρᾳ θλείβωμαι, κλεῖνον τὸ οὖς σου πρός με· ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπι-
καλέσωμαί σε, ταχὺ εἰσάκουσόν μου. Ὅτι ἐξέλιπον ὡσεὶ καπ- 4
νὸς αἱ ἡμέραι μου, καὶ τὰ ὀστᾶ μου ὡσεὶ φρύγιον συνεφρύγησαν.
Ἐπλήγην ὡσεὶ χόρτος, καὶ ἐξηράνθη ἡ καρδία μου, ὅτι ἐπελα- 5
θόμην τοῦ φαγεῖν τὸν ἄρτον μου. Ἀπὸ φωνῆς τοῦ στεναγμοῦ μου 6
ἐκολλήθη τὸ ὀστοῦν μου τῇ σαρκί μου. Ὡμοιώθην πελεκᾶνι ἐρη- 7
μικῷ, ἐγενήθην ὡσεὶ νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ. Ἠγρύπνησα, καὶ 8
ἐγενήθην ὡσεὶ στρουθίον μονάζον ἐπὶ δώματι. Ὅλην τὴν ἡμέραν 9
ὠνείδιζόν με οἱ ἐχθροί μου, καὶ οἱ ἐπαινοῦντές με κατ᾽ ἐμοῦ
ὤμνυον. Ὅτι σποδὸν ὡσεὶ ἄρτον ἔφαγον, καὶ τὸ πόμα μου με- 10
τὰ κλαυθμοῦ ἐκίρνων. Ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου καὶ τοῦ 11
θυμοῦ σου, ὅτι ἐπάρας κατέῤῥαξάς με. Αἱ ἡμέραι μου ὡσεὶ 12
σκιὰ ἐκλίθησαν, καὶ ἐγὼ ὡσεὶ χόρτος ἐξηράνθην. Σὺ δὲ κύριε εἰς 13
τὸν αἰῶνα μένεις, καὶ τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.
Σὺ ἀναστὰς οἰκτειρήσεις τὴν Σειών, ὅτι καιρὸς τοῦ οἰκτειρῆσαι 14
αὐτὴν, ὅτι ἥκει καιρός. Ὅτι εὐδόκησαν οἱ δοῦλοί σου τοὺς λί- 15
θους αὐτῆς, καὶ τὸν χοῦν αὐτῆς οἰκτειρήσουσιν. Καὶ φοβηθήσον- 16
ται τὰ ἔθνη τὸ ὄνομά σου κύριε, καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τὴν
δόξαν σου. Ὅτι οἰκοδομήσει κύριος τὴν Σειών, καὶ ὀφθήσεται 17
ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ. Ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν ταπεινῶν, 18
καὶ οὐκ ἐξουδένωσεν τὴν δέησιν αὐτῶν. Γραφήτω αὕτη εἰς γενεὰν 19
ἑτέραν, καὶ λαὸς ὁ κτιζόμενος αἰνέσει τὸν κύριον. Ὅτι ἐξέκυ- 20
ψεν ἐξ ὕψους ἁγίου αὐτοῦ, κύριος ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέβλε-
ψεν. Τοῦ ἀκοῦσαι τὸν στεναγμὸν τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς 21

22 υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων. Τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐν Σειὼν τὸ ὄνομα
23 κυρίου, καὶ τὴν αἴνεσιν αὐτοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ. Ἐν τῷ συναχθῆναι
24 λαοὺς ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ βασιλείας τοῦ δουλεύειν τῷ κυρίῳ. Ἀπε-
κρίθη αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἰσχύος αὐτοῦ, τὴν ὀλιγότητα τῶν ἡμερῶν μου
25 ἀνάγγειλόν μοι. Μὴ ἀναγάγῃς με ἐν ἡμίσει ἡμερῶν μου, ἐν γε-
26 νεᾷ γενεῶν τὰ ἔτη σου. Κατ' ἀρχὰς τὴν γῆν σὺ κύριε ἐθεμελίω-
27 σας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί. Αὐτοὶ ἀπολοῦν-
ται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,
28 καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτοὺς καὶ ἀλλαγήσονται. Σὺ δὲ
29 ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. Οἱ υἱοὶ τῶν δού-
λων σου κατασκηνώσουσιν, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα
κατευθυνθήσεται.

ΡΒ.

Τῷ Δαυείδ.

Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον, καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ CII.
2 ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ. Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον, καὶ
3 μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ. Τὸν εὐειλατεύοντα
πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου, τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόσους σου.
4 Τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωήν σου, τὸν στεφανοῦντά σε ἐν
5 ἐλέει καὶ οἰκτειρμοῖς. Τὸν ἐμπιμπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυ-
6 μίαν σου· ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἡ νεότης σου. Ποιῶν ἐλεη-
7 μοσύνας ὁ κύριος, καὶ κρίμα πᾶσι τοῖς ἀδικουμένοις. Ἐγνώρι-
σεν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τῷ Μωϋσῇ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ θελήμα-
8 τα αὐτοῦ. Οἰκτείρμων καὶ ἐλεήμων ὁ κύριος, μακρόθυμος καὶ
9 πολυέλεος. Οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται, οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μη-
10 νιεῖ. Οὐ κατὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν, οὐδὲ κατὰ τὰς
11 ἀνομίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν. Ὅτι κατὰ τὸ ὕψος τοῦ οὐρα-
νοῦ ἀπὸ τῆς γῆς ἐκραταίωσεν κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φο-
12 βουμένους αὐτόν. Καθόσον ἀπέχουσιν ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν,
13 ἐμάκρυνεν ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν. Καὶ καθὼς οἰκτείρει πατὴρ

* s m. οἰκ. υἱοὺς, ᾠκτείρησεν * κύριος τοὺς φοβουμένους αὐτόν. Ὅτι αὐτὸς ἔγ- 14
νω τὸ πλάσμα ἡμῶν· μνήσθητι ὅτι χοῦς ἐσμέν. Ἄνθρωπος ὡσεὶ 15
χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ, ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ οὕτως ἐξανθή-
σει. Ὅτι πνεῦμα διῆλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπάρξει, καὶ οὐκ 16
ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν τόπον αὐτοῦ. Τὸ δὲ ἔλεος τοῦ κυρίου ἀπὸ 17
τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν· καὶ
ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ ἐπὶ υἱοὺς υἱῶν. Τοῖς φυλάσσουσιν τὴν δια- 18
θήκην αὐτοῦ, καὶ μεμνημένοις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι
αὐτάς. Κύριος ἐν τῷ οὐρανῷ ἡτοίμασεν τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ 19
ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει. Εὐλογεῖτε τὸν κύριον πάντες 20
* s m ἰσχύει. οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, δυνατοὶ ἰσχύϊ * ποιοῦντες τὸν λόγον αὐτοῦ,
τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ. Εὐλογεῖτε τὸν κύριον 21
πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, λειτουργοὶ αὐτοῦ ποιοῦντες τὰ θελή-
ματα αὐτοῦ. Εὐλογεῖτε τὸν κύριον πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐν 22
παντὶ τόπῳ τῆς δυναστείας αὐτοῦ· εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον.

ΡΓ.

Τῷ Δαυείδ.

CIII. Εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον, κύριε κύριε ὁ θεός μου ἐμεγα-
λύνθης σφόδρα· ἐξομολόγησιν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσω. Ἀναβαλ- 2
λόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον, ἐκτείνων τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δέῤῥιν. Ὁ στε- 3
γάζων ἐν ὕδασιν τὰ ὑπερῷα αὐτοῦ, ὁ τιθεὶς νέφη τὴν ἐπίβασιν
αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων. Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγ- 4
γέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πῦρ φλέ-
γον. Ἐθεμελίωσεν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς, οὐ κλιθή- 5
σεται εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Ἄβυσσος ὡς ἱμάτιον τὸ περι- 6
βόλαιον αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν ὀρέων στήσονται ὕδατα. Ἀπὸ ἐπιτιμή- 7
* s m δει-λιάσουσιν. σεώς σου φεύξονται, ἀπὸ φωνῆς βροντῆς σου δειλιάσουσιν *. Ἀνα- 8
βαίνουσιν ὄρη, καὶ καταβαίνουσιν πεδία εἰς τόπον ὃν ἐθεμελίω-
σας αὐτοῖς. Ὅριον ἔθου ὃ οὐ παρελεύσονται, οὐδὲ ἐπιστρέψου- 9
σιν καλύψαι τὴν γῆν. Ὁ ἀποστέλλων πηγὰς ἐν φάραγξιν, ἀνὰ 10

11 μέσον τῶν ὀρέων διελεύσονται ὕδατα. Ποτιοῦσιν πάντα τὰ θη-
12 ρία τοῦ ἀγροῦ, προσδέξονται ὄναγροι εἰς δεῖψαν * αὐτῶν. Ἐπ' * a. m. ὑψ.
αὐτὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσει, ἐκ μέσου τῶν πε-
13 τρῶν δώσουσιν φωνήν. Ποτίζων ὄρη ἐκ τῶν ὑπερῴων αὐτοῦ, ἀπὸ
14 καρποῦ τῶν ἔργων σου χορτασθήσεται ἡ γῆ. Ἐξανατέλλων χόρ-
τον τοῖς κτήνεσιν, καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων, τοῦ
15 ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς. Καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀν-
θρώπου· τοῦ ἱλαρύναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ, καὶ ἄρτος καρδίαν
16 ἀνθρώπου στηρίζει. Χορτασθήσεται τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, αἱ
17 κέδροι τοῦ Λιβάνου ἃς ἐφύτευσεν. Ἐκεῖ στρουθία ἐννοσσεύσου-
18 σιν, τοῦ ἐρωδιοῦ ἡ οἰκία ἡγεῖται αὐτῶν. Ὄρη τὰ ὑψηλὰ ταῖς
ἐλάφοις, πέτρα καταφυγὴ τοῖς χοιρογρυλλίοις.

19 Ἐποίησεν σελήνην εἰς καιρούς, ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐ-
20 τοῦ. Ἔθου σκότος καὶ ἐγένετο νύξ, ἐν αὐτῇ διελεύσονται πάν-
21 τα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ. Σκύμνοι ὠρυόμενοι ἁρπάσαι, καὶ ζη-
22 τῆσαι παρὰ τοῦ θεοῦ βρῶσιν αὐτοῖς. Ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος καὶ συν-
23 αχθήσονται, καὶ ἐν ταῖς μάνδραις αὐτῶν κοιτασθήσονται. Ἐξε-
λεύσεται ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν
24 αὐτοῦ ἕως ἑσπέρας. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου κύριε, πάντα
25 ἐν σοφίᾳ ἐποίησας· ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτίσεώς σου. Αὕτη ἡ θά-
λασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος· ἐκεῖ ἑρπετὰ ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθ-
26 μός, ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλων. (Ἐκεῖ πλοῖα διαπορεύονται *) * Haec adduntur in marg. antiqua manu.
27 δράκων οὗτος ὃν ἔπλασας ἐμπαίζειν αὐτῷ. Πάντα πρὸς σὲ προσ-
28 δοκῶσιν, δοῦναι τὴν τροφὴν αὐτοῖς εὔκαιρον. Δόντος σου αὐτοῖς,
συλλέξουσιν· ἀνοίξαντος δέ σου τὴν χεῖρα, τὰ σύμπαντα πλησθή-
29 σεται χρηστότητος· Ἀποστρέψαντος δέ σου τὸ πρόσωπον, ταραχ-
θήσονται· ἀντανελεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν, καὶ ἐκλείψουσιν, καὶ εἰς
30 τὸν χοῦν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν. Ἐξαποστελεῖς τὸ πνεῦμα σου
31 καὶ κτισθήσονται, καὶ ἀνακαινιεῖς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. Ἤτω
ἡ δόξα κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα, εὐφρανθήσεται κύριος ἐπὶ τοῖς ἔρ-
32 γοις αὐτοῦ. Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν,
33 ὁ ἁπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται. Ἄσω τῷ κυρίῳ ἐν τῇ

ζωῇ μου, ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω. Ἡδυνθείη αὐτῷ ἡ 34
διαλογή μου, ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ κυρίῳ. Ἐκλείποι- 35
σαν ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἄνομοι, ὥστε μὴ ὑπάρχειν αὐ-
τούς· εὐλόγει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον.

ΡΔ.

Ἀλληλούϊα.

CIV. Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
ἀπαγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν τὰ ἔργα αὐτοῦ. Ἄσατε αὐτῷ καὶ 2
ψάλατε αὐτῷ· διηγήσασθε πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ. Ἐπαι- 3
νεῖσθε ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ· εὐφρανθήτω καρδία ζη-
τούντων τὸν κύριον. Ζητήσατε τὸν κύριον καὶ κραταιώθητε· ζη- 4
τήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ παντός. Μνήσθητε τῶν θαυμασίων 5
αὐτοῦ ὧν ἐποίησεν· τὰ τέρατα αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα τοῦ στό-
ματος αὐτοῦ. Σπέρμα Ἀβραὰμ δοῦλοι αὐτοῦ, υἱοὶ Ἰακὼβ ἐκλεκ- 6
τοὶ αὐτοῦ. Αὐτὸς κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρί- 7
ματα αὐτοῦ. Ἐμνήσθη εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ, λόγου οὗ 8
ἐνετείλατο εἰς χειλίας γενεάς. Ὃν διέθετο τῷ Ἀβραὰμ, καὶ 9
τοῦ ὅρκου αὐτοῦ τῷ Ἰσαάκ. Καὶ ἔστησεν αὐτὴν τῷ Ἰακὼβ εἰς 10
πρόσταγμα, καὶ τῷ Ἰσραὴλ διαθήκην αἰώνιον. Λέγων, σοὶ δώ- 11
σω τὴν γῆν Χαναὰν, σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν. Ἐν τῷ εἶ- 12
ναι αὐτοὺς ἀριθμῷ βραχεῖς, ὀλιγοστοὺς καὶ παροίκους ἐν αὐτῇ.
Καὶ διῆλθον ἐξ ἔθνους εἰς ἔθνος, ἐκ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον. 13
Οὐκ ἀφῆκεν ἄνθρωπον ἀδικῆσαι αὐτοὺς, καὶ ἤλεγξεν ὑπὲρ αὐτῶν 14
βασιλεῖς. Μὴ ἅψησθε τῶν χρειστῶν μου, καὶ ἐν τοῖς προφήταις 15
μου μὴ πονηρεύεσθε.

Καὶ ἐκάλεσεν λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, πᾶν στήριγμα ἄρτου συν- 16
έτριψεν. Ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτῶν ἄνθρωπον, εἰς δοῦλον 17
ἐπράθη Ἰωσήφ. Ἐταπείνωσαν ἐν πέδαις τοὺς πόδας αὐτοῦ, σί- 18
δηρον διῆλθεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. Μέχρι τοῦ ἐλθεῖν τὸν λόγον αὐτοῦ, 19
τὸ λόγιον τοῦ κυρίου ἐπύρωσεν αὐτόν. Ἀπέστειλεν βασιλεὺς, καὶ 20

21 ἔλυσεν αὐτὸν, ἄρχων λαῶν καὶ ἀφῆκεν αὐτόν. Κατέστησεν αὐ-
τὸν κύριον τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἄρχοντα πάσης τῆς κτήσεως αὐ-
22 τοῦ. Τοῦ παιδεῦσαι τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ ὡς ἑαυτὸν, καὶ τοὺς
23 πρεσβυτέρους αὐτοῦ σοφίσαι. Καὶ εἰσῆλθεν Ἰσραὴλ εἰς Αἴγυπ-
24 τον, καὶ Ἰακὼβ παρῴκησεν ἐν γῇ Χάμ. Καὶ ηὔξησεν τὸν λαὸν
αὐτοῦ σφόδρα, καὶ ἐκραταίωσεν αὐτὸν ὑπὲρ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.
25 Καὶ μετέστρεψεν τὴν καρδίαν αὐτῶν τοῦ μισῆσαι τὸν λαὸν αὐ-
τοῦ, τοῦ δολιοῦσθαι ἐν τοῖς δούλοις αὐτοῦ.
26 Ἐξαπέστειλεν Μωϋσῆν τὸν δοῦλον αὐτοῦ, Ἀαρὼν ὃν ἐξε-
27 λέξατο αὐτόν. Ἔθετο ἐν * αὐτοῖς τοὺς λόγους τῶν σημείων αὐ-
28 τοῦ, καὶ τῶν τεράτων ἐν γῇ Χάμ. Ἐξαπέστειλεν σκότος καὶ ἐσκό-
29 τασεν, καὶ παρεπίκραναν τοὺς λόγους αὐτοῦ. Μετέστρεψεν τὰ
30 ὕδατα αὐτῶν εἰς αἷμα, καὶ ἀπέκτεινεν τοὺς ἰχθύας αὐτῶν. Ἐξῆρ-
ψεν ἡ γῆ αὐτῶν βατράχους, ἐν τοῖς ταμείοις τῶν βασιλέων αὐ-
31 τῶν. Εἶπεν καὶ ἦλθεν κυνόμυια, καὶ σκνεῖπες ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις
32 αὐτῶν. Ἔθετο τὰς βροχὰς αὐτῶν χάλαζαν, πῦρ καταφλέγον
33 ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. Καὶ ἐπάταξεν τὰς ἀμπέλους αὐτῶν καὶ τὰς συ-
34 κὰς αὐτῶν, καὶ συνέτριψεν πᾶν ξύλον ὁρίου αὐτῶν. Εἶπεν καὶ
35 ἦλθεν ἀκρὶς, καὶ βροῦχος οὗ οὐκ ἦν ἀριθμός. Καὶ κατέφαγεν
πάντα τὸν χόρτον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, καὶ κατέφαγεν τὸν καρπὸν τῆς
36 γῆς αὐτῶν. Καὶ ἐπάταξεν πᾶν πρωτότοκον ἐκ τῆς γῆς αὐτῶν,
37 ἀπαρχὴν παντὸς πόνου αὐτῶν. Καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐν ἀργυ-
38 ρίῳ καὶ χρυσίῳ, καὶ οὐκ ἦν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν ἀσθενῶν. Εὐ-
φράνθη Αἴγυπτος ἐν τῇ ἐξόδῳ αὐτῶν, ὅτι ἐπέπεσεν ὁ φόβος αὐτῶν
39 ἐπ' αὐτούς. Διεπέτασεν νεφέλην εἰς σκέπην αὐτοῖς, καὶ πῦρ τοῦ
40 φωτίσαι αὐτοῖς τὴν νύκτα. Ἤτησαν καὶ ἦλθεν ὀρτυγομήτρα καὶ ἄρ-
41 τον οὐρανοῦ ἐνέπλησεν αὐτούς. Διέῤῥηξεν πέτραν, καὶ ἐῤῥύησαν
42 ὕδατα, ἐπορεύθησαν ἐν ἀνύδροις ποταμοί. Ὅτι ἐμνήσθη τοῦ λό-
43 γου τοῦ ἁγίου αὐτοῦ, τοῦ πρὸς Ἀβραὰμ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. Καὶ
ἐξήγαγεν τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐ-
44 τοῦ ἐν εὐφροσύνῃ. Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς χώρας ἐθνῶν, καὶ πόνους

* ἐν superadditur in cod.

λαῶν ἐκληρονόμησαν. Ὅπως ἂν φυλάξωσιν τὰ δικαιώματα αὐ- 45
τοῦ, καὶ τὸν νόμον αὐτοῦ ἐκζητήσωσιν.

ΡΕ.

Ἀλληλούϊα.

CV. *Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ὅτι χρηστὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ*
ἔλεος αὐτοῦ. Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ κυρίου, ἀκουστὰς 2
ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ; Μακάριοι οἱ φυλάσσοντες 3
κρίσιν, καὶ ποιοῦντες δικαιοσύνην ἐν παντὶ καιρῷ. Μνήσθητι ἡμῶν 4
κύριε ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου, ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῷ σωτη-
ρίῳ σου. Τοῦ ἰδεῖν ἐν τῇ χρηστότητι τῶν ἐκλεκτῶν σου, τοῦ εὐ- 5
φρανθῆναι ἐν τῇ εὐφροσύνῃ τοῦ ἔθνους σου, τοῦ ἐπαινεῖσθαι με-
τὰ τῆς κληρονομίας σου. Ἡμάρτομεν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, 6
ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ οὐ συν- 7
ῆκαν τὰ θαυμάσιά σου, καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τοῦ πλήθους τοῦ
ἐλέους σου· καὶ παρεπίκραναν ἀναβαίνοντες ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλασ-
σῃ. Καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦ γνωρί- 8
σαι τὴν δυναστείαν αὐτοῦ. Καὶ ἐπετίμησεν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, 9
καὶ ἐξηράνθη· καὶ ὡδήγησεν αὐτοὺς ἐν ἀβύσσῳ ὡς ἐν ἐρήμῳ. Καὶ 10
ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρῶν μεισούντων, καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ
χειρὸς ἐχθροῦ. Καὶ ἐκάλυψεν ὕδωρ τοὺς θλείβοντας αὐτοὺς, εἷς 11
ἐξ αὐτῶν οὐχ ὑπελείφθη. Καὶ ἐπίστευσαν ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ, 12
καὶ ᾖνεσαν τὴν αἴνεσιν αὐτοῦ. Ἐτάχυναν, ἐπελάθοντο τῶν ἔρ- 13
γων αὐτοῦ, οὐχ ὑπέμειναν τὴν βουλὴν αὐτοῦ. Καὶ ἐπεθύμησαν 14
ἐπιθυμίαν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐπείρασαν τὸν θεὸν ἐν ἀνύδρῳ. Καὶ 15
ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ αἴτημα αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλεν πλησμονὴν εἰς
τὴν ψυχὴν αὐτῶν.

Καὶ παρώργισαν Μωϋσῆν ἐν τῇ παρεμβολῇ, καὶ Ἀαρὼν 16
τὸν ἅγιον κυρίου. Ἠνοίχθη ἡ γῆ καὶ κατέπιεν Δαθὰν, καὶ ἐκά- 17
λυψεν ἐπὶ τὴν συναγωγὴν Ἀβειρών. Καὶ ἐξεκαύθη πῦρ ἐν τῇ 18
συναγωγῇ αὐτῶν, καὶ φλὸξ κατέφλεξεν ἁμαρτωλούς. Καὶ ἐποί- 19

20 ησαν μόσχον ἐν Χωρὴβ, καὶ προσεκύνησαν τῷ γλυπτῷ. Καὶ
ἠλλάξαντο τὴν δόξαν αὐτῶν, ἐν ὁμοιώματι μόσχου ἔσθοντος χόρ-
21 τον. Ἐπελάθοντο τοῦ θεοῦ τοῦ σώζοντος αὐτοὺς, τοῦ ποιήσαν-
22 τος μεγάλα ἐν Αἰγύπτῳ. Θαυμαστὰ ἐν γῇ Χὰμ, καὶ φοβερὰ
23 ἐπὶ θαλάσσης ἐρυθρᾶς. Καὶ εἶπεν τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτοὺς,
εἰ μὴ Μωϋσῆς ὁ ἐκλεκτὸς αὐτοῦ ἔστη ἐν τῇ θραύσει ἐνώπιον αὐ-
τοῦ, τοῦ ἀποστρέψαι ἀπὸ θυμοῦ ὀργῆς αὐτοῦ, τοῦ ἐξολεθρεῦσαι.
24 Καὶ ἐξουδένωσαν γῆν ἐπιθυμητὴν, καὶ οὐκ ἐπίστευσαν τῷ λόγῳ
25 αὐτοῦ. Καὶ ἐγόγγυσαν ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν, οὐκ εἰσήκου-
26 σαν τῆς φωνῆς κυρίου. Καὶ ἐπῆρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ αὐτοῖς,
27 τοῦ καταβαλεῖν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ||(*). Καὶ τοῦ καταβαλεῖν
τὸ σπέρμα αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ διασκορπίσαι αὐτοὺς ἐν
28 ταῖς χώραις. Καὶ ἐτελέσθησαν τῷ Βεελφεγὼρ, καὶ ἔφαγον θυ-
29 σίας νεκρῶν. Καὶ παρώξυναν αὐτὸν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐ-
30 τῶν, καὶ ἐπληθύνθη ἐν αὐτοῖς ἡ πτῶσις. Καὶ ἔστη Φεινεὲς καὶ
31 ἐξειλάσατο, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις. Καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δι-
32 καιοσύνην, εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἕως τοῦ αἰῶνος. Καὶ παρώργι-
σαν αὐτὸν ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας, καὶ ἐκακώθη Μωϋσῆς δι' αὐ-
33 τούς. Ὅτι παρεπίκραναν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ διέστειλεν ἐν τοῖς
χείλεσιν αὐτοῦ.
34 35 Οὐκ ἐξωλέθρευσαν τὰ ἔθνη ἃ εἶπεν κύριος αὐτοῖς. Καὶ ἐμί-
36 γησαν ἐν τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἔμαθον τὰ ἔργα αὐτῶν. Καὶ ἐδούλευ-
37 σαν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν, καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς εἰς σκάνδαλον. Καὶ

(*) Hinn incipit altera, post illam libri geneseos, lacuna codicis vaticani 1209, nempe usque ad dimidium versum sextum psalmi CXXXVII. Extat tamen in codice supplementum membraneum recentiore manu scriptum. Ego vero textum sixtinae editionis cum praedicto supplemento, et cum alexandrino seu anglicano codice comparans, persimilem esse cognovi, vel certe paucis admodum levisque momenti lectionibus dissidentem. Itaque codex quidem vaticanus nobilem sui partem, quod ad membranas veteres adtinet, amisit; ipse tamen sacer textus nullum ferme detrimentum passus est: quandoquidem in alexandrino perantiquo, et in sixtina editione, et in supplementis, genuinam illam membranarum amissarum lectionem conservatam esse, iure meritoque credimus. Porro in hoc meae editionis tractu, nihil sine auctoritate praedictorum trium, nempe codicis alex, sixtinae editionis, ac supplementorum vat., posui: palaeographiam autem ex norma vaticani prisci constitui.

ἔθυσαν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τοῖς δαιμονίοις.
Καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῷον, αἷμα υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων, ὧν 38
ἔθυσαν τοῖς γλυπτοῖς Χαναάν· καὶ ἐφονοκτονήθη ἡ γῆ ἐν τοῖς αἵ-
μασιν αὐτῶν *. Καὶ ἐμιάνθη ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν καὶ ἐπόρνευ- 39
σαν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐπὶ 40
τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐβδελύξατο τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. Καὶ 41
παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν, καὶ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ
μισοῦντες αὐτούς. Καὶ ἔθλιψαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, καὶ 42
ἐταπεινώθησαν ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτῶν. Πλεονάκις ἐρύσατο αὐ- 43
τούς, αὐτοὶ δὲ παρεπίκραναν αὐτὸν ἐν τῇ βουλῇ αὐτῶν· καὶ ἐτα-
πεινώθησαν ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν. Καὶ εἶδεν κύριος ἐν τῷ θλί- 44
βεσθαι αὐτούς, ἐν τῷ αὐτὸν εἰσακοῦσαι τῆς δεήσεως αὐτῶν. Καὶ 45
ἐμνήσθη τῆς διαθήκης αὐτοῦ, καὶ μετεμελήθη κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ
ἐλέους αὐτοῦ. Καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς οἰκτειρμοὺς ἐναντίον πάν- 46
των τῶν αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς. Σῶσον ἡμᾶς κύριε ὁ θεὸς 47
ἡμῶν, καὶ ἐπισυνάγαγε ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν· τοῦ ἐξομολογήσασθαι
τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ, τοῦ ἐγκαυχᾶσθαι ἐν τῇ αἰνέσει σου.
Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ 48
αἰῶνος, καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαός· γένοιτο γένοιτο.

* αὐτῶν deest in suppl. vat.

Ρϛ.

Ἀλληλούϊα.

CVI. Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ὅτι χρηστός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος
αὐτοῦ. Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ κυρίου, οὓς ἐλυτρώσα- 2
το ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ. Καὶ ἐκ τῶν χωρῶν συνήγαγεν αὐτούς, ἀπὸ 3
ἀνατολῶν, καὶ δυσμῶν, καὶ βορρᾶ, καὶ θαλάσσης. Ἐπλανή- 4
θησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν ἀνύδρῳ, ὁδὸν πόλεως κατοικητηρίου οὐχ εὗ-
ρον. Πεινῶντες καὶ διψῶντες, ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ἐξέλιπεν. 5
Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτούς, καὶ ἐκ τῶν 6
ἀναγκῶν αὐτῶν ἐρύσατο αὐτούς. Καὶ ὡδήγησεν αὐτοὺς εἰς ὁδὸν 7
εὐθεῖαν, τοῦ πορευθῆναι εἰς πόλιν κατοικητηρίου. Ἐξομολογη- 8

σάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς
9 υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. Ὅτι ἐχόρτασεν ψυχὴν κενὴν, καὶ ψυχὴν πει-
10 νῶσαν ἐνέπλησεν ἀγαθῶν. Καθημένους ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανά-
11 του, πεπεδημένους ἐν πτωχείᾳ καὶ σιδήρῳ. Ὅτι παρεπίκραναν τὰ
12 λόγια τοῦ θεοῦ, καὶ τὴν βουλὴν τοῦ ὑψίστου παρώξυναν. Καὶ
ἐταπεινώθη ἐν κόποις ἡ καρδία αὐτῶν, ἠσθένησαν καὶ οὐκ ἦν ὁ βοη-
13 θῶν. Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτοὺς, καὶ
14 ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς. Καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ
σκότους καὶ σκιᾶς θανάτου, καὶ τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν διέῤῥηξεν.
15 Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμά-
16 σια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. Ὅτι συνέτριψεν πύλας χαλ-
17 κᾶς, καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συνέθλασεν. Ἀντελάβετο αὐτῶν ἐξ
ὁδοῦ ἀνομίας αὐτῶν, διὰ γὰρ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐταπεινώθησαν.
18 Πᾶν βρῶμα ἐβδελύξατο ἡ ψυχὴ αὐτῶν, καὶ ἤγγισαν ἕως τῶν πυ-
19 λῶν τοῦ θανάτου. Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι
20 αὐτοὺς, καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς. Ἀπέστειλεν
τὸν λόγον αὐτοῦ, καὶ ἰάσατο αὐτοὺς, καὶ ἐρύσατο αὐτοὺς ἐκ τῶν
21 διαφθορῶν αὐτῶν. Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐ-
22 τοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ θυ-
σάτωσαν αὐτῷ θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἐξαγγειλάτωσαν τὰ ἔργα
αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει.

23 Οἱ καταβαίνοντες εἰς θάλασσαν ἐν πλοίοις, ποιοῦντες ἐρ-
24 γασίαν ἐν ὕδασιν πολλοῖς, αὐτοὶ εἶδον τὰ ἔργα κυρίου, καὶ τὰ
25 θαυμάσια αὐτοῦ ἐν τῷ βυθῷ. Εἶπεν, καὶ ἔστη πνεῦμα καται-
26 γίδος, καὶ ὑψώθη τὰ κύματα αὐτῆς. Ἀναβαίνουσιν ἕως τῶν οὐ-
ρανῶν, καὶ καταβαίνουσιν ἕως τῶν ἀβύσσων· ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν
27 κακοῖς ἐτήκετο. Ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν ὡς ὁ μεθύων, καὶ
28 πᾶσα ἡ σοφία αὐτῶν κατεπόθη. Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς κύριον ἐν
τῷ θλίβεσθαι αὐτοὺς, καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐξήγαγεν αὐ-
29 τούς. Καὶ ἐπέταξεν τῇ καταιγίδι, καὶ ἔστη εἰς αὔραν, καὶ ἐσεί-
30 γησαν τὰ κύματα αὐτῆς. Καὶ εὐφράνθησαν, ὅτι ἡσύχασαν, καὶ
31 ὡδήγησεν αὐτοὺς ἐπὶ λιμένα θελήματος αὐτοῦ *. Ἐξομολογη-

* Ita in supplementis cod. vat. Et sic cod. alex. anglie.

σάσθωσαν τῷ κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς
υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. Ὑψωσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ, καὶ 32
ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων αἰνεσάτωσαν αὐτόν. Ἔθετο ποταμοὺς εἰς 33
ἔρημον, καὶ διεξόδους ὑδάτων εἰς δίψαν. Γῆν καρποφόρον εἰς 34
ἅλμην, ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ. Ἔθετο ἔρημον εἰς 35
λίμνας ὑδάτων, καὶ γῆν ἄνυδρον εἰς διεξόδους ὑδάτων. Καὶ κατ- 36
ῴκισεν ἐκεῖ πεινῶντας, καὶ συνεστήσαντο πόλεις κατοικεσίας. Καὶ 37
ἔσπειραν ἀγροὺς, καὶ ἐφύτευσαν ἀμπελῶνας, καὶ ἐποίησαν καρ-
πὸν γενήματος. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ ἐπληθύνθησαν σφό- 38
δρα, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν οὐκ ἐσμίκρυνεν. Καὶ ὠλιγώθησαν καὶ 39
ἐκακώθησαν ἀπὸ θλίψεως κακῶν καὶ ὀδύνης. Ἐξεχύθη ἐξουδέ- 40
νωσις ἐπ' ἄρχοντας αὐτῶν, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς ἐν ἀβάτῳ καὶ
οὐχ ὁδῷ. Καὶ ἐβοήθησεν πένητι ἐκ πτωχείας, καὶ ἔθετο ὡς πρό- 41
βατα πατριάς. Ὄψονται εὐθεῖς καὶ εὐφρανθήσονται, καὶ πᾶσα 42
ἀνομία ἐμφράξει στόμα αὐτῆς. Τίς σοφὸς καὶ φυλάξει ταῦτα; 43
καὶ συνήσουσιν * τὰ ἐλέη τοῦ κυρίου.

* Ita supp. vat. et cod. alex.

ΡΖ.

Ὠδὴ ψαλμοῦ τῷ Δαυείδ.

CVII. Ἑτοίμη ἡ καρδία μου ὁ θεὸς, ἑτοίμη ἡ καρδία μου, ᾄσομαι 2
καὶ ψαλῶ ἐν τῇ δόξῃ μου. Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου *, ἐξεγέρθητι 3
ψαλτήριον καὶ κιθάρα, ἐξεγερθήσομαι ὄρθρου. Ἐξομολογήσομαί 4
σοι ἐν λαοῖς κύριε, ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν. Ὅτι μέγα ἐπάνω τῶν 5
οὐρανῶν τὸ ἔλεός σου, καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλήθειά σου. Ὑψώ- 6
θητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ὁ θεὸς, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα
σου. Ὅπως ἂν ῥυσθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου, σῶσον τῇ δεξιᾷ σου 7
καὶ ἐπάκουσόν μου. Ὁ θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ, ὑψω- 8
θήσομαι καὶ διαμεριῶ Σίκιμα, καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν δια-
μετρήσω. Ἐμός ἐστιν Γαλαάδ, καὶ ἐμός ἐστιν Μανασσῆς, καὶ 9
Ἐφραὶμ ἀντίλημψις τῆς κεφαλῆς μου. Ἰούδας βασιλεύς μου.
Μωὰβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου· ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐπιβαλῶ τὸ 10

* Sic est in suppl. vat.

11 ὑπόδημά μου, ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν. Τίς ἀπάξει με εἰς
12 πόλιν περιοχῆς; ἢ τίς ὁδηγήσει με ἕως τῆς Ἰδουμαίας; Οὐχὶ
σὺ ὁ θεὸς ὁ ἀπωσάμενος ἡμᾶς; καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ὁ θεὸς ἐν ταῖς
13 δυνάμεσιν ἡμῶν; Δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλείψεως, καὶ ματαία
14 σωτηρία ἀνθρώπου. Ἐν τῷ θεῷ ποιήσομεν δύναμιν, καὶ αὐτὸς
ἐξουδενώσει τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν *.

* Cod. alex. τους θλιβοντας ἡμᾶς.

ΡΗ.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

2 Ὁ θεὸς τὴν αἴνεσίν μου μὴ παρασειωπήσῃς. Ὅτι στόμα ἁμαρ- CVIII.
3 τωλοῦ καὶ στόμα δολίου ἐπ' ἐμὲ ἠνοίχθη. Ἐλάλησαν κατ' ἐμοῦ
γλώσσῃ δολίᾳ, καὶ λόγοις μείσους ἐκύκλωσάν με, καὶ ἐπολέ-
4 μησάν με δωρεάν. Ἀντὶ τοῦ ἀγαπᾷν με, ἐνδιέβαλλόν με, ἐγὼ
5 δὲ προσηυχόμην. Καὶ ἔθεντο κατ' ἐμοῦ κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν, καὶ
6 μεῖσος ἀντὶ τῆς ἀγαπήσεώς μου. Κατάστησον ἐπ' αὐτὸν ἁμαρτω-
7 λὸν, καὶ διάβολος στήτω ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. Ἐν τῷ κρείνεσθαι αὐ-
τὸν ἐξέλθοι καταδεδικασμένος, καὶ ἡ προσευχὴ αὐτοῦ γενέσθω
8 εἰς ἁμαρτίαν. Γενηθήτωσαν αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὀλίγαι, καὶ τὴν
9 ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. Γενηθήτωσαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ὀρφα-
10 νοὶ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ χήρα. Σαλευόμενοι μεταναστήτωσαν οἱ
υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπαιτησάτωσαν, ἐκβληθήτωσαν ἐκ τῶν οἰκοπέ-
11 δων αὐτῶν. Ἐξεραυνησάτω δανειστὴς πάντα ὅσα ὑπάρχει αὐτῷ,
12 καὶ διαρπασάτωσαν ἀλλότριοι τοὺς πόνους αὐτοῦ. Μὴ ὑπαρξά-
τω αὐτῷ ἀντιλήμπτωρ, μὴ δὲ γενηθήτω οἰκτείρμων τοῖς ὀρφανοῖς
13 αὐτοῦ. Γενηθήτω τὰ τέκνα αὐτοῦ εἰς ἐξολέθρευσιν, ἐν γενεᾷ μιᾷ
14 ἐξαλειφθείη * τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἀναμνησθείη ἡ ἀνομία τῶν πατέ-
ρων αὐτοῦ ἔναντι κυρίου, καὶ ἡ ἁμαρτία τῆς μητρὸς αὐτοῦ μὴ
15 ἐξαλειφθείη. Γενηθήτωσαν ἐναντίον κυρίου διὰ παντὸς, καὶ ἐξο-
16 λεθρευθείη ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν. Ἀνθ' ὧν οὐκ ἐμνήσθη τοῦ
ποιῆσαι ἔλεος, καὶ κατεδίωξεν ἄνθρωπον πένητα καὶ πτωχὸν,
17 καὶ κατανενυγμένον τῇ καρδίᾳ τοῦ θανατῶσαι. Καὶ ἠγάπησεν

* alex. ήτω.

κατάραν καὶ ἥξει αὐτῷ, καὶ οὐκ ἠθέλησεν εὐλογίαν, καὶ μα-
κρυνθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ἐνεδύσατο κατάραν ὡς ἱμάτιον, καὶ 18
εἰσῆλθεν ὡσεὶ ὕδωρ εἰς τὰ ἔγκατα αὐτοῦ, καὶ ὡσεὶ ἔλαιον ἐν τοῖς
ὀστέοις αὐτοῦ. Γενηθήτω αὐτῷ ὡς ἱμάτιον ὃ περιβάλλεται, καὶ 19
ὡσεὶ ζώνη ἣν διὰ παντὸς περιζώννυται. Τοῦτο τὸ ἔργον τῶν ἐν- 20
διαβαλλόντων με παρὰ κυρίου, καὶ τῶν λαλούντων πονηρὰ κατὰ
τῆς ψυχῆς μου. Καὶ σὺ κύριε κύριε ποίησον μετ' ἐμοῦ ἕνεκεν τοῦ 21
ὀνόματός σου, ὅτι χρηστὸν τὸ ἔλεός σου. Ῥῦσαί με, ὅτι πτω- 22
χὸς καὶ πένης εἰμὶ ἐγὼ, καὶ ἡ καρδία μου τετάρακται ἐντός μου.
Ὡσεὶ σκιὰ ἐν τῷ ἐκκλεῖναι αὐτὴν ἀντανῃρέθην, ἐξετινάχθην ὡσεὶ 23
ἀκρίδες. Τὰ γόνατά μου ἠσθένησαν ἀπὸ νηστείας, καὶ ἡ σάρξ 24
μου ἠλλοιώθη δι' ἔλαιον. Κἀγὼ ἐγενήθην ὄνειδος αὐτοῖς, εἴδο- 25
σάν με, ἐσάλευσαν κεφαλὰς αὐτῶν. Βοήθησόν μοι κύριε ὁ θεός 26
μου, καὶ σῶσόν με κατὰ τὸ ἔλεός σου. Καὶ γνώτωσαν ὅτι ἡ χείρ 27
σου αὕτη, καὶ σὺ κύριε ἐποίησας αὐτήν. Καταράσονται αὐτοὶ, 28
σὺ δὲ εὐλογήσεις· οἱ ἐπανιστάμενοί μοι αἰσχυνθήτωσαν, ὁ δὲ δοῦ-
λός σου εὐφρανθήσεται. Ἐνδυσάσθωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντές με 29
ἐντροπὴν, καὶ περιβαλέσθωσαν ὡς διπλοΐδα αἰσχύνην αὐτῶν.
Ἐξομολογήσομαι τῷ κυρίῳ σφόδρα ἐν τῷ στόματί μου, καὶ ἐν 30
μέσῳ πολλῶν αἰνέσω αὐτόν. Ὅτι παρέστη ἐκ δεξιῶν πένητος, 31
τοῦ σῶσαι ἐκ τῶν καταδιωκόντων τὴν ψυχήν μου.

ΡΘ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

CIX. Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν
θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. Ῥάβδον δυνά- 2
μεως ἐξαποστελεῖ σοι κύριος ἐκ Σειὼν, κατακυρίευε ἐν μέσῳ τῶν
ἐχθρῶν σου. Μετὰ σοῦ ἡ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς σου, ἐν 3
ταῖς λαμπρότησιν τῶν ἁγίων σου· ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγέν-
νησά σε. Ὤμοσεν κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς 4
τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Κύριος ἐκ δεξιῶν σου, 5

6 συνέθλασεν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ βασιλεῖς. Κρινεῖ ἐν τοῖς ἔθνε-
σιν, πληρώσει πτώματα, συνθλάσει κεφαλὰς ἐπὶ γῆς πολλῶν.
7 Ἐκ χειμάῤῥου ἐν ὁδῷ πίεται, διὰ τοῦτο ὑψώσει κεφαλήν.

ΡΙ.

Ἀλληλούϊα.

Ἐξομολογήσομαί σοι κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, ἐν βουλῇ εὐ- CX.
2 θέων καὶ συναγωγῇ. Μεγάλα τὰ ἔργα κυρίου, ἐξεζητημένα εἰς
3 πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ. Ἐξομολόγησις καὶ μεγαλοπρέπεια
τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ
4 αἰῶνος. Μνείαν ἐποιήσατο τῶν θαυμασίων αὐτοῦ, ἐλεήμων καὶ
5 οἰκτείρμων ὁ κύριος. Τροφὴν ἔδωκεν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν· μνη-
6 σθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ. Ἰσχὺν ἔργων αὐτοῦ ἀνήγ-
γειλεν τῷ λαῷ αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι αὐτοῖς κληρονομίαν ἐθνῶν.
7 Ἔργα χειρῶν αὐτοῦ ἀλήθεια καὶ κρίσις· πισταὶ πᾶσαι αἱ ἐντο-
8 λαὶ αὐτοῦ. Ἐστηριγμέναι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, πεποιημέ-
9 ναι ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐθύτητι. Λύτρωσιν ἀπέστειλεν τῷ λαῷ αὐ-
τοῦ· ἐνετείλατο εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκην αὐτοῦ, ἅγιον καὶ φοβε-
10 ρὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἀρχὴ σοφίας φόβος κυρίου, σύνεσις δὲ ἀγα-
θὴ πᾶσιν τοῖς ποιοῦσιν αὐτήν· ἡ αἴνεσις αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶ-
να τοῦ αἰῶνος.

ΡΙΑ.

Ἀλληλούϊα.

Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐ- CXI.
2 τοῦ θελήσει σφόδρα. Δυνατὸν ἔσται ἐν τῇ γῇ τὸ σπέρμα αὐτοῦ,
3 γενεὰ εὐθέων εὐλογηθήσεται. Δόξα καὶ πλοῦτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐ-
4 τοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Ἐξ-
ανέτειλεν φῶς τοῖς εὐθέσιν ἐν σκότει ἐλεήμων καὶ οἰκτείρμων καὶ
5 δίκαιος. Χρηστὸς ἀνὴρ ὁ οἰκτείρων καὶ κιχρῶν, οἰκονομήσει τοὺς

λόγους αὐτοῦ ἐν κρίσει. Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα οὐ σαλευθήσεται· εἰς 6
μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος. Ἀπὸ ἀκοῆς πονηρᾶς οὐ φοβη- 7
θήσεται· ἑτοίμη ἡ καρδία αὐτοῦ ἐλπίζειν ἐπὶ κύριον. Ἐστήρικ- 8
ται ἡ καρδία αὐτοῦ, οὐ φοβηθῇ, ἕως οὗ ἐπίδῃ ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς
αὐτοῦ. Ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μέ- 9
νει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· τὸ κέρας αὐτοῦ ὑψωθήσεται ἐν δόξῃ.
Ἁμαρτωλὸς ὄψεται καὶ ὀργισθήσεται, τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ βρύ- 10
* alex λεῖτ. ξει καὶ τακήσεται· ἐπιθυμία ἁμαρτωλοῦ * ἀπολεῖται.

ΡΙΒ.

Ἀλληλούϊα.

CXII. Αἰνεῖτε παῖδες κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα κυρίου. Εἴη τὸ ὄνο- 2
μα κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος. Ἀπὸ 3
ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν αἰνετὸν τὸ ὄνομα κυρίου. Ὑψη- 4
λὸς ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη ὁ κύριος, ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς ἡ δόξα αὐ-
τοῦ. Τίς ὡς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν; ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν. Καὶ 5 6
τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ. Ὁ ἐγείρων ἀπὸ 7
γῆς πτωχὸν, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψῶν πένητα. Τοῦ καθίσαι αὐ- 8
τὸν μετὰ ἀρχόντων, μετὰ ἀρχόντων λαοῦ αὐτοῦ. Ὁ κατοικίζων 9
στεῖραν ἐν οἴκῳ, μητέρα ἐπὶ τέκνοις εὐφραινομένην.

ΡΙΓ.

Ἀλληλούϊα.

CXIII. Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, οἴκου Ἰακὼβ ἐκ λαοῦ βαρ-
βάρου. Ἐγενήθη Ἰουδαία ἁγίασμα αὐτοῦ, Ἰσραὴλ ἐξουσία αὐ- 2
τοῦ. Ἡ θάλασσα εἶδεν καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ 3
ὀπίσω. Τὰ ὄρη ἐσκίρτησαν ὡσεὶ κρειοὶ, καὶ οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία 4
προβάτων. Τί σοι ἔστιν θάλασσα ὅτι ἔφυγες; καὶ σὺ Ἰορδάνη 5
ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω; Τὰ ὄρη ὅτι ἐσκιρτήσατε ὡσεὶ κρειοὶ, 6
καὶ οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία προβάτων; Ἀπὸ προσώπου κυρίου ἐσα- 7

8 λεύθη ἡ γῆ, ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ. Τοῦ στρέψαντος
τὴν πέτραν εἰς λίμνας ὑδάτων, καὶ τὴν ἀκρότομον εἰς πηγὰς ὑδά-
9 των. Μὴ ἡμῖν κύριε, μὴ ἡμῖν, ἀλλ' ἢ τῷ ὀνόματί σου δὸς δό-
10 ξαν, ἐπὶ τῷ ἐλέει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου. Μή ποτε εἴπωσιν
11 τὰ ἔθνη, ποῦ ἐστιν ὁ Θεὸς αὐτῶν; Ὁ δὲ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐ-
12 ρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐποίησεν. Τὰ εἴδωλα
13 τῶν ἐθνῶν, ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων. Στό-
μα ἔχουσιν καὶ οὐ λαλήσουσιν, ὀφθαλμοὺς ἔχουσιν καὶ οὐκ ὄψον-
14 ται. "Ὦτα ἔχουσιν καὶ οὐκ ἀκούσονται *" ῥῖνας ἔχουσιν καὶ * Desunt haec in suppl. vat.
15 οὐκ ὀσφρανθήσονται. Χεῖρας ἔχουσιν καὶ οὐ ψηλαφήσουσιν, πό-
δας ἔχουσιν καὶ οὐ περιπατήσουσιν, οὐ φωνήσουσιν ἐν τῷ λάρυγ-
16 γι αὐτῶν. Ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιντο οἱ ποιοῦντες αὐτὰ, καὶ πάν-
17 τες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς. Οἶκος Ἰσραὴλ ἤλπισεν ἐπὶ κύριον,
18 βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστιν. Οἶκος Ἀαρὼν ἤλπισεν ἐπὶ
19 κύριον, βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστιν. Οἱ φοβούμενοι τὸν
κύριον ἤλπισαν ἐπὶ κύριον, βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστιν.
20 Κύριος μνησθεὶς ἡμῶν εὐλόγησεν ἡμᾶς, εὐλόγησεν τὸν οἶκον Ἰσ-
21 ραὴλ, εὐλόγησεν τὸν οἶκον Ἀαρών. Εὐλόγησεν τοὺς φοβουμένους
22 τὸν κύριον, τοὺς μεικροὺς μετὰ τῶν μεγάλων. Προσθείη κύριος ἐφ'
23 ὑμᾶς, ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν. Εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ
24 κυρίῳ, τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐ-
25 ρανοῦ τῷ κυρίῳ, τὴν δὲ γῆν ἔδωκεν τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. Οὐχ
οἱ νεκροὶ αἰνέσουσίν σε κύριε, οὐδὲ πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς
26 ᾅδου. Ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζῶντες εὐλογήσομεν τὸν κύριον ἀπὸ τοῦ νῦν
καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

ΡΙΔ.

Ἀλληλούϊα.

Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου. CXIV.
2 Ὅτι ἔκλεινεν τὸ οὖς αὐτοῦ ἐμοὶ, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μου ἐπικα-
3 λέσομαι. Περιέσχον με ὠδῖνες θανάτου, κίνδυνοι ᾅδου εὕροσάν

με· θλείψιν καὶ ὀδύνην εὗρον. Καὶ τὸ ὄνομα κυρίου ἐπεκαλεσά- 4
μην, ὦ κύριε ῥῦσαι τὴν ψυχήν μου. Ἐλεήμων ὁ κύριος καὶ δί- 5
καιος, καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλεεῖ. Φυλάσσων τὰ νήπια ὁ κύριος, 6
ἐταπεινώθην καὶ ἔσωσέν με. Ἐπίστρεψον ψυχή μου εἰς τὴν ἀνά- 7
παυσίν σου, ὅτι κύριος εὐηργέτησέν σε. Ὅτι ἐξείλατο τὴν ψυ- 8
χήν μου ἐκ θανάτου, τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀπὸ δακρύων, καὶ
τοὺς πόδας μου ἀπὸ ὀλισθήματος. Εὐαρεστήσω ἐνώπιον κυρίου 9
ἐν χώρᾳ ζώντων.

ΡΙΕ.

Ἀλληλουϊα.

CXV. Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα, ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην σφόδρα. Ἐγὼ 2
δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου, πᾶς ἄνθρωπος ψεύστης. Τί ἀντ- 3
αποδώσω τῷ κυρίῳ περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκέν μοι; Ποτήριον σω- 4
τηρίου λήμψομαι, καὶ τὸ ὄνομα κυρίου ἐπικαλέσομαι. Τὰς εὐ- 5
χάς μου τῷ κυρίῳ ἀποδώσω ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.
Τίμιος ἐναντίον κυρίου ὁ θανάτος τῶν ὁσίων αὐτοῦ. Ὦ κύριε 6 7
ἐγὼ δοῦλος σὸς, ἐγὼ δοῦλος σὸς, καὶ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου,
διέῤῥηξας τοὺς δεσμούς μου. Σοὶ θύσω θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἐν 8
ὀνόματι κυρίου ἐπικαλέσομαι. Τὰς εὐχάς μου τῷ κυρίῳ ἀποδώ- 9
σω ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Ἐν αὐλαῖς οἴκου κυρίου, 10
ἐν μέσῳ σου Ἰερουσαλήμ.

ΡΙϚ.

Ἀλληλουϊα.

CXVI. Αἰνεῖτε τὸν κύριον πάντα τὰ ἔθνη, ἐπαινέσατε * αὐτὸν πάντες
οἱ λαοί. Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἡ ἀλή- 2
θεια τοῦ κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

* alex. σάτωσαν.

ΡΙΖ.

'Αλληλούϊα.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ὅτι ἀγαθὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ CXVII.
2 ἔλεος αὐτοῦ. Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι ἀγαθὸς, ὅτι εἰς τὸν
3 αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἀαρὼν, ὅτι ἀγαθὸς,
4 ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Εἰπάτωσαν δὴ πάντες οἱ φο-
βούμενοι τὸν κύριον, ὅτι ἀγαθὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐ-
5 τοῦ. Ἐκ θλείψεως ἐπεκαλεσάμην τὸν κύριον, καὶ ἐπήκουσέν μου
6 εἰς πλατυσμόν. Κύριος ἐμοὶ βοηθὸς καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιή-
7 σει μοι ἄνθρωπος. Κύριος ἐμοὶ βοηθὸς, κἀγὼ ἐπόψομαι τοὺς
8 ἐχθρούς μου. Ἀγαθὸν πεποιθέναι ἐπὶ κύριον, ἢ πεποιθέναι ἐπ'
9 ἄνθρωπον. Ἀγαθὸν ἐλπίζειν ἐπὶ κύριον, ἢ ἐλπίζειν ἐπ' ἄρχου-
10 σιν*. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι κυρίου ἠμυνά- * alex. ἄρχοντας.
11 μην αὐτούς. "Κυκλώσαντες ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι κυ-
12 ρίου ἠμυνάμην αὐτούς *". Ἐκύκλωσάν με ὡσεὶ μέλισσαι κη- * Desunt haec in suppl. vat.
ρίον, καὶ ἐξεκαύθησαν ὡς πῦρ ἐν ἀκάνθαις, καὶ τῷ ὀνόματι κυρίου
13 ἠμυνάμην αὐτούς. Ὠσθεὶς ἀνετράπην τοῦ πεσεῖν, καὶ ὁ κύριος
14 ἀντελάβετό μου. Ἰσχύς μου καὶ ὕμνησίς μου ὁ κύριος, καὶ ἐγέ-
15 νετό μοι εἰς σωτηρίαν. Φωνὴ ἀγαλλιάσεως καὶ σωτηρίας ἐν σκη-
16 ναῖς δικαίων· δεξιὰ κυρίου ἐποίησεν δύναμιν. Δεξιὰ κυρίου ὕψω-
17 σέν με, δεξιὰ κυρίου ἐποίησεν δύναμιν. Οὐκ ἀποθανοῦμαι, ἀλλὰ
18 ζήσομαι, καὶ διηγήσομαι τὰ ἔργα κυρίου. Παιδεύων ἐπαίδευσέν
19 με ὁ κύριος, τῷ δὲ θανάτῳ οὐ παρέδωκέν με. Ἀνοίξατέ μοι πύ-
λας δικαιοσύνης, εἰσελθὼν ἐν αὐταῖς ἐξομολογήσομαι τῷ κυρίῳ.
20 21 Αὕτη ἡ πύλη τοῦ κυρίου, δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ. Ἐξο-
μολογήσομαί σοι, ὅτι ἐπήκουσάς μου καὶ ἐγένου μοι εἰς σωτη-
22 ρίαν. Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη
23 εἰς κεφαλὴν γωνίας. Παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν θαυ-
24 μαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν. Αὕτη ἡ ἡμέρα ἣν ἐποίησεν ὁ κύριος,
25 ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ. Ὦ κύριε σῶσον δή,

ὦ κύριε εὐόδωσον δή. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυ- 26
ρίου· εὐλογήκαμεν ὑμᾶς ἐξ οἴκου κυρίου. Θεὸς κύριος καὶ ἐπέ- 27
φανεν ἡμῖν· συστήσασθε ἑορτὴν ἐν τοῖς πυκάζουσιν, ἕως τῶν κε-
ράτων τοῦ θυσιαστηρίου. Θεός μου εἶ σὺ, καὶ ἐξομολογήσομαι 28
σοι, θεός μου εἶ σὺ, καὶ ὑψώσω σε· ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι
ἐπήκουσάς μου, καὶ ἐγένου μοι εἰς σωτηρίαν. Ἐξομολογεῖσθε τῷ 29
κυρίῳ, ὅτι ἀγαθὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

ΡΙΗ.

Ἀλληλουΐα.

CXVIII. Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ, οἱ πορευόμενοι ἐν νόμῳ κυρίου. 2
Μακάριοι οἱ ἐξερευνῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐκζη-
τήσουσιν αὐτόν. Οὐ γὰρ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν ἐν ταῖς ὁ- 3
δοῖς αὐτοῦ ἐπορεύθησαν. Σὺ ἐνετείλω τὰς ἐντολάς σου φυλά- 4
ξασθαι σφόδρα. Ὤφελον κατευθυνθείησαν αἱ ὁδοί μου, τοῦ 5
φυλάξασθαι τὰ δικαιώματά σου. Τότε οὐ μὴ αἰσχυνθῶ, ἐν τῷ 6
με ἐπιβλέπειν ἐπὶ πάσας τὰς ἐντολάς σου. Ἐξομολογήσομαί σοι 7
ἐν εὐθύτητι καρδίας, ἐν τῷ μεμαθηκέναι με τὰ κρίματα τῆς δι-
καιοσύνης σου. Τὰ δικαιώματά σου φυλάξω, μή με ἐγκαταλί- 8
πῃς ἕως σφόδρα. Ἐν τίνι κατορθώσει νεώτερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ; 9
ἐν τῷ φυλάξασθαι τοὺς λόγους σου. Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἐξε- 10
ζήτησά σε, μὴ ἀπώσῃ με ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου. Ἐν τῇ καρδίᾳ 11
μου ἔκρυψα τὰ λόγιά σου, ὅπως ἂν μὴ ἁμάρτω σοι. Εὐλογη- 12
τὸς εἶ κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου. Ἐν τοῖς χείλε- 13
σίν μου ἐξήγγειλα πάντα τὰ κρίματα τοῦ στόματός σου. Ἐν τῇ 14
ὁδῷ τῶν μαρτυρίων σου ἐτέρφθην, ὡς ἐπὶ παντὶ πλούτῳ. Ἐν 15
ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολεσχήσω, καὶ κατανοήσω τὰς ὁδούς σου.
Ἐν τοῖς δικαιώμασίν σου μελετήσω, οὐκ ἐπιλήσομαι τῶν λόγων 16
σου. Ἀνταπόδος τῷ δούλῳ σου, ζήσομαι καὶ φυλάξω τοὺς λό- 17
γους σου. Ἀποκάλυψον τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ κατανοήσω 18
τὰ θαυμάσια ἐκ τοῦ νόμου σου. Πάροικος ἐγώ εἰμι ἐν τῇ γῇ, 19

20 μὴ ἀποκρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ τὰς ἐντολάς σου. Ἐπεπόθησεν ἡ ψυχή
μου τοῦ ἐπιθυμῆσαι τὰ κρίματά σου ἐν παντὶ καιρῷ.
21 Ἐπετίμησας ὑπερηφάνοις, ἐπικατάρατοι οἱ ἐκκλείνοντες ἀπὸ
22 τῶν ἐντολῶν σου. Περίελε ἀπ' ἐμοῦ ὄνειδος καὶ ἐξουδένωσιν, ὅτι τὰ
23 μαρτύριά σου ἐξεζήτησα. Καὶ γὰρ ἐκάθισαν ἄρχοντες, καὶ κατ'
ἐμοῦ κατελάλουν, ὁ δὲ δοῦλός σου ἠδολέσχει ἐν τοῖς δικαιώμασίν
24 σου. Καὶ γὰρ τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου ἐστὶν, καὶ αἱ συμβου-
25 λίαι * μου τὰ δικαιώματά σου. Ἐκολλήθη τῷ ἐδάφει ἡ ψυχή μου, * alex. ἡ συμβουλία.
26 ζῆσόν με κατὰ τὸν λόγον * σου. Τὰς ὁδούς μου ἐξήγγειλα καὶ ἐπή- * alex. τὸ λόγιον.
27 κουσάς μου, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου. Ὁδὸν δικαιωμάτων
28 σου συνέτισόν με, καὶ ἀδολεσχήσω ἐν τοῖς θαυμασίοις σου. Ἐνύ-
σταξεν ἡ ψυχή μου ἀπὸ ἀκηδίας, βεβαίωσόν με ἐν τοῖς λόγοις
29 σου. Ὁδὸν ἀδικίας ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τῷ νόμῳ σου ἐλέη-
30 σόν με. Ὁδὸν ἀληθείας ᾑρετισάμην, τὰ κρίματά σου οὐκ ἐπε-
31 λαθόμην. Ἐκολλήθην τοῖς μαρτυρίοις σου κύριε, μή με κατ-
32 αισχύνῃς. Ὁδὸν ἐντολῶν σου ἔδραμον, ὅταν ἐπλάτυνας τὴν καρ-
33 δίαν μου. Νομοθέτησόν με κύριε τὴν ὁδὸν τῶν δικαιωμάτων σου,
34 καὶ ἐκζητήσω αὐτὴν διὰ παντός. Συνέτισόν με, καὶ ἐξερευνήσω
35 τὸν νόμον σου, καὶ φυλάξω αὐτὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου. Ὁδήγη-
36 σόν με ἐν τῇ τρίβῳ τῶν ἐντολῶν σου, ὅτι αὐτὴν ἠθέλησα. Κλεῖνον
τὴν καρδίαν μου εἰς τὰ μαρτύριά σου, καὶ μὴ εἰς πλεονεξίαν.
37 Ἀπόστρεψον τοὺς ὀφθαλμούς μου τοῦ μὴ ἰδεῖν ματαιότη-
38 τα, ἐν τῇ ὁδῷ σου ζῆσόν με. Στῆσον τῷ δούλῳ σου τὸ λόγιον
39 σου εἰς τὸν φόβον σου. Περίελε τὸν ὀνειδισμόν μου ὃν ὑπώπτευ-
40 σα, ὅτι τὰ κρίματά σου χρηστά. Ἰδοὺ ἐπεθύμησα τὰς ἐντολάς
41 σου, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ζῆσόν με. Καὶ ἔλθοι ἐπ' ἐμὲ τὸ ἔλεός
42 σου κύριε, τὸ σωτήριόν σου κατὰ τὸν λόγον * σου. Καὶ ἀποκρι- * alex. λόγιον.
θήσομαι τοῖς ὀνειδίζουσίν μοι * λόγον, ὅτι ἤλπισα ἐπὶ τοῖς λόγοις * alex. με.
43 σου. Καὶ μὴ περιέλῃς ἐκ τοῦ στόματός μου λόγον ἀληθείας ἕως
44 σφόδρα, ὅτι ἐπὶ τοῖς κρίμασίν σου ἐπήλπισα. Καὶ φυλάξω τὸν
νόμον σου διὰ παντὸς, εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶ-
45 νος. Καὶ ἐπορευόμην ἐν πλατυσμῷ, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζή-

τησα. Καὶ ἐλάλουν ἐν τοῖς μαρτυρίοις σου ἐναντίον βασιλέων, 46
καὶ οὐκ ᾐσχυνόμην. Καὶ ἐμελέτων ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου, αἷς 47
ἠγάπησα σφόδρα. Καὶ ἦρα τὰς χεῖράς μου πρὸς τὰς ἐντολάς 48
σου ἃς ἠγάπησα, καὶ ἠδολέσχουν ἐν τοῖς δικαιώμασίν σου. Μνήσ- 49
* alex. τόν λόγον. θητι τῶν λόγων * σου τῷ δούλῳ σου ὧν * ἐπήλπισάς με. Αὕτη με 50
* alex. ᾧ. παρεκάλεσεν ἐν τῇ ταπεινώσει μου, ὅτι τὸ λόγιόν σου ἔζησέν με.
Ὑπερήφανοι παρηνόμουν ἕως σφόδρα, ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου 51
οὐκ ἐξέκλεινα. Ἐμνήσθην τῶν κριμάτων σου ἀπ' αἰῶνος κύριε, καὶ 52
παρεκλήθην. Ἀθυμία κατέσχεν με ἀπὸ ἁμαρτωλῶν τῶν ἐνκατα- 53
λιμπανόντων τὸν νόμον σου. Ψαλτὰ ἦσάν μοι τὰ δικαιώματά σου 54
ἐν τόπῳ παροικίας μου. Ἐμνήσθην ἐν νυκτὶ τοῦ ὀνόματός σου κύ- 55
ριε, καὶ ἐφύλαξα τὸν νόμον σου. Αὕτη ἐγενήθη μοι, ὅτι τὰ δικαιώ- 56
ματά σου ἐξεζήτησα. Μερίς μου εἶ κύριε, εἶπα τοῦ φυλάξασθαι 57
τὸν νόμον σου. Ἐδεήθην τοῦ προσώπου σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, 58
ἐλέησον με κατὰ τὸ λόγιόν σου. Διελογισάμην τὰς ὁδούς σου, καὶ 59
ἐπέστρεψα τοὺς πόδας μου εἰς τὰ μαρτύριά σου. Ἡτοιμάσθην καὶ 60
οὐκ ἐταράχθην, τοῦ φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς σου. Σχοινία ἁμαρ- 61
τωλῶν περιεπλάκησάν μοι, καὶ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην.
* alex. γήσασθαι. Μεσονύκτιον ἐξεγειρόμην, τοῦ ἐξομολογεῖσθαί * σοι ἐπὶ τὰ κρίματα 62
τῆς δικαιοσύνης σου. Μέτοχος ἐγώ εἰμι πάντων τῶν φοβουμένων 63
σε, καὶ τῶν φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου. Τοῦ ἐλέους σου κύριε 64
πλήρης ἡ γῆ, τὰ δικαιώματά σου δίδαξόν με. Χρηστότητα ἐποίη- 65
* alex. τό λογιον. σας μετὰ τοῦ δούλου σου κύριε κατὰ τὸν λόγον * σου. Χρηστό- 66
τητα καὶ παιδείαν καὶ γνῶσιν δίδαξόν με, ὅτι ταῖς ἐντολαῖς
σου ἐπίστευσα. Πρὸ τοῦ με ταπεινωθῆναι, ἐγὼ ἐπλημμέλη- 67
σα, διὰ τοῦτο τὸ λόγιόν σου ἐφύλαξα. Χρηστὸς εἶ κύριε, καὶ 68
ἐν τῇ χρηστότητί σου δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου. Ἐπλη- 69
θύνθη ἐπ' ἐμὲ ἀδικία ὑπερηφάνων, ἐγὼ δὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου
ἐξεραυνήσω τὰς ἐντολάς σου. Ἐτυρώθη ὡς γάλα ἡ καρδία αὐ- 70
τῶν, ἐγὼ δὲ τὸν νόμον σου ἐμελέτησα. Ἀγαθόν μοι ὅτι ἐταπεί- 71
* alex. θόν. νωσάς με, ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιώματά σου. Ἀγαθός * μοι ὁ 72
νόμος τοῦ στόματός σου, ὑπὲρ χειλιάδας χρυσίου καὶ ἀργυρίου.

73 Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με, συνέτισόν με
74 καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς σου. Οἱ φοβούμενοί σε ὄψονταί με καὶ
75 εὐφρανθήσονται, ὅτι εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα. Ἔγνων κύ-
ριε ὅτι δικαιοσύνη τὰ κρίματά σου, καὶ ἀληθείᾳ ἐταπείνωσάς με.
76 Γενηθήτω δὴ τὸ ἔλεός σου τοῦ παρακαλέσαι με κατὰ τὸ λόγιόν σου
77 τῷ δούλῳ σου. Ἐλθέτωσάν μοι οἱ οἰκτιρμοί σου, καὶ ζήσομαι, ὅτι
78 ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐστίν. Αἰσχυνθήτωσαν ὑπερήφανοι, ὅτι
ἀδίκως ἠνόμησαν εἰς ἐμὲ, ἐγὼ δὲ ἀδολεσχήσω ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου.
79 Ἐπιστρεψάτωσάν με οἱ φοβούμενοί σε, καὶ οἱ γεινώσκοντες τὰ
80 μαρτύριά σου. Γενηθήτω ἡ καρδία μου ἄμωμος ἐν τοῖς δικαιώ-
81 μασίν σου, ὅπως ἂν μὴ αἰσχυνθῶ. Ἐκλείπει εἰς τὸ σωτήριόν σου
82 ἡ ψυχή μου, εἰς τοὺς λόγους * σου ἐπήλπισα. Ἐξέλιπον οἱ ὀφ- * alex. τὸν λόγον.
θαλμοί μου εἰς τὸ λόγιόν σου, λέγοντες, πότε παρακαλέσεις με;
83 Ὅτι ἐγενήθην ὡς * ἀσκὸς ἐν πάχνῃ, τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐπε- * alex. ὡσεί.
84 λαθόμην. Πόσαι εἰσὶν αἱ ἡμέραι τοῦ δούλου σου, πότε ποιήσεις
85 μοι ἐκ τῶν καταδιωκόντων με κρίσιν; Διηγήσαντό μοι παράνο-
86 μοι ἀδολεσχίας, ἀλλ' οὐχ ὡς ὁ νόμος σου κύριε. Πᾶσαι αἱ ἐν-
87 τολαί σου ἀλήθεια· ἀδίκως κατεδίωξάν με, βοήθησόν μοι. Παρὰ
βραχὺ συνετέλεσάν με ἐν τῇ γῇ, ἐγὼ δὲ οὐκ ἐνκατέλιπον τὰς ἐν-
88 τολάς σου. Κατὰ τὸ ἔλεός σου ζῆσόν με, καὶ φυλάξω τὰ μαρ-
89 τύρια τοῦ στόματός σου. Εἰς τὸν αἰῶνα κύριε ὁ λόγος σου δια-
90 μένει ἐν τῷ οὐρανῷ. Εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἡ ἀλήθειά σου· ἐθε-
91 μελίωσας τὴν γῆν καὶ διαμένει. Τῇ διατάξει σου διαμένει ἡμέ-
ρα, ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλα σά.

92 Εἰ μὴ ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐστὶν, τότε ἂν ἀπωλό-
93 μην ἐν τῇ ταπεινώσει μου. Εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἐπιλάθωμαι τῶν
94 δικαιωμάτων σου, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἔζησάς με. Σός εἰμι ἐγὼ, σῶ-
95 σόν με, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐξεζήτησα. Ἐμὲ ὑπέμειναν ἁμαρ-
96 τωλοὶ τοῦ ἀπολέσαι με, τὰ μαρτύριά σου συνῆκα. Πάσης συν-
97 τελείας εἶδον πέρας, πλατεία ἡ ἐντολή σου σφόδρα. Ὡς ἠγά-
πησα τὸν νόμον σου κύριε, ὅλην τὴν ἡμέραν μελέτη μου ἐστίν.
98 Ὑπὲρ τοὺς ἐχθρούς μου ἐσόφισάς με τὴν ἐντολήν σου, ὅτι εἰς τὸν

* alex. μου. αἰῶνα ἐμή * ἐστιν. Ὑπὲρ πάντας τοὺς διδάσκοντάς με συνῆκα, ὅτι 99
τὰ μαρτύριά σου μελέτη μου ἐστίν. Ὑπὲρ πρεσβυτέρους συνῆκα, 100
ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζήτησα. Ἐκ πάσης ὁδοῦ πονηρᾶς ἐκώλυ- 101
σα τοὺς πόδας μου, ὅπως ἂν φυλάξω τοὺς λόγους σου. Ἀπὸ 102
τῶν κριμάτων σου οὐκ ἐξέκλεινα, ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς με. Ὡς 103
γλυκέα τῷ λάρυγγί μου τὰ λόγιά σου, ὑπὲρ μέλι τῷ στόματί
μου. Ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου συνῆκα, διὰ τοῦτο ἐμείσησα πᾶσαν 104
ὁδὸν ἀδικίας. Λύχνος τοῖς ποσίν μου ὁ νόμος σου, καὶ φῶς ταῖς 105
τρίβοις μου. Ὤμοσα καὶ ἔστησα τοῦ φυλάξασθαι τὰ κρίματα 106
τῆς δικαιοσύνης σου. Ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα κύριε, ζῆσον με 107
κατὰ τὸν λόγον σου. Τὰ ἑκούσια τοῦ στόματός μου εὐδόκησον δὴ 108
κύριε, καὶ τὰ κρίματά σου δίδαξόν με. Ἡ ψυχή μου ἐν ταῖς 109
χερσίν σου διὰ παντὸς, καὶ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐπελαθόμην. Ἔθεν- 110
το ἁμαρτωλοὶ παγίδα μοι, καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἐπλα-
νήθην. Ἐκληρονόμησα τὰ μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἀγαλ- 111
λίαμα τῆς καρδίας μου εἰσίν. Ἔκλεινα τὴν καρδίαν μου τοῦ 112
ποιῆσαι τὰ δικαιώματά σου εἰς τὸν αἰῶνα δι' ἀντάμειψιν.

Παρανόμους ἐμείσησα, τὸν δὲ νόμον σου ἠγάπησα. Βοηθός 113 114
μου, καὶ ἀντιλήμπτωρ μου εἶ σὺ, εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλ-
πισα. Ἐκκλείνατε ἀπ' ἐμοῦ πονηρευόμενοι, καὶ ἐξεραυνήσω τὰς 115
ἐντολὰς τοῦ θεοῦ μου. Ἀντιλαβοῦ μου κατὰ τὸ λόγιόν σου καὶ 116
ζῆσον με, καὶ μὴ καταισχύνῃς με ἀπὸ τῆς προσδοκίας μου. Βοή- 117
θησόν μοι, καὶ σωθήσομαι, καὶ μελετήσω ἐν τοῖς δικαιώμασίν
σου διὰ παντός. Ἐξουδένωσας πάντας τοὺς ἀποστατοῦντας ἀπὸ 118
τῶν δικαιωμάτων σου, ὅτι ἄδικον τὸ ἐνθύμημα αὐτῶν. Παραβαί- 119
νοντας ἐλογισάμην πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς τῆς γῆς, διὰ τοῦτο
ἠγάπησα τὰ μαρτύριά σου. Καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς 120
σάρκας μου, ἀπὸ γὰρ τῶν κριμάτων σου ἐφοβήθην. Ἐποίησα κρί- 121
μα καὶ δικαιοσύνην, μὴ παραδῷς με τοῖς ἀδικοῦσίν με. Ἔκδε- 122
ξαι τὸν δοῦλόν σου εἰς ἀγαθὸν, μὴ συκοφαντησάτωσάν με ὑπε-
ρήφανοι. Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐξέλιπον εἰς τὸ σωτήριόν σου, καὶ 123
εἰς τὸ λόγιον τῆς δικαιοσύνης σου. Ποίησον μετὰ τοῦ δούλου 124

125 σου κατὰ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὰ δικαιώματά σου δίδαξόν με. Δοῦ-
λός σου εἰμὶ ἐγώ, συνέτισόν με καὶ γνώσομαι τὰ μαρτύριά σου.
126 127 Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ κυρίῳ, διεσκέδασαν τὸν νόμον σου. Διὰ
128 τοῦτο ἠγάπησα τὰς ἐντολάς σου ὑπὲρ χρυσίον καὶ τοπάζιον. Διὰ
τοῦτο πρὸς πάσας τὰς ἐντολάς σου κατωρθούμην, πᾶσαν ὁδὸν ἄδι-
129 κον ἐμίσησα. Θαυμαστὰ τὰ μαρτύριά σου, διὰ τοῦτο ἐξεραύνη-
130 σεν αὐτὰ ἡ ψυχή μου. Ἡ δήλωσις τῶν λόγων σου φωτιεῖ καὶ
131 συνετιεῖ νηπίους. Τὸ στόμα μου ἤνοιξα, καὶ εἵλκυσα πνεῦμα,
ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐπεπόθουν.
132 Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με, κατὰ τὸ κρίμα τῶν
133 ἀγαπώντων τὸ ὄνομά σου. Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον κατὰ
134 τὸ λόγιόν σου, καὶ μὴ κατακυριευσάτω μου πᾶσα ἀνομία. Λύ-
τρωσαί με ἀπὸ συκοφαντίας ἀνθρώπων, καὶ φυλάξω τὰς ἐντο-
135 λάς σου. Τὸ πρόσωπόν σου ἐπίφανον ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου, καὶ
136 δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου. Διεξόδους ὑδάτων κατέδυσαν * οἱ * sixt κατέβησαν. alex. ἐξέβησαν.
137 ὀφθαλμοί μου, ἐπεὶ οὐκ ἐφύλαξα τὸν νόμον σου. Δίκαιος εἶ
138 κύριε, καὶ εὐθεῖς αἱ κρίσεις σου. Ἐνετείλω δικαιοσύνην τὰ μαρ-
139 τύριά σου, καὶ ἀλήθειαν σφόδρα. Ἐξέτηξέν με ὁ ζῆλός σου, ὅτι
140 ἐπελάθοντο τῶν λόγων σου οἱ ἐχθροί μου. Πεπυρωμένον τὸ λό-
141 γιόν σου σφόδρα, καὶ ὁ δοῦλός σου ἠγάπησεν αὐτό. Νεώτερος
ἐγώ εἰμι καὶ ἐξουδενωμένος, τὰ δικαιώματά σου οὐκ ἐπελαθό-
142 μην. Ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ νόμος
143 σου ἀλήθεια. Θλίψεις καὶ ἀνάγκαι εὕροσάν με, αἱ ἐντολαί σου
144 μελέτη μου. Δικαιοσύνη τὰ μαρτύριά σου εἰς τὸν αἰῶνα, συνέτι-
145 σόν με, καὶ ζήσομαι. Ἐκέκραξα ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, ἐπάκουσον
146 μου κύριε, τὰ δικαιώματά σου ἐκζητήσω. Ἐκέκραξά σοι *, σῶ- * alex σε.
147 σον με, καὶ φυλάξω τὰ μαρτύριά σου. Προέφθασα ἐν ἀωρίᾳ καὶ
148 ἐκέκραξα, εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα. Προέφθασαν οἱ ὀφ-
149 θαλμοί μου πρὸς ὄρθρον τοῦ μελετᾶν τὰ λόγιά σου. Τῆς φω-
νῆς μου ἄκουσον κύριε κατὰ τὸ ἔλεός σου, κατὰ τὸ κρῖμά σου
ζῆσόν με.
150 Προσήγγισαν οἱ καταδιώκοντές με ἀνομίᾳ, ἀπὸ δὲ τοῦ νό-

μου σου ἐμακρύνθησαν. Ἐγγὺς εἶ σὺ κύριε, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί 151
σου ἀλήθεια. Κατ' ἀρχὰς ἔγνων ἐκ τῶν μαρτυρίων σου, ὅτι εἰς 152
τὸν αἰῶνα ἐθεμελίωσας αὐτά. Ἴδε τὴν ταπείνωσίν μου καὶ ἐξε- 153
* σου deest in suppl. vat. λοῦ με, ὅτι τοῦ νόμου σου * οὐκ ἐπελαθόμην. Κρεῖνον τὴν κρί- 154
σιν μου καὶ λύτρωσαί με, διὰ τὸν λόγον σου ζῆσον με. Μακρὰν 155
* οὐκ deest in suppl. vat. ἀπὸ ἁμαρτωλῶν σωτηρία, ὅτι τὰ δικαιώματά σου οὐκ * ἐξεζήτησαν.
Οἱ οἰκτειρμοί σου πολλοὶ κύριε, κατὰ τὸ κρῖμα σου ζῆσον με. 156
Πολλοὶ οἱ ἐκδιώκοντές με καὶ θλείβοντές με, ἐκ τῶν μαρτυρίων 157
σου οὐκ ἐξέκλεινα. Εἶδον ἀσυνετοῦντας καὶ ἐξετηκόμην, ὅτι τὰ 158
λόγιά σου οὐκ ἐφυλάξαντο. Ἴδε ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα κύ- 159
ριε, ἐν τῷ ἐλέει σου ζῆσον με. Ἀρχὴ τῶν λόγων σου ἀλήθεια, 160
καὶ εἰς τὸν αἰῶνα πάντα τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου.

Ἄρχοντες κατεδίωξάν με δωρεὰν, καὶ ἀπὸ τῶν λόγων σου 161
ἐδειλίασεν ἡ καρδία μου. Ἀγαλλιάσομαι ἐγὼ ἐπὶ τὰ λόγιά σου, 162
ὡς ὁ εὑρίσκων σκῦλα πολλά. Ἀδικίαν ἐμείσησα καὶ ἐβδελυξά- 163
* alex. σύν. μην, τὸν δὲ νόμον σου ἠγάπησα. Ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ᾔνεσά σε * ἐπὶ 164
τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου. Εἰρήνη πολλὴ τοῖς ἀγαπῶσιν 165
τὸν νόμον σου, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς σκάνδαλον. Προσεδόκων τὸ 166
σωτήριόν σου κύριε, καὶ τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα. Ἐφύλαξεν 167
ἡ ψυχή μου τὰ μαρτύριά σου, καὶ ἠγάπησεν αὐτὰ σφόδρα. Ἐφύ- 168
λαξα τὰς ἐντολάς σου καὶ τὰ μαρτύριά σου, ὅτι πᾶσαι αἱ ὁδοί
* alex. ἐναντίον. μου ἐναντίον σου κύριε. Ἐγγισάτω ἡ δέησίς μου ἐνώπιόν * σου κύ- 169
ριε, κατὰ τὸ λόγιόν σου συνέτισόν με. Εἰσέλθοι τὸ ἀξίωμά μου 170
ἐνώπιόν σου, κύριε κατὰ τὸ λόγιόν σου ῥῦσαί με. Ἐξερεύξαιν- 171
* alex. ξονται. το * τὰ χείλη μου ὕμνον, ὅταν διδάξῃς με τὰ δικαιώματά σου.
* alex. ξεται. Φθέγξαιτο * ἡ γλῶσσά μου τὰ λόγιά * σου, ὅτι πᾶσαι αἱ ἐντολαί 172
* alex. τὸ λόγιον. σου δικαιοσύνη. Γενέσθω ἡ χείρ σου τοῦ σῶσαί με, ὅτι τὰς ἐν- 173
τολάς σου ᾑρετισάμην. Ἐπεπόθησα τὸ σωτήριόν σου κύριε, καὶ 174
ὁ νόμος σου μελέτη μου ἐστίν. Ζήσεται ἡ ψυχή μου καὶ αἰνέσει 175
σε, καὶ τὰ κρίματά σου βοηθήσει μοι. Ἐπλανήθην ὡς πρόβα- 176
τον ἀπολωλὸς, ζήτησον τὸν δοῦλόν σου, ὅτι τὰς ἐντολάς σου οὐκ
ἐπελαθόμην.

ΡΙΘ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν *.

* His titulus incipit tantum pa. 120. in suppl. vat.

Πρὸς κύριον ἐν τῷ θλείβεσθαί με ἐκέκραξα, καὶ εἰσήκουσέν μου. CXIX.
2 Κύριε ῥῦσαι τὴν ψυχήν μου ἀπὸ χειλέων ἀδίκων καὶ ἀπὸ γλώσ-
3 σης δολίας. Τί δοθείη σοι καὶ τί προστεθείη σοι πρὸς γλῶσσαν
4 δολίαν; Τὰ βέλη τοῦ δυνατοῦ ἠκονημένα σὺν τοῖς ἄνθραξιν τοῖς
5 ἐρημικοῖς. Οἴμοι ὅτι ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη, κατεσκήνωσα
6 μετὰ τῶν σκηνωμάτων Κηδάρ. Πολλὰ παρῴκησεν ἡ ψυχή μου,
7 μετὰ τῶν μεισούντων τὴν εἰρήνην ἤμην εἰρηνικός. Ὅταν ἐλάλουν
αὐτοῖς, ἐπολέμουν με δωρεάν.

ΡΚ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὰ ὄρη, ὅθεν * ἥξει ἡ βοήθειά μου. CXX.
2 Ἡ βοήθειά μου παρὰ κυρίου τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν
3 γῆν. Μὴ δώῃς εἰς σάλον τὸν πόδα σου, μὴ δὲ νυστάξοι * ὁ φυλάσ-
4 σων σε. Ἰδοὺ οὐ νυστάξει οὐδὲ ὑπνώσει ὁ φυλάσσων τὸν Ἰσραήλ.
5 Κύριος φυλάξει σε, κύριος σκέπη σοι * ἐπὶ χεῖρα δεξιάν σου.
6 Ἡμέρας ὁ ἥλιος οὐ συνκαύσει σε, οὐδὲ ἡ σελήνη τὴν νύκτα. Κύ-
7 ριος φυλάξει σε ἀπὸ παντὸς κακοῦ, φυλάξει τὴν ψυχήν σου ὁ
8 κύριος. Κύριος φυλάξει τὴν εἴσοδόν σου, καὶ τὴν ἔξοδόν σου, ἀπὸ
τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

* alex. ἔλθοι.
* alex. ξει.
* alex. σου.

ΡΚΑ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Εὐφράνθην ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσιν μοι, εἰς οἶκον κυρίου πορευσώμε- CXXI.
2 θα *. Ἑστῶτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς σου Ἱερουσα-
3 λήμ. Ἱερουσαλὴμ οἰκοδομουμένη ὡς πόλις, ἧς ἡ μέτοχὴ αὐτῆς ἐπὶ

* alex. σύμβα.

* alex. iterum αἱ. τὸ αὐτό. Ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν αἱ φυλαὶ, * φυλαὶ κυρίου μαρτύριον 4
τῷ Ἰσραὴλ, τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματι κυρίου. Ὅτι ἐκεῖ 5
* alex. ἐπ'. ἐκάθισαν θρόνοι εἰς κρίσιν, θρόνοι ἐπὶ * οἶκον Δαυείδ. Ἐρωτήσατε 6
δὴ τὰ εἰς εἰρήνην τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσίν σε.
Γενέσθω δὴ εἰρήνη ἐν τῇ δυνάμει σου, καὶ εὐθηνία ἐν ταῖς πυρ- 7
* alex. τῶν. Sic et mox. γοβάρεσίν σου. Ἕνεκα * τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τῶν πλησίον μου 8
ἐλάλουν δὴ εἰρήνην περὶ σοῦ. Ἕνεκα τοῦ οἴκου κυρίου τοῦ θεοῦ 9
ἡμῶν ἐξεζήτησα ἀγαθά σοι.

ΡΚΒ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

CXXII. Πρός σε ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου τὸν κατοικοῦντα ἐν τῷ οὐ-
ρανῷ. Ἰδοὺ ὡς ὀφθαλμοὶ δούλων εἰς χεῖρας τῶν κυρίων αὐτῶν, 2
ὡς ὀφθαλμοὶ παιδίσκης εἰς χεῖρας τῆς κυρίας αὐτῆς, οὕτως οἱ
ὀφθαλμοὶ ἡμῶν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ἕως οὗ οἰκτειρῆσαι
ἡμᾶς. Ἐλέησον ἡμᾶς κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐπλή- 3
σθημεν ἐξουδενώσεως. Ἐπὶ πλεῖον ἐπλήσθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν, τὸ 4
ὄνειδος τοῖς εὐθηνοῦσιν, καὶ ἡ ἐξουδένωσις τοῖς ὑπερηφάνοις.

ΡΚΓ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

CXXIII. Εἰ μὴ ὅτι κύριος ἦν ἐν ἡμῖν, εἰπάτω δὴ Ἰσραήλ. Εἰ μὴ ὅτι 2
κύριος ἦν ἐν ἡμῖν, ἐν τῷ ἐπαναστῆναι ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς. Ἄρα 3
ζῶντας ἂν κατέπιον ἡμᾶς· ἐν τῷ ὀργισθῆναι τὸν θυμὸν αὐτῶν ἐφ'
* ἂν deest in alex. ἡμᾶς. Ἄρα τὸ ὕδωρ ἂν * κατεπόντισεν ἡμᾶς· χείμαῤῥον διῆλθεν 4
ἡ ψυχὴ ἡμῶν. Ἄρα διῆλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τὸ ἀνυπόστα- 5
τον. Εὐλογητὸς κύριος, ὃς οὐκ ἔδωκεν ἡμᾶς εἰς θήραν τοῖς ὀδοῦσιν 6
αὐτῶν. Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὡς στρουθίον ἐρύσθη ἐκ τῆς παγίδος τῶν 7
θηρευόντων· ἡ παγὶς συνετρίβη, καὶ ἡμεῖς ἐρύσθημεν. Ἡ βοήθεια 8
ἡμῶν ἐν ὀνόματι κυρίου, τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

ΡΚΔ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Οἱ πεποιθότες ἐπὶ κύριον ὡς ὄρος Σειὼν, οὐ σαλευθήσεται εἰς CXXIV.
2 τὸν αἰῶνα ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ. Ὄρη κύκλῳ αὐτῆς, καὶ ὁ * * Deest ὁ in alex.
κύριος κύκλῳ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.
3 Ὅτι οὐκ ἀφήσει κύριος * τὴν ῥάβδον τῶν ἁμαρτωλῶν ἐπὶ τὸν κλῆ- * Deest κύριος in alex.
ρον τῶν δικαίων· ὅπως ἂν μὴ ἐκτείνωσιν οἱ δίκαιοι ἐν ἀνομίαις * * alex. ἀνομίᾳ.
4 χεῖρας αὐτῶν. Ἀγάθυνον κύριε τοῖς ἀγαθοῖς καὶ τοῖς εὐθέσιν τῇ
5 καρδίᾳ. Τοὺς δὲ ἐκκλείνοντας εἰς τὰς στραγγαλιὰς ἀπάξει κύ-
ριος μετὰ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν· εἰρήνη * ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. * Suppl. vat. εἰρήνην.

ΡΚΕ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἐν τῷ ἐπιστρέψαι κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν Σειὼν ἐγενήθημεν CXXV.
2 ὡσεὶ παρακεκλημένοι. Τότε ἐπλήσθη χαρᾶς τὸ στόμα ἡμῶν, καὶ
ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἀγαλλιάσεως· τότε ἐροῦσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἐμε-
3 γάλυνεν κύριος τοῦ ποιῆσαι μετ' αὐτῶν. Ἐμεγάλυνεν κύριος τοῦ
4 ποιῆσαι μεθ' ἡμῶν, ἐγενήθημεν εὐφραινόμενοι. Ἐπίστρεψον κύ-
5 ριε τὴν αἰχμαλωσίαν ἡμῶν ὡς χειμάῤῥους ἐν τῷ νότῳ. Οἱ σπεί-
6 ροντες ἐν δάκρυσιν ἐν ἀγαλλιάσει θεριοῦσιν. Πορευόμενοι ἐπο-
ρεύοντο, καὶ ἔκλαιον βάλλοντες * τὰ σπέρματα αὐτῶν· ἐρχόμενοι * alex. αἴροντες.
δὲ ἥξουσιν ἐν ἀγαλλιάσει, αἴροντες τὰ δράγματα αὐτῶν.

ΡΚϚ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἐὰν μὴ * κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον, εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκο- CXXVI. * alex. ὁ Sic et mox.
δομοῦντες αὐτόν *· ἐὰν μὴ κύριος φυλάξῃ πόλιν, εἰς μάτην ἠγρύπ- * αὐτὸν deest in suppl. vat.
3 νησεν ὁ φυλάσσων. Εἰς μάτην ὑμῖν ἐστιν τὸ * ὀρθρίζειν· ἐγείρεσθε * * alex. τοῦ. * alex. ἔσθαι.

* alex. ἔσθοντες. μέτὰ τὸ καθῆσθαι, οἱ ἐσθίοντες * ἄρτον ὀδύνης, ὅταν δῷ τοῖς ἀγα-
πητοῖς αὐτοῦ ὕπνον. Ἰδοὺ ἡ κληρονομία κυρίου οἱ υἱοὶ, ὁ μισθὸς 3
τοῦ καρποῦ τῆς γαστρός. Ὡσεὶ βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ, οὕτως 4
οἱ υἱοὶ τῶν ἐκτετιναγμένων. Μακάριος ὃς πληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν 5
* alex. δῶσιν. αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν· οὐ καταισχυνθήσεται *, ὅταν λαλῶσιν τοῖς ἐχ-
θροῖς αὐτῶν ἐν πύλαις.

ΡΚΖ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

CXXVII. Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον, οἱ πορευόμενοι ἐν
ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. Τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου φάγεσαι, μακά- 2
ριος εἶ καὶ καλῶς σοι ἔσται. Ἡ γυνή σου ὡς ἄμπελος εὐθηνοῦ- 3
σα ἐν ταῖς κλίτεσιν τῆς οἰκίας σου· οἱ υἱοί σου ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν
κύκλῳ τῆς τραπέζης σου. Ἰδοὺ οὕτως εὐλογηθήσεται ἄνθρωπος 4
ὁ φοβούμενος τὸν κύριον. Εὐλογήσαι σε κύριος ἐκ Σειὼν, καὶ 5
ἴδοις τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλὴμ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. Καὶ 6
ἴδοις υἱοὺς τῶν υἱῶν σου· εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.

ΡΚΗ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

CXXVIII. Πλεονάκις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου, εἰπάτω δὴ Ἰσραήλ.
Πλεονάκις ἐπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου, καὶ γὰρ οὐκ ἠδυνή- 2
* alex. τῷ νώτῳ. θησάν μοι. Ἐπὶ τὸν νῶτον * μου ἐτέκταινον οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἐμά- 3
κρυναν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν. Κύριος δίκαιος συνέκοψεν αὐχένας 4
ἁμαρτωλῶν. Αἰσχυνθήτωσαν καὶ ἀποστραφήτωσαν εἰς τὰ ὀπί- 5
σω πάντες οἱ μισοῦντες Σειών. Γενηθήτωσαν ὡσεὶ χόρτος δω- 6
μάτων, ὃς πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι ἐξηράνθη. Οὗ οὐκ ἐπλήρωσεν 7
τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ θερίζων, καὶ τὸν κόλπον αὐτοῦ ὁ τὰ δράγ-
ματα συλλέγων. Καὶ οὐκ εἶπαν οἱ παράγοντες, εὐλογία κυ- 8
ρίου ἐφ' ὑμᾶς, εὐλογήκαμεν ὑμᾶς ἐν ὀνόματι κυρίου.

ΡΚΘ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

2 Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι κύριε. Κύριε εἰσάκουσον τῆς φωνῆς CXXIX.
μου· γενηθήτω τὰ ὦτά σου προσέχοντα εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς
3 μου. Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσῃς κύριε, κύριε τίς ὑποστήσεται;
4 Ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἱλασμός ἐστιν· ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ὑπέ-
5 μεινά σε κύριε. Ὑπέμεινεν ἡ ψυχή μου εἰς τὸν λόγον σου, ἤλ-
6 πισεν ἡ ψυχή μου ἐπὶ τὸν κύριον. Ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας * μέχρι * alex. addit καί.
7 νυκτὸς, ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν κύριον. Ὅτι παρὰ τῷ κυρίῳ
8 τὸ ἔλεος, καὶ πολλὴ παρ' αὐτῷ λύτρωσις. Καὶ αὐτὸς λυτρώ-
σεται τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ.

ΡΛ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Κύριε οὐχ ὑψώθη ἡ καρδία μου, οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν οἱ ὀφ- CXXX.
θαλμοί μου· οὐδὲ ἐπορεύθην ἐν μεγάλοις, οὐδὲ ἐν θαυμασίοις ὑπὲρ
2 ἐμέ. Εἰ μὴ ἐταπεινοφρόνουν, ἀλλὰ ὕψωσα τὴν ψυχήν μου· ὡς τὸ
ἀπογεγαλακτισμένον ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ὡς ἀνταποδώσεις * * alex. [illegible]
3 ἐπὶ τὴν ψυχήν μου. Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν κύριον ἀπὸ τοῦ
νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος.

ΡΛΑ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Μνήσθητι κύριε τοῦ Δαυεὶδ, καὶ πάσης τῆς πραότητος * αὐτοῦ. CXXXI. * alex. πρᾳότητος.
2 3 Ὡς ὤμοσεν τῷ κυρίῳ, ηὔξατο τῷ θεῷ Ἰακώβ. Εἰ εἰσελεύσομαι
εἰς σκήνωμα οἴκου μου, εἰ ἀναβήσομαι ἐπὶ κλείνης στρωμνῆς μου.
4 Εἰ δώσω ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, καὶ τοῖς βλεφάροις μου νυ-
5 σταγμὸν, καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις μου. Ἕως οὗ εὕρω τό-

πον τῷ κυρίῳ, σκήνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. Ἰδοὺ ἠκούσαμεν αὐτὴν 6
ἐν Εὐφραθᾷ, εὕρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις *Ἰοῦ δρυμοῦ. Εἰσελευ- 7
σώμεθα εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ· προσκυνήσωμεν εἰς τὸν * τόπον
οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ. Ἀνάστηθι κύριε εἰς τὴν ἀνάπαυσίν 8
σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου. Οἱ ἱερεῖς σου ἐν- 9
δύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὅσιοί σου ἀγαλλιάσονται. Ἕνεκεν 10
Δαυεὶδ Ἰοῦ δούλου σου, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον τοῦ χρειστοῦ
σου. Ὤμοσεν κύριος τῷ Δαυεὶδ ἀλήθειαν, καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει 11
αὐτήν· ἐκ καρποῦ τοῖς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.
Ἐὰν φυλάξωνται οἱ * υἱοί σου τὴν διαθήκην μου, καὶ τὰ μαρτύ- 12
ριά μου ταῦτα ἃ διδάξω αὐτούς· καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἕως τοῦ αἰῶ-
νος καθιοῦνται ἐπὶ τοῦ θρόνου σου. Ὅτι ἐξελέξατο κύριος τὴν 13
Σειών, ἡρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ. Αὕτη ἡ κατάπαυ- 14
σίς μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος, ὧδε κατοικήσω ὅτι ἡρετισάμην αὐτήν.
Τὴν θήραν * αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογήσω, τοὺς πτωχοὺς αὐτῆς χορ- 15
τάσω ἄρτων. Τοὺς ἱερεῖς αὐτῆς ἐνδύσω σωτηρίαν, καὶ οἱ ὅσιοι 16
αὐτῆς ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται. Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ 17
Δαυείδ, ἡτοίμασα λύχνον τῷ χρειστῷ μου. Τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ 18
ἐνδύσω αἰσχύνην, ἐπὶ δὲ αὐτὸν ἐξανθήσει τὸ ἁγίασμά μου.

* alex. δα- σέος.
* alex. sine τόν.
* οἱ deest in alex.
* Suppl. vat. θήραν.

ΡΛΒ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

CXXXII. Ἰδοὺ δὴ τί καλὸν, ἢ τί τερπνὸν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοὺς
ἐπὶ Ἰὸ αὐτό; Ὡς μῦρον ἐπὶ κεφαλῆς *Ἰὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα, 2
τὸν πώγωνα τὸν Ἀαρὼν, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὤαν τοῦ ἐνδύ-
ματος αὐτοῦ. Ὡς δρόσος Ἀερμὼν ἡ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὄρη 3
Σειών· ὅτι ἐκεῖ ἐνετείλατο κύριος τὴν εὐλογίαν *, ζωὴν ἕως τοῦ
αἰῶνος.

* alex. κε- φαλήν.
* alex. ad- dit αὐτοῦ.

ΡΛΓ.

Ὠδὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν κύριον πάντες οἱ δοῦλοι κυρίου, οἱ ἑστῶ- CXXXIII.
2 τες ἐν οἴκῳ κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν. Ἐν ταῖς νυξὶν
ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια, καὶ εὐλογεῖτε τὸν κύ-
3 ριον. Εὐλογήσαι σε κύριος ἐκ Σειών, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ
τὴν γῆν.

ΡΛΔ.

Ἀλληλούϊα.

2 Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα κυρίου, αἰνεῖτε δοῦλοι κύριον. Οἱ ἑστῶτες CXXXIV.
3 ἐν οἴκῳ κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν. Αἰνεῖτε τὸν κύριον
4 ὅτι ἀγαθὸς κύριος, ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὅτι καλόν *. Ὅτι * alex. ἡδύ.
τὸν Ἰακὼβ ἐξελέξατο ἑαυτῷ ὁ κύριος, Ἰσραὴλ εἰς περιουσιασμὸν
5 ἑαυτῷ *. Ὅτι ἐγὼ ἔγνωκα * ὅτι μέγας ὁ κύριος, καὶ ὁ κύριος ἡμῶν * alex. αὐτοῦ. * alex. ἔγνων.
6 παρὰ πάντας τοὺς θεούς. Πάντα ὅσα ἠθέλησεν ὁ κύριος ἐποίησεν
ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν πάσαις
7 ταῖς ἀβύσσοις. Ἀνάγων νεφέλας ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς
8 εἰς ὑετὸν ἐποίησεν ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ. Ὃς
ἐπάταξεν τὰ πρωτότοκα Αἰγύπτου, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους.
9 Ἐξαπέστειλεν σημεῖα καὶ τέρατα ἐν μέσῳ σου Αἴγυπτε, ἐν Φα-
10 ραῷ καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς δούλοις αὐτοῦ. Ὃς ἐπάταξεν ἔθνη πολ-
11 λά, καὶ ἀπέκτεινεν βασιλεῖς κραταιούς. Τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν
Ἀμοῤῥαίων, καὶ τὸν Ὢγ βασιλέα τῆς Βασάν, καὶ πάσας τὰς
12 βασιλείας Χαναάν. Καὶ ἔδωκεν τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν, κλη-
13 ρονομίαν Ἰσραὴλ λαῷ αὐτοῦ. Κύριε τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα,
14 καὶ * τὸ μνημόσυνόν σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. Ὅτι κρινεῖ κύριος * alex. κύριε pro καὶ
15 τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται. Τὰ
εἴδωλα τῶν ἐθνῶν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων.

Στόμα ἔχουσιν καὶ οὐ λαλήσουσιν, ὀφθαλμοὺς ἔχουσιν καὶ οὐκ 16
ὄψονται. Ὦτα ἔχουσιν καὶ οὐκ ἐνωτισθήσονται, * οὐδὲ γάρ ἐστιν 17
πνεῦμα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. Ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιντο οἱ ποιοῦντες 18
αὐτὰ, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς. Οἶκος Ἰσραὴλ εὐλο- 19
γήσατε τὸν κύριον, οἶκος Ἀαρὼν εὐλογήσατε τὸν κύριον. Οἶκος 20
Λευεὶ εὐλογήσατε τὸν κύριον, οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον εὐλογήσατε
τὸν κύριον. Εὐλογητὸς κύριος ἐκ Σειὼν, ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ. 21

* Heic in alex. repetuntur versiculi quatuor psalmi 113.

ΡΛΕ.

Ἀλληλούϊα.

CXXXV Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ ὅτι ἀγαθὸς *, ὅτι εἰς τον αἰῶνα τὸ
ἔλεος αὐτοῦ. Ἐξομολογεῖσθε τῷ θεῷ τῶν θεῶν, ὅτι εἰς τὸν αἰ- 2
ῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ τῶν κυρίων, ὅτι 3
εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Τῷ ποιήσαντι θαυμάσια μεγάλα 4
μόνῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Τῷ ποιήσαντι τοὺς 5
οὐρανοὺς ἐν συνέσει, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Τῷ στε- 6
ρεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐ-
τοῦ. Τῷ ποιήσαντι φῶτα μεγάλα μόνῳ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ 7
ἔλεος αὐτοῦ. Τὸν ἥλιον εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, ὅτι εἰς τὸν 8
αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας * εἰς ἐξου- 9
σίαν τῆς νυκτὸς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Τῷ πατά- 10
ξαντι Αἴγυπτον σὺν τοῖς πρωτοτόκοις αὐτῶν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα
τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ ἐξαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ μέσου αὐτῶν, 11
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βρα- 12
χίονι ὑψηλῷ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Τῷ καταδιε- 13
λόντι τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν εἰς διαιρέσεις, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ
ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ διαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ διὰ μέσου αὐτῆς, ὅτι 14
εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ * ἐκτινάξαντι Φαραὼ καὶ τὴν 15
δύναμιν αὐτοῦ εἰς θάλασσαν ἐρυθρὰν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος
αὐτοῦ. Τῷ διαγαγόντι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι εἰς τὸν 16
αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Τῷ πατάξαντι βασιλεῖς μεγάλους, ὅτι 17

* alex. χρηστός.
* alex. τὰ ἄστρα.
* alex. τῷ.

18 εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ ἀποκτείναντι βασιλεῖς κρα-
19 ταιοὺς, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Τὸν Σηὼν βασιλέα
20 τῶν Ἀμοῤῥαίων, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ τὸν
21 Ὢγ βασιλέα τῆς Βασὰν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ
δόντι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος
22 αὐτοῦ. Κληρονομίαν Ἰσραὴλ δούλῳ αὐτοῦ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ
23 ἔλεος αὐτοῦ. Ὅτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν ἐμνήσθη ἡμῶν ὁ κύ-
24 ριος, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Καὶ ἐλυτρώσατο ἡμᾶς
25 ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ὁ δι-
26 δοὺς τροφὴν πάσῃ σαρκί, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Ἐξο-
μολογεῖσθε τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

ΡΛϛ.

Τῷ Δαυεὶδ Ἱερεμίου *.

* Ἱερεμίου deest in alex.

Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος ἐκεῖ ἐκαθίσαμεν, καὶ ἐκλαύ- CXXXVI.
2 μεν ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σειών. Ἐπὶ ταῖς ἰτέαις ἐν μέ-
3 σῳ αὐτῆς ἐκρεμάσαμεν τὰ ὄργανα ἡμῶν. Ὅτι ἐκεῖ ἐπηρώτησαν
ἡμᾶς οἱ αἰχμαλωτεύσαντες * ἡμᾶς λόγους ᾠδῶν, καὶ οἱ ἀπαγα-
4 γόντες ἡμᾶς ὕμνον· ᾄσατε ἡμῖν ἐκ τῶν ᾠδῶν Σειών. Πῶς ᾄσο-
5 μεν τὴν ᾠδὴν κυρίου ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας; Ἐὰν ἐπιλάθωμαί σου
6 Ἱερουσαλὴμ, ἐπιλησθείη ἡ δεξιά μου. Κολληθείη ἡ γλῶσσά
μου τῷ λάρυγγί μου, ἐὰν μή σου μνησθῶ· ἐὰν μὴ προανατάξω-
7 μαι τὴν Ἱερουσαλὴμ ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς εὐφροσύνης μου. Μνήσθη-
τι κύριε τῶν υἱῶν Ἐδὼμ τὴν ἡμέραν Ἱερουσαλήμ· τῶν λεγόντων,
8 ἐκκενοῦτε ἐκκενοῦτε, ἕως τῶν θεμελίων * αὐτῆς. Θυγάτηρ Βαβυ-
λῶνος ἡ ταλαίπωρος, μακάριος ὃς ἀνταποδώσει σοι τὸ ἀνταπό-
9 δομά σου, ὃ ἀνταπέδωκας ἡμῖν. Μακάριος ὃς κρατήσει καὶ ἐδα-
φιεῖ τὰ νήπιά σου πρὸς τὴν πέτραν.

* alex. [illegible]οντες.

* alex. ἕως ὁ θεμέλιος.

ΡΛΖ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ "Ἀγγαίου καὶ
Ζαχαρίου *„.

* Desunt haec verba in suppl. vat. et in alex.

CXXXVII. Ἐξομολογήσομαί σοι κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, καὶ ἐναντίον
ἀγγέλων ψαλῶ σοι, "ὅτι ἤκουσας πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόμα-
τός μου *„. Προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἅγιόν σου, καὶ ἐξομολογησο- 2
μαι τῷ ὀνόματί σου, ἐπὶ τῷ ἐλέει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου· ὅτι
ἐμεγάλυνας ἐπὶ πᾶν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου. Ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπι- 3
καλέσομαί σε, ταχὺ ἐπάκουσόν μου· πολυωρήσεις με ἐν ψυχῇ
μου δυνάμει σου *. Ἐξομολογησάσθωσάν σοι κύριε πάντες οἱ βα- 4
σιλεῖς τῆς γῆς, ὅτι ἤκουσαν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός σου.
Καὶ ᾀσάτωσαν ἐν ταῖς ᾠδαῖς * κυρίου, ὅτι μεγάλη ἡ δόξα κυρίου. 5
Ὅτι ὑψηλὸς κύριος, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορᾷ || (*) καὶ τὰ ὑψηλὰ ἀπὸ 6
μακρόθεν γινώσκει. Ἐὰν πορευθῶ ἐν μέσῳ * θλείψεως, ζήσεις με· 7
ἐπ' ὀργὴν ἐχθρῶν ἐξέτεινας χεῖράς μου, καὶ ἔσωσέν με ἡ δεξιά
σου. Κύριε ἀνταποδώσεις ὑπὲρ ἐμοῦ· κύριε τὸ ἔλεός σου εἰς τὸν 8
αἰῶνα, κύριε τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ παρίδης.

* Desunt haec in alex.

* σου deest in alex.

* alex. ὁδοῖς.

* r. m. ἐμμέσῳ.

ΡΛΗ.

Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

CXXXVIII. Κύριε ἐδοκίμασάς με, καὶ ἔγνως με. Σὺ ἔγνως τὴν καθέδραν 2
μου, καὶ τὴν ἔγερσίν μου· σὺ συνῆκας πάντας τοὺς διαλογισμούς
μου ἀπὸ μακρόθεν. Τὴν τρίβον μου καὶ τὴν σχοῖνον μου ἐξιχνία- 3
σας, καὶ πάσας τὰς ὁδούς μου προεῖδες. Ὅτι οὐκ ἔστιν λόγος 4
ἄδικος ἐν γλώσσῃ μου. Ἰδοὺ κύριε σὺ ἔγνως πάντα τὰ ἔσχατα 5
καὶ τὰ ἀρχαῖα· σὺ ἔπλασάς με καὶ ἔθηκας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά

(*) Heic explicit lacuna codicis vaticani 1209; incipitque iterum textus eius antiquissimus. Varietates alexandrini anglic. adscripsi in margine, pleraeque leves, duas ferme notabiliores.

6 σου. Ἐθαυμαστώθη ἡ γνῶσίς σου ἐξ ἐμοῦ, ἐκραταιώθη, οὐ μὴ
7 δύνωμαι πρὸς αὐτήν. Ποῦ πορευθῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός σου, καὶ
8 ἀπὸ τοῦ προσώπου σου ποῦ φύγω; Ἐὰν ἀναβῶ εἰς τὸν οὐρανὸν,
9 σὺ εἶ ἐκεῖ· ἐὰν καταβῶ εἰς τὸν ᾅδην, πάρει. Ἐὰν ἀναλάβω τὰς
πτέρυγάς μου κατ᾽ ὀρθὸν, καὶ κατασκηνώσω εἰς τὰ ἔσχατα τῆς
10 θαλάσσης. Καὶ γὰρ ἐκεῖ ἡ χείρ σου ὁδηγήσει με, καὶ καθέξει
11 με ἡ δεξιά σου. Καὶ εἶπα, ἄρα σκότος καταπατήσει με, καὶ
12 νὺξ φωτισμὸς ἐν τῇ τρυφῇ μου. "Ὅτι τὸ σκότος οὐ σκοτισθήσεται
ἀπὸ σοῦ, καὶ νὺξ ὡς ἡμέρα φωτισθήσεται„ *· ὡς τὸ σκότος αὐτῆς, * Haec supplentur in marg.
13 οὕτως καὶ τὸ φῶς αὐτῆς. Ὅτι σὺ ἐκτήσω τοὺς νεφρούς μου κύ-
14 ριε, ἀντελάβου μου ἐκ γαστρὸς μητρός μου. Ἐξομολογήσομαί σοι
ὅτι φοβερῶς ἐθαυμαστώθης· θαυμάσια τὰ ἔργα σου, καὶ ἡ ψυχή
15 μου γινώσκει σφόδρα. Οὐκ ἐκρύβη τὸ ὀστοῦν μου ἀπὸ σοῦ ὃ ἐποί-
ησας ἐν κρυφῇ, καὶ ἡ ὑπόστασίς μου ἐν τοῖς κατωτάτω τῆς γῆς.
16 Τὸ ἀκατέργαστόν σου εἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοί σου, καὶ ἐπὶ τὸ βιβλίον
σου πάντες γραφήσονται· ἡμέρας πλασθήσονται καὶ οὐδεὶς ἐν αὐ-
17 τοῖς. Ἐμοὶ δὲ λίαν * ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου ὁ θεός, λίαν ἐκρα- * s. m. λίαν. sic et mox.
18 ταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν. Ἐξαριθμήσομαι αὐτοὺς καὶ ὑπὲρ
19 ἄμμον πληθυνθήσονται· ἐξηγέρθην, καὶ ἔτι εἰμὶ μετὰ σοῦ. Ἐὰν
ἀποκτείνῃς ἁμαρτωλοὺς ὁ θεός· ἄνδρες αἱμάτων ἐκκλείνατε ἀπ᾽
20 ἐμοῦ. Ὅτι ἐρεῖς εἰς διαλογισμόν· λήψονται εἰς ματαιότητα τὰς
21 πόλεις σου. Οὐχὶ τοὺς μισοῦντάς σε κύριε ἐμείσησα, καὶ ἐπὶ
22 τοῖς ἐχθροῖς σου ἐξετηκόμην; Τέλειον μεῖσος ἐμείσουν αὐτοὺς,
23 εἰς ἐχθροὺς ἐγένοντο μοι. Δοκίμασόν με ὁ θεὸς, καὶ γνῶθι τὴν
24 καρδίαν μου· ἔτασόν με, καὶ γνῶθι τὰς τρίβους μου Καὶ ἴδε
εἰ ἴδες * ἀνομίας ἐν ἐμοὶ, καὶ ὁδήγησόν με ἐν ὁδῷ αἰωνίᾳ. * a. m. ἴδεις.

ΡΛΘ.

Εἰς τὸ τέλος τῷ Δαυεὶδ ψαλμός.

2 Ἐξελοῦ με κύριε ἐξ ἀνθρώπου πονηροῦ, ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ῥῦ- CXXXIX.
3 σαί με. Οἵτινες ἐλογίσαντο ἀδικίας ἐν καρδίᾳ, ὅλην τὴν ἡμέ-

ραν παρετάσσοντο πολέμους. Ἠκόνησαν γλῶσσαν αὐτῶν ὡσεὶ 4
ὄφεως, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν. Διάψαλμα. Φύλαξόν 5
με κύριε ἐκ χειρὸς ἁμαρτωλοῦ, ἀπὸ ἀνθρώπων ἀδίκων ἐξελοῦ
με· οἵτινες ἐλογίσαντο ὑποσκελίσαι τὰ διαβήματά μου· Ἔκρυψαν 6
ὑπερήφανοι παγίδα μοι· καὶ σχοινία διέτειναν παγίδας τοῖς πο-
σίν μου, ἐχόμενα τρίβου σκάνδαλον ἔθεντό μοι. Διάψαλμα. Εἶ- 7
πα τῷ κυρίῳ, θεός μου εἶ σὺ, ἐνώτισαι κύριε τὴν φωνὴν τῆς δεή-
σεώς μου. Κύριε κύριε δύναμις τῆς σωτηρίας μου, ἐπεσκίασας 8
ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου ἐν ἡμέρᾳ πολέμου. Μὴ παραδῷς με κύριε 9
ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου ἁμαρτωλῷ· διελογίσαντο κατ' ἐμοῦ, μὴ
ἐγκαταλίπῃς με, μήποτε ὑψωθῶσιν. Διάψαλμα. Ἡ κεφαλὴ τοῦ 10
κυκλώματος αὐτῶν, κόπος τῶν χειλέων αὐτῶν καλύψει αὐτούς.
Πεσοῦνται ἐπ' αὐτοὺς ἄνθρακες πυρὸς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ καταβα- 11
λεῖς αὐτοὺς ἐν ταλαιπωρίαις, οὐ μὴ ὑποστῶσιν. "Ἀνὴρ γλωσσώ- 12
„δης οὐ κατευθυνθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς *„· ἄνδρα ἄδικον κακὰ θηρεύ-
σει εἰς καταφθοράν. Ἔγνων ὅτι ποιήσει κύριος τὴν κρίσιν τοῦ 13
πτωχοῦ, καὶ τὴν δίκην τῶν πενήτων. Πλὴν δίκαιοι ἐξομολογήσον- 14
ται τῷ ὀνόματί σου, καὶ κατοικήσουσιν εὐθεῖς ἐν τῷ προσώπῳ σου.

* Haec supplentur in marg.

ΡΜ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυείδ.

CXL. Κύριε πρὸς σὲ ἐκέκραξα, εἰσάκουσόν μου, πρόσχες τῇ φωνῇ
τῆς δεήσεώς μου, ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σέ. Κατευθυνθήτω ἡ 2
προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου· ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου
θυσία ἑσπερινή. Θοῦ κύριε φυλακὴν τῷ στόματί μου, καὶ θύ- 3
ραν περιοχῆς περὶ τὰ χείλη μου. Μὴ ἐκκλείνῃς τὴν καρδίαν μου 4
εἰς λόγους πονηρίας, τοῦ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις,
σὺν ἀνθρώποις ἐργαζομένοις ἀνομίαν, καὶ οὐ μὴ συνδοιάσω με-
τὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν. Παιδεύσει με δίκαιος ἐν ἐλέει καὶ ἐλέγ- 5
ξει με, ἔλαιον δὲ ἁμαρτωλοῦ μὴ λιπανάτω τὴν κεφαλήν μου.
ὅτι ἔτι καὶ ἔτι ἡ προσευχή μου ἐν ταῖς εὐδοκίαις αὐτῶν. Κατεπό- 6

θησαν ἐχόμενα πέτρας οἱ κραταιοὶ αὐτῶν· ἀκούσονται τὰ ῥήμα-
7 τά μου, ὅτι ἡδυνήθησαν *. Ὡσεὶ πάχος γῆς διαῤῥάγη ἐπὶ τῆς * 2. m. ἠδύνθησαν.
8 γῆς, διεσκορπίσθη τὰ ὀστᾶ ἡμῶν * παρὰ τὸν ᾅδην. Ὅτι πρὸς * 2. m. αὐτῶν.
σὲ κύριε κύριε οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐπὶ σὲ * ἤλπισα, μὴ ἀντανέλῃς * 2. m. σοί.
9 τὴν ψυχήν μου. Φύλαξόν με ἀπὸ παγίδος ἧς συνεστήσαντό μοι,
10 καὶ ἀπὸ σκανδάλων τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν. Πεσοῦνται ἐν
ἀμφιβλήστρῳ αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ, κατὰ μόνας εἰμὶ ἐγὼ ἕως οὗ
ἂν παρέλθω.

ΡΜΑ.

Συνέσεως τῷ Δαυεὶδ ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῷ
σπηλαίῳ προσευχή.

2 Φωνῇ μου πρὸς κύριον ἐκέκραξα, φωνῇ μου πρὸς κύριον ἐδεήθην. CXLI.
3 Ἐκχεῶ ἐναντίον αὐτοῦ τὴν δέησίν μου, τὴν θλίψιν μου ἐνώπιον
4 αὐτοῦ ἀπαγγελῶ. Ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὸ πνεῦμά μου,
5 καὶ σὺ ἔγνως τὰς τρίβους μου. Ἐν ὁδῷ ταύτῃ ᾗ ἐπορευόμην,
6 ἔκρυψάν μοι παγίδα. Κατενόουν εἰς τὰ δεξιὰ καὶ ἐπέβλεπον,
ὅτι οὐκ ἦν ὁ ἐπιγινώσκων με· ἀπώλετο φυγὴ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ οὐκ
7 ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὴν ψυχήν μου. Πρὸς σὲ κύριε ἐκέκραξα, καὶ
8 εἶπα, σὺ εἶ ἡ ἐλπίς μου, μερίς μου ἐν γῇ ζώντων. Πρόσχες πρὸς
τὴν δέησίν μου, ὅτι ἐταπεινώθην σφόδρα· ῥῦσαί με ἐκ τῶν κατα-
9 διωκόντων με, ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ. Ἐξάγαγε ἐκ φυλα-
κῆς τὴν ψυχήν μου, τοῦ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου κύριε.
Ἐμὲ ὑπομένουσιν δίκαιοι ἕως οὗ ἀνταποδῷς μοι.

ΡΜΒ.

Ψαλμὸς τῷ Δαυεὶδ ὅτε αὐτὸν ὁ υἱὸς
καταδιώκει.

Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου CXLII.
2 ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, ἐπάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου. Καὶ

μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου, ὅτι οὐ δικαιωθήσε-
ται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν. “ Ὅτι καlεδίωξεν ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχήν 3
μου * „ ἐταπείνωσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ζωήν μου· ἐκάθισέν με ἐν
σκοτεινοῖς ὡς νεκροὺς αἰῶνος. Καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμά 4
μου· ἐν ἐμοὶ ἐlαράχθη ἡ καρδία μου. Ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων, 5
καὶ ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ἐν ποιήμασιν τῶν χειρῶν
σου ἐμελέτων. Διεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς σὲ, ἡ ψυχή μου 6
ὡς γῆ ἄνυδρός σοι. Διάψαλμα. Ταχὺ εἰσάκουσόν μου κύριε, ἐξέ- 7
λιπεν τὸ πνεῦμά μου· μὴ ἀποσlρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ,
καὶ ὁμοιωθήσομαι lοῖς καlαβαίνουσιν εἰς λάκκον. Ἀκουσlὸν ποί- 8
ησόν μοι τὸ πρωῒ τὸ ἔλεός σου, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα· γνώρισόν μοι
κύριε ὁδὸν, ἐν ᾗ πορεύσομαι, ὅτι πρὸς σὲ ἦρα τὴν ψυχήν μου.
Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου κύριε, ὅτι πρὸς σὲ κατέφυγον. 9
Δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι θεός μου εἶ σὺ, τὸ 10
πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ὁδηγήσει με ἐν τῇ εὐθείᾳ. Ἕνεκα τοῦ ὀνό- 11
ματός σου κύριε ζήσεις με, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἐξάξεις ἐκ θλί-
ψεως τὴν ψυχήν μου. Καὶ ἐν τῷ ἐλέει σου ἐξολεθρεύσεις τοὺς 12
ἐχθρούς μου, καὶ ἀπολεῖς πάντας τοὺς θλείβοντας τὴν ψυχήν
μου, ὅτι δοῦλός σου εἰμὶ ἐγώ.

* Haec supplentur in marg.

ΡΜΓ.

Τῷ Δαυεὶδ πρὸς τὸν Γολιάδ.

CXLIII. Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεός μου, ὁ διδάσκων τὰς χεῖράς μου εἰς
παράταξιν, τοὺς δακτύλους μου εἰς πόλεμον. Ἔλεός μου καὶ 2
καταφυγή μου, ἀντιλήμπτωρ μου καὶ ῥύστης μου, ὑπερασπιστής
μου, καὶ ἐπ' αὐτῷ ἤλπισα, ὁ ὑποτάσσων τὸν λαόν μου ὑπ' ἐμέ.
Κύριε τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι ἐγνώσθης αὐτῷ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου 3
ὅτι λογίζῃ αὐτόν; Ἄνθρωπος ματαιότητι ὡμοιώθη, αἱ ἡμέραι 4
αὐlοῦ ὡσεὶ σκιὰ παράγουσιν. Κύριε κλεῖνον οὐρανούς σου καὶ κα- 5
τάβηθι *, ἅψαι τῶν ὀρέων καὶ καπνισθήσονlαι. Ἄσlραψον ἀσlρα- 6
πὴν καὶ σκορπιεῖς αὐτοὺς, ἐξαπόστειλον τὰ βέλη σου καὶ συν-

* l. m. καταβηθι.

7 ταράξεις αὐτούς. Ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ὕψους, ἐξελοῦ
με, καὶ ῥῦσαί με ἐξ ὑδάτων πολλῶν, ἐκ χειρὸς υἱῶν ἀλλοτρίων.
8 Ὧν τὸ στόμα ἐλάλησεν ματαιότητα, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ
9 ἀδικίας. Ὁ θεὸς ᾠδὴν καινὴν ᾄσομαί σοι, ἐν ψαλτηρίῳ δεκα-
10 χόρδῳ ψαλῶ σοι. Τῷ διδόντι τὴν σωτηρίαν τοῖς βασιλεῦσιν, τῷ
11 λυτρουμένῳ Δαυεὶδ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. Ἐκ ῥομφαίας πονηρᾶς ῥῦ-
σαί με, καὶ ἐξελοῦ με ἐκ χειρὸς υἱῶν ἀλλοτρίων· ὧν τὸ στόμα
12 ἐλάλησεν ματαιότητα, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας. Ὧν οἱ
υἱοὶ ὡς νεόφυτα ἡδρυμμένα ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν· αἱ θυγατέρες αὐ-
13 τῶν κεκαλλωπισμέναι, περικεκοσμημέναι ὡς ὁμοίωμα ναοῦ. Τὰ
ταμεῖα αὐτῶν πλήρη, ἐξερευγόμενα ἐκ τούτου εἰς τοῦτο· τὰ πρό-
14 βατα αὐτῶν πολύτοκα, πληθύνοντα ἐν ταῖς ἐξόδοις αὐτῶν. Οἱ
βόες αὐτῶν παχεῖς· οὐκ ἔστιν κατάπτωμα φραγμοῦ, οὐδὲ διέξο-
15 δος, οὐδὲ κραυγὴ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν. Ἐμακάρισαν τὸν λαὸν
ᾧ ταῦτα ἐστὶν, μακάριος ὁ λαὸς οὗ κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ.

ΡΜΔ.

Αἴνεσις τοῦ Δαυείδ.

Ὑψώσω σε ὁ θεός μου ὁ βασιλεύς μου, καὶ εὐλογήσω τὸ ὄνο- CXLIV.
2 μά σου εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Καθ' ἑκά-
3 στην ἡμέραν εὐλογήσω σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σου. Μέγας
ὁ κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα, καὶ τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ οὐκ
4 ἔστιν πέρας. Γενεὰ καὶ γενεὰ ἐπαινέσει τὰ ἔργα σου, καὶ τὴν
5 δύναμίν σου ἀπαγγελοῦσιν. Καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς δό-
ξης τῆς ἁγιωσύνης σου λαλήσουσιν, καὶ τὰ θαυμάσιά σου διη-
6 γήσονται. Καὶ τὴν δύναμιν τῶν φοβερῶν σου ἐροῦσιν, " καὶ τὴν
μεγαλωσύνην σου διηγήσομαι αὐτήν *· „ καὶ τὴν δυναστείαν σου
7 λαλήσουσιν. Μνήμην τοῦ πλήθους τῆς χρηστότητός σου ἐξερεύ-
8 ξονται, καὶ τῇ δικαιοσύνῃ σου ἀγαλλιάσονται. Οἰκτίρμων καὶ
9 ἐλεήμων ὁ κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος. Χρηστὸς κύριος
τοῖς ὑπομένουσιν, καὶ οἱ οἰκτειρμοὶ * αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα

* Haec omittuntur a 2. m.

* Ita cod. cum ει, etsi antea cum ι. 2. m.

αὐτοῦ. Ἐξομολογησάσθωσάν σοι κύριε πάντα τὰ ἔργα σου, καὶ 10
οἱ ὅσιοί σου εὐλογησάτωσάν σε. Δόξαν τῆς βασιλείας σου ἐροῦ- 11
σιν, καὶ τὴν δυναστείαν σου λαλήσουσιν. Τοῦ γνώρισαι τοῖς 12
υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὴν δυναστείαν σου, καὶ τὴν δόξαν τῆς με-
γαλοπρεπείας τῆς βασιλείας σου. Ἡ βασιλεία σου βασιλεία 13
πάντων τῶν αἰώνων, καὶ ἡ δεσποτεία σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ
γενεᾷ. Πιστὸς κύριος ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ, καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι 14
τοῖς ἔργοις αὐτοῦ· ὑποστηρίζει κύριος πάντας τοὺς καταπίπτον-
τας, καὶ ἀνορθοῖ πάντας τοὺς κατεῤῥαγμένους. Οἱ ὀφθαλμοὶ 15
πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσιν, καὶ σὺ δίδως τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν
εὐκαιρίᾳ. Ἀνοίγεις σὺ τὰς χεῖράς σου, καὶ ἐμπιπλᾷς πᾶν ζῶον 16
εὐδοκίας. Δίκαιος κύριος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ὅσιος 17
ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. Ἐγγὺς κύριος πᾶσιν τοῖς ἐπικα- 18
* Ita heic cod. λουμένοις αὐτὸν, πᾶσι * τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ.
Θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιήσει, καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν 19
ἐπακούσεται, καὶ σώσει αὐτούς. Φυλάσσει κύριος πάντας τοὺς 20
* 2. m. ἐξολοθ. ἀγαπῶντας αὐτὸν, καὶ πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐξολεθρεύσει *.
Αἴνεσιν κυρίου λαλήσει τὸ στόμα μου, καὶ εὐλογείτω πᾶσα σὰρξ 21
τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ
αἰῶνος.

ΡΜΕ.

Ἀλληλούϊα. Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

CXLV. Αἴνει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον. Αἰνέσω κύριον ἐν ζωῇ μου, ψα- 2
λῶ τῷ θεῷ μου ἕως ὑπάρχω. Μὴ πεποίθατε ἐπ' ἄρχοντας καὶ 3
ἐφ' υἱοὺς ἀνθρώπων, οἷς οὐκ ἔστιν σωτηρία. Ἐξελεύσεται τὸ 4
πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ ἀπολοῦνται πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν. Μακάριος οὗ 5
ὁ θεὸς Ἰακὼβ βοηθὸς, ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ.
Τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν καὶ πάντα 6
τὰ ἐν αὐτοῖς· τὸν φυλάσσοντα ἀλήθειαν εἰς τὸν αἰῶνα. Ποιοῦν- 7

τα κρῖμα τοῖς ἀδικουμένοις, διδόντα τροφὴν τοῖς πεινῶσιν· κύριος
8 λύει πεπεδημένους. Κύριος ἀνορθοῖ κατεῤῥαγμένους· κύριος σοφοῖ
9 τυφλούς· κύριος ἀγαπᾷ δικαίους. Κύριος φυλάσσει τοὺς προση-
λύτους, ὀρφανὸν καὶ χήραν ἀναλήμψεται, καὶ ὁδὸν ἁμαρτωλῶν
10 ἀφανιεῖ. Βασιλεύσει κύριος εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ θεός σου Σειὼν εἰς
γενεὰν καὶ γενεάν.

ΡΜϛ.

Ἀλληλούïα. Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

Αἰνεῖτε τὸν κύριον ὅτι ἀγαθὸν ψαλμὸς, τῷ θεῷ ἡμῶν ἡδυνθείη CXLVI.
2 αἴνεσις. Οἰκοδομῶν Ἱερουσαλὴμ ὁ κύριος, καὶ τὰς διασπορὰς τοῦ
3 Ἰσραὴλ ἐπισυνάξει. Ὁ ἰώμενος τοὺς συντετριμμένους τὴν καρ-
4 δίαν, καὶ δεσμεύων τὰ συντρίμματα αὐτῶν. Ὁ ἀριθμῶν πλήθη
5 ἄστρων, καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν. Μέγας ὁ κύριος ἡμῶν,
καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, καὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ οὐκ ἔστιν
6 ἀριθμός. Ἀναλαμβάνων πραεῖς ὁ κύριος, ταπεινῶν δὲ ἁμαρτω-
7 λοὺς ἕως τῆς γῆς. Ἐξάρξατε τῷ κυρίῳ ἐν ἐξομολογήσει, ψά-
8 λατε τῷ θεῷ ἡμῶν ἐν κιθάρᾳ. Τῷ περιβάλλοντι τὸν οὐρανὸν ἐν
νεφέλαις, τῷ ἑτοιμάζοντι τῇ γῇ ὑετόν· τῷ ἐξανατέλλοντι ἐν ὄρε-
9 σι χόρτον, καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ διδόντι
τοῖς κτήνεσι τροφὴν αὐτῶν, καὶ τοῖς νοσσοῖς τῶν κοράκων τοῖς
10 ἐπικαλουμένοις αὐτόν. Οὐκ ἐν τῇ δυναστείᾳ τοῦ ἵππου θελήσει,
11 οὐδὲ ἐν ταῖς κνήμαις τοῦ ἀνδρὸς εὐδοκεῖ. Εὐδοκεῖ κύριος ἐν τοῖς
φοβουμένοις αὐτὸν, καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ τὸ ἔλεος
αὐτοῦ.

ΡΜΖ.

Ἀλληλούïα. Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

2 Ἐπαίνει Ἱερουσαλὴμ τὸν κύριον, αἴνει τὸν θεόν σου Σειών. Ὅτι CXLVII.
ἐνίσχυσεν τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν σου, εὐλόγησεν τοὺς υἱούς σου

ἐν σοί. Ὁ τιθεὶς τὰ ὅριά σου εἰρήνην, καὶ στέαρ πυροῦ ἐμπι- 3
πλῶν σε. Ὁ ἀποστέλλων τὸ λόγιον αὐτοῦ τῇ γῇ, ἕως τάχους 4
δραμεῖται ὁ λόγος αὐτοῦ. Τοῦ διδόντος χιόνα ὡσεὶ ἔριον, ὁμί- 5
χλην ὡσεὶ σποδὸν πάσσοντος. Βάλλοντος κρύσταλλον αὐτοῦ ὡσεὶ 6
ψωμοὺς, κατὰ πρόσωπον ψύχους αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; Ἀπο- 7
στελεῖ τὸν λόγον αὐτοῦ, καὶ τήξει αὐτά· πνεύσει τὸ πνεῦμα αὐ-
τοῦ, καὶ ῥυήσεται ὕδατα. Ἀπαγγέλλων τὸν λόγον αὐτοῦ τῷ 8
Ἰακὼβ, δικαιώματα καὶ κρίματα αὐτοῦ τῷ Ἰσραήλ. Οὐκ ἐποίη- 9
σεν οὕτως παντὶ ἔθνει, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ οὐκ ἐδήλωσεν αὐτοῖς.

ΡΜΗ.

Ἀλληλούϊα. Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου.

CXLVIII. Αἰνεῖτε τὸν κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς ὑψί-
στοις. Αἰνεῖτε αὐτὸν πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, αἰνεῖτε αὐτὸν 2
πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἥλιος καὶ σελήνη, αἰ- 3
νεῖτε αὐτὸν πάντα τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς. Αἰνεῖτε αὐτὸν οἱ οὐ- 4
ρανοὶ τῶν οὐρανῶν, καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν. Αἰ- 5
νεσάτωσαν τὸ ὄνομα κυρίου, ὅτι αὐτὸς εἶπεν καὶ ἐγενήθησαν, αὐ-
τὸς ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθησαν. Ἔστησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ 6
εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· πρόσταγμα ἔθετο, καὶ οὐ παρελεύ-
σεται. Αἰνεῖτε τὸν κύριον ἐκ τῆς γῆς, δράκοντες καὶ πᾶσαι ἄβυσ- 7
σοι. Πῦρ, χάλαζα, χιὼν, κρύσταλλος, πνεῦμα καταιγίδος, 8
τὰ ποιοῦντα τὸν λόγον αὐτοῦ. Τὰ ὄρη καὶ πάντες βουνοὶ, ξύ- 9
λα καρποφόρα καὶ πᾶσαι κέδροι. Τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτή- 10
νη, ἑρπετὰ καὶ πετεινὰ πτερωτά. Βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ πάντες 11
λαοὶ, ἄρχοντες καὶ πάντες κριταὶ γῆς. Νεανίσκοι καὶ παρθέ- 12
νοι, πρεσβύται μετὰ νεωτέρων. Αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα κυρίου, 13
ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνου· ἡ ἐξομολόγησις αὐτοῦ ἐπὶ γῆς
καὶ οὐρανοῦ. Καὶ ὑψώσει κέρας λαοῦ αὐτοῦ· " ὕμνος πᾶσι τοῖς 14
ὁσίοις αὐτοῦ * ", τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λαῷ ἐγγίζοντι αὐτῷ.

* Haec supplentur in marg.

ΡΜΘ.

Ἀλληλούϊα.

Ἄσατε τῷ κυρίῳ ᾆσμα καινὸν, ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ CXLIX.
2 ὁσίων. Εὐφρανθήτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, καὶ υἱοὶ
3 Σειὼν ἀγαλλιάσθωσαν ἐπὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν. Αἰνεσάτωσαν τὸ
ὄνομα αὐτοῦ ἐν χορῷ, ἐν τυμπάνῳ καὶ ψαλτηρίῳ ψαλάτωσαν
4 αὐτῷ. Ὅτι εὐδοκεῖ κύριος ἐν λαῷ αὐτοῦ, καὶ ὑψώσει πραεῖς ἐν
5 σωτηρίᾳ. Καυχήσονται ὅσιοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ
6 τῶν κοιτῶν αὐτῶν. Αἱ ὑψώσεις τοῦ θεοῦ ἐν λάρυγγι αὐτῶν, καὶ
7 ῥομφαῖαι δίστομοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. Τοῦ ποιῆσαι ἐκδίκη-
8 σιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἐλεγμοὺς ἐν τοῖς λαοῖς. Τοῦ δῆσαι τοὺς βα-
σιλεῖς αὐτῶν ἐν πέδαις, καὶ τοὺς ἐνδόξους αὐτῶν ἐν χειροπέδαις
9 σιδηραῖς. Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον, δόξα αὕτη
ἐστὶν πᾶσι τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ.

ΡΝ.

Ἀλληλούϊα.

Αἰνεῖτε τὸν θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν στε- CL.
2 ρεώματι δυνάμεως αὐτοῦ. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις
αὐτοῦ, αἰνεῖτε αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ.
3 Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ
4 κιθάρᾳ. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν
5 χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις, αἰ-
6 νεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν
κύριον. Ἀλληλούϊα.

ΒΙΒΛΟΣ
ΨΑΛΜΩΝ ΡΝ.

Οὗτος ὁ ψαλμὸς ἰδιόγραφος εἰς Δαυεὶδ καὶ ἔξωθεν τοῦ ἀριθμοῦ, ὅτε ἐμονομάχησεν τῷ Γολιάδ.

Μικρὸς ἤμην ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ νεώτερος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου, ἐποίμαινον τὰ πρόβατα τοῦ πατρός μου. Αἱ χεῖρές μου ἐποίησαν ὄργανον, καὶ οἱ δάκτυλοί μου ἥρμοσαν ψαλτήριον. Καὶ τίς ἀναγγελεῖ τῷ κυρίῳ μου; αὐτὸς κύριος, αὐτὸς εἰσακούει. Αὐτὸς ἐξαπέστειλεν τὸν ἀγγέλον αὐτοῦ, καὶ ἦρέν με ἐκ τῶν προβάτων τοῦ πατρός μου, καὶ ἔχρεισέν με ἐν τῷ ἐλαίῳ τῆς χρείσεως αὐτοῦ. Οἱ ἀδελφοί μου καλοὶ καὶ μεγάλοι, καὶ οὐκ εὐδόκησεν ἐν αὐτοῖς κύριος. Ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν τῷ ἀλλοφύλῳ, καὶ ἐπικατηράσατό με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ σπασάμενος τὴν παρ' αὐτοῦ μάχαιραν, ἀπεκεφάλισα αὐτὸν, καὶ ἦρα ὄνειδος ἐξ υἱῶν Ἰσραήλ.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ.

ΚΕΦ. Α.

1 Παροιμίαι Σαλωμῶντος υἱοῦ Δαυεὶδ, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἰσ- CAP. I. A
2 ραὴλ. Γνῶναι σοφίαν καὶ παιδείαν, νοῆσαί τε λόγους φρονήσεως.
3 Δέξασθαί τε στροφὰς λόγων, νοῆσαί τε δικαιοσύνην ἀληθῆ, καὶ
4 κρῖμα κατευθύνειν. Ἵνα δῷ ἀκάκοις πανουργίαν, παιδὶ δὲ νέῳ
5 αἴσθησίν τε καὶ ἔννοιαν. Τῶνδε γὰρ ἀκούσας σοφὸς σοφώτερος
6 ἔσται, ὁ δὲ νοήμων κυβέρνησιν κτήσεται. Νοήσει τε παραβολὴν
καὶ σκοτεινὸν λόγον, ῥήσεις τε σοφῶν καὶ αἰνίγματα.
7 Ἀρχὴ σοφίας φόβος κύριου, σύνεσις δὲ ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς B
ποιοῦσιν αὐτήν· εὐσέβεια δὲ εἰς θεὸν ἀρχὴ αἰσθήσεως, σοφίαν δὲ
8 καὶ παιδείαν ἀσεβεῖς ἐξουθενήσουσιν. Ἄκουε υἱὲ παιδείαν πα- Γ
9 τρός σου, καὶ μὴ ἀπώσῃ θεσμοὺς μητρός σου. Στέφανον γὰρ χα-
10 ρίτων δέξῃ σῇ κορυφῇ, καὶ κλοιὸν χρύσεον περὶ σῷ τραχήλῳ. Υἱὲ
μή σε πλανήσωσιν ἄνδρες ἀσεβεῖς, μὴ δὲ βουληθῇς ἐὰν παρακα-
11 λέσωσί σε, λέγοντες. Ἐλθὲ μεθ' ἡμῶν, κοινώνησον αἵματος, κρύ-
12 ψωμεν δὲ εἰς γῆν ἄνδρα δίκαιον ἀδίκως. Καταπίωμεν δὲ αὐτὸν
13 ὥσπερ ᾅδης ζῶντα, καὶ ἄρωμεν αὐτοῦ τὴν μνήμην ἐκ γῆς. Τὴν
κτῆσιν αὐτοῦ τὴν πολυτελῆ καταλαβώμεθα, πλήσωμεν δὲ οἴκους
14 ἡμετέρους σκύλων. Τὸν δὲ σὸν κλῆρον βάλε ἐν ἡμῖν, κοινὸν δὲ
βαλάντιον κτησώμεθα πάντες καὶ μαρσίππιον ἓν γενηθήτω ἡμῖν.
15 Μὴ πορευθῇς ἐν ὁδῷ μετ' αὐτῶν, ἔκκλεινον δὲ τὸν πόδα σου ἐκ
* 17 τῶν τρίβων αὐτῶν. Οὐ γὰρ ἀδίκως ἐκτείνεται δίκτυα πτερωτοῖς. * v. 16. desideratur in cod. vat. et ed. sixt.
18 Αὐτοὶ γὰρ οἱ φόνου μετέχοντες θησαυρίζουσιν ἑαυτοῖς κακά· ἡ
19 δὲ καταστροφὴ ἀνδρῶν παρανόμων κακή. Αὗται αἱ ὁδοί εἰσιν
πάντων τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα· τῇ γὰρ ἀσεβείᾳ τὴν ἑαυτῶν
ψυχὴν ἀφαιροῦνται.
20 Σοφία ἐν ἐξόδοις ὑμνεῖται, ἐν δὲ πλατείαις παῤῥησίαν ἄγει. Δ
21 Ἐπ' ἄκρων δὲ τειχέων κηρύσσεται, ἐπὶ δὲ πύλαις δυναστῶν παρ-

I εδρεύει, ἐπὶ δὲ πύλαις πόλεως θαῤῥοῦσα λέγει. Ὅσον ἂν χρόνον 22
ἄκακοι ἔχωνται τῆς δικαιοσύνης, οὐκ αἰσχυνθήσονται· οἱ δὲ ἄφρο-
νες τῆς ὕβρεως ὄντες ἐπιθυμηταὶ, ἀσεβεῖς γενόμενοι ἐμείσησαν αἴ-
σθησιν, καὶ ὑπεύθυνοι ἐγένοντο ἐλέγχοις. Ἰδοὺ προήσομαι ὑμῖν 23
ἐμῆς πνοῆς ῥῆσιν, διδάξω δὲ ὑμᾶς τὸν ἐμὸν λόγον. Ἐπειδὴ ἐκά- 24
λουν, καὶ οὐχ ὑπηκούσατε· καὶ ἐξέτεινον λόγους, καὶ οὐ προσεί-
χετε. Ἀλλὰ ἀκύρους ἐποιεῖτε ἐμὰς βουλὰς, τοῖς δὲ ἐμοῖς ἐλέγ- 25
χοις ἠπειθήσατε. Τοιγαροῦν κἀγὼ τῇ ὑμετέρᾳ ἀπωλείᾳ ἐπιγε- 26
λάσομαι, καταχαροῦμαι δὲ ἡνίκα ἀνέρχηται ὑμῖν ὄλεθρος. Καὶ 27
ὡς ἂν ἀφίκηται ὑμῖν ἄφνω θόρυβος, ἡ δὲ καταστροφὴ ὁμοίως
καταιγίδι παρῇ, καὶ ὅταν ἔρχηται ὑμῖν θλίψις καὶ πολιορκία,
ἢ ὅταν ἔρχηται ὑμῖν ὄλεθρος. Ἔσται γὰρ ὅταν ἐπικαλέσησθέ με, 28
ἐγὼ δὲ οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν· ζητήσουσίν με κακοὶ, καὶ οὐχ εὑ-
ρήσουσιν. Ἐμείσησαν γὰρ σοφίαν, τὸν δὲ λόγον τοῦ κυρίου οὐ 29
προείλαντο. Οὐδὲ ἤθελον ἐμαῖς προσέχειν βουλαῖς, ἐμυκτήριζον 30
δὲ ἐμοὺς ἐλέγχους. Τοιγαροῦν ἔδονται τῆς ἑαυτῶν ὁδοῦ τοὺς καρ- 31
ποὺς, καὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσεβείας πλησθήσονται. Ἀνθ᾽ ὧν γὰρ ἠδί- 32
κουν νηπίους, φονευθήσονται, καὶ ἐξετασμὸς ἀσεβεῖς ὀλεῖ. Ὁ δὲ 33
ἐμοῦ ἀκούων κατασκηνώσει ἐπ᾽ ἐλπίδι, καὶ ἡσυχάσει ἀφόβως ἀπὸ
παντὸς κακοῦ.

ΚΕΦ. Β.

CAP. II. E Υἱὲ ἐὰν δεξάμενος ῥῆσιν ἐμῆς ἐντολῆς κρύψῃς παρὰ σεαυτῷ. 1
Ὑπακούσεται σοφίας τὸ οὖς σου, καὶ παραβαλεῖς καρδίαν σου 2
εἰς σύνεσιν, παραβαλεῖς δὲ αὐτὴν ἐπὶ νουθέτησιν τῷ υἱῷ σου.
Ἐὰν γὰρ τὴν σοφίαν ἐπικαλέσῃ, καὶ τῇ συνέσει δῷς φωνήν σου, 3
" τὴν δὲ αἴσθησιν ζητήσῃς μεγάλῃ φωνῇ * „ Καὶ ἐὰν ζητήσῃς 4
αὐτὴν ὡς ἀργύριον, καὶ ὡς θησαυροὺς ἐξεραυνήσῃς αὐτήν. Τότε 5
συνήσεις φόβον κυρίου, καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ εὑρήσεις. Ὅτι κύριος 6
δίδωσιν σοφίαν, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ γνῶσις καὶ σύνεσις.
Καὶ θησαυρίζει τοῖς κατορθοῦσι σωτηρίαν, ὑπερασπιεῖ τὴν πο- 7

* Haec sunt in marg. a 2. m.

8 ρείαν αὐτῶν. Τοῦ φυλάξαι ὁδοὺς δικαιωμάτων, καὶ ὁδὸν εὐλα- Π.
9 βουμένων αὐτὸν διαφυλάξει. Τότε συνήσεις δικαιοσύνην καὶ κρῖ-
10 μα, καὶ κατορθώσεις πάντας ἄξονας ἀγαθούς. Ἐὰν γὰρ ἔλθῃ ἡ
σοφία εἰς τὴν διάνοιαν, ἡ δὲ αἴσθησις τῇ σῇ ψυχῇ καλὴ εἶναι δόξῃ.
11 Βουλὴ καλὴ φυλάξει σε, ἔννοια δὲ ὁσία τηρήσει σε. Ἵνα ῥύση-
12 ταί σε ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς καὶ ἀπὸ ἀνδρὸς λαλοῦντος μηδὲν πιστόν.
13 Ὦ οἱ ἐγκαταλείποντες ὁδοὺς εὐθείας τοῦ πορεύεσθαι ἐν ὁδοῖς σκό- ς
14 τους. Οἱ εὐφραινόμενοι ἐπὶ κακοῖς, καὶ χαίροντες ἐπὶ διαστοφῇ
15 κακῇ. Ὧν αἱ τρίβοι σκολιαὶ, καὶ καμπύλαι αἱ τροχείαι * αὐ- * Ita cod. non τροχιαί.
16 τῶν. Τοῦ μακράν σε ποιῆσαι ἀπὸ ὁδοῦ εὐθείας, καὶ ἀλλότριον
17 τῆς δικαίας γνώμης. Υἱὲ μή σε καταλάβῃ κακὴ βουλὴ, ἡ ἀπο- Ζ
λείπουσα διδασκαλίαν νεότητος, καὶ διαθήκην θείαν ἐπιλελησμένη.
18 Ἔθετο γὰρ παρὰ τῷ θανάτῳ τὸν οἶκον αὐτῆς, καὶ παρὰ τῷ ᾅδῃ
19 μετὰ τῶν γηγενῶν τοὺς ἄξονας αὐτῆς. Πάντες οἱ πορευόμενοι ἐν
αὐτῇ οὐκ ἀναστρέψουσιν, οὐδὲ μὴ καταλάβωσιν τρίβους εὐθείας·
20 οὐ γὰρ καταλαμβάνονται ὑπὸ ἐνιαυτῶν ζωῆς. Εἰ γὰρ ἐπορεύοντο
21 τρίβους ἀγαθὰς, εὕροσαν ἂν τρίβους δικαιοσύνης λείους. Ὅτι εὐ- Η
θεῖς κατασκηνώσουσιν γῆν, καὶ ὅσιοι ὑπολειφθήσονται ἐν αὐτῇ.
22 Ὁδοὶ ἀσεβῶν ἐκ γῆς ὀλοῦνται, οἱ δὲ παράνομοι ἐξωσθήσονται
ἀπ' αὐτῆς.

ΚΕΦ. Γ.

1 Υἱὲ ἐμῶν νομίμων μὴ ἐπιλανθάνου, τὰ δὲ ῥήματά μου τηρεί- CAP. III. Θ
2 τω σὴ καρδία. Μῆκος γὰρ βίου καὶ ἔτη ζωῆς καὶ εἰρήνην προσ-
3 θήσουσίν σοι. Ἐλεημοσύναι καὶ πίστεις μὴ ἐκλειπέτωσάν σε· ἄφα-
4 ψαι δὲ αὐτὰς ἐπὶ σῷ τραχήλῳ, καὶ εὑρήσεις χάριν. Καὶ προ-
5 νοοῦ καλὰ ἐνώπιον κυρίου καὶ ἀνθρώπων. Ἴσθι πεποιθὼς ἐν ὅλῃ
6 τῇ καρδίᾳ ἐπὶ θεῷ, ἐπὶ δὲ σῇ σοφίᾳ μὴ ἐπαίρου. Πάσαις ὁδοῖς
7 σου γνώριζε αὐτὴν, ἵνα ὀρθοτομῇ τὰς ὁδούς σου. Μὴ ἴσθι φρό-
νιμος παρὰ σεαυτῷ, φοβοῦ δὲ τὸν θεὸν, καὶ ἔκκλεινε ἀπὸ παντὸς
8 κακοῦ. Τότε ἴασις ἔσται τῷ σώματί σου, καὶ ἐπιμέλεια τοῖς

III. ὀστέοις σου. Τίμα τὸν κύριον ἀπὸ σῶν δικαίων πόνων, καὶ ἀπάρ- 9
χου αὐτῷ ἀπὸ σῶν καρπῶν δικαιοσύνης. Ἵνα πίμπληται τὰ τα- 10
μεῖα σου πλησμονῆς σίτῳ, οἴνῳ δὲ αἱ ληνοί σου ἐκβλύζωσιν.
Υἱὲ μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυρίου, μὴ δὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγ- 11
χόμενος. Ὃν γὰρ ἀγαπᾷ κύριος ἐλέγχει, μαστιγοῖ δὲ πάντα 12
υἱὸν ὃν παραδέχεται.

I Μακάριος ἄνθρωπος ὃς εὗρεν σοφίαν, καὶ θνητὸς ὃς εἶδεν 13
φρόνησιν. Κρεῖττον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι, ἢ χρυσίου καὶ ἀρ- 14
γυρίου θησαυρούς. Τιμιωτέρα δέ ἐστιν λίθων πολυτελῶν, οὐκ 15
ἀντιτάξεται αὐτῇ οὐδὲν πονηρόν· εὔγνωστός ἐστιν πᾶσιν τοῖς ἐγ-
γίζουσιν αὐτῇ, πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστιν. Μῆκος γὰρ 16
βίου καὶ ἔτη ζωῆς ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῆς, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῆς
πλοῦτος καὶ δόξα· ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιο-
σύνη, νόμοι δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ. Αἱ ὁδοὶ αὐτῆς 17
ὁδοὶ καλαὶ, καὶ πάντες οἱ τρίβοι αὐτῆς ἐν εἰρήνῃ. Ξύλον ζωῆς 18
ἐστι πᾶσι τοῖς ἀντεχομένοις αὐτῆς, καὶ τοῖς ἐπερειδομένοις ἐπ'
αὐτὴν ὡς ἐπὶ κύριον ἀσφαλῆ. Ὁ θεὸς τῇ σοφίᾳ ἐθεμελίωσεν τὴν 19
γῆν, ἡτοίμασεν δὲ οὐρανοὺς φρονήσει. Ἐν αἰσθήσει ἄβυσσοι ἐῤῥά- 20
γησαν, νέφη δὲ ἐῤῥύησαν δρόσους.

Υἱὲ μὴ παραρυῇς, τήρησον δὲ ἐμὴν βουλὴν καὶ ἔννοιαν. Ἵνα 21 22
ζήσῃ ἡ ψυχή σου, καὶ χάρις ᾖ περὶ σῷ τραχήλῳ· ἔσται δὲ ἴασις
ταῖς σαρξί σου, καὶ ἐπιμέλεια τοῖς σοῖς ὀστέοις. Ἵνα πορεύῃ 23
πεποιθὼς ἐν εἰρήνῃ πάσας τὰς ὁδούς σου, ὁ δὲ πούς σου οὐ μὴ
προσκόψῃ. Ἐὰν γὰρ κάθῃ, ἄφοβος ἔσῃ· ἐὰν δὲ καθεύδῃς, ἡδέως 24
ὑπνώσεις. Καὶ οὐ φοβηθήσῃ πτόησιν ἐπελθοῦσαν, οὐδὲ ὁρμὰς ἀσε- 25
βῶν ἐπερχομένας. Ὁ γὰρ κύριος ἔσται ἐπὶ πασῶν ὁδῶν σου, καὶ 26
IA ἐρείσει σὸν πόδα ἵνα μὴ σαλευθῇς. Μὴ ἀπόσχῃ εὖ ποιεῖν ἐνδεῆ, 27
ἡνίκα ἂν ἔχῃ ἡ χείρ σου βοηθεῖν. Μὴ εἴπῃς, ἐπανελθὼν ἐπάνη- 28
κε, αὔριον δώσω, δυνατοῦ σου ὄντος εὐποιεῖν· οὐ γὰρ οἶδας τί
IB τέξεται ἡ ἐπιοῦσα. Μὴ τεκτήνῃ ἐπὶ σὸν φίλον κακὰ, παροικοῦν- 29
τα καὶ πεποιθότα ἐπὶ σοί. Μὴ φιλεχθρήσῃς πρὸς ἄνθρωπον μά- 30
IΓ την, μήτι σε ἐργάσηται κακόν. Μὴ κτήσῃ κακῶν ἀνδρῶν ὀνείδη, 31

32 μὴ δὲ ζηλώσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. Ἀκάθαρτος γὰρ ἔναντι κυρίου ΙΓ
33 πᾶς παράνομος, ἐν δὲ δικαίοις οὐ συνεδριάζει. Κατάρα θεοῦ ἐν ΙΔ
34 οἴκοις ἀσεβῶν, ἐπαύλεις δὲ δικαίων εὐλογοῦνται. Κύριος ὑπε- ΙΕ
35 ρηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. Δόξαν σο- Ις
φοὶ κληρονομήσουσιν, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὕψωσαν ἀτιμίαν.

ΚΕΦ. Δ.

1 Ἀκούσατε παῖδες παιδείαν πατρὸς, καὶ προσέχετε γνῶναι CAP. IV ΙΖ
2 ἔννοιαν. Δῶρον γὰρ ἀγαθὸν δωροῦμαι ὑμῖν, τὸν ἐμὸν νόμον μὴ
3 ἐγκαταλίπητε. Υἱὸς γὰρ ἐγενόμην κἀγὼ πατρὶ ὑπήκοος, καὶ
4 ἀγαπώμενος ἐν προσώπῳ μητρός. Οἳ ἔλεγον καὶ ἐδίδασκόν με,
* ἐρειδέτω ὁ ἡμέτερος λόγος εἰς σὴν καρδίαν· φύλασσε ἐντολὰς, ΙΗ
6 μὴ ἐπιλάθῃ· μὴ δὲ παρίδῃς ῥῆσιν ἐμοῦ στόματος. Μὴ δὲ ἐγκατα-
* λίπῃς αὐτὴν, καὶ ἀνθέξεταί σου· ἐράσθητι αὐτῆς, καὶ τηρήσει
8 σε. Περιχαράκωσον αὐτὴν, καὶ ὑψώσει σε· τίμησον αὐτὴν, ἵνα
9 σε περιλάβῃ. Ἵνα δῷ τῇ σῇ κεφαλῇ στέφανον χαρίτων, στε-
10 φάνῳ δὲ τρυφῆς ὑπερασπίσῃ σου. Ἄκουε υἱὲ καὶ δέξαι ἐμοὺς ΙΘ
λόγους, καὶ πληθυνθήσεται ἔτη ζωῆς σου, ἵνα σοι γένωνται πολ-
11 λαὶ ὁδοὶ βίου. Ὁδοὺς γὰρ σοφίας διδάσκω σε, ἐμβιβάζω δὲ
12 σε τροχείαις ὀρθαῖς. Ἐὰν γὰρ πορεύῃ, οὐ συνκλεισθήσεταί σου
13 τὰ διαβήματα· ἐὰν δὲ τρέχῃς, οὐ κοπιάσεις. Ἐπιλαβοῦ ἐμῆς
παιδείας, μὴ ἀφῇς, ἀλλὰ φύλαξον αὐτὴν σεαυτῷ εἰς ζωήν σου.
14 Ὁδοὺς ἀσεβῶν μὴ ἐπέλθῃς, μὴ δὲ ζηλώσῃς ὁδοὺς παρανόμων. Ἐν
15 ᾧ ἂν τόπῳ στρατοπεδεύσωσιν, μὴ ἐπέλθῃς ἐκεῖ, ἔκκλεινον δὲ ἀπ'
16 αὐτῶν καὶ παράλλαξον. Οὐ γὰρ μὴ ὑπνώσωσιν, ἐὰν μὴ κακο-
17 ποιήσωσιν, ἀφῄρηται ὁ ὕπνος αὐτῶν, καὶ οὐ κοιμῶνται. Οἵδε γὰρ
18 σειτοῦνται σεῖτα ἀσεβείας, οἴνῳ δὲ παρανόμῳ μεθύσκονται. Αἱ
δὲ ὁδοὶ τῶν δικαίων ὁμοίως φωτὶ λάμπουσιν, προπορεύονται καὶ
19 φωτίζουσιν, ἕως κατορθώσῃ ἡ ἡμέρα. Αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν ἀσεβῶν
20 σκοτειναὶ, οὐκ οἴδασιν πῶς προσκόπτουσιν. Υἱὲ ἐμῇ ῥήσει πρόσ- Κ
21 εχε, τοῖς δὲ ἐμοῖς λόγοις παράβαλε σὸν οὖς. Ὅπως μὴ ἐκλεί-

IV. πωσίν σε αἱ πηγαί σου, φύλασσε αὐτὰς ἐν καρδίᾳ. Ζωὴ γάρ 22
* Cod. αὐτό. ἐστιν τοῖς εὑρίσκουσιν αὐτὰς *, καὶ πάσῃ σαρκὶ ἴασις. Πάσῃ φυ- 23
λακῇ τήρει σὴν καρδίαν, ἐκ γὰρ τούτων ἔξοδοι ζωῆς. Περίελε 24
σεαυτοῦ σκολιὸν στόμα, καὶ ἄδικα χείλη ἀπὸ σοῦ μακρὰν ἄπω-
σαι. Οἱ ὀφθαλμοί σου ὀρθὰ βλεπέτωσαν, τὰ δὲ βλέφαρά σου 25
νευέτω δίκαια. Ὀρθὰς τροχείας ποίει σοῖς ποσὶν, καὶ τὰς ὁδούς 26
σου κατεύθυνε. Μὴ ἐκκλείνῃς εἰς τὰ δεξιὰ, μὴ δὲ εἰς τὰ ἀριστε- 27
ρὰ, ἀπόστρεψον δὲ σὸν πόδα ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς· ὁδοὺς γὰρ τὰς ἐκ
δεξιῶν οἶδεν ὁ θεὸς, διεστραμμέναι δέ εἰσιν αἱ ἐξ ἀριστερῶν·
αὐτὸς δὲ ὀρθὰς ποιήσει τὰς τροχείας σου, τὰς δὲ πορείας σου ἐν
εἰρήνῃ προάξει.

ΚΕΦ. Ε.

CAP. V. ΚΑ Υἱὲ ἐμῇ σοφίᾳ πρόσεχε, ἐμοῖς δὲ λόγοις παράβαλλε σὸν οὖς. 1
Ἵνα φυλάξῃς ἔννοιαν ἀγαθὴν· αἴσθησις δὲ ἐμῶν χειλέων ἐντέλ- 2
λεταί σοι. Μὴ πρόσεχε φαύλῃ γυναικί· μέλι γὰρ ἀποστάζει 3
ἀπὸ χειλέων γυναικὸς πόρνης, ἣ πρὸς καιρὸν λιπαίνει σὸν φά-
ρυγγα. Ὕστερον μέντοι πικρότερον χολῆς εὑρήσεις, καὶ ἠκονη- 4
μένον μᾶλλον μαχαίρας διστόμου. Τῆς γὰρ ἀφροσύνης οἱ πό- 5
δες κατάγουσιν τοὺς χρωμένους αὐτῇ μετὰ θανάτου εἰς τὸν ᾅδην,
τὰ δὲ ἴχνη αὐτῆς οὐκ ἐρείδεται. Ὁδοὺς γὰρ ζωῆς οὐκ ἐπέρχε- 6
ται, σφαλεραὶ δὲ αἱ τροχείαι αὐτῆς, καὶ οὐκ εὔγνωστοι. Νῦν 7
οὖν υἱὲ ἄκουέ μου, καὶ μὴ ἀκύρους ποιήσῃς ἐμοὺς λόγους. Μα- 8
κρὰν ποίησον ἀπ' αὐτῆς σὴν ὁδόν· μὴ ἐγγίσῃς πρὸς θύραις οἴκων
αὐτῆς. Ἵνα μὴ πρόῃ ἄλλοις ζωήν σου, καὶ σὸν βίον ἀνελεή- 9
μοσιν. Ἵνα μὴ πλησθῶσιν ἀλλότριοι σῆς ἰσχύος, οἱ δὲ σοὶ πό- 10
νοι εἰς οἴκους ἀλλοτρίων ἔλθωσιν. Καὶ μεταμεληθήσῃ ἐπ' ἐσχά- 11
των, ἡνίκα ἂν κατατριβῶσιν σάρκες σώματός σου. Καὶ ἐρεῖς, 12
πῶς ἐμείσησα παιδείαν, καὶ ἐλέγχους ἐξέκλεινεν ἡ καρδία μου;
Οὐκ ἤκουον φωνὴν παιδεύοντός με καὶ διδάσκοντός με, οὐδὲ παρ- 13
έβαλλον τὸ οὖς μου. Παρ' ὀλίγον ἐγενόμην ἐν παντὶ κακῷ, 14

15 ἐν μέσῳ ἐκκλησίας καὶ συναγωγῆς. Πεῖνε ὕδατα ἀπὸ σῶν ἀγ- V. ΚΒ
16 γείων, καὶ ἀπὸ σῶν φρεάτων πηγῆς. Μὴ ὑπερεκχείσθω σοι ὕδα-
τα ἐκ τῆς σῆς πηγῆς, εἰς δὲ σὰς πλατείας διαπορευέσθω τὰ σὰ
17 ὕδατα. Ἔστω σοι μόνα * ὑπάρχοντα, καὶ μηδεὶς ἀλλότριος με- * In cod pro μόνῳ.
18 τασχέτω σοι. Ἡ πηγή σου τοῦ ὕδατος ἔστω σοι ἰδία, καὶ συν-
19 ευφραίνου μετὰ γυναικὸς τῆς ἐκ νεότητός σου. Ἔλαφος φιλίας
καὶ πῶλος σῶν χαρίτων ὁμιλείτω * σοι, ἡ δὲ ἰδία ἡγείσθω σου * 2. m. ὁμιλ.
καὶ συνέστω σοι ἐν παντὶ καιρῷ· ἐν γὰρ τῇ ταύτης φιλίᾳ συν-
20 περιφερόμενος πολλοστὸς ἔσῃ. Μὴ πολὺς ἴσθι πρὸς ἀλλοτρίαν,
21 μὴ δὲ συνέρχου ἀγκάλαις τῆς μὴ ἰδίας. Ἐνώπιον γάρ εἰσιν τῶν
τοῦ θεοῦ ὀφθαλμῶν ὁδοὶ ἀνδρὸς, εἰς δὲ πάσας τὰς τροχείας αὐ-
22 τοῦ σκοπεύει. Παρανομίαι ἄνδρα ἀγρεύουσιν, σειραῖς δὲ τῶν ἑαυ- ΚΓ
23 τοῦ ἁμαρτιῶν ἕκαστος σφίγγεται. Οὗτος τελευτᾷ μετὰ ἀπαι-
δεύτων, ἐκ δὲ πλήθους τῆς ἑαυτοῦ βιότητος ἐξερίφη, καὶ ἀπώ-
λετο δι' ἀφροσύνην.

ΚΕΦ. ς.

1 Υἱὲ ἐὰν ἐγγυήσῃ σὸν φίλον, παραδώσεις σὴν χεῖρα ἐχθρῷ. CAP. VI.
2 Παγὶς γὰρ ἰσχυρὰ ἀνδρὶ τὰ ἴδια χείλη, καὶ ἁλίσκεται χείλεσιν
3 ἰδίου στόματος. Ποίει υἱὲ ἃ ἐγώ σοι ἐντέλλομαι, καὶ σώζου·
ἥκεις γὰρ εἰς χεῖρας κακῶν διὰ σὸν φίλον, ἴσθι μὴ ἐκλυόμενος *, * 1. m. ἐγλ.
4 παρώξυνε δὲ καὶ τὸν φίλον σου ὃν ἐνεγγυήσω *. Μὴ δῷς ὕπνον * 2. m. ἐνεγ.
5 σοῖς ὄμμασιν, μὴ δὲ ἐπινυστάξῃς σοῖς βλεφάροις. Ἵνα σώζῃ ὥσ-
6 περ δορκὰς ἐκ βρόχων, καὶ ὥσπερ ὄρνεον ἐκ παγίδος. Ἴθι * πρὸς * 1 m. ἴσθι.
τὸν μύρμηκα ὦ ὀκνηρὲ, καὶ ζήλωσον ἰδὼν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ
7 γενοῦ ἐκείνου σοφώτερος. Ἐκείνῳ γὰρ γεωργίου μὴ ὑπάρχοντος,
μὴ δὲ τὸν ἀναγκάζοντα ἔχων, μὴ δὲ ὑπὸ δεσπότην ὢν, ἑτοιμάζε-
ται θέρους τὴν τροφὴν, πολλήν τε ἐν τῷ ἀμητῷ ποιεῖται τὴν πα-
8 ράθεσιν. Ἢ πορεύθητι πρὸς τὴν μέλισσαν, καὶ μάθε ὡς ἐργάτις
ἐστὶν, τὴν ἐργασίαν ὡς σεμνὴν ποιεῖται· ἧς τοὺς πόνους βασιλεῖς
καὶ ἰδιῶται πρὸς ὑγίειαν προσφέρονται· ποθεινὴ δέ ἐστιν πᾶσιν

VI. καὶ ἐπίδοξος, καίπερ οὖσα τῇ ῥώμῃ ἀσθενὴς, τὴν σοφίαν τιμή-
σασα προήχθη. Ἕως τίνος ὀκνηρὲ κατάκεισαι; πότε δὲ ἐξ ὕπνου 9
ἐγερθήσῃ; Ὀλίγον μὲν ὑπνοῖς, ὀλίγον δὲ κάθησαι, μεικρὸν δὲ 10
νυστάζεις, ὀλίγον δὲ ἐναγκαλίζῃ χερσὶν στήθη. Εἶτ' ἐμπαραγεί- 11
νεταί σοι ὥσπερ κακὸς ὁδοιπόρος ἡ πενία, καὶ ἡ ἔνδεια ὥσπερ ἀγα-
θὸς δρομεύς· ἐὰν δὲ ἄοκνος ᾖς, ἥξει ὥσπερ πηγὴ ὁ ἀμητός σου· ἡ
ΚΔ δὲ ἔνδεια, ὥσπερ κακὸς δρομεὺς ἀπαυτομολήσει. Ἀνὴρ ἄφρων 12
καὶ παράνομος πορεύεται ὁδοὺς οὐκ ἀγαθάς. Ὁ δ' αὐτὸς ἐννεύει 13
ὀφθαλμῷ· σημαίνει δὲ ποδὶ, διδάσκει δὲ ἐννεύμασιν δακτύλων.
Διεστραμμένη καρδία τεκταίνεται κακὰ ἐν παντὶ καιρῷ· * ὁ τοιοῦ- 14
τος ταραχὰς συνίστησιν πόλει. Διὰ * τοῦτο ἐξαπίνης ἔρχεται 15
ἡ ἀπώλεια αὐτοῦ, διακοπὴ καὶ συντριβὴ ἀνίατος. Ὅτι χαίρει 16
πᾶσιν οἷς μεισεῖ ὁ θεὸς, συντρείβεται δὲ δι' ἀκαθαρσίαν ψυχῆς.
Ὀφθαλμὸς ὑβριστοῦ, γλῶσσα ἄδικος, χεῖρες ἐκχέουσαι αἷμα δι- 17
καίου. Καὶ καρδία τεκταινομένη λογισμοὺς κακοὺς, καὶ πόδες 18
ἐπισπεύδοντες κακοποιεῖν. Ἐκκαίει ψευδῆ μάρτυς ἄδικος, καὶ 19
ἐπιπέμπει κρίσεις ἀνὰ μέσον ἀδελφῶν.

* Ita distinguitur in cod.
* Interponitur 2. m δι.

ΚΕ Υἱὲ φύλασσε νόμους πατρός σου, καὶ μὴ ἀπώσῃ θεσμοὺς 20
μητρός σου. Ἄφαψαι δὲ αὐτοὺς ἐπὶ σῇ ψυχῇ διὰ παντὸς, καὶ 21
ἐνκλοίωσαι περὶ σῷ τραχήλῳ. Ἡνίκα ἂν περιπατῇς, ἐπάγου αὐ- 22
τὴν, καὶ μετὰ σοῦ ἔστω· ὡς δ' ἂν καθεύδῃς φυλασσέτω σε, ἵνα
ἐγειρομένῳ συλλαλῇ σοι. Ὅτι λύχνος ἐντολὴ νόμου καὶ φῶς, ὁδὸς 23
ζωῆς, καὶ ἔλεγχος καὶ παιδεία. Τοῦ διαφυλάσσειν σε ἀπὸ γυν- 24
αικὸς ὑπάνδρου, καὶ ἀπὸ διαβολῆς γλώσσης ἀλλοτρίας. Μή σε 25
νικήσῃ κάλλους ἐπιθυμία, μὴ δὲ ἀγρευθῇς σοῖς ὀφθαλμοῖς, μὴ
δὲ συναρπασθῇς ἀπὸ τῶν αὐτῆς βλεφάρων. Τιμὴ γὰρ πόρνης ὅση 26
καὶ ἑνὸς ἄρτου, γυνὴ δὲ ἀνδρῶν τιμίας ψυχὰς ἀγρεύει. Ἀποδή- 27
σει τις πῦρ ἐν κόλπῳ, τὰ δὲ ἱμάτια οὐ κατακαύσει; Ἢ περιπα- 28
τήσει τις ἐπ' ἀνθράκων πυρὸς, τοὺς δὲ πόδας οὐ κατακαύσει;
Οὕτως ὁ εἰσελθὼν πρὸς γυναῖκα ὕπανδρον, οὐκ ἀθωωθήσεται, 29
οὐδὲ πᾶς ὁ ἁπτόμενος αὐτῆς. Οὐ θαυμαστὸν ἐὰν ἁλῷ τις κλέπ- 30
των, κλέπτει γὰρ ἵνα ἐμπλήσῃ τὴν ψυχὴν πεινῶν. Ἐὰν δὲ ἁλῷ, 31

ἀποτίσει ἑπταπλάσια, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ δοὺς ῥύ- VI.
32 σεται ἑαυτόν. Ὁ δὲ μοιχὸς δι' ἔνδειαν φρενῶν ἀπώλειαν τῇ ψυχῇ
33 αὐτοῦ περιποιεῖται. Ὀδύνας τε καὶ ἀτιμίας ὑποφέρει, τὸ δὲ ὄνει-
34 δος αὐτοῦ οὐκ ἐξαλειφθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. Μεστὸς γὰρ ζήλου
35 θυμὸς ἀνδρὸς αὐτῆς, οὐ φείσεται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. Οὐκ ἀνταλ-
λάξεται οὐδενὸς λύτρου τὴν ἔχθραν, οὐδὲ μὴ διαλυθῇ πολλῶν
δώρων.

ΚΕΦ. Ζ.

1 Υἱὲ φύλασσε ἐμοὺς λόγους, τὰς δὲ ἐμὰς ἐντολὰς κρύψον πα- CAP. VII.
ρὰ σεαυτῷ· υἱὲ τίμα τὸν κύριον καὶ ἰσχύσεις, πλὴν δὲ αὐτοῦ μὴ Κϛ
2 φοβοῦ ἄλλον. Φύλαξον ἐμὰς ἐντολὰς καὶ βιώσεις, τοὺς δὲ ἐμοὺς
3 λόγους ὥσπερ κόρας ὀμμάτων. Περίθου δὲ αὐτοὺς σοῖς δακτύλοις,
4 ἐπίγραψον δὲ ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς καρδίας σου. Εἰπὸν τὴν σοφίαν
σὴν ἀδελφὴν εἶναι, τὴν δὲ φρόνησιν γνώριμον περιποίησαι σεαυτῷ.
5 Ἵνα σε τηρήσῃ ἀπὸ γυναικὸς ἀλλοτρίας καὶ πονηρᾶς, ἐάν σε λό-
6 γοις τοῖς πρὸς χάριν ἐμβαλῆται. Ἀπὸ γὰρ θυρίδος ἐκ τοῦ οἴ-
7 κου αὐτῆς εἰς τὰς πλατείας παρακύπτουσα. Ὃν ἂν ἴδῃ τῶν ἀφρό-
8 νων τέκνων νεανίαν ἐνδεῆ φρενῶν, παραπορευόμενον παρὰ γωνίαν
9 ἐν διόδοις οἴκων αὐτῆς, καὶ λαλοῦντα ἐκ σκότει ἑσπερινῷ, ἡνί-
10 κα ἂν ἡσυχία νυκτερινὴ καὶ γνοφώδης. Ἡ δὲ γυνὴ συναντᾷ αὐ-
τῷ, εἶδος ἔχουσα πορνικὸν, ἢ ποιεῖ νέων ἐξίπτασθαι καρδίας.
11 Ἀνεπτερωμένη δέ ἐστιν καὶ ἄσωτος, ἐν οἴκῳ δὲ οὐχ ἡσυχάζουσιν
12 οἱ πόδες αὐτῆς. Χρόνον γάρ τινα ἔξω ῥέμβεται, χρόνον δὲ ἐν
13 πλατείαις παρὰ πᾶσαν γωνίαν ἐνεδρεύει. Εἶτα ἐπιλαβομένη ἐφί-
14 λησεν αὐτὸν, ἀναιδεῖ δὲ προσώπῳ προσεῖπεν αὐτῷ. Θυσία εἰρη-
15 νική μοι ἐστὶν, σήμερον ἀποδίδωμι τὰς εὐχάς μου. Ἕνεκα τού-
του ἐξῆλθον εἰς συνάντησίν * σοι, ποθοῦσα τὸ σὸν πρόσωπον, εὕ- * r. m. ἀπάντησιν.
16 ρηκά σε. Κειρίαις * τέτακα τὴν κλείνην μου, ἀμφιτάποις δὲ ἔστρω- * r. m. κειρίαις.
17 κα τοῖς ἀπ' Αἰγύπτου. Διέῤῥανκα * τὴν κοίτην μου κροκίνῳ, τὸν * r. m. [illegible]
18 δὲ οἶκον μου κινναμώμῳ. Ἐλθὲ καὶ ἀπολαύσωμεν φιλίας ἕως

VII. ὄρθρου, δεῦρο καὶ ἐνκυλισθῶμεν ἔρωτι. Οὐ γὰρ πάρεστιν ὁ ἀνήρ 19
μου ἐν οἴκῳ, πεπόρευται δὲ ὁδὸν μακρὰν. Ἔνδεσμον ἀργυρίου 20
λαβὼν ἐν χειρὶ αὐτοῦ, δι' ἡμερῶν πολλῶν ἐπανήξει εἰς τὸν οἶ-
κον αὐτοῦ. Ἀπεπλάνησεν δὲ αὐτὸν πολλῇ ὁμειλίᾳ, βρόχοις τε 21
τοῖς ἀπὸ χειλέων ἐξώκειλεν αὐτόν. Ὁ δὲ ἐπηκολούθησεν αὐτῇ 22
κεπφωθείς· ὥσπερ δὲ βοῦς ἐπὶ σφαγὴν ἄγεται, καὶ ὥσπερ κύων
ἐπὶ δεσμούς. Ἢ ὡς ἔλαφος τοξεύματι πεπληγὼς εἰς τὸ ἧπαρ· 23
σπεύδει δὲ ὥσπερ ὄρνεον εἰς παγίδα, οὐκ εἰδὼς ὅτι περὶ ψυχῆς
τρέχει. Νῦν οὖν υἱὲ ἄκουέ μου, καὶ πρόσεχε ῥήμασιν στόματός 24
μου. Μὴ ἐκκλεινάτω εἰς τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἡ καρδία σου. Πολ- 25 26
λοὺς γὰρ τρώσασα καταβέβληκεν, καὶ ἀναρίθμητοί εἰσιν οὓς πε-
φόνευκεν. Ὁδοὶ ᾅδου ὁ οἶκος αὐτῆς, κατάγουσαι εἰς τὰ ταμιεῖα 27
τοῦ θανάτου.

ΚΕΦ. Η.

CAP. VIII. ΚΖ

Σὺ τὴν σοφίαν κηρύξεις, ἵνα φρόνησίς σοι ὑπακούσῃ. Ἐπὶ γὰρ 1 2
τῶν ὑψηλῶν ἄκρων ἐστὶν, ἀνὰ μέσον δὲ τῶν τρίβων ἕστηκεν. Παρὰ 3
γὰρ πύλαις δυναστῶν παρεδρεύει, ἐν δὲ εἰσόδοις ὑμνεῖται. Ὑμᾶς 4
ὦ ἄνθρωποι παρακαλῶ, καὶ προΐεμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώ-
πων. Νοήσατε ἄκακοι πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαίδευτοι ἔνθεσθε καρ- 5
δίαν. Εἰσακούσατέ μου, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ, καὶ ἀνοίσω ἀπὸ χει- 6
λέων ὀρθά. Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσει ὁ φάρυγξ μου, ἐβδελυγ- 7
μένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χείλη ψευδῆ. Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ 8
ῥήματα τοῦ στόματός μου, οὐδὲν αὐτοῖς σκολιὸν οὐδὲ στραγγα-
λῶδες *. Πάντα ἐνώπια τοῖς συνιοῦσιν, καὶ ὀρθὰ τοῖς εὑρίσκου- 9
σιν γνῶσιν. Λάβετε παιδείαν καὶ μὴ ἀργύριον, καὶ γνῶσιν ὑπὲρ 10
χρυσίον δεδοκιμασμένον, " ἀντερεῖσθε * δὲ αἰσθήσει χρυσίου κα-
θαροῦ * ". Κρείσσων γὰρ σοφία λίθων πολυτελῶν, πᾶν δὲ τί- 11
μιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστιν. Ἐγὼ ἡ σοφία κατεσκήνωσα βουλὴν 12
καὶ γνῶσιν, καὶ ἔννοιαν ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην· " κρείσσων γὰρ σοφία
λίθων πολυλελῶν * ". Φόβος κυρίου μεισεῖ ἀδικίαν, ὕβριν τε καὶ 13

* Ita cod. non λῶδες.

* Cod. σθαι.

* Haec adduntur in marg. a 2. m.

* Sic repetitur in cod.

ὑπερηφανίαν καὶ ὁδοὺς πονηρῶν· μεμίσηκα δὲ ἐγὼ διεστραμμένας VIII.
14 ὁδοὺς κακῶν. Ἐμὴ βουλὴ καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ
15 ἰσχύς. Δι' ἐμοῦ βασιλεῖς βασιλεύουσιν, καὶ οἱ δυνάσται γρά-
16 φουσιν δικαιοσύνην. Δι' ἐμοῦ μεγιστᾶνες μεγαλύνονται, καὶ τύ-
17 ραννοι δι' ἐμοῦ κρατοῦσιν γῆς. Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ,
18 οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὑρήσουσιν. Πλοῦτος καὶ δόξα ἐμοὶ ὑπάρχει,
19 καὶ κτῆσις πολλῶν καὶ δικαιοσύνη. Βέλτιον ἐμὲ καρπίζεσθαι ὑπὲρ
χρυσίον καὶ λίθον τίμιον, τὰ δὲ ἐμὰ γενήματα κρείσσω ἀργυρίου
20 ἐκλεκτοῦ. Ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης περιπατῶ, καὶ ἀνὰ μέσον τρίβων
21 δικαιώματος ἀναστρέφομαι. Ἵνα μερίσω τοῖς ἐμὲ ἀγαπῶσιν ὕπαρ-
ξιν, καὶ τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν ἐμπλήσω ἀγαθῶν· ἐὰν ἀναγγείλω
ὑμῖν τὰ καθ' ἡμέραν γινόμενα, μνημονεύσω τὰ ἐξ αἰῶνος ἀριθμῆ-
22 23 σαι. Κύριος ἔκτισέν με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ. Πρὸ
24 τοῦ αἰῶνος ἐθεμελίωσέν με ἐν ἀρχῇ. Πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι,
καὶ πρὸ τοῦ τὰς ἀβύσσους ποιῆσαι, πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς πη-
25 γὰς τῶν ὑδάτων. Πρὸ τοῦ ὄρη ἑδρασθῆναι, πρὸ δὲ πάντων βου-
26 νῶν, γεννᾷ με. Κύριος ἐποίησεν χώρας καὶ ἀοικήτους, καὶ ἄκρα
27 οἰκούμενα τῆς ὑπ' οὐρανῶν. Ἡνίκα ἡτοίμαζεν τὸν οὐρανὸν, συμ-
παρήμην αὐτῷ, καὶ ὅτε ἀφώριζεν τὸν ἑαυτοῦ θρόνον ἐπ' ἀνέμων.
28 Καὶ ὡς ἰσχυρὰ ἐποίει τὰ ἄνω νέφη, καὶ ὡς ἀσφαλεῖς ἐτίθει
29 πηγὰς τῆς ὑπ' οὐρανόν. Καὶ ὡς ἰσχυρὰ ἐποίει τὰ θεμέλια τῆς
30 γῆς. Ἤμην παρ' αὐτῷ ἁρμόζουσα· ἐγὼ ἤμην, ᾗ προσέχαιρεν·
καθ' ἡμέραν δὲ εὐφραινόμην ἐν προσώπῳ αὐτοῦ ἐν παντὶ καιρῷ.
31 Ὅτε ἐνευφραίνετο τὴν οἰκουμένην συντελέσας, καὶ εὐφραίνετο ἐν
32 * υἱοῖς ἀνθρώπων. Νῦν οὖν υἱὲ ἄκουέ μου. Μακάριος ἀνὴρ ὃς εἰσα-
34 κούσεταί μου, καὶ ἄνθρωπος ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει· ἀγρυπ-
νῶν ἐπ' ἐμαῖς θύραις καθ' ἡμέραν, τηρῶν σταθμοὺς ἐμῶν εἰσό-
35 δων. Αἱ γὰρ ἔξοδοί μου ἔξοδοι ζωῆς, καὶ ἑτοιμάζεται θέλησις
36 παρὰ κυρίου. Οἱ δὲ εἰς ἐμὲ ἁμαρτάνοντες, ἀσεβοῦσιν * τὰς ἑαυ-
τῶν ψυχάς· καὶ οἱ μεισοῦντές με, ἀγαπῶσιν θάνατον.

* Ita in cod. sine εἰς.

ΚΕΦ. Θ.

CAP. IX. * Cod. ο'ιx. Ἡ σοφία ᾠκοδόμησεν * ἑαυτῇ οἶκον, καὶ ὑπήρεισεν στύλους ἑπτά. 1
Ἔσφαξεν τὰ ἑαυτῆς θύματα, ἐκέρασεν εἰς κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς 2
οἶνον, καὶ ἡτοιμάσατο τὴν ἑαυτῆς τράπεζαν. Ἀπέστειλεν τοὺς 3
ἑαυτῆς δούλους, συγκαλοῦσα μετὰ ὑψηλοῦ κηρύγματος ἐπὶ κρα-
τῆρα, λέγουσα. Ὅς ἐστιν ἄφρων, ἐκκλεινάτω πρός με· καὶ τοῖς 4
ἐνδεέσι φρενῶν εἶπεν. Ἔλθατε φάγετε τῶν ἐμῶν ἄρτων, καὶ πίε- 5
τε οἶνον ὃν ἐκέρασα ὑμῖν. Ἀπολείπετε ἀφροσύνην, ἵνα εἰς τὸν 6
αἰῶνα βασιλεύσητε· καὶ ζητήσατε φρόνησιν, καὶ κατορθώσατε ἐν
ΚΗ γνώσει σύνεσιν. Ὁ παιδεύων κακοὺς λήμψεται ἑαυτῷ ἀτιμίαν· 7
ἐλέγχων δὲ τὸν ἀσεβῆ μωμήσεται ἑαυτόν. Μὴ ἔλεγχε κακούς, 8
ἵνα μὴ μεισήσωσίν σε· ἔλεγχε σοφὸν, καὶ ἀγαπήσει σε. Δίδου 9
σοφῷ ἀφορμὴν, καὶ σοφώτερος ἔσται· γνώριζε δικαίῳ, καὶ προσ-
θήσει τοῦ δέχεσθαι. Ἀρχὴ σοφίας φόβος κυρίου, καὶ βουλὴ 10
ἁγίων σύνεσις· τὸ γὰρ γνῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς. Τού- 11
τῳ γὰρ τῷ τρόπῳ πολὺν ζήσεις χρόνον, καὶ προστεθήσεταί σοι
ἔτη ζωῆς σου. Υἱὲ ἐὰν σοφὸς γένῃ σεαυτῷ, σοφὸς ἔσῃ καὶ τοῖς 12
πλησίον· ἐὰν δὲ κακὸς ἀποβῇς, μόνος ἂν ἀντλήσεις κακά· ὃς ἐρεί-
δεται ἐπὶ ψεύδεσιν, οὗτος ποιμαίνει ἀνέμους, ὁ δ' αὐτὸς διώξεται
ὄρνεα πετόμενα· ἀπέλιπεν γὰρ ὁδοὺς τοῦ ἑαυτοῦ ἀμπελῶνος, τοὺς
δὲ ἄξονας τοῦ ἰδίου γεωργίου πεπλάνηται· διαπορεύεται δὲ δι'
ἀνύδρου ἐρήμου, καὶ γῆν διατεταγμένην ἐν διψώδεσιν, συνάγει δὲ
ΚΘ χερσὶν ἀκαρπίαν. Γυνὴ ἄφρων καὶ θρασεῖα ἐνδεὴς ψωμοῦ γίνε- 13
ται, ἣ οὐκ ἐπίσταται αἰσχύνην. Ἐκάθισεν ἐπὶ θύραις τοῦ ἑαυ- 14
τῆς οἴκου, ἐπὶ δίφρου ἐμφανῶς ἐν πλατείαις. Προσκαλουμένη 15
τοὺς παριόντας καὶ κατευθύνοντας ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. Ὅς ἐσ- 16
τιν ὑμῶν ἀφρονέστατος, ἐκκλεινάτω πρός με, ἐνδεέσι δὲ φρονή-
σεως παρακελεύομαι λέγουσα. Ἄρτων κρυφίων ἡδέως ἅψασθε, 17
καὶ ὕδατος κλοπῆς γλυκεροῦ. Ὁ δὲ οὐκ οἶδεν ὅτι γηγενεῖς παρ' 18
αὐτῇ ὄλλυνται, καὶ ἐπὶ πέτευρον ᾅδου συναντᾷ· ἀλλὰ ἀποπήδη-

σον, μὴ χρονίσῃς ἐν τῷ τόπῳ, μὴ δὲ ἐπιστήσῃς τὸ σὸν ὄμμα πρὸς IX.
αὐτήν· οὕτως γὰρ διαβήσῃ ὕδωρ ἀλλότριον, ἀπὸ δὲ ὕδατος ἀλ-
λοτρίου ἀπόσχου, καὶ ἀπὸ πηγῆς ἀλλοτρίας μὴ πίῃς, ἵνα πο-
λὺν ζήσῃς χρόνον, προστεθῇ δέ σοι ἔτη ζωῆς.

ΚΕΦ. Ι.

1 Υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα, υἱὸς δὲ ἄφρων λύπη τῇ μητρί. CAP. X. Λ
2 Οὐκ ὠφελήσουσιν θησαυροὶ ἀνόμους, δικαιοσύνη δὲ ῥύσεται ἐκ θα-
3 νάτου. Οὐ λιμοκτονήσει κύριος ψυχὴν δικαίαν, ζωὴν δὲ ἀσεβῶν
4 ἀνατρέψει. Πενία ἄνδρα ταπεινοῖ, χεῖρες δὲ ἀνδρείων πλουτί-
5 ζουσιν. Υἱὸς πεπαιδευμένος σοφὸς ἔσται, τῷ δὲ ἄφρονι διακόνῳ
χρήσεται· διεσώθη ἀπὸ καύματος υἱὸς νοήμων, ἀνεμόφθορος δὲ
6 γίνεται ἐν ἀμητῷ υἱὸς παράνομος. Εὐλογία κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν
7 δικαίου, στόμα δὲ ἀσεβῶν καλύψει πένθος ἄωρον. Μνήμη δικαίων
8 μετ' ἐγκωμίων, ὄνομα δὲ ἀσεβοῦς σβέννυται. Σοφὸς καρδίᾳ δέ-
ξεται ἐντολάς, ὁ δὲ ἄστεγος χείλεσιν σκολιάζων ὑποσκελισθήσε-
9 ται. Ὃς πορεύεται ἁπλῶς, πορεύεται πεποιθώς· ὁ δὲ διαστρέ-
10 φων τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, γνωσθήσεται. Ὁ ἐννεύων ὀφθαλμοῖς με-
τὰ δόλου, συνάγει ἀνδράσι λύπας, ὁ δὲ ἐλέγχων μετὰ παῤῥη-
11 σίας, εἰρηνοποιεῖ. Πηγὴ ζωῆς ἐν χειρὶ δικαίου, στόμα δὲ ἀσε-
12 βοῦς καλύψει ἀπώλεια. Μεῖσος ἐγείρει νεῖκος, πάντας δὲ τοὺς
13 μὴ φιλονεικοῦντας καλύπτει φιλία. "Ὃς ἐκ χειλέων προφέρει
14 σοφίαν *", ῥάβδῳ τύπτει ἄνδρα ἀκάρδιον. Σοφοὶ κρύψουσιν αἴ- * Haec desunt in cod.
15 σθησιν, στόμα δὲ προπετοῦς ἐγγίζει συντριβῇ. Κτῆσις πλουσίων
16 πόλις ὀχυρά, συντριβὴ δὲ ἀσεβῶν πενία. Ἔργα δικαίων ζωὴν
17 ποιεῖ, καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἁμαρτίας. Ὁδοὺς δικαίας ζωῆς φυλάσ-
18 σει παιδεία, παιδεία δὲ ἀνεξέλεγκτος πλανᾶται. Καλύπτουσιν
ἔχθραν χείλη δίκαια, οἱ δὲ ἐκφέροντες λοιδορίας ἀφρονέστατοί
19 εἰσιν. Ἐκ πολυλογίας οὐκ ἐκφεύξῃ ἁμαρτίαν, φειδόμενος δὲ χει- ΛΑ
20 λέων νοήμων ἔσῃ. Ἄργυρος πεπυρωμένος γλῶσσα δικαίου, καρ-
21 δία δὲ ἀσεβοῦς ἐκλείψει. Χείλη δικαίων ἐπίσταται ὑψηλά, οἱ

X. δὲ ἄφρονες ἐν ἐνδείᾳ τελευτῶσιν. Εὐλογία κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν 22
δικαίου, αὕτη πλουτίζει, καὶ οὐ μὴ προστεθῇ αὐτῇ λύπη ἐν καρ-
δίᾳ. Ἐν γέλωτι ἄφρων πράσσει κακὰ, ἡ δὲ σοφία ἀνδρὶ τίκ- 23
τει φρόνησιν. Ἐν ἀπωλείᾳ ἀσεβὴς περιφέρεται, ἐπιθυμία δὲ δι- 24
καίου δεκτή. Παραπορευομένης καταιγίδος ἀφανίζεται ἀσεβὴς, 25
δίκαιος δὲ ἐκκλείνας σώζεται εἰς τὸν αἰῶνα. Ὥσπερ ὄμφαξ ὀδοῦ- 26
σι βλαβερὸν καὶ καπνὸς ὄμμασιν, οὕτως παρανομία τοῖς χρω-
μένοις αὐτήν. Φόβος κυρίου προστίθησιν ἡμέρας, ἔτη δὲ ἀσεβῶν 27
ὀλιγωθήσεται. Ἐνχρονίζει δικαίοις εὐφροσύνη, ἐλπὶς δὲ ἀσεβῶν 28
ἀπολεῖται. Ὀχύρωμα ὁσίου φόβος κυρίου, συντριβὴ δὲ τοῖς ἐρ- 29
γαζομένοις κακά. Δίκαιος εἰς * τὸν αἰῶνα οὐκ ἐνδώσει, ἀσεβεῖς 30
δὲ οὐκ οἰκήσουσιν γῆν. Στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν, γλῶσ- 31
σα δὲ ἀδίκου ἐξολεῖται. Χείλη ἀνδρῶν δικαίων ἀποστάζει χά- 32
ριτας, στόμα δὲ ἀσεβῶν ἀποστρέφεται.

* Deest εἰς in cod.

ΚΕΦ. ΙΑ.

CAP. XI. Ζυγοὶ δόλιοι βδέλυγμα ἐνώπιον κυρίου, στάθμιον δὲ δίκαιον 1
δεκτὸν αὐτῷ. Οὗ ἐὰν εἰσέλθῃ ὕβρις, ἐκεῖ καὶ ἀτιμία· στόμα δὲ 2 *
ταπεινῶν μελετᾷ σοφίαν. Ἀποθανὼν δίκαιος ἔλιπεν μετάμελον, 4
πρόχειρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχαρτος ἀσεβῶν ἀπώλεια. Δικαιο- 5
σύνη ἀμώμους ὀρθοτομεῖ ὁδοὺς, ἀσέβεια δὲ περιπίπτει ἀδικίᾳ.
Δικαιοσύνη ἀνδρῶν ὀρθῶν ῥύεται αὐτοὺς, τῇ δὲ ἀπωλείᾳ αὐτῶν 6
ἁλίσκονται παράνομοι. Τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου οὐκ ὄλλυ- 7
ται ἐλπὶς, τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ὄλλυται. Δίκαιος ἐκ 8
θήρας ἐκδύνει, ἀντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδοται ὁ ἀσεβής. Ἐν στό- 9
ματι ἀσεβῶν παγὶς πολίταις, αἴσθησις δὲ δικαίων εὔοδος. Ἐν 10
ἀγαθοῖς δικαίων κατώρθωσεν πόλις, " καὶ ἐπ' ἀπωλείᾳ ἀσεβῶν
ἀγαλλίαμα. Ἐν εὐλογίαις δικαίων ὑψωθήσεται πόλις * „ στό- 11
μασι δὲ ἀσεβῶν κατεσκάφη. Μυκτηρίζει πολείτας ἐνδεὴς φρενῶν, 12
ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει. Ἀνὴρ δίγλωσσος ἀποκαλύπτει 13
βουλὰς ἐν συνεδρίῳ, πιστὸς δὲ πνοῇ κρύπτει πράγματα. Οἷς μὴ 14

* Haec supplentur in marg. 2. m.

ὑπάρχει κυβέρνησις, πίπτουσιν ὥσπερ φύλλα, σωτηρία δὲ ὑπάρ- XI.
15 χει ἐν πολλῇ βουλῇ. Πονηρὸς κακοποιεῖ ὅταν συμμείξῃ δικαίῳ,
16 μεισεῖ δὲ ἦχον ἀσφαλείας. Γυνὴ εὐχάριστος ἐγείρει ἀνδρὶ δόξαν,
θρόνος δὲ ἀτιμίας γυνὴ μεισοῦσα δίκαια· πλούτου ὀκνηροὶ ἐνδεεῖς
17 γίνονται, οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἐρείδονται πλούτῳ. Τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγα-
θὸν ποιεῖ ἀνὴρ ἐλεήμων, ἐξολλύει δὲ αὐτοῦ σῶμα ὁ ἀνελεήμων.
18 Ἀσεβὴς ποιεῖ ἔργα ἄδικα, σπέρμα δὲ δικαίων μισθὸς ἀληθείας.
19 Υἱὸς δίκαιος γεννᾶται εἰς ζωὴν, διωγμὸς δὲ ἀσεβοῦς εἰς θάνατον.
20 Βδέλυγμα κυρίῳ διεστραμμέναι ὁδοὶ, προσδεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες
21 ἄμωμοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. Χειρὶ χεῖρας ἐμβαλὼν ἀδίκως οὐκ
ἀτιμώρητος ἔσται, ὁ δὲ σπείρων δικαιοσύνην λήψεται μισθὸν πι-
22 στόν. Ὥσπερ ἐνώτιον ἐν ῥινὶ * ὑὸς, οὕτως γυναικὶ κακόφρονι * i. m. ῥινί.
23 κάλλος. Ἐπιθυμία δικαίων πᾶσα ἀγαθὴ, ἐλπὶς δὲ ἀσεβῶν ἀπο-
24 λεῖται. Εἰσὶν οἱ τὰ ἴδια σπείροντες πλείονα ποιοῦσιν, εἰσὶν δὲ
25 καὶ οἱ συνάγοντες ἐλαττονοῦνται. Ψυχὴ εὐλογουμένη πᾶσα ἁπλῆ,
26 ἀνὴρ δὲ θυμώδης οὐκ εὐσχήμων. Ὁ συνέχων σῖτον ὑπολείποιτο
27 αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν, εὐλογία δὲ εἰς κεφαλὴν τοῦ μεταδιδόντος. Τεκ-
ταινόμενος ἀγαθὰ ζητεῖ χάριν ἀγαθὴν, ἐκζητοῦντα δὲ κακὰ κα-
28 ταλήψεται αὐτόν. Ὁ πεποιθὼς ἐπὶ πλούτῳ οὗτος πεσεῖται, ὁ
29 δὲ ἀντιλαμβανόμενος δικαίων οὗτος ἀνατελεῖ. Ὁ μὴ συμπεριφε-
ρόμενος τῷ ἑαυτοῦ οἴκῳ κληρονομήσει ἄνεμον, δουλεύσει δὲ ἄφρων
30 φρονίμῳ. Ἐκ καρποῦ δικαιοσύνης φύεται δένδρον ζωῆς, ἀφαιροῦν-
31 ται δὲ ἄωροι ψυχαὶ παρανόμων. Εἰ ὁ μὲν δίκαιος μόλις σώζε- AB
ται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται;

ΚΕΦ ΙΒ.

1 Ὁ ἀγαπῶν παιδείαν ἀγαπᾷ αἴσθησιν, ὁ δὲ μεισῶν ἐλέγχους, CAP. XII.
2 ἄφρων. Κρείσσων ὁ εὑρὼν χάριν παρὰ κυρίῳ, ἀνὴρ δὲ παράνο-
3 μος παρασιωπηθήσεται. Οὐ κατορθώσει ἄνθρωπος ἐξ ἀνόμου, αἱ
4 δὲ ῥίζαι τῶν δικαίων οὐκ ἐξαρθήσονται. Γυνὴ ἀνδρεία στέφα-
νος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ὥσπερ δὲ ἐν ξύλῳ σκώληξ, οὕτως ἄνδρα

XII. ἀπόλλυσιν γυνὴ κακοποιός. Λογισμοὶ δικαίων κρίματα, κυβερ- 5
νῶσιν δὲ ἀσεβεῖς δόλους. Λόγοι ἀσεβῶν δόλιοι, στόμα δὲ ὀρθῶν 6
ῥύσεται αὐτούς. Οὗ ἐὰν στραφῇ ἀσεβὴς ἀφανίζεται, οἶκοι δὲ δι- 7
καίων παραμένουσιν. Στόμα συνετοῦ ἐγκωμιάζεται ὑπὸ ἀνδρὸς, 8
νωθροκάρδιος δὲ μυκτηρίζεται. Κρείσσων ἀνὴρ ἐν ἀτιμίᾳ δουλεύων 9
ἑαυτῷ, ἢ τιμὴν ἑαυτῷ περιτιθεὶς καὶ προσδεόμενος ἄρτου. Δί- 10
καιος οἰκτείρει ψυχὰς κτηνῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ σπλάγχνα τῶν ἀσε-
βῶν ἀνελεήμονα. Ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐμπλησθήση- 11
ται ἄρτων, οἱ δὲ διώκοντες μάταια ἐνδεεῖς φρενῶν· ὅς ἐστιν ἡδὺς
ἐν οἴνων διατριβαῖς, ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ὀχυρώμασιν καταλείψει ἀτι-
μίαν. Ἐπιθυμίαι ἀσεβῶν κακαὶ, αἱ δὲ ῥίζαι τῶν εὐσεβῶν ἐν 12
ὀχυρώμασιν. Δι' ἁμαρτίαν χειλέων ἐμπίπτει εἰς παγίδας ἁμαρ- 13
τωλὸς, ἐκφεύγει δὲ ἐξ αὐτῶν δίκαιος· ὁ βλέπων λεῖα ἐλεηθήσε-
ται, ὁ δὲ συναντῶν ἐν πύλαις ἐκθλίψει ψυχάς. Ἀπὸ καρπῶν 14
στόματος ψυχὴ ἀνδρὸς πλησθήσεται ἀγαθῶν, ἀνταπόδομα δὲ χει-
λέων αὐτοῦ δοθήσεται αὐτῷ.

Ὁδοὶ ἀφρόνων ὀρθαὶ ἐνώπιον αὐτῶν, εἰσακούει δὲ συμβου- 15
λίας σοφός. Ἄφρων αὐθημερὸν ἐξαγγέλλει ὀργὴν αὐτοῦ, κρύπτει 16
δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀτιμίαν πανοῦργος. Ἐπιδεικνυμένην πίστιν ἀπαγ- 17
γέλλει δίκαιος, ὁ δὲ μάρτυς τῶν ἀδίκων δόλιος. Εἰσὶν οἳ λέ- 18
γοντες τιτρώσκουσιν μάχαιραι, γλῶσσαι δὲ σοφῶν ἰῶνται. Χεί- 19
λη ἀληθινὰ κατορθοῖ μαρτυρίαν, μάρτυς δὲ ταχὺς γλῶσσαν ἔχει
ἄδικον. Δόλος ἐν καρδίᾳ τεκταινομένου κακὰ, οἱ δὲ βουλόμενοι 20
εἰρήνην εὐφρανθήσονται. Οὐκ ἀρέσει τῷ δικαίῳ οὐδὲν ἄδικον, οἱ 21
δὲ ἀσεβεῖς πλησθήσονται κακῶν. Βδέλυγμα κυρίῳ χείλη ψευδῆ, 22
ὁ δὲ ποιῶν πίστεις δεκτὸς παρ' αὐτῷ. Ἀνὴρ συνετὸς θρόνος αἰ- 23
σθήσεως, καρδία δὲ ἀφρόνων συναντήσεται ἀραῖς. Χεὶρ ἐκλεκ- 24
τῶν κρατήσει εὐχερῶς, δόλιοι δὲ ἔσονται ἐν προνομῇ. Φοβερὸς 25
λόγος καρδίαν ταράσσει ἀνδρὸς δικαίου, ἀγγελία δὲ ἀγαθὴ εὐ-
φραίνει αὐτόν. Ἐπιγνώμων δίκαιος ἑαυτοῦ φίλος ἔσται, ἁμαρ- 26
τάνοντας δὲ καταδιώξεται κακὰ, ἡ δὲ ὁδὸς τῶν ἀσεβῶν πλανήσει
αὐτούς. Οὐκ ἐπιτεύξεται δόλιος θήρας, κτῆμα δὲ τίμιον ἀνὴρ 27

28 καθαρός. Ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης ζωὴ, ὁδοὶ δὲ μνησικάκων εἰς θά- XII.
νατον.

ΚΕΦ. ΙΓ.

1 Υἱὸς πανοῦργος ὑπήκοος πατρὶ, υἱὸς δὲ ἀνήκοος ἐν ἀπωλείᾳ. CAP. XIII.
2 Ἀπὸ καρπῶν δικαιοσύνης φάγεται ἀγαθὸς, ψυχαὶ δὲ παρανόμων
3 ὀλοῦνται ἄωροι Ὃς φυλάσσει τὸ ἑαυτοῦ στόμα τηρεῖ τὴν ἑαυ-
4 τοῦ ψυχὴν, ὁ δὲ προπετὴς χείλεσιν πτοήσει ἑαυτόν. Ἐν ἐπιθυ-
5 μίαις ἐστὶν πᾶς ἄεργος, χεῖρες δὲ ἀνδρείων ἐν ἐπιμελείᾳ. Λό-
* γον ἄδικον μισεῖ * δίκαιος, ἀσεβὴς δὲ αἰσχύνεται, καὶ οὐχ ἕξει * Ita cod. μ.
7 παῤῥησίαν. Εἰσὶν οἱ πλουτίζοντες ἑαυτοὺς μηδὲν ἔχοντες, καὶ
8 εἰσὶν οἱ ταπεινοῦντες ἑαυτοὺς ἐν πολλῷ πλούτῳ. Λύτρον ἀνδρὸς
ψυχῆς ὁ ἴδιος πλοῦτος, πτωχὸς δὲ οὐχ ὑφίσταται ἀπειλήν.
9 Φῶς δικαίοις δια παντὸς, φῶς δὲ ἀσεβῶν σβέννυται· ψυχαὶ δό-
λιαι πλανῶνται ἐν ἁμαρτίαις, δίκαιοι δὲ οἰκτείρουσιν καὶ ἐλεῶ-
10 σιν * Κακὸς μεθ᾽ ὕβρεως πράσσει κακὰ, οἱ δὲ ἑαυτῶν ἐπιγνώ- * s. m. ἐλαιῶσιν.
11 μονες σοφοί. Ὕπαρξις ἐπισπουδαζομένη μετὰ ἀνομίας ἐλάσσων
γίνεται, ὁ δὲ συνάγων ἑαυτῷ μετ᾽ εὐσεβείας πληθυνθήσεται· δί-
12 καιος οἰκτείρει καὶ κιχρᾷ. Κρείσσων ἐν ἀρχόμενοις βοηθῶν καρ-
δίᾳ τοῦ ἐπαγγελλομένου καὶ εἰς ἐλπίδα ἄγοντος· δένδρον γὰρ
13 ζωῆς ἐπιθυμία ἀγαθή. Ὃς καταφρονεῖ πράγματος, καταφρο-
νηθήσεται ὑπ᾽ αὐτοῦ· ὁ δὲ φοβούμενος ἐντολὴν, οὗτος ὑγιαίνει.
υἱῷ δολίῳ οὐδὲν ἔσται ἀγαθὸν, οἰκέτῃ δὲ σοφῷ εὔοδοι ἔσονται
14 πράξεις, καὶ κατευθυνθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ. Νόμος σοφοῦ πηγὴ
15 ζωῆς, ὁ δὲ ἄνους ὑπὸ παγίδος θανεῖται. Σύνεσις ἀγαθὴ δίδω-
σιν χάριν, τὸ δὲ γνῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς, ὁδοὶ δὲ
16 καταφρονούντων ἐν ἀπωλείᾳ. Πᾶς πανοῦργος πράσσει μετὰ γνώ-
17 σεως, ὁ δὲ ἄφρων ἐξεπέτασεν ἑαυτοῦ κακίαν. Βασιλεὺς θρασὺς
18 ἐμπεσεῖται εἰς κακὰ, ἄγγελος δὲ σοφὸς ῥύσεται αὐτόν. Πενίαν
καὶ ἀτιμίαν ἀφαιρεῖται παιδεία, ὁ δὲ φυλάσσων ἐλέγχους δο-
19 ξασθήσεται. Ἐπιθυμίαι εὐσεβῶν ἡδύνουσιν ψυχὴν, ἔργα δὲ ἀσε-

XIII. βῶν μακρὰν ἀπὸ γνώσεως. Συμπορευόμενος σοφοῖς σοφὸς ἔσῃ, ὁ 20
δὲ συμπορευόμενος ἄφροσι γνωσθήσεται. Ἁμαρτάνοντας καταδιώ- 21
ξεται κακὰ, τοὺς δὲ δικαίους καταλήμψεται ἀγαθά. Ἀγαθὸς 22
ἀνὴρ κληρονομήσει υἱοὺς υἱῶν, θησαυρίζεται δὲ δικαίοις πλοῦτος
ἀσεβῶν. Δίκαιοι ποιήσουσιν ἐν πλούτῳ ἔτη πολλὰ, ἄδικοι δὲ 23
ἀπολοῦνται συντόμως. Ὃς φείδεται τῆς βακτηρίας, μισεῖ τὸν 24
υἱὸν αὐτοῦ· ὁ δὲ ἀγαπῶν, ἐπιμελῶς παιδεύει. Δίκαιος ἔσθων 25
ἐμπιπλᾷ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ψυχαὶ δὲ ἀσεβῶν ἐνδεεῖς.

ΚΕΦ. ΙΔ.

CAP. XIV. Σοφαὶ γυναῖκες ᾠκοδόμησαν οἴκους, ἡ δὲ ἄφρων κατέσκαψεν ταῖς 1
χερσὶν αὐτῆς. Ὁ πορευόμενος ὀρθῶς φοβεῖται τὸν κύριον, ὁ δὲ 2
σκολιάζων ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ ἀτιμασθήσεται. Ἐκ στόματος ἀφρό- 3
νων βακτηρία ὕβρεως, χείλη δὲ σοφῶν φυλάσσει αὐτούς. Οὗ μή 4
εἰσιν βόες, φάτναι καθαραί· οὗ δὲ πολλὰ γενήματα, φανερὰ
βοὸς ἰσχύς. Μάρτυς πιστὸς οὐ ψεύδεται, ἐκκαίει δὲ ψευδῆ μάρ- 5
ΛΓ τυς ἄδικος. Ζητήσεις σοφίαν παρὰ κακοῖς καὶ οὐχ εὑρήσεις, 6
αἴσθησις δὲ παρὰ φρονίμοις εὐχερής. Πάντα ἐναντία ἀνδρὶ ἄφρο- 7
νι, ὅπλα δὲ αἰσθήσεως χείλη σοφά. Σοφία πανούργων ἐπιγνώ- 8
σεται τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, ἄνοια δὲ ἀφρόνων ἐν πλάνῃ. Οἰκίαι πα- 9
ρανόμων ὀφειλήσουσιν καθαρισμὸν, οἰκίαι δὲ δικαίων δεκταί.
Καρδία ἀνδρὸς αἰσθητικὴ, λυπηρὰ ψυχὴ αὐτοῦ, ὅταν δὲ εὐφραί- 10
νηται οὐκ ἐπιμίγνυται ὕβρει. Οἰκίαι ἀσεβῶν ἀφανισθήσονται, 11
σκηναὶ δὲ κατορθούντων στήσονται. Ἔστιν ὁδὸς ἣ δοκεῖ παρὰ 12
ἀνθρώποις ὀρθὴ εἶναι, τὰ δὲ τελευταῖα αὐτῆς ἔρχεται εἰς πυθ-
μένα ᾄδου. Ἐν εὐφροσύναις οὐ προσμίγνυται λύπη, τελευταῖα 13
δὲ χαρὰ εἰς πένθος ἔρχεται. Τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν πλησθήσεται θρα- 14
συκάρδιος, ἀπὸ δὲ τῶν διανοημάτων αὐτοῦ ἀνὴρ ἀγαθός. Ἄκα- 15
κος πιστεύει παντὶ λόγῳ, πανοῦργος δὲ ἔρχεται εἰς μετάνοιαν.
Σοφὸς φοβηθεὶς ἐξέκλεινεν ἀπὸ κακοῦ, ὁ δὲ ἄφρων ἑαυτῷ πεποι- 16
θὼς μίγνυται ἀνόμῳ. Ὀξύθυμος πράσσει μετὰ ἀβουλίας, ἀνὴρ 17

18 δὲ φρόνιμος πολλὰ ὑποφέρει. Μεριοῦνται ἄφρονες κακίαν, οἱ δὲ XIV.
19 πανοῦργοι κρατήσουσιν αἰσθήσεως. Ὀλισθήσουσιν κακοὶ ἔναντι
20 ἀγαθῶν, καὶ ἀσεβεῖς θεραπεύσουσιν θύρας δικαίων. Φίλοι μισή-
21 σουσιν φίλους πτωχοὺς, φίλοι δὲ πλουσίων πολλοί. Ὁ ἀτιμάζων
22 πένητας ἁμαρτάνει, ἐλεῶν δὲ πτωχοὺς μακαριστός. Πλανώμενοι
τεκταίνουσι κακὰ, ἔλεον δὲ καὶ ἀλήθειαν τεκταίνουσιν ἀγαθοί. οὐκ
ἐπίστανται ἔλεον καὶ πίστιν τέκτονες κακῶν, ἐλεημοσύναι δὲ καὶ
23 πίστεις παρὰ τέκτοσιν ἀγαθοῖς. Ἐν παντὶ μεριμνῶντι ἔνεστιν πε-
24 ρισσὸν, ὁ δὲ ἡδὺς καὶ ἀνάλγητος ἐν ἐνδείᾳ ἔσται. Στέφανος σο-
25 φῶν πανοῦργος, ἡ δὲ διατριβὴ ἀφρόνων κακή. Ῥύσεται ἐκ κα-
26 κῶν ψυχὴν μάρτυς πιστὸς, ἐκκαίει δὲ ψευδῆ δόλιος. Ἐν φόβῳ
κυρίου ἐλπὶς ἰσχύος, τοῖς δὲ τέκνοις αὐτοῦ καταλείπει ἔρεισμα.
27 Πρόσταγμα κυρίου πηγὴ ζωῆς, ποιεῖ δὲ ἐκκλείνειν ἐκ παγίδος
28 θανάτου. Ἐν πολλῷ ἔθνει δόξα βασιλέως, ἐν δὲ ἐκλείψει λαοῦ
29 συντριβὴ δυνάστου. Μακρόθυμος ἀνὴρ πολὺς ἐν φρονήσει, ὁ δὲ
30 ὀλιγόψυχος ἰσχυρῶς * ἄφρων. Πραΰθυμος ἀνὴρ καρδίας ἰατρὸς, * 1. m. ἐστ.
31 σὴς * δὲ ὀστέων καρδία αἰσθητική. Ὁ συκοφαντῶν πένητα παρο- * Cod. σεῖς.
32 ξύνει τὸν ποιήσαντα αὐτὸν, ὁ δὲ τιμῶν αὐτὸν ἐλεᾷ * πτωχόν. Ἐν * 2. m. ἐλεεῖ.
κακίᾳ αὐτοῦ ἀπωσθήσεται ἀσεβὴς, ὁ δὲ πεποιθὼς τῇ ἑαυτοῦ
33 ὁσιότητι δίκαιος. Ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ ἀνδρὸς σοφία, ἐν δὲ καρ-
34 δίᾳ ἀφρόνων οὐ διαγινώσκεται. Δικαιοσύνη ὑψοῖ ἔθνος, ἐλασ-
35 σονοῦσι δὲ φυλὰς ἁμαρτίαι. Δεκτὸς βασιλεῖ ὑπηρέτης νοήμων,
τῇ δὲ ἑαυτοῦ εὐστροφίᾳ ἀφαιρεῖται ἀτιμίαν.

ΚΕΦ ΙΕ.

1 Ὀργὴ ἀπόλλυσιν καὶ φρονίμους, ἀπόκρισις δὲ ὑποπίπτουσα CAP. XV.
2 ἀποστρέφει θυμὸν, λόγος δὲ λυπηρὸς ἐγείρει ὀργάς. Γλῶσσα
σοφῶν καλὰ ἐπίσταται, στόμα δὲ ἀφρόνων ἀναγγέλλει κακά.
3 Ἐν παντὶ τόπῳ ὀφθαλμοὶ κυρίου σκοπεύουσιν κακούς τε καὶ ἀγα-
4 θούς. Ἴασις γλώσσης δένδρον ζωῆς, ὁ δὲ συντηρῶν αὐτὴν πλη-
5 σθήσεται πνεύματος. Ἄφρων μυκτηρίζει παιδείαν πατρὸς, ὁ δὲ

xv. φυλάσσων ἐντολὰς πανουργότερος. Ἐν πλεοναζούσῃ δικαιοσύνῃ 6
ἰσχὺς πολλὴ, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὁλόριζοι ἐκ γῆς ἀπολοῦνται· οἴ-
κοις δικαίων ἰσχὺς πολλὴ, καρποὶ δὲ ἀσεβῶν ἀπολοῦνται. Χεί- 7
λη σοφῶν δέδεται αἰσθήσει, καρδίαι δὲ ἀφρόνων οὐκ ἀσφαλεῖς.
Θυσίαι ἀσεβῶν βδέλυγμα κυρίῳ, εὐχαὶ δὲ κατευθυνόντων δεκταὶ 8
παρ' αὐτῷ. Βδέλυγμα κυρίῳ ὁδοὶ ἀσεβοῦς, διώκοντας δὲ δικαιο- 9
σύνην ἀγαπᾷ. Παιδεία ἀκάκου γνωρίζεται ὑπὸ τῶν παριόντων, 10
οἱ δὲ μεισοῦντες ἐλέγχους τελευτῶσιν αἰσχρῶς. Ἅδης καὶ ἀπώ- 11
λεια φανερὰ παρὰ τῷ κυρίῳ, πῶς οὐχὶ καὶ αἱ καρδίαι τῶν ἀν-
θρώπων; Οὐκ ἀγαπήσει ἀπαίδευτος τοὺς ἐλέγχοντας αὐτὸν, με- 12
τὰ δὲ σοφῶν οὐχ ὁμιλήσει. Καρδίας εὐφραινομένης πρόσωπον 13
θάλλει, ἐν δὲ λύπαις οὔσης σκυθρωπάζει. Καρδία ὀρθὴ ζητεῖ 14
αἴσθησιν, στόμα δὲ ἀπαιδεύτων γνώσεται κακά. Πάντα τὸν χρό- 15
νον οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν κακῶν προσδέχονται κακὰ, οἱ δὲ ἀγαθοὶ
ἡσυχάσουσιν διὰ παντός.

Κρείσσων μικρὰ μερὶς μετὰ φόβου κυρίου, ἢ θησαυροὶ με- 16
γάλοι μετὰ ἀφοβίας. Κρείσσων ξενισμὸς μετὰ λαχάνων πρὸς φι- 17
λίαν καὶ χάριν, ἢ παράθεσις μόσχων μετὰ ἔχθρας. Ἀνὴρ θυ- 18
μώδης παρασκευάζει μάχας, μακρόθυμος δὲ καὶ τὴν μέλλουσαν
καταπραΰνει· μακρόθυμος ἀνὴρ κατασβέσει κρίσεις, ὁ δὲ ἀσεβὴς
ἐγείρει μᾶλλον. Ὁδοὶ ἀέργων ἐστρωμέναι ἀκάνθαις, αἱ δὲ τῶν 19
ἀνδρείων τετριμμέναι. Υἱὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα, υἱὸς δὲ 20
ἄφρων μυκτηρίζει μητέρα αὐτοῦ. Ἀνοήτου τρίβοι ἐνδεεῖς φρενῶν, 21
ἀνὴρ δὲ φρόνιμος κατευθύνων πορεύεται. Ὑπερτίθενται λογισ- 22
* 1 m. ἔρημα. μοὺς οἱ μὴ τιμῶντες συνέδρια *, ἐν δὲ καρδίαις βουλευομένων μένει
βουλή. Οὐ μὴ ὑπακούσῃ ὁ κακὸς αὐτῇ, οὐδὲ μὴ εἴπῃ καίριόν τι 23
καὶ καλὸν τῷ κοινῷ. Ὁδοὶ ζωῆς διανοήματα συνετοῦ, ἵνα ἐκ- 24
κλείνας ἐκ τοῦ ᾅδου σωθῇ. Οἴκους ὑβριστῶν κατασπᾷ κύριος, 25
ἐστήρισεν δὲ ὅριον χήρας. Βδέλυγμα κυρίῳ λογισμὸς ἄδικος, ἁγ- 26
νῶν δὲ ῥήσεις σεμναί. Ἐξόλλυσιν ἑαυτὸν ὁ δωρολήμπτης, ὁ δὲ 27
μεισῶν δώρων λήμψεις σώζεται. Ἐλεημοσύναις καὶ πίστεσιν ἀπο- cap.
καθαίρονται ἁμαρτίαι, τῷ δὲ φόβῳ κυρίου ἐκκλείνει πᾶς ἀπὸ 16. 6

cap. 15. 28 κακοῦ. Καρδίαι δικαίων μελετῶσιν πίστεις, στόμα δὲ ἀσεβῶν XV.
cap. 16. ἀποκρείνεται κακά. Δεκταὶ παρὰ κυρίῳ ὁδοὶ ἀνθρώπων δικαίων,
7 cap. 15. διὰ δὲ αὐτῶν καὶ οἱ ἐχθροὶ φίλοι γίνονται. Μακρὰν ἀπέχει ὁ
29 θεὸς ἀπὸ ἀσεβῶν, εὐχαῖς δὲ δικαίων ἐπακούει. Κρείσσων ὀλίγη
cap. 16. 8 λῆμψις μετὰ δικαιοσύνης, ἢ πολλὰ γενήματα μετὰ ἀδικίας.

ΚΕΦ. Ις.

Καρδία δὲ ἀνδρὸς λογιζέσθω δίκαια, ἵνα ὑπὸ τοῦ θεοῦ διορθω- CAP. XVI.
cap. 15. 30 θῇ τὰ διαβήματα αὐτοῦ. Θεωρῶν ὀφθαλμὸς καλὰ εὐφραίνει καρ-
32 δίαν, φήμη δὲ ἀγαθὴ πιαίνει ὀστᾶ. Ὃς ἀπωθεῖται παιδείαν
33 μεισεῖ ἑαυτὸν, ὁ δὲ τηρῶν ἐλέγχους ἀγαπᾷ ψυχὴν αὐτοῦ. Φόβος
θεοῦ παιδεία καὶ σοφία, καὶ ἀρχὴ δόξης ἀποκριθήσεται αὐτῇ.
cap. 16. 2 Πάντα τὰ ἔργα τοῦ ταπεινοῦ φανερὰ παρὰ τῷ θεῷ, οἱ δὲ ἀσε-
5 βεῖς ἐν ἡμέρᾳ κακῇ ὀλοῦνται. Ἀκάθαρτος παρὰ θεῷ πᾶς ὑψη-
λοκάρδιος, χειρὶ δὲ χεῖρας ἐμβαλὼν ἀδίκως οὐκ ἀθωωθήσεται·
ἀρχὴ ὁδοῦ ἀγαθῆς τὸ ποιεῖν τὰ δίκαια, δεκτὰ * δὲ παρὰ θεῷ μᾶλ- * Cod. δεκταί.
λον ἢ θύειν θυσίας· ὁ ζητῶν τὸν κύριον εὑρήσει γνῶσιν μετὰ δι-
4 καιοσύνης, οἱ δὲ ὀρθῶς ζητοῦντες αὐτὸν εὑρήσουσιν εἰρήνην. Πάν-
τα τὰ ἔργα τοῦ κυρίου μετὰ δικαιοσύνης, φυλάσσεται δὲ ὁ ἀσε-
10 βὴς εἰς ἡμέραν κακήν. Μαντεῖον ἐπὶ χείλεσιν βασιλέως, ἐν δὲ ΛΔ
11 κρίσει οὐ μὴ πλανηθῇ τὸ στόμα αὐτοῦ. Ῥοπὴ ζυγοῦ δικαιοσύνη
12 παρὰ κυρίῳ, τὰ δὲ ἔργα αὐτοῦ στάθμια δίκαια. Βδέλυγμα βα-
σιλεῖ ὁ ποιῶν κακὰ, μετὰ γὰρ δικαιοσύνης ἑτοιμάζεται θρόνος
13 ἀρχῆς. Δεκτὰ βασιλεῖ χείλη δίκαια, λόγους δὲ ὀρθοὺς ἀγα-
14 πᾷ. Θυμὸς βασιλέως ἄγγελος θανάτου, ἀνὴρ δὲ σοφὸς ἐξειλά-
15 λάσεται αὐτόν. Ἐν φωτὶ ζωῆς υἱὸς βασιλέως, οἱ δὲ προσδεκτοὶ
16 αὐτῷ ὥσπερ νέφος ὄψιμον. Νοσσεῖαι * σοφίας αἱρετώτεραι χρυ- ΛΕ * 2. m. νοσσιαί.
17 σίου, νοσσεῖαι δὲ φρονήσεως αἱρετώτεραι ὑπὲρ ἀργύριον. Τρίβοι
ζωῆς ἐκκλείνουσιν ἀπὸ κακῶν, μῆκος δὲ βίου ὁδοὶ δικαιοσύνης· ὁ
δεχόμενος παιδείαν ἐν ἀγαθοῖς ἔσται, ὁ δὲ φυλάσσων ἐλέγχους
σοφισθήσεται· ὃς φυλάσσει τὰς ἑαυτοῦ ὁδοὺς, τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ

XVI. ψυχὴν, ἀγαπῶν δὲ ζωὴν αὐτοῦ φείσεται στόματος αὐτοῦ. Πρὸ 18
συντριβῆς ἡγεῖται ὕβρις, πρὸ δὲ πτώματος κακοφροσύνη. Κρείσ- 19
σων πραΰθυμος μετὰ ταπεινώσεως, ἢ ὃς διαιρεῖται σκῦλα μετὰ
ὑβριστῶν. Συνετὸς ἐν πράγμασιν εὑρετὴς ἀγαθῶν, πεποιθὼς δὲ 20
ἐπὶ θεῷ μακαριστός. Τοὺς σοφοὺς καὶ συνετοὺς φαύλους καλοῦ- 21
σιν, οἱ δὲ γλυκεῖς ἐν λόγῳ πλείονα ἀκούσονται. Πηγὴ ζωῆς ἔν- 22
νοια τοῖς κεκτημένοις, παιδεία δὲ ἀφρόνων κακή. Καρδία σοφοῦ 23
νοήσει τὰ ἀπὸ τοῦ ἰδίου στόματος, ἐπὶ δὲ χείλεσιν φορέσει ἐπι-
γνωμοσύνην. Κηρία μέλιτος λόγοι καλοὶ, γλύκασμα δὲ αὐτοῦ 24
ἴασις ψυχῆς. Εἰσὶν ὁδοὶ δοκοῦσαι εἶναι ὀρθαὶ ἀνδρὶ, τὰ μέντοι 25
τελευταῖα αὐτῶν βλέπει εἰς πυθμένα ᾅδου. Ἀνὴρ ἐν πόνοις πο- 26
νεῖ ἑαυτῷ, καὶ ἐκβιάζεται ἑαυτοῦ τὴν ἀπώλειαν· ὁ μέντοι σκολιὸς
ἐπὶ τῷ ἑαυτοῦ στόματι φορεῖ τὴν ἀπώλειαν. Ἀνὴρ ἄφρων ὀρύσ- 27
σει ἑαυτῷ κακὰ, ἐπὶ δὲ τῶν ἑαυτοῦ χειλέων θησαυρίζει πῦρ.
Ἀνὴρ σκολιὸς διαπέμπεται κακὰ, καὶ λαμπτῆρα δόλου πυρσεύσει 28
κακοῖς, καὶ διαχωρίζει φίλους. Ἀνὴρ παράνομος ἀποπειρᾶται 29
φίλων, καὶ ἀπάγει αὐτοὺς ὁδοὺς οὐκ ἀγαθάς. Στηρίζων δὲ ὀφ- 30
θαλμοὺς αὐτοῦ διαλογίζεται διεστραμμένα, ὁρίζει δὲ τοῖς χεί-
λεσιν αὐτοῦ πάντα τὰ κακὰ, οὗτος κάμινός ἐστιν κακίας. Στέφα- 31
νος καυχήσεως γῆρας, ἐν δὲ ὁδοῖς δικαιοσύνης εὑρίσκεται. Κρείσ- 32
σων ἀνὴρ μακρόθυμος ἰσχυροῦ, ὁ δὲ κρατῶν ὀργῆς κρείσσων κατα-
λαμβανομένου πόλιν. Εἰς κόλπους ἐπέρχεται πάντα τοῖς ἀδί- 33
κοις, παρὰ δὲ κυρίου πάντα τὰ δίκαια.

ΚΕΦ. ΙΖ.

CAP. XVII. Κρείσσων ψωμὸς μεθ' ἡδονῆς ἐν εἰρήνῃ, ἢ οἶκος πολλῶν ἀγα- 1
θῶν καὶ ἀδίκων θυμάτων μετὰ μάχης. Οἰκέτης νοήμων κρατή- 2
σει δεσποτῶν ἀφρόνων, ἐν δὲ ἀδελφοῖς διελεῖται μέρη. Ὥσπερ 3
δοκιμάζεται ἐν καμίνῳ ἄργυρος καὶ χρυσὸς, οὕτως ἐκλεκταὶ καρ-
δίαι παρὰ κυρίῳ. Κακὸς ὑπακούει γλώσσης παρανόμων, δίκαιος 4
δὲ οὐ προσέχει χείλεσιν ψευδέσιν. Ὁ καταγελῶν πτωχοῦ παρο- 5

ξύνει τὸν ποιήσαντα αὐτὸν, ὁ δὲ ἐπιχαίρων ἀπολλυμένῳ οὐκ ἀθωω- XVII.
6 θήσεται, ὁ δὲ ἐπισπλαγχνιζόμενος ἐλεηθήσεται. Στέφανος γε-
ρόντων τέκνα τέκνων, καύχημα δὲ τέκνων πατέρες αὐτῶν· τοῦ πι-
στοῦ ὅλος ὁ κόσμος τῶν χρημάτων, τοῦ δὲ ἀπίστου οὐδὲ ὀβολός.
7 Οὐχ ἁρμόσει ἄφρονι χείλη πιστὰ, οὐδὲ δικαίῳ χείλη ψευδῆ.
8 Μισθὸς χαρίτων παιδεία τοῖς χρωμένοις, οὗ δ' ἂν ἐπιστρέψῃ
9 εὐοδωθήσεται. Ὃς κρύπτει ἀδικήματα, ζητεῖ φιλίαν· ὃς δὲ μι-
10 σεῖ κρύπτειν, διΐστησιν φίλους καὶ οἰκείους. Συντρίβει ἀπειλὴ
11 καρδίαν φρονίμου, ἄφρων δὲ μαστειγωθεὶς οὐκ αἰσθάνεται. Ἀν-
τιλογίας ἐγείρει πᾶς κακὸς, ὁ δὲ κύριος ἄγγελον ἀνελεήμονα
12 ἐκπέμψει αὐτῷ. Ἐμπεσεῖται μέριμνα ἀνδρὶ νοήμονι, οἱ δὲ ἄφρο-
13 νες διαλογιοῦνται κακά. Ὃς ἀποδίδωσιν κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν, οὐ
14 κεινηθήσεται κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ. Ἐξουσίαν δίδωσιν λόγοις
ἀρχὴ δικαιοσύνης, προηγεῖται δὲ τῆς ἐνδείας στάσις καὶ μάχη.
15 Ὃς δίκαιον κρίνει τὸν ἄδικον, ἄδικον δὲ τὸν δίκαιον, ἀκάθαρτος
16 καὶ βδελυκτὸς παρὰ θεῷ. Ἱνατί ὑπῆρξεν χρήματα ἄφρονι; κτή-
σασθαι γὰρ σοφίαν ἀκάρδιος οὐ δυνήσεται· ὃς ὑψηλὸν ποιεῖ τὸν
ἑαυτοῦ οἶκον, ζητεῖ συντριβήν· ὁ δὲ σκολιάζων τοῦ μαθεῖν, ἐμπε-
σεῖται εἰς κακά.

17 Εἰς πάντα καιρὸν φίλος ὑπαρχέτω σοι, ἀδελφοὶ δὲ ἐν ἀνάγ- Λϛ
18 καις χρήσιμοι ἔστωσαν, τούτου γὰρ χάριν γεννῶνται. Ἀνὴρ ἄφρων
ἐπικροτεῖ καὶ ἐπιχαίρει ἑαυτῷ· ὡς καὶ ὁ ἐγγυώμενος ἐγγύην τῶν
19 ἑαυτοῦ φίλων. Φιλαμαρτήμων χαίρει μάχαις, ὁ δὲ σκληροκά-
20 ρδιος οὐ συναντᾷ ἀγαθοῖς. Ἀνὴρ εὐμετάβολος γλώσσῃ ἐμπεσεῖται
21 εἰς κακὰ, καρδία δὲ ἄφρονος ὀδύνη τῷ κεκτημένῳ αὐτήν. Οὐκ εὐ-
φραίνεται πατὴρ ἐπὶ υἱῷ ἀπαιδεύτῳ, υἱὸς δὲ φρόνιμος εὐφραίνει
22 μητέρα αὐτοῦ. Καρδία εὐφραινομένη εὐεκτεῖν ποιεῖ, ἀνδρὸς δὲ
23 λυπηροῦ ξηραίνεται τὰ ὀστᾶ. Λαμβάνοντος δῶρα ἐν κόλποις ἀδί-
κως οὐ κατευοδοῦνται ὁδοὶ, ἀσεβὴς δὲ ἐκκλείνει ὁδοὺς δικαιοσύνης.
24 Πρόσωπον συνετὸν ἀνδρὸς σοφοῦ, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἄφρονος ἐπ'
25 ἄκρα γῆς. Ὀργὴ πατρί ἐστιν υἱὸς ἄφρων, καὶ ὀδύνη τῇ τεκούσῃ
26 αὐτόν *. Ζημιοῦν ἄνδρα δίκαιον οὐ καλὸν, οὐδὲ ὅσιον ἐπιβουλεύειν * τ. m. αὐτοῦ.

XVII. δυνάσταις δικαίοις. Ὃς φείδεται ῥῆμα προελέσθαι σκληρὸν, ἐπι- 27
γνώμων· μακρόθυμος δὲ ἀνὴρ φρόνιμος. Ἀνοήτῳ ἐπερωτήσαντι σο- 28
* i. m. αἰνεόν. φίαν σοφία λογισθήσεται, ἐνεὸν * δέ τις ἑαυτὸν ποιήσας δόξει
φρόνιμος εἶναι.

ΚΕΦ. ΙΗ.

CAP. XVIII. Προφάσεις ζητεῖ ἀνὴρ βουλόμενος χωρίζεσθαι ἀπὸ φίλων, ἐν 1
παντὶ δὲ καιρῷ ἐπονείδιστος ἔσται. Οὐ χρείαν ἔχει σοφίας ἐν- 2
δεὴς φρενῶν, μᾶλλον γὰρ ἄγεται ἀφροσύνῃ. Ὅταν ἔλθῃ ἀσεβὴς 3
εἰς βάθος κακῶν, καταφρονεῖ, ἐπέρχεται δὲ αὐτῷ ἀτιμία καὶ
ὄνειδος. Ὕδωρ βαθὺ λόγος ἐν καρδίᾳ ἀνδρὸς, ποταμὸς δὲ ἀνα- 4
πηδύει καὶ πηγὴ ζωῆς. Θαυμάσαι πρόσωπον ἀσεβοῦς οὐ καλὸν, 5
οὐδὲ ὅσιον ἐκκλείνειν τὸ δίκαιον ἐν κρίσει. Χείλη ἄφρονος ἄγου- 6
σιν αὐτὸν εἰς κακὰ, τὸ δὲ στόμα αὐτοῦ τὸ θρασὺ θάνατον ἐπι-
καλεῖται. Στόμα ἄφρονος συντριβὴ αὐτῷ, τὰ δὲ χείλη αὐτοῦ 7
παγὶς τῇ ψυχῇ αὐτοῦ. Ὀκνηροὺς καταβάλλει φόβος, ψυχαὶ δὲ 8
ἀνδρογύνων πεινάσουσιν. Ὁ μὴ ἰώμενος αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις αὐ- 9
τοῦ, ἀδελφός ἐστιν τοῦ λυμαινομένου ἑαυτόν. Ἐκ μεγαλωσύνης 10
ἰσχύος ὄνομα κυρίου, αὐτῷ δὲ προσδραμόντες δίκαιοι ὑψοῦνται.
Ὕπαρξις πλουσίου ἀνδρὸς πόλις ὀχυρὰ, ἡ δὲ δόξα αὐτῆς μέγα 11
ἐπισκιάζει. Πρὸ συντριβῆς ὑψοῦται καρδία ἀνδρὸς, καὶ πρὸ δόξης 12
ταπεινοῦται. Ὃς ἀποκρείνεται λόγιον πρὶν ἀκοῦσαι, ἀφροσύνη αὐ- 13
τῷ ἐστιν καὶ ὄνειδος. Θυμὸν ἀνδρὸς πραΰνει θεράπων φρόνιμος, 14
ὀλιγόψυχον δὲ ἄνδρα τίς ὑποίσει; Καρδία φρονίμου κτᾶται αἴ- 15
σθησιν, ὦτα δὲ σοφῶν ζητεῖ ἔννοιαν. Δόμα ἀνθρώπου ἐμπλατύ- 16
νει αὐτὸν, καὶ παρὰ δυνάσταις καθιζάνει αὐτόν. Δίκαιος ἑαυ- 17
τοῦ κατήγορος ἐν πρωτολογίᾳ, ὡς δ' ἂν ἐπιβάλῃ ὁ ἀντίδικος
ἐλέγχεται. Ἀντιλογίας παύει σιγηρὸς, ἐν δὲ δυναστείαις ὁρίζει. 18
Ἀδελφὸς ὑπὸ ἀδελφοῦ βοηθούμενος, ὡς πόλις ὀχυρὰ καὶ ὑψη- 19
λὴ, ἰσχύει δὲ ὥσπερ τεθεμελιωμένον βασίλειον. Ἀπὸ καρπῶν 20
στόματος ἀνὴρ πίμπλησιν κοιλίαν αὐτοῦ, ἀπὸ δὲ καρπῶν χειλέων

21 αὐτοῦ ἐμπλησθήσεται. Θάνατος καὶ ζωὴ ἐν χειρὶ γλώσσης, οἱ XVIII.
22 δὲ κρατοῦντες αὐτῆς ἔδονται τοὺς καρποὺς αὐτῆς. Ὃς εὗρεν γυν-
αῖκα ἀγαθὴν, εὗρεν χάριτας, ἔλαβεν δὲ παρὰ θεοῦ ἱλαρότητα·
ὃς ἐκβάλλει γυναῖκα ἀγαθὴν, ἐκβάλλει τὰ ἀγαθὰ, ὁ δὲ κατέ-
cap. 19. 3 χων μοιχαλίδα ἄφρων καὶ ἀσεβής. Ἀφροσύνη ἀνδρὸς λυμαίνε-
ται * τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, τὸν δὲ θεὸν αἰτιᾶται τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. * 1. m. λοιμ.

ΚΕΦ. ΙΘ.

4 Πλοῦτος προστίθησιν φίλους πολλοὺς, ὁ δὲ πτωχὸς καὶ ἀπὸ CAP. XIX.
5 τοῦ ὑπάρχοντος φίλου λείπεται. Μάρτυς ψευδὴς οὐκ ἀτιμώρητος
6 ἔσται, ὁ δὲ ἐγκαλῶν ἀδίκως οὐ διαφεύξεται. Πολλοὶ θεραπεύ-
ουσιν πρόσωπα βασιλέων, πᾶς δὲ ὁ * κακὸς γίνεται ὄνειδος ἀνδρί. * ὁ praetermittitur 2. m.
7 Πᾶς ὃς ἀδελφὸν πτωχὸν μεισεῖ, καὶ φιλίας μακρὰν ἔσται· ἔννοια
ἀγαθὴ τοῖς εἰδόσιν αὐτὴν ἐγγιεῖ, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος εὑρήσει αὐτήν·
ὁ πολλὰ κακοποιῶν τελεσιουργεῖ κακίαν, ὃς δὲ ἐρεθίζει λόγους οὐ
8 σωθήσεται. Ὁ κτώμενος φρόνησιν ἀγαπᾷ ἑαυτὸν, ὃς δὲ φυλάσ-
9 σει φρόνησιν, εὑρήσει ἀγαθά. Μάρτυς ψευδὴς οὐκ ἀτιμώρητος
10 ἔσται· ὃς δ᾽ ἂν ἐκκαύσῃ κακίαν, ἀπολεῖται ὑπ᾽ αὐτῆς. Οὐ συμ-
φέρει ἄφρονι τρυφὴ, καὶ ἐὰν οἰκέτης ἄρξηται μεθ᾽ ὕβρεως δυ-
11 ναστεύειν. Ἐλεήμων ἀνὴρ μακροθυμεῖ, τὸ δὲ καύχημα αὐτοῦ ἐπ-
12 έρχεται παρανόμοις. Βασιλέως ἀπειλὴ ὁμοία βρυγμῷ λέοντος,
13 ὥσπερ δὲ δρόσος ἐπὶ χόρτῳ οὕτως τὸ ἱλαρὸν αὐτοῦ. Αἰσχύνη
πατρὶ υἱὸς ἄφρων, οὐχ ἁγναὶ εὐχαὶ ἀπὸ μισθώματος ἑταίρας.
14 Οἶκον καὶ ὕπαρξιν μερίζουσιν πατέρες παισὶν, παρὰ δὲ θεοῦ ἁρ-
15 μόζεται γυνὴ ἀνδρί. Δειλία * κατέχει ἀνδρογύναιον, ψυχὴ δὲ ἀέρ- * 1. m. δειλεία.
16 γου πεινάσει. Ὃς φυλάσσει ἐντολὴν, τηρεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν,
17 ὁ δὲ καταφρονῶν τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν ἀπολεῖται. Δανείζει θεῷ ὁ
ἐλεῶν πτωχὸν, κατὰ δὲ τὸ δόμα αὐτοῦ ἀνταποδοθήσεται * αὐτῷ. * 2. m. ἀνταποδώσει.
18 Παίδευε υἱόν σου, οὕτως γὰρ ἔσται εὔελπις, εἰς δὲ ὕβριν μὴ ἐπαί-
19 ρου τῇ ψυχῇ σου. Κακόφρων ἀνὴρ ζημιωθήσεται· ἐὰν δὲ λοιμεύη-
ται, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ προσθήσει.

XIX. Ἄκουε υἱὲ παιδείαν πατρός σου, ἵνα σοφὸς γένῃ ἐπ' ἐσχάτων 20
ΑΖ σου. Πολλοὶ λογισμοὶ ἐν καρδίᾳ ἀνδρὸς, ἡ δὲ βουλὴ τοῦ κυρίου 21
εἰς τὸν αἰῶνα μένει. Καρπὸς ἀνδρὶ ἐλεημοσύνη, κρείσσων δὲ πτω- 22
χὸς δίκαιος ἢ πλούσιος ψευδής. Φόβος κυρίου εἰς ζωὴν ἀνδρὶ, ὁ 23
δὲ ἄφοβος αὐλισθήσεται ἐν τόποις, οὗ οὐκ ἐπισκοπεῖται γνῶσις. Ὁ 24
ἐγκρύπτων εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ χεῖρας ἀδίκως, οὐδὲ τῷ στό-
* 2 m. προσαγάγῃ. ματι οὐ μὴ προσενέγκῃ * αὐτάς. Λοιμοῦ μαστιγουμένου, ἄφρων 25
πανουργότερος γίνεται· ἐὰν δὲ ἐλέγχῃς ἄνδρα φρόνιμον, νοήσει
αἴσθησιν. Ὁ ἀτιμάζων πατέρα καὶ ἀπωθούμενος μητέρα αὐτοῦ 26
καταισχυνθήσεται καὶ ἐπονείδιστος ἔσται. Υἱὸς ἀπολειπόμενος 27
φυλάξαι παιδείαν πατρὸς μελετήσει ῥήσεις κακάς. Ὁ ἐγγυώ- 28
μενος παῖδα ἄφρονα καθυβρίσει δικαίωμα, στόμα δὲ ἀσεβῶν κα-
ταπίεται κρίσεις. Ἑτοιμάζονται ἀκολάστοις μάστιγες, καὶ τι- 29
μωρίαι ὁμοίως ἄφροσιν.

ΚΕΦ. Κ.

CAP. XX. Ἀκόλαστον οἶνος καὶ ὑβριστικὸν μέθη, πᾶς δὲ ἄφρων τοιούτοις 1
συμπλέκεται. Οὐ διαφέρει ἀπειλὴ βασιλέως θυμοῦ λέοντος, ὁ 2
δὲ παροξύνων αὐτὸν ἁμαρτάνει εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν. Δόξα ἀν- 3
δρὶ ἀποστρέφεσθαι λοιδορίας, πᾶς δὲ ἄφρων τοιούτοις συμπλέ-
κεται. Ὀνειδιζόμενος ὀκνηρὸς οὐκ αἰσχύνεται, ὡσαύτως καὶ ὁ 4
δανειζόμενος σῖτον ἐν ἀμητῷ. Ὕδωρ βαθὺ βουλὴ ἐν καρδίᾳ ἀν- 5
δρὸς, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἐξαντλήσει αὐτήν. Μέγα ἄνθρωπος καὶ 6
τίμιον ἀνὴρ ἐλεήμων, ἄνδρα δὲ πιστὸν ἔργον εὑρεῖν. Ὃς ἀνα- 7
στρέφεται ἄμωμος ἐν δικαιοσύνῃ, μακαρίους τοὺς παῖδας αὐτοῦ
καταλείψει. Ὅταν βασιλεὺς δίκαιος καθίσῃ ἐπὶ θρόνου, οὐκ ἐναν- 8
τιοῦται ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πᾶν πονηρόν. Τίς καυχήσεται ἁγ- 9
* Ita est in cod. νὴν ἔχειν τὴν καρδίαν; ἢ τίς παῤῥησιάσεται καθαρὸς εἶναι ἀπὸ *
ἁμαρτιῶν; Κακολογοῦντος πατέρα ἢ μητέρα σβεσθήσεται λαμ- 20
πτὴρ, αἱ δὲ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὄψονται σκότος. Μερὶς 21

ἐπισπουδαζομένη ἐν πρώτοις, ἐν τοῖς τελευταίοις οὐκ εὐλογηθή- XX.
σεται.
22 Μὴ εἴπῃς, τίσομαι τὸν ἐχθρὸν, ἀλλὰ ὑπόμεινον τὸν κύ- ΛΗ
10 ριον, ἵνα σοι βοηθήσῃ. Στάθμιον μέγα καὶ μικρὸν καὶ μέτρα
11 δισσὰ, ἀκάθαρτα ἐνώπιον κυρίου καὶ ἀμφότερα. Καὶ ὁ ποιῶν
αὐτὰ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτοῦ συμποδισθήσεται. Νεανίσκος
12 μετὰ ὁσίου, καὶ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς αὐτοῦ. Οὖς ἀκούει καὶ ὀφθαλμὸς
13 ὁρᾷ, κυρίου ἔργα καὶ ἀμφότερα. Μὴ ἀγάπα καταλαλεῖν, ἵνα
μὴ ἐξαρθῇς· διάνοιξον τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ ἐμπλήσθητι ἄρ-
23 των. Βδέλυγμα κυρίῳ δισσὸν στάθμιον, καὶ ζυγὸς δόλιος οὐ κα-
24 λὸν ἐνώπιον αὐτοῦ. Παρὰ κυρίου εὐθύνεται τὰ διαβήματα ἀν-
25 δρὶ, θνητὸς δὲ πῶς ἂν νοήσαι τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ; Παγὶς ἀνδρὶ τα-
χύ τι τῶν ἰδίων ἁγιάσαι, μετὰ γὰρ τὸ εὔξασθαι μετανοεῖν γί-
26 νεται. Λικμήτωρ ἀσεβῶν βασιλεὺς σοφὸς, καὶ ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς
27 τροχόν. Φῶς κυρίου πνοὴ ἀνθρώπων, ὃς ἐρευνᾷ ταμεῖα κοιλίας.
28 Ἐλεημοσύνη καὶ ἀλήθεια φυλακὴ βασιλεῖ, καὶ περικυκλώσουσιν
29 ἐν δικαιοσύνῃ τὸν θρόνον αὐτοῦ. Κόσμος νεανίαις σοφία, δόξα
30 δὲ πρεσβυτέρων πολιαί. Ὑπώπια καὶ συντρίμματα συναντᾷ κα-
κοῖς, πληγαὶ δὲ εἰς ταμεῖα κοιλίας.

ΚΕΦ. ΚΑ.

1 Ὥσπερ ὁρμὴ ὕδατος, οὕτως καρδία βασιλέως ἐν χειρὶ θεοῦ· CAP. XXI.
2 οὗ ἐὰν θέλων νεῦσαι, ἐκεῖ ἔκλεινεν αὐτήν. Πᾶς ἀνὴρ φαίνεται
3 ἑαυτῷ δίκαιος, κατευθύνει δὲ καρδίας κύριος. Ποιεῖν δίκαια καὶ
4 ἀληθεύειν, ἀρεστὰ παρὰ θεῷ μᾶλλον ἢ θυσιῶν αἷμα. Μεγαλό-
6 φρων ἐφ' ὕβρει θρασυκάρδιος, λαμπτὴρ δὲ ἀσεβῶν ἁμαρτία. Ὁ
ἐνεργῶν θησαυρίσματα γλώσσῃ ψευδεῖ, μάταια διώκει ἐπὶ παγί-
7 δας θανάτου. Ὄλεθρος ἀσεβέσιν ἐπιξενωθήσεται, οὐ γὰρ βού-
8 λονται πράσσειν τὰ δίκαια. Πρὸς τοὺς σκολιοὺς σκολιὰς ὁδοὺς
9 ἀποστέλλει ὁ θεὸς, ἁγνὰ γὰρ καὶ ὀρθὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Κρεῖσ-
σον οἰκεῖν ἐπὶ γωνίας ὑπαίθρου, ἢ ἐν κεκονιαμένοις μετὰ ἀδικίας

XXI. καὶ ἐν οἴκῳ κοινῷ *. Ψυχὴ ἀσεβοῦς οὐκ ἐλεηθήσεται ὑπ' οὐδενὸς 10
τῶν ἀνθρώπων. Ζημιουμένου ἀκολάστου πανουργότερος γίνεται ὁ 11
ἄκακος *, συνιὼν δὲ σοφὸς δέξεται γνῶσιν. Συνιεῖ δίκαιος καρδίας 12
ἀσεβῶν, καὶ φαυλίζει ἀσεβεῖς ἐν κακοῖς. Ὃς φράσσει τὰ ὦτα 13
αὐτοῦ τοῦ μὴ ἐπακοῦσαι ἀσθενοῦς, καὶ αὐτὸς ἐπικαλέσεται καὶ
οὐκ ἔσται ὁ εἰσακούων. Δόσις λάθριος ἀνατρέπει ὀργὰς, δώρων 14
δὲ ὁ φειδόμενος θυμὸν ἐγείρει ἰσχυρόν. Εὐφροσύνη δικαίων ποι- 15
εῖ κρῖμα, ὅσιος δὲ ἀκάθαρτος παρὰ κακούργοις. Ἀνὴρ πλα- 16
νώμενος ἐξ ὁδοῦ δικαιοσύνης ἐν συναγωγῇ γιγάντων ἀναπαύσεται.
Ἀνὴρ ἐνδεὴς ἀγαπᾷ εὐφροσύνην, φιλῶν οἶνον καὶ ἔλαιον εἰς πλοῦ- 17
τον. Περικάθαρμα δὲ δικαίου ἄνομος. Κρεῖσσον οἰκεῖν ἐν τῇ ἐρή- 18 19
μῳ, ἢ μετὰ γυναικὸς γλωσσώδους καὶ μαχίμου καὶ ὀργίλου.
Θησαυρὸς ἐπιθυμητὸς ἀναπαύσεται ἐπὶ στόματος σοφοῦ, ἄφρο- 20
νες δὲ ἄνδρες καταπίονται αὐτόν. Ὁδὸς δικαιοσύνης καὶ ἐλεημο- 21
σύνης εὑρήσει ζωὴν καὶ δόξαν. Πόλεις ὀχυρὰς ἐπέβη σοφὸς, καὶ 22
καθεῖλεν τὸ ὀχύρωμα ἐφ' ᾧ ἐπεποίθεισαν οἱ ἀσεβεῖς. Ὃς φυ- 23
λάσσει τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ τὴν γλῶσσαν, διατηρεῖ ἐκ θλίψεως
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Θρασὺς καὶ αὐθάδης καὶ ἀλαζὼν λοιμὸς κα- 24
λεῖται, ὃς δὲ μνησικακεῖ παράνομος. Ἐπιθυμίαι ὀκνηρὸν ἀποκτεί- 25
νουσιν, οὐ γὰρ προαιροῦνται αἱ χεῖρες αὐτοῦ ποιεῖν τί. Ἀσεβὴς 26
ἐπιθυμεῖ ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπιθυμίας κακὰς, ὁ δὲ δίκαιος ἐλεᾷ *
καὶ οἰκτείρει ἀφειδῶς. Θυσίαι ἀσεβῶν βδέλυγμα κυρίῳ, καὶ γὰρ 27
παρανόμως προσφέρουσιν αὐτάς. Μάρτυς ψευδὴς ἀπολεῖται, 28
ἀνὴρ δὲ ὑπήκοος φυλασσόμενος λαλήσει. Ἀσεβὴς ἀνὴρ ἀναιδῶς 29
ὑφίσταται προσώπῳ, ὁ δὲ εὐθὴς αὐτὸς συνιεῖ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ.
Οὐκ ἔστιν σοφία, οὐκ ἔστιν ἀνδρεία, οὐκ ἔστιν βουλὴ πρὸς τὸν 30
ἀσεβῆ. Ἵππος ἑτοιμάζεται εἰς ἡμέραν πολέμου, παρὰ δὲ κυρίου 31
ἡ βοήθεια.

* Recenti manu additur μετὰ γυναικὸς μαχίμης.
* r. m. κακός.
* 2. m. ἐλεεῖ.

ΚΕΦ. ΚΒ.

CAP. XXII. Αἱρετώτερον ὄνομα καλὸν ἢ πλοῦτος πολὺς, ὑπὲρ ἀργύριον καὶ 1
χρυσίον χάρις ἀγαθή. Πλούσιος καὶ πτωχὸς συνήντησαν ἀλλή- 2

3 λοις, ἀμφοτέρους δὲ ὁ κύριος ἐποίησεν. Πανοῦργος ἰδὼν πονηρὸν XXII.
τιμωρούμενον κραταιῶς αὐτὸς παιδεύεται, οἱ δὲ ἄφρονες παρελ-
4 θόντες ἐζημιώθησαν. Γενεὰ σοφίας φόβος κυρίου καὶ πλοῦτος
5 καὶ δόξα καὶ ζωή. Τρίβολοι καὶ παγίδες ἐν ὁδοῖς σκολιαῖς,
7 ὁ δὲ φυλάσσων τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀφέξεται αὐτῶν. Πλούσιοι
8 πτωχῶν ἄρξουσιν, καὶ οἰκέται ἰδίοις δεσπόταις δανειοῦσιν. Ὁ
σπείρων φαῦλα θερίσει κακὰ, πληγὴν δὲ ἔργων αὐτοῦ συντελέ-
σει· ἄνδρα ἱλαρὸν καὶ δότην εὐλογεῖ ὁ θεὸς, ματαιότητα δὲ
9 ἔργων αὐτοῦ συντελέσει. Ὁ ἐλεῶν πτωχὸν αὐτὸς διατραφήσεται,
τῶν γὰρ ἑαυτοῦ ἄρτων ἔδωκεν τῷ πτωχῷ· νίκην καὶ τιμὴν περι-
ποιεῖται ὁ δῶρα δοὺς, τὴν μέντοι ψυχὴν ἀφαιρεῖται τῶν κεκτη-
μένων.

10 Ἔκβαλε ἐκ συνεδρίου λοιμὸν, καὶ συνεξελεύσεται αὐτῷ νεῖ- ΛΘ
11 κος, ὅταν γὰρ καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ πάντας ἀτιμάζει. Ἀγαπᾷ
κύριος ὁσίας καρδίας, δεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι· χείλε-
12 σιν ποιμαίνει βασιλεύς. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ κυρίου διατηροῦσιν αἴσ-
13 θησιν, φαυλίζει δὲ λόγους παράνομος. Προφασίζεται καὶ λέ-
γει ὀκνηρὸς, λέων ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν δὲ ταῖς πλατείαις φονευταί.
14 Βόθρος βαθὺς στόμα παρανόμου, ὁ δὲ μισηθεὶς ὑπὸ κυρίου ἐμ-
πεσεῖται εἰς αὐτόν· εἰσὶν ὁδοὶ κακαὶ ἐνώπιον ἀνδρὸς, καὶ οὐκ ἀγα-
πᾷ τοῦ ἀποστρέψαι ἀπ' αὐτῶν, ἀποστρέφειν δὲ δεῖ ἀπὸ ὁδοῦ σκο-
15 λιᾶς καὶ κακῆς. Ἄνοια ἐξῆπται καρδίας * νέου, ῥάβδος δὲ καὶ * a. m. ἄνοια et καρδία.
16 παιδεία μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ. Ὁ συκοφαντῶν πένητα πολλὰ ποι-
εῖ τὰ ἑαυτοῦ, δίδωσιν δὲ πλουσίῳ ἐπ' ἐλάσσονι.

17 Λόγοις σοφῶν παράβαλλε σὸν οὖς καὶ ἄκουε ἐμὸν λόγον, τὴν M
18 δὲ σὴν καρδίαν ἐπίστησον ἵνα γνῷς ὅτι καλοί εἰσιν. Καὶ ἐὰν ἐμ-
βάλῃς αὐτοὺς εἰς τὴν καρδίαν σου, εὐφρανοῦσίν σε ἅμα ἐπὶ σοῖς
19 χείλεσιν. Ἵνα σου γένηται ἐπὶ κύριον ἡ ἐλπὶς, καὶ γνωρίσῃ σοι τὴν
20 ὁδόν σου. Καὶ σὺ δὲ ἀπόγραψαι αὐτὰ σεαυτῷ τρισσῶς, εἰς βου-
21 λὴν καὶ γνῶσιν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς ψυχῆς σου. Διδάσκω οὖν σε
ἀληθῆ λόγον, καὶ γνῶσιν ἀγαθὴν ὑπακούειν, τοῦ ἀποκρίνεσθαι
22 λόγους ἀληθείας τοῖς προβαλλομένοις σοι. Μὴ ἀποβιάζου πέ-

XXII. νητα, πτωχὸς γάρ ἐστιν, καὶ μὴ ἀτιμάσῃς ἀσθενῆ ἐν πύλαις.
Ὁ γὰρ κύριος κρινεῖ αὐτοῦ τὴν κρίσιν, καὶ ῥύσῃ σὴν ἄσυλον ψυ- 23
χήν. Μὴ ἴσθι ἑταῖρος ἀνδρὶ θυμώδει, φίλῳ δὲ ὀργίλῳ μὴ συν- 24
αυλίζου. Μήποτε μάθῃς τῶν ὁδῶν αὐτοῦ, καὶ λάβῃς βρόχους 25
τῇ σῇ ψυχῇ. Μὴ δίδου σεαυτὸν εἰς ἐγγύην αἰσχυνόμενος πρόσω- 26
πον. Ἐὰν γὰρ μὴ ἔχῃ πόθεν ἀποτίσῃ, λήμψονται τὸ στρῶμα το 27
ὑπὸ τὰς πλευράς σου. Μὴ μέταιρε ὅρια αἰώνια, ἃ ἔθεντο οἱ 28
πατέρες σου. Ὁρατικὸν ἄνδρα καὶ ὀξὺν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ βα- 29
σιλεῦσιν δεῖ παρεστάναι, καὶ μὴ παρεστάναι ἀνδράσι νωθροῖς.

ΚΕΦ. ΚΓ.

CAP. XXIII. Ἐὰν καθίσῃς δειπνεῖν ἐπὶ τραπέζης δυναστῶν, νοητῶς νόει τὰ 1
παρατιθέμενά σοι. Καὶ ἐπίβαλλε τὴν χεῖρά σου, εἰδὼς ὅτι τοιαῦ- 2
τα σε δεῖ παρασκευάσαι. Εἰ δὲ ἀπληστότερος εἶ, μὴ ἐπιθύμει 3
τῶν ἐδεσμάτων αὐτοῦ, ταῦτα γὰρ ἔχεται ζωῆς ψευδοῦς. Μὴ παρ- 4
εκτείνου πένης ὢν πλουσίῳ, τῇ δὲ σῇ ἐννοίᾳ ἀπόσχου. Ἐὰν ἐπι- 5
στήσῃς τὸ σὸν ὄμμα πρὸς αὐτὸν, οὐδαμοῦ πεσεῖται, κατεσκεύα-
σται γὰρ αὐτῷ πτέρυγες ὥσπερ ἀετοῦ, καὶ ὑποστρέφει εἰς τὸν
οἶκον τοῦ προεστηκότος αὐτοῦ. Μὴ συνδείπνει ἀνδρὶ βασκάνῳ, μὴ 6
δὲ ἐπιθύμει τῶν βρωμάτων αὐτοῦ. Ὃν τρόπον γὰρ εἴ τις κατα- 7
πίοι τρίχα, οὕτως ἐσθίει καὶ πίνει· μὴ δὲ πρὸς σὲ εἰσαγάγῃς
αὐτὸν, καὶ φάγῃς τὸν ψωμόν σου μετ' αὐτοῦ. Ἐξεμέσει γὰρ αὐ- 8
* i. m. λοιμ. τὸν καὶ λυμανεῖται * τοὺς λόγους σου τοὺς καλούς. Εἰς ὦτα 9
ἄφρονος μηδὲν λέγε, μήποτε μυκτηρίσῃ τοὺς συνετοὺς λόγους σου.
Μὴ μεταθῇς ὅρια αἰώνια, εἰς δὲ κτῆμα ὀρφανῶν μὴ εἰσέλθῃς. 10
Ὁ γὰρ λυτρούμενος αὐτοὺς κύριος κραταιός ἐστιν, καὶ κρινεῖ τὴν 11
κρίσιν αὐτῶν μετὰ σοῦ.

ΜΑ Δὸς εἰς παιδείαν τὴν καρδίαν σου, τὰ δὲ ὦτά σου ἑτοίμα- 12
σον λόγοις αἰσθήσεως. Μὴ ἀπόσχῃ νήπιον παιδεύειν, ὅτι ἐὰν πα- 13
τάξῃς αὐτὸν ῥάβδῳ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ. Σὺ μὲν γὰρ πατάξεις αὐ- 14
τὸν ῥάβδῳ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου ῥύσῃ. Υἱὲ ἐὰν σοφὴ 15

16 γένηταί σου ἡ καρδία, εὐφρανεῖς καὶ τὴν ἐμὴν καρδίαν. Καὶ ἐν- XXIII.
διατρίψει λόγοις τὰ σὰ χείλη πρὸς τὰ ἐμὰ χείλη, ἐὰν ὀρθὰ ὦσιν.
17 Μὴ ζηλούτω * ἡ καρδία σου ἁμαρτωλοὺς, ἀλλὰ ἐν φόβῳ κυρίου * 2. m. ζηλώτου.
18 ἴσθι ὅλην τὴν ἡμέραν. Ἐὰν γὰρ τηρήσῃς αὐτὰ, ἔσται σοι ἔκγο-
19 να, ἡ δὲ ἐλπίς σου οὐκ ἀποστήσεται. Ἄκουε υἱὲ, καὶ σοφὸς γί-
20 νου *, καὶ κατεύθυνε ἐννοίας σῆς καρδίας. Μὴ ἴσθι οἰνοπότης, * 2. m. γείνου.
21 μὴ δὲ ἐκτείνου συμβολαῖς, κρεῶν ἀγορασμοῖς. Πᾶς γὰρ μέθυσος
καὶ πορνοκόπος πτωχεύσει, καὶ ἐνδύσεται διεῤῥηγμένα καὶ ῥα-
κώδη πᾶς ὑπνώδης.

22 Ἄκουε υἱὲ πατρὸς τοῦ γεννήσαντός σε, καὶ μὴ καταφρόνει MB
* ὅτι γεγήρακέν σου ἡ μήτηρ. Καλῶς ἐκτρέφει πατὴρ δίκαιος, ἐπὶ
24
25 δὲ υἱῷ σοφῷ εὐφραίνεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. Εὐφραινέσθω ὁ πατὴρ
26 καὶ ἡ μήτηρ ἐπὶ σοὶ, καὶ χαιρέτω ἡ τεκοῦσά σε. Δός μοι υἱὲ
27 σὴν καρδίαν, οἱ δὲ σοὶ ὀφθαλμοὶ ἐμὰς ὁδοὺς τηρείτωσαν. Πί-
θος γὰρ τετρημένος ἐστὶν ἀλλότριος οἶκος, καὶ φρέαρ στενὸν ἀλ-
28 λότριον. Οὗτος γὰρ συντόμως ἀπολεῖται, καὶ πᾶς παράνομος
29 ἀναλωθήσεται. Τίνι οὐαί; τίνι θόρυβος; τίνι κρίσις; τίνι δὲ ἀη-
δία καὶ λέσχαι; τίνι συντρίμματα διακενῆς; τίνος πελιδνοὶ οἱ
30 ὀφθαλμοί; Οὐ τῶν ἐγχρονιζόντων ἐν οἴνοις; οὐ τῶν ἰχνευόντων
31 ποῦ πότοι γίνονται; Μὴ μεθύσκεσθε ἐν οἴνοις, ἀλλὰ ὁμιλεῖτε
ἀνθρώποις δικαίοις, καὶ ὁμιλεῖτε ἐν περιπάτοις· ἐὰν γὰρ εἰς τὰς
φιάλας καὶ τὰ ποτήρια δῶς τοὺς ὀφθαλμούς σου, ὕστερον περι-
32 πατήσεις γυμνότερος ὑπέρου. Τὸ δὲ ἔσχατον ὥσπερ ὑπὸ ὄφεως
πεπληγὼς ἐκτείνεται, καὶ ὥσπερ ὑπὸ κεράστου διαχεῖται αὐτῷ
33 ὁ ἰός. Οἱ ὀφθαλμοί σου ὅταν ἴδωσιν ἀλλοτρίαν, τὸ στόμα σου
34 τότε λαλήσει σκολιά. Καὶ κατακείσῃ ὥσπερ ἐν καρδίᾳ θαλάσ-
35 σης, καὶ ὥσπερ κυβερνήτης ἐν πολλῷ κλύδωνι. Ἐρεῖς δὲ, τύπ-
τουσίν με καὶ οὐκ ἐπόνεσα, καὶ ἐνέπαιξάν μοι, ἐγὼ δὲ οὐκ ᾔδειν
πότε ὄρθρος ἔσται, ἵνα ἐλθὼν ζητήσω μεθ' ὧν συνελεύσομαι.

ΚΕΦ. ΚΔ.

CAP. XXIV. ΜΓ Υἱὲ μὴ ζηλώσῃς κακοὺς ἄνδρας, μὴ δὲ ἐπιθυμήσῃς εἶναι μετ' 1
αὐτῶν. Ψευδῆ γὰρ μελετᾷ ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ πόνους τὰ χεί- 2
λη αὐτῶν λαλεῖ. Μετὰ σοφίας οἰκοδομεῖται οἶκος, καὶ μετὰ 3
συνέσεως ἀνορθοῦται. Μετὰ αἰσθήσεως ἐμπίμπλανται ταμεῖα, ἐκ 4
παντὸς πλούτου τιμίου καὶ καλοῦ. Κρείσσων σοφὸς ἰσχυροῦ, 5
καὶ ἀνὴρ φρόνησιν ἔχων γεωργίου μεγάλου. Μετὰ κυβερνήσεως 6
γίνεται πόλεμος, βοήθεια δὲ μετὰ καρδίας βουλευτικῆς. Σοφία 7
καὶ ἔννοια ἀγαθὴ ἐν πύλαις σοφῶν· σοφοὶ οὐκ ἐκκλείνουσιν ἐκ στό-
ματος κυρίου. Ἀλλὰ λογίζονται ἐν συνεδρίοις· ἀπαιδεύτοις συν- 8
αντᾷ θάνατος. Ἀποθνήσκει δὲ ἄφρων ἐν ἁμαρτίαις· ἀκαθαρσία 9
δὲ ἀνδρὶ λοιμῷ ἐμμολυνθήσεται. Ἐν ἡμέρᾳ κακῇ καὶ ἐν ἡμέρᾳ 10
θλίψεως ἕως ἂν ἐκλίπῃ. Ῥῦσαι ἀγομένους εἰς θάνατον, καὶ ἐκ- 11
* a. m. ἐκπριοῦν. πρίου * κτεινομένους, μὴ φείσῃ. Ἐὰν δὲ εἴπῃς, οὐκ οἶδα τοῦ- 12
τον, γίνωσκε ὅτι κύριος καρδίας πάντων γινώσκει· καὶ ὁ πλάσας
πνοὴν πᾶσιν, αὐτὸς οἶδεν πάντα, ὃς ἀποδίδωσιν ἑκάστῳ κατὰ τὰ
ἔργα αὐτοῦ.

ΜΔ Φάγε μέλι υἱὲ, ἀγαθὸν γὰρ κηρίον, ἵνα γλυκανθῇ σου ὁ 13
φάρυγξ. Οὕτως αἰσθήσῃ σοφίαν τῇ σῇ ψυχῇ· ἐὰν γὰρ εὕρῃς, 14
ἔσται καλὴ ἡ τελευτή σου, καὶ ἐλπίς σε οὐκ ἐγκαταλείψει. Μὴ 15
* Ita cod. pro νομῇ. προσαγάγῃς ἀσεβῆ νομὴν * δικαίων, μὴ δὲ ἀπατηθῇς χορτασίᾳ
κοιλίας. Ἑπτάκι γὰρ πεσεῖται δίκαιος καὶ ἀναστήσεται, οἱ δὲ 16
ἀσεβεῖς ἀσθενήσουσιν ἐν κακοῖς. Ἐὰν πέσῃ ὁ ἐχθρός σου, μὴ ἐπι- 17
χαρῇς αὐτῷ, ἐν δὲ τῷ ὑποσκελίσματι αὐτοῦ μὴ ἐπαίρου. Ὅτι 18
ὄψεται κύριος καὶ οὐκ ἀρέσει αὐτῷ, καὶ ἀποστρέψει τὸν θυμὸν αὐ-
τοῦ ἀπ' αὐτοῦ. Μὴ χαῖρε ἐπὶ κακοποιοῖς, μὴ δὲ ζήλου ἁμαρ- 19
τωλούς. Οὐ γὰρ μὴ γένηται ἔκγονα πονηρῷ, λαμπτὴρ δὲ ἀσε- 20
βῶν σβεσθήσεται.

ΜΕ Φοβοῦ τὸν θεὸν υἱὲ καὶ βασιλέα, καὶ μεθ' ἑτέρῳ αὐτῶν 21
ἀπειθήσῃς. Ἐξαίφνης γὰρ τίσονται τοὺς ἀσεβεῖς, τὰς δὲ τιμω- 22

cap. 30.
27 ρίας ἀμφοτέρων τίς γνώσεται; Λόγον φυλασσόμενος υἱὸς ἀπω- XXIV.
λείας ἐκτὸς ἔσται, δεχόμενος δὲ ἐδέξατο αὐτόν· μηδὲν ψεῦδος ἀπὸ
γλώσσης βασιλεῖ λεγέσθω, καὶ οὐδὲν ψεῦδος αὐτοῦ ἀπὸ γλώσ-
σης οὐ μὴ ἐξέλθῃ· μάχαιρα γλῶσσα βασιλέως καὶ οὐ σαρκίνη,
ὃς δ' ἂν παραδοθῇ, συντριβήσεται· ἐὰν γὰρ ὀξυνθῇ ὁ θυμὸς αὐ-
τοῦ, σὺν νεύροις ἀνθρώπους ἀναλίσκει, καὶ ὀστᾶ ἀνθρώπων κατα-
τρώγει, καὶ συγκαίει ὥσπερ φλὸξ, ὥστε ἄβρωτα εἶναι νεοσσοῖς
ἀετῶν.

cap. 30.
1 Τοὺς ἐμοὺς λόγους υἱὲ φοβήθητι, καὶ δεξάμενος αὐτοὺς Mς
μετανόει· τάδε λέγει ὁ ἀνὴρ τοῖς πιστεύουσιν θεῷ, καὶ παύομαι.
2 Ἀφρονέστατος γάρ εἰμι πάντων ἀνθρώπων, καὶ φρόνησις ἀνθρώ-
3 πων οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοί. Θεὸς δεδίδαχέν με σοφίαν, καὶ γνῶσιν
4 ἁγίων ἔγνωκα. Τίς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ κατέβη; τίς συνή-
γαγεν ἀνέμους ἐν κόλπῳ; τίς συνέστρεψεν ὕδωρ ἐν ἱματίῳ; τίς
ἐκράτησεν τῶν ἄκρων τῆς γῆς; τί ὄνομα αὐτῷ; ἢ τί ὄνομα τοῖς
5 τέκνοις αὐτοῦ; Πάντες γὰρ λόγοι θεοῦ πεπυρωμένοι, ὑπερασπί-
6 ζει δὲ αὐτὸς τῶν εὐλαβουμένων αὐτόν. Μὴ προσθῇς τοῖς λόγοις
7 αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἐλέγξῃ σε καὶ ψευδὴς γένῃ. Δύο αἰτοῦμαι παρὰ
8 σοῦ, μὴ ἀφέλῃς μου χάριν πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν με. Μάταιον λό-
γον καὶ ψευδῆ μακράν μου ποίησον, πλοῦτον δὲ καὶ πενίαν μή
9 μοι δῷς, σύνταξον δέ μοι τὰ δέοντα καὶ τὰ αὐτάρκη. Ἵνα μὴ
πλησθεὶς ψευδὴς γένωμαι, καὶ εἴπω, τίς με ὁρᾷ; ἢ πενηθεὶς
10 κλέψω, καὶ ὀμόσω τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ. Μὴ παραδῷς οἰκέτην εἰς
11 χεῖρας δεσπότου, μήποτε καταράσηταί σε καὶ ἀφανισθῇς. Ἔκ-
12 γονον κακὸν πατέρα καταρᾶται, τὴν δὲ μητέρα οὐκ εὐλογεῖ. Ἔκ-
γονον κακὸν δίκαιον ἑαυτὸν κρίνει, τὴν δὲ ἔξοδον αὐτοῦ οὐκ ἀπέ-
13 νιψεν. Ἔκγονον κακὸν ὑψηλοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχει, τοῖς δὲ βλεφά-
14 ροις αὐτοῦ ἐπαίρεται. Ἔκγονον κακὸν μαχαίρας τοὺς ὀδόντας
ἔχει, καὶ τὰς μύλας τομίδας, ὥστε ἀναλίσκειν καὶ κατεσθίειν
τοὺς ταπεινοὺς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ τοὺς πένητας αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων.

cap. 24.
23 Ταῦτα δὲ λέγω ὑμῖν τοῖς σοφοῖς ἐπιγινώσκειν, αἰδεῖσθαι MZ
24 πρόσωπον ἐν κρίσει οὐ καλόν. Ὁ εἰπὼν τὸν ἀσεβῆ, δίκαιός ἐσ-

XXIV. τιν, ἐπικατάρατος λαοῖς ἔσ7αι καὶ μισητὸς εἰς ἔθνη. Οἱ δὲ ἐλέγ- 25
χοντες βελτίους φανοῦνται, ἐπ' αὐτοὺς δὲ ἥξει εὐλογία. Χείλη 26
δὲ φιλήσουσιν ἀποκρινόμενα λόγους ἀγαθούς. Ἑτοίμαζε εἰς τὴν 27
ἔξοδον τὰ ἔργα σου, καὶ παρασκευάζου εἰς τὸν ἀγρὸν, καὶ πο-
ρεύου κατόπισθέν μου καὶ ἀνοικοδομήσεις τὸν οἶκόν σου. Μὴ ἴσθι 28
ψευδὴς μάρτυς ἐπὶ σὸν πολείτην, μὴ δὲ πλατύνου σοῖς χείλεσιν.
Μὴ εἴπῃς, ὃν τρόπον ἐχρήσατό μοι, χρήσομαι αὐτῷ, τίσομαι δὲ 29
αὐτὸν ἅ με ἠδίκησεν. Ὥσπερ γεώργιον ἀνὴρ ἄφρων, καὶ ὥσπερ 30
ἀμπελὼν ἄνθρωπος ἐνδεὴς φρενῶν. Ἐὰν ἀφῇς αὐτὸν, χερσωθήσε- 31
ται καὶ χορτομανήσει ὅλος, καὶ γίνεται ἐκλελειμμένος, οἱ δὲ
φραγμοὶ τῶν λίθων αὐτοῦ κατασκάπτονται.

ΜΗ Ὕσ7ερον ἐγὼ μετενόησα, ἀπέβλεψα 7οῦ ἐκλέξασθαι παιδείαν. 32
Ὀλίγον νυστάζω, ὀλίγον δὲ καθυπνῶ, ὀλίγον δὲ ἐναγκαλίζομαι 33
χερσὶν στήθη. Ἐὰν δὲ τοῦτο ποιῇς, ἥξει προπορευομένη ἡ πενία 34
σου, καὶ ἡ ἔνδειά σου ὥσπερ ἀγαθὸς δρομεύς. Τῇ βδέλλῃ τρεῖς cap. 30. 15
θυγατέρες ἦσαν ἀγαπήσει ἀγαπώμεναι, καὶ αἱ τρεῖς αὗται οὐκ
ἐνεπίμπλασαν αὐτὴν, καὶ ἡ τετάρτη οὐκ ἠρκέσθη εἰπεῖν, ἱκανόν.
Ἅδης, καὶ ἔρως γυναικὸς, καὶ τάρταρος, καὶ γῆ οὐκ ἐμπιπλα- 16
μένη ὕδατος, καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ οὐ μὴ εἴπωσιν, ἀρκεῖ. Ὀφθαλ- 17
μὸν καταγελῶντα πατρὸς, καὶ ἀτιμάζοντα γῆρας μητρὸς ἐκκό-
ψαισαν αὐτὸν κόρακες ἐκ τῶν φαράγγων, καὶ καταφάγοισαν αὐ-
τὸν νεοσσοὶ ἀετῶν. Τρία δέ ἐστιν ἀδύνατά μοι νοῆσαι, καὶ τὸ τέ- 18
ταρτον οὐκ ἐπιγινώσκω. Ἴχνη ἀετοῦ πετομένου, καὶ ὁδοὺς ὄφεως 19
ἐπὶ πέτρας, καὶ τρίβους νηὸς ποντοπορούσης, καὶ ὁδοὺς ἀνδρὸς
ἐν νεότητι. Τοιαύτη ὁδὸς γυναικὸς μοιχαλίδος, ἣ ὅτ' ἂν πράξῃ 20
ἀπονιψαμένη, οὐδέν φησιν πεπραχέναι ἄτοπον. Διὰ τριῶν σείεται 21
ἡ γῆ, τὸ δὲ τέταρτον οὐ δύναται φέρειν. Ἐὰν οἰκέτης βασιλεύ- 22
σῃ, καὶ ἄφρων πλησθῇ σειτίων. Καὶ οἰκέτις ἐὰν ἐκβάλῃ τὴν ἑαυ- 23
τῆς κυρίαν, καὶ μισητὴ γυνὴ ἐὰν τύχῃ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ. Τέσσερα * 24
δὲ ἐλάχιστα ἐπὶ τῆς γῆς, ταῦτα δέ ἐστιν σοφώτερα τῶν σοφῶν.
Οἱ μύρμηκες οἷς μὴ ἔστιν ἰσχὺς, καὶ ἑτοιμάζονται θέρους τὴν 25
τροφήν. Καὶ οἱ χοιρογρύλλιοι * ἔθνος οὐκ ἰσχυρὸν, οἳ ἐποιήσαν- 26

* Ita cod. 1. m.

* Cod. χοι-ρογρύλλιοι.

27 τὸ ἐν πέτραις τοὺς ἑαυτῶν οἴκους. Ἀβασίλευτόν ἐστιν ἡ ἀκρὶς, XXIV.
28 καὶ στρατεύει ἀφ' ἑνὸς κελεύσματος εὐτάκτως. Καὶ καλαβώτης
χερσὶν ἐρειδόμενος, καὶ εὐάλωτος ὢν, κατοικεῖ ἐν ὀχυρώμασιν βα-
29 σιλέων. Τρία δέ ἐστιν ἃ εὐόδως πορεύεται, καὶ τέταρτον ὃ κα-
30 λῶς διαβαίνει. Σκύμνος λέοντος ἰσχυρότερος κτηνῶν, ὃς οὐκ ἀπο-
31 στρέφεται, οὐδὲ καταπτήσσει κτῆνος. Καὶ ἀλέκτωρ ἐνπεριπατῶν
θηλείαις εὔψυχος, καὶ τράγος ἡγούμενος αἰπολίου, καὶ βασι-
λεὺς δημηγορῶν ἐν ἔθνει.
32 Ἐὰν πρόῃ σεαυτὸν ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἐκτείνῃς τὴν χεῖρά σου ΜΘ
33 μετὰ μάχης, ἀτιμασθήσῃ. Ἄμελγε γάλα, καὶ ἔσται βούτυρον·
ἐὰν δὲ ἐκπιέζῃς μυκτῆρας ἐξελεύσεται αἷμα· ἐὰν δὲ ἐξέλκῃς λό-
cap. 31. 1 γους, ἐξελεύσονται κρίσεις καὶ μάχαι. Οἱ ἐμοὶ λόγοι εἴρηνται
ὑπὸ θεοῦ, βασιλέως χρηματισμὸς, ὃν ἐπαίδευσεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ.
2 Τί τέκνον τηρήσεις; τί; ῥήσεις θεοῦ· πρωτογενὲς σοὶ λέγω υἱέ· τί
3 τέκνον ἐμῆς κοιλίας; τί τέκνον ἐμῶν εὐχῶν; Μὴ δῷς γυναιξὶ σὸν
4 πλοῦτον, καὶ τὸν σὸν νοῦν καὶ βίον εἰς ὑστεροβουλίαν. Μετὰ
βουλῆς πάντα ποίει, μετὰ βουλῆς οἰνοπότει· οἱ δυνάσται θυμώ-
5 δεις εἰσὶν, οἶνον δὲ μὴ πεινέτωσαν. Ἵνα μὴ πίοντες ἐπιλάθωνται
6 τῆς σοφίας, καὶ ὀρθὰ κρεῖναι οὐ μὴ δύνωνται τοὺς ἀσθενεῖς. Δί-
7 δοτε μέθην τοῖς ἐν λύπαις, καὶ οἶνον πείνειν τοῖς ἐν ὀδύναις. Ἵνα
8 ἐπιλάθωνται τῆς πενίας, καὶ τῶν πόνων μὴ μνησθῶσιν ἔτι. Ἄνοι-
9 γε σὸν στόμα λόγῳ θεοῦ, καὶ κρίνε πάντας ὑγιῶς. Ἄνοιγε σὸν
στόμα καὶ κρίνε δικαίως, διάκρινε δὲ πένητα καὶ ἀσθενῆ.

ΚΕΦ. ΚΕ.

1 Αὗται αἱ παιδεῖαι Σαλωμῶντος αἱ ἀδιάκριτοι, ἃς ἐξεγράψαν- CAP. XXV. N
2 το οἱ φίλοι Ἐζεκίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας. Δόξα θεοῦ
3 κρύπτει λόγον, δόξα δὲ βασιλέως τιμᾷ πράγματα *. Οὐρανὸς * a. m. προστάγματα.
4 ὑψηλὸς, γῆ δὲ βαθεῖα, καρδία δὲ βασιλέως ἀνεξέλεγκτος. Τύ-
5 πτε ἀδόκιμον ἀργύριον, καὶ καθαρισθήσεται καθαρὸν ἅπαν. Κλεῖ-
νε ἀσεβεῖς ἐκ προσώπου βασιλέως, καὶ κατορθώσει ἐν δικαιοσύ-

XXV. νῃ ὁ θρόνος αὐτοῦ. Μὴ ἀλαζονεύου ἐνώπιον βασιλέως, μὴ δὲ ἐν 6
τόποις δυναστῶν ὑφίστασο. Κρεῖσσον γάρ σοι τὸ ῥηθῆναι, ἀνά- 7
ΝΑ βαινε πρός με, ἢ ταπεινῶσαί σε ἐν προσώπῳ δυνάστου. Ἃ εἶδον 8
οἱ ὀφθαλμοί σου λέγε· μὴ πρόσπιπτε εἰς μάχην ταχέως, ἵνα
μὴ μεταμεληθῇς ἐπ' ἐσχάτῳ. Ἡνίκα ἄν σε ὀνειδείσῃ ὁ σὸς φίλος, 9
* Ita heic cod. δι, non δε. ἀναχώρει εἰς τὰ ὀπίσω· μὴ καταφρόνει. Μή σε ὀνειδίσῃ * μὲν ὁ 10
φίλος, ἡ δὲ μάχη σου καὶ ἡ ἔχθρα οὐκ ἀπέσται, ἀλλ' ἔσται
σοι ἴση θανάτῳ· χάρις καὶ φιλία ἐλευθεροῖ, ἃς τήρησον σεαυτῷ,
ἵνα μὴ ἐπονείδιστος γένῃ, ἀλλὰ φύλαξον τὰς ὁδούς σου εὐσυναλ-
λάκτως. Μῆλον χρυσοῦν ἐν ὁρμίσκῳ σαρδίου, οὕτως εἰπεῖν λό- 11
γον. Εἰς ἐνώτιον χρυσοῦν καὶ σάρδιον πολυτελὲς δέδεται, λό- 12
* χιόνος deest in cod. γος σοφὸς εἰς εὐήκοον οὖς. Ὥσπερ ἔξοδος χιόνος * ἐν ἀμητῷ κα- 13
τὰ καῦμα ὠφελεῖ, οὕτως ἄγγελος πιστὸς τοὺς ἀποστείλαντας
αὐτόν· ψυχὰς γὰρ τῶν αὐτῷ χρωμένων ὠφελεῖ. Ὥσπερ ἄνεμοι 14
καὶ νέφη καὶ ὑετοὶ ἐπιφανέστατα, οὕτως ὁ καυχώμενος ἐπὶ δό-
σει ψευδεῖ. Ἐν μακροθυμίᾳ εὐοδία βασιλεῦσιν, γλῶσσα δὲ μα- 15
λακὴ συντρείβει ὀστᾶ.

ΝΒ Μέλι εὑρὼν φάγε τὸ ἱκανὸν, μήποτε πλησθεὶς ἐξεμέσῃς *. 16
* τ. m. heic et alibi ἐξεμ. Σπάνιον εἴσαγε σὸν πόδα πρὸς σεαυτοῦ φίλον, μήποτε πλησ- 17
θείς σου μισήσῃ σε. Ῥόπαλον καὶ μάχαιρα καὶ τόξευμα ἀκι- 18
δωτὸν, οὕτως καὶ ἀνὴρ ὁ καταμαρτυρῶν τοῦ φίλου αὐτοῦ μαρ-
* Alibi πούς. τυρίαν ψευδῆ. Ὁδὸς κακοῦ καὶ πούς * παρανόμου ὀλεῖται ἐν 19
ἡμέρᾳ κακῇ. Ὥσπερ ὄξος ἕλκει ἀσύμφορον, οὕτως προσπεσὸν 20
* Cod. heic et alibi σές. πάθος ἐν σώματι καρδίαν λυπεῖ· ὥσπερ σὴς * ἐν ἱματίῳ καὶ σκώ-
ΝΓ ληξ ξύλῳ, οὕτως λύπη ἀνδρὸς βλάπτει καρδίαν. Ἐὰν πεινᾷ ὁ 21
ἐχθρός σου, ψώμιζε αὐτὸν, ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν. Τοῦτο γὰρ 22
ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ὁ δὲ
* 2. m. βοῤῥέας. κύριος ἀνταποδώσει σοι ἀγαθά. Ἄνεμος βορέας * ἐξεγείρει νέφη, 23
πρόσωπον δὲ ἀναιδὲς γλῶσσαν ἐρεθίζει. Κρεῖττον οἰκεῖν ἐπὶ γω- 24
νίας δώματος, ἢ μετὰ γυναικὸς λοιδόρου ἐν οἰκίᾳ κοινῇ. Ὥσπερ 25
ὕδωρ ψυχρὸν ψυχῇ διψώσῃ προσηνὲς, οὕτως ἀγγελία ἀγαθὴ ἐκ
γῆς μακρόθεν. Ὥσπερ εἴ τις πηγὴν φράσσοι καὶ ὕδατος ἔξοδον 26

λυμαίνοιτο *, οὕτως ἄκοσμον δίκαιον πεπτωκέναι ἐνώπιον ἀσεβοῦς. XXV.
27 Ἐσθίειν μέλι πολὺ οὐ καλὸν, τιμᾶν δὲ χρὴ λόγους ἐνδόξους.
28 Ὥσπερ πόλις τὰ τείχη καταβεβλημένη καὶ ἀτείχιστος, οὕτως
ἀνὴρ ὃς οὐ μετὰ βουλῆς τι πράσσει.

* l. m. λοιμ.

ΚΕΦ. Κϛ.

1 Ὥσπερ δρόσος ἐν ἀμητῷ καὶ ὥσπερ ὑετὸς ἐν θέρει, οὕτως οὐκ CAP. XXVI.
2 ἔστιν ἄφρονι τιμή. Ὥσπερ ὄρνεα πέταται καὶ στρουθοὶ, οὕτως
3 ἀρὰ ματαία οὐκ ἐπελεύσεται οὐδενί. Ὥσπερ μάστιξ ἵππῳ καὶ
4 κέντρον ὄνῳ, οὕτως ῥάβδος ἔθνει παρανόμῳ. Μὴ ἀποκρίνου ἄφρο- ΝΔ
5 νι πρὸς τὴν ἐκείνου ἀφροσύνην, ἵνα μὴ ὅμοιος γένῃ αὐτῷ. Ἀλ-
λὰ ἀποκρίνου * ἄφρονι κατὰ τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ, ἵνα μὴ φαίνη-
6 ται σοφὸς παρ' ἑαυτῷ. Ἐκ τῶν ἑαυτοῦ ὁδῶν ὄνειδος ποιεῖται
7 ὁ ἀποστείλας δι' ἀγγέλου ἄφρονος λόγον. Ἀφελοῦ πορείαν σκε-
8 λῶν, καὶ παρανομίαν ἐκ στόματος ἀφρόνων. Ὃς ἀποδεσμεύει
9 λίθον ἐν σφενδόνῃ, ὅμοιός ἐστιν τῷ διδόντι ἄφρονι δόξαν. Ἄκαν-
θαι φύονται ἐν χειρὶ μεθύσου, δουλεία δὲ ἐν χειρὶ τῶν ἀφρό-
10 νων. Πολλὰ χειμάζεται πᾶσα σὰρξ ἀφρόνων, συντρίβεται γὰρ
11 ἡ ἔκστασις αὐτῶν. Ὥσπερ κύων ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ ἔμε-
τον * καὶ μισητὸς γένηται, οὕτως ἄφρων τῇ ἑαυτοῦ κακίᾳ ἀναστρέ-
ψας ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ ἁμαρτίαν· ἔστιν αἰσχύνη ἐπάγουσα ἁμαρ-
τίαν, καὶ ἔστιν αἰσχύνη δόξα καὶ χάρις.
12 Εἶδον ἄνδρα δόξαντα παρ' ἑαυτῷ σοφὸν εἶναι, ἐλπίδα μέντοι ΝΕ
13 ἔσχεν μᾶλλον ἄφρων αὐτοῦ. Λέγει ὀκνηρὸς ἀποστελλόμενος εἰς
14 ὁδὸν, λέων ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν δὲ ταῖς πλατείαις φονευταί. Ὥσπερ
θύρα στρέφεται ἐπὶ τοῦ στρόφιγγος, οὕτως ὀκνηρὸς ἐπὶ τῆς κλεί-
15 νης αὐτοῦ. Κρύψας ὀκνηρὸς τὴν χεῖρα ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ, οὐ δυ-
16 νήσεται ἐπενεγκεῖν ἐπὶ στόμα. Σοφώτερος ἑαυτῷ ὀκνηρὸς φαίνεται
17 τοῦ ἐν πλησμονῇ ἀποκομίζοντος ἀγγελίαν. Ὥσπερ ὁ κρατῶν κέρ-
18 κου κυνὸς, οὕτως ὁ προεστὼς ἀλλοτρίας κρίσεως. Ὥσπερ οἱ ἰώμε-
νοι προβάλλουσιν λόγους εἰς ἀνθρώπους, ὁ δὲ ἀπαντήσας τῷ λόγῳ

* Ita hic cod. πρ.

* l. m. αἷμα

XXVI. πρῶτος ὑποσκελισθήσεται. Οὕτως πάντες οἱ ἐνεδρεύοντες τοὺς ἑαυ- 19
τῶν φίλους, ὅταν δὲ ὁραθῶσιν, λέγουσιν ὅτι παίζων ἔπραξα. Ἐν 20
πολλοῖς ξύλοις θάλλει πῦρ, ὅπου δὲ οὐκ ἔστιν δίθυμος ἡσυχάζει
μάχη. Ἐσχάρα ἄνθραξιν καὶ ξύλα πυρὶ, ἀνὴρ δὲ λοίδορος εἰς 21
ταραχὴν μάχης. Λογοι κερκώπων μαλακοὶ, οὗτοι δὲ τύπτουσιν 22
εἰς ταμεῖα σπλάγχνων. Ἀργύριον διδόμενον μετὰ δόλου, ὥσπερ 23
ὄστρακον ἡγητέον· χείλη λεῖα καρδίαν καλύπτει λυπηράν. Χεί- 24
λεσιν πάντα ἐπινεύει ἀποκλαιόμενος ἐχθρὸς *, ἐν δὲ τῇ καρδίᾳ τεκ-
ταίνεται λόγους *. Ἐάν σου δέηται ὁ ἐχθρὸς μεγάλῃ τῇ φωνῇ, 25
μὴ πεισθῇς, ἑπτὰ γάρ εἰσιν * πονηρίαι ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ. Ὁ κρύ- 26
πτων ἔχθραν συνίστησιν δόλον, ἐνκαλύπτει δὲ τὰς ἑαυτοῦ ἁμαρ-
τίας εὔγνωστος ἐν συνεδρίοις *. Ὁ ὀρύσσων βόθρον τῷ πλησίον 27
ἐμπεσεῖται εἰς αὐτόν· ὁ δὲ κυλιῶν λίθον ἐφ' ἑαυτὸν κυλιεῖ. Γλῶσ- 28
σα ψευδὴς μισεῖ ἀλήθειαν, στόμα δὲ ἄστεγον ποιεῖ ἀκαταστασίας.

ΚΕΦ. ΚΖ.

CAP. XXVII. Μὴ καυχῶ τὰ εἰς αὔριον, οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέξεται ἡ ἐπιοῦ- 1
Nϛ σα. Ἐγκωμιαζέτω σε ὁ πέλας καὶ μὴ τὸ σὸν στόμα, ἀλλό- 2
τριος καὶ καὶ μὴ τὰ σὰ χείλη. Βαρὺ λίθος καὶ δυσβάστακτον 3
ἄμμος, ὀργὴ δὲ ἄφρονος βαρυτέρα ἀμφοτέρων. Ἀνελεήμων θυ- 4
μὸς καὶ ὀξεῖα ὀργὴ, ἀλλ' οὐδένα ὑφίσταται ζῆλος. Κρείσσους 5
ἔλεγχοι ἀποκεκαλυμμένοι κρυπτομένης φιλίας. Ἀξιοπιστότερά 6
ἐστιν τραύματα φίλου, ἢ ἑκούσια φιλήματα ἐχθροῦ. Ψυχὴ ἐν 7
πλησμονῇ οὖσα κηρίοις ἐμπαίζει, ψυχῇ δὲ ἐν * ἐνδεεῖ καὶ τὰ πικρὰ
γλυκέα φαίνεται. Ὥσπερ ὅταν ὄρνεον καταπετασθῇ ἐκ τῆς ἰδίας 8
νοσσειᾶς *, οὕτως ἄνθρωπος δουλοῦται ὅταν ἀποξενωθῇ ἐκ τῶν ἰδίων
τόπων. Μύροις καὶ οἴνοις καὶ θυμιάμασιν τέρπεται καρδία, κα- 9
ταρήγνυται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων ψυχή. Φίλον σὸν ἢ φίλον πα- 10
τρῷον μὴ ἐγκαταλίπῃς, εἰς δὲ τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ σου μὴ εἰσ-
έλθῃς ἀτυχῶν· κρείσσων φίλος ἐγγὺς, ἢ ἀδελφὸς μακρὰν οἰκῶν.
NZ Σοφὸς γίνου υἱὲ, ἵνα σου εὐφραίνηται ἡ καρδία, καὶ ἀπό- 11

* s. m. ἐχθροῦς.
* In marg. s. m. δόλους.
* εἰσὶν est in marg.
* s. m. ἑδρίοις.
* Ita cod.
* Alibi νοσσειᾶς.

12 στρεψον ἀπὸ σοῦ ἐπονειδίστους λόγους. Πανοῦργος κακῶν ἐπερ- XXVII.
13 χομένων ἀπεκρύβη, ἄφρονες δὲ ἐπελθόντες ζημίαν τίσουσιν. Ἀφε-
λοῦ τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, παρῆλθεν γὰρ ὑβριστὴς ὅστις τὰ ἀλλό-
14 τρια λυμαίνεται *. Ὃς ἂν εὐλογῇ φίλον τὸ πρωῒ μεγάλῃ τῇ * l. m. λυμ.
15 φωνῇ, καταρωμένου οὐδὲν διαφέρειν δόξει. Σταγόνες ἐκβάλλου-
σιν ἄνθρωπον ἐν ἡμέρᾳ χειμερινῇ ἐκ τοῦ οἴκου, ὡσαύτως καὶ γυ-
16 νὴ λοίδορος ἐκ τοῦ ἰδίου οἴκου. Βορέας * σκληρὸς ἄνεμος, ὀνό- * 2. m. βοῤῥέας.
17 ματι δὲ ἐπιδέξιος καλεῖται. Σίδηρος σίδηρον ὀξύνει, ἀνὴρ δὲ
18 παροξύνει πρόσωπον ἑταίρου. Ὃς φυτεύει συκῆν φάγεται τοὺς
καρποὺς αὐτῆς, ὃς δὲ φυλάσσει τὸν ἑαυτοῦ κύριον τιμηθήσεται.
19 Ὥσπερ οὐχ ὅμοια πρόσωπα προσώποις, οὕτως οὐδὲ αἱ διάνοιαι
20 τῶν ἀνθρώπων. Ἅδης καὶ ἀπώλεια οὐκ ἐμπίμπλανται, ὡσαύ-
τως καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀνθρώπων ἄπληστοι· βδέλυγμα κυρίῳ
21 στηρίζων ὀφθαλμὸν, καὶ οἱ ἀπαίδευτοι ἀκρατεῖς γλώσσῃ. Δο-
κίμιον ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ πύρωσις, ἀνὴρ δὲ δοκιμάζεται διὰ στό-
ματος ἐγκωμιαζόντων αὐτόν· καρδία ἀνόμου ἐκζητεῖ κακὰ, καρ-
22 δία δὲ εὐθὴς ζητεῖ γνῶσιν. Ἐὰν μαστιγοῖς ἄφρονα ἐν μέσῳ συν-
23 εδρίου ἀτιμάζων, οὐ μὴ περιέλῃς τὴν ἀφροσύνην αὐτοῦ. Γνω-
στῶς ἐπιγνώσῃ ψυχὰς ποιμνίου σου, καὶ ἐπιστήσεις καρδίαν σου
σαῖς ἀγέλαις· ὅτι οὐ * τὸν αἰῶνα ἀνδρὶ κράτος καὶ ἰσχὺς, οὐ- * Ita cod. pro εἰς.
24 δὲ παραδίδωσιν ἐκ γενεᾶς εἰς γενεάν. Ἐπιμελοῦ τῶν ἐν τῷ πε-
δίῳ χλωρῶν, καὶ κερεῖς πόαν, καὶ σύναγε χόρτον ὀρεινὸν, ἵνα
ἔχῃς πρόβατα εἰς ἱματισμόν· τίμα πεδίον, ἵνα ὦσιν σοι ἄρνες.
25 Υἱὲ παρ' ἐμοῦ ἔχεις ῥήσεις ἰσχυρὰς εἰς τὴν ζωήν σου, καὶ εἰς NH
τὴν ζωὴν σῶν θεραπόντων.

ΚΕΦ. ΚΗ.

1 Φεύγει ἀσεβὴς μηδενὸς διώκοντος, δίκαιος δὲ ὥσπερ λέων πέ- CAP. XXVIII.
2 ποιθεν. Δι' ἁμαρτίας ἀσεβῶν κρίσεις ἐγείρονται, ἀνὴρ δὲ παν-
3 οῦργος κατασβέσει αὐτάς. Ἀνδρεῖος ἐν ἀσεβείαις συκοφαντεῖ
4 πτωχούς. Ὥσπερ ὑετὸς λάβρος καὶ ἀνωφελὴς, οὕτως οἱ ἐγκα-

XXVIII. ταλιπόντες τὸν νόμον ἐγκωμιάζουσιν ἀσέβειαν, οἱ δὲ ἀγαπῶν-
τες τὸν νόμον περιβάλλουσιν ἑαυτοῖς τεῖχος. Ἄνδρες κακοὶ οὐ 5
* 2. m. νοήσουσιν. συνήσουσιν * κρῖμα, οἱ δὲ ζητοῦντες τὸν κύριον συνήσουσιν ἐν παντί.
Κρείσσων πτωχὸς πορευόμενος ἐν ἀληθείᾳ πλουσίου ψευδοῦς. Φυ- 6 7
λάσσει νόμον υἱὸς συνετὸς, ὃς δὲ ποιμαίνει ἀσωτίαν ἀτιμάζει πα-
τέρα. Ὁ πληθύνων τὸν πλοῦτον αὐτοῦ μετὰ τόκων καὶ πλεο- 8
* 2. m. ἐλεοῦντι. νασμῶν, τῷ ἐλεῶντι * πτωχοὺς συνάγει αὐτόν. Ὁ ἐκκλείνων τὸ οὖς 9
αὐτοῦ μὴ εἰσακοῦσαι νόμου, καὶ αὐτὸς τὴν προσευχὴν αὐτοῦ ἐβ-
δέλυκται. Ὃς πλανᾷ εὐθεῖς ἐν ὁδῷ κακῇ εἰς διαφθορὰν αὐτὸς 10
ἐμπεσεῖται, οἱ δὲ ἄνομοι διελεύσονται ἀγαθὰ, καὶ οὐκ εἰσελεύ-
σονται εἰς αὐτά. Σοφὸς παρ' ἑαυτῷ ἀνὴρ πλούσιος, πένης δὲ 11
νοήμων καταγνώσεται αὐτοῦ. Διὰ βοήθειαν δικαίων πολλὴ γί- 12
νεται δόξα, ἐν δὲ τόποις ἀσεβῶν ἁλίσκονται ἄνθρωποι. Ὁ ἐπι- 13
καλύπτων ἀσέβειαν ἑαυτοῦ οὐκ εὐοδωθήσεται, ὁ δὲ ἐξηγούμενος
ἐλέγχους ἀγαπηθήσεται. Μακάριος ἀνὴρ ὃς καταπτήσσει πάντα 14
δι' εὐλάβειαν, ὁ δὲ σκληρὸς τὴν καρδίαν ἐμπεσεῖται κακοῖς. Λέων 15
πεινῶν καὶ λύκος διψῶν ὃς τυραννεῖ πτωχὸς ὢν ἔθνους πενιχροῦ.
Βασιλεὺς ἐνδεὴς προσόδων μέγας συκοφάντης, ὁ δὲ μισῶν ἀδικίαν 16
μακρὸν χρόνον ζήσεται· ἄνδρα τὸν ἐν αἰτίᾳ φόνου ὁ ἐγγυώμενος,
φυγὰς ἔσται καὶ οὐκ ἐν ἀσφαλείᾳ.

ΝΘ Παίδευε υἱὸν καὶ ἀγαπήσει σε, καὶ δώσει κόσμον τῇ σῇ ψυ- 17
χῇ, οὐ μὴ ὑπακούσῃς ἔθνει παρανόμῳ. Ὁ πορευόμενος δικαίως 18
βεβοήθηται, ὁ δὲ σκολιαῖς ὁδοῖς πορευόμενος ἐμπλακήσεται. Ὁ 19
ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν πλησθήσεται ἄρτων, ὁ δὲ διώκων σχο-
λὴν πλησθήσεται πενίας. Ἀνὴρ ἀξιόπιστος πολλὰ εὐλογηθήσε- 20
ται, ὁ δὲ κακὸς οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται. Ὃς οὐκ αἰσχύνεται πρόσω- 21
πα δικαίων, οὐκ ἀγαθὸς, ὁ τοιοῦτος ψωμοῦ ἄρτου ἀποδώσεται
ἄνδρα. Σπεύδει πλουτεῖν ἀνὴρ βάσκανος, καὶ οὐκ οἶδεν ὅτι ἐλεή- 22
μων κρατήσει αὐτοῦ. Ὁ ἐλέγχων ἀνθρώπου ὁδοὺς, χάριτας ἕξει 23
μᾶλλον τοῦ γλωσσοχαριτοῦντος. Ὃς ἀποβάλλεται πατέρα ἢ μη- 24
τέρα καὶ δοκεῖ μὴ ἁμαρτάνειν, οὗτος κοινωνός ἐστιν ἀνδρὸς ἀσε-
βοῦς. Ἄπιστος ἀνὴρ κρίνει εἰκῆ, ὃς δὲ πέποιθεν ἐπὶ κύριον ἐν 25

26 ἐπιμελείᾳ ἔσται. Ὃς πέποιθεν θρασείᾳ καρδίᾳ, ὁ τοιοῦτος ἄφρων· XXVIII.
27 ὃς δὲ πορεύεται σοφίᾳ, σωθήσεται. Ὃς δίδωσιν πτωχοῖς, οὐκ
ἐνδεηθήσεται· ὃς δὲ ἀποστρέφει τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ, ἐν πολλῇ
28 ἀπορίᾳ ἔσται. Ἐν τόποις ἀσεβῶν στένουσι δίκαιοι, ἐν δὲ τῇ ἐκεί-
νων ἀπωλείᾳ πληθυνθήσονται δίκαιοι.

ΚΕΦ. ΚΘ.

1 Κρείσσων ἀνὴρ ἐλέγχων ἀνδρὸς σκληροτραχήλου, ἐξαπίνης γὰρ CAP. XXIX.
2 φλεγομένου αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἴασις. Ἐγκωμιαζομένων δικαίων εὐ-
3 φρανθήσονται λαοὶ, ἀρχόντων δὲ ἀσεβῶν στένουσιν ἄνδρες. Ἀν-
δρὸς φιλοῦντος σοφίαν εὐφραίνεται πατὴρ αὐτοῦ, ὃς δὲ ποιμαί-
4 νει πόρνας ἀπολεῖ πλοῦτον. Βασιλεὺς δίκαιος ἀνίστησιν χώραν,
5 ἀνὴρ δὲ παράνομος κατασκάπτει. Ὃς παρασκευάζεται ἐπὶ πρόσ-
ωπον τοῦ ἑαυτοῦ φίλου δίκτυον, περιβάλλει αὐτὸ τοῖς ἑαυτοῦ πο-
6 σίν. Ἁμαρτάνοντι ἀνδρὶ μεγάλη παγὶς, δίκαιος δὲ ἐν χαρᾷ καὶ
7 ἐν εὐφροσύνῃ ἔσται. Ἐπίσταται δίκαιος κρίνειν πενιχροῖς, ὁ δὲ
ἀσεβὴς οὐ νοεῖ γνῶσιν, καὶ πτωχῷ οὐχ ὑπάρχει νοῦς ἐπιγνώμων.
8 Ἄνδρες ἄνομοι ἐξέκαυσαν πόλιν, σοφοὶ δὲ ἀπέστρεψαν ὀργήν.
9 Ἀνὴρ σοφὸς κρινεῖ ἔθνη, ἀνὴρ δὲ φαῦλος ὀργιζόμενος καταγελᾶ-
10 ται καὶ οὐ καταπτήσσει. Ἄνδρες αἱμάτων μέτοχοι μεισοῦσιν
11 ὅσιον, οἱ δὲ εὐθεῖς ἐκζητήσουσιν ψυχὴν αὐτοῦ. Ὅλον τὸν θυμὸν
12 αὐτοῦ ἐκφέρει ἄφρων, σοφὸς δὲ ταμιεύεται κατὰ μέρος. Βασι-
λέως ἐπακούοντος λόγον ἄδικον, πάντες οἱ ὑπ' αὐτὸν παράνομοι.
13 Δανειστοῦ καὶ χρεωφειλέτου ἀλλήλοις συνελθόντων, ἐπισκοπὴν
14 ἀμφοτέρων ποιεῖται ὁ κύριος. Βασιλέως ἐν ἀληθείᾳ κρίνοντος
15 πτωχοὺς, ὁ θρόνος αὐτοῦ εἰς μαρτύριον κατασταθήσεται. Πλη-
γαὶ καὶ ἔλεγχοι διδόασιν σοφίαν, παῖς δὲ πλανώμενος αἰσχύνει
16 γονεῖς αὐτοῦ. Πολλῶν ὄντων ἀσεβῶν πολλαὶ γίνονται ἁμαρτίαι,
οἱ δὲ δίκαιοι ἐκείνων πιπτόντων κατάφοβοι γίνονται.
17 Παίδευε υἱόν σου καὶ ἀναπαύσει σε, καὶ δώσει κόσμον τῇ Ξ
18 ψυχῇ σου. Οὐ μὴ ὑπάρξῃ ἐξηγητὴς ἔθνει παρανόμῳ, ὁ δὲ φυ-

XXIX. λάσσων τὸν νόμον μακαριστός. Λόγοις οὐ παιδευθήσεται οἰκέτης 19
σκληρὸς, ἐὰν γὰρ καὶ νοήσῃ, ἀλλ' οὐχ ὑπακούσεται. Ἐὰν ἴδῃς 20
ἄνδρα ταχὺν ἐν λόγοις, γίνωσκε ὅτι ἐλπίδα ἔχει μᾶλλον ἄφρων
αὐτοῦ. Ὃς κατασπαταλᾷ ἐκ παιδὸς οἰκέτης ἔσται, ἔσχατον δὲ 21
ὀδυνηθήσεται ἐφ' ἑαυτῷ. Ἀνὴρ θυμώδης ἐγείρει νεῖκος, ἀνὴρ δὲ 22
ὀργίλος ἐξώρυξεν ἁμαρτίας. Ὕβρις ἄνδρα ταπεινοῖ, τοὺς δὲ τα- 23
πεινόφρονας ἐρείδει δόξῃ κύριος. Ὃς μερίζεται κλέπτῃ, μισεῖ 24
τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν· ἐὰν δὲ ὅρκου προτεθέντος ἀκούσαντες μὴ ἀναγ-
γείλωσιν. Φοβηθέντες καὶ αἰσχυνθέντες ἀνθρώπους ὑπεσκελίσθη- 25
σαν, ὁ δὲ πεποιθὼς ἐπὶ κυρίῳ εὐφρανθήσεται· ἀσέβεια ἀνδρὶ δί-
δωσιν σφάλμα, ὃς δὲ πέποιθεν ἐπὶ τῷ δεσπότῃ σωθήσεται. Πολ- 26
λοὶ θεραπεύουσιν πρόσωπα ἡγουμένων, παρὰ δὲ κυρίου γίνεται τὸ
δίκαιον ἀνδρί. Βδέλυγμα δίκαιος ἀνὴρ ἀνδρὶ ἀδίκῳ, βδέλυγμα 27
δὲ ἀνόμῳ κατευθύνουσα ὁδός.

ΞΑ Γυναῖκα ἀνδρείαν τίς εὑρήσει; τιμιωτέρα δέ ἐστιν λίθων cap. 31. 10
πολυτελῶν ἡ τοιαύτη. Θαρσεῖ ἐπ' αὐτῇ ἡ καρδία τοῦ ἀνδρὸς αὐ- 11
τῆς· ἡ τοιαύτη καλῶν σκύλων οὐκ ἀπορήσει. Ἐνεργεῖ γὰρ τῷ ἀν- 12
δρὶ ἀγαθὰ πάντα τὸν βίον. Μηρυομένη ἔρια * καὶ λίνον ἐποίη- 13
σεν εὔχρηστον ταῖς χερσὶν αὐτῆς· ἐγένετο ὡσεὶ ναῦς ἐμπορευομένη
μακρόθεν. Συνάγει δὲ αὕτη τὸν βίον, καὶ ἀνίσταται ἐκ νυκτῶν. 14
Καὶ ἔδωκεν βρώματα τῷ οἴκῳ, καὶ ἔργα ταῖς θεραπαίναις. Θεω- 15 16
ρήσασα γεώργιον ἐπρίατο, ἀπὸ δὲ καρπῶν χειρῶν αὐτῆς κατεφύ-
τευσεν κτῆμα. Ἀναζωσαμένη ἰσχυρῶς τὴν ὀσφῦν αὐτῆς ἤρεισεν 17
τοὺς βραχίονας αὐτῆς εἰς ἔργον. Καὶ ἐγεύσατο, ὅτι καλόν ἐστιν 18
τὸ ἐργάζεσθαι, καὶ οὐκ ἀποσβέννυται ὁ λύχνος αὐτῆς ὅλην τὴν
νύκτα. Τοὺς πήχεις αὐτῆς ἐκτείνει ἐπὶ τὰ συμφέροντα, τὰς δὲ 19
χεῖρας αὐτῆς ἐρείδει εἰς ἄτρακτον. Χεῖρας δὲ αὐτῆς διήνοιξεν πέ- 20
νητι, καρπὸν δὲ ἐξέτεινεν πτωχῷ. Οὐ φροντίζει τῶν ἐν οἴκῳ ὁ 21
ἀνὴρ αὐτῆς ὅταν που χρονίζῃ, πάντες γὰρ οἱ παρ' αὐτῆς ἐνδιδύ-
σκονται *. Δισσὰς χλαίνας ἐποίησεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἐκ δὲ βύσ- 22
σου καὶ πορφύρας ἑαυτῇ ἐνδύματα. Περίβλεπτος δὲ γίνεται ἐν 23
πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἡνίκα ἂν καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ * μετὰ τῶν

* s. m. ἔρεια.

* Sic distinguitur in cod.

* s. m. ἑδρίῳ.

24 γερόντων κατοίκων τῆς γῆς *. Σινδόνας ἐποίησεν καὶ ἀπέδοτο πε- XXIX.
25 ριζώματα τοῖς Χαναναίοις. Στόμα αὐτῆς διήνοιξεν προσεχόντως
26 καὶ ἐννόμως, καὶ τάξιν ἐστείλατο τῇ γλώσσῃ αὐτῆς. Ἰσχὺν καὶ
27 εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, καὶ εὐφράνθη ἐν ἡμέραις ἐσχάταις. Στε-
γναὶ διατριβαὶ οἴκων αὐτῆς, σεῖτα δὲ ὀκνηρὰ οὐκ ἔφαγεν· τὸ στό-
28 μα δὲ ἀνοίγει σοφοῖς νομοθέσμως *. Ἡ δὲ ἐλεημοσύνη αὐτῆς ἀνέ-
στησεν τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ ἐπλούτησαν· καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ᾔνεσεν
29 αὐτήν. Πολλαὶ θυγατέρες ἐκτήσαντο πλοῦτον, πολλαὶ ἐποίησαν
30 δυνατὰ *, σὺ δὲ ὑπέρκεισαι, καὶ ὑπερῆρας πάσας. Ψευδεῖς ἀρέ-
σκειαι, καὶ μάταιον κάλλος γυναικός, γυνὴ γὰρ συνετὴ εὐλογεῖ-
31 ται, φόβον δὲ κυρίου αὕτη αἰνείτω. Δότε αὐτῇ ἀπὸ καρπῶν χει-
λέων αὐτῆς, καὶ αἰνείσθω ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς.

* In marg. antiqua manu γε. μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τῆς γῆς.

* Sic distinguitur in cod.

* 2. m. δύναμιν.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ.

ΚΕΦ. Α.

CAP. I. A Ῥήματα ἐκκλησιαστοῦ υἱοῦ Δαυεὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐν Ἱερου- 1
σαλήμ. Ματαιότης ματαιοτήτων εἶπεν ὁ ἐκκλησιαστής· ματαιό- 2
της ματαιοτήτων, τὰ πάντα ματαιότης. Τίς περισσεία τῷ ἀν- 3
θρώπῳ ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ ᾧ μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον; Γενεὰ 4
πορεύεται καὶ γενεὰ ἔρχεται, καὶ ἡ γῆ εἰς τὸν αἰῶνα ἕστηκεν.
Καὶ ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, καὶ δύνει ὁ ἥλιος, καὶ εἰς τὸν τόπον αὐ- 5
τοῦ ἕλκει. Αὐτὸς ἀνατέλλων ἐκεῖ, πορεύεται πρὸς νότον καὶ κυ- 6
κλοῖ πρὸς βοῤῥᾶν· κυκλοῖ κυκλῶν πορεύεται τὸ πνεῦμα, καὶ ἐπὶ
κύκλους αὐτοῦ ἐπιστρέφει τὸ πνεῦμα. Πάντες οἱ χείμαῤῥοι πο- 7
ρεύονται εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔσται ἐμπιμπλα-
μένη· εἰς τόπον οἱ χείμαῤῥοι πορεύονται, ἐκεῖ αὐτοὶ ἐπιστρέφου-
σιν τοῦ πορευθῆναι. Πάντες οἱ λόγοι ἔγκοποι, οὐ δυνήσεται ἀνὴρ 8
τοῦ λαλεῖν, καὶ οὐ πλησθήσεται ὀφθαλμὸς τοῦ ὁρᾷν, καὶ οὐ πλη-
ρωθήσεται οὖς ἀπὸ ἀκροάσεως. Τί τὸ γεγονός; αὐτὸ τὸ γενησό- 9
μενον· καὶ τί τὸ πεποιημένον; αὐτὸ τὸ ποιηθησόμενον· καὶ οὐκ
ἔστιν πᾶν πρόσφατον ὑπὸ τὸν ἥλιον. Ὃς λαλήσει καὶ ἐρεῖ, ἴδε 10
τοῦτο καινόν ἐστιν, ἤδη γέγονεν ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς γενομένοις ἀπὸ
ἔμπροσθεν ἡμῶν. Οὐκ ἔστιν μνήμη τοῖς πρώτοις, καί γε τοῖς 11
ἐσχάτοις γενομένοις οὐκ ἔσται αὐτῶν μνήμη μετὰ τῶν γενησομένων
εἰς τὴν ἐσχάτην.

B Ἐγὼ ἐκκλησιαστὴς ἐγενόμην βασιλεὺς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερου- 12
σαλήμ. Καὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου τοῦ ἐκζητῆσαι καὶ τοῦ κα- 13
τασκέψασθαι ἐν τῇ σοφίᾳ περὶ πάντων τῶν γινομένων ὑπὸ τὸν οὐ-
ρανὸν, ὅτι περισπασμὸν πονηρὸν ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς υἱοῖς τῶν ἀν-
θρώπων τοῦ περισπᾶσθαι ἐν αὐτῷ. Εἶδον σὺν πάντα τὰ ποιήμα- 14
τα τὰ πεποιημένα ὑπὸ τὸν ἥλιον· καὶ ἰδοὺ τὰ πάντα ματαιότης
καὶ προαίρεσις πνεύματος. Διεστραμμένον οὐ δυνήσεται ἐπικο- 15

16 σμηθῆναι, καὶ ὑστέρημα οὐ δυνήσεται ἀριθμηθῆναι. Ἐλάλησα I.
ἐγὼ ἐν τῇ καρδίᾳ μου τῷ λέγειν, ἐγὼ ἰδοὺ ἐμεγαλύνθην καὶ προσ-
έθηκα σοφίαν ἐπὶ πᾶσιν οἳ ἐγένοντο ἔμπροσθέν μου ἐν Ἱερουσα-
17 λήμ· καὶ καρδία μου εἶδεν πολλὰ, σοφίαν καὶ γνῶσιν. Καὶ ἔδω-
κα καρδίαν μου τοῦ γνῶναι σοφίαν καὶ γνῶσιν, παραβολὰς καὶ
ἐπιστήμην ἔγνων ἐγὼ *, ὅτι καί γε τοῦτ' ἔστιν προαίρεσις πνεύ- * Sic distinguitur in cod.
18 ματος. Ὅτι ἐν πλήθει σοφίας πλῆθος γνώσεως, καὶ ὁ προστι-
θεὶς γνῶσιν, προσθήσει ἄλγημα.

ΚΕΦ Β.

1 Εἶπον ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου, δεῦρο δὴ πειράσω σε ἐν εὐφροσύνῃ, CAP. II.
2 καὶ ἴδε ἐν ἀγαθῷ, καὶ ἰδοὺ καί γε τοῦτο ματαιότης. Τῷ γέλω-
3 τι εἶπα περιφοράν*, καὶ τῇ εὐφροσύνῃ Τί τοῦτο ποιεῖς; Καὶ κατ- * In marg. glossa κι-νεσιν.
εσκεψάμην εἰ ἡ καρδία μου ἑλκύσει ὡς οἶνον τὴν σάρκα μου,
καὶ καρδία μου ὡδήγησεν ἐν σοφίᾳ, καὶ τοῦ κρατῆσαι ἐπ' εὐφρο-
σύνῃ, ἕως οὗ ἴδω ποῖον τὸ ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὃ
4 ποιήσουσιν ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς αὐτῶν. Ἐμεγά-
λυνα ποίημά μου, ᾠκοδόμησά μοι οἴκους, ἐφύτευσά μοι ἀμπε-
5 λῶνας. Ἐποίησά μοι κήπους καὶ παραδείσους, καὶ ἐφύτευ-
6 σα ἐν αὐτοῖς ξύλον πᾶν καρποῦ. Ἐποίησά μοι κολυμβήθρας
7 ὑδάτων τοῦ ποτίσαι ἀπ' αὐτῶν δρυμὸν βλαστῶντα. Ἐκτησά-
μην δούλους καὶ παιδίσκας, καὶ οἰκογενεῖς ἐγένοντό μοι, καί
γε κτῆσις βουκολίου καὶ ποιμνίου πολλὴ ἐγένετο μοι ὑπὲρ πάν-
8 τας τοὺς γενομένους ἔμπροσθέν μου ἐν Ἱερουσαλήμ. Συνήγαγόν
μοι καί γε ἀργύριον καί γε χρυσίον, καὶ περιουσιασμοὺς βασι-
λέων καὶ τῶν χωρῶν· ἐποίησά μοι ᾄδοντας καὶ ᾀδούσας, ἐν τρυ-
9 φῇ μετὰ * υἱῶν ἀνθρώπων, οἰνοχόον καὶ οἰνοχόας. Καὶ ἐμε- * 2 m. ἐντρυφήματα.
γαλύνθην καὶ προσέθηκα παρὰ πάντας τοὺς γενομένους ἀπὸ ἔμ-
10 προσθέν μου ἐν Ἱερουσαλὴμ, καί γε σοφία μου ἐστάθη μοι. Καὶ
πᾶν ὃ ᾔτησαν οἱ ὀφθαλμοί μου, οὐκ ἀφεῖλον ἀπ' αὐτῶν· οὐκ
ἀπεκώλυσα τὴν καρδίαν μου ἀπὸ πάσης εὐφροσύνης μου, ὅτι καρ-

II. δία μου εὐφράνθη ἐν παντὶ μόχθῳ μου, καὶ τοῦτο ἐγένετο με-
ρίς μου ἀπὸ παντὸς μόχθου μου. Καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ ἐν πᾶ- 11
σιν ποιήμασίν μου οἷς ἐποίησαν αἱ χεῖρές μου, καὶ ἐν μόχθῳ ᾧ
ἐμόχθησα τοῦ ποιεῖν, καὶ ἰδοὺ τὰ πάντα ματαιότης καὶ προαί-
ρεσις πνεύματος, καὶ οὐκ ἔστιν περισσεία ὑπὸ τὸν ἥλιον. Καὶ 12
ἐπέβλεψα ἐγὼ τοῦ ἰδεῖν σοφίαν καὶ παραφορὰν καὶ ἀφροσύνην,
ὅτι τίς ἄνθρωπος ὃς ἐπελεύσεται ὀπίσω τῆς βουλῆς τὰ ὅσα ἐποίη-
σεν αὐτήν; Καὶ εἶδον ἐγὼ ὅτι ἔστιν περισσεία τῇ σοφίᾳ ὑπὲρ 13
τὴν ἀφροσύνην, ὡς περισσεία τοῦ φωτὸς ὑπὲρ τὸ σκότος. Τοῦ σο- 14
φοῦ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐν κεφαλῇ αὐτοῦ, καὶ ὁ ἄφρων ἐν σκό-
τει πορεύεται.

Γ Καὶ ἔγνων καί γε ἐγὼ ὅτι συνάντημα ἓν συναντήσεται τοῖς 15
πᾶσιν αὐτοῖς· καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου, ὡς συνάντημα τοῦ
ἄφρονος καί γε ἐμοὶ συναντήσεταί μοι, καὶ ἱνατί ἐσοφισάμην;
ἐγὼ περισσὸν ἐλάλησα ἐν καρδίᾳ μου, ὅτι καί γε τοῦτο μα-
ταιότης, διότι ὁ ἄφρων ἐκ περισσεύματος λαλεῖ. Ὅτι οὐκ ἔστιν 16
μνήμη τοῦ σοφοῦ μετὰ τοῦ ἄφρονος εἰς τὸν αἰῶνα, καθότι ἤδη
αἱ ἡμέραι ἐρχόμεναι τὰ πάντα ἐπελήσθη· καὶ πῶς ἀποθανεῖται ὁ
σοφὸς μετὰ τοῦ ἄφρονος; Καὶ ἐμίσησα σὺν τὴν ζωήν· ὅτι πονη- 17
ρὸν ἐπ' ἐμὲ τὸ ποίημα τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι πάντα
ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος. Καὶ ἐμίσησα ἐγὼ σύμ- 18
παντα μόχθον μου ὃν ἐγὼ κοπιῶ ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι ἀφίω αὐτὸν
τῷ ἀνθρώπῳ τῷ γινομένῳ μετ' ἐμέ. Καὶ τίς εἶδεν εἰ σοφὸς 19
ἔσται ἢ ἄφρων; καὶ εἰ ἐξουσιάζεται ἐν παντὶ μόχθῳ μου, ᾧ ἐμό-
χθησα καὶ ᾧ * ἐσοφισάμην ὑπὸ τὸν ἥλιον; καί γε τοῦτο μα-
ταιότης.

* ᾧ superadditur in cod.

Δ Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ τοῦ ἀποτάξασθαι τὴν καρδίαν μου 20
ἐν παντὶ μόχθῳ μου ᾧ ἐμόχθησα ὑπὸ τὸν ἥλιον. Ὅτι * ἐστιν 21
ἄνθρωπος, ὅτι μόχθος αὐτοῦ ἐν σοφίᾳ καὶ ἐν γνώσει καὶ ἐν ἀν-
δρείᾳ· καὶ ἄνθρωπος ᾧ οὐκ ἐμόχθησεν ἐν αὐτῷ, δώσει αὐτῷ με-
ρίδα αὐτοῦ· καί γε τοῦτο ματαιότης καὶ πονηρία μεγάλη. Ὅτι 22
γίνεται ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ καὶ ἐν προαιρέσει

* Cod. ὅ, τι. Ita et mox.

23 καρδίας αὐτοῦ ᾧ αὐτὸς μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον; Ὅτι πᾶσαι αἱ II.
ἡμέραι αὐτοῦ ἀλγημάτων καὶ θυμοῦ περισπασμὸς αὐτοῦ, καί γε
ἐν νυκτὶ οὐ κοιμᾶται ἡ καρδία αὐτοῦ, καί γε τοῦτο ματαιότης
24 ἐστίν. Οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν ἀνθρώπῳ, ὃ φάγεται καὶ ὃ πίεται καὶ
25 ὃ δείξει τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγαθὸν ἐν μόχθῳ αὐτοῦ. Καί γε τοῦτο E
εἶδον ἐγὼ ὅτι ἀπὸ χειρὸς τοῦ θεοῦ ἐστιν· ὅτι τίς φάγεται καὶ τίς
26 πίεται πάρεξ αὐτοῦ; Ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἀγαθῷ πρὸ προσ-
ώπου αὐτοῦ ἔδωκεν σοφίαν καὶ γνῶσιν καὶ εὐφροσύνην, καὶ τῷ
ἁμαρτάνοντι ἔδωκεν περισπασμὸν τοῦ προσθεῖναι καὶ τοῦ συνα-
γαγεῖν, τοῦ δοῦναι τῷ ἀγαθῷ πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ, ὅτι καί
γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος.

ΚΕΦ. Γ.

1 Τοῖς πᾶσιν ὁ χρόνος καὶ καιρὸς τῷ * παντὶ πράγματι τῷ * ὑπὸ CAP. III. * τῷ superadditur in cod.
2 τὸν οὐρανόν. Καιρὸς τοῦ τεκεῖν καὶ καιρὸς τοῦ ἀποθανεῖν, καιρὸς * τῷ expungitur 2. m.
3 τοῦ φυτεῦσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἐκτεῖλαι πεφυτευμένον. Καιρὸς τοῦ
ἀποκτεῖναι καὶ καιρὸς τοῦ ἰάσασθαι, καιρὸς τοῦ καθελεῖν καὶ
4 καιρὸς τοῦ οἰκοδομεῖν. Καιρὸς τοῦ κλαῦσαι καὶ καιρὸς τοῦ γε-
5 λάσαι, καιρὸς τοῦ κόψασθαι καὶ καιρὸς τοῦ ὀρχήσασθαι. Και-
ρὸς τοῦ βαλεῖν λίθους καὶ καιρὸς τοῦ συναγαγεῖν λίθους, και-
ρὸς τοῦ περιλαβεῖν καὶ καιρὸς τοῦ μακρυνθῆναι ἀπὸ περιλήψεως.
6 Καιρὸς τοῦ ζητῆσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἀπολέσαι, καιρὸς τοῦ φυ-
7 λάξαι καὶ καιρὸς τοῦ ἐκβαλεῖν. Καιρὸς τοῦ ῥῆξαι καὶ καιρὸς
8 τοῦ ῥάψαι, καιρὸς τοῦ σιγᾷν καὶ καιρὸς τοῦ λαλεῖν. Καιρὸς
τοῦ φιλῆσαι καὶ καιρὸς τοῦ μισῆσαι, καιρὸς πολέμου καὶ καιρὸς
9 εἰρήνης. Τίς περισσεία τοῦ ποιοῦντος ἐν οἷς αὐτὸς μοχθεῖ; Εἶ-
10 δον σὺν πάντα τὸν περισπασμὸν, ὃν ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς υἱοῖς τῶν
11 ἀνθρώπων τοῦ περισπᾶσθαι ἐν αὐτῷ. Τὰ σύμπαντα ἃ ἐποίησεν
καλὰ ἐν καιρῷ αὐτοῦ· καί γε σύμπαντα τὸν αἰῶνα ἔδωκεν ἐν καρ-
δίᾳ αὐτῶν, ὅπως μὴ εὕρῃ ὁ ἄνθρωπος τὸ ποίημα ὃ ἐποίησεν ὁ
12 θεὸς ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τέλους. Ἔγνων ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν

III. ἐν αὐτοῖς, εἰ μὴ τοῦ εὐφρανθῆναι καὶ τοῦ ποιεῖν ἀγαθὸν ἐν ζωῇ
αὐτοῦ. Καί γε πᾶς ὁ ἄνθρωπος ὃς φάγεται καὶ πίεται καὶ ἴδῃ 13
ἀγαθὸν ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ, δόμα θεοῦ ἐστιν.

ϛ Ἔγνων ὅτι πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς αὐτὰ ἔσται εἰς τὸν αἰῶ- 14
να, ἐπ' αὐτῷ οὐκ ἔστιν προσθεῖναι, καὶ ἀπ' αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἀφελεῖν·
καὶ ὁ θεὸς ἐποίησεν, ἵνα φοβηθῶσιν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. Τὸ 15
γενόμενον ἤδη ἐστὶν, καὶ ὅσα τοῦ γίνεσθαι ἤδη γέγονεν, καὶ ὁ θεὸς
ζητήσει τὸν διωκόμενον. Καὶ ἔτι εἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον τόπον τῆς 16
κρίσεως, ἐκεῖ ὁ ἀσεβής· καὶ τόπον τοῦ δικαίου, ἐκεῖ ὁ εὐσεβής.
Καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου· σὺν τὸν δίκαιον καὶ σὺν τὸν ἀσε- 17
βῆ κρινεῖ ὁ θεὸς, ὅτι καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι καὶ ἐπὶ παντὶ
τῷ ποιήματι. Καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου, περὶ λαλιᾶς υἱῶν 18
τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι διακρινεῖ αὐτοὺς ὁ θεὸς, καὶ τοῦ δεῖξαι ὅτι
αὐτοὶ κτήνη εἰσίν. Καί γε αὐτοῖς οὐ συνάντημα υἱῶν τοῦ ἀνθρώ- 19
που, καὶ συνάντημα τοῦ κτήνους, συνάντημα ἓν αὐτοῖς; ὡς ὁ θάνατος
τούτου, οὕτως καὶ ὁ θάνατος τούτου· καὶ πνεῦμα ἓν τοῖς πᾶσιν,
καὶ τί ἐπερίσσευσεν ὁ ἄνθρωπος παρὰ τὸ κτῆνος; οὐδέν· ὅτι πάν-
τα ματαιότης. Τὰ πάντα εἰς τόπον ἕνα, τὰ πάντα ἐγένετο ἀπὸ 20
τοῦ χοὸς, καὶ τὰ πάντα ἐπιστρέψει εἰς τὸν χοῦν. Καὶ τίς οἶδεν 21
πνεῦμα υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου, εἰ ἀναβαίνει αὐτὸ εἰς ἄνω; καὶ τὸ
πνεῦμα τοῦ κτήνους, εἰ καταβαίνει αὐτὸ κάτω εἰς γῆν; καὶ εἶ- 22
δον ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν, εἰ μὴ ὃ εὐφρανθήσεται ὁ ἄνθρωπος ἐν
ποιήμασιν αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸ μερὶς αὐτοῦ· ὅτι τίς ἄξει αὐτὸν τοῦ
ἰδεῖν ἐν ᾧ ἐὰν γένηται μετ' αὐτόν;

ΚΕΦ. Δ.

CAP. IV. Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ, καὶ εἶδον συμπάσας τὰς συκοφαντίας* 1
* ι. m. χύ. Ζ τὰς γινομένας ὑπὸ τὸν ἥλιον· καὶ ἰδοὺ δάκρυον τῶν συκοφαντου-
μένων, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς παρακαλῶν, καὶ ἀπὸ χειρὸς συ-
* Cod. ἰσχύος. κοφαντούντων αὐτοὺς ἰσχὺς*, καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς παρακαλῶν.
Καὶ ἐπήνεσα ἐγὼ σύμπαντας τοὺς τεθνηκότας τοὺς ἤδη ἀποθα- 2

3 νόντας ὑπὲρ τοὺς ζῶντας, ὅσοι αὐτοὶ ζῶσιν ἕως τοῦ νῦν. Καὶ IV.
ἀγαθὸς ὑπὲρ τοὺς δύο τούτους ὅς τις οὔπω ἐγένετο, ὃς οὐκ εἶδεν
σὺν πᾶν τὸ ποίημα τὸ πονηρὸν τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον.
4 Καὶ ἴδον ἐγὼ σύμπαντα τὸν μόχθον, καὶ σύμπασαν ἀνδρείαν Η
τοῦ ποιήματος, ὅτι αὐτὸ ζῆλος ἀνδρὶ ἀπὸ τοῦ ἑταίρου αὐτοῦ·
5 καί γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαίρεσις πνεύματος. Ὁ ἄφρων
περιέβαλεν τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἔφαγεν τὰς σάρκας αὐτοῦ.
6 Ἀγαθὸν πλήρωμα δρακὸς ἀναπαύσεως ὑπὲρ πλήρωμα δύο δρα-
7 κῶν μόχθου καὶ προαιρέσεως πνεύματος. Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ,
8 καὶ ἴδον ματαιότητα ὑπὸ τὸν ἥλιον. Ἔστιν εἷς, καὶ οὐκ ἔστιν
δεύτερος· καί γε υἱὸς καί γε ἀδελφὸς οὐκ ἔστιν αὐτῷ· καὶ οὐκ
ἔστιν περασμὸς τῷ παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ· καί γε ὀφθαλμὸς αὐ-
τοῦ οὐκ ἐμπίπλαται πλούτου· καὶ τίνι ἐγὼ μοχθῶ, καὶ στε-
ρίσκω τὴν ψυχήν μου ἀπὸ ἀγαθωσύνης; καί γε τοῦτο ματαιότης
καὶ περισπασμὸς πονηρός ἐστιν.
9 Ἀγαθοὶ δύο ὑπὲρ τὸν ἕνα, οἷς ἐστὶν αὐτοῖς μισθὸς ἀγα-
10 θὸς ἐν μόχθῳ αὐτῶν. Ὅτι ἐὰν πέσωσιν, ὁ εἷς ἐγερεῖ τὸν μέ-
τοχον αὐτοῦ· καὶ οὐαὶ αὐτῷ τῷ ἑνὶ, ὅταν πέσῃ καὶ μὴ ᾖ δεύ-
11 τερος ἐγεῖραι αὐτόν. Καί γε ἂν κοιμηθῶσιν δύο καὶ θέρμη αὐ-
12 τοῖς, καὶ ὁ εἷς πῶς θερμανθῇ; Καὶ ἐὰν ἐπικραταιωθῇ ὁ εἷς,
οἱ δύο στήσονται κατέναντι αὐτοῦ, καὶ τὸ σπαρτίον τὸ ἔντριτον
13 οὐ ταχὺ ἀποῤῥαγήσεται. Ἀγαθὸς παῖς πένης καὶ σοφὸς ὑπὲρ
βασιλέα πρεσβύτερον καὶ ἄφρονα, ὃς οὐκ ἔγνω τοῦ προσέχειν ἔτι.
14 Ὅτι ἐξ οἴκου τῶν δεσμίων ἐξελεύσεται τοῦ βασιλεῦσαι· ὅτι καί
15 γε ἐν βασιλείᾳ αὐτοῦ ἐγενήθη πένης. Ἴδον σύμπαντας τοὺς ζῶν- Θ
τας τοὺς περιπατοῦντας ὑπὸ τὸν ἥλιον, μετὰ τοῦ νεανίσκου τοῦ
16 δευτέρου, ὃς στήσεται ἀντ᾿ αὐτοῦ. Οὐκ ἔστιν περασμὸς τῷ παντὶ
λαῷ τοῖς πᾶσιν οἳ ἐγένοντο ἔμπροσθεν αὐτῶν· καί γε οἱ ἔσχα-
τοι οὐκ εὐφρανθήσονται ἐπ᾿ αὐτῷ, ὅτι καί γε τοῦτο ματαιότης
17 καὶ προαίρεσις πνεύματος. Φύλαξον τὸν πόδα σου ἐν ᾧ ἐὰν
πορεύῃ εἰς οἶκον τοῦ θεοῦ· καὶ ἐγγὺς τοῦ ἀκούειν ὑπὲρ δόμα
τῶν ἀφρόνων θυσία σου, ὅτι οὐκ εἰσὶν εἰδότες τοῦ ποιεῖν κακόν.

ΚΕΦ. Ε.

CAP. V. *Μὴ σπεῦδε ἐπὶ στόματί σου, καὶ καρδία σου μὴ ταχυνάτω τοῦ* 1
ἐξενέγκαι λόγον πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ· ὅτι ὁ θεὸς ἐν τῷ οὐ-
ρανῷ ἄνω, καὶ σὺ ἐπὶ τῆς γῆς· διὰ τοῦτο ἔστωσαν οἱ λόγοι σου
ὀλίγοι. Ὅτι παραγίνεται ἐνύπνιον ἐν πλήθει πειρασμοῦ, καὶ 2
φωνὴ ἄφρονος ἐν πλήθει λόγων. Καθὼς εὔξῃ εὐχὴν τῷ θεῷ, μὴ 3
χρονίσῃς τοῦ ἀποδοῦναι αὐτήν· οὐκ ἔστιν θέλημα ἐν ἄφροσιν· σὺ
οὖν ὅσα ἐὰν εὔξῃ, ἀπόδος. Ἀγαθὸν τὸ μὴ εὔξασθαί σε ἢ τὸ 4
εὔξασθαί σε καὶ μὴ ἀποδοῦναι. Μὴ δῷς τὸ στόμα σου τοῦ ἐξα- 5
μαρτῆσαι τὴν σάρκα σου, καὶ μὴ εἴπῃς πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ,
ὅτι ἄγνοιά ἐστίν· ἵνα μὴ ὀργισθῇ ὁ θεὸς ἐπὶ φωνῇ σου, καὶ δια-
φθείρῃ τὰ ποιήματα χειρῶν σῶν. Ὅτι ἐν πλήθει ἐνυπνίων καὶ 6
ματαιοτήτων καὶ λόγων πολλῶν, ὅτι σὺ τὸν θεὸν φοβοῦ. Ἐὰν 7
συκοφαντίαν πένητος καὶ ἁρπαγὴν κρίματος καὶ δικαιοσύνης ἴδῃς
ἐν χώρᾳ, μὴ θαυμάσῃς ἐπὶ τῷ πράγματι· ὑψηλὸς ἐπάνω ὑψηλοῦ
φυλάξαι, καὶ ὑψηλοὶ ἐπ' αὐτούς, καὶ περισσεία γῆς. Ἐπὶ 8
παντί ἐστι βασιλεὺς τοῦ ἀγροῦ εἰργασμένου.

1 *Ἀγαπῶν ἀργύριον οὐ πλησθήσεται ἀργυρίου· καί τίς ἠγά-* 9
πησεν ἐν πλήθει αὐτῶν γέννημα; καί γε τοῦτο ματαιότης. Ἐν 10
πλήθει ἀγαθωσύνης ἐπληθύνθησαν ἔσθοντες αὐτήν· καὶ τί ἀνδρεία
*τῷ παρ' αὐτῆς; ὅτι ἀρχὴ τοῦ ὁρᾷν ὀφθαλμὸν * αὐτοῦ. Γλυκὺς* 11
ὕπνος τοῦ δούλου εἰ ὀλίγον καὶ εἰ πολὺ φάγεται· καὶ τῷ ἐμπλη-
σθέντι τοῦ πλουτῆσαι, οὐκ ἔστιν ἀφίων αὐτὸν τοῦ ὑπνῶσαι. Ἔστιν 12
*ἀῤῥωστία * ἣν ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον, πλοῦτον φυλασσόμενον τῷ παρ'*
αὐτοῦ εἰς κακίαν αὐτῷ. Καὶ ἀπολεῖται ὁ πλοῦτος ἐκεῖνος ἐν 13
περισπασμῷ πονηρῷ καὶ ἐγέννησεν υἱόν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν χειρὶ
αὐτοῦ οὐδέν. Καθὼς ἐξῆλθεν ἀπὸ γαστρὸς μητρὸς αὐτοῦ γυμνός, 14
ἐπιστρέψει τοῦ πορευθῆναι ὡς ἥκει, καὶ οὐδὲν οὐ λήμψεται ἐν μόχ-
θῳ αὐτοῦ, ἵνα πορευθῇ ἐν χειρὶ αὐτοῦ. Καί γε τοῦτο πονηρὰ 15
ἀῤῥωστία· ὥσπερ γὰρ παρεγένετο, οὕτως καὶ ἀπελεύσεται· καὶ ἡ

* 2. m. ὀφθαλμοῖς

* 1. m. [illegible] Sic et max.

16 περισσεία αὐτῷ ἣ μοχθεῖ εἰς ἄνεμον. Καί γε πᾶσαι αἱ ἡμέραι V.
αὐτοῦ ἐν σκότει, καὶ ἐν πένθει, καὶ θυμῷ πολλῷ, καὶ ἀῤῥωστίᾳ,
καὶ χόλῳ.
17 Ἰδοὺ ἴδον ἐγὼ ἀγαθὸν, ὅ ἐστιν καλὸν τοῦ φαγεῖν καὶ τοῦ IA
πιεῖν καὶ τοῦ ἰδεῖν ἀγαθωσύνην ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτοῦ ᾧ ἐὰν μοχ-
θῇ ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς αὐτοῦ ὧν ἔδωκεν αὐτῷ
18 ὁ θεὸς, ὅτι αὐτὸ μερὶς αὐτοῦ. Καί γε πᾶς ἄνθρωπος ᾧ ἔδωκεν
αὐτῷ ὁ Θεὸς πλοῦτον καὶ ὑπάρχοντα, καὶ ἐξουσίασεν αὐτῷ * (* Cod. αὐτῶν.)
φαγεῖν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ λαβεῖν τὸ μέρος αὐτοῦ, καὶ τοῦ εὐφραν-
19 θῆναι ἐν μόχθῳ αὐτοῦ, τοῦτο δόμα θεοῦ ἐστιν. Ὅτι οὐ πολλὰ * (* Cod. I. m. οὐκ ἀλλά.)
μνησθήσεται τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ὅτι ὁ θεὸς περισπᾷ αὐ-
τὸν ἐν εὐφροσύνῃ καρδίας αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ϛ.

1 Ἔστιν πονηρία ἣν ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον, καὶ πολλή ἐστιν ὑπὸ CAP. VI.
2 τὸν ἄνθρωπον. Ἀνὴρ ᾧ δώσει αὐτῷ ὁ Θεὸς πλοῦτον καὶ ὑπάρ-
χοντα καὶ δόξαν, καὶ οὐκ ἔστιν ὑστερῶν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀπὸ πάν-
των ὧν ἐπιθυμήσει, καὶ οὐκ ἐξουσιάσει αὐτῷ ὁ Θεὸς τοῦ φαγεῖν
ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι ἀνὴρ ξένος φάγεται αὐτὸν, τοῦτο ματαιότης καὶ
3 ἀῤῥωστία πονηρά ἐστιν. Ἐὰν γεννήσῃ ἀνὴρ ἑκατὸν, καὶ ἔτη πολ-
λὰ ζήσεται, καὶ πλῆθος ὅ τι ἔσονται ἡμέραι ἐτῶν αὐτοῦ, καὶ
ψυχὴ αὐτοῦ οὐ πλησθήσεται ἀπὸ τῆς ἀγαθωσύνης, καί γε ταφὴ
4 οὐκ ἐγένετο αὐτῷ, εἶπα, ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτὸν τὸ ἔκτρωμα. Ὅτι
ἐν ματαιότητι ἦλθεν, καὶ ἐν σκότει πορεύεται, καὶ ἐν σκότει ὄνο-
5 μα αὐτοῦ καλυφθήσεται. Καί γε ἥλιον οὐκ εἶδεν, καὶ οὐκ ἔγνω
6 ἀναπαύσεις, τούτῳ ὑπὲρ τοῦτον. Καὶ ἔζησεν χειλίων ἐτῶν καθό-
δους, καὶ ἀγαθωσύνην οὐκ εἶδεν, μὴ οὐκ εἰς τόπον ἕνα πορεύεται;
7 Πᾶς μόχθος ἀνθρώπου εἰς στόμα αὐτοῦ, καί γε ἡ ψυχὴ οὐ IB
8 πληρωθήσεται. Ὅτι περισσεία τῷ σοφῷ ὑπὲρ τὸν ἄφρονα, διότι
9 ὁ πένης οἶδεν πορευθῆναι κατέναντι τῆς ζωῆς. Ἀγαθὸν ὅραμα ὀφ-
θαλμῶν ὑπερπορευόμενον ψυχῇ, καί γε τοῦτο ματαιότης καὶ προαί-

VI. ρεσις πνεύματος. Εἴ τι ἐγένετο, ἤδη κέκληται ὄνομα αὐτοῦ, καὶ 10
ἐγνώσθη ὅ ἐστιν ἄνθρωπος, καὶ οὐ δυνήσεται κριθῆναι μετὰ τοῦ
ἰσχυροτέρου ὑπὲρ αὐτόν. Ὅτι εἰσὶν λόγοι πολλοὶ πληθύνοντες 11
ματαιότητα.

ΚΕΦ. Ζ.

CAP VII. Τί περισσὸν τῷ ἀνθρώπῳ, ὅτι τίς οἶδεν ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ 1
ἐν τῇ ζωῇ, ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς ματαιότητος αὐτοῦ; καὶ ἐποίη-
σεν αὐτὰ ἐν σκιᾷ· ὅτι τίς ἀπαγγελεῖ τῷ ἀνθρώπῳ, τί ἔσται ὀπί-
σω αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ἥλιον; Ἀγαθὸν ὄνομα ὑπὲρ ἔλαιον * ἀγαθὸν, 2
καὶ ἡμέρα τοῦ θανάτου ὑπὲρ ἡμέραν γεννήσεως. Ἀγαθὸν πορευ- 3
θῆναι εἰς οἶκον πένθους ἢ ὅτι πορευθῆναι εἰς οἶκον πότου· καθότι
τοῦτο τέλος παντὸς ἀνθρώπου, καὶ ὁ ζῶν δώσει ἀγαθὸν εἰς καρ-
δίαν αὐτοῦ. Ἀγαθὸν θυμὸς ὑπὲρ γέλωτα, ὅτι ἐν κακίᾳ προσώ- 4
που ἀγαθυνθήσεται καρδία *. Καρδία σοφῶν ἐν οἴκῳ πένθους, 5
καὶ καρδία ἀφρόνων ἐν οἴκῳ εὐφροσύνης. Ἀγαθὸν τὸ ἀκοῦσαι ἐπι- 6
τίμησιν σοφοῦ ὑπὲρ ἄνδρα ἀκούοντα ᾆσμα ἀφρόνων. Ὡς φωνὴ 7
ἀκανθῶν ὑπὸ τὸν λέβητα, οὕτως γέλως τῶν ἀφρόνων, καί γε
τοῦτο ματαιότης. Ὅτι ἡ συκοφαντία περιφέρει σοφὸν, καὶ ἀπόλ- 8
λυσι τὴν καρδίαν εὐγενείας αὐτοῦ. Ἀγαθὴ ἐσχάτη λόγων ὑπὲρ 9
ἀρχὴν αὐτοῦ, ἀγαθὸν μακρόθυμος ὑπὲρ ὑψηλὸν πνεύματι *. Μὴ 10
σπεύσῃς ἐν πνεύματί σου τοῦ θυμοῦσθαι, ὅτι θυμὸς ἐν κόλπῳ
ἀφρόνων ἀναπαύσεται. Μὴ εἴπῃς τί ἐγένετο, ὅτι αἱ ἡμέραι αἱ 11
πρότεραι ἦσαν ἀγαθαὶ ὑπὲρ ταύτας, ὅτι οὐκ ἐν σοφίᾳ ἐπηρώτη-
σας περὶ τούτου. Ἀγαθὴ σοφία μετὰ κληρονομίας, καὶ περισ- 12
σεία τοῖς θεωροῦσιν τὸν ἥλιον. Ὅτι ἐν σκιᾷ αὐτῆς ἡ σοφία ὡς 13
σκιὰ ἀργυρίου, καὶ περισσεία γνώσεως τῆς σοφίας ζωοποιήσει τὸν
παρ' αὐτῆς.

ΙΓ Ἴδε τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ, ὅτι τίς δυνήσεται κοσμῆσαι ὃν 14
ἂν ὁ θεὸς διαστρέψῃ αὐτόν; Ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθωσύνης ζῆθι ἐν ἀγα- 15
θῷ, καὶ ἴδε ἐν ἡμέρᾳ κακίας· ἴδε καί γε σὺν τούτῳ συμφώνως τοῦ-

* Cod. ἔλεον.

* Deest καρδία in cod.

* Cod. πνεύματι τιμῆς, quae est mendosa repetitio sequentium litterarum.

το ἐποίησεν ὁ θεὸς περὶ λαλιᾶς, ἵνα μὴ εὕρῃ ὁ ἄνθρωπος ὀπί- VII.
16 σω αὐτοῦ οὐδέν. Τὰ πάντα εἶδον ἐν ἡμέραις ματαιότητός μου·
ἔστιν δίκαιος ἀπολλύμενος ἐν δικαίῳ αὐτοῦ, καὶ ἔστιν ἀσεβὴς
17 μένων ἐν κακίᾳ αὐτοῦ. Μὴ γίνου δίκαιος πολὺ, μὴ δὲ σοφίζου
18 περισσὰ, μήποτε ἐκπλαγῇς. Μὴ ἀσεβήσῃς πολὺ, καὶ μὴ γίνου
19 σκληρὸς, ἵνα μὴ ἀποθάνῃς ἐν οὐ καιρῷ σου. Ἀγαθὸν τὸ ἀντέχε-
σθαί σε ἐν τούτῳ, καί γε ἀπὸ τούτου μὴ μιάνῃς τὴν χεῖρά σου,
20 ὅτι φοβουμένοις τὸν θεὸν ἐξελεύσεται τὰ πάντα. Ἡ σοφία βοη-
θήσει τῷ σοφῷ ὑπὲρ δέκα ἐξουσιάζοντας τοὺς ὄντας ἐν τῇ πόλει.
21 Ὅτι ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν δίκαιος ἐν τῇ γῇ, ὃς ποιήσει ἀγαθὸν καὶ
22 οὐχ ἁμαρτήσεται. Καί γε εἰς πάντας λόγους οὓς λαλήσουσιν
ἀσεβεῖς, μὴ θῇς καρδίαν σου, ὅπως μὴ ἀκούσῃς τοῦ δούλου σου
23 καταρωμένου σε. Ὅτι πλειστάκις πονηρεύσεταί σε, καὶ καθόδους
πολλὰς κακώσει καρδία σου, ὅτι ὡς καί γε σὺ κατηράσω ἑτέρους.
24 25 Πάντα ταῦτα ἐπείρασα ἐν σοφίᾳ· εἶπα, σοφισθήσομαι. Καὶ IΔ
αὕτη ἐμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ μακρὰν ὑπὲρ ὃ ἦν, καὶ βαθὺ βάθος,
26 τίς εὑρήσει αὐτό; Ἐκύκλωσα ἐγὼ καὶ ἡ καρδία μου τοῦ γνῶναι
καὶ τοῦ κατασκέψασθαι καὶ ζητῆσαι σοφίαν καὶ ψῆφον, καὶ τοῦ
27 γνῶναι ἀσεβοῦς ἀφροσύνην καὶ ὀχληρίαν καὶ περιφοράν. Καὶ εὑ-
ρίσκω ἐγὼ αὐτὴν καὶ ἐρῶ πικρότερον ὑπὲρ θάνατον· σὺν τὴν γυν-
αῖκα ἥτις ἐστὶν θήρευμα, καὶ σαγῆναι καρδία αὐτῆς, δεσμὸς εἰς
χεῖρας αὐτῆς· ἀγαθὸς πρὸ προσώπου τοῦ θεοῦ ἐξαιρεθήσεται ἀπ'
28 αὐτῆς, καὶ ἁμαρτάνων συλλημφθήσεται ἐν αὐτῇ. Ἴδε τοῦτο εὗ-
29 ρον, εἶπεν ὁ ἐκκλησιαστής· μία τῇ μιᾷ τοῦ εὑρεῖν λογισμόν. Ὃν
ἐπεζήτησεν ἡ ψυχή μου, καὶ οὐχ εὗρον, καὶ ἄνθρωπον ἕνα ἀπὸ
30 χιλίων εὗρον, καὶ γυναῖκα ἐν πᾶσι τούτοις οὐχ εὗρον. Πλὴν ἴδε
τοῦτο εὗρον, ὃ ἐποίησεν ὁ θεὸς σὺν τὸν ἄνθρωπον εὐθῆ· καὶ αὐ-
τοὶ ἐζήτησαν λογισμοὺς πολλούς. Τίς οἶδεν σοφοὺς, καὶ τίς οἶ- IE
δεν λύσιν ῥήματος;

ΚΕΦ. Η.

CAP. VIII. Σοφία ἀνθρώπου φωτιεῖ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀναιδὴς προσώ- 1
πῳ αὐτοῦ μισηθήσεται. Στόμα βασιλέως φύλαξον, καὶ περὶ 2
λόγου ὅρκου θεοῦ μὴ σπουδάσῃς. Ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύ- 3
* τ. m. θέλει. σῃ, μὴ στῇς ἐν λόγῳ πονηρῷ, ὅτι πᾶν ὃ ἐὰν θελήσει * ποιήσει·
Καθὼς βασιλεὺς ἐξουσιάζων, καὶ τίς ἐρεῖ αὐτῷ, τί ποιεῖς; Ὁ 4 5
φυλάσσων ἐντολὴν οὐ γνώσεται ῥῆμα πονηρὸν, καὶ καιρὸν κρίσεως
γινώσκει καρδία σοφοῦ. Ὅτι παντὶ πράγματι ἐστὶν καιρὸς καὶ 6
κρίσις, ὅτι γνῶσις τοῦ ἀνθρώπου πολλὴ ἐπ' αὐτόν. Ὅτι οὐκ 7
ἔστιν γινώσκων τί τὸ ἐσόμενον, ὅτι καθὼς ἔσται, τίς ἀναγγελεῖ
αὐτῷ; Οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐξουσιάζων ἐν πνεύματι, τοῦ κωλύ- 8
σαι σὺν τὸ πνεῦμα· καὶ οὐκ ἔστιν ἐξουσία ἐν ἡμέρᾳ θανάτου, καὶ
οὐκ ἔστιν ἀποστολὴ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, καὶ οὐ διασώσει ἀσέβεια
τὸν παρ' αὐτῆς· καὶ σύμπαν τοῦτο εἶδον.
Iς Καὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου εἰς πᾶν τὸ ποίημα, ὃ πεποίη- 9
ται ὑπὸ τὸν ἥλιον, τὰ ὅσα ἐξουσιάσατο ὁ ἄνθρωπος ἐν ἀνθρώ-
πῳ τοῦ κακῶσαι αὐτόν. Καὶ τότε εἶδον ἀσεβεῖς εἰς τάφους εἰσ- 10
αχθέντας, καὶ ἐκ τοῦ ἁγίου· καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐπῃνέθησαν
ἐν τῇ πόλει, ὅτι οὕτως ἐποίησαν· καί γε τοῦτο ματαιότης. Ὅτι 11
οὐκ ἔστιν γινομένη ἀντίῤῥησις ἀπὸ τῶν ποιούντων τὸ πονηρὸν ταχὺ,
διὰ τοῦτο ἐπληροφορήθη καρδία υἱῶν τοῦ ἀνθρώπου ἐν αὐ-
τοῖς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρόν. Ὃς ἥμαρτεν ἐποίησεν τὸ πονηρὸν 12
ἀπὸ τότε καὶ ἀπὸ μακρότητος αὐτῶν· ὅτι καί γε γινώσκω ἐγὼ,
ὅτι ἔστιν ἀγαθὸν τοῖς φοβουμένοις τὸν θεὸν, ὅπως φοβῶνται ἀπὸ
προσώπου αὐτοῦ. Καὶ ἀγαθὸν οὐκ ἔσται τῷ ἀσεβεῖ καὶ οὐ μα- 13
κρύνει ἡμέρας ἐν σκιᾷ, ὃς οὐκ ἔστιν φοβούμενος ἀπὸ προσώπου
τοῦ θεοῦ. Ἔστιν ματαιότης ἣ πεποίηται ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι εἰσὶ 14
δίκαιοι ὅτι φθάνει ἐπ' αὐτοὺς ὡς ποίημα τῶν ἀσεβῶν, καὶ εἰσὶν
ἀσεβεῖς ὅτι φθάνει πρὸς αὐτοὺς ὡς ποίημα τῶν δικαίων· εἶπα, ὅτι
καί γε τοῦτο ματαιότης.

15 Καὶ ἐπήνεσα ἐγὼ σὺν τὴν εὐφροσύνην, ὅτι * οὐκ ἔστιν ἀγα- VIII. IZ
θὸν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι εἰ μὴ τοῦ φαγεῖν καὶ τοῦ * s. m. ὡς ε'.
πιεῖν καὶ τοῦ εὐφρανθῆναι· καὶ αὐτὸς συμπροσέσται αὐτῷ ἐν μόχ-
θῳ αὐτοῦ ἡμέρας ζωῆς αὐτοῦ, ὅσας ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς ὑπὸ τὸν
16 ἥλιον. Ἐν οἷς ἔδωκα τὴν καρδίαν μου γνῶναι τὴν σοφίαν, καὶ
τοῦ ἰδεῖν τὸν περισπασμὸν τὸν πεποιημένον ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι καὶ
ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν νυκτὶ ὕπνον ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ οὐκ ἔστιν βλέπων.
17 Καὶ εἶδον σύμπαντα τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ, ὅτι οὐ δυνήσεται
ἄνθρωπος τοῦ εὑρεῖν σὺν τὸ ποίημα τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον·
ὅσα ἂν μοχθήσῃ ἄνθρωπος τοῦ ζητῆσαι καὶ οὐχ εὑρήσει· καί γε
ὅσα ἂν εἴπῃ σοφὸς τοῦ γνῶναι οὐ δυνήσεται τοῦ εὑρεῖν· ὅτι σύμπαν IH
τοῦτο ἔδωκα εἰς καρδίαν μου,* καὶ καρδία μου σύμπαν ἴδον τοῦτο. * Heic fit sectio in cod.

ΚΕΦ. Θ.

1 Ὡς οἱ δίκαιοι καὶ οἱ σοφοὶ καὶ ἐργασίαι αὐτῶν ἐν χειρὶ τοῦ CAP. IX.
θεοῦ, καί γε ἀγάπην καί γε μῖσος οὐκ ἔστιν εἰδὼς ὁ ἄνθρωπος·
τὰ πάντα πρὸ προσώπου αὐτῶν, ματαιότης ἐν τοῖς πᾶσιν. Συνάν-
2 τημα ἓν τῷ δικαίῳ καὶ τῷ ἀσεβεῖ, τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ κακῷ,
καὶ τῷ καθαρῷ καὶ τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ τῷ θυσιάζοντι καὶ τῷ
μὴ θυσιάζοντι· ὡς ὁ ἀγαθὸς ὡς ὁ ἁμαρτάνων, ὡς ὁ ὀμνύων καθὼς
3 ὁ τὸν ὅρκον φοβούμενος. Τοῦτο πονηρὸν ἐν παντὶ πεποιημένῳ ὑπὸ
τὸν ἥλιον, ὅτι συνάντημα ἓν τοῖς πᾶσιν· καί γε καρδία υἱῶν τοῦ
ἀνθρώπου ἐπληρώθη πονηροῦ· καὶ περιφέρεια ἐν καρδίᾳ αὐτῶν ἐν
4 ζωῇ αὐτῶν καὶ ὀπίσω αὐτῶν πρὸς τοὺς νεκρούς. Ὅτι τίς ὃς κοι-
νωνεῖ πρὸς πάντας τοὺς ζῶντας; ἔστιν ἐλπὶς ὅτι ὁ κύων ὁ ζῶν
5 αὐτὸς ἀγαθὸς ὑπὲρ τὸν λέοντα τὸν νεκρόν. Ὅτι οἱ ζῶντες γνώ-
σονται ὅτι ἀποθανοῦνται, καὶ οἱ νεκροὶ οὐκ εἰσὶν γινώσκοντες οὐ-
δέν· καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἔτι μισθὸς, ὅτι ἐπελήσθη ἡ μνήμη αὐ-
6 τῶν. Καί γε ἀγάπη αὐτῶν, καί γε μῖσος αὐτῶν, καί γε ζῆλος
αὐτῶν ἤδη ἀπώλετο· καί γε μερὶς οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἔτι εἰς τὸν αἰῶ-
να ἐν παντὶ τῷ πεποιημένῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον.

IX. ΙΘ Δεῦρο φάγε ἐν εὐφροσύνῃ τὸν ἄρτον σου, καὶ πίε ἐν καρδίᾳ 7
ἀγαθῇ οἶνόν σου, ὅτι ἤδη εὐδόκησεν ὁ θεὸς τὰ ποιήματά σου. Ἐν 8
παντὶ καιρῷ ἔστωσαν ἱμάτιά σου λευκὰ, καὶ ἔλαιον ἐπὶ κεφα-
λήν σου μὴ ὑστερησάτω. Καὶ ἴδε ζωὴν μετὰ γυναικὸς ἧς ἠγάπη- 9
σας πάσας τὰς ἡμέρας ζωῆς ματαιότητός σου, τὰς δοθείσας σοι
ὑπὸ τὸν ἥλιον· " πᾶσαι ἡμέραι, ἡμέραι ἀτμοῦ σου * „· ὅτι αὐτὸ
μερίς σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ ἐν τῷ μόχθῳ σου ᾧ σὺ μοχθεῖς ὑπὸ
τὸν ἥλιον. Πάντα ὅσα ἂν εὕρῃ ἡ χείρ σου τοῦ ποιῆσαι, ὡς ἡ δύ- 10
ναμίς σου ποίησον, ὅτι οὐκ ἔστιν ποίημα καὶ λογισμὸς καὶ γνῶ-
σις καὶ σοφία ἐν ᾅδῃ, ὅτι οὗ * σὺ πορεύῃ ἐκεῖ. Ἐπέστρεψα καὶ 11
ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὅτι οὐ τοῖς κούφοις δρόμος, καὶ οὐ τοῖς δυ-
νατοῖς πόλεμος, καί γε οὐ τῷ σοφῷ ἄρτος, καὶ οὐ τοῖς συνετοῖς
πλοῦτος, καί γε οὐ τοῖς γινώσκουσιν χάρις, ὅτι καιρὸς καὶ ἀπάν-
τημα συναντήσεται σύμπασιν αὐτοῖς. Ὅτι καί γε καὶ οὐκ ἔγνω 12
ὁ ἄνθρωπος τὸν καιρὸν αὐτοῦ, ὡς οἱ ἰχθύες οἱ θηρευόμενοι ἐν
ἀμφιβλήστρῳ κάλῳ *, καὶ ὡς ὄρνεα τὰ θηρευόμενα ἐν παγίδι·
ὡς αὐτὰ παγιδεύονται οἱ υἱοὶ τοῦ ἀνθρώπου εἰς καιρὸν πονηρὸν,
ὅταν ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ἄφνω.

K Καί γε τοῦτο εἶδον σοφίαν ὑπὸ τὸν ἥλιον, καὶ μεγάλη ἐσ- 13
τὶν πρός με. Πόλις μικρὰ, καὶ ἄνδρες ἐν αὐτῇ ὀλίγοι, καὶ ἔλθῃ 14
ἐπ' αὐτὴν βασιλεὺς μέγας, καὶ κυκλώσῃ αὐτὴν, καὶ οἰκοδομήσῃ
ἐπ' αὐτὴν χάρακας μεγάλους. Καὶ εὕρῃ ἐν αὐτῇ ἄνδρα πένητα 15
σοφὸν, καὶ διασώσῃ αὐτὸς τὴν πόλιν ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἄν-
θρωπος οὐκ ἐμνήσθη σὺν τοῦ ἀνδρὸς τοῦ πένητος ἐκείνου. Καὶ εἶ- 16
πα ἐγὼ, ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ δύναμιν· καὶ σοφία τοῦ πένητος ἐξου-
δενωμένη, καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ οὐκ εἰσακουόμενοι. Λόγοι σοφῶν 17
ἐν ἀναπαύσει ἀκούονται ὑπὲρ κραυγὴν ἐξουσιαζόντων ἐν ἀφροσύναις.
Ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ σκεύη πολέμου· καὶ ἁμαρτάνων εἷς ἀπολέσει 18
ἀγαθωσύνην πολλήν.

* Haec expunguntur in cod. a 2 m.

* Ita cod. pro ὅπου.

* Ita cod.

ΚΕΦ. Ι.

1 Μυῖαι θανατοῦσαι σαπριοῦσιν σκευασίαν, ἔλαιον ἡδύσματος· CAP. X. ΚΑ
2 τίμιον ὁ λόγος * σοφίας ὑπὲρ δόξαν ἀφροσύνης μεγάλης. Καρδία * 2. m. ὀλίγον.
σοφοῦ εἰς δεξιὸν αὐτοῦ, καὶ καρδία ἄφρονος εἰς ἀριστερὸν αὐ-
3 τοῦ. Καί γε ἐν ὁδῷ ὅταν ἄφρων πορεύηται, καρδία αὐτοῦ ὑστε-
4 ρήσει, καὶ ἃ λογιεῖται πάντα ἀφροσύνη ἐστίν. Ἐὰν πνεῦμα τοῦ
ἐξουσιάζοντος ἀνάβῃ ἐπὶ σὲ, τόπον σου μὴ ἀφῇς, ὅτι ἴαμα κα-
5 ταπαύσει ἁμαρτίας μεγάλας. Ἔστιν πονηρία ἣν εἶδον ὑπὸ τὸν
6 ἥλιον, ὡς ἀκούσιον ἐξῆλθεν ἀπὸ προσώπου ἐξουσιάζοντος. Ἐδό-
θη ὁ ἄφρων ἐν ὕψεσι μεγαλοις, καὶ πλούσιοι ἐν ταπεινῷ καθή-
7 σονται. Ἴδον * δούλους ἐφ᾽ ἵππους, καὶ ἄρχοντας πορευομένους * Ita cod. modo ι, modo ει.
8 ὡς δούλους ἐπὶ τῆς γῆς. Ὁ ὀρύσσων βόθρον, εἰς αὐτὸν ἐμπε-
9 σεῖται, καὶ καθαιροῦντα φραγμὸν δήξεται αὐτὸν ὄφις. Ἐξαί-
ρων λίθους διαπονηθήσεται ἐν αὐτοῖς· σχίζων ξύλα κινδυνεύσει
10 ἐν αὐτοῖς. Ἐὰν ἐκπέσῃ τὸ σιδήριον, καὶ αὐτὸς πρόσωπον ἐτά-
ραξεν· καὶ δυνάμεις δυναμώσει, καὶ περισσεία τῷ ἀνδρὶ οὐ σοφία.
11 Ἐὰν δάκῃ ὄφις ἐν οὐ ψιθυρισμῷ, καὶ οὐκ ἔστιν περισσεία τῷ ἐπᾴ-
12 δοντι. Λόγοι στόματος σοφοῦ χάρις, καὶ χείλη ἄφρονος κατα-
13 ποντιοῦσιν αὐτόν. Ἀρχὴ λόγων στόματος αὐτοῦ ἀφροσύνη, καὶ
14 ἐσχάτη αὐτοῦ περιφέρεια πονηρά. Καὶ ὁ ἄφρων πληθύνει λόγους.
Οὐκ ἔγνω ἄνθρωπος τί τὸ γενόμενον, καὶ τί τὸ ἐσόμε- ΚΒ
15 νον· τί ὀπίσω αὐτοῦ τίς ἀναγγελεῖ αὐτῷ; Μόχθος τῶν ἀφρό-
16 νων κακώσει αὐτοὺς, ὃς οὐκ ἔγνω τοῦ πορευθῆναι εἰς πόλιν. Οὐαί
σοι πόλις ἧς ὁ βασιλεὺς σου νεώτερος, καὶ οἱ ἄρχοντές σου πρωῒ
17 ἐσθίουσιν. Μακαρία σὺ * γῆ, ἧς ὁ βασιλεύς σου υἱὸς ἐλευθέ- * σὺ superadditur in cod.
ρων, καὶ οἱ ἄρχοντές σου πρὸς καιρὸν φάγονται ἐν δυνάμει, καὶ
18 οὐκ αἰσχυνθήσονται. Ἐν ὀκνηρίαις ταπεινωθήσεται ἡ δόκωσις,
19 καὶ ἐν ἀργίᾳ * χειρῶν στάξει ἡ οἰκία. Εἰς γέλωτα ποιοῦσιν * 1. m. ἀργυίᾳ.
ἄρτον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον τοῦ εὐφρανθῆναι ζῶντας, καὶ τοῦ
20 ἀργυρίου ταπεινώσει ἐπακούσεται τὰ πάντα. Καί γε ἐν συνει-

X. *δήσει σου βασιλέα μὴ καταράσῃ, καὶ ἐν ταμείοις κοιτώνων σου*
μὴ καταράσῃ πλούσιον· ὅτι πετεινὸν τοῦ οὐρανοῦ ἀποίσει σου τὴν
*φωνὴν, καὶ ὁ ἔχων * τὰς πτέρυγας ἀπαγγελεῖ λόγον σου.*

* Deest ἔχων in cod.

ΚΕΦ. ΙΑ.

CAP. XI. ΚΓ

“Ἀπόστειλον τὸν ἄρτον σου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ὕδατος *„ ὅτι ἐν 1
πλήθει ἡμερῶν εὑρήσεις αὐτόν. Δὸς μερίδα τοῖς ἑπτὰ, καί γε 2
τοῖς η̄, ὅτι οὐ γινώσκεις τί ἔσται πονηρὸν ἐπὶ τὴν γῆν. Ἐὰν 3
πλησθῶσιν τὰ νέφη ὑετοῦ, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχέουσιν· καὶ ἐὰν πέσῃ
ξύλον ἐν τῷ νότῳ, καὶ ἐὰν ἐν τῷ βορρᾷ, τόπῳ * οὗ πεσεῖται τὸ
ξύλον, ἐκεῖ ἔσται. Τηρῶν ἄνεμον οὐ σπερεῖ, καὶ βλέπων ἐν 4
ταῖς νεφέλαις οὐ θερίσει. Ἐν οἷς οὐκ ἔστιν γινώσκων τίς ἡ ὁδὸς 5
τοῦ πνεύματος· ὡς ὀστᾶ ἐν γαστρὶ κυοφορούσης, οὕτως οὐ γνώ-
σῃ τὰ ποιήματα τοῦ θεοῦ, ὅσα ποιήσει τὰ σύμπαντα. Ἐν τῷ 6
πρωῒ σπεῖρον τὸ σπέρμα σου, καὶ ἐν ἑσπέρᾳ μὴ ἀφέτω ἡ χείρ
σου, ὅτι οὐ γινώσκεις ποῖον στοιχήσει ἢ τοῦτο ἢ τοῦτο· καὶ ἐὰν
τὰ δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἀγαθά. Καὶ γλυκὺ τὸ φῶς, καὶ ἀγαθὸν 7
τοῖς ὀφθαλμοῖς τοῦ βλέπειν σὺν τὸν ἥλιον. Ὅτι καὶ ἐὰν ἔτη 8
πολλὰ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἐν πᾶσιν αὐτοῖς εὐφρανθήσεται,
καὶ μνησθήσεται τὰς ἡμέρας τοῦ σκότους, ὅτι πολλαὶ ἔσονται·
ΚΔ πᾶν τὸ ἐρχόμενον ματαιότης. Εὐφραίνου νεανίσκε ἐν νεότητί σου, 9
καὶ ἀγαθυνάτω σε ἡ καρδία σου ἐν ἡμέραις νεότητός σου, καὶ
περιπάτει ἐν ὁδοῖς * ἄμωμος καὶ μὴ ἐν ὁράσει ὀφθαλμῶν σου· καὶ
γνῶθι ὅτι ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἄξει σε ὁ θεὸς ἐν κρίσει. Καὶ ἀπό- 10
στησον θυμὸν ἀπὸ καρδίας σου, καὶ πάραγε πονηρίαν ἀπὸ σαρ-
κός σου, ὅτι ἡ νεότης καὶ ἡ ἄνοια ματαιότης.

* Haec supplentur in marg. antiqua manu.

* In cod. distinguitur post τόπῳ

* Deest καρδίας σου in cod.

ΚΕΦ. ΙΒ.

CAP. XII. Καὶ μνήσθητι τοῦ κτίσαντός σε ἐν ἡμέραις νεότητός σου, ἕως 1
ὅτου μὴ ἔλθωσιν αἱ ἡμέραι τῆς κακίας· καὶ φθάσουσιν ἔτη ἐν

2 οἷς ἐρεῖς, οὐκ ἔστιν μοι ἐν αὐτοῖς θέλημα. Ἕως οὗ μὴ σκοτισ- XII.
θῇ ὁ ἥλιος καὶ τὸ φῶς, καὶ ἡ σελήνη καὶ οἱ ἀστέρες, καὶ ἐπι-
3 στρέψουσιν τὰ νέφη ὀπίσω τοῦ ὑετοῦ. Ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἐὰν σαλευ-
θῶσιν φύλακες τῆς οἰκίας, καὶ διαστραφῶσιν ἄνδρες τῆς δυνά-
μεως, καὶ ἤργησαν αἱ ἀλήθουσαι ὅτι ὠλιγώθησαν, καὶ σκοτά-
4 σουσιν αἱ βλέπουσαι ἐν ταῖς ὀπαῖς. Καὶ κλείσουσιν θύρας ἐν
ἀγορᾷ, ἐν ἀσθενείᾳ φωνῆς τῆς ἀληθούσης· καὶ ἀναστήσεται εἰς
φωνὴν τοῦ στρουθίου, καὶ ταπεινωθήσονται πᾶσαι αἱ θυγατέρες
5 τοῦ ᾄσματος. Καὶ εἰς τὸ ὕψος ὄψονται, καὶ θάμβοι ἐν τῇ ὁδῷ,
καὶ ἀνθήσῃ τὸ ἀμύγδαλον, καὶ παχυνθῇ ἡ ἀκρὶς, καὶ διασκεδασθῇ
ἡ κάππαρις, ὅτι ἐπορεύθη ὁ ἄνθρωπος εἰς οἶκον αἰῶνος αὐτοῦ,
6 καὶ ἐκύκλωσαν ἐν ἀγορᾷ οἱ κοπτόμενοι. Ἕως ὅτου μὴ ἀνατρα-
πῇ τὸ σχοινίον τοῦ ἀργυρίου, καὶ συντριβῇ τὸ ἀνθέμιον τοῦ χρυ-
σίου, καὶ συντριβῇ ὑδρία * ἐπὶ τῇ πηγῇ, καὶ συντροχάσῃ ὁ τρο- * r. m. ὑδρεία.
7 χὸς ἐπὶ τὸν λάκκον· Καὶ ἐπιστρέψῃ ὁ χοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ὡς ἦν,
καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν θεὸν ὃς ἔδωκεν αὐτό.
8 Ματαιότης ματαιοτήτων εἶπεν ὁ ἐκκλησιαστὴς, τὰ πάντα ΚΕ
9 ματαιότης. Καὶ περισσὸν ὅτι ἐγένετο ἐκκλησιαστὴς σοφὸς, ὅτι
ἐδίδαξεν γνῶσιν σὺν τὸν ἄθρωπον, καὶ οὖς ἐξιχνιάσεται κόσμιον
10 παραβολῶν. Πολλὰ ἐζήτησεν ἐκκλησιαστὴς τοῦ εὑρεῖν λόγους
11 θελήματος, καὶ γεγραμμένον εὐθύτητος λόγους ἀληθείας. Λόγοι
σοφῶν ὡς τὰ βούκεντρα, καὶ ὡς ἧλοι πεφυτευμένοι, οἳ παρὰ τῶν
συνθεμάτων ἐδόθησαν ἐκ ποιμένος ἑνός, καὶ περισσὸν ἐξ αὐτῶν *. * Ita distinguitur in cod.
12 Υἱέ μου φύλαξαι τοῦ ποιῆσαι βιβλία πολλὰ, οὐκ ἔστιν περα-
13 σμὸς, καὶ μελέτη πολλὴ κόπωσις σαρκός. Τέλος λόγου τὸ
πᾶν ἄκουε· τὸν θεὸν φοβοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φύλασσε·
14 ὅτι τοῦτο πᾶς ὁ ἄνθρωπος. Ὅτι σύμπαν τὸ ποίημα ὁ θεὸς ἄξει
ἐν κρίσει, ἐν παντὶ παρεωραμένῳ, ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν πονηρόν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ.

ΑΣΜΑ.

ΚΕΦ. Α.

CAP. I. Α Ἆσμα ᾀσμάτων, ὅ ἐστιν Σαλωμῶν. Φιλησάτω με ἀπὸ φιλη- 1
μάτων στόματος αὐτοῦ· ὅτι ἀγαθοὶ μαστοί σου ὑπὲρ οἶνον. Καὶ 2 3
ὀσμὴ μύρων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἀρώματα· μῦρον ἐκκενωθὲν ὄνο-
Β μά σου· διὰ τοῦτο νεάνιδες ἠγάπησάν σε, εἵλκυσάν σε. Ὀπίσω σου 4
Γ εἰς ὀσμὴν μύρων σου δραμοῦμεν· εἰσήνεγκέν με ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ
Δ ταμεῖον αὐτοῦ· ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν σοί· ἀγα-
πήσωμεν * μαστούς σου ὑπὲρ οἶνον· εὐθύτης ἠγάπησέν σε. Μέλαι- 5
Ε νά εἰμι ἐγὼ καὶ καλὴ θυγατέρες Ἰσραὴλ, ὡς σκηνώματα Κη-
δὰρ, ὡς δέῤῥεις Σαλωμῶν. Μὴ βλέψητέ με ὅτι ἐγώ εἰμι μεμε- 6
λανωμένη, ὅτι παρέβλεψέν με ὁ ἥλιος· υἱοὶ μητρός μου ἐμαχέ-
σαντο ἐν ἐμοὶ, ἔθεντό με φυλάκισσαν ἐν ἀμπελῶσιν, ἀμπελῶνα
ἐμὸν οὐκ ἐφύλαξα. Ἀπάγγειλόν μοι ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχή μου, 7
ποῦ ποιμαίνεις, ποῦ κοιτάζεις ἐν μεσημβρίᾳ, μήποτε γένωμαι
ὡς περιβαλλομένη ἐπ' ἀγέλας * ἑταίρων σου. Ἐὰν μὴ γνῷς σεαυ- 8
ϛ τὴν ἡ καλὴ ἐν γυναιξὶν, ἔξελθε σὺ ἐν πτέρναις τῶν ποιμνίων
καὶ ποίμαινε τὰς ἐρίφους σου ἐπὶ σκηνώμασιν τῶν ποιμένων. Τῇ 9
ἵππῳ μου ἐν ἅρμασιν Φαραὼ ὡμοίωσά σε ἡ πλησίον μου. Τί 10
ὡραιώθησαν σιαγόνες σου ὡς τρυγόνες, τράχηλός σου ὡς ὁρμίσ-
Ζ κοι; Ὁμοιώματα χρυσίου ποιήσομέν σοι μετὰ στιγμάτων τοῦ 11
ἀργυρίου, ἕως οὗ ὁ βασιλεὺς ἐν ἀνακλίσει αὐτοῦ *. Νάρδος μου 12
Η ἔδωκεν ὀσμὴν αὐτοῦ. Ἀπόδεσμος τῆς στακτῆς ἀδελφιδός μου ἐμοὶ, 13
Θ " ἀνὰ μέσον τῶν μαστῶν μου αὐλισθήσεται. Βότρυς τῆς κύπρου 14
ἀδελφιδός μου ἐμοὶ * „ ἐν ἀμπελῶσιν Ἐγγαδδεί. Ἰδοὺ εἶ καλὴ ἡ 15
πλησίον μου, ἰδοὺ εἶ καλή· ὀφθαλμοί σου περιστεραί. Ἰδοὺ εἶ 16
καλὸς ἀδελφιδός μου, καί γε ὡραῖος πρὸς κλείνῃ ἡμῶν σύσκιος.
Ι Δοκοὶ οἴκων ἡμῶν κέδροι, φατνώματα ἡμῶν κυπάρισσοι. 17

* f. m. ἀγαπήσομεν.

* Ita cod.

* Ita distinguitur in cod.

* Haec desunt in codice, quia librarius ab ἐμοὶ transilivit ad alterum ἐμοί.

ΚΕΦ. Β.

1 Ἐγὼ ἄνθος τοῦ πεδίου, κρίνον τῶν κοιλάδων. Ὡς κρίνον ἐν CAP. II.
2 μέσῳ ἀκανθῶν, οὕτως ἡ πλησίον μου ἀνὰ μέσον τῶν θυγατέρων. IA
3 Ὡς μῆλον ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ, οὕτως ἀδελφιδός μου ἀνὰ IB
μέσον τῶν υἱῶν· ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ ἐπεθύμησα, καὶ ἐκάθισα, καὶ
4 καρπὸς αὐτοῦ γλυκὺς ἐν λάρυγγί μου. Εἰσαγάγετέ με εἰς οἶκον
5 τοῦ οἴνου, τάξατε ἐπ' ἐμὲ ἀγάπην. Στηρίσατέ με ἐν μύροις,
6 στοιβάσατέ με ἐν μήλοις, ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγώ. Εὐώνυ-
μος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλήν μου, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήμψε-
7 ταί με. Ὥρκισα ὑμᾶς θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ ἐν δυνάμεσιν καὶ
ἐν ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ, ἐὰν ἐγείρητε καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἀγά-
8 πην ἕως οὗ θελήσῃ. Φωνὴ ἀδελφιδοῦ μου, ἰδοὺ οὗτος ἥκει πη-
9 δῶν ἐπὶ τὰ ὄρη, διαλλόμενος ἐπὶ τοὺς βουνούς. Ὅμοιός ἐστιν
ἀδελφιδός μου τῇ δορκάδι ἢ νεβρῷ ἐλάφων ἐπὶ τὰ ὄρη Βαιθήλ·
ἰδοὺ οὗτος ὀπίσω τοῦ τοίχου ἡμῶν, παρακύπτων διὰ τῶν θυ-
10 ρίδων, ἐκκύπτων διὰ τῶν δικτύων. Ἀποκρίνεται ἀδελφιδός μου, IΓ
καὶ λέγει μοι· ἀνάστα, ἐλθὲ ἡ πλησίον μου, καλή μου, περι-
11 στερά μου. Ὅτι ἰδοὺ ὁ χειμὼν παρῆλθεν, ὁ ὑετὸς ἀπῆλθεν,
12 ἐπορεύθη ἑαυτῷ. Τὰ ἄνθη ὤφθη ἐν τῇ γῇ, καιρὸς τῆς τομῆς ἔφ-
13 θακεν, φωνὴ τοῦ τρυγόνος ἠκούσθη ἐν τῇ γῇ ἡμῶν. Ἡ συκῆ ἐξή-
νεγκεν ὀλύνθους αὐτῆς, αἱ ἄμπελοι κυπρίζουσιν, ἔδωκαν ὀσμήν·
14 ἀνάστα, ἐλθὲ ἡ πλησίον μου, καλή μου, περιστερά μου. Καὶ
ἐλθὲ σὺ περιστερά μου ἐν σκέπῃ τῆς πέτρας, ἐχόμενα τοῦ προ-
τειχίσματος· δεῖξόν μοι τὴν ὄψιν σου, καὶ ἀκούτισόν με τὴν φω-
15 νήν σου, ὅτι ἡ φωνή σου ἡδεῖα, καὶ ἡ ὄψις σου ὡραία. Πιάσα- IΔ
τε ἡμῖν ἀλώπεκας μικροὺς ἀφανίζοντας ἀμπελῶνας, καὶ αἱ ἄμ-
16 πελοι ἡμῶν κυπρίζουσαι. Ἀδελφιδός μου ἐμοὶ, κἀγὼ αὐτῷ ὁ
17 ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις, ἕως οὗ διαπνεύσῃ ἡ ἡμέρα, καὶ κι-
νηθῶσιν αἱ σκιαί· ἀπόστρεψον, ὁμοιώθητι σὺ ἀδελφιδὲ τῷ δόρκωνι
ἢ νεβρῷ ἐλάφων ἐπὶ ὄρη κοιλωμάτων.

ΚΕΦ. Γ.

CAP. III. ΙΕ Ἐπὶ κοίτην μου ἐν νυξὶν ἐζήτησα ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχή μου· 1
ἐζήτησα αὐτὸν, καὶ οὐχ εὗρον αὐτόν· ἐκάλεσα αὐτὸν, καὶ οὐχ
ὑπήκουσέν μου. Ἀναστήσομαι δὴ καὶ κυκλώσω ἐν τῇ πόλει, ἐν 2
ταῖς ἀγοραῖς, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις, καὶ ζητήσω ὃν ἠγάπη-
σεν ἡ ψυχή μου· ἐζήτησα αὐτὸν, καὶ οὐχ εὗρον αὐτόν. Εὕρο- 3
σάν με οἱ τηροῦντες, οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει· μὴ ὃν ἠγάπη-
* 2. m. 18. σεν ἡ ψυχή μου εἴδετε *; Ὡς μικρὸν ὅτε παρῆλθον ἀπ' αὐτῶν, 4
ἕως οὗ εὗρον ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχή μου· ἐκράτησα αὐτὸν καὶ οὐκ
ἀφῆκα αὐτὸν, ἕως οὗ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς οἶκον μητρός μου, καὶ
εἰς ταμεῖον τῆς συλλαβούσης με. Ὥρκισα ὑμᾶς θυγατέρες Ἱε- 5
ρουσαλὴμ ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,
ΙϚ ἐὰν ἐγείρητε καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην ἕως ἂν θελήσῃ. Τίς 6
αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα ἀπὸ τῆς ἐρήμου, ὡς στελέχη καπνοῦ τε-
θυμιαμένη σμύρναν καὶ λίβανον ἀπὸ πάντων κονιορτῶν μυρεψοῦ;
Ἰδοὺ ἡ κλίνη τοῦ Σαλωμῶν, ἑξήκοντα δυνατοὶ κύκλῳ αὐτῆς ἀπὸ 7
δυνατῶν Ἰσραήλ. Πάντες κατέχοντες ῥομφαίαν, δεδιδαγμένοι 8
πόλεμον· ἀνὴρ ῥομφαία αὐτοῦ ἐπὶ μηρὸν αὐτοῦ ἀπὸ θάμβους ἐν
νυξίν. Φορεῖον ἐποίησεν ἑαυτῷ ὁ βασιλεὺς Σαλωμῶν ἀπὸ ξύλων 9
τοῦ Λιβάνου. Στύλους αὐτοῦ ἐποίησεν ἀργύριον, καὶ ἀνάκλι- 10
τον αὐτοῦ χρύσεον· ἐπίβασις αὐτοῦ πορφυρᾶ, ἐντὸς αὐτοῦ λι-
θόστρωτον, ἀγάπην ἀπὸ θυγατέρων Ἱερουσαλήμ. Ἐξέλθατε καὶ 11
ἴδετε ἐν τῷ βασιλεῖ Σαλωμῶν, ἐν τῷ στεφάνῳ ᾧ ἐστεφάνωσεν αὐ-
τὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἐν ἡμέρᾳ νυμφεύσεως αὐτοῦ, καὶ ἐν ἡμέρᾳ
εὐφροσύνης καρδίας αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Δ.

CAP. IV. ΙΖ Ἰδοὺ εἶ καλὴ πλησίον μου, ἰδοὺ εἶ καλή· ὀφθαλμοί σου πε- 1
ριστεραὶ, ἐκτὸς τῆς σιωπήσεώς σου· τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν

2 αἰγῶν, αἳ ἀπεκαλύφθησαν ἀπὸ τοῦ Γαλαάδ. Ὀδόντες σου ὡς IV.
ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων, αἳ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, αἱ πᾶ-
3 σαι διδυμεύουσαι, καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς. Ὡς σπαρ-
τίον τὸ κόκκινον χείλη σου, καὶ ἡ λαλιά σου ὡραῖα· ὡς λέπυ-
4 ρον ῥοᾶς μῆλον σου ἐκτὸς τῆς σιωπήσεώς σου. Ὡς πύργος Δαυ-
εὶδ τράχηλός σου, ὁ ᾠκοδομημένος εἰς Θαλπιώθ· χείλιοι θυρεοὶ
5 κρέμανται ἐπ' αὐτὸν, πᾶσαι βολίδες τῶν δυνατῶν. Δύο μαστοί
6 σου ὡς δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος οἱ νεμόμενοι ἐν κρίνοις. Ἕως
οὗ διαπνεύσῃ ἡμέρα καὶ κινηθῶσιν αἱ σκιαὶ, πορεύσομαι ἐμαυτῷ
7 πρὸς τὸ ὄρος τῆς σμύρνης καὶ πρὸς τὸν * βουνὸν τοῦ Λιβάνου. Ὅλη * τὸν expungitur 2. m.
8 καλὴ εἶ πλησίον μου, καὶ μῶμος οὐκ ἔστιν ἐν σοί. Δεῦρο ἀπὸ
Λιβάνου νύμφη, δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου· ἐλεύσῃ καὶ διελεύσῃ ἀπὸ
ἀρχῆς πίστεως, ἀπὸ κεφαλῆς Σανεὶρ καὶ Ἑρμὼν, ἀπὸ μανδρῶν
9 λεόντων, ἀπὸ ὀρέων παρδάλεων. Ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἀδελφή μου
νύμφη, ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἑνὶ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου ἐν μιᾷ ἐνθέμα-
10 τι τραχήλων σου. Τί ἐκαλλιώθησαν μαστοί σου " ἀδελφή μου
νύμφη; τί ἐκαλλιώθησαν μαστοί σου *" ἀπὸ οἴνου; καὶ ὀσμὴ ἱμα- * Haec supplentur 2. m.
11 τίων σου ὑπὲρ πάντα ἀρώματα. Κηρίον ἀποστάζουσιν χείλη σου
νύμφη· μέλι καὶ γάλα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν σου· καὶ ὀσμὴ ἱματίων
12 σου, ὡς ὀσμὴ Λιβάνου. Κῆπος κεκλεισμένος ἀδελφή μου νύμ-
13 φη, κῆπος κεκλεισμένος, πηγὴ ἐσφραγισμένη. Ἀποστολαί σου
14 παράδεισος μετὰ καρποῦ ἀκροδρύων, κύπροι μετὰ νάρδων. Νάρ-
δος καὶ κρόκος, καλάμος καὶ κιννάμωμον μετὰ πάντων ξύλων
15 τοῦ Λιβάνου· σμύρνα ἀλὼθ, μετὰ πάντων πρώτων μύρων. Πη-
γὴ κήπου καὶ φρέαρ ὕδατος ζῶντος καὶ ῥοιζοῦντος ἀπὸ τοῦ Λι-
16 βάνου. Ἐξεγέρθητι βοῤῥᾶ, καὶ ἔρχου νότε, καὶ διάπνευσον κῆ- ΙΗ
πόν μου, καὶ ῥευσάτωσαν ἀρώματά μου.

Κ Ε Φ. Ε.

1 Καταβήτω ἀδελφιδός μου εἰς κῆπον αὐτοῦ, καὶ φαγέτω καρ- CAP. V.
πὸν ἀκροδρύων αὐτοῦ. Εἰσῆλθον εἰς κῆπον ἀδελφή μου νύμφη· ΙΘ

v. ἐ]ρύγησα σμύρναν μου με]ὰ ἀρωμά]ων μου, ἔφαγον ἄρ]ον μου με]ὰ
μέλιτός μου· ἔπιον οἶνόν μου μετὰ γάλακτός μου· φάγετε ϖλή-
Κ σιοι καὶ πίετε καὶ μεθύσθητε ἀδελφοί. Ἐγὼ καθεύδω, καὶ ἡ 2
καρδία μου ἀγρυπνεῖ· φωνὴ ἀδελφιδοῦ μου κρούει ἐπὶ τὴν θύραν.
ΚΑ Ἄνοιξόν μοι ἀδελφή μου, ἡ πλησίον μου, περιστερά μου, τελεία
μου· ὅτι ἡ κεφαλή μου ἐπλήσθη δρόσου, καὶ οἱ βόστρυχοί μου
ΚΒ ψεκάδων νυκτός. Ἐξεδυσάμην τὸν χιτῶνά μου, πῶς ἐνδύσωμαι 3
αὐτὸν; ἐνιψάμην τοὺς πόδας μου, πῶς μολυνῶ * αὐτούς; Ἀδελ- 4
φιδός μου ἀπέστειλεν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀπῆς, καὶ ἡ κοιλία
μου ἐθροήθη ἐπ' αὐτόν. Ἀνέστην ἐγὼ ἀνοῖξαι τῷ ἀδελφιδῷ μου, 5
χεῖρές μου ἔσταξαν σμύρναν, δάκτυλοί μου σμύρναν πλήρη ἐπὶ
χεῖρας τοῦ κλείθρου. Ἤνοιξα ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου· ἀδελφιδός 6
μου παρῆλθεν· ψυχή μου ἐξῆλθεν ἐν λόγῳ αὐτοῦ· ἐζήτησα αὐτὸν
καὶ οὐχ εὗρον αὐτόν· ἐκάλεσα αὐτὸν καὶ οὐχ ὑπήκουσέν μου. Εὕ- 7
ροσάν με οἱ φύλακες οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ ϖόλει· ἐϖάταξάν με,
ἐτραυμάτισάν με· ἦραν τὸ θέριστρόν μου ἀϖ' ἐμοῦ φύλακες τῶν
τειχέων. Ὥρκισα ὑμᾶς θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ, ἐν ταῖς δυνάμε- 8
σιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ, ἐὰν εὕρητε τὸν ἀδελφιδόν
μου, τί ἀπαγγείλητε αὐτῷ; ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγώ εἰμι.
ΚΓ Τί ἀδελφιδός σου ἀϖὸ ἀδελφιδοῦ ἡ καλὴ ἐν γυναιξίν; τί 9
ΚΔ ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφιδοῦ, ὅτι οὕτως ὥρκισας ἡμᾶς; Ἀδελ- 10
φιδός μου λευκὸς καὶ πυῤῥὸς ἐκλελοχισμένος ἀπὸ μυριάδων. Κε- 11
φαλὴ αὐτοῦ χρυσίον κεφὰζ, βόστρυχοι αὐτοῦ ἐλαταὶ, μέλανες
ὡς κόραξ. Ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς περιστεραὶ ἐπὶ πληρώματα ὑδά- 12
των λελουσμέναι ἐν γάλακτι, καθήμεναι ἐπὶ πληρώματα. Σια- 13
γόνες αὐτοῦ ὡς φιάλαι τοῦ ἀρώματος φύουσαι μυρεψικὰ, χείλη
αὐτοῦ κρίνα στάζοντα σμύρναν ϖλήρη. Χεῖρες αὐτοῦ τορευταὶ 14
χρυσαῖ πεπληρωμέναι Θαρσεῖς· κοιλία αὐτοῦ πυξίον ἐλεφάντινον
ἐπὶ λίθου σαπφείρου. Κνῆμαι αὐτοῦ στύλοι μαρμάρινοι τεθεμε- 15
λιωμένοι ἐϖὶ βάσεις χρυσᾶς· εἶδος αὐτοῦ ὡς Λίβανος ἐκλεκτὸς
ὡς κέδροι. Φάρυγξ αὐτοῦ γλυκασμοὶ καὶ ὅλος ἐπιθυμία· οὗτος 16
ἀδελφιδός μου, καὶ οὗτος πλησίον μου, θυγατέρες Ἱερουσαλήμ.

* Cod. μολύνω.

17 Ποῦ ἀπῆλθεν ὁ ἀδελφιδός σου ἡ καλὴ ἐν γυναιξίν; ποῦ ἀπέβλε- V. ΚΕ
ψεν ὁ ἀδελφιδός σου; καὶ ζητήσομεν αὐτὸν μετὰ σοῦ.

ΚΕΦ. ς.

1 Ἀδελφός * μου κατέβη εἰς κῆπον αὐτοῦ εἰς φιάλας τοῦ ἀρώ- CAP. VI. Κς
2 ματος ποιμαίνειν ἐν κήποις, καὶ συλλέγειν κρίνα. Ἐγὼ τῷ ἀδελ- * Ita cod.
φιδῷ μου, καὶ ἀδελφιδός μου ἐμοὶ, ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις.
3 Καλὴ εἶ πλησίον μου, ὡς εὐδοκία, ὡραῖα ὡς Ἱερουσαλὴμ, θάμ- ΚΖ
4 βος ὡς τεταγμέναι. Ἀπόστρεψον ὀφθαλμούς σου ἀπεναντίον μου,
ὅτι αὐτοὶ ἀνεπτέρωσάν με· τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν,
5 αἳ ἀνεφάνησαν ἀπὸ τοῦ Γαλαάδ. Ὀδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν
κεκαρμένων, αἳ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ· αἱ πᾶσαι διδυμεύου-
σαι, καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς· ὡς σπαρτίον τὸ κόκκι-
6 νον χείλη σου, καὶ ἡ λαλιά σου ὡραία. Ὡς λέπυρον τῆς ῥοᾶς
7 μῆλόν σου ἐκτὸς τῆς σιωπήσεώς σου. Ἑξήκοντα εἰσὶν βασίλισ-
σαι καὶ ὀγδοήκοντα παλλακαὶ, καὶ νεάνιδες ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθ-
8 μός. Μία ἐστὶν περιστερά μου τελεία μου, μία ἐστὶν τῇ μη-
τρὶ αὐτῆς, ἐκλεκτή ἐστιν τῇ τεκούσῃ αὐτῆς· εἴδοσαν αὐτὴν θυγα-
τέρες καὶ μακαριοῦσιν αὐτὴν, βασίλισσαι καί γε παλλακαὶ καὶ
9 αἰνέσουσιν αὐτήν. Τίς αὕτη ἡ ἐκκύπτουσα ὡσεὶ ὄρθρος, καλὴ ὡς
10 σελήνη, ἐκλεκτὴ ὡς ὁ ἥλιος, θάμβος ὡς τεταγμέναι *; Εἰς κῆ- * 2 m. rec. ΚΗ
πον καρύας κατέβην ἰδεῖν ἐν γενήμασιν τοῦ χειμάῤῥου, ἰδεῖν εἰ
ἤνθησεν ἡ ἄμπελος, ἐξήνθησαν αἱ ῥοαί· ἐκεῖ δώσω τοὺς μαστούς
11 μου σοί. Οὐκ ἔγνω ἡ ψυχή μου· ἔθετό με ἅρματα Ἀμειναδάβ.
12 Ἐπίστρεφε ἐπίστρεφε ἡ Σουμανεῖτις *· ἐπίστρεφε ἐπίστρεφε, καὶ ΚΘ * Ita cod.
ὀψόμεθα ἐν σοί.

ΚΕΦ. Ζ.

Τί ὄψεσθε ἐν τῇ Σουμανείτιδι; ἡ ἐρχομένη ὡς χοροὶ τῶν παρ- CAP. VII. Λ. ΛΑ
1 εμβολῶν. Ὡραιώθησαν διαβήματά σου ἐν ὑποδήμασιν θύγατερ

VII. Ναδάβ· ῥυθμοὶ μηρῶν ὅμοιοι ὁρμίσκοις, ἔργον τεχνείτου. Ὀμ- 2
φαλός σου κρατὴρ τορευτὸς, μὴ ὑστερούμενος κρᾶμα· κοιλία σου
θιμωνία σίτου πεφραγμένη ἐν κρίνοις. Δύο μαστοί σου, ὡς δύο 3
νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος. Ὁ τράχηλός σου ὡς πύργος ἐλεφάν- 4
τινος· οἱ ὀφθαλμοί σου ὡς λίμναι ἐν Ἐσεβὼν, ἐν πύλαις θυγα-
τρὸς πολλῶν· μυκτήρ σου ὡς πύργος τοῦ Λιβάνου σκοπεύων πρόσ-
ωπον Δαμασκοῦ. Κεφαλή σου ἐπὶ σὲ ὡς Κάρμηλος, καὶ πλό- 5
κιον κεφαλῆς σου ὡς πορφύρα· βασιλεὺς δεδεμένος ἐν παραδρο-
μαῖς. Τί ὡραιώθης, καὶ τί ἡδύνθης ἀγάπη ἐν τρυφαῖς σου; 6
Τοῦτο μέγεθός σου· ὡμοιώθης τῷ φοίνικι, καὶ οἱ μαστοί σου τοῖς 7
ΛΒ βοτρύσιν. Εἶπα, ἀναβήσομαι ἐπὶ τῷ φοίνικι, κρατήσω τῶν ὕψεων 8
ΛΓ αὐτοῦ. Καὶ ἔσονται δὴ μαστοί σου, ὡς βότρυες τῆς ἀμπέλου· καὶ
* 2. m. μυ. ὀσμὴ ῥινός * σου, ὡς μῆλα. Καὶ ὁ λάρυγξ σου, ὡς οἶνος ὁ ἀγα- 9
ΛΔ θός. Πορευόμενος τῷ ἀδελφιδῷ μου εἰς εὐθύτητα, ἱκανούμενος
χείλεσίν μου καὶ ὀδοῦσιν. Ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου, καὶ ἐπ' ἐμὲ 10
ἡ ἐπιστροφὴ αὐτοῦ. Ἐλθὲ ἀδελφιδέ μου, ἐξέλθωμεν εἰς ἀγρὸν, 11
αὐλισθῶμεν ἐν κώμαις. Ὀθρίσωμεν εἰς ἀμπελῶνας· ἴδωμεν εἰ 12
ἤνθησεν ἡ ἄμπελος· ἤνθησεν ὁ κυπρισμὸς· ἤνθησαν αἱ ῥοαί· ἐκεῖ
δώσω τοὺς μαστούς μου σοί. Οἱ μανδραγόραι ἔδωκαν ὀσμήν· καὶ 13
ἐπὶ θύραις ἡμῶν πάντα ἀκρόδρυα νέα πρὸς παλαιὰ ἀδελφιδέ μου
ἐτήρησά σοι.

ΚΕΦ. Η.

CAP. VIII. Τίς δῴη σε ἀδελφιδόν μου θηλάζοντα μαστοὺς μητρός μου; εὑ- 1
ροῦσά σε ἔξω φιλήσω σε, καί γε οὐκ ἐξουδενώσουσίν μοι. Πα- 2
ραλήμψομαί σε, εἰσάξω σε εἰς οἶκον μητρός μου καὶ εἰς ταμεῖον
τῆς συλλαβούσης με· ποτιῶ σε ἀπὸ οἴνου τοῦ μυρεψικοῦ, ἀπὸ
* s. m. σου. νάματος ῥοῶν μου *. Εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλήν μου, καὶ 3
* Heic in cod. superadditur ἐάν 2. m. ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήμψεταί με. Ὥρκισα ὑμᾶς θυγατέρες Ἰε- 4
ρουσαλὴμ ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ, ἐὰν
ΛΕ ἐγείρητε καὶ * ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην ἕως ἂν θελήσῃ. Τίς αὕτη 5

ἡ ἀναβαίνουσα λελευκανθισμένη; ἐπιστηριζομένη ἐπὶ τὸν ἀδελφι- VIII. Λϛ
δὸν αὐτῆς; ὑπὸ μῆλον ἐξήγειρά σε· ἐκεῖ ὠδίνησέν σε ἡ μήτηρ σου,
6 ἐκεῖ ὠδίνησέν σε ἡ τεκοῦσα σου *. Θές με ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὴν * a. m. σι.
καρδίαν σου, ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὸν βραχίονά σου· ὅτι κραταιὰ
ὡς θάνατος ἀγάπη· σκληρὸς ὡς ᾅδης ζῆλος· περίπτερα αὐτῆς πε-
7 ρίπτερα πυρὸς φλόγες αὐτῆς. Ὕδωρ πολὺ οὐ δυνήσεται σβέσαι
τὴν ἀγάπην, καὶ ποταμοὶ οὐ συνκλύσουσιν αὐτήν· ἐὰν δῷ ἀνὴρ τὸν
πάντα βίον αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐξουδενώσει ἐξουδενώσουσιν αὐ-
8 τόν. Ἀδελφὴ ἡμῖν * μικρὰ, καὶ μασθοὺς οὐκ ἔχει· Τί ποιήσωμεν τῇ * a. m. ἡμῶν.
9 ἀδελφῇ ἡμῶν, ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἐὰν λαληθῇ ἐν αὐτῇ; Εἰ τεῖχός ἐστιν,
οἰκοδομήσωμεν ἐπ' αὐτὴν ἐπάλξεις ἀργυρᾶς· καὶ εἰ θύρα ἐστὶν,
10 διαγράψωμεν ἐπ' αὐτὴν σανίδα κεδρίνην. Ἐγὼ τεῖχος, καὶ μα- ΛΖ
στοί μου ὡς πύργοι· ἐγὼ ἤμην ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ὡς εὑρίσκου-
11 σα εἰρήνην. Ἀμπελὼν ἐγενήθη τῷ Σαλωμῶν ἐν Βεελαμών· ἔδω-
κεν τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ τοῖς τηροῦσιν· ἀνὴρ οἴσει ἐν καρπῷ αὐτοῦ
12 χειλίους ἀργυρίου. Ἀμπελών μου ἐμὸς ἐνώπιόν μου, οἱ χείλιοι ΛΗ
13 Σαλωμὼν καὶ οἱ διακόσιοι τοῖς τηροῦσιν τὸν καρπὸν αὐτοῦ. Ὁ Μ
καθήμενος ἐν κήποις, ἑταῖροι προσέχοντες, τῇ φωνῇ σου ἀκούτι-
14 σόν με. Φύγε ἀδελφιδέ μου, καὶ ὁμοιώθητι τῇ δορκάδι ἢ τῷ νε-
βρῷ τῶν ἐλάφων ἐπὶ ὄρη ἀρωμάτων.

ΑΣΜΑ.

Ι Ω Β.

ΚΕΦ. Α.

CAP. I. A
Ἄνθρωπός τις ἦν ἐν χώρᾳ τῇ Αὐσίτιδι ᾧ ὄνομα Ἰώβ. Καὶ ἦν 1
ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἀληθινὸς, ἄμεμπτος, δίκαιος, θεοσεβὴς, ἀπε-
χόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος. Ἐγένοντο δὲ αὐτῷ υἱοὶ 2
ἑπτὰ καὶ θυγατέρες τρεῖς. Καὶ ἦν τὰ κτήνη αὐτοῦ πρόβατα 3
ἑπτακισχίλια, κάμηλοι τρισχίλιαι, ζεύγη βοῶν πεντακόσια,
ὄνοι θήλειαι νομάδες πεντακόσιαι, καὶ ὑπηρεσία πολλὴ σφόδρα,
καὶ ἔργα μεγάλα ἦν αὐτῷ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖ-
νος εὐγενὴς τῶν ἀφ᾽ ἡλίου ἀνατολῶν. Συμπορευόμενοι δὲ οἱ υἱοὶ 4
αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους ἐποιοῦσαν πότον καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν, συμ-
παραλαμβάνοντες ἅμα καὶ τὰς τρεῖς ἀδελφὰς αὐτῶν, ἐσθίειν
καὶ πίνειν μετ᾽ αὐτῶν. Καὶ ὡς ἂν συνετελέσθησαν αἱ ἡμέραι 5
τοῦ πότου, ἀπέστελλεν Ἰὼβ καὶ ἐκαθάριζεν αὐτοὺς ἀνιστάμενος
τὸ πρωῒ, καὶ προσέφερεν περὶ αὐτῶν θυσίαν, κατὰ τὸν ἀριθμὸν
αὐτῶν, καὶ μόσχον ἕνα περὶ ἁμαρτίας περὶ τῶν ψυχῶν αὐτῶν·
ἔλεγεν γὰρ Ἰὼβ, μή ποτε οἱ υἱοί μου ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν κακὰ
ἐνενόησαν πρὸς θεόν· οὕτως οὖν ἐποίει Ἰὼβ πάσας τὰς ἡμέρας.

Καὶ ὡς ἐγένετο ἡ ἡμέρα αὕτη, καὶ ἰδοὺ ἦλθον οἱ ἄγγελοι 6
τοῦ θεοῦ παραστῆναι ἐνώπιον τοῦ κυρίου, καὶ ὁ διάβολος ἦλθεν
μετ᾽ αὐτῶν. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ· πόθεν παραγέγονας; 7
καὶ ἀποκριθεὶς ὁ διάβολος τῷ κυρίῳ, εἶπεν· περιελθὼν τὴν γῆν
καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν ὑπ᾽ οὐρανὸν πάρειμι. Καὶ εἶπεν αὐτῷ 8
ὁ κύριος· προσέσχες τῇ διανοίᾳ σου κατὰ τοῦ παιδός μου Ἰώβ;
ὅτι οὐκ ἔστιν κατ᾽ αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἄνθρωπος ἄμεμπτος,
ἀληθινὸς, θεοσεβὴς, ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος;
Ἀπεκρίθη δὲ ὁ διάβολος, καὶ εἶπεν ἐναντίον τοῦ κυρίου· μὴ δω- 9
ρεὰν σέβεται Ἰὼβ τὸν κύριον; Οὐ σὺ περιέφραξας τὰ ἔξω αὐ- 10
τοῦ, καὶ τὰ ἔσω τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔξω πάντων τῶν ὄν-

των αὐτῷ κύκλῳ; τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ εὐλόγησας; καὶ τὰ I.
11 κτήνη αὐτοῦ πολλὰ ἐποίησας ἐπὶ τῆς γῆς; Ἀλλὰ ἀπόστειλον
τὴν χεῖρά σου, καὶ ἅψαι πάντων ὧν ἔχει, εἰ μὴν εἰς πρόσωπόν
12 σε εὐλογήσει. Τότε εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ· ἰδοὺ πάντα ὅσα
ἐστὶν αὐτῷ, δίδωμι ἐν τῇ χειρί σου, ἀλλὰ αὐτοῦ μὴ ἅψῃ· καὶ
ἐξῆλθεν ὁ διάβολος παρὰ τοῦ κυρίου.
13 Καὶ ἦν ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, οἱ υἱοὶ Ἰὼβ καὶ αἱ θυγατέρες
αὐτοῦ ἔπεινον οἶνον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν τοῦ πρεσβυ-
14 τέρου. Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἦλθεν πρὸς Ἰὼβ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· τὰ
ζεύγη τῶν βοῶν ἠροτρία, καὶ θήλειαι ὄνοι ἐβόσκοντο ἐχόμεναι αὐ-
15 τῶν. Καὶ ἐλθόντες οἱ αἰχμαλωτεύοντες ἠχμαλώτευσαν αὐτὰς,
καὶ τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν ἐν μαχαίραις· σωθεὶς δὲ ἐγὼ μόνος
16 ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. Ἔτι τούτου λαλοῦντος ἦλθεν ἕτε-
ρος ἄγγελος, καὶ εἶπεν πρὸς Ἰώβ· πῦρ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ κατέκαυσεν τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς ποιμένας κατέφαγεν ὁμοίως,
17 σωθεὶς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. Ἔτι τούτου
λαλοῦντος ἦλθεν ἕτερος ἄγγελος καὶ εἶπεν πρὸς Ἰώβ· οἱ ἱππεῖς
ἐποίησαν ἡμῖν κεφαλὰς γ̄, καὶ ἐκύκλωσαν τὰς καμήλους, καὶ
ἠχμαλώτευσαν αὐτὰς, καὶ τοὺς παῖδας ἀπέκτειναν * μαχαίραις, * Ita heic cod. sine ἐν.
18 ἐσώθην δὲ ἐγὼ μόνος καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. Ἔτι τού-
του λαλοῦντος ἄλλος ἄγγελος ἔρχεται λέγων τῷ Ἰώβ· τῶν υἱῶν
σου καὶ τῶν θυγατέρων σου ἐσθιόντων καὶ πεινόντων παρὰ τῷ
19 ἀδελφῷ αὐτῶν τῷ πρεσβυτέρῳ, ἐξαίφνης πνεῦμα μέγα ἐπῆλθεν
ἐκ τῆς ἐρήμου, καὶ ἥψατο τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς οἰκίας, καὶ
ἔπεσεν ἡ οἰκία ἐπὶ τὰ παιδία σου, καὶ ἐτελεύτησαν, ἐσώθην δὲ
20 ἐγὼ μόνος καὶ ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαί σοι. Οὕτως ἀναστὰς Ἰὼβ
διέῤῥηξεν τὰ ἱμάτια ἑαυτοῦ, καὶ ἐκείρατο τὴν κόμην τῆς κεφα-
21 λῆς, καὶ πεσὼν χαμαὶ, προσεκύνησεν. Καὶ εἶπεν· αὐτὸς γυμνὸς
ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας μητρός μου, γυμνὸς καὶ ἀπελεύσομαι ἐκεῖ· ὁ
κύριος ἔδωκεν, ὁ κύριος ἀφείλατο *· ὡς τῷ κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως * 2. m. ἀφείλετο.
22 ἐγένετο, εἴη τὸ ὄνομα κυρίου εὐλογημένον. Ἐν τούτοις πᾶσιν τοῖς

1 συμβεβηκόσιν αὐτῷ οὐδὲν ἥμαρτεν Ἰὼβ ἐναντίον τοῦ κυρίου· καὶ
οὐκ ἔδωκεν ἀφροσύνην τῷ θεῷ.

ΚΕΦ. Β.

CAP. II. Ἐγένετο δὲ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ 1
B παραστῆναι ἔναντι κυρίου, καὶ ὁ διάβολος ἦλθεν ἐν μέσῳ αὐτῶν
παραστῆναι ἐναντίον τοῦ κυρίου. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος τῷ διαβό- 2
λῳ· πόθεν σὺ ἔρχῃ; τότε εἶπεν ὁ διάβολος ἐνώπιον τοῦ κυρίου·
διαπορευθεὶς τὴν ὑπ' οὐρανὸν, καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν σύμπασαν,
πάρειμι. Εἶπεν δὲ ὁ κύριος πρὸς τὸν διάβολον· προσέσχες οὖν τῷ 3
θεράποντί μου Ἰὼβ, ὅτι οὐκ ἔστιν κατ' αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς;
ἄνθρωπος ἄκακος, ἀληθινὸς, ἄμεμπτος, θεοσεβὴς, ἀπεχόμενος
ἀπὸ παντὸς κακοῦ, ἔτι δὲ ἔχεται ἀκακίας· σὺ δὲ εἶπας ὑπάρ-
χοντα αὐτοῦ διακενῆς ἀπολέσαι· Ὑπολαβὼν δὲ ὁ διάβολος εἶ- 4
πεν τῷ κυρίῳ· δέρμα ὑπὲρ δέρματος, ὅσα ὑπάρχει ἀνθρώπῳ ὑπὲρ
* 2. m. ἐκτίσει. τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐκτείσει *. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἀποστείλας τὴν χεῖ- 5
ρά σου, ἅψαι τῶν ὀστῶν αὐτοῦ καὶ τῶν σαρκῶν αὐτοῦ· εἰ μὴν εἰς
πρόσωπόν σε εὐλογήσει. Εἶπεν δὲ ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ· ἰδοὺ 6
παραδίδωμί σοι αὐτόν· μόνον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διαφύλαξον.
Ἐξῆλθεν δὲ ὁ διάβολος ἀπὸ τοῦ κυρίου, καὶ ἔπαισεν τὸν Ἰὼβ 7
* Alia manu πονηρῷ. ἕλκει πονήρῳ * ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς. Καὶ ἔλαβεν ὄστρακον, 8
* 2. m. ἰχ. ἵνα τὸν εἰχῶρα * ξύῃ, καὶ ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κοπρίας ἔξω τῆς πό-
λεως. Χρόνου δὲ πολλοῦ προβεβηκότος εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· 9
μέχρι τίνος καρτερήσεις λέγων; ἰδοὺ ἀναμένω χρόνον ἔτι μικρὸν,
προσδεχόμενος τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου· ἰδοὺ γὰρ ἠφάνι-
σταί σου τὸ μνημόσυνον ἀπὸ τῆς γῆς· υἱοὶ καὶ θυγατέρες ἐμῆς
κοιλίας ὠδῖνες καὶ πόνοι, οὓς εἰς τὸ κενὸν ἐκοπίασα μετὰ μόχ-
θων· σύ τε αὐτὸς ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων κάθησαι διανυκτερεύων αἴ-
θριος, κἀγὼ πλανωμένη καὶ λάτρις τόπον ἐκ τόπου καὶ οἰκίαν
ἐξ οἰκίας, προσδεχομένη τὸν ἥλιον πότε δύσεται, ἵνα ἀναπαυ-
σωμαι τῶν μόχθων μου καὶ τῶν ὀδυνῶν αἵ με νῦν συνέχουσιν· ἀλ-

10 λά εἰπόν τι ῥῆμα εἰς κύριον, καὶ τελεύτα. Ὁ δὲ ἐμβλέψας εἶ- II.
πεν αὐτῇ· ὥσπερ μία τῶν ἀφρόνων γυναικῶν ἐλάλησας· εἰ τὰ ἀ-
γαθὰ ἐδεξάμεθα ἐκ χειρὸς κυρίου, τὰ κακὰ οὐχ ὑποίσομεν; ἐν
πᾶσιν τούτοις τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ οὐδὲν ἥμαρτεν Ἰὼβ τοῖς
11 χείλεσιν ἐναντίον τοῦ θεοῦ. Ἀκούσαντες δὲ οἱ τρεῖς φίλοι αὐ-
τοῦ τὰ κακὰ πάντα τὰ ἐπελθόντα αὐτῷ, παρεγένοντο ἕκαστος
ἐκ τῆς ἰδίας χώρας πρὸς αὐτόν· Ἐλειφὰζ ὁ Θαιμανῶν βασιλεύς,
Βαλδὰδ ὁ Σαυχαίων τύραννος, Σωφὰρ ὁ Μειναίων βασιλεύς· καὶ
παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν ὁμοθυμαδὸν, τοῦ παρακαλέσαι καὶ ἐπι-
12 σκέψασθαι αὐτόν. Ἰδόντες δὲ αὐτὸν πόῤῥωθεν οὐκ ἐπέγνωσαν·
καὶ βοήσαντες φωνῇ μεγάλῃ ἔκλαυσαν, ῥήξαντες ἕκαστος τὴν ἑαυ-
13 τοῦ στολὴν, καὶ καταπασάμενοι γῆν. Παρεκάθισαν αὐτῷ ἑπτὰ
ἡμέρας καὶ ἑπτὰ νύκτας, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν * ἐλάλησεν· ἑώρων γὰρ * 2. m. αὐτῷ.
τὴν πληγὴν δεινὴν οὖσαν καὶ μεγάλην σφόδρα.

ΚΕΦ. Γ.

1 Μετὰ τοῦτο ἤνοιξεν Ἰὼβ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ κατηράσατο τὴν CAP. III. Γ
2 3 ἡμέραν αὐτοῦ. Λέγων. Ἀπόλοιτο ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ἐγεννήθην, καὶ
4 ἡ νὺξ ἐκείνη, ᾗ εἶπαν· ἰδοὺ ἄρσεν. Ἡ νὺξ ἐκείνη εἴη σκότος,
καὶ μὴ ἀναζητήσαι αὐτὴν ὁ κύριος ἄνωθεν, μὴ δὲ ἔλθοι εἰς αὐ-
5 τὴν φέγγος. Ἐκλάβοι δὲ αὐτὴν σκότος καὶ σκιὰ θανάτου, ἐπέλ-
6 θοι ἐπ' αὐτὴν γνόφος. Καταραθείη ἡ ἡμέρα, καὶ ἡ νὺξ ἐκείνη,
ἀπενέγκαιτο * αὐτὴν σκότος· μὴ εἴη εἰς ἡμέρας ἐνιαυτοῦ, μὴ δὲ ἀ- * 2. m. οιτο.
7 ριθμηθείη εἰς ἡμέρας μηνῶν. Ἀλλὰ ἡ νὺξ ἐκείνη εἴη ὀδύνη, καὶ
8 μὴ ἔλθοι ἐπ' αὐτὴν εὐφροσύνη, μὴ δὲ χαρμονή. Ἀλλὰ καταρά-
σαιτο αὐτὴν ὁ καταρώμενος τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὁ μέλλων τὸ
9 μέγα κῆτος χειρώσασθαι. Σκοτωθείη τὰ ἄστρα τῆς νυκτὸς ἐκεί-
νης· ὑπομείναι, καὶ εἰς φωτισμὸν μὴ ἔλθοι, καὶ μὴ ἴδοι ἑωσφό-
10 ρον ἀνατέλλοντα. Ὅτι οὐ συνέκλεισεν πύλας γαστρὸς μητρός
11 μου, ἀπήλλαξεν γὰρ ἂν πόνον ἀπὸ ὀφθαλμῶν μου. Διὰ τί γὰρ
ἐν κοιλίᾳ οὐκ ἐτελεύτησα, ἐκ γαστρὸς δὲ ἐξῆλθον, καὶ οὐκ εὐ-

III. θὺς ἀπωλόμην; Ἵνα τί δὲ συνήντησάν μοι τὰ γόνατα; ἵνα τί δὲ 12
μαστοὺς ἐθήλασα; Νῦν ἂν κοιμηθεὶς ἡσύχασα, ὑπνώσας δὲ ἀνε- 13
παυσάμην, μετὰ βασιλέων βουλευτῶν γῆς, οἳ ἐγαυριῶντο ἐπὶ 14
ξίφεσιν, ἢ μετὰ ἀρχόντων, ὧν πολὺς ὁ χρυσὸς, οἳ ἔπλησαν 15
τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀργυρίου, ἢ ὥσπερ ἔκτρωμα ἐκπορευόμενον 16
ἐκ μήτρας μητρὸς, ἢ ὥσπερ νήπιοι οἳ οὐκ εἶδον φῶς. Ἐκεῖ ἀσε- 17
βεῖς ἐξέκαυσαν θυμὸν ὀργῆς, ἐκεῖ ἀνεπαύσαντο κατάκοποι τῷ
σώματι. Ὁμοθυμαδὸν δὲ οἱ αἰώνιοι οὐκ ἤκουσαν φωνὴν φορολό- 18
γου. Μικρὸς καὶ μέγας ἐκεῖ ἐστιν, καὶ θεράπων δεδοικὼς τὸν 19
κύριον αὐτοῦ. Ἵνα τί γὰρ δέδοται τοῖς ἐν πικρίᾳ φῶς, ζωὴ δὲ 20
* i. m. ομ. ταῖς ἐν ὀδύναις ψυχαῖς; Οἳ ἱμείρονται * τοῦ θανάτου καὶ οὐ τυγ- 21
χάνουσιν ἀνορύσσοντες ὥσπερ θησαυρούς. Περιχαρεῖς δὲ ἐγένον- 22
το ἐὰν κατατύχωσιν. Θάνατος ἀνδρὶ ἀνάπαυμα, συνέκλεισεν γὰρ 23
ὁ θεὸς κατ' αὐτοῦ. Πρὸ γὰρ τῶν σείτων μου στεναγμὸς ἥκει, 24
δακρύω δὲ ἐγὼ συνεχόμενος φόβῳ. Φόβος γὰρ ὃν ἐφρόντισα ἦλ- 25
θέν μοι, καὶ ὃν ἐνδεδοίκειν, συνήντησέν μοι. Οὔτε εἰρήνευσα, 26
οὔτε ἡσύχασα, οὔτε ἀνεπαυσάμην, ἦλθεν δέ μοι ὀργή.

ΚΕΦ. Δ.

CAP. IV. Δ
* Ita heic cod.

Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιφὰς * ὁ θαιμανείτης λέγει. Μὴ πολλάκις σοι 1 2
λελάληται ἐν κόπῳ; ἰσχὺν δὲ ῥημάτων σου τίς ὑποίσει; Εἰ γὰρ 3
σὺ ἐνουθέτησας πολλοὺς, καὶ χεῖρας ἀσθενοῦς παρεκάλεσας.
Ἀσθενοῦντάς τε ἐξανέστησας ῥήμασιν, γόνασίν τε ἀδυνατοῦσιν θάρ- 4
σος περιέθηκας. Νῦν δὲ ἥκει ἐπὶ σὲ πόνος καὶ ἥψατό σου, σὺ 5
ἐσπούδασας. Πότερον οὐχ ὁ φόβος σου ἐστὶν ἐν ἀφροσύνῃ, καὶ 6
ἡ ἐλπίς σου καὶ ἡ κακία τῆς ὁδοῦ σου; Μνήσθητι οὖν, τίς κα- 7
θαρὸς ὢν ἀπώλετο, ἢ πότε ἀληθινοὶ ὁλόριζοι ἀπώλοντο. Καθ' 8
ὃν τρόπον ἴδον τοὺς ἀροτριῶντας τὰ ἄτοπα, οἱ δὲ σπείροντες
αὐτὰ ὀδύνας θεριοῦσιν ἑαυτοῖς. Ἀπὸ προστάγματος κυρίου ἀπο- 9
λοῦνται, ἀπὸ δὲ πνεύματος ὀργῆς αὐτοῦ ἀφανισθήσονται. Σθέ- 10
νος λέοντος, φωνὴ δὲ λεαίνης, γαυρίαμα δὲ δρακόντων ἐσβέσθη.

11 Μυρμηκολέων ἄλετο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν βορὰν, σκύμνοι δὲ λεόν- IV.
12 των ἔλιπον ἀλλήλους. Εἰ δέ τι ῥῆμα ἀληθινὸν ἐγεγόνει ἐν λό-
γοις σου, οὐθὲν ἄν σοι τούτων κακὸν ἀπήντησεν, πότερον οὐ δέξε-
13 ταί μου τὸ οὖς ἐξαίσια παρ' αὐτοῦ; Φόβῳ δὲ καὶ ἤχῳ νυκτε-
14 ρινῇ ἐπιπίπτων φόβος ἐπ' ἀνθρώπους. Φρίκη μοι συνήντησεν καὶ
15 τρόμος, καὶ μεγάλως μου τὰ ὀστᾶ διέσεισεν. Καὶ πνεῦμα ἐπὶ
16 πρόσωπόν μου ἐπῆλθεν, ἔφριξαν δέ μου τρίχες καὶ σάρκες. Ἀνέ-
στην καὶ οὐκ ἐπέγνων, ἴδον καὶ οὐκ ἦν μορφὴ πρὸ ὀφθαλμῶν
17 μου, ἀλλ' ἢ αὔραν καὶ φωνὴν ἤκουον. Τί γάρ; μὴ καθαρὸς
ἔσται βροτὸς ἐναντίον τοῦ κυρίου; ἢ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἄμεμ-
18 πτος ἀνήρ; Εἰ κατὰ παίδων αὐτοῦ οὐ πιστεύει, κατὰ δὲ ἀγ-
19 γέλων αὐτοῦ σκολιόν τι ἐπενόησεν. Τοὺς δὲ κατοικοῦντας οἰ-
κίας πηλίνας, ἐξ ὧν καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἐσμεν, ἔπαι-
20 σεν αὐτοὺς σητὸς τρόπον. Καὶ ἀπὸ πρωΐθεν μέχρι * ἑσπέρας οὐκ- * 2. m. μέχεις.
έτι εἰσὶν, παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἑαυτοῖς βοηθῆσαι ἀπώλον-
21 το. Ἐνεφύσησεν γὰρ αὐτοῖς καὶ ἐξηράνθησαν, ἀπώλοντο παρὰ
τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺς σοφίαν.

ΚΕΦ. Ε.

1 Ἐπικάλεσαι δὲ εἴ τις σοι ὑπακούσεται, ἢ εἴτινα ἀγγέλων ἁγίων CAP. V.
2 ὄψῃ. Καὶ γὰρ ἄφρονα ἀναιρεῖ ὀργὴ, πεπλανημένον δὲ θανατοῖ
3 ζῆλος. Ἐγὼ δὲ ἑώρακα ἄφρονας ῥίζαν βάλλοντας, ἀλλ' εὐ-
4 θέως ἐβρώθη αὐτῶν ἡ δίαιτα. Πόῤῥω γένοιντο οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ
σωτηρίας, κολαβρεισθείησαν * δὲ ἐπὶ θύραις ἡσσόνων, καὶ οὐκ ἔσται * 2. m. βε.
5 ὁ ἐξαιρούμενος. Ἃ γὰρ ἐκεῖνοι συνήγαγον, δίκαιοι ἔδονται, αὐ-
τοὶ δὲ ἐκ κακῶν οὐκ ἐξαίρετοι ἔσονται· ἐκσειφωνισθείη αὐτῶν ἡ
6 ἰσχύς. Οὐ γὰρ μὴ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς γῆς κόπος, οὐδὲ ἐξ ὀρέων ἀνα-
7 βλαστήσει πόνος. Ἀλλὰ ἄνθρωπος γεννᾶται κόπῳ, νεοσσοὶ δὲ
8 γυπὸς τὰ ὑψηλὰ πέτονται. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἐγὼ δεηθήσομαι κυ-
9 ρίου, κύριον δὲ τὸν πάντων δεσπότην ἐπικαλέσομαι. Τὸν ποιοῦν-
τα μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ

V. ἔστιν ἀριθμός. Τὸν διδόντα ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν, ἀποστέλλοντα 10
ὕδωρ ἐπὶ τὴν ὑπ' οὐρανόν. Τὸν ποιοῦντα ταπεινοὺς εἰς ὕψος, καὶ 11
ἀπολωλότας ἐξεγείροντα. Διαλλάσσοντα βουλὰς πανούργων, 12
καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν αἱ χεῖρες αὐτῶν ἀληθές. Ὁ καταλαμβά- 13
νων σοφοὺς ἐν τῇ φρονήσει, βουλὴν δὲ πολυπλόκων ἐξέστησεν.
Ἡμέρας συναντήσεται αὐτοῖς σκότος, τὸ δὲ μεσημβρινὸν ψηλα- 14
φήσαισαν ἴσα νυκτί. Ἀπόλοιντο δὲ ἐν πολέμῳ, ἀδύνατος δὲ ἐξ- 15
έλθοι ἐκ χειρὸς δυνάστου. Εἴη δὲ ἀδυνάτῳ ἐλπὶς, ἀδίκου δὲ 16
στόμα ἐμφραχθείη. Μακάριος δὲ ἄνθρωπος ὃν ἤλεγξεν ὁ κύριος, 17
νουθέτημα δὲ παντοκράτορος μὴ ἀπαναίνου. Αὐτὸς γὰρ ἀλγεῖν 18
ποιεῖ, καὶ πάλιν ἀποκαθίστησιν· ἔπαισεν, καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ
ἰάσαντο. Ἑξάκις ἐξ ἀναγκῶν σε ἐξελεῖται, ἐν δὲ τῷ ἑβδόμῳ 19
οὐ μὴ ἅψηταί σου κακόν. Ἐν λειμῷ * ῥύσεταί σε ἐκ θανάτου, ἐν 20
πολέμῳ δὲ ἐκ χειρὸς σιδήρου λύσει σε. Ἀπὸ μάστιγος γλώσσης 21
σε κρύψει, καὶ οὐ μὴ φοβηθῇς ἀπὸ κακῶν ἐρχομένων. Ἀδίκων 22
καὶ ἀνόμων καταγελάσῃ· ἀπὸ δὲ θηρίων ἀγρίων οὐ μὴ φοβηθῇς.
Θῆρες γὰρ ἄγριοι εἰρηνεύσουσίν σοι. Εἶτα γνώσῃ ὅτι εἰρηνεύσει 23 24
σου ὁ οἶκος· ἡ δὲ δίαιτα τῆς σκηνῆς σου οὐ μὴ ἁμάρτῃ. Γνώσῃ 25
δὲ ὅτι πολὺ τὸ σπέρμα σου, τὰ δὲ τέκνα σου ἔσται ὥσπερ τὸ
παμβότανον τοῦ ἀγροῦ. Ἐλεύσῃ δὲ ἐν τάφῳ ὥσπερ σῖτος ὥρι- 26
μος κατὰ καιρὸν θεριζόμενος, ἢ ὥσπερ θιμωνία ἅλωνος καθ' ὥραν
συνκομισθεῖσα. Ἰδοὺ ταῦτα οὕτως ἐξιχνιάσαμεν· ταῦτά ἐστιν ἃ 27
ἀκηκόαμεν· σὺ δὲ γνῶθι σεαυτῷ, εἴ * τι ἔπραξας.

* 2. m. λιμῷ.

* εἰ expungitur 2. m.

ΚΕΦ. ς.

CAP. VI. E

1 2
Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει. Εἰ γάρ τις ἱστῶν στήσαι μου τὴν
ὀργὴν, τὰς δὲ ὀδύνας μου ἄραι ἐν ζυγῷ ὁμοθυμαδὸν, καὶ δὴ
ἄμμου παραλίας βαρυτέρα ἔσται. Ἀλλ' ὡς ἔοικεν τὰ ῥήματά μου 3
ἐστὶν φαῦλα. Βέλη γὰρ κυρίου ἐν τῷ σώματί μου ἐστὶν, ὧν ὁ 4
θυμὸς αὐτῶν ἐκπείνει μου τὸ αἷμα, ὅταν ἄρξωμαι λαλεῖν, κεν-
τοῦσι με. Τί γάρ; μὴ διακενῆς κεκράξεται ὄνος ἄγριος, ἀλλ' 5

ἢ τὰ σῖτα ζητῶν; εἰ δὲ καὶ ῥήξει φωνὴν βοῦς ἐπὶ φάτνης ἔχων VI.
6 τὰ βρώματα; Εἰ βρωθήσεται ἄρτος ἄνευ ἁλός; εἰ δὲ καὶ ἔστιν
7 γεῦμα ἐν ῥήμασιν κενοῖς; Οὐ δύναται γὰρ παύσασθαί μου ἡ ὀρ-
8 γή· βρόμον γὰρ ὁρῶ τὰ σῖτα μου ὥσπερ ὀσμὴν λέοντος. Εἰ γὰρ
δῴη καὶ ἔλθοι μου ἡ αἴτησις, καὶ τὴν ἐλπίδα μου δῴη ὁ κύριος.
9 Ἀρξάμενος ὁ κύριος τρωσάτω με, εἰς τέλος δὲ μή με ἀνελέτω.
10 Εἴη δέ μου πόλις τάφος, ἐφ᾽ ἧς ἐπὶ τειχέων ἡλλόμην, ἐπ᾽ αὐ-
11 τῆς οὐ φείσομαι· οὐ γὰρ ἐψευσάμην ῥήματα ἅγια θεοῦ μου. Τίς
γάρ μου ἡ ἰσχὺς, ὅτι ὑπομένω; ἢ τίς μου ὁ χρόνος, ὅτι ἀνέχε-
12 ταί μου ἡ ψυχή; Μὴ ἰσχὺς λίθων ἡ ἰσχύς μου; ἢ αἱ σάρκες
13 μου εἰσὶν χαλκεῖαι; Ἡ οὐκ ἐπ᾽ αὐτῷ ἐπεποίθειν; βοήθεια δὲ ἀπ᾽
14 ἐμοῦ ἄπεστιν. Ἀπείπατό με ἔλεος, ἐπισκοπὴ δὲ κυρίου ὑπερεῖ-
15 δέν με. Οὐ προσεῖδόν με οἱ ἐγγύτατοί μου, ὥσπερ χειμάῤῥους
16 ἐκλείπων, ἢ ὥσπερ κῦμα παρῆλθόν με. Οἵ τινές με διευλαβοῦν-
το, νῦν ἐπιπεπτώκασίν μου ὥσπερ χιὼν ἢ κρύσταλλος πεπηγώς.
17 18 Καθὼς τακεῖσα θέρμης γενομένης, οὐκ ἐπεγνώσθη ὅπερ ἦν. Οὕ-
τως κἀγὼ κατελείφθην ὑπὸ πάντων, ἀπωλόμην δὲ καὶ ἔξοικος
19 ἐγενόμην. Ἴδετε ὁδοὺς Θαιμανῶν, ἀτραποὺς Σαβῶν οἱ διορῶντες.
20 Καὶ αἰσχύνην ὀφειλήσουσιν οἱ ἐπὶ πόλεσιν καὶ χρήμασιν πε-
21 ποιθότες. Ἀτὰρ δὲ καὶ ὑμεῖς ἐπέβητέ μοι ἀνελεημόνως, ὥστε
22 ἰδόντες τὸ ἐμὸν τραῦμα φοβήθητε. Τί γάρ; μή τι ὑμᾶς ᾔτησα,
23 ἢ τῆς παρ᾽ ὑμῶν ἰσχύος ἐπιδέομαι; Ὥστε σῶσαί με ἐξ ἐχθρῶν,
24 ἢ ἐκ χειρὸς δυναστῶν ῥύσασθαί με. Διδάξατέ με, ἐγὼ δὲ κω-
25 φεύσω, εἴ τι πεπλάνημαι, φράσατέ μοι. Ἀλλ᾽ ὡς ἔοικεν φαῦ-
26 λα ἀληθινοῦ ῥήματα, οὐ γὰρ παρ᾽ ὑμῶν ἰσχὺν αἰτοῦμαι. Οὐ-
δὲ ἔλεγχος ὑμῶν ῥήμασίν με παύσει, οὐδὲ γὰρ ὑμῶν φθέγμα ῥή-
27 ματος ἀνέξομαι. Πλὴν ὅτι ἐπ᾽ ὀρφανῷ ἐπιπίπτετε, ἐνάλλεσθε
28 δὲ ἐπὶ φίλῳ ὑμῶν. Νυνὶ δὲ εἰσβλέψας εἰς πρόσωπα ὑμῶν οὐ
29 ψεύσομαι. Καθίσατε δὴ καὶ μὴ εἴη ἄδικον, καὶ πάλιν τῷ δι-
30 καίῳ συνέρχεσθε. Οὐ γάρ ἐστιν ἐν γλώσσῃ μου ἄδικον, ἢ ὁ λά-
ρυγξ μου οὐχὶ σύνεσιν μελετᾷ.

ΚΕΦ. Ζ.

CAP. VII. Πότερον οὐχὶ πειρατήριον ἐστὶν ὁ βίος ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς; 1
καὶ ὥσπερ μισθίου αὐθημερινοῦ ἡ ζωὴ αὐτοῦ. Ἢ ὥσπερ θερά- 2
πων δεδοικὼς τὸν κύριον αὐτοῦ, καὶ τετευχὼς σκιᾶς; ἢ ὥσπερ
μισθωτὸς ἀναμένων τὸν μισθὸν αὐτοῦ; Οὕτως κἀγὼ ὑπέμεινα μῆ- 3
νας κενοὺς, νύκτες δὲ ὀδυνῶν δεδομέναι μοι εἰσίν. Ἐὰν κοιμη- 4
θῶ, λέγω, πότε ἡμέρα; ὡς δ' ἂν ἀναστῶ, πάλιν, πότε ἑσπέ-
* Cod. πλήρεις. ρα; πλήρης* δὲ γίνομαι ὀδυνῶν ἀπὸ ἑσπέρας ἕως πρωΐ. Φύρεται 5
δέ μου τὸ σῶμα ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων, τήκω δὲ βώλακας γῆς
ἀπὸ εἰχῶρος ξύων. Ὁ δὲ βίος μου ἔστιν ἐλαφρότερος λαλιᾶς, 6
ἀπόλωλεν δὲ ἐν κενῇ ἐλπίδι. Μνήσθητι οὖν ὅτι πνεῦμά μου ἡ 7
ζωὴ, καὶ οὐκέτι ἐπανελεύσεται ὀφθαλμός μου ἰδεῖν ἀγαθόν.
Οὐ περιβλέψεταί με ὀφθαλμὸς ὁρῶντός με, οἱ ὀφθαλμοί σου 8
ἐν ἐμοὶ, καὶ οὐκέτι εἰμί. Ὥσπερ νέφος ἀποκαθαρθὲν ἀπ' οὐ- 9
ρανοῦ· ἐὰν γὰρ ἄνθρωπος καταβῇ εἰς ᾅδην, οὐκέτι μὴ ἀναβῇ.
Οὐδ' οὐ μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν ἴδιον οἶκον, οὐδ' οὐ μὴ ἐπιγνῷ 10
αὐτὸν ἔτι ὁ τόπος αὐτοῦ. Ἀτὰρ οὖν οὐδὲ ἐγὼ φείσομαι τῷ στό- 11
ματί μου, λαλήσω ἐν ἀνάγκῃ ὤν, ἀνοίξω πικρίαν ψυχῆς μου
συνεχόμενος. Πότερον θάλασσά εἰμι ἢ δράκων, ὅτι κατέταξας 12
ἐπ' ἐμὲ φυλακήν; Εἶπα ὅτι παρακαλέσει με ἡ κλείνη μου, ἀνοί- 13
σω δὲ πρὸς ἐμαυτὸν ἰδίᾳ λόγον τῇ κοίτῃ μου. Ἐκφοβεῖς με 14
ἐνυπνίοις, καὶ ἐν ὁράμασίν με καταπλήσσεις. Ἀπαλλάξεις ἀπὸ 15
πνεύματός μου τὴν ψυχήν μου, ἀπὸ δὲ θανάτου τὰ ὀστᾶ μου.
Οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ζήσομαι, ἵνα μακροθυμήσω· ἀπόστα ἀπ' 16
ἐμοῦ, κενὸς γάρ μου ὁ βίος. Τί γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι ἐμε- 17
γάλυνας αὐτόν; ἢ ὅτι προσέχεις τὸν νοῦν εἰς αὐτόν; Ἢ ἐπι- 18
σκοπὴν αὐτοῦ ποιήσῃ ἕως τὸ πρωΐ; καὶ εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν
* Cod. κρίνεις. κρινεῖς*; Ἕως τίνος οὐκ ἐᾷς με, οὐδὲ προΐῃ με, ἕως ἂν κατα- 19
πίω τὸν πτύελόν μου ἐν ὀδύνῃ; Εἰ ἐγὼ ἥμαρτον, τί δυνήσομαι 20
πρᾶξαι, ὁ ἐπιστάμενος τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων; διὰ τί ἔθου

21 με κατεντευκτήν σου, εἰμὶ δὲ ἐπὶ σοὶ φορτίον; Καὶ διὰ τί οὐκ VII.
ἐποιήσω τῆς ἀνομίας μου λήθην, καὶ καθαρισμὸν τῆς ἁμαρτίας
μου; νυνὶ δὲ εἰς γῆν ἀπελεύσομαι, ὀρθρίζων δὲ, οὐκέτι εἰμί.

Κ Ε Φ. Η.

1 2 Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ σαυχείτης λέγει. Μέχρι τίνος λα- CAP. VIII. ς
3 λήσεις ταῦτα, πνεῦμα πολυρῆμον τοῦ στόματός σου; Μὴ ὁ
κύριος ἀδικήσει κρίνων; ἢ ὁ τὰ πάντα ποιήσας ταράξει τὸ δί-
4 καιον; Εἰ οἱ υἱοί οου ἥμαρτον ἐναντίον αὐτοῦ, ἀπέστειλεν ἐν
5 χειρὶ ἀνομίας αὐτῶν. Σὺ δὲ ὄρθριζε πρὸς κύριον παντοκράτορα
6 δεόμενος. Εἰ καθαρὸς εἶ καὶ ἀληθινὸς, δεήσεως ἐπακούσεταί σου,
7 ἀποκαταστήσει δέ σοι δίαιταν δικαιοσύνης. Ἔσται οὖν τὰ μὲν
8 πρῶτά σου ὀλίγα, τὰ δὲ ἔσχατά σου ἀμύθητα. Ἐπερώτησον γὰρ
9 γενεὰν πρώτην, ἐξιχνίασον δὲ κατὰ γένος πατέρων. Χθιζοὶ γάρ
ἐσμεν, καὶ οὐκ οἴδαμεν· σκιὰ γάρ ἐστιν ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὁ βίος.
10 Ἢ οὐχ οὗτοι σε διδάξουσιν, καὶ ἀναγγελοῦσιν, καὶ ἐκ καρδίας
11 ἐξάξουσιν ῥήματα; Μὴ θάλλει πάπυρος ἄνευ ὕδατος, ἢ ὑψω-
12 θήσεται βούτομον ἄνευ ποτοῦ; Ἔτι ὂν ἐπὶ ῥίζης, καὶ οὐ μὴ
13 θερισθῇ; πρὸ τοῦ πιεῖν πᾶσα βοτάνη οὐχὶ ξηραίνεται; Οὕτως
τοίνυν ἔσται τὰ ἔσχατα πάντων τῶν ἐπιλανθανομένων τοῦ κυρίου·
14 ἐλπὶς γὰρ ἀσεβοῦς ἀπολεῖται. Ἀοίκητος γὰρ αὐτοῦ ἔσται ὁ οἶ-
15 κος· ἀράχνη δὲ αὐτοῦ ἀποβήσεται ἡ σκηνή. Ἐὰν ὑπερείσῃ τὴν οἰ-
κίαν αὐτοῦ, οὐ μὴ στῇ· ἐπιλαβομένου δὲ αὐτοῦ, οὐ μὴ ὑπομεί-
16 νῃ. Ὑγρὸς γάρ ἐστιν ὑπὸ ἡλίου, καὶ ἐκ σαπρίας αὐτοῦ ὁ ῥάδαμ-
17 νος αὐτοῦ ἐξελεύσεται. Ἐπὶ συναγωγὴν λίθων κοιμᾶται, ἐν δὲ
18 μέσῳ χαλίκων ζήσεται. Ἐὰν καταπίῃ, ὁ τόπος ψεύσεται αὐ-
19 τόν. Οὐχ ἑώρακας τοιαῦτα, ὅτι καταστροφὴ ἀσεβοῦς τοιαύτη, ἐκ
20 δὲ γῆς ἄλλον ἀναβλαστήσει; Ὁ γὰρ κύριος οὐ μὴ ἀποποιήσηται
21 τὸν ἄκακον, πᾶν δὲ δῶρον ἀσεβοῦς οὐ δέξεται. Ἀληθινῶν δὲ στό-
22 μα ἐμπλήσει γέλωτος, τὰ δὲ χείλη αὐτῶν ἐξομολογήσεως. Οἱ δὲ
ἐχθροὶ αὐτῶν ἐνδύσονται αἰσχύνην, δίαιτα δὲ ἀσεβοῦς οὐκ ἔσται.

ΚΕΦ. Θ.

CAP. IX. Z Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει. Ἐπ' ἀληθείας οἶδα, ὅτι οὕτως ἐσ- 1 2
τίν· πῶς γὰρ ἔσται δίκαιος βροτὸς παρὰ κυρίῳ; Ἐὰν γὰρ βού- 3
ληται κριθῆναι αὐτῷ, οὐ μὴ ὑπακούσῃ αὐτῷ, ἵνα μὴ ἀντείπῃ
πρὸς ἕνα λόγον αὐτοῦ ἐκ χειλίων. Σοφὸς γάρ ἐστιν διανοίᾳ, 4
κραταιός τε καὶ μέγας· τίς σκληρὸς γενόμενος ἐναντίον αὐτοῦ
ὑπέμεινεν; Ὁ παλαιῶν ὄρη καὶ οὐκ οἴδασιν, ὁ καταστρέφων αὐ- 5
τὰ ὀργῇ. Ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελίων, οἱ δὲ στύλοι 6
αὐτῆς σαλεύονται. Ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ καὶ οὐκ ἀνατέλλει, κατὰ 7
δὲ ἄστρων κατασφραγίζει, κατὰ δὲ ἀγγέλων αὐτοῦ σκολιόν τι
ἐπενόησεν. Ὁ τανύσας τὸν οὐρανὸν μόνος, καὶ περιπατῶν ὡς ἐπ' 8
ἐδάφους ἐπὶ θαλάσσης. Ὁ ποιῶν πλειάδα καὶ ἕσπερον καὶ ἀρκ- 9
τοῦρον, καὶ ταμεῖα νότου. Ὁ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, 10
ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. Ἐὰν ὑπερβῇ με, 11
οὐ μὴ ἴδω· καὶ ἐὰν παρέλθῃ με, οὐδ' ὣς ἔγνων. Ἐὰν ἀπαλλά- 12
ξῃ, τίς ἀποστρέψει; ἢ τίς ἐρεῖ αὐτῷ τί ἐποίησας; Αὐτὸς γὰρ 13
ἀπέστραπται ὀργήν, ὑπ' αὐτοῦ ἐκάμφθησαν κήτη τὰ ὑπ' οὐρα-
* Cod. vii. νόν. Ἐὰν δέ μου ὑπακούσεται, ἢ διακρίνῃ * τὰ ῥήματά μου. Ἐὰν 14 15
γὰρ ὦ δίκαιος, οὐκ εἰσακούσεταί μου, τοῦ κρίματος αὐτοῦ δεη-
θήσομαι. Ἐάν τε καλέσω καὶ μὴ ὑπακούσῃ, οὐ πιστεύω ὅτι εἰσ- 16
ακήκοέν μου. Μὴ γνόφῳ με ἐκτρίψῃ; πολλὰ δέ μου τὰ συν- 17
τρίμματα πεποίηκεν διακενῆς. Οὐκ ἐᾷ γάρ με ἀναπνεῦσαι, ἐνέ- 18
πλησεν δέ με πικρίας. Ὅτι μὲν γὰρ ἰσχύει κράτει· τίς οὖν κρί- 19
ματι αὐτοῦ ἀντιστήσεται; Ἐὰν γὰρ ὦ δίκαιος, τὸ στόμα μου 20
ἀσεβήσει· ἐάν τε ὦ ἄμεμπτος, σκολιὸς ἀποβήσομαι. Εἴτε γὰρ 21
ἠσέβησα, οὐκ οἶδα τῇ ψυχῇ, πλὴν ἀφαιρεῖταί μου ἡ ζωή. Διὸ 22
εἶπον, μέγαν καὶ δυνάστην ἀπολλύει ὀργή. Ὅτι φαῦλοι ἐν θα- 23
νάτῳ ἐξαισίῳ, ἀλλὰ δίκαιοι καταγελῶνται. Παραδέδονται γὰρ 24
εἰς χεῖρας ἀσεβοῦς, πρόσωπα κριτῶν αὐτῆς συγκαλύπτει· εἰ δὲ
μὴ αὐτός ἐστιν, τίς ἐστιν; Ὁ δὲ βίος μου ἐστὶν ἐλαφρότερος 25

26 δρομέως· ἀπέδρασαν, καὶ οὐκ εἴδοσαν. Ἦ καί ἐστιν ναυσὶν ἴχνος IX.
27 ὁδοῦ, ἢ ἀετοῦ πετομένου ζητοῦντος βοράν; Ἐάν τε γὰρ εἴπω,
28 ἐπιλήσομαι λαλῶν, συνκύψας τῷ προσώπῳ στενάξω. Σείομαι
29 πᾶσιν τοῖς μέλεσιν, οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ ἀθῷόν με ἐάσεις. Ἐπειδὴ
30 δὲ εἰμὶ ἀσεβὴς, διὰ τί οὐκ ἀπέθανον; Ἐὰν γὰρ ἀπολούσωμαι
31 χιόνι, καὶ ἀποκαθάρωμαι χερσὶν καθαραῖς. Ἱκανῶς ἐν ῥύπῳ με
32 ἔβαψας, ἐβδελύξατο δέ με ἡ στολή. Οὐ γὰρ εἶ ἄνθρωπος κατ'
33 ἐμὲ, ᾧ ἀντικρινοῦμαι, ἵνα ἔλθωμεν ὁμοθυμαδὸν εἰς κρίσιν. Εἴθε
ἦν ὁ μεσείτης ἡμῶν, καὶ ἐλέγχων, καὶ διακούων ἀνὰ μέσον ἀμ-
34 φοτέρων. Ἀπαλλαξάτω ἀπ' ἐμοῦ τὴν ῥάβδον, ὁ δὲ φόβος αὐ-
35 τοῦ μή με στροβείτω. Καὶ οὐ μὴ φοβηθῶ, ἀλλὰ λαλήσω· οὐ
γὰρ οὕτως συνεπίσταμαι.

ΚΕΦ. Ι.

1 Κάμνων τῇ ψυχῇ μου, στένων ἐπαφήσω ἐπ' αὐτὸν τὰ ῥήματά CAP. X.
2 μου· λαλήσω πικρίᾳ ψυχῆς μου συνεχόμενος. Καὶ ἐρῶ πρὸς κύ-
3 ριον· μή με ἀσεβεῖν δίδασκε· καὶ διὰ τί με οὕτως ἔκρινας; Ἦ
καλόν σοι ἐὰν ἀδικήσω; ὅτι ἀπείπω ἔργα χειρῶν σου, βουλῇ δὲ
4 ἀσεβῶν προσέσχες. Ἦ ὥσπερ βροτὸς ὁρᾷ, καθορᾷς; ἢ καθὼς
5 ὁρᾷ ἄνθρωπος, βλέψῃ; Ἦ ὁ βίος σου ἀνθρώπινός ἐστιν, ἢ τὰ
6 ἔτη σου ἀνδρός; Ὅτι ἀνεζήτησας τὴν ἀνομίαν μου, καὶ τὰς ἁμαρ-
7 τίας μου ἐξιχνίασας; Οἶδας γὰρ ὅτι οὐκ ἠσέβησα· ἀλλὰ τίς
8 ἐστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν σου ἐξαιρούμενος; Αἱ χεῖρές σου ἔπλα-
σάν με καὶ ἐποίησάν με, μετὰ ταῦτα μεταβαλών με ἔπαισας.
9 Μνήσθητι, ὅτι πηλόν με ἔπλασας, εἰς δὲ γῆν με πάλιν ἀπο-
10 στρέφεις. Ἦ οὐχ ὥσπερ γάλα με ἤμελξας, ἐτύρωσας δέ με ἴσα
11 τυρῷ; Δέρμα δὲ καὶ κρέας με ἐνέδυσας, ὀστέοις δὲ καὶ νεύροις
12 με ἐνείρας. Ζωὴν δὲ καὶ ἔλεος ἔθου παρ' ἐμοὶ, ἡ δὲ ἐπισκοπή
13 σου ἐφύλαξέν μου τὸ πνεῦμα. Ταῦτα ἔχων ἐν σεαυτῷ οἶδα ὅτι
14 πάντα δύνασαι, ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐθέν. Ἐάν τε γὰρ ἁμάρτω, φυ-
15 λάσσεις με, ἀπὸ δὲ ἀνομίας οὐκ ἀθῷόν με πεποίηκας. Ἐάν τε

X. * 3. m. οἴμμοι.

γὰρ ἀσεβήσω, οἴμοι *· ἐὰν δὲ ὦ δίκαιος, οὐ δύναμαι ἀνακύψαι,
πλήρης γὰρ ἀτιμίας εἰμί. Ἀγρεύομαι γὰρ ὥσπερ λέων εἰς σφα- 16
γήν· πάλιν γὰρ μεταβαλὼν δεινῶς με ὀλέκεις. Ἐπανακαινίζων 17
ἐπ᾽ ἐμὲ τὴν ἔτασίν μου· ὀργῇ δὲ μεγάλῃ μοι ἐχρήσω, ἐπήγαγες
δὲ ἐπ᾽ ἐμὲ πειρατήρια. Ἵνα τί οὖν ἐκ κοιλίας με ἐξήγαγες, καὶ 18
οὐκ ἀπέθανον, ὀφθαλμὸς δέ με οὐκ εἶδεν; Καὶ ὥσπερ οὐκ ὢν 19
ἐγενόμην; διὰ τί γὰρ ἐκ γαστρὸς εἰς μνῆμα οὐκ ἀπηλλάγην; Ἢ 20
οὐκ ὀλίγος ἐστὶν ὁ βίος τοῦ χρόνου μου; ἔασόν με ἀναπαύσασθαι
μικρόν. Πρὸ τοῦ με πορευθῆναι ὅθεν οὐκ ἀναστρέψω, εἰς γῆν 21
σκοτεινὴν καὶ γνοφεράν, εἰς γῆν σκότους αἰωνίου, οὗ οὐκ ἔστιν
φέγγος, οὐδὲ ὁρᾷν ζωὴν βροτῶν.

ΚΕΦ. ΙΑ.

CAP. XI. H

Ὑπολαβὼν δὲ Σωφὰρ ὁ μειναῖος λέγει. Ὁ τὰ πολλὰ λέγων 1
καὶ ἀντακούσεται· ἢ καὶ ὁ εὔλαλος οἴεται εἶναι δίκαιος; Εὐλο- 2 3
γημένος γεννητὸς γυναικὸς ὀλιγόβιος· μὴ πολὺς ἐν ῥήμασιν γίνου,
οὐ γάρ ἐστιν ὁ ἀντικρινόμενός σοι. Μὴ γὰρ λέγε ὅτι καθαρός 4
εἰμι τοῖς ἔργοις καὶ ἄμεμπτος ἐναντίον αὐτοῦ. Ἀλλὰ πῶς ἂν 5
ὁ κύριος λαλῆσαι πρὸς σέ, καὶ ἀνοίξει χείλη αὐτοῦ μετὰ σοῦ;
Εἶτα ἀναγγελεῖ σοι δύναμιν σοφίας, ὅτι διπλοῦς ἔσται τῶν κα- 6
τὰ σέ, καὶ τότε γνώσῃ, ὅτι ἄξιά σοι ἀπέβη ἀπὸ κυρίου ὧν ἡμάρ-
τηκας. Ἢ ἴχνος κυρίου εὑρήσεις, ἢ εἰς τὰ ἔσχατα ἀφίκου ἃ 7
ἐποίησεν ὁ παντοκράτωρ; Ὑψηλὸς ὁ οὐρανός, καὶ τί ποιήσεις; 8
βαθύτερα δὲ τῶν ἐν ᾅδου, τί οἶδας; Ἢ μακρότερα μέτρου γῆς, 9
ἢ εὔρους θαλάσσης; Ἐὰν δὲ καταστρέψῃ τὰ πάντα, τίς ἐρεῖ 10
αὐτῷ, τί ἐποίησας; Αὐτὸς γὰρ οἶδεν ἔργα ἀνόμων, ἰδὼν δὲ ἄτο- 11
πα οὐ παρόψεται. Ἄνθρωπος δὲ ἄλλως νήχεται λόγοις, βροτὸς 12
δὲ γεννητὸς γυναικός, ἴσα ὄνῳ ἐρημίτῃ. Εἰ γὰρ σὺ καθαρὰν ἔθου 13
τὴν καρδίαν σου, ὑπτιάζεις δὲ χεῖρας πρὸς αὐτόν. Εἰ ἄνομόν τί 14
ἐστιν ἐν χερσίν σου, πόῤῥω ποίησον αὐτὸ ἀπὸ σοῦ, ἀδικία δὲ ἐν
διαίτῃ σου μὴ αὐλισθήτω. Οὕτως γὰρ ἀναλάμψει σου τὸ πρόσ- 15

ωπον, ὥσπερ ὕδωρ καθαρόν· ἐκδύσῃ δὲ ῥύπον, καὶ οὐ μὴ φοβη- XI.
16 θῇς. Καὶ τὸν κόπον ἐπιλήσῃ, ὥσπερ κῦμα παρελθὸν, καὶ οὐ
17 πτοηθήσῃ. Ἡ δὲ εὐχή σου ὥσπερ ἑωσφόρος, ἐκ δὲ μεσημβρίας
18 ἀνατελεῖ σοι ζωή. Πεποιθώς τε ἔσῃ, ὅτι ἔστιν σοι ἐλπὶς, ἐκ δὲ
19 μερίμνης καὶ φροντίδος ἀναφανεῖταί σοι εἰρήνη. Ἡσυχάσεις γὰρ,
καὶ οὐκ ἔσται ὁ πολεμῶν σε· μεταβαλόμενοι δὲ πολλοί σου δεη-
20 θήσονται. Σωτηρία δὲ αὐτοὺς ἀπολείψει· ἡ γὰρ ἐλπὶς αὐτῶν
ἀπώλεια, ὀφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν τακήσονται.

ΚΕΦ. ΙΒ.

1 2 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει. Εἶτα ὑμεῖς ἐστὲ ἄνθρωποι, ἢ μεθ' CAP. XII. Θ
3 ὑμῶν τελευτήσει σοφία; Κἀμοὶ μὲν καρδία καθ' ὑμᾶς ἐστιν.
4 5 Δίκαιος γὰρ ἀνὴρ καὶ ἄμεμπτος ἐγενήθη εἰς χλεύασμα. Εἰς χρό-
6 νον γὰρ τακτὸν ἡτοίμαστο πεσεῖν ὑπὸ ἄλλων *. Οἴκους τε αὐ- * 2. m. ἄλλους.
τοῦ ἐκπορθεῖσθαι ὑπὸ ἀνόμων· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μηδεὶς πεποιθέ-
τω πονηρὸς ὢν ἀθῶος ἔσεσθαι, ὅσοι παροργίζουσιν τὸν κύριον,
7 ὡς οὐχὶ καὶ ἔτασις αὐτῶν ἔσται. Ἀλλὰ δὴ ἐρώτησον τετράπο-
δα ἐάν σοι εἴπωσιν, πετεινὰ δὲ οὐρανοῦ ἐάν σοι ἀπαγγείλωσιν.
8 Ἐκδιήγησαι γῇ, ἐάν σοι φράσῃ, καὶ ἐξηγήσονταί σοι οἱ ἰχθύες
9 τῆς θαλάσσης. Τίς οὖν οὐκ ἔγνω ἐν πᾶσι τούτοις, ὅτι χεὶρ κυ-
10 ρίου ἐποίησεν ταῦτα; Εἰ μὴ ἐν χειρὶ αὐτοῦ ψυχὴ πάντων ζών-
11 των, καὶ πνεῦμα παντὸς ἀνθρώπου. Νοῦς μὲν γὰρ ῥήματα δια-
12 κρίνει, λάρυγξ δὲ σῖτα γεύεται. Ἐν πολλῷ χρόνῳ σοφία, ἐν
13 δὲ πολλῷ βίῳ ἐπιστήμη. Παρ' αὐτῷ σοφία καὶ δύναμις, αὐτῷ
14 βουλὴ καὶ σύνεσις. Ἐὰν καταβάλῃ, τίς οἰκοδομήσει; ἐὰν κλεί-
15 σῃ κατ' ἀνθρώπων, τίς ἀνοίξει; Ἐὰν κωλύσῃ τὸ ὕδωρ, ξηρα-
16 νεῖ τὴν γῆν· ἐὰν δὲ ἐπαφῇ, ἀπώλεσεν αὐτὴν καταστρέψας. Παρ'
17 αὐτῷ κράτος καὶ ἰσχὺς, αὐτῷ ἐπιστήμη καὶ σύνεσις. Διάγων
18 βουλευτὰς αἰχμαλώτους, κριτὰς δὲ γῆς ἐξέστησεν. Καθιζάνων
19 βασιλεῖς ἐπὶ θρόνους, καὶ περιέδησεν ζώνῃ ὀσφύας αὐτῶν. Ἐξα-
ποστέλλων ἱερεῖς αἰχμαλώτους, δυνάστας δὲ γῆς κατέστρεψεν.

XII. Διαλλάσσων χείλη πιστῶν, σύνεσιν δὲ πρεσβυτέρων ἔγνω. Ἐκ- 20 21
χέων ἀτιμίαν ἐπ᾽ ἄρχοντας, ταπεινοὺς δὲ ἰάσατο. Ἀνακαλύπ- 22
των βαθέα ἐκ σκότους, ἐξήγαγεν δὲ εἰς φῶς σκιὰν θανάτου.
* Haec supplentur in marg. “ Πλανῶν ἔθνη καὶ ἀπολλύων αὐτὰ * ”, καταστρωννύων ἔθνη καὶ 23
καθοδηγῶν αὐτά. Διαλλάσσων καρδίας ἀρχόντων γῆς· ἐπλάνησεν 24
δὲ αὐτοὺς ἐν ὁδῷ ᾗ οὐκ ᾔδεισαν. Ψηλαφήσαισαν σκότος καὶ μὴ 25
φῶς, πλανηθείησαν δὲ ὥσπερ ὁ μεθύων.

ΚΕΦ. ΙΓ.

CAP. XIII. Ἰδοὺ ταῦτα ἑώρακέν μου ὁ ὀφθαλμὸς, καὶ ἀκήκοέν μου τὸ οὖς. 1
Καὶ οἶδα ὅσα καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε, καὶ οὐκ ἀσυνετώτερός εἰμι 2
ὑμῶν. Οὐ μὴν δὲ ἀλλ᾽ ἐγὼ πρὸς κύριον λαλήσω, ἐλέγξω δὲ 3
ἐναντίον αὐτοῦ ἐὰν βούληται. Ὑμεῖς δὲ ἐστὲ ἰατροὶ ἄδικοι, καὶ 4
ἰαταὶ κακῶν πάντες. Εἴη δὲ ὑμῖν κωφεῦσαι, καὶ ἀποβήσεται 5
ὑμῖν σοφία. Ἀκούσατε ἔλεγχον τοῦ στόματός μου, κρίσιν δὲ 6
χειλέων μου προσέχετε. Πότερον οὐκ ἔναντι κυρίου λαλεῖτε, 7
ἔναντι δὲ αὐτοῦ φθέγγεσθε δόλον; ἢ ὑποστελεῖσθε; Ὑμεῖς δὲ 8
αὐτοὶ κριταὶ γένεσθε· καλὸν γὰρ ἐὰν ἐξιχνιάσῃ ὑμᾶς. Εἰ γὰρ 9
τὰ πάντα ποιοῦντες προστεθήσεσθε αὐτῷ, οὐθὲν ἧττον ἐλέγξει
ὑμᾶς. Εἰ δὲ καὶ κρυφῇ πρόσωπα θαυμάσεσθε, πότερον οὐχὶ 10
δεινὰ αὐτοῦ στροβήσει ὑμᾶς; ὁ φόβος δὲ παρ᾽ αὐτοῦ ἐπιπεσεῖται 11
* γ. m. γαυρίαμα. ὑμῖν. Ἀποβήσεται δὲ ὑμῶν τὸ ἀγαυρίαμα * ἴσα σποδῷ, τὸ δὲ 12
σῶμα πήλινον. Κωφεύσατε ἵνα λαλήσω καὶ ἀναπαύσωμαι θυμοῦ. 13
Ἀναλαβὼν τὰς σάρκας μου τοῖς ὀδοῦσιν, ψυχὴν δέ μου θήσω ἐν 14
χειρί. Ἐάν με χειρώσηται ὁ δυνάστης, ἐπεὶ καὶ ἦρκται, ἦ μὴν 15
λαλήσω καὶ ἐλέγξω ἐναντίον αὐτοῦ. Καὶ τοῦτό μοι ἀποβήσεται 16
εἰς σωτηρίαν, οὐ γὰρ ἐναντίον αὐτοῦ δόλος εἰσελεύσεται. Ἀκού- 17
σατε ἀκούσατε τὰ ῥήματά μου, ἀναγγελῶ γὰρ ὑμῶν ἀκουόντων.
Ἰδοὺ ἐγὼ ἐγγύς εἰμι τοῦ κρίματός μου, οἶδα ἐγὼ ὅτι δίκαιος 18
ἀναφανοῦμαι. Τίς γάρ ἐστιν ὁ κριθησόμενός μοι, ὅτι νῦν κωφεύ- 19
σω καὶ ἐκλείψω; Δυεῖν δέ μοι χρήσῃ, τότε ἀπὸ τοῦ προσώπου 20

21 σου οὐ κρυβήσομαι. Τὴν χεῖρα ἀπ' ἐμοῦ ἀπέχου, καὶ ὁ φόβος XIII.
22 σου μή με καταπλησσέτω. Εἶτ' ἂν * καλέσει, ἐγὼ δέ σοι * ὑπακού- * 2. m. εἶτα.
23 σομαι· ἢ λαλήσεις, ἐγὼ δέ σοι δώσω ἀνταπόκρισιν. Πόσαι εἰσὶν * 2. m. σου.
αἱ ἁμαρτίαι μου καὶ αἱ ἀνομίαι μου, δίδαξόν με τίνες εἰσίν;
24 25 Διὰ τί ἀπ' ἐμοῦ κρύπτῃ, ἥγησαι δέ με ὑπεναντίον σοι; Ἢ ὡς
φύλλον κεινούμενον ὑπὸ ἀνέμου εὐλαβηθήσῃ, ἢ ὡς χόρτῳ φερομένῳ
26 ὑπὸ πνεύματος ἀντίκεισαί μοι; Ὅτι κατέγραψας κατ' ἐμοῦ κα-
27 κὰ, περιέθηκας δέ μοι νεότητος ἁμαρτίας. Ἔθου δέ μου τὸν πό-
δα ἐν κωλύματι, ἐφύλαξας δέ μου πάντα τὰ ἔργα, εἰς δὲ ῥί-
28 ζας ἴῶν ποδῶν μου ἀφείκου *. Ὃ παλαιοῦται ἶσα ἀσκῷ, ἢ ὥσπερ * Ita heic cod.
ἱμάτιον σητόβρωτον.

ΚΕΦ. ΙΔ.

1 Βροτὸς γὰρ γεννητὸς γυναικὸς ὀλιγόβιος καὶ πλήρης ὀργῆς. CAP. XIV.
2 Ἢ ὥσπερ ἄνθος ἀνθῆσαν ἐξέπεσεν, ἀπέδρα δὲ ὥσπερ σκιὰ, καὶ
3 οὐ μὴ στῇ. Οὐχὶ καὶ τούτου λόγον ἐποιήσω *, καὶ τοῦτον ἐποίη- * 1. m. ποιήσω.
4 σας εἰσελθεῖν ἐν κρίματι ἐνώπιόν σου. Τίς γὰρ καθαρὸς ἔσται
5 ἀπὸ ῥύπου; ἀλλ' οὐθείς. Ἐὰν καὶ μία ἡμέρα ὁ βίος αὐτοῦ ἐπὶ
τῆς γῆς, ἀριθμητοὶ δὲ μῆνες αὐτοῦ παρ' αὐτοῦ, εἰς χρόνον ἔθου,
6 καὶ οὐ μὴ ὑπερβῇ. Ἀπόστα ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ἡσυχάσῃ, καὶ εὐ-
7 δοκήσῃ τὸν βίον, ὥσπερ ὁ μισθωτός. Ἔστιν γὰρ δένδρῳ ἐλπὶς,
ἐὰν γὰρ ἐκκοπῇ, ἔτι ἐπανθήσει, καὶ ὁ ῥάδαμνος αὐτοῦ οὐ μὴ ἐκ-
8 λείπῃ. Ἐὰν γὰρ γηράσῃ ἐν γῇ ἡ ῥίζα αὐτοῦ, ἐν δὲ πέτρᾳ τε-
9 λευτήσῃ τὸ στέλεχος αὐτοῦ. Ἀπὸ ὀσμῆς ὕδατος ἀνθήσει· ποιή-
10 σει δὲ θερισμὸν, ὥσπερ νεόφυτον. Ἀνὴρ δὲ τελευτήσας ᾤχετο,
11 πεσὼν δὲ βροτὸς οὐκέτι ἐστίν *; Χρόνῳ γὰρ σπανίζεται θάλασ- * In marg. δεῖν ἐρωτηματικῶς ἀναγνωσθῆναι τὸ οὐκέτι ἐστίν.
12 σα, ποταμὸς δὲ ἐρημωθεὶς ἐξηράνθη. Ἄνθρωπος δὲ κοιμηθεὶς
οὐ μὴ ἀναστῇ, ἕως ἂν ὁ οὐρανὸς οὐ μὴ συνραφῇ, καὶ οὐκ ἐξυπ-
13 νισθήσονται ἐξ ὕπνου αὐτῶν. Εἰ * γὰρ ὄφελον ἐν ᾅδῃ με ἐφύλα- * in marg εἴθε.
ξας, ἔκρυψας δέ με ἕως ἂν παύσηταί σου ἡ ὀργὴ, καὶ τάξῃ μοι
14 χρόνον ἐν ᾧ μνείαν μου ποιήσῃ. Ἐὰν γὰρ ἀποθάνῃ ἄνθρωπος,

XIV. ζήσεται συντελέσας ἡμέρας τοῦ βίου αὐτοῦ· ὑπομενῶ ἕως πάλιν
γένωμαι. Εἶτα καλέσεις, ἐγὼ δέ σοι ὑπακούσομαι, τὰ δὲ ἔργα 15
τῶν χειρῶν σου μὴ ἀποποιοῦ. Ἠρίθμησας δέ μου τὰ ἐπιτηδεύ- 16
ματα, καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ σε οὐδὲν τῶν ἁμαρτιῶν μου. Ἐσφρά- 17
γισας δέ μου τὰς ἀνομίας ἐν βαλαντίῳ, ἐπεσημήνω δὲ εἴτι ἄκων
παρέβην. Καὶ πλὴν ὄρος πίπτον διαπεσεῖται, καὶ πέτρα πα- 18
λαιωθήσεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς. Λίθους ἐλέαναν ὕδατα, καὶ 19
κατέκλυσεν ὕδατα ὕπτια τοῦ χώματος τῆς γῆς· καὶ ὑπομονὴν ἀν-
θρώπου ἀπώλεσας. Ὦσας αὐτὸν εἰ τέλος, καὶ ᾤχετο· ἐπέστη- 20
σας αὐτῷ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐξαπέστειλας. Πολλῶν δὲ γενομέ- 21
νων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, οὐκ οἶδεν· ἐὰν δὲ ὀλίγοι γένωνται, οὐκ ἐπί-
σταται. Ἀλλ' ἢ αἱ σάρκες αὐτοῦ ἤλγησαν, ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ 22
ἐπένθησεν.

ΚΕΦ. ΙΕ.

CAP. XV.
1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιφὰς ὁ θαιμανείτης λέγει. Πότερον σοφὸς 1 2
ἀπόκρισιν δώσει συνέσεως πνεύματος*, καὶ ἐνέπλησεν πόνον γασ-
τρός; Ἐλέγχων ἐν ῥήμασιν οἷς οὐ δεῖ, ἐν λόγοις οἷς οὐδὲν ὄφελος. 3
Οὐ καὶ σὺ ἀπεποιήσω φόβον, συνετελέσω δὲ ῥήματα τοιαῦτα 4
ἔναντι τοῦ κυρίου. Ἔνοχος εἶ ῥήμασιν στόματός σου, οὐδὲ διέ- 5
κρινας ῥήματα* δυναστῶν. Ἐλέγξαι σε τὸ σὸν στόμα καὶ μὴ 6
ἐγώ, τὰ δὲ χείλη σου καταμαρτυρήσουσίν σου. Τί γάρ; μὴ πρῶ- 7
τος ἀνθρώπων ἐγεννήθης; ἢ πρὸ θεινῶν ἐπάγης; Ἢ σύνταγμα κυ- 8
ρίου ἀκήκοας; "ἢ συμβούλῳ σοι ἐχρήσατο ὁ θεός*"; εἰς δέ σε
ἀφείκετο σοφία. Τί γὰρ οἶδας ὃ οὐκ οἴδαμεν; ἢ τί συνίεις σὺ*, ὃ 9
οὐ* καὶ ἡμεῖς. Καί γε πρεσβύτης καί γε παλαιὸς ἐν ἡμῖν, βα- 10
ρύτερος τοῦ πατρός σου ἡμέραις. Ὀλίγα ὧν ἡμάρτηκας μεμα- 11
στίγωσαι, μεγάλως ὑπερβαλλόντως λελάληκας. Τί ἐτόλμησεν 12
ἡ καρδία σου; ἢ τί ἐπήνεγκαν οἱ ὀφθαλμοί σου; Ὅτι θυμὸν 13
ἔρρηξας ἔναντι κυρίου, ἐξήγαγες δὲ ἐκ στόματος ῥήματα τοιαῦ-
τα. Τίς γὰρ ὢν βροτὸς, ὅτι ἔσται ἄμεμπτος; ἢ ὡς ἐσόμενος 14

* 2. m. πνεῦμα.
* 2. m. ῥῆμα.
* Desunt haec in cod.
* σὺ superadditur in cod.
* 2. m. οὐχί.

15 δίκαιος γεννητὸς γυναικός; Εἰ κατὰ ἁγίων οὐ πιστεύει, οὐρανὸς XV.
16 δὲ οὐ καθαρὸς ἐναντίον αὐτοῦ. Ἔα δὲ ἐβδελυγμένος καὶ ἀκά-
17 θαρτος ἀνὴρ, πίνων ἀδικίας ἴσα ποτῷ. Ἀναγγελῶ δέ σοι, ἄκουέ
18 μου, ἃ δὴ ἑώρακα ἀναγγελῶ σοι. Ἃ σοφοὶ ἐροῦσιν, οὐκ ἔκρυ-
19 ψαν πατέρας αὐτῶν. Αὐτοῖς μόνοις ἐδόθη ἡ γῆ, καὶ οὐκ ἐπῆλ-
20 θεν ἀλλογενὴς ἐπ' αὐτούς. Πᾶς ὁ βίος ἀσεβοῦς ἐν φροντίδι, ἔτη
21 δὲ ἀριθμητὰ δεδομένα δυνάστῃ. Ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ ἐν ὠσὶν αὐ-
22 τοῦ· ὅταν δοκῇ ἤδη εἰρηνεύειν, ἥξει αὐτοῦ ἡ καταστροφή. Μὴ πι-
στευέτω ἀποστραφῆναι ἀπὸ σκότους· ἐντέταλται γὰρ ἤδη εἰς χεῖ-
23 ρας σιδήρου. Κατατέτακται δὲ εἰς σῖτα γυψίν· οἶδεν δὲ ἐν ἑαυ-
24 τῷ ὅτι μένει εἰς πτῶμα. Ἡμέρα δὲ αὐτὸν σκοτεινὴ στροβήσει,
ἀνάγκη δὲ καὶ θλίψις αὐτὸν καθέξει, ὥσπερ στρατηγὸς πρωτο-
25 στάτης πίπτων. Ὅτι ἦρκεν χεῖρας ἐναντίον τοῦ κυρίου, ἔναντι
26 δὲ κυρίου παντοκράτορος ἐτραχηλίασεν. Ἔδραμεν δὲ ἐναντίον αὐ-
27 τοῦ ὕβρει, ἐν πάχει νώτου ἀσπίδος αὐτοῦ. Ὅτι ἐκάλυψεν τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν περιστόμιον ἐπὶ
28 τῶν μηρίων. Αὐλισθείη δὲ πόλεις ἐρήμους, εἰσέλθοι δὲ εἰς οἴ-
29 κους ἀοικήτους· ἃ δὲ ἐκεῖνοι ἡτοίμασαν, ἄλλοι ἀποίσονται. Οὔ-
τε μὴ πλουτισθῇ, οὔτε μὴ μείνῃ αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα· οὐ μὴ βά-
30 λῃ ἐπὶ τὴν γῆν σκιάν. Οὐδὲ μὴ ἐκφύγῃ τὸ σκότος· τὸν βλαστὸν
31 αὐτοῦ μαράναι ἄνεμος, ἐκπέσοι δὲ αὐτοῦ τὸ ἄνθος. Μὴ πιστευέ-
32 τω ὅτι ὑπομενεῖ *, κενὰ γὰρ ἀποβήσεται αὐτῷ. Ἡ τομὴ αὐτοῦ *Cod. ὑπομένει.
33 πρὸ ὥρας φθαρήσεται, καὶ ὁ ῥάδαμνος αὐτοῦ οὐ μὴ πυκάσῃ. Τρυ-
γηθείη δὲ ὡς ὄμφαξ πρὸ ὥρας, ἐκπέσοι δὲ ὡς ἄνθος ἐλαίας.
34 Μαρτύριον γὰρ ἀσεβοῦς θάνατος· πῦρ δὲ καύσει οἴκους δωροδεκ-
35 τῶν. Ἐν γαστρὶ δὲ λήμψεται ὀδύνας, ἀποβήσεται δὲ αὐτῷ κενά,
ἡ δὲ κοιλία αὐτοῦ ὑποίσει δόλον.

ΚΕΦ. Ις.

1 2 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει. Ἀκήκοα τοιαῦτα πολλά, παρακλή- CAP. XVI.
3 τορες κακῶν πάντες. Τί γὰρ μὴ τάξις ἐστὶν ῥήμασιν πνεύματος; 1A

XVI. ἢ τί παρενοχλήσει σοι ὅτι ἀποκρίνῃ; Κἀγὼ καθ' ὑμᾶς λαλήσω· 4
εἰ ὑπέκειτό γε ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀντὶ τῆς ἐμῆς, εἶτ' ἐναλοῦμαι ὑμῖν 5
* Ita cod. modo κι. modo κει. ῥήμασιν· κινήσω * δὲ καθ' ὑμῶν κεφαλήν. Εἴη δὲ ἰσχὺς ἐν τῷ στό- 6
ματί μου, κίνησιν δὲ χειλέων οὐ φείσομαι. Ἐὰν γὰρ λαλήσω, 7
οὐκ ἀλγήσω τὸ τραῦμα· ἐὰν δὲ καὶ σιωπήσω, τί ἔλαττον τρω-
θήσομαι; Νῦν δὲ κατάκοπόν με πεποίηκεν μωρὸν σεσηπότα. Καὶ 8 9
ἐπελάβου μου· εἰς μαρτύριον ἐγενήθη, καὶ ἀνέστη ἐν ἐμοὶ τὸ ψεῦ-
δός μου, κατὰ πρόσωπόν μου ἀνταπεκρίθη. Ὀργῇ χρησάμενος 10
κατέβαλέν με, ἔβρυξεν ἐπ' ἐμὲ τοὺς ὀδόντας, βέλη πειρατῶν αὐ-
τοῦ ἐπ' ἐμοὶ ἔπεσεν· ἀκίσιν ὀφθαλμῶν ἐνήλατο, ὀξεῖ ἔπαισέν με
εἰς τὰ γόνατα, ὁμοθυμαδὸν δὲ κατέδραμον ἐπ' ἐμοί. Παρέδω- 11
κεν γάρ με ὁ κύριος εἰς χεῖρας ἀδίκου, ἐπὶ δὲ ἀσεβέσιν ἔῤῥιψέν
με. Εἰρηνεύοντα διεσκέδασέν με· λαβών με τῆς κόμης διέτιλεν, 12
κατέστησέν με ὥσπερ σκοπόν. Ἐκύκλωσάν με λόγχαις βάλλοντες 13
εἰς νεφρούς μου οὐ φειδόμενοι· ἐξέχεαν εἰς τὴν γῆν τὴν χολήν μου.
Κατέβαλόν με πτῶμα ἐπὶ πτώματι, ἔδραμον πρός με δυνάμε- 14
* 2. m. ἐφ. νοι. Σάκκον ἔραψαν * ἐπὶ βύρσης μου, τὸ δὲ σθένος μου ἐν γῇ 15
ἐσβέσθη. Ἡ γαστήρ μου συνκέκαυται ἀπὸ κλαυθμοῦ, ἐπὶ δὲ βλε- 16
φάροις μου σκιά. Ἄδικον δὲ οὐδὲν ἦν ἐν χερσίν μου, εὐχὴ δέ μου 17
καθαρά. Γῆ μὴ ἐπικαλύψῃς ἐφ' αἵματι τῆς σαρκός μου, μὴ δὲ 18
εἴη τόπος τῇ κραυγῇ μου. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐν οὐρανοῖς ὁ μάρτυς 19
μου, ὁ δὲ συνίστωρ μου ἐν ὑψίστοις. Ἀφίκοιτό μου ἡ δέησις 20
πρὸς κύριον, ἔναντι δὲ αὐτοῦ στάζοι μου ὁ ὀφθαλμός. Εἴη δὲ 21
ἔλεγχος ἀνδρὶ ἔναντι κυρίου, καὶ υἱῷ ἀνθρώπου τῷ πλησίον αὐ-
τοῦ. Ἔτη δὲ ἀριθμητὰ ἥκασιν, ὁδῷ δὲ ᾗ οὐκ ἐπαναστραφήσο- 22
μαι, πορεύσομαι.

ΚΕΦ. ΙΖ.

CAP. XVII. Ὀλέκομαι πνεύματι φερόμενος, δέομαι δὲ ταφῆς, καὶ οὐ τυγ- 1
χάνω. Λίσσομαι κάμνων, καὶ τί ποιήσας; Ἔκλεψαν δέ μου 2 3
τὰ ὑπάρχοντα ἀλλότριοι· τίς ἐστιν οὗτος; τῇ χειρί μου συνδε-

4 θήτω. Ὅτι καρδίαν αὐτῶν ἔκρυψας ἀπὸ φρονήσεως, διὰ τοῦτο XVII.
5 οὐ μὴ ὑψώσῃς αὐτούς. Τῇ μερίδι ἀναγγελεῖ κακίας, ὀφθαλ-
6 μοὶ δὲ ἐφ' υἱοῖς ἐτάκησαν. Ἔθου δέ με θρύλημα ἐν ἔθνεσιν,
7 γέλως δὲ αὐτοῖς ἐπέβην. Πεπώρωνται γὰρ ἀπὸ ὀργῆς οἱ ὀφθαλ-
8 μοί μου, πεπολιόρκημαι μεγάλως ὑπὸ πάντων. Θαῦμα ἔσχεν
ἀληθινοὺς ἐπὶ τούτῳ, δίκαιος δὲ ἐπὶ παρανόμῳ ἐπανασταίη.
9 Σχοίη δὲ πιστὸς τὴν ἑαυτοῦ ὁδὸν, καθαρὸς δὲ χεῖρας ἀναλά-
10 βοι θάρσος. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ πάντες ἐρείδετε καὶ δεῦτε δὴ,
11 οὐ γὰρ εὑρίσκω ἐν ὑμῖν ἀληθές. Αἱ ἡμέραι μου παρῆλθον ἐν
12 βρόμῳ, ἐῤῥάγη δὲ τὰ ἄρθρα τῆς καρδίας μου. Νύκτα εἰς ἡμέ-
13 ραν ἔθηκα, φῶς ἐγγὺς ἀπὸ προσώπου σκότους. Ἐὰν γὰρ ὑπο-
μείνω, ᾅδης μου ὁ οἶκος, ἐν δὲ γνόφῳ ἔστρωταί μου ἡ στρωμ-
14 νή. Θάνατον ἐπεκαλεσάμην * πατέρα μου εἶναι, μητέρα δέ μου
15 καὶ ἀδελφὴν σαπρίαν. Ποῦ οὖν μου ἔτι ἐστὶν ἡ ἐλπὶς, ἢ τὰ
16 ἀγαθά μου ὄψομαι; Ἢ μετ' ἐμοῦ εἰς ᾅδην καταβήσονται; ἢ
ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ χώματος καταβησόμεθα;

* 2. m. προσκαλεσάμην

ΚΕΦ. ΙΗ.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ σαυχίτης λέγει. Μέχρι τίνος οὐ CAP. XVIII. IB
2
3 παύσῃ; ἐπίσχες, ἵνα καὶ αὐτοὶ λαλήσωμεν. Διὰ τί ὥσπερ
4 τετράποδα σεσιωπήκαμεν ἐναντίον σου; Κέχρηταί σοι ὀργή· τί
γάρ; ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς, ἀοίκητος ἡ ὑπ' οὐρανόν *; ἢ καταστραφή-
5 σεται ὄρη ἐκ θεμελίων; Καὶ φῶς ἀσεβῶν σβεσθήσεται, καὶ οὐκ
6 ἀποβήσεται αὐτῶν ἡ φλόξ. Τὸ φῶς αὐτοῦ σκότος ἐν διαίτῃ, ὁ
7 δὲ λύχνος ἐπ' * αὐτῷ σβεσθήσεται. Θηρεύσαισαν ἐλάχιστοι τὰ
8 ὑπάρχοντα αὐτοῦ, σφάλαι δὲ αὐτοῦ ἡ βουλή. Ἐμβέβληται δὲ
9 ὁ ποὺς αὐτοῦ ἐν παγίδι, ἐν δικτύῳ ἑλιχθείη. Ἔλθοισαν δὲ ἐπ'
10 αὐτὸν παγίδες, κατισχύσει ἐπ' αὐτὸν διψῶντας. Κέκρυπται ἐν
11 τῇ γῇ σχοινίον αὐτοῦ, καὶ ἡ σύλληψις αὐτοῦ ἐπὶ τρίβων. Κύκλῳ
ὀλέσαισαν * αὐτὸν ὀδύναι· πολλοὶ δὲ περὶ πόδα αὐτοῦ ἔλθοισαν
12
13 ἐν λιμῷ στενῷ. Πτῶμα δὲ αὐτῷ ἡτοίμασται ἐξαίσιον. Βρωθεί-

* 2. m. additur ἔσται.

* ἐπ' superadditur.

* 1. m. σαιεν, 2. m. σαιν, 3. m σαισαν.

XVIII. ησαν αὐτοῦ κλῶνες ποδῶν, κατέδεται δὲ τὰ ὡραῖα αὐτοῦ θάνα-
τος. Ἐκραγείη δὲ ἐκ διαίτης αὐτοῦ ἴασις, σχοίη δὲ αὐτὸν ἀνάγ- 14
κη αἰτίᾳ βασιλικῇ. Κατασκηνώσει ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ ἐν νυκτὶ 15
αὐτοῦ, κατασπαρήσονται τὰ εὐπρεπῆ αὐτοῦ θείῳ. Ὑποκάτωθεν 16
αἱ ῥίζαι αὐτοῦ ξηρανθήσονται, καὶ ἐπάνωθεν ἐπιπεσεῖται θερισ-
μὸς αὐτοῦ. Τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ ἀπώλοιτο ἐκ γῆς, καὶ ὑπάρ- 17
χει ὄνομα αὐτῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐξωτέρω. Ἀπώσειεν αὐτὸν ἐκ φω- 18
τὸς εἰς σκότος. Οὐκ ἔσται ἐπίγνωστος ἐν λαῷ αὐτοῦ, οὐδὲ σε- 19
σωσμένος ἐν τῇ ὑπ' οὐρανὸν ὁ οἶκος αὐτοῦ, ἀλλ' ἐν τοῖς αὐτοῦ
ζήσονται ἕτεροι. Ἐπ' αὐτῷ ἐστέναξαν ἔσχατοι, πρώτους δὲ ἔσχεν 20
θαῦμα. Οὗτοί εἰσιν οἱ οἶκοι ἀδίκων, οὗτος δὲ ὁ τόπος τῶν μὴ 21
εἰδότων τὸν κύριον.

ΚΕΦ. ΙΘ.

CAP. XIX. ΙΓ Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει. Ἕως τίνος ἔγκοπον ποιήσετε ψυχήν 1 2
μου, καὶ καθαιρεῖτε με λόγοις; Γνῶτε μόνον ὅτι ὁ κύριος ἐποίη- 3
σέν με οὕτως· καταλαλεῖτέ μου, οὐκ αἰσχυνόμενοί με ἐπίκεισθέ
μοι. Ναὶ δὴ ἐπ' ἀληθείας ἐγὼ ἐπλανήθην, παρ' ἐμοὶ δὲ αὐ- 4
λίζεται πλάνος· λαλῆσαι ῥήματα ἃ οὐκ ἔδει, τὰ δὲ ῥήματά μου
* Cod. ἐᾶ. πλανᾶται καὶ οὐκ ἐπὶ καιροῦ. Ἔα * δὲ ὅτι ἐπ' ἐμοὶ μεγαλύνε- 5
σθε, ἐνάλλεσθε δέ μοι ὀνείδει. Γνῶτε οὖν ὅτι κύριος ἐστὶν ὁ τα- 6
* 2. m. ὀνείδη. ράξας, ὀχύρωμα δὲ αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ ὕψωσεν. Ἰδοὺ γελῶ ὀνείδει *, 7
οὐ λαλήσω· κεκράξομαι, καὶ οὐδαμοῦ κρίμα. Κύκλῳ περιῳκο- 8
δόμημαι, καὶ οὐ μὴ διαβῶ, ἐπὶ πρόσωπόν μου σκότος ἔθετο.
Τὴν δὲ δόξαν ἀπ' ἐμοῦ ἐξέδυσεν, ἀφεῖλεν δὲ στέφανον ἀπὸ κεφα- 9
λῆς μου. Διέσπασέν με κύκλῳ καὶ ᾠχόμην, ἐξέκοψεν δὲ ὥσπερ 10
δένδρον τὴν ἐλπίδα μου. Δεινῶς δέ μοι ὀργῇ ἐχρήσατο, ἡγήσα- 11
το δέ με ὥσπερ ἐχθρόν. Ὁμοθυμαδὸν δὲ ἦλθον τὰ πειρατήρια 12
αὐτοῦ ἐπ' ἐμοὶ, ταῖς ὁδοῖς μου ἐκύκλωσαν ἐνκάθετοι. Ἀπ' ἐμοῦ 13
ἀδελφοί μου ἀπέστησαν, ἔγνωσαν ἀλλοτρίους ἢ ἐμέ· φίλοι δέ μου
ἀνελεήμονες γεγόνασιν. Οὐ προσεποιήσαντό με οἱ ἐγγύτατοί μου, 14

15 καὶ οἱ εἰδόντες * μου τὸ ὄνομα ἐπελάθοντό μου. Γείτονες οἰκίας XIX. * 2. m. εἰδότες.
16 θεράπαιναί τε μου, ἀλλογενὴς ἤμην ἐναντίον αὐτῶν. Θεράποντά
17 μου ἐκάλεσα, καὶ οὐχ ὑπήκουσεν. Στόμα δέ μου ἐδέετο, καὶ ἱκέ-
18 τευεν τὴν γυναῖκά μου. Προσεκαλούμην δὲ κολακεύων υἱοὺς παλ-
λακίδων μου, οἱ δὲ εἰς τὸν αἰῶνά με * ἀπεποιήσαντο· ὅταν ἀνα- * με superadditur in cod.
19 στῶ, κατ᾽ ἐμοῦ λαλοῦσιν. Ἐβδελύξαντό με οἱ ἰδόντες με· οὓς
20 δὴ ἠγαπήκειν, ἐπανέστησάν μοι. Ἐν δέρματί μου ἐσάπησαν αἱ
21 σάρκες μου, τὰ δὲ ὀστᾶ μου ἐν ὀδοῦσιν ἔχεται. Ἐλεήσατέ με
ἐλεήσατέ με ὦ φίλοι, χεὶρ γὰρ κυρίου ἡ ἁψαμένη μου ἐστίν.
22 Διὰ τί με διώκετε ὥσπερ καὶ ὁ κύριος; ἀπὸ δὲ σαρκῶν μου οὐκ
23 ἐμπίπλασθε; Τίς γὰρ ἂν δῴη γραφῆναι τὰ ῥήματά μου, τεθῆ-
24 ναι δὲ αὐτὰ ἐν βιβλίῳ εἰς τὸν αἰῶνα; Ἐν γραφίῳ σιδηρῷ καὶ
25 μολίβῳ, " ἢ ἐν πέτραις ἐνγλυφῆναι * „; Οἶδα γὰρ ὅτι ἀέναός * Haec supplentur in marg. antiqua manu.
26 ἐστιν ὁ ἐκλύειν με μέλλων *. Ἐπὶ γῆς ἀναστῆσαι τὸ δέρμα μου
27 τὸ ἀναντλοῦν ταῦτα· παρὰ γὰρ κυρίου ταῦτά μοι συνετελέσθη. Ἃ * Ita distinguntur in cod.
ἐγὼ ἐμαυτῷ συνεπίσταμαι, ἃ ὁ ὀφθαλμός μου ἑώρακεν, καὶ οὐκ
28 ἄλλος, πάντα δέ μοι συντετέλεσται ἐν κόλπῳ. Εἰ δὲ καὶ ἐρεῖτε,
29 τί ἐροῦμεν ἔναντι αὐτοῦ, καὶ ῥίζαν λόγου εὑρήσομεν ἐν αὐτῷ; Εὐ-
λαβήθητε δὴ καὶ ὑμεῖς ἀπὸ ἐπικαλύμματος, θυμὸς γὰρ ἐπ᾽ ἀνό-
μους ἐπελεύσεται· καὶ τότε γνώσονται, ποῦ ἐστιν αὐτῶν ἡ ὕλη.

Κ Ε Φ. Κ.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Σωφὰρ ὁ μειναῖος λέγει. Οὐχ οὕτως ὑπελάμ- CAP XX. ΙΔ
2 βανον ἀντερεῖν σε ταῦτα, καὶ οὐχὶ συνίετε μᾶλλον ἢ καὶ ἐγώ.
3 Παιδείαν ἐντροπῆς μου ἀκούσομαι, καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεως
4 ἀποκριθήσεταί * μοι. Μὴ ταῦτα ἔγνως ἀπὸ τοῦ * ἔτι, ἀφ᾽ οὗ * 2 m. ἀποκρίνεται
5 ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς; Εὐφροσύνη δὲ ἀσεβῶν πτῶμα ἐξαί- * 2. m. ἀπ᾽ αὐτοῦ.
6 σιον, χαρμονὴ δὲ παρανόμων ἀπώλεια. Ἐὰν ἀναβῇ εἰς οὐρανὸν
7 αὐτοῦ τὰ δῶρα, ἡ δὲ θυσία αὐτοῦ νεφῶν ἅψηται. Ὅταν γὰρ δοκῇ
ἤδη κατεστηρίχθαι, τότε εἰς τέλος ἀπολεῖται· οἱ δὲ εἰδότες αὐτὸν
8 ἐροῦσιν, ποῦ ἐστιν; Ὥσπερ ἐνύπνιον ἐκπετασθὲν οὐ μὴ εὑρεθῇ,

XX. ἔπτη δὲ ὥσπερ φάσμα νυκτερινόν. Ὀφθαλμὸς παρέβλεψεν, καὶ 9
οὐ προσθήσει, καὶ οὐκέτι προσνοήσει αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ. Τοὺς 10
* Ita hic cod. υἱοὺς αὐτοῦ ὀλέσαισαν * ἥττονες, αἱ δὲ χεῖρες αὐτοῦ πυρσεύσαι-
* i. m. ὀδύναις. σαν ὀδύνας *. Ὀστᾶ αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ, καὶ 11
μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χώματος κοιμηθήσεται. Ἐὰν γλυκανθῇ ἐν στόμα- 12
τι αὐτοῦ κακία, κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ. Οὐ φεί- 13
σεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτήν· καὶ συνάξει αὐτὴν ἐν
μέσῳ τοῦ λάρυγγος αὐτοῦ. Καὶ οὐ μὴ δυνηθῇ βοηθῆσαι ἑαυτῷ· 14
χολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτοῦ. Πλοῦτος ἀδίκως συναγόμενος 15
* i. m. ἐξεμ. ut alibi. ἐξεμεθήσεται *, ἐξ οἰκίας αὐτοῦ ἐξελκύσει αὐτὸν ἄγγελος. Θυ- 16
μὸν δὲ δρακόντων θηλάσειεν, ἀνέλοι δὲ αὐτὸν γλῶσσα ὄφεως. Μὴ 17
ἴδοι ἄμελξιν νομάδων, μὴ δὲ νομὰς μέλιτος καὶ βουτύρου. Εἰς 18
κενὰ καὶ μάταια ἐκοπίασεν· πλοῦτον ἐξ οὗ οὐ γεύσεται· ὥσπερ
στρεῖφνος (1) ἀμάσητος, ἀκατάποτος. Πολλῶν γὰρ δυνατῶν οἴ- 19
κους ἔθλασεν· δίαιταν δὲ ἥρπασεν, καὶ οὐκ (2) ἕστησεν. Οὐκ ἔστιν 20
αὐτοῦ σωτηρία τοῖς ὑπάρχουσιν, ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ οὐ σωθήσεται.
Οὐκ ἔστιν ὑπόλειμμα τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ, διὰ τοῦτο οὐκ ἀνθή- 21
σει αὐτοῦ τὰ ἀγαθά. Ὅταν δὲ δοκῇ ἤδη πεπληρῶσθαι, θλιβήσε- 22
ται· πᾶσα δὲ ἀνάγκη ἐπ' αὐτὸν ἐπελεύσεται. Εἴ πως εἶ πληρῶ- 23
σαι γαστέρα αὐτοῦ, ἐπαποστεῖλαι ἐπ' αὐτὸν θυμὸν ὀργῆς, νίψαι
ἐπ' αὐτὸν ὀδύνας. Καὶ οὐ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς σιδήρου, τρώσαι 24
αὐτὸν τόξον χάλκειον. Διεξέλθοι δὲ διὰ σώματος αὐτοῦ βέλος, 25
* Ita cod. * Ita distinguitur in cod. ἄστρα * δὲ ἐν διαίταις αὐτοῦ περιπατήσαισαν *. Ἐπ' αὐτῷ φό- 26
βοι, πᾶν δὲ σκότος αὐτῷ ὑπομεῖναι· κατέδεται αὐτὸν πῦρ ἄκαυ-
στον, κακώσαι δὲ αὐτοῦ ἐπήλυτος τὸν οἶκον. Ἀνακαλύψαι δὲ 27
αὐτοῦ ὁ οὐρανὸς τὰς ἀνομίας, γῆ δὲ ἐπανασταίη αὐτῷ. Ἑλκύ- 28
σαι τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀπώλεια εἰς τέλος, ἡμέρα ὀργῆς ἐπέλθοι
αὐτῷ. Αὕτη ἡ μερὶς ἀνθρώπου ἀσεβοῦς παρὰ κυρίου, καὶ κτῆ- 29
μα ὑπαρχόντων αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου.

(1) In margine scholion. Τὸ νευρῶδες κρέας τῶν βοῶν. Ἔστιν δὲ καὶ βοτάνη ἄβρωτος, διὰ τοῦτο δὲ ἀκατάποτος, ἐπειδὴ καὶ ἀμάσητος ἐστίν. Ἔστιν δὲ καὶ τὸ τοῦ χαλινοῦ μάσημα· καὶ ὀμφάκινος ὕπαρ-

(2) ἕστησεν semper in cod. cum adspiratione; attamen praecedit κ non χ. Ergo antiquior pronunciatio fuit ἔστησεν.

ΚΕΦ. ΚΑ.

1 Υπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει. Ἀκούσατε ἀκούσατέ μου τῶν λό- CAP. XXI. IE
2
3 γων, ἵνα μὴ ᾖ μοι παρ' ὑμῶν αὕτη ἡ παράκλησις. Ἄρατέ με,
4 ἐγὼ δὲ λαλήσω, εἶτ' οὐ καταγελάσετέ μου. Τί γάρ; μὴ ἀν-
5 θρώπου μου ἡ ἔλεγξις; ἢ διὰ τί οὐ θυμωθήσομαι; Εἰσβλέψαν-
6 τες εἰς ἐμὲ θαυμάσετε, χεῖρα θέντες ἐπὶ σιαγόνι. Ἐάν τε γὰρ
7 μνησθῶ, ἐσπούδακα· ἔχουσιν δέ μου τὰς σάρκας ὀδύναι. Διὰ τί
8 ἀσεβεῖς ζῶσιν, πεπαλαίωνται δὲ καὶ ἐν πλούτῳ; Ὁ σπόρος αὐ-
9 τῶν κατὰ ψυχὴν, τὰ δὲ τέκνα αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς. Οἱ οἶκοι
αὐτῶν εὐθηνοῦσιν, φόβος δὲ οὐδαμοῦ, μάστιξ δὲ παρὰ κυρίου οὐκ
10 ἔστιν ἐπ' * αὐτοῖς. Ἡ βοῦς αὐτῶν οὐκ ὠμοτόκησεν, διεσώθη δὲ αὐ- * ἐπ' superadditur in cod.
11 τῶν ἐν γαστρὶ ἔχουσα καὶ οὐκ ἔσφαλεν. Μένουσιν δὲ ὡς πρόβα-
12 τα αἰώνια, τὰ δὲ παιδία αὐτῶν προσπαίζουσιν. Ἀναλαβόντες
13 ψαλτήριον καὶ κιθάραν, καὶ εὐφραίνονται φωνῇ ψαλμοῦ. Συν-
ετέλεσαν δὲ ἐν ἀγαθοῖς τὸν βίον αὐτῶν, ἐν δὲ ἀναπαύσει ᾅδου
14 ἐκοιμήθησαν. Λέγει δὲ κυρίῳ, ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, ὁδούς σου εἰ-
15 δέναι οὐ βούλομαι. Τί ἱκανὸς, ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ; καὶ τίς
16 ὠφέλεια, ὅτι ἀπαντήσομεν αὐτῷ; Ἐν χερσὶν γὰρ ἦν αὐτῶν τὰ
17 ἀγαθὰ, ἔργα δὲ ἀσεβῶν οὐκ ἐφορᾷ. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ἀσε-
βῶν λύχνος σβεσθήσεται, ἐπελεύσεται δὲ αὐτοῖς ἡ καταστροφὴ,
18 ὠδῖνες δὲ ἕξουσιν αὐτοὺς ἀπὸ ὀργῆς. Ἔσονται δὲ ὥσπερ ἄχυρα
19 ὑπὸ * ἀνέμου, ἢ ὥσπερ κονιορτὸς ὃν ὑφείλατο λαῖλαψ. Ἐκλείποι * 2. m. ἀπό.
υἱοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, ἀνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ γνώ-
20 σεται. Ἴδοισαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τὴν ἑαυτοῦ σφαγὴν, ἀπὸ δὲ
21 κυρίου μὴ διασωθείη. Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ μετ'
22 αὐτοῦ, καὶ ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διῃρέθησαν. Πότερον οὐχὶ ὁ κύ-
ριος ἐστὶν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην; αὐτὸς δὲ φόνους δια-
23 κρίνει; Οὗτος ἀποθανεῖται ἐν κράτει ἁπλοσύνης αὐτοῦ, ὅλος δὲ
24 εὐπαθῶν καὶ εὐθηνῶν. Τὰ δὲ ἔγκατα αὐτοῦ πλήρη στέατος, μυε-
25 λὸς δὲ αὐτοῦ διαχεῖται. Ὁ δὲ τελευτᾷ ὑπὸ πικρίας ψυχῆς, οὐ

XXI. φαγὼν οὐδὲν ἀγαθόν. Ὁμοθυμαδὸν δὲ ἐπὶ γῆς κοιμῶνται, σα- 26
πρία δὲ αὐτοὺς ἐκάλυψεν. Ὥστε οἶδα ὑμᾶς, ὅτι τόλμῃ ἐπίκει- 27
σθέ μοι. Ὥστε ἐρεῖτε, ποῦ ἐστιν οἶκος ἄρχοντος; καὶ ποῦ ἐσ- 28
τιν ἡ σκέπη τῶν σκηνωμάτων τῶν ἀσεβῶν; Ἐρωτήσατε παραπο- 29
ρευομένους ὁδὸν, καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε. Ὅτι 30
εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κουφίζεται ὁ πονηρὸς, εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐ-
τοῦ ἀπαχθήσονται. Τίς ἀπαγγελεῖ ἐπὶ προσώπου αὐτοῦ τὴν ὁδὸν 31
αὐτοῦ; καὶ αὐτὸς ἐποίησεν, τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ; Καὶ αὐ- 32
τὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἠγρύπνησεν.
Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάῤῥου, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ πᾶς 33
ἄνθρωπος ἀπελεύσεται, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναρίθμητοι. Πῶς 34
δὲ παρακαλεῖτέ με κενά; τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἀφ' ὑμῶν
οὐδέν.

ΚΕΦ. ΚΒ.

CAP. XXII. 1ς
Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιφὰς ὁ Θαιμανείτης λέγει. Πότερον οὐχὶ ὁ 1
κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν καὶ ἐπιστήμην; Τί γὰρ μέλει 2 3
τῷ κυρίῳ, ἐὰν σὺ ἦσθα τοῖς ἔργοις ἄμεμπτος, ἢ ὠφέλεια ὅτι
ἁπλώσῃς τὴν ὁδόν σου; Ἢ λόγον σου ποιούμενος ἐλέγξει σε καὶ 4
συνεισελεύσεταί σοι εἰς κρίσιν; Πότερον οὐχ ἡ κακία σου ἐστὶν 5
πολλὴ, ἀναρίθμητοι δέ σου εἰσὶν αἱ ἁμαρτίαι; Ἠνεχύραζες δὲ 6
τοὺς ἀδελφούς σου διακενῆς, ἀμφίασιν δὲ γυμνῶν ἀφείλου. Οὐ- 7
δὲ ὕδωρ διψῶντας ἐπότισας, ἀλλὰ πεινώντων ἐστέρησας ψωμόν.
Ἐθαύμασας δέ τινων πρόσωπον, ᾤκισας δὲ τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς. 8
Χήρας δὲ ἐξαπέστειλας κενὰς, ὀρφανοὺς δὲ ἐκάκωσας. Τοιγα- 9
ροῦν ἐκύκλωσάν σε παγίδες, καὶ ἐσπούδασέν σε πόλεμος ἐξαίσιος. 10
Τὸ φῶς σοι σκότος ἀπέβη, κοιμηθέντα δὲ ὕδωρ σε ἐκάλυψεν. Μὴ 11
οὐχὶ ὁ τὰ ὑψηλὰ ναίων ἐφορᾷ; τοὺς δὲ ὕβρει φερομένους ἐταπεί- 12
νωσεν; Καὶ εἶπας, τί ἔγνω ὁ ἰσχυρὸς, ἢ κατὰ τοῦ γνόφου κρί- 13
* Ita cod. νει; Νεφέλη ἀποκρυφῆς * αὐτοῦ καὶ οὐχ ὁραθήσεται, καὶ γῦρον 14
οὐρανοῦ διαπορεύεται. Μὴ τρίβον αἰώνιον φυλάξεις, ἣν ἐπάτη- 15

16 σαν ἄνδρες δίκαιοι. Οἱ συνελήμφθησαν ἄωροι· ποταμὸς ἐπιῤῥέων XXII.
17 οἱ θεμέλιοι αὐτῶν. Οἱ λέγοντες, κύριος τί ποιήσει ἡμῖν; ἢ τί
18 ἐπάξεται ἡμῖν ὁ παντοκράτωρ; Ὃς δὲ ἐνέπλησεν τοὺς οἴκους αὐ-
19 τῶν ἀγαθῶν, βουλὴ δὲ ἀσεβῶν πόῤῥω ἀπ' αὐτοῦ. Ἰδόντες δί-
20 καιοι ἐγέλασαν, ἄμεμπτος δὲ ἐμυκτήρισεν. Εἰ μὴ ἠφανίσθη ἡ
ὑπόστασις αὐτῶν, καὶ τὸ κατάλειμμα αὐτῶν καταφάγεται πῦρ.
21 Γενοῦ δὴ σκληρὸς, ἐὰν ὑπομείνῃς, εἶτ' ὁ καρπός σου ἔσται ἐν
22 ἀγαθοῖς. Ἔκβαλε δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐξηγορίαν, καὶ ἀνά-
23 λαβε τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ σου. Ἐὰν δὲ ἐπιστραφῇς καὶ
ταπεινώσῃς σεαυτὸν ἔναντι κυρίου, πόῤῥω ἐποίησας ἀπὸ διαίτης
24 σου ἄδικον. Θήσῃ ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ, καὶ ὡς πέτρα χειμάῤ-
25 ῥου σωφείρ. Ἔσται οὖν σου ὁ παντοκράτωρ βοηθὸς ἀπὸ ἐχθρῶν,
26 καθαρὸν δὲ ἀποδώσει σε ὥσπερ ἀργύριον πεπυρωμένον. Εἶτα παῤ-
ῥησιασθήσῃ ἐναντίον κυρίου ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἱλαρῶς.
27 Εὐξαμένου δέ σου πρὸς αὐτὸν εἰσακούσεταί σου, δώσει δέ σοι ἀπο-
28 δοῦναι τὰς εὐχάς. Ἀποκαταστήσει δέ σοι δίαιταν δικαιοσύνης,
29 ἐπὶ δὲ ὁδοῖς σου ἔσται φέγγος. Ὅτι ἐταπείνωσας σεαυτὸν, καὶ
30 ἐρεῖς· ὑπερηφανεύσατο, καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει. Ῥύσεται
ἀθῶον, καὶ διασώθητι ἐν καθαραῖς χερσίν σου.

ΚΕΦ. ΚΓ.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει. Καὶ δὴ οἶδα ὅτι ἐκ χειρός μου ἡ CAP. XXIII. IZ
2 ἔλεγξίς ἐστιν, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ βαρεῖα γέγονεν ἐπ' ἐμῷ στε-
3 ναγμῷ. Τίς δ' ἄρα γνοίη, ὅτι εὕροιμι αὐτὸν, καὶ ἔλθοιμι εἰς
4 τέλος; Εἴποιμι δὲ ἐμαυτοῦ κρῖμα, τὸ δὲ στόμα μου ἐμπλήσαι
5 ἐλέγχων. Γνώην * δὲ ἰάματα ἅ μοι ἐρεῖ, αἰσθοίμην δὲ τίνα μοι * 2. m. γνοίην.
6 ἀπαγγελεῖ. Καὶ ἐν πολλῇ ἰσχύϊ * ἐπελεύσεταί μοι, εἶτα ἐν * 1. m. ἰσχύει.
7 ἀπειλῇ μοι οὐ χρήσεται. Ἀλήθεια γὰρ καὶ ἔλεγχος παρ' αὐτοῦ,
8 ἐξαγάγοι δὲ εἰς τέλος τὸ κρίμα μου. Εἰς γὰρ πρῶτα πορεύσο-
9 μαι, καὶ οὐκέτι εἰμὶ, τὰ δὲ ἐπ' ἐσχάτοις, τί οἶδα; Ἀριστε-
ρὰ ποιήσαντος αὐτοῦ καὶ οὐ κατέσχον, περιβαλεῖ δεξιὰ καὶ οὐκ

XXIII. ὄψομαι. Οἶδεν γὰρ ἤδη ὁδόν μου, διέκρινεν δέ με ὥσπερ τὸ χρυ- 10
σίον. Ἐξελεύσομαι δὲ ἐν ἐντάλμασιν αὐτοῦ, ὁδοὺς γὰρ αὐτοῦ 11
ἐφύλαξα καὶ οὐ μὴ ἐκκλείνω. Ἀπὸ ἐνταλμάτων αὐτοῦ, καὶ οὐ 12
μὴ παρέλθω, ἐν δὲ κόλπῳ μου ἔκρυψα ῥήματα αὐτοῦ. Εἰ δὲ 13
καὶ αὐτὸς ἔκρινεν οὕτως, τίς ἐστιν ὁ ἀντειπὼν αὐτῷ; ὃ γὰρ αὐ- *
τὸς ἠθέλησεν, καὶ ἐποίησεν. Διὰ τοῦτο ἐπ' αὐτῷ ἐσπούδακα· 15
νουθετούμενος δὲ ἐφρόντισα αὐτοῦ· ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσώπου αὐ-
τοῦ κατασπουδασθῶ· καλανοήσω, καὶ πτοηθήσομαι ἐξ αὐτοῦ. Κύ- 16
ριος δὲ ἐμαλάκυνεν τὴν καρδίαν μου· ὁ δὲ παντοκράτωρ ἐσπούδα-
σέν με. Οὐ γὰρ ᾔδειν ὅτι ἐπελεύσεταί μοι σκότος, πρὸ προσώ- 17
που δέ μου ἐκάλυψεν γνόφος.

ΚΕΦ. ΚΔ.

CAP. XXIV. Διὰ τί δὲ κύριον ἔλαθον ὧραι; Ἀσεβεῖς δὲ ὅριον ὑπερέβη- 1
σαν, ποίμνιον σὺν ποιμένι ἁρπάσαντες; Ὑποζύγιον ὀρφανῶν ἀπή- 2 3
γαγον, καὶ βοῦν χήρας ἠνεχύρασαν. Ἐξέκλειναν ἀδυνάτους ἐξ 4
ὁδοῦ δικαίας, ὁμοθυμαδὸν δὲ ἐκρύβησαν πραεῖς γῆς. Ἀπέβησαν 5
δὲ ὥσπερ ὄνοι ἐν ἀγρῷ, ὑπὲρ ἐμοῦ ἐξελθόντες τὴν ἑαυτῶν τάξιν·
ἡδύνθη αὐτῷ ἄρτος εἰς νεωτέρους. Ἀγρὸν πρὸ ὥρας οὐκ αὐτῶν 6
ὄντα ἐθέρισαν· ἀδύνατοι ἀμπελῶνας ἀσεβῶν ἀμισθὶ καὶ ἀσιτὶ εἰρ-
* 1 m. ἐργ. γάσαντο *. Γυμνοὺς πολλοὺς ἐκοίμισαν ἄνευ ἱματίων, ἀμφίασιν 7
δὲ ψυχῆς αὐτῶν ἀφείλαντο. Ἀπὸ ψεκάδων ὀρέων ὑγραίνονται, 8
παρὰ τὸ μὴ ἔχειν ἑαυτοὺς σκέπην, πέτραν περιεβάλοντο. Ἥρπα- 9
σαν ὀρφανὸν ἀπὸ μαστοῦ, ἐκπεπτωκότα δὲ ἐταπείνωσαν. Γυμ- 10
νοὺς δὲ ἐκοίμισαν ἀδίκως, πεινώντων δὲ τὸν ψωμὸν ἀφείλαντο.
Ἐν στενοῖς ἀδίκως ἐνήδρευσαν, ὁδὸν δὲ δικαίαν οὐκ ᾔδεισαν. Οἳ 11
ἐκ πόλεως καὶ οἴκων ἰδίων ἐξεβάλλοντο, ψυχὴ δὲ νηπίων ἐστένα- 12
ξεν μέγα· αὐτὸς δὲ διὰ τί τούτων ἐπισκοπὴν οὐ πεποίηται; Ἐπὶ 13
γῆς ὄντων αὐτῶν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν, ὁδὸν δὲ δικαιοσύνης οὐκ ᾔδει-
σαν, οὐδὲ ἀτραποὺς αὐτῶν ἐπορεύθησαν. Γνοὺς δὲ αὐτῶν τὰ ἔρ- 14
γα παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς σκότος, καὶ νυκτὸς ἔσται ὡς κλέπτης.

15 Καὶ ὀφθαλμὸς μοιχοῦ ἐφύλαξεν σκότος, λέγων· οὐ προσνοήσει XXIV.
16 με ὀφθαλμὸς, καὶ ἀποκρυβὴν προσώπου ἔθετο. Διώρυξεν ἐν σκό-
17 τει οἰκίας, ἡμέρας ἐσφράγισαν ἑαυτοὺς, οὐκ ἐπέγνωσαν φῶς. Ὅτι
ὁμοθυμαδὸν αὐτοῖς τὸ πρωῒ σκιὰ θανάτου, ὅτι ἐπιγνώσεται τά-
18 ραχος σκιᾶς θανάτου. Ἐλαφρός ἐστιν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος, κα-
ταραθείη ἡ μερίς αὐτῶν ἐπὶ γῆς, ἀναφανείη δὲ φυτὰ αὐτῶν ἐπὶ
19 γῆς ξηρά. Ἀγκαλίδα γὰρ ὀρφανῶν ἥρπασαν, εἶτ' ἀνεμνήσθη αὐ-
20 τοῦ ἡ ἁμαρτία. Ὥσπερ δὲ ὁμίχλη δρόσου ἀφανὴς ἐγένετο· ἀποδο-
θείη δὲ αὐτῷ ἃ ἔπραξεν, συντριβείη δὲ πᾶς ἄδικος ἴσα ξύλῳ ἀνιά-
21 22 τῳ. Στεῖραν δὲ οὐκ εὖ ἐποίησεν, καὶ ἀγύναιον οὐκ ἠλέησεν. Θυμῷ
δὲ κατέστρεψεν ἀδυνάτους· ἀναστὰς τοιγαροῦν οὐ μὴ πιστεύσῃ κα-
23 τὰ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς. Μαλακισθεὶς μὴ ἐλπιζέτω ὑγιασθῆναι, ἀλ-
24 λὰ πεσεῖται νόσῳ. Πολλοὺς γὰρ ἐκάκωσεν τὸ ὕψωμα αὐτοῦ,
ἐμαράνθη δὲ ὥσπερ μολόχη ἐν καύματι, ἢ ὥσπερ στάχυς ἀπὸ
25 καλάμης αὐτόματος ἀποπεσών. Εἰ δὲ μὴ, τίς ἐστιν ὁ φάμενος
ψευδῆ με λέγειν, καὶ θήσει εἰς οὐδὲν τὰ ῥήματά μου;

ΚΕΦ. ΚΕ.

1 2 Ὑπολαβὼν δὲ Βαλδὰδ ὁ σαυχίτης λέγει. Τί γὰρ προοίμιον ἢ CAP. XXV. ΙΗ
3 φόβος * παρ' αὐτοῦ ὁ ποιῶν τὴν σύμπασαν ἐν ὑψίστῳ; Μὴ γάρ
τις ὑπολάβοι ὅτι ἐστιν παρέλκυσις πειραταῖς, ἐπὶ τίνας δὲ οὐκ
4 ἐπελεύσεται ἔνεδρα παρ' αὐτοῦ; Πῶς γὰρ ἔσται δίκαιος βρο-
τὸς ἔναντι κυρίου; ἢ τίς ἂν ἀποκαθαρίσαι αὐτὸν γεννητὸς γυναι-
5 κός; Εἰ σελήνη συντάσσει καὶ οὐκ ἐπιφαύσκει, ἄστρα δὲ οὐ κα-
6 θαρὰ ἐναντίον αὐτοῦ. Ἔα δὲ, ἄνθρωπος σαπρία καὶ υἱὸς ἀν-
θρώπου σκώληξ.

* 1. m. interseritur ὁ, tum deletur.

ΚΕΦ. Κϛ.

1 2 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει. Τίνι πρόσκεισαι, ἢ τίνι μέλλεις CAP. XXVI. ΙΘ
βοηθεῖν; πότερον οὐχ ᾧ πολλὴ ἰσχὺς, καὶ ᾧ βραχίων κραται-

XXVI. ός ἐστιν; Τίνι συμβεβούλευσαι; οὐχ ᾧ πᾶσα σοφία; τίνι ἐπα- 3
κολουθήσεις; οὐχ ᾧ μεγίστη δύναμις; Τίνι ἀνήγγειλας ῥήμα- 4
τα; πνοὴ δὲ τίνος ἐστὶν ἡ ἐξελθοῦσα ἐκ σοῦ; Μὴ γίγαντες μαιω- 5
θήσονται ὑποκάτωθεν ὕδατος καὶ τῶν γειτόνων αὐτοῦ; Γυμνὸς 6
ὁ ᾅδης ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν περιβόλαιον τῇ ἀπωλείᾳ.
Ἐκτείνων βορέαν ἐπ' οὐδὲν, κρεμάζων γῆν ἐπὶ οὐδενός. Δεσμεύων 7 8
ὕδωρ ἐν νεφέλαις αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐῤῥάγη νέφος ὑποκάτω αὐτοῦ.
Ὁ κρατῶν πρόσωπον θρόνου, ἐκπετάζων ἐπ' αὐτὸν νέφος αὐτοῦ. 9
Πρόσταγμα ἐγύρωσεν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος, μέχρι συντελείας 10
φωτὸς μετὰ σκότους. Στῦλοι οὐρανοῦ ἐπετάσθησαν, καὶ ἐξέ- 11
στησαν ἀπὸ τῆς ἐπιτιμήσεως αὐτοῦ. Ἰσχύϊ * κατέπαυσεν τὴν θά- 12
λασσαν, ἐπιστήμῃ δὲ ἔστρωται τὸ κῆτος. Κλεῖθρα δὲ οὐρανοῦ 13
δεδοίκασιν αὐτόν· προστάγματι δὲ ἐθανάτωσεν δράκοντα ἀποστά-
την. Ἰδοὺ ταῦτα μέρη ὁδοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ ἰκμάδα λόγου ἀκου- 14
σόμεθα ἐν αὐτῷ· σθένος δὲ βροντῆς αὐτοῦ τίς οἶδεν ὁπότε ποιήσει;

* l. m. ἰσχύι. Sic deinceps.

ΚΕΦ. ΚΖ.

CAP. XXVII. Ἔτι δὲ προσθεὶς Ἰὼβ εἶπεν τῷ προοιμίῳ· Ζῇ ὁ θεὸς, ὃς οὕ- 1 2
τω με κέκρικεν, καὶ ὁ παντοκράτωρ ὁ πικράνας μου τὴν ψυχήν.
Εἰ μὴν ἔτι τῆς πνοῆς μου ἐνούσης, πνεῦμα δὲ θεῖον τὸ περιόν 3
μοι ἐν ῥινί *. Μὴ λαλήσειν τὰ χείλη μου ἄνομα, οὐδὲ ἡ ψυ- 4
χή μου μελετήσει ἄδικα. Μή μοι εἴη δικαίους ὑμᾶς ἀποφῆναι 5
ἕως ἂν ἀποθάνω, οὐ γὰρ ἀπαλλάξω μου τὴν ἀκακίαν. Δικαιο- 6
σύνῃ δὲ προσέχων οὐ μὴ προῶμαι, οὐ γάρ σύνοιδα ἐμαυτῷ ἄτο-
πα πράξας. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ εἴησαν οἱ ἐχθροί μου, ὥσπερ ἡ 7
καταστροφὴ τῶν ἀσεβῶν, καὶ οἱ ἐπ' ἐμὲ ἐπανιστάμενοι, ὥσπερ
ἡ ἀπώλεια τῶν παρανόμων. Καὶ τίς γάρ ἐστιν ἐλπὶς ἀσεβεῖ, 8
ὅτι ἐπέχει; πεποιθὼς ἐπὶ κύριον ἆρα σωθήσεται; Ἢ τὴν δέησιν 9
αὐτοῦ εἰσακούσεται ὁ θεός; Ἢ ἐπελθούσης αὐτῷ ἀνάγκης, μὴ 10
ἔχει τινὰ παῤῥησίαν ἔναντι αὐτοῦ; ἢ ὡς ἐπικαλεσαμένου αὐτοῦ
εἰσακούσεται αὐτοῦ; Ἀλλὰ δὴ ἀναγγελῶ ὑμῖν τί ἐστιν ἐν χει- 11

* l. m. ῥινί.

12 ρὶ κυρίου· ἅ ἐστιν παρὰ παντοκράτορι, οὐ ψεύσομαι. Ἰδοῦ πάν- XXVII.
13 τες οἴδατε, ὅτι κενὰ κενοῖς ἐπιβάλλετε. Αὕτη ἡ μερὶς ἀνθρώ-
που ἀσεβοῦς παρὰ κυρίου, κτῆμα δὲ δυναστῶν ἐλεύσεται παρὰ
14 παντοκράτορος ἐπ᾽ αὐτούς. Ἐὰν δὲ πολλοὶ γένωνται οἱ υἱοὶ
αὐτῶν, εἰς σφαγὴν ἔσονται· ἐὰν δὲ καὶ ἀνδρωθῶσιν, προσαιτήσου-
15 σιν. "Οἱ δὲ περιόντες αὐτοῦ ἐν θανάτῳ τελευτήσουσιν *" χήρας * Haec supplentur in marg.
16 δὲ αὐτῶν οὐθεὶς ἐλεήσει. Ἐὰν συναγάγῃ ὥσπερ γῆν ἀργύριον, ἴσα
17 δὲ πηλῷ ἑτοιμάσῃ χρυσίον, ταῦτα πάντα δίκαιοι περιποιήσον-
18 ται, τὰ δὲ χρήματα αὐτοῦ ἀληθινοὶ καθέξουσιν. Ἀπέβη δὲ ὁ οἶ-
19 κος αὐτοῦ ὥσπερ σῆτες, καὶ ὥσπερ ἀράχνη. Πλούσιος κοιμη-
θεὶς * καὶ οὐ προσθήσει, ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ διήνοιξεν, καὶ οὐκ * Ita cod.
20 ἔστιν. Συνήντησαν αὐτῷ ὥσπερ ὕδωρ αἱ ὀδύναι, νυκτὶ δὲ ὑφεί-
21 λατο αὐτὸν γνόφος. Ἀναλήμψεται δὲ αὐτὸν καύσων καὶ ἀπελεύ-
22 σεται, καὶ λικμήσει αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ. Καὶ ἐπιρείψει
23 αὐτὸν καὶ οὐ φείσεται, ἐκ χειρὸς αὐτοῦ φυγῇ * φεύξεται. Κρο- * Cod. φυγῆ.
τήσει ἐπ᾽ αὐτοὺς χεῖρας αὐτῶν, καὶ συριεῖ αὐτὸν ἐκ τοῦ τό-
που αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΚΗ.

1 Ἔστιν γὰρ ἀργυρίῳ τόπος ὅθεν γείνεται, τόπος δὲ χρυσίου CAP. XXVIII.
2 ὅθεν διηθεῖται. Σίδηρος μὲν γὰρ ἐκ γῆς γίνεται *, χαλκὸς δὲ * Ita cod. modo γι, modo γι.
3 ἴσα λίθῳ λατομεῖται. Τάξιν ἔθετο σκότει, καὶ πᾶν πέρας αὐ-
4 τὸς ἐξακριβάζεται, λίθος σκοτίας καὶ σκιὰ θανάτου. Διακο-
πὴ χειμάρρου ἀπὸ κονίας, οἱ δὲ ἐπιλανθανόμενοι ὁδὸν δικαίαν
5 ἠσθένησαν ἐκ βροτῶν. Γῆ ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται ἄρτος, ὑπο-
6 κάτω αὐτῆς ἐστράφη ὡσεὶ πῦρ. Τόπος σαπφείρου οἱ λίθοι αὐ-
7 τῆς, καὶ χῶμα χρυσίον αὐτῷ. Τρίβος οὐκ ἔγνω αὐτὴν πετει-
8 νὸν, καὶ οὐ παρέβλεψεν αὐτὴν ὀφθαλμὸς γυπός. Καὶ οὐκ ἐπά-
9 τησαν αὐτὸν υἱοὶ ἀλαζόνων, οὐ παρῆλθεν ἐπ᾽ αὐτῆς λέων. Ἐν
ἀκροτόμῳ ἐξέτεινεν χεῖρα αὐτοῦ, κατέστρεψεν δὲ ἐκ ῥιζῶν ὄρη.
10 Δίνας δὲ ποταμῶν ἔρρηξεν, πᾶν δὲ ἔντιμον ἶδέν * μου ὁ ὀφθαλ- * 2. m. εἶδεν.

XXVIII. μός. Βάθη δὲ ποταμῶν ἀνεκάλυψεν, ἔδειξεν δὲ ἑαυτοῦ δύναμιν 11
εἰς φῶς. Ἡ δὲ σοφία πόθεν εὑρέθη; ποῖος δὲ τόπος ἐστὶν τῆς 12
ἐπιστήμης; Οὐκ οἶδεν βροτὸς ὁδὸν αὐτῆς, οὐδὲ μὴν εὑρέθη ἐν ἀν- 13
θρώποις. Ἄβυσσος εἶπεν· οὐκ ἔνεστιν ἐν ἐμοί· καὶ ἡ θάλασσα 14
εἶπεν, οὐκ ἔνεστιν μετ' ἐμοῦ. Οὐ δώσει συνκλεισμὸν ἀντ' αὐτῆς, 15
καὶ οὐ σταθήσεται * ἀργύριον ἀντάλλαγμα αὐτῆς. Καὶ οὐ συν- 16
βασταχθήσεται χρυσίῳ Σωφείρ, ἐν ὄνυχι τιμίῳ καὶ σαπφείρῳ.
Οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ χρυσίον καὶ ὕαλος καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐ- 17
τῆς σκεύη χρυσᾶ. Μετέωρα καὶ γαβεὶς οὐ μνησθήσεται, καὶ ἕλ- 18
κυσον σοφίαν ὑπὲρ τὰ ἐσώτατα. Οὐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ τοπάζιον 19
Αἰθιοπίας, χρυσίῳ καθαρῷ οὐ συνβασταχθήσεται. Ἡ δὲ σο- 20
φία πόθεν εὑρέθη; ποῖος δὲ τόπος ἐστὶν τῆς συνέσεως; Λέληθεν 21
πάντα ἄνθρωπον, καὶ ἀπὸ πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ ἐκρύβη. Ἡ ἀπώ- 22
λεια καὶ ὁ θάνατος εἶπαν, ἀκηκόαμεν δὲ αὐτῆς τὸ κλέος. Ὁ 23
θεὸς εὖ συνέστησεν αὐτῆς τὴν ὁδὸν, αὐτὸς δὲ οἶδεν τὸν τόπον αὐ-
τῆς. Αὐτὸς γὰρ τὴν ὑπ' οὐρανὸν πᾶσαν ἐφορᾷ, εἰδὼς τὰ ἐν τῇ 24
γῇ πάντα ἃ * ἐποίησεν. Ἀνέμων σταθμὸν, ὕδατος μέτρα, ὅτε 25
ἐποίησεν. Οὕτως ἰδὼν ἠρίθμησεν καὶ ὁδὸν ἐν τινάγματι φωνάς. 26
Τότε εἶδεν αὐτὴν, καὶ ἐξηγήσατο αὐτῇ, ἑτοιμάσας ἐξιχνίασεν. 27
Εἶπεν δὲ ἀνθρώπῳ· ἰδοὺ ἡ θεοσέβεια ἐστιν σοφία, τὸ δὲ ἀπέ- 28
χεσθαι ἀπὸ κακῶν ἐστιν ἐπιστήμη.

* Heic 1. m. inseritur αὐτῇ, tum expungitur.

* ἃ deest in cod.

ΚΕΦ. ΚΘ.

CAP. XXIX. K. Ἔτι δὲ προσθεὶς Ἰὼβ εἶπεν τῷ προοιμίῳ. Τίς ἄν με θείη κα- 1 2
τὰ μῆνα ἔμπροσθεν ἡμερῶν, ὧν με ὁ θεὸς ἐφύλαξεν; Ὡς ὅτε 3
ηὔγει ὁ λύχνος αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς μου, ὅτε τῷ φωτὶ αὐτοῦ
ἐπορευόμην ἐν σκότει. Ὅτε ἤμην ἐπιβρίθων ὁδοὺς, ὅτε ὁ θεὸς ἐπι- 4
σκοπὴν ἐποιεῖτο τοῦ οἴκου μου. Ὅτε ἤμην ὑλώδης λίαν *, κύκλῳ 5
δέ μου οἱ παῖδες. Ὅτε ἐχέοντο αἱ ὁδοί μου βουτύρῳ, τὰ δὲ ὄρη 6
μου ἐχέοντο γάλακτι. Ὅτε ἐξεπορευόμην ὄρθριος ἐν πόλει, ἐν δὲ 7
πλατείαις ἐτίθετό μου ὁ δίφρος. Ἰδόντες με νεανίσκοι ἐκρύβη- 8

* 1. m. λείαν.

9 σαν, πρεσβῦται δὲ πάντες ἔστησαν. Ἁδροὶ δὲ ἐπαύσαντο λα- XXIX.
10 λοῦντες, δάκτυλον ἐπιθέντες ἐπὶ στόματι. Οἱ δὲ ἀκούσαντες
ἐμακάρισάν με, καὶ γλῶσσα αὐτῶν τῷ λάρυγγι αὐτῶν ἐκολλή-
11 θη. Ὅτι οὖς ἤκουσεν καὶ ἐμακάρισέν με, ὀφθαλμὸς δὲ ἰδών με
12 ἐξέκλεινεν. Διέσωσα γὰρ πτωχὸν ἐκ χειρὸς δυνάστου, καὶ ὀρφα-
13 νῷ ᾧ οὐκ ἦν βοηθὸς ἐβοήθησα. Εὐλογία ἀπολλυμένου ἐπ᾽ ἐμὲ
14 ἔλθοι, στόμα δὲ χήρας με εὐλόγησεν. Δικαιοσύνην δὲ ἐνδεδύκειν,
15 ἠμφιασάμην δὲ κρίμα ἴσα διπλοΐδι. Ὀφθαλμὸς ἤμην τυφλῶν,
16 πούς δὲ χωλῶν. Ἐγὼ ἤμην πατὴρ ἀδυνάτων, δίκην δὲ ἣν οὐκ
17 ᾔδειν ἐξιχνίασα. Συνέτριψα δὲ μύλας ἀδίκων, ἐκ μέσου τῶν
18 ὀδόντων αὐτῶν ἅρπαγμα ἐξήρπασα. Εἶπα δὲ, ἡ ἡλικία μου γη-
19 ράσει ὥσπερ στέλεχος φοίνικος, πολὺν χρόνον βιώσω. Ἡ ῥίζα
διήνοικται ἐπὶ ὕδατος, καὶ δρόσος αὐλισθήσεται ἐν τῷ θερισμῷ
20 μου. Ἡ δόξα μου κενὴ μετ᾽ ἐμοῦ, καὶ τὸ τόξον μου ἐν χειρὶ
21 αὐτοῦ πορεύεται. Ἐμοῦ ἀκούσαντες προσέσχον, ἐσιώπησαν δὲ
22 ἐπὶ τῇ ἐμῇ βουλῇ. Ἐπὶ τῷ ἐμῷ ῥήματι οὐ προσέθεντο, περι-
23 χαρεῖς δὲ ἐγείνοντο ὁπόταν αὐτοῖς ἐλάλουν. Ὥσπερ γῆ διψῶσα
24 προσδεχομένη τὸν ὑετὸν, οὕτως οὗτοι τὴν ἐμὴν λαλιάν. Ἐὰν γε-
λάσω πρὸς αὐτοὺς, οὐ μὴ πιστεύσωσιν, καὶ φῶς τοῦ προσώπου
25 μου οὐκ ἀπέπιπτεν. Ἐξελεξάμην ὁδὸν αὐτῶν, καὶ ἐκάθισα ἄρ-
χων, καὶ κατεσκήνουν ὡσεὶ βασιλεὺς ἐν μονοζώνοις, ὃν τρόπον
παθεινοὺς παρακαλῶν *.

* 2. m. παρεκάλουν

ΚΕΦ. Λ.

1 Νυνὶ δὲ κατεγέλασάν μου ἐλάχιστοι, νῦν νουθετοῦσίν με ἐν μέ- CAP. XXX.
ρει· ὧν ἐξουδένουν τοὺς πατέρας αὐτῶν, οὓς οὐχ ἡγησάμην ἀξί-
2 ους κυνῶν τῶν ἐμῶν νομάδων. Καί γε ἰσχὺς χειρῶν αὐτῶν ἵνα
3 τί μοι; ἐπ᾽ αὐτοὺς ἀπώλετο συντέλεια. Ἐν ἐνδείᾳ καὶ λιμῷ *
ἄγονος, οἱ φεύγοντες ἄνυδρον ἐχθὲς συνοχὴν καὶ ταλαιπωρίαν.
4 Οἱ περικυκλοῦντες ἅλιμα ἐπὶ ἤχοῦντι, οἵτινες ἅλιμα ἦν αὐτῶν
5 τὰ σῖτα. Ἄτιμοι δὲ καὶ πεφαυλισμένοι, ἐνδεεῖς παντὸς ἀγαθοῦ,

* 1 m. λιμῷ

XXX. "οἳ καὶ ῥίζας ξύλων ἐμασῶντο ὑπὸ λιμοῦ μεγάλου*„. Ἐπανέστη- 6
* Haec supplentur in marg. σάν μοι κλέπται, ὧν οἱ οἶκοι αὐτῶν ἦσαν τρῶγλαι πετρῶν. Ἀνὰ 7
μέσον εὐήχων βοήσονται, οἳ ὑπὸ φρύγανα ἄγρια διητῶντο. Ἀ- 8
φρόνων υἱοὶ καὶ ἀτίμων ὄνομα καὶ κλέος ἐσβεσμένον ἀπὸ γῆς.
Νυνὶ δὲ κιθάρα ἐγώ εἰμι αὐτῶν, καὶ ἐμὲ θρύλημα ἔχουσιν. 9
Ἐβδελύξαντο δέ με ἀποστάντες μακρὰν, ἀπὸ δὲ προσώπου μου 10
οὐκ ἐφείσαντο πτύελον. Ἀνοίξας γὰρ φαρέτραν αὐτοῦ ἐκάκω- 11
* 2. m. λαε. σέν με, καὶ χαλινὸν τοῦ προσώπου μου ἐξαπέστειλεν *. Ἐπὶ 12
δεξιῶν βλαστοῦ ἐπανέστησαν, πόδα αὐτῶν ἐξέτειναν, καὶ ὡδο-
ποίησαν ἐπ' ἐμὲ τρίβους ἀπωλείας αὐτῶν. Ἐξετρίβησαν τρί- 13
βοι μου, ἐξέδυσαν γάρ μου τὴν στολήν. Βέλεσιν αὐτοῦ κατη- 14
κόντισέν με· κέχρηται δέ μοι ὡς βούλεται, ἐν ὀδύναις πέφυρμαι.
Ἐπιστρέφονταί μου αἱ ὀδύναι, ᾤχετό μου ἡ ἐλπὶς ὥσπερ πνεῦ- 15
μα, καὶ ὥσπερ νέφος ἡ σωτηρία μου.

Καὶ νῦν ἐπ' ἐμὲ ἐκχυθήσεται ἡ ψυχή μου, ἔχουσιν δέ με ἡμέ- 16
ραι ὀδυνῶν. Νυκτὶ δέ μου τὰ ὀστᾶ συγκέχυται, τὰ δὲ νεῦρά μου 17
διαλέλυται. Ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελάβετό μου τῆς στολῆς, ὥσπερ 18
τὸ περιστόμιον τοῦ χιτῶνός μου περιέσχεν με. Ἥγησαι δέ με ἴσα 19
πηλῷ, ἐν γῇ καὶ σποδῷ μου ἡ μερίς. Κέκραγα δὲ πρὸς σὲ καὶ 20
οὐκ ἀκούεις μου, ἔστησαν δὲ καὶ κατενόησάν με. Ἐπέβησαν δέ μοι 21
ἀνελεημόνως, χειρὶ κραταιᾷ με ἐμαστείγωσας. Ἔταξας δέ με ἐν 22
ὀδύναις, καὶ ἀπέῤῥιψάς με ἀπὸ σωτηρίας. Οἶδα γὰρ ὅτι θάνατός 23
με ἐκτρίψει, οἰκία γὰρ παντὶ θνητῷ γῆ. Εἰ γὰρ ὄφελον δυναίμην 24
ἐμαυτὸν χειρώσασθαι, ἢ δεηθείς γε ἑτέρου, καὶ ποιήσει μοι τοῦτο.
Ἐγὼ δὲ ἐπὶ παντὶ ἀδυνάτῳ ἔκλαυσα, ἐστέναξα δὲ ἰδὼν ἄνδρα ἐν 25
ἀνάγκαις. Ἐγὼ δὲ ἐπέχων ἀγαθοῖς, ἰδοὺ συνήντησάν μοι μᾶλ- 26
λον ἡμέραι κακῶν. Ἡ κοιλία μου ἐξέζεσεν καὶ οὐ σιωπήσεται, 27
προέφθασάν με ἡμέραι πτωχείας. Στένων πεπόρευμαι ἄνευ φι- 28
μοῦ, ἕστηκα δὲ ἐν ἐκκλησίᾳ κεκραγώς. Ἀδελφὸς γέγονα σει- 29
* 1. m. σ. ρήνων*, ἑταῖρος δὲ στρουθῶν. Τὸ δὲ δέρμα μου ἐσκότωται με- 30
γάλως, τὰ δὲ ὀστᾶ μου ἀπὸ καύματος. Ἀπέβη δὲ εἰς πάθος 31
μου ἡ κιθάρα, ὁ δὲ ψαλμός μου εἰς κλαυθμὸν ἐμοί.

ΚΕΦ. ΛΑ.

1 Διαθήκην ἐθέμην τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, καὶ οὐ συνήσω ἐϖὶ CAP. XXXI.
2 παρθένον. Καὶ ἔτι ἐμέρισεν ὁ θεὸς ἄνωθεν, καὶ κληρονομία ἱκα-
3 νοῦ ἐξ ὑψίστων. Οὐαὶ ἀϖώλεια τῷ ἀδίκῳ καὶ ἀϖαλλοτρίωσις
4 τοῖς ϖοιοῦσιν ἀνομίαν. Οὐχὶ αὐτὸς ὄψεται ὁδόν μου καὶ ϖάν-
5 τα τὰ διαβήματά μου ἐξαριθμήσεται; Εἰ δὲ ἤμην ϖεπορευμέ-
νος μετὰ γελοιαστῶν, εἰ δὲ καὶ ἐσπούδασεν ὁ ϖούς μου εἰς δό-
6 λον. Ἔσταμαι γὰρ ἐν ζυγῷ δικαίῳ, οἶδεν δὲ ὁ κύριος τὴν ἀκα-
7 κίαν μου. Εἰ ἐξέκλεινεν ὁ πούς μου ἐκ τῆς ὁδοῦ, εἰ δὲ καὶ τῷ
ὀφθαλμῷ ἐϖηκολούθησεν ἡ καρδία μου, εἰ δὲ καὶ ταῖς χερσίν
8 μου ἡψάμην δώρων. Σπείραιμι ἄρα καὶ ἄλλοι φάγοισαν, ἄρι-
9 ζος δὲ γενοίμην ἐϖὶ γῆς. Εἰ ἐξηκολούθησεν ἡ καρδία μου γυ-
ναικὶ ἀνδρὸς ἑτέρου, εἰ καὶ ἐνκάθετος ἐγενόμην ἐπὶ θύραις αὐ-
10 τῆς. Ἀρέσαι ἄρα καὶ ἡ γυνή μου ἑτέρῳ, τὰ δὲ νήϖιά μου τα-
11 πεινωθείη. Θυμὸς γὰρ ὀργῆς ἀκατάσχετος, τὸ μιᾶναι ἀνδρὸς γυ-
12 ναῖκα. Πῦρ γάρ ἐστιν καιόμενον ἐπὶ πάντων τῶν μερῶν, οὗ δ'
ἂν ἐπέλθῃ ἐκ ῥιζῶν ἀπώλεσεν.
13 Εἰ δὲ καὶ ἐφαύλισα κρίμα θεράποντός μου ἢ θεραπαίνης,
14 κρινομένων αὐτῶν πρός με. Τί γὰρ ποιήσω ἐὰν ἔτασίν μου ποιῆ-
ται ὁ κύριος; ἐὰν δὲ καὶ ἐπισκοπὴν, τίνα ἀπόκρισιν ποιήσομαι;
15 Πότερον οὐχ ὡς καὶ ἐγὼ ἐγενόμην ἐν γαστρὶ, καὶ ἐκεῖνοι γεγόνα-
16 σιν; γεγόναμεν δὲ ἐν τῇ αὐτῇ κοιλίᾳ. Ἀδύνατοι δὲ χρείαν ἥν πο-
τε εἶχον οὐκ ἀϖέτυχον, χήρας δὲ τὸν ὀφθαλμὸν οὐκ ἐξέτηξα.
17 Εἰ δὲ καὶ τὸν ψωμόν μου ἔφαγον μόνος καὶ οὐχὶ ὀρφανῷ μετέδω-
18 κα. Ὅτι ἐκ νεότητός μου ἐξέτρεφον ὡς πατὴρ, καὶ ἐκ γαστρὸς
19 μητρός μου ὡδήγησα. Εἰ δὲ καὶ ὑπερεῖδον γυμνὸν ἀπολλύμενον,
20 καὶ οὐκ ἠμφίασα αὐτὸν. Ἀδύνατοι δὲ εἰ μὴ εὐλόγησάν με, ἀπὸ
21 δὲ κουρᾶς ἀμνῶν μου ἐθερμάνθησαν οἱ ὦμοι αὐτῶν. Εἰ ἐπῆρα ὀρ-
22 φανῷ χεῖρα, πεποιθὼς ὅτι πολλή μοι βοήθεια περίεστιν. Ἀπο-
σταίη ἄρα ὁ ὦμός μου ἀπὸ τῆς κλειδὸς, ὁ δὲ βραχίων μου ἀπὸ

XXXI. τοῦ ἀγκῶνος συντριβείη. Φόβος γὰρ κυρίου συνέσχεν με, καὶ ἀπὸ 23
τοῦ λήμματος αὐτοῦ οὐχ ὑποίσω. Εἰ ἔταξα χρυσίον εἰς χοῦν μου, 24
εἰ δὲ καὶ λίθῳ πολυτελεῖ ἐπεποίθησα. Εἰ δὲ καὶ εὐφράνθην πολ- 25
λοῦ ϖλούτου μοι γενομένου, εἰ δὲ καὶ ἐϖ' ἀναριθμήτοις ἐθέ-
μην χεῖρά μου. Ἦ οὐχ ὁρῶμεν ἥλιον τὸν ἐπιφαύσκοντα ἐκλεί- 26
* 2. m. φθι. ποντα, σελήνην δὲ φθείνουσαν *; οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς ἐστιν. Καὶ 27
εἰ ἠπατήθη λάθρα ἡ καρδία μου, εἰ δὲ χεῖρά μου ἐπιθεὶς ἐϖὶ
στόματί μου ἐφίλησα. Καὶ τοῦτό μοι ἄρα ἀνομία ἡ μεγίστη 28
λογισθείη, ὅτι ἐψευσάμην ἐναντίον κυρίου τοῦ ὑψίστου.

Εἰ δὲ καὶ ἐπιχαρὴς ἐγενόμην πτώματι ἐχθρῶν μου· καὶ εἶπεν 29
ἡ καρδία μου, εὖγε. Ἀκούσαι ἄρα τὸ οὖς μου τὴν κατάραν μου, 30
θρυληθείην δὲ ἄρα ὑπὸ λαοῦ μου κακούμενος. Εἰ δὲ καὶ πολλά- 31
κις εἶπον αἱ θεράπαιναί μου, τίς ἂν δῴη ἡμῖν τῶν σαρκῶν αὐ-
* 2. m. λείαν. τοῦ πλησθῆναι; λίαν * μου χρηστοῦ ὄντος. Ἔξω δὲ οὐκ ηὐλίζε- 32
το ξένος, ἡ δὲ θύρα μου ϖαντὶ ἐλθόντι ἀνέῳκτο. Εἰ δὲ καὶ 33
ἁμαρτὼν ἀκουσίως ἔκρυψα τὴν ἁμαρτίαν μου. Οὐ γὰρ διετρά- 34
πην ϖολυοχλίαν πλήθους, τοῦ μὴ ἐξαγορεῦσαι ἐνώπιον αὐτῶν·
εἰ δὲ καὶ εἴασα ἀδύνατον ἐξελθεῖν θύραν μου κόλπῳ κενῷ. Τίς 35
δῴη ἀκούοντά μου; χεῖρα δὲ κυρίου εἰ μὴ ἐδεδοίκειν, συγγρα-
φὴν δὲ ἣν εἶχον κατά τινος. Ἐπ' ὤμοις ἂν περιθέμενος στέφα- 36
νον ἀνεγίνωσκον. Καὶ εἰ μὴ ῥήξας αὐτὴν ἀπέδωκα, οὐθὲν λαβὼν 37
ϖαρὰ χρεωφειλέτου. Εἰ ἐπ' ἐμοί ποτε ἡ γῆ ἐστέναξεν, εἰ δὲ 38
καὶ οἱ αὔλακες αὐτῆς ἔκλαυσαν ὁμοθυμαδόν. Εἰ δὲ καὶ τὴν ἰσ- 39
χὺν αὐτῆς ἔφαγον μόνος ἄνευ τιμῆς, εἰ δὲ καὶ ψυχὴν κυρίου τῆς
γῆς ἐκλαβὼν ἐλύπησα. Ἀντὶ πυροῦ ἄρα ἐξέλθοι μοι κνίδη, ἀν- 40
τὶ δὲ κριθῆς βάτος.

ΚΕΦ. ΛΒ.

CAP. XXXII. Καὶ ἐπαύσατο Ἰὼβ ῥήμασιν· ἡσύχασαν δὲ καὶ οἱ τρεῖς φίλοι 1
αὐτοῦ ἔτι ἀντειϖεῖν Ἰὼβ, ἦν γὰρ Ἰὼβ δίκαιος ἐναντίον αὐτῶν.
ΚΑ Ὠργίσθη δὲ Ἐλιοὺς ὁ τοῦ Βαραχιὴλ ὁ βουζείτης ἐκ τῆς συγγε- 2

νείας Ῥὰμ, τῆς Αὐσείτιδος * χώρας· ὠργίσθη δὲ τῷ Ἰὼβ σφόδρα, XXXII. * Ita heic cod. cum ιι.
3 διότι ἀπέφηνεν ἑαυτὸν δίκαιον ἐναντίον κυρίου. Καὶ κατὰ τῶν
τριῶν δὲ φίλων ὠργίσθη σφόδρα, διότι οὐκ ἠδυνήθησαν ἀποκρι-
4 θῆναι ἀντίθετα Ἰὼβ, καὶ ἔθεντο αὐτὸν εἶναι ἀσεβῆ. Ἐλιοὺς δὲ
ὑπέμεινεν δοῦναι ἀπόκρισιν Ἰὼβ, ὅτι πρεσβύτεροι αὐτοῦ εἰσὶν ἡμέ-
5 ραις. Καὶ εἶδεν Ἐλιοὺς, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀπόκρισις ἐν στόματι τῶν
6 τριῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐθυμώθη ὀργὴ αὐτοῦ. Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιοὺς
7 ὁ τοῦ Βαραχιὴλ ὁ βουζείτης εἶπεν. Νεώτερος μέν εἰμι τῷ χρό-
νῳ, ὑμεῖς δὲ ἐστὲ πρεσβύτεροι, διὸ ἡσύχασα φοβηθεὶς τοῦ ὑμῖν
8 ἀναγγεῖλαι τὴν ἐμαυτοῦ ἐπιστήμην. Εἶπα δὲ, ὅτι οὐχ ὁ χρόνος
9 ἐστὶν ὁ λαλῶν, ἐν πολλοῖς δὲ ἔτεσιν οὐκ οἴδασιν σοφίαν. Ἀλλὰ
πνεῦμα ἐστὶν ἐν βροτοῖς· πνοὴ δὲ παντοκράτορος ἐστὶν ἡ διδάσκου-
10 σα. Οὐχ οἱ πολυχρόνιοί εἰσιν σοφοὶ, οὐδ' οἱ γέροντες οἴδασιν
11 κρίμα. Διὸ εἶπα, ἀκούσατέ μου, καὶ ἀναγγελῶ ὑμῖν ἃ οἶδα·
ἐνωτίζεσθέ μου τὰ ῥήματα· " ἐρῶ γὰρ * „ ὑμῶν ἀκουόντων ἄχρις * Haec desunt in cod.
12 οὗ ἐτάσητε λόγους. Καὶ μέχρι ὑμῶν συνήσω, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν τῷ
13 Ἰὼβ ἐλέγχων ἀνταποκρινόμενος ῥήματα αὐτοῦ ἐξ ὑμῶν. Ἵνα μὴ
14 εἴπητε, εὕρομεν σοφίαν κυρίῳ προσθέμενοι. Ἀνθρώπῳ δὲ ἐπετρέ-
15 ψατε λαλῆσαι τοιαῦτα ῥήματα. Ἐπτοήθησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν
16 ἔτι, ἐπαλαίωσαν ἐξ αὐτῶν λόγους. Ὑπέμεινα, οὐ γὰρ ἐλάλησα,
17 ὅτι ἔστησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν. Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιοὺς λέγει.
18 Πάλιν λαλήσω· πλήρης γάρ εἰμι ῥημάτων, ὀλέκει γάρ με τὸ πνεῦ- ΚΒ
19 μα τῆς γαστρός. Ἡ δὲ γαστήρ μου ὥσπερ ἀσκὸς γλεύκους ζέων
20 δεδεμένος, ἢ ὥσπερ φυσητὴρ χαλκέως ἐρρηγώς. Λαλήσω, ἵνα
21 ἀναπαύσωμαι ἀνοίξας τὰ χείλη. Ἄνθρωπον γὰρ οὐ μὴ αἰσχυν-
22 θῶ, ἀλλὰ μὴν οὐδὲ βροτὸν οὐ μὴ ἐντραπῶ. Οὐ γὰρ ἐπίσταμαι
θαυμάσαι πρόσωπα· εἰ δὲ μὴ, καὶ ἐμὲ σῆτες ἔδονται.

ΚΕΦ. ΛΓ.

1 Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ ἄκουσον Ἰὼβ τὰ ῥήματά μου, καὶ λαλιὰν CAP. XXXIII.
2 ἐνωτίζου μου. Ἰδοὺ γὰρ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλάλησεν ἡ

XXXIII. γλῶσσά μου. Καθαρά μου ἡ καρδία ῥήμασιν, σύνεσις δὲ χει- 3
λέων μου καθαρὰ νοήσει. Πνεῦμα θεῖον τὸ ποιῆσάν με, πνοὴ δὲ 4
παντοκράτορος ἡ διδάσκουσά με. Ἐὰν δύνῃ, δός μοι ἀπόκρισιν 5
πρὸς ταῦτα, ὑπόμεινον, στῆθι κατ' ἐμὲ, καὶ ἐγὼ κατὰ σέ. Ἐκ 6
πηλοῦ διήρτισαι σὺ ὡς καὶ ἐγὼ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ διηρτίσμεθα. Οὐχ 7
ὁ φόβος μου σὲ στροβήσει, οὐδὲ ἡ χείρ μου βαρεῖα ἔσται ἐπὶ
σοί. Πλὴν εἶπας ἐν ὠσίν μου· φωνὴν ῥημάτων ἀκήκοα. Διότι λέ- 8
γεις, καθαρός εἰμι οὐχ ἁμαρτῶν, ἄμεμπτός εἰμι, οὐ γὰρ ἠνό- 9
μησα. Μέμψιν δὲ κατ' ἐμοῦ εὗρεν· ἥγηται δέ με, ὥσπερ ὑπεναν- 10
τίον. Ἔθετο δὲ ἐν ξύλῳ τὸν πόδα μου, ἐφύλαξεν δή μου πάσας 11
τὰς ὁδούς. Πῶς γὰρ λέγεις, δίκαιός εἰμι, καὶ οὐκ ἐπακήκοέν 12
μου; αἰώνιος γάρ ἐστιν ὁ ἐπάνω βροτῶν. Λέγεις δὲ, διὰ τί τῆς 13
δίκης μου οὐκ ἐπακήκοέν μου πᾶν ῥῆμα; Ἐν γὰρ τῷ ἅπαξ λα- 14
λῆσαι ὁ κύριος, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, ἐνύπνιον ἢ ἐν μελέτῃ νυκτερινῇ.
Ὡς ὅταν ἐπιπίπτῃ δεινὸς φόβος ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπὶ νυσταγμά- 15
των ἐπὶ κοίτης. Τότε ἀνακαλύπτει νοῦν ἀνθρώπων, ἐν εἴδεσιν φό- 16
* 2. m. σαν. βου τοιούτοις αὐτοὺς ἐξεφόβησεν *. Ἀποστρέψαι ἄνθρωπον ἀπὸ 17
ἀδικίας, τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ πτώματος ἐρρύσατο. Ἐφεί- 18
σατο δὲ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἀπὸ θανάτου, καὶ μὴ πεσεῖν αὐτὸν ἐν
πολέμῳ.

Πάλιν δὲ ἤλεγξεν αὐτὸν ἐπὶ μαλακίᾳ ἐπὶ κοίτης, καὶ πλῆ- 19
θος ὀστῶν αὐτοῦ ἐνάρκησεν. Πᾶν δὲ βρωτὸν σίτου οὐ μὴ δύνηται 20
προσδέξασθαι, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ βρῶσιν ἐπιθυμήσει. Ἕως ἂν 21
σαπῶσιν αὐτοῦ αἱ σάρκες, καὶ ἀποδείξῃ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ κενά.
Ἤγγισεν δὲ εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, ἡ δὲ ζωὴ αὐτοῦ ἐν ᾅδῃ. 22
Ἐὰν ὦσιν χείλιοι ἄγγελοι θανατηφόροι, εἷς αὐτῶν οὐ μὴ τρώ- 23
* 2. m. ἐπί. σῃ αὐτόν· ἐὰν νοήσῃ τῇ καρδίᾳ ἐπιστραφῆναι πρὸς * κύριον, ἀναγ-
γείλῃ δὲ ἀνθρώπῳ τὴν ἑαυτοῦ μέμψιν, τὴν δὲ ἄνοιαν αὐτοῦ δείξῃ.
Ἀνθέξεται τοῦ μὴ πεσεῖν εἰς θάνατον· ἀνανεώσει δὲ αὐτοῦ τὸ σῶ- 24
μα ὥσπερ ἀλοιφὴν ἐπὶ τοίχου, τὰ δὲ ὀστᾶ αὐτοῦ ἐμπλήσει μυε-
λοῦ. Ἁπαλυνεῖ δὲ αὐτοῦ τὰς σάρκας ὥσπερ νηπίου, ἀποκατα- 25
στήσει δὲ αὐτὸν ἀνδρωθέντα ἐν ἀνθρώποις. Εὐξάμενος δὲ πρὸς κύ- 26

ριον καὶ δεκτὰ αὐτῷ ἔσται, εἰσελεύσεται δὲ προσώπῳ ἱλαρῷ σὺν XXXIII.
27 ἐξηγορίᾳ· ἀποδώσει δὲ ἀνθρώποις δικαιοσύνην. Εἶτα τότε ἀπο-
μέμψεται ἄνθρωπος αὐτὸς ἑαυτῷ, λέγων· οἷα συνετέλουν; καὶ
28 οὐκ ἄξια ἤτασέν με ὧν ἥμαρτον. Σῶσον ψυχήν μου τοῦ μὴ ἐλ-
29 θεῖν εἰς διαφθορὰν, καὶ ἡ ζωή μου φῶς ὄψεται. Ἰδοὺ ταῦτα πάν-
30 τα ἐργᾶται ὁ ἰσχυρὸς, ὁδοὺς τρεῖς μετὰ ἀνδρός. Ἀλλ' ἐρύσατο * τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου, ἵνα ἡ ζωή μου ἐν φωτὶ αἰνῇ αὐτόν.
31 Ἐνωτίζου Ἰὼβ καὶ ἄκουέ μου· κώφευσον, καὶ ἐγώ εἰμι λαλήσω.
32 Εἰ ἔστιν * λόγος, ἀποκρίθητί μοι· λάλησον, θέλω γὰρ δικαιωθῆ-
33 ναί σε. Εἰ μὴ, σὺ ἄκουσόν μου, κώφευσον καὶ διδάξω σε.

* Ita heic cod. At retro ἐρ.

* 1. m. εἰσί σοι λόγοι.

ΚΕΦ. ΛΔ.

CAP. XXXIV. ΛΓ

1
2 Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλιοὺς λέγει. Ἀκούσατέ μου σοφοὶ, ἐπιστά-
3 μενοι ἐνωτίζεσθε. Ὅτι οὖς λόγους δοκιμάζει, καὶ λάρυγξ γεύε-
4 ται βρῶσιν. Κρίσιν ἑλώμεθα ἑαυτοῖς, γνῶμεν ἀνὰ μέσον ἑαυτῶν,
5 ὅτι καλόν. Ὅτι εἴρηκεν Ἰὼβ, δίκαιός εἰμι· ὁ κύριος ἀπήλλαξέν
6 μου τὸ κρίμα. Ἐψεύσατο δὲ τῷ κρίματί μου, βίαιον τὸ βέλος
7 μου ἄνευ ἀδικίας. Τίς ἀνὴρ ὥσπερ Ἰὼβ, πίνων μυκτηρισμὸν ὥσ-
8 περ ὕδωρ; Οὐχ ἁμαρτὼν οὐδὲ ἀσεβήσας, ἢ οὐδ' οὐ κοινωνήσας
9 μετὰ ποιούντων τὰ ἄνομα, τοῦ πορευθῆναι μετὰ ἀσεβῶν. Μὴ γὰρ εἴπῃς, ὅτι οὐκ ἔσται ἐπισκοπὴ ἀνδρὸς, καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῷ παρὰ
10 κυρίου. Διὸ συνετοὶ καρδίας ἀκούσατέ μου, μή μοι εἴη ἔναντι κυρίου ἀσεβῆσαι, καὶ ἔναντι παντοκράτορος ταράξαι τὸ δίκαιον.
11 Ἀλλὰ ἀποδιδοῖ * ἀνθρώπῳ καθὰ ποιεῖ ἕκαστος αὐτῶν, καὶ ἐν
12 τρίβῳ ἀνδρὸς εὑρήσει αὐτόν. Οἴῃ δὲ τὸν κύριον ἄτοπα ποιήσειν;
13 ἢ ὁ παντοκράτωρ ταράξει κρίσιν; Ὃς ἐποίησεν τὴν γῆν; τίς δέ
14 ἐστιν ὁ ποιῶν τὴν ὑπ' οὐρανὸν, καὶ τὰ ἐνόντα πάντα; Εἰ γὰρ
15 βούλοιτο συνέχειν, καὶ τὸ πνεῦμα παρ' αὐτῷ κατασχεῖν. Τελευ-
τήσει πᾶσα σὰρξ ὁμοθυμαδὸν· πᾶς δὲ βροτὸς εἰς γῆν ἀπελεύσε-
16 ται, ὅθεν καὶ ἐπλάσθη. Εἰ δὲ μὴ νουθετῇ, ἄκουε ταῦτα, ἐνωτί-

* 2. m. ἀποδοῖ.

XXXIV. ζου φωνὴν ῥημάτων. Εἰ δὲ σὺ τὸν μισοῦντα ἄνομα, καὶ τὸν ὀλ- 17
λύντα τοὺς πονηροὺς, ὄντα αἰώνιον δίκαιον;
Ἀσεβὴς ὁ λέγων βασιλεῖ, παρανομεῖς, ἀσεβέστατε τοῖς ἄρ- 18
χουσιν. Ὃς οὐκ ἐπαισχυνθῇ πρόσωπον ἐντίμου, οὐδὲ οἶδεν τιμὴν 19
θέσθαι ἁδροῖς, θαυμασθῆναι πρόσωπα αὐτῶν· κενὰ δὲ αὐτοῖς ἀπο-
βήσεται, τὸ κεκραγέναι καὶ δεῖσθαι ἀνδρός. Ἐχρήσαντο γὰρ πα- 20
ρανόμως, ἐκκλεινομένων ἀδυνάτων. Αὐτὸς γὰρ ὁρατής ἐστιν ἔρ- 21
γων ἀνθρώπων, λέληθεν δὲ αὐτὸν οὐδὲν ὧν πράσσουσιν. Οὐδὲ ἔσ- 22
ται τόπος τοῦ κρυβῆναι τοὺς ποιοῦντας τὰ ἄνομα. Ὅτι οὐκ ἐπ' 23
ἄνδρα θήσει ἔτι· ὁ γὰρ κύριος πάντας ἐφορᾷ. Ὁ καταλαμβάνων 24
ἀνεξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. Ὁ 25
γνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα, καὶ στρέψει νύκτα καὶ ταπεινωθήσεται.
Ἔσβεσεν δὲ ἀσεβεῖς, ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτοῦ. Ὅτι ἐξέκλειναν 26
ἐκ νόμου θεοῦ, δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνωσαν. Τοῦ ἐπα- 27 28
γαγεῖν ἐπ' αὐτὸν κραυγὴν πενήτων, καὶ κραυγὴν πτωχῶν εἰσα-
κούσεται. Καὶ αὐτὸς ἡσυχίαν παρέξει, καὶ τίς καταδικάσεται; 29
καὶ κρύψει πρόσωπον, καὶ τίς ὄψεται αὐτόν; καὶ κατὰ ἔθνους,
καὶ κατὰ ἀνθρώπου ὁμοῦ. Βασιλεύων ἄνθρωπον ὑποκριτὴν ἀπὸ 30
δυσκολίας λαοῦ. Ὅτι πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ὁ λέγων, εἴληφα, οὐκ 31
ἐνεχυράσω. Ἄνευ ἐμαυτοῦ ὄψομαι· σὺ δεῖξόν μοι, εἰ ἀδικίαν εἰρ- 32
γασάμην, οὐ μὴ προσθήσω. Μὴ ἀπὸ σοῦ ἀποτίσει αὐτὴν, ὅτι 33
ἀπώσῃ; ὅτι σὺ ἐκλέξῃ, καὶ οὐκ ἐγώ· καὶ τί ἔγνως, λάλησον.
Διὸ συνετοὶ καρδίας ἐροῦσιν ταῦτα, ἀνὴρ δὲ σοφὸς ἀκήκοέν μου 34
τὸ ῥῆμα. Ἰὼβ δὲ οὐκ ἐν συνέσει ἐλάλησεν, τὰ ῥήματα αὐτοῦ οὐκ 35
ἐν ἐπιστήμῃ. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μάθε Ἰὼβ, μὴ δῷς ἔτι ἀνταπό- 36
κρισιν, ὥσπερ οἱ ἄφρονες. Ἵνα μὴ προσθῶμεν ἐφ' ἁμαρτίαις ἡμῶν, 37
ἀνομία δὲ ἐφ' ἡμῖν λογισθήσεται πολλὰ λαλούντων ῥήματα ἐναν-
τίον τοῦ κυρίου.

Κ Ε Φ. ΛΕ.

1 CAP. XXXV. ΚΔ
2 Υπολαβὼν δὲ Ἐλιοὺς λέγει. Τί τοῦτο ἡγήσω ἐν κρίσει; σὺ
3 τίς εἶ, ὅτι εἶπας, δίκαιός εἰμι ἔναντι κυρίου; Ἐγώ σοι δώσω
4
5 ἀπόκρισιν, καὶ τοῖς τρισὶν φίλοις σου. Ἀνάβλεψον εἰς τὸν οὐ-
6 ρανὸν, καὶ ἴδε· κατάμαθε δὲ νέφη, ὡς ὑψηλὰ ἀπὸ σοῦ. Εἰ ἥμαρ-
τες, τί πράξεις; εἰ δὲ καὶ πολλὰ ἠνόμησας, τί δύνασαι ποιῆ-
7 σαι; Ἐπεὶ δὲ οὖν δίκαιος εἶ, τί δώσεις αὐτῷ, ἢ τί ἐκ χειρός
8 σου λήμψεται; Ἀνδρὶ τῷ ὁμοίῳ σου ἡ ἀσέβειά σου, καὶ υἱῷ
9 ἀνθρώπου ἡ δικαιοσύνη σου. Ἀπὸ πλήθους συκοφαντούμενοι κε-
10 κράξονται, βοήσονται ἀπὸ βραχίονος πολλῶν. Καὶ οὐκ εἶπεν,
ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς ὁ ποιήσας με, ὁ κατατάσσων φυλακὰς νυκτε-
11 ρινάς. Ὁ διορίζων με ἀπὸ τετραπόδων γῆς, ἀπὸ δὲ πετεινῶν
12 οὐρανοῦ. Ἐκεῖ κεκράξονται, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσῃ καὶ ἀπὸ ὕβρεως
13 πονηρῶν. Ἄτοπα γὰρ οὐ βούλεται ὁ κύριος ἰδεῖν, αὐτὸς γὰρ ὁ
παντοκράτωρ, ὁρατής ἐστιν τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα, καὶ σώ-
14 σει με. Κρίθητι δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, εἰ δύνασαι αἰνέσαι αὐτὸν,
15 ὡς ἔστιν. Καὶ νῦν ὅτι οὐκ ἔστιν ἐπισκεπτόμενος ὀργὴν αὐτοῦ, καὶ
16 οὐκ ἔγνω παράπτωμά τι * σφόδρα. Καὶ Ἰὼβ ματαίως ἀνοίγει * a. m. παραπτώματα.
τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐν ἀγνωσίᾳ ῥήματα βαρύνει.

Κ Ε Φ. Λς.

1 CAP. XXXVI. ΚΕ
2 Προσθεὶς δὲ Ἐλιοὺς ἔτι λέγει. Μεῖνόν με μικρὸν ἔτι, ἵνα δι-
3 δάξω σε· ἔτι γάρ ἐν ἐμοί ἐστιν λέξις. Ἀναλαβὼν τὴν ἐπιστήμην
4 μου μακρὰν, ἔργοις δέ μου δίκαια ἐρῶ ἐπ' ἀληθείας. Καὶ οὐκ
5 ἄδικα ῥήματα ἀδίκως συνιεῖς. Γίγνωσκε δὲ, ὅτι ὁ κύριος οὐμὴ
6 ἀποποιήσηται τὸν ἄκακον, δυνατὸς ἰσχύϊ καρδίας. Ἀσεβῆ οὐ μὴ
7 ζωοποιήσει, καὶ κρίμα πτωχῶν δώσει. Οὐκ ἀφελεῖ ἀπὸδικαίου
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ μετὰ βασιλέων εἰς θρόνον, καὶ καθιεῖ αὐ-
8 τοὺς εἰς νῖκος *, καὶ ὑψωθήσονται. Καὶ οἱ πεπεδημένοι ἐν χειρο- * a. m. νεῖκος.

XXXVI. πέδαις συσχεθήσονται ἐν σχοινίος πενίας. Καὶ ἀναγγελεῖ αὐτοῖς 9
τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ὅτι ἰσχύσουσιν. Ἀλ- 10
λὰ τοῦ δικαίου εἰσακούσεται· καὶ εἶπεν ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐξ
ἀδικίας. Ἐὰν ἀκούσωσιν καὶ δουλεύσωσιν, συντελέσουσιν τὰς ἡμέ- 11
ρας αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς, καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν ἐν εὐπρεπείαις. Ἀσε- 12
βεῖς δὲ οὐ διασώζει, παρὰ τὸ μὴ βούλεσθαι εἰδέναι αὐτοὺς τὸν
κύριον, καὶ διότι νουθετούμενοι ἀνήκοοι ἦσαν. Καὶ ὑποκριταὶ καρ- 13
δίᾳ τάξουσιν θυμὸν, οὐ βοήσονται, ὅτι ἔδησεν αὐτούς. Ἀποθάνοι 14
τοίνυν ἐν νεότητι ἡ ψυχὴ αὐτῶν, ἡ δὲ ζωὴ αὐτῶν τιτρωσκομένη ὑπὸ
ἀγγέλων. Ἀνθ' ὧν ἔθλιψαν ἀσθενῆ καὶ ἀδύνατον, κρίμα δὲ πραέ- 15
ων ἐκθήσει. Καὶ προσεπιηπάτησέν σε ἐκ στόματος ἐχθροῦ, ἄβυσ- 16
σος κατάχυσις ὑποκάτω αὐτῆς, καὶ κατέβη τράπεζά σου πλήρης
πιότητος. Οὐχ ὑστερήσει δὲ ἀπὸ δικαίων κρίμα, θυμὸς δὲ ἐπ' 17
ἀσεβεῖς ἔσται. Δι' ἀσέβειαν δώρων ὧν ἐδέχοντο ἐπ' ἀδικίαις. 18
Μή σε ἐκκλεινάτω ἑκὼν ὁ νοῦς· δεήσεως ἐν ἀνάγκῃ ὄντων ἀδυ- 19
νάτων. Καὶ πάντας τοὺς κραταιοῦντας ἰσχὺν μὴ ἐξελκύσῃς τὴν 20
νύκτα, τοῦ ἀναβῆναι λαοὺς ἀντ' αὐτῶν. Ἀλλὰ φύλαξαι μὴ πρά- 21
ξῃς ἄδικα· ἐπὶ τούτων γὰρ ἐξείλω ἀπὸ πτωχείας. Ἰδοὺ ὁ ἰσχυ- 22
ρὸς κραταιώσει ἐν ἰσχύϊ αὐτοῦ· τίς γάρ ἐστιν κατ' αὐτὸν δυνά-
στης; Τίς δέ ἐστιν ὁ ἐτάζων αὐτοῦ τὰ ἔργα; ἢ τίς ὁ εἰπὼν, 23
ἔπραξεν ἄδικα; Μνήσθητι, ὅτι μεγάλα ἐστὶν αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὧν 24
ἦρξαν ἄνδρες. Πᾶς ἄνθρωπος εἶδεν ἐν ἑαυτῷ, ὅσοι τιτρωσκόμε- 25
νοί εἰσιν βροτοί. Ἰδοὺ ὁ ἰσχυρὸς πολὺς, καὶ οὐ γνωσόμεθα· ἀριθ- 26
μὸς ἐτῶν αὐτοῦ, καὶ ἀπέραντος. Ἀριθμηταὶ δὲ αὐτῷ σταγόνες 27
ὑετοῦ, καὶ ἐπιχυθήσονται ὑετῷ εἰς νεφέλην. Ῥυήσονται παλαιώ- 28
ματα, ἐσκίασεν δὲ νέφη ἐπὶ ἀμυθήτῳ βροτῷ· ὥραν ἔθετο κτήνεσιν,
οἴδασιν δὲ κοίτης τάξιν· ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἐξίσταταί σου ἡ
διάνοια, οὐδὲ διαλλάσσεταί σου ἡ καρδία ἀπὸ σώματος. Καὶ ἐὰν 29
συνῇ ἀπέκτασις νεφέλης, ἰσότητα σκηνῆς αὐτοῦ. Ἰδοὺ ἐκτενεῖ ἐπ' 30
αὐτὸν ἡ ὠδὴ (*), καὶ ῥιζώματα τῆς θαλάσσης ἐκάλυψεν. Ἐν γὰρ 31

(*) Ita codex exprimens litteris graecis vocabulum hebr. אורו *lumen suum*, quod mendose lectum fuit אודו. Hinc illud vulgatum in aliis bibliis ᾠδή.

32 αὐτοῖς κρινεῖ λαοὺς, δώσει τροφὴν τῷ ἀκούονlι. Ἐπὶ χειρῶν ἐκά- XXXVI.
33 λυψεν φῶς, καὶ ἐνετείλατο περὶ αὐτῆς ἐν ἀπαντῶντι. Ἀναγγε-
λεῖ περὶ αὐτοῦ φίλον αὐτοῦ, * κύριος κτῆσις καὶ περὶ ἀδικίας. * Sic distinguitur in cod.

ΚΕΦ. ΛΖ.

1 Καὶ ἀπὸ * ταύτης ἐταράχθη ἡ καρδία μου, καὶ ἀπεῤῥύη ἐκ τοῦ CAP. XXXVII. * ἀπὸ deest in cod.
2 τόπου αὐτῆς. Ἄκουε ἀκοὴν ἐν ὀργῇ θυμοῦ κυρίου, καὶ μελέτη
3 ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐξελεύσεται. Ὑποκάτω παντὸς τοῦ οὐρανοῦ
4 ἀρχὴ αὐτοῦ, καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ πτερύγων τῆς γῆς. Ὀπίσω
αὐτοῦ βοήσεται φωνῇ *, βροντήσει ἐν φωνῇ ὕβρεως αὐτοῦ· καὶ οὐκ * Cod. φωνή.
5 ἀνταλλάξει αὐτοὺς, ὅτι ἀκούσῃ φωνὴν αὐτοῦ. Βροντήσει ὁ ἰσχυ-
ρὸς ἐν φωνῇ αὐτοῦ θαυμάσια· ἐποίησεν γὰρ μεγάλα ἃ οὐκ ᾔδει-
6 μεν. Συντάσσων χιόνι, γίνου ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ χειμὼν ὑετὸς,
7 καὶ χειμὼν ὑετῶν δυναστείας αὐτοῦ. Ἐν χειρὶ παντὸς ἀνθρώ-
που κατασφραγίζει, ἵνα γνῷ πᾶς ἄνθρωπος τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν.
8 Εἰσῆλθεν δὲ θηρία ὑπὸ σκέπην, ἡσύχασαν δὲ ἐπὶ κοίτης. Ἐκ
9
10 ταμείων ἐπέρχονται ὀδύναι, ἀπὸ δὲ ἀκρωτηρίων ψῦχος. Καὶ
ἀπὸ πνοῆς ἰσχυροῦ δώσει πάγος· οἰακίζει * δὲ τὸ ὕδωρ ὡς ἐὰν βού- * In marg. glossa διασχίζει, χωρίζει ἀπ' ἀλλήλων.
11 ληται. Καὶ ἐκλεκlὸν καlαπλάσσει νεφέλη· διασκορπιεῖ νέφος φῶς
12 αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς κυκλώματα διαστρέψει, ἐν θεεβουλαθὼθ, εἰς
ἔργα αὐτῶν· πάντα ὅσα ἂν ἐντείληται αὐτοῖς, ταῦτα συντέτακ-
13 ται παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐὰν εἰς παιδείαν, ἐὰν εἰς τὴν
14 γῆν αὐτοῦ, ἐὰν εἰς ἔλεος εὑρήσει αὐτόν. Ἐνωτίζου ταῦτα, Ἰώβ·
15 στῆθι νουθετούμενος δύναμιν κυρίου. Οἴδαμεν ὅτι ὁ θεὸς ἔθετο
16 ἔργα αὐτοῦ, φῶς ποιήσας ἐκ σκότους. Ἐπίσταται δὲ διάκρισιν
17 νεφῶν, ἐξαίσια δὲ πτώματα πονηρῶν. Σοῦ δὲ ἡ στολὴ θερμὴ,
18 ἡσυχάζεται δὲ ἐπὶ τῆς γῆς. Στερέωσις μετ' αὐτοῦ εἰς παλαιώ-
19 ματα, ἰσχυραὶ ὡς ὅρασις ἐπιχύσεως. Διά τί δίδαξόν με, τί
20 ἐροῦμεν αὐτῷ, καὶ παυσώμεθα πολλὰ λέγοντες. Μὴ βίβλος ἢ
γραμματεύς μοι παρέστηκεν, ἵνα ἄνθρωπον ἑστηκὼς κατασιωπή-
21 σω; Πᾶσιν δὲ οὐχ ὁρατὸν τὸ φῶς, τηλαυγές ἐστιν ἐν τοῖς πα-

XXXVII. λαιώμασιν, ὥσπερ τὸ παρ' αὐτοῦ ἐπὶ νεφῶν, ἀπὸ βορρᾶ νέ-
φη χρυσαυγοῦντα ἐπὶ τούτοις μεγάλη ἡ δόξα καὶ τιμὴ παντο-
κράτορος. Καὶ οὐχ εὑρίσκομεν ἄλλον ὅμοιον τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ· ὁ 22
τὰ δίκαια κρίνων, οὐκ οἴει ἐπακούειν αὐτόν; Διὸ φοβηθήσον- 23
ται αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι, φοβηθήσονται δὲ αὐτὸν καὶ οἱ σοφοὶ
καρδίᾳ.

ΚΕΦ. ΛΗ.

CAP. XXXVIII. Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι Ἐλιοὺν τῆς λέξεως, εἶπεν ὁ κύριος 1
Κϛ τῷ Ἰὼβ διὰ λαίλαπος καὶ νεφῶν. Τίς οὗτος ὁ κρύπτων με βου- 2
λὴν, συνέχων δὲ ῥήματα ἐν καρδίᾳ, ἐμὲ δὲ οἴεται κρύπτειν;
Ζῶσαι ὥσπερ ἀνὴρ τὴν ὀσφύν σου· ἐρωτήσω δὲ, σὺ δέ μοι ἀπο- 3
κρίθητι. Ποῦ ἦς ἐν τῷ θεμελιοῦν με τὴν γῆν; ἀπάγγειλον δέ μοι 4
εἰ ἐπίστῃ σύνεσιν. Τίς ἔθετο τὰ μέτρα αὐτῆς, εἰ οἶδας; ἢ τίς 5
ὁ ἐπαγαγὼν σπαρτίον ἐπ' αὐτῆς; Ἐπὶ τίνος οἱ κρίκοι αὐτῆς 6
πεπήγασιν; τίς δέ ἐστιν ὁ βαλὼν λίθον γωνιαῖον ἐπ' αὐτῆς; Ὅτε 7
ἐγενήθησαν ἄστρα, ᾔνεσάν με φωνῇ μεγάλῃ πάντες ἄγγελοί μου.
Ἔφραξα δὲ θάλασσαν πύλαις, ὅτε ἐμαίμασσεν ἐκ κοιλίας μη- 8
τρός αὐτῆς ἐκπορευομένη. Ἐθέμην δὲ αὐτῇ νέφος ἀμφίασιν, ὁμί- 9
* s. m. ὅρια Sic et infra. χλῃ δὲ αὐτὴν ἐσπαργάνωσα. Ἐθέμην δὲ αὐτῇ ὅρια *, περιθεὶς 10
κλεῖθρα καὶ πύλας. Εἶπα δὲ αὐτῇ· μέχρι τούτου ἐλεύσῃ, καὶ 11
οὐχ ὑπερβήσῃ, ἀλλ' ἐν σεαυτῇ συντριβήσεταί σου τὰ κύματα.
* s. m. εἶδεν. Ἢ ἐπὶ σοῦ συντέταχα φέγγος πρωϊνόν; ἑωσφόρος δὲ ἶδεν * τὴν 12
ἑαυτοῦ τάξιν; Ἐπιλαβέσθαι πτερύγων γῆς, ἐκτινάξαι ἀσεβεῖς 13
ἐξ αὐτῆς; Ἢ σὺ λαβὼν γῆν πηλὸν ἔπλασσας ζῶον, καὶ λα- 14
λητὸν αὐτὸν ἔθου ἐπὶ γῆς; Ἀφεῖλας δὲ ἀπὸ ἀσεβῶν τὸ φῶς, 15
βραχίονα δὲ ὑπερηφάνων συνέτριψας; Ἦλθες δὲ ἐπὶ πηγὴν θα- 16
λάσσης, ἐν δὲ ἴχνεσιν ἀβύσσου περιεπάτησας; Ἀνοίγονται δέ 17
σοι φόβῳ πύλαι θανάτου, πυλωροὶ δὲ ᾅδου ἰδόντες σε ἔπτηξαν.
Νενουθέτησαι δὲ τὸ εὖρος τῆς ὑπ' οὐρανόν; ἀνάγγειλον δή 18
μοι, πόση τίς ἐστιν; Ποίᾳ δὲ γῇ αὐλίζεται τὸ φῶς; σκότους δὲ 19

20 ποῖος ὁ τόπος; Εἰ ἀγάγοις με εἰς ὅρια αὐτῶν, εἰ δὲ καὶ ἐπίστα- XXXVIII.
21 σαι τρίβους αὐτῶν. Οἶδα ἄρα ὅτι τότε γεγέννησαι, ἀριθμὸς δὲ
22 ἐτῶν σου πολύς. Ἦλθες δὲ ἐπὶ θησαυροὺς χιόνος, θησαυροὺς
23 δὲ χαλάζης ἑώρακας; Ἀπόκειται δέ σοι εἰς ὥραν ἐχθρῶν εἰς
24 ἡμέραν πολέμων καὶ μάχης; Πόθεν δὲ ἐκπορεύεται πάχνη, ἢ
25 διασκεδάννυται νότος εἰς τὴν ὑπ' οὐρανόν; Τίς δὲ ἡτοίμασεν
26 ὑετῷ λάβρῳ ῥύσιν, ὁδὸν δὲ κυδοίμων; Τοῦ ὑετίσαι ἐπὶ γῆν οὗ
27 οὐκ ἀνὴρ, ἔρημον οὗ οὐχ ὑπάρχει ἄνθρωπος ἐν αὐτῇ. Τοῦ χορ-
τάσαι ἄβατον καὶ ἀοίκητον, καὶ τοῦ ἐκβλαστῆσαι ἔξοδον χλόης.
28 Τίς ἐστιν ὑετοῦ πατήρ; τίς δέ ἐστιν ὁ τετοκὼς βώλους δρόσου;
29 Ἐκ γαστρὸς δὲ τίνος ἐκπορεύεται ὁ κρύσταλλος; πάχνην δὲ ἐν
30 οὐρανῷ τίς τέτοκεν, ἣ καταβαίνει ὥσπερ ὕδωρ ῥέον; Πρόσω-
31 πον δὲ ἀσεβοῦς τίς ἔπτηξεν; Συνῆκας δὲ δεσμὸν πλειάδος, καὶ
32 φραγμὸν ὠρίωνος ἤνοιξας. Ἢ διανοίξεις μαζουρὼθ ἐν καιρῷ αὐ-
33 τοῦ, καὶ ἕσπερον ἐπὶ κόμης αὐτοῦ ἄξεις αὐτά; Ἐπίστασαι δὲ
34 τροπὰς οὐρανοῦ, ἢ τὰ ὑπ' οὐρανὸν ὁμοθυμαδὸν γινόμενα. Κα-
λέσεις δὲ νέφος φωνῇ, καὶ τρόμῳ ὕδατος λάβρου * ὑπακούσεταί * Cod. λάβρον.
35 σου; Ἀποστελεῖς δὲ κεραυνοὺς καὶ πορεύσονται; ἐροῦσιν δέ σοι,
36 τί ἐστιν; Τίς δὲ ἔδωκεν γυναιξὶν ὑφάσματος σοφίαν, ἢ ποικιλ-
37 τικὴν ἐπιστήμην; Τίς δὲ ὁ ἀριθμῶν νέφη σοφίᾳ, οὐρανὸν δὲ εἰς
38 γῆν ἔκλεινεν; Κέχυται δὲ ὥσπερ γῆ κονία, κεκόλληκα δὲ αὐτὸν
39 ὥσπερ λίθῳ κύβον. Θηρεύσεις δὲ λέουσιν βορὰν, ψυχὰς δὲ δρα-
40 κόντων ἐμπλήσεις; Δεδοίκασιν γὰρ ἐν κοίταις αὐτῶν, κάθην-
41 ται δὲ ἐν ὕλαις ἐνεδρεύοντες. Τίς δὲ ἡτοίμασεν κόρακι βοράν;
νεοσσοὶ γὰρ αὐτοῦ πρὸς κύριον κεκράγασιν πλανώμενοι, τὰ σῖτα
ζητοῦντες.

ΚΕΦ. ΛΘ.

1 Εἰ ἔγνως καιρὸν τοκετοῦ τραγελάφων πέτρας, ἐφύλαξας δὲ CAP. XXXIX.
2 ὠδεῖνας ἐλάφων; Ἠρίθμησας δὲ μῆνας αὐτῶν πλήρεις * τοκε- * Cod. πλήρης.
3 τοῦ, ὠδεῖνας δὲ αὐτῶν ἔλυσας; Ἐξέθρεψας δὲ αὐτῶν τὰ παιδία

XXXIX. ἔξω φόβου, ὠδῖνας αὐτῶν ἐξαποστελεῖς; Ἀποῤῥήξουσιν τὰ 4
τέκνα αὐτῶν, πληθυνθήσονται ἐν γενήματι· ἐξελεύσονται, καὶ
οὐ μὴ ἀνακάμψουσιν αὐτοῖς. Τίς δέ ἐστιν ὁ ἀφεὶς ὄνον ἄγριον 5
ἐλεύθερον, δεσμοὺς δὲ αὐτοῦ τίς ἔλυσεν; Ἐθέμην δὲ τὴν δίαι- 6
ταν αὐτοῦ ἔρημον, καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἁλμυρίδα. Κα- 7
* i. m. ϖιας. ταγελῶν πολυοχλίας * πόλεως, μέμψιν δὲ φορολόγου οὐκ ἀκού-
ων. Κατασκέψεται ὄρη νομὴν αὐτοῦ, καὶ ὀπίσω παντὸς χλω- 8
ροῦ ζητεῖ. Βουλήσεται δέ σοι μονόκερως δουλεῦσαι, ἢ κοιμη- 9
θῆναι ἐπὶ φάτνης σου; Δήσεις δὲ ἐν ἱμᾶσι ζυγὸν αὐτοῦ, ἢ ἑλ- 10
κύσει σου αὔλακας ἐν πεδίῳ. Πέποιθας δὲ ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πολ- 11
λὴ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, ἐπαφήσεις δὲ αὐτῷ τὰ ἔργα σου. Πιστεύ- 12
σεις δὲ, ὅτι ἀποδώσει σοι τὸν σπόρον, εἰσοίσει δέ σου τὸν ἅλω-
να. Πτέρυξ τερπομένων, ἐὰν συλλάβῃ ἀσίδα καὶ νέσσα. Ὅτι 13 14
ἀφήσει εἰς γῆν τὰ ᾠὰ αὐτῆς, καὶ ἐπὶ χοῦν θάλψει. Καὶ ἐπε- 15
λάθετο, ὅτι ποῦς σκορπιεῖ, καὶ θηρία ἀγροῦ καταπατήσει.
Ἀπεσκλήρυνεν τὰ τέκνα ἑαυτῆς, ὥστε μὴ ἑαυτὴν, εἰς κενὸν ἐκο- 16
πίασεν ἄνευ φόβου. Ὅτι κατεσιώπησεν αὐτῇ ὁ θεὸς σοφίαν, καὶ 17
οὐκ ἐμέρισεν αὐτῇ ἐν τῇ συνέσει. Κατὰ καιρὸν ἐν ὕψει ὑψώσει, 18
καταγελάσεται ἵππου, καὶ τοῦ ἐπιβάτου αὐτοῦ.

Ἦ σὺ περιέθηκας ἵππῳ δύναμιν, ἐνέδυσας δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ 19
φόβον; Περιέθηκας δὲ αὐτῷ πανοπλίαν, δόξαν δὲ στηθέων αὐτοῦ 20
* Ita cod. nisi maris τόλμη. τόλμη *; Ἀνορύσσων ἐν πεδίῳ γαυριᾷ, ἐκπορεύεται δὲ εἰς πεδίον 21
ἐν ἰσχύϊ. Συναντῶν βασιλεῖ καταγελᾷ, καὶ οὐ μὴ ἀποστρα- 22
φῇ ἀπὸ σιδήρου. Ἐπ' αὐτῷ γαυριᾷ τόξον καὶ μάχαιρα. Καὶ 23 24
ὀργῇ ἀφανιεῖ τὴν γῆν καὶ οὐ μὴ πιστεύσῃ, ἕως ἂν σημάνῃ σάλ-
πιγξ. Σάλπιγγος δὲ σημαινούσης λέγει, εὖγε· πόῤῥωθεν δὲ ὀσ- 25
φραίνεται πολέμου σὺν ἅλματι καὶ κραυγῇ. Ἐκ δὲ τῆς σῆς ἐπι- 26
στήμης ἕστηκεν ἱέραξ, ἀναπετάσας τὰς πτέρυγας ἀκείνητος, καθ-
ορῶν τὰ πρὸς νότον; Ἐπὶ δὲ σῷ προστάγματι ὑψοῦται ἀετός; 27
Γὺψ δὲ ἐπὶ νοσσειᾶς αὐτοῦ καθεσθεὶς αὐλίζεται, ἐπ' ἐξοχῇ πέ- 28
τρας, καὶ ἀποκρύφῳ; Ἐκεῖσε ὢν ζητεῖ τὰ σῖτα, πόῤῥωθεν οἱ 29

30 ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ σκοπεύουσιν. Νεοσσοὶ δὲ αὐτοῦ φύρονται ἐν αἵ- XXXIX.
ματι, οὗ δ' ἂν ὦσι τεθνεῶτες, παραχρῆμα εὑρίσκονται.
31 32 Καὶ ἀπεκρίθη κύριος ὁ θεὸς τῷ Ἰὼβ, καὶ εἶπεν. Μὴ κρίσιν
μετὰ ἱκανοῦ ἐκκλείνει; ἐλέγχων δὲ θεὸν, ἀποκριθήσεται αὐτήν;
33 34 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει τῷ κυρίῳ. Τί ἔτι ἐγὼ κρίνομαι, νουθε- ΚΖ
τούμενος καὶ ἐλέγχων κύριον, ἀκούων τοιαῦτα οὐθὲν ὤν; ἐγὼ δὲ
τίνα ἀπόκρισιν δώσω πρὸς ταῦτα; χεῖρα θήσω ἐπὶ στόματί μου.
35 Ἅπαξ λελάληκα, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ οὐ προσθήσω.

ΚΕΦ. Μ.

1 Ἔτι δὲ ὑπολαβὼν ὁ κύριος εἶπεν τῷ Ἰὼβ ἐκ τοῦ νέφους· Μὴ, CAP. XL. ΛΗ
2 ἀλλὰ ζῶσαι ὥσπερ ἀνὴρ τὴν ὀσφύν σου, ἐρωτήσω δέ σε, σὺ δέ
3 μοι ἀπόκριναι. Μὴ ἀποποιοῦ μου τὸ κρίμα· οἴει δέ με ἄλλως
4 σοι κεχρηματικέναι; ἢ ἵνα ἀναφανῇς δίκαιος; Ἦ βραχίων σοι
5 ἐστὶν κατὰ τοῦ κυρίου; ἢ φωνῇ κατ' αὐτοῦ βροντᾷς; Ἀνάλα-
6 βε δὴ ὕψος καὶ δύναμιν, δόξαν δὲ καὶ τιμὴν ἀμφίεσαι. Ἀπό-
7 στειλον δὲ ἀγγέλους ὀργῇ, πάντα δὲ ὑβριστὴν ταπείνωσον. Ὑπερ-
8 ήφανον δὲ σβέσον, σῆψον δὲ ἀσεβεῖς παραχρῆμα. Κρύψον δὲ εἰς
9 γῆν ὁμοθυμαδὸν, τὰ δὲ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας ἔμπλησον. Ὁμο-
10 λογήσω ὅτι δύναται ἡ δεξιά σου σῶσαι. Ἀλλὰ δὴ ἰδοὺ θηρία
11 παρὰ σοὶ, χόρτον ἶσα βουσὶν ἐσθίουσιν. Ἰδοὺ δὴ ἡ ἰσχὺς αὐ-
12 τοῦ ἐπ' ὀσφύϊ, ἡ δὲ δύναμις ἐπ' ὀμφαλοῦ γαστρός. Ἔστησεν
13 οὐρὰν ὡς κυπάρισσον, τὰ δὲ νεῦρα αὐτοῦ συμπέπλεκται. Αἱ
πλευραὶ αὐτοῦ πλευραὶ χαλκεῖαι, ἡ δὲ ῥάχις αὐτοῦ σίδηρος χυ-
14 τός. Τουτέστιν ἀρχὴ πλάσματος κυρίου· πεποιημένον ἐνκατα-
15 παίζεσθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. Ἐπελθὼν δὲ ἐπ' ὄρος ἀκρό-
16 τομον ἐποίησεν χαρμονὴν τετράποσιν ἐν τῷ ταρτάρῳ. Ὑπὸ παν-
τοδαπὰ δένδρα κοιμᾶται, παρὰ πάπυρον καὶ κάλαμον καὶ βού-
17 τομον. Σκιάζονται δὲ ἐν αὐτῷ δένδρα μεγάλα σὺν ῥαδάμνοις,
18 καὶ κλῶνες ἀγροῦ. Ἐὰν γένηται πλημμύρα, οὐ μὴ αἰσθηθῇ·
19 πέποιθεν, ὅτι προσκρούσει ὁ Ἰορδάνης εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ. Ἐν

XL. τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ δέξεται αὐτὸν, ἐνσκολιευόμενος τρήσει ῥῖνα.
*Ἄξεις δὲ δράκοντα ἐν ἀγκίστρῳ, περιθήσεις δὲ φορβαίαν * περὶ 20
ῥῖνα * αὐτοῦ; Εἰ δήσεις κρίκον ἐν τῷ μυκτῆρι αὐτοῦ, ψελίῳ δὲ 21
τρυπήσεις τὸ χεῖλος αὐτοῦ; Λαλήσει δέ σοι δεήσει ἱκετηρίᾳ 22
μαλακῶς; Θήσεται δὲ διαθήκην μετὰ σοῦ; λήμψῃ δὲ αὐτὸν δοῦ- 23
λον αἰώνιον; Παίξῃ δὲ ἐν αὐτῷ ὥσπερ ὀρνέῳ; ἢ δήσεις αὐτὸν 24
ὥσπερ στρουθίον παιδίῳ; Ἐνσιτοῦνται δὲ ἐν αὐτῷ ἔθνη, μεριτεύ- 25
ονται δὲ αὐτὸν Φοινίκων ἔθνη; Πᾶν δὲ πλωτὸν συνελθὸν οὐ μὴ 26
ἐνέγκωσιν βύρσαν μίαν οὐρᾶς αὐτοῦ, καὶ ἐν πλοίοις ἁλιέων κεφα-
λὴν αὐτοῦ; Ἐπιθήσει δὲ αὐτῷ χεῖρα, μνησθεὶς πόλεμον τὸν γι- 27
νόμενον ἐν σώματι αὐτοῦ;

* Cod. φορβιαν.
* Cod. hic et v. m. ῥεῖνα.

Κ Ε Φ. ΜΑ.

CAP. XLI. Οὐδὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις τεθαύμακας; οὐδὲ δέδοικας, ὅτι 1
ἡτοίμασταί μοι; τίς γάρ ἐστιν ὁ ἐμοὶ ἀντιστάς; Ἢ τίς ἀντι- 2
στήσεταί μοι, καὶ ὑπομένει; εἰ πᾶσα ἡ ὑπ' οὐρανὸν ἐμή ἐστιν.
Οὐ σιωπήσομαι δι' αὐτὸν, καὶ λόγον δυνάμεως ἐλεήσει τὸν ἴσον 3
αὐτοῦ. Τίς ἀποκαλύψει πρόσωπον ἐνδύσεως αὐτοῦ, εἰς δὲ πτύ- 4
ξιν θώρακος αὐτοῦ τίς ἂν εἰσέλθοι; Πύλας προσώπου αὐτοῦ 5
τίς ἀνοίξει; κύκλῳ ὀδόντων αὐτοῦ φόβος. Τὰ ἔγκατα αὐτοῦ 6
ἀσπίδες χαλκεῖαι, σύνδεσμος αὐτοῦ ὥσπερ σμιρίτης λίθος. Εἷς 7
τοῦ ἑνὸς κολλῶνται, πνεῦμα δὲ οὐ μὴ διέλθῃ αὐτόν. Ἀνὴρ τῷ 8
ἀδελφῷ αὐτοῦ προσκολληθήσεται· συνέχονται καὶ οὐ μὴ ἀπο-
σπασθῶσιν. Ἐν πταρμῷ αὐτοῦ ἐπιφαύσκεται φέγγος, οἱ δὲ ὀφ- 9
θαλμοὶ αὐτοῦ εἶδος ἑωσφόρου. Ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύ- 10
ονται λαμπάδες καιόμεναι, καὶ διαῤῥιπτοῦνται ἐσχάραι πυρός.
Ἐκ μυκτήρων αὐτοῦ ἐκπορεύεται καπνὸς καμείνου καιομένης πυ- 11
ρὶ ἀνθράκων. Ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἄνθρακες, φλὸξ δὲ ἐκ στόματος 12
αὐτοῦ ἐκπορεύεται. Ἐν δὲ τραχήλῳ αὐτοῦ αὐλίζεται δύναμις, 13
ἔμπροσθεν αὐτοῦ τρέχει ἀπώλεια. Σάρκες δὲ σώματος αὐτοῦ 14
κεκόλληνται· καταχέει ἐπ' αὐτὸν, οὐ σαλευθήσεται. Ἡ καρ- 15

δία αὐτοῦ πέπηγεν ὡς λίθος, ἕστηκεν δὲ ὥσπερ ἄκμων ἀνήλα- XLI.
16 τος. Στραφέντος δὲ αὐτοῦ, φόβος θηρίοις τετράποσιν ἐπὶ γῆς
17 ἀλλομένοις. Ἐὰν συναντήσωσιν αὐτῷ λόγχαι, οὐδὲν μὴ ποιήσω-
18 σιν δόρυ καὶ θώρακα *. Ἥγηται μὲν γὰρ σίδηρον ἄχυρα, χαλ- * Ita cod.
19 κὸν δὲ ὥσπερ ξύλον σαθρόν. Οὐ μὴ τρώσῃ αὐτὸν τόξον χαλ-
20 κεῖον· ἥγηται μὲν πετροβόλον χόρτον. Ὡς καλάμη ἐλογίσθη-
21 σαν σφυρά, καταγελᾷ δὲ σεισμοῦ πυρφόρου. Ἡ στρωμνὴ αὐτοῦ
ὀβελίσκοι ὀξεῖς, πᾶς δὲ χρυσὸς θαλάσσης ὑπ' αὐτὸν ὥσπερ πη-
22 λὸς ἀμύθητος. Ἀναζεῖ τὴν ἄβυσσον ὥσπερ χαλκεῖον· ἥγηται δὲ
23 τὴν θάλασσαν ὥσπερ ἐξάλειπτρον. Τὸν δὲ τάρταρον τῆς ἀβύσσου
24 ὥσπερ αἰχμάλωτον· ἐλογίσαλο ἄβυσσον εἰς περίπατον. Οὐκ ἔστιν
οὐδὲν ἐπὶ τῆς γῆς ὅμοιον αὐτῷ, πεποιημένον ἐγκαταπαίζεσθαι ὑπὸ
25 τῶν ἀγγέλων μου. Πᾶν ὑψηλὸν ὁρᾷ· αὐτὸς δὲ βασιλεὺς πάντων
τῶν ἐν τοῖς ὕδασιν.

ΚΕΦ. ΜΒ.

1 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰὼβ λέγει τῷ κυρίῳ. Οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι, CAP. XLII.
2 ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐθέν. Τίς γάρ ἐστιν ὁ κρύπτων σε βουλήν; φει- ΚΘ
3 δόμενος δὲ ῥημάτων, καὶ σὲ οἴεται κρύπτειν; τίς δὲ ἀναγγελεῖ
4 μοι ἃ οὐκ ᾔδειν, μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἃ οὐκ ἐπιστάμην; Ἄ-
κουσον δέ μου κύριε, ἵνα κἀγὼ λαλήσω· ἐρωτήσω δὲ, σὺ δέ με
5 δίδαξον. Ἀκοὴν μὲν ὠτὸς ἤκουόν σου τὸ πρότερον, νυνὶ δὲ ὁ
6 ὀφθαλμός μου ἑώρακέν σε. Διὸ ἐφαύλισα ἐμαυτὸν, καὶ ἐτάκην·
7 ἥγημαι δὲ ἐγὼ ἐμαυτὸν γῆν καὶ σποδόν. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ λα- Λ
λῆσαι τὸν κύριον πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα τῷ Ἰὼβ, εἶπεν ὁ κύ-
ριος Ἐλειφὰς τῷ θαιμανείτῃ· ἥμαρτες σὺ καὶ οἱ δύο φίλοι σου·
οὐ γὰρ ἐλαλήσατε ἐνώπιόν μου ἀληθὲς οὐδὲν, ὥσπερ ὁ θεράπων
8 μου Ἰώβ. Νῦν δὲ λάβετε ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριοὺς, καὶ
πορεύθητε πρὸς τὸν θεράποντά μου Ἰὼβ, καὶ ποιήσει καρπώσεις
περὶ ὑμῶν· Ἰὼβ δὲ ὁ θεράπων μου εὔξεται περὶ ὑμῶν, ὅτι εἰ μὴ
πρόσωπον αὐτοῦ λήμψομαι· εἰ μὴ γὰρ δι' αὐτὸν, ἀπώλεσα ἂν ὑμᾶς·

XLII. ΛΑ οὐ γὰρ ἐλαλήσατε κατὰ τοῦ θεράποντός μου Ἰὼβ ἀληθές. Ἐπο- 9
ρεύθη δὲ Ἐλειφὰς ὁ θαιμανείτης, καὶ Βαλδὰδ ὁ σαυχίτης, καὶ
Σωφὰρ ὁ μειναῖος, καὶ ἐποίησαν καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ κύ-
ριος· καὶ ἔλυσεν τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῖς διὰ Ἰώβ. Ὁ δὲ κύριος 10
ηὔξησεν τὸν Ἰώβ· εὐξαμένου δὲ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν φίλων, ἀφῆ-
κην αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν.

ΛΒ Ἔδωκεν δὲ ὁ κύριος διπλᾶ, ὅσα ἦν ἔμπροσθεν Ἰὼβ εἰς δι-
πλασιασμόν. Ἤκουσαν δὲ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ ἀδελ- 11
φαὶ αὐτοῦ, πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ, καὶ ἦλθον πρὸς αὐ-
τὸν, καὶ πάντες ὅσοι ᾔδεισαν αὐτὸν ἐκ πρώτου· φαγόντες δὲ καὶ
πιόντες παρ' αὐτῷ παρεκάλεσαν αὐτὸν καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ πᾶ-
ΛΓ σιν οἷς ἐπήγαγεν αὐτῷ ὁ κύριος. Ἔδωκεν δὲ αὐτῷ ἕκαστος ἀμνά-
δα μίαν, καὶ τετράδραχμον χρυσοῦ καὶ ἀσήμου. Ὁ δὲ κύριος 12
εὐλόγησεν τὰ ἔσχατα Ἰὼβ, ἢ τὰ ἔμπροσθεν· ἦν δὲ τὰ κτήνη αὐ-
τοῦ, πρόβατα μύρια τετρακισχίλια, κάμηλοι ἑξακισχίλιαι,
(* Ita hic cod. xii.) ζεύγη βοῶν χείλια *, ὄνοι θήλειαι νομάδες χείλιαι. Γεννῶνται 13
δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ, καὶ θυγατέρες τρεῖς. Καὶ ἐκάλεσεν τὴν μὲν 14
πρώτην, Ἡμέραν· τὴν δὲ δευτέραν, Κασίαν· τὴν δὲ τρίτην, Ἀμαλ-
θείας κέρας. Καὶ οὐχ εὑρέθησαν κατὰ τὰς θυγατέρας Ἰὼβ βελ- 15
(* 2. m. τείους.) τίους * αὐτῶν ἐν τῇ ὑπ' οὐρανόν· ἔδωκεν δὲ αὐταῖς ὁ πατὴρ κλη-
ρονομίαν ἐν τοῖς ἀδελφοῖς.

Ἔζησεν δὲ Ἰὼβ μετὰ τὴν πληγὴν ἔτη ἑκατὸν ἡβδομήκοντα· τὰ 16
(* 2. m. εἶδεν.) δὲ πάντα ἔτη ἔζησεν διακόσια τεσσεράκοντα· καὶ ἴδεν * Ἰὼβ τοὺς
υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, τετάρτην γενεάν.
Καὶ ἐτελεύτησεν Ἰὼβ πρεσβύτερος, καὶ πλήρης ἡμερῶν. Γέγρα- 17 18
πται δὲ, αὐτὸν πάλιν ἀναστήσεσθαι μεθ' ὧν ὁ κύριος ἀνίστησιν·
οὗτος ἑρμηνεύεται ἐκ τῆς συριακῆς βίβλου, ἐν μὲν γῇ κατοικῶν
τῇ Αὐσίτιδι, ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τῆς Ἰδουμαίας καὶ Ἀραβίας· προ-
ϋπῆρχεν δὲ αὐτῷ ὄνομα Ἰωβάβ· λαβὼν δὲ γυναῖκα ἀράβισσαν
γεννᾷ υἱὸν, ᾧ ὄνομα Ἐννῶν· ἦν δὲ αὐτὸς πατρὸς μὲν Ζαρὲ ἐκ τῶν
Ἠσαῦ υἱῶν υἱὸς, μητρὸς δὲ Βοσόρρας, ὥστε εἶναι αὐτὸν πέμ-
πτον ἀπὸ Ἀβραάμ· καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες ἐν

Ἐδὼμ, ἧς καὶ αὐτὸς ἦρξεν χώρας· πρῶτος Βαλὰκ ὁ τοῦ Βεὼρ, LXII.
καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Δενναβᾶ· μετὰ δὲ Βαλὰκ, Ἰωβὰβ ὁ καλούμενος Ἰώβ· μετὰ δὲ τοῦτον, Ἀσὸμ ὁ ὑπάρχων ἡγεμὼν ἐκ τῆς Θαιμανείτιδος χώρας· μετὰ δὲ τοῦτον, Ἀδὰδ υἱὸς Βαρὰδ, ὁ ἐκκόψας Μαδιὰμ ἐν τῷ πεδίῳ Μωὰβ, καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτοῦ Γεθθαίμ· οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν φίλοι, Ἐλειφὰς τῶν Ἠσαῦ υἱῶν, Θαιμανῶν βασιλεὺς, Βαλδὰδ ὁ Σαυχαίων τύραννος, Σωφὰρ ὁ Μειναίων βασιλεύς.

ΙΩΒ.

ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΩΜΩΝ.

ΚΕΦ. Α.

CAP. I. Desunt in cod. litterae sectionum indices.

Ἀγαϖήσατε δικαιοσύνην οἱ κρίνοντες τὴν γῆν, φρονήσατε ϖερὶ 1
τοῦ κυρίου ἐν ἀγαθότητι, καὶ ἐν ἁπλότητι καρδίας ζητήσατε αὐ-
τόν. Ὅτι εὑρίσκεται τοῖς μὴ πειράζουσιν αὐτὸν, ἐμφανίζεται δὲ 2
τοῖς μὴ ἀπιστοῦσιν αὐτῷ. Σκολιοὶ γὰρ λογισμοὶ χωρίζουσιν ἀπὸ 3
θεοῦ, δοκιμαζομένη τε ἡ δύναμις ἐλέγχει τοὺς ἄφρονας. Ὅτι εἰς 4
κακότεχνον ψυχὴν οὐκ εἰσελεύσεται σοφία, οὐδὲ κατοικήσει ἐν σώ-
ματι κατάχρεῳ ἁμαρτίας. Ἅγιον γὰρ πνεῦμα παιδείας φεύξε- 5
ται δόλον, καὶ ἀπαναστήσεται ἀπὸ λογισμῶν ἀσυνέτων, καὶ ἐλεγχ-
θήσεται ἐπελθούσης ἀδικίας. Φιλάνθρωπον γὰρ πνεῦμα σοφία, 6
καὶ οὐκ ἀθῳώσει βλάσφημον ἀπὸ χειλέων αὐτοῦ, ὅτι τῶν νεφρῶν
αὐτοῦ μάρτυς ὁ θεὸς, καὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐπίσκοπος ἀληθὴς,
καὶ τῆς γλώσσης ἀκουστής. Ὅτι πνεῦμα κυρίου πεπλήρωκεν τὴν 7
οἰκουμένην, καὶ τὸ συνέχον τὰ ϖάντα γνῶσιν ἔχει φωνῆς. Διὰ 8
τοῦτο φθεγγόμενος ἄδικα οὐδεὶς μὴ λάθῃ, οὐδὲ μὴν ϖαροδεύσῃ
* s. m. λεῖεις. αὐτὸν ἐλέγχουσα ἡ δίκη. Ἐν γὰρ διαβουλίοις * ἀσεβοῦς ἐξέτασις 9
ἔσται, λόγων δὲ αὐτοῦ ἀκοὴ ϖρὸς κύριον ἥξει εἰς ἔλεγχον ἀνο-
μημάτων αὐτοῦ. Ὅτι οὖς ζηλώσεως ἀκροᾶται τὰ ϖάντα, καὶ 10
θροῦς γογγυσμῶν οὐκ ἀποκρύπτεται. Φυλάξασθε τοίνυν γογγυ- 11
* Cod. Sas. σμὸν ἀνωφελῆ, καὶ ἀϖὸ καταλαλιᾶς φείσασθε * γλώσσης· ὅτι
φθέγμα λαθραῖον κενὸν οὐ πορεύσεται, στόμα δὲ καταψευδόμενον
ἀναιρεῖ ψυχήν. Μὴ ζηλοῦτε θάνατον ἐν πλάνῃ ζωῆς ὑμῶν, μὴ δὲ 12
ἐπισπᾶσθε ὄλεθρον ἔργοις χειρῶν ὑμῶν. Ὅτι ὁ θεὸς θάνατον οὐκ 13
ἐποίησεν, οὐδὲ τέρπεται ἐπ' ἀπωλείᾳ ζώντων. Ἔκτισεν γὰρ εἰς τὸ 14
εἶναι τὰ ϖάντα, καὶ σωτήριοι αἱ γενέσεις τοῦ κόσμου, καὶ οὐκ
ἔστιν ἐν αὐταῖς φάρμακον ὀλέθρου, οὔτε ᾄδου βασίλειον ἐπὶ γῆς.
Δικαιοσύνη γὰρ ἀθάνατός ἐστιν. Ἀσεβεῖς δὲ ταῖς χερσὶν καὶ τοῖς 15
λόγοις προσεκαλέσαντο αὐτὸν, φίλον ἡγησάμενοι αὐτὸν ἐτάκησαν, 16

καὶ συνθήκην ἔθεντο πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἄξιοί εἰσιν τῆς ἐκείνου με- I.
ρίδος εἶναι.

ΚΕΦ. Β.

1 Εἶπον γὰρ ἐν ἑαυτοῖς λογισάμενοι οὐκ ὀρθῶς· ὀλίγος ἐστὶν καὶ CAP. II.
λυπηρὸς ὁ βίος ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τελευτῇ ἀνθρώπου,
2 καὶ οὐκ ἐγνώσθη ὁ ἀναλύσας ἐξ ᾅδου. Ὅτι αὐτοσχεδίως ἐγεννή-
θημεν *, καὶ μετὰ τοῦτο ἐσόμεθα ὡς οὐχ ὑπάρξαντες, ὅτι καπνὸς
ἡ πνοὴ ἐν ῥισὶν * ἡμῶν, καὶ ὁ λόγος σπινθὴρ ἐν κεινήσει * καρδίας
3 ἡμῶν. Οὗ σβεσθέντος τέφρα ἀποβήσεται τὸ σῶμα, καὶ τὸ πνεῦ-
4 μα διαχυθήσεται ὡς χαῦνος ἀήρ. Καὶ τὸ ὄνομα ἡμῶν ἐπιλη-
σθήσεται ἐν χρόνῳ, καὶ οὐθεὶς μνημονεύσει τῶν ἔργων ἡμῶν, καὶ
παρελεύσεται ὁ βίος ἡμῶν ὡς ἴχνη νεφέλης, καὶ ὡς ὁμίχλη δια-
σκεδασθήσεται διωχθεῖσα ὑπὸ ἀκτείνων * ἡλίου καὶ ὑπὸ θερμότη-
5 τος αὐτοῦ βαρυνθεῖσα. Σκιᾶς γὰρ πάροδος ὁ βίος * ἡμῶν, καὶ
οὐκ ἔστιν ἀναποδισμὸς τῆς τελευτῆς ἡμῶν, ὅτι κατεσφραγίσθη,
6 καὶ οὐδεὶς ἀναστρέφει. Δεῦτε οὖν καὶ ἀπολαύσωμεν τῶν ὄντων
7 ἀγαθῶν, καὶ χρησώμεθα τῇ κτίσει ὡς νεότητι σπουδαίως. Οἴνου
πολυτελοῦς καὶ μύρων πλησθῶμεν, καὶ μὴ παροδευσάτω ἡμᾶς ἄν-
8 θος ἀέρος. Στεψώμεθα ῥόδων κάλυξιν πρινὴ μαρανθῆναι. Μη-
9 δεὶς ἡμῶν ἄμοιρος ἔστω τῆς ἡμετέρας ἀγερωχίας, πανταχῇ κα-
ταλίπωμεν σύμβολα τῆς εὐφροσύνης, ὅτι αὕτη ἡ μερὶς ἡμῶν καὶ
10 ὁ κλῆρος οὗτος. Καταδυναστεύσωμεν πένητα δίκαιον, μὴ φεισώ-
μεθα χήρας, μὴ δὲ πρεσβύτου ἐντραπῶμεν πολιὰς πολυχρονίους.
11 Ἔστω δὲ ἡμῶν ἡ ἰσχὺς νόμος τῆς δικαιοσύνης, τὸ γὰρ ἀσθενὲς
12 ἄχρηστον ἐλέγχεται. Ἐνεδρεύσωμεν δὲ τὸν δίκαιον, ὅτι δύσχρη-
στος ἡμῖν ἐστιν, καὶ ἐναντιοῦται τοῖς ἔργοις ἡμῶν, καὶ ὀνειδείζει
ἡμῖν ἁμαρτήματα νόμου, καὶ ἐπιφημίζεται ἡμῖν ἁμαρτήματα παι-
13 δείας ἡμῶν. Ἐπαγγέλλεται γνῶσιν ἔχειν θεοῦ, καὶ παῖδα κυ-
14 ρίου ἑαυτὸν ὀνομάζει. Ἐγένετο ἡμῖν εἰς ἔλεγχον ἐννοιῶν ἡμῶν·
15 βαρύς ἐστιν ἡμῖν καὶ βλεπόμενος. Ὅτι ἀνόμοιος τοῖς ἄλλοις ὁ

* 1. m. ἐγεννήθ.
* 1. m. ῥισ.
* Ita cod. modo ἡμ, modo ὑμ.
* 2. m. ἀκτίνων.
* 2. m. καιρός.

II. βίος αὐτοῦ, καὶ ἐξηλλαγμέναι αἱ τρίβοι αὐτοῦ. Εἰς κίβδηλον 16
ἐλογίσθημεν αὐτῷ, καὶ ἀπέχεται τῶν ὁδῶν ἡμῶν ὡς ἀπὸ ἀκα-
θαρσιῶν, μακαρίζει ἔσχατα δικαίων, καὶ ἀλαζονεύεται πατέρα
θεόν. Ἴδωμεν εἰ οἱ λόγοι αὐτοῦ ἀληθεῖς, καὶ πειράσωμεν τὰ ἐν 17
ἐκβάσει αὐτοῦ. Εἰ γάρ ἐστιν ὁ δίκαιος υἱὸς θεοῦ, ἀντιλήμψεται 18
αὐτοῦ, καὶ ῥύσεται αὐτὸν ἐκ χειρὸς ἀνθεστηκότων. Ὕβρει καὶ 19
βασάνῳ ἐτάσωμεν αὐτὸν, ἵνα γνῶμεν τὴν ἐπιείκειαν αὐτοῦ, καὶ
δικάσωμεν τὴν ἀνεξικακίαν αὐτοῦ. Θανάτῳ ἀσχήμονι καταδικά- 20
σωμεν αὐτὸν, ἔσται γὰρ αὐτοῦ ἐπισκοπὴ ἐκ λόγων αὐτοῦ. Ταῦτα 21
ἐλογίσαντο, καὶ ἐπλανήθησαν· ἀπετύφλωσεν γὰρ αὐτοὺς ἡ κα-
κία αὐτῶν. Καὶ οὐκ ἔγνωσαν μυστήρια θεοῦ *, οὐδὲ μισθὸν ἤλ- 22
πισαν ὁσιότητος, οὐδὲ ἔκρειναν γέρας ψυχῶν ἀμώμων. Ὅτι ὁ θεὸς 23
ἔκτισεν τὸν ἄνθρωπον ἐπ' ἀφθαρσίᾳ, καὶ εἰκόνα τῆς ἰδίας ἰδιό-
τητος ἐποίησεν αὐτόν. Φθόνῳ δὲ διαβόλου θάνατος εἰσῆλθεν εἰς 24
τὸν κόσμον. Πειράζουσιν δὲ αὐτὸν οἱ τῆς ἐκείνου μερίδος ὄντες. 25

* r. m. αὐτοῦ pro θεοῦ.

ΚΕΦ. Γ.

CAP. III. Δικαίων δὲ ψυχαὶ ἐν χειρὶ θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἅψηται αὐτῶν βά- 1
σανος. Ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη 2
κάκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν. Καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα, 3
οἱ δέ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶ- 4
σιν, ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέν- 5
τες μεγάλα εὐεργετηθήσονται, ὅτι ὁ θεὸς ἐπείρασεν αὐτοὺς, καὶ
εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκί- 6
μασεν αὐτοὺς, καὶ ὡς ὁλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς.
Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσιν, καὶ ὡς σπινθῆρες 7
ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη καὶ κρατήσουσιν λαῶν, 8
καὶ βασιλεύσει αὐτῶν κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες 9
ἐπ' αὐτῷ συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμε-
νοῦσιν αὐτῷ, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ. Οἱ δὲ 10
ἀσεβεῖς καθὰ ἐλογίσαντο ἕξουσιν ἐπιτιμίαν, οἱ ἀμελήσαντες τοῦ

11 δικαίου καὶ τοῦ κυρίου ἀποστάντες. Σοφίαν γὰρ καὶ παιδείαν III.
ὁ ἐξουθενῶν ταλαίπωρος, καὶ κενὴ ἡ ἐλπὶς αὐτῶν, καὶ οἱ κό-
12 ποι ἀνόνητοι * καὶ ἄχρηστα τὰ ἔργα αὐτῶν. Αἱ γυναῖκες αὐτῶν * s. m. ἀνόνητοι.
ἄφρονες, καὶ πονηρὰ τὰ τέκνα αὐτῶν· ἐπικατάρατος ἡ γένεσις αὐ-
13 τῶν. Ὅτι μακαρία στεῖρα ἡ ἀμίαντος, ἥτις οὐκ ἔγνω κοίτην ἐν
14 παραπτώματι, ἕξει καρπὸν ἐν ἐπισκοπῇ ψυχῶν. Καὶ εὐνοῦχος
ὁ μὴ ἐργασάμενος ἐν χειρὶ ἀνόμημα, μὴ δὲ ἐνθυμηθεὶς κατὰ τοῦ
κυρίου πονηρὰ, δοθήσεται γὰρ αὐτῷ τῆς πίστεως χάρις ἐκλεκτὴ,
15 καὶ κλῆρος ἐν ναῷ κυρίου θυμηρέστερος. Ἀγαθῶν γὰρ πόνων ὁ
16 καρπὸς εὐκλεὴς, καὶ ἀδιάπτωτος ἡ ῥίζα τῆς φρονήσεως. Τέκνα
δὲ μοιχῶν ἀτέλεστα ἔσται, καὶ ἐκ παρανόμου κοίτης σπέρμα ἀφα-
17 νισθήσεται. Ἐάν τε γὰρ μακρόβιοι γένωνται, εἰς οὐθὲν λογισθή-
18 σονται, καὶ ἄτιμον ἐπ' ἐσχάτων τὸ γῆρας αὐτῶν. Ἐάν τε ὀξέως
τελευτήσωσιν, οὐκ ἔχουσιν ἐλπίδα, οὐδὲ ἐν ἡμέρᾳ διαγνώσεως
19 παραμύθιον. Γενεᾶς γὰρ ἀδίκου χαλεπὰ τὰ τέλη.

ΚΕΦ. Δ.

1 Κρείσσων ἀτεκνία * μετὰ ἀρετῆς, ἀθανασία γάρ ἐστιν ἐν μνήμῃ CAP. IV. * s. m. τια.
2 αὐτῆς, ὅτι καὶ παρὰ θεῷ γινώσκεται καὶ παρὰ ἀνθρώποις. Παρ-
οῦσαν τε μιμοῦνται αὐτὴν, καὶ ποθοῦσιν ἀπελθοῦσαν, καὶ ἐν
τῷ αἰῶνι στεφανηφοροῦσα πομπεύει τὸν τῶν ἀμιάντων ἄθλων ἀγῶ-
3 να νικήσασα. Πολύγονον δὲ ἀσεβῶν πλῆθος οὐ χρησιμεύσει, καὶ
ἐκ νόθων μοσχευμάτων οὐ δώσει ῥίζαν εἰς βάθος, οὐδὲ ἀσφαλῆ
4 βάσιν ἑδράσει. Κἂν γὰρ ἐν κλάδοις πρὸς καιρὸν ἀναθάλῃ, ἐπι-
σφαλῶς βεβηκότα ὑπὸ ἀνέμου σαλευθήσεται, καὶ ὑπὸ βίας ἀνέ-
5 μων ἐκριζωθήσεται. Περικλασθήσονται κλῶνες ἀτέλεστοι, καὶ ὁ
καρπὸς αὐτῶν ἄχρηστος, ἄωρος εἰς βρῶσιν καὶ εἰς οὐθὲν ἐπιτή-
6 δειος. Ἐκ γὰρ ἀνόμων ὕπνων τέκνα γεννώμενα μάρτυρές εἰσιν πο-
7 νηρίας κατὰ γονέων ἐν ἐξετασμῷ αὐτῶν. Δίκαιος δὲ ἐὰν φθάσῃ
8 τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον οὐ τὸ πολυ-
9 χρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολιὰ δέ ἐστιν φρόνησις

IV. ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γήρως βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος τῷ * 10
θεῷ γενόμενος ἠγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν μετετέθη.
Ἡρπάγη μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυ- 11
χὴν αὐτοῦ. Βασκανία * γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλὰ, καὶ 12
ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον. Τελειωθεὶς ἐν 13
ὀλίγῳ ἐπλήρωσεν χρόνους μακρούς. Ἀρεστὴ γὰρ ἦν κυρίῳ ἡ ψυ- 14
χὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας*· οἱ δὲ λαοὶ ἰδόν-
τες καὶ μὴ νοήσαντες, μὴ δὲ θέντες * ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτο. Ὅτι 15
χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς
ὁσίοις αὐτοῦ. Κατακρινεῖ δὲ δίκαιος καμὼν * τοὺς ζῶντας ἀσε- 16
βεῖς, καὶ νεότης τελεσθεῖσα τάχεως πολυετὲς γῆρας ἀδίκου.
Ὄψονται γὰρ τελευτὴν σοφοῦ, καὶ οὐ νοήσουσιν τί ἐβουλεύσατο 17
περὶ αὐτοῦ, καὶ εἰς τί ἠσφαλίσατο αὐτὸν ὁ κύριος. Ὄψονται καὶ 18
ἐξουθενήσουσιν, αὐτοὺς δὲ ὁ κύριος ἐκγελάσεται. Καὶ ἔσονται 19
μετὰ τοῦτο εἰς πτῶμα ἄτιμον, καὶ εἰς ὕβριν ἐν νεκροῖς δι' αἰῶ-
νος, ὅτι ῥήξει αὐτοὺς ἀφώνους πρηνεῖς, καὶ σαλεύσει αὐτοὺς ἐκ
θεμελίων, καὶ ἕως ἐσχάτου χερσωθήσονται, καὶ ἔσονται ἐν ὀδύ-
νῃ, καὶ ἡ μνήμη αὐτῶν ἀπολεῖται. Ἐλεύσονται ἐν συλλογισμῷ 20
ἁμαρτημάτων αὐτῶν δειλοὶ, καὶ ἐλέγξει αὐτοὺς ἐξεναντίας τὰ
ἀνομήματα αὐτῶν.

* τῷ expungitur in cod.
* 1 m. νεῖκ.
* 1. m. φυσις.
* Cod. 2. m. μὴ δὲ θέντες.
* 2 m. θανών.

ΚΕΦ. Ε.

CAP. V. Τότε στήσεται ἐν παῤῥησίᾳ πολλῇ ὁ δίκαιος κατὰ πρόσωπον 1
τῶν θλειψάντων αὐτὸν, καὶ τῶν ἀθετούντων τοὺς πόνους αὐτοῦ.
Ἰδόντες ταραχθήσονται φόβῳ δεινῷ, καὶ ἐκστήσονται ἐπὶ τῷ πα- 2
ραδόξῳ τῆς σωτηρίας. Ἐροῦσιν ἐν ἑαυτοῖς μετανοοῦντες, καὶ διὰ 3
στενοχωρίαν πνεύματος στενάξονται· οὗτος ἦν ὃν ἔσχομεν ποτὲ εἰς
γέλωτα καὶ εἰς παραβολὴν ὀνειδισμοῦ οἱ ἄφρονες. Τὸν βίον αὐ- 4
τοῦ ἐλογισάμεθα μανίαν, καὶ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ ἄτιμον. Πῶς 5
κατελογίσθη ἐν υἱοῖς θεοῦ, καὶ ἐν ἁγίοις ὁ κλῆρος αὐτοῦ ἐστίν;
Ἄρα ἐπλανήθημεν ἀπὸ ὁδοῦ ἀληθείας, καὶ τὸ τῆς δικαιοσύνης 6

7 φῶς οὐκ ἔλαμψεν ἡμῖν, καὶ ὁ ἥλιος οὐκ ἀνέτειλεν ἡμῖν. Ἀνο- V.
μίας ἐνεπλήσθημεν τρίβοις καὶ ἀπωλείας, καὶ διωδεύσαμεν ἐρή-
8 μους ἀβάτους, τὴν δὲ ὁδὸν κυρίου οὐκ ἔγνωμεν. Τί ὠφέλησεν ἡμᾶς
ἡ ὑπερηφανία; καὶ τί πλοῦτος μετὰ ἀλαζονείας συμβέβληται
9 ἡμῖν; Παρῆλθεν ἐκεῖνα πάντα ὡς σκιὰ καὶ ὡς ἀγγελία * παρα- * 2. m. λεια.
10 τρέχουσα. Ὡς ναῦς διερχομένη κυμαινόμενον ὕδωρ, ἧς διαβάσης
οὐκ ἔστιν ἴχνος εὑρεῖν, οὐδὲ ἀτραπὸν τρόπιος * αὐτῆς ἐν κύμασιν. * 2. m. τρίβον.
11 Ἢ ὡς ὀρνέου διιπτάντος * ἀέρα οὐθὲν εὑρίσκεται τεκμήριον πορείας, * 2. m. διαπτ.
πληγῇ δὲ μαστιζόμενον ταρσῶν * πνεῦμα κοῦφον καὶ σχιζόμενον * 2. m. ταρσ. μαστ.
βίᾳ ῥοίζου, κινουμένων πτερύγων διωδεύθη, καὶ μετὰ τοῦτο οὐχ
12 εὑρέθη σημεῖον ἐπιβάσεως ἐν αὐτῷ. Ἢ ὡς βέλους βληθέντος ἐπὶ
σκοπὸν, τμηθεὶς ὁ ἀὴρ εὐθέως εἰς ἑαυτὸν ἀνελύθη, ὡς ἀγνοῆσαι
13 τὴν δίοδον αὐτοῦ. Οὕτως καὶ ἡμεῖς γεννηθέντες ἐξελίπομεν· καὶ
14 ἀρετῆς μὲν σημεῖον οὐδὲν ἔσχομεν δεῖξαι. Ἐν δὲ τῇ κακίᾳ ἡμῶν
15 κατεδαπανήθημεν. Ὅτι ἐλπὶς ἀσεβοῦς ὡς φερόμενος χνοῦς ὑπὸ
ἀνέμου, καὶ ὡς πάχνη ὑπὸ λαίλαπος διωχθεῖσα λεπτὴ, καὶ ὡς
καπνὸς ὑπὸ ἀνέμου διεχύθη, καὶ ὡς μνεία καταλύτου μονοημέ-
ρου παρώδευσεν.

16 Δίκαιοι δὲ εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσιν, καὶ ἐν κυρίῳ ὁ μισθὸς
17 αὐτῶν, καὶ ἡ φροντὶς αὐτῶν παρὰ ὑψίστῳ. Διὰ τοῦτο λήμψον-
ται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους
ἐκ χειρὸς κυρίου, ὅτι τῇ δεξιᾷ σκεπάσει αὐτοὺς, καὶ τῷ βρα-
18 χίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήμψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ,
19 καὶ ὁπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν. Ἐνδύσεται θώ-
ρακα δικαιοσύνην, καὶ περιθήσεται κόρυθα κρίσιν ἀνυπόκριτον.
20 21 Λήμψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον ὁσιότητα. Ὀξυνεῖ δὲ ἀπότο-
μον ὀργὴν εἰς ῥομφαίαν, συνεκπολεμήσει δὲ αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ
22 τοὺς παράφρονας. Πορεύσονται εὔστοχοι βολίδες ἀστραπῶν, καὶ
23 ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν ἐπὶ σκοπὸν ἁλοῦνται. Καὶ
ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι· ἀγανακτή-
σει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συνκλύσουσιν ἀπο-
24 τόμως. Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαίλαψ

v. ἐκλικμήσει αὐτούς· καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ
* l. m. γυια. κακοπραγία * περιτρέψει θρόνους δυναστῶν.

ΚΕΦ. ϛ.

CAP. VI. Ἀκούσατε οὖν βασιλεῖς καὶ σύνετε, μάθετε δικασταὶ περάτων 1
γῆς. Ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους καὶ γεγαυρωμένοι ἐπὶ 2
ὄχλοις ἐθνῶν. Ὅτι ἐδόθη παρὰ τοῦ κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ 3
ἡ δυναστεία παρὰ ὑψίστου. Ὃς ἐξετάσει ὑμῶν τὰ ἔργα, καὶ τὰς 4
βουλὰς διερευνήσει. Ὅτι ὑπηρέται ὄντες τῆς αὐτοῦ βασιλείας οὐκ 5
ἐκρίνατε ὀρθῶς, οὐδὲ ἐφυλάξατε νόμον, οὐδὲ κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ
θεοῦ ἐπορεύθητε. Φρικτῶς καὶ ταχέως ἐπιστήσεται ὑμῖν, ὅτι κρί- 6
σις ἀπότομος ἐν τοῖς ὑπερέχουσιν γίνεται. Ὁ γὰρ ἐλάχιστος 7
συγγνωστός ἐστιν ἐλέους, δυνατοὶ δὲ δυνατῶς ἐτασθήσονται. Οὐ 8
γὰρ ὑποστελεῖται πρόσωπον ὁ πάντων δεσπότης, οὐδὲ ἐντραπή-
σεται μέγεθος· ὅτι μικρὸν καὶ μέγαν αὐτὸς ἐποίησεν, ὁμοίως τε
* Cod. ἐπίσταται. προνοεῖ περὶ πάντων. Τοῖς δὲ κραταιοῖς ἰσχυρὰ ἐφίσταται * ἔρευ- 9
* a. m. ἐρευνά. να *. Πρὸς ὑμᾶς οὖν ὦ τύραννοι οἱ λόγοι μου, ἵνα μάθητε σο- 10
φίαν καὶ μὴ παραπέσητε. Οἱ γὰρ φυλάξαντες ὁσίως τὰ ὅσια 11
ὁσιωθήσονται, καὶ οἱ διδαχθέντες αὐτὰ εὑρήσουσιν ἀπολογίαν.
Ἐπιθυμήσατε οὖν τῶν λόγων μου, ποθήσατε καὶ παιδευθήσεσθε. 12
Λαμπρὰ καὶ ἀμάραντος ἐστὶν ἡ σοφία, καὶ εὐχερῶς θεωρεῖται 13
ὑπὸ τῶν ἀγαπώντων αὐτὴν, " καὶ εὑρίσκεται ὑπὸ τῶν ζητούν-
* Haec adduntur in marg. των αὐτήν * „. Φθάνει τοὺς ἐπιθυμοῦντας προγνωσθῆναι. Ὁ ὀρ- 14 15
θρίσας ἐπ' αὐτὴν οὐ κοπιάσει, πάρεδρον γὰρ εὑρήσει τῶν πυλῶν
αὐτοῦ. Τὸ γὰρ ἐνθυμηθῆναι περὶ αὐτῆς φρονήσεως τελειότης, 16
καὶ ὁ ἀγρυπνήσας δι' αὐτὴν ταχέως ἀμέριμνος ἔσται. Ὅτι τοὺς 17
ἀξίους αὐτῆς αὕτη περιέρχεται ζητοῦσα, καὶ ἐν ταῖς τρίβοις φαν-
τάζεται αὐτοῖς εὐμενῶς, καὶ ἐν πάσῃ ἐπινοίᾳ ὑπαντᾷ αὐτοῖς.
Ἀρχὴ γὰρ αὐτῆς ἡ ἀληθεστάτη παιδείας ἐπιθυμία. Φροντὶς δὲ 18
παιδείας ἀγάπη, ἀγάπη δὲ τήρησις νόμων αὐτῆς, προσοχὴ δὲ νό- 19
μων βεβαίωσις ἀφθαρσίας. Ἀφθαρσία δὲ ἐγγὺς εἶναι ποιεῖ θεοῦ. 20

21 22 Ἐπιθυμία ἄρα σοφίας ἀνάγει ἐπὶ βασιλείαν. Εἰ οὖν ἥδεσθε ἐπὶ VI.
23 θρόνοις καὶ σκήπτροις τύραννοι λαῶν, τιμήσατε σοφίαν, ἵνα εἰς
24 τὸν αἰῶνα βασιλεύσητε. Τί δέ ἐστιν σοφία καὶ πῶς ἐγένετο,
ἀπαγγελῶ, καὶ οὐκ ἀποκρύψω ὑμῖν μυστήρια, ἀλλὰ ἀπ᾽ ἀρχῆς
γενέσεως ἐξιχνιάσω, καὶ θήσω εἰς τὸ ἐμφανὲς τὴν γνῶσιν αὐτῆς,
25 καὶ οὐ μὴ παροδεύσω τὴν ἀλήθειαν. Οὔτε μὴν φθόνῳ τετηκότι
26 συνοδεύσω, ὅτι οὗτος οὐ κοινωνήσει σοφίᾳ. Πλῆθος δὲ σοφῶν σω-
27 τηρία κόσμου, καὶ βασιλεὺς φρόνιμος εὐσταθία δήμου. Ὥστε
παιδεύεσθε τοῖς ῥήμασίν μου, καὶ ὠφεληθήσεσθε.

ΚΕΦ. Ζ.

1 Εἰμὶ μὲν κἀγὼ θνητὸς ἄνθρωπος *, ἴσος ἅπασιν, καὶ γηγενοῦς CAP. VII.
ἀπόγονος πρωτοπλάστου· καὶ ἐν κοιλίᾳ μητρὸς ἐγλύφην σάρξ.
2 Δεκαμηνιαίῳ χρόνῳ παγεὶς ἐν αἵματι ἐκ σπέρματος ἀνδρὸς καὶ
3 ἡδονῆς ὕπνῳ συνελθούσης. Καὶ ἐγὼ δὲ γενόμενος ἔσπασα τὸν κοι-
νὸν ἀέρα, καὶ ἐπὶ τὴν ὁμοιοπαθῆ κατέπεσον γῆν, πρώτην φωνὴν
4 τὴν ὁμοίαν πᾶσιν ἴσα κλαίων. Ἐν σπαργάνοις ἀνετράφην καὶ ἐν
5 φροντίσιν. Οὐδεὶς γὰρ βασιλεὺς ἑτέραν ἔσχεν γενέσεως ἀρχήν.
6 Μία δὲ πάντων εἴσοδος εἰς τὸν βίον, ἔξοδός τε ἴση. Διὰ τοῦ-
7 το ηὐξάμην, καὶ φρόνησις ἐδόθη μοι, ἐπεκαλεσάμην, καὶ ἦλθέν
8 μοι πνεῦμα σοφίας. Προέκρεινα αὐτὴν σκήπτρων καὶ θρόνων, καὶ
9 πλοῦτον οὐδὲν ἡγησάμην ἐν συγκρίσει αὐτῆς. Οὐδὲ ὡμοίωσα αὐ-
τῇ λίθον ἀτίμητον, ὅτι ὁ πᾶς χρυσὸς ἐν ὄψει αὐτῆς ψάμμος ὀλί-
10 γη, καὶ ὡς πηλὸς λογισθήσεται ἄργυρος ἐναντίον αὐτῆς. Ὑπὲρ
ὑγίειαν καὶ εὐμορφίαν ἠγάπησα αὐτὴν, καὶ προειλόμην αὐτὴν
11 ἀντὶ φωτὸς ἔχειν, ὅτι ἀκοίμητον τὸ ἐκ ταύτης φέγγος. Ἦλθεν
δέ μοι τὰ ἀγαθὰ ὁμοῦ πάντα μετ᾽ αὐτῆς, καὶ ἀναρίθμητος πλοῦ-
12 τος ἐν * χερσὶν αὐτῆς. Εὐφράνθην δὲ ἐπὶ πάντων, ὅτι αὐτῶν ἡγεῖ-
13 ται σοφία, ἠγνόουν δὲ αὐτὴν γένεσιν * εἶναι τούτων. Ἀδόλως τε
ἔμαθον, ἀφθόνως τε μεταδίδωμι, τὸν πλοῦτον αὐτῆς οὐκ ἀπο-
14 κρύπτομαι. Ἀνεκλιπὴς γὰρ θησαυρός ἐστιν ἀνθρώποις, ὃν οἱ χρη-

* ἄνθρωπος superadditur.

* 1. m. inseritur ταῖς, tum expungitur.

* Ita cod. pro γενέτιν.

VII. σάμενοι πρὸς Θεὸν ἐστείλαντο φιλίαν διὰ τὰς ἐκ παιδείας δω-
ρεὰς συσταθέντες.
Ἐμοὶ δὲ δῴη ὁ θεὸς εἰπεῖν κατὰ γνώμην, καὶ ἐνθυμηθῆναι 15
ἀξίως τῶν δεδομένων, ὅτι αὐτὸς καὶ τῆς σοφίας ὁδηγός ἐστιν,
καὶ τῶν σοφῶν διορθωτής. Ἐν γὰρ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἡμεῖς καὶ 16
οἱ λόγοι ἡμῶν, πᾶσά τε φρόνησις καὶ ἐργατειῶν ἐπιστήμη. Αὐ- 17
τὸς γάρ μοι ἔδωκεν τῶν ὄντων γνῶσιν ἀψευδῆ, εἰδέναι σύστασιν
κόσμου καὶ ἐνέργειαν στοιχείων. Ἀρχὴν καὶ τέλος καὶ μεσότη- 18
τα χρόνων, τροπῶν * ἀλλαγὰς καὶ μεταβολὰς καιρῶν. Ἐνιαυ- 19
τῶν κύκλους, καὶ ἀστέρων θέσεις. Φύσεις ζώων καὶ θυμοὺς θη- 20
ρίων, πνευμάτων βίας, καὶ διαλογισμοὺς ἀνθρώπων, διαφορὰς
φυτῶν καὶ δυνάμεις ῥιζῶν. Ὅσα τέ ἐστιν κρυπτὰ καὶ ἐμφανῆ 21
ἔγνων· ἡ γὰρ πάντων τεχνεῖτις * ἐδίδαξέν με σοφία. Ἔστιν γὰρ 22
ἐν αὐτῇ πνεῦμα νοερὸν, ἅγιον, μονογενὲς, πολυμερὲς, λεπτὸν, εὐ-
κείνητον, τρανὸν, ἀμόλυντον, σαφὲς, ἀπήμαντον, φιλάγαθον,
ὀξὺ, ἀκώλυτον, εὐεργετικὸν, φιλάνθρωπον, βέβαιον, ἀσφαλὲς, 23
ἀμέριμνον, παντοδύναμον, πανεπίσκοπον, καὶ διὰ πάντων χωροῦν
πνευμάτων νοερῶν καθαρῶν λεπτοτάτων. Πάσης γὰρ κινήσεως κι- 24
νητικώτερον σοφία· διήκει δὲ καὶ χωρεῖ διὰ πάντων διὰ τὴν κα-
θαρότητα. Ἀτμὶς γάρ ἐστιν τῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως, καὶ ἀπόρ- 25
ῥοια τῆς τοῦ παντοκράτορος δόξης εἰλικρινής· διὰ τοῦτο οὐδὲν με-
μιαμμένον εἰς αὐτὴν παρεμπίπτει. Ἀπαύγασμα γάρ ἐστιν φω- 26
τὸς ἀϊδίου, καὶ ἔσοπτρον ἀκηλίδωτον τῆς τοῦ Θεοῦ ἐνεργείας,
καὶ εἰκὼν τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ. Μία δὲ οὖσα πάντα δύναται, 27
καὶ μένουσα ἐν αὐτῇ τὰ πάντα καινίζει, καὶ κατὰ γενεὰς εἰς ψυ-
χὰς ὁσίας μεταβαίνουσα φίλους θεοῦ καὶ προφήτας κατασκευά-
ζει. Οὐθὲν γὰρ ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς, εἰ μὴ τὸν σοφίᾳ συνοικοῦντα. 28
Ἔστιν γὰρ αὕτη εὐπρεπεστέρα ἡλίου, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἄστρων 29
θέσιν, φωτὶ συνκρινομένη εὑρίσκεται προτέρα. Τοῦτο μὲν γὰρ 30
διαδέχεται νὺξ, σοφίας δὲ οὐκ ἀντισχύει κακία.

* Cod. τρόπων.

* Ita cod.

ΚΕΦ. Η.

1 Διατείνει δὲ ἀπὸ πέρατος εἰς πέρας εὐρώστως, καὶ διοικεῖ τὰ CAP. VIII.
2 πάντα χρηστῶς. Ταύτην ἐφίλησα καὶ ἐξεζήτησα ἐκ νεότητός
μου, καὶ ἐζήτησα νύμφην ἀγαγέσθαι ἐμαυτῷ, καὶ ἐραστὴς ἐγε-
3 νόμην τοῦ κάλλους αὐτῆς. Εὐγένειαν δοξάζει συμβίωσιν Θεοῦ
4 ἔχουσα, καὶ ὁ πάντων δεσπότης ἠγάπησεν αὐτήν. Μύστις γάρ
ἐστιν τῆς τοῦ Θεοῦ ἐπιστήμης, καὶ αἱρετὶς τῶν ἔργων αὐτοῦ.
5 Εἰ δὲ πλοῦτός ἐστιν ἐπιθυμητὸν κτῆμα ἐν βίῳ, τίς σοφίας πλου-
6 σιώτερον τῆς τὰ πάντα ἐργαζομένης; Εἰ δὲ φρόνησις ἐργάζε-
7 ται, τίς αὐτῆς τῶν ὄντων μᾶλλόν ἐστιν τεχνίτης *; Καὶ εἰ * l. m. τεχνῖτις.
δικαιοσύνην ἀγαπᾷ τις, οἱ πόνοι ταύτης εἰσὶν ἀρεταί· σωφροσύ-
νην γὰρ καὶ φρόνησιν ἐκδιδάσκει, δικαιοσύνην καὶ ἀνδρείαν, ὧν
8 χρησιμώτερον οὐδέν ἐστιν ἐν βίῳ ἀνθρώποις. Εἰ δὲ καὶ πολυ-
πειρίαν * ποθεῖ τις, οἶδεν τὰ ἀρχαῖα καὶ τὰ μέλλοντα εἰκά- * l. m. ρίαν.
ζειν, ἐπίσταται στροφὰς λόγων καὶ λύσεις αἰνιγμάτων, σημεῖα
9 καὶ τέρατα προγινώσκει καὶ ἐκβάσεις καιρῶν καὶ χρόνων. Ἔκρι-
να τοίνυν ταύτην ἀγαγέσθαι πρὸς συμβίωσιν, εἰδὼς ὅτι ἔσται μοι
10 σύμβουλος ἀγαθῶν, καὶ παραίνεσις φροντίδων καὶ λύπης. Ἕξω
δι᾽ αὐτὴν δόξαν ἐν ὄχλοις, καὶ τιμὴν παρὰ πρεσβυτέροις ὁ νέος.
11 Ὀξὺς εὑρεθήσομαι ἐν κρίσει, καὶ ἐν ὄψει δυναστῶν θαυμασθήσο-
12 μαι. Σιγῶντά με περιμενοῦσιν, καὶ φθεγγομένῳ προσέξουσιν,
καὶ λαλοῦντος ἐπὶ πλεῖον, χεῖρα ἐπιθήσουσιν ἐπὶ στόμα αὐτῶν.
13 Ἕξω δι᾽ αὐτὴν ἀθανασίαν, καὶ μνήμην αἰώνιον τοῖς μετ᾽ ἐμὲ ἀπο-
14 15 λείψω. Διοικήσω λαοὺς, καὶ ἔθνη ὑποταγήσεταί μοι. Φοβηθή-
σονταί με ἀκούσαντες τύραννοι φρικτοί· ἐν πλήθει φανοῦμαι ἀγα-
16 θὸς, καὶ ἐν πολέμῳ ἀνδρεῖος. Εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκόν μου προσ-
αναπαύσομαι αὐτῇ· οὐ γὰρ ἔχει πικρίαν ἡ συναναστροφὴ αὐτῆς,
οὐδὲ ὀδύνην ἡ συμβίωσις αὐτῆς, ἀλλὰ εὐφροσύνην καὶ χαράν.
17 Ταῦτα λογισάμενος ἐν ἐμαυτῷ καὶ φροντίσας ἐν καρδίᾳ μου, ὅτι
18 ἐστὶν ἀθανασία ἐν συγγενείᾳ σοφίας. Καὶ ἐν φιλίᾳ αὐτῆς τέρ-

VIII. ψις ἀγαθὴ, καὶ ἐν πόνοις χειρῶν αὐτῆς πλοῦτος ἀνεκλιπὴς, καὶ
ἐν συγγυμνασίᾳ ὁμιλίας αὐτῆς φρόνησις, καὶ εὔκλεια ἐν κοινωνίᾳ
λόγων αὐτῆς, περιῄειν ζητῶν ὅπως λάβω αὐτὴν εἰς ἐμαυτόν. Παῖς 19
δὲ ἤμην εὐφυὴς, ψυχῆς τε ἔλαχον ἀγαθῆς. Μᾶλλον δὲ ἀγαθὸς 20
ὢν ἦλθον εἰς σῶμα ἀμίαντον. Γνοὺς δὲ ὅτι οὐκ ἄλλως ἔσομαι 21
ἐγκρατὴς, ἐὰν μὴ ὁ θεὸς δῷ, καὶ τοῦτο δ᾽ ἦν φρονήσεως τὸ εἰ-
δέναι τίνος ἡ χάρις, ἐνέτυχον τῷ κυρίῳ, καὶ ἐδεήθην αὐτοῦ, καὶ
εἶπον ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου.

ΚΕΦ. Θ.

CAP. IX. Θεὲ πατέρων καὶ κύριε τοῦ ἐλέους σου, ὁ ποιήσας τὰ πάντα 1
ἐν λόγῳ σου. Καὶ τῇ σοφίᾳ σου κατεσκεύασας ἄνθρωπον, ἵνα 2
δεσπόζῃ τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων. Καὶ διέπῃ τὸν κόσμον 3
ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ ἐν εὐθύτητι ψυχῆς κρίσιν κρίνῃ.
Δός μοι τὴν τῶν σῶν θρόνων πάρεδρον σοφίαν, καὶ μή με ἀποδοκι- 4
μάσῃς ἐκ παίδων σου. Ὅτι ἐγὼ δοῦλος σὸς καὶ υἱὸς τῆς παιδίσκης 5
σου, ἄνθρωπος ἀσθενὴς καὶ ὀλιγοχρόνιος καὶ ἐλάσσων ἐν συνέσει
κρίσεως καὶ νόμων. Κἂν γάρ τις ᾖ τέλειος ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων, τῆς 6
ἀπὸ σοῦ σοφίας ἀπούσης, εἰς οὐδὲν λογισθήσεται. Σύ με προείλω 7
βασιλέα λαοῦ σου, καὶ δικαστὴν υἱῶν σου καὶ θυγατέρων. Εἶ- 8
πας οἰκοδομῆσαι ναὸν ἐν ὄρει ἁγίῳ σου, καὶ ἐν πόλει κατασκη-
νώσεώς σου θυσιαστήριον, μίμημα σκηνῆς ἁγίας ἣν προητοίμα-
σας ἀπ᾽ ἀρχῆς. Καὶ μετὰ σοῦ ἡ σοφία ἡ εἰδυῖα τὰ ἔργα σου, 9
καὶ παροῦσα ὅτε ἐποίεις τὸν κόσμον, καὶ ἐπισταμένη τί ἀρεστὸν
ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ τί εὐθὲς ἐν ἐντολαῖς σου. Ἐξαπόστει- 10
λον αὐτὴν ἐξ ἁγίων οὐρανῶν, καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης σου πέμψον
αὐτὴν, ἵνα συνπαροῦσά μοι κοπιάσῃ, καὶ γνῶ τί εὐάρεστόν ἐστιν
παρὰ σοί. Οἶδε γὰρ ἐκείνη πάντα καὶ συνιεῖ, καὶ ὁδηγήσει 11
με ἐν ταῖς πράξεσί μου σωφρόνως, καὶ φυλάξει με ἐν τῇ δόξῃ
αὐτῆς. Καὶ ἔσται προσδεκτὰ τὰ ἔργα μου, καὶ διακρινῶ τὸν 12
λαόν σου δικαίως, καὶ ἔσομαι ἄξιος θρόνων πατρός μου. Τίς 13

γὰρ ἄνθρωπος γνώσεται βουλὴν θεοῦ; ἢ τίς ἐνθυμηθήσεται τί θέ- IX.
14 λει ὁ κύριος; Λογισμοὶ γὰρ θνητῶν δειλοὶ, καὶ ἐπισφαλεῖς αἱ
15 ἐπίνοιαι ἡμῶν. Φθαρτὸν γὰρ σῶμα βαρύνει ψυχὴν, καὶ βρίθει
16 τὸ γεῶδες σκῆνος νοῦν πολυφροντίδα. Καὶ μόλις εἰκάζομεν τὰ
ἐπὶ γῆς, καὶ τὰ ἐν χερσὶν εὑρίσκομεν μετὰ πόνου· τὰ δὲ ἐν οὐ-
17 ρανοῖς τίς ἐξιχνίασεν; Βουλὴν δέ σου τίς ἔγνω, εἰ μὴ σὺ ἔδω-
κας σοφίαν, καὶ ἔπεμψας τὸ ἅγιόν σου πνεῦμα ἀπὸ ὑψίστων;
18 Καὶ οὕτως διωρθώθησαν αἱ τρίβοι τῶν ἐπὶ γῆς, καὶ τὰ ἀρεστά
19 σου ἐδιδάχθησαν ἄνθρωποι. Καὶ τῇ σοφίᾳ ἐσώθησαν.

ΚΕΦ. Ι.

1 Αὕτη πρωτόπλαστον πατέρα κόσμου μόνον κτισθέντα διεφύλα- CAP. X.
2 ξεν, καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ παραπτώματος ἰδίου. Ἔδωκέν τε
3 αὐτῷ ἰσχὺν κρατῆσαι ἁπάντων. Ἀποστὰς δὲ ἀπ' αὐτῆς ἄδικος
4 ἐν ὀργῇ αὐτοῦ, ἀδελφοκτόνοις συναπώλετο θυμοῖς. Δι' ὃν κα-
τακλυζομένην γῆν πάλιν διέσωσεν σοφία, δι' εὐτελοῦς ξύλου τὸν
5 δίκαιον κεβερνήσασα. Αὕτη καὶ ἐν ὁμονοίᾳ πονηρίας ἐθνῶν συγ-
χυθέντων εὗρεν τὸν δίκαιον, καὶ ἐτήρησεν αὐτὸν ἄμεμπτον θεῷ,
6 καὶ ἐπὶ τέκνου σπλάγχνοις ἰσχυρὸν ἐφύλαξεν. Αὕτη δίκαιον
ἐξαπολλυμένων ἀσεβῶν ἐῤῥύσατο φυγόντα πῦρ καταβάσιον Πεν-
7 ταπόλεως. Ἧς ἔτι μαρτύριον τῆς πονηρίας καπνιζομένη καθέ-
στηκεν χέρσος, καὶ ἀτελέσιν ὥραις καρποφοροῦντα φυτὰ, ἀπι-
8 στούσης ψυχῆς μνημεῖον ἑστηκυῖα στήλη ἁλός. Σοφίαν γὰρ παρ-
οδεύσαντες οὐ μόνον ἐβλάβησαν τοῦ μὴ γνῶναι τὰ καλὰ, ἀλλὰ
καὶ τῆς ἀφροσύνης ἀπέλιπον τῷ βίῳ μνημόσυνον, ἵνα ἐν οἷς ἐσ-
9 φάλησαν μὴ δὲ λαθεῖν δυνηθῶσιν. Σοφία δὲ τοὺς θεραπεύσαντας
10 αὐτὴν ἐκ πόνων ἐῤῥύσατο. Αὕτη φυγάδα ὀργῆς ἀδελφοῦ δίκαιον
ὡδήγησεν ἐν τρίβοις εὐθείαις, ἔδειξεν αὐτῷ βασιλείαν θεοῦ, καὶ
ἔδωκεν αὐτῷ γνῶσιν ἁγίων, εὐπόρησεν αὐτὸν ἐν μόχθοις, καὶ
11 ἐπλήθυνεν τοὺς πόνους αὐτοῦ. Ἐν πλεονεξίᾳ κατισχυόντων αὐ-
12 τὸν παρέστη, καὶ ἐπλούτισεν αὐτόν. Διεφύλαξεν αὐτὸν ἀπὸ ἐχ-

X θρῶν, καὶ ἀπὸ ἐνεδρευόντων ἠσφαλίσατο, καὶ ἀγῶνα ἰσχυρὸν
ἐβράβευσεν αὐτῷ, ἵνα γνῷ, ὅτι παντὸς δυνατωτέρα ἐστὶν εὐσέ-
βεια. Αὕτη πραθέντα δίκαιον οὐκ ἐγκατέλιπεν, ἀλλὰ ἐξ ἁμαρ- 13
τίας ἐῤῥύσατο αὐτόν. Συνκατέβη αὐτῷ εἰς λάκκον, καὶ ἐν δε- 14
σμοῖς οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν, ἕως ἤνεγκεν αὐτῷ σκῆπτρα βασιλείας
καὶ ἐξουσίαν τυραννούντων αὐτοῦ, ψευδεῖς τε ἔδειξεν τοὺς μω-
μησαμένους αὐτὸν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν αἰώνιον. Αὕτη λαὸν 15
ὅσιον καὶ σπέρμα ἄμεμπτον ἐῤῥύσατο ἐξ ἔθνους θλιβόντων. Εἰσ- 16
ῆλθεν εἰς ψυχὴν θεράποντος κυρίου, καὶ ἀντέστη βασιλεῦσιν φο-
βεροῖς ἐν τέρασι καὶ σημείοις. Ἀπέδωκεν ὁσίοις μισθὸν κόπων 17
αὐτῶν, ὡδήγησεν αὐτοὺς ἐν ὁδῷ θαυμαστῇ, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς
εἰς σκέπην ἡμέρας, καὶ εἰς φλόγα ἄστρων τὴν νύκτα. Διεβίβα- 18
σεν αὐτοὺς θάλασσαν ἐρυθρὰν, καὶ διήγαγεν αὐτοὺς δι' ὕδατος
πολλοῦ. Τοὺς δὲ ἐχθροὺς αὐτῶν κατέκλυσεν, καὶ ἐκ βάθους 19
ἀβύσσου ἀνέβρασεν αὐτούς. Διὰ τοῦτο δίκαιοι ἐσκύλευσαν ἀσε- 20
βεῖς, καὶ ὕμνησαν κύριε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου, τήν τε ὑπέρ-
μαχόν σου χεῖρα ᾔνεσαν ὁμοθυμαδόν. Ὅτι ἡ σοφία ἤνοιξεν στό- 21
μα κωφῶν, καὶ γλώσσας νηπίων ἔθηκεν τρανάς.

ΚΕΦ. ΙΑ.

CAP. XI. Εὐώδωσεν τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν χειρὶ προφήτου ἁγίου. Διώδευ- 1 2
σαν ἔρημον ἀοίκητον, καὶ ἐν ἀβάτοις ἔπηξαν σκηνάς. Ἀντέστη- 3
σαν πολεμίοις, καὶ ἠμύναντο ἐχθρούς. Ἐδίψησαν καὶ ἐπεκα- 4
λέσαντό σε, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκ πέτρας ἀκροτόμου ὕδωρ, καὶ
ἴαμα δίψης ἐκ λίθου σκληροῦ. Δι' ὧν γὰρ ἐκολάσθησαν οἱ ἐχ- 5
θροὶ αὐτῶν, διὰ τούτων αὐτοὶ ἀποροῦντες εὐεργετήθησαν. Ἀν- 6
τὶ μὲν πηγῆς ἀενάου ποταμοῦ αἵματι λυθρώδει ταραχθέντες. 7
Εἰς ἔλεγχον νηπιοκτόνου διατάγματος, ἔδωκας αὐτοῖς δαψιλὲς 8
ὕδωρ ἀνελπίστως. Δείξας διὰ τοῦ τότε δίψους πῶς τοὺς ὑπεν- 9
αντίους ἐκόλασας. Ὅτε γὰρ ἐπειράσθησαν, καίπερ ἐν ἐλέει 10
παιδευόμενοι, ἔγνωσαν πῶς ἐν ὀργῇ κρινόμενοι ἀσεβεῖς ἐβασανί-

11 ζοντο. Τούτους μὲν γὰρ ὡς πατὴρ νουθετῶν ἐδοκίμασας, ἐκεί- XI.
12 νους δὲ ὡς ἀπότομος βασιλεὺς καταδικάζων ἐξήτασας. Καὶ ἀπόν-
13 τες δὲ καὶ παρόντες ὁμοίως ἐτρύχοντο. Διπλῆ γὰρ αὐτοὺς ἔλα-
14 βεν λύπη, καὶ στεναγμὸς μνημῶν τῶν παρελθουσῶν. Ὅτε γὰρ
ἤκουσαν διὰ τῶν ἰδίων κολάσεων εὐεργετουμένους αὐτοὺς, ᾔσθον-
15 το τοῦ κυρίου. Τὸν γὰρ ἐν ἐκθέσει πάλαι ῥιφέντα ἀπεῖπον χλε-
υάζοντες, ἐπὶ τέλει τῶν ἐκβάσεων ἐθαύμασαν, οὐχ ὅμοια δικαί-
16 οις διψήσαντες. Ἀντὶ δὲ λογισμῶν ἀσυνέτων ἀδικίας αὐτῶν,
ἐν οἷς πλανηθέντες ἐθρήσκευον ἄλογα ἑρπετὰ καὶ κνώδαλα εὐ-
τελῆ, ἐπαπέστειλας αὐτοῖς πλῆθος ἀλόγων ζώων εἰς ἐκδίκησιν.
17 18 Ἵνα γνῶσιν ὅτι δι' ὧν τις ἁμαρτάνει, διὰ τούτων κολάζεται. Οὐ
γὰρ ἠπόρει ἡ παντοδύναμός σου χεὶρ καὶ κτίσασα τὸν κόσμον
ἐξ ἀμόρφου ὕλης, ἐπιπέμψαι αὐτοῖς πλῆθος ἄρκων, ἢ θρασεῖς
19 λέοντας. Ἢ νεοκτίστους θυμοῦ πλήρεις θῆρας ἀγνώστους, ἤτοι
πυρπνόον φυσῶντας ἆσθμα, ἢ βρόμους λικμωμένους καπνοῦ, ἢ
20 δεινοὺς ἀπ' ὀμμάτων σπινθῆρας ἀστράπτοντας. Ὧν οὐ μόνον ἡ
βλάβη ἠδύνατο συνεκτρεῖψαι αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ ἡ ὄψις ἐκφοβήσασα
21 διολέσαι. Καὶ χωρὶς δὲ τούτων, ἑνὶ πνεύματι πεσεῖν ἐδύναντο
ὑπὸ τῆς δίκης διωχθέντες, καὶ λικμηθέντες ὑπὸ πνεύματος δυνά-
μεώς σου, ἀλλὰ πάντα μέτρῳ καὶ ἀριθμῷ καὶ σταθμῷ διέτα-
22 ξας. Τὸ γὰρ μεγάλως ἰσχύειν πάρεστίν σοι πάντοτε, καὶ κρά-
23 τει βραχίονός σου τίς ἀντιστήσεται; Ὅτι ὡς ῥοπὴ ἐκ πλαστίγ-
γων ὅλος ὁ κόσμος ἐναντίον σου, καὶ ὡς ῥανὶς δρόσου ὀρθρινὴ
24 κατελθοῦσα ἐπὶ γῆν. Ἐλεεῖς δὲ πάντας ὅτι πάντα δύνασαι, καὶ
25 παρορᾷς ἁμαρτήματα ἀνθρώπων εἰς μετάνοιαν. Ἀγαπᾷς γὰρ τὰ
ὄντα πάντα, καὶ οὐδὲν βδελύσσῃ ὧν ἐποίησας, οὐδὲ γὰρ ἂν μι-
26 σῶν τι κατεσκεύασας. Πῶς δὲ ἔμεινεν ἄν τι, εἰ μὴ σὺ ἠθέλησας;
27 ἢ τὸ μὴ κληθὲν ὑπὸ σοῦ διετηρήθη; Φείδῃ δὲ πάντων, ὅτι σά
ἐστιν δέσποτα φιλόψυχε.

ΚΕΦ. ΙΒ.

CAP. XII. Τὸ γὰρ ἄφθαρτόν σου πνεῦμά ἐστιν ἐν πᾶσιν. Διὸ τοὺς παρα- 1 2
πίπτοντας κατ᾽ ὀλίγον ἐλέγχεις, καὶ ἐν οἷς ἁμαρτάνουσιν ὑπο-
μιμνήσκων νουθετεῖς, ἵνα ἀπαλλαγέντες τῆς κακίας πιστεύσωσιν
ἐπὶ σὲ κύριε. Καὶ γὰρ τοὺς παλαιοὺς οἰκήτορας τῆς ἁγίας σου 3
γῆς μισήσας. Ἐπὶ τῷ ἔχθιστα πράσσειν ἔργα φαρμακειῶν, καὶ 4
τελετὰς ἀνοσίους. Τέκνων τε φονέας ἀνελεήμονας, καὶ σπλαγ- 5
* 2. m. μύσου. χνοφάγων ἀνθρωπίνων σαρκῶν, θοίναν καὶ αἵματος ἐκ μέσου * μυ-
σταθείας σου. Καὶ αὐθέντας γονεῖς ψυχῶν ἀβοηθήτων, ἐβουλή- 6
θης ἀπολέσαι διὰ χειρῶν πατέρων ἡμῶν. Ἵνα ἀξίαν ἀποικίαν 7
δέξηται θεοῦ παίδων ἡ παρὰ σοὶ πασῶν τιμιωτάτη γῆ. Ἀλλὰ 8
καὶ τούτων ὡς ἀνθρώπων ἐφείσω, ἀπέστειλάς τε προδρόμους τοὺς
* Ita cod. στρατοπέδους * σου σφῆκας, ἵνα αὐτοὺς κατὰ βραχὺ ἐξολεθρεύ-
σωσιν. Οὐκ ἀδυνατῶν ἐν παρατάξει ἀσεβεῖς δικαίοις ὑποχειρίους 9
δοῦναι, ἢ θηρίοις δεινοῖς, ἢ λόγῳ ἀποτόμῳ ὑφ᾽ ἓν ἐκτρεῖψαι.
Κρίνων δὲ κατὰ βραχὺ ἐδίδους τόπον μετανοίας, οὐκ ἀγνοῶν, ὅτι 10
πονηρὰ ἡ γένεσις αὐτῶν καὶ ἔμφυτος ἡ κακία αὐτῶν, καὶ ὅτι οὐ
μὴ ἀλλαγῇ ὁ λογισμὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα. Σπέρμα γὰρ ἦν 11
κατηραμένον ἀπ᾽ ἀρχῆς, οὐδὲν εὐλαβούμενος τινὰ ἐφ᾽ οἷς ἡμάρ-
τανον, ἄδειαν ἐδίδους. Τίς γὰρ ἐρεῖ, τί ἐποίησας; ἢ τίς ἀντι- 12
στήσεται τῷ κρίματί σου; τίς δὲ ἐγκαλέσει σοι κατὰ ἐθνῶν ἀπυλω-
λότων, ἃ σὺ ἐποίησας; ἢ τίς εἰς κατάστασίν σοι ἐλεύσεται ἔκδικος
κατὰ ἀδίκων ἀνθρώπων; Οὔτε γὰρ θεός ἐστιν πλὴν σοῦ, ᾧ μέ- 13
λει περὶ πάντων, ἵνα δείξῃς ὅτι οὐκ ἀδίκως ἔκρινας. Οὔτε βασι- 14
λεὺς ἢ τύραννος ἀντοφθαλμῆσαι δυνήσεταί σοι περὶ ὧν ἐκόλασας.

Δίκαιος δὲ ὢν δικαίως τὰ πάντα διέπεις, αὐτὸν τὸν μὴ 15
ὀφείλοντα κολασθῆναι καταδικάσαι ἀλλότριον ἡγούμενος τῆς σῆς
δυνάμεως. Ἡ γὰρ ἰσχύς σου δικαιοσύνης ἀρχὴ, καὶ τὸ πάντων 16
σε δεσπόζειν, πάντων φείδεσθαι ποιεῖ. Ἰσχὺν γὰρ ἐνδείκνυσαι 17
ἀπιστούμενος ἐπὶ δυνάμεως τελειότητι, καὶ ἐν τοῖς εἰδόσι τὸ

18 θράσος ἐξελέγχεις. Σὺ δὲ δεσπόζων ἰσχύος ἐν ἐπιεικείᾳ κρί- XII.
νεις, καὶ μετὰ πολλῆς φειδοῦς διοικεῖς ἡμᾶς· πάρεστιν γάρ σοι
19 ὅταν θέλῃς τὸ δύνασθαι. Ἐδίδαξας δέ σου τὸν λαὸν διὰ τῶν
τοιούτων ἔργων, ὅτι δεῖ τὸν δίκαιον εἶναι φιλάνθρωπον· καὶ εὐ-
έλπιδας ἐποίησας τοὺς υἱούς σου, ὅτι δίδοις * ἐπὶ ἁμαρτήμασιν
20 μετάνοιαν. Εἰ γὰρ ἐχθροὺς παίδων σου καὶ ὀφειλομένους θα-
νάτῳ μετὰ τοσαύτης ἐτιμώρησας προσοχῆς καὶ δεήσεως, δοὺς χρό-
21 νους καὶ τόπον δι᾽ ὧν ἀπαλλαγῶσι τῆς κακίας. Μετὰ πόσης
ἀκριβείας ἔκρινας τοὺς υἱούς σου, ὧν τοῖς πατράσιν ὅρκους καὶ
22 συνθήκας ἔδωκας ἀγαθῶν ὑποσχέσεων; Ἡμᾶς οὖν παιδεύων τοὺς
ἐχθροὺς ἡμῶν ἐν μυριότητι μαστιγοῖς, ἵνα σου τὴν ἀγαθότητα
23 μεριμνῶμεν κρίνοντες, κρινόμενοι δὲ προσδοκῶμεν ἔλεος. Ὅθεν
καὶ τοὺς ἐν ἀφροσύνῃ ζωῆς βιώσαντας ἀδίκους, διὰ τῶν ἰδίων ἐβα-
24 σάνισας βδελυγμάτων. Καὶ γὰρ τῶν πλάνης ὁδῶν μακρότερον
ἐπλανήθησαν, θεοὺς ὑπολαμβάνοντες τὰ καὶ ἐν ζώοις τῶν ἐχ-
25 θρῶν ἄτιμα, νηπίων δίκην ἀφρόνων ψευσθέντες. Διὰ τοῦτο ὡς
26 παισὶν ἀλογίστοις τὴν κρίσιν εἰς ἐμπαιγμὸν ἔπεμψας. Οἱ δὲ
παιγνίοις ἐπιτιμήσεως μὴ νουθετηθέντες ἀξίαν θεοῦ κρίσιν πειρά-
27 σουσιν. Ἐφ᾽ οἷς γὰρ αὐτοὶ πάσχοντες ἠγανάκτουν, ἐπὶ τούτοις
οὓς ἐδόκουν θεοὺς, ἐν αὐτοῖς κολαζόμενοι ἰδόντες ὃν πάλαι ἠρ-
νοῦντο εἰδέναι, θεὸν ἐπέγνωσαν ἀληθῆ, διὸ καὶ τὸ τέρμα τῆς κα-
ταδίκης ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐπῆλθεν.

* Ita cod.

ΚΕΦ. ΙΓ.

1 Μάταιοι μὲν γὰρ πάντες ἄνθρωποι φύσει, οἷς παρῆν θεοῦ ἀγνω- CAP. XIII.
σία, καὶ ἐκ τῶν ὁρωμένων ἀγαθῶν οὐκ ἴσχυσαν εἰδέναι τὸν ὄν-
2 τα, οὔτε τοῖς ἔργοις προσχόντες ἐπέγνωσαν τὸν τεχνίτην. Ἀλλ᾽
ἢ πῦρ, ἢ πνεῦμα, ἢ ταχινὸν ἀέρα, ἢ κύκλον ἄστρων, ἢ βίαιον
3 ὕδωρ, ἢ φωστῆρας οὐρανοῦ, πρυτάνεις κόσμου θεοὺς ἐνόμισαν. Ὧν
εἰ μὲν τῇ καλλονῇ τερπόμενοι, θεοὺς ὑπελάμβανον, γνώτωσαν
πόσῳ τούτων ὁ δεσπότης ἐστὶ βελτίω *· ὁ γὰρ τοῦ κάλλους γε-

* Ita cod. Immo f. m. βελτίων.

XIII. νεσιάρχης ἔκτισεν αὐτά. Εἰ δὲ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ ἐκπλαγέν- 4
τες, νοησάτωσαν ἀπ' αὐτῶν πόσῳ ὁ κατασκευάσας αὐτὰ δυνατώ-
τερος ἐστίν. Ἐκ γὰρ μεγέθους καλλονῆς καὶ κτισμάτων ἀναλόγως 5
ὁ γενεσιουργὸς αὐτῶν θεωρεῖται. Ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τούτοις ἐστὶν 6
μέμψις ὀλίγη, καὶ γὰρ αὐτοὶ τάχα πλανῶνται θεὸν ζητοῦντες
καὶ θέλοντες εὑρεῖν. Ἐν γὰρ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ ἀναστρεφόμενοι 7
διερευνῶσιν, καὶ πείθονται τῇ ὄψει, ὅτι καλὰ τὰ βλεπόμενα. Πά- 8
λιν δὲ οὐδ' αὐτοὶ συγγνωστοί. Εἰ γὰρ τοσοῦτον ἴσχυσαν εἰδέ- 9
ναι, ἵνα δύνωνται στοχάσασθαι τὸν αἰῶνα, τὸν τούτων δεσπότην
πῶς τάχιον οὐχ εὗρον; Ταλαίπωροι δὲ καὶ ἐν νεκροῖς αἱ ἐλ- 10
πίδες αὐτῶν, οἵτινες ἐκάλεσαν θεοὺς ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, χρυ-
σὸν καὶ ἄργυρον τέχνης ἐμμελέτημα καὶ ἀπεικάσματα ζώων, ἢ
λίθον ἄχρηστον χειρὸς ἔργον ἀρχαίας. Εἰ δὲ καί τις ὑλοτόμος 11
τέκτων εὐκίνητον φυτὸν ἐκπρίσας, περιέξυσεν εὐμαθῶς πάντα τὸν
φλοιὸν αὐτοῦ, καὶ τεχνησάμενος εὐπρεπῶς κατεσκεύασεν χρήσι-
μον σκεῦος εἰς ὑπηρεσίαν ζωῆς. Τὰ δὲ ἀποβλήματα τῆς ἐργα- 12
σίας εἰς ἑτοιμασίαν τροφῆς ἀναλώσας ἐνεπλήσθη. Τὸ δὲ ἐξ αὐ- 13
τῶν ἀπόβλημα εἰς οὐθὲν εὔχρηστον, ξύλον σκολιὸν, καὶ ὄζοις
συμπεφυκὸς, λαβὼν ἔγλυψεν ἐν ἐπιμελείᾳ ἀργίας αὐτοῦ, καὶ
* r. m. εὐφ. ἐμπειρίᾳ * συνέσεως ἐτύπωσεν αὐτὸ, ἀπείκασεν αὐτὸ εἰκόνι ἀν-
θρώπου. Ἢ ζώῳ τινὶ εὐτελεῖ ὡμοίωσεν αὐτὸ, καταχρείσας μίλτῳ 14
* r. m. χρόας. καὶ φύκει ἐρυθήνας χρόαν * αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν κηλῖδα τὴν ἐν αὐ-
τῷ καταχρείσας. Καὶ ποιήσας αὐτῷ αὐτοῦ ἄξιον οἴκημα, ἐν τοί- 15
χῳ ἔθηκεν αὐτὸ ἀσφαλισάμενος σιδήρῳ. Ἵνα μὴν οὖν μὴ κατα- 16
πέσῃ προενόησεν αὐτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἀδυνατεῖ ἑαυτῷ βοηθῆσαι, καὶ
γάρ ἐστιν εἰκὼν καὶ χρείαν ἔχει βοηθείας. Περὶ δὲ κτημάτων 17
καὶ γάμων αὐτοῦ καὶ τέκνων προσευχόμενος, οὐκ αἰσχύνεται τῷ
ἀψύχῳ προσλαλῶν· καὶ περὶ μὲν ὑγιείας τὸ ἀσθενὲς ἐπικαλεῖ-
ται. Περὶ δὲ ζωῆς τὸ νεκρὸν ἀξιοῖ, περὶ δὲ ἐπικουρίας τὸν ἀπει- 18
ρότατον ἱκετεύει· περὶ δὲ ὁδοιπορίας, τὸ μὴ δὲ βάσει χρῆσθαι
δυνάμενον. Περὶ δὲ πορισμοῦ καὶ ἐργασίας καὶ χειρῶν ἐπιτυ- 19
χίας τὸ ἀδρανέστατον ταῖς χερσὶν εὐδράνειαν αἰτεῖται.

ΚΕΦ. ΙΔ.

1 Πλοῦν τις πάλιν στελλόμενος, καὶ ἄγρια μέλλων διοδεύειν κύ- CAP. XIV.
ματα, τοῦ φέροντος αὐτὸν πλοίου σαθρότερον ξύλον ἐπιβοᾶται.
2 Ἐκεῖνο μὲν γὰρ ὄρεξις ϖορισμῶν ἐϖενόησεν, τεχνῖτις δὲ σοφία
3 κατεσκύασεν. Ἡ δὲ σὴ ϖάτερ διακυβερνᾷ ϖρόνοια, ὅτι ἔδωκας
4 καὶ ἐν θαλάσσῃ ὁδὸν καὶ ἐν κύμασι τρίβον ἀσφαλῆ. Δεικνὺς ὅτι
5 δύνασαι ἐκ παντὸς σώζειν, ἵνα κἂν ἄνευ τέχνης τίς ἐπιβῇ. Θέ-
λεις δὲ μὴ ἀργὰ εἶναι τὰ τῆς σοφίας σου ἔργα, διὰ τοῦτο καὶ
ἐλαχίστῳ ξύλῳ πιστεύουσιν ἄνθρωποι ψυχὰς, καὶ διελθόντες κλύ-
6 δωνα σχεδίᾳ * διεσώθησαν. Καὶ ἀρχῆς γὰρ ἀπολλυμένων ὑπερη- * Cod. σχέδια.
φάνων γιγάντων, ἡ ἐλπὶς τοῦ κόσμου ἐπὶ σχεδίας καταφυγοῦσα
ἀπέλιπεν τῷ * αἰῶνι σπέρμα γενέσεως τῇ σῇ κυβερνηθεῖσα χειρί. * τῷ expungitur in cod.
7 8 Εὐλόγηται γὰρ ξύλον δι' οὗ γίνεται δικαιοσύνη. Τὸ χειροποίη-
τον δὲ ἐπικατάρατον αὐτὸ καὶ ὁ ϖοιήσας αὐτὸ, ὅτι ὁ μὲν εἰρ-
9 γάζετο *, τὸ δὲ φθαρτὸν θεὸς ὠνομάσθη. Ἐν ἴσῳ γὰρ μισητὰ θεῷ * 1 m. ἠργ.
10 καὶ ὁ ἀσεβῶν καὶ ἡ ἀσέβεια αὐτοῦ. Καὶ γὰρ τὸ πραχθὲν σὺν
11 τῷ δράσαντι κολασθήσεται. Διὰ τοῦτο καὶ ἐν εἰδώλοις ἐθνῶν
ἐπισκοπὴ ἔσται, ὅτι ἐν κτίσματι θεοῦ εἰς βδέλυγμα ἐγενήθησαν
καὶ εἰς σκάνδαλα ψυχαῖς ἀνθρώπων καὶ εἰς παγίδα ποσὶν ἀφρό-
12 νων. Ἀρχὴ γὰρ πορνείας ἐπίνοια εἰδώλων, εὕρεσις δὲ αὐτῶν φθο-
13 ρὰ ζωῆς. Οὔτε γὰρ ἦν ἀϖ' ἀρχῆς, οὔτε εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται.
14 Κενοδοξίᾳ γὰρ ἀνθρώπων εἰσῆλθεν εἰς κόσμον, καὶ διὰ τοῦτο σύν-
τομον αὐτῶν τέλος ἐπενοήθη.

15 Ἀώρῳ γὰρ πένθει τρυχόμενος ϖατὴρ τοῦ ταχέως ἀφαιρε-
θέντος τέκνου, εἰκόνα ποιήσας τὸν τότε νεκρὸν ἄνθρωπον, νῦν ὡς
θεὸν ἐτίμησαν *, καὶ παρέδωκεν τοῖς ὑποχειρίοις μυστήρια καὶ * Ita cod.
16 τελετάς. Εἶτα ἐν χρόνῳ κρατυνθὲν τὸ ἀσεβὲς ἔθος ὡς νόμος ἐφυ-
17 λάχθη, καὶ τυράννων ἐπιταγαῖς ἐθρησκεύετο τὰ γλυπτά. Οὓς
ἐν ὄψει μὴ δυνάμενοι τιμᾷν ἄνθρωποι διὰ τὸ μακρὰν οἰκεῖν, τὴν
πόῤῥωθεν ὄψιν ἀνατυπωσάμενοι, ἐμφανῆ εἰκόνα τοῦ τιμωμένου βα-

XIV. σιλέως ἐποίησαν, ἵνα τὸν ἀπόντα ὡς παρόντα κολακεύωσιν διὰ τῆς
σπουδῆς. Εἰς ἐπίτασιν δὲ θρησκείας καὶ τοὺς ἀγνοοῦντας ἡ τοῦ 18
* 2. m. τεχνίτου. τεχνίτου * προετρέψατο φιλοτιμία. Ὁ μὲν γὰρ τάχα κρατοῦντι 19
βουλόμενος ἀρέσαι ἐξεβιάσατο τῇ τέχνῃ τὴν ὁμοιότητα ἐπὶ τὸ κάλ-
λιον. Τὸ δὲ πλῆθος ἐφελκόμενον διὰ τὸ εὔχαρι τῆς ἐργασίας, 20
τὸν πρὸ ὀλίγου τιμηθέντα ἄνθρωπον νῦν σέβασμα ἐλογίσαντο.
Καὶ τοῦτο ἐγένετο τῷ βίῳ εἰς ἔνεδρον, ὅτι ἢ συμφορᾷ ἢ τυραννίδι 21
δουλεύσαντες ἄνθρωποι τὸ ἀκοινώνητον ὄνομα λίθοις καὶ ξύλοις
περιέθεσαν.

* 2. m. εἶτα. Εἶτ' * οὐκ ἤρκεσεν τὸ πλανᾶσθαι περὶ τὴν τοῦ θεοῦ γνῶσιν, 22
ἀλλὰ καὶ μεγάλῳ ζῶντες ἀγνοίας πολέμῳ τὰ τοσαῦτα κακὰ εἰ-
ρήνην προσαγορεύουσιν. Ἢ γὰρ τεκνοφόνους τελετὰς, ἢ κρύφια 23
μυστήρια, ἢ ἐμμανεῖς ἐξ ἄλλων θεσμῶν κώμους ἄγοντες. Οὔτε 24
βίους οὔτε γάμους καθαροὺς ἔτι φυλάσσουσιν, ἕτερος δ' ἕτερον ἢ
λοχῶν ἀναιρεῖ, ἢ νοθεύων ὀδυνᾷ. Πάντα δ' ἐπίμιξ ἔχει αἷμα 25
καὶ φόνος, κλοπὴ καὶ δόλος, φθορὰ, ἀπιστία, τάραχος, ἐπιορ-
κία, θόρυβος ἀγαθῶν. Χάριτος ἀμνησία, ψυχῶν μιασμὸς, γενέ- 26
σεως ἐναλλαγὴ, γάμων ἀταξία, μοιχεία καὶ ἀσέλγεια. Ἡ γὰρ 27
τῶν ἀνωνύμων εἰδώλων θρησκεία παντὸς ἀρχὴ κακοῦ καὶ αἰτία
καὶ πέρας ἐστίν. Ἢ γὰρ εὐφραινόμενοι μεμήνασιν, ἢ προφητεύου- 28
σιν ψευδῆ, ἢ ζῶσιν ἀδίκως, ἢ ἐπιορκοῦσιν ταχέως. Ἀψύχοις γὰρ 29
πεποιθότες εἰδώλοις κακῶς ὀμόσαντες, ἀδικηθῆναι οὐ προσδέχον-
ται. Ἀμφότερα δὲ αὐτοὺς μετελεύσεται τὰ δίκαια, ὅτι κακῶς 30
ἐφρόνησαν περὶ θεοῦ προσχόντες εἰδώλοις, καὶ ἀδίκως ὤμοσαν ἐν
δόλῳ καταφρονήσαντες ὁσιότητος. Οὐ γὰρ ἡ τῶν ὀμνυμένων δύνα- 31
μις, ἀλλ' ἡ τῶν ἁμαρτανόντων δίκη ἐπεξέρχεται ἀεὶ τὴν τῶν ἀδί-
κων παράβασιν.

ΚΕΦ. ΙΕ.

CAP. XV. Σὺ δὲ ὁ θεὸς ἡμῶν χρηστὸς καὶ ἀληθὴς μακρόθυμος καὶ ἐλέει 1
διοικῶν τὰ πάντα. Καὶ γὰρ ἐὰν ἁμάρτωμεν, σοί ἐσμεν εἰδότες 2

σου τὸ κράτος· οὐχ ἁμαρτησόμεθα δὲ *, εἰδότες ὅτι σοὶ λελογί- XV. * δὲ superadditur.
3 σμεθα. Τὸ γὰρ ἐπίστασθαί σε ὁλόκληρος δικαιοσύνη, καὶ εἰδέ-
4 ναι σου τὸ κράτος ῥίζα ἀθανασίας. Οὔτε γὰρ ἐπλάνησεν ἡμᾶς
ἀνθρώπων κακότεχνος ἐπίνοια, οὐδὲ σκιαγράφων πόνος ἄκαρπος,
5 εἶδος σπιλωθὲν χρώμασιν διηλλαγμένοις. Ὧν ὄψις ἄφροσιν εἰς
6 ὄνειδος ἔρχεται, ποθεῖ τε νεκρᾶς εἰκόνος εἶδος ἄπνουν. Κακῶν
ἐρασταὶ ἄξιοί τε τοιούτων ἐλπίδων, καὶ οἱ δρῶντες καὶ οἱ πο-
7 θοῦντες καὶ οἱ σεβόμενοι. Καὶ γὰρ κεραμεὺς ἁπαλὴν γῆν θλί-
βων ἐπίμοχθον, πλάσσει πρὸς ὑπηρεσίαν ἡμῶν ἕκαστον, ἀλλ' ἐκ
τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἀνεπλάσατο τά τε τῶν καθαρῶν ἔργων δοῦλα
σκεύη, τά τε ἐναντία πάνθ' ὁμοίως, τούτων δὲ ἑτέρου τίς ἑκά-
8 στου ἐστὶν ἡ χρῆσις, κριτὴς ὁ πηλουργός. Καὶ κακόμοχθος θεὸν
μάταιον ἐκ τοῦ αὐτοῦ πλάσσει πηλοῦ, ὃς πρὸ μικροῦ ἐκ γῆς
γενηθεὶς μετ' ὀλίγον πορεύεται ἐξ ἧς ἐλήμφθη, τὸ τῆς ψυχῆς
9 ἀπαιτηθεὶς χρέος. Ἀλλ' ἔστιν αὐτῷ φροντὶς οὐχ ὅτι μέλλει
κάμνειν, οὐδ' ὅτι βραχυτελῆ βίον ἔχει, ἀλλ' ἀντερείδεται μὲν
χρυσουργοῖς καὶ ἀργυροχόοις, χαλκοπλάστας τε μιμεῖται, καὶ
δόξαν ἡγεῖται ὅτι κίβδηλα πλάσσει.
10 Σποδὸς ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ γῆς εὐτελεστέρα ἡ ἐλπὶς αὐ-
11 τοῦ, πηλοῦ τε ἀτιμότερος ὁ βίος αὐτοῦ. Ὅτι ἠγνόησεν τὸν πλά-
σαντα αὐτὸν, καὶ τὸν ἐμπνεύσαντα αὐτῷ ψυχὴν ἐνεργοῦσαν, καὶ
12 ἐμφυσήσαντα πνεῦμα ζωτικόν. Ἀλλ' ἐλογίσατο * παίγνιον εἶναι * 2. m ἐλογίσαντο.
τὴν ζωὴν ἡμῶν, καὶ τὸν βίον πανηγυρισμὸν ἐπικερδῆ· δεῖν γάρ
13 φησιν ὅθεν δὴ κἂν ἐκ κακοῦ πορίζειν *. Οὗτος γὰρ παρὰ πάντας * In marg. 2 m. πόθεν δεῖ κἂν ἐκ κακοῦ πορίζε.
οἶδεν ὅτι ἁμαρτάνει, ὕλης γεώδους εὔθραυστα σκεύη καὶ γλυπτὰ
14 δημιουργῶν. Πάντες δὲ ἀφρονέστατοι καὶ τάλανες ὑπὲρ ψυχὴν
νηπίου, οἱ ἐχθροὶ τοῦ λαοῦ σου οἱ * καταδυναστεύσαντες αὐτόν. * οἱ expungitur in cod.
15 Ὅτι καὶ πάντα τὰ εἴδωλα τῶν ἐθνῶν ἐλογίσαντο θεοὺς, οἷς οὔτε
ὀμμάτων χρῆσις εἰς ὅρασιν, οὔτε ῥῖνες * εἰς συνολκὴν ἀέρος, οὔτε * 1. m. ῥεῖ.
ὦτα ἀκούειν, οὔτε δάκτυλοι χειρῶν εἰς ψηλάφησιν, καὶ οἱ πόδες
16 αὐτῶν ἀργοὶ πρὸς ἐπίβασιν. Ἄνθρωπος γὰρ ἐποίησεν αὐτοὺς,
καὶ τὸ πνεῦμα δεδανεισμένος ἔπλασεν αὐτοὺς, οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ

XV. ὅμοιον ἄνθρωπος ἰσχύει πλάσαι θεόν. Θνητὸς δὲ ὢν νεκρὸν ἐργά- 17
ζεται χερσὶν ἀνόμοις· κρείττων γάρ ἐστιν τῶν σεβασμάτων αὐτοῦ,
ὧν αὐτὸς μὲν ἔζησεν, ἐκεῖνα δὲ οὐδέποτε. Καὶ τὰ ζῶα δὲ τὰ 18
ἔχθιστα σέβονται, ἄνοια γὰρ συγκρινόμενα τῶν ἄλλων ἐστὶ χεί-
ρονα. Οὐδ' ὅσον ἐπιποθῆσαι ὡς ἐν ζώων ὄψει καλὰ τυγχάνει, 19
ἐκπέφευγεν δὲ καὶ τὸν τοῦ θεοῦ ἔπαινον καὶ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Ις.

CAP. XVI. Διὰ τοῦτο δι' ὁμοίων ἐκολάσθησαν ἀξίως, καὶ διὰ πλήθους 1
κνωδάλων ἐβασανίσθησαν. Ἀνθ' ἧς κολάσεως εὐεργέτησας τὸν 2
λαόν σου, εἰς ἐπιθυμίαν ὀρέξεως ξένην γεῦσιν, τροφὴν ἡτοίμα-
σας ὀρτυγομήτραν. Ἵνα ἐκεῖνοι μὲν ἐπιθυμοῦντες τροφὴν διὰ τὴν 3
εἰδέχθειαν * τῶν ἐπαπεσταλμένων καὶ τὴν ἀναγκαίαν ὄρεξιν ἀπο-
στρέφωνται, αὐτοὶ δὲ ἐπ' ὀλίγον ἐνδεεῖς γενόμενοι καὶ ξένης με-
τάσχωσι γεύσεως. Ἔδει γὰρ ἐκείνοις μὲν * ἀπαραίτητον ἔνδειαν 4
ἐπελθεῖν τυραννοῦσιν, τούτοις δὲ μόνον δειχθῆναι πῶς οἱ ἐχθροὶ
αὐτῶν ἐβασανίζοντο. Καὶ γὰρ ὅτε αὐτοῖς δεινὸς ἐπῆλθεν θηρίων 5
θυμὸς, δήγμασίν τε σκολιῶν διεφθείροντο ὄφεων, οὐ μέχρι τέ-
λους ἔμεινεν ἡ ὀργή σου. Εἰς νουθεσίαν δὲ πρὸς ὀλίγον ἐταράχ- 6
θησαν, σύμβολον * ἔχοντες σωτηρίας εἰς ἀνάμνησιν ἐντολῆς νόμου
σου. Ὁ γὰρ ἐπιστραφεὶς οὐ διὰ τὸ θεωρούμενον ἐσώζετο, ἀλλὰ 7
διὰ σὲ τὸν πάντων σωτῆρα. Καὶ ἐν τούτῳ δὲ ἔπεισας τοὺς ἐχ- 8
θροὺς ἡμῶν, ὅτι σὺ εἶ ὁ ῥυόμενος ἐκ παντὸς κακοῦ. Οὓς μὲν γὰρ 9
ἀκρίδων καὶ μυιῶν ἀπέκτεινεν δήγματα, καὶ οὐχ εὑρέθη ἴαμα
τῇ ψυχῇ αὐτῶν, ὅτι ἄξιοι ἦσαν ὑπὸ τοιούτων κολασθῆναι. Τοὺς 10
δὲ υἱούς σου οὐδὲ ἰοβόλων δρακόντων ἐνίκησαν ὀδόντες, τὸ ἔλεος
γάρ σου ἀντιπαρῆλθεν καὶ ἰάσατο αὐτούς. Εἰς γὰρ ὑπόμνησιν 11
τῶν λογίων σου ἐνεκεντρίζοντο, καὶ ὀξέως διεσώζοντο, ἵνα μὴ εἰς
βαθεῖαν ἐμπεσόντες λήθην, ἀπερίσπαστοι γένωνται τῆς σῆς εὐερ-
γεσίας. Καὶ γὰρ οὔτε βοτάνη οὔτε μάλαγμα ἐθεράπευσεν αὐ- 12
τοὺς, ἀλλὰ ὁ σὸς κύριε λόγος ὁ πάντα ἰώμενος. Σὺ γὰρ ζωῆς 13

* Cod. δειχθεῖσαν. Sic etiam cod. alex.

* μὲν superadditur.

* Ita cod. Item alex.

καὶ θανάτου ἐξουσίαν ἔχεις, καὶ κατάγεις εἰς πύλας ᾅδου καὶ XVI.
14 ἀνάγεις. Ἄνθρωπος δὲ ἀποκτέννει μὲν τῇ κακίᾳ αὐτοῦ, ἐξελθὸν
δὲ πνεῦμα οὐκ ἀναστρέφει, οὐδὲ ἀναλύει ψυχὴν παραλημφθεῖσαν.
15 Τὴν δὲ σὴν χεῖρα φυγεῖν ἀδύνατόν ἐστιν.

16 Ἀρνούμενοι γάρ σε εἰδέναι ἀσεβεῖς, ἐν ἰσχύϊ βραχίονός σου
ἐμαστειγώθησαν, ξένοις ὑετοῖς καὶ χαλάζαις καὶ ὄμβροις διωκό-
17 μενοι ἀπαραιτήτοις, καὶ πυρὶ καταναλισκόμενοι. Τὸ γὰρ παρα-
δοξότατον ἐν τῷ πάντα σβεννῦντι ὕδατι πλεῖον ἐνήργει τὸ πῦρ,
18 ὑπέρμαχος γὰρ ὁ κόσμος ἐστὶν δικαίων. Ποτὲ μὲν γὰρ ἡμεροῦ-
το * φλὸξ, ἵνα μὴ καταφλέξῃ τὰ ἐπ' ἀσεβεῖς ἀπεσταλμένα ζῶα, * 1. m. εἰ, 2. m. ἰμ.
19 ἀλλ' αὐτοὶ βλέποντες εἴδωσιν, ὅτι θεοῦ κρίσει ἐλαύνονται. Ποτὲ
δὲ καὶ μεταξὺ ὕδατος ὑπὲρ τὴν πυρὸς δύναμιν φλέγει, ἵνα ἀδί-
20 κου γῆς γενήματα διαφθείρῃ. Ἀνθ' ὧν ἀγγέλων τροφὴν ἐψώμι-
σας τὸν λαόν σου, καὶ ἕτοιμον ἄρτον αὐτοῖς ἀπ' οὐρανοῦ ἔπεμ-
ψας ἀκοπιάτως, πᾶσαν ἡδονὴν ἰσχύοντα καὶ πρὸς πᾶσαν ἁρμό-
21 νιον γεῦσιν. Ἡ μὲν γὰρ ὑπόστασίς σου τὴν σὴν γλυκύτητα πρὸς
τέκνα ἐνεφάνισεν, τῇ δὲ τοῦ προσφερομένου ἐπιθυμίᾳ ὑπηρετῶν
22 πρὸς ὅ τις ἐβούλετο μετεκιρνᾶτο. Χιὼν δὲ καὶ κρύσταλλος ὑπέ-
μεινεν πῦρ καὶ οὐκ ἐτήκετο, ἵνα γνῶσιν, ὅτι τοὺς τῶν ἐχθρῶν
καρποὺς κατέφθειρε πῦρ φλεγόμενον ἐν τῇ χαλάζῃ, καὶ ἐν τοῖς
23 ὑετοῖς διαστράπτον. Τοῦτο πάλιν δ' ἵνα τραφῶσιν δίκαιοι, καὶ
24 τῆς ἰδίας ἐπιλελῆσθαι δυνάμεως. Ἡ γὰρ κτίσις σοι τῷ ποιή-
σαντι ὑπηρετοῦσα ἐπιτείνεται εἰς κόλασιν κατὰ τῶν ἀδίκων, καὶ
25 ἀνίεται εἰς εὐεργεσίαν ὑπὲρ τῶν εἰς σὲ πεποιθότων. Διὰ τοῦτο
καὶ τότε εἰς πάντα μελαλλευομένη τῇ παντοΙρόφῳ σου δωρεᾷ ὑπη-
26 ρετεῖ, πρὸς τὴν τῶν δεομένων θέλησιν. Ἵνα μάθωσιν οἱ υἱοί σου,
οὓς ἠγάπησας κύριε, ὅτι οὐχ αἱ γενέσεις τῶν καρπῶν τρέφουσιν
27 ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ῥῆμά σου τοὺς σοὶ πιστεύοντας διατηρεῖ. Τὸ
γὰρ ὑπὸ πυρὸς μὴ φθειρόμενον ἁπλῶς ὑπὸ βραχείας ἀκτεῖνος
28 ἡλίου θερμαινόμενον ἐτήκετο. Ὅπως γνωστὸν ἦν *, ὅτι δεῖ φθά- * Ita cod.
νειν τὸν ἥλιον ἐπ' εὐχαριστίαν σου, καὶ πρὸς ἀνατολὴν φωτὸς ἐν-

XVI. τυγχάνειν σοι. Ἀχαρίστου γὰρ ἐλπὶς ὡς χειμέριος πάχνη τα- 29
κήσεται, καὶ ῥυήσεται ὡς ὕδωρ ἄχρηστον.

ΚΕΦ. ΙΖ.

CAP. XVII. Μεγάλαι γάρ σου αἱ κρίσεις καὶ δυσδιήγητοι· διὰ τοῦτο ἀπαί- 1
δευτοι ψυχαὶ ἐπλανήθησαν. Ὑπειληφότες γὰρ καταδυναστεύειν 2
ἔθνος ἅγιον ἄνομοι, δέσμιοι σκότους καὶ μακρᾶς πεδῆται νυκτὸς
κατακλεισθέντες ὀρόφοις, φυγάδες τῆς αἰωνίου προνοίας ἔκειντο.
Λανθάνειν γὰρ νομίζοντες ἐπὶ κρυφαίοις ἁμαρτήμασιν, ἀφεγγεῖ 3
λήθης παρακαλύμματι ἐσκορπίσθησαν, θαμβούμενοι δεινῶς καὶ
ἰνδάλμασιν * ἐκταρασσόμενοι. Οὐδὲ γὰρ ὁ κατέχων αὐτοὺς μυχὸς* 4
ἀφόβως διεφύλασσεν, ἦχοι δ' ἐκταράσσοντες * αὐτοὺς περιεκόμ-
που, καὶ φάσματα ἀμειδήτοις κατηφῆ προσώποις ἐνεφανίζετο.
Καὶ πυρὸς μὲν οὐδεμία βία κατίσχυεν φωτίζειν, οὔτε ἄστρων 5
ἔκλαμπροι φλόγες καταυγάζειν ὑπέμενον τὴν στυγνὴν ἐκείνην νύ-
κτα. Διεφαίνετο δ' αὐτοῖς μόνον αὐτομάτη πυρὰ φόβου πλή- 6
ρης, ἐκδειματούμενοι δὲ τῆς μὴ θεωρουμένης ἐκείνης ὄψεως ἡγοῦν-
το χείρω τὰ βλεπόμενα. Μαγικῆς δὲ ἐμπαίγματα κατέκειτο 7
τέχνης, καὶ τῆς ἐπὶ φρονήσει ἀλαζονείας ἔλεγχος ἐφύβριστος.
Οἱ γὰρ ὑπισχνούμενοι δείματα καὶ ταραχὰς ἀπελαύνειν ψυχῆς 8
νοσούσης, οὗτοι καταγέλαστον εὐλάβειαν ἐνόσουν. Καὶ γὰρ εἰ 9
μηδὲν αὐτοὺς ταραχῶδες ἐφόβει, κνωδάλων παρόδοις καὶ ἑρπε-
τῶν συριγμοῖς ἐκσεσοβημένοι διώλλυντο ἔντρομοι, καὶ τὸν μηδα-
μόθεν φευκτὸν ἀέρα προσιδεῖν ἀρνούμενοι. Δειλὸν γὰρ ἰδίως πο- 10
νηρία μαρτυρεῖ καταδικαζομένη, ἀεὶ δὲ προσείληφεν τὰ χαλεπὰ
συνεχομένη τῇ συνειδήσει. Οὐθὲν γάρ ἐστιν φόβος, εἰ μὴ προ- 11
δοσία τῶν ἀπὸ λογισμοῦ βοηθημάτων. Ἔνδοθεν δὲ οὖσα ἥττων 12
ἡ προσδοκία, πλείονα λογίζεται τὴν ἄγνοιαν τῆς παρεχούσης
τὴν βάσανον αἰτίας. Οἱ δὲ τὴν ἀδύνατον ὄντως νύκτα καὶ ἐξ 13
ἀδυνάτου ᾅδου μυχῶν ἐπελθοῦσαν, τὸν αὐτὸν ὕπνον κοιμώμενοι,
τὰ μὲν τέρασιν ἠλαύνοντο φαντασμάτων, τὰ δὲ τῆς ψυχῆς παρ- 14

* Glossa φαντάσμασιν.
* Glossa ἐνδότερον σκότος.
* 2. m. δὲ κατεράσσον.

ελύοντο προδοσίᾳ, αἰφνίδιος γὰρ αὐτοῖς καὶ ἀπροσδόκητος φό- XVII.
15 βος ἐπῆλθεν. Εἶθ᾽ οὕτως, ὃς δήποτ᾽ οὖν ἦν ἐκεῖ καταπίπτων,
16 ἐφρουρεῖτο εἰς τὴν ἀσίδηρον εἱρκτὴν κατακλεισθείς. Εἴ τε γὰρ
γεωργὸς ἦν τις ἢ ποιμὴν, ἢ τῶν κατ᾽ ἐρημίαν ἐργάτης μόχθων,
17 προλημφθεὶς τὴν δυσάλυκτον * ἔμενεν ἀνάγκην. Μιᾷ γὰρ ἁλύσει * Glossa δυσφευκτον.
σκότους πάντες ἐδέθησαν· εἴ τε πνεῦμα συρίζον, ἢ περὶ ἀμφιλα-
φεῖς κλάδους ὀρνέων ἦχος εὐμελὴς, ἢ ῥυθμὸς ὕδατος πορευομέ-
18 νου βίᾳ, ἢ κτύπος ἀπηνὴς καταριπτομένων πετρῶν. Ἢ σκιρ-
τώντων ζώων δρόμος ἀθεώρητος, ἢ ὠρυομένων ἀπηνεστάτων θη-
ρίων φωνὴ, ἢ ἀντανακλωμένη ἐκ κοιλότητος ὀρέων ἠχὼ, παρέ-
19 λυσεν αὐτοὺς ἐκφοβοῦντα. Ὅλος γὰρ ὁ κόσμος λαμπρῷ κατ-
20 ελάμπετο φωτὶ καὶ ἀνεμποδίστοις συνείχετο ἔργοις. Μόνοις δὲ
ἐκείνοις ἐπετέτατο * βαρεία νὺξ, εἰκὼν τοῦ μέλλοντος αὐτοὺς * Cod ἐπίτατο.
διαδέχεσθαι σκότους, ἑαυτοῖς δὲ ἦσαν βαρύτεροι σκότους.

ΚΕΦ III.

CAP. XVIII.

1 Τοῖς δὲ ὁσίοις σου μέγιστον ἦν φῶς, ὧν φωνὴν μὲν * ἀκούοντες, * μὲν superadditur in cod.
μορφὴν δὲ οὐχ ὁρῶντες, ὅτι μὲν οὖν κἀκεῖνοι ἐπεπόνθεισαν, ἐμα-
2 κάριζον. Ὅτι δ᾽ * οὐ βλάπτουσιν προηδικημένοι, εὐχαριστοῦσιν, * 2. m. εἰ.
3 καὶ τοῦ διενεχθῆναι χάριν ἐδέοντο. Ἀνθ᾽ ὧν πυριφλεγῆ στύ-
λον, ὁδηγὸν μὲν ἀγνώστου ὁδοιπορίας, ἥλιον δὲ ἀβλαβῆ φιλο-
4 τίμου ξενιτείας παρέσχες. Ἄξιοι μὲν γὰρ ἐκεῖνοι στερηθῆναι
φωτὸς, καὶ φυλακισθῆναι ἐν * σκότει, οἱ κατακλείστους φυ- * ἐν superadditur in cod.
λάξαντες τοὺς υἱούς σου, δι᾽ ὧν ἤμελλεν τὸ ἄφθαρτον νόμου
5 φῶς τῷ αἰῶνι δίδοσθαι. Βουλευσαμένους αὐτοὺς τὰ τῶν ὁσίων
ἀποκτεῖναι νήπια, καὶ ἑνὸς ἐκτεθέντος τέκνου, καὶ σωθέντος, εἰς
ἔλεγχον τὸ αὐτῶν ἀφείλω πλῆθος τέκνων, καὶ ὁμοθυμαδὸν ἀπώ-
6 λεσας ἐν ὕδατι σφοδρῷ. Ἐκείνη ἡ νὺξ προεγνώσθη πατράσιν ἡ-
μῶν, ἵνα ἀσφαλῶς εἰδότες οἷς ἐπίστευσαν ὅρκοις, ἐπευθυμήσω-
7 σιν. Προσεδέχθη ὑπὸ λαοῦ σου σωτηρία μὲν δικαίων, ἐχθρῶν
8 δὲ ἀπώλεια. Ὧι * γὰρ ἐτιμωρήσω τοὺς ὑπεναντίους, τούτῳ ἡμᾶς * 1. m. ὡς.

XVIII. προσκαλεσάμενος ἐδόξασας. Κρυφῆ γὰρ ἐθυσίαζον ὅσιοι παῖδες 9
ἀγαθῶν, καὶ τὸν τῆς θειότητος νόμον ἐν ὁμονοίᾳ διέθεντο, τῶν
αὐτῶν ὁμοίως καὶ ἀγαθῶν καὶ κινδύνων μεταλήμψεσθαι τοὺς ἁγί-
ους, πατέρων ἤδη προαναμελπόντων αἴνους. Ἀντήχει δ' ἀσύμ- 10
φωνος ἐχθρῶν βοὴ, καὶ οἰκτρὰ διεφέρετο θρηνουμένων παίδων.
Ὁμοίᾳ δὲ δίκῃ δοῦλος ἅμα δεσπότῃ κολασθεὶς, καὶ δημότης 11
βασιλεῖ τὰ αὐτὰ πάσχων. Ὁμοθυμαδὸν δὲ πάντες ἐν ἑνὶ ὀνόμα- 12
τι θανάτου νεκροὺς εἶχον ἀναριθμήτους, οὐδὲ γὰρ πρὸς τὸ θά-
ψαι οἱ ζῶντες ἦσαν ἱκανοὶ, ἐπεὶ πρὸς μίαν ῥοπὴν ἡ ἐντιμοτέρα
γένεσις αὐτῶν διεφθάρη.

Πάντα γὰρ ἀπιστοῦντες διὰ τὰς φαρμακείας ἐπὶ τῷ τῶν 13
πρωτοτόκων ὀλέθρῳ, ὡμολόγησαν θεοῦ υἱὸν λαὸν εἶναι. Ἡσύ- 14
χου γὰρ σιγῆς περιεχούσης τὰ πάντα, καὶ νυκτὸς ἐν ἰδίῳ τά-
χει μεσαζούσης *, ὁ παντοδύναμός σου λόγος ἀπ' οὐρανῶν ἐκ 15
θρόνων βασιλείων ἀπότομος πολεμιστὴς εἰς μέσον τῆς ὀλεθρίας *
ἥλατο γῆς. Ξίφος ὀξὺ τὴν ἀνυπόκριτον ἐπιταγήν σου φέρων, 16
καὶ στὰς ἐπλήρωσεν τὰ πάντα θανάτου· καὶ οὐρανοῦ μὲν ἥπτε-
το, βεβήκει δ' ἐπὶ γῆς. Τότε παραχρῆμα φαντασίαι * μὲν 17
ὀνείρων δεινῶς ἐξετάραξαν αὐτοὺς, φόβοι δὲ ἐπέστησαν ἀδόκητοι.
Καὶ ἄλλος ἀλλαχῇ ῥιφεὶς ἡμίθνητος, δι' ἣν ἔθνησκεν αἰτίαν 18
ἐνεφάνιζεν. Οἱ γὰρ ὄνειροι θορυβήσαντες αὐτοὺς τοῦτο προεμή- 19
νυσαν, ἵνα μὴ ἀγνοοῦντες δι' ὃ κακῶς πάσχουσιν, ἀπόλωνται.
Ἥψατο δὲ καὶ δικαίων πεῖρα θανάτου, καὶ θραῦσις ἐν ἐρήμῳ 20
ἐγένετο πλήθους· ἀλλ' οὐκ ἐπὶ πολὺ ἔμεινεν ἡ ὀργή. Σπεύσας 21
γὰρ ἀνὴρ ἄμεμπτος προεμάχησεν, τὸ τῆς ἰδίας λειτουργίας ὅ-
πλον, προσευχὴν καὶ θυμιάματος ἐξιλασμὸν κομίσας, ἀντέστη
τῷ θυμῷ, καὶ πέρας ἐπέθηκε τῇ συμφορᾷ, δεικνὺς ὅτι σός ἐστιν
θεράπων. Ἐνίκησεν δὲ * τὸν ὄχλον οὐκ ἰσχύϊ τοῦ σώματος, 22
οὐχ ὅπλων ἐνεργείᾳ, ἀλλὰ λόγῳ τὸν κολάζοντα ὑπέταξεν, ὅρ-
κους πατέρων καὶ διαθήκας ὑπομνήσας. Σωρηδὸν γὰρ ἤδη πε- 23
πτωκότων ἐπ' ἀλλήλων νεκρῶν, μεταξὺ στὰς, ἀνέκοψε * τὴν ὀρ-
γὴν, καὶ διέσχισεν τὴν πρὸς τοὺς ζῶντας ὁδόν. Ἐπὶ γὰρ πο- 24

* 1. m. mendose additur τὰ πάντα, deinde expungitur.
* 1. m. ῥίψας.
* 1. m. σιας.
* δὲ superadditur in cod.
* Cod. στάσαν ἔκοψε.

δήρους ἐνδύματος ἦν ὅλος ὁ κόσμος, καὶ πατέρων δόξαι ἐπὶ τε- XVIII.
τραστίχου λίθου γλυφῆς, καὶ μεγαλωσύνη σου ἐπὶ διαδήματος
25 κεφαλῆς αὐτοῦ. Τούτοις εἶξεν ὁ ὀλοθρεύων, ταῦτα δὲ ἐφοβή-
θησαν· ἦν γὰρ μόνη ἡ πεῖρα τῆς ὀργῆς ἱκανή.

ΚΕΦ. ΙΘ.

1 Τοῖς δὲ ἀσεβέσιν μέχρι τέλους ἀνελεήμων θυμὸς ἐπέστη· προή- CAP. XIX.
2 δει γὰρ αὐτῶν καὶ τὰ μέλλοντα. Ὅτι αὐτοὶ ἐπιστρέψαντες τοῦ
ἀπεῖναι, καὶ μετὰ σπουδῆς προπέμψαντες αὐτοὺς, διώξουσιν με-
3 ταμεληθέντες. Ἔτι γὰρ ἐν χερσὶν ἔχοντες τὰ πένθη, καὶ προσ-
οδυρόμενοι τάφοις νεκρῶν, ἕτερον ἐπεσπάσαντο λογισμὸν ἀνοίας,
4 καὶ οὓς ἱκετεύοντες ἐξέβαλον, τούτους ὡς φυγάδας ἐδίωκον. Εἷλ-
κεν γὰρ αὐτοὺς ἡ ἀξία ἐπὶ τοῦτο πέρας ἀνάγκη, καὶ τῶν συμβε-
βηκότων ἀμνηστείαν * ἐνέβαλεν, ἵνα τὴν λείπουσαν ταῖς βασά- * 2. m. τίαν.
5 νοις προαναπληρώσωσιν κόλασιν. Καὶ ὁ μὲν λαός σου παράδο-
6 ξον ὁδοιπορείαν * περάσῃ, ἐκεῖνοι δὲ ξένον εὕρωσι θάνατον. Ὅλη * 2. m. ρίαν.
γὰρ ἡ κτίσις ἐν ἰδίῳ γένει πάλιν ἄνωθεν διετυποῦτο, ὑπηρετοῦ-
σα ταῖς ἰδίαις ἐπιταγαῖς, ἵνα οἱ σοὶ παῖδες φυλαχθῶσιν ἀβλα-
7 βεῖς. Ἡ τὴν παρεμβολὴν σκιάζουσα νεφέλη, ἐκ δὲ προϋφεστῶ-
τος ὕδατος ξηρᾶς ἀνάδυσις γῆς ἐθεωρήθη, ἐξ ἐρυθρᾶς θαλάσσης
ὁδὸς ἀνεμπόδιστος, καὶ χλοηφόρον πεδίον ἐκ κλύδωνος βιαίου.
8 Δι' οὗ πανεθνὶ * διῆλθον οἱ τῇ σῇ σκεπαζόμενοι χειρὶ, θεωρήσαντες * 1. m. πανεθνεὶ, 2. m. πᾶν ἔθνος.
9 θαυμαστὰ τέρατα. Ὡς γὰρ ἵπποι ἐνεμήθησαν, καὶ ὡς ἀμνοὶ διε-
10 σκίρτησαν αἰνοῦντές σε κύριε τὸν ῥυόμενον αὐτούς. Ἐμέμνηντο γὰρ
ἔτι τῶν ἐν τῇ παροικίᾳ αὐτῶν, πῶς ἀντὶ μὲν γενέσεως ζώων ἐξή-
γαγεν ἡ γῆ σκνεῖπα *, ἀντὶ δὲ ἐνύδρων ἐξηρεύξατο ὁ ποταμὸς πλῆ- * 2. m. σκνίπα.
11 θος βατράχων. Ἐφ' ὑστέρῳ δὲ εἶδον καὶ νέαν γένεσιν ὀρνέων,
12 ὅτε ἐπιθυμίᾳ προαχθέντες ᾐτήσαντο ἐδέσματα τρυφῆς. Εἰς γὰρ
παραμυθίαν ἀνέβη αὐτοῖς ἀπὸ θαλάσσης ὀρτυγομήτρα, καὶ αἱ
τιμωρίαι τοῖς ἁμαρτωλοῖς ἐπῆλθον, οὐκ ἄνευ τῶν γεγονότων τεκ-
μηρίων τῇ βίᾳ τῶν κεραυνῶν· δικαίως γὰρ ἔπασχον ταῖς ἰδίαις

XIX. αὐτῶν πονηρίαις. Καὶ γὰρ χαλεπωτέραν μισοξενίαν ἐπετήδευ- 13
σαν· οἱ μὲν γὰρ τοὺς ἀγνοοῦντας οὐκ ἐδέχοντο παρόντας, οὗτοι
δὲ εὐεργέτας ξένους ἐδουλοῦντο. Καὶ οὐ μόνον, ἀλλ' ἥτις ἐπι- 14
σκοπὴ ἔσται αὐτῶν, ἐπεὶ ἀπεχθῶς προσεδέχοντο τοὺς ἀλλοτρί-
ους. Οἱ δὲ μετὰ ἑορτασμάτων εἰσδεξάμενοι τοὺς ἤδη τῶν αὐτῶν 15
μετεσχηκότας δικαίων, δεινοῖς ἐκάκωσαν πόνοις. Ἐπλήγησαν δὲ 16
καὶ ἀορασίᾳ, ὥσπερ ἐκεῖνοι ἐπὶ ταῖς τοῦ δικαίου θύραις, ὅτε
ἀχανεῖ περιβληθέντες σκότει, ἕκαστος τῶν αὐτοῦ θυρῶν τὴν δίο-
δον ἐζήτει. Δι' ἑαυτῶν γὰρ τὰ στοιχεῖα μεθαρμοζόμενα, ὥσπερ 17
ἐν ψαλτηρίῳ φθόγγοι τοῦ ῥυθμοῦ τὸ ὄνομα διαλλάσσουσιν, πάν-
τοτε μένοντα ἤχῳ ὅπερ ἐστιν εἰκάσαι ἐκ τῆς τῶν γεγονότων ὄψεως
ἀκριβῶς. Χερσαῖα γὰρ εἰς ἔνυδρα μετεβάλλετο, καὶ νηκτὰ μετ- 18
έβαινεν ἐπὶ γῆς. Πῦρ ἴσχυσεν ἐν ὕδατι τῆς ἰδίας δυνάμεως, 19
καὶ ὕδωρ τῆς σβεστικῆς δυνάμεως ἐπελανθάνετο. Φλόγες ἀνάπα- 20
λιν εὐφθάρτων ζώων οὐκ ἐμάραναν σάρκας ἐμπεριπατούντων, οὐ-
δὲ τηκτὸν εὔτηκτον κρυσταλλοειδὲς γένος ἀμβροσίας τροφῆς. Κα- 21
τὰ πάντα γὰρ κύριε ἐμεγάλυνας τὸν λαόν σου καὶ ἐδόξασας,
καὶ οὐχ ὑπερεῖδες ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ παριστάμενος.

ΣΟΦΙΑ ΣΑΔΩΜΩΝ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Πολλῶν καὶ μεγάλων ἡμῖν διὰ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν κατ᾽ αὐτοὺς ἠκολουθηκότων δεδομένων, ὑπὲρ ὧν δέον ἐστὶν ἐπαινεῖν τὸν Ἰσραὴλ παιδείας καὶ σοφίας· καὶ ὡς οὐ μόνον αὐτοὺς τοὺς ἀναγινώσκοντας δέον ἐστὶν ἐπιστήμονας γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκτὸς δύνασθαι τοὺς φιλομαθοῦντας χρησίμους εἶναι καὶ λέγοντας καὶ γράφοντας· ὁ πάππος μου Ἰησοῦς ἐπὶ πλεῖον ἑαυτὸν δοὺς εἴς τε τὴν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν καὶ τῶν ἄλλων πατρίων βιβλίων ἀνάγνωσιν, καὶ ἐν τούτοις ἱκανὴν ἕξιν περιποιησάμενος, προήχθη καὶ αὐτὸς συγγράψαι τι τῶν εἰς παιδείαν καὶ σοφίαν ἀνηκόντων, ὅπως οἱ φιλομαθεῖς, καὶ τούτων ἔνοχοι γενόμενοι, πολλῷ μᾶλλον ἐπιπροσθῶσιν διὰ τῆς ἐννόμου βιώσεως. Παρακέκλησθε οὖν μετ᾽ εὐνοίας καὶ προσοχῆς τὴν ἀνάγνωσιν ποιεῖσθαι, καὶ συγγνώμην ἔχειν ἐφ᾽ οἷς ἂν δοκῶμεν τῶν κατὰ τὴν ἑρμηνείαν πεφιλοπονημένων τισὶ τῶν λέξεων ἀδυναμεῖν· οὐ γὰρ ἰσοδυναμεῖ αὐτὰ ἐν ἑαυτοῖς ἑβραϊστὶ λεγόμενα, καὶ ὅταν μεταχθῇ εἰς ἑτέραν γλῶσσαν· οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ νόμος, καὶ αἱ προφητεῖαι, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν βιβλίων οὐ μικρὰν ἔχει τὴν διαφορὰν ἐν ἑαυτοῖς λεγόμενα. Ἐν γὰρ τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει ἐπὶ τοῦ Εὐεργέτου βασιλέως παραγενηθεὶς εἰς Αἴγυπτον καὶ συγχρονίσας, εὗρον οὐ μικρᾶς παιδείας ἀφόμοιον, ἀναγκαιότατον ἐθέμην αὐτὸς προσενέγκασθαι τινὰ σπουδὴν καὶ φιλοπονίαν τοῦ μεθερμηνεῦσαι τήνδε τὴν βίβλον· πολλὴν γὰρ ἀγρυπνίαν καὶ ἐπιστήμην προσενεγκάμενος ἐν τῷ διαστήματι τοῦ χρόνου πρὸς τὸ ἐπὶ πέρας ἄγοντα τὸ * βιβλίον ἐκδόσθαι, καὶ τοῖς ἐν τῇ παροικίᾳ * βουλομένοις φιλομαθεῖν, προκατασκευαζομένους * τὰ ἤθη ἐν νόμῳ βιοτεύειν.

* l. m. τόν.
* l. m. κία.
* Ita cod. Sic etiam alex.

ΣΟΦΙΑ ΣΕΙΡΑΧ.

ΚΕΦ. Α.

CAP. I. Πᾶσα σοφία παρὰ κυρίου, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐστιν εἰς τὸν αἰῶνα. 1
Ἄμμον θαλασσῶν καὶ σταγόνας ὑετοῦ καὶ ἡμέρας αἰῶνος τίς 2
ἐξαριθμήσει; Ὕψος οὐρανοῦ καὶ πλάτος γῆς καὶ ἄβυσσον καὶ 3
σοφίαν τίς ἐξιχνιάσει; Προτέρα πάντων ἔκτισται σοφία, καὶ 4 *
σύνεσις φρονήσεως ἐξ αἰῶνος. Ῥίζα σοφίας τίνι ἀπεκαλύφθη; 6
καὶ τὰ πανουργεύματα αὐτῆς τίς ἔγνω; Εἷς ἐστιν σοφὸς φοβε- *
ρὸς σφόδρα, καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ. Κύριος αὐτὸς ἔκ- 8
τισεν αὐτὴν, καὶ ἴδεν καὶ ἐξηρίθμησεν αὐτὴν, καὶ ἐξέχεεν αὐ- 9
τὴν ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. Μετὰ πάσης σαρκὸς κατὰ τὴν 10
δόσιν αὐτοῦ, καὶ ἐχορήγησεν αὐτὴν τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Φό- 11
βος κυρίου δόξα καὶ καύχημα καὶ εὐφροσύνη καὶ στέφανος ἀγαλ-
λιάματος. Φόβος κυρίου τέρψει καρδίαν, καὶ δώσει εὐφροσύνην 12
καὶ χαρὰν καὶ μακροημέρευσιν. Τῷ φοβουμένῳ τὸν κύριον εὖ 13
ἔσται ἐπ' ἐσχάτων, καὶ ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς αὐτοῦ εὑρήσει χάριν.
Ἀρχὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν θεὸν, καὶ μετὰ πιστῶν ἐν μήτρᾳ 14
συνεκτίσθη αὐτοῖς. Καὶ μετὰ ἀνθρώπων θεμέλιον αἰῶνος ἐνόσ- 15
σευσεν, καὶ μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐμπιστευθήσεται. Πλη- 16
σμονὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν κύριον, καὶ μεθύσκει αὐτοὺς ἀπὸ
τῶν καρπῶν αὐτῆς. Πάντα τὸν οἶκον αὐτῆς ἐμπλήσει ἐπιθυμη- 17
μάτων, καὶ τὰ ἀποδοχεῖα ἀπὸ τῶν γενημάτων αὐτῆς. Στέφα- 18
νος σοφίας φόβος κυρίου, ἀναθάλλων εἰρήνην καὶ ὑγίειαν ἰά-
σεως. Καὶ εἶδεν καὶ ἐξηρίθμησεν αὐτὴν, ἐπιστήμην καὶ γνῶσιν 19
συνέσεως ἐξώμβρησεν, καὶ δόξαν κρατούντων αὐτῆς ἀνύψωσεν. Ῥί- 20
ζα σοφίας φοβεῖσθαι τὸν κύριον, καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς μακροημέ- *
ρευσις. Οὐ δυνήσεται θυμὸς ἄδικος δικαιωθῆναι, ἡ γὰρ ῥοπὴ τοῦ 22
θυμοῦ αὐτοῦ πτῶσις αὐτῷ. Ἕως καιροῦ ἀνθέξεται μακρόθυμος, 23
καὶ ὕστερον αὐτῷ ἀναδώσει εὐφροσύνη *. Ἕως καιροῦ κρύψει τοὺς 24

* Ita cod.

25 λόγους αὐτοῦ, καὶ χείλη πιστῶν ἐκδιηγήσεται σύνεσιν αὐτοῦ. Ἐν I.
θησαυροῖς σοφίας παραβολὴ ἐπιστήμης, βδέλυγμα δὲ ἁμαρτω-
26 λῷ θεοσέβεια. Ἐπεθύμησας σοφίαν, διατήρησον ἐντολὰς, καὶ κύ-
27 ριος χορηγήσει σοι αὐτήν. Σοφία γὰρ καὶ παιδεία φόβος κυρίου,
28 καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ πίστις καὶ πρᾳότης. Μὴ ἀπειθήσῃς φόβῳ
29 κυρίου, καὶ μὴ προσέλθῃς αὐτῷ ἐν καρδίᾳ δισσῇ. Μὴ ὑποκρι-
θῇς ἐν στόμασιν ἀνθρώπων, καὶ ἐν τοῖς χείλεσίν σου πρόσεχε.
30 Μὴ ἐξύψου σεαυτὸν, ἵνα μὴ πέσῃς καὶ ἐπαγάγῃς τῇ ψυχῇ σου
ἀτιμίαν· καὶ ἀποκαλύψει κύριος τὰ κρυπτά σου, καὶ ἐν μέσῳ
συναγωγῆς καταβαλεῖ σε· ὅτι οὐ προσῆλθες φόβῳ κυρίου, καὶ ἡ
καρδία σου πλήρης δόλου.

ΚΕΦ. Β.

1 Τέκνον εἰ προσέρχῃ δουλεύειν κυρίῳ θεῷ, ἑτοίμασον τὴν ψυ- CAP. II.
2 χήν σου εἰς πειρασμόν. Εὔθυνον τὴν καρδίαν σου καὶ καρτέρη-
3 σον, καὶ μὴ σπεύσῃς ἐν καιρῷ ἐπαγωγῆς. Κολλήθητι αὐτῷ καὶ
4 μὴ ἀποστῇς, ἵνα αὐξηθῇς ἐπ' ἐσχάτων σου. Πᾶν ὃ ἐὰν ἐπαχ-
θῇ σοι, δέξαι, καὶ ἐν ἀλλάγμασιν ταπεινώσεώς σου μακροθύμη-
5 σον. Ὅτι ἐν πυρὶ δοκιμάζεται χρυσὸς, καὶ ἄνθρωποι δεκτοὶ ἐν
6 καμίνῳ ταπεινώσεως. Πίστευσον αὐτῷ καὶ ἀντιλήμψεταί σου,
7 εὔθυνον τὰς ὁδούς σου καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτόν. Οἱ φοβούμενοι τὸν
κύριον ἀναμείνατε τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐκκλείνητε, ἵνα μὴ
8 πέσητε. Οἱ φοβούμενοι κύριον πιστεύσατε αὐτῷ, καὶ οὐ μὴ πταί-
9 σῃ ὁ μισθὸς ὑμῶν. Οἱ φοβούμενοι κύριον ἐλπίσατε εἰς ἀγαθὰ
10 καὶ εἰς εὐφροσύνην αἰῶνος καὶ ἐλέους. Ἐμβλέψατε εἰς ἀρχαίας
γενεὰς καὶ ἴδετε· τίς ἐνεπίστευσεν κυρίῳ καὶ κατῃσχύνθη; ἢ τίς
ἐνέμεινεν τῷ φόβῳ αὐτοῦ καὶ ἐγκατελείφθη; ἢ τίς ἐπεκαλέσατο
11 αὐτὸν, καὶ ὑπερεῖδεν αὐτόν; Διότι οἰκτείρμων καὶ ἐλεήμων ὁ κύ-
12 ριος, καὶ ἀφίησιν ἁμαρτίας καὶ σώζει ἐν καιρῷ θλίψεως. Οὐαὶ
καρδίαις δειλαῖς καὶ χερσὶν παρειμέναις, καὶ ἁμαρτωλῷ ἐπι-
13 βαίνοντι ἐπὶ δύο τρίβους. Οὐαὶ καρδίᾳ παρειμένῃ, ὅτι οὐ πι-

II. στεύει, διὰ τοῦτο οὐ σκεπασθήσεται. Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς ἀπολωλε- 14
κόσιν τὴν ὑπομονὴν, καὶ τί ποιήσετε ὅταν ἐπισκέπτηται ὁ κύριος;
Οἱ φοβούμενοι κύριον οὐκ ἀπειθήσουσιν ῥημάτων αὐτοῦ, καὶ οἱ 15
ἀγαπῶντες αὐτὸν συντηρήσουσιν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ. Οἱ φοβούμενοι 16
κύριον ζητήσουσιν εὐδοκίαν αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν ἐμ-
πλησθήσονται τοῦ νόμου. Οἱ φοβούμενοι κύριον ἑτοιμάσουσιν καρ- 17
δίας αὐτῶν, καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ ταπεινώσουσιν τὰς ψυχὰς αὐτῶν.
Ἐμπεσούμεθα εἰς χεῖρας κυρίου καὶ οὐκ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων 18
ὡς γὰρ ἡ μεγαλωσύνη αὐτοῦ, οὕτως καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Γ.

CAP. III. Ἐμοῦ τοῦ πατρὸς ἀκούσατε τέκνα, καὶ οὕτως ποιήσατε, ἵνα 1
σωθῆτε. Ὁ γὰρ κύριος ἐδόξασεν πατέρα ἐπὶ τέκνοις, καὶ κρί- 2
σιν μητρὸς ἐστερέωσεν ἐφ' υἱοῖς. Ὁ τιμῶν πατέρα ἐξειλάσεται 3
ἁμαρτίας. Καὶ ὡς ὁ ἀποθησαυρίζων, ὁ δοξάζων μητέρα αὐτοῦ. 4
Ὁ τιμῶν πατέρα εὐφρανθήσεται ὑπὸ τέκνων, καὶ ἐν ἡμέρᾳ προσ- 5
ευχῆς αὐτοῦ εἰσακουσθήσεται. Ὁ δοξάζων πατέρα μακροημερεύ- 6
σει, καὶ ὁ εἰσακούων κυρίου ἀναπαύσει μητέρα αὐτοῦ. Καὶ ὡς 7
δεσπόταις δουλεύσει ἐν τοῖς γεννήσασιν αὐτόν. Ἐν ἔργῳ καὶ λό- 8
γῳ τίμα τὸν πατέρα σου, ἵνα ἐπέλθῃ σοι εὐλογία παρ' αὐτοῦ.
Εὐλογία γὰρ πατρὸς στηρίζει οἴκους τέκνων, κατάρα δὲ μητρὸς 9
ἐκριζοῖ θεμέλια. Μὴ δοξάζου ἐν ἀτιμίᾳ πατρός σου, οὐ γάρ 10
ἐστίν σοι δόξα πατρὸς ἀτιμία *. Ἡ γὰρ δόξα ἀνθρώπου ἐκ τι- 11
μῆς πατρὸς αὐτοῦ, καὶ ὄνειδος τέκνοις μήτηρ ἐν ἀδοξίᾳ. Τέκνον 12
ἀντιλαβοῦ ἐν γήρᾳ πατρός σου, καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτὸν ἐν τῇ ζωῇ
αὐτοῦ. Κἂν ἀπολείπῃ σύνεσιν συγγνώμην ἔχε, καὶ μὴ ἀτιμάσῃς 13
αὐτὸν ἐν πάσῃ ἰσχύϊ σου. Ἐλεημοσύνη γὰρ πατρὸς οὐκ ἐπιλησθή- 14
σεται, καὶ ἀντὶ ἁμαρτιῶν προσανοικοδομηθήσεταί σοι. Ἐν ἡμέρᾳ 15
θλίψεώς σου ἀναμνησθήσεταί σου, ὡς εὐδεία ἐπὶ παγετῷ, οὕτως
ἀναλυθήσονταί σου αἱ ἁμαρτίαι Ὡς βλάσφημος ὁ ἐγκαταλιπὼν 16
πατέρα, καὶ κεκατηραμένος ὑπὸ κυρίου ὁ παροργίζων μητέρα αὐ-

* Cod. πρὸς ἀτιμίαν.

17 τοῦ. Τέκνον ἐν πραΰτητι τὰ ἔργα σου διέξαγε, καὶ ὑπὸ ἀνθρώ- III.
18 που δεκτοῦ ἀγαπηθήσῃ. Ὅσῳ μέγας εἶ, τοσούτῳ ταπεινοῦ σεαυ-
* 20 τὸν, καὶ ἔναντι κυρίου εὑρήσεις χάριν. Ὅτι μεγάλη ἡ δυναστεία
21 τοῦ κυρίου, καὶ ὑπὸ τῶν ταπεινῶν δοξάζεται. Χαλεπώτερά σου
22 μὴ ζήτει, καὶ ἰσχυρότερά σου μὴ ἐξέταζε. Ἃ προσετάγη σοι,
23 ταῦτα διανοοῦ· οὐ γάρ ἐστίν σοι χρεία τῶν κρυπτῶν. Ἐν τοῖς
περισσοῖς τῶν ἔργων σου μὴ περιεργάζου· πλείονα γὰρ συνέσεως
24 ἀνθρώπων ὑπεδείχθη σοι. Πολλοὺς γὰρ ἐπλάνησεν ἡ ὑπόληψις
* 26 αὐτῶν, καὶ ὑπόνοια πονηρὰ ὠλίσθησεν διανοίας αὐτῶν. Καὶ ὁ
ἀγαπῶν κίνδυνον ἐν αὐτῷ ἐμπεσεῖται· καρδία σκληρὰ κακωθήσε-
27 ται ἐπ᾽ ἐσχάτων. Καρδία σκληρὰ βαρυνθήσεται πόνοις, καὶ ὁ
28 ἁμαρτωλὸς προσθήσει ἁμαρτίαν ἐφ᾽ ἁμαρτίαις. Ἐπαγωγὴ ὑπερ-
ηφάνου οὐκ ἔστιν ἴασις, φυτὸν γὰρ πονηρίας ἐῤῥίζωκεν ἐν αὐτῷ.
29 Καρδία συνετοῦ διανοηθήσεται παραβολὴν, καὶ οὖς ἀκροατοῦ ἐπι-
30 θυμία σοφοῦ. Πῦρ φλογιζόμενον ἀποσβέσει ὕδωρ, καὶ ἐλεημο-
31 σύνη ἐξειλάσεται ἁμαρτίας. Ὁ ἀνταποδιδοὺς χάριτας μέμνηται
εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, καὶ ἐν καιρῷ πτώσεως εὑρήσει στήριγμα.

ΚΕΦ. Δ.

1 Τέκνον τὴν ζωὴν τοῦ πτωχοῦ μὴ ἀποστερήσῃς, καὶ μὴ παρελ- CAP. IV.
2 κύσῃς ὀφθαλμοὺς ἐπιδεεῖς. Ψυχὴν πεινῶσαν μὴ λυπήσῃς, καὶ
3 μὴ παροργίσῃς ἄνδρα ἐν ἀπορείᾳ * αὐτοῦ. Καρδίαν παροργισμέ- * 2. m. pr.
νην μὴ προσταράξῃς, καὶ μὴ παρελκύσῃς δόσιν προσδεομένου.
4 Ἱκέτην θλιβόμενον μὴ ἀπαναίνου, καὶ μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν
5 σου ἀπὸ πτωχοῦ. Ἀπὸ δεομένου μὴ ἀποστρέψῃς ὀφθαλμὸν, καὶ
6 μὴ δῷς τόπον ἀνθρώπῳ καταράσασθαί σε. Καταρωμένου γάρ σε
ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ, τῆς δεήσεως αὐτοῦ ἐπακούσεται ὁ ποιή-
7 σας αὐτόν. Προσφιλῆ συναγωγῇ σεαυτὸν ποίει, καὶ μεγιστᾶνι
8 ταπείνου τὴν κεφαλήν σου. Κλεῖνον πτωχῷ τὸ οὖς σου, καὶ ἀπο-
9 κρίθητι αὐτῷ εἰρηνικὰ ἐν πραΰτητι. Ἐξελοῦ ἀδικούμενον ἐκ χει-
10 ρὸς ἀδικοῦντος, καὶ μὴ ὀλιγοψυχήσῃς ἐν τῷ κρίνειν σε. Γίνου

IV. ὀρφανοῖς ὡς πατὴρ, καὶ ἀντὶ ἀνδρὸς τῇ μητρὶ αὐτῶν· καὶ ἔσῃ ὡς
υἱὸς ὑψίστου, καὶ ἀγαπήσει σε μᾶλλον ἢ μήτηρ σου. Ἡ σοφία 11
υἱοὺς ἑαυτῇ ἀνύψωσεν, καὶ ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητούντων αὐτήν.
Ὁ ἀγαπῶν αὐτὴν ἀγαπᾷ ζωὴν, καὶ οἱ ὀρθρίζοντες πρὸς αὐτὴν 12
ἐμπλησθήσονται εὐφροσύνης. Ὁ κρατῶν αὐτῆς κληρονομήσει δό- 13
ξαν, καὶ οὗ εἰσπορεύεται εὐλογήσει κύριος. Οἱ λατρεύοντες αὐ- 14
τῇ λειτουργήσουσιν ἁγίῳ, καὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὴν ἀγαπᾷ ὁ
κύριος. Ὁ ὑπακούων αὐτῆς κρινεῖ ἔθνη, καὶ ὁ προσελθὼν αὐτῇ 15
καλασκηνώσει πεποιθώς. Ἐὰν ἐμπιστεύσῃς καλακληρονομήσεις αὐ- 16
τὴν, καὶ ἐν κατασχέσει ἔσονται αἱ γενεαὶ αὐτοῦ. Ὅτι διεστραμ- 17
μένως πορεύεται μετ' αὐτοῦ ἐν πρώτοις· φόβον δὲ καὶ δειλείαν *
ἐπάξει ἐπ' αὐτὸν, καὶ βασανίσει αὐτὸν ἐν παιδιᾷ αὐτῆς, ἕως οὗ
ἐμπιστεύσῃ τῇ ψυχῇ αὐτοῦ, καὶ πειράσῃ * αὐτὸν ἐν τοῖς δικαιώ-
μασιν αὐτῆς. Καὶ πάλιν ἐπανήξει κατ' εὐθεῖαν πρὸς αὐτὸν, καὶ 18
εὐφρανεῖ αὐτὸν, καὶ ἀποκαλύψει αὐτῷ τὰ κρυπτὰ αὐτῆς. Ἐὰν 19
ἀποπλανηθῇ, ἐγκαταλείψει αὐτὸν, καὶ παραδώσει αὐτὸν εἰς χεῖ-
ρας πτώσεως αὐτοῦ. Συντήρησον καιρὸν καὶ φύλαξαι ἀπὸ πονη- 20
ροῦ, καὶ περὶ τῆς ψυχῆς σου μὴ αἰσχυνθῇς. Ἔστιν γὰρ αἰσχύ- 21
νη ἐπάγουσα ἁμαρτίαν, καὶ ἔστιν αἰσχύνη δόξα καὶ χάρις. Μὴ 22
λάβῃς πρόσωπον κατὰ τῆς ψυχῆς σου, καὶ μὴ ἐντραπῇς εἰς πτῶ-
σίν σου. Μὴ κωλύσῃς λόγον ἐν καιρῷ σωτηρίας. Ἐν γὰρ λόγῳ 23 24
γνωσθήσεται σοφία, καὶ παιδεία ἐν ῥήματι γλώσσης. Μὴ ἀντί- 25
λεγε τῇ ἀληθείᾳ, καὶ περὶ τῆς ἀπαιδευσίας σου ἐντράπηθι. Μὴ 26
αἰσχυνθῇς ὁμολογῆσαι ἐφ' ἁμαρτίαις σου, καὶ μὴ βιάζου ῥοῦν
ποταμοῦ. Καὶ μὴ ὑποστρώσῃς σεαυτὸν ἀνθρώπῳ μωρῷ, καὶ μὴ 27
λάβῃς πρόσωπον δυνάστου. Ἕως τοῦ θανάτου ἀγώνισαι περὶ τῆς 28
ἀληθείας, καὶ κύριος ὁ θεὸς πολεμήσει ὑπὲρ σοῦ. Μὴ γίνου τρα- 29
χὺς ἐν γλώσσῃ σου, καὶ νωθρὸς καὶ παρειμένος ἐν τοῖς ἔργοις
σου. Μὴ ἴσθι ὡς λέων ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ φαντασιοκοπῶν ἐν 30
τοῖς οἰκέταις σου. Μὴ ἔστω ἡ χείρ σου ἐκτεταμένη εἰς τὸ λα- 31
βεῖν, καὶ ἐν τῷ ἀποδιδόναι συνεσταλμένη.

* 2. m. εαν.

* Cod. πειράσει.

ΚΕΦ. Ε.

1 Μὴ ἔπεχε ἐπὶ τοῖς χρήμασίν σου, καὶ μὴ εἴπῃς, αὐτάρκη μοι CAP. V.
2 ἐστίν. Μὴ ἐξακολούθει τῇ ψυχῇ σου καὶ τῇ ἰσχύϊ σου, τοῦ πο-
3 ρεύεσθαι ἐν ἐπιθυμίαις καρδίας σου. Καὶ μὴ εἴπῃς, τίς με δυν-
4 αστεύσει; ὁ γὰρ κύριος ἐκδικῶν ἐκδικήσει σε. Μὴ εἴπῃς, ἥμαρ-
5 τον, καὶ τί μοι ἐγένετο; ὁ γὰρ κύριός ἐστιν μακρόθυμος. Περὶ
ἐξειλασμοῦ μὴ ἄφοβος γίνου, προσθεῖναι ἁμαρτίαν ἐφ' ἁμαρτίαις.
6 Καὶ μὴ εἴπῃς, ὁ οἰκτειρμὸς αὐτοῦ πολὺς, τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρ-
τιῶν μου ἐξειλάσεται· ἔλεος γὰρ καὶ ὀργὴ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ
7 ἁμαρτωλοὺς καταπαύσει ὁ θυμὸς αὐτοῦ. Μὴ ἀνάμενε ἐπιστρέ-
ψαι πρὸς κύριον, καὶ μὴ ὑπερβάλλου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας· ἐξάπινα
γὰρ ἐξελεύσεται ὀργὴ κυρίου, καὶ ἐν καιρῷ ἐκδικήσεως ἐξολῇ.
8 Μὴ ἔπεχε ἐπὶ χρήμασιν ἀδίκοις, οὐδὲν γὰρ ὠφελήσεις ἐν ἡμέρᾳ
9 ἐπαγωγῆς. Μὴ λίκμα ἐν παντὶ ἀνέμῳ, καὶ μὴ πορεύου ἐν πά-
10 σῃ ἀτραπῷ, οὕτως ὁ ἁμαρταλὸς ὁ δίγλωσσος. Ἴσθι ἐστηριγμέ-
11 νος ἐν συνέσει σου, καὶ εἷς ἔστω σου ὁ λόγος. Γίνου ταχὺς ἐν
12 ἀκροάσει σου, καὶ ἐν μακροθυμίᾳ φθέγγου ἀπόκρισιν. Εἰ ἔστιν
σοι σύνεσις, ἀποκρίθητι τῷ πλησίον, εἰ δὲ μὴ, ἡ χείρ σου ἔστω
13 ἐπὶ στόματί σου. Δόξα καὶ ἀτιμία ἐν λαλιᾷ, καὶ γλῶσσα ἀν-
14 θρώπου πτῶσις αὐτῷ. Μὴ κληθῇς ψίθυρος, καὶ τῇ γλώσσῃ σου
μὴ ἐνέδρευε *· ἐπὶ γὰρ τῷ κλέπτῃ ἐστὶν αἰσχύνη, καὶ κατάγνω- * 1. m. ἐνεδρευθῇς.
15 σις πονηρὰ ἐπὶ διγλώσσου. Ἐν μεγάλῳ καὶ ἐν μικρῷ μὴ ἀγνόει.

ΚΕΦ. ϛ.

1 Καὶ ἀντὶ φίλου μὴ γίνου ἐχθρός· ὄνομα γὰρ πονηρὸν αἰσχύ- CAP. VI.
νη * καὶ ὄνειδος κληρονομήσει, οὕτως ὁ ἁμαρτωλὸς ὁ δίγλωσσος. * 2. m. αἰσχύνην.
2 Μὴ ἐπάρῃς σεαυτὸν ἐν βουλῇ ψυχῆς σου, ἵνα μὴ διαρπαγῇ ὡς
3 ταῦρος ἡ ψυχή σου. Τὰ φύλλα σου καταφάγεσαι, καὶ τοὺς καρ-
4 ποὺς σου ἀπολέσεις, καὶ ἀφήσεις σεαυτὸν ὡς ξύλον ξηρόν. Ψυχὴ

VI. πονηρὰ ἀπολεῖ τὸν κτησάμενον αὐτὴν, καὶ ἐπίχαρμα ἐχθρῶν ποιή-
σει αὐτόν. Λάρυγξ γλυκὺς πληθυνεῖ φίλους αὐτοῦ, καὶ γλῶσ- 5
σα εὔλαλος πληθυνεῖ εὐπροσήγορα. Οἱ εἰρηνεύοντές σοι ἔστωσαν 6
πολλοὶ, οἱ δὲ σύμβουλοί σου εἷς ἀπὸ χιλίων. Εἰ κτᾶσαι φί- 7
λον, ἐν πειρασμῷ κτῆσαι αὐτὸν, καὶ μὴ ταχὺ ἐμπιστεύσῃς αὐτῷ.
Ἔστιν γὰρ φίλος ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέ- 8
ρᾳ θλίψεώς σου. Καὶ ἔστιν φίλος μετατιθέμενος εἰς ἔχθραν, 9
καὶ μάχην ὀνειδισμοῦ σου ἀποκαλύψει. Καὶ ἔστιν φίλος κοινω- 10
νὸς τραπεζῶν, καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου. Καὶ 11
ἐν τοῖς ἀγαθοῖς σου ἔσται ὡς σὺ, καὶ ἐπὶ τοὺς οἰκέτας σου παρ-
ῥησιάσεται. Ἐὰν ταπεινωθῇς ἔσται κατὰ σοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ προσ- 12
ώπου σου κρυβήσεται. Ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σου διαχωρίσθητι, καὶ 13
ἀπὸ τῶν φίλων σου πρόσεχε. Φίλος πιστὸς σκέπη κραταιὰ, ὁ 14
δὲ εὑρὼν αὐτὸν εὗρεν θησαυρόν. Φίλου πιστοῦ οὐκ ἔστιν ἀντάλ- 15
λαγμα, καὶ οὐκ ἔστιν σταθμὸς τῆς καλλονῆς αὐτοῦ. Φίλος πι- 16
στὸς φάρμακον ζωῆς, καὶ οἱ φοβούμενοι κύριον εὑρήσουσιν αὐτόν.
Ὁ φοβούμενος κύριον εὐθύνει φιλίαν αὐτοῦ, ὅτι κατ' αὐτὸν οὕ- 17
τως καὶ ὁ πλησίον αὐτοῦ.

Τέκνον ἐκ νεότητός σου ἐπίλεξαι παιδείαν, καὶ ἕως πολιῶν 18
εὑρήσεις σοφίαν. Ὡς ὁ ἀροτριῶν καὶ ὁ σπείρων πρόσελθε αὐτῇ, 19
καὶ ἀνάμενε τοὺς ἀγαθοὺς καρποὺς αὐτῆς· ἐν γὰρ τῇ ἐργασίᾳ αὐ-
τῆς ὀλίγον κοπιάσεις, καὶ ταχὺ φάγεσαι γενημάτων αὐτῆς. Ὡς 20
τραχεῖα * ἐστὶν σφόδρα τοῖς ἀπαιδεύτοις, καὶ οὐκ ἐμμένει ἐν
αὐτῇ ἀκάρδιος. Ὡς λίθος δοκιμασίας ἰσχυρὸς ἔσται ἐπ' αὐτῷ, 21
καὶ οὐ χρονιεῖ ἀπορείψαι αὐτήν. Σοφία γὰρ κατὰ τὸ ὄνομα αὐ- 22
τῆς ἐστιν, καὶ οὐ πολλοῖς ἐστιν φανερά. Ἄκουσον τέκνον καὶ δέ- 23
ξαι γνώμην μου, καὶ μὴ ἀπαναίνου τὴν συμβουλίαν μου. Καὶ 24
εἰσένεγκον τοὺς πόδας σου εἰς τὰς πέδας αὐτῆς, καὶ εἰς τὸν κλοιὸν
αὐτῆς τὸν τράχηλόν σου. Ὑπόθες τὸν ὦμόν σου, καὶ βάσταξον 25
αὐτὴν, καὶ μὴ προσοχθίσῃς τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς. Ἐν πάσῃ ψυχῇ 26
σου πρόσελθε αὐτῇ, καὶ ἐν ὅλῃ δυνάμει σου συντήρησον τὰς ὁδοὺς
αὐτῆς. Ἐξίχνευσον καὶ ζήτησον καὶ γνωσθήσεταί σοι, καὶ ἐγ- 27

* τ. m. ταχεῖα

28 κρατὴς γενόμενος μὴ ἀφῇς αὐτήν. Ἐπ' ἐσχάτων γὰρ εὑρήσεις τὴν VI.
29 ἀνάπαυσιν αὐτῆς, καὶ στραφήσεταί σοι εἰς εὐφροσύνην. Καὶ ἔσον-
ταί σοι αἱ πέδαι εἰς σκέπην ἰσχύος, καὶ οἱ κλοιοὶ αὐτῆς εἰς
30 στολὴν δόξης. Κόσμος γὰρ χρύσεός ἐστιν ἐπ' αὐτῆς, καὶ οἱ δε-
31 σμοὶ αὐτῆς κλῶσμα ὑακίνθινον. Στολὴν δόξης ἐνδύσῃ αὐτὴν, καὶ
32 στέφανον ἀγαλλιάματος περιθήσεις σεαυτῷ. Ἐὰν θέλῃς τέκνον,
33 παιδευθήσῃ, καὶ ἐὰν δῷς τὴν ψυχήν σου, πανοῦργος ἔσῃ. Ἐὰν
ἀγαπήσῃς ἀκούειν, ἐκδέξῃ· καὶ ἐὰν κλείνῃς τὸ οὖς σου, σοφὸς
34 ἔσῃ. Ἐν πλήθει πρεσβυτέρων στῆθι, καὶ τίς σοφὸς, αὐτῷ προσ-
35 κολλήθητι. Πᾶσαν διήγησιν θείαν θέλε ἀκούειν, καὶ παροιμίαι
36 συνέσεως μὴ ἐκφευγέτωσάν σε. Ἐὰν ἴδῃς συνετὸν, ὄρθριζε πρὸς
37 αὐτὸν, καὶ βαθμοὺς τρίβων αὐτοῦ ἐκτριβέτω ὁ πούς σου. Δια-
νοοῦ ἐν τοῖς προστάγμασιν κυρίου, καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ
μελέτα διὰ παντός· αὐτὸς στηριεῖ τὴν καρδίαν σου, καὶ ἡ ἐπι-
θυμία τῆς σοφίας σου δοθήσεταί σοι.

ΚΕΦ. Ζ.

1 Μὴ ποίει κακὰ, καὶ οὐ μή σε καταλάβῃ κακόν. Ἀπόστηθι CAP. VII.
2
3 ἀπὸ ἀδίκου, καὶ ἐκκλείνει * ἀπὸ σοῦ. Υἱὲ μὴ σπεῖρε ἐπ' αὔλα- * Ita cod. νει, non νεῖ.
4 κας ἀδικίας, καὶ οὐ μὴ θερίσῃς αὐτὰς ἑπταπλασίως. Μὴ ζή-
τει παρὰ κυρίου ἡγεμονίαν, μὴ δὲ παρὰ βασιλέως καθέδραν δό-
5 ξης. Μὴ δικαιοῦ ἔναντι κυρίου, καὶ παρὰ βασιλεῖ μὴ σοφίζου.
6 Μὴ ζήτει γενέσθαι κριτὴς, μὴ οὐκ ἐξισχύσεις ἐξᾶραι ἀδικίας.
μήποτε εὐλαβηθῇς ἀπὸ προσώπου δυνάστου, καὶ θήσεις σκάνδα-
7 λον ἐν εὐθύτητί σου. Μὴ ἁμάρτανε εἰς πλῆθος πόλεως, καὶ
8 μὴ καταβάλῃς σεαυτὸν ἐν ὄχλῳ. Μὴ καταδεσμεύσῃς δὶς ἁμαρ-
9 τίαν, ἐν γὰρ τῇ μιᾷ οὐκ ἀθῷος ἔσῃ. Μὴ εἴπῃς, τῷ πλήθει τῶν
δώρων μου ἐπόψεται, καὶ ἐν τῷ προσενέγκαι με θεῷ ὑψίστῳ προσ-
10 δέξεται. Μὴ ὀλιγοψυχήσῃς ἐν τῇ προσευχῇ σου, καὶ ἐλεημοσύ-
11 νην ποιῆσαι μὴ παρίδῃς. Μὴ καταγέλα ἄνθρωπον ὄντα ἐν πικρίᾳ
12 ψυχῆς αὐτοῦ, ἔστιν γὰρ ὁ ταπεινῶν καὶ ἀνυψῶν. Μὴ ἀροτρία

VII. ψεῦδος ἐπ' ἀδελφῷ σου, μὴ δὲ φίλῳ τὸ ὅμοιον ποίει. Μὴ θέλε 13
ψεύδεσθαι πᾶν ψεῦδος, ὁ γὰρ ἐνδελεχισμὸς αὐτοῦ οὐκ εἰς ἀγα-
θόν. Μὴ ἀδολέσχει ἐν πλήθει πρεσβυτέρων, καὶ μὴ δευτερώσῃς 14
λόγον ἐν προσευχῇ σου. Μὴ μισήσῃς ἐπίπονον ἐργασίαν καὶ γε- 15
ωργίαν ὑπὸ ὑψίστου ἐκτισμένην. Μὴ προσλογίζου σεαυτὸν ἐν 16
πλήθει ἁμαρτωλῶν. Ταπείνωσον σφόδρα τὴν ψυχήν σου· μνήσθη- 17
τι ὅτι ὀργὴ οὐ χρονιεῖ· ὅτι ἐκδίκησις ἀσεβοῦς πῦρ καὶ σκώληξ.

Μὴ ἀλλάξῃς φίλον ἕνεκεν ἀδιαφόρου, μὴ δὲ ἀδελφὸν γνήσιον 18
ἐν χρυσίῳ Σουφείρ. Μὴ ἀστόχει γυναικός σοφῆς καὶ ἀγαθῆς, καὶ 19
γὰρ χάρις αὐτῆς ὑπὲρ τὸ χρυσίον. Μὴ κακώσῃς οἰκέτην ἐργαζόμε- 20
νον ἐν ἀληθείᾳ, μὴ δὲ μίσθιον διδόντα ψυχὴν αὐτοῦ. Οἰκέτην ἀγα- 21
θὸν ἀγαπάτω σου ἡ ψυχὴ, μὴ στερήσῃς αὐτὸν ἐλευθερίας. Κτήνη 22
σοι ἐστὶν, ἐπισκέπτου αὐτὰ, καὶ εἰ ἔστιν σοι χρήσιμα, ἐμμενέτω σοι.
Τέκνα σοί ἐστιν, παίδευσον αὐτὰ, καὶ κάμψον ἐκ νεότητος τὸν τρά- 23
χηλον αὐτῶν. Θυγατέρες σοί εἰσιν, πρόσεχε τῷ σώματι αὐτῶν, 24
καὶ μὴ ἱλαρώσῃς πρὸς αὐτὰς τὸ πρόσωπόν σου. Ἔκδου θυγατέρα, 25
καὶ ἔσῃ τετελεκὼς ἔργον μέγα, καὶ ἀνδρὶ συνετῷ δώρησαι αὐτήν.
Γυνή σοι ἐστὶν κατὰ ψυχὴν, μὴ ἐκβάλῃς αὐτήν. Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ 26
δόξασον τὸν πατέρα σου, καὶ μητρὸς ὠδεῖνας μὴ ἐπιλάθῃ. Μνή- 27 28
σθητι ὅτι δι' αὐτῶν ἐγενήθης, καὶ τί ἀνταποδώσεις αὐτοῖς καθὼς
αὐτοὶ σοί; Ἐν ὅλῃ ψυχῇ σου εὐλαβοῦ τὸν κύριον, καὶ τοὺς ἱερεῖς 29
αὐτοῦ θαύμαζε. Ἐν ὅλῃ δυνάμει ἀγάπησον τὸν ποιήσαντά σε, καὶ 30
τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ μὴ ἐγκαταλίπῃς. Φοβοῦ τὸν κύριον, καὶ 31
δοξασον ἱερέα, καὶ δὸς τὴν μερίδα αὐτῷ καθὼς ἐντέταλταί σοι,
ἀπαρχὴν * καὶ περὶ πλημμελείας, καὶ δόσιν βραχιόνων, καὶ θυ-
σίαν ἁγιασμοῦ καὶ ἀπαρχήν. Καὶ πτωχῷ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου, 32
ἵνα τελειωθῇ ἡ εὐλογία σου. Χάρις δόματος ἔναντι παντὸς ζῶν- 33
τος, καὶ ἐπὶ νεκρῷ μὴ ἀποκωλύσῃς χάριν. Μὴ ὑστέρει ἀπὸ κλαι- 34
όντων, καὶ μετὰ πενθούντων πένθησον. Μὴ ὄκνει ἐπισκέπτεσθαι 35
ἄῤῥωστον, ἐκ γὰρ τῶν τοιούτων ἀγαπηθήσῃ. Ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις 36
σου μιμνήσκου τὰ ἔσχατά σου, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα οὐχ ἁμαρτήσεις.

* l. m. ἀπαρχῆς

ΚΕΦ. Η.

1 Μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου δυνάστου, μήποτε ἐμπέσῃς εἰς CAP. VIII.
2 τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Μὴ ἔριζε μετὰ ἀνθρώπου πλουσίου, μήποτε
ἀντιστήσῃ σου τὴν ὁλκήν· πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσεν τὸ χρυσίον,
3 καὶ καρδίας βασιλέων ἐξέκλεινεν. Μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώ-
που γλωσσώδους, καὶ μὴ ἐπιστοιβάσῃς ἐπὶ τὸ πῦρ αὐτοῦ ξύλα.
4 Μὴ πρόσπαιζε ἀπαιδεύτῳ, ἵνα μὴ ἀτιμάζωνται οἱ πρόγονοί σου.
5 Μὴ ὀνείδιζε ἄνθρωπον ἀποστρέφοντα ἀπὸ ἁμαρτίας, μνήσθητι
6 ὅτι πάντες ἐσμὲν ἐν ἐπιτιμίοις. Μὴ ἀτιμάσῃς ἄνθρωπον ἐν γή-
7 ρει αὐτοῦ, καὶ γὰρ ἐξ ἡμῶν γηράσκουσιν. Μὴ ἐπίχαιρε ἐπὶ νε-
8 κρῷ, μνήσθητι ὅτι πάντες τελευτῶμεν. Μὴ παρείδῃς διήγημα σο-
φῶν, καὶ ἐν ταῖς παροιμίαις αὐτῶν ἀναστρέφου, ὅτι παρ' αὐ-
9 τῶν μαθήσῃ παιδείαν, καὶ λειτουργῆσαι μεγιστᾶσιν. Μὴ ἀστό-
χει διηγήματος γερόντων, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἔμαθον παρὰ τῶν πα-
τέρων αὐτῶν, ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ σύνεσιν, καὶ ἐν καιρῷ
10 χρείας δοῦναι ἀπόκρισιν. Μὴ ἔκκαιε ἄνθρακας ἁμαρτωλοῦ, μὴ
11 ἐμπυρισθῇς ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτοῦ. Μὴ ἐξαναστῇς ἀπὸ προσώ-
12 που ὑβριστοῦ, ἵνα μὴ ἐνκαθίσῃ ὡς ἔνεδρον τῷ στόματί σου. Μὴ
δανείσῃς ἀνθρώπῳ ἰσχυροτέρῳ σου, καὶ ἐὰν δανείσῃς, ὡς ἀπολω-
13 λεκὼς γείνου. Μὴ ἐγγυήσῃ ὑπὲρ δύναμίν σου, καὶ ἐὰν ἐγγυήσῃ,
14 ἀποτίσων * φρόντιζε. Μὴ δικάζου μετὰ κριτοῦ, κατὰ γὰρ τὴν * r. m. ἀποτίζων.
15 δόξαν αὐτοῦ κρινοῦσιν αὐτῷ. Μετὰ τολμηροῦ μὴ πορεύου ἐν ὁδῷ,
ἵνα μὴ καταβαρύνηται κατὰ σοῦ, αὐτὸς γὰρ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ
16 ποιήσει, καὶ τῇ ἀφροσύνῃ αὐτοῦ συναπολῇ. Μετὰ θυμώδους μὴ
ποιήσῃς μάχην, καὶ μὴ διαπορεύου μετ' αὐτοῦ τὴν ἔρημον, ὅτι
ὡς οὐδὲν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ αἷμα, καὶ ὅπου οὐκ ἔστιν βοήθεια
17 καταβαλεῖ σε. Μετὰ μωροῦ μὴ συμβουλεύου, οὐ γὰρ δυνήσε-
18 ται λόγον στέξαι. Ἐνώπιον ἀλλοτρίου μὴ ποιήσῃς κρυπτὸν, οὐ
19 γὰρ γινώσκεις τί τέξεται. Παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἔκφαινε σὴν καρ-
δίαν, καὶ μὴ ἀναφερέτω σοι χάριν.

ΚΕΦ. Θ.

CAP. IX. Μὴ ζήλου γυναῖκα τοῦ κόλπου σου, μὴ δὲ διδάξῃς ἐπὶ σεαυ- 1
τὸν παιδείαν πονηράν. Μὴ δῷς γυναικὶ τὴν ψυχήν σου, ἐπιβῆ- 2
ναι αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἰσχύν σου. Μὴ ὑπάντα γυναικὶ ἑταιριζομέ- 3
νῃ, μήποτε ἐμπέσῃς εἰς τὰς παγίδας αὐτῆς. Μετὰ ψαλλούσης 4
μὴ ἐνδελέχιζε, μήποτε ἁλῷς ἐν τοῖς ἐπιχειρήμασιν αὐτῆς. Παρ- 5
θένον μὴ καταμάνθανε, μήποτε σκανδαλισθῇς ἐν τοῖς ἐπιτιμίοις
αὐτῆς. Μὴ δῷς πόρναις τὴν ψυχήν σου, ἵνα μὴ ἀπολέσῃς τὴν 6
κληρονομίαν σου. Μὴ περιβλέπου ἐν ῥύμαις πόλεως, καὶ ἐν ταῖς 7
ἐρήμοις αὐτῆς μὴ πλανῶ. Ἀπόστρεψον ὀφθαλμὸν ἀπὸ γυναικὸς 8
εὐμόρφου, καὶ μὴ καταμάνθανε κάλλος ἀλλότριον· ἐν κάλλει
γυναικὸς πολλοὶ ἐπλανήθησαν, καὶ ἐκ τούτου φιλία ὡς πῦρ ἀνα-
καίεται. Μετὰ ὑπάνδρου γυναικὸς μὴ κάθου τὸ σύνολον, καὶ 9
μὴ συμβολοκοπήσῃς μετ᾽ αὐτῆς ἐν οἴνῳ, μήποτε ἐκκλείνῃ ἡ ψυ-
χή σου ἐπ᾽ αὐτὴν, καὶ τῷ πνεύματί σου ὀλισθήσῃς εἰς ἀπώλειαν.
Μὴ ἐγκαταλίπῃς φίλον ἀρχαῖον, ὁ γὰρ πρόσφατος οὐκ ἔστιν 10
ἔφισος αὐτῷ· οἶνος νέος, φίλος νέος, ἐὰν παλαιωθῇ, μετ᾽ εὐφρο-
σύνης πίεσαι αὐτόν. Μὴ ζηλώσῃς δόξαν ἁμαρτωλοῦ, οὐ γὰρ οἶ- 11
δας τί ἔσται ἡ καταστροφὴ αὐτοῦ. Μὴ εὐδοκήσῃς ἐν εὐδοκίᾳ ἀσε- 12
βῶν, μνήσθητι ὅτι ἕως ᾅδου οὐ μὴ δικαιωθῶσιν. Μακρὰν ἄπεχε 13
ἀπὸ ἀνθρώπου ὃς ἔχει ἐξουσίαν τοῦ φονεῦσαι *, καὶ οὐ μὴ ὑπο-
πτεύσῃς φόβον θανάτου· κἂν προσέλθῃς, μὴ πλημμελήσῃς, ἵνα μὴ
ἀφέληται τὴν ζωήν σου· ἐπίγνωθι ὅτι ἐν μέσῳ παγίδων διαβαί-
νεις, καὶ ἐπὶ ἐπάλξεων πόλεων περιπατεῖς. Κατὰ τὴν ἰσχύν 14
σου στόχασαι τοὺς πλησίον, καὶ μετὰ σοφῶν συμβουλεύου. Καὶ 15
μετὰ συνετῶν ἔστω ὁ διαλογισμός σου, καὶ πᾶσα διήγησίς σου
ἐν νόμῳ ὑψίστου. Ἄνδρες δίκαιοι ἔστωσαν σύνδειπνοί σου, καὶ 16
ἐν φόβῳ κυρίου ἔστω τὸ καύχημά σου. Ἐν χειρὶ τεχνειτῶν ἔργον 17
ἐπαινεθήσεται, καὶ ὁ ἡγούμενος λαοῦ σοφὸς ἐν λόγῳ αὐτοῦ. Φο- 18

* γ. πε- [illegible]

βερὸς ἐν πόλει αὐτοῦ ἀνὴρ γλωσσώδης, καὶ ὁ προπετὴς ἐν λό- IX.
γῳ αὐτοῦ μεισηθήσεται.

ΚΕΦ. Ι.

1 Κριτὴς σοφὸς παιδεύσει τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἡγεμονία συνε- CAP. X.
2 τοῦ τεταγμένη ἔσται. Κατὰ τὸν κριτὴν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ οὕτως
καὶ οἱ λειτουργοὶ αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὸν ἡγούμενον τῆς πόλεως
3 πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτήν. Βασιλεὺς ἀπαίδευτος ἀπολεῖ τὸν
4 λαὸν αὐτοῦ, καὶ πόλις οἰκισθήσεται ἐν συνέσει δυναστῶν. Ἐν
χειρὶ κυρίου ἐξουσία τῆς γῆς, καὶ τὸν χρήσιμον ἐγερεῖ εἰς και-
5 ρὸν ἐπ' αὐτῆς. Ἐν χειρὶ κυρίου εὐοδία ἀνδρὸς, καὶ προσώπῳ
6 γραμματέως ἐπιθήσει δόξαν αὐτοῦ. Ἐπὶ παντὶ ἀδικήματι μὴ
μηνιάσῃς τῷ πλησίον, καὶ μὴ πράσσε μηδὲν ἐν ἔργοις ὕβρεως.
7 Μεισητὴ ἔναντι κυρίου καὶ ἀνθρώπων ὑπερηφανία, καὶ ἐξ ἀμφο-
8 τέρων πλημμελήσει ἄδικα. Βασιλεία ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος μετ-
9 άγεται, διὰ ἀδικίας καὶ ὕβρεις καὶ χρήματα. Τί ὑπερηφα-
νεύεται γῆ καὶ σποδός; ὅτι ἐν ζωῇ ἔῤῥιψα τὰ ἐνδόσθια αὐτοῦ
10 Μακρὸν ἀῤῥώστημα σκώπτει ἰατρὸς, καὶ βασιλεὺς σήμερον, καὶ
11 αὔριον τελευτήσει. Ἐν γὰρ τῷ ἀποθανεῖν ἄνθρωπον, κληρονο-
12 μήσει ἑρπετὰ καὶ θηρία καὶ * σκώληκας. Ἀρχὴ ὑπερηφανίας, * καὶ deest in cod.
ἀνθρώπου ἀφισταμένου ἀπὸ κυρίου, καὶ ἀπὸ τοῦ ποιήσαντος αὐ-
13 τὸν ἀπέστη ἡ καρδία αὐτοῦ. Ὅτι ἀρχὴ ὑπερηφανίας ἁμαρτία,
καὶ ὁ κρατῶν αὐτῆς ἐξομβρήσει βδέλυγμα· διὰ τοῦτο παρεδό-
ξασεν κύριος τὰς ἐπαγωγὰς, καὶ κατέστρεψεν εἰς τέλος αὐτούς.
14 Θρόνους ἀρχόντων καθεῖλεν ὁ κύριος, καὶ ἐκάθισεν πραεῖς ἀντ'
15 αὐτῶν. Ῥίζας ἐθνῶν ἐξέτειλεν ὁ κύριος, καὶ ἐφύτευσεν ταπει-
16 νοὺς ἀντ' αὐτῶν. Χώρας ἐθνῶν κατέστρεψεν ὁ κύριος, καὶ ἀπώ-
17 λεσεν αὐτὰς ἕως θεμελίων γῆς. Ἐξήρανεν ἐξ αὐτῶν καὶ ἀπώ-
λεσεν αὐτοὺς, καὶ κατέπαυσεν ἀπὸ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.
18 Οὐκ ἔκτισται ἀνθρώποις ὑπερηφανία, οὐδὲ ὀργὴ θυμοῦ γεννήμα-
19 σιν γυναικῶν. Σπέρμα ἔντιμον ποῖον; σπέρμα ἀνθρώπου· σπέρ-

X. μα ἔντιμον ποῖον; οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον· σπέρμα ἄτιμον ποῖον;
σπέρμα ἀνθρώπου· σπέρμα ἄτιμον ποῖον; οἱ παραβαίνοντες ἐντο-
λάς. Ἐν μέσῳ ἀδελφῶν ὁ ἡγούμενος αὐτῶν ἔντιμος, καὶ οἱ φο- 20
βούμενοι κύριον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. Πλούσιος καὶ ἔνδοξος καὶ * 22
πτωχὸς τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος κυρίου. Οὐ δίκαιον ἀτιμάσαι 23
πτωχὸν συνετὸν, καὶ οὐ καθήκει δοξάσαι ἄνδρα ἁμαρτωλόν. Με- 24
γιστὰν καὶ κριτὴς καὶ δυνάστης δοξασθήσεται, καὶ οὐκ ἔστιν αὐ-
τῶν τίς μείζων τοῦ φοβουμένου τὸν κύριον. Οἰκέτῃ σοφῷ ἐλεύ- 25
θεροι λειτουργήσουσιν, καὶ ἀνὴρ ἐπιστήμων οὐ γογγύσει. Μὴ 26
σοφίζου ποιῆσαι τὸ ἔργον σου, καὶ μὴ δοξάζου ἐν καιρῷ στε-
νοχωρίας σου. Κρείσσων ἐργαζόμενος ἐν πᾶσιν, ἢ περιπατῶν, 27
ἢ δοξαζόμενος καὶ ἀπορῶν ἄρτων. Τέκνον ἐν πραΰτητι δόξασον 28
τὴν ψυχήν σου, καὶ δὸς αὐτῇ τιμὴν κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτῆς. Τὸν 29
ἁμαρτάνοντα εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίς δικαιώσει; καὶ τίς δοξά-
σει τὸν ἀτιμάζοντα τὴν ζωὴν αὐτοῦ; Πτωχὸς δοξάζεται δι' ἐπι- 30
στήμην αὐτοῦ, καὶ πλούσιος δοξάζεται διὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ.
Ὁ δὲ δοξαζόμενος ἐν πτωχείᾳ, καὶ ἐν πλούτῳ ποσαχῶς; καὶ 31
ὁ ἄδοξος ἐν πλούτῳ, καὶ ἐν πτωχείᾳ ποσαχῶς;

ΚΕΦ. ΙΑ.

CAP. XI. Σοφία ταπεινοῦ ἀνύψωσεν κεφαλὴν, καὶ ἐν μέσῳ μεγιστάνων 1
καθίσει αὐτόν. Μὴ αἰνέσῃς ἄνδρα ἐν κάλλει αὐτοῦ, καὶ μὴ βδε- 2
λύξῃ ἄνθρωπον ἐν ὁράσει αὐτοῦ. Μικρὰ ἐν πετεινοῖς μέλισσα, 3
καὶ ἀρχὴ γλυκασμάτων ὁ καρπὸς αὐτῆς. Ἐν περιβολῇ ἱματίων 4
μὴ καυχήσῃ, καὶ ἐν ἡμέρᾳ δόξης μὴ ἐπαίρου, ὅτι θαυμαστὰ
τὰ ἔργα κυρίου, καὶ κρυπτὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποις. Πολ- 5
λοὶ τύραννοι ἐκάθισαν ἐπὶ ἐδάφους, ὁ δὲ ἀνυπονόητος ἐφόρεσεν
διάδημα. Πολλοὶ δυνάσται ἠτιμάσθησαν σφόδρα, καὶ ἔνδοξοι παρ- 6
* 1 m. ἑταίρων. εδόθησαν εἰς χεῖρας ἑτέρων *. Πρὶν ἐξετάσῃς μὴ μέμψῃ, νόησον 7
πρῶτον καὶ τότε ἐπιτίμα. Πρὶν ἢ ἀκοῦσαι μὴ ἀποκρίνου, καὶ ἐν 8
μέσῳ λόγων μὴ παρεμβάλλου. Περὶ πράγματος οὗ οὐκ ἔστιν 9

σοι χρεία, μὴ ἔριζε, καὶ ἐν κρίσει ἁμαρτωλῶν μὴ συνέδρευε. XI.
10 Τέκνον μὴ περὶ πολλὰ ἔστωσαν αἱ πράξεις σου· ἐὰν πληθυνῇς,
οὐκ ἀθωωθήσῃ· καὶ ἐὰν διώκῃς, οὐ μὴ καταλάβῃς, καὶ οὐ μὴ
11 ἐκφύγῃς διαδράς. Ἔστιν κοπιῶν καὶ πονῶν καὶ σπεύδων, καὶ
12 τόσῳ μᾶλλον ὑστερεῖται. Ἔστιν νωθρὸς καὶ προσδεόμενος ἀντι-
λήμψεως, ὑστερῶν ἰσχύϊ καὶ πτωχείᾳ περισσεύει, καὶ οἱ ὀφθαλ-
μοὶ κυρίου ἐπέβλεψαν αὐτῷ εἰς ἀγαθὰ, καὶ ἀνώρθωσεν αὐτὸν ἐκ
13 ταπεινώσεως αὐτοῦ. Καὶ ἀνύψωσεν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπεθαύ-
14 μασαν ἐπ' αὐτῷ πολλοί. Ἀγαθὰ καὶ κακὰ, ζωὴ καὶ θάνατος,
* πτωχεία καὶ πλοῦτος παρὰ κυρίου ἐστίν. Δόσις κυρίου παρα-
17 μένει εὐσεβέσιν, καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα εὐοδωθήσεται.
18 Ἔστιν πλουτῶν ἀπὸ προσοχῆς καὶ σφιγγίας αὐτοῦ, καὶ
19 αὕτη ἡ μερὶς τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. Ἐν τῷ εἰπεῖν αὐτὸν, εὗρον ἀνά-
παυσιν, καὶ νῦν φάγομαι ἐκ τῶν ἀγαθῶν μου, καὶ οὐκ οἶδεν τίς
καιρὸς παρελεύσεται, καὶ καταλείψει αὐτὰ ἑτέροις καὶ ἀποθανεῖ-
20 ται. Στῆθι ἐν διαθήκῃ σου καὶ ὁμίλει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ
21 σου παλαιώθητι. Μὴ θαύμαζε ἐν ἔργοις ἁμαρτωλοῦ, πίστευε
τῷ κυρίῳ καὶ ἔμμενε τῷ πόνῳ σου· ὅτι κοῦφον ἐν ὀφθαλμοῖς κυ-
22 ρίου διὰ τάχους ἐξάπινα πλουτίσαι πένητα. Εὐλογία κυρίου
ἐν μισθῷ εὐσεβοῦς, καὶ ἐν ὥρᾳ ταχινῇ ἀναθάλλει εὐλογίαν αὐ-
23 τοῦ. Μὴ εἴπῃς, τίς ἐστιν μου χρεία, καὶ τίνα ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται
24 μου τὰ ἀγαθά; Μὴ εἴπῃς αὐτάρκη μοι ἐστὶν, καὶ τί ἀπὸ τοῦ
25 νῦν κακωθήσομαι; Ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῶν ἀμνησία κακῶν, καὶ ἐν
26 ἡμέρᾳ κακῶν οὐ μνησθήσεται ἀγαθῶν. Ὅτι κοῦφον ἔναντι κυρίου
ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς ἀποδοῦναι ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ.
27 Κάκωσις ὥρας ἐπιλησμονὴν ποιεῖ τρυφῆς, καὶ ἐν συντελείᾳ ἀν-
28 θρώπου ἀποκάλυψις ἔργων αὐτοῦ. Πρὸ τελευτῆς μὴ μακάριζε
29 μηδένα, καὶ ἐν τέκνοις αὐτοῦ γνωσθήσεται ἀνήρ. Μὴ πάντα ἄν-
θρωπον εἴσαγε εἰς τὸν οἶκόν σου, πολλὰ γὰρ τὰ ἔνεδρα τοῦ δο-
30 λίου. Πέρδιξ * θηρευτὴς ἐν καρτάλλῳ, οὕτως καρδία ὑπερηφά- * Ita cod.
31 νου, καὶ ὡς ὁ κατάσκοπος ἐπιβλέπτει * πτῶσιν. Τὰ γὰρ ἀγαθὰ * Ita cod.
εἰς κακὰ μεταστρέφων ἐνεδρεύει, καὶ ἐν τοῖς αἱρετοῖς ἐπιθήσει

XI. μῶμον. Ἀπὸ σπινθῆρος πυρὸς πληθυνθήσεται * ἀνθρακιὰ, καὶ ἄν- 32
θρωπος ἁμαρτωλὸς εἰς αἷμα ἐνεδρεύει. Πρόσεχε ἀπὸ κακούργου, 33
πονηρὰ γὰρ τεκταίνει, μήποτε μῶμον εἰς τὸν αἰῶνα δῷ σοι. Ἐνοί- 34
κισον ἀλλότριον καὶ διαστρέψει σε ἐν ταραχαῖς, καὶ ἀπαλλο-
τριώσει σε τῶν ἰδίων σου.

* 2. m. πληθύνεται.

ΚΕΦ. ΙΒ.

CAP. XII. Ἐὰν εὖ ποιῇς, γνῶθι τίνι ποιεῖς, καὶ ἔσται χάρις τοῖς ἀγα- 1
θοῖς σου. Εὐποίησον εὐσεβεῖ, καὶ εὑρήσεις ἀνταπόδομα, καὶ εἰ 2
μὴ παρὰ αὐτοῦ, ἀλλὰ παρὰ ὑψίστου. Οὐκ ἔστιν ἀγαθὰ τῷ ἐν- 3
δελεχίζοντι εἰς κακὰ, καὶ τῷ ἐλεημοσύνην μὴ χαριζομένῳ. Δὸς 4
τῷ εὐσεβεῖ, καὶ μὴ ἀντιλάβῃ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Εὐποίησον τῷ 5
ταπεινῷ καὶ μὴ δῷς ἀσεβεῖ· ἐμπόδισον τοὺς ἄρτους αὐτοῦ καὶ μὴ
δῷς αὐτῷ, ἵνα μὴ ἐν αὐτοῖς σε δυναστεύσῃ, διπλάσια γὰρ κακὰ
εὑρήσεις ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς οἷς ἂν ποιήσῃς αὐτῷ. Ὅτι καὶ ὁ ὕψι- 6
στος ἐμίσησεν ἁμαρτωλοὺς, καὶ τοῖς ἀσεβέσιν ἀποδώσει ἐκδίκη-
σιν. Δὸς τῷ ἀγαθῷ, καὶ μὴ ἀντιλάβῃ τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Οὐκ 7 8
ἐκδικηθήσεται ἐν ἀγαθοῖς ὁ φίλος, καὶ οὐ κρυβήσεται ἐν κακοῖς
ὁ ἐχθρός. Ἐν ἀγαθοῖς ἀνδρὸς οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ἐν λύπῃ, καὶ ἐν 9
τοῖς κακοῖς αὐτοῦ καὶ ὁ φίλος διαχωρισθήσεται. Μὴ πιστεύσῃς 10
τῷ ἐχθρῷ σου εἰς τὸν αἰῶνα· ὡς γὰρ ὁ χαλκὸς ἰοῦται, οὕτως ἡ
πονηρία αὐτοῦ. Καὶ ἐὰν ταπεινωθῇ καὶ πορεύηται συγκεκυφὼς, 11
ἐπίστησον τὴν ψυχήν σου καὶ φύλαξαι ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἔσῃ αὐτῷ
ὡς ἐκμεμαχὼς ἔσοπτρον, καὶ γνώσῃ ὅτι οὐκ εἰς τέλος κατίωσεν.
Μὴ στήσῃς αὐτὸν παρὰ σεαυτὸν, μὴ ἀνατρέψας σε στῇ ἐπὶ τὸν 12
τόπον σου· μὴ καθίσῃς αὐτὸν ἐκ δεξιῶν σου, μήποτε ζητήσῃ τὴν
καθέδραν σου, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ ἐπιγνώσῃ τοὺς λόγους μου, καὶ
ἐπὶ τῶν ῥημάτων μου κατανυγήσῃ (1). Τίς ἐλεήσει ἐπαοιδὸν ὀφιό- 13
δηκτον, καὶ πάντας τοὺς προσάγοντας θηρίοις; Οὕτως τὸν προσ- 14

(1) In margine additur 2. m. μὴ δεσμεύσῃς δὶς ἁμαρτίαν, ἐν γὰρ μιᾷ οὐκ ἀθῳώσῃ.

πορευόμενον ἀνδρὶ ἁμαρτωλῷ καὶ συνφυρόμενον ἐν ταῖς ἁμαρτίαις XII.
15 αὐτοῦ. Ὥραν μετὰ σοῦ διαμένει, καὶ ἐὰν ἐκκλείνῃς, οὐ μὴ
16 καρτερήσῃ. Καὶ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ γλυκανεῖ ὁ ἐχθρὸς (1),
καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ βουλεύσεται ἀνατρέψαι σε εἰς βόθρον· ἐν
ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ δακρύσει ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἐὰν εὕρῃ καιρὸν, οὐκ
17 ἐμπλησθήσεται ἀφ' αἵματος. Κακὰ ἂν ὑπαντήσῃ σοι, εὑρήσεις
αὐτὸν πρότερον ἐκεῖ σοῦ, καὶ ὡς βοηθῶν ὑποσχάσει πτέρναν σου.
18 Κινήσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπικροτήσει ταῖς χερσὶν αὐτοῦ,
καὶ πολλὰ διαψιθυρίσει, καὶ ἀλλοιώσει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΓ.

1 Ο ἁπτόμενος πίσσης μολυνθήσεται, καὶ ὁ κοινωνῶν ὑπερηφά- CAP. XIII.
2 νῳ ὁμοιωθήσεται αὐτῷ. Βάρος ὑπὲρ σὲ μὴ ἄρῃς, καὶ ἰσχυροτέ-
ρῳ σου καὶ πλουσιωτέρῳ μὴ κοινώνει· τί κοινωνήσει χύτρα πρὸς
3 λέβητα; αὕτη προσκρούσει, καὶ αὕτη συντριβήσεται. Πλούσιος
ἠδίκησεν, καὶ αὐτὸς προσενεβριμήσατο· πτωχὸς ἠδίκηται, καὶ αὐ-
4 τὸς προσδεηθήσεται. Ἐὰν χρησιμεύσῃς, ἐργᾶται ἐν σοί· καὶ ἐὰν
5 ὑστερήσῃς, καταλείψει σε. Ἐὰν ἔχῃς, συμβιώσεταί σοι, καὶ
6 ἀποκενώσει σε, καὶ αὐτὸς οὐ πονέσει. Χρείαν ἔσχηκέν σου, καὶ
ἀποπλανήσει σε, καὶ προσγελάσεταί σοι, καὶ δώσει σοι ἐλπίδα·
7 λαλήσει σοι καλὰ, καὶ ἐρεῖ, τίς ἡ χρεία σου; Καὶ αἰσχυνεῖ
σε ἐν τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ, ἕως οὗ ἀποκενώσῃ σε δὶς ἢ τρὶς, καὶ
ἐπ' ἐσχάτῳ καταμωκήσεταί σου· μετὰ ταῦτα ὄψεταί σε, καὶ κα-
8 ταλείψει σε, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κινήσει ἐπὶ σοί. Πρόσεχε
9 μὴ ἀποπλανηθῇς, καὶ μὴ ταπεινωθῇς ἐν εὐφροσύνῃ σου. Προσκα-
λεσαμένου σε δυνάστου, ὑποχωρῶν γίνου, καὶ τόσῳ μᾶλλον προσ-
10 καλέσεταί σε. Μὴ ἔμπιπτε ἵνα μὴ ἀπωσθῇς, καὶ μὴ μακρὰν
11 ἀφίστω, ἵνα μὴ ἐπιλησθῇς. Μὴ ἔπεχε εἰσηγορεῖσθαι μετ' αὐτοῦ,
καὶ μὴ πίστευε τοῖς πλείοσιν λόγοις αὐτοῦ· ἐκ πολλῆς γὰρ λα-

(1) In margine additur a. m. καὶ πολλὰ ψιθυρίσει, καὶ ἐρεῖ σοι καλὰ λέγων.

XIII. λιᾶς πειράσει σε, καὶ ὡς προσγελῶν ἐξετάσει σε. Ἀνελεήμων ὁ 12
μὴ συντηρῶν λόγους, καὶ οὐ μὴ φείσηται περὶ κακώσεως καὶ δε-
σμῶν. Συντήρησον καὶ πρόσεχε σφοδρῶς, ὅτι μετὰ τῆς πτώσεώς 13
σου περιπατεῖς. *

Πᾶν ζῶον ἀγαπᾷ τὸ ὅμοιον αὐτῷ, καὶ πᾶς ἄνθρωπος τὸν 15
πλησίον αὐτοῦ. Πᾶσα σὰρξ κατὰ γένος συνάγεται, καὶ τῷ ὁμοίῳ 16
αὐτοῦ προσκολληθήσεται ἀνήρ. Τί κοινωνήσει λύκος ἀμνῷ; οὕτως 17
ἁμαρτωλὸς πρὸς εὐσεβῆ. Τίς εἰρήνη ὑαίνῃ πρὸς κύνα; καὶ τίς 18
εἰρήνη πλουσίῳ πρὸς πένητα; Κυνήγια λεόντων ὄναγροι ἐν ἐρή- 19
μῳ, οὕτως νομαὶ πλουσίων πτωχοί. Βδέλυγμα ὑπερηφάνῳ τα- 20
πεινότης, οὕτως βδέλυγμα πλουσίῳ πτωχός. Πλούσιος σαλευό- 21
μενος στηρίζεται ὑπὸ φίλων, ταπεινὸς δὲ πεσὼν προσαπωθεῖται
ὑπὸ φίλων. Πλουσίου σφαλέντος πολλοὶ ἀντιλήπτορες, ἐλά- 22
λησεν ἀπόρρητα καὶ ἐδικαίωσαν αὐτόν· ταπεινὸς ἔσφαλεν, καὶ
προσεπετίμησαν αὐτῷ, ἐφθέγξατο σύνεσιν καὶ οὐκ ἐδόθη αὐτῷ τό-
πος. Πλούσιος ἐλάλησεν καὶ πάντες ἐσίγησαν, καὶ τὸν λόγον 23
αὐτοῦ ἀνύψωσαν ἕως τῶν νεφελῶν· πτωχὸς ἐλάλησεν, καὶ εἶπαν,
τίς οὗτος; κἂν προσκόψῃ, προσανατρέψουσιν αὐτόν. Ἀγαθὸς ὁ 24
πλοῦτος ᾧ μή ἐστιν ἁμαρτία, καὶ πονηρὰ ἡ πτωχεία ἐν στόμα-
* Ita cod. σιν εὐσεβοῦς *. Καρδία ἀνθρώπου ἀλλοιοῖ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, 25
ἐάν εἰς ἀγαθὰ ἐάν τε εἰς κακά. Ἴχνος καρδίας ἐν ἀγαθοῖς πρόσ- 26
ωπον ἱλαρὸν, καὶ εὕρεσις παραβολῶν διαλογισμοὶ μετὰ κόπου.

ΚΕΦ. ΙΔ.

CAP. XIV. Μακάριος ἀνὴρ ὃς οὐκ ὠλίσθησεν ἐν στόματι αὐτοῦ, καὶ οὐ 1
κατενύγη ἐν λύπῃ ἁμαρτίας. Μακάριος οὗ οὐ κατέγνω ἡ ψυχὴ 2
αὐτοῦ, καὶ ὃς οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ. Ἀνδρὶ μι- 3
κρολόγῳ οὐ καλὸς ὁ πλοῦτος, καὶ ἀνθρώπῳ βασκάνῳ ἵνα τί χρή-
ματα; Ὁ συνάγων ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ συνάγει ἄλλοις, καὶ 4
ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ τρυφήσουσιν ἕτεροι. Ὁ πονηρὸς ἑαυτῷ, 5
τίνι ἀγαθὸς ἔσται; καὶ οὐ μὴ εὐφρανθήσεται ἐν τοῖς χρήμασιν

6 αὐτοῦ. Τοῦ βασκαίνοντος ἑαυτὸν οὐκ ἔστιν πονηρότερος, καὶ τοῦ- XIV.
7 το ἀνταπόδομα τῆς κακίας αὐτοῦ. Κᾂν εὐποιῇ, ἐν λήθῃ ποιεῖ,
8 καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκφαίνει τὴν κακίαν αὐτοῦ. Πονηρὸς ὁ βασκαί-
9 νων ὀφθαλμῷ, ἀποστρέφων πρόσωπον καὶ ὑπερορῶν ψυχάς. Πλεο-
νέκτου ὀφθαλμὸς οὐκ ἐμπίπλαται μερίδι, καὶ ἀδικία πονηρὰ ἀνα-
10 ξηραίνει * ψυχήν. Ὀφθαλμὸς πονηρὸς φθονερὸς ἐπ' ἄρτῳ, καὶ * Cod. ἀναξηραινει.
11 ἐνλιπὴς ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτοῦ. Τέκνον καθὼς ἐὰν ἔχῃς εὐ-
12 ποίει σεαυτὸν, καὶ προσφορὰς κυρίῳ ἀξίως πρόσαγε. Μνήσθητι
ὅτι θάνατος οὐ χρονιεῖ, καὶ διαθήκη ᾅδου οὐχ ὑπεδείχθη σοι.
13 Πρίν σε τελευτῆσαι εὐποίει φίλῳ, καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν σου ἔκ-
14 τεινον καὶ δὸς αὐτῷ. Μὴ ἀφυστερήσῃς ἀπὸ ἀγαθῆς ἡμέρας, καὶ
15 μερὶς ἐπιθυμίας ἀγαθῆς μή σε παρελθάτω. Οὐχὶ ἑτέρῳ κατα-
λείψεις τοὺς πόνους σου, καὶ τοὺς κόπους σου εἰς διαίρεσιν κλή-
16 ρου; Δὸς καὶ λάβε, καὶ ἀπάτησον τὴν ψυχήν σου, ὅτι οὐκ ἔσ-
17 τιν ἐν ᾅδου ζητῆσαι τρυφήν. Πᾶσα σὰρξ ὡς ἱμάτιον παλαιοῦ-
18 ται, ἡ γὰρ διαθήκη ἀπ' αἰῶνος θανάτῳ ἀποθανῇ. Ὡς φύλλον
θάλλον ἐπὶ δένδρου δασέος, τὰ μὲν καταβάλλει, ἄλλα δὲ φύει,
οὕτως γενεὰ σαρκὸς καὶ αἵματος, ἡ μὲν τελευτᾷ, ἑτέρα δὲ γεν-
19 νᾶται. Πᾶν ἔργον σηπόμενον ἐκλείπει, καὶ ὁ ἐργαζόμενος αὐτὸ
20 μετ' αὐτοῦ ἀπελεύσεται. Μακάριος ἀνὴρ ὃς ἐν σοφίᾳ τελευτή-
21 σει, καὶ ὃς ἐν συνέσει αὐτοῦ διαλεχθήσεται. Ὁ διανοούμενος τὰς
ὁδοὺς αὐτῆς ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτῆς νοη-
22 θήσεται. Ἔξελθε ὀπίσω αὐτῆς ὡς ἰχνευτὴς, καὶ ἐν ταῖς εἰσό-
23 δοις αὐτῆς ἐνέδρευε. Ὁ παρακύπτων διὰ τῶν θυρίδων αὐτῆς, καὶ
24 ἐπὶ τῶν θυρωμάτων αὐτῆς ἀκροάσεται. Ὁ καταλύων σύνεγγυς
τοῦ οἴκου αὐτῆς, καὶ πήξει πάσσαλον ἐν τοῖς τοίχοις αὐτῆς.
25 Στήσει τὴν σκηνὴν αὐτοῦ κατὰ χεῖρας αὐτῆς, καὶ καταλύσει ἐν
26 καταλύματι ἀγαθῶν. Θήσει τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν τῇ σκέπῃ αὐτῆς,
27 καὶ ὑπὸ τοὺς κλάδους αὐτῆς αὐλισθήσεται. Σκεπασθήσεται ὑπ'
αὐτῆς ἀπὸ καύματος, καὶ ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς καταλύσει.

ΚΕΦ. ΙΕ.

CAP. XV. Ο φοβούμενος κύριον ποιήσει αὐτὸ, καὶ ὁ ἐγκρατὴς τοῦ νόμου 1
καταλήμψεται αὐτήν. Καὶ ὑπαντήσεται αὐτῷ ὡς μήτηρ, καὶ ὡς 2
* r. m. νείας. γυνὴ παρθενίας * προσδέξεται αὐτόν. Ψωμιεῖ αὐτὸν ἄρτον συνέ- 3
σεως, καὶ ὕδωρ σοφίας ποτίσει αὐτόν. Στηριχθήσεται ἐπ' αὐ- 4
τὴν καὶ οὐ μὴ κλειθῇ, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐφέξει καὶ οὐ μὴ καται-
σχυνθῇ. Καὶ ὑψώσει αὐτὸν παρὰ τοὺς πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐν 5
μέσῳ ἐκκλησίας ἀνοίξει στόμα αὐτοῦ. Εὐφροσύνην καὶ στέφανον 6
ἀγαλλιάματος καὶ ὄνομα αἰώνιον κατακληρονομήσει. Οὐ μὴ κα- 7
ταλήμψονται αὐτὴν ἄνθρωποι ἀσύνετοι, καὶ ἄνδρες ἁμαρτωλοὶ
οὐ μὴ ἴδωσιν αὐτήν. Μακράν ἐστιν ὑπερηφανίας, καὶ ἄνδρες ψεῦ- 8
σται οὐ μὴ μνησθήσονται αὐτῆς. Οὐχ ὡραῖος αἶνος ἐν στόματι 9
ἁμαρτωλοῦ, ὅτι οὐ παρὰ κυρίου ἀπεστάλη. Ἐν γὰρ σοφίᾳ ῥη- 10
θήσεται αἶνος, καὶ ὁ κύριος εὐοδώσει αὐτόν. Μὴ εἴπῃς ὅτι διὰ 11
κύριον ἀπέστην, ἃ γὰρ ἐμείσησεν, οὐ ποιήσεις. Μὴ εἴπῃς ὅτι αὐ- 12
τός με ἐπλάνησεν, οὐ γὰρ χρείαν ἔχει ἀνδρὸς ἁμαρτωλοῦ. Πᾶν 13
βδέλυγμα ἐμείσησεν κύριος, καὶ οὐκ ἔστιν ἀγαπητὸν τοῖς φοβου-
μένοις αὐτόν. Αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς ἐποίησεν ἄνθρωπον, καὶ ἀφῆκεν 14
αὐτὸν ἐν χειρὶ διαβουλίου αὐτοῦ. Ἐὰν θέλῃς, συντηρήσεις ἐντο- 15
λὰς, καὶ πίστιν ποίησαι εὐδοκίας. Παρέθηκέν σοι πῦρ καὶ ὕδωρ, 16
οὗ ἐὰν θέλῃς ἐκτενεῖς τὴν χεῖρά σου. Ἔναντι ἀνθρώπων ἡ ζωὴ 17
καὶ ὁ θάνατος· καὶ ὃ ἐὰν εὐδοκήσῃ δοθήσεται αὐτῷ. Ὅτι πολ- 18
λὴ σοφία τοῦ κυρίου, ἰσχυρὸς ἐν δυναστείᾳ καὶ βλέπων τὰ πάν-
τα. Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτὸν, καὶ 19
αὐτὸς ἐπιγνώσεται πᾶν ἔργον ἀνθρώπου. Καὶ οὐκ ἐνετείλατο οὐ- 20
δενὶ ἀσεβεῖν, καὶ οὐκ ἔδωκεν ἄνεσιν οὐδενὶ ἁμαρτάνειν.

ΚΕΦ. Ιϛ.

1 Μὴ ἐπιθύμει τέκνων πλῆθος ἀχρήστων, μὴ δὲ εὐφραίνου ἐπὶ CAP. XVI.
2 υἱοῖς ἀσεβέσιν. Ἐὰν πληθύνωσιν μὴ εὐφραίνου ἐπ᾽ αὐτοῖς, εἰ μὴ
3 ἔστιν φόβος κυρίου μετ᾽ αὐτῶν. Μὴ ἐνπιστεύσῃς τῇ ζωῇ αὐτῶν,
καὶ μὴ ἔπεχε ἐπὶ τὸν τόπον αὐτῶν· κρείσσων γὰρ εἷς ἢ χίλιοι,
4 καὶ ἀποθανεῖν ἄτεκνον ἢ ἔχειν τέκνα ἀσεβῆ. Ἀπὸ γὰρ ἑνὸς συν-
5 ετοῦ συνοικισθήσεται πόλις, φυλὴ δὲ ἀνόμων ἐρημωθήσεται. Πολ-
λὰ τοιαῦτα ἑώρακα ἐν ὀφθαλμοῖς μου, καὶ ἰσχυρότερα τούτων
6 ἀκήκοεν τὸ οὖς μου. Ἐν συναγωγῇ ἁμαρτωλῶν ἐκκαυθήσεται πῦρ,
7 καὶ ἐν ἔθνει ἀπειθεῖ ἐξεκαύθη ὀργή. Οὐκ ἐξειλάσατο περὶ τῶν
8 ἀρχαίων γιγάντων, οἳ ἀπέστησαν τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν. Οὐκ ἐφεί-
σατο περὶ τῆς παροικίας Λὼτ, οὓς ἐβδελύξατο διὰ τὴν ὑπερη-
9 φανίαν αὐτῶν. Οὐκ ἠλέησεν ἔθνος ἀπωλείας, τοὺς ἐξηρμένους
10 ἐν ἁμαρτίαις αὐτῶν. Καὶ οὕτως ἑξακοσίας χειλιάδας πεζῶν τοὺς
11 ἐπισυναχθέντας ἐν σκληροκαρδίᾳ αὐτῶν. Κᾂν ᾖ εἷς σκληροτρά-
χηλος, θαυμαστὸν τοῦτο εἰ ἀθωωθήσεται, ἔλεος γὰρ καὶ ὀργὴ
12 παρ᾽ αὐτοῦ· δυνάστης ἐξιλασμῶν καὶ ἐκχέων ὀργήν. Κατὰ τὸ
πολὺ ἔλεος αὐτοῦ, οὕτως καὶ πολὺς ὁ ἔλεγχος αὐτοῦ· ἄνδρα κα-
13 τὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ κρίνει. Οὐκ ἐκφεύξεται ἐν ἁρπάγμασιν ἁμαρ-
14 τωλὸς, καὶ οὐ μὴ καθυστερήσει ὑπομονὴν εὐσεβοῦς. Πάσῃ ἐλεη-
* μοσύνῃ ποιήσει τόπον, ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ εὑρήσει. Μὴ
17 εἴπῃς, ὅτι ἀπὸ κυρίου κρυβήσομαι, μὴ ἐξ ὕψους τίς μου μνη-
σθήσεται; ἐν λαῷ πλείονι οὐ μὴ μνησθῶ, τίς γὰρ ἡ ψυχή μου
18 ἐν ἀμετρήτῳ κτίσει; Ἰδοὺ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ
τοῦ θεοῦ, ἄβυσσος καὶ γῆ σαλευθήσονται ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτοῦ.
19 Ἅμα τὰ ὄρη καὶ τὰ θεμέλια τῆς γῆς ἐν τῷ ἐπιβλέψαι εἰς αὐτὰ
20 τρόμῳ συνσείονται. Καὶ ἐπ᾽ αὐτοῖς οὐ διανοηθήσεται καρδία· καὶ
21 τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τίς ἐνθυμηθήσεται; Καὶ καταιγὶς, ἣν οὐκ ὄψε-
ται ἄνθρωπος, τὰ δὲ πλείονα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐν ἀποκρύφοις.
22 Ἔργα δικαιοσύνης τίς ἀναγγελεῖ ἢ τίς ὑπομενεῖ; μακρὰν γὰρ ἡ

XVI. διαθήκη. Ἐλαττούμενος καρδίᾳ διανοεῖται ταῦτα, καὶ ἀνὴρ ἄ- 23
φρων καὶ πλανώμενος διανοεῖται μωρά. Ἄκουσόν μου τέκνον καὶ 24
μάθε ἐπιστήμην, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων μου πρόσεχε τῇ καρδίᾳ σου.
* a. m. ἀκριβ. Ἐκφαίνω ἐν σταθμῷ παιδείαν, καὶ ἐν ἀκριβείᾳ * ἀπαγγέλλω 25
ἐπιστήμην. Ἐν κρίσει κυρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ 26
ποιήσεως αὐτῶν διέστελλεν μερίδας αὐτῶν. Ἐκόσμησεν εἰς αἰῶνα 27
τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν· οὔτε
ἐπείνασαν, οὔτε ἐκοπίασαν, καὶ οὐκ ἐξέλιπον ἀπὸ τῶν ἔργων αὐ-
τῶν. Ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ οὐκ ἔθλιψεν, καὶ ἕως αἰῶνος 28
οὐκ ἀπειθήσουσιν τοῦ ῥήματος αὐτοῦ. Καὶ μετὰ ταῦτα κύριος 29
εἰς τὴν γῆν ἐπέβλεψεν, καὶ ἐνέπλησεν αὐτὴν τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ.
Ψυχὴν παντὸς ζώου ἐκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτῆς, καὶ εἰς αὐτὴν 30
ἡ ἀποστροφὴ αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΙΖ.

CAP. XVII. Κύριος ἔκτισεν ἐκ γῆς ἄνθρωπον, καὶ πάλιν ἀπέστρεψεν αὐ- 1
τὸν εἰς αὐτήν. Ἡμέρας ἀριθμοῦ καὶ καιρὸν ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ 2
ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν ἐπ' αὐτῆς. Καθ' ἑαυτοὺς ἐνέδυσεν 3
αὐτοὺς ἰσχὺν, καὶ κατ' εἰκόνα αὐτοῦ ἐποίησεν αὐτούς. Καὶ ἔθη- 4
κεν τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ πάσης σαρκὸς, καὶ κατακυριεύειν θη- *
ρίων καὶ πετεινῶν. Διαβούλιον καὶ γλῶσσαν καὶ ὀφθαλμοὺς, 6
ὦτα καὶ καρδίαν ἔδωκεν διανοεῖσθαι αὐτοῖς. Ἐπιστήμην συνέσεως 7
ἐνέπλησεν αὐτοὺς, καὶ ἀγαθὰ καὶ κακὰ ὑπέδειξεν αὐτοῖς. Ἔθη- 8
κεν τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν, δεῖξαι αὐτοῖς
τὸ μεγαλεῖον τῶν ἔργων αὐτοῦ. Καὶ ὄνομα ἁγιασμοῦ αἰνέσου- 9
σιν. Ἵνα διηγῶνται τὰ μεγαλεῖα τῶν ἔργων αὐτοῦ. Προσέθηκεν 10
αὐτοῖς ἐπιστήμην, καὶ νόμον ζωῆς ἐκληροδότησεν αὐτοῖς. Δια- 11 12
θήκην αἰῶνος ἔστησεν μετ' αὐτῶν, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ ὑπέ-
δειξεν αὐτοῖς. Μεγαλεῖον δόξης εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν, καὶ 13
δόξαν φωνῆς αὐτῶν ἤκουσεν τὸ οὖς αὐτῶν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, 14
προσέχετε ἀπὸ παντὸς ἀδίκου, καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς ἑκάστῳ

15 περὶ τοῦ πλησίον. Αἱ ὁδοὶ αὐτῶν ἐναντίον αὐτοῦ διὰ παντὸς, XVII.
* οὐ κρυβήσονται ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Ἑκάστῳ ἔθνει κατ-
17 * έστησεν ἡγούμενον, καὶ μερὶς κυρίου Ἰσραὴλ ἐστιν. Ἅπαντα τὰ
19 ἔργα αὐτῶν ὡς ὁ ἥλιος ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ
20 ἐνδελεχεῖς ἐπὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. Οὐκ ἐκρύβησαν αἱ ἀδικίαι αὐ-
* τῶν ἀπ᾿ αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν ἔναντι κυρίου.
22 Ἐλεημοσύνη ἀνδρὸς ὡς σφραγὶς μετ᾿ αὐτοῦ, καὶ χάριν ἀνθρώ-
23 που ὡς κόρην συντηρήσει. Μετὰ ταῦτα ἐξαναστήσεται καὶ ἀντα-
ποδώσει αὐτοῖς, καὶ τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν
24 ἀποδώσει. Πλὴν μετανοοῦσιν ἔδωκεν ἐπάνοδον, καὶ παρεκάλεσεν
25 ἐκλείποντας ὑπομονήν. Ἐπίστρεφε ἐπὶ κύριον καὶ ἀπόλειπε
ἁμαρτίας, δεήθητι κατὰ πρόσωπον καὶ σμίκρυνον πρόσκομμα.
26 Ἐπάναγε ἐπὶ ὕψιστον καὶ ἀπόστρεφε ἀπὸ ἀδικίας, καὶ σφόδρα
27 μείσησον βδέλυγμα. Ὑψίστῳ τίς αἰνέσει ἐν ᾅδου; ἀντὶ ζώντων *
28 καὶ διδόντων ἀνθομολόγησιν. Ἀπὸ νεκροῦ ὡς μὴ δὲ ὄντος ἀπόλ-
29 λυται ἐξομολόγησις, ζῶν καὶ ὑγιὴς αἰνέσει τὸν κύριον. Ὡς με-
γάλη ἡ ἐλεημοσύνη τοῦ κυρίου, καὶ ἐξιλασμὸς τοῖς ἐπιστρέφου-
30 σιν ἐπ᾿ αὐτόν. Οὐ γὰρ δύναται πάντα εἶναι ἐν ἀνθρώποις, ὅτι
31 οὐκ ἀθάνατος υἱὸς ἀνθρώπου. Τί φωτεινότερον ἡλίου; καὶ τοῦτο
32 ἐκλείπει, καὶ πονηρὸς * ἐνθυμηθήσεται σάρκα * καὶ αἷμα. Δύν-
αμιν ὕψους οὐρανοῦ αὐτὸς ἐπισκέπτεται, καὶ οἱ ἄνθρωποι πάν-
τες γῆ καὶ σποδός.

* In cod. repetitur καὶ ζών-των.

* 2. m. πονηρόν. * 2. m. σάρξ.

ΚΕΦ. ΙΗ.

1 2 Ὁ ζῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἔκτισεν τὰ πάντα κοινῇ. Κύριος μόνος CAP. XVIII.
* 4 δικαιωθήσεται. Οὐθενὶ ἐξεποίησεν ἀξαγγεῖλαι τὰ ἔργα αὐτοῦ·
5 καὶ τίς ἐξιχνιάσει τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ; Κράτος μεγαλωσύνης
αὐτοῦ τίς ἐξαριθμήσεται; καὶ τίς προσθήσει ἐκδιηγήσασθαι τὰ
6 ἐλέη αὐτοῦ; Οὐκ ἔστιν ἐλαττῶσαι οὐδὲ προσθεῖναι, καὶ οὐκ ἔσ-
7 τιν ἐξιχνιάσαι τὰ θαυμάσια τοῦ κυρίου. Ὅταν συντελέσῃ ἄνθρω-
8 πος τότε ἄρχεται, καὶ ὅταν παύσηται τότε ἀπορηθήσεται. Τί

XVIII. ἄνθρωπος καὶ τί ἡ χρῆσις αὐτοῦ; τί τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ, καὶ τί
τὸ κακὸν αὐτοῦ; Ἀριθμὸς ἡμερῶν ἀνθρώπου πολλὰ ἔτη ἑκα- 9
τόν. Ὡς σταγὼν ὕδατος ἀπὸ θαλάσσης καὶ ψῆφος ἄμμου, οὕ- 10
τως ὀλίγα ἔτη ἐν ἡμέρᾳ αἰῶνος. Διὰ τοῦτο ἐμακροθύμησεν κύ- 11
ριος ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἐξέχεεν ἐπ' αὐτοὺς τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Εἶδεν 12
καὶ ἐπέγνω τὴν καταστροφὴν αὐτῶν ὅτι πονηρά, διὰ τοῦτο ἐπλή-
θυνεν τὸν ἐξιλασμὸν αὐτοῦ. Ἔλεος ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν πλησίον 13
αὐτοῦ, ἔλεος δὲ κυρίου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, ἐλέγχων καὶ παιδεύων
καὶ διδάσκων καὶ ἐπιστρέφων ὡς ποιμὴν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ. Τοὺς 14
* 2. m. ἐλεεῖ. ἐκδεχομένους παιδείαν ἐλεᾷ *, καὶ τοὺς κατασπεύδοντας ἐπὶ τὰ
κρίματα αὐτοῦ.

Τέκνον ἐν ἀγαθοῖς μὴ δῷς μῶμον, καὶ ἐν πάσῃ δόσει λύ- 15
πην λόγων. Οὐχὶ καύσωνα ἀναπαύσει δρόσος; οὕτως κρείσσων 16
λόγος ἢ δόσις. Οὐκ ἰδοὺ λόγος ὑπὲρ δόμα ἀγαθόν; καὶ ἀμφό- 17
τερα παρὰ ἀνδρὶ κεχαριτωμένῳ. Μωρὸς ἀχαρίστως ὀνειδιεῖ, καὶ 18
δόσις βασκάνου ἐκτήκει ὀφθαλμούς. Πριν λαλῆσαι μάνθανε, 19
* 1. m. [illegible] καὶ πρὸ ἀῤῥωστίας * θεραπεύου. Πρὸ κρίσεως ἐξέταζε σεαυ- 20
τόν, καὶ ἐν ὥρᾳ ἐπισκοπῆς εὑρήσεις ἐξιλασμόν. Πρὶν ἀῤῥωστῆ- 21
σαί σε ταπεινώθητι, καὶ ἐν καιρῷ ἁμαρτημάτων δεῖξον ἐπιστρο-
φήν. Μὴ ἐμποδισθῇς τοῦ ἀποδοῦναι εὐχὴν εὐκαίρως, καὶ μὴ μεί- 22
νῃς ἕως θανάτου δικαιωθῆναι. Πρὶν εὔξασθαι ἑτοίμασον σεαυτόν, 23
καὶ μὴ γίνου ὡς ἄνθρωπος πειράζων τὸν κύριον. Μνήσθητι θυ- 24
μοῦ ἐν ἡμέραις τελευτῆς, καὶ καιρὸν ἐκδικήσεως ἐν ἀποστροφῇ
* 2. m. λιμοῦ. προσώπου. Μνήσθητι καιρὸν λειμοῦ * ἐν καιρῷ πλησμονῆς, πτω- 25
χείαν καὶ ἔνδειαν ἐν ἡμέραις πλούτου. Ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ἑσπέ- 26
ρας μεταβάλλει καιρός, καὶ πάντα ἐστὶν ταχεινὰ ἔναντι κυρίου.
Ἄνθρωπος σοφὸς ἐν παντὶ εὐλαβηθήσεται, καὶ ἐν ἡμέραις ἁμαρ- 27
τιῶν προσέξει ἀπὸ πλημμελείας. Πᾶς συνετὸς ἔγνω σοφίαν, καὶ 28
τῷ εὑρόντι αὐτὴν δώσει ἐξομολόγησιν. Συνετοὶ ἐν λόγοις καὶ αὐ- 29
* 2. m. ἀκριβ. τοὶ ἐσοφίσαντο, καὶ ἀνώμβρησαν παροιμίας ἀκρειβεῖς. * ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ
ΨΥΧΗΣ. Ὀπίσω τῶν ἐπιθυμιῶν σου μὴ πορεύου, καὶ ἀπὸ τῶν ὀρέ- 30
* 1. m. σεις. ξεών σου κωλύου. Ἐὰν χορηγήσῃς * τῇ ψυχῇ σου εὐδοκίαν ἐπι- 31

32 θυμίας, ποιήσει σε ἐπίχαρμα τῶν ἐχθρῶν σου. Μὴ εὐφραίνου ἐπὶ XVIII.
33 πολλῇ τρυφῇ, μὴ προσδεθῇς συμβολῇ αὐτῆς. Μὴ γίνου πτωχὸς
συμβολοκοπῶν ἐκ δανεισμοῦ, καὶ οὐδέν σοι ἐστὶν ἐν μαρσιππίῳ.

ΚΕΦ ΙΘ.

1 Ἐργάτης μέθυσος οὐ πλουτισθήσεται, ὁ ἐξουθενῶν τὰ ὀλίγα CAP. XIX.
2 κατὰ μικρὸν πεσεῖται. Οἶνος καὶ γυναῖκες ἀποστήσουσιν συνε-
3 τούς, καὶ ὁ κολλώμενος πόρναις τολμηρότερος ἔσται. Σήπη * καὶ * 2. m. σῆτες.
σκώληκες κληρονομήσουσιν αὐτὸν, καὶ ψυχὴ τολμηρὰ ἐξαρθήσε-
4 ται. Ὁ ταχὺ ἐνπιστεύων κοῦφος καρδίᾳ, καὶ ὁ ἁμαρτάνων εἰς
5 ψυχὴν αὐτοῦ πλημμελήσει. Ὁ εὐφραινόμενος καρδίᾳ καταγνω-
6 σθήσεται. Καὶ ὁ μισῶν λαλιὰν ἐλαττονοῦται κακίᾳ. Μηδέπο-
7 8 τε δευτερώσῃς λόγον, καὶ οὐθέν σοι οὐ μὴ ἐλαττονωθῇ. Ἐν φί-
λῳ καὶ ἐν ἐχθρῷ μὴ διηγοῦ, καὶ εἰ μή ἐστίν σοι ἁμαρτία, μὴ
9 ἀποκάλυπτε. Ἀκήκοεν γάρ σου καὶ ἐφυλάξατό σε, καὶ ἐν και-
10 ρῷ μισήσει σε. Ἀκήκοας λόγον, συναποθανέτω σοι, θάρσει οὐ
11 μή σε ῥήξει. Ἀπὸ προσώπου λόγου ὠδεινήσει μωρὸς, ὡς ἀπὸ
12 προσώπου βρέφους ἡ τίκτουσα. Βέλος πεπηγὸς ἐν μηρῷ σαρκὸς,
13 οὕτως λόγος ἐν κοιλίᾳ μωροῦ. Ἔλεγξον φίλον μήποτε οὐκ ἐποί-
14 ησεν, καὶ εἴ τι ἐποίησεν, μήποτε προσθῇ. Ἔλεγξον τὸν φίλον
15 μήποτε οὐκ εἶπεν, καὶ εἰ εἴρηκεν, ἵνα μὴ δευτερώσῃ. Ἔλεγξον
φίλον, πολλάκις γὰρ γίνεται διαβολὴ, καὶ μὴ παντὶ λόγῳ πί-
16 στευε. Ἔστιν ὀλισθάνων καὶ οὐκ ἀπὸ ψυχῆς, καὶ τίς οὐχ ἥμαρ-
17 * τεν * ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ; Ἔλεγξον τὸν πλησίον σου πρινὴ * 2. m. ἡμαρτησει.
20 ἀπειλῆσαι, καὶ δὸς τόπον νόμῳ ὑψίστου. Πᾶσα σοφία φόβος
* κυρίου, καὶ ἐν πάσῃ σοφίᾳ ποίησις νόμου. Καὶ οὐκ ἔστιν σοφία
22 πονηρίας ἐπιστήμη, καὶ οὐκ ἔστιν ὅπου βουλὴ ἁμαρτωλῶν φρό-
23 νησις. Ἔστιν πονηρία καὶ αὕτη βδέλυγμα, καὶ ἔστιν ἄφρων ἐλατ-
24 τούμενος σοφίᾳ. Κρείττων ἡττώμενος * ἐν συνέσει ἔμφοβος, ἢ πε- * 2. m. ἡλαττ.
25 ρισσεύων ἐν φρονήσει καὶ παραβαίνων νόμον. Ἔστιν πανουργία
ἀκριβὴς * καὶ αὕτη ἄδικος, καὶ ἔστιν διαστρέφων χάριν τοῦ ἐκφᾶ- * In hoc cod. ἀκριβ.

XIX. ναι κρίμα. Ἔστιν πονηρευόμενος συγκεκυφὼς μελανίᾳ, καὶ τὰ 26
ἐντὸς αὐτοῦ πλήρης δόλου. Συγκύφων * πρόσωπον καὶ ἑτεροκωφῶν, 27
ὅπου οὐκ ἐπεγνώσθη προφθάσει σε. Καὶ ἐὰν ὑπὸ ἐλαττώματος 28
ἰσχύος κωλυθῇ ἁμαρτεῖν, ἐὰν εὕρῃ καιρὸν, κακοποιήσει. Ἀπὸ 29
ὁράσεως ἐπιγνωσθήσεται ἀνὴρ, καὶ ἀπὸ ἀπαντήσεως προσώπου
ἐπιγνωσθήσεται νοήμων. Στολισμὸς ἀνδρὸς καὶ γέλως ὀδόντων 30
καὶ βήματα ἀνθρώπου ἀναγγέλλει τὰ περὶ αὐτοῦ. Ἔστιν ἔλεγ- cap.
χος ὃς οὐκ ἔστιν ὡραῖος, καὶ ἔστιν σιωπῶν καὶ αὐτὸς φρόνιμος. 20.1.

* l. m. συγκύφων.

ΚΕΦ. Κ.

CAP XX. Ὡς καλὸν ἐλέγξαι ἢ θυμοῦσθαι, καὶ ὁ ἀνθομολογούμενος ἀπὸ 2 *
ἐλαττώσεως κωλυθήσεται. Ἐπιθυμία εὐνούχου ἀποπαρθενῶσαι 4
νεανίδα, οὕτως ὁ ποιῶν ἐν βίᾳ κρίματα. Ἔστιν σιωπῶν εὑρι- 5
σκόμενος σοφὸς, καὶ ἔστιν μεισητὸς ἀπὸ πολλῆς λαλιᾶς. Ἔστιν 6
σιωπῶν, οὐ γὰρ ἔχει ἀπόκρισιν, καὶ ἔστιν σιωπῶν εἰδὼς καιρόν.
Ἄνθρωπος σοφὸς σιγήσει ἕως καιροῦ, ὁ δὲ λαπιστὴς * καὶ ἄφρων 7
ὑπερβήσεται καιρόν. Ὁ πλεονάζων λόγῳ βδελυχθήσεται, καὶ ὁ 8
ἐνεξουσιαζόμενος μεισηθήσεται. Ἔστιν εὐοδία ἐν κακοῖς ἀνδρὶ, καὶ 9
ἔστιν εὕρεμα εἰς ἐλάττωσιν. Ἔστιν δόσις ἣ οὐ λυσιτελήσει σοι, 10
καὶ ἔστιν δόσις ἧς τὸ ἀνταπόδομα διπλοῦν. Ἔστιν ἐλάττωσις 11
ἕνεκεν δόξης, καὶ ἔστιν ὃς ἀπὸ ταπεινώσεως ἦρεν κεφαλήν. Ἔ- 12
στιν ἀγοράζων πολλὰ ὀλίγου, καὶ ἀποτιννύων αὐτὰ ἑπταπλά-
σιον. Ὁ σοφὸς ἐν λόγῳ ἑαυτὸν προσφιλῆ ποιήσει, χάριτες δὲ 13
μωρῶν ἐκχυθήσονται. Δόσις ἄφρονος οὐ λυσιτελήσει σοι, οἱ γὰρ 14
ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀνθ' ἑνὸς πολλοί. Ὀλίγα δώσει καὶ πολλὰ 15
ὀνειδίσει, καὶ ἀνοίξει τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς κῆρυξ· σήμερον δανιεῖ
καὶ αὔριον ἀπαιτήσει, μεισητὸς ἄνθρωπος ὁ τοιοῦτος. Μωρὸς ἐρεῖ, 16
οὐχ ὑπάρχει μοι φίλος, καὶ οὐκ ἔστιν χάρις τοῖς ἀγαθοῖς μου·
οἱ ἔσθοντες τὸν ἄρτον μου, φαῦλοι γλώσσῃ. Ποσάκις καὶ ὅσοι 17
καταγελάσονται αὐτοῦ; Ὀλίσθημα ἀπὸ ἐδάφους μᾶλλον ἢ ἀπὸ 18
γλώσσης, οὕτως πτῶσις κακῶν κατὰ σπουδὴν ἥξει.

* Glossa ψεύστης.

19 Ἄνθρωπος ἄχαρις, μῦθος ἄκαιρος, ἐν στόματι ἀπαιδεύτων XX.
20 ἐνδελεχισθήσεται. Ἀπὸ στόματος μωροῦ ἀποδοκιμασθήσεται πα-
21 ραβολὴ, οὐ γὰρ μὴ εἴπῃ αὐτὴν ἐν καιρῷ αὐτῆς. Ἔστιν κωλυό-
μενος ἁμαρτάνειν ἀπὸ ἐνδείας, καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει αὐτοῦ οὐ
22 κατανυγήσεται. Ἔστιν ἀπολλύων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ δι' αἰσχύνην,
23 καὶ ἀπὸ ἄφρονος προσώπου ἀπολεῖ αὐτήν. Ἔστιν χάριν αἰσχύνης
24 ἐπαγγελλόμενος φίλῳ, καὶ ἐκτήσατο αὐτὸν ἐχθρὸν δωρεάν. Μῶ-
μος πονηρὸς ἐν ἀνθρώπῳ ψεῦδος, ἐν στόματι ἀπαιδεύτων ἐνδελεχι-
25 σθήσεται. Αἱρετὸν κλέπτης, ἢ ὁ ἐνδελεχίζων ψεύδει, ἀμφότε-
26 ροι δὲ ἀπώλειαν κληρονομήσουσιν. Ἦθος ἀνθρώπου ψευδοῦς * ἀτι- * 2. m. ψεῦδος.
μία, καὶ ἡ αἰσχύνη αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐνδελεχῶς. ΛΟΓΟΙ ΠΑΡΑ-
27 ΒΟΛΩΝ. Ὁ σοφὸς ἐν λόγοις προάξει ἑαυτὸν, καὶ ἄνθρωπος φρό-
28 νιμος ἀρέσει μεγιστᾶσιν. Ὁ ἐργαζόμενος γῆν ἀνυψώσει θιμωνίαν
29 αὐτοῦ, καὶ ὁ ἀρέσκων μεγιστᾶσιν ἐξειλάσεται ἀδικίαν. Ξένια
καὶ δῶρα ἀποτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν, καὶ ὡς φιμὸς ἐν στό-
30 ματι ἀποτρέπει ἐλεγμούς. Σοφία κεκρυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφα-
31 νὴς, τίς ὠφέλεια ἐν ἀμφοτέροις; Κρείσσων ἄνθρωπος ἀποκρύ-
πτων τὴν μωρίαν αὐτοῦ, ἢ ἄνθρωπος ἀποκρύπτων τὴν σοφίαν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΚΑ.

1 Τέκνον ἥμαρτες, μὴ προσθῇς μηκέτι, καὶ περὶ τῶν προτέρων CAP. XXI.
2 σου δεήθητι. Ὡς ἀπὸ προσώπου ὄφεως, φεῦγε ἀπὸ ἁμαρτίας,
ἐὰν γὰρ προσέλθῃς, δήξεταί σε· ὀδόντες λέοντος οἱ ὀδόντες αὐ-
3 τῆς, ἀναιροῦντες ψυχὰς ἀνθρώπων. Ὡς ῥομφαία δίστομος πᾶ-
4 σα ἀνομία, τῇ πληγῇ αὐτῆς οὐκ ἔστιν ἴασις. * Καταπληγμὸς * Hoic additur 2. m. in m. κενῶν πλῆθος καί.
καὶ ὕβρις ἐρημώσουσιν πλοῦτον, οὕτως οἶκος ὑπερηφάνου ἐρημω-
5 θήσεται. Δέησις πτωχοῦ ἐκ στόματος ἕως ὠτίων αὐτοῦ, καὶ τὸ
6 κρίμα αὐτοῦ κατὰ σπουδὴν ἔρχεται. Μισῶν ἐλεγμὸν, ἐν ἴχνει * * 2. m. ἴχνη.
7 ἁμαρτωλοῦ, καὶ ὁ φοβούμενος κύριον ἐπιστρέψει ἐν καρδίᾳ. Γνω-
στὸς μακρόθεν ὁ δυνατὸς ἐν γλώσσῃ, ὁ δὲ νοήμων οἶδεν ἐν τῷ ὀλισ-
8 θάνειν αὐτόν. Ὁ οἰκοδομῶν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐν χρήμασιν ἀλ-

XXI. λοτρίοις, ὡς συνάγων αὐτοῦ τοὺς λίθους εἰς χειμῶνα. Στυπ- 9
πῖον συνηγμένον συναγωγὴ ἀνόμων, καὶ ἡ συντέλεια αὐτῶν φλὸξ
πυρός. Ὁδὸς ἁμαρτωλῶν ὡμαλισμένη ἐκ λίθων, καὶ ἐπ' ἐσχά- 10
τῳ αὐτῆς βόθρος ᾅδου. Ὁ φυλάσσων νόμον κατακρατεῖ τοῦ ἐν- 11
νοήματος αὐτοῦ, καὶ συντέλεια τοῦ φόβου κυρίου σοφία. Οὐ 12
παιδευθήσεται ὃς οὐκ ἔστιν πονοῦργος· ἔστιν πανουργία πληθύ-
νουσα πικρίαν. Γνῶσις σοφοῦ ὡς κατακλυσμὸς πληθυνθήσεται, 13
καὶ ἡ βουλὴ αὐτοῦ ὡς πηγὴ ζωῆς. Ἔγκατα μωροῦ ὡς ἀγγεῖον 14
συντετριμμένον, καὶ πᾶσαν γνῶσιν οὐ κρατήσει.

Λόγον σοφὸν ἐὰν ἀκούσῃ ἐπιστήμων, αἰνέσει αὐτὸν, καὶ ἐπ' 15
αὐτὸν προσθήσει· ἤκουσεν ὁ σπαταλῶν καὶ ἀπήρεσεν αὐτῷ, καὶ
ἀπέστρεψεν αὐτὸν ὀπίσω τοῦ νώτου αὐτοῦ. Ἐξήγησις μωροῦ ὡς ἐν 16
ὁδῷ φορτίον, ἐπὶ δὲ χείλους συνετοῦ εὑρεθήσεται χάρις. Στόμα 17
φρονίμου ζητηθήσεται ἐν ἐκκλησίᾳ, καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ δια-
νοηθήσεται ἐν καρδίᾳ. Ὡς οἶκος ἠφανισμένος οὕτως μωρῷ σοφία, 18
καὶ γνῶσις ἀσυνέτου ἀδιεξέταστοι λόγοι. Πέδαι ἐν ποσὶν ἀνοήτοις 19
παιδεία, καὶ ὡς χειροπέδαι ἐπὶ χειρὸς δεξιᾶς. Μωρὸς ἐν γέλωτι 20
ἀνυψοῖ φωνὴν αὐτοῦ, ἀνὴρ δὲ πανοῦργος μόλις ἡσυχῇ μειδιάσει.
Ὡς κόσμος χρυσοῦς φρονίμῳ παιδεία, καὶ ὡς χλιδὼν ἐπὶ βραχίο- 21
νι δεξιῷ. Ποὺς μωροῦ ταχὺς εἰς οἰκίαν, ἄνθρωπος δὲ πολύπειρος 22
αἰσχυνθήσεται ἀπὸ προσώπου. Ἄφρων ἀπὸ θύρας παρακύπτει 23
εἰς οἰκίαν, ἀνὴρ δὲ πεπαιδευμένος ἔξω στήσεται. Ἀπαιδευσία 24
ἀνθρώπου ἀκροᾶσθαι παρὰ θύραν, ὁ δὲ φρόνιμος βαρυνθήσεται
ἀτιμίᾳ. Χείλη ἀλλοτρίων ἐν τούτοις βαρυνθήσεται, λόγοι δὲ 25
φρονίμων ἐν ζυγῷ σταθήσονται. Ἐν στόματι μωρῶν ἡ καρδία 26
αὐτῶν, καρδία δὲ σοφῶν στόμα αὐτῶν. Ἐν τῷ καταρᾶσθαι ἀσε- 27
βῆ τὸν σατανᾶν, αὐτὸς καταρᾶται τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν. Μολύνει 28
τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ὁ ψιθυρίζων, καὶ ἐν παροικήσει μισηθήσεται.

ΚΕΦ. ΚΒ.

CAP. XXII.

1 Λίθῳ ἠρδαλωμένῳ * συνεβλήθη ὀκνηρὸς, καὶ πᾶς ἐκσυριεῖ ἐπὶ
2 τῇ ἀτιμίᾳ αὐτοῦ. Βολβίτῳ κοπριῶν συνεβλήθη ὀκνηρὸς, πᾶς ὁ
3 ἀναιρούμενος αὐτὸν ἐκτινάξει χεῖρα. Αἰσχύνη πατρὸς ἐν γεννή-
4 σει ἀπαιδεύτου, θυγάτηρ δὲ ἐπ' ἐλαττώσει γίνεται. Θυγάτηρ
φρονίμη κληρονομήσει ἄνδρα αὐτῆς, καὶ ἡ καταισχύνουσα, εἰς
5 λύπην γεννήσαντος. Πατέρα καὶ ἄνδρα καταισχύνει ἡ θρασεῖα,
6 καὶ ὑπὸ ἀμφοτέρων ἀτιμασθήσεται. Μουσικὰ ἐν πένθει ἄκαιρος
7 διήγησις, μάστιγες καὶ παιδεία ἐν παντὶ καιρῷ σοφίας. Συγκολ-
λῶν ὄστρακον ὁ διδάσκων μωρὸν, ἐξεγείρων καθεύδοντα ἐκ βαθέος
8 ὕπνου. Διηγούμενος νυστάζοντι ὁ διηγούμενος μωρῷ, καὶ ἐπὶ συν-
* τελείᾳ ἐρεῖ, τί ἐστιν; Ἐπὶ νεκρῷ κλαῦσον, ἐξέλιπεν γὰρ φῶς·
11 καὶ ἐπὶ μωρῷ κλαῦσον, ἐξέλιπεν γὰρ σύνεσις *· ἥδιον κλαῦσον ἐπὶ
νεκρῷ, ὅτι ἀνεπαύσατο, τοῦ δὲ μωροῦ ὑπὲρ θάνατον ἡ ζωὴ πονη-
12 ρά. Πένθος νεκροῦ ἑπτὰ ἡμέραι, μωροῦ δὲ καὶ ἀσεβοῦς πᾶσαι
13 αἱ ἡμέραι τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Μετὰ ἄφρονος μὴ πληθύνης λόγον,
καὶ πρὸς ἀσύνετον μὴ πορεύου· φύλαξαι ἀπ' αὐτοῦ ἵνα μὴ κό-
πον ἔχῃς, καὶ οὐ μὴ μολυνθῇς ἐν τῷ ἐντιναγμῷ αὐτοῦ· ἔκκλεινον
ἀπ' αὐτοῦ καὶ εὑρήσεις ἀνάπαυσιν, καὶ οὐ μὴ ἀκηδιάσῃς ἐν τῇ
14 ἀπονίᾳ αὐτοῦ. Ὑπὲρ μόλυβον τί βαρυνθήσεται; καὶ τί αὐτῷ
15 ὄνομα, ἀλλ' ἢ μωρός; Ἄμμον καὶ ἅλα καὶ βῶλον σιδήρου εὔ-
16 κοπον ὑπενεγκεῖν, ἢ ἄνθρωπον ἀσύνετον. Ἱμάντωσις ξυλίνη ἐνδε-
δεμένη εἰς οἰκοδομὴν ἐν συσσεισμῷ * οὐ διαλυθήσεται, οὕτως καρ-
δία ἐστηριγμένη ἐπὶ διανοήματος βουλῆς ἐν καιρῷ οὐ δειλιάσει.
17 Καρδία ἡδρασμένη ἐπὶ διανοίας συνέσεως, ὡς κόσμος ψαμμωτὸς
18 τοίχου ξυστοῦ. Χάρακες ἐπὶ μετεώρου κείμενοι κατέναντι ἀνέ-
μου οὐ μὴ ὑπομείνωσιν, οὕτως καρδία δειλὴ ἐπὶ διανοήματος
19 μωροῦ κατέναντι παντὸς φόβου οὐ μὴ ὑπομείνῃ. Ὁ νύσσων ὀφ-
θαλμὸν κατάξει δάκρυα, καὶ νύσσων καρδίαν ἐκφαίνει αἴσθη-
20 σιν. Βάλλων λίθον ἐπὶ πετεινὰ, ἀποσοβεῖ αὐτὰ, καὶ ὁ ὀνειδί-

* Glossa μεμασμένῳ.

* i. m. σύνεσιν.

* Cod. συσεισμῷ.

XXII. ζων φίλον διαλύσει φιλίαν. Ἐπὶ φίλον ἐὰν σπάσῃς ῥομφαίαν 21
* Cod. ἀφιλπ. μὴ ἀπελπίσῃς *, ἔστιν γὰρ ἐπάνοδος. Ἐπὶ φίλον ἐὰν ἀνοίξῃς 22
στόμα μὴ εὐλαβηθῇς, ἔστιν γὰρ διαλλαγή· πλὴν ὀνειδισμοῦ καὶ
ὑπερηφανίας καὶ μυστηρίου ἀποκαλύψεως καὶ πληγῆς δολίας,
ἐν τούτοις ἀποφεύξεται πᾶς φίλος. Πίστιν κτῆσαι ἐν πτωχείᾳ 23
μετὰ τοῦ πλησίον, ἵνα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ὁμοῦ πλησθῇς·
ἐν καιρῷ θλίψεως διάμενε αὐτῷ, ἵνα ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ
συγκληρονομήσῃς. Πρὸ πυρὸς ἀτμὶς καμείνου καὶ καπνὸς, οὕ- 24
τως πρὸ αἱμάτων λοιδορίαι. Φίλον σκεπάσαι οὐκ αἰσχυνθή- 25
σομαι, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οὐ μὴ κρυβῶ. Καὶ εἰ κακά 26
* 2. m. συμβῇ. μοι συμβήσεται * δι' αὐτὸν, πᾶς ὁ ἀκούων φυλάξεται ἀπ' αὐ-
τοῦ. Τίς δώσει μοι ἐπὶ στόμα μου φυλακὴν, καὶ ἐπὶ τῶν χει- 27
λέων μου σφραγίδα πανοῦργον, ἵνα μὴ πέσω ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἡ
γλῶσσά μου ἀπολέσῃ με;

ΚΕΦ. ΚΓ.

CAP. XXIII. Κύριε πάτερ καὶ δέσποτα ζωῆς μου, μὴ ἐγκαταλίπῃς με ἐν βου- 1
λῇ αὐτῶν, μὴ ἀφῇς με πεσεῖν ἐν αὐτοῖς. Τίς ἐπιστήσει ἐπὶ τοῦ 2
διανοήματός μου μάστιγας, καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας μου παιδείαν
σοφίας; ἵνα ἐπὶ τοῖς ἀγνοήμασίν μου μὴ φείσωνται, καὶ οὐ μὴ
παρῇ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν. Ὅπως μὴ πληθύνωσιν αἱ ἄγνοιαί 3
μου, καὶ αἱ ἁμαρτίαι μου πλεονάσωσιν, καὶ πεσοῦμαι ἔναντι
τῶν ὑπεναντίων, καὶ ἐπιχαρεῖταί μοι ὁ ἐχθρός μου. Κύριε πά- 4
τερ καὶ θεὲ ζωῆς μου, μετεωρισμὸν ὀφθαλμῶν μὴ δῷς μοι. Καὶ 5
ἐπιθυμίαν ἀπόστρεψον ἀπ' ἐμοῦ. Κοιλίας ὄρεξις καὶ συνουσια- 6
μὸς μὴ καταλαβέτωσάν με, καὶ ψυχῇ ἀναιδεῖ μὴ παραδῷς με.
ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΟΜΑΤΟΣ. Παιδείαν στόματος ἀκούσατε τέκνα, καὶ ὁ φυ- 7
* Sic distinguitur in cod. λάσσων οὐ μὴ ἁλῷ, ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ καταλειφθήσεται *
Ἁμαρτωλὸς καὶ λοίδορος καὶ ὑπερήφανος σκανδαλισθήσονται 8
ἐν αὐτοῖς. Ὅρκῳ μὴ ἐθίσῃς τὸ στόμα σου, καὶ ὀνομασίᾳ τοῦ 9
ἁγίου μὴ συνεθισθῇς. Ὥσπερ γὰρ οἰκέτης ἐξεταζόμενος ἐνδε- 10

λεχῶς ἀπὸ μώλωπος οὐκ ἐλαττωθήσεται, οὕτως καὶ ὁ ὀμνύων XXIII.
11 καὶ ὀνομάζων διαπαντὸς ἀπὸ ἁμαρτίας οὐ μὴ καθαρισθῇ. Ἀνὴρ
πολύορκος πλησθήσεται ἀνομίας, καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἀπὸ τοῦ
οἴκου αὐτοῦ μάστιξ· ἐὰν πλημμελήσῃ ἁμαρτία αὐτοῦ ἐπ' αὐ-
τῷ, κἂν ὑπερίδῃ ἥμαρτεν δισσῶς· καὶ εἰ διακενῆς ὤμοσεν, οὐ δι-
12 καιωθήσεται, πλησθήσεται γὰρ ἐπαγωγῶν ὁ οἶκος αὐτοῦ. Ἔστιν
λέξις ἀντιπεριβεβλημένη θανάτῳ, μὴ εὑρεθήτω ἐν κληρονομίᾳ Ἰα-
κώβ· ἀπὸ γὰρ εὐσεβῶν ταῦτα πάντα ἀποστήσεται, καὶ ἐν ἁμαρ-
13 τίαις οὐκ ἐνκυλισθήσονται. Ἀπαιδευσίαν ἀσυρῆ μὴ συνεθίσῃς τὸ
14 στόμα σου, ἔστιν γὰρ ἐν αὐτῇ λόγος ἁμαρτίας. Μνήσθητι πα-
τρὸς καὶ μητρός σου, ἀνὰ μέσον γὰρ μεγιστάνων συνεδρεύεις· μή-
ποτε ἐπιλάθῃ ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ τῷ ἐθισμῷ σου μωρανθῇς, καὶ
θελήσεις εἰ μὴ ἐγεννήθης, καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ τοκετοῦ σου * κα-
ταράσῃ.

* 1. m. interponitur μὴ, 2. m. deletur.

15 Ἄνθρωπος συνεθιζόμενος λόγοις ὀνειδισμοῦ ἐν πάσαις ταῖς
16 ἡμέραις αὐτοῦ, οὐ μὴ παιδευθῇ. Δύο εἴδη πληθύνουσιν ἁμαρ-
τίας, καὶ τὸ τρίτον ἐπάξει ὀργήν· ψυχὴ θερμὴ ὡς πῦρ καιόμε-
νον, οὐ μὴ σβεσθῇ, ἕως ἂν καταποθῇ ἄνθρωπος πόρνος ἐν σώμα-
17 τι σαρκὸς αὐτοῦ, οὐ μὴ παύσηται ἕως ἂν ἐκκαύσῃ πῦρ. Ἀνθρώ-
18 πῳ πόρνῳ πᾶς ἄρτος ἡδὺς, οὐ μὴ κοπάσῃ ἕως ἂν τελευτήσῃ. Ἄν-
θρωπος παραβαίνων ἀπὸ τῆς κλείνης αὐτοῦ λέγων ἐν τῇ ψυχῇ
αὐτοῦ, τίς με ὁρᾷ; σκότος κύκλῳ μου, καὶ οἱ τοῖχοί με κα-
λύπτουσιν, καὶ οὐθείς με ὁρᾷ, τί εὐλαβοῦμαι; τῶν ἁμαρτιῶν
19 μου οὐ μὴ μνησθήσεται ὁ ὕψιστος. Καὶ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπων
ὁ φέβος αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἔγνω ὅτι ὀφθαλμοὶ κυρίου μυριοπλασίως
ἡλίου φωτεινότεροι, ἐπιβλέποντες πάσας ὁδοὺς ἀνθρώπων, καὶ
20 κατανοοῦντες εἰς ἀπόκρυφα μέρη. Πρινὴ κτισθῆναι τὰ παντα ἔγ-
21 νωσται αὐτῷ, οὕτως καὶ μετὰ τὸ συντελεσθῆναι. Οὗτος ἐν πλα-
τείαις πόλεως ἐκδικηθήσεται, καὶ οὗ οὐχ ὑπενόησεν πιασθήσεται.
22 Οὕτως καὶ γυνὴ καταλιποῦσα τὸν ἄνδρα, καὶ παριστῶσα κλη-
23 ρονόμον ἐξ ἀλλοτρίου· Πρῶτον μὲν γὰρ ἐν νόμῳ ὑψίστου ἠπεί-
θησεν, καὶ δεύτερον εἰς ἄνδρα ἑαυτῆς ἐπλημμέλησεν, καὶ τὸ τρί-

XXIII. τον ἐν πορνείᾳ ἐμοιχεύθη, ἐξ ἀλλοτρίου ἀνδρὸς τέκνα παρέστη-
σεν. Αὕτη εἰς ἐκκλησίαν ἐξαχθήσεται, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῆς 24
ἐπισκοπὴ ἔσται. Οὐ διαδώσουσιν τὰ τέκνα αὐτῆς εἰς ῥίζαν, καὶ 25
οἱ κλάδοι αὐτῆς οὐ δώσουσιν καρπόν. Καταλείψει εἰς κατάραν 26
τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ τὸ ὄνειδος αὐτῆς οὐκ ἐξαλειφθήσεται.
Καὶ ἐπιγνώσονται οἱ καταλειφθέντες, ὅτι οὐθὲν κρεῖττον φόβου 27
κυρίου, καὶ οὐθὲν γλυκύτερον τοῦ προσέχειν ἐντολαῖς κυρίου.

ΚΕΦ. ΚΔ.

Αἴνεσις σοφίας.

CAP. XXIV. Ἡ σοφία αἰνέσει ψυχὴν αὐτῆς, καὶ ἐν μέσῳ λαοῦ αὐτῆς καυ- 1
χήσεται. Ἐν ἐκκλησίᾳ ὑψίστου στόμα αὐτῆς ἀνοίξει, καὶ ἔναν- 2
τι δυνάμεως αὐτοῦ καυχήσεται. Ἐγὼ ἀπὸ στόματος ὑψίστου ἐξῆλ- 3
θον, καὶ ὡς ὁμίχλη κατεκάλυψα γῆν. Ἐγὼ ἐν ὑψηλοῖς κατε- 4
σκήνωσα, καὶ ὁ θρόνος μου ἐν στύλῳ νεφέλης. Γῦρον οὐρανοῦ 5
ἐκύκλωσα μόνη, καὶ ἐν βάθει ἀβύσσων περιεπάτησα. Ἐν κύμα- 6
σιν θαλάσσης καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ, καὶ ἐν παντὶ λαῷ καὶ ἔθνει
ἐκτησάμην. Μετὰ τούτων πάντων ἀνάπαυσιν ἐζήτησα, καὶ ἐν κλη- 7
ρονομίᾳ τινὸς αὐλισθήσομαι; Τότε ἐνετείλατό μοι ὁ κτίστης ἁ- 8
πάντων, καὶ ὁ κτίσας με κατέπαυσεν τὴν σκηνήν μου, καὶ εἶπεν
ἐν Ἰακὼβ κατασκήνωσον, καὶ ἐν Ἰσραὴλ κατακληρονομήθητι. Πρὸ 9
τοῦ αἰῶνος ἀπ᾽ ἀρχῆς ἔκτισέν με, καὶ ἕως αἰῶνος οὐ μὴ ἐκλίπω.
Ἐν σκηνῇ ἁγίᾳ ἐνώπιον αὐτοῦ ἐλειτούργησα, καὶ οὕτως ἐν Σειὼν 10
ἐστηρίχθην. Ἐν πόλει ἠγαπημένῃ ὁμοίως με κατέπαυσεν, καὶ 11
ἐν Ἱερουσαλὴμ ἡ ἐξουσία μου. Καὶ ἐῤῥίζωσα ἐν λαῷ δεδοξα- 12
σμένῳ, ἐν μερίδι κυρίου κληρονομίας αὐτοῦ. Ὡς κέδρος ἀνυψώ- 13
θην ἐν τῷ Λιβάνῳ, καὶ ὡς κυπάρισσος ἐν ὄρεσιν Ἀερμών. Ὡς 14
φοῖνιξ ἀνυψώθην ἐν αἰγιαλοῖς, καὶ ὡς φυτὰ ῥόδου ἐν Ἱερειχῷ· ὡς
ἐλαία εὐπρεπὴς ἐν πεδίῳ, καὶ ἀνυψώθην ὡς πλάτανος. Ὡς κιν- 15
νάμωμον καὶ ἀσπάλαθος ἀρωμάτων δέδωκα ὀσμὴν, καὶ ὡς σμύρ-

να ἐκλεκτὴ διέδωκα εὐωδίαν· ὡς χαλβάνη καὶ ὄνυξ καὶ στακτὴ, XXIV.
16 καὶ ὡς λιβάνου ἀτμὶς ἐν σκηνῇ. Ἐγὼ ὡς τερέμινθος ἐξέτεινα κλά-
17 δους μου, καὶ οἱ κλάδοι μου κλάδοι δόξης καὶ χάριτος. Ἐγὼ
ὡς ἄμπελος βλαστήσασα χάριν, καὶ τὰ ἄνθη μου καρπὸς δόξης
* καὶ πλούτου.
19 Προσέλθετε πρός με οἱ ἐπιθυμοῦντές μου, καὶ ἀπὸ τῶν
20 γενημάτων μου ἐμπλήσθητε. Τὸ γὰρ μνημόσυνόν μου ὑπὲρ μέλι
21 γλυκὺ, καὶ ἡ κληρονομία μου ὑπὲρ μέλιτος κηρίου. Οἱ ἐσθίον-
22 τές με ἔτι πεινάσουσιν, καὶ οἱ πίνοντές με ἔτι διψήσουσιν. Ὁ
ὑπακούων μου οὐκ αἰσχυνθήσεται, καὶ οἱ ἐργαζόμενοι ἐν ἐμοὶ
23 οὐχ ἁμαρτήσουσιν. Ταῦτα πάντα βίβλος διαθήκης θεοῦ ὑψίστου,
* νόμον ὃν ἐνετείλατο Μωϋσῆς, κληρονομίαν συναγωγαῖς Ἰακώβ.
25 Ὁ πιμπλῶν ὡς Φεισὼν σοφίαν, καὶ ὡς Τίγρις ἐν ἡμέραις νέων.
26 Ὁ ἀναπληρῶν ὡς Εὐφράτης σύνεσιν, καὶ ὡς Ἰορδάνης ἐν ἡμέραις
27 θερισμοῦ. Ὁ ἐκφαίνων ὡς φῶς παιδείαν, ὡς Γηὼν ἐν ἡμέραις
28 τρυγητοῦ. Οὐ συνετέλεσεν ὁ πρῶτος γνῶναι αὐτὴν, καὶ οὕτως ὁ
29 ἔσχατος οὐκ ἐξιχνίασεν αὐτήν. Ἀπὸ γὰρ θαλάσσης ἐπληθύνθη
30 διανόημα αὐτῆς, καὶ ἡ βουλὴ αὐτῆς ἀπὸ ἀβύσσου μεγάλης. Κἀ-
γὼ ὡς διώρυξ ἀπὸ ποταμοῦ, καὶ ὡς ὑδραγωγὸς ἐξῆλθον εἰς παρά-
31 δεισον. Εἶπα, ποτιῶ μου τὸν κῆπον, καὶ μεθύσω μου τὴν πρα-
σιάν· καὶ ἰδοὺ ἐγένετό μοι ἡ διώρυξ εἰς ποταμὸν, καὶ ὁ ποτα-
32 μός μου ἐγένετο εἰς θάλασσαν. Ἔτι παιδείαν ὡς ὄρθρον * φω- * Cod. ὀρθόν.
33 τιῶ *, καὶ ἐκφανῶ αὐτὰ ἕως εἰς μακράν. Ἔτι διδασκαλίαν ὡς * l. m. τιῶ.
34 προφητείαν ἐκχέω, καὶ καταλείψω αὐτὴν εἰς γενεὰς αἰώνων. Ἴδε-
τε ὅτι οὐκ ἐμοὶ μόνῳ ἐκοπίασα, ἀλλὰ πᾶσιν τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτήν.

ΚΕΦ. ΚΕ.

1 Ἐν τρισὶν ὡραΐσθην καὶ ἀνέστην ὡραία ἔναντι κυρίου καὶ ἀν- CAP. XXV.
θρώπων· ὁμόνοια ἀδελφῶν, καὶ φιλία τῶν πλησίον, καὶ γυνὴ καὶ
2 ἀνὴρ ἑαυτοῖς συμπεριφερόμενοι. Τρία δὲ εἴδη ἐμίσησεν ἡ ψυχή
μου, καὶ προσώχθισα * σφόδρα τῇ ζωῇ αὐτῶν· πτωχὸν ὑπερήφα- * l. m. θεῖσα.

XXV. νον, καὶ πλούσιον ψεύστην, γέροντα μοιχὸν ἐλαττούμενον συνέσει.
Ἐν νεότητι οὐ συναγήοχας, καὶ πῶς ἂν εὕροις ἐν τῷ γήρᾳ σου; 3
Ὡς ὡραῖον πολιαῖς κρίσις, καὶ πρεσβυτέροις ἐπιγνῶναι βουλήν; 4
Ὡς ὡραία γερόντων σοφία, καὶ δεδοξασμένοις διανόημα καὶ βου- 5
λή; Στέφανος γερόντων πολυπειρία, καὶ τὸ καύχημα αὐτῶν φό- 6
βος κυρίου. Ἐννέα ὑπονοήματα ἐμακάρισα ἐν καρδίᾳ, καὶ τὸ δέ- 7
κατον ἐρῶ ἐπὶ γλώσσης· ἄνθρωπος εὐφραινόμενος ἐπὶ τέκνοις, ζῶν
καὶ βλέπων ἐπὶ πτώσει ἐχθρῶν. Μακάριος ὁ συνοικῶν γυναικὶ 8
συνετῇ, καὶ ὃς ἐν γλώσσῃ οὐκ ὠλίσθησεν, καὶ ὃς οὐκ ἐδούλευ-
σεν ἀναξίῳ αὐτοῦ. Μακάριος ὃς εὗρεν φρόνησιν, καὶ ὁ διηγού- 9
μενος εἰς ὦτα ἀκουόντων.

Ὡς μέγας ὁ εὑρὼν σοφίαν, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὑπὲρ τὸν φο- 10
βούμενον τὸν κύριον. Φόβος κυρίου ὑπὲρ πᾶν ὑπερέβαλεν, ὁ κρα- 11
τῶν αὐτοῦ τίνι ὁμοιωθήσεται; Πᾶσαν πληγὴν καὶ μὴ πληγὴν καρ- * 13
δίας, καὶ πᾶσαν πονηρίαν καὶ μὴ πονηρίαν γυναικός. Πᾶσαν 14
ἐπαγωγὴν καὶ μὴ ἐπαγωγὴν μισούντων, καὶ πᾶσαν ἐκδίκησιν καὶ
μὴ ἐκδίκησιν ἐχθρῶν. Οὐκ ἔστιν κεφαλὴ ὑπὲρ κεφαλὴν ὄφεως, καὶ 15
οὐκ ἔστιν θυμὸς ὑπὲρ θυμὸν ἐχθροῦ. Συνοικῆσαι λέοντι καὶ δρά- 16
κοντι εὐδοκήσω, ἢ ἐνοικῆσαι μετὰ γυναικὸς πονηρᾶς. Πονηρία γυ- 17
ναικὸς ἀλλοιοῖ τὴν ὅρασιν αὐτῆς, καὶ σκοτοῖ τὸ πρόσωπον αὐτῆς
ὡς σάκκον. Ἀνὰ μέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἀναπεσεῖται ὁ ἀνὴρ 18
αὐτῆς, καὶ ἀκούσας ἀνεστέναξεν πικρά. Μικρὰ πᾶσα κακία πρὸς 19
κακίαν γυναικός, κλῆρος ἁμαρτωλοῦ ἐπιπέσοι αὐτῇ. Ἀνάβασις 20
ἀμμώδης ἐν ποσὶν πρεσβυτέρου, οὕτως γυνὴ γλωσσώδης ἀνδρὶ ἡσύ-
χῳ. Μὴ προσπέσῃς ἐπὶ κάλλος γυναικός, καὶ γυναῖκα μὴ ἐπι- 21
ποθήσῃς. Ὀργὴ καὶ ἀναίδεια καὶ αἰσχύνη μεγάλη γυνὴ ἐὰν ἐπι- 22
χορηγῇ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. Καρδία ταπεινὴ καὶ πρόσωπον σκυθρω- 23
πὸν καὶ πληγὴ καρδίας γυνὴ πονηρά· χεῖρες παρειμέναι καὶ γό-
νατα παραλελυμένα, ἥτις οὐ μακαριεῖ τὸν ἄνδρα αὐτῆς. Ἀπὸ 24
γυναικὸς ἀρχὴ ἁμαρτίας, καὶ δι' αὐτὴν ἀποθνήσκομεν πάντες. Μὴ 25
δῷς ὕδατι διέξοδον, μὴ δὲ γυναικὶ πονηρᾷ ἐξουσίαν. Εἰ μὴ πο- 26
ρεύεται κατὰ χεῖρά σου, ἀπὸ τῶν σαρκῶν σου ἀπότεμε αὐτήν.

ΚΕΦ. Κϛ.

1 Γυναικὸς ἀγαθῆς μακάριος ὁ ἀνὴρ, καὶ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν CAP. XXVI.
2 αὐτοῦ διπλάσιος. Γυνὴ ἀνδρεία εὐφραίνει τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ
3 τὰ ἔτη αὐτοῦ πληρώσει ἐν εἰρήνῃ. Γυνὴ ἀγαθὴ μερὶς ἀγαθὴ, ἐν
4 μερίδι φοβουμένων κύριον δοθήσεται. Πλουσίου δὲ καὶ πτωχοῦ
5 καρδία ἀγαθὴ, ἐν παντὶ καιρῷ πρόσωπον ἱλαρόν. Ἀπὸ τριῶν
εὐλαβήθη ἡ καρδία μου, καὶ ἐπὶ τῷ τετάρτῳ προσώπῳ ἐδεήθην·
διαβολὴν πόλεως, καὶ ἐκκλησίαν ὄχλου, καὶ καταψευσμὸν ὑπὲρ
6 θάνατον, πάντα μοχθηρά. Ἄλγος καρδίας καὶ πένθος γυνὴ ἀν-
τίζηλος ἐπὶ γυναικὶ, καὶ μάστιξ γλώσσης πᾶσιν ἐπικοινωνοῦσα.
7 Βοοζύγιον σαλευόμενον γυνὴ πονηρὰ, ὁ κρατῶν αὐτῆς ὡς ὁ δρασ-
8 σόμενος σκορπίου. Ὀργὴ μεγάλη γυνὴ μέθυσος, καὶ ἀσχημοσύ-
9 νην αὐτῆς οὐ συνκαλύψει. Πορνεία γυναικὸς ἐν μετεωρισμοῖς ὀφ-
10 θαλμῶν, καὶ ἐν τοῖς βλεφάροις αὐτῆς γνωσθήσεται. Ἐπὶ θυγα-
τρὶ ἀδιατρέπτως στερέωσον φυλακὴν, ἵνα μὴ εὑροῦσα ἄνεσιν ἑαυ-
11 τῇ χρήσηται. Ὀπίσω ἀναιδοῦς ὀφθαλμοῦ φύλαξαι, καὶ μὴ θαυ-
12 μάσῃς ἐὰν εἰς σὲ πλημμελήσῃ. Ὡς διψῶν ὁδοιπόρος τὸ στόμα
ἀνοίγει, καὶ ἀπὸ παντὸς ὕδατος τοῦ σύνεγγυς πίεται, κατέναντι
παντὸς πασσάλου καθήσεται, καὶ ἔναντι βέλους ἀνοίξει φαρέ-
13 τραν. Χάρις γυναικὸς τέρψει τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ τὰ ὀστᾶ αὐ-
14 τοῦ πιανεῖ ἡ ἐπιστήμη αὐτῆς. Δόσις κυρίου γυνὴ σιγηρὰ, καὶ
15 οὐκ ἔστιν ἀντάλλαγμα πεπαιδευμένης ψυχῆς. Χάρις ἐπὶ χάριτι
γυνὴ αἰσχυντηρὰ, καὶ οὐκ ἔστιν σταθμὸς πᾶς ἄξιος ἐγκρατοῦς
16 ψυχῆς. Ἥλιος ἀνατέλλων ἐν ὑψίστοις κυρίου, καὶ κάλλος ἀγα-
17 θῆς γυναικὸς ἐν κόσμῳ οἰκίας αὐτοῦ. Λύχνος ἐκλάμπων ἐπὶ λυχ-
18 νίας ἁγίας, καὶ κάλλος προσώπου ἐπὶ ἡλικίᾳ στασίμῃ. Στύ-
* λοι χρύσεοι ἐπὶ βάσεως ἀργυρᾶς, καὶ πόδες ὡραῖοι ἐπὶ στέρνοις
28 εὐσταθοῦς. Ἐπὶ δυσὶ λελύπηται ἡ καρδία μου, καὶ ἐπὶ τῷ τρί-
τῳ θυμός μοι ἐπῆλθεν· ἀνὴρ πολεμιστὴς ὑστερῶν δι' ἔνδειαν, καὶ
ἄνδρες συνετοὶ ἐὰν σκυβαλισθῶσιν· ἐπανάγων ἀπὸ δικαιοσύνης ἐπὶ

XXVI. ἁμαρτίαν, ὁ κύριος ἑτοιμάσει εἰς ῥομφαίαν αὐτόν. Μόλις ἐξε- 29
λεῖται ἔμπορος ἀπὸ πλημμελείας, καὶ οὐ δικαιωθήσεται κάπη-
λος ἀπὸ ἁμαρτίας.

ΚΕΦ. ΚΖ.

CAP. XXVII. Χάριν ἀδιαφόρου πολλοὶ ἥμαρτον, καὶ ὁ ζητῶν πληθῦναι ἀπο- 1
στρέψει ὀφθαλμόν. Ἀνὰ μέσον ἁρμῶν λίθων παγήσεται πάσ- 2
σαλος, καὶ ἀνὰ μέσον πράσεως καὶ ἀγορασμοῦ συντριβήσεται
ἁμαρτία. Ἐὰν μὴ ἐν φόβῳ κυρίου κρατήσῃ κατὰ σπουδὴν, ἐν τά- 3
χει καταστραφήσεται αὐτοῦ ὁ οἶκος. Ἐν σείσματι * κοσκίνου δια- 4
μένει κοπρία, οὕτως σκύβαλα ἀνθρώπου ἐν λογισμῷ αὐτοῦ. Σκεύη 5
κεραμέως δοκιμάζει κάμεινος, καὶ πειρασμὸς ἀνθρώπου ἐν διαλο-
γισμῷ αὐτοῦ. Γεώργιον ξύλου ἐκφαίνει ὁ καρπὸς αὐτοῦ, οὕτως 6
λόγος ἐνθυμήματος καρδίας ἀνθρώπου. Πρὸ λογισμοῦ μὴ ἐπαι- 7
νέσῃς ἄνδρα, οὗτος γὰρ πειρασμὸς ἀνθρώπων. Ἐὰν διώκῃς τὸ δί- 8
καιον, καταλήμψῃ, καὶ ἐνδύσῃ αὐτὸ ὡς ποδήρη δόξης. Πετεινὰ 9
πρὸς τὰ ὅμοια αὐτοῖς καταλύσει, καὶ ἀλήθεια πρὸς τοὺς ἐργα-
ζομένους αὐτὴν ἐπανήξει. Λέων θήραν ἐνεδρεύει, οὕτως ἁμαρτίαι 10
ἐργαζομένους ἄδικα. Διήγησις εὐσεβοῦς διὰ παντὸς σοφία, ὁ δὲ 11
ἄφρων ὡς σελήνη ἀλλοιοῦται. Εἰς μέσον ἀσυνέτων συντήρησον και- 12
ρὸν, εἰς μέσον δὲ διανοουμένων ἐνδελέχιζε. Διήγησις μωρῶν προσ- 13
όχθισμα, καὶ ὁ γέλως αὐτῶν ἐν σπατάλῃ ἁμαρτίας. Λαλιὰ 14
πολυόρκου ὀρθώσει τρίχας, καὶ ἡ μάχη αὐτῶν ἐμφραγμὸς ὠτίων.
Ἔκχυσις αἵματος μάχη ὑπερηφάνων, καὶ ἡ διαλοιδόρησις αὐτῶν 15
ἀκοὴ μοχθηρά. Ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια ἀπώλεσεν πίστιν, καὶ 16
οὐ μὴ εὕρῃ φίλον πρὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Στέρξον φίλον, καὶ 17
πιστώθητι μετ' αὐτοῦ· ἐὰν δὲ ἀποκαλύψῃς τὰ μυστήρια αὐτοῦ,
οὐ μὴ καταδιώξῃς ὀπίσω αὐτοῦ. Καθὼς γὰρ ἀπώλεσεν ἄνθρω- 18
πος τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ, οὕτως ἀπώλεσας τὴν φιλίαν τοῦ πλησίον.
Καὶ ὡς πετεινὸν ἐκ χειρός σου ἀπέλυσας, οὕτως ἀφῆκας τὸν πλη- 19
σίον, καὶ οὐ θηρεύσεις αὐτόν. Μὴ αὐτὸν διώξῃς, ὅτι μακρὰν ἀπέ- 20

* Cod. σείσμ.

21 στη, καὶ ἐξέφυγεν ὡς δορκὰς ἐκ παγίδος. Ὅτι τραῦμα ἐστὶν XXVII.
καταδῆσαι, καὶ λοιδορίας ἐστὶν διαλλαγή· ὁ δὲ ἀποκαλύψας
22 μυστήρια ἀπήλπισεν *. Διανεύων ὀφθαλμῷ τεκταίνει κακὰ, καὶ * τ. m. ἀφηλπ.
23 οὐδεὶς αὐτὸν ἀποστήσει ἀπ' αὐτοῦ. Ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου
γλυκανεῖ στόμα σου, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων σου ἐκθαυμάσει, ὕστε-
ρον δὲ διαστρέψει τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς λόγοις σου δώ-
24 σει σκάνδαλον. Πολλὰ ἐμείσησα καὶ οὐχ ὡμοίωσα αὐτῷ, καὶ ὁ
25 κύριος μεισήσει αὐτόν. Ὁ βάλλων λίθον εἰς ὕψος ἐπὶ κεφαλὴν
26 αὐτοῦ βάλλει, καὶ πληγὴ δολία διελεῖ τραύματα. Ὁ ὀρύσσων
βόθρον εἰς αὐτὸν ἐμπεσεῖται, καὶ ὁ ἱστῶν παγίδα ἐν αὐτῇ ἁλώ-
27 σεται. Ὁ ποιῶν πονηρὰ εἰς αὐτὸν κυλισθήσεται, καὶ οὐ μὴ ἐπι-
28 γνῷ πόθεν ἥκει αὐτῷ. Ἐμπαιγμὸς καὶ ὀνειδισμὸς ὑπερηφάνων,
29 καὶ ἡ ἐκδίκησις ὡς λέων ἐνεδρεύσει αὐτόν. Παγίδι ἁλώσονται οἱ
εὐφραινόμενοι πτώσει εὐσεβῶν, καὶ ὀδύνη καταναλώσει αὐτοὺς πρὸ
30 τοῦ θανάτου αὐτῶν. Μῆνις καὶ ὀργὴ καὶ ταῦτα ἐστὶν βδελύγ-
ματα, καὶ ἀνὴρ ἁμαρτωλὸς ἐγκρατὴς ἔσται αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΚΗ.

1 Ὁ ἐκδικῶν παρὰ κυρίου εὑρήσει ἐκδίκησιν, καὶ τὰς ἁμαρτίας CAP. XXVIII.
2 αὐτοῦ διαστηριῶν διαστηρίσει. Ἄφες ἀδίκημα τῷ πλησίον σου,
3 καὶ τότε δεηθέντος σου αἱ ἁμαρτίαι σου λυθήσονται. Ἄνθρωπος
4 ἀνθρώπῳ συντηρεῖ ὀργὴν, καὶ παρὰ κυρίου ζητεῖ ἴασιν; Ἐπ'
ἄνθρωπον ὅμοιον αὐτῷ οὐκ ἔχει ἔλεος, καὶ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν
5 αὐτοῦ δεῖται; Αὐτὸς σὰρξ ὢν διατηρεῖ μῆνιν, τίς ἐξιλάσεται
6 τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ; Μνήσθητι τὰ ἔσχατα, και παῦσαι ἐχθραί-
7 νων· καταφθορὰν καὶ θάνατον, καὶ ἔμμενε ἐντολαῖς. Μνήσθητι
ἐντολῶν καὶ μὴ μηνίσῃς τῷ πλησίον, καὶ διαθήκην ὑψίστου, καὶ
8 πάριδε ἄγνοιαν. Ἀπόσχου ἀπὸ μάχης, καὶ ἐλαττώσεις ἁμαρ-
9 τίας, ἄνθρωπος γὰρ θυμώδης ἐκκαύσει μάχην. Καὶ ἀνὴρ ἁμαρ-
τωλὸς ταράξει φίλους, καὶ ἀνὰ μέσον εἰρηνευόντων ἐκβάλλει δια-
10 βολήν. Κατὰ τὴν ὕλην πυρὸς οὕτως ἐκκαυθήσεται, κατὰ τὴν

XXVIII. ἰσχὺν τοῦ ἀνθρώπου ὁ θυμὸς αὐτοῦ ἔσται, καὶ κατὰ τὸν πλοῦ-
τον ἀνυψώσει ὀργὴν αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν στερέωσιν τῆς μάχης
ἐκκαυθήσεται. Ἔρις κατασπευδομένη ἐκκαίει πῦρ, καὶ μάχη 11
κατασπεύδουσα ἐκχέει αἷμα. Ἐὰν φυσήσῃς σπινθῆρα ἐκκαήσε- 12
ται, καὶ ἐὰν πτύσῃς ἐπ' αὐτὸν σβεσθήσεται, καὶ ἀμφότερα ἐκ
τοῦ στόματός σου ἐκπορεύεται. Ψίθυρον καὶ δίγλωσσον κατα- 13
ρᾶσθαι, πολλοὺς γὰρ εἰρηνεύοντας ἀπώλεσαν. Γλῶσσα τρίτη * 14
πολλοὺς ἐσάλευσεν, καὶ διέστησεν αὐτοὺς ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος·
καὶ πόλεις ὀχυρὰς καθεῖλεν, καὶ οἰκίας μεγιστάνων κατέστρεψεν.
Γλῶσσα τρίτη γυναῖκας ἀνδρείας ἐξέβαλεν, καὶ ἐστέρησεν αὐ- 15
τὰς τῶν πόνων αὐτῶν. Ὁ προσέχων αὐτῇ οὐ μὴ εὕρῃ ἀνάπαυ- 16
σιν, οὐδὲ κατασκηνώσει μεθ' ἡσυχίας. Πληγὴ μάστιγος ποιεῖ 17
μώλωπας, πληγὴ δὲ γλώσσης συνκλάσει ὀστᾶ. Πολλοὶ ἔπεσαν 18
ἐν στόματι μαχαίρας, καὶ οὐχ ὡς οἱ πεπτωκότες διὰ γλῶσσαν.
Μακάριος ὁ σκεπασθεὶς ἀπ' αὐτῆς, ὃς οὐ διῆλθεν ἐν τῷ θυμῷ 19
αὐτῆς, ὃς οὐχ εἵλκυσεν τὸν ζυγὸν αὐτῆς, καὶ ἐν τοῖς δεσμοῖς
αὐτῆς οὐκ ἐδέθη. Ὁ γὰρ ζυγὸς αὐτῆς ζυγὸς σιδηροῦς, καὶ οἱ 20
δεσμοὶ αὐτῆς δεσμοὶ χάλκειοι. Θάνατος πονηρὸς ὁ θάνατος αὐ- 21
τῆς, καὶ λυσιτελὴς μᾶλλον ὁ ᾅδης αὐτῆς. Οὐ μὴ κρατήσῃ εὐ- 22
σεβῶν, καὶ ἐν τῇ φλογὶ αὐτῆς οὐ καήσονται. Οἱ καταλείποντ- 23
τες κύριον ἐμπεσοῦνται εἰς αὐτὴν, καὶ ἐν αὐτοῖς ἐκκαήσεται, καὶ
οὐ μὴ σβεσθῇ· ἐξαποσταλήσεται ἐπ' αὐτοῖς ὡς λέων, καὶ ὡς πάρ-
δαλις λυμανεῖται * αὐτούς. Ἴδε περίφραξον τὸ κτῆμά σου ἀκάν- 24
θαις, τὸ ἀργύριόν σου καὶ τὸ χρυσίον κατάδησον. Καὶ τοῖς λό- 25
γοις σου ποίησον ζυγὸν καὶ σταθμὸν, καὶ τῷ στόματί σου ποίη-
σον θύραν καὶ μοχλόν. Πρόσεχε μήπως ὀλισθήσῃς ἐν αὐτῇ, μὴ 26
πέσῃς κατέναντι ἐνεδρεύοντος.

* Cod. τρίτη. Sic et infra.

* i. m. λοιμ.

ΚΕΦ. ΚΘ.

CAP. XXIX. Ὁ ποιῶν ἔλεος δανειεῖ τῷ πλησίον, καὶ ὁ ἐπισχύων τῇ χειρὶ 1
αὐτοῦ τηρεῖ ἐντολάς. Δάνεισον τῷ πλησίον ἐν καιρῷ χρείας αὐ- 2

3 τοῦ, καὶ πάλιν ἀπόδος τῷ πλησίον εἰς τὸν καιρόν. Στερέωσον XXIX.
λόγον, καὶ πιστώθητι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὑρήσεις
4 τὴν χρείαν σου. Πολλοὶ ὡς εὕρεμα ἐνόμισαν δάνος, καὶ παρέσ-
5 χον πόνον τοῖς βοηθήσασιν αὐτοῖς. Ἕως οὗ λάβῃ καταφιλήσει
χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῶν χρημάτων τοῦ πλησίον ταπεινώσει
φωνήν· καὶ ἐν καιρῷ ἀποδόσεως παρελκύσει χρόνον, καὶ ἀποδώ-
6 σει λόγους ἀκηδίας * καὶ τὸν καιρὸν αἰτιάσεται. Ἐὰν ἰσχύσῃ, * r. m. ἀκηδείας.
μόλις κομίσεται τὸ ἥμισυ, καὶ λογιεῖται αὐτὸ ὡς εὕρεμα· εἰ
δὲ μὴ, ἀπεστέρησεν αὐτὸν τῶν χρημάτων αὐτοῦ, καὶ ἐκτήσατο
αὐτὸν ἐχθρὸν οὐ δωρεάν· κατάρας καὶ λοιδορίας * ἀποδώσει αὐτῷ, * r. m. ρίας.
7 καὶ ἀντὶ δόξης ἀποδώσει αὐτῷ ἀτιμίαν. Πολλοὶ χάριν πονη-
8 ρίας ἀπέστρεψαν, ἀποστερηθῆναι δωρεὰν εὐλαβήθησαν. Πλὴν ἐπὶ
ταπεινῷ μακροθύμησον, καὶ ἐπ' ἐλεημοσύνην παρελκύσεις αὐ-
9 τόν. Χάριν ἐντολῆς ἀντιλαβοῦ πένητος, καὶ κατὰ τὴν ἔνδειαν
10 αὐτοῦ μὴ ἀποστρέψῃς αὐτὸν κενόν. Ἀπόλεσον ἀργύριον δι' ἀδελ-
11 φὸν καὶ φίλον, καὶ μὴ ἰωθήτω ὑπὸ τὸν λίθον εἰς ἀπώλειαν. Θὲς
τὸν θησαυρόν σου κατ' ἐντολὰς ὑψίστου, καὶ λυσιτελήσει σοι
12 μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον. Σύνκλεισον ἐλεημοσύνην ἐν τοῖς ταμείοις
13 σου, καὶ αὕτη ἐξελεῖταί σε ἐκ πάσης κακώσεως. Ὑπὲρ ἀσπί-
δα κράτους, καὶ ὑπὲρ δόρυ ἀλκῆς κατέναντι ἐχθροῦ πολεμήσει
ὑπὲρ σοῦ.

14 Ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐγγυήσεται τὸν πλησίον, καὶ ὁ ἀπολωλε-
15 κὼς αἰσχύνην καταλείψει αὐτόν. Χάριτας ἐγγύου μὴ ἐπιλά-
16 θῃ, ἔδωκεν γὰρ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ σοῦ. Ἀγαθὰ ἐγγύου ἀνα-
17 τρέψει ἁμαρτωλός. Καὶ ἀχάριστος ἐν διανοίᾳ ἐγκαταλείψει ῥυ-
18 σάμενον. Ἐγγύη πολλοὺς ἀπώλεσεν κατευθύνοντας, καὶ ἐσάλευ-
σεν αὐτοὺς ὡς κῦμα θαλάσσης· ἄνδρας δυνατοὺς ἀπῴκισεν, καὶ
19 ἐπλανήθησαν ἐν ἔθνεσιν ἀλλοτρίοις. Ἁμαρτωλὸς ἐμπεσὼν εἰς ἐγ-
20 γύην, καὶ διώκων ἐργολαβείας ἐμπεσεῖται εἰς κρίσεις. Ἀντι-
λαβοῦ τοῦ πλησίον κατὰ δύναμίν σου, καὶ πρόσεχε σεαυτῷ μὴ
21 ἐμπέσῃς. Ἀρχὴ ζωῆς ὕδωρ καὶ ἄρτος καὶ ἱμάτιον, καὶ οἶκος κα-
22 λύπτων ἀσχημοσύνην. Κρείσσων βίος πτωχοῦ ὑπὸ σκέπην δοκῶν,

XXIX. ἢ ἐδέσματα λαμπρὰ ἐν ἀλλοτρίοις. Ἐπὶ μικρῷ καὶ μεγάλῳ 23
εὐδοκίαν ἔχε. Ζωὴ πονηρὰ ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν, καὶ οὗ παροι- 24
κήσει, οὐκ ἀνοίξει στόμα. Ξενιεῖς καὶ ποτιεῖς εἰς ἀχάριστα, 25
καὶ πρὸς ἐπὶ τούτοις πικρὰ ἀκούσῃ. Πάρελθε πάροικε κόσμη- 26
σον τράπεζαν, καὶ εἴ τι ἐν τῇ χειρί σου ψώμισόν με. Ἔξελθε 27
πάροικε ἀπὸ προσώπου δόξης, ἐπεξένωταί μοι ὁ ἀδελφὸς χρείᾳ
* 1. m. ξενίας. τῆς οἰκίας *. Βαρέα ταῦτα ἀνθρώπῳ ἔχοντι φρόνησιν ἐπιτίμη- 28
σις οἰκίας καὶ ὀνειδισμὸς δανειστοῦ.

ΚΕΦ. Λ.

Περὶ τέκνων.

CAP. XXX. Ὁ ἀγαπῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐνδελεχήσει μάστειγας αὐτῷ, ἵνα 1
* 2. m. ἐσχάτῳ. εὐφρανθῇ ἐπ' ἐσχάτων * αὐτοῦ. Ὁ παιδεύων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὀνήσε- 2
ται ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἀνὰ μέσον γνωρίμων ἐπ' αὐτῷ καυχήσεται.
Ὁ διδάσκων τὸν υἱὸν αὐτοῦ παραζηλώσει τὸν ἐχθρὸν, καὶ ἔναν- 3
τι φίλων ἐπ' αὐτῷ ἀγαλλιάσεται. Ἐτελεύτησεν αὐτοῦ ὁ πα- 4
τὴρ, καὶ ὡς οὐκ ἀπέθανεν, ὅμοιον γὰρ αὐτῷ κατέλιπεν μετ' αὐ-
τόν. Ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εἶδεν καὶ εὐφράνθη, καὶ ἐν τῇ τελευτῇ αὐ- 5
τοῦ οὐκ ἐλυπήθη. Ἐναντίον ἐχθρῶν κατέλιπεν ἔκδικον, καὶ τοῖς 6
φίλοις ἀνταποδιδόντα χάριν. Περὶ ψυχῶν υἱῶν καταδεσμεύσει 7
τραύματα αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ πάσῃ βοῇ ταραχθήσεται σπλάγχνα αὐ-
τοῦ. Ἵππος ἀδάμαστος ἀποβαίνει σκληρὸς, καὶ υἱὸς ἀνειμένος 8
ἐκβαίνει προαλής. Τιθήνησον τέκνον καὶ ἐκθαμβήσει σε, σύν- 9
παιζον αὐτῷ καὶ λυπήσει σε. Μὴ συνγελάσῃς αὐτῷ ἵνα μὴ συν- 10
οδυνηθῇς, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ γομφιάσεις τοὺς ὀδόντας σου. Μὴ 11
δῷς αὐτῷ ἐξουσίαν ἐν νεότητι. Θλάσον τὰς πλευρὰς αὐτοῦ, ὡς 12
ἔστιν νήπιος, μήποτε σκληρυνθεὶς ἀπειθήσῃ σοι. Παίδευσον τὸν 13
υἱόν σου, καὶ ἔργασαι ἐν αὐτῷ, ἵνα μὴ ἐν τῇ ἀσχημοσύνῃ σου
προσκόψῃ.

ΠΕΡΙ ΥΓΙΕΙΑΣ. Κρείσσων πτωχὸς ὑγιὴς καὶ ἰσχύων τῇ ἕξει, 14

15 ἢ πλούσιος μεμαστιγωμένος εἰς σῶμα αὐτοῦ. Ὑγιεία καὶ εὐε- XXX.
ξία βελτίων παντὸς χρυσίου, καὶ σῶμα εὔρωστον ἢ ὄλβος ἀμέ-
16 τρητος *. Οὐκ ἔστιν πλοῦτος βελτίων ὑγείας σώματος, καὶ
17 οὐκ ἔστιν εὐφροσύνη ὑπὲρ χαρὰν καρδίας. Κρείσσων θάνατος
18 ὑπὲρ ζωὴν πικρὰν ἢ ἀῤῥώστημα ἔμμονον. Ἀγαθὰ ἐκκεχυμένα ἐπὶ
στόματι κεκλεισμένῳ, θέματα * βρωμάτων παρακείμενα ἐπὶ τά-
19 φῳ. Τί συμφέρει κάρπωσις εἰδώλῳ, οὔτε γὰρ ἔδεται οὔτε μὴ
20 ὀσφρανθῇ, οὕτως ὁ ἐκδιωκόμενος ὑπὸ κυρίου. Βλέπων ἐν ὀφθαλ-
μοῖς καὶ στενάζων, ὥσπερ εὐνοῦχος περιλαμβάνων παρθένον καὶ
21 στενάζων. Μὴ δῷς εἰς λύπην τὴν ψυχήν σου, καὶ μὴ θλίψῃς
22 σεαυτὸν ἐν βουλῇ σου. Εὐφροσύνη καρδίας ζωὴ ἀνθρώπου, καὶ
23 ἀγαλλίαμα ἀνδρὸς μακροημέρευσις. Ἀγάπα τὴν ψυχήν σου,
καὶ παρακάλει τὴν καρδίαν σου, καὶ λύπην μακρὰν ἀπόστη-
σον ἀπὸ σοῦ· πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν ἡ λύπη, καὶ οὐκ ἔστιν
24 ὠφέλεια ἐν αὐτῇ. Ζῆλος καὶ θυμὸς ἐλαττοῦσιν ἡμέρας, καὶ
πρὸ καιροῦ γῆρας ἄγει μέριμνα.

* Heic inseritur a. m. titulus περὶ βρωμάτων, deinde expungitur.
* Cod. θέμα.

Vulg. cap. 33. 16 17 Ὡς καλαμώμενος ὀπίσω τρυγητῶν, ἐν εὐλογίᾳ κυρίου ἔφ-
18 θασα, καὶ ὡς τρυγῶν ἐπλήρωσα ληνόν. Κατανοήσατε ὅτι οὐκ
19 ἐμοὶ μόνῳ ἐκοπίασα, ἀλλὰ πᾶσιν τοῖς ζητοῦσιν παιδείαν. Ἀκού-
σατέ μου μεγιστᾶνες λαοῦ, καὶ οἱ ἡγούμενοι ἐκκλησίας ἐνωτί-
20 σασθε. Υἱῷ καὶ γυναικὶ, ἀδελφῷ καὶ φίλῳ μὴ δῷς ἐξουσίαν
ἐπὶ σὲ ἐν ζωῇ σου, καὶ μὴ δῷς ἑτέρῳ τὰ χρήματά σου, ἵνα μὴ
21 μεταμεληθεὶς δέῃ περὶ αὐτῶν. Ἕως ἔτι ζῇς καὶ πνοὴ ἐν σοὶ,
22 μὴ ἀλλάξῃς σεαυτὸν πάσῃ σαρκί. Κρεῖσσον γάρ ἐστιν τὰ τέ-
23 κνα δεηθῆναί σου, ἢ σὲ ἐμβλέπειν εἰς χεῖρας υἱῶν σου. Ἐν πᾶ-
σι τοῖς ἔργοις σου γίνου ὑπεράγων, μὴ δῷς μῶμον ἐν τῇ δόξῃ
24 σου. Ἐν ἡμέρᾳ συντελείας ἡμερῶν ζωῆς σου καὶ ἐν καιρῷ τελευ-
τῆς διάδος κληρονομίαν.

25 ΠΕΡΙ ΔΟΥΛΩΝ. * Χορτάσματα καὶ ῥάβδος καὶ φορτία ὄνῳ, ἄρ-
26 τος καὶ παιδεία καὶ ἔργον οἰκέτῃ. Ἔργασαι ἐν παιδὶ καὶ εὑ-
ρήσεις ἀνάπαυσιν· ἄνες χεῖρας αὐτῷ, καὶ ζητήσει ἐλευθερίαν.
27 Ζυγὸς καὶ ἱμὰς κάμψουσιν τράχηλον, καὶ οἰκέτῃ κακούργῳ στρέ-

* Duo haec verba sunt in marg. a 2. m.

XXX βλαι καὶ βάσανοι. Ἔμβαλε αὐτὸν εἰς ἐργασίαν, ἵνα μὴ ἀργῇ. 28
Πολλὴν γὰρ κακίαν ἐδίδαξεν ἡ ἀργία. Εἰς ἔργα κατάστησον 29 30
καθὼς πρέπει αὐτῷ, κἂν μὴ πειθαρχῇ, βάρυνον τὰς πέδας αὐ-
(* αὐτοῦ expungitur in cod.) τοῦ· * καὶ μὴ περισσεύσῃς ἐν πάσῃ σαρκὶ, καὶ ἄνευ κρίσεως μὴ
ποιήσῃς μηδέν. Εἰ ἔστιν σοι οἰκέτης, ἔστω ὡς σὺ, ὅτι ἐν αἵ- 31
ματι ἐκτήσω αὐτόν· εἰ ἔστιν σοι οἰκέτης, ἄγε αὐτὸν ὡς σεαυτὸν,
ὅτι ὡς ἡ ψυχή σου ἐπιδεήσεις αὐτοῦ. Ἐὰν κακώσῃς αὐτὸν καὶ 32
ἀπάρας ἀποδρᾷ, ἐν ποίᾳ ὁδῷ ζητήσεις αὐτόν;

ΚΕΦ. ΛΑ.

CAP. XXXI. Vulg. cap. 34. Κεναὶ ἐλπίδες καὶ ψευδεῖς ἀσυνέτῳ ἀνδρὶ, καὶ ἐνύπνια ἀνα- 1
πτεροῦσιν ἄφρονας. Ὡς δρασσόμενος σκιᾶς καὶ διώκων ἄνεμον, 2
οὕτως ὁ ἐπέχων ἐνυπνίοις. Τοῦτο κατὰ τούτου ὅρασις ἐνυπνίων, 3
κατέναντι προσώπου ὁμοίωμα προσώπου. Ἀπὸ ἀκαθάρτου τί 4
καθαρισθήσεται; καὶ ἀπὸ ψευδοῦς τί ἀληθεύσει; Μαντεῖαι καὶ 5
οἰωνισμοὶ καὶ ἐνύπνια μάταιά ἐστιν, καὶ ὡς ὠδινούσης φαντά-
ζεται καρδία. Ἐὰν μὴ παρὰ ὑψίστου ἀποσταλῇ ἐν ἐπισκοπῇ, 6
μὴ δῷς εἰς αὐτὰ τὴν καρδίαν σου. Πολλοὺς ἐπλάνησεν τὰ ἐνύπ- 7
νια, καὶ ἐξέπεσον ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτοῖς. Ἄνευ ψεύδους συν- 8
τελεσθήσεται νόμος, καὶ σοφία στόματι πιστῷ τελείωσις. Ἀνὴρ 9
πεπαιδευμένος ἔγνω πολλὰ, καὶ ὁ πολύπειρος ἐκδιηγήσεται σύν-
εσιν. Ὃς οὐκ ἐπειράθη, ὀλίγα οἶδεν. Ὁ δὲ πεπλανημένος πλη- 10 11
(* Cod. σι.) θυνεῖ πανουργίαν. Πολλὰ ἑώρακα ἐν τῇ ἀποπλανήσει * μου, καὶ 12
πλείονα τῶν λόγων μου, σύνεσίς μου. Πλεονάκις ἕως θανάτου 13
ἐκινδύνευσα, καὶ διεσώθην τούτων χάριν. Πνεῦμα φοβουμένων 14
κύριον ζήσεται. Ἡ γὰρ ἐλπὶς αὐτῶν ἐπὶ τὸν σώζοντα αὐτούς. 15
Ὁ φοβούμενος κύριον οὐ μὴ εὐλαβηθήσεται, καὶ οὐ μὴ δειλιά- 16
(* 1. m. δειλιάσαι. 2. m. δειλιάσῃ.) σει *, ὅτι αὐτὸς ἐλπὶς αὐτοῦ. Φοβουμένου τὸν κύριον μακαρία ἡ 17
ψυχή. Τίνι ἐπέχει; καὶ τίς ἀντιστήριγμα * αὐτοῦ; Οἱ ὀφθαλ- 18 19
(* 2. m. στήριγμα.) μοὶ κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν, ὑπερασπισμὸς δυναστείας
καὶ στήριγμα ἰσχύος· σκέπη ἀπὸ καύσωνος, καὶ σκέπη ἀπὸ μεσ-

εμβρίας, φυλακὴ ἀπὸ προσκόμματος, καὶ βοήθεια ἀπὸ πτώμα- XXXI.
20 τος. Ἀνυψῶν ψυχὴν καὶ φωτίζων ὀφθαλμοὺς, ἴασιν διδοὺς ζωὴν
21 22 καὶ εὐλογίαν. Θυσιάζων ἐξ ἀδίκου, προσφορὰ μεμωκημένη. Καὶ
23 οὐκ εἰς εὐδοκίαν μωκήματα ἀνόμων. Οὐκ εὐδοκεῖ ὁ ὕψιστος ἐν
προσφοραῖς ἀσεβῶν, οὐδὲ ἐν πλήθει θυσιῶν ἐξειλάσκεται ἁμαρ-
24 τίας. Θύων υἱὸν ἔναντι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὁ προσάγων θυσίαν
25 ἐκ χρημάτων πενήτων. Ἄρτος ἐπιδεομένων ζωὴ πτωχῶν, ὁ ἀπο-
26 στερῶν αὐτὴν ἄνθρωπος αἱμάτων. Φονεύων τὸν πλησίον ὁ ἀφαι-
27 ρούμενος συμβίωσιν. Καὶ ἐκχέων αἷμα ὁ ἀποστερῶν μισθὸν μισ-
28 θίου. Εἷς οἰκοδομῶν, καὶ εἷς καθαιρῶν, τί ὠφέλησαν πλεῖον
29 ἢ κόπου*; Εἷς εὐχόμενος καὶ εἷς καταρώμενος, τίνος φωνῆς εἰσ- * Ita cod. που κό-πους.
30 ακούσεται ὁ δεσπότης; Βαπτιζόμενος ἀπὸ νεκροῦ καὶ πάλιν ἁ-
31 πτόμενος αὐτοῦ, τί ὠφέλησεν τῷ λουτρῷ αὐτοῦ; Οὕτως ἄν-
θρωπος νηστεύων ἐπὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ, καὶ πάλιν πορευόμε-
νος καὶ τὰ αὐτὰ ποιῶν τῆς προσευχῆς αὐτοῦ τίς εἰσακούσεται;
καὶ τί ὠφέλησεν ἐν τῷ ταπεινωθῆναι αὐτόν;

ΚΕΦ. ΛΒ.

CAP. XXXII. Vulg. 35.

1 2 Ὁ συντηρῶν νόμον πλεονάζει συμφοράς*. Θυσιάζων σωτηρίου * Ita cod.
3 ὁ προσέχων ἐντολαῖς. Ἀνταποδιδοὺς χάριν προσφέρων σεμίδα-
4 5 λιν. Καὶ ὁ ποιῶν ἐλεημοσύνην θυσιάζων αἰνέσεως. Εὐδοκία κυ-
ρίου ἀποστῆναι ἀπὸ πονηρίας, καὶ ἐξειλασμὸς ἀποστῆναι ἀπὸ
6 ἀδικίας. Μὴ ὀφθῇς ἐν προσώπῳ κυρίου κενός. Πάντα γὰρ ταῦ-
7 8 τα χάριν ἐντολῆς. Προσφορὰ δικαίου λιπαίνει θυσιαστήριον, καὶ
9 ἡ εὐωδία αὐτῆς ἔναντι ὑψίστου. Θυσία ἀνδρὸς δικαίου δεκτὴ, καὶ
10 τὸ μνημόσυνον αὐτῆς οὐκ ἐπιλησθήσεται. Ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ
11 δόξασον τὸν κύριον, καὶ μὴ σμικρύνῃς ἀπαρχὴν χειρῶν σου. Ἐν
πάσῃ δόσει ἱλάρωσον τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἁγία-
12 σον δεκάτην. Δὸς ὑψίστῳ κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ, καὶ ἐν ἀγαθῷ
13 ὀφθαλμῷ καθεύρεμα χειρός. Ὅτι κύριος ἀνταποδιδούς ἐστιν,
14 καὶ ἑπταπλᾶ * ἀνταποδώσει σοι. Μὴ δωροκόπει, οὐ γὰρ προσ- * Ita cod.

XXXII. δέξεται. Καὶ μὴ ἔπεχε θυσίᾳ ἀδίκῳ, ὅτι κύριος κριτής ἐστιν, 15
καὶ οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ δόξα προσώπου. Οὐ λήμψεται πρόσ- 16
ωπον ἐπὶ πτωχοῦ, καὶ δέησιν ἠδικημένου εἰσακούσεται. Οὐ μὴ 17
ὑπερίδῃ ἱκετείαν ὀρφανοῦ, καὶ χήραν ἐὰν ἐκχέῃ λαλιάν. Οὐχὶ 18
δάκρυα χήρας ἐπὶ σιαγόνα καταβαίνει; Καὶ ἡ καταβόησις ἐπὶ 19
τῷ καταγαγόντι αὐτά; Θεραπεύων ἐν εὐδοκίᾳ δεχθήσεται, καὶ 20
ἡ δέησις αὐτοῦ ἕως νεφελῶν συνάψει. Προσευχὴ ταπεινοῦ νεφέ- 21
λας διῆλθεν, καὶ ἕως συνεγγίσῃ, οὐ μὴ παρακληθῇ, καὶ οὐ μὴ
ἀποστῇ ἕως ἐπισκέψηται ὁ ὕψιστος. Καὶ κρινεῖ δικαίως, καὶ 22
ποιήσει κρίσιν, καὶ ὁ κύριος οὐ μὴ βραδύνῃ, οὐδὲ μὴ μακροθυ-
μήσει ἐπ' αὐτοῖς ἕως ἂν συντρίψῃ ὀσφὺν ἀνελεημόνων. Καὶ τοῖς 23
ἔθνεσιν ἀνταποδώσει ἐκδίκησιν, ἕως ἐξάρῃ πλῆθος ὑβριστῶν καὶ
* Cod. ψ.. σκῆπτρα ἀδίκων συντρίψῃ *. Ἕως ἀνταποδῷ ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς 24
πράξεις αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὰ ἐνθυμήματα
αὐτῶν. Ἕως κρινῇ τὴν κρίσιν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ εὐφρανεῖ αὐ- 25
τοὺς ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ. Ὡραῖον ἔλεος ἐν καιρῷ θλίψεως αὐτοῦ, 26
ὡς νεφέλαι ὑετοῦ ἐν καιρῷ ἀβροχίας.

ΚΕΦ. ΛΓ.

CAP. XXXIII. Vulg. 36. Ἐλέησον ἡμᾶς δέσποτα ὁ θεὸς πάντων, καὶ ἐπίβλεψον. Καὶ 1 2
ἐπίβαλε τὸν φόβον σου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. Ἔπαρον τὴν χεῖρά 3
σου ἐπὶ ἔθνη ἀλλότρια, καὶ ἰδέτωσαν τὴν δυναστείαν σου. Ὥσ- 4
περ ἐνώπιον αὐτῶν ἡγιάσθης ἐν ἡμῖν, οὕτως ἐνώπιον ἡμῶν μεγα-
λυνθείης ἐν αὐτοῖς. Καὶ ἐπιγνώτωσάν σε καθάπερ καὶ ἡμεῖς ἐπέ- 5
γνωμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν θεὸς πλήν σου κύριε. Ἐγκαίνισον σημεῖα, 6
καὶ ἀλλοίωσον θαυμάσια. Δόξασον χεῖρα καὶ βραχίονα δεξιόν. 7
Ἔγειρον θυμὸν, καὶ ἔκχεον ὀργήν. Ἔξαρον ἀντίδικον, καὶ ἔκ- 8
τριψον ἐχθρόν. Σπεῦσον καιρὸν καὶ μνήσθητι ὁρκισμοῦ, καὶ ἐκ- 9 10
διηγησάσθωσαν τὰ μεγαλεῖα σου. Ἐν ὀργῇ πυρὸς καταβρωθήτω 11
ὁ σωζόμενος, καὶ οἱ ἀδικοῦντες τὸν λαόν σου εὕροισαν ἀπώλειαν.
Σύντριψον κεφαλὰς ἀρχόντων ἐχθρῶν λεγόντων, οὐκ ἔστιν πλὴν 12

13 Vulg. ἡμῶν. Σύναγε πάσας φυλὰς Ἰακώβ. Λαμπρὰ καρδία καὶ ἀγα- XXXIII.
cap. 30. 25. θὴ ἐπὶ ἐδέσμασιν τῶν βρωμάτων αὐτῆς ἐπιμελήσεται.

ΚΕΦ. ΛΔ.

CAP. XXXIV. Vulg. cap. 31.

1 Ἀγρυπνία * πλούτου ἐκτήκει σάρκας, καὶ ἡ μέριμνα αὐτοῦ ἀφι- * 1. m. νοσ.
2 στᾷ ὕπνον. Μέριμνα ἀγρυπνίας * ἀπαιτήσει νυσταγμὸν, καὶ ἀῤ- * Ita heic cod. νίας.
3 ῥώστημα βαρὺ ἐκνήψει ὕπνον *. Ἐκοπίασεν πλούσιος ἐν συναγωγῇ * 1. m. ὕπνος.
χρημάτων, καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐμπίμπλαται τῶν τρυφημάτων
4 αὐτοῦ. Ἐκοπίασεν πτωχὸς ἐν ἐλαττώσει βίου, καὶ ἐν τῇ ἀνα-
5 παύσει ἐπιδεὴς γίνεται. Ὁ ἀγαπῶν χρυσίον οὐ δικαιωθήσεται,
6 καὶ ὁ διώκων διαφθορὰν αὐτὸς πλησθήσεται. Πολλοὶ ἐδόθησαν
εἰς πτῶμα χάριν χρυσίου, καὶ ἐγενήθη ἀπώλεια αὐτῶν κατὰ
7 πρόσωπον αὐτῶν. Ξύλον προσκόμματός ἐστιν τοῖς ἐνθυσιάζουσιν
8 αὐτῷ, καὶ πᾶς ἄφρων ἁλώσεται ἐν αὐτῷ. Μακάριος πλούσιος
9 ὃς εὑρέθη ἄμωμος, καὶ ὃς ὀπίσω χρυσίου οὐκ ἐπορεύθη. Τίς ἐσ-
τιν καὶ μακαριοῦμεν αὐτόν; ἐποίησεν γὰρ θαυμάσια ἐν λαῷ αὐ-
10 τοῦ. Τίς ἐδοκιμάσθη ἐν αὐτῷ καὶ ἐτελειώθη; καὶ ἔστω εἰς καύ-
χησιν· τίς ἐδύνατο παραβῆναι, καὶ οὐ παρέβη; καὶ ποιῆσαι κα-
11 κὰ, καὶ οὐκ ἐποίησεν; Στερεωθήσεται τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ, καὶ
12 τὰς ἐλεημοσύνας αὐτοῦ ἐκδιηγήσεται ἐκκλησία. Ἐπὶ τραπέζης
μεγάλης ἐκάθισας, μὴ ἀνοίξῃς ἐπ' αὐτῆς τὸν * φάρυγγά σου· καὶ * τὸν expungitur in cod.
13 μὴ εἴπῃς, πολλά γε τὰ ἐπ' αὐτῆς. Μνήσθητι ὅτι κακὸν ὀφθαλ-
μὸς πονηρὸς, πονηρότερον ὀφθαλμοῦ τί ἔκτισται; διὰ τοῦτο ἀπὸ
14 παντὸς προσώπου δακρύει. Οὗ ἐὰν ἐπιβλέψῃ, μὴ ἐκτείνῃς χεῖρα,
15 καὶ μὴ συνθλείβου αὐτῷ ἐν τρυβλίῳ. Νόει τὰ τοῦ πλησίον ἐκ
16 σεαυτοῦ, καὶ ἐπὶ παντὶ πράγματι διανοοῦ. Φάγε ὡς ἄνθρωπος
17 τὰ παρακείμενά σοι, καὶ μὴ διαμασῶ, μὴ μεισηθῇς. Παῦσαι
πρῶτος χάριν παιδείας, καὶ μὴ ἀπληστεύου μήποτε προσκόψῃς.
18 Καὶ εἰ ἀνὰ μέσον πλειόνων ἐκάθισας, πρότερος αὐτῶν μὴ ἐκτεί-
νῃς τὴν χεῖρά σου.
19 Ὡς ἱκανὸν ἀνθρώπῳ πεπαιδευμένῳ τὸ ὀλίγον, καὶ ἐπὶ τῆς

XXXIV. κοίτης αὐτοῦ οὐκ ἀσθμαίνει. Ὕπνος ὑγιείας ἐπὶ ἐντέρῳ μετρίῳ, 20
ἀνέστη πρωῒ, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ· πόνος ἀγρυπνίας *
καὶ χολέρας καὶ στρόφος μετὰ ἀνδρὸς ἀπλήστου. Καὶ εἰ ἐβιά- 21
σθης ἐν ἐδέσμασιν, ἀνάστα μεσοπωρῶν καὶ ἀναπαύσῃ. Ἄκουσόν 22
μου τέκνον καὶ μὴ ἐξουδενώσῃς με, καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ εὑρήσεις τοὺς
λόγους μου· ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου γίνου ἐντρεχὴς, καὶ πᾶν ἀῤ-
ῥώστημα οὐ μή σοι ἀπαντήσῃ. Λαμπρὸν ἐπ' ἄρτοις εὐλογήσει 23
χείλη, καὶ μαρτυρία τῆς καλλονῆς αὐτοῦ πιστή. Πονηρῷ ἐπ' 24
ἄρτῳ διαγογγίσει πόλις, καὶ ἡ μαρτυρία τῆς πονηρίας αὐτοῦ
ἀκριβής. Ἐν οἴνῳ μὴ ἀνδρίζου, πολλοὺς γὰρ ἀπώλεσεν ὁ οἶνος. 25
Κάμεινος δοκιμάζει στόμωμα ἐν βαφῇ, οὕτως οἶνος καρδίας ἐν 26
μάχῃ ὑπερηφάνων. Ἐπίσον * ζωῆς οἶνος ἀνθρώπῳ, ἐὰν πείνῃς 27
αὐτὸν μέτρῳ αὐτοῦ· τίς ζωὴ ἐλασσουμένῳ οἴνῳ; καὶ αὐτὸς ἔκτι-
σται εἰς εὐφροσύνην ἀνθρώποις. Ἀγαλλίαμα καρδίας καὶ εὐφρο- 28
σύνη ψυχῆς οἶνος πινόμενος ἐν καιρῷ αὐτάρκης. Πικρία ψυχῆς 29
οἶνος πινόμενος πολὺς, ἐν ἐρεθισμῷ καὶ ἀντιπτώματι. Πληθύνει 30
μέθη θυμὸν ἄφρονος εἰς πρόσκομμα, ἐλαττῶν ἰσχὺν καὶ προσ-
ποιῶν τραύματα. Ἐν συμποσίῳ οἴνου μὴ ἐλέγξῃς τὸν πλησίον, 31
καὶ μὴ ἐξουθενήσῃς αὐτὸν ἐν εὐφροσύνῃ αὐτοῦ· λόγον ὀνειδισμοῦ
μὴ εἴπῃς αὐτῷ, καὶ μὴ αὐτὸν θλίψῃς ἐν ἀπαιτήσει.

* a. m. νειας.

* Cod. ἴσον.

ΚΕΦ. ΛΕ.

Περὶ ἡγουμένων. *

CAP. XXXV. Vulg 32.

Ἡγούμενόν σε κατέστησαν, μὴ ἐπαίρου, γίνου ἐν αὐτοῖς ὡς 1
εἷς ἐξ αὐτῶν· φρόντισον αὐτῶν καὶ οὕτως κάθισον. Καὶ πᾶσαν 2
τὴν χρείαν σου ποιήσας ἀνάπεσε *, ἵνα εὐφρανθῇς δι' αὐτοὺς, καὶ
εὐκοσμίας χάριν λάβῃς στέφανον. Λάλησον πρεσβύτερε, πρέπει 3
γάρ σοι, ἐν ἀκριβεῖ ἐπιστήμῃ, καὶ μὴ ἐμποδίσῃς μουσικά. Ὅπου 4
ἀκρόαμα, μὴ ἐκχέῃς λαλιὰν, καὶ ἀκαίρως μὴ σοφίζου. Σφρα- 5
γὶς ἄνθρακος ἐπὶ κόσμῳ χρυσῷ, σύγκριμα μουσικῶν ἐν συμπο-

* Hoc est in marg. a 2. m.

* Ita cod.

6 σίῳ οἴνου. Ἐν κατασκευάσματι χρυσῷ σφραγὶς σμαράγδου, μέ- XXXV
7 λος μουσικῶν ἐφ' ἡδεῖ οἴνῳ. Λάλησον νεανίσκε εἰ χρεία σου,
8 μόλις δὶς ἐὰν ἐπερωτηθῇς. Κεφαλαίωσον λόγον, ἐν ὀλίγοις
9 πολλά, γίνου ὡς γινώσκων καὶ ἅμα σιωπῶν. Ἐν μέσῳ μεγιστά-
νων μὴ ἐξισάζου, καὶ ἑτέρου λέγοντος μὴ πολλὰ ἀδολέσχει.
10 Πρὸ βροντῆς κατασπεύδει ἀστραπή, καὶ πρὸ αἰσχυντηροῦ προε-
11 λεύσεται χάρις. Ἐν ὥρᾳ ἐξεγείρου καὶ μὴ οὐράγει, ἀπότρεχε
12 εἰς οἶκον καὶ μὴ ῥαθύμει. Ἐκεῖ παῖζε καὶ ποίει τὰ ἐνθυμήματά
13 σου, καὶ μὴ ἁμάρτῃς λόγῳ ὑπερηφάνῳ. Καὶ ἐπὶ τούτοις εὐλό-
γησον τὸν ποιήσαντά σε, καὶ μεθύσκοντά σε ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν
14 αὐτοῦ. Ὁ φοβούμενος κύριον ἐκδέξεται * παιδείαν, καὶ οἱ ὀρ- * 2. m. ἐκλ.
15 θρίζοντες εὑρήσουσιν εὐδοκίαν. Ὁ ζητῶν νόμον ἐμπλησθήσεται
16 αὐτοῦ, καὶ ὁ ὑποκρινόμενος σκανδαλισθήσεται ἐν αὐτῷ. Οἱ φο-
βούμενοι κύριον εὑρήσουσιν * κρῖμα, καὶ δικαιώματα ὡς φῶς ἐξά- * 2. m. εὑρήσουσι.
17 ψουσιν. Ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς ἐκκλείνει * ἐλεγμόν, καὶ κατὰ τὸ * 2. m. ἐκκλίνει
18 θέλημα αὐτοῦ εὑρήσει σύγκριμα. Ἀνὴρ βουλῆς οὐ μὴ παρίδῃ
διανόημα, ἀλλότριος καὶ ὑπερήφανος οὐ καταπτήξει φόβον, καὶ
19 μετὰ τὸ ποιῆσαι μετ' αὐτοῦ ἄνευ βουλῆς. Ἄνευ βουλῆς μηθὲν
20 ποιήσῃς, καὶ ἐν τῷ ποιῆσαί σε μὴ μεταμελοῦ. Ἐν ὁδῷ ἀντιπτώ-
21 ματος μὴ πορεύου, καὶ μὴ προσκόψῃς ἐν λιθώδεσιν. Μὴ πι-
22 στεύσῃς ἐν ὁδῷ ἀπροσκόπῳ. Καὶ ἀπὸ τῶν τέκνων σου φύλαξαι.
23 Ἐν παντὶ ἔργῳ πίστευε τῇ ψυχῇ σου, καὶ γὰρ τοῦτό ἐστιν τή-
24 ρησις ἐντολῶν. Ὁ πιστεύων νόμῳ προσέχει ἐντολαῖς, καὶ ὁ πε-
ποιθὼς κυρίῳ οὐκ ἐλαττωθήσεται.

ΚΕΦ. Λϛ.

1 Τῷ φοβουμένῳ κύριον οὐκ ἀπαντήσει κακόν, ἀλλ' ἐν πειρασμῷ CAP. XXXVI.
2 καὶ πάλιν ἐξελεῖται. Ἀνὴρ σοφὸς οὐ μισήσει νόμον, ὁ δὲ ὑπο- Vulg. cap 33.
3 κρινόμενος ἐν αὐτῷ, ὡς ἐν καταιγίδι πλοῖον. Ἄνθρωπος συνετὸς
ἐμπιστεύσει * νόμῳ, καὶ ὁ νόμος αὐτῷ πιστὸς ὡς ἐρώτημα δικαίων. * 1. m. ἐνπισ..
4 Ἑτοίμασον λόγον, καὶ οὕτως ἀκουσθήσῃ, σύνδησον παιδείαν καὶ

XXXVI. ἀποκρίθητι. Τροχὸς ἁμάξης σπλάγχνα μωροῦ, καὶ ὡς ἄξων 5
στρεφόμενος ὁ διαλογισμὸς αὐτοῦ. Ἵππος εἰς ὀχείαν ὡς φίλος 6
μῶκος, ὑποκάτω παντὸς ἐπικαθημένου χρεμετίζει. Διὰ τί ἡμέρα 7
ἡμέρας ὑπερέχει, καὶ πᾶν φῶς ἡμέρας ἐνιαυτοῦ ἀφ' ἡλίου; Ἐν 8
* 2. m. ἠλλοίωσε. γνώσει κυρίου διεχωρίσθησαν, καὶ ἠλλοίωσεν * καιροὺς καὶ ἑορ-
* 2. m. ἀνύψωσε. τάς. Ἀπ' αὐτῶν ἀνύψωσεν * καὶ ἡγίασεν, καὶ ἐξ αὐτῶν ἔθηκεν 9
εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν. Καὶ ἄνθρωποι πάντες ἀπὸ ἐδάφους, καὶ ἐκ 10
γῆς ἐκτίσθη Ἀδάμ. Ἐν πλήθει ἐπιστήμης κύριος διεχώρισεν αὐ- 11
τούς, καὶ ἠλλοίωσεν τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. Ἐξ αὐτῶν εὐλόγησεν 12
καὶ ἀνύψωσεν, καὶ ἐξ αὐτῶν ἡγίασεν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἤγγισεν,
* 1. m. ἐταπείνωσεν. ἀπ' αὐτῶν κατηράσατο, καὶ ἐταπείνωσεν *, καὶ ἀνέστρεψεν αὐτοὺς
ἀπὸ στάσεως αὐτῶν. Ὡς πηλὸς κεραμέως ἐν χειρὶ αὐτοῦ, πᾶσαι 13
αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ· οὕτως ἄνθρωποι ἐν χειρὶ
τοῦ ποιήσαντος αὐτούς, ἀποδοῦναι αὐτοῖς κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ.
Ἀπέναντι τοῦ κακοῦ τὸ ἀγαθὸν, καὶ ἀπέναντι τοῦ θανάτου ἡ 14
ζωή, οὕτως ἀπέναντι εὐσεβοῦς ἁμαρτωλός. Καὶ οὕτως ἔμβλε- 15
ψον εἰς πάντα τὰ ἔργα τοῦ ὑψίστου, δύο δύο ἓν κατέναντι τοῦ
ἑνός· κἀγὼ ἔσχατος ἠγρύπνησα, καὶ κατεκληρονόμησα αὐτοὺς *
καθὼς ἀπ' ἀρχῆς.

Vulg cap. 36 Ἐλέησον λαὸν κύριε κεκλημένον ἐπ' ὀνόματί σου, καὶ Ἰσ- 14
ραὴλ ὃν πρωτογόνῳ ὡμοίωσας. Οἰκτείρησον πόλιν ἁγιάσματός 15
σου, Ἱερουσαλὴμ πόλιν καταπαύματός σου. Πλῆσον Σιὼν ἀρε- 16
* Ita cod. 1. m. cum vulg. At 2. m. ἆραι τὰ λογια ταλογίας * σου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης σου τὸν λαόν σου. Δὸς μαρ- 17
τύριον τοῖς ἐν ἀρχῇ κτίσμασίν σου, καὶ ἔγειρον προφητείας τὰς
* 2. m. ὑπομένουσι. ἐπ' ὀνόματί σου. Δὸς μισθὸν τοῖς ὑπομένουσίν * σε, καὶ οἱ προ- 18
φῆταί σου ἐμπιστευθήτωσαν. Εἰσάκουσον κύριε δεήσεως τῶν ἱκε- 19
τῶν σου, κατὰ τὴν εὐλογίαν Ἀαρὼν περὶ τοῦ λαοῦ σου, καὶ γνώ-
σονται πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι κύριος εἶ ὁ θεὸς τῶν αἰώνων.
* 2. m. ἐστι. Πᾶν βρῶμα φάγεται κοιλία, ἔστιν * δὲ βρῶμα βρώματος κάλλιον. 20
Φάρυγξ γεύεται βρώματα θήρας, οὕτως καρδία συνετὴ λόγους 21
ψευδεῖς. Καρδία στρεβλὴ δώσει λύπην, καὶ ἄνθρωπος πολύπει- 22
* 2. m. ἐστι. ρος ἀνταποδώσει αὐτῷ. Πάντα ἄρρενα ἐπιδέξεται γυνή, ἔστιν * δὲ 23

24 θυγάτηρ θυγατρὸς κρείσσων *. Κάλλος γυναικὸς ἱλαρύνει πρόσ- XXXVI. * Cod. κρείσσων.
25 ωπον, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἐπιθυμίαν ἀνθρώπου ὑπεράγει. Εἰ ἔστιν
ἐπὶ γλώσσης αὐτῆς ἔλεος καὶ πραΰτης, οὐκ ἔστιν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς
26 καθ' υἱοὺς ἀνθρώπων. Ὁ κτώμενος γυναῖκα ἐνάρχεται κτήσεως,
27 βοηθὸν κατ' αὐτὸν καὶ στύλον ἀναπαύσεως. Οὗ οὐκ ἔστιν φραγ-
μὸς, διαρπαγήσεται κτῆμα, καὶ οὗ οὐκ ἔστιν γυνὴ, στενάξει πλα-
28 νώμενος. Τίς γὰρ πιστεύσει εὐζώνῳ λῃστῇ σφαλλομένῳ ἐκ πό-
λεως εἰς πόλιν; οὕτως ἀνθρώπῳ μὴ ἔχοντι νοσσειὰν καὶ καταλύον-
τι οὗ ἐὰν ὀψίσῃ.

ΚΕΦ. ΛΖ.

1 Πᾶς φίλος ἐρεῖ, ἐφιλίασα αὐτῷ κἀγὼ, ἀλλ' ἔστιν φίλος ὀνό- CAP. XXXVII.
2 ματι μόνον φίλος. Οὐχὶ λύπη ἔνι * ἕως θανάτου, ἑταῖρος καὶ * 2. m. μόνοι.
3 φίλος τρεπόμενος εἰς ἔχθραν; Ὦ πονηρὸν ἐνθύμημα, πόθεν ἐνε-
4 κυλίσθης καλύψαι τὴν ξηρὰν ἐν δολιότητι; Ἑταῖρος φίλου ἐν
5 εὐφροσύνῃ ἥδεται, καὶ ἐν καιρῷ θλίψεως ἔσται ἀπέναντι. Ἑταῖ-
ρος φίλῳ συνπονεῖ χάριν γαστρὸς, ἔναντι πολέμου λήμψεται ἀσπί-
6 δα. Μὴ ἐπιλάθῃ φίλου ἐν τῇ ψυχῇ σου, καὶ μὴ ἀμνημονεύσῃς
7 αὐτοῦ ἐν χρήμασίν σου. Πᾶς σύμβουλος ἐξαίρει βουλὴν, ἀλλ'
8 ἔστιν συμβουλεύων εἰς ἑαυτόν *. Ἀπὸ συμβούλου φύλαξον τὴν * 1. m. αὐτὸν.
ψυχήν σου, καὶ γνῶθι πρότερον τίς αὐτοῦ χρεία· καὶ γὰρ αὐ-
9 τὸς ἑαυτῷ βουλεύσεται, μήποτε βάλῃ ἐπὶ σοὶ κλῆρον. Καὶ εἴ-
πῃ σοι, καλὴ ἡ ὁδός σου, καὶ στήσεται ἐξ ἐναντίας ἰδεῖν τὸ συμ-
10 βησόμενόν σοι. Μὴ βουλεύου μετὰ τοῦ ὑποβλεπομένου σε, καὶ
11 ἀπὸ τῶν ζηλούντων σε κρύψον βουλήν. Μετὰ γυναικὸς περὶ * ἀν- * περὶ deest in cod.
τιζήλου αὐτῆς, καὶ μετὰ δειλοῦ περὶ πολέμου· μετὰ ἐμπόρου πε-
ρὶ μεταβολίας, καὶ μετὰ ἀγοράζοντος περὶ πράσεως· μετὰ βα-
σκάνου περὶ εὐχαριστίας *, καὶ μετὰ ἀνελεήμονος περὶ χρηστοη- * 1. m. τιμας.
θείας· μετὰ ὀκνηροῦ περὶ παντὸς ἔργου, καὶ μετὰ μισθίου ἀφε-
στίου περὶ συντελείας, οἰκέτῃ ἀργῷ περὶ πολλῆς ἐργασίας· μὴ
12 ἔπεχε ἐπὶ τούτοις περὶ πάσης συμβουλίας. Ἀλλ' ἢ μετὰ ἀνδρὸς

XXXVII. εὐσεβοῦς ἐνδελέχιζε, ὃν ἂν ἐπιγνῷς συντηροῦντα ἐντολάς· ὃς ἐν τῇ
ψυχῇ αὐτοῦ κατὰ τὴν ψυχήν σου, καὶ ἐὰν πταίσῃς, συναλγήσει
σοι. Καὶ βουλὴν καρδίας στῆσον, οὐ γάρ ἐστίν σοι πιστότερος 13
αὐτῆς. Ψυχὴ γὰρ ἀνδρὸς ἀπαγγέλλειν ἐνίοτε εἴωθεν, ἢ ἑπτὰ σκο- 14
ποὶ ἐπὶ μετεώρου καθήμενοι ἐπὶ σκοπῆς. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις 15
δεήθητι ὑψίστου, ἵνα εὐθύνῃ ἐν ἀληθείᾳ τὴν ὁδόν σου.

Ἀρχὴ παντὸς ἔργου λόγος, καὶ πρὸ πάσης πράξεως βουλή. 16
(* Ita cod. s. m.) Ἴχνος ἀλλοιώσεως καρδίας. Τέσσερα * μέρη ἀνατέλλει, ἀγαθὸν 17 18
καὶ κακὸν, ζωὴ καὶ θάνατος, καὶ κυριεύουσα ἐνδελεχῶς αὐτῶν
γλῶσσα ἐστίν. Ἔστιν ἀνὴρ πανοῦργος καὶ πολλῶν παιδευτὴς, 19
καὶ τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ ἐστιν ἄχρηστος. Ἔστιν σοφιζόμενος ἐν λόγοις 20
μισητὸς, οὗτος πάσης τροφῆς καθυστερήσει. Οὐ γὰρ ἐδόθη αὐτῷ 21
παρὰ κυρίου χάρις, ὅτι πάσης σοφίας ἐστερήθη. Ἔστιν σοφὸς τῇ 22
ἰδίᾳ ψυχῇ, καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ ἐπὶ στόματος πι-
στοί. Ἀνὴρ σοφὸς τὸν ἑαυτοῦ λαὸν παιδεύσει, καὶ οἱ καρποὶ τῆς 23
συνέσεως αὐτοῦ πιστοί. Ἀνὴρ σοφὸς πλησθήσεται εὐλογίας, καὶ 24
μακαριοῦσιν αὐτὸν πάντες οἱ ὁρῶντες. Ζωὴ ἀνδρὸς ἐν ἀριθμῷ 25
ἡμερῶν, καὶ αἱ ἡμέραι τοῦ Ἰσραὴλ ἀναρίθμητοι. Ὁ σοφὸς ἐν 26
τῷ λαῷ αὐτοῦ κληρονομήσει πίστιν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται
εἰς τὸν αἰῶνα. Τέκνον ἐν τῇ ζωῇ σου πείρασον τὴν ψυχήν σου, 27
καὶ ἴδε τί πονηρὸν αὐτῇ, καὶ μὴ δῷς αὐτῇ. Οὐ γὰρ πάντα πᾶ- 28
σιν συμφέρει, καὶ οὐ πᾶσα ψυχὴ ἐν παντὶ εὐδοκεῖ. Μὴ ἀπλη- 29
στεύου ἐν πάσῃ τρυφῇ, καὶ μὴ ἐκχυθῇς ἐπὶ ἐδεσμάτων. Ἐν πολ- 30
(* Cod. [illegible] s. m.) λοῖς γὰρ βρώμασιν ἔσται πόνος, καὶ ἡ ἀπληστία * ἐγγιεῖ ἕως
(* Cod. τεσαν s. m.) χολέρας. Δι᾽ ἀπληστίαν * πολλοὶ ἐτελεύτησαν, ὁ δὲ προσέχων 31
προσθήσει ζωήν.

ΚΕΦ. ΛΗ.

CAP. XXXVIII. Τίμα ἰατρὸν πρὸς τὰς χρείας τιμαῖς αὐτοῦ, καὶ γὰρ αὐτὸν 1
ἔκτισεν κύριος. Παρὰ γὰρ ὑψίστου ἐστὶν ἴασις καὶ παρὰ βασι- 2
λέως λήμψεται δόμα. Ἐπιστήμη ἰατροῦ ἀνυψώσει κεφαλὴν αὐ- 3

4 τοῦ, καὶ ἔναντι μεγιστάνων θαυμασθήσεται. Κύριος ἔκτισεν ἐκ XXXVIII.
5 γῆς φάρμακα, καὶ ἀνὴρ φρόνιμος οὐ προσοχθιεῖ αὐτοῖς. Οὐκ
ἀπὸ ξύλου ἐγλυκάνθη ὕδωρ, εἰς τὸ γνωσθῆναι τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ;
6 Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν ἀνθρώποις ἐπιστήμην ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυ-
7 μασίοις αὐτοῦ. Ἐν αὐτοῖς ἐθεράπευσεν καὶ ἦρεν τὸν πόνον αὐτοῦ.
8 Μυρεψὸς ἐν τούτοις ποιήσει μίγμα, καὶ οὐ μὴ συντελέσῃ ἔργα
9 αὐτοῦ, καὶ εἰρήνη παρ' αὐτοῦ ἐστιν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. Τέκ-
νον ἐν ἀῤῥωστήματί σου μὴ παράβλεπε, ἀλλ' εὖξαι κυρίῳ, καὶ
10 αὐτὸς ἰάσεταί σε. Ἀπόστησον πλημμέλειαν καὶ εὔθυνον χεῖρας,
11 καὶ ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καθάρισον καρδίαν. Δὸς εὐωδίαν καὶ
μνημόσυνον σεμιδάλεως, καὶ λίπανον προσφορὰν, ὡς μὴ ὑπάρχων.
12 Καὶ ἰατρῷ δὸς τόπον, καὶ γὰρ αὐτὸν ἔκτισεν κύριος, καὶ μὴ ἀπο-
13 στήτω σου, καὶ γὰρ αὐτοῦ χρεία. Ἔστιν καιρὸς ὅτε καὶ ἐν χερ-
14 σὶν αὐτῶν εὐοδία. Καὶ γὰρ αὐτοὶ κυρίου δεηθήσονται, ἵνα εὐο-
15 δώσῃ αὐτοῖς ἀνάπαυσιν καὶ ἴασιν χάριν ἐμβιώσεως. Ὁ ἁμαρτά-
νων ἔναντι τοῦ ποιήσαντος αὐτὸν ἐμπέσοι εἰς χεῖρας ἰατροῦ.
16 Τέκνον ἐπὶ νεκρῷ κατάγαγε δάκρυα, καὶ ὡς δεινὰ πάσχων
ἔναρξαι θρήνου, κατὰ δὲ τὴν κρίσιν αὐτοῦ περίστειλον τὸ σῶμα
17 αὐτοῦ, καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν ταφὴν αὐτοῦ. Πίκρανον κλαυθμὸν,
καὶ θέρμανον κοπετὸν, καὶ ποίησον τὸ πένθος κατὰ τὴν ἀξίαν αὐ-
τοῦ ἡμέραν μίαν καὶ δύο χάριν διαβολῆς, καὶ παρακλήθητι λύ-
18 πης ἕνεκα. Ἀπὸ λύπης γὰρ ἐκβαίνει θάνατος, καὶ λύπη καρδίας
19 κάμψει ἰσχύν. Ἐν ἀπαγωγῇ παραβαίνει καὶ λύπη, καὶ βίος
20 πτωχοῦ κατὰ καρδίας. Μὴ δῷς εἰς λύπην τὴν καρδίαν σου, ἀπό-
21 στησον αὐτὴν μνησθεὶς τὰ ἔσχατα. Μὴ ἐπιλάθῃ, οὐ γάρ ἐστιν
22 ἐπάνοδος, καὶ τοῦτον οὐκ ὠφελήσεις, καὶ σεαυτὸν κακώσεις. Μνή-
σθητι ὅτι * τὸ κρῖμα αὐτοῦ οὕτω, ὡς καὶ τὸ σόν· ἐμοὶ ἐχθὲς, * ὅτι 2 m. transfertur ante οὕτω.
23 καὶ σοὶ σήμερον. Ἐν ἀναπαύσει νεκροῦ κατάπαυσον τὸ μνημόσυνον
αὐτοῦ, καὶ παρακλήθητι ἐν αὐτῷ ἐν ἐξόδῳ πνεύματος αὐτοῦ.
24 Σοφία γραμματέως ἐν εὐκαιρίᾳ σχολῆς, καὶ ὁ ἐλασσούμενος
25 πράξει αὐτοῦ σοφισθήσεται. Τί σοφισθήσεται ὁ κρατῶν ἀρότρου,
καὶ καυχώμενος ἐν δόρατι κέντρου; βόας ἐλαύνων καὶ ἀναστρε-

XXXVIII. φόμενος ἐν ἔργοις αὐτῶν, καὶ ἡ διήγησις αὐτοῦ * ἐν υἱοῖς ταύρων.
* 1. m. αὐτῶν. Καρδίαν αὐτοῦ δώσει ἐκδοῦναι αὔλακας, καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ 26
εἰς χορτάσματα δαμάλεων. Οὕτως πᾶς τέκτων καὶ ἀρχιτέκτων, 27
ὅστις νύκτωρ ὡς ἡμέρᾳ διάγει· οἱ γλύφοντες γλύμματα σφραγί-
δων, καὶ ἡ ὑπομονὴ αὐτοῦ ἀλλοιῶσαι ποικιλίαν· καρδίαν αὐτοῦ
δώσει εἰς ὁμοιῶσαι ζωγραφίαν, καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ τελέσαι ἔρ-
γον. Οὕτως χαλκεὺς καθήμενος ἐγγὺς ἄκμωνος, καὶ καταμαν- 28
θάνων ἀργῷ σιδήρῳ· ἀτμὶς πυρὸς πήξει σάρκας αὐτοῦ, καὶ ἐν
* Ita heic cod. καμίνου, non καμείνου. θέρμῃ καμίνου * διαμαχήσεται· φωνὴ σφύρης καινιεῖ τὸ οὖς αὐ-
τοῦ, καὶ κατέναντι ὁμοιώματος σκεύους οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ· καρ-
δίαν αὐτοῦ δώσει εἰς συντέλειαν ἔργων, καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ
κοσμῆσαι ἐπὶ συντελείας. Οὕτως κεραμεὺς καθήμενος ἐν ἔργῳ αὐ- 29
τοῦ, καὶ συστρέφων ἐν ποσὶν αὐτοῦ τροχὸν, ὃς ἐν μερίμνῃ κεῖται
διὰ παντὸς ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἐναρίθμιος πᾶσα ἡ ἐργα-
σία αὐτοῦ. Ἐν βραχίονι αὐτοῦ τυπώσει πηλὸν, καὶ πρὸ ποδῶν 30
* 2. m. χεῖσμα. κάμψει ἰσχὺν αὐτοῦ· καρδίαν ἐπιδώσει συντελέσαι τὸ χάρισμα *,
καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτοῦ καθαρίσαι κάμεινον. Πάντες οὗτοι εἰς χεῖ- 31
ρας αὐτῶν ἐνεπίστευσαν, καὶ ἕκαστος ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ σοφίζε-
ται. Ἄνευ αὐτῶν οὐκ οἰκισθήσεται πόλις, καὶ οὐ παροικήσουσιν 32
οὐδὲ περιπατήσουσιν. Καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ οὐχ ὑπεραλοῦνται· ἐπὶ 33
δίφρον δικαστοῦ οὐ καθιοῦνται, καὶ διαθήκην κρίματος οὐ δια-
νοηθήσονται, οὐδὲ μὴ ἐκφανῶσιν δικαιοσύνην καὶ κρῖμα, καὶ ἐν
παραβολαῖς οὐχ εὑρεθήσονται. Ἀλλὰ κτίσμα αἰῶνος στηρίσου- 34
* Cod. στερέσουσιν. σιν *· καὶ ἡ δέησις αὐτῶν ἐν ἐργασίᾳ τέχνης. Πλὴν τοῦ ἐπιδόν- cap. 39. 1
τος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ διανοουμένου ἐν νόμῳ ὑψίστου.

ΚΕΦ. ΛΘ.

CAP XXXIX. Σοφίαν πάντων ἀρχαίων ἐκζητήσει, καὶ ἐν προφητείαις ἀσχο-
ληθήσεται. Διηγήσεις ἀνδρῶν ὀνομαστῶν συντηρήσει, καὶ ἐν στρο- 2
* 2. m. ἀπόκρυφα. φαῖς παραβολῶν συνεισελεύσεται. Ἀποκρύφια * παροιμιῶν ἐκ- 3
ζητήσει, καὶ ἐν αἰνίγμασι παραβολῶν ἀναστραφήσεται. Ἀνὰ μέ- 4

σον μεγιστάνων ὑπηρετήσει, καὶ ἔναντι ἡγουμένου ὀφθήσεται· ἐν XXXIX.
γῇ ἀλλοτρίων ἐθνῶν διελεύσεται, ἀγαθὰ γὰρ καὶ κακὰ ἐν ἀν-
5 θρώποις ἐπείρασεν. Τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπιδώσει ὀρθρίσαι πρὸς
κύριον τὸν ποιήσαντα αὐτὸν, καὶ ἔναντι ὑψίστου δεηθήσεται· καὶ
ἀνοίξει στόμα αὐτοῦ ἐν προσευχῇ, καὶ περὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐ-
6 τοῦ δεηθήσεται. Ἐὰν κύριος ὁ μέγας θελήσῃ, πνεύματι συνέ-
σεως ἐμπλησθήσεται· αὐτὸς * ἀνομβρήσει ῥήματα σοφίας αὐτοῦ *, * αὐτός est in marg.
7 καὶ ἐν προσευχῇ ἐξομολογήσεται κυρίῳ. Αὐτὸς κατευθύνει βου- * 1. m. αὐτός.
λὴν αὐτοῦ καὶ ἐπιστήμην, καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτοῦ διανοη-
8 θήσεται. Αὐτὸς ἐκφαίνει παιδείαν διδασκαλίας * αὐτοῦ, καὶ ἐν * 2. m. σιας.
9 νόμῳ διαθήκης κυρίου καυχήσεται. Αἰνέσουσιν τὴν σύνεσιν αὐτοῦ
πολλοὶ, ἕως τοῦ αἰῶνος οὐκ ἐξαλειφθήσεται· οὐκ ἀποστήσεται τὸ
μνημόσυνον αὐτοῦ, καὶ ὄνομα αὐτοῦ ζήσεται εἰς γενεὰς γενεῶν.
10 Τὴν σοφίαν αὐτοῦ διηγήσονται ἔθνη *, καὶ τὸν ἔπαινον αὐτοῦ ἐξαγ- * 1. m. ἔθνει.
11 γελεῖ ἐκκλησία. Ἐὰν ἐμμείνῃ ὄνομα καταλείψει ἢ χείλιοι, καὶ
ἐὰν ἀναπαύσηται ἐμποιεῖ αὐτῷ.
12 Ἔτι διανοηθεὶς ἐκδιηγήσομαι, καὶ ὡς διχομηνία ἐπληρώθην.
13 Εἰσακούσατέ μου υἱοὶ ὅσιοι, καὶ βλαστήσατε ὡς ῥόδον φυόμενον
14 ἐπὶ ῥεύματος ἀγροῦ. Καὶ ὡς λίβανος εὐωδιάσατε ὀσμήν· καὶ ἀν-
θήσατε ἄνθος ὡς κρίνον, διάδοτε ὀσμὴν καὶ αἰνέσατε ᾆσμα· εὐλο-
15 γήσατε κύριον ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἔργοις. Δότε τῷ ὀνόματι αὐτοῦ με-
γαλωσύνην· καὶ ἐξομολογήσασθε ἐν αἰνέσει αὐτοῦ, ἐν ᾠδαῖς χει-
16 λέων καὶ ἐν κινύραις, καὶ οὕτως ἐρεῖτε ἐν ἐξομολογήσει. Τὰ ἔρ-
γα κυρίου πάντα ὅτι καλὰ σφόδρα, καὶ πᾶν πρόσταγμα ἐν και-
17 ρῷ αὐτοῦ ἔσται. Πάντα γὰρ ἐν καιρῷ αὐτοῦ ζητηθήσεται· ἐν λό-
γῳ αὐτοῦ ἔστη ὡς θιμωνία ὕδωρ, καὶ ἐν ῥήματι στόματος αὐ-
18 τοῦ ἀποδοχεῖα ὑδάτων. Ἐν προστάγματι αὐτοῦ πᾶσα ἡ εὐδο-
19 κία, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐλαττώσει τὸ σωτήριον αὐτοῦ. Ἔργα πά-
σης σαρκὸς ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν κρυβῆναι ἀπὸ τῶν ὀφ-
20 θαλμῶν αὐτοῦ. Ἀπὸ τοῦ αἰῶνος εἰς τὸν αἰῶνα ἐπέβλεψεν, καὶ
21 οὐθέν ἐστιν θαυμάσιον ἐναντίον αὐτοῦ. Οὐκ ἔστιν εἰπεῖν τί τοῦτο;
22 εἰς τί τοῦτο; πάντα γὰρ εἰς χρείας αὐτῶν ἔκτισται. Ἡ εὐλογία

XXXIX. αὐτοῦ ὡς ποταμὸς ἐπεκάλυψεν, καὶ ὡς κατακλυσμὸς ξηρὰν ἐμέ-
θυσεν. Οὕτως ὀργὴν αὐτοῦ ἔθνη κληρονομήσει, ὡς μετέστρεψεν 23
ὕδατα εἰς ἅλμην. Αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ τοῖς ὁσίοις εὐθεῖαι, οὕτως 24
τοῖς ἀνόμοις προσκόμματα. Ἀγαθὰ τοῖς ἀγαθοῖς ἔκτισται ἀπ' 25
ἀρχῆς, οὕτως τοῖς ἁμαρτωλοῖς κακά. Ἀρχὴ πάσης χρείας εἰς 26
ζωὴν ἀνθρώπου, ὕδωρ, πῦρ, καὶ σίδηρος, καὶ ἅλα, καὶ σεμί-
δαλις, πυρὸς, καὶ μέλι, καὶ γάλα, αἷμα σταφυλῆς, καὶ ἔλαι-
ον, καὶ ἱμάτιον. Ταῦτα πάντα τοῖς εὐσεβέσιν εἰς ἀγαθὰ, οὕ- 27
τως τοῖς ἁμαρτωλοῖς τραπήσεται εἰς κακά.
Ἔστιν πνεύματα ἃ εἰς ἐκδίκησιν ἔκτισται, καὶ ἐν θυμῷ αὐ- 28
τῶν ἐστερέωσαν μάστιγας αὐτῶν· καὶ ἐν καιρῷ συντελείας ἰσχὺν
ἐκχέουσιν· καὶ τὸν θυμὸν τοῦ ποιήσαντος αὐτοὺς κοπάσουσιν. Πῦρ 29
καὶ χάλαζα καὶ λιμὸς καὶ θάνατος, πάντα ταῦτα εἰς ἐκδίκησιν
ἔκτισται. Θηρίων ὀδόντες καὶ σκορπίοι καὶ ἔχεις καὶ ῥομφαία 30
ἐκδικοῦσα εἰς ὄλεθρον ἀσεβεῖς. Ἐν τῇ ἐντολῇ αὐτοῦ εὐφρανθήσον- 31
ται, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς εἰς χρείας ἑτοιμασθήσονται, καὶ ἐν τοῖς
καιροῖς αὐτῶν οὐ παραβήσονται λόγον. Διὰ τοῦτο ἐξ ἀρχῆς ἐστη- 32
ρίχθην, καὶ διενοήθην, καὶ ἐν γραφῇ ἀφῆκα. Τὰ ἔργα κυρίου 33
πάντα ἀγαθὰ, καὶ πᾶσαν χρείαν ἐν ὥρᾳ αὐτῆς χορηγήσει. Καὶ 34
οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, τοῦτο τούτου πονηρότερον, πάντα γὰρ ἐν και-
ρῷ εὐδοκιμηθήσεται. Καὶ νῦν ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ στόματι ὑμ- 35
νήσατε *, καὶ εὐλογήσατε τὸ ὄνομα κυρίου.

* l. m. ὑμνήσωμεν.

ΚΕΦ. Μ.

CAP. XL. Ἀσχολία μεγάλη ἔκτισται παντὶ ἀνθρώπῳ, καὶ ζυγὸς βα- 1
ρὺς ἐπὶ υἱοὺς Ἀδὰμ, ἀφ' ἡμέρας ἐξόδου ἐκ γαστρὸς μητρὸς αὐ-
τῶν ἕως ἡμέρας ἐπὶ ταφῇ εἰς μητέρα πάντων. Τοὺς διαλογι- 2
σμοὺς αὐτῶν καὶ φόβον καρδίας, ἐπίνοια προσδοκίας, ἡμέρα τε-
λευτῆς. Ἀπὸ καθημένου ἐπὶ θρόνου ἐν δόξῃ καὶ ἕως τεταπεινω- 3
μένου ἐν γῇ καὶ σποδῷ. Ἀπὸ φοροῦντος ὑάκινθον καὶ στέφανον, 4
καὶ ἕως περιβαλλομένου ὠμόλινον. Θυμὸς καὶ ζῆλος καὶ τα- 5

ραχὴ καὶ σάλος καὶ φόβος θάνατου καὶ μηνίαμα καὶ ἔρις, καὶ XL.
ἐν καιρῷ ἀναπαύσεως ἐπὶ κοίτης ὕπνος νυκτὸς ἀλλοιοῖ γνῶσιν
6 αὐτοῦ. Ὀλίγον ὡς οὐδὲν ἐν ἀναπαύσει, καὶ ἀπ' ἐκείνου ἐν ὕπ-
νοις ὡς ἐν ἡμέρᾳ σκοπιᾶς· τεθορυβημένος ἐν ὁράσει καρδίας αὐ-
7 τοῦ, ὡς ἐκπεφευγὼς ἀπὸ προσώπου πολέμου. Ἐν καιρῷ σωτη-
8 ρίας αὐτοῦ ἐξηγέρθη, καὶ ἀποθαυμάζων εἰς οὐδένα φόβον. Με-
τὰ πάσης σαρκὸς ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἐπὶ ἁμαρτωλῶν
9 ἑπταπλάσια πρὸς ταῦτα. Θάνατος καὶ αἷμα καὶ ἔρις καὶ ῥομ-
10 φαία, „ ἐπαγωγαὶ, λιμὸς καὶ σύντριμμα καὶ μάστιξ * „. Ἐπὶ
τοὺς ἀνόμους ἐκτίσθη ταῦτα πάντα, καὶ δι' αὐτοὺς ἐγένετο ὁ κα-
11 τακλυσμός. Πάντα ὅσα ἀπὸ γῆς εἰς γῆν ἀναστρέφει, καὶ ἀπὸ
12 ὑδάτων εἰς θάλασσαν ἀνακάμπτει. Πᾶν δῶρον καὶ ἀδικία ἐξα-
13 λειφθήσεται, καὶ πίστις εἰς τὸν αἰῶνα στήσεται. Χρήματα ἀδί-
κων ὡς ποταμὸς ξηρανθήσεται, καὶ ὡς βροντὴ μεγάλη ἐν ὑετῷ
14 ἐξηχήσει. Ἐν τῷ ἀνοῖξαι αὐτὸν χεῖρας εὐφρανθήσεται, οὕτως
15 οἱ παραβαίνοντες εἰς συντέλειαν ἐκλείψουσιν. Ἔκγονα ἀσεβῶν
οὐ πληθύνει κλάδους, καὶ ῥίζαι ἀκάθαρτοι ἐπ' ἀκροτόμου πέ-
16 τρας. Ἄχει ἐπὶ παντὸς ὕδατος καὶ χείλους ποταμοῦ πρὸ παν-
17 τὸς χόρτου ἐκτιλήσεται. Χάρις ὡς παράδεισος ἐν εὐλογίαις,
18 καὶ ἐλεημοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα διαμένει. Ζωὴ αὐτάρκους ἐργά-
του γλυκανθήσεται, καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ὁ εὑρίσκων θησαυρόν.
19 Τέκνα καὶ οἰκοδομὴ πόλεως στηρίζουσιν ὄνομα, καὶ ὑπὲρ ἀμ-
20 φότερα γυνὴ ἄμωμος λογίζεται. Οἶνος καὶ μουσικὰ εὐφραίνουσιν
21 καρδίαν, καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ἀγάπησις σοφίας. Αὐλὸς καὶ ψαλ-
22 τήριον ἡδύνουσιν μέλη, καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γλῶσσα ἡδεῖα. Χά-
ριν καὶ κάλλος ἐπιθυμήσει ὁ ὀφθαλμός σου, καὶ ὑπὲρ ἀμφότε-
23 ρα χλόην σπόρου. Φίλος καὶ ἑταῖρος εἰς καιρὸν ἀπαντῶντες, καὶ
24 ὑπὲρ ἀμφότερα γυνὴ μετὰ ἀνδρός. Ἀδελφοὶ καὶ βοήθεια εἰς και-
25 ρὸν θλίψεως, καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ἐλεημοσύνη ῥύσεται. Χρυσίον
καὶ ἀργύριον ἐπιστήσουσιν πόδα, καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα βουλὴ εὐ-
26 δοκιμεῖται. Χρήματα καὶ ἰσχὺς ἀνυψώσουσιν καρδίαν, καὶ ὑπὲρ
ἀμφότερα φόβος κυρίου· οὐκ ἔστιν φόβῳ κυρίου ἐλάττωσις, καὶ

* Haec addantur in marg. antiqua manu.

XL. οὐκ ἔστιν ἐπιζητῆσαι ἐν αὐτῷ βοήθειαν. Φόβος κυρίου ὡς πα- 27
ράδεισος εὐλογίας, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν δόξαν ἐκάλυψαν αὐτόν. Τέ- 28
κνον ζωὴν ἐπαιτήσεως μὴ βιώσῃς, κρεῖσσον * ἀποθανεῖν, ἢ ἐπαι-
τεῖν. Ἀνὴρ βλέπων εἰς τράπεζαν ἀλλοτρίαν οὐκ ἔστιν αὐτοῦ 29
ὁ βίος ἐν λογισμῷ ζωῆς, ἀλισγήσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν ἐδέσ-
μασιν ἀλλοτρίοις· ἀνὴρ δὲ ἐπιστήμων καὶ πεπαιδευσμένος φυλά-
ξεται. Ἐν στόματι ἀναιδοῦς γλυκανθήσεται ἐπαίτησις, καὶ ἐν 30
κοιλίᾳ αὐτοῦ πῦρ καήσεται.

* Cod. κρείσσων.

ΚΕΦ. ΜΑ.

CAP. XLI. Ὦ θάνατε ὡς πικρόν σου τὸ μνημόσυνον ἐστὶν ἀνθρώπῳ εἰρη- 1
νεύοντι ἐν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ· ἀνδρὶ ἀπερισπάστῳ καὶ εὐο-
δουμένῳ ἐν πᾶσιν, καὶ ἔτι ἰσχύοντι ἐπιδέξασθαι τροφήν. Ὦ θά- 2
νατε καλόν σου τὸ κρίμα ἐστὶν ἀνθρώπῳ ἐπιδεομένῳ καὶ ἐλασ-
σουμένῳ ἰσχύϊ, ἐσχατογήρῳ καὶ περισπωμένῳ περὶ πάντων, καὶ
ἀπειθοῦντι καὶ ἀπολωλεκότι ὑπομονήν. Μὴ εὐλαβοῦ κρίμα θα- 3
νάτου, μνήσθητι προτέρων σου καὶ ἐσχάτων. Τοῦτο τὸ κρίμα 4
παρὰ κυρίου πάσῃ σαρκί· καὶ τί ἀπαναίνῃ ἐν εὐδοκίᾳ ὑψίστου;
εἴτε δέκα, εἴτε ἑκατὸν, εἴτε χείλια ἔτη· οὐκ ἔστιν ἐν ᾅδου ἐλεγ-
μὸς ζωῆς. Τέκνα βδελυκτὰ γίνεται, τέκνα ἁμαρτωλῶν, καὶ συν- 5
αναστρεφόμενα παροικίαις ἀσεβῶν. Τέκνων ἁμαρτωλῶν ἀπολεῖ- 6
ται κληρονομία, καὶ μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐνδελεχιεῖ ὄνει-
δος. Πατρὶ ἀσεβεῖ μέμψεται τέκνα, ὅτι δι' αὐτὸν ὀνειδισθήσον- 7
ται. Οὐαὶ ὑμῖν ἄνδρες ἀσεβεῖς, οἵτινες ἐγκατελείπετε νόμον θεοῦ 8
ὑψίστου. Καὶ ἐὰν γεννηθῆτε, εἰς κατάραν γεννηθήσεσθε· καὶ 9
ἐὰν ἀποθάνητε, εἰς κατάραν μερισθήσεσθε. Πάντα ὅσα ἐκ γῆς, 10
εἰς γῆν ἀπελεύσεται, οὕτως ἀσεβεῖς ἀπὸ κατάρας εἰς ἀπώλειαν.
Πένθος ἀνθρώπων ἐν σώμασιν αὐτῶν, ὄνομα δὲ ἁμαρτωλῶν οὐκ 11
ἀγαθὸν ἐξαλειφθήσεται. Φρόντισον περὶ ὀνόματος, αὐτὸ γάρ 12
σοι διαμένει, ἢ χείλιοι μεγάλοι θησαυροὶ χρυσίου. Ἀγαθῆς 13
ζωῆς ἀριθμὸς ἡμερῶν, καὶ ἀγαθὸν ὄνομα εἰς αἰῶνα διαμένει.

14 Παιδείαν ἐν εἰρήνῃ συντηρήσατε τέκνα, σοφία δὲ κεκρυμμένη καὶ XLI.
15 θησαυρὸς ἀφανὴς, τίς ὠφέλεια ἐν ἀμφοτέροις; Κρείσσων ἄν-
θρωπος ἀποκρύπτων τὴν μωρίαν αὐτοῦ, ἢ ἄνθρωπος ἀποκρύπτων
16 τὴν σοφίαν αὐτοῦ. Τοιγαροῦν ἐντράπητε ἐπὶ τῷ ῥήματί μου,
οὐ γάρ ἐστιν πᾶσαν αἰσχύνην διαφυλάξαι καλὸν, καὶ οὐ παν-
17 τάπασιν ἐν πίστει εὐδοκιμεῖται. Αἰσχύνεσθε ἀπὸ πατρὸς καὶ
μητρὸς περὶ πορνείας, καὶ ἀπὸ ἡγουμένου καὶ δυνάστου περὶ
18 ψεύδους. Ἀπὸ κριτοῦ καὶ ἄρχοντος περὶ πλημμελείας· ἀπὸ συν-
αγωγῆς καὶ λαοῦ περὶ ἀνομίας· ἀπὸ κοινωνοῦ καὶ φίλου πε-
19 ρὶ ἀδικίας. Καὶ ἀπὸ τόπου οὗ παροικεῖς, περὶ κλοπῆς· καὶ
ἀπὸ ἀληθείας θεοῦ καὶ διαθήκης, καὶ ἀπὸ πήξεως ἀγκῶνος ἐπ'
20 ἄρτους· ἀπὸ σκορακισμοῦ λήμψεως καὶ δόσεως. Καὶ ἀπὸ ἀσπα-
21 ζομένων περὶ σιωπῆς· ἀπὸ ὁράσεως γυναικὸς ἑταίρας. Καὶ ἀπὸ
ἀποστροφῆς προσώπου συγγενοῦς· ἀπὸ ἀφαιρέσεως μερίδος καὶ
22 δόσεως, καὶ ἀπὸ κατανοήσεως γυναικὸς ὑπάνδρου. Ἀπὸ περιερ-
γείας παιδίσκης αὐτοῦ, καὶ μὴ ἐπιστῇς ἐπὶ τὴν κοίτην αὐτῆς·
ἀπὸ φίλων περὶ λόγων ὀνειδισμοῦ, καὶ μετὰ τὸ δοῦναι, μὴ
23 ὀνείδιζε. Ἀπὸ δευτερώσεως καὶ λόγου ἀκοῆς, καὶ ἀπὸ ἀπο-
24 καλύψεων λόγων κρυφίων. Καὶ ἔσῃ αἰσχυντηρὸς ἀληθινῶς, καὶ
εὑρίσκων χάριν ἔναντι παντὸς ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. ΜΒ.

1 Μὴ περὶ τούτων αἰσχυνθῇς, καὶ μὴ λάβῃς πρόσωπον τοῦ CAP. XLII.
2 ἁμαρτάνειν. Περὶ νόμου ὑψίστου καὶ διαθήκης, καὶ περὶ κρί-
3 ματος δικαιῶσαι τὸν ἀσεβῆ. Περὶ λόγου κοινωνοῦ καὶ ὁδοιπό-
4 ρων, καὶ * περὶ δόσεως κληρονομίας ἑταίρων. Περὶ ἀκριβείας * * καὶ est in marg.
5 ζυγοῦ καὶ σταθμίων, περὶ κτήσεως πολλῶν καὶ ὀλίγων. Πε- * ἐ m. ἀκριβ.
ρὶ ἀδιαφόρου πράσεως, καὶ ἐμπόρων, καὶ περὶ παιδείας τέκ-
6 νων πολλῆς, καὶ οἰκέτῃ πονηρῷ πλευρὰν αἱμάξαι. Ἐπὶ γυ-
ναικὶ πονηρᾷ καλὸν σφραγὶς· καὶ ὅπου χεῖρες πολλαὶ, κλεῖ-
7 σον. Ὃ ἐὰν παραδίδῳς, ἐν ἀριθμῷ καὶ σταθμῷ, καὶ δόσις

XLII καὶ λῆμψις παντὶ ἐν γραφῇ. Περὶ παιδείας ἀνοήτου καὶ μω- 8
ροῦ καὶ ἐσχατογήρου κρινομένου πρὸς νέους, καὶ ἔσῃ πεπαι-
δευμένος ἀληθινῶς, καὶ δεδοκιμασμένος ἔναντι παντὸς ζῶντος.
Θυγάτηρ πατρὶ ἀπόκρυφος ἀγρυπνία, καὶ μέριμνα αὐτῆς ἀ- 9
φιστᾷ ὕπνον, ἐν νεότητι αὐτῆς μήποτε παρακμάσῃ, καὶ συν-
ῳκηκυῖα μήποτε μισηθῇ. Ἐν παρθενίᾳ * μήποτε βεβηλωθῇ, 10
καὶ ἐν τοῖς πατρικοῖς αὐτῆς ἔγκυος γένηται· μετὰ ἀνδρὸς οὖσα
μήποτε παραβῇ, καὶ συνῳκηκυῖα μήποτε στειρώσῃ. Ἐπὶ θυγα- 11
τρὶ ἀδιατρέπτῳ στερέωσον φυλακὴν, μήποτε ποιήσῃ σε ἐπίχαρ-
μα ἐχθροῖς, λαλιὰν ἐν πόλει, καὶ ἔκκλητον λαοῦ, καὶ κατ-
αισχύνῃ * σε ἐν πλήθει πολλῶν. Παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἔμβλεπε ἐν 12
κάλλει, καὶ ἐν μέσῳ γυναικῶν μὴ συνέδρευε. Ἀπὸ γὰρ ἱμα- 13
τίων ἐκπορεύεται σὴς, καὶ ἀπὸ γυναικὸς πονηρία γυναικός. Κρείσ- 14
σων πονηρία ἀνδρὸς ἢ ἀγαθοποιὸς γυνὴ, καὶ γυνὴ καταισχύνουσα
εἰς ὀνειδισμόν.

Μνησθήσομαι δὲ τὰ ἔργα κυρίου, καὶ ἃ ἑώρακα ἐκδιηγή- 15
σομαι· ἐν λόγοις κυρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ. Ἥλιος φωτίζων κα- 16
τὰ πᾶν ἐπέβλεψεν, καὶ τῆς δόξης αὐτοῦ πλῆρες τὸ ἔργον αὐ-
τοῦ. Οὐκ ἐνεποίησεν τοῖς ἁγίοις κύριος ἐκδιηγήσασθαι πάντα τὰ 17
θαυμάσια αὐτοῦ, ἃ ἐστερέωσεν κύριος ὁ παντοκράτωρ, στηριχθῆ-
ναι ἐν δόξῃ αὐτοῦ τὸ πᾶν. Ἄβυσσον καὶ καρδίαν ἐξίχνευσεν, 18
καὶ ἐν πανουργεύμασιν αὐτῶν διενοήθη *· ἔγνω γὰρ ὁ κύριος πᾶσαν
εἴδησιν, καὶ ἐνέβλεψεν εἰς σημεῖον αἰῶνος. Ἀπαγγέλλων τὰ 19
παρεληλυθότα καὶ ἐπεσόμενα, καὶ ἀποκαλύπτων ἴχνη ἀποκρύ-
φων. Οὐ παρῆλθεν αὐτὸν πᾶν διανόημα, οὐκ ἐκρύβη ἀπ᾽ αὐτοῦ 20
οὐδὲ εἷς λόγος. Τὰ μεγαλεῖα τῆς σοφίας αὐτοῦ ἐκόσμησεν, καὶ 21
ἕως ἐστὶν πρὸ τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὸν αἰῶνα, οὔτε προσετέθη
οὔτε ἠλαττώθη, καὶ οὐδὲ προσεδεήθη οὐδενὸς συμβούλου. Ὡς 22
πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐπιθυμητὰ, καὶ ὡς σπινθῆρος ἐστὶν θεω-
ρῆσαι. Πάντα ταῦτα ζῇ καὶ μένει εἰς τὸν αἰῶνα ἐν πάσαις χρεί- 23
αις, καὶ πάντα ὑπακούει. Πάντα δισσὰ ἓν κατέναντι τοῦ ἑνὸς, 24

25 καὶ οὐκ ἐποίησεν οὐδὲν ἐκλεῖπον. Ἓν τοῦ ἑνὸς ἐστερέωσεν τὰ XLII.
ἀγαθὰ, καὶ τίς πλησθήσεται ὁρῶν δόξαν αὐτοῦ;

ΚΕΦ. ΜΓ.

1 Γαυρίαμα ὕψους στερέωμα καθαριότητος, εἶδος οὐρανοῦ ἐν CAP. XLIII.
2 ὁράματι δόξης. Ἥλιος ἐν ὀπτασίᾳ διαγγέλλων ἐν ἐξόδῳ, σκεῦ-
3 ος θαυμαστὸν, ἔργον ὑψίστου. Ἐν μεσημβρίᾳ αὐτοῦ ἀναξηραί-
4 νει χώραν, καὶ ἐναντίον καύματος αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; Κά-
μεινον φυσῶν * ἐν ἔργοις καύματος, τριπλασίως ἥλιος ἐκκαίων ὄρη· * Cod. φυλάσσων.
ἀτμίδας πυρώδεις ἐμφυσῶν, καὶ ἐκλάμπων ἀκτῖνας ἀμαυροῖ ὀφ-
5 θαλμούς. Μέγας κύριος ὁ ποιήσας αὐτὸν, καὶ ἐν λόγοις αὐτοῦ
6 κατέσπευσεν πορείαν. Καὶ ἡ σελήνη ἐν πᾶσιν εἰς καιρὸν αὐτῆς,
7 ἀνάδειξιν χρόνων, καὶ σημεῖον αἰῶνος. Ἀπὸ σελήνης σημεῖον
8 ἑορτῆς, φωστὴρ μειούμενος ἐπὶ συντελείας. Μὴν κατὰ τὸ ὄνο-
μα αὐτῆς ἐστιν, αὐξανομένη θαυμαστῶς ἐν ἀλλοιώσει· σκεῦος
9 παραβολῶν ἐν ὕψει, ἐν στερεώματι οὐρανοῦ ἐκλάμπων. Κάλ-
λος οὐρανοῦ, δόξα ἄστρων, κόσμος φωτίζων, ἐν ὑψίστοις κύ-
10 ριος. Ἐν λόγοις ἁγίοις στήσονται κατὰ κρίμα *, καὶ οὐ μὴ ἐκλυ- * Cod. κατάκριμα.
11 θῶσιν ἐν φυλακαῖς αὐτῶν. Ἴδε τόξον, καὶ εὐλόγησον τὸν ποιή-
12 σαντα αὐτὸ, σφόδρα ὡραῖον ἐν τῷ αὐγάσματι αὐτοῦ. Ἐγύρω-
σεν οὐρανὸν ἐν κυκλώσει δόξης, χεῖρες ὑψίστου ἐτάνυσαν αὐτό.
13 Προστάγματι αὐτοῦ κατέσπευσεν χιόνα, καὶ ταχύνει ἀστραπὰς
14 κρίματος αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἠνεῴχθησαν θησαυροὶ, καὶ ἐξέπτη-
15 σαν νεφέλαι ὡς πετεινά. Ἐν μεγαλείῳ αὐτοῦ ἴσχυσεν νεφέλας,
16 καὶ διεθρύβησαν λίθοι χαλάζης. Καὶ ἐν ὀπτασίαις αὐτοῦ σα-
17 λευθήσεται ὄρη, ἐν θελήματι πνεύσεται νότος. Φωνὴ βροντῆς αὐ-
τοῦ ὠδείνησεν * ἐν γῇ, καὶ καταιγὶς βορέου καὶ συστροφὴ πνεύματος. * Cod. ὠνείδισεν.
ὡς πετεινὰ καθιπτάμενα * πάσσει χιόνα, καὶ ὡς ἀκρὶς καταλύου- * Cod. καλιστ.
18 σα ἡ κατάβασις αὐτῆς. Κάλλος λευκότητος αὐτῆς ἐκθαυμάσει
19 ὀφθαλμὸς, καὶ ἐπὶ τοῦ ὑετοῦ αὐτῆς ἐκστήσεται καρδία. Καὶ
πάχνην ὡς ἅλα ἐπὶ γῆς χέει, καὶ παγεῖσα γίνεται σκολόπων

XLIII. ἄκρα. Ψυχρὸς ἄνεμος βορέης πνεύσει, καὶ παγήσεται κρύσταλ- 20
λος ἀφ' ὕδατος· ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν ὕδατος καταλύσει, καὶ
ὡς θώρακα ἐνδύσεται τὸ ὕδωρ. Καταφάγεται ὄρη καὶ ἔρημον 21
ἐκκαύσει, καὶ ἀποσβέσει χλόην ὡς πῦρ. Ἴασις πάντων κατὰ σπου- 22
δὴν, ὁμίχλη· δρόσος ἀπαντῶσα ἀπὸ καύσωνος ἱλαρώσει *. Λο- 23
γισμῷ αὐτοῦ ἐκόπασεν ἄβυσσον, καὶ ἐφύτευσεν ἐν αὐτῇ νήσους *.
Οἱ πλέοντες τὴν θάλασσαν διηγοῦνται τὸν κίνδυνον αὐτῆς, καὶ 24
ἀκοαῖς ὠτίων ἡμῶν θαυμάζομεν. Καὶ ἐκεῖ τὰ παράδοξα καὶ 25
θαυμάσια ἔργα, ποικιλία παντὸς ζώου, κτίσις κητῶν. Δι' αὐ- 26
τὸν εὐοδία * τέλος αὐτοῦ, καὶ ἐν λόγῳ αὐτοῦ σύνκειται πάντα.
Πολλὰ ἐροῦμεν καὶ οὐ μὴ ἀφικώμεθα, καὶ συντέλεια λόγων τὸ 27
πᾶν ἐστιν αὐτός. Δοξάζοντες ποῦ ἰσχύσωμεν; αὐτὸς γὰρ ὁ μέ- 28
γας παρὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. Φοβερὸς κύριος καὶ σφόδρα 29
μέγας, καὶ θαυμαστὴ ἡ δυναστεία αὐτοῦ. Δοξάζοντες κύριον 30
ὑψώσατε καθόσον ἂν δύνησθε, ὑπερέξει γὰρ καὶ ἔτι· καὶ ὑψοῦν-
τες αὐτὸν πληθύνατε ἐν ἰσχύϊ· μὴ κοπιᾶτε, οὐ γὰρ μὴ ἀφίκη-
σθε. Τίς ἑώρακεν αὐτὸν καὶ ἐκδιηγήσεται; καὶ τίς μεγαλύνει 31
αὐτὸν καθώς ἐστιν; Πολλὰ ἀπόκρυφά ἐστιν μείζονα τούτων, 32
ὀλίγα γὰρ ἑωράκαμεν τῶν ἔργων αὐτοῦ. Πάντα γὰρ ἐποίησεν 33
ὁ κύριος, καὶ τοῖς εὐσεβέσιν ἔδωκεν σοφίαν.

* Cod. 2. m. ἱλαρῶς al.

* Sic legebat vulgatus. At codd. vat. et alex. αὐτὴν Ἰησοῦς.

* Cod. εὐωδία.

ΚΕΦ. ΜΔ.

Πατέρων ὕμνος.

CAP. XLIV. Αἰνέσωμεν δὴ ἄνδρας ἐνδόξους, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν τῇ γεν- 1
έσει. Πολλὴν δόξαν ἔκτισεν ὁ κύριος, τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ 2
ἀπ' αἰῶνος. Κυριεύοντες ἐν ταῖς βασιλείαις αὐτῶν, καὶ ἄνδρες 3
ὀνομαστοὶ ἐν δυνάμει· βουλεύσονται ἐν συνέσει αὐτῶν, ἀπηγγελ-
κότες ἐν προφητείαις. Ἡγούμενοι λαοῦ ἐν διαβουλίοις, καὶ συν- 4
έσει γραμματείας λαοῦ· σοφοὶ λόγοι ἐν παιδείᾳ αὐτῶν. Ἐκζη- 5
τοῦντες μέλη μουσικῶν, διηγούμενοι ἔπη ἐν γραφῇ. Ἄνδρες πλού- 6

7 σιοι κεχορηγημένοι ἰσχύϊ, εἰρηνεύοντες ἐν παροικίαις αὐτῶν. Πάν- XLIV.
τες οὗτοι ἐν γενεαῖς ἐδοξάσθησαν, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν
8 καύχημα. Εἰσὶν αὐτῶν οἳ κατέλιπον ὄνομα τοῦ ἐκδιηγήσασθαι
9 ἐπαίνους. Καὶ εἰσὶν ὧν οὐκ ἔστιν μνημόσυνον καὶ ἀπώλοντο ὡς
οὐχ ὑπάρξαντες, καὶ ἐγένοντο ὡς οὐ γεγονότες, καὶ τὰ τέκνα
10 αὐτῶν μετ᾽ αὐτούς. Ἀλλ᾽ ἢ οὗτοι ἄνδρες ἐλέους, ὧν αἱ δικαιο-
11 σύναι οὐκ ἐπελήσθησαν. Μετὰ τοῦ σπέρματος αὐτῶν διαμενεῖ
12 ἀγαθὴ κληρονομία, ἔκγονα αὐτῶν. Ἐν ταῖς διαθήκαις ἔστη σπέρ-
13 μα αὐτῶν, καὶ τέκνα αὐτῶν δι᾽ αὐτούς. Ἕως αἰῶνος μενεῖ σπέρ-
14 μα αὐτῶν, καὶ ἡ δόξα αὐτῶν οὐκ ἐξαλειφθήσεται. Τὸ σῶμα
15 αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ ἐτάφη, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ζῇ εἰς γενεάς. Σο-
φίαν αὐτῶν διηγήσονται λαοὶ, καὶ τὸν ἔπαινον ἐξαγγέλλει ἐκ-
κλησία.

16 Ἐνὼχ εὐηρέστησεν κυρίῳ, καὶ μετετέθη ὑπόδειγμα μετανοίας
17 ταῖς γενεαῖς. Νῶε εὑρέθη τέλειος δίκαιος, ἐν καιρῷ ὀργῆς ἐγένε-
το ἀντάλλαγμα· διὰ τοῦτο ἐγενήθη κατάλειμμα τῇ γῇ, διὰ τοῦτο
18 ἐγένετο κατακλυσμός. Διαθῆκαι αἰῶνος ἐτέθησαν πρὸς αὐτὸν, ἵνα
19 μὴ ἐξαλειφθῇ κατακλυσμῷ πᾶσα σάρξ. Ἀβραὰμ μέγας πατὴρ
20 πλήθους ἐθνῶν, καὶ οὐχ εὑρέθη ὅμοιος ἐν τῇ δόξῃ. Ὃς συνετή-
ρησεν νόμον ὑψίστου, καὶ ἐγένετο ἐν διαθήκῃ μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ ἐν
σαρκὶ αὐτοῦ ἔστησεν διαθήκην, καὶ ἐν πειρασμῷ εὑρέθη πιστός.
21 Διὰ τοῦτο ἐν ὅρκῳ ἔστησεν αὐτῷ, ἐνευλογηθῆναι ἔθνη ἐν τῷ σπέρ-
ματι αὐτοῦ· πληθῦναι αὐτὸν ὡς χοῦν τῆς γῆς, καὶ ὡς ἄστρα ἀνυ-
ψῶσαι τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ κατακληρονομῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ θα-
22 λάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ ποταμοῦ ἕως ἄκρου γῆς. Καὶ
ἐν τῷ Ἰσαὰκ ἔστησεν οὕτως δι᾽ Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτοῦ· εὐ-
23 λογίαν πάντων ἀνθρώπων καὶ διαθήκην. Καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ κε-
φαλὴν Ἰακώβ· ἐπέγνω αὐτὸν ἐν εὐλογίαις αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐ-
τῷ ἐν κληρονομίᾳ· καὶ διέστειλεν μερίδας αὐτοῦ, ἐν φυλαῖς ἐμέ-
ρισεν δεκαδύο· καὶ ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ ἄνδρα ἐλέους εὑρίσκοντα
χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς πάσης σαρκός.

ΚΕΦ. ΜΕ.

CAP. XLV. Ἠγαπημένον ὑπὸ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων Μωϋσῆν, οὗ τὸ μνημό- 1
συνον ἐν εὐλογίαις. Ὡμοίωσεν αὐτὸν δόξῃ ἁγίων, καὶ ἐμεγά- 2
λυνεν αὐτὸν ἐν φόβοις ἐχθρῶν. Ἐν λόγοις αὐτοῦ σημεῖα κατέπαυ- 3
σεν, ἐδόξασεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον βασιλέων· ἐνετείλατο αὐτῷ
πρὸς λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ τῆς δόξης αὐτοῦ. Ἐν πί- 4
στει καὶ πραΰτητι αὐτοῦ ἡγίασεν, ἐξελέξατο αὐτὸν ἐκ πάσης
σαρκός. Ἠκούτισεν αὐτὸν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ εἰσήγαγεν αὐ- 5
τὸν εἰς τὸν γνόφον· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κατὰ πρόσωπον ἐντολάς, νό-
μον ζωῆς καὶ ἐπιστήμης, διδάξαι τὸν Ἰακὼβ διαθήκην, καὶ κρί-
ματα αὐτοῦ τὸν Ἰσραήλ.

Ἀαρὼν ὕψωσεν ἅγιον ὅμοιον αὐτῷ ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐκ φυλῆς 6
* Cod. αὐτόν. Λευεί. Ἔστησεν αὐτῷ * διαθήκην αἰῶνος, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἱε- 7
ρατείαν λαοῦ· ἐμακάρισεν αὐτὸν ἐν εὐκοσμίᾳ, καὶ περιέζωσεν αὐ-
τὸν περιστολὴν δόξης. Ἐνέδυσεν αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος, 8
καὶ ἐστερέωσεν αὐτὸν σκεύεσιν ἰσχύος· περισκελῆ καὶ ποδήρη καὶ
ἐπωμίδα. Καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὸν ῥοΐσκοις χρυσοῖς κώδωσιν πλεί- 9
στοις κυκλόθεν, ἠχῆσαι φωνὴν ἐν βήμασιν αὐτοῦ, ἀκουστὸν ποιῆ-
σαι ἦχον ἐν ναῷ εἰς μνημόσυνον υἱοῖς λαοῦ αὐτοῦ. Στολῇ ἁγίᾳ, 10
* Cod. ἱερόν. * Cod. λογίου. χρυσῷ καὶ ὑακίνθῳ καὶ πορφύρᾳ, ἔργῳ * ποικιλτοῦ, λογείῳ *
κρίσεως, δήλοις ἀληθείας. Κεκλωσμένῃ κόκκῳ, ἔργῳ τεχνείτου, 11
λίθοις πολυτελέσιν γλύμματος σφραγῖδος, ἐν δέσει χρυσίου, ἔρ-
* Cod. ἔργον γῳ * λιθουργοῦ, εἰς μνημόσυνον ἐν γραφῇ κεκολαμμένῃ κατ' ἀριθ-
μὸν φυλῶν Ἰσραήλ. Στέφανον χρυσοῦν ἐπάνω κιδάρεως, ἐκτύπω- 12
μα σφραγῖδος ἁγιάσματος, καύχημα τιμῆς ἔργον ἰσχύος, ἐπι-
* Sic distinguitur in cod. θυμήματα ὀφθαλμῶν κοσμούμενα *. Ὡραῖα πρὸ αὐτοῦ οὐ γέ- 13
* Sic distinguitur in cod. γονεν τοιαῦτα *, ἕως αἰῶνος οὐκ ἐνεδύσατο ἀλλογενὴς πλὴν τῶν
* Cod. θυσίαι υἱῶν αὐτοῦ μόνον, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτοῦ διὰ παντός. Θυσίαι * 14
αὐτοῦ ὁλοκαρπωθήσονται καθημέραν ἐνδελεχῶς δίς. Ἐπλήρωσεν 15
Μωϋσῆς τὰς χεῖρας, καὶ ἔχρεισεν αὐτὸν ἐν ἐλαίῳ ἁγίῳ· ἐγενή-

θη αὐτῷ εἰς διαθήκην αἰώνιον, καὶ ἐν τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἐν ἡμέ- XLV.
ραις οὐρανοῦ· λειτουργεῖν αὐτῷ ἅμα καὶ ἱερατεύειν, καὶ εὐλογεῖν
16 τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν τῷ ὀνόματι. Ἐξελέξατο αὐτὸν ἀπὸ παντὸς
ζῶντος, προσαγαγεῖν κάρπωσιν κυρίῳ· θυμίαμα καὶ εὐωδίαν εἰς
17 μνημόσυνον, ἐξειλάσκεσθαι περὶ τοῦ λαοῦ σου. Ἔδωκεν αὐτὸν ἐν
ἐντολαῖς αὐτοῦ, ἐξουσίαν ἐν διαθήκαις κριμάτων, διδάξαι τὸν
Ἰακὼβ τὰ μαρτύρια, καὶ ἐν νόμῳ αὐτοῦ φωτίσαι * Ἰσραήλ. * Cod. φωτίσει.
18 Ἐπισυνέστησαν αὐτῷ ἀλλότριοι, καὶ ἐζήλωσαν αὐτὸν ἐν τῇ
ἐρήμῳ, ἄνδρες οἱ περὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν, καὶ ἡ συναγωγὴ
19 Κορὲ ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ. Εἶδεν κύριος καὶ οὐκ εὐδόκησεν, καὶ
συνετελέσθησαν ἐν θυμῷ ὀργῆς· ἐποίησεν αὐτοῖς τέρατα, κατανα-
20 λῶσαι ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτοῦ. Καὶ προσέθηκεν Ἀαρὼν δόξαν,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν· ἀπαρχὰς πρωτογενημάτων ἐμέρι-
21 σεν αὐτοῖς· ἄρτον πρώτοις ἡτοίμασεν πλησμονήν. Καὶ γὰρ θυ-
σίας κυρίου φάγονται, ἃς ἔδωκεν αὐτῷ τε καὶ τῷ σπέρματι αὐ-
22 τοῦ. Πλὴν ἐν γῇ λαοῦ οὐ κληρονομήσει, καὶ μερὶς οὐκ ἔστιν αὐ-
23 τῷ ἐν λαῷ, αὐτὸς γὰρ μερίς σου κληρονομία. Καὶ Φινεὲς υἱὸς
Ἐλεάζαρ τρίτος εἰς δόξαν, ἐν τῷ ζηλῶσαι αὐτὸν ἐν φόβῳ κυ-
ρίου, καὶ στῆσαι αὐτὸν ἐν τροπῇ λαοῦ, ἐν ἀγαθότητι προθυμίας
24 ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξειλάσατο περὶ τοῦ Ἰσραήλ. Διὰ τοῦτο ἐστά-
θη αὐτῷ διαθήκη εἰρήνης, προστάτην ἁγίων καὶ λαῷ αὐτοῦ, ἵνα
αὐτῷ ᾖ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἱερωσύνης μεγαλεῖον εἰς τοὺς αἰῶ-
25 νας. Καὶ διαθήκην τῷ Δαυεὶδ υἱῷ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, κληρονομία
βασιλέως υἱοῦ ἐξ υἱοῦ μόνου, κληρονομία Ἀαρὼν καὶ τῷ σπέρ-
26 ματι αὐτοῦ. Δῴη ὑμῖν σοφίαν ἐν καρδίᾳ ὑμῶν, κρίνειν τὸν λαὸν
αὐτοῦ ἐν δικαιοσύνῃ, ἵνα μὴ ἀφανισθῇ τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν, καὶ τὴν
δόξαν αὐτῶν εἰς γενεὰς αὐτῶν.

ΚΕΦ. Μϛ.

1 Κραταιὸς ἐν πολέμοις Ἰησοῦς Ναυῆ, καὶ διάδοχος Μωυσῆ ἐν CAP. XLVI.
προφητείαις· ὃς ἐγένετο κατὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μέγας ἐπὶ σωτη-

XLVI. ῥίᾳ ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, ἐκδικῆσαι ἐπεγειρομένους ἐχθροὺς, ὅπως κλη-
ρονομήσῃ τὸν Ἰσραήλ. Ὡς ἐδοξάσθη ἐν τῷ ἐπᾶραι χεῖρα αὐτοῦ, 2
καὶ τῷ ἐκκλεῖναι ῥομφαίαν ἐπὶ πόλεις; Τίς πρότερον αὐτοῦ οὕ- 3
τως ἔστη; τοὺς γὰρ πολεμίους κύριος αὐτὸς ἐπήγαγεν. Οὐχὶ ἐν 4
χειρὶ αὐτοῦ ἀνεπόδισεν ὁ ἥλιος, καὶ μία ἡμέρα ἐγενήθη πρὸς δύο;
Ἐπεκαλέσατο τὸν ὕψιστον δυνάστην, ἐν τῷ θλίψαι αὐτὸν ἐχθροὺς 5
κυκλόθεν· καὶ ἐπήκουσεν αὐτῶν μέγας κύριος ἐν λίθοις χαλάζης
δυνάμεως κραταιᾶς. Κατέῤῥαξεν ἐπ' ἔθνος πόλεμον, καὶ ἐν κατα- 6
βάσει ἀπώλεσεν ἀνθεστηκότας· ἵνα γνῶσιν ἔθνη πανοπλίαν αὐτῶν,
ὅτι ἐναντίον κυρίου ὁ πόλεμος αὐτοῦ, καὶ γὰρ ἐπηκολούθησεν ὀπί-
σω δυνάστου. Καὶ ἐν ἡμέραις Μωϋσέως ἐποίησεν ἔλεος, αὐτὸς 7
καὶ Χαλὲβ υἱος Ἰεφοννῆ ἀντιστῆναι ἔναντι ἐχθροῦ· κωλῦσαι λαὸν
ἀπὸ ἁμαρτίας, καὶ κοπάσαι γογγυσμὸν πονηρίας. Καὶ αὐτοὶ 8
δύο ὄντες διεσώθησαν ἀπὸ ἑξακοσίων χειλιάδων πεζῶν, εἰσαγα-
γεῖν αὐτοὺς εἰς κληρονομίαν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι.
Καὶ ἔδωκεν ὁ κύριος τῷ Χαλὲβ ἰσχὺν, καὶ ἕως γήρους διέμεινεν 9
αὐτῷ, ἐπιβῆναι αὐτὸν ἐπὶ ὕψος τῆς γῆς, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ
κατέσχεν κληρονομίαν. Ὅπως ἴδωσιν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι 10
καλὸν τὸ πορεύεσθαι ὀπίσω κυρίου.

* Cod. ἑκάστῳ.

Καὶ οἱ κριταὶ ἕκαστος * τῷ αὐτοῦ ὀνόματι, ὅσων οὐκ ἐξε- 11
πόρνευσεν ἡ καρδία, καὶ ὅσοι οὐκ ἀπεστράφησαν ἀπὸ κυρίου, εἴη
τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἐν εὐλογίαις. Τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ἀναθάλοι ἐκ 12
τοῦ τόπου αὐτῶν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ἀντικαταλλασσόμενον ἐφ'
υἱοῖς δεδοξασμένων αὐτῶν. Ἠγαπημένος ὑπὸ κυρίου αὐτοῦ Σα- 13
* Σαμουὴλ deest in cod. μουὴλ *, προφήτης κυρίου κατέστησεν βασιλέα, καὶ ἔχρεισεν ἄρ-
χοντας ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ. Ἐν νόμῳ κυρίου ἔκρινεν συναγωγὴν, 14
* Cod. 2. m. ἠκριβ. καὶ ἐπεσκέψατο κύριος τὸν Ἰακώβ. Ἐν πίστει αὐτοῦ ἠκριβάσθη * 15
προφήτης, καὶ ἐγνώσθη ἐν πίστει αὐτοῦ πιστὸς ὁράσεως. Καὶ 16
ἐπεκαλέσατο τὸν κύριον δυνάστην, ἐν τῷ θλίψαι ἐχθροὺς αὐτοῦ
κυκλόθεν, ἐν προσφορᾷ ἀρνὸς γαλαθηνοῦ. Καὶ ἐβρόντησεν ἀπ' 17
οὐρανοῦ κύριος, καὶ ἐν ἤχῳ μεγάλῳ ἀκουστὴν ἐποίησεν τὴν φω-
νὴν αὐτοῦ. Καὶ ἐξέτριψεν ἡγουμένους Τυρίων, καὶ πάντας ἄρ- 18

19 χοντας Φυλιστιείμ. Καὶ πρὸ καιροῦ κοιμήσεως αἰῶνος ἐπεμαρ- XLVI.
τύρατο ἔναντι κυρίου καὶ χριστοῦ· χρήματα καὶ ἕως ὑποδημάτων
ἀπὸ πάσης σαρκὸς οὐκ εἴληφα *, καὶ οὐκ ἐνεκάλεσεν αὐτῷ ἄν- * 2. m. εἴληφεν.
20 θρωπος. Καὶ μετὰ τὸ ὑπνῶσαι αὐτὸν προεφήτευσεν, καὶ ὑπέ-
δειξεν βασιλεῖ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ, καὶ ἀνύψωσεν ἐκ γῆς τὴν φω-
νὴν αὐτοῦ, ἐν προφητείᾳ ἐξαλεῖψαι ἀνομίαν λαοῦ.

ΚΕΦ. ΜΖ.

1 Καὶ μετὰ τοῦτο ἀνέστη Νάθαν προφητεύειν ἐν ἡμέραις Δαυείδ. CAP. XLVII.
2 Ὥσπερ στέαρ ἀφωρισμένον ἀπὸ σωτηρίου, οὕτως Δαυεὶδ ἀπὸ τῶν
3 υἱῶν Ἰσραήλ. Ἐν λέουσιν ἔπαιζεν * ὡς ἐν ἐρίφοις, καὶ ἐν ἄρκοις * 2. m. ἐπαιξεν.
4 ὡς ἐν ἄρνασι προβάτων. Ἐν νεότητι αὐτοῦ οὐχὶ ἀπέκτεινεν γί-
γαντα, καὶ ἐξῆρεν ὀνειδισμὸν ἐκ λαοῦ; ἐν τῷ ἐπᾶραι χεῖρα ἐν
5 λίθῳ σφενδόνης, καὶ καταβαλεῖν γαυρίαμα τοῦ Γολιάθ. Ἐπε-
καλέσατο γὰρ κύριον τὸν ὕψιστον, καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ
κράτος, ἐξᾶραι ἄνθρωπον δυνατὸν * ἐν πολέμῳ, ἀνυψῶσαι * κέρας * δυνατὸς est in marg. * Cod. ἀνυψῶσει.
6 λαοῦ αὐτοῦ. Οὕτως ἐν μυριάσιν ἐδόξασεν αὐτὸν, καὶ ᾔνεσεν αὐ-
τὸν ἐν εὐλογίαις κυρίου, ἐν τῷ φέρεσθαι αὐτῷ διάδημα δόξης.
7 Ἐξέτριψεν γὰρ ἐχθροὺς κυκλόθεν, καὶ ἐξουδένωσεν Φυλιστιεὶμ
8 τοὺς ὑπεναντίους· ἕως σήμερον συνέτριψεν αὐτῶν κέρας. Ἐν παντὶ
ἔργῳ αὐτοῦ ἔδωκεν ἐξομολόγησιν· ἁγίῳ ὑψίστῳ ῥήματι δόξης ἐν
πάσῃ καρδίᾳ αὐτοῦ ὕμνησεν, καὶ ἠγάπησεν τὸν ποιήσαντα αὐτόν.
9 Καὶ ἔστησεν ψαλτῳδοὺς κατέναντι τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐξ ἤχους * * 2. m. ἤχου.
10 αὐτῶν γλυκαίνειν μέλη. Ἔδωκεν ἐν ἑορταῖς εὐπρέπειαν, καὶ ἐκό-
σμησεν καιροὺς μέχρι συντελείας· ἐν τῷ αἰνεῖν αὐτοὺς τὸ ἅγιον
11 ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ πρωῒ ἠχεῖν τὸ ἁγίασμα. Κύριος ἀφεῖλεν
τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ἀνύψωσεν εἰς αἰῶνα τὸ κέρας αὐτοῦ, καὶ
ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην βασιλέων καὶ θρόνον δόξης ἐν τῷ Ἰσραήλ.
12 Μετὰ τοῦτον ἀνέστη υἱὸς ἐπιστήμων, καὶ δι᾽ αὐτὸν κατέλυ-
13 σεν ἐν πλατυσμῷ. Σαλωμὼν ἐβασίλευσεν ἐν ἡμέραις εἰρήνης, ᾧ
ὁ θεὸς κατέπαυσεν κυκλόθεν· ἵνα στήσῃ οἶκον ἐπ᾽ ὀνόματι αὐτοῦ,

XLVII. καὶ ἑτοιμάσῃ ἁγίασμα εἰς τὸν αἰῶνα. Ὡς ἐσοφίσθης ἐν νεότη- 14
τί σου, καὶ ἐνεπλήσθης ὡς ποταμὸς συνέσεως; Γῆν ἐπεκάλυψεν 15
ἡ ψυχή σου, καὶ ἐνέπλησας ἐν παραβολαῖς αἰνιγμάτων. Εἰς νή- 16
σους πόῤῥω ἀφίκετο τὸ ὄνομά σου, καὶ ἠγαπήθης ἐν τῇ εἰρήνῃ
σου. Ἐν ᾠδαῖς καὶ παροιμίαις καὶ παραβολαῖς, καὶ ἐν ἑρμη- 17
νείᾳ ἀπεθαύμασάν σε χῶραι. Ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ 18
ἐπικεκλημένου θεοῦ Ἰσραὴλ, συνήγαγες ὡς κασσίτερον τὸ χρυσίον,
* Col. παρενελ. καὶ ὡς μόλιβον ἐπλήθυνας ἀργύριον. Παρενέκλεινας * τὰς λα- 19
γόνας σου γυναιξὶν, καὶ ἐνεξουσιάσθης ἐν τῷ σώματί σου. Ἔδω- 20
κας μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου, καὶ ἐβεβήλωσας τὸ σπέρμα σου, ἐπα-
γαγεῖν ὀργὴν ἐπὶ τὰ τέκνα σου, καὶ κατενύγην ἐπὶ τῇ ἀφροσύνῃ
σου. Γενέσθαι δίχα τυραννίδα, καὶ ἐξ Ἐφραὶμ ἄρξαι βασιλείαν 21
ἀπειθῆ. Ὁ δὲ κύριος οὐ μὴ καταλίπῃ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ οὐ 22
μὴ διαφθαρῇ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ· οὐδὲ μὴ ἐξαλείψῃ ἐκλεκτοῦ
αὐτοῦ ἔκγονα, καὶ σπέρμα τοῦ ἀγαπήσαντος αὐτὸν οὐ μὴ ἐξάρῃ·
καὶ τῷ Ἰακὼβ ἔδωκεν κατάλειμμα, καὶ τῷ Δαυεὶδ ἐξ αὐτοῦ ῥί-
ζαν. Καὶ ἀνεπαύσατο Σαλωμὼν μετὰ τῶν πατέρων καὶ κατέλι- 23
πεν μετ' αὐτὸν ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, λαοῦ ἀφροσύνην καὶ
ἐλασσούμενον συνέσει, Ῥοβοὰμ, ὃς ἀπέστησεν λαὸν ἐκ βουλῆς αὐ-
τοῦ· καὶ Ἱεροβοὰμ υἱὸν Ναβὰτ, ὃς ἐξήμαρτεν τὸν Ἰσραὴλ, καὶ
ἔδωκεν τῷ Ἐφραὶμ ὁδὸν ἁμαρτίας. Καὶ ἐπληθύνθησαν αἱ ἁμαρ- 24
τίαι αὐτῶν σφόδρα, ἀποστῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν. Καὶ 25
πᾶσαν πονηρίαν ἐξεζήτησαν, ἕως ἐκδίκησις ἔλθῃ ἐπ' αὐτούς.

ΚΕΦ. ΜΗ.

CAP. XLVIII. Καὶ ἀνέστη Ἠλίας προφήτης ὡς πῦρ, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς 1
λαμπὰς ἐκαίετο. Ὃς ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς λιμὸν, καὶ τῷ ζή- 2
λῳ αὐτοῦ ὠλιγοποίησεν αὐτούς. Ἐν λόγῳ κυρίου ἀνέσχεν οὐρα- 3
* s. m. Ἠλεία. νὸν, κατήγαγεν οὕτως τρὶς πῦρ. Ὡς ἐδοξάσθης Ἠλία * ἐν τοῖς 4
θαυμασίοις σου; καὶ τίς ὅμοιός σοι καυχᾶσθαι; Ὁ ἐγείρας νε- 5
κρὸν ἐκ θανάτου καὶ ἐξ ᾅδου ἐν λόγῳ ὑψίστου. Ὁ καταγαγὼν 6

βασιλεῖς εἰς ἀπώλειαν, καὶ δεδοξαμένους ἀπὸ κλείνης αὐτῶν. XLVIII.
7 Ἀκούων ἐν Σεινᾶ ἐλεγμὸν, καὶ ἐν Χωρὴβ κρίματα ἐκδικήσεως.
8 Ὁ χρείων βασιλεῖς εἰς ἀνταπόδομα, καὶ προφήτας διαδόχους
9 μετ' αὐτόν. Ὁ ἀναλημφθεὶς ἐν λαίλαπι πυρὸς ἐν ἅρματι ἵππων
10 πυρίνων. Ὁ καταγραφεὶς ἐν ἐλεγμοῖς εἰς καιροὺς, κοπάσαι ὀρ-
γὴν πρὸ θυμοῦ, καὶ ἐπιστρέψαι καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱὸν, καὶ
11 καταστῆσαι φυλὰς Ἰακώβ. Μακάριοι οἱ ἰδόντες σε, καὶ οἱ ἐν
12 ἀγαπήσει κεκοσμημένοι, καὶ γὰρ ἡμεῖς ζωῇ ζησόμεθα. Ἠλίας*, * I. m. Ἠλίας.
ὃς ἐν λαίλαπι ἐσκεπάσθη· καὶ Ἐλεισαιὲ ἐνεπλήσθη πνεύματος
αὐτοῦ, καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ οὐκ ἐσαλεύθη ὑπὸ ἄρχοντος, καὶ
13 οὐ κατεδυνάστευσεν αὐτὸν οὐδείς. Πᾶς λόγος οὐχ ὑπερῆρεν αὐ-
14 τὸν, καὶ ἐν κοιμήσει ἐπροφήτευσεν τὸ σῶμα αὐτοῦ. Καὶ ἐν ζωῇ
αὐτοῦ ἐποίησεν τέρατα, καὶ ἐν τελευτῇ θαυμάσια τὰ ἔργα αὐ-
15 τοῦ. Ἐν πᾶσιν τούτοις οὐ μετενόησεν ὁ λαὸς, καὶ οὐκ ἀπέστη-
σαν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν, ἕως ἐπρονομεύθησαν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν,
καὶ ἐσκορπίσθησαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· καὶ κατελείφθη ὁ λαὸς ὀλι-
16 γοστὸς, καὶ ἄρχων τῷ οἴκῳ Δαυείδ. Τινὲς μὲν αὐτῶν ἐποίησαν
τὸ ἀρεστὸν, τινὲς δὲ ἐπλήθυναν ἁμαρτίας.

17 Ἐζεκίας ὠχύρωσεν τὴν πόλιν αὐτοῦ, καὶ εἰσήγαγεν εἰς μέσον
αὐτῶν τὸν Γώγ· ὤρυξεν σιδήρῳ ἀκρότομον, καὶ ᾠκοδόμησεν κρήνας
18 εἰς ὕδατα. Ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἀνέβη Σενναχηρείμ, καὶ ἀπέστειλεν
Ῥαψάκην, καὶ ἀπῆρεν· καὶ ἐπῆρεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ Σειὼν, καὶ
19 ἐμεγαλαύχησεν ὑπερηφανίᾳ αὐτοῦ. Τότε ἐσαλεύθησαν καρδίαι
20 καὶ χεῖρες αὐτῶν, καὶ ὠδείνησαν ὡς αἱ τίκτουσαι. Καὶ ἐπεκαλέ-
σαντο τὸν κύριον τὸν ἐλεήμονα, ἐκπετάσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν
πρὸς αὐτόν· καὶ ὁ ἅγιος ἐξ οὐρανοῦ ταχὺ ἐπήκουσεν αὐτῶν, καὶ
21 ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Ἡσαΐου. Ἐπάταξεν τὴν παρεμβολὴν
22 τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ἐξέτριψεν αὐτοὺς ὁ ἄγγελος αὐτοῦ. Ἐποίησεν
γὰρ Ἐζεκίας τὸ ἀρεστὸν κυρίῳ, καὶ ἐνίσχυσεν ἐν ὁδοῖς Δαυεὶδ τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ, ἃς ἐνετείλατο Ἡσαΐας ὁ προφήτης, ὁ μέγας καὶ
23 πιστὸς ἐν ὁράσει αὐτοῦ. Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἀνεπόδισεν ὁ ἥλιος,
24 καὶ προσέθηκεν ζωὴν βασιλεῖ. Πνεύματι μεγάλῳ ἴδεν τὰ ἔσχα-

XLVIII. τα, καὶ παρεκάλεσεν τοὺς πενθοῦντας ἐν Σειών. Ἕως τοῦ αἰῶνος 25
ὑπέδειξεν τὰ ἐσόμενα, καὶ τὰ ἀπόκρυφα πρινὴ παραγενέσθαι αὐτά.

ΚΕΦ. ΜΘ.

CAP. XLIX. Μνημόσυνον Ἰωσείου εἰς σύνθεσιν θυμιάματος, ἐσκευασμένον ἔρ- 1
γῳ μυρεψοῦ, ἐν πάντὶ στόματι ὡς μέλι γλυκανθήσεται, καὶ ὡς
μουσικὰ ἐν συμποσίῳ οἴνου. Αὐτὸς κατευθύνθη ἐν ἐπιστροφῇ 2
λαοῦ, καὶ ἐξῆρεν βδελύγματα ἀνομίας. Κατεύθυνεν πρὸς κύριον 3
τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἐν ἡμέραις ἀνόμων κατίσχυσεν τὴν εὐσέβειαν.
Πάρεξ Δαυεὶδ, καὶ Ἐζεκίου, καὶ Ἰωσείου, πάντες πλημμέλειαν 4
ἐπλημμέλησαν· κατέλιπον γὰρ τὸν νόμον τοῦ ὑψίστου, οἱ βα-
σιλεῖς Ἰούδα ἐξέλιπον. Ἔδωκαν γὰρ τὸ κέρας αὐτῶν ἑτέροις, 5
καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ἔθνει ἀλλοτρίῳ. Ἐνεπύρισεν ἐκλεκτὴν πό- 6
λιν ἁγιάσματος, καὶ ἠρήμωσαν τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐν χειρὶ Ἰερε-
μίου, ἐκάκωσαν γὰρ αὐτόν. Καὶ αὐτὸς ἐν μήτρᾳ ἡγιάσθη προ- 7
φήτης, ἐκριζοῦν καὶ κακοῦν καὶ ἀπολλύειν, ὡσαύτως οἰκοδομεῖν
καὶ καταφυτεύειν. Ἰεζεκιὴλ ὃς εἶδεν ὅρασιν δόξης, ἣν ὑπέδειξεν 8
αὐτῷ ἐπὶ ἅρματος Χερουβείμ. Καὶ γὰρ ἐμνήσθη τῶν ἐχθρῶν 9
ἐν ὄμβρῳ, καὶ ἀγαθῶσαι τοὺς εὐθύνοντας ὁδούς. Καὶ τῶν ιβ 10
προφητῶν τὰ ὀστᾶ ἀναθάλοι ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν· παρεκάλεσεν
δὲ τὸν Ἰακὼβ, καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐν πίστει ἐλπίδος. Πῶς 11
μεγαλύνωμεν τὸν Ζοροβάβελ; καὶ αὐτὸς ὡς σφραγὶς ἐπὶ δεξιᾶς
χειρός. Οὕτως Ἰησοῦς υἱὸς Ἰωσεδέκ· οἳ ἐν ἡμέραις αὐτῶν ᾠκο- 12
δόμησαν * οἶκον, καὶ ἀνύψωσαν λαὸν ἅγιον κυρίῳ ἡτοιμασμένον εἰς
δόξαν αἰῶνος. Καὶ Νεεμίου * ἐπὶ πολὺ τὸ μνημόσυνον τοῦ ἐγεί- 13
ραντος ἡμῖν τείχη πεπτωκότα, καὶ στήσαντος πύλας καὶ μοχ-
λοὺς *, καὶ ἀνεγείραντος τὰ οἰκόπεδα ἡμῶν. Οὐδὲ εἷς ἐκτίσθη 14
οἷος Ἐνὼχ τοιοῦτος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ γὰρ αὐτὸς ἀνελήμφθη ἀπὸ
τῆς γῆς. Ὁ δὲ Ἰωσὴφ ἐγενήθη ἀνὴρ, ἡγούμενος ἀδελφῶν, στή- 15
ριγμα λαοῦ, καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ ἐπεσκέπησαν. Σὴμ καὶ Σὴθ 16
ἐν ἀνθρώποις ἐδοξάσθησαν καὶ ὑπὲρ πᾶν ζῶον ἐν τῇ κτίσει Ἀδάμ.

* Cod. οἰκοδ.
* Cod. νέμεσιν, pro Νεεμίου.
* Cod. i. m. μοχλοὺς hic et alibi.

ΚΕΦ. Ν.

1 Σίμων Ὀνίου * υἱὸς ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἐν ζωῇ αὐτοῦ ὑπέρα- CAP. L. * 1. m. Ὀνίου.
2 ψεν οἶκον, καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἐστερέωσεν τὸν ναόν. Καὶ ὑπ'
αὐτοῦ ἐθεμελιώθη ὕψος διπλῆς, ἀνάλημμα ὑψηλὸν περιβόλου ἱε-
3 ροῦ. Ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἠλαττώθη ἀποδοχεῖον ὑδάτων, χαλκὸς
4 ὡσεὶ θαλάσσης τὸ περίμετρον. Ὁ φροντίζων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ
5 ἀπὸ πτώσεως, καὶ ἐνισχύσας πόλιν ἐνπολιορκῆσαι. Ὡς ἐδοξά-
6 σθη ἐν περιστροφῇ λαοῦ, ἐν ἐξόδῳ οἴκου καταπετάσματος. Ὡς
ἀστὴρ ἑωθινὸς ἐν μέσῳ νεφέλης, ὡς σελήνη πλήρης ἐν ἡμέραις.
7 Ὡς ἥλιος ἐκλάμπων ἐπὶ ναὸν ὑψίστου, καὶ ὡς τόξον φωτίζον ἐν
8 νεφέλαις δόξης. Ὡς * ἄνθος ῥόδων ἐν ἡμέραις νέων, ὡς κρίνα ἐπ' * ὡς est in marg. antiqua manu
9 ἐξόδων ὕδατος· ὡς βλαστὸς Λιβάνου ἐν ἡμέραις θέρους. Ὡς πῦρ
καὶ λίβανος ἐπὶ πυρίου· ὡς σκεῦος χρυσίου ὁλοσφύρητον κεκοσ-
10 μημένον παντὶ λίθῳ πολυτελεῖ. Ὡς ἐλαία ἀναθάλλουσα καρ-
11 ποὺς, καὶ ὡς κυπάρισσος ὑψουμένη ἐν νεφέλαις. Ἐν τῷ ἀναλαμ-
βάνειν αὐτὸν στολὴν δόξης, καὶ ἐνδιδύσκεσθαι αὐτὸν συντέλειαν
καυχήματος· ἐν ἀναβάσει θυσιαστηρίου ἁγίου ἐδόξασεν περιβολὴν
12 ἁγιάσματος. Ἐν δὲ τῷ δέχεσθαι μέλη ἐκ χειρῶν ἱερέων καὶ αὐτὸς
ἑστὼς παρ' ἐσχάρᾳ βωμοῦ· κυκλόθεν αὐτοῦ * στέφανος ἀδελφῶν, * Cod. αὐτός.
ὡς βλάστημα κέδρου ἐν τῷ Λιβάνῳ· καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν ὡς
13 στελέχη φοινίκων. Καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν ἐν δόξῃ αὐτῶν·
καὶ προσφορὰ κυρίου ἐν χερσὶν αὐτῶν ἔναντι πάσης ἐκκλησίας
14 Ἰσραὴλ. Καὶ συντέλειαν λειτουργῶν ἐπὶ βωμῶν, κοσμῆσαι προσ-
15 φορὰν ὑψίστου παντοκράτορος. Ἐξέτεινεν ἐπὶ σπονδείου χεῖρα
αὐτοῦ, καὶ ἔσπεισεν ἐξ αἵματος σταφυλῆς· ἐξέχεεν εἰς θεμέλια
θυσιαστηρίου ὀσμὴν εὐωδίας ὑψίστῳ παμβασιλεῖ.
16 Τότε ἀνέκραγον υἱοὶ Ἀαρὼν, ἐν σάλπιγξιν ἐλαταῖς ἤχησαν·
ἀκουστὴν ἐποίησαν φωνὴν μεγάλην εἰς μνημόσυνον ἔναντι ὑψίστου.
17 Τότε πᾶς ὁ λαὸς κοινῇ κατέσπευσεν *, καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον * 2.m. σαν.
ἐπὶ τὴν γῆν, προσκυνῆσαι τῷ κυρίῳ αὐτῶν παντοκράτορι θεῷ ὑψί-

L. στῳ. Καὶ ᾔνεσαν οἱ ψαλμῳδοὶ ἐν φωναῖς αὐτῶν, ἐν πλείστῳ οἴκῳ 18
ἐγλυκάνθη μέλος. Καὶ ἐδεήθη ὁ λαὸς κυρίου ὑψίστου ἐν προσ- 19
ευχῇ κατέναντι ἐλεήμονος, ἕως συντελεσθῇ κόσμος κυρίου, καὶ τὴν
* 2 m. ἐπαρεῖ. λειτουργίαν αὐτοῦ ἐτελείωσαν. Τότε καταβὰς ἐπῆρεν * χεῖρας 20
αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἐκκλησίαν υἱῶν Ἰσραὴλ, δοῦναι εὐλογίαν κυ-
ρίῳ ἐκ χειλέων αὐτοῦ, καὶ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ καυχᾶσθαι. Καὶ 21
ἐδευτέρωσεν ἐν προσκυνήσει ἐπιδείξασθαι τὴν εὐλογίαν παρὰ ὑψί-
στου. Καὶ νῦν εὐλογήσατε τῷ θεῷ πάντες τῷ μεγαλοποιοῦντι 22
πάντη· τὸν ὑψοῦντα ἡμέρας ἡμῶν ἐκ μήτρας, καὶ ποιοῦντα μεθ'
* Cod. ὑμῖν. ἡμῶν κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. Δῴη ἡμῖν * εὐφροσύνην καρδίας, καὶ 23
γενέσθαι εἰρήνην ἐν ἡμέραις ἡμῶν ἐν Ἰσραὴλ κατὰ τὰς ἡμέρας
τοῦ αἰῶνος. Ἐνπιστεῦσαι μεθ' ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ ἐν 24
ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ λυτρωσάσθω ἡμᾶς. Ἐν δυσὶν ἔθνεσιν προσ- 25
ώχθισεν ἡ ψυχή μου, καὶ τὸ τρίτον οὐκ ἔστιν ἔθνος. Οἱ καθή- 26
μενοι ἐν ὄρει Σαμαρείας, Φυλιστιεὶμ, καὶ ὁ λαὸς μωρὸς ὁ κα-
τοικῶν ἐν Σικίμοις.

Παιδείαν συνέσεως καὶ ἐπιστήμης ἐχάραξα ἐν τῷ βιβλίῳ 27
τούτῳ, Ἰησοῦς υἱὸς Σειρὰχ Ἐλεάζαρ ὁ ἱεροσολυμείτης, ὃς ἀνώμ-
βρησεν σοφίαν ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ. Μακάριος ὃς ἐν τούτοις ἀνα- 28
στραφήσεται, καὶ θεὶς αὐτὰ ἐπὶ καρδίαν αὐτοῦ σοφισθήσεται.
Ἐὰν γὰρ αὐτὰ ποιήσῃ, πρὸς πάντα ἰσχύσει, ὅτι φῶς κυρίου 29
τὸ ἴχνος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΝΑ.

Προσευχὴ Ἰησοῦ υἱοῦ Σειράχ.

CAP. LI. Ἐξομολογήσομαί σοι κύριε βασιλεῦ, καὶ αἰνέσω σε θεὸν τὸν 1
σωτῆρά μου, ἐξομολογοῦμαι τῷ ὀνόματί σου. Ὅτι σκεπαστὴς 2
καὶ βοηθὸς ἐγένου μοι, καὶ ἐλυτρώσω τὸ σῶμά μου ἐξ ἀπω-
λείας, καὶ ἐκ παγίδος διαβολῆς γλώσσης, ἀπὸ χειλέων ἐργαζο-
μένων ψεῦδος· καὶ ἔναντι τῶν παρεστηκότων ἐγένου μοι βοηθός.

3 Καὶ ἐλυτρώσω με, κατὰ τὸ πλῆθος ἐλέους καὶ ὀνόματός σου, LI.
ἐκ βρυγμῶν ἑτοίμων * εἰς βρῶμα, ἐκ χειρὸς ζητούντων τὴν ψυ- * Cod. ἕτοιμος.
4 χήν μου, ἐκ πλειόνων θλείψεων ὧν ἔσχον. Ἀπὸ πνιγμοῦ πυρᾶς
5 κυκλόθεν, καὶ ἐκ μέσου πυρὸς οὗ οὐκ ἐξέκαυσα. Ἐκ βάθους
κοιλίας ᾅδου, καὶ ἀπὸ γλώσσης ἀκαθάρτου, καὶ λόγου ψευ-
6 δοῦς. Βασιλεῖ διαβολὴ γλώσσης ἀδίκου· ἤγγισεν * ἕως θανάτου * Cod ἤγγισεν.
7 ἡ ψυχή μου, καὶ ἡ ζωή μου ἦν σύνεγγυς ᾅδου κάτω. Περίεσ-
χόν με πάντοθεν καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν, ἐμβλέπων εἰς ἀντίληψιν
8 ἀνθρώπων καὶ οὐκ ἦν. Καὶ ἐμνήσθην τοῦ ἐλέους σου κύριε, καὶ
τῆς ἐργασίας σου τῆς ἀπ' αἰῶνος· ὅτι ἐξελῇ τοὺς ὑπομένοντάς
9 σε, καὶ σώζεις αὐτοὺς ἐκ χειρὸς ἐθνῶν. Καὶ ἀνύψωσα ἐπὶ γῆς * * 2. m γῆν.
10 ἱκετείαν μου, καὶ ὑπὲρ θανάτου ῥύσεως ἐδεήθην. Ἐπεκαλεσά-
μην κύριον πατέρα κυρίου μου, μή με ἐγκαταλιπεῖν ἐν ἡμέραις
11 θλίψεως *, ἐν καιρῷ ὑπερηφανιῶν ἀβοηθησίας. Αἰνέσω τὸ ὄνομά * Ita heic cod. Sls.
σου ἐνδελεχῶς, καὶ ὑμνήσω ἐν ἐξομολογήσει, καὶ εἰσηκούσθη ἡ
12 δέησίς μου. Ἔσωσας γάρ με ἐξ ἀπωλείας, καὶ ἐξείλου με ἐκ
καιροῦ πονηροῦ· διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαι καὶ αἰνέσω σοι *, καὶ * 2 m. σε.
εὐλογήσω τῷ ὀνόματι κυρίου.

13 Ἔτι ὢν νεώτερος πρὶν ἢ πλανηθῆναί με, ἐζήτησα σοφίαν προ-
14 φανῶς ἐν προσευχῇ μου. Ἔναντι ναοῦ ἠξίουν περὶ αὐτῆς, καὶ ἕως
15 ἐσχάτων ἐκζητήσω αὐτήν. Ἐξ ἄνθους ὡς περκαζούσης σταφυλῆς
εὐφράνθη ἡ καρδία μου ἐν αὐτῇ, ἐπέβη ὁ πούς μου ἐν εὐθύτητι, ἐκ
16 νεότητός μου ἴχνευον αὐτήν. Ἔκλεινα ὀλίγον τὸ οὖς μου καὶ ἐδε-
17 ξάμην, καὶ πολλὴν εὗρον ἐμαυτῷ παιδείαν. Προκοπὴ ἐγένετό μοι
18 ἐν αὐτῇ· τῷ διδόντι μοι σοφίαν δώσω δόξαν. Διενοήθην γὰρ τοῦ
ποιῆσαι αὐτὴν, καὶ ἐζήλωσα τὸ ἀγαθὸν, καὶ οὐ μὴ αἰσχυνθῶ.
19 Διαμεμάχισται ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν ποιήσει λιμοῦ διηκρι-
βασάμην· * τὰς χεῖράς μου ἐξεπέτασα πρὸς ὕψος, καὶ τὰ ἀγνοή- * 2. m διηκριβωσάμην.
20 ματα αὐτῆς ἐπένθησα. Τὴν ψυχήν μου κατεύθυνα εἰς αὐτὴν, καρ-
δίαν ἐκτησάμην μετ' αὐτῶν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν καθαρισμῷ εὗρον
21 αὐτήν· διὰ τοῦτο οὐ μὴ ἐγκαταλειφθῶ. Καὶ ἡ κοιλία μου ἐτα-
22 ράχθη ἐκζητῆσαι αὐτήν· διὰ τοῦτο ἐκτησάμην ἀγαθὸν κτῆμα. Ἔδω-

LI. κεν κύριος γλῶσσάν μοι μισθόν μου, καὶ ἐν αὐτῇ αἰνέσω αὐτόν.
Ἐγγίσατε πρός με ἀπαίδευτοι, καὶ αὐλίσθητε ἐν οἴκῳ παιδείας. 23
* Cod. Sr. Καὶ ὅτι ὑστερεῖσθαι * λέγετε ἐν τούτοις, καὶ αἱ ψυχαὶ ὑμῶν διψῶσι 24
σφόδρα. Ἤνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλάλησα, κτήσασθε ἑαυτοῖς 25
ἄνευ ἀργυρίου. Τὸν τράχηλον ὑμῶν ὑπόθετε ὑπὸ ζυγὸν, καὶ ἐπι- 26
δεξάσθω ἡ ψυχὴ ὑμῶν παιδείαν, ἐγγύς ἐστιν εὑρεῖν αὐτήν. Ἴδε- 27
τε ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ὅτι ὀλίγον ἐκοπίασα, καὶ εὗρον ἐμαυτῷ
πολλὴν ἀνάπαυσιν. Μετάσχετε παιδείαν ἐν πολλῷ ἀριθμῷ ἀρ- 28
γυρίου, καὶ πολὺν χρυσὸν κτήσασθε ἐν αὐτῇ. Εὐφρανθείη ἡ 29
ψυχὴ ὑμῶν ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ, καὶ μὴ αἰσχυνθείητε ἐν αἰνέσει
αὐτοῦ. Ἐργάζεσθε τὸ ἔργον ὑμῶν πρὸ καιροῦ, καὶ δώσει τὸν μισ- 30
θὸν ὑμῶν ἐν καιρῷ αὐτοῦ.

ΣΟΦΙΑ ΙΗΣΟΥ

ΥΙΟΥ ΣΕΙΡΑΧ.

ΕΣΘΗΡ.

ΚΕΦ. Α.

Ετους δευτέρου βασιλεύοντος Ἀρταξέρξου τοῦ μεγάλου βασι- CAP. I.
λέως, τῇ μιᾷ τοῦ νεισᾶ, ἐνύπνιον ἶδεν * Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ἰαεί- * 2. m. εἶδεν.
ρου, τοῦ Σεμεείου, τοῦ κεισαίου, ἐκ φυλῆς Βενιαμεὶν, ἄνθρωπος
ἰουδαῖος, οἰκῶν ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ἄνθρωπος μέγας, θερα-
πεύων ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως· ἦν δὲ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, ἧς
ἠχμαλώτευσεν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐξ Ἱερου-
σαλὴμ, μετὰ Ἰεχονίου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας· καὶ τοῦτο
αὐτοῦ τὸ ἐνύπνιον· καὶ ἰδοὺ φωναὶ καὶ θόρυβος, βρονταὶ καὶ σει-
σμὸς, τάραχος ἐπὶ τῆς γῆς· ἰδοὺ δύο δράκοντες μεγάλοι, ἕτοι-
μοι προῆλθον ἀμφότεροι παλαίειν· καὶ ἐγένετο αὐτῶν φωνὴ με-
γάλη, καὶ τῇ φωνῇ αὐτῶν ἡτοιμάσθη πᾶν ἔθνος εἰς πόλεμον,
ὥστε πολεμῆσαι δικαίων ἔθνος· καὶ ἰδοὺ ἡμέρα σκότους καὶ γνό-
φου, θλίψις καὶ στενοχωρία, κάκωσις καὶ τάραχος μέγας ἐπὶ
τῆς γῆς, καὶ ἐταράχθη δίκαιον πᾶν ἔθνος φοβούμενοι τὰ ἑαυτῶν
κακὰ, καὶ ἡτοιμάσθησαν ἀπολέσθαι, καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν θεόν·
ἀπὸ δὲ τῆς βοῆς αὐτῶν ἐγένετο ὡσανεὶ ἀπὸ μικρᾶς πηγῆς ποτα-
μὸς μέγας, ὕδωρ πολύ· φῶς καὶ ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν, καὶ οἱ τα-
πεινοὶ ὑψώθησαν, καὶ κατέφαγον τοὺς ἐνδόξους.

Καὶ διεγερθεὶς Μαρδοχαῖος ἑωρακὼς τὸ ἐνύπνιον τοῦτο, καὶ
τί ὁ θεὸς βεβούλευται ποιῆσαι, εἶχεν αὐτὸ ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐν
παντὶ λόγῳ ἤθελεν ἐπιγνῶναι αὐτὸ ἕως τῆς νυκτός· καὶ ἡσύχασεν
Μαρδοχαῖος ἐν τῇ αὐλῇ μετὰ Γαβαθᾶ καὶ Θάῤῥα τῶν δύο εὐνού-
χων τοῦ βασιλέως, τῶν φυλασσόντων τὴν αὐλὴν, ἤκουσέν τε αὐτῶν
τοὺς λογισμοὺς καὶ τὰς μερίμνας αὐτῶν ἐξηραύνησεν *· καὶ ἔμα- * 2. m. ἐξερευ.
θεν, ὅτι ἑτοιμάζουσιν τὰς χεῖρας ἐπιβαλεῖν Ἀρταξέρξῃ τῷ βα-
σιλεῖ· καὶ ὑπέδειξεν τῷ βασιλεῖ περὶ αὐτῶν· καὶ ἐξήτασεν ὁ βα-
σιλεὺς τοὺς δύο εὐνούχους, καὶ ὁμολογήσαντες ἀπήχθησαν· καὶ

1. ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους εἰς μνημόσυνον, καὶ Μαρ-
δοχαῖος ἔγραψεν περὶ τῶν λόγων τούτων· καὶ ἐπέταξεν ὁ βασι-
λεὺς Μαρδοχαίῳ θεραπεύειν ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δό-
ματα περὶ τούτων· καὶ ἦν Ἀμὰν Ἀμαδαθοῦ * βουγαῖος ἔνδοξος
ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐζήτησεν κακοποιῆσαι τὸν Μαρδοχαῖον
καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὑπὲρ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως.

* 1. m. Ἀμαναδαθοῦ 2. m. Ναμαδαθοῦ

Καὶ ἐγένετο μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀρ- 1
ταξέρξου, οὗτος ὁ Ἀρταξέρξης ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἑκατὸν εἰκοσιεπ-
τὰ χωρῶν ἐκράτησεν. Ἐν αὐταῖς ταῖς ἡμέραις ὅτε ἐθρονίσθη ὁ 2
βασιλεὺς Ἀρταξέρξης ἐν Σούσοις τῇ πόλει. Ἐν τῷ τρίτῳ ἔτει 3
βασιλεύοντος αὐτοῦ, δοχὴν ἐποίησεν τοῖς φίλοις καὶ τοῖς λοιποῖς
ἔθνεσιν, καὶ τοῖς Περσῶν καὶ Μήδων ἐνδόξοις, καὶ τοῖς ἄρχου-
σιν τῶν σατραπῶν. Καὶ μετὰ ταῦτα μετὰ τὸ δεῖξαι αὐτοῖς τὸν 4
πλοῦτον τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ τὴν δόξαν τῆς εὐφροσύνης τοῦ
πλούτου αὐτοῦ ἐν ἡμέραις ἑκατὸν ὀγδοήκοντα. Ὅτε δὲ ἀνεπλη- 5
ρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ γάμου, ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον τοῖς
ἔθνεσιν τοῖς εὑρεθεῖσιν εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ ἡμέρας ἓξ, ἐν αὐλῇ οἴ-
κου τοῦ βασιλέως, κεκοσμημένῃ βυσσίνοις καὶ καρπασίνοις τε- 6
ταμένοις ἐπὶ σχοινίοις βυσσίνοις καὶ πορφυροῖς, ἐπὶ κύβοις χρυ-
σοῖς καὶ ἀργυροῖς, ἐπὶ στύλοις παρίνοις καὶ λιθίνοις· κλεῖ-
ναι χρυσαῖ καὶ ἀργυραῖ ἐπὶ λιθοστρώτου σμαραγδίτου λίθου,
καὶ πιννίνου, καὶ παρίνου λίθου· καὶ στρωμναὶ διαφανεῖς ποι-
κίλως διηνθισμέναι, κύκλῳ ῥόδα πεπασμένα. Ποτήρια χρυσᾶ καὶ 7
ἀργυρᾶ, καὶ ἀνθράκινον κυλίκιον προκείμενον ἀπὸ ταλάντων τρι-
σμυρίων· οἶνος πολὺς καὶ ἡδὺς, ὃν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔπεινεν. Ὁ 8
δὲ πότος οὗτος οὐ κατὰ προκείμενον νόμον ἐγένετο· οὕτως δὲ ἠθέ-
λησεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐπέταξεν τοῖς οἰκονόμοις ποιῆσαι τὸ θέ-
λημα αὐτοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ Ἀστὶν ἡ βασίλισσα ἐποίη- 9
σε πότον ταῖς γυναιξὶν ἐν τοῖς βασιλείοις, ὅπου ὁ βασιλεὺς Ἀρ-
ταξέρξης.

Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἡδέως γενόμενος ὁ βασιλεὺς εἶ- 10
πεν τῷ Ἀμὰν, καὶ Μαζὰν, καὶ Θάῤῥα, καὶ Βωραζὴ, καὶ Ζα-

θολθᾶ, καὶ Ἀβαταζᾶ, καὶ Θαραβᾶ τοῖς ἑπτὰ εὐνούχοις τοῖς I.
11 διακόνοις τοῦ βασιλέως Ἀρταξέρξου, εἰσαγαγεῖν τὴν βασίλισ-
σαν πρὸς αὐτὸν, βασιλεύειν αὐτὴν, καὶ περιθεῖναι αὐτῇ τὸ διάδη-
μα, καὶ δεῖξαι αὐτὴν τοῖς ἄρχουσιν, καὶ τοῖς ἔθνεσιν τὸ κάλλος
12 αὐτῆς, ὅτι καλὴ ἦν. Καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτοῦ Ἀστὶν ἡ βασί-
λισσα ἐλθεῖν μετὰ τῶν εὐνούχων· καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς καὶ
13 ὠργίσθη. Καὶ εἶπεν τοῖς φίλοις αὐτοῦ· κατὰ ταῦτα ἐλάλησεν
14 Ἀστὶν, ποιήσατε οὖν περὶ τούτου νόμον καὶ κρίσιν. Καὶ προσ-
ῆλθεν αὐτῷ Ἀρκεσαῖος, καὶ Σαρσαθαῖος, καὶ Μαλησέαρ οἱ ἄρ-
χοντες Περσῶν καὶ Μήδων, οἱ ἐγγὺς τοῦ βασιλέως, οἱ πρῶτοι
15 παρακαθήμενοι τῷ βασιλεῖ. Καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τοὺς
νόμους, ὡς δεῖ ποιῆσαι Ἀστὶν τῇ βασιλίσσῃ, ὅτι οὐκ ἐποίησεν
τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσταχθέντα διὰ τῶν εὐνούχων.
16 Καὶ εἶπεν ὁ Μουχαῖος πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἄρχον-
τας· οὐ τὸν βασιλέα μόνον ἠδίκησεν Ἀστὶν ἡ βασίλισσα, ἀλλὰ
καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς ἡγουμένους τοῦ βασιλέως.
17 Καὶ γὰρ διηγήσατο αὐτοῖς τὰ ῥήματα τῆς βασιλίσσης, καὶ ὡς
18 ἀντεῖπεν τῷ βασιλεῖ. Ὡς οὖν ἀντεῖπεν τῷ βασιλεῖ Ἀρταξέρξῃ,
οὕτως σήμερον αἱ τυραννίδες αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρχόντων Περσῶν καὶ
Μήδων ἀκούσασαι τὰ τῷ βασιλεῖ λεχθέντα ὑπ' αὐτῆς, τολμήσου-
19 σιν ὁμοίως ἀτιμάσαι τοὺς ἄνδρας αὐτῶν. Εἰ οὖν δοκεῖ τῷ βασι-
λεῖ, προσταξάτω βασιλικὸν, καὶ γραφήτω κατὰ τοὺς νόμους Μή-
δων καὶ Περσῶν, καὶ μὴ ἄλλως χρησάσθω, μὴ δὲ εἰσελθάτω ἔτι
ἡ βασίλισσα πρὸς αὐτὸν, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῆς δότω ὁ βασι-
20 λεὺς γυναικὶ κρείττονι αὐτῆς. Καὶ ἀκουσθήτω ὁ νόμος ὁ ὑπὸ τοῦ
βασιλέως, ὃν ἐὰν ποιῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· καὶ οὕτως πᾶσαι
αἱ γυναῖκες περιθήσουσιν τιμὴν τοῖς ἀνδράσιν ἑαυτῶν, ἀπὸ πτω-
21 χοῦ ἕως πλουσίου. Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς ἄρ-
χουσιν· καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς καθὰ ἐλάλησεν ὁ Μουχαῖος.
22 Καὶ ἀπέστειλεν εἰς πᾶσαν τὴν βασιλείαν κατὰ χώραν, κατὰ τὴν
λέξιν αὐτῶν, ὥστε εἶναι φόβον αὐτοῖς ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν.

ΚΕΦ. Β.

CAP. II. Καὶ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς τοῦ θυ- 1
μοῦ, καὶ οὐκέτι ἐμνήσθη τῆς Ἀστὶν, μνημονεύων οἷα ἐλάλησεν,
καὶ ὡς κατέκρινεν αὐτήν. Καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως· 2
ζητηθήτω τῷ βασιλεῖ κοράσια ἄφθορα καλὰ τῷ εἴδει. Καὶ κα- 3
ταστήσει ὁ βασιλεὺς κωμάρχας ἐν πάσαις ταῖς χώραις τῆς βα-
σιλείας αὐτοῦ· καὶ ἐπιλεξάτωσαν κοράσια παρθενικὰ καλὰ τῷ
εἴδει εἰς Σοῦσαν τὴν πόλιν εἰς τὸν γυναικῶνα, καὶ παραδοθήτω-
σαν τῷ εὐνούχῳ τοῦ βασιλέως τῷ φύλακι τῶν γυναικῶν· καὶ δο-
θήτω σμῆγμα, καὶ ἡ λοιπὴ ἐπιμέλεια. Καὶ ἡ γυνὴ, ἣ ἂν ἀρέ- 4
σῃ τῷ βασιλεῖ, βασιλεύσει ἀντὶ Ἀστίν· καὶ ἤρεσεν τῷ βασιλεῖ
* 2 m. περῖγμα. τὸ πρόσταγμα *, καὶ ἐποίησεν οὕτως.

Καὶ ἄνθρωπος ἦν ἰουδαῖος ἐν Σούσοις τῇ πόλει, καὶ ὄνομα 5
αὐτῷ Μαρδοχαῖος ὁ τοῦ Ἰαείρου, τοῦ Σεμεείου, τοῦ κεισαίου,
ἐκ φυλῆς Βενιαμεὶν. Ὃς ἦν αἰχμάλωτος ἐξ Ἱερουσαλὴμ, ἣν ᾐχ- 6
μαλώτευσεν Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος. Καὶ ἦν τού- 7
τῳ παῖς θρεπτὴ, θυγάτηρ Ἀμειναδὰβ ἀδελφοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
καὶ ὄνομα αὐτῇ Ἐσθήρ· ἐν δὲ τῷ μεταλλάξαι αὐτῆς τοὺς γονεῖς,
ἐπαίδευσεν αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα· καὶ ἦν τὸ κοράσιον καλὸν τὸ
εἴδει. Καὶ ὅτε ἠκούσθη τὸ τοῦ βασιλέως πρόσταγμα, συνήχθη- 8
σαν κοράσια πολλὰ εἰς Σοῦσαν τὴν πόλιν ὑπὸ χεῖρα Γαὶ, καὶ
ἤχθη Ἐσθὴρ πρὸς Γαὶ τὸν φύλακα τῶν γυναικῶν. Καὶ ἤρεσεν 9
αὐτῷ τὸ κοράσιον, καὶ εὗρεν χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ ἔσπευσεν
* 1. m. δοῦναι. αὐτῇ δοῦναι * τὸ σμῆγμα, καὶ τὴν μερίδα, καὶ τὰ ἑπτὰ κορά-
σια τὰ ἀποδεδειγμένα αὐτῇ ἐκ βασιλικοῦ· καὶ ἐχρήσατο αὐτῇ κα-
λῶς καὶ ταῖς ἅβραις αὐτῆς ἐν τῷ γυναικῶνι. Καὶ οὐχ ὑπέδειξεν 10
Ἐσθὴρ τὸ γένος αὐτῆς οὐδὲ τὴν πατρίδα, ὁ γὰρ Μαρδοχαῖος ἐνε-
τείλατο αὐτῇ μὴ ἀπαγγεῖλαι. Καθ᾽ ἑκάστην δὲ ἡμέραν ὁ Μαρ- 11
δοχαῖος περιεπάτει κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν γυναικείαν, ἐπισκοπῶν
τί Ἐσθὴρ συμβήσεται.

12 Οὗτος δὲ ἦν καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, II.
ὅταν ἀναπληρώσῃ μῆνας ιβ· οὕτως γὰρ ἀναπληροῦνται αἱ ἡμέραι
τῆς θεραπείας· μῆνας ἓξ ἀλειφόμεναι * ἐν σμυρνίνῳ ἐλαίῳ, καὶ * Cod. ἀλιφ.
μῆνας ἓξ ἐν τοῖς ἀρώμασιν καὶ ἐν τοῖς σμήγμασιν τῶν γυναικῶν.
13 Καὶ τότε εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ᾧ ἐὰν εἴπῃ, παρα-
δώσει αὐτὴν συνεισέρχεσθαι αὐτῷ ἀπὸ τοῦ γυναικῶνος ἕως τῶν
14 βασιλείων. Δείλης εἰσπορεύεται, καὶ πρὸς ἡμέραν ἀποτρέχει
εἰς τὸν γυναικῶνα τὸν δεύτερον, οὗ Γαὶ ὁ εὐνοῦχος τοῦ βασιλέως
ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν, καὶ οὐκέτι εἰσπορεύεται πρὸς τὸν βασι-
15 λέα, ἐὰν μὴ κληθῇ ὀνόματι. Ἐν δὲ τῷ ἀναπληροῦσθαι τὸν χρό-
νον Ἐσθὴρ τῆς θυγατρὸς Ἀμειναδὰβ ἀδελφοῦ πατρὸς Μαρδοχαίου
εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, οὐδὲν ἠθέτησεν ὧν ἐνετείλατο ὁ εὐ-
νοῦχος ὁ φύλαξ τῶν γυναικῶν· ἦν γὰρ Ἐσθὴρ εὑρίσκουσα χάριν
παρὰ πάντων τῶν βλεπόντων αὐτήν.
16 Καὶ εἰσῆλθεν Ἐσθὴρ πρὸς Ἀρταξέρξην τὸν βασιλέα τῷ δω-
δεκάτῳ μηνὶ, ὅς ἐστιν ἀδὰρ, τῷ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ.
17 Καὶ ἠράσθη ὁ βασιλεὺς Ἐσθὴρ, καὶ εὗρεν χάριν παρὰ πάσας τὰς
18 παρθένους, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὸ διάδημα τὸ γυναικεῖον. Καὶ
ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς πότον πᾶσι τοῖς φίλοις αὐτοῦ καὶ ταῖς δυν-
άμεσιν ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ ὕψωσεν τοὺς γάμους Ἐσθὴρ, καὶ
19 ἄφεσιν ἐποίησεν τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος
20 ἐθεράπευεν ἐν τῇ αὐλῇ. Ἡ δὲ Ἐσθὴρ οὐχ ὑπέδειξεν τὴν πατρί-
δα αὐτῆς· οὕτως γὰρ ἐνετείλατο αὐτῇ Μαρδοχαῖος, φοβεῖσθαι
τὸν θεὸν, καὶ ποιεῖν τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καθὼς ἦν μετ᾽ αὐ-
21 τοῦ· καὶ Ἐσθὴρ οὐ μετήλλαξεν τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς. Καὶ ἐλυπή-
θησαν οἱ δύο εὐνοῦχοι τοῦ βασιλέως οἱ ἀρχισωματοφύλακες, ὅτι
προήχθη Μαρδοχαῖος, καὶ ἐζήτουν ἀποκτεῖναι Ἀρταξέρξην τὸν
22 βασιλέα. Καὶ ἐδηλώθη Μαρδοχαίῳ ὁ λόγος, καὶ ἐσήμανεν Ἐ-
23 σθὴρ, καὶ αὐτὴ ἐνεφάνισεν τῷ βασιλεῖ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς. Ὁ δὲ
βασιλεὺς ἤτασεν τοὺς δύο εὐνούχους, καὶ ἐκρέμασεν αὐτούς· καὶ
προσέταξεν ὁ βασιλεὺς καταχωρίσαι εἰς μνημόσυνον ἐν τῇ βα-
σιλικῇ βιβλιοθήκῃ, ὑπὲρ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου, ἐν ἐγκωμίῳ.

ΚΕΦ. Γ.

CAP. III. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐδόξασεν ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης Ἀμὰν Ἀμα- 1
δαθοῦ βουγαῖον, καὶ ὕψωσεν αὐτὸν, καὶ ἐπρωτοβάθρει πάντων τῶν
φίλων αὐτοῦ. Καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ αὐλῇ προσεκύνουν αὐτῷ· οὕ- 2
τως γὰρ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς ποιῆσαι· ὁ δὲ Μαρδοχαῖος οὐ
προσεκύνει αὐτῷ. Καὶ ἐλάλησαν οἱ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ βασιλέως τῷ 3
Μαρδοχαίῳ· Μαρδοχαῖε τί παρακούεις τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως λε-
γόμενα; Καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐλάλουν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπήκουεν 4
αὐτῶν· καὶ ὑπέδειξαν τῷ Ἀμὰν Μαρδοχαῖον τοῖς τοῦ βασιλέως
λόγοις ἀντιτασσόμενον, καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς ὁ Μαρδοχαῖος ὅτι
Ἰουδαῖος ἐστίν. Καὶ ἐπιγνοὺς Ἀμὰν ὅτι οὐ προσκυνεῖ αὐτῷ Μαρ- 5
δοχαῖος, ἐθυμώθη σφόδρα. Καὶ ἐβουλεύσατο ἀφανίσαι πάντας 6
τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν Ἰουδαίους. Καὶ ἐποίησεν 7
ψήφισμα ἐν ἔτει δωδεκάτῳ τῆς βασιλείας Ἀρταξέρξου, καὶ ἔβα-
λεν κλήρους ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ μῆνα ἐκ μηνὸς, ὥστε ἀπο-
λέσαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὸ γένος Μαρδοχαίου· καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος
εἰς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην * τοῦ μηνὸς ὅς ἐστιν ἀδάρ.

* 2. m. τεσσαρεσκ. Sic saepe alibi.

Καὶ ἐλάλησεν πρὸς τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην, λέγων· ὑπάρ- 8
χει ἔθνος διεσπαρμένον ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ σου,
οἱ δὲ νόμοι αὐτῶν ἔξαλλοι παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, τῶν δὲ νόμων
τοῦ βασιλέως παρακούουσιν, καὶ οὐ συμφέρει τῷ βασιλεῖ ἐᾶσαι
αὐτούς. Εἰ δοκεῖ τῷ βασιλεῖ, δογματισάτω ἀπολέσαι αὐτοὺς, 9
κἀγὼ διαγράψω εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τοῦ βασιλέως ἀργυρίου τά-
λαντα μύρια. Καὶ περιελόμενος ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον, ἔδω- 10
κεν εἰς χεῖρας τῷ Ἀμὰν, σφραγίσαι κατὰ τῶν γεγραμμένων κα-
τὰ τῶν Ἰουδαίων. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν· τὸ μὲν ἀρ- 11
γύριον ἔχε, τῷ δὲ ἔθνει χρῶ ὡς βούλει. Καὶ ἐκλήθησαν οἱ γραμ- 12
ματεῖς τοῦ βασιλέως μηνὶ πρώτῳ τῇ τρισκαιδεκάτῃ, καὶ ἔγρα-
ψαν ὡς ἐπέταξεν Ἀμὰν τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς ἄρχουσιν κατὰ
πᾶσαν χώραν ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ταῖς ἑκατὸν εἰκο-

σιεπτὰ χώραις, τοῖς τε ἄρχουσι τῶν ἐθνῶν κατὰ τὴν αὐτῶν λέ- III.
13 ξιν, δι' Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως. Καὶ ἀπεστάλη διὰ βιβλια-
φόρων εἰς τὴν Ἀρταξέρξου βασιλείαν, ἀφανίσαι τὸ γένος τῶν
Ἰουδαίων ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ μηνὸς δωδεκάτου, ὅς ἐστιν ἀδὰρ, καὶ διαρ-
πάσαι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν· τῆς δὲ ἐπιστολῆς ἐστιν τὸ ἀντίγρα-
φον τόδε.

Βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ χωρῶν ἄρχουσι καὶ τοπάρχαις ὑποτεταγμένοις τάδε γράφει· πολλῶν ἐπάρξας ἐθνῶν, καὶ πάσης ἐπικρατήσας οἰκουμένης, ἐβουλήθην μὴ τῷ θράσει τῆς ἐξουσίας ἐπαιρόμενος, ἐπιεικέστερον δὲ καὶ μετὰ ἠπιότητος ἀεὶ διεξάγων τοὺς τῶν ὑποτεταγμένων ἀκυμάτους * διὰ παντὸς καταστῆσαι βίους, τήν τε βασιλείαν ἥμερον καὶ πορευτὴν μέχρι περάτων παρεξόμενος, ἀνανεώσασθαί τε τὴν ποθουμένην τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις εἰρήνην· πυθομένου δέ μου τῶν συμβούλων, πῶς ἂν ἀχθείη τοῦτο ἐπὶ πέρας, σωφροσύνῃ παρ' ἡμῖν διενέγκας, καὶ ἐν τῇ εὐνοίᾳ ἀπαραλλάκτως καὶ βεβαίᾳ πίστει ἀποδεδειγμένος, καὶ δεύτερον τῶν βασιλειῶν γέρας ἀπενηνεγμένος Ἀμὰν, ἐπέδειξεν ἡμῖν ἐν πάσαις ταῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην φυλαῖς ἀναμεμίχθαι δυσμενῆ λαόν τινα, τοῖς νόμοις ἀντίθετον πρὸς πᾶν ἔθνος, τά τε τῶν βασιλέων παραπέμποντας διηνεκῶς διατάγματα, πρὸς τὸ μὴ κατατίθεσθαι τὴν ὑφ' ἡμῶν κατευθυνομένην ἀμέμπτως συναρχίαν· διειληφότες οὖν τόδε τὸ ἔθνος μονώτατον ἐν ἀντιπαραγωγῇ παντὶ διὰ παντὸς ἀνθρώπῳ κείμενον, διαγωγὴν νόμων ξενίζουσαν παραλλάσσον, καὶ δυσνοοῦν τοῖς ἡμετέροις πράγμασιν τὰ χείριστα συντελοῦν κακὰ, καὶ πρὸς τὸ μὴ τὴν βασιλείαν εὐσταθείας τυγχάνειν· προστετάχαμεν οὖν τοὺς σημαινομένους ὑμῖν ἐν τοῖς γεγραμμένοις ὑπὸ Ἀμὰν τοῦ τεταγμένου ἐπὶ τῶν πραγμάτων, καὶ δευτέρου πατρὸς ἡμῶν, πάντας σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἀπολέσαι ὁλοῤῥιζεὶ, ταῖς τῶν ἐχθρῶν μαχαίραις ἄνευ παντὸς οἴκτου καὶ φειδοῦς, τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς ἀδὰρ, τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὅπως οἱ πάλαι καὶ νῦν δυσμενεῖς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ βιαίως εἰς τὸν

* a. m. ἀκυμάντους

III. ᾅδην κατελθόντες, εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον εὐσταθῆ καὶ ἀτά-
ραχα παρέχωσιν ἡμῖν διὰ τέλους τὰ πράγματα. Τὰ δὲ ἀντί- 14
γραφα τῶν ἐπιστολῶν ἐξετίθετο κατὰ χώραν· καὶ προσετάγη πᾶ-
σι τοῖς ἔθνεσιν ἑτοίμους εἶναι εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην. Ἐσπεύδε- 15
το δὲ τὸ πρᾶγμα, καὶ εἰς Σοῦσαν· ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν ἐκω-
θωνίζοντο *· ἐταράσσετο δὲ ἡ πόλις.

* Glossa ἐμεθύσκοντο· πολὺν γὰρ οἶνον ποτηρίου.

ΚΕΦ. Δ.

CAP. IV. Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐπιγνοὺς τὸ συντελούμενον διέῤῥηξεν τὰ ἱμά- 1
τια ἑαυτοῦ, καὶ ἐνεδύσατο σάκκον, καὶ κατεπάσατο σποδόν· καὶ
ἐκπηδήσας διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως ἐβόα φωνῇ μεγάλῃ· αἴ-
ρεται ἔθνος μηδὲν ἠδικηκός. Καὶ ἦλθεν ἕως τῆς πύλης τοῦ βα- 2
σιλέως, καὶ ἔστη· οὐ γὰρ ἦν ἐξὸν αὐτῷ εἰσελθεῖν εἰς τὴν αὐλὴν,
σάκκον ἔχοντι καὶ σποδόν. Καὶ ἐν πάσῃ χώρᾳ, οὗ ἐξετίθετο τὰ 3
γράμματα, κραυγὴ καὶ κοπετὸς καὶ πένθος μέγα τοῖς Ἰουδαίοις,
σάκκον καὶ σποδὸν ἔστρωσαν ἑαυτοῖς. Καὶ εἰσῆλθον αἱ ἅβραι 4
καὶ οἱ εὐνοῦχοι τῆς βασιλίσσης, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῇ· καὶ ἐτα-
ράχθη ἀκούσασα τὸ γεγονός· καὶ ἀπέστειλεν στολίσαι τὸν Μαρ-
δοχαῖον, καὶ ἀφελέσθαι αὐτοῦ τὸν σάκκον· ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη.
Ἡ δὲ Ἐσθὴρ προσεκαλέσατο Ἀχραθαῖον τὸν εὐνοῦχον αὐτῆς, ὃς 5
παρειστήκει αὐτῇ, καὶ ἀπέστειλεν μαθεῖν αὐτῇ παρὰ τοῦ Μαρ- *
δοχαίου τὸ ἀκριβές *. Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ὑπέδειξεν αὐτῷ τὸ γε- 7
γονὸς, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ἣν ἐπηγγείλατο Ἀμὰν τῷ βασιλεῖ
εἰς τὴν γάζαν μυρίων ταλάντων, ἵνα ἀπολέσῃ τοὺς Ἰουδαίους.
Καὶ τὸ ἀντίγραφον τὸ ἐν Σούσοις ἐκτεθὲν ὑπὲρ τοῦ ἀπολέσθαι 8
αὐτοὺς ἔδωκεν αὐτῷ δεῖξαι τῇ Ἐσθήρ· καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐντείλα-
σθαι αὐτῇ εἰσελθούσῃ παραιτήσασθαι τὸν βασιλέα, καὶ ἀξιῶ-
σαι αὐτὸν περὶ τοῦ λαοῦ, μνησθεῖσα ἡμερῶν ταπεινώσεώς σου,
ὡς ἐτράφης ἐν χειρί μου, διότι Ἀμὰν ὁ δευτερεύων τῷ βασι-
λεῖ ἐλάλησεν καθ' ἡμῶν εἰς θάνατον· ἐπικάλεσαι τὸν κύριον,
καὶ λάλησον τῷ βασιλεῖ περὶ ἡμῶν, ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ θανάτου.

* r. m. ἀκριβείας.

9 Εἰσελθὼν δὲ ὁ Ἀχραθαῖος ἐλάλησεν αὐτῇ πάντας τοὺς λόγους IV
τούτους.
10 Εἶπεν δὲ Ἐσθὴρ πρὸς Ἀχραθαῖον· πορεύθητι πρὸς Μαρ-
11 δοχαῖον, καὶ εἰπόν. Ὅτι τὰ ἔθνη πάντα τῆς βασιλείας γινώ-
σκει, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ἢ γυνὴ, ὃς εἰσελεύσεται πρὸς τὸν βα-
σιλέα εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν ἄκλητος, οὐκ ἔστιν αὐτῷ σω-
τηρία· πλὴν ᾧ ἐκτείνει ὁ βασιλεὺς τὴν χρυσῆν ῥάβδον, οὗτος σω-
θήσεται· κἀγὼ οὐ κέκλημαι εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, εἰσὶν
12 αὗται ἡμέραι τριάκοντα. Καὶ ἀπήγγειλεν Ἀχραθαῖος Μαρδο-
13 χαίῳ πάντας τοὺς λόγους Ἐσθήρ. Καὶ εἶπεν Μαρδοχαῖος πρὸς
Ἀχραθαῖον· πορεύθητι, καὶ εἰπὸν αὐτῇ. Ἐσθὴρ, μὴ εἴπῃς σεαυ-
τῇ, ὅτι σωθήσῃ μόνη ἐν τῇ βασιλείᾳ παρὰ πάντας τοὺς Ἰουδαίους.
14 Ὡς ὅτι ἐὰν παρακούσῃς ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ, ἄλλοθεν βοήθεια
καὶ σκέπη ἔσται τοῖς Ἰουδαίοις· σὺ δὲ, καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρός
σου ἀπολεῖσθε· καὶ τίς οἶδεν, εἰ εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἐβασίλευ-
15 σας; Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἐσθὴρ τὸν ἥκοντα πρὸς αὐτὴν, πρὸς
16 Μαρδοχαῖον, λέγουσα. Βαδίσας ἐκκλησίασον τοὺς Ἰουδαίους τοὺς
ἐν Σούσοις, καὶ νηστεύσατε ἐπ' ἐμοὶ, καὶ μὴ φάγητε, μὴ δὲ πίη-
τε ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς νύκτα καὶ ἡμέραν· κἀγὼ δὲ καὶ αἱ ἅβραι
μου ἀσιτήσομεν· καὶ τότε εἰσελεύσομαι πρὸς τὸν βασιλέα παρὰ
17 τὸν νόμον, ἐὰν καὶ ἀπολέσθαί με ᾖ. Καὶ βαδίσας Μαρδοχαῖος
ἐποίησεν ὅσα ἐνετείλατο αὐτῷ Ἐσθήρ· καὶ ἐδεήθη κυρίου, μνημο-
νεύων πάντα τὰ ἔργα κυρίου, καὶ εἶπεν.

Κύριε κύριε βασιλεῦ πάντων κρατῶν, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ σου τὸ πᾶν ἐστιν, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀντιδοξῶν σοι ἐν τῷ θέλειν σε σῶσαι τὸν Ἰσραήλ· ὅτι σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ πᾶν θαυμαζόμενον ἐν τῇ ὑπ' οὐρανὸν· καὶ κύριος εἶ πάντων, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιτάξεταί σοι τῷ κυρίῳ· σὺ πάντα γινώσκεις· σὺ οἶδας κύριε, ὅτι οὐκ ἐν ὕβρει, οὐδὲ ἐν ὑπερηφανείᾳ, οὐδὲ ἐν φιλοδοξίᾳ ἐποίησα τοῦτο, τὸ μὴ προσκυνεῖν τὸν ὑπερήφανον Ἀμάν· ὅτι ηὐδόκουν φιλεῖν πέλματα ποδῶν αὐτοῦ πρὸς σωτηρίαν Ἰσραήλ· ἀλλὰ ἐποίησα τοῦτο, ἵνα μὴ θῶ δόξαν ἀνθρώπου ὑπεράνω δόξης

IV. θεοῦ· καὶ οὐ προσκυνήσω οὐδένα, πλὴν σοῦ τοῦ κυρίου μου, καὶ οὐ ποιήσω αὐτὰ ἐν ὑπερηφανείᾳ· καὶ νῦν κύριε ὁ θεὸς ὁ βασιλεὺς ὁ θεὸς Ἀβραάμ, φεῖσαι τοῦ λαοῦ σοῦ, ὅτι ἐπιβλέπουσιν ἡμῖν εἰς καταφθορὰν, καὶ ἐπεθύμησαν ἀπολέσαι τὴν ἐξ ἀρχῆς κληρονομίαν σου· μὴ ὑπερίδῃς τὴν μερίδα σου, ἣν σεαυτῷ ἐλυτρώσω ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἐπάκουσον τῆς δεήσεώς μου, καὶ ἱλάσθητι τῷ κλήρῳ σου, καὶ στρέψον τὸ πένθος ἡμῶν εἰς εὐωχίαν, ἵνα ζῶντες ὑμνῶμέν σου τὸ ὄνομα κύριε, καὶ μὴ ἀφανίσῃς στόμα αἰνούντων σοι· καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐκέκραξαν ἐξ ἰσχύος αὐτῶν, ὅτι θάνατος αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν.

Καὶ Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα κατέφυγεν ἐπὶ τὸν κύριον ἐν ἀγῶνι θανάτου κατειλημμένη, καὶ ἀφελομένη τὰ ἱμάτια τῆς δόξης αὐτῆς ἐνεδύσατο ἱμάτια στενοχωρίας καὶ πένθους, καὶ ἀντὶ τῶν ὑπερηφάνων ἡδυσμάτων, σποδοῦ καὶ κοπρίων ἔπλησεν τὴν κεφαλήν· καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐταπείνωσεν σφόδρα, καὶ πάντα τόπον κόσμου ἀγαλλιάματος αὐτῆς ἔπλησε στρεπτῶν τριχῶν αὐτῆς· καὶ ἐδεῖτο κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ, καὶ εἶπεν. Κύριέ μου ὁ βασιλεὺς ἡμῶν σὺ εἶ μόνος, βοήθησόν μοι τῇ μόνῃ, καὶ μὴ ἐχούσῃ βοηθὸν εἰ μὴ σὲ, ὅτι κίνδυνός μου ἐν χειρί μου· ἐγὼ ἤκουον ἐκ γενετῆς μου ἐν φυλῇ πατριᾶς μου, ὅτι σὺ κύριε ἔλαβες τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ πάντων τῶν προγόνων αὐτῶν εἰς κληρονομίαν αἰώνιον, καὶ ἐποίησας αὐτοῖς ὅσα ἐλάλησας· καὶ νῦν ἡμάρτομεν ἐνώπιόν σου, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, ἀνθ' ὧν ἐδοξάσαμεν τοὺς θεοὺς αὐτῶν· δίκαιος εἶ κύριε· καὶ νῦν οὐχ ἱκανώθησαν ἐν πικρασμῷ δουλείας ἡμῶν, ἀλλὰ ἔθηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐξάραι ὁρισμὸν στόματός σου, καὶ ἀφανίσαι κληρονομίαν σου, καὶ ἐμφράξαι στόμα αἰνούντων σοι, καὶ σβέσαι δόξαν οἴκου σου καὶ θυσιαστηρίου σου, καὶ ἀνοίξαι στόμα ἐθνῶν εἰς ἀρετὰς ματαίων, καὶ θαυμασθῆναι βασιλέα σάρκινον εἰς αἰῶνα· μὴ παραδῷς κύριε τὸ σκῆπτρόν σου τοῖς μὴ οὖσιν, καὶ μὴ καταγελασάτωσαν ἐν τῇ πτώσει ἡμῶν, ἀλλὰ στρέψον τὴν βουλὴν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς· τὸν δὲ ἀρξάμενον ἐφ'

ἡμᾶς παραδειγμάτισον· μνήσθητι κύριε, γνώσθητι ἐν καιρῷ θλί- IV.
ψεως ἡμῶν, καὶ ἐμὲ θάρσυνον βασιλεῦ τῶν θεῶν, καὶ πάσης ἀρχῆς ἐπικρατῶν· δὸς λόγον εὔρυθμον εἰς τὸ στόμα μου ἐνώπιον τοῦ λέοντος, καὶ μετάθες τὴν καρδίαν αὐτοῦ εἰς μῖσος τοῦ πολεμοῦντος ἡμᾶς, εἰς συντέλειαν αὐτοῦ καὶ τῶν ὁμονοούντων αὐτῷ· ἡμᾶς δὲ ῥύσαι ἐν χειρί σου, καὶ βοήθησόν μοι τῇ μόνῃ, καὶ μὴ ἐχούσῃ εἰ μὴ σέ· κύριε πάντων γνῶσιν ἔχεις, καὶ οἶδας ὅτι ἐμείσησα δόξαν ἀνόμων, καὶ βδελύσσομαι κοίτην ἀπεριτμήτων, καὶ παντὸς ἀλλοτρίου· σὺ οἶδας τὴν ἀνάγκην μου, ὅτι βδελύσσομαι τὸ σημεῖον τῆς ὑπερηφανείας μου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου ἐν ἡμέραις ὀπτασίας μου· βδελύσσομαι αὐτὸ ὡς ῥάκος καταμηνίων, καὶ οὐ φορῶ αὐτὸ ἐν ἡμέραις ἡσυχίας μου· καὶ οὐκ ἔφαγεν ἡ δούλη σου τράπεζαν Ἀμὰν, καὶ οὐκ ἐδόξασα συμπόσιον βασιλέως, οὐδὲ ἔπιον οἶνον σπονδῶν· καὶ οὐκ ηὐφράνθη ἡ δούλη σου ἀφ' ἡμέρας μεταβολῆς μου μέχρι νῦν, πλὴν ἐπὶ σοὶ κύριε ὁ θεὸς Ἀβραάμ· ὁ θεὸς ἰσχύων ἐπὶ πάντας, εἰσάκουσον φωνὴν ἀπηλπισμένων, καὶ ῥύσαι ἡμᾶς ἐκ χειρὸς τῶν πονηρευομένων, καὶ ῥύσαι με ἐκ τοῦ φόβου μου.

ΚΕΦ. Ε.

1 Καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ὡς ἐπαύσατο προσευχομένη, ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς θεραπείας, καὶ περιεβάλετο τὴν δόξαν αὐτῆς· καὶ γενηθεῖσα ἐπιφανὴς, ἐπικαλεσαμένη τὸν πάντων ἐπόπτην θεὸν καὶ σωτῆρα, παρέλαβεν τὰς δύω ἄβρας· καὶ τῇ μὲν μιᾷ ἐπηρείδετο ὡς τρυφερευομένη, ἡ δὲ ἑτέρα ἐπηκολούθει κουφίζουσα τὴν ἔνδυσιν αὐτῆς· καὶ αὐτὴ ἐρυθριῶσα ἀκμῇ κάλλους αὐτῆς· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἱλαρὸν, ὡς προσφιλές· ἡ δὲ καρδία αὐτῆς ἀπεστενωμένη ἀπὸ τοῦ φόβου· καὶ εἰσελθοῦσα πάσας τὰς θύρας κατέστη ἐνώπιον τοῦ βασιλέως· καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν στολὴν τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ἐνδεδύκει *, ὅλος διὰ χρυσοῦ καὶ λίθων πολυτε- CAP. V.

* Cod. ἐνδύκει.

V. λῶν, καὶ ἦν φοβερὸς σφόδρα· καὶ ἄρας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πε-
πυρωμένον δόξῃ, ἐν ἀκμῇ θυμοῦ ἔβλεψεν· καὶ ἔπεσεν ἡ βασίλισσα,
καὶ μετέβαλεν τὸ χρῶμα αὐτῆς ἐν ἐκλύσει· καὶ κατεπέκυψεν ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν τῆς ἄβρας τῆς προπορευομένης· καὶ μετέβαλεν ὁ
θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως εἰς πραΰτητα, καὶ ἀγωνιάσας ἀνε-
πήδησεν ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὰς ἀγ-
κάλας αὐτοῦ μέχρις οὗ κατέστη· καὶ παρεκάλει αὐτὴν λόγοις
εἰρηνικοῖς, καὶ εἶπεν αὐτῇ· τί ἐστιν Ἐσθήρ; ἐγὼ ὁ ἀδελφός σου,
θάρσει οὐ μὴ ἀποθάνῃς· ὅτι κοινὸν τὸ πρόσταγμα ἡμῶν ἐστιν·
πρόσελθε. Καὶ ἄρας τὴν χρυσῆν ῥάβδον ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸν τρά- 2
χηλον αὐτῆς, καὶ ἠσπάσατο αὐτὴν, καὶ εἶπεν· λάλησόν μοι· καὶ
εἶπεν αὐτῷ· εἶδόν σε κύριε ὡς ἄγγελον θεοῦ, καὶ ἐταράχθη ἡ
καρδία μου ἀπὸ φόβου τῆς δόξης σου, ὅτι θαυμαστὸς εἶ κύριε,
καὶ τὸ πρόσωπόν σου χαρίτων μεστόν· ἐν δὲ τῷ διαλέγεσθαι αὐ-
τὴν ἔπεσεν ἀπὸ ἐκλύσεως· καὶ ὁ βασιλεὺς ἐταράσσετο, καὶ πᾶ-
σα ἡ θεραπεία αὐτοῦ παρεκάλει αὐτήν.

Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς· τί θέλεις Ἐσθήρ; καὶ τί σου ἐστὶν 3
τὸ ἀξίωμα; ἕως τοῦ ἡμίσους τῆς βασιλείας μου, καὶ ἔσται σοι.
Εἶπεν δὲ Ἐσθήρ· ἡμέρα μου ἐπίσημος σήμερόν ἐστιν· εἰ οὖν δοκεῖ 4
τῷ βασιλεῖ, ἐλθάτω καὶ αὐτὸς καὶ Ἀμὰν εἰς τὴν δοχὴν, ἣν
ποιήσω σήμερον. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς· κατασπεύσατε Ἀμὰν, 5
ὅπως ποιήσωμεν τὸν λόγον Ἐσθήρ· καὶ παραγίνονται ἀμφότεροι
εἰς τὴν δοχὴν, ἣν εἶπεν Ἐσθήρ. Ἐν δὲ τῷ πότῳ εἶπεν ὁ βασιλεὺς 6
πρὸς Ἐσθήρ· τί ἐστιν βασίλισσα Ἐσθήρ; καὶ ἔσται ὅσα ἀξιοῖς.
Καὶ εἶπεν· τὸ αἴτημά μου καὶ τὸ ἀξίωμα. Εἰ εὗρον χάριν ἐνώ- 7 8
πιον τοῦ βασιλέως, ἐλθάτω ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν ἔτι τὴν αὔριον
εἰς τὴν δοχὴν, ἣν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ αὔριον ποιήσω τὰ αὐτά.
Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἀμὰν ἀπὸ τοῦ βασιλέως ὑπερχαρὴς εὐφραινόμε- 9
νος· ἐν δὲ τῷ ἰδεῖν Ἀμὰν Μαρδοχαῖον τὸν ἰουδαῖον ἐν τῇ αὐλῇ,
ἐθυμώθη σφόδρα. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὰ ἴδια, ἐκάλεσεν τοὺς φί- 10
λους, καὶ Ζωσάραν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸν 11
πλοῦτον αὐτοῦ, καὶ τὴν δόξαν ἣν ὁ βασιλεὺς αὐτῷ περιέθηκεν,

καὶ ὡς ἐποίησεν αὐτὸν πρωτεύειν καὶ ἡγεῖσθαι τῆς βασιλείας. V.
12 Καὶ εἶπεν Ἀμάν· οὐ κέκληκεν ἡ βασίλισσα μετὰ τοῦ βασιλέως
οὐδένα εἰς τὴν δοχὴν, ἀλλ' ἢ ἐμὲ, καὶ εἰς τὴν αὔριον κέκλημαι.
13 Καὶ ταῦτά μοι οὐκ ἀρέσκει, ὅταν ἴδω Μαρδοχαῖον τὸν ἰουδαῖον
14 ἐν τῇ αὐλῇ. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ζωσάρα ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ
οἱ φίλοι· κοπήτω σοι ξύλον πηχῶν πεντήκοντα, ὄρθρου δὲ εἰπὸν
τῷ βασιλεῖ, καὶ κρεμασθήτω Μαρδοχαῖος ἐπὶ τοῦ ξύλου· σὺ δὲ
εἴσελθε εἰς τὴν δοχὴν σὺν τῷ βασιλεῖ, καὶ εὐφραίνου· καὶ ἤρε-
σεν τὸ ῥῆμα τῷ Ἀμὰν, καὶ ἡτοιμάσθη τὸ ξύλον.

ΚΕΦ. ς.

1 Ὁ δὲ κύριος ἀπέστησεν τὸν ὕπνον ἀπὸ τοῦ βασιλέως τὴν νύκτα CAP. VI.
ἐκείνην· καὶ εἶπεν τῷ διδασκάλῳ αὐτοῦ εἰσφέρειν γράμματα μνη-
2 μόσυνα τῶν ἡμερῶν ἀναγινώσκειν αὐτῷ. Εὗρεν δὲ τὰ γράμματα
τὰ γραφέντα περὶ Μαρδοχαίου, ὡς ἀπήγγειλεν τῷ βασιλεῖ πε-
ρὶ τῶν δύο εὐνούχων τοῦ βασιλέως ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτοὺς, καὶ
3 ζητῆσαι ἐπιβαλεῖν τὰς χεῖρας Ἀρταξέρξῃ. Εἶπεν δὲ ὁ βασι-
λεύς· τίνα δόξαν ἢ χάριν ἐποιήσαμεν τῷ Μαρδοχαίῳ; καὶ εἶ-
4 παν οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως· οὐκ ἐποίησας αὐτῷ οὐδέν. Ἐν δὲ
τῷ πυνθάνεσθαι τὸν βασιλέα περὶ τῆς εὐνοίας Μαρδοχαίου, ἰδοὺ
Ἀμὰν ἐν τῇ αὐλῇ· εἶπεν δὲ ὁ βασιλεύς· τίς ἐν τῇ αὐλῇ; ὁ δὲ
Ἀμὰν εἰσῆλθεν εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ, κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον
5 ἐπὶ τῷ ξύλῳ, ᾧ ἡτοίμασεν. Καὶ εἶπαν οἱ διάκονοι τοῦ βασι-
λέως· ἰδοὺ Ἀμὰν ἕστηκεν ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς· κα-
6 λέσατε αὐτόν. Εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν· τί ποιήσω τῷ
ἀνθρώπῳ, ὃν ἐγὼ θέλω δοξάσαι; εἶπεν δὲ ἐν ἑαυτῷ Ἀμάν· τί-
7 να θέλει ὁ βασιλεὺς δοξάσαι εἰ μὴ ἐμέ; Εἶπεν δὲ πρὸς τὸν βα-
8 σιλέα· ἄνθρωπον ὃν ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι. Ἐνεγκάτωσαν οἱ
παῖδες τοῦ βασιλέως στολὴν βυσσίνην ἣν ὁ βασιλεὺς περιβάλλε-
9 ται, καὶ ἵππον ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπιβαίνει. Καὶ δότω ἑνὶ τῶν
φίλων τοῦ βασιλέως τῶν ἐνδόξων, καὶ στολισάτω τὸν ἄνθρωπον

VI. ὃν ὁ βασιλεὺς ἀγαπᾷ· καὶ ἀναβιβασάτω αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἵππον,
καὶ κηρυσσέτω διὰ τῆς πλατείας τῆς πόλεως, λέγων· οὕτως ἔσται
παντὶ ἀνθρώπῳ, ὃν ὁ βασιλεὺς δοξάζει.
Εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀμάν· καλῶς ἐλάλησας· οὕτως 10
ποίησον τῷ Μαρδοχαίῳ τῷ ἰουδαίῳ τῷ θεραπεύοντι ἐν τῇ αὐλῇ,
καὶ μὴ παραπεσάτω σου λόγος ὧν ἐλάλησας. Ἔλαβεν δὲ Ἀμὰν 11
τὴν στολὴν καὶ τὸν ἵππον, καὶ ἐστόλισεν τὸν Μαρδοχαῖον, καὶ
ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἵππον, καὶ διῆλθεν διὰ τῆς πλατείας
τῆς πόλεως, καὶ ἐκήρυσσεν λέγων· οὕτως ἔσται παντὶ ἀνθρώπῳ ὃν
ὁ βασιλεὺς θέλει δοξάσαι. Ἐπέστρεψεν δὲ ὁ Μαρδοχαῖος εἰς τὴν 12
αὐλήν· Ἀμὰν δὲ ὑπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια λυπούμενος κατὰ κεφα-
λῆς. Καὶ διηγήσατο Ἀμὰν τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ Ζωσάρᾳ τῇ 13
γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ τοῖς φίλοις· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν οἱ φί-
λοι καὶ ἡ γυνή· εἰ ἐκ γένους Ἰουδαίων Μαρδοχαῖος, ἦρξαι τα-
πεινοῦσθαι ἐνώπιον αὐτοῦ, πεσὼν πεσῇ, οὐ μὴ δύνῃ αὐτὸν ἀμύ-
νασθαι, ὅτι θεὸς ζῶν μετ᾽ αὐτοῦ. Ἔτι αὐτῶν λαλούντων, πα- 14
ραγίνονται οἱ εὐνοῦχοι, ἐπισπεύδοντες τὸν Ἀμὰν ἐπὶ τὸν πότον
ὃν ἡτοίμασεν Ἐσθήρ.

ΚΕΦ. Ζ.

CAP. VII. Εἰσῆλθεν δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀμὰν, συμπιεῖν τῇ βασιλίσσῃ. 1
Εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς Ἐσθὴρ τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ ἐν τῷ πότῳ· τί 2
ἐστιν Ἐσθὴρ βασίλισσα, καὶ τί τὸ αἴτημά σου, καὶ τί τὸ ἀξίω-
μά σου; καὶ ἔστω σοι ἕως τοῦ ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. Καὶ 3
ἀποκριθεῖσα εἶπεν· εἰ εὗρον χάριν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, δοθήτω ἡ
ψυχὴ τῷ αἰτήματί μου, καὶ ὁ λαός μου τῷ ἀξιώματί μου.
Ἐπράθημεν γὰρ ἐγώ τε καὶ ὁ λαός * μου εἰς ἀπώλειαν καὶ διαρ- 4
παγὴν καὶ δουλείαν, ἡμεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν εἰς παῖδας καὶ
παιδίσκας, καὶ παρήκουσα· οὐ γὰρ ἄξιος ὁ διάβολος τῆς αὐλῆς
τοῦ βασιλέως. Εἶπεν δὲ ὁ βασιλεύς· τίς οὗτος, ὅς τις ἐτόλμη- 5
σεν ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο; Εἶπεν δὲ Ἐσθήρ· ἄνθρωπος ἐχ- 6

* Cod. λογος.

θρὸς Ἀμὰν ὁ πονηρὸς οὗτος· Ἀμὰν δὲ ἐταράχθη ἀπὸ τοῦ βασι- VII.
7 λέως καὶ τῆς βασιλίσσης. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ
συμποσίου εἰς τὸν κῆπον· ὁ δὲ Ἀμὰν παρῃτεῖτο τὴν βασίλισσαν·
8 ἑώρα γὰρ ἑαυτὸν ἐν κακοῖς ὄντα. Ἐπέστρεψεν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκ
τοῦ κήπου· Ἀμὰν δὲ ἐπιπεπτώκει ἐπὶ τὴν κλείνην, ἀξιῶν τὴν βα-
σίλισσαν· εἶπεν δὲ ὁ βασιλεύς· ὥστε καὶ τὴν γυναῖκα βιάζῃ ἐν
9 τῇ οἰκίᾳ μου; Ἀμὰν δὲ ἀκούσας διετράπη τῷ προσώπῳ. Εἶπεν
δὲ Βουγαθὰν εἷς τῶν εὐνούχων πρὸς τὸν βασιλέα· ἰδοὺ καὶ ξύ-
λον ἡτοίμασεν Ἀμὰν Μαρδοχαίῳ τῷ λαλήσαντι περὶ τοῦ βα-
σιλέως, καὶ ὤρθωται ἐν τοῖς Ἀμὰν ξύλον πηχῶν πεντήκοντα·
10 εἶπεν δὲ ὁ βασιλεύς· σταυρωθήτω ἐπ' αὐτοῦ. Καὶ ἐκρεμάσθη
Ἀμὰν ἐπὶ τοῦ ξύλου ὃ ἡτοιμάσθη Μαρδοχαίῳ· καὶ τότε ὁ βα-
σιλεὺς ἐκόπασεν τοῦ θυμοῦ.

ΚΕΦ. Η.

1 Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης ἐδωρήσατο CAP VIII
Ἐσθὴρ ὅσα ὑπῆρχεν Ἀμὰν τῷ διαβόλῳ, καὶ Μαρδοχαῖος προσ-
εκλήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως· ὑπέδειξεν γὰρ Ἐσθὴρ, ὅτι ἐνοικείω-
2 ται αὐτῇ. Ἔλαβεν δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον ὃν ἀφείλατο
Ἀμὰν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν Μαρδοχαίῳ, καὶ κατέστησεν Ἐσθὴρ
3 Μαρδοχαῖον ἐπὶ πάντων τῶν Ἀμάν. Καὶ προσθεῖσα ἐλάλησεν
πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ
ἠξίου ἀφελεῖν τὴν Ἀμὰν κακίαν, καὶ ὅσα ἐποίησεν τοῖς Ἰου-
4 δαίοις. Ἐξέτεινεν δὲ ὁ βασιλεὺς Ἐσθὴρ τὴν ῥάβδον τὴν χρυ-
5 σῆν· ἐξηγέρθη δὲ Ἐσθὴρ παρεστηκέναι τῷ βασιλεῖ. Καὶ εἶπεν
Ἐσθήρ· εἰ δοκεῖ σοι, καὶ εὗρον χάριν, πεμφθήτω ἀποστραφῆναι
τὰ γράμματα, τὰ ἀπεσταλμένα ὑπὸ Ἀμὰν τὰ γραφέντα ἀπο-
6 λέσθαι τοὺς Ἰουδαίους, οἵ εἰσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. Πῶς γὰρ
δυνήσομαι ἰδεῖν τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου, καὶ πῶς δυνήσομαι
7 σωθῆναι ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῆς πατρίδος μου; Καὶ εἶπεν ὁ βασι-
λεὺς πρὸς Ἐσθήρ· εἰ πάντα τὰ ὑπάρχοντα Ἀμὰν ἔδωκα καὶ ἐχα-

VIII. ρισάμην σοι, καὶ αὐτὸν ἐκρέμασα ἐπὶ ξύλου, ὅτι τὰς χεῖρας
ἐπήνεγκε τοῖς Ἰουδαίοις, τί ἔτι ἐπιζητεῖς; Γράψατε καὶ ὑμεῖς 8
ἐκ τοῦ ὀνόματός μου, ὡς δοκεῖ ὑμῖν, καὶ σφραγίσατε τῷ δακτυ-
* 2. m. τοῦ. λίῳ μου· ὅσα γὰρ γράφετε * τοῦ βασιλέως ἐπιτάξαντος, καὶ
σφραγισθῇ τῷ δακτυλίῳ μου, οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἀντειπεῖν.

Ἐκλήθησαν δὲ οἱ γραμματεῖς ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ, ὅς ἐστιν 9
* Alibi νισᾶ. νισᾶ, * τρίτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ἐγράφη τοῖς Ἰου-
δαίοις, ὅσα ἐνετείλατο τοῖς οἰκονόμοις καὶ τοῖς ἄρχουσιν τῶν
σατραπῶν, ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας, ἑκατὸν εἰκο-
σιεπτὰ σατραπίαις κατὰ χώραν καὶ χώραν, κατὰ τὴν ἑαυτῶν
λέξιν. Ἐγράφη δὲ διὰ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐσφραγίσθη τῷ δακ- 10
τυλίῳ αὐτοῦ· καὶ ἐξαπέστειλαν τὰ γράμματα διὰ βιβλιαφόρων.
Ὡς ἐπέταξεν αὐτοῖς χρῆσθαι τοῖς νόμοις αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ πό- 11
λει, βοηθῆσαί τε αὐτοῖς, καὶ χρῆσθαι τοῖς ἀντιδίκοις αὐτῶν καὶ
τοῖς ἀτικειμένοις αὐτῶν, ὡς βούλονται. Ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐν πάσῃ 12
τῇ βασιλείᾳ Ἀρταξέρξου, τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ δωδεκάτου μη-
νὸς, ὅς ἐστιν ἀδάρ. Ὧν ἐστιν ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τὰ ὑπο- 13
γεγραμμένα.

Βασιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἕως τῆς Αἰθιοπίας ἑκατὸν εἰκοσιεπτὰ σατραπίαις * χωρῶν ἄρχουσι, καὶ τοῖς τὰ ἡμέτερα φρονοῦσι, χαίρειν. Πολλοὶ τῇ πλείστῃ τῶν εὐεργετούντων χρηστότητι πυκνότερον τιμώμενοι μεῖζον ἐφρόνησαν, καὶ οὐ μόνον τοὺς ὑποτεταγμένους ἡμῖν ζητοῦσι κακοποιεῖν, τόν τε κόρον οὐ δυνάμενοι φέρειν, καὶ τοῖς ἑαυτῶν εὐεργέταις ἐπιχειροῦσι μηχανᾶσθαι· καὶ τὴν εὐχαριστίαν οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀνταναιροῦντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς τῶν ἀπειραγάθων κόμποις ἐπαρθέντες, τοῦ τὰ πάντα κατοπτεύοντος ἀεὶ θεοῦ μισοπόνηρον ὑπολαμβάνουσιν ἐκφεύξεσθαι δίκην· πολλάκις δὲ καὶ πολλοὺς τῶν ἐπ' ἐξουσίαις τεταγμένων τῶν πιστευθέντων χειρίζειν * φίλων τὰ πράγματα, παραμυθία μετόχους αἱμάτων ἀθώων καταστήσασα περιέβαλε συμφοραῖς ἀνηκέστοις, τῷ τῆς κακοηθείας ψευδεῖ παραλογισμῷ παραλογισαμένων τὴν τῶν ἐπικρατούτων ἀκέραιον εὐ-

* 1. m. ειαις.

* 1. m. χειρίζειν.

γνωμοσύνην· σκοπεῖν δὲ ἔξεστιν, οὐ τοσοῦτον ἐκ τῶν παλαιο- VIII.
τέρων ὡς παρεδώκαμεν ἱστοριῶν, ὅσα ἐστὶν παρὰ πόδας ὑμᾶς ἐκζητοῦντας ἀνοσίως συντετελεσμένα τῇ τῶν ἀνάξια δυναστευόντων λοιμότητι, καὶ προσέχειν εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, εἰς τὸ τὴν βασιλείαν ἀτάραχον τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις μετ' εἰρήνης παρεξόμεθα χρώμενοι ταῖς μεταβολαῖς· τὰ δὲ ὑπὸ τὴν ὄψιν ἐρχόμενα διακρίνοντες ἀεὶ μετ' ἐπιεικεστέρας ἀπαντήσεως.

Ὡς γὰρ Ἀμὰν Ἀμαδαθοῦ μακεδὼν ταῖς ἀληθείαις ἀλλότριος τοῦ τῶν Περσῶν αἵματος, καὶ πολὺ διεστηκὼς τῆς ἡμετέρας χρηστότητος, ἐπιξενωθεὶς ἡμῖν, ἔτυχεν ἧς ἔχομεν πρὸς πᾶν ἔθνος φιλανθρωπίας ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἀναγορεύεσθαι ἡμῶν πατέρα, καὶ προσκυνούμενον ὑπὸ πάντων, τὸ δεύτερον τοῦ βασιλικοῦ θρόνου πρόσωπον διατελεῖν· οὐκ ἐνέγκας δὲ τὴν ὑπερηφανίαν * ἐπετήδευσεν τῆς ἀρχῆς στερῆσαι ἡμᾶς, καὶ τοῦ πνεύματος· τόν τε ἡμέτερον σωτῆρα, καὶ διὰ παντὸς εὐεργέτην Μαρδοχαῖον, καὶ τὴν ἄμεμπτον τῆς βασιλείας κοινωνὸν Ἐσθὴρ σὺν παντὶ τῷ τούτων ἔθνει πολυπλέκοις μεθόδων παραλογισμοῖς αἰτησάμενος εἰς ἀπώλειαν· διὰ γὰρ τῶν τρόπων τούτων ᾠήθη λαβὼν ἡμᾶς ἐρήμους, τὴν τῶν Περσῶν ἐπικράτησιν εἰς τοὺς Μακεδόνας μετάξαι· ἡμεῖς δὲ τοὺς ὑπὸ τοῦ τρισαλιτηρίου παραδεδομένους εἰς ἀφανισμὸν Ἰουδαίους εὑρίσκομεν οὐ κακούργους ὄντας, δικαιοτάτοις δὲ πολιτευομένους νόμοις, ὄντας δὲ υἱοὺς τοῦ ὑψίστου μεγίστου * ζῶντος θεοῦ, τοῦ κατευθύνοντος ἡμῖν τε καὶ τοῖς προγόνοις ἡμῶν τὴν βασιλείαν ἐν τῇ καλλίστῃ διαθέσει.

* Ita hic cod. 11. Alibi vel.

* μεγίστου repetitur in cod.

Καλῶς οὖν ποιήσετε μὴ προσχρησάμενοι τοῖς ὑπὸ Ἀμὰν Ἀμαδαθοῦ ἀποσταλεῖσιν γράμμασιν· διὰ τὸ αὐτὸν τὸν ταῦτα ἐξεργασάμενον πρὸς ταῖς Σούσων πύλαις ἐσταυρῶσθαι σὺν τῇ πανοικίᾳ, τὴν καταξίαν τοῦ τὰ πάντα ἐπικρατοῦντος θεοῦ διὰ τάχους ἀποδόντος αὐτῷ κρίσιν· τὸ δὲ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἐκθέντες ἐν παντὶ τόπῳ, μετὰ παρρησίας ἐᾶν τοὺς Ἰουδαίους χρῆσθαι τοῖς ἑαυτῶν νομίμοις, καὶ συνεπισχύειν αὐτοῖς, ὅπως τοὺς ἐν καιρῷ θλίψεως ἐπιθεμένους αὐτοῖς ἀμύνωνται τῇ

VIII. τρισκαιδεκάτη τοῦ δωδεκάτου μηνὸς ἀδὰρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ· ταύτην γὰρ ὁ πάντα δυναστεύων θεὸς ἀντ' ὀλεθρίας τοῦ ἐκλεκτοῦ γένους ἐποίησεν αὐτοῖς εὐφροσύνην· καὶ ὑμεῖς οὖν ἐν ταῖς ἐπωνύμοις ὑμῶν ἑορταῖς ἐπίσημον ἡμέραν μετὰ πάσης εὐωχίας ἄγετε, ὅπως καὶ νῦν καὶ μετὰ ταῦτα σωτηρία ᾖ* ἡμῖν, καὶ τοῖς εὐνοοῦσιν Πέρσαις, τοῖς δὲ ἡμῖν ἐπιβουλεύουσιν μνημόσυνον τῆς ἀπωλείας· πᾶσα δὲ πόλις ἢ χώρα τὸ σύνολον, ἥτις κατὰ ταῦτα μὴ ποιήσῃ, δόρατι καὶ πυρὶ καταναλωθήσεται μετ' ὀργῆς· οὐ μόνον ἀνθρώποις ἄβατος, ἀλλὰ καὶ θηρίοις καὶ πετεινοῖς εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἔχθιστος κατασταθήσεται· τὰ δὲ ἀντίγραφα ἐκτιθέσθωσαν ὀφθαλμοφανῶς ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ, ἑτοίμους τε εἶναι πάντας τοὺς Ἰουδαίους εἰς ταύτην τὴν ἡμέραν, πολεμῆσαι αὐτῶν τοὺς ὑπεναντίους.

* ἡ deest in cod.

ΚΕΦ. Θ.

CAP. IX. Οἱ μὲν οὖν ἱππεῖς ἐξῆλθον σπεύδοντες τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως Vulg. VIII. 14
λεγόμενα ἐπιτελεῖν· ἐξετέθη δὲ τὸ πρόσταγμα καὶ ἐν Σούσοις.
Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος ἐξῆλθεν ἐστολισμένος τὴν βασιλικὴν στολὴν, 15
καὶ στέφανον ἔχον χρυσοῦν, καὶ διάδημα βύσσινον πορφυροῦν·
ἰδόντες δὲ οἱ ἐν Σούσοις ἐχάρησαν. Τοῖς δὲ Ἰουδαίοις ἐγένετο 16
φῶς καὶ εὐφροσύνη. Κατὰ πόλιν καὶ χώραν, οὗ ἂν ἐξετέθη τὸ 17
πρόσταγμα, οὗ ἂν ἐξετέθη τὸ ἔκθεμα· χαρὰ καὶ εὐφροσύνη τοῖς
Ἰουδαίοις, κώθων καὶ εὐφροσύνη· καὶ πολλοὶ τῶν ἐθνῶν περιετέ-
μνοντο, καὶ ἰουδάϊζον διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. Ἐν γὰρ τῷ Vulg. IX. 1
δωδεκάτῳ μηνὶ, τρισκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς, ὅς ἐστιν ἀδὰρ, παρ-
ῆν τὰ γράμματα τὰ γραφέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως. Ἐν αὐτῇ τῇ 2
ἡμέρᾳ ἀπώλοντο οἱ ἀντικείμενοι τοῖς Ἰουδαίοις· οὐδεὶς γὰρ ἀντ-
έστη, φοβούμενος αὐτούς. Οἱ γὰρ ἄρχοντες τῶν σατραπῶν, 3
καὶ οἱ τύραννοι, καὶ οἱ βασιλικοὶ γραμματεῖς, ἐτίμων τοὺς
Ἰουδαίους· ὁ γὰρ φόβος Μαρδοχαίου ἐνέκειτο αὐτοῖς. Προσέπε- 4
σεν γὰρ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ὀνομασθῆναι ἐν πάσῃ τῇ *

6 βασιλείᾳ. Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἀπέκτειναν οἱ Ἰουδαῖοι ἄνδρας IX.
7 πεντακοσίους. Τόν τε Φαρσᾶν, καὶ Νεστάϊν, καὶ Δελφῶν, καὶ
8 Φασγᾶ. Καὶ Φαραδαθᾶ, καὶ Βαρσᾶ, καὶ Σαρβαχᾶ. Καὶ Μαρ-
9 10 μασιμᾶ, καὶ Ῥουφαῖον, καὶ Ἀρσαῖον, καὶ Ζαβουθαῖον. Τοὺς
δέκα υἱοὺς Ἀμὰν Ἀμαδαθοῦ βουγαίου τοῦ ἐχθροῦ τῶν Ἰουδαίων,
11 καὶ διήρπασαν ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ. Ἐπεδόθη τε ὁ ἀριθμὸς τῷ
βασιλεῖ τῶν ἀπολωλότων ἐν Σούσοις.
12 Εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐσθήρ· ἀπώλεσαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν
Σούσοις τῇ πόλει ἄνδρας πεντακοσίους, ἐν δὲ τῇ περιχώρῳ πῶς
13 οἴει ἐχρήσαντο; τί οὖν ἀξιοῖς ἔτι, καὶ ἔσται σοι; Καὶ εἶπεν
Ἐσθὴρ τῷ βασιλεῖ· δοθήτω τοῖς Ἰουδαίοις χρῆσθαι ὡσαύτως τὴν
14 αὔριον, ὥστε τοὺς δέκα υἱοὺς κρεμάσαι Ἀμάν. Καὶ ἐπέτρεψεν
οὕτως γενέσθαι, καὶ ἐξέθηκεν τοῖς Ἰουδαίοις τῆς πόλεως τὰ σώ-
15 ματα τῶν υἱῶν Ἀμὰν κρεμάσαι. Καὶ συνήχθησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν
Σούσοις τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ ἀδὰρ, καὶ ἀπέκτειναν ἄνδρας
16 τριακοσίους, καὶ οὐδὲν διήρπασαν. Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Ἰουδαίων
οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ συνήχθησαν, καὶ ἑαυτοῖς ἐβοήθουν, καὶ ἀνε-
παύσαντο ἀπὸ τῶν πολεμίων· ἀπώλεσαν γὰρ αὐτῶν μυρίους πεν-
τακισχειλίους τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ ἀδὰρ, καὶ οὐδὲν διήρπασαν.
17 Καὶ ἀνεπαύσαντο τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, καὶ
18 ἦγον αὐτὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. Οἱ
δὲ Ἰουδαῖοι οἱ ἐν Σούσοις τῇ πόλει συνήχθησαν καὶ τῇ τεσσαρεσ-
καιδεκάτῃ, καὶ οὐκ ἀνεπαύσαντο· ἦγον δὲ καὶ τὴν πεντεκαιδεκά-
19 την μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. Διὰ τοῦτο οὖν οἱ Ἰουδαῖοι οἱ
διεσπαρμένοι ἐν πάσῃ χώρᾳ τῇ ἔξω ἄγουσιν τὴν τεσσαρεσκαιδε-
κάτην τοῦ ἀδὰρ ἡμέραν ἀγαθὴν μετ᾽ εὐφροσύνης, ἀποστέλλοντες
μερίδας ἕκαστος τῷ πλησίον. “Οἱ δὲ κατοικοῦντες ἐν ταῖς μη-
τροπόλεσιν, καὶ τὴν ε̄ καὶ ῑ τοῦ ἀδὰρ εὐφροσύνην ἀγαθὴν ἄγου-
σιν, ἐξαποστέλλοντες μερίδας καὶ τοῖς πλησίον. * „ *Haec sunt in marg.
20 Ἔγραψεν δὲ Μαρδοχαῖος τοὺς λόγους τούτους εἰς βιβλίον,
καὶ ἐξαπέστειλεν τοῖς Ἰουδαίοις, ὅσοι ἦσαν ἐν τῇ Ἀρταξέρξου
21 βασιλείᾳ τοῖς ἐγγὺς καὶ τοῖς μακράν. Στῆσαι τὰς ἡμέρας ταύ-

IX. τας ἀγαθὰς, ἄγειν τε τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην καὶ τὴν πεντεκαι-
δεκάτην τοῦ ἀδάρ. Ἐν γὰρ ταύταις ταῖς ἡμέραις ἀνεπαύσαντο 22
οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ τὸν μῆνα, ἐν ᾧ ἐστρά-
φη αὐτοῖς, ὅς ἦν ἀδὰρ, ἀπὸ πένθους εἰς χαρὰν, καὶ ἀπὸ ὀδύ-
νης εἰς ἀγαθὴν ἡμέραν, ἄγειν ὅλον ἀγαθὰς ἡμέρας γάμων καὶ
εὐφροσύνης, ἐξαποστέλλοντας μερίδας τοῖς φίλοις καὶ τοῖς πτω-
χοῖς. Καὶ προσεδέξαντο οἱ Ἰουδαῖοι, καθὼς ἔγραψεν αὐτοῖς ὁ 23
Μαρδοχαῖος. Πῶς Ἀμὰν Ἀμαδαθοῦ ὁ μακεδὼν ἐπολέμει αὐ- 24
τοὺς, καθὼς ἔθετο ψήφισμα καὶ κλῆρον ἀφανίσαι αὐτούς. Καὶ 25
ὡς εἰσῆλθεν πρὸς τὸν βασιλέα λέγων κρεμάσαι τὸν Μαρδοχαῖον·
ὅσα δὲ ἐπεχείρησεν ἐπάξαι ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους κακὰ, ἐπ' αὐ-
τὸν ἐγένοντο, καὶ ἐκρεμάσθη αὐτὸς, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο ἐπεκλήθησαν αἱ ἡμέραι αὗται Φρουραὶ διὰ τοὺς 26
κλήρους, ὅτι τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν καλοῦνται Φρουραὶ, διὰ τοὺς
λόγους τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, καὶ ὅσα πεπόνθασιν διὰ ταῦτα, καὶ
ὅσα αὐτοῖς ἐγένετο. Καὶ ἔστησεν· καὶ προσεδέχοντο οἱ Ἰουδαῖοι 27
ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν καὶ ἐπὶ τοῖς προστε-
θειμένοις ἐπ' αὐτῶν, οὐδὲ μὴν ἄλλως χρήσονται· αἱ δὲ ἡμέραι
αὗται μνημόσυνον ἐπιτελούμενον κατὰ γενεὰν καὶ γενεὰν, καὶ πό-
λιν, καὶ πατριὰν, καὶ χώραν. Αἱ δὲ ἡμέραι αὗται τῶν Φρουραὶ 28
ἀχθήσονται εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν οὐ
μὴ ἐκλίπῃ ἐκ τῶν γενεῶν. Καὶ ἔγραψεν Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα θυ- 29
γάτηρ Ἀμιναδὰβ *, καὶ Μαρδοχαῖος ὁ ἰουδαῖος, ὅσα ἐποίησαν,
τό τε στερέωμα τῆς ἐπιστολῆς τῶν Φρουραί. Καὶ Μαρδοχαῖος καὶ 30
Ἐσθὴρ ἡ βασίλισσα ἔστησαν ἑαυτοῖς καθ' ἑαυτῶν, καὶ τότε στή-
σαντες κατὰ τῆς ὑγιείας ἑαυτῶν καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν. Καὶ 31
Ἐσθὴρ λόγῳ ἔστησεν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐγράφη εἰς μνημόσυνον.

* Alibi Ἀμιναδάβ.

ΚΕΦ. Ι.

CAP. X. Ἔγραψεν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῆς γῆς καὶ θα- 1
λάσσης. Καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ ἀνδραγαθίαν, πλοῦτόν τε καὶ 2

δόξαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ· ἰδοὺ γέγραπται ἐν βιβλίῳ βασιλέων X.
3 Περσῶν, καὶ Μήδων, εἰς μνημόσυνον. Ὁ δὲ Μαρδοχαῖος διεδέ-
χετο τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην, καὶ μέγας ἦν ἐν τῇ βασιλείᾳ,
καὶ δεδοξασμένος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ φιλούμενος διηγεῖτο τὴν
4 ἀγωγὴν παντὶ τῷ ἔθνει αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν Μαρδοχαῖος· παρὰ τοῦ
5 θεοῦ ἐγένετο ταῦτα. Ἐμνήσθην γὰρ περὶ τοῦ ἐνυπνίου οὗ εἶδον πε-
6 ρὶ τῶν λόγων τούτων· οὐδὲ γὰρ παρῆλθεν ἀπ' αὐτῶν λόγος· Ἡ
μικρὰ πηγὴ ἣ ἐγένετο ποταμὸς, καὶ ἦν φῶς καὶ ἥλιος καὶ ὕδωρ
πολύ. Ἐσθήρ ἐστιν ὁ ποταμὸς, ἣν ἐγάμησεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐποίη-
7 8 σεν βασίλισσαν. Οἱ δὲ δύο δράκοντες, ἐγώ εἰμι καὶ Ἀμάν. Τὰ
9 δὲ ἔθνη τὰ ἐπισυναχθέντα ἀπολέσαι τὸ ὄνομα τῶν ἰουδαίων. Τὸ δὲ
ἔθνος τὸ ἐμὸν, οὗτός ἐστιν Ἰσραὴλ, οἱ βοήσαντες πρὸς τὸν θεὸν,
καὶ σωθέντες· καὶ ἔσωσεν κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐρρύσατο
κύριος ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν κακῶν τούτων· καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς
τὰ σημεῖα, καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα, ἃ οὐ γέγονεν ἐν τοῖς ἔθ-
10 νεσιν. Διὰ τοῦτο ἐποίησεν κλήρους δύο, ἕνα τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ, καὶ
11 ἕνα πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν. " Καὶ ἦλθον οἱ δύο κλῆροι οὗτοι εἰς ὥραν
" καὶ καιρὸν *, καὶ εἰς ἡμέραν κρίσεως, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ * Cod. κλήρον. * Haec sunt in marg.
12 " πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν * ". Καὶ ἐμνήσθη ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ,
13 καὶ ἐδικαίωσεν τὴν κληρονομίαν ἑαυτοῦ. Καὶ ἔσονται αὐτοῖς αἱ
ἡμέραι αὗται ἐν μηνὶ ἀδὰρ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, καὶ τῇ πεντε-
καιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, μετὰ συναγωγῆς καὶ χαρᾶς καὶ εὐ-
φροσύνης ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, κατὰ γενεὰς εἰς τὸν αἰῶνα ἐν τῷ λαῷ
αὐτοῦ Ἰσραήλ. Ἔτους τετάρτου βασιλεύοντος Πτολεμαίου καὶ
Κλεοπάτρας εἰσήνεγκεν Δοσίθεος *, ὃς ἔφη εἶναι ἱερεὺς καὶ λευεί- * r. m. Δοσ.
της, καὶ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, τὴν προκειμένην ἐπιστολὴν
τῶν Φρουραὶ, ἣν ἔφασαν εἶναι καὶ ἡρμηνευκέναι * Λυσίμαχον * Cod. ἑρμ.
Πτολεμαίου, τὸν * ἐν Ἱερουσαλήμ. * Cod. τῶν

ΕΣΘΗΡ.

ΙΟΥΔΕΙΘ.

ΚΕΦ. Α.

CAP. I. Ἔτους δωδεκάτου τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ, ὃς ἐβασίλευ- 1
σεν Ἀσσυρίων ἐν Νινευῇ τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ, ἐν ταῖς ἡμέραις
Ἀρφαξὰδ, ὃς ἐβασίλευσεν Μήδων ἐν Ἐκβατάνοις. Καὶ ᾠκοδό- 2
μησεν ἐπ' Ἐκβατάνων καὶ κύκλῳ τείχη ἐκ λίθων λελαξευμένων,
εἰς πλάτος πηχῶν τριῶν, καὶ εἰς μῆκος πηχῶν ἕξ· καὶ ἐποίησεν
τὸ ὕψος τοῦ τείχους πηχῶν ἑβδομήκοντα, καὶ τὸ πλάτος αὐτοῦ
* Cod. καὶ αἰ. πηχῶν πεντήκοντα. Καὶ τοὺς πύργους αὐτοῦ ἔστησεν ἐπὶ ταῖς * 3
πύλαις αὐτῆς πηχῶν ἑκατὸν, καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς ἐθεμελίωσεν
εἰς πήχεις ἑξήκοντα. Καὶ ἐποίησεν τὰς πύλας αὐτῆς πύλας διε- 4
γειρομένας εἰς ὕψος πηχῶν ἑβδομήκοντα, καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς
πήχεις τεσσεράκοντα εἰς ἐξόδους δυνάμεων δυνατῶν αὐτοῦ, καὶ
διατάξεις τῶν πεζῶν αὐτοῦ.
Καὶ ἐποίησεν πόλεμον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις βασιλεὺς 5
Ναβουχοδονόσορ πρὸς βασιλέα Ἀρφαξὰδ ἐν τῷ πεδίῳ τῷ μεγά-
λῳ, τοῦτό ἐστιν ἐν τοῖς ὁρίοις Ῥαγαῦ. Καὶ συνήντησαν πρὸς αὐ- 6
τὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν ὀρεινὴν, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦν-
τες τὸν Εὐφράτην, καὶ τὸν Τίγριν, καὶ τὸν Ὑδάσπην, καὶ πε-
δίῳ Ἀριὼχ ὁ βασιλεὺς Ἐλυμαίων· καὶ συνῆλθον ἔθνη πολλὰ εἰς
παράταξιν υἱῶν Χελεούλ. Καὶ ἀπέστειλεν Ναβουχοδονόσορ βα- 7
σιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Περσίδα, καὶ
ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας πρὸς δυσμαῖς, τοὺς κατοικοῦντας
τὴν Κιλικίαν καὶ Δαμασκὸν, τὸν Λίβανον καὶ Ἀντιλίβανον, καὶ
πάντας τοὺς κατοικοῦντας κατὰ πρόσωπον παραλίας. Καὶ τοὺς 8
ἐν τοῖς ἔθνεσι τοῦ Καρμήλου, καὶ Γαλαὰδ, καὶ τὴν ἄνω Γα-
* Ita cod. pro Ἐσδρήμ. λειλαίαν, καὶ τὸ μέγα πεδίον Ἐσρὴμ *. Καὶ πάντας τοὺς ἐν 9
Σαμαρείᾳ καὶ ταῖς πόλεσιν αὐτῆς, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἕως
Ἱερουσαλὴμ, καὶ Βαιτάνη, καὶ Χελοῦς, καὶ Κάδης, καὶ τοῦ

ποταμοῦ Αἰγύπτου, καὶ Τάφνας, καὶ Ῥαμεσσῆ, καὶ πᾶσαν γῆν I.
10 Γεσὲμ. Ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπάνω Τάνεως καὶ Μέμφεως, καὶ πάν-
τας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Αἴγυπτον ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὅρια
11 τῆς Αἰθιοπίας. Καὶ ἐφαύλισαν πάντες οἱ κατοικοῦντες πᾶσαν
τὴν γῆν τὸ ῥῆμα Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ οὐ
συνῆλθον αὐτῷ εἰς τὸν πόλεμον, ὅτι οὐκ ἐφοβήθησαν αὐτὸν, ἀλλ'
ἦν ἐναντίον αὐτῶν ὡς ἀνὴρ ἴσος· καὶ ἀνέστρεψαν τοὺς ἀγγέλους
αὐτοῦ κενοὺς ἐν ἀτιμίᾳ πρὸ προσώπου αὐτῶν.
12 Καὶ ἐθυμώθη Ναβουχοδονόσορ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ταύτην
σφόδρα, καὶ ὤμοσε κατὰ τοῦ θρόνου καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ,
εἰ μὴν ἐκδικήσειν πάντα τὰ ὅρια τῆς Κιλικίας, καὶ Δαμασκηνῆς,
καὶ Συρίας, ἀνελεῖν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτοὺς, καὶ πάντας τοὺς κατ-
οικοῦντας ἐν τῇ Μωὰβ, καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν, καὶ πᾶσαν τὴν
Ἰδουμαίαν, καὶ πάντας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ
13 ὅρια τῶν δύο θαλασσῶν. Καὶ παρετάξατο ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ
πρὸς Ἀρφαξὰδ βασιλέα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ, καὶ ἐκρα-
ταιώθη ἐν τῷ πολέμῳ αὐτοῦ, καὶ ἀνέστρεψεν πᾶσαν τὴν δύναμιν
Ἀρφαξὰδ, καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ἅρματα
14 αὐτοῦ. Καὶ ἐκυρίευσε τῶν πόλεων αὐτοῦ, καὶ ἀφείκετο ἕως Ἐκ-
βατάνων, καὶ ἐκράτησε τῶν πύργων, καὶ ἐπρονόμευσε τὰς πλα-
15 τείας αὐτῆς, καὶ τὸν κόσμον αὐτῆς ἔθηκεν εἰς ὄνειδος αὐτῆς. Καὶ
ἔλαβε τὸν Ἀρφαξὰδ ἐν τοῖς ὄρεσι Ῥαγαῦ, καὶ κατηκόντισεν αὐ-
τὸν ἐν ταῖς σιβύναις * αὐτοῦ, καὶ ἐξωλέθρευσεν * αὐτὸν ἕως τῆς
16 ἡμέρας ἐκείνης. Καὶ ἀνέστρεψεν μετ' αὐτῶν αὐτὸς „ καὶ πᾶς ὁ
„ σύμμικτος αὐτοῦ, πλῆθος ἀνδρῶν πολεμιστῶν πολὺ σφόδρα· καὶ
„ ἦν ἐκεῖ ῥαθυμῶν καὶ εὐωχούμενος αὐτὸς * „ καὶ ἡ δύναμις αὐ-
τοῦ ἐφ' ἡμέρας ἑκατὸν εἴκοσι.

* 2 m. σιβ.
* 2. m. ἐξωλεθ Sic et infra.
* Haec desunt in cod.

ΚΕΦ. Β.

1 Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ, δευτέρᾳ καὶ εἰκάδι τοῦ πρώ- CAP. II
του μηνὸς, ἐγένετο λόγος ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Ἀσ-

II. συρίων, ἐκδικῆσαι πᾶσαν τὴν γῆν καθὼς ἐλάλησεν. Καὶ συνεκά- 2
λεσεν πάντας τοὺς θεράποντας αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς μεγιστά-
νας αὐτοῦ, καὶ ἔθετο μετ' αὐτῶν τὸ μυστήριον τῆς βουλῆς αὐ-
τοῦ· καὶ συνετέλεσεν πᾶσαν τὴν κακίαν τῆς γῆς ἐκ τοῦ στόματος
αὐτοῦ. Καὶ αὐτοὶ ἔκριναν ὀλεθρεῦσαι πᾶσαν σάρκα, οἳ οὐκ ἠκο- 3
λούθησαν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν τὴν βουλὴν αὐτοῦ, ἐκάλεσεν Να- 4
βουχοδονόσορ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὸν Ὀλοφέρνην ἀρχιστράτηγον
τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δεύτερον ὄντα μετ' αὐτὸν, καὶ εἶπεν πρὸς
αὐτόν. Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας, ὁ κύριος πάσης τῆς γῆς· 5
ἰδοὺ σὺ ἐξελεύσῃ ἐκ τοῦ προσώπου μου, καὶ λήμψῃ μετὰ σεαυ-
τοῦ ἄνδρας πεποιθότας ἐν ἰσχύϊ αὐτῶν, πεζῶν εἰς χειλιάδας
ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ πλῆθος ἵππων σὺν ἀναβάταις μυριάδας * δε-
καδύο. Καὶ ἐξελεύσῃ εἰς συνάντησιν πάσῃ τῇ γῇ ἐπὶ δυσμὰς, 6
ὅτι ἠπείθησαν τῷ ῥήματι τοῦ στόματός μου. Καὶ “ ἀπαγγελεῖς 7
αὐτοῖς * „ ἑτοιμάζειν γῆν καὶ ὕδωρ, ὅτι ἐξελεύσομαι ἐν θυμῷ
μου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ καλύψω πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ἐν τοῖς
ποσὶν τῆς δυνάμεώς μου· καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς.
Καὶ οἱ τραυματίαι αὐτῶν πληρώσουσιν τὰς φάραγγας αὐτῶν καὶ 8
τοὺς χειμάῤῥους· καὶ ποταμὸς ἐπικλύζων τοῖς νεκροῖς αὐτῶν πλη-
ρωθήσεται. Καὶ ἄξω τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἄκρα πά- 9
σης τῆς γῆς. Σὺ δὲ ἐξελθὼν προκαταλήμψῃ μοι πᾶν ὅριον αὐ- 10
τῶν, καὶ ἐκδώσουσίν σοι ἑαυτοὺς, καὶ διατηρήσεις ἐμοὶ αὐτοὺς
εἰς ἡμέραν ἐλεγμοῦ αὐτῶν. Ἐπὶ δὲ τοὺς ἀπειθοῦντας οὐ φείσε- 11
ται ὁ ὀφθαλμός σου, δοῦναι αὐτοὺς εἰς φόνον καὶ ἁρπαγὴν ἐν πά-
σῃ τῇ γῇ σου. Ὅτι ζῶν ἐγὼ, καὶ τὸ κράτος τῆς βασιλείας μου, 12
λελάληκα καὶ ποιήσω ταῦτα ἐν χειρί μου. Καὶ σὺ δὲ οὐ πα- 13
ραβήσῃ ἕν τι τῶν ῥημάτων τοῦ κυρίου σου, ἀλλὰ ἐπιτελῶν ἐπι-
τελέσεις, καθότι προστέταχά σοι, καὶ οὐ μακρυνεῖς τοῦ ποιῆ-
σαι αὐτά.

Καὶ ἐξῆλθεν Ὀλοφέρνης ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ, 14
καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς δυνάστας, καὶ τοὺς στρατηγοὺς καὶ

* 2. m. χιλιάδας.

* Haec supplentur in marg.

15 ἐπιστάτας τῆς δυνάμεως Ἀσσοὺρ. Καὶ ἠρίθμησεν ἐκλεκτοὺς ἄν- II.
δρας εἰς παράταξιν, καθότι ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ εἰς
16 μυριάδας δεκαδύο, καὶ ἱππεῖς τοξότας μυρίους δισχειλίους. Καὶ
17 διέταξεν αὐτοὺς ὃν τρόπον πολέμου πλῆθος συντάσσεται. Καὶ
· ἔλαβεν καμήλους, καὶ ὄνους καὶ ἡμιόνους εἰς τὴν ἀπαρτίαν αὐ-
τῶν, πλῆθος πολὺ σφόδρα, καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ αἶγας
18 εἰς τὴν παρασκευὴν αὐτῶν, ὧν οὐκ ἦν ἀριθμός. Καὶ ἐπισιτισμὸν
παντὶ ἀνδρὶ εἰς πλῆθος, καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐξ οἴκου βα-
19 σιλέως πολὺ σφόδρα. Καὶ ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ πᾶσα ἡ δύναμις
αὐτοῦ εἰς πορείαν τοῦ προελθεῖν βασιλέως Ναβουχοδόσορ, καὶ
καλύψαι πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς πρὸς δυσμαῖς ἐν ἅρμασι καὶ
20 ἱππεῦσι, καὶ πεζοῖς ἐπιλέκτοις αὐτῶν. Καὶ πολὺς ὁ ἐπίμικτος
ὡς ἀκρὶς συνεξῆλθον αὐτοῖς, καὶ ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς· οὐ γὰρ ἦν
ἀριθμὸς ἀπὸ πλήθους αὐτῶν.
21 Καὶ ἀπῆλθον ἐκ Νινευῆ ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν ἐπὶ πρόσωπον
τοῦ πεδίου Βαικτειλαὶθ, καὶ ἐπεστρατοπέδευσαν ἀπὸ Βαικτει-
λαὶθ, πλησίον τοῦ ὄρους τοῦ ἐπ' ἀριστερᾷ τῆς ἄνω Κιλικίας.
22 Καὶ ἔλαβεν πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, τοὺς πεζοὺς καὶ τοὺς ἱπ-
πεῖς, καὶ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν ὀρει-
23 νήν. Καὶ διέκοψεν τὸ Φοὺδ καὶ Λοὺδ, καὶ ἐπρονόμευσαν υἱοὺς
πάντας Ῥασσεῖς καὶ υἱοὺς Ἰσμαὴλ τοὺς κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρή-
24 μου πρὸς νότον τῆς Χαλδαίων. Καὶ παρῆλθεν τὸν Εὐφράτην,
καὶ διῆλθεν τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ διέσκαψε πάσας τὰς πόλεις
τὰς ὑψηλὰς τὰς ἐπὶ τοῦ χειμάῤῥου Ἀβρωνᾶ ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ
25 θάλασσαν. Καὶ κατελάβετο τὰ ὅρια * τῆς Κιλικίας, καὶ κατ- * ὅρια. m.
έκοψε πάντας τοὺς ἀντιστάντας αὐτῷ· καὶ ἦλθεν ἕως ὁρίων Ἰά-
26 φεθ, τὰ πρὸς νότον κατὰ πρόσωπον τῆς Ἀραβίας. Καὶ ἐκύκλω-
σεν πάντας τοὺς υἱοὺς Μαδιὰμ, καὶ ἐνέπρησεν τὰ σκηνώματα αὐ-
27 τῶν, καὶ ἐπρονόμευσεν τὰς μάνδρας αὐτῶν. Καὶ κατέβη εἰς πε-
δίον Δαμασκοῦ ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν, καὶ ἐνέπρησεν πάν-
τας τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν· τὰ ποίμνια καὶ τὰ βουκόλια ἔδωκεν εἰς
ἀφανισμὸν, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἐσκύλευσεν, καὶ τὰ παιδία * * Ita cod. παιδ. non πεδ.

XLVIII *

II. αὐτῶν ἐξελίκμησεν, καὶ ἐπάταξεν πάντας τοὺς νεανίσκους αὐτῶν
ἐν στόματι ῥομφαίας. Καὶ ἐπέπεσεν φόβος καὶ τρόμος αὐτοῦ 28
ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραλίαν, τοὺς ὄντας ἐν Σιδῶνι καὶ
Τύρῳ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σοὺρ * καὶ Ὀκεινᾶ, καὶ πάντας
τοὺς κατοικοῦντας Ἱεμνaάν καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἀζώτῳ καὶ
Ἀσκάλωνι ἐφοβήθησαν αὐτὸν σφόδρα.

* r. m. Ἀσσούρ.

ΚΕΦ. Γ.

CAP. III. Καὶ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν ἀγγέλους λόγοις εἰρηνικοῖς, λέ- 1
γοντες. Ἰδοὺ ἡμεῖς οἱ παῖδες Ναβουχοδονόσορ βασιλέως μεγά- 2
λου παρακείμεθα ἐνώπιόν σου, χρῆσαι ἡμῖν καθὼς ἀρεστόν ἐστιν
τῷ προσώπῳ σου. Ἰδοὺ αἱ ἐπαύλεις ἡμῶν, καὶ πᾶν πεδίον πυ- 3
ρῶν, καὶ τὰ ποίμνια, καὶ τὰ βουκόλια, καὶ πᾶσαι αἱ μάνδραι
τῶν σκηνῶν ἡμῶν παράκεινται πρὸ προσώπου σου, χρῆσαι καθ'
ὃ ἂν ἀρέσκῃ σοι. Ἰδοὺ καὶ αἱ πόλεις ἡμῶν, καὶ οἱ κατοικοῦν- 4
τες ἐν αὐταῖς δοῦλοι σοί εἰσιν· ἐλθὼν ἀπάντησον αὐταῖς ὡς ἔσ-
τιν ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου. Καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες πρὸς 5
Ὀλοφέρνην, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα. Καὶ 6
κατέβη ἐπὶ τὴν παραλίαν αὐτὸς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ, καὶ ἐφρού-
ρωσε τὰς πόλεις τὰς ὑψηλάς· καὶ ἔλαβον ἐξ αὐτῶν εἰς συμμα-
χίαν ἄνδρας ἐπιλέκτους. Καὶ ἐδέξαντο αὐτὸν αὐτοὶ, καὶ πᾶσα 7
ἡ περίχωρος αὐτῶν μετὰ στεφάνων καὶ χορῶν καὶ τυμπάνων. Καὶ 8
κατέσκαψεν πάντα τὰ ὅρια αὐτῶν, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐξέκοψεν·
καὶ ἦν δεδομένον * αὐτῷ ἐξολεθρεῦσαι πάντας τοὺς θεοὺς τῆς
γῆς, ὅπως αὐτῷ μόνῳ τῷ Ναβουχοδονόσορ λατρεύσωσι πάντα τὰ
ἔθνη, καὶ πᾶσαι αἱ γλῶσσαι καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ αὐτῶν ἐπικα-
λέσωνται αὐτὸν εἰς θεόν. Καὶ ἦλθεν κατὰ πρόσωπον Ἐσδραή- 9
λων πλησίον τῆς Δωταίας, ἥ ἐστιν ἀπέναντι τοῦ πρίονος τοῦ με-
γάλου τῆς Ἰουδαίας. Καὶ κατεστρατοπέδευσαν ἀνὰ μέσον Γαι- 10
βαὶ καὶ Σκυθῶν πόλεως, καὶ ἦν ἐκεῖ μῆνα ἡμερῶν εἰς τὸ συλ-
λέξαι πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

* Ita codd. vat. et alex. pro δεδογμένον.

ΚΕΦ. Δ.

1 Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ CAP. IV.
πάντα ὅσα ἐποίησεν Ὀλοφέρνης τοῖς ἔθνεσιν, ὁ ἀρχιστράτηγος
Ναβουχοδονόσορ βασιλέως Ἀσσυρίων, καὶ ὃν τρόπον ἐσκύλευσεν
2 πάντα τὰ ἱερὰ αὐτῶν, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ εἰς ἀφανισμόν. Καὶ ἐφο-
βήθησαν σφόδρα σφόδρα ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ περὶ Ἱερου-
3 σαλὴμ καὶ τοῦ ναοῦ κυρίου θεοῦ αὐτῶν ἐταράχθησαν. Ὅτι προσ-
φάτως ἦσαν ἀναβεβηκότες ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας, καὶ νεωστὶ πᾶς
ὁ λαὸς συνελέλεκτο τῆς Ἰουδαίας, καὶ τὰ σκεύη, καὶ τὸ θυσια-
4 στήριον, καὶ ὁ οἶκος ἐκ τῆς βεβηλώσεως ἡγιασμένα ἦν. Καὶ ἀπέ-
στειλαν εἰς πᾶν ὅριον Σαμαρείας, καὶ Κῶνα, καὶ Βαιθωρῶν,
καὶ Βαιλμαὶν, καὶ Ἱεριχὼ, καὶ εἰς Χώβα, καὶ Αἰσώρα, καὶ
5 τὸν αὐλῶνα Σαλήμ. Καὶ προκατελάβοντο πάσας τὰς κορυφὰς
τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐτειχίσαντο τὰς ἐν αὐτοῖς κώμας,
καὶ παρέθεντο εἰς ἐπισιτισμὸν εἰς παρασκευὴν πολέμου, ὅτι προσ-
φάτως ἦν τὰ πεδία αὐτῶν τεθερισμένα.
6 Καὶ ἔγραψεν Ἰωακεὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἦν ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ἐκείναις * ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοῖς κατοικοῦσι Βαιτουλούα, καὶ
Βαιτομαισθαὶμ ἥ ἐστιν ἀπέναντι Ἐσρήλων *, κατὰ πρόσωπον τοῦ
7 πεδίου τοῦ πλησίον Δωθαείμ. Λέγων, διακατασχεῖν τὰς ἀνα-
βάσεις τῆς ὀρεινῆς, ὅτι δι' αὐτῶν ἦν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν Ἰουδαίαν
καὶ ἦν εὐχερῶς διακωλύσαι αὐτοὺς προσβαίνοντας, στενῆς τῆς
8 προσβάσεως οὔσης, ἐπ' ἄνδρας τοὺς πάντας δύο. Καὶ ἐποίησαν οἱ
υἱοὶ Ἰσραὴλ καθ' ἃ συνέταξεν αὐτοῖς Ἰωακεὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας,
καὶ ἡ γερουσία παντὸς δήμου Ἰσραὴλ, οἳ ἐκάθηντο ἐν Ἱερουσα-
9 λήμ. Καὶ ἀνεβόησαν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸς τὸν θεὸν ἐν ἐκτενίᾳ *
μεγάλῃ, καὶ ἐταπεινοῦσαν * τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἐκτενίᾳ μεγάλῃ.
10 Αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ νήπια αὐτῶν, καὶ τὰ κτή-
νη αὐτῶν· καὶ πᾶς πάροικος ἢ μισθωτὸς, καὶ ἀργυρώνητος αὐτῶν
11 ἐπέθεντο σάκκους ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν. Καὶ πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ

* ἐκείναις deest in cod. vat. et alex.
* Ita heic cod.

* Cod. orig. Sic et mox.
* Ita codd. vat. et alex.

IV. καὶ γυνὴ, καὶ παιδία, οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔπεσον κα-
τὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, καὶ ἐσποδώσαντο τὰς κεφαλὰς αὐτῶν,
καὶ ἐξέτειναν τοὺς σάκκους αὐτῶν κατὰ πρόσωπον κυρίου. Καὶ 12
τὸ θυσιαστήριον σάκκῳ περιέβαλον· καὶ ἐβόησαν πρὸς τὸν θεὸν
Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδὸν ἐκτενῶς, τοῦ μὴ δοῦναι εἰς διαρπαγὴν τὰ νή-
πια αὐτῶν καὶ τὰς γυναῖκας εἰς προνομὴν, καὶ τὰς πόλεις τῆς
κληρονομίας αὐτῶν εἰς ἀφανισμὸν, καὶ τὰ ἅγια εἰς βεβήλωσιν καὶ
ὀνειδισμὸν, ἐπίχαρμα τοῖς ἔθνεσιν. Καὶ εἰσήκουσεν κύριος τῆς 13
* a. m. ὡς εἶδεν. φωνῆς αὐτῶν, καὶ ἐσεῖδεν * τὴν θλίψιν αὐτῶν· καὶ ἦν ὁ λαὸς νη-
στεύων ἡμέρας πλείους ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ, κα-
τὰ πρόσωπον τῶν ἁγίων κυρίου παντοκράτορος. Καὶ Ἰωακεὶμ ὁ 14
ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ πάντες οἱ παρεστηκότες ἐνώπιον κυρίου, ἱερεῖς
καὶ οἱ λειτουργοῦντες κυρίῳ, σάκκους περιεζωσμένοι τὰς ὀσφύας
αὐτῶν, προσέφερον τὴν ὁλοκαύτωσιν τοῦ ἐνδελεχισμοῦ, καὶ τὰς
εὐχὰς, καὶ τὰ ἑκούσια δόματα τοῦ λαοῦ. Καὶ ἦν σποδὸς ἐπὶ 15
τὰς κιδάρεις αὐτῶν· καὶ ἐβόων πρὸς κύριον ἐκ πάσης δυνάμεως εἰς
ἀγαθὸν ἐπισκέψασθαι πάντα οἶκον Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. Ε.

CAP. V. Καὶ ἀνηγγέλη Ὀλοφέρνῃ ἀρχιστρατήγῳ δυνάμεως Ἀσσοὺρ, διό- 1
τι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρεσκευάσαντο εἰς πόλεμον, καὶ τὰς διόδους
τῆς ὀρεινῆς συνέκλεισαν, καὶ ἐτείχισαν πᾶσαν κορυφὴν ὄρους ὑψη-
λοῦ, καὶ ἔθηκαν ἐν τοῖς πεδίοις σκάνδαλα. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ 2
σφόδρα, καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς ἄρχοντας Μωὰβ, καὶ τοὺς
στρατηγοὺς Ἀμμὼν, καὶ πάντας σατράπας τῆς παραλίας. Καὶ 3
εἶπεν αὐτοῖς· ἀναγγείλατε δή μοι υἱοὶ Χαναὰν τίς ὁ λαὸς οὗτος
ὁ καθήμενος ἐν τῇ ὀρεινῇ, καὶ τίνες ἃς κατοικοῦσιν πόλεις; καὶ
τὸ πλῆθος τῆς δυνάμεως αὐτῶν, καὶ ἐν τίνι τὸ κράτος αὐτῶν,
καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν, καὶ τίς ἀνέστηκεν ἐπ' αὐτῶν βασιλεὺς ἡγού-
μενος στρατιᾶς αὐτῶν; Καὶ διὰ τί κατενωτίσαντο τοῦ μὴ ἐλ- 4
θεῖν εἰς ἀπάντησίν μοι παρὰ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν δυ-

5 σμαῖς; Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἀχιὼρ ὁ ἡγούμενος πάντων υἱῶν V.
Ἀμμών· ἀκουσάτω δὴ λόγον ὁ κύριός μου ἐκ στόματος τοῦ δού-
λου σου, καὶ ἀναγγελῶ σοι τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ λαοῦ, ὃς κατ-
οικεῖ τὴν ὀρεινὴν ταύτην, πλησίον σου οἰκοῦντος, καὶ οὐκ ἐξελεύ-
σεται ψεῦδος ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δούλου σου.
6 Ὁ λαὸς οὗτος εἰσὶν ἀπόγονοι Χαλδαίων. Καὶ παρῴκησαν
7 τὸ πρότερον ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ὅτι οὐκ ἐβουλήθησαν ἀκολου-
θῆσαι τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων αὐτῶν, οἳ ἐγένοντο ἐν γῇ Χαλδαίων.
8 Ἐξέβησαν ἐξ ὁδοῦ τῶν γονέων αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ
τοῦ οὐρανοῦ, θεῷ ᾧ ἐπέγνωσαν· καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ προσώ-
που τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἔφυγον εἰς Μεσοποταμίαν, καὶ παρῴ-
9 κησαν ἐκεῖ ἡμέρας πολλάς. Καὶ εἶπεν ὁ θεὸς αὐτῶν ἐξελθεῖν
ἐκ τῆς παροικίας αὐτῶν, καὶ πορευθῆναι εἰς γῆν Χαναάν, καὶ
κατῴκησαν ἐκεῖ, καὶ ἐπληθύνθησαν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ καὶ ἐν
10 κτήνεσιν πολλοῖς σφόδρα. Καὶ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, ἐκά-
λυψεν γὰρ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς Χαναὰν λιμός, καὶ παρῴκησαν
ἐκεῖ μέχρις οὗ διετράφησαν· καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ εἰς πλῆθος πολύ,
11 καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τοῦ γένους αὐτῶν. Καὶ ἐπανέστη αὐτοῖς ὁ
βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ κατεσοφίσαντο αὐτούς, ἐν πόνῳ καὶ
12 πλίνθῳ ἐταπείνωσαν αὐτούς, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς εἰς δούλους. Καὶ
ἀνεβόησαν πρὸς τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ ἐπάταξεν γῆν Αἰγύπτου πλη-
γαῖς, ἐν αἷς οὐκ ἦν ἴασις· καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι
13 ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. Καὶ κατεξήρανεν ὁ θεὸς τὴν ἐρυθρὰν θά-
14 λασσαν ἔμπροσθεν αὐτῶν. Καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς ὁδὸν τοῦ Σει-
νᾶ, καὶ Καδησβαρνῆ, καὶ ἐξέβαλον πάντας τοὺς κατοικοῦντας
15 ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ ᾤκησαν ἐν γῇ Ἀμορραίων, καὶ πάντας τοὺς
Ἐσεβωνείτας ἐξωλέθρευσαν ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν· καὶ διαβάντες τὸν
16 Ἰορδάνην ἐκληρονόμησαν πᾶσαν τὴν ὀρεινήν. Καὶ ἐξέβαλον ἐκ
προσώπου αὐτῶν τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Φερεζαῖον, καὶ τὸν Ἰε-
βουσαῖον, καὶ τὸν Συχέμ, καὶ πάντας τοὺς Γεργεσαίους, καὶ
κατῴκησαν ἐν αὐτῇ ἡμέρας πολλάς.
17 Καὶ ἕως οὐχ ἥμαρτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ αὐτῶν, ἦν μετ' αὐ-

v. τῶν τὰ ἀγαθὰ, ὅτι θεὸς μισῶν ἀδικίαν μετ' αὐτῶν ἐστιν. Ὅτε 18
δὲ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς διέθετο αὐτοῖς, ἐξωλεθρεύθησαν
ἐν πολλοῖς πολέμοις ἐπὶ πολὺ σφόδρα, καὶ ᾐχμαλωτεύθησαν
εἰς γῆν οὐκ ἰδίαν, καὶ ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ αὐτῶν ἐγενήθη εἰς ἔδα-
φος, καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν ὑπεναντίων. Καὶ 19
νῦν ἐπιστρέψαντες ἐπὶ τὸν θεὸν αὐτῶν ἀνέβησαν ἐκ τῆς διασπορᾶς
οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ, κατέσχον τὴν Ἱερουσαλὴμ οὗ τὸ ἁγίασμα
αὐτῶν, καὶ κατῳκίσθησαν ἐν τῇ ὀρεινῇ, ὅτι ἦν ἔρημος. Καὶ νῦν 20
δέσποτα κύριε εἰ μέν ἐστιν ἀγνόημα ἐν τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ ἁμαρ-
τάνουσιν εἰς τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ ἐπισκεψόμεθα ὅ τι ἐστὶν ἐν αὐ-
τοῖς σκάνδαλον τοῦτο, καὶ ἀναβησόμεθα, καὶ ἐκπολεμήσομεν αὐ-
τούς. Εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ἀνομία ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν, παρελθέτω δὴ 21
ὁ κύριος, μήποτε ὑπερασπίσῃ ὁ κύριος αὐτῶν καὶ ὁ θεὸς αὐτῶν
ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ ἐσόμεθα εἰς ὀνειδισμὸν ἐναντίον πάσης τῆς γῆς.
Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο Ἀχιὼρ λαλῶν τοὺς λόγους τού- 22
τους, καὶ ἐγόγγυσεν πᾶς ὁ λαὸς ὁ κυκλῶν τὴν σκηνὴν καὶ περιε-
στώς· καὶ εἶπαν οἱ μεγιστᾶνες Ὀλοφέρνου, καὶ πάντες οἱ κατοι-
κοῦντες τὴν παραλίαν καὶ τὴν Μωὰβ, συγκόψαι αὐτόν. Οὐ γὰρ 23
φοβηθησόμεθα ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ· ἰδοὺ γὰρ λαὸς ἐν ᾧ οὐκ ἔστιν
δύναμις οὐδὲ κράτος εἰς παράταξιν ἰσχυράν. Διὸ δὴ ἀναβησό- 24
μεθα, καὶ ἔσονται εἰς κατάβρωμα πάσης τῆς στρατείας * σου δέ-
σποτα Ὀλοφέρνη.

* Retro tias

ΚΕΦ. ϛ.

CAP. VI. Καὶ ὡς κατέπαυσεν ὁ θόρυβος τῶν ἀνδρῶν τῶν κύκλῳ τῆς συν- 1
εδρίας, εἶπεν Ὀλοφέρνης ἀρχιστράτηγος δυνάμεως Ἀσσοὺρ πρὸς
Ἀχιὼρ ἐναντίον παντὸς τοῦ δήμου ἀλλοφύλων " καὶ πρὸς πάν-
τας υἱοὺς Μωάβ * „. Καὶ τίς εἶ σὺ Ἀχιὼρ, καὶ οἱ μισθωτοὶ 2
τοῦ * Ἐφραὶμ, ὅτι προεφήτευσας ἐν ἡμῖν καθὼς σήμερον; καὶ εἶ-
πας· τὸ γένος Ἰσραὴλ μὴ πολεμῆσαι, ὅτι ὁ θεὸς αὐτῶν ὑπε-
ρασπιεῖ αὐτῶν; καὶ τίς ὁ θεὸς εἰ μὴ Ναβουχοδονόσορ; οὗτος

* Hoc comma ponitur in cod. post Ἀχιώρ.
* τοῦ superadditur in cod.

ἀποστελεῖ τὸ κράτος αὐτοῦ, καὶ ἐξολεθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσ- VI.
3 ώπου τῆς γῆς, καὶ οὐ ῥύσεται αὐτοὺς ὁ Θεὸς αὐτῶν. Ἀλλ'
ἡμεῖς οἱ δοῦλοι αὐτοῦ πατάξομεν αὐτοὺς ὡς ἄνθρωπον ἕνα, καὶ
4 οὐχ ὑποστήσονται τὸ κράτος τῶν ἵππων ἡμῶν. Κατακαύσομεν
γὰρ αὐτοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ ὄρια αὐτῶν μεθυσθήσεται ἐν τῷ αἵ-
ματι αὐτῶν, καὶ τὰ πεδία αὐτῶν πληρωθήσεται νεκρῶν αὐτῶν·
καὶ οὐκ ἀντιστήσεται τὸ ἴχνος τῶν ποδῶν αὐτῶν κατὰ πρόσωπον
ἡμῶν, ἀλλ' ἀπωλείᾳ ἀπολοῦνται, λέγει ὁ βασιλεὺς Ναβουχο-
δονόσορ κύριος πάσης τῆς γῆς· εἶπεν γὰρ, οὐ ματαιωθήσεται
5 τὰ ῥήματα τῶν λόγων αὐτοῦ. Σὺ δὲ Ἀχιὼρ μισθωτὲ τοῦ Ἀμ-
μὼν, ὃς ἐλάλησας τοὺς λόγους τούτους ἐν ἡμέρᾳ ἀδικίας σου,
οὐκ ὄψῃ ἔτι τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης, ἕως οὗ
6 ἐκδικήσω τὸ γένος τῶν ἐξ Αἰγύπτυυ. Καὶ τότε διελεύσεται ὁ
σίδηρος τῆς στρατείας μου καὶ ὁ λαὸς τῶν θεραπόντων μου τὰς
πλευράς σου, καὶ πεσῇ ἐν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν, ὅταν ἐπι-
7 στρέψω. Καὶ ἀποκαταστήσουσίν σε οἱ δοῦλοι μου εἰς τὴν ὀρει-
8 νὴν, καὶ θήσουσίν σε ἐν μιᾷ τῶν πόλεων τῶν ἀναβάσεων. Καὶ
9 οὐκ ἀπολῇ ἕως οὗ ἐξολεθρευθῇς μετ' αὐτῶν. Καὶ εἴπερ ἐλπί-
ζεις τῇ καρδίᾳ σου ὅτι οὐ λημφθήσονται, μὴ συμπεσέτω σου τὸ
πρόσωπον· ἐλάλησα, καὶ οὐδὲν διαπεσεῖται τῶν ῥημάτων μου.
10 Καὶ προσέταξεν Ὀλοφέρνης τοῖς δούλοις αὐτοῦ, οἳ ἦσαν παρ-
εστηκότες ἐν τῇ σκηνῇ αὐτοῦ συλλαβεῖν τὸν Ἀχιὼρ καὶ ἀποκα-
ταστῆσαι αὐτὸν εἰς Βετυλούα *, καὶ παραδοῦναι εἰς χεῖρας υἱῶν
11 Ἰσραήλ. Καὶ συνέλαβον αὐτὸν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, καὶ ἤγαγον αὐ-
τὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τὸ πεδίον καὶ ἀπῆραν ἐκ μέσου τῆς
πεδινῆς εἰς τὴν ὀρεινὴν, καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὰς πηγὰς αἳ ἦσαν
12 ὑποκάτω Βετυλούα. Καὶ ὡς οἶδαν αὐτοὺς οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως
ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, ἀνέλαβον τὰ ὅπλα αὐτῶν, καὶ ἐπῆλ-
θον ἔξω τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους· καὶ πᾶς ἀνὴρ
σφενδονητὴς διεκράτησαν τὴν ἀνάβασιν αὐτῶν, καὶ ἔβαλλον ἐν λί-
13 θοις ἐπ' αὐτούς. Καὶ ὑποδύσαντες ὑποκάτω τοῦ ὄρους, ἔδησαν
τὸν Ἀχιὼρ, καὶ ἀφῆκαν ἐρριμμένον ὑπὸ τὴν ῥίζαν τοῦ ὄρους,

* Ita cod. hic et postea τυ. At retro του.

VI. καὶ ἀπῴχοντο πρὸς τὸν κύριον αὐτῶν. Καταβάντες δὲ οἱ υἱοὶ Ἰσ- 14
ραὴλ ἐκ τῆς πόλεως αὐτῶν ἐπέστησαν αὐτῷ, καὶ λύσαντες αὐ-
τὸν ἀπήγαγον εἰς τὴν Βετυλούα, καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἐπὶ τοὺς
ἄρχοντας τῆς πόλεως αὐτῶν. Οἳ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, 15
Ὀζείας ὁ τοῦ Μειχᾶ ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν, καὶ Χαβρεὶς ὁ τοῦ
Γοθονιὴλ, καὶ Χαρμεὶς υἱὸς Μελχειήλ. Καὶ συνεκάλεσεν πάν- 16
τας τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως, καὶ συνέδραμον πᾶς νεανί-
σκος αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἔστησαν τὸν
Ἀχιὼρ ἐν μέσῳ παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτῶν· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν
Ὀζείας τὸ συμβεβηκός. Καὶ ἀποκριθεὶς ἀπήγγειλεν αὐτοῖς τὰ 17
* τ. m. [illegible] ῥήματα τῆς συνεδρίας *Ὀλοφέρνου, καὶ πάντα τὰ ῥήματα ὅσα
ἐλάλησεν ἐν μέσῳ τῶν ἀρχόντων υἱῶν Ἀσσοὺρ, καὶ ὅσα ἐμεγα-
λορημόνησεν Ὀλοφέρνης εἰς τὸν οἶκον Ἰσραήλ. Καὶ πεσόντες 18
ὁ λαὸς προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, καὶ ἐβόησαν λέγοντες. Κύριε ὁ 19
θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, κάτιδε ἐπὶ τὰς ὑπερηφανίας αὐτῶν, καὶ ἐλέη-
σον τὴν ταπείνωσιν τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸ πρόσ-
ωπον τῶν ἡγιασμένων σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. Καὶ παρεκάλεσαν 20
τὸν Ἀχιὼρ, καὶ ἐπῄνεσαν αὐτὸν σφόδρα. Καὶ παρέλαβεν αὐ- 21
τὸν Ὀζείας ἐκ τῆς ἐκκλησίας εἰς οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν πό-
τον τοῖς πρεσβυτέροις· καὶ ἐπεκαλέσαντο τὸν θεὸν Ἰσραὴλ εἰς βοή-
θειαν ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην.

ΚΕΦ. Ζ.

CAP. VII. Τῇ δ' ἐπαύριον παρήγγειλεν Ὀλοφέρνης πάσῃ τῇ στρατείᾳ αὐ- 1
τοῦ, καὶ παντὶ τῷ λαῷ αὐτοῦ, οἳ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν συμμα-
χίαν αὐτοῦ, ἀναζευγνύειν ἐπὶ Βετυλούα, καὶ τὰς ἀναβάσεις τῆς
ὀρεινῆς προκαταλαμβάνεσθαι, καὶ ποιεῖν πόλεμον πρὸς τοὺς υἱοὺς
Ἰσραήλ. Καὶ ἀνέζευξεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πᾶς ἀνὴρ δυνατὸς αὐ- 2
τῶν, καὶ ἡ δύναμις αὐτῶν ἀνδρῶν πολεμιστῶν χειλιάδες ἀνδρῶν
πεζῶν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα, καὶ ἱππέων χειλιάδες δεκαδύο, χω-
ρὶς τῆς ἀποσκευῆς τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἦσαν πεζοὶ ἐν αὐτοῖς, πλῆ-

3 θος πολὺ σφόδρα. Καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι πλησίον Βε- VII.
τυλούα ἐπὶ τῆς πηγῆς, καὶ παρέτειναν εἰς εὖρος ἐπὶ Δωθαεὶμ
ἕως Βελβαὶμ, καὶ εἰς μῆκος ἀπὸ Βετυλούα ἕως Κυαμῶνος,
4 ἥ ἐστιν ἀπέναντι Ἐσδρήλων. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὡς ἶδον αὐ-
τῶν τὸ πλῆθος, ἐταράχθησαν σφόδρα· καὶ εἶπαν ἕκαστος πρὸς
τὸν πλησίον αὐτοῦ· νῦν ἐκλίξουσιν οὗτοι τὸ πρόσωπον τῆς γῆς
πάσης, καὶ οὔτε τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ, οὔτε αἱ φάραγγες, οὔτε οἱ
5 βουνοὶ ὑποστήσονται τὸ βάρος αὐτῶν. Καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος
τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτῶν, καὶ ἀνακαύσαντες πυρὰς ἐπὶ τοὺς
6 πύργους αὐτῶν, ἔμενον φυλάσσοντες ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην. Τῇ
δὲ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἐξήγαγεν Ὀλοφέρνης πᾶσαν τὴν ἵππον αὐ-
τοῦ κατὰ πρόσωπον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, οἳ ἦσαν ἐν Βετυλούα.
7 Καὶ ἐπεσκέψατο τὰς ἀναβάσεις τῆς πόλεως αὐτῶν· καὶ τὰς πη-
γὰς τῶν ὑδάτων αὐτῶν ἐφώδευσεν, καὶ προκατελάβετο αὐτὰς,
καὶ ἐπέστησεν αὐταῖς παρεμβολὰς ἀνδρῶν πολεμιστῶν, καὶ αὐ-
τὸς ἀνέζευξεν εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ.
8 Καὶ προσελθόντες αὐτῷ πάντες ἄρχοντες υἱῶν Ἡσαῦ, καὶ
πάντες οἱ ἡγούμενοι τοῦ λαοῦ Μωὰβ, καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς πα-
9 ραλίας, εἶπαν. Ἀκουσάτω δὴ λόγον ὁ δεσπότης ἡμῶν, ἵνα μὴ γέ-
10 νηται θραῦσμα ἐν τῇ δυνάμει σου. Ὁ γὰρ λαὸς οὗτος τῶν υἱῶν
Ἰσραὴλ οὐ πέποιθαν ἐπὶ τοῖς δόρασιν αὐτῶν, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ὕψεσι
τῶν ὀρέων αὐτῶν, ἐν οἷς αὐτοὶ ἐνοικοῦσιν ἐν αὐτοῖς· οὐ γάρ ἐστιν
11 εὐχερὲς προσβῆναι ταῖς κορυφαῖς τῶν ὀρέων αὐτῶν. Καὶ νῦν δέσ-
ποτα μὴ πολέμει πρὸς αὐτοὺς, καθὼς γίνεται πόλεμος παρατά-
12 ξεως, καὶ οὐ πεσεῖται ἐκ τοῦ λαοῦ σου ἀνὴρ εἷς. Ἀνάμεινον ἐπὶ
τῆς παρεμβολῆς σου, διαφυλάσσων πάντα ἄνδρα ἐκ τῆς δυνάμεώς
σου, καὶ ἐπικρατησάτωσαν οἱ παῖδές σου τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, ἣ
13 ἐκπορεύεται ἐκ τῆς ῥίζης τοῦ ὄρους. Διότι ἐκεῖθεν ὑδρεύονται
πάντες οἱ κατοικοῦντες Βετυλούα, καὶ ἀνελεῖ αὐτοὺς ἡ δίψα, καὶ
ἐκδώσουσιν τὴν πόλιν αὐτῶν, καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ λαὸς ἡμῶν ἀνα-
βησόμεθα ἐπὶ τὰς πλησίον κορυφὰς τῶν ὀρέων, καὶ παρεμβαλοῦ-
μεν ἐπ' αὐταῖς εἰς προφυλακὴν, τοῦ μὴ ἐξελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως

VII. ἄνδρα ἕνα. Καὶ τακήσονται ἐν τῷ λιμῷ αὐτοὶ, καὶ αἱ γυναῖκες 14
αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· καὶ πρὶν ἐλθεῖν τὴν ῥομφαίαν ἐπ'
αὐτοὺς, καταστρωθήσονται ἐν ταῖς πλατείαις τῆς οἰκήσεως αὐ-
τῶν. Καὶ ἀνταποδώσεις αὐτοῖς ἀνταπόδομα πονηρὸν, ἀνθ' ὧν 15
ἐστασίασαν, καὶ οὐκ ἀπήντησαν τῷ προσώπῳ σου ἐν εἰρήνῃ.

Καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι αὐτῶν ἐνώπιον Ὀλοφέρνου, καὶ ἐνώπιον 16
πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ συνέταξε ποιεῖν καθ' ἃ ἐλάλη-
σαν. Καὶ ἀπῆρεν παρεμβολὴ υἱῶν Ἀμμὼν, καὶ μετ' αὐτῶν χει- 17
λιάδες πέντε υἱῶν Ἀσσούρ· καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ αὐλῶνι, καὶ
προκατελάβοντο τὰ ὕδατα, καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων τῶν υἱῶν
Ἰσραήλ. Καὶ ἀνέβησαν υἱοὶ Ἡσαῦ, καὶ οἱ υἱοὶ Ἀμμὼν, καὶ 18
παρενέβαλον ἐν τῇ ὀρεινῇ ἀπέναντι Δωθαεὶμ, καὶ ἀπέστειλαν ἐξ
αὐτῶν πρὸς νότον καὶ ἀπηλιώτην ἀπέναντι Ἐγρεβὴλ, ἥ ἐστιν πλη-
σίον Χοῦς, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χειμάῤῥου Μοχμούρ· καὶ ἡ λοιπὴ
στρατεία τῶν Ἀσσυρίων παρενέβαλον ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἐκάλυψαν
* l. m. τείαι. πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς· καὶ αἱ σκηναὶ καὶ αἱ ἀπαρτίαι * αὐ-
τῶν κατεστρατοπέδευσαν ἐν ὄχλῳ πολλῷ, καὶ ἦσαν εἰς πλῆθος
πολὺ σφόδρα. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀνεβόησαν πρὸς κύριον θεὸν 19
αὐτῶν, ὅτι ὠλιγοψύχησεν τὸ πνεῦμα αὐτῶν, ὅτι ἐκύκλωσαν πάν-
τες οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἦν διαφυγεῖν ἐκ μέσου αὐτῶν. Καὶ 20
ἔμεινεν κύκλῳ αὐτῶν πᾶσα παρεμβολὴ Ἀσσοὺρ, οἱ πεζοὶ καὶ ἅρ-
* l. m. εἰς. ματα καὶ οἱ ἱππεῖς αὐτῶν, ἡμέρας τριακοντατέσσαρας *· καὶ
ἐξέλειπεν πάντας τοὺς κατοικοῦντας Βετυλούα πάντα τὰ ἀγγεῖα
αὐτῶν τῶν ὑδάτων. Καὶ οἱ λάκκοι ἐξεκενοῦντο, καὶ οὐκ εἶχον 21
πιεῖν εἰς πλησμονὴν ὕδωρ ἡμέραν μίαν, ὅτι ἐν μέτρῳ ἐδίδοσαν αὐ-
τοῖς πιεῖν. Καὶ ἠθύμησεν τὰ νήπια αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες, καὶ 22
οἱ νεανίσκοι ἐξέλιπον ἀπὸ τῆς δίψης· καὶ ἔπιπτον ἐν ταῖς πλα-
τείαις τῆς πόλεως, καὶ ἐν ταῖς διόδοις τῶν πυλῶν, καὶ οὐκ ἦν
κραταίωσις ἔτι ἐν αὐτοῖς.

Καὶ ἐπισυνήχθησαν πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ὀζείαν καὶ τοὺς ἄρ- 23
χοντας τῆς πόλεως, οἱ νεανίσκοι καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παι-
δία, καὶ ἀνεβόησαν φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπαν ἐναντίον τῶν πρεσ-

24 βυτέρων. Κρίναι ὁ Θεὸς ἀνὰ μέσον ὑμῶν καὶ ἡμῶν, ὅτι ἐποιή- VII.
σατε ἐν ἡμῖν ἀδικίαν μεγάλην, οὐ λαλήσαντες εἰρηνικὰ μετὰ
25 υἱῶν Ἀσσοὺρ. Καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ὁ βοηθὸς ἡμῶν, ἀλλὰ πέ-
πρακεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, τοῦ καταστρωθῆ-
26 ναι ἐναντίον αὐτῶν ἐν δίψη καὶ ἀπωλείᾳ μεγάλη. Καὶ νῦν ἐπι-
καλέσασθε αὐτοὺς, καὶ ἔκδοσθε τὴν πόλιν πᾶσαν εἰς προνομὴν
27 τῷ λαῷ Ὀλοφέρνου, καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει αὐτοῦ. Κρεῖσσον γὰρ
ἡμῖν γενηθῆναι αὐτοῖς εἰς διαρπαγήν· ἐσόμεθα γὰρ εἰς δούλους,
καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ἡμῶν, καὶ οὐκ ὀψόμεθα τὸν θάνατον τῶν
νηπίων ἡμῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέ-
28 κνα ἡμῶν ἐκλειπούσας τὰς ψυχὰς αὐτῶν. Μαρτυρόμεθα ὑμῖν
τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ κύριον τῶν πα-
τέρων ἡμῶν, ὃς ἐκδικεῖ ἡμᾶς κατὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ κα-
τὰ τὰ ἁμαρτήματα τῶν πατέρων ἡμῶν, ἵνα μὴ ποιήσῃ κατὰ τὰ
29 ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον. Καὶ ἐγένετο κλαυθμὸς
μέγας ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας πάντων ὁμοθυμαδὸν, καὶ ἐβόησαν
30 πρὸς κύριον τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ὀ-
ζείας· θαρσεῖτε ἀδελφοὶ, διακαρτερήσωμεν ἔτι πέντε ἡμέρας, ἐν
αἷς ἐπιστρέψει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ᾽ ἡμᾶς· οὐ
31 γὰρ ἐγκαταλείψει ἡμᾶς εἰς τέλος. Ἐὰν δὲ διέλθωσιν αὗται, καὶ
32 μὴ ἔλθῃ ἐφ᾽ ἡμᾶς βοήθεια, ποιήσω κατὰ τὰ ῥήματα ὑμῶν. Καὶ
ἐσκόρπισεν τὸν λαὸν εἰς τὴν ἑαυτοῦ παρεμβολήν· καὶ ἐπὶ τὰ τεί-
χη καὶ τοὺς πύργους τῆς πόλεως αὐτῶν ἀπῆλθον, καὶ τὰς γυ-
ναῖκας καὶ τὰ τέκνα εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀπέστειλεν· καὶ ἦσαν
ἐν ταπεινώσει πολλῇ ἐν τῇ πόλει.

ΚΕΦ. Η.

1 Καὶ ἤκουσεν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις Ἰουδεὶθ θυγάτηρ Μερα- CAP. VIII.
ρεὶ, υἱοῦ Ὢξ, υἱοῦ Ἰωσὴφ, υἱοῦ Ὀζειὴλ, υἱοῦ Ἑλκεία, υἱοῦ
Ἠλειοὺ, υἱοῦ Χελκείου, υἱοῦ Ἐλιὰβ, υἱοῦ Ναθαναὴλ, υἱοῦ Σα-
2 λαμιὴλ, υἱοῦ Σαρασαδαὶ, υἱοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς Μα-

VIII. νασσῆς, τῆς φυλῆς αὐτῆς, καὶ τῆς πατριᾶς αὐτῆς, καὶ ἀπέθα-
νεν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ κριθῶν. Ἐπέστη γὰρ ἐπὶ τοῦ δεσμεύον- 3
τος τὸ δρᾶγμα ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ὁ καύσων ἦλθεν ἐπὶ τὴν κεφα-
λὴν αὐτοῦ, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κλείνην, καὶ ἐτελεύτησεν ἐν Βε-
τυλούᾳ τῇ πόλει αὐτοῦ, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μετὰ τῶν πατέρων
αὐτοῦ ἐν τῷ ἀγρῷ τῷ ἀνὰ μέσον Δωθαεὶμ καὶ Βαλαμών. Καὶ 4
ἦν Ἰουδεὶθ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς χηρεύουσα ἔτη τρία καὶ μῆνας τέσ-
σαρας *. Καὶ ἐποίησεν αὐτῇ σκηνὴν ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ οἴκου 5
αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ὀσφὺν αὐτῆς σάκκον· καὶ ἦν ἐπ' αὐ-
τῆς τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς. Καὶ ἐνήστευε πάσας τὰς 6
ἡμέρας χηρεύσεως αὐτῆς χωρὶς προσαββάτων, καὶ σαββάτων,
καὶ προνουμηνιῶν, καὶ νουμηνιῶν, καὶ ἑορτῶν, καὶ χαρμοσυνῶν οἴ-
κου Ἰσραήλ. Καὶ ἦν καλὴ τῷ εἴδει, καὶ ὡραία τῇ ὄψει σφόδρα· 7
καὶ ὑπελείπετο αὐτῇ Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς χρυσίον καὶ ἀργύ-
ριον, καὶ παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ κτήνη καὶ ἀγρούς, καὶ
ἔμενεν ἐπ' αὐτῶν. Καὶ οὐκ ἦν ὃς ἐπήνεγκεν αὐτῇ ῥῆμα πονηρόν, 8
ὅτι ἐφοβεῖτο τὸν Θεὸν σφόδρα.

Καὶ ἤκουσεν τὰ * ῥήματα τοῦ λαοῦ τὰ πονηρὰ ἐπὶ τὸν ἄρ- 9
χοντα, ὅτι ὠλιγοψύχησαν ἐπὶ τῇ σπάνει τῶν ὑδάτων· καὶ ἤκου-
σεν πάντας τοὺς λόγους Ἰουδεὶθ οὓς ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς Ὀζείας,
ὡς ὤμοσεν αὐτοῖς παραδώσειν τὴν πόλιν μετὰ ἡμέρας πέντε τοῖς
Ἀσσυρίοις. Καὶ ἀποστείλασα τὴν ἅβραν αὐτῆς τὴν ἐφεστῶσαν 10
πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῆς, ἐκάλεσεν Χαβρεὶν καὶ Χαρμεὶν
τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως αὐτῆς. Καὶ ἦλθον πρὸς αὐτήν, 11
καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἀκούσατε δή μου ἄρχοντες τῶν κατοικούν-
των ἐν Βετυλούᾳ· ὅτι οὐκ εὐθὴς ὁ λόγος ὑμῶν ὃν ἐλαλήσατε ἐναν-
τίον τοῦ λαοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ ἐστήσατε τὸν ὅρκον ὃν ἐλα-
λήσατε ἀνὰ μέσον τοῦ Θεοῦ καὶ ὑμῶν, καὶ εἴπατε ἐκδώσειν τὴν
πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, ἐὰν μὴ ἐν αὐταῖς ἐπιστρέψῃ ὁ κύριος
βοήθειαν ἡμῖν. Καὶ νῦν τίνες ἐστὲ ὑμεῖς οἳ ἐπειράσατε τὸν Θεὸν 12
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον; καὶ ἵστασθε * ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ ἐν μέσῳ
υἱῶν ἀνθρώπων; Καὶ νῦν κύριον παντοκράτορα ἐξετάζετε, καὶ 13

* Cod. τέσσαρες.

* τὰ superadditur 2. m.

* Cod. ἵστατε.

14 οὐθὲν ἐπιγνώσεσθε ἕως τοῦ αἰῶνος. Ὅτι βάθος καρδίας ἀνθρώ- VIII.
που οὐχ εὑρήσετε, καὶ λόγους τῆς διανοίας αὐτοῦ οὐ διαλήψε-
σθε, καὶ πῶς τὸν θεὸν ὃς ἐποίησεν τὰ πάντα ταῦτα ἐρευνήσε-
τε, καὶ τὸν νοῦν αὐτοῦ ἐπιγνώσεσθε, καὶ τὸν λογισμὸν αὐτοῦ κα-
τανοήσετε; μηδαμῶς ἀδελφοὶ, μὴ παροργίζετε κύριον θεὸν ἡμῶν.
15 Ὅτι ἐὰν μὴ βούληται ἐν ταῖς πέντε ἡμέραις βοηθῆσαι ἡμῖν, αὐ-
τὸς ἔχει τὴν ἐξουσίαν ἐν αἷς θέλει σκεπάσαι ἡμέραις, ἢ καὶ ὀλε-
16 θρεῦσαι ἡμᾶς πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. Ὑμεῖς δὲ μὴ ἐνε-
χυράζετε τὰς βουλὰς κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὅτι οὐχ ὡς ἄνθρω-
17 πος ὁ θεὸς ἀπειληθῆναι, οὐδὲ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου διαιτηθῆναι. Διό-
περ ἀναμένοντες τὴν παρ' αὐτοῦ σωτηρίαν ἐπικαλεσώμεθα αὐτὸν
εἰς βοήθειαν ἡμῶν, καὶ εἰσακούσεται τῆς φωνῆς ἡμῶν, ἐὰν ᾖ αὐ-
18 τῷ ἀρεστόν. Ὅτι οὐκ ἀνέστη ἐν ταῖς γενεαῖς ἡμῶν, οὐδὲ ἔστιν ἐν
τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον οὔτε φυλὴ, οὔτε πατριὰ, οὔτε δῆμος, οὔτε
πόλις ἐξ ἡμῶν, οἳ προσκυνοῦσι θεοῖς χειροποιήτοις, καθάπερ ἐγέ-
19 νετο ἐν ταῖς πρότερον ἡμέραις. Ὧν χάριν ἐδόθησαν εἰς ῥομφαίαν
καὶ εἰς διαρπαγὴν οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ ἔπεσον πτῶμα μέγα ἐνώ-
πιον τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν.
20 Ἡμεῖς δὲ ἕτερον θεὸν οὐκ ἐπέγνωμεν πλὴν αὐτοῦ· ὅθεν ἐλ-
πίζομεν ὅτι οὐχ ὑπερόψεται ἡμᾶς, οὐδ' ἀπὸ τοῦ γένους ἡμῶν.
21 Ὅτι ἐν τῷ ληφθῆναι ἡμᾶς, οὕτως καθήσεται πᾶσα ἡ Ἰουδαία·
καὶ προνομευθήσεται τὰ ἅγια ἡμῶν, καὶ ζητήσει τὴν βεβήλωσιν
22 αὐτῶν ἐκ τοῦ αἵματος ἡμῶν. Καὶ τὸν φόνον τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν,
καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς γῆς, καὶ τὴν ἐρήμωσιν τῆς κληρονο-
μίας ἡμῶν ἐπιστρέψει εἰς κεφαλὴν ἡμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, οὗ ἐὰν
δουλεύσωμεν ἐκεῖ, καὶ ἐσόμεθα εἰς πρόσκομμα καὶ εἰς ὄνειδος
23 ἐναντίον τῶν κτωμένων ἡμᾶς. Ὅτι οὐ κατευθυνθήσεται ἡ δουλεία
ἡμῶν εἰς χάριν, ἀλλ' εἰς ἀτιμίαν θήσει αὐτὴν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.
24 Καὶ νῦν ἀδελφοὶ ἐπιδειξώμεθα τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν, ὅτι ἐξ ἡμῶν
κρέμαται ἡ ψυχὴ αὐτῶν, καὶ τὰ ἅγια καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ θυσια-
25 στήριον ἐπεστήρικται ἐφ' ἡμῖν. Παρὰ ταῦτα πάντα εὐχαριστή-
σωμεν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, ὃς πειράζει ἡμᾶς καθὰ καὶ τοὺς πα-

VIII. τέρας ἡμῶν. Μνήσθητε ὅσα ἐποίησεν μετὰ Ἀβραὰμ, καὶ ὅσα 26
ἐπείρασεν τὸν Ἰσαὰκ, καὶ ὅσα ἐγένετο τῷ Ἰακὼβ ἐν Μεσοποτα-
μίᾳ τῆς Συρίας ποιμαίνοντι τὰ πρόβατα Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ
τῆς μητρὸς αὐτοῦ. Ὅτι οὐ καθὼς ἐκείνους ἐπύρωσεν εἰς ἐτασμὸν 27
τῆς καρδίας αὐτῶν, καὶ ἡμᾶς οὐκ ἐξεδίκησεν, ἀλλ' εἰς νουθέ-
τησιν μαστιγοῖ κύριος τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῷ.
Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ὀζείας· πάντα ὅσα εἶπας, ἀγαθῇ 28
καρδίᾳ ἐλάλησας, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται τοῖς λόγοις σου.
Ὅτι οὐκ ἐν τῇ σήμερον ἡ σοφία σου πρόδηλός ἐστιν, ἀλλ' ἀπ' 29
ἀρχῆς ἡμερῶν σου ἔγνω πᾶς ὁ λαὸς τὴν σύνεσίν σου, καθότι ἀγα-
θόν ἐστιν τὸ πλάσμα τῆς καρδίας σου. Ἀλλὰ ὁ λαὸς ἐδίψησεν 30
σφόδρα, καὶ ἠνάγκασαν ποιῆσαι ἡμᾶς καθ' ἃ ἐλαλήσαμεν αὐτοῖς,
καὶ ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς ὅρκον, ὃν οὐ παραβησόμεθα. Καὶ νῦν 31
δεήθητι περὶ ἡμῶν, ὅτι γυνὴ εὐσεβὴς εἶ, καὶ ἀποστελεῖ κύριος
τὸν ὑετὸν εἰς πλήρωσιν τῶν λάκκων ἡμῶν, καὶ οὐκ ἐκλείψομεν ἔτι.
Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἰουδείθ· ἀκούσατέ μου, καὶ ποιήσω πρᾶγ- 32
μα ὃ ἀφίξεται εἰς γενεὰς γενεῶν υἱοῖς τοῦ γένους ἡμῶν. Ὑμεῖς 33
στήσεσθε ἐπὶ τῆς πύλης τὴν νύκτα ταύτην, καὶ ἐξελεύσομαι ἐγὼ
μετὰ τῆς ἅβρας μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μεθ' ἃς εἴπατε παρα-
δώσειν τὴν πόλιν τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, ἐπισκέψεται κύριος τὸν Ἰσ-
ραὴλ ἐν χειρί μου. Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐξερευνήσετε τὴν πρᾶξίν μου, 34
οὐ γὰρ ἐρῶ ὑμῖν, ἕως τοῦ τελεσθῆναι ἃ ἐγὼ ποιῶ. Καὶ εἶπεν 35
Ὀζείας καὶ οἱ ἄρχοντες πρὸς αὐτήν· πορεύου εἰς εἰρήνην, καὶ κύ-
ριος ὁ θεὸς ἔμπροσθέν σου εἰς ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. Καὶ 36
ἀποστρέψαντες ἐκ τῆς σκηνῆς ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὰς διατάξεις αὐτῶν.

ΚΕΦ. Θ.

CAP. IX. Ἰουδεὶθ δὲ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐπέθετο σποδὸν ἐπὶ τὴν 1
κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ἐγύμνωσεν ὃν ἐδεδύκει σάκκον· καὶ ἦν ἄρτι
προσφερόμενον ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τὸ θυμία-
μα τῆς ἑσπέρας ἐκείνης, καὶ ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδεὶθ πρὸς

2 κύριον, καὶ εἶπεν. Κύριε ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου Συμεὼν, ᾧ ἔδω- IX.
κας ἐν χειρὶ ῥομφαίαν εἰς ἐκδίκησιν ἀλλογενῶν, οἳ ἔλυσαν μή-
τραν παρθένου εἰς μίασμα, καὶ ἐγύμνωσαν μηρὸν εἰς αἰσχύνην,
καὶ ἐβεβήλωσαν μήτραν εἰς ὄνειδος· εἶπας γὰρ, οὐχ οὕτως ἔσται,
3 καὶ ἐποίησαν. Ἀνθ' ὧν ἔδωκας ἄρχοντας αὐτῶν εἰς φόνον, καὶ τὴν
στρωμνὴν αὐτῶν ἣ ᾐδέσατο τὴν ἀπάτην αὐτῶν ἀπατηθεῖσαν εἰς αἷμα·
καὶ ἐπάταξας δούλους ἐπὶ δυνάσταις, καὶ δυνάστας ἐπὶ θρόνους
4 αὐτῶν. Καὶ ἔδωκας γυναῖκας αὐτῶν εἰς προνομὴν, καὶ θυγατέ-
ρας * εἰς αἰχμαλωσίαν, καὶ πάντα τὰ σκῦλα εἰς διαίρεσιν υἱῶν * Cod. εις.
ἠγαπημένων ὑπὸ σοῦ, οἳ καὶ ἐζήλωσαν τὸν ζῆλόν σου, καὶ ἐβδε-
λύξαντο μίασμα αἵματος αὐτῶν, καὶ ἐπεκαλέσαντό σε εἰς βοη-
5 θόν· ὁ θεὸς ὁ θεὸς ἐμὸς, καὶ εἰσάκουσον ἐμοῦ τῆς χήρας. Σὺ γὰρ
ἐποίησας τὰ πρότερα ἐκείνων, καὶ ἐκεῖνα καὶ τὰ μετέπειτα καὶ
τὰ νῦν καὶ τὰ ἐπερχόμενα διενοήθης, καὶ ἐγενήθησαν ἃ ἐνενοήθης.
6 Καὶ παρέστησαν ἃ ἐβουλεύσω, καὶ εἶπαν· ἰδοὺ πάρεσμεν· πᾶσαι
γὰρ αἱ ὁδοί σου ἕτοιμοι, καὶ ἡ κρίσις σου ἐν προγνώσει.
7 Ἰδοὺ γὰρ Ἀσσύριοι ἐπληθύνθησαν ἐν δυνάμει αὐτῶν, ὑψώ-
θησαν ἐφ' ἵππῳ καὶ ἀναβάτῃ, ἐγαυρίασαν ἐν βραχίονι πεζῶν,
ἤλπισαν ἐν ἀσπίδι καὶ ἐν γαισῷ καὶ τόξῳ καὶ σφενδόνῃ, καὶ οὐκ
8 ἔγνωσαν ὅτι σὺ εἶ κύριος συντρίβων πολέμους. Κύριος ὄνομά σοι·
σὺ ῥάξον αὐτῶν τὴν ἰσχὺν ἐν δυνάμει σου, καὶ κάταξον τὸ κρά-
τος αὐτῶν ἐν τῷ θυμῷ σου· ἐβουλεύσαντο γὰρ βεβηλῶσαι τὰ ἅγιά
σου, μιᾶναι τὸ σκήνωμα τῆς καταπαύσεως τοῦ ὀνόματος τῆς δό-
9 ξης σου, καταβαλεῖν σιδήρῳ κέρας θυσιαστηρίου σου. Βλέψον εἰς
ὑπερηφανίαν αὐτῶν, ἀπόστειλον τὴν ὀργήν σου εἰς κεφαλὰς αὐ-
10 τῶν· δὸς ἐν χειρί μου τῆς χήρας ὃ διενοήθην κράτος. Πάταξον
δοῦλον ἐκ χειλέων ἀπάτης μου ἐπ' ἄρχοντι, καὶ ἄρχοντα ἐπὶ
θεράποντι αὐτοῦ, θραῦσον αὐτῶν τὸ ἀνάστημα ἐν χειρὶ θηλείας.
11 Οὐ γὰρ ἐν πλήθει τὸ κράτος σου, οὐδὲ ἡ δυναστεία σου ἐν
ἰσχύουσιν, ἀλλὰ ταπεινῶν εἶ θεὸς, ἐλαττόνων εἶ βοηθὸς, ἀντι-
λήμπτωρ ἀσθενούντων, ἀπεγνωσμένων σκεπαστὴς, ἀπηλπισμένων
12 σωτήρ. Ναὶ ναὶ ὁ θεὸς τοῦ πατρός μου, καὶ θεὸς κληρονομίας

IX. Ἰσραὴλ, δέσποτα τῶν οὐρανῶν καὶ τῆς γῆς, κτίστα τῶν ὑδάτων,
βασιλεῦ πάσης κίσεώς σου, σὺ εἰσάκουσον τῆς δεήσεώς μου. Καὶ 13
δὸς λόγον μου καὶ ἀπάτην εἰς τραῦμα καὶ μώλωπα αὐτῶν, οἳ
κατὰ τῆς διαθήκης σου, καὶ οἴκου ἡγιασμένου σου, καὶ κορυφῆς
Σιὼν, καὶ οἴκου κατασχέσεως υἱῶν σου ἐβουλεύσαντο σκληρά.
Καὶ ποίησον ἐπὶ πᾶν τὸ ἔθνος σου, καὶ πάσης φυλῆς ἐπίγνωσιν, 14
τοῦ εἰδῆσαι ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς πάσης δυνάμεως καὶ κράτους, καὶ
οὐκ ἔστιν ἄλλος ὑπερασπίζων τοῦ γένους Ἰσραὴλ, εἰ μὴ σύ.

ΚΕΦ. Ι.

CAP. X. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπαύσατο βοῶσα πρὸς τὸν θεὸν Ἰσραὴλ, καὶ 1
συνετέλεσεν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. Καὶ ἀνέστη ἀπὸ τῆς πτώ- 2
σεως, καὶ ἐκάλεσεν τὴν ἄβραν αὐτῆς, καὶ κατέβη εἰς τὸν οἶκον
ἐν ᾧ διέτριβεν ἐν αὐτῷ ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν σαββάτων καὶ ἐν ταῖς
ἑορταῖς αὐτῆς. Καὶ περιείλατο τὸν σάκκον ὃν ἐνεδεδύκει, καὶ 3
ἐξεδύσατο τὰ ἱμάτια τῆς χηρεύσεως αὐτῆς, περιεκλύσατο τὸ σῶ-
μα ὕδατι, καὶ ἐχρίσατο μύρῳ παχεῖ, καὶ διέταξε τὰς τρίχας
τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, καὶ ἐπέθετο μίτραν ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐνεδύσατο
* Cod. αἷς. τὰ ἱμάτια τῆς εὐφροσύνης αὐτῆς, ἐν οἷς * ἐστολίζετο ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις τῆς ζωῆς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Μανασσῆ. Καὶ ἔλαβεν σανδά- 4
λια εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς, καὶ περιέθετο τοὺς χλιδῶνας καὶ τὰ
ψέλια, καὶ τοὺς δακτυλίους, καὶ τὰ ἐνώτια, καὶ πάντα τὸν κό-
* Ita cod. σμον αὐτῆς· καὶ ἐκαλλωπίσατο σφόδρα εἰς ἀπάντησιν * ὀφθαλμῶν
ἀνδρῶν, ὅσοι ἂν ἴδωσιν αὐτήν. Καὶ ἔδωκεν τῇ ἄβρᾳ αὐτῆς ἀσκο- 5
* 1. m. ἐλαίου. πυτίνην οἴνου, καὶ καψάκην ἐλαίου *, καὶ πήραν ἐπλήρωσεν ἀλ-
φίτων καὶ παλάθης καὶ ἄρτων καθαρῶν, καὶ περιεδίπλωσε πάν-
τα τὰ ἀγγεῖα αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ. Καὶ ἐξήλθοσαν ἐπὶ 6
τὴν πύλην τῆς πόλεως Βετυλούα, καὶ εὕροσαν ἐπεστῶτα ἐπ' αὐτῇ
Ὀζείαν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως Χαβρεὶν καὶ Χαρ-
μείν. Ὡς δὲ ἴδον αὐτὴν, καὶ ἦν ἠλλοιωμένον τὸ πρόσωπον αὐ- 7
* αὐτῆς est in marg. a 2. m. τῆς, καὶ τὴν στολὴν μεταβεβληκυῖαν αὐτῆς *, καὶ ἐθαύμασαν

8 ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς ἐπὶ πολὺ σφόδρα· καὶ εἶπαν αὐτῇ. Ὁ θεὸς X.
τῶν πατέρων ἡμῶν δῴη σε εἰς χάριν, καὶ τελειώσαι τὰ ἐπιτηδεύ-
ματά σου εἰς γαυρίαμα υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ὕψωμα Ἱερουσαλήμ·
9 καὶ προσεκύνησεν τῷ θεῷ. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἐπιτάξατε
ἀνοῖξαί μοι τὴν πύλην τῆς πόλεως, καὶ ἐξελεύσομαι εἰς τελείω-
σιν τῶν λόγων, ὧν ἐλαλήσατε μετ' ἐμοῦ· καὶ συνέταξαν τοῖς νεα-
νίσκοις ἀνοῖξαι αὐτῇ καθότι ἐλάλησαν· καὶ ἐποίησαν οὕτως.
10 Καὶ ἐξῆλθεν Ἰουδεὶθ, αὐτὴ καὶ ἡ παιδίσκη αὐτῆς μετ' αὐ-
τῆς· ἀπεσκόπευον δὲ αὐτὴν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἕως οὗ κατέβη
τὸ ὄρος, ἕως διῆλθεν τὸν αὐλῶνα, καὶ οὐκ ἔτι ἐθεώρουν αὐτήν.
11 Καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῷ αὐλῶνι εἰς εὐθεῖαν, καὶ συνήντησεν αὐτῇ
12 προφυλακὴ τῶν Ἀσσυρίων. Καὶ συνέλαβον αὐτὴν καὶ ἐπηρώτη-
σαν τίνων εἶ, καὶ πόθεν ἔρχῃ, καὶ ποῦ πορεύῃ; Καὶ εἶπεν· θυ-
γάτηρ εἰμὶ τῶν Ἑβραίων, καὶ ἀποδιδράσκω ἀπὸ προσώπου αὐ-
13 τῶν, ὅτι μέλλουσιν δίδοσθαι ὑμῖν εἰς κατάβρωμα. Κἀγὼ ἔρχο-
μαι εἰς τὸ πρόσωπον Ὀλοφέρνου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως ὑμῶν,
τοῦ ἀναγγεῖλαι ῥήματα ἀληθείας, καὶ δείξω πρὸ προσώπου αὐ-
τοῦ ὁδὸν, καθ' ἣν πορεύσεται, καὶ κυριεύσει πάσης τῆς ὀρεινῆς,
καὶ οὐ διαφωνήσει τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ σὰρξ μία, οὐδὲ πνεῦμα ζωῆς.
14 Ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τὰ ῥήματα αὐτῆς, καὶ κατενόησαν τὸ
πρόσωπον αὐτῆς, καὶ ἦν ἐναντίον αὐτῶν θαυμάσιον τῷ κάλλει σφό-
15 δρα, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν. Σέσωκας τὴν ψυχήν σου, σπεύσασα
καταβῆναι εἰς πρόσωπον τοῦ κυρίου ἡμῶν· καὶ νῦν πρόσελθε ἐπὶ
τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀφ' ἡμῶν προπέμψουσίν σε ἕως παραδῶ-
16 σιν σε εἰς χεῖρας αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ στῇς ἐναντίον αὐτοῦ, μὴ φο-
βηθῇς τῇ καρδίᾳ σου, ἀλλὰ ἀνάγγειλον κατὰ τὰ ῥήματά σου,
καὶ εὖ σε ποιήσει.
17 Καὶ ἀπέλεξαν * ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἑκατὸν, καὶ παρέζευξαν * 2 m. ἐς.
αὐτῇ καὶ τῇ ἄβρᾳ αὐτῆς, καὶ ἤγαγον αὐτὰς ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλο-
18 φέρνου. Καὶ ἐγένετο συνδρομὴ ἐν πάσῃ * τῇ παρεμβολῇ· διεβοή- * πάσῃ est in marg.
θη γὰρ εἰς τὰ σκηνώματα ἡ παρουσία αὐτῆς· καὶ ἐλθόντες ἐκύ-
κλουν αὐτὴν ὡς εἱστήκει ἔξω τῆς σκηνῆς Ὀλοφέρνου, ἕως προσήγ-

x. γειλαν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. Καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τῷ κάλλει αὐτῆς, 19
καὶ ἐθαύμαζον τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπ᾽ αὐτῆς· καὶ εἶπεν ἕκαστος
πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· τίς καταφρονήσει τοῦ λαοῦ τούτου, ὃς
ἔχει ἐν ἑαυτῷ γυναῖκας τοιαύτας; ὅτι οὐ καλόν ἐστιν ὑπολείπε-
σθαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἕνα, οἳ ἀφεθέντες δυνήσονται κατασοφίσα-
σθαι πᾶσαν τὴν γῆν. Καὶ ἐξῆλθον οἱ παρακαθεύδοντες Ὀλοφέρνῃ 20
καὶ πάντες οἱ θεράποντες αὐτοῦ, καὶ εἰσήγαγον αὐτὴν εἰς τὴν σκη-
νήν. Καὶ Ὀλοφέρνης ἀναπαυόμενος ἐπὶ τῆς κλείνης αὐτοῦ ἐν τῷ 21
κωνωπίῳ, ὃ ἦν ἐκ πορφύρας καὶ χρυσίου καὶ σμαράγδου καὶ
λίθων πολυτελῶν καθυφασμένων. Καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ περὶ 22
αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸ προσκήνιον, καὶ λαμπάδες ἀργυραῖ
προάγουσαι αὐτοῦ. Ὡς δὲ ἦλθεν κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ Ἰουδεὶθ 23
καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, ἐθαύμασαν πάντες ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ
προσώπου· καὶ πεσοῦσα ἐπὶ πρόσωπον προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ
ἤγειραν αὐτὴν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΑ.

CAP. XI. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρνης· θάρσησον γύναι, μὴ φοβη- 1
θῇς τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ἐγὼ οὐκ ἐκάκωσα ἄνθρωπον ὅς τις ᾑρέ-
τικεν δουλεύειν βασιλεῖ Ναβουχοδονόσορ πάσης τῆς γῆς. Καὶ 2
νῦν ὁ λαός σου ὁ κατοικῶν τὴν ὀρεινὴν, εἰ μὴ ἐφαύλισάν με, οὐκ
ἂν ἦρα τὸ δόρυ μου ἐπ᾽ αὐτοὺς, ἀλλ᾽ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἐποίησαν
ταῦτα. Καὶ νῦν λέγε μοι τίνος ἕνεκεν ἀπέδρας ἀπ᾽ αὐτῶν καὶ 3
ἦλθες πρὸς ἡμᾶς; ἥκεις γὰρ εἰς σωτηρίαν· θάρσει, ἐν τῇ νυκτὶ
ταύτῃ ζήσῃ, καὶ εἰς τὸ λοιπόν. Οὐ γάρ ἐστιν ὃς ἀδικήσει σε, 4
ἀλλ᾽ εὖ σε ποιήσει καθὰ γίνεται τοῖς δούλοις τοῦ κυρίου μου
βασιλέως Ναβουχοδονόσορ. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἰουδεὶθ· δέ- 5
ξαι τὰ ῥήματα τῆς δούλης σου, καὶ λαλησάτω ἡ παιδίσκη σου
κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ οὐκ ἀναγγελῶ ψεῦδος τῷ κυρίῳ μου
ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. Καὶ ἐὰν κατακολουθήσῃς τοῖς λόγοις τῆς 6
παιδίσκης σου, τελείως πρᾶγμα ποιήσει μετὰ σοῦ ὁ θεὸς, καὶ

7 οὐκ ἀποπεσεῖται ὁ κύριός μου τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ. Ζῇ XI.
γὰρ βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ πάσης τῆς γῆς, καὶ ζῇ τὸ κρά-
τος αὐτοῦ, ὃς ἀπέστειλέν σε εἰς κατόρθωσιν πάσης ψυχῆς, ὅτι οὐ
μόνον ἄνθρωποι διὰ σὲ δουλεύουσιν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὰ θηρία
τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ κτήνη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ διὰ τῆς
ἰσχύος σου ζήσονται ἐπὶ * Ναβουχοδονόσορ, καὶ πάντα τὸν οἶκον * ἐπὶ deest in cod.
8 αὐτοῦ. Ἠκούσαμεν γὰρ τὴν σοφίαν σου, καὶ τὰ πανουργεύμα-
τα τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἀνηγγέλη πάσῃ τῇ γῇ, ὅτι σὺ μόνος ἀ-
γαθὸς ἐν πάσῃ βασιλείᾳ, καὶ δυνατὸς ἐν ἐπιστήμῃ, καὶ θαυμα-
στὸς ἐν στρατεύμασιν πολέμου.
9 Καὶ νῦν ὁ λόγος ὃν ἐλάλησεν Ἀχιὼρ ἐν τῇ συνεδρίᾳ * σου, * 1. m. ἕδρᾳ.
ἠκούσαμεν τὰ ῥήματα αὐτοῦ, ὅτι περιεποιήσαντο αὐτὸν οἱ ἄνδρες
Βετυλούα, καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς πάντα ὅσα ἐξελάλησεν παρὰ
10 σοί. Διὸ δέσποτα κύριε μὴ παρέλθῃς τὸν λόγον αὐτοῦ, ἀλλὰ
κατάθου αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ἔστιν ἀληθής· οὐ γὰρ ἐκδι-
κᾶται τὸ γένος ἡμῶν, οὐ κατισχύει ῥομφαία ἐπ' αὐτοὺς, ἐὰν μὴ
11 ἁμαρτῶσιν εἰς τὸν θεὸν αὐτῶν. Καὶ νῦν ἵνα μὴ γένηται ὁ κύριός
μου ἔκβολος καὶ ἄπρακτος, καὶ ἐπιπεσεῖται θάνατος ἐπὶ πρόσω-
πον αὐτῶν, καὶ κατελάβετο αὐτοὺς ἁμάρτημα ἐν ᾧ παροργιοῦσιν
12 τὸν θεὸν αὐτῶν, ὁπηνίκα ἂν ποιήσωσιν ἀτοπίαν. Ἐπεὶ γὰρ ἐξέ-
λειπεν αὐτοὺς τὰ βρώματα, καὶ ἐσπανίσθη πᾶν ὕδωρ, ἐβουλεύ-
σαντο ἐπιβαλεῖν τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα διεστείλα-
το αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐν τοῖς νόμοις αὐτοῦ μὴ φαγεῖν, διέγνωσαν δα-
13 πανῆσαι. Καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου, καὶ τὰς δεκάτας τοῦ οἴ-
νου καὶ τοῦ ἐλαίου, ἃ διεφύλαξαν ἁγιάσαντες τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς
παρεστηκόσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τοῦ θεοῦ
ἡμῶν, κεκρίκασιν ἐξαναλῶσαι, ὧν οὐδὲ ταῖς χερσὶν καθῆκεν ἅψασ-
14 θαι οὐδένα τῶν ἐκ τοῦ λαοῦ. Καὶ ἀπεστάλκασιν εἰς Ἱερουσα-
λὴμ, ὅτι καὶ οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες ἐποίησαν ταῦτα, τοὺς μετοικί-
15 σαντας αὐτοῖς τὴν ἄφεσιν παρὰ τῆς γερουσίας. Καὶ ἔσται ὡς
ἂν ἀναγγείλῃ αὐτοῖς καὶ ποιήσωσιν, δοθήσονταί σοι εἰς ὄλε-
θρον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

XI. Ὅθεν ἐγὼ ἡ δούλη σου ἐπιγνοῦσα ταῦτα πάντα ἀπέδρων ἀπὸ 16
προσώπου αὐτῶν· καὶ ἀπέστειλέν με ὁ θεὸς ποιῆσαι μετὰ σοῦ
πράγματα, ἐφ᾽ οἷς ἐκστήσεται πᾶσα ἡ γῆ ὅσοι ἐὰν ἀκούσωσιν αὐτά.
Ὅτι ἡ δούλη σου θεοσεβής ἐστιν, καὶ θεραπεύουσα νυκτὸς καὶ 17
ἡμέρας τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ· καὶ νῦν μενῶ παρά σοι κύριέ μου,
καὶ ἐξελεύσεται ἡ δούλη σου κατὰ νύκτα εἰς τὴν φάραγγα, καὶ
προσεύξομαι πρὸς τὸν θεόν· καὶ ἐρεῖ μοι πότε ἐποίησαν τὰ ἁμαρ-
τήματα αὐτῶν. Καὶ ἐλθοῦσα προσανοίσω σοι, καὶ ἐξελεύσῃ σὺν 18
πάσῃ τῇ δυνάμει σου, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεταί σοι ἐξ αὐτῶν.
Καὶ ἄξω σε διὰ μέσου τῆς Ἰουδαίας, ἕως τοῦ ἐλθεῖν ἀπέναντι 19
Ἱερουσαλήμ· καὶ θήσω τὸν δίφρον σου ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἄξεις
αὐτοὺς ὡς πρόβατα οἷς οὐκ ἔστιν ποιμήν· καὶ οὐ γρύξει κύων τῇ
γλώσσῃ αὐτοῦ ἀπέναντί σου, ὅτι ταῦτα ἐλαλήθη μοι κατὰ πρόγ-
νωσίν μου, καὶ ἀπηγγέλη μοι, καὶ ἀπεστάλην ἀναγγεῖλαί σοι.
Καὶ ἤρεσαν οἱ λόγοι αὐτῆς ἐναντίον Ὀλοφέρνου, καὶ ἐναντίον 20
πάντων τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ τῇ σοφίᾳ αὐ-
τῆς, καὶ εἶπαν. Οὐκ ἔστιν τοιαύτη γυνὴ ἀπ᾽ ἄκρου ἕως ἄκρου 21
τῆς γῆς ἐν καλῷ προσώπῳ καὶ συνέσει λόγων. Καὶ εἶπεν πρὸς 22
αὐτὴν Ὀλοφέρνης· εὖ ἐποίησεν ὁ θεὸς ἀποστείλας σε ἔμπροσθεν τοῦ
λαοῦ, τοῦ γενηθῆναι ἐν χερσὶν ἡμῶν κράτος, ἐν δὲ τοῖς φαυλί-
* ἀπώλεια. σασι τὸν κύριόν μου ἀπώλειαν *. Καὶ νῦν ἀστεία εἶ σὺ ἐν τῷ εἴ- 23
δει σου, καὶ ἀγαθὴ ἐν τοῖς λόγοις σου· ὅτι ἐὰν ποιήσῃ καθὰ
ἐλάλησας, ὁ θεός σου ἔσται μου θεὸς, καὶ σὺ ἐν οἴκῳ Ναβουχο-
δονόσορ βασιλέως καθήσῃ, καὶ ἔσῃ ὀνομαστὴ παρὰ πασαν τὴν γῆν.

ΚΕΦ. ΙΒ.

CAP XII. Καὶ ἐκέλευσεν εἰσαγαγεῖν αὐτὴν οὗ ἐτίθετο τὰ ἀργυρώματα 1
αὐτοῦ, καὶ συνέταξεν καταστρῶσαι αὐτῇ ἀπὸ τῶν ὀψοποιημάτων
αὐτοῦ, καὶ τοῦ οἴνου αὐτοῦ πίνειν. Καὶ εἶπεν Ἰουδείθ· οὐ φά- 2
γομαι ἐξ αὐτῶν, ἵνα μὴ γένηται σκάνδαλον, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν ἠκο-
λουθηκότων μοι χορηγηθήσεται. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Ὀλοφέρ- 3

νης· ἐὰν δὲ ἐκλίπῃ τὰ μετὰ σοῦ ὄντα, πόθεν ἐξοίσομέν σοι δοῦναι XII.
4 ὅμοια αὐτοῖς; οὐ γάρ ἐστιν μεθ' ἡμῶν ἐκ τοῦ ἔθνους σου. Καὶ
εἶπεν Ἰουδεὶθ πρὸς αὐτόν· ζῇ ἡ ψυχή σου κύριέ μου, ὅτι οὐ δα-
πανήσει ἡ δούλη σου τὰ ὄντα μετ' ἐμοῦ, ἕως ἂν ποιήσῃ κύριος * * κύριος deest in cod.
5 ἐν χειρί * μου ἃ ἐβουλεύσατο. Καὶ ἠγάγοσαν αὐτὴν οἱ θερά- * 1. m. χειρ
ποντες Ὀλοφέρνου εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ ὕπνωσεν μέχρι μεσούσης
6 τῆς νυκτός· καὶ ἀνέστη πρὸς τὴν ἑωθινὴν φυλακήν. Καὶ ἀπέστει-
λεν πρὸς Ὀλοφέρνην, λέγουσα· ἐπιταξάτω δὴ ὁ κύριός μου, ἐᾶ-
7 σαι τὴν δούλην σου ἐπὶ προσευχὴν ἐξελθεῖν. Καὶ προσέταξεν
Ὀλοφέρνης τοῖς σωματοφύλαξιν μὴ διακωλύειν αὐτήν· καὶ πα-
ρέμεινεν ἐν τῇ παρεμβολῇ ἡμέρας τρεῖς, καὶ ἐξεπορεύετο κατὰ
νύκτα εἰς τὴν φάραγγα Βετυλούα, καὶ ἐβαπτίζετο ἐν τῇ παρεμ-
8 βολῇ ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος. Καὶ ὡς ἀνέβη, ἐδέετο τοῦ κυ-
ρίου θεοῦ Ἰσραὴλ κατευθῦναι τὴν ὁδὸν αὐτῆς εἰς ἀνάστημα τῶν
9 υἱῶν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Καὶ εἰσπορευομένη καθαρὰ παρέμενεν τῇ
σκηνῇ, μέχρι * οὗ προσηνέγκατο τὴν τροφὴν αὐτῆς πρὸς ἑσπέραν. * 2. m. μεχρις
10 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ, ἐποίησεν Ὀλοφέρνης
πότον τοῖς δούλοις αὐτοῦ μόνοις, καὶ οὐκ ἐκάλεσεν εἰς τὴν χρῆσιν
11 οὐδένα τῶν πρὸς ταῖς χρείαις. Καὶ εἶπεν Βαγώᾳ τῷ εὐνούχῳ,
ὃς ἦν ἐφεστηκὼς ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ· πεῖσον δὴ πορευθεὶς τὴν
γυναῖκα τὴν ἑβραίαν ἥ ἐστιν παρὰ σοὶ, τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ἡμᾶς,
12 καὶ φαγεῖν καὶ πιεῖν μεθ' ἡμῶν. Ἰδοὺ γὰρ αἰσχρὸν τῷ προ-
σώπῳ ἡμῶν, εἰ γυναῖκα τοιαύτην παρήσομεν οὐχ ὁμειλήσαντες
αὐτῇ, ὅτι ἐὰν ταύτην μὴ ἐπισπασώμεθα, καταγελάσεται ἡμῶν.
13 Καὶ ἐξῆλθεν Βαγώας ἀπὸ προσώπου Ὀλοφέρνου, καὶ εἰσῆλθεν
πρὸς αὐτὴν, καὶ εἶπεν· μὴ ὀκνησάτω δὴ ἡ παιδίσκη ἡ καλὴ αὕτη
ἐλθοῦσα πρὸς τὸν κύριόν μου δοξασθῆναι κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ,
καὶ πίεσαι μεθ' ἡμῶν εἰς εὐφροσύνην οἶνον, καὶ γενηθῆναι ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ταύτῃ, ὡς θυγάτηρ μία τῶν υἱῶν Ἀσσοὺρ, αἳ παρεστή-
14 κασιν ἐν οἴκῳ Ναβουχοδονόσορ. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἰουδείθ·
καὶ τίς εἰμι ἐγὼ ἀντεροῦσα τῷ κυρίῳ μου; ὅτι πᾶν ὃ ἔσται ἐν
τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἀρεστὸν, σπεύσασα ποιήσω, καὶ ἔσται

XII τοῦτο μοι ἀγαλλίαμα ἕως ἡμέρας θανάτου μου. Καὶ διανα- 15
στᾶσα ἐκοσμήθη τῷ ἱματισμῷ καὶ παντὶ τῷ κόσμῳ τῷ γυναι-
κείῳ· καὶ προῆλθεν ἡ δούλη αὐτῆς, καὶ ἔστρωσεν αὐτῇ κατέναντι
* l. m. κωδια 'Ολοφέρνου χαμαὶ τὰ κώδια *, ἃ ἔλαβεν παρὰ Βαγώου εἰς τὴν
καθημερινὴν δίαιταν αὐτῆς, εἰς τὸ ἐσθίειν κατακλεινομένην ἐπ'
αὐτῶν. Καὶ εἰσελθοῦσα ἀνέπεσεν 'Ιουδεὶθ, καὶ ἐξέστη ἡ καρδία 16
'Ολοφέρνου ἐπ' αὐτὴν, ἐσαλεύθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· καὶ ἦν κατεπί-
θυμος σφόδρα τοῦ συγγενέσθαι μετ' αὐτῆς καὶ ἐτήρει καιρὸν τοῦ
ἀπατῆσαι αὐτὴν, ἀφ' ἧς ἡμέρας εἶδεν αὐτήν. Καὶ εἶπεν πρὸς 17
αὐτὴν 'Ολοφέρνης· πίε δὴ, καὶ γενήθητι μεθ' ἡμῶν εἰς εὐφρο-
σύνην. Καὶ εἶπεν 'Ιουδείθ· πίομαι δὴ κύριε, ὅτι ἐμεγαλύνθη τὸ 18
ζῆν μου ἐν ἐμοὶ σήμερον παρὰ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γενέσεώς
μου. Καὶ λαβοῦσα ἔφαγεν καὶ ἔπιεν κατέναντι αὐτοῦ ἃ ἡτοί- 19
μασεν ἡ δούλη αὐτῆς. Καὶ ηὐφράνθη 'Ολοφέρνης ἀπ' αὐτῆς, καὶ 20
ἔπιεν οἶνον πολὺν σφόδρα ὅσον οὐκ ἔπιεν πώποτε ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ
ἀφ' οὗ ἐγεννήθη.

ΚΕΦ. ΙΓ.

CAP. XIII. * l. m. ὀψια ΩΣ δὲ ὀψία * ἐγένετο, ἐσπούδασαν οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀναλύειν· 1
καὶ Βαγώας συνέκλεισεν τὴν σκηνὴν ἔξωθεν, καὶ ἀπέκλεισεν τοὺς
παρεστῶτας ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἀπῴχοντο εἰς
τὰς κοίτας αὐτῶν· ἦσαν γὰρ πάντες κεκοπωμένοι, διὰ τὸ ἐπὶ
πλεῖον γεγονέναι τὸν πότον. 'Υπελείφθη δὲ 'Ιουδεὶθ μόνη ἐν τῇ 2
σκηνῇ, καὶ 'Ολοφέρνης προπεπτωκὼς ἐπὶ τὴν κλείνην ἑαυτοῦ· ἦν
γὰρ περικεχυμένος αὐτῷ ὁ οἶνος. Καὶ εἶπεν 'Ιουδεὶθ τῇ δούλῃ 3
αὐτῆς στῆναι ἔξω τοῦ κοιτῶνος αὐτῆς, καὶ ἐπιτηρεῖν τὴν ἔξοδον
αὐτῆς καθάπερ καθ' ἡμέραν, ἐξελεύσεσθαι γὰρ ἔφη ἐπὶ τὴν προ-
σευχὴν αὐτῆς· καὶ τῷ Βαγώᾳ ἐλάλησεν κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα.
Καὶ ἀπήλθοσαν πάντες ἐκ προσώπου, καὶ οὐδεὶς κατελείφθη ἐν 4
τῷ κοιτῶνι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου· καὶ στᾶσα 'Ιουδεὶθ παρὰ
τὴν κλείνην αὐτοῦ, εἶπεν ἐν τῇ καρδίᾳ ἑαυτῆς· κύριε ὁ θεος πάσης

δυνάμεως, ἐπίβλεψον ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν XIII.
5 μου, εἰς ὕψωμα Ἱερουσαλήμ. Ὅτι νῦν καιρὸς ἀντιλαβέσθαι τῆς
κληρονομίας σου, καὶ ποιῆσαι τὸ ἐπιτήδευμά μου, εἰς θραῦμα
6 ἐχθρῶν οἳ ἐπανέστησαν ἡμῖν. Καὶ προσελθοῦσα τῷ κανόνι τῆς
κλείνης ὃς ἦν πρὸς κεφαλῆς Ὀλοφέρνου καθεῖλεν τὸν ἀκεινάκην * * 2. m. ἀκιν.
7 αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ἐγγίσασα τῆς κλείνης ἐδράξατο τῆς κόμης
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· κραταίωσόν με ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ
8 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. Καὶ ἐπάταξεν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ δὶς
9 ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτῆς, καὶ ἀφεῖλε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ ἀπε-
κύλισε τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς στρωμνῆς, καὶ ἀφεῖλε τὸ κω-
νώπιον ἀπὸ τῶν στύλων· καὶ μετ' ὀλίγον ἐξῆλθεν, καὶ παρ-
10 έδωκεν τῇ ἅβρᾳ αὐτῆς τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνου. Καὶ ἐνέβα-
λεν αὐτὴν εἰς τὴν πήραν τῶν βρωμάτων αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθον αἱ
δύο ἅμα κατὰ τὸν ἐθισμὸν αὐτῶν· καὶ διελθοῦσαι τὴν παρεμβο-
λὴν, ἐκύκλωσαν τὴν φάραγγα ἐκείνην, καὶ προσανέβησαν τὸ ὄρος
Βετυλούα, καὶ ἦλθοσαν πρὸς τὰς πύλας αὐτῆς.
11 Καὶ εἶπεν Ἰουδεὶθ μακρόθεν τοῖς φυλάσσουσιν ἐπὶ τῶν πυλῶν·
ἀνοίξατε, ἀνοίξατε δὴ τὴν πύλην, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς ὁ θεὸς ἡμῶν,
ποιῆσαι ἔτι ἰσχὺν ἐν Ἰσραὴλ καὶ κράτος κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν *, * ἡμων expungitur in cod.
12 καθὰ καὶ σήμερον ἐποίησεν. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν οἱ ἄνδρες τῆς
πόλεως αὐτῆς τὴν φωνὴν αὐτῆς, ἐσπούδασαν τοῦ καταβῆναι ἐπὶ
τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν· καὶ συνεκάλεσαν τοὺς πρεσβυτέρους
13 τῆς πόλεως. Καὶ συνέδραμον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου
αὐτῶν *, ὅτι παράδοξον ἦν αὐτοῖς τὸ ἐλθεῖν αὐτήν, καὶ ἤνοιξαν * αὐτῶν item expungitur.
τὴν πύλην, καὶ ἀπεδέξαντο * αὐτάς· ἅψαντες πῦρ εἰς φαῦσιν πε- * 2. m. ὑπεδ.
14 ριεκύκλωσαν αὐτάς. Ἡ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς φωνῇ μεγάλῃ· αἰ-
νεῖτε τὸν Θεὸν, αἰνεῖτε· αἰνεῖτε τὸν Θεὸν, ὃς οὐκ ἀπέστησεν τὸ
ἔλεος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἔθραυσε τοὺς ἐχθροὺς
15 ἡμῶν διὰ χειρός μου ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. Καὶ προελοῦσα τὴν
κεφαλὴν ἐκ τῆς πήρας ἔδειξεν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ ἡ κεφα-
λὴ Ὀλοφέρνου ἀρχιστρατήγου δυνάμεως Ἀσσοὺρ, καὶ ἰδοὺ τὸ
κωνώπιον ἐν ᾧ κατέκειτο ἐν ταῖς μέθαις αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξεν

XIII. αὐτὸν ὁ κύριος ἐν χειρὶ θηλείας. Καὶ ζῇ κύριος ὅς διεφύλαξέν 16
με ἐν τῇ ὁδῷ μου ᾗ ἐπορεύθην, ὅτι ἠπάτησεν αὐτὸν τὸ πρόσωπόν
μου εἰς ἀπώλειαν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐποίησεν ἁμάρτημα μετ᾽ ἐμοῦ
εἰς μίασμα καὶ αἰσχύνην. Καὶ ἐξέστη πᾶς ὁ λαὸς σφόδρα, καὶ 17
κύψαντες προσεκύνησαν τῷ θεῷ, καὶ εἶπαν ὁμοθυμαδόν· εὐλογη-
τὸς εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐξουδενώσας ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ σήμερον τοὺς
ἐχθροὺς τοῦ λαοῦ σου. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Ὀζείας· εὐλογητὴ σὺ 18
θυγάτηρ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ παρὰ πάσας τὰς γυναῖκας τὰς ἐπὶ
τῆς γῆς, καὶ εὐλογημένος κύριος ὁ θεὸς, ὃς ἔκτισεν τοὺς οὐρα-
νοὺς καὶ τὴν γῆν, ὃς κατεύθυνέν σε εἰς τραῦμα κεφαλῆς * ἄρχον-
τος ἐχθρῶν ἡμῶν. Ὅτι οὐκ ἀποστήσεται ἡ ἐλπίς σου ἀπὸ καρ- 19
δίας ἀνθρώπων μνημονευόντων ἰσχὺν θεοῦ ἕως αἰῶνος. Καὶ ποιή- 20
σαι σοι αὐτὰ ὁ θεὸς εἰς ὕψος αἰώνιον, τοῦ ἐπισκέψασθαί σε ἐν
ἀγαθοῖς, ἀνθ᾽ ὧν οὐκ ἐφείσω τῆς ψυχῆς σου διὰ τὴν ταπείνωσιν
τοῦ γένους ἡμῶν, ἀλλ᾽ ἐπεξῆλθες πτώματι ἡμῶν, ἐπ᾽ εὐθεῖαν
πορευθεῖσα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν· καὶ εἶπαν πᾶς ὁ λαός· γένοι-
το γένοιτο.

* Cod. κεφαλήν.

ΚΕΦ. ΙΔ.

CAP. XIV. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ἰουδείθ· ἀκούσατε δή μου ἀδελφοὶ, 1
καὶ λαβόντες τὴν κεφαλὴν ταύτην, κρεμάσατε αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἐπάλ-
ξεως τοῦ τείχους ὑμῶν. Καὶ ἔσται ἡνίκα ἐὰν διαφαύσῃ ὁ ὄρθρος, 2
καὶ ἐξέλθῃ ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν γῆν, ἀναλήμψεσθε ἕκαστος τὰ σκεύη
τὰ πολεμικὰ ὑμῶν, καὶ ἐξελεύσεσθε πᾶς ἀνὴρ ἰσχύων ἔξω τῆς
πόλεως, καὶ δώσετε ἀρχηγὸν εἰς αὐτοὺς, ὡς καταβαίνοντες ἐπὶ
τὸ πεδίον εἰς τὴν προφυλακὴν υἱῶν Ἀσσοὺρ, καὶ οὐ καταβήσε-
σθε. Καὶ ἀναλαβόντες οὗτοι τὰς πανοπλίας αὐτῶν πορεύσονται 3
εἰς τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν· καὶ ἐγεροῦσιν τοὺς στρατηγοὺς τῆς
δυνάμεως Ἀσσοὺρ, καὶ συνδραμοῦνται ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρ-
νου, καὶ οὐχ εὑρήσουσιν αὐτὸν, καὶ ἐπιπεσεῖται ἐπ᾽ αὐτοὺς φό-
βος, καὶ φεύξονται ἀπὸ προσώπου ὑμῶν. Καὶ ἐπακολουθήσαν- 4

τες ὑμεῖς, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες πᾶν ὅριον Ἰσραὴλ, κατα- XIV.
5 στρώσατε αὐτοὺς ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. Πρὸ δὲ τοῦ ποιῆσαι ταῦ-
τα καλέσατέ μοι Ἀχιὼρ τὸν ἀμμανείτην, ἵνα ἰδὼν ἐπιγνοῖ τὸν
ἐκφαυλίσαντα τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ αὐτὸν ὡς εἰς θάνατον
ἀποστείλαντα εἰς ἡμᾶς.
6 Καὶ ἐκάλεσαν τὸν Ἀχιὼρ ἐκ τοῦ οἴκου Ὀζεία· ὡς δὲ ἦλ-
θεν, καὶ ἴδεν τὴν κεφαλὴν Ὀλοφέρνου ἐν χειρὶ ἀνδρὸς ἑνὸς ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐξελύθη τὸ πνεῦ-
7 μα αὐτοῦ. Ὡς δὲ ἀνέλαβον αὐτὸν, προσέπεσεν τοῖς ποσὶν Ἰου-
δεὶθ, καὶ προσεκύνησεν τῷ προσώπῳ αὐτῆς, καὶ εἶπεν· εὐλογη-
μένη σὺ ἐν παντὶ σκηνώματι Ἰούδα καὶ ἐν παντὶ ἔθνει, οἵ τινες
8 ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται. Καὶ νῦν ἀνάγγειλόν
μοι ὅσα ἐποίησας ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις· καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ
Ἰουδεὶθ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ πάντα ὅσα ἦν πεποιηκυῖα, ἀφ' ἧς ἡμέ-
9 ρας ἐξῆλθεν ἕως οὗ ἐλάλει αὐτοῖς. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλοῦσα,
ἠλάλαξεν ὁ λαὸς φωνῇ μεγάλῃ, καὶ ἔδωκεν φωνὴν εὐφρόσυνον ἐν
10 τῇ πόλει αὐτῶν. Ἰδὼν δὲ Ἀχιὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς τοῦ
Ἰσραὴλ, ἐπίστευσεν τῷ θεῷ σφόδρα, καὶ περιετέμετο τὴν σάρκα
τῆς ἀκροβυστίας αὐτοῦ, καὶ προσετέθη πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραὴλ
ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.
11 Ἡνίκα δὲ ὁ ὄρθρος ἀνέβη, καὶ ἐκρέμασαν τὴν κεφαλὴν Ὀλο-
φέρνου ἐκ τοῦ τείχους, καὶ ἀνέλαβεν πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ τὰ ὅπλα
αὐτοῦ, καὶ ἐξήλθοσαν κατὰ σπείρας ἐπὶ τὰς ἀναβάσεις τοῦ ὄρους *. * τοῦ ὄρους est in marg
12 Οἱ δὲ υἱοὶ Ἀσσοὺρ, ὡς ἴδον αὐτοὺς, διέπεμψαν ἐπὶ τοὺς ἡγου-
μένους αὐτῶν· οἱ δὲ ἦλθον ἐπὶ * στρατηγοὺς καὶ χιλιάρχους καὶ * I. m. inseritur τοὺς, tum expungitur
13 ἐπὶ πάντα ἄρχοντα αὐτῶν. Καὶ παρεγένοντο ἐπὶ τὴν σκηνὴν Ὀλο-
φέρνου, καὶ εἶπαν τῷ ὄντι ἐπὶ πάντων τῶν αὐτοῦ· ἔγειρον δὴ τὸν
κύριον ἡμῶν, ὅτι ἐτόλμησαν οἱ δοῦλοι καταβαίνειν ἐφ' ἡμᾶς εἰς
14 πόλεμον, ἵνα ἐξολεθρευθῶσιν εἰς τέλος. Καὶ εἰσῆλθεν Βαγώας,
καὶ ἔκρουσε τὴν αὐλαίαν τῆς σκηνῆς· ὑπενοεῖτο γὰρ καθεύδειν αὐ-
15 τὸν μετὰ Ἰουδείθ. Ὡς δὲ οὐθεὶς ἐπήκουσεν, διαστείλας εἰσῆλ-
θεν εἰς τὸν κοιτῶνα, καὶ εὗρεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς χελωνίδος ἐρριμ-

XIV. μένον νεκρὸν, καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀφήρηἶο ἀπ᾽ αὐτοῦ. Καὶ ἐβόη- 16
σεν φωνῇ μεγάλῃ μετὰ κλαυθμοῦ καὶ στεναγμοῦ καὶ βοῆς ἰσχυ-
ρᾶς, καὶ διέῤῥηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν σκη- 17
νὴν οὗ ἦν Ἰουδεὶθ καταλύουσα, καὶ οὐχ εὗρεν αὐτήν· καὶ ἐξεπή-
δησεν εἰς τὸν λαὸν, κράζων. Ἠθέτησαν οἱ δοῦλοι, ἐποίησεν αἰ- 18
σχύνην μία γυνὴ τῶν Ἑβραίων εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως Να-
βουχοδονόσορ, ὅτι ἰδοὺ Ὀλοφέρνης χαμαὶ, καὶ ἡ κεφαλὴ οὐκ
ἔστιν ἐπ᾽ αὐτῷ. Ὡς δὲ ἤκουσαν τὰ ῥήματα οἱ ἄρχοντες τῆς δυνά- 19
μεως Ἀσσοὺρ, τοὺς χιτῶνας αὐτῶν διέῤῥηξαν, καὶ ἐταράχθη αὐ-
τῶν ἡ ψυχὴ σφόδρα, καὶ ἐγένετο αὐτῶν κραυγὴ καὶ βοὴ μεγάλη
σφόδρα ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς.

ΚΕΦ. ΙΕ.

CAP. XV. Καὶ ὡς ἤκουσαν οἱ ἐν τοῖς σκηνώμασιν ὄντες, ἐξέστησαν ἐπὶ 1
τὸ γεγονός. Καὶ ἐπέπεσεν ἐπ᾽ αὐτοὺς τρόμος καὶ φόβος, καὶ 2
οὐκ ἦν ἄνθρωπος μένων κατὰ πρόσωπον τοῦ πλησίον ἔτι, ἀλλ᾽
ἐκχυθέντες ὁμοθυμαδὸν ἔφευγον ἐπὶ πᾶσαν ὁδὸν τοῦ πεδίου καὶ
τῆς ὀρεινῆς. Καὶ οἱ παρεμβεβληκότες ἐν τῇ ὀρεινῇ κύκλῳ Βετυ- 3
λούα καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγήν· καὶ τότε οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶς ἀνὴρ
πολεμιστὴς ἐξ αὐτῶν ἐξεχύθησαν ἐπ᾽ αὐτούς. Καὶ ἀπέστειλεν 4
Ὀζείας εἰς Βαιτομασθαὶμ, καὶ Χῶβαι, καὶ Χῶλα, καὶ εἰς πᾶν
ὅριον Ἰσραὴλ, τοὺς ἀπαγγέλλοντας ὑπὲρ τῶν συντετελεσμένων,
καὶ ἵνα πάντες ἐπεκχυθῶσιν τοῖς πολεμίοις εἰς τὴν ἀναίρεσιν αὐ-
τῶν. Ὡς δὲ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, πάντες ὁμοθυμαδὸν ἐπέ- 5
πεσον ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ ἔκοπτον αὐτοὺς ἕως Χῶβα *· ὡσαύτως δὲ
καὶ οἱ ἐξ Ἱερουσαλὴμ παρεγενήθησαν καὶ ἐκ πάσης τῆς ὀρεινῆς·
ἀνήγγειλαν γὰρ αὐτοῖς τὰ γεγονότα τῇ παρεμβολῇ τῶν ἐχθρῶν
αὐτῶν· καὶ οἱ ἐν Γαλαὰδ καὶ οἱ ἐν τῇ Γαλειλαίᾳ ὑπερεκέρασαν
αὐτοὺς πληγῇ μεγάλῃ, ἕως οὗ παρῆλθον Δαμασκὸν, καὶ τὰ ὅρια
αὐτῆς. Οἱ δὲ λοιποὶ οἱ κατοικοῦντες Βετυλούα ἐπέπεσαν τῇ παρ- 6
εμβολῇ Ἀσσοὺρ, καὶ ἐπρονόμευσαν αὐτοὺς, καὶ ἐπλούτησαν σφό-

* Ita hic cod.

7 δρα. Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀναστρέψαντες ἀπὸ τῆς κοπῆς ἐκυρίευ- XV.
σαν τῶν λοιπῶν, καὶ αἱ κῶμαι καὶ ἐπαύλεις ἐν τῇ ὀρεινῇ καὶ
πεδινῇ ἐκράτησαν πολλῶν λαφύρων, ἦν γὰρ πλῆθος πολὺ σφόδρα.
8 Καὶ Ἰωακεὶμ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ ἡ γερουσία τῶν υἱῶν
Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ ἦλθον τοῦ θεάσασθαι τὰ
ἀγαθὰ ἃ ἐποίησεν κύριος τῷ Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ ἰδεῖν τὴν Ἰουδεὶθ,
9 καὶ λαλῆσαι μετ' αὐτῆς εἰρήνην. Ὡς δὲ εἰσῆλθον πρὸς αὐτὴν,
εὐλόγησαν αὐτὴν πάντες ὁμοθυμαδὸν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν· σὺ
ὕψωμα Ἱερουσαλὴμ, σὺ γαυρίαμα μέγα τοῦ Ἰσραὴλ, σὺ καύχημα
10 μέγα τοῦ γένους ἡμῶν. Ἐποίησας πάντα ταῦτα ἐν χειρί σου,
ἐποίησας τὰ ἀγαθὰ μετὰ Ἰσραήλ· καὶ εὐδοκήσαι ἐπ' αὐτοῖς ὁ
θεός· εὐλογημένη γίνου παρὰ τῷ παντοκράτορι κυρίῳ εἰς τὸν αἰῶνα
11 χρόνον· καὶ εἶπεν πᾶς ὁ λαός· γένοιτο. Καὶ ἐλαφύρευσεν πᾶς
ὁ λαὸς τὴν παρεμβολὴν ἐφ' ἡμέρας τριάκοντα, καὶ ἔδωκαν τῇ
Ἰουδεὶθ τὴν σκηνὴν Ὀλοφέρνου, καὶ πάντα τὰ ἀργυρώματα, καὶ
τὰς κλείνας, καὶ τὰ ὅλκια, καὶ πάντα τὰ σκευάσματα αὐτοῦ·
καὶ λαβοῦσα αὕτη ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτῆς, καὶ ἔζευξεν
12 τὰς ἁμάξας αὐτῆς, καὶ ἐσώρευσεν αὐτὰ ἐπ' αὐτῶν. Καὶ συνέ-
δραμεν πᾶσα γυνὴ Ἰσραὴλ τοῦ ἰδεῖν αὐτὴν, καὶ εὐλόγησαν αὐ-
τήν· καὶ ἐποίησαν αὐτῇ χορὸν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἔλαβεν θύρσους
ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς, καὶ ἔδωκεν ταῖς γυναιξὶν ταῖς μετ' αὐ-
13 τῆς. Καὶ ἐστεφανώσαντο τὴν ἐλαίαν αὕτη καὶ αἱ μετ' αὐτῆς·
καὶ προῆλθεν παντὸς τοῦ λαοῦ ἐν χορείᾳ ἡγουμένη πασῶν τῶν
γυναικῶν, καὶ ἠκολούθει πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐνωπλισμένοι μετὰ
14 στεφάνων καὶ ὕμνων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. Καὶ ἐξῆρχεν Ἰου-
δεὶθ τὴν ἐξομολόγησιν ταύτην ἐν παντὶ Ἰσραὴλ, καὶ ὑπερεφώνει
πᾶς ὁ λαὸς τὴν αἴνεσιν ταύτην.

ΚΕΦ. Ις.

1 Καὶ εἶπεν Ἰουδείθ· ἐξάρχετε τῷ θεῷ μου ἐν τυμπάνοις, ᾄσατε CAP. XVI.
τῷ κυρίῳ ἐν κυμβάλοις, ἐναρμόσασθε αὐτῷ ψαλμὸν καὶ αἶνον,

XVI. ὑψοῦτε καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ὅτι θεὸς συντρίβων 2
πολέμους κύριος, ὅτι εἰς παρεμβολὰς αὐτοῦ ἐν μέσῳ λαοῦ ἐξεί-
λατό με ἐκ χειρὸς καταδιωκόντων με. Ἦλθεν Ἀσσοὺρ ἐξ ὀρέων 3
ἀπὸ βοῤῥᾶ, ἦλθεν ἐν μυριάσι δυνάμεων αὐτοῦ, ὧν τὸ πλῆθος
αὐτῶν ἀνέφραξεν χειμάῤῥους, καὶ ἡ ἵππος αὐτῶν ἐκάλυψεν βου-
νούς. Εἶπεν ἐμπρήσειν τὰ ὄρη μου, καὶ τοὺς νεανίσκους μου ἀνε- 4
λεῖν ῥομφαίᾳ, καὶ τὰ θηλάζοντά μου θήσειν εἰς ἔδαφος, καὶ τὰ
νήπιά μου δώσειν εἰς προνομὴν, καὶ τὰς παρθένους σκυλεῦσαι.
Κύριος παντοκράτωρ ἠθέτησεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ θηλείας. Οὐ γὰρ 5 6
ὑπέπεσεν ὁ δυνατὸς αὐτῶν ὑπὸ νεανίσκων, οὐδὲ υἱοὶ Τιτάνων ἐπά-
ταξαν αὐτὸν, οὐδὲ ὑψηλοὶ Γίγαντες ἐπέθεντο αὐτῷ, ἀλλὰ Ἰου-
δεὶθ θυγάτηρ Μεραρεὶ ἐν κάλλει προσώπου αὐτῆς παρέλυσεν
αὐτόν. Ἐξεδύσατο γὰρ στολὴν χηρεύσεως αὐτῆς εἰς ὕψος τῶν 7
πονούντων ἐν Ἰσραὴλ, ἠλείψατο τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐν μυρισμῷ.
Καὶ ἐδήσατο τὰς τρίχας αὐτῆς ἐν μίτρᾳ, καὶ ἔλαβεν στολὴν 8
λινὴν εἰς ἀπάτην αὐτοῦ. Τὸ σανδάλιον αὐτῆς ἥρπασεν ὀφθαλ- 9
μὸν αὐτοῦ, καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς ᾐχμαλώτισεν ψυχὴν αὐτοῦ·
διῆλθεν ὁ ἀκινάκης * τὸν τράχηλον αὐτοῦ· Ἔφριξαν Πέρσαι τὴν 10
τόλμαν αὐτῆς, καὶ Μῆδοι τὸ θράσος αὐτῆς ἐῤῥάχθησαν.

Τότε ἠλάλαξαν οἱ ταπεινοί μου, καὶ ἐφοβήθησαν οἱ * ἀσθε- 11
νοῦντές μου, καὶ ἐπτοήθησαν· ὕψωσαν τὴν φωνὴν αὐτῶν, καὶ ἀνε-
τράπησαν. Υἱοὶ κορασίων κατεκέντησαν αὐτοὺς, καὶ ὡς παῖδας 12
αὐτομολούντων ἐτίτρωσκον· ἀπώλοντο ἐκ παρατάξεως κυρίου μου.
Ὑμνήσω τῷ θεῷ μου ὕμνον καινόν· κύριε μέγας εἶ, καὶ ἔνδοξος, 13
θαυμαστὸς ἐν ἰσχύϊ *, ἀνυπέρβλητος. Σοὶ δουλευσάτω πᾶσα ἡ 14
κτίσις σου· ὅτι εἶπας, καὶ ἐγενήθησαν· ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου,
καὶ ᾠκοδόμησεν, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντιστήσεται τῇ φωνῇ σου. Ὄρη 15
γὰρ ἐκ θεμελίων σὺν ὕδασιν σαλευθήσεται, πέτραι δ' ἀπὸ προσώ-
που σου ὡς κηρὸς τακήσονται, ἔτι δὲ τοῖς φοβουμένοις σε σὺ εὐιλα-
τεύεις αὐτοῖς. Ὅτι μικρὸν πᾶσα θυσία εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, καὶ 16
ἐλάχιστον πᾶν στέαρ εἰς ὁλοκαύτωμά σοι· ὁ δὲ φοβούμενος τὸν
κύριον μέγας διὰ παντός. Οὐαὶ ἔθνεσιν ἐπανισταμένοις τῷ γένει 17

* Ita heic cod. ann.

* οἱ expungitur.

* f. m. ἰσχύει.

μου, κύριος παντοκράτωρ ἐκδικήσει αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, δοῦ- XVI.
ναι πῦρ καὶ σκώληκας εἰς σάρκας αὐτῶν, καὶ κλαύσονται ἐν αἰ-
σθήσει ἕως αἰῶνος.
18 Ὡς δὲ ἦλθοσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, προσεκύνησαν τῷ θεῷ· καὶ
ἡνίκα ἐκαθαρίσθη ὁ λαὸς, ἀνήνεγκαν τὰ ὁλοκαυτώματα αὐτῶν,
19 καὶ τὰ ἑκούσια αὐτῶν καὶ τὰ δόματα. Καὶ ἀνέθηκεν Ἰουδεὶθ πάν-
τα τὰ σκεύη Ὀλοφέρνου, ὅσα ἔδωκεν ὁ λαὸς αὐτῇ, καὶ τὸ κωνώ-
πιον, ὃ ἔλαβεν ἑαυτῇ ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ, εἰς ἀνάθημα τῷ
20 θεῷ ἔδωκεν. Καὶ ἦν ὁ λαὸς εὐφραινόμενος ἐν Ἱερουσαλὴμ κατὰ
πρόσωπον τῶν ἁγίων ἐπὶ μῆνας τρεῖς, καὶ Ἰουδεὶθ μετ᾽ αὐτῶν κατ-
21 έμεινεν. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀνέζευξεν ἕκαστος εἰς τὴν
κληρονομίαν αὐτοῦ· καὶ Ἰουδεὶθ ἀπῆλθεν εἰς Βετυλούα, καὶ κατ-
έμεινεν ἐπὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς· καὶ ἐγένετο κατὰ τὸν καιρὸν αὐτῆς
22 ἔνδοξος ἐν πάσῃ τῇ γῇ. Καὶ πολλοὶ ἐπεθύμησαν αὐτὴν, καὶ οὐκ
ἔγνω ἀνὴρ αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῆς, ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας
ἀπέθανεν Μανασσῆς ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν
23 αὐτοῦ. Καὶ ἦν προβαίνουσα μεγάλη σφόδρα· καὶ ἐγήρασεν ἐν τῷ
οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἔτη ἑκατὸν πέντε, καὶ ἀφῆκεν τὴν ἅβραν
αὐτῆς ἐλευθέραν, καὶ ἀπέθανεν εἰς Βετυλούα, καὶ ἔθαψαν αὐ-
24 τὴν ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Μανασσῆ. Καὶ ἐπένθησεν
αὐτὴν οἶκος Ἰσραὴλ ἡμέρας ἑπτά· καὶ διεῖλεν τὰ ὑπάρχοντα αὐ-
τῆς πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν αὐτὴν πᾶσι τοῖς ἔγγιστα Μανασσῆ τοῦ
25 ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ τοῖς ἔγγιστα τοῦ γένους αὐτῆς. Καὶ οὐκ ἦν
ἔτι ὁ ἐκφοβῶν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰουδεὶθ καὶ
μετὰ τὸ ἀποθανεῖν αὐτὴν ἡμέρας πολλάς. Ἀμήν

ΙΟΥΔΕΙΘ.

ΤΩΒΕΙΤ.

ΚΕΦ. Α.

CAP. I. Βίβλος λόγων Τωβεὶτ, τοῦ Τοβιὴλ, τοῦ Ἀνανιὴλ, τοῦ Ἀδου- 1
ὴλ, τοῦ Γαβαὴλ, ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀσιὴλ, ἐκ τῆς φυλῆς Νεφ-
θαλεὶμ. Ὃς ᾐχμαλωτεύθη ἐν ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου τοῦ βασιλέως 2
Ἀσσυρίων ἐκ Θίσβης, ἥ ἐστιν ἐκ δεξιῶν Κυδίως τῆς Νεφθαλεὶμ
ἐν τῇ Γαλειλαίᾳ ὑπεράνω Ἀσήρ. Ἐγὼ Τωβεὶτ ὁδοῖς ἀληθείας 3
ἐπορευόμην καὶ δικαιοσύνης * πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου· καὶ
ἐλεημοσύνας πολλὰς ἐποίησα τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ τῷ ἔθνει,
τοῖς προπορευθεῖσιν μετ' ἐμοῦ εἰς χώραν Ἀσσυρίων εἰς Νινευῆ.
Καὶ ὅτε ἤμην ἐν τῇ χώρᾳ μου ἐν τῇ γῇ Ἰσραὴλ νεωτέρου μου 4
ὄντος, πᾶσα φυλὴ τοῦ Νεφθαλεὶμ τοῦ πατρός μου ἀπέστη ἀπὸ
τοῦ οἴκου Ἱεροσολύμων, τῆς ἐκλεγείσης ἀπὸ πασῶν τῶν φυλῶν
Ἰσραὴλ, εἰς τὸ θυσιάζειν πάσας τὰς φυλάς· καὶ ἡγιάσθη ὁ ναὸς
τῆς κατασκηνώσεως τοῦ ὑψίστου, καὶ ᾠκοδομήθη εἰς πάσας τὰς
γενεὰς τοῦ αἰῶνος. Καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ αἱ συναποστᾶσαι ἔθυον 5
τῇ Βάαλ τῇ δαμάλει *, καὶ ὁ οἶκος Νεφθαλεὶμ τοῦ πατρός μου.
Κἀγὼ μόνος ἐπορευόμην πλεονάκις εἰς Ἱεροσόλυμα ἐν ταῖς ἑορ- 6
ταῖς, καθὼς γέγραπται παντὶ τῷ Ἰσραὴλ ἐν προστάγματι αἰ-
ωνίῳ, τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς δεκάτας τῶν γενημάτων, καὶ τὰς
πρωτοκουρίας * ἔχων. Καὶ ἐδίδουν αὐτὰς τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς υἱοῖς 7
Ἀαρὼν πρὸς τὸ θυσιαστήριον· πάντων τῶν γενημάτων τὴν δεκά-
την ἐδίδουν τοῖς υἱοῖς Λευεὶ τοῖς θεραπεύουσιν εἰς Ἱερουσαλήμ·
καὶ τὴν δευτέραν δεκάτην ἀπεπρατιζόμην, καὶ ἐπορευόμην καὶ ἐ-
δαπάνων αὐτὰ ἐν Ἱεροσολύμοις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. Καὶ τὴν 8
τρίτην ἐδίδουν οἷς καθήκει, καθὼς ἐνετείλατο Δεββώρα ἡ μήτηρ
τοῦ πατρός μου, διότι ὀρφανὸς κατελείφθην ὑπὸ τοῦ πατρός μου.
Καὶ ὅτε ἐγενόμην ἀνὴρ, ἔλαβον Ἄνναν γυναῖκα ἐκ τοῦ σπέρ- 9
ματος τῆς πατριᾶς ἡμῶν· καὶ ἐγέννησα ἐξ αὐτῆς Τωβίαν. Καὶ ὅτε 10

* Cod. δικαιοσύνη.

* Cod. δαμάλι.

* Cod. πρωτοκουρίας.

ᾐχμαλωτίσθημεν εἰς Νινευῆ, πάντες οἱ ἀδελφοί μου, καὶ οἱ ἐκ I.
11 τοῦ γένους μου ἤσθιον ἐκ τῶν ἄρτων τῶν ἐθνῶν. Ἐγὼ δὲ συνετή-
12 ρησα τὴν ψυχήν μου μὴ φαγεῖν. Καθότι ἐμεμνήμην τοῦ θεοῦ ἐν
13 ὅλῃ τῇ ψυχῇ μου. Καὶ ἔδωκεν ὁ ὕψιστος χάριν καὶ μορφὴν ἐνώ-
14 πιον Ἐνεμεσσάρου, καὶ ἤμην αὐτοῦ ἀγοραστής. Ἐπορευόμην εἰς
τὴν Μηδίαν * καὶ παρεθέμην Γαβαήλῳ τῷ ἀδελφῷ Γαβρία ἐν * l. m. Μηδείαν. Sic et infra
15 Ῥάγοις τῆς Μηδίας ἀργυρίου τάλαντα δέκα. Καὶ ὅτε ἀπέθα-
νεν Ἐνεμεσσὰρ, ἐβασίλευσεν Ἀχηρεὶλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ,
καὶ αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἠκαταστάτησαν *, καὶ οὐκ ἔτι ἠδυνάσθην πο- * Ita cod.
16 ρευθῆναι εἰς τὴν Μηδίαν. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐνεμεσσάρου ἐλεη-
17 μοσύνας πολλὰς ἐποίουν τοῖς ἀδελφοῖς μου. Τοὺς ἄρτους μου
ἐδίδουν τοῖς πεινῶσιν, καὶ ἱμάτια τοῖς γυμνοῖς· καὶ εἴ τινα ἐκ
τοῦ γένους μου ἐθεώρουν τεθνηκότα καὶ ῥεριμμένον ὀπίσω τοῦ τεί-
18 χους Νινευῆ, ἔθαπτον αὐτόν. Καὶ εἴ τινα ἀπέκτεινεν Ἀχη-
ρεία * ὁ βασιλεὺς, ὅτε ἦλθεν φεύγων ἐκ τῆς Ἰουδαίας, ἔθαψα αὐ- * Ita heic cod.
τοὺς κλέπτων· πολλοὺς γὰρ ἀπέκτεινεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ, καὶ
19 ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τὰ σώματα, καὶ οὐχ εὑρέθη. Πορευ-
θεὶς δὲ εἷς τῶν ἐν Νινευῆ, ὑπέδειξε τῷ βασιλεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι
θάπτω αὐτοὺς, καὶ ἐκρύβην· ἐπιγνοὺς δὲ ὅτι ζητοῦμαι ἀποθανεῖν,
20 φοβηθεὶς ἀνεχώρησα. Καὶ διηρπάγη πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου,
καὶ οὐ κατελείφθη μοι οὐδὲν, πλὴν Ἄννας τῆς γυναικός μου,
21 καὶ Τωβεὶτ τοῦ υἱοῦ μου. Καὶ οὐ διῆλθον ἡμέραι πεντήκοντα,
ἕως οὗ ἀπέκτειναν αὐτὸν οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ· καὶ ἔφυγον εἰς τὰ
ὄρη Ἀραρὰθ, καὶ ἐβασίλευσεν Σαχέρδονος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐ-
τοῦ, καὶ ἔταξεν Ἀχιάχαρον τὸν Ἀναὴλ υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ μου
ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἐκλογιστίαν * τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ πᾶσαν * Cod. τειαν·
22 τὴν διοίκησιν. Καὶ ἠξίωσεν Ἀχιάχαρος περὶ ἐμοῦ, καὶ ἦλθον
εἰς Νινευῆ· Ἀχιάχαρος δὲ ἦν ὁ οἰνοχόος, καὶ ἐπὶ τοῦ δακτυλίου,
καὶ διοικητὴς, καὶ ἐκλογιστὴς, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ὁ Σαχέρ-
δονος υἱὸς ἐκ δευτέρας· ἦν δὲ ἐξάδελφός μου.

ΚΕΦ. Β.

CAP. II. Ὅτε δὲ κατῆλθον εἰς τὸν οἶκον μου, καὶ ἀπεδόθη μοι Ἄννα ἡ 1
γυνή μου, καὶ Τωβίας ὁ υἱός μου, ἐν τῇ πεντηκοστῇ ἑορτῇ, ἥ
ἐστιν ἁγία ἑπτὰ ἑβδομάδων, ἐγενήθη ἄριστον καλόν μοι, ἀνέπεσα
ταῦ φαγεῖν. Καὶ ἐθεασάμην ὄψα πολλὰ, καὶ εἶπα τῷ υἱῷ μου· 2
βάδισον καὶ ἄγαγε ὃν ἐὰν εὕρῃς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐνδεῆ, ὃς μέμ-
νηται τοῦ κυρίου, καὶ ἰδοὺ μένω σε. Καὶ ἐλθὼν εἶπεν· πάτερ 3
* 2. m. λημένος. εἷς ἐκ τοῦ γένους ἡμῶν ἐστραγγαλωμένος * ἔῤῥειπται ἐν τῇ ἀγορᾷ.
Κᾀγὼ πρινὴ γεύσασθαί με, ἀναπηδήσας ἀνειλόμην αὐτὸν εἴς τι 4
οἴκημα ἕως οὗ ἔδυ ὁ ἥλιος. Καὶ ἐπιστρέψας ἐλουσάμην, καὶ 5
ἤσθιον τὸν ἄρτον μου ἐν λύπῃ. Καὶ ἐμνήσθην τῆς προφητείας 6
Ἀμὼς, καθὼς εἶπεν· στραφήσονται αἱ ἑορταὶ ὑμῶν εἰς πένθος,
καὶ πᾶσαι αἱ εὐφροσύναι ὑμῶν εἰς θρῆνον. Καὶ ἔκλαυσα, καὶ 7
ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ᾠχόμην, καὶ ὀρύξας ἔθαψα αὐτόν. Καὶ οἱ πλη- 8
σίον ἐπεγέλων, λέγοντες· οὐκέτι φοβεῖται φονευθῆναι περὶ τοῦ
πράγματος τούτου, καὶ ἀπέδρα, καὶ ἰδοὺ πάλιν θάπτει τοὺς νε-
κρούς. Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἀνέλυσα θάψας, καὶ ἐκοιμήθην με- 9
μιαμμένος παρὰ τὸν τοῖχον τῆς αὐλῆς· καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἀκά-
λυπτον ἦν. Καὶ οὐκ ᾔδειν ὅτι στρουθία ἐν τῷ τοίχῳ ἐστίν· καὶ 10
τῶν ὀφθαλμῶν μου ἀνεῳγότων, ἀφώδευσαν τὰ στρουθία θερμὸν
εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐγενήθη λευκώματα εἰς τοὺς ὀφθαλ-
* Cod. μοις. μοὺς * μου, καὶ ἐπορεύθην πρὸς ἰατροὺς, καὶ οὐκ ὠφέλησάν με·
Ἀχιάχαρος δὲ ἔτρεφέν με ἕως οὗ ἐπορεύθην εἰς τὴν Ἐλυμαΐδα.
Καὶ ἡ γυνή μου Ἄννα ἠριθεύετο ἐν τοῖς γυναικείοις. Καὶ ἀπέ- 11
στελλε τοῖς κυρίοις· καὶ ἀπέδωκαν αὐτῇ καὶ αὐτοὶ τὸν μισθὸν, 12
προσδόντες καὶ ἔριφον. Ὅτε δὲ ἦλθεν πρός με, ἤρξατο κράζειν· 13
καὶ εἶπα αὐτῇ· πόθεν τὸ ἐρίφιον; μὴ κλεψιμαῖον ἐστίν; ἀπόδος
αὐτὸ τοῖς κυρίοις· οὐ γὰρ θεμιτόν ἐστιν φαγεῖν κλεψιμαῖον. Ἡ 14
δὲ εἶπεν· δῶρον δέδοταί μοι ἐπὶ τῷ μισθῷ· καὶ οὐκ ἐπίστευον
αὐτῇ· καὶ ἔλεγον ἀποδιδόναι αὐτὸ τοῖς κυρίοις, καὶ ἠρυθρίων πρὸς

αὐτήν· ἡ δὲ ἀποκριθεῖσα εἶπέν μοι· ποῦ εἰσιν αἱ ἐλεημοσύναι σου II.
καὶ αἱ δικαιοσύναι σου; ἰδοὺ γνωστὰ πάντα μετὰ σοῦ.

ΚΕΦ. Γ.

1 Καὶ λυπηθεὶς ἔκλαυσα, καὶ προσευξάμην μετ' ὀδύνης, λέγων. CAP. III.
2 Δίκαιος εἶ κύριε, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί
σου ἐλεημοσύναι καὶ ἀλήθεια, καὶ κρίσιν ἀληθινὴν καὶ δικαίαν
3 σὺ κρίνεις εἰς τὸν αἰῶνα. Μνήσθητί μου, καὶ ἐπίβλεψον ἐπ'
ἐμέ· μὴ ἐκδικῇς ταῖς ἁμαρτίαις μου καὶ τοῖς ἀγνοήμασίν μου
4 καὶ τῶν πατέρων μου, ἃ ἥμαρτον ἐνώπιόν σου. Παρήκουσαν γὰρ
τῶν ἐντολῶν σου, ἔδωκας ἡμᾶς εἰς διαρπαγὴν καὶ αἰχμαλω-
σίαν καὶ θάνατον καὶ παραβολὴν ὀνειδισμοῦ πᾶσιν τοῖς ἔθνε-
5 σιν ἐν οἷς ἐσκορπίσμεθα. Καὶ νῦν πολλαὶ αἱ κρίσεις σου εἰ-
σὶν ἀληθιναὶ· ἐξ ἐμοῦ ποιῆσαι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν μου καὶ τῶν
πατέρων μου, ὅτι οὐκ ἐποιήσαμεν τὰς ἐντολάς σου, οὐ γὰρ ἐπο-
6 ρεύθημεν ἐν ἀληθείᾳ ἐνώπιόν σου. Καὶ νῦν κατὰ τὸ ἀρεστόν σου
ποίησον μετ' ἐμοῦ· ἐπίταξον ἀναλαβεῖν τὸ πνεῦμα μου, ὅπως
ἀπολυθῶ, καὶ γένωμαι γῆ· διότι λυσιτελεῖ μοι ἀποθανεῖν, ἢ ζῆν·
ὅτι ὀνειδισμοὺς ψευδεῖς ἤκουσα, λύπη ἐστὶν πολλὴ ἐν ἐμοί· ἐπί-
ταξον ἀπολυθῆναί με τῆς ἀνάγκης ἤδη εἰς τὸν αἰώνιον τόπον,
μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ.
7 Ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ συνέβη τῇ θυγατρὶ Ῥαγουὴλ Σάῤῥᾳ ἐν
Ἐκβατάνοις τῆς Μηδίας *, καὶ ταύτην ὀνειδισθῆναι ὑπὸ παιδισκῶν * Cod. Μηδείας.
8 πατρὸς αὐτῆς. Ὅτι ἦν δεδομένη ἀνδράσιν ἑπτὰ, καὶ Ἀσμοδαῦς
τὸ πονηρὸν δαιμόνιον ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, πρινὴ γενέσθαι αὐτοὺς
μετ' αὐτῆς ὡς ἐν γυναιξίν· καὶ εἶπαν αὐτῇ· οὐ συνιεῖς ἀποπνείγου-
σά σου τοὺς ἄνδρας; ἤδη ἑπτὰ ἔσχες, καὶ ἑνὸς αὐτῶν οὐκ ὠνο-
9 μάσθης. Τί ἡμᾶς μαστειγοῖς; εἰ ἀπέθαναν, βάδιζε μετ' αὐτῶν,
10 μὴ ἴδοιμέν σου υἱὸν ἢ θυγατέρα εἰς τὸν αἰῶνα. Ταῦτα ἀκούσα-
σα ἐλυπήθη σφόδρα, ὥστε ἀπάγξασθαι· καὶ εἶπεν· μία μέν εἰ-

III. μι τῷ πατρί μου· ἐὰν ποιήσω τοῦτο, ὄνειδος αὐτῷ ἔσται, καὶ τὸ
γῆρας αὐτοῦ κατάξω μετ' ὀδύνης εἰς ᾄδου. Καὶ ἐδεήθη πρὸς 11
τῇ θυρίδι, καὶ εἶπεν· εὐλογητὸς εἶ κύριε ὁ θεός μου, καὶ εὐλο-
γητὸν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ ἔντιμον εἰς τοὺς αἰῶνας· εὐλο-
γήσαισάν σε πάντα τὰ ἔργα σου εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ νῦν κύριε 12
τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ τὸ πρόσωπόν μου εἰς σὲ δέδωκα. Εἰ- 13
πὸν ἀπολῦσαι με ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ μὴ ἀκοῦσαί με μηκέτι ὀνει-
δισμόν. Σὺ γινώσκεις κύριε, ὅτι καθαρά εἰμι ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας 14
καὶ * ἀνδρὸς. Καὶ οὐκ ἐμόλυνα τὸ ὄνομά μου οὐδὲ τὸ ὄνομα τοῦ 15
πατρός μου ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμαλωσίας μου· μονογενής εἰμι τῷ
πατρί μου, καὶ οὐχ ὑπάρχει αὐτῷ παιδίον ὃ κληρονομήσει αὐ-
τὸν, οὐδὲ ἀδελφὸς ἐγγὺς, οὐδὲ ὑπάρχων αὐτῷ υἱὸς, ἵνα συντη-
ρήσω ἐμαυτὴν αὐτῷ γυναῖκα, ἤδη ἀπώλοντό μοι ἑπτά· ἵνα τί
μοι ζῆν; καὶ εἰ μὴ δοκεῖ σοι ἀποκτεῖναί με, ἐπίταξον ἐπιβλέ-
ψαι ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἐλεῆσαί με, καὶ μηκέτι ἀκοῦσαί με ὀνειδισμόν.

* καὶ expungitur in cod.

Καὶ εἰσηκούσθη προσευχὴ ἀμφοτέρων ἐνώπιον τῆς δόξης τοῦ 16
μεγάλου Ῥαφαὴλ. Καὶ ἀπεστάλη ἰάσασθαι τοὺς δύο, τοῦ Τω- 17
βεὶτ λεπίσαι τὰ λευκώματα, καὶ Σάῤῥαν τὴν τοῦ Ῥαγουὴλ δοῦ-
ναι Τωβίᾳ τῷ υἱῷ Τωβεὶτ γυναῖκα, καὶ δῆσαι Ἀσμοδαῦν τὸ
πονηρὸν δαιμόνιον, διότι Τωβίᾳ ἐπιβάλλει κληρονομῆσαι αὐτήν·
ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἐπιστρέψας Τωβεὶτ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐ-
τοῦ, καὶ Σάῤῥα ἡ τοῦ Ῥαγουὴλ κατέβη ἐκ τοῦ ὑπερῴου αὐτῆς.

ΚΕΦ. Δ.

CAP. IV. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐμνήσθη Τωβεὶτ περὶ τοῦ ἀργυρίου, οὗ 1
παρέθετο Γαβαὴλ ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας. Καὶ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· 2
ἐγὼ ἠτησάμην θάνατον, τί οὐ καλῶ Τωβίαν τὸν υἱόν μου, ἵνα
αὐτῷ ὑποδείξω, πρὶν ἀποθανεῖν με; Καὶ καλέσας αὐτὸν εἶπεν 3
παιδίον, ἐὰν ἀποθάνω θάψον με, καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν μητέρα
σου· τίμα αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, καὶ ποίει τὸ
ἀρεστὸν αὐτῇ, καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτήν. Μνήσθητι παιδίον, ὅτι 4

πολλοὺς κινδύνους ἑώρακεν ἐπὶ σοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ· ὅταν ἀποθάνῃ, IV.
5 θάψον αὐτὴν παρ' ἐμοὶ ἐν ἑνὶ τάφῳ. Πάσας τὰς ἡμέρας παι-
δίον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν μνημόνευε, καὶ μὴ θελήσῃς " ἁμαρτά-
νειν καὶ *" παραβῆναι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ· δικαιοσύνην ποίει πάσας *Haec sunt in marg a 2. m.
τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, καὶ μὴ πορευθῇς ταῖς ὁδοῖς τῆς ἀδι-
6 κίας. Διότι ποιοῦντός σου τὴν ἀλήθειαν, εὐοδίαι ἔσονται ἐν τοῖς
7 ἔργοις σου καὶ πᾶσιν τοῖς ποιοῦσι τὴν δικαιοσύνην. Ἐκ τῶν ὑπαρ-
χόντων σοι ποίει ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ φθονεσάτω σου ὁ ὀφθαλμὸς
ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην· καὶ μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν
σου ἀπὸ παντὸς πτωχοῦ, καὶ ἀπὸ σοῦ οὐ μὴ ἀποστραφῇ τὸ πρόσ-
8 ωπον τοῦ θεοῦ. Ὡς σοὶ ὑπάρχει κατὰ τὸ πλῆθος, ποίησον ἐξ
αὐτῶν ἐλεημοσύνην· ἐὰν ὀλίγον σοι ὑπάρχῃ, κατὰ τὸ ὀλίγον μὴ
9 φοβοῦ ποιεῖν ἐλεημοσύνην. Θέμα γὰρ ἀγαθὸν θησαυρίζεις σε-
10 αυτῷ εἰς ἡμέραν ἀνάγκης. Διότι ἐλεημοσύνη ἐκ θανάτου ῥύεται,
11 καὶ οὐκ ἐάσει ἐλθεῖν εἰς τὸ σκότος. Δῶρον γὰρ ἀγαθόν ἐστιν
ἐλεημοσύνη πᾶσι τοῖς ποιοῦσιν αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ ὑψίστου.
12 Πρόσεχε σεαυτῷ παιδίον ἀπὸ πάσης πορνείας, καὶ γυναῖκα
πρῶτον λάβε ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῶν πατέρων σου· μὴ λάβῃς γυ-
ναῖκα ἀλλοτρίαν, ἣ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ πατρός σου, διότι
13 υἱοὶ προφητῶν ἐσμεν. Νῶε, Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ, Ἰακὼβ, οἱ πα-
τέρες ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος· μνήσθητι παιδίον ὅτι αὐτοὶ πάντες
ἔλαβον γυναῖκα ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, καὶ εὐλογήθησαν ἐν τοῖς
14 τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν κληρονομήσει γῆν. Καὶ
νῦν παιδίον ἀγάπα τοὺς ἀδελφούς σου, καὶ μὴ ὑπερηφανεύου τῇ
καρδίᾳ σου ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ τῶν υἱῶν καὶ θυγατέρων
τοῦ λαοῦ σου, λαβεῖν σεαυτῷ ἐξ αὐτῶν γυναῖκα· διότι ἐν τῇ
ὑπερηφανίᾳ ἀπώλεια καὶ ἀκαταστασία πολλὴ, καὶ ἐν τῇ ἀχρει-
ότητι ἐλάττωσις καὶ ἔνδεια μεγάλη· ἡ γὰρ ἀχρειότης μήτηρ ἐστὶν
15 τοῦ λιμοῦ. Μισθὸς παντὸς ἀνθρώπου, ὃς ἐὰν ἐργάσηται παρὰ
σοὶ, μὴ αὐλισθήτω, ἀλλ' ἀπόδος αὐτῷ παρ' αὐτίκα· ἐὰν δου-
λεύσῃς τῷ θεῷ, ἀποδοθήσεταί σοι· πρόσεχε σεαυτῷ παιδίον ἐν
πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, καὶ ἴσθι πεπαιδευμένος ἐν πάσῃ ἀναστρο-

IV. φῇ σου. Καὶ ὃ μισεῖς, μηδενὶ ποιήσῃς· οἶνον εἰς μέθην μὴ πίῃς, 16
καὶ μὴ πορευθήτω μετὰ σοῦ μέθη ἐν τῇ ὁδῷ σου.
Ἐκ τοῦ ἄρτου σου δίδου πεινῶντι, καὶ ἐκ τῶν ἱματίων σου
τοῖς γυμνοῖς· πᾶν ὃ ἐὰν περισσεύσῃ σοι, ποίει ἐλεημοσύνην, καὶ μὴ
φθονεσάτω σου ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην. Ἔκχεον 17
τοὺς ἄρτους σου ἐπὶ τὸν τάφον τῶν δικαίων, καὶ μὴ δῷς τοῖς ἁ-
μαρτωλοῖς. Συμβουλίαν παρὰ παντὸς φρονίμου ζήτησον, καὶ μὴ 18
καταφρονήσῃς ἐπὶ πάσης συμβουλίας χρησίμης. Καὶ ἐν παντὶ 19
καιρῷ εὐλόγει κύριον τὸν θεὸν, καὶ παρ' αὐτοῦ αἴτησον, ὅπως αἱ
ὁδοί σου εὐθεῖαι γένωνται, καὶ πᾶσαι αἱ τρίβοι καὶ βουλαί σου
εὐοδωθῶσιν· διότι πᾶν ἔθνος οὐκ ἔχει βουλὴν, ἀλλ' αὐτὸς ὁ κύριος
δίδωσιν πάντα τὰ ἀγαθὰ, καὶ ὃν ἐὰν θέλῃ, ταπεινοῖ καθὼς βού-
λεται· καὶ νῦν παιδίον μνημόνευε τῶν ἐντολῶν μου, καὶ μὴ ἐξα-
λειφθήτωσαν ἐκ τῆς καρδίας σου. Καὶ νῦν ἐπιδεικνύω σοι τὰ δέ- 20
κα τάλαντα τοῦ ἀργυρίου, ἃ παρεθέμην Γαβαήλῳ τῷ τοῦ Γα-
βρεία ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας. Καὶ μὴ φοβοῦ παιδίον, ὅτι ἐπτω- 21
χεύσαμεν· ὑπάρχει σοι πολλὰ, ἐὰν φοβηθῇς τὸν θεὸν, καὶ ἀπο-
στῇς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας, καὶ ποιήσῃς τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Ε.

CAP. V. Καὶ ἀποκριθεὶς Τωβίας εἶπεν αὐτῷ· πάτερ ποιήσω πάντα ὅσα 1
ἐντέταλσαί μοι. Ἀλλὰ πῶς δυνήσομαι λαβεῖν τὸ ἀργύριον, 2
καὶ οὐ γινώσκω αὐτόν; Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χειρόγραφον, καὶ 3
εἶπεν αὐτῷ· ζήτησον σεαυτῷ ἄνθρωπον ὃς συμπορεύσεταί * σοι, καὶ
δώσω αὐτῷ μισθὸν ἕως ζῶ, καὶ λάβε πορευθεὶς τὸ ἀργύριον. Καὶ 4
ἐπορεύθη ζητῆσαι ἄνθρωπον, καὶ εὗρεν Ῥαφαὴλ ὃς ἦν ἄγγελος,
καὶ οὐκ ᾔδει. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ δύναμαι πορευθῆναι μετὰ σοῦ 5
ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας *, καὶ εἰ ἔμπειρος εἶ τῶν τόπων; Καὶ εἶ- 6
πεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος· πορεύσομαι μετὰ σοῦ, καὶ τῆς ὁδοῦ ἐμπει-
ρῶ, καὶ παρὰ Γαβαὴλ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ηὐλίσθην. Καὶ εἶπεν 7
αὐτῷ Τωβίας· ὑπόμεινόν με, καὶ ἐρῶ τῷ πατρί. Καὶ εἶπεν αὐ- 8

* Ita heic cod. συμ. Sed alibi συν.

* Cod. Μηδίας.

9 τῷ· πορεύου, καὶ μὴ χρονίσης. Καὶ εἰσελθὼν εἶπεν τῷ πατρί· V.
ἰδοὺ εὕρηκα ὃς συνπορεύσεταί * μοι· ὁ δὲ εἶπεν· φώνησον αὐτὸν * 2. m. συμ.
πρός με, ἵνα ἐπιγνῶ ποίας φυλῆς ἐστιν, καὶ εἰ πιστὸς τοῦ πο-
10 ρευθῆναι μετὰ σοῦ. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν, καὶ εἰσῆλθεν, καὶ ἠ-
σπάσαντο ἀλλήλους.

11 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβείτ· ἀδελφὲ, ἐκ ποίας φυλῆς καὶ ἐκ
12 ποίας πατρίδος σὺ εἶ; ὑπόδειξόν μοι. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· φυλὴν
καὶ πατριὰν σὺ ζητεῖς; ἢ μίσθιον ὃς συμπορεύσεται μετὰ τοῦ
υἱοῦ σου; καὶ εἶπεν αὐτῷ Τωβείτ· βούλομαι ἀδελφὲ ἐπιγνῶναι
13 τὸ γένος σου, καὶ τὸ ὄνομα. Ὃς δὲ εἶπεν· ἐγὼ Ἀζαρίας Ἀνα-
14 νίου τοῦ μεγάλου τῶν ἀδελφῶν σου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὑγιαίνων
ἔλθοις ἀδελφὲ, καὶ μή μοι ὀργισθῇς, ὅτι ἐζήτησα τὴν φυλήν σου,
καὶ τὴν πατριάν σου * ἐπιγνῶναι· καὶ σὺ τυγχάνεις ἀδελφὸς * σου expungitur in cod.
μου ἐκ τῆς καλῆς καὶ ἀγαθῆς γενεᾶς· ἐπεγίνωσκον γὰρ ἐγὼ Ἀνα-
νίαν καὶ Ἰάθαν * τοὺς υἱοὺς Σεμέου τοῦ μεγάλου, ὡς ἐπορευό- * Ita cod.
μεθα κοινῶς εἰς Ἱερουσόλυμα προσκυνεῖν, ἀναφέροντες τὰ πρω-
τότοκα, καὶ τὰς δεκάτας τῶν γενημάτων, καὶ οὐκ ἐπλανήθησαν
15 ἐν τῇ πλάνῃ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν· ἐκ ῥίζης καλῆς εἶ ἀδελφέ. Ἀλ-
λὰ εἰπόν μοι τίνα σοι ἔσομαι μισθὸν διδόναι; δραχμὴν τῆς ἡμέ-
16 ρας, καὶ τὰ δέοντα σοὶ ὡς καὶ τῷ υἱῷ μου. Καὶ ἔτι προσ-
θήσω σοι ἐπὶ τὸν μισθὸν, ἐὰν ὑγιαίνοντες ἐπιστρέψητε· εὐδόκησαν
οὕτως.

17 Καὶ εἶπεν πρὸς Τωβίαν· ἕτοιμος γίνου πρὸς τὴν ὁδὸν, καὶ
εὐοδωθείητε· καὶ ἡτοίμασεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὰ πρὸς τὴν ὁδόν· καὶ
εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· πορεύου μετὰ τοῦ ἀνθρώπου· ὁ δὲ ἐν
τῷ οὐρανῷ οἰκῶν θεὸς εὐοδώσει τὴν ὁδὸν ὑμῶν, καὶ ὁ ἄγγελος αὐ-
τοῦ συνπορευθήτω ὑμῖν· καὶ ἐξῆλθαν ἀμφότεροι ἀπελθεῖν, καὶ ὁ
18 κύων τοῦ παιδαρίου μετ' αὐτῶν. Ἔκλαυσεν δὲ Ἄννα ἡ μήτηρ
αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς Τωβείτ· τί ἐξαπέστειλας τὸ παιδίον ἡμῶν;
ἢ οὐχὶ ἡ ῥάβδος τῆς χειρὸς ἡμῶν ἐστιν ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὸν
19 καὶ ἐκπορεύεσθαι ἐνώπιον ἡμῶν; Ἀργύριον τῷ ἀργυρίῳ μὴ φθά-
20 σαι, ἀλλὰ περίψημα τοῦ παιδίου ἡμῶν γένοιτο. Ὡς γὰρ δέδοται

v. ἡμῖν ζῆν παρὰ τοῦ κυρίου, τοῦτο ἱκανὸν ἡμῖν ὑπάρχει. Καὶ 21
εἶπεν αὐτῇ Τωβείτ· μὴ λόγον ἔχε ἀδελφὴ, ὑγιαίνων ἐλεύσεται,
καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται αὐτόν. Ἄγγελος γὰρ ἀγαθὸς συν- 22
πορεύσεται αὐτῷ, καὶ εὐοδωθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέ-
ψει ὑγιαίνων.

ΚΕΦ. ϛ.

CAP. VI. Καὶ ἐπαύσατο κλαίουσα. Οἱ δὲ πορευόμενοι τὴν ὁδὸν ἦλθον 1
2
ἑσπέρας ἐπὶ τὸν Τίγριν ποταμὸν, καὶ ηὐλίζοντο ἐκεῖ. Τὸ δὲ 3
παιδάριον κατέβη περικλύσασθαι, καὶ ἀνεπήδησεν ἰχθὺς ἀπὸ τοῦ
ποταμοῦ, καὶ ἐβουλήθη καταπιεῖν τὸ παιδάριον. Ὁ δὲ ἄγγελος 4
εἶπεν αὐτῷ· ἐπιλαβοῦ τοῦ ἰχθύος· καὶ ἐκράτησεν τὸν ἰχθὺν τὸ
παιδάριον, καὶ ἀνέβαλεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ 5
ἄγγελος· ἀνάτεμε τὸν ἰχθὺν, καὶ λαβὼν τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἧπαρ
καὶ τὴν χολὴν, θὲς ἀσφαλῶς. Καὶ ἐποίησεν τὸ παιδάριον ὡς 6
εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος· τὸν δὲ ἰχθὺν ὀπτήσαντες ἔφαγον· καὶ ὥδευον
ἀμφότεροι, ἕως ἤγγισαν ἐν Ἐκβατάνοις. Καὶ εἶπεν τὸ παιδάριον 7
τῷ ἀγγέλῳ· Ἀζαρία ἀδελφὲ, τί ἐστιν τὸ ἧπαρ καὶ ἡ καρδία καὶ
ἡ χολὴ τοῦ ἰχθύος; Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἡ καρδία καὶ τὸ ἧπαρ ἐάν 8
τινα ὀχλῇ δαιμόνιον ἢ πνεῦμα πονηρὸν, ταῦτα δὲ κάπνισαι ἐνώ-
πιον ἀνθρώπου ἢ γυναικὸς, καὶ οὐ μηκέτι ὀχληθῇ. Ἡ δὲ χολὴ 9
ἔνχρεισαι ἄνθρωπον, ὃς ἔχει λευκώματα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ
ἰαθήσεται. Ὡς δὲ προσήγγισαν τῇ Ῥάγῃ, εἶπεν ὁ ἄγγελος τῷ 10
11
παιδαρίῳ· ἀδελφὲ, σήμερον αὐλισθησόμεθα παρὰ Ῥαγουήλῳ, καὶ
αὐτὸς συγγενής σου ἐστὶν, καὶ ἔστιν αὐτῷ θυγάτηρ ὀνόματι Σάῤῥα.
Λαλήσω περὶ αὐτῆς, τοῦ δοθῆναί σοι αὐτὴν εἰς γυναῖκα, ὅτι σοι 12
ἐπιβάλλει ἡ κληρονομία αὐτῆς, καὶ σὺ μόνος εἶ ἐκ τοῦ γένους αὐ-
τῆς, καὶ τὸ κοράσιον καλὸν καὶ φρόνιμόν ἐστιν. Καὶ νῦν ἄκουσόν 13
μου, καὶ λαλήσω τῷ πατρὶ αὐτῆς, καὶ ὅταν ὑποστρέψωμεν ἐκ
Ῥαγῶν, ποιήσωμεν τὸν γάμον· διότι ἐπίσταμαι Ῥαγουὴλ ὅτι οὐ
μὴ δῷ αὐτὴν ἀνδρὶ ἑτέρῳ κατὰ τὸν νόμον Μωϋσῆ, ἢ ὀφειλέσει *

* Ita cod. [illegible], non [illegible].

θάνατον, ὅτι τὴν κληρονομίαν σοι καθήκει λαβεῖν, ἢ πάντα ἄν- VI.
θρωπον.
14 Τότε εἶπεν τὸ παιδάριον τῷ ἀγγέλῳ· Ἀζαρία ἀδελφὲ, ἀκή-
κοα ἐγὼ τὸ κοράσιον δεδόσθαι ἑπτὰ ἀνδράσιν, καὶ πάντας ἐν τῷ
15 νυμφῶνι ἀπολωλότας. Καὶ νῦν ἐγὼ μόνος εἰμὶ τῷ πατρὶ, καὶ
φοβοῦμαι μὴ εἰσελθὼν ἀποθάνω καθὼς καὶ οἱ πρότεροι, ὅτι δαι-
μόνιον φιλεῖ αὐτὴν, ὃ οὐκ ἀδικεῖ οὐδένα πλὴν τῶν προσαγόντων
αὐτῇ· καὶ νῦν ἐγὼ φοβοῦμαι μὴ ἀποθάνω, καὶ κατάξω τὴν ζωὴν
τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου μετ' ὀδύνης ἐπ' ἐμοὶ εἰς τὸν
τάφον αὐτῶν, καὶ υἱὸς ἕτερος οὐχ ὑπάρχει αὐτοῖς ὃς θάψει αὐ-
16 τούς. Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ἄγγελος· οὐ μέμνησαι τῶν λόγων, ὧν ἐνε-
τείλατό σοι ὁ πατήρ σου, ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν σε γυναῖκα ἐκ τοῦ
γένους σου; καὶ νῦν ἄκουσόν μου ἀδελφὲ, διότι σοι ἔσται εἰς γυν-
αῖκα, καὶ τοῦ δαιμονίου μηδένα λόγον ἔχε, ὅτι τὴν νύκτα ταύ-
17 την δοθήσεταί σοι αὕτη εἰς γυναῖκα. Καὶ ἐὰν εἰσέλθῃς εἰς τὸν
νυμφῶνα, λήμψῃ τέφραν θυμιαμάτων, καὶ ἐπιθήσεις ἀπὸ τῆς καρ-
18 δίας καὶ τοῦ ἥπατος τοῦ ἰχθύος, καὶ καπνίσεις. Καὶ ὀσφραν-
θήσεται τὸ δαιμόνιον, καὶ φεύξεται, καὶ οὐκ ἐπανελεύσεται τὸν
αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· ὅταν δὲ προσπορεύῃ αὐτῇ, ἐγέρθητε ἀμφότε-
ροι, καὶ βοήσατε πρὸς τὸν ἐλεήμονα θεὸν, καὶ σώσει ὑμᾶς, καὶ
ἐλεήσει· μὴ φοβοῦ, ὅτι σοὶ αὕτη ἡτοιμασμένη ἦν ἀπὸ τοῦ αἰῶ-
νος, καὶ σὺ αὐτὴν σώσεις, καὶ πορεύσεται μετὰ σοῦ, καὶ ὑπο-
λαμβάνω ὅτι σοὶ ἔσται ἐξ αὐτῆς παιδία· καὶ ὡς ἤκουσεν Τωβίας
ταῦτα, ἐφίλησεν αὐτὴν, καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐκολλήθη αὐτῇ σφό-
δρα· καὶ ἦλθεν εἰς Ἐκβάτανα.

ΚΕΦ. Ζ.

1 Καὶ παρεγένετο εἰς τὴν οἰκίαν Ῥαγουήλ· καὶ Σάῤῥα δὲ ὑπήν- CAP VII.
τησεν αὐτῷ, καὶ ἐχαιρέτισεν αὐτὸν, καὶ αὐτὸς αὐτούς· καὶ εἰσ-
2 ήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκίαν. Καὶ εἶπεν Ἕδνα τῇ γυναικὶ αὐ-
3 τοῦ· ὡς ὅμοιος ὁ νεανίσκος Τωβεὶτ τῷ ἀνεψιῷ μου; Καὶ ἠρώ-

VII τησεν αὐτοὺς Ῥαγουήλ· πόθεν ἐστὲ ἀδελφοί; καὶ εἶπαν αὐτῷ· ἐκ
τῶν υἱῶν Νεφθαλεὶ τῶν αἰχμαλώτων ἐκ Νινευῆ. Καὶ εἶπεν αὐ- 4
τοῖς· γινώσκετε Τωβεὶτ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν; οἱ δὲ εἶπαν " γινώ-
σκομεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑγιαίνει; Οἱ δὲ εἶπαν * „· καὶ ζῇ, 5
καὶ ὑγιαίνει· καὶ εἶπεν Τωβίας· πατήρ μου ἐστίν. Καὶ ἀνεπή- 6
δησεν Ῥαγουὴλ, καὶ κατεφίλησεν αὐτὸν, καὶ ἔκλαυσεν. Καὶ εὐ- 7
λόγησεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ ἀνθρώ-
που· καὶ ἀκούσας ὅτι Τωβεὶτ ἀπώλεσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἑαυτοῦ,
ἐλυπήθη καὶ ἔκλαυσεν. Καὶ Ἔδνα ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ Σάῤῥα ἡ θυ- 8
γάτηρ αὐτοῦ ἔκλαυσαν, καὶ ὑπεδέξαντο αὐτοὺς προθύμως. Καὶ 9
ἔθυσαν κριὸν προβάτων, καὶ παρέθηκαν ὄψα πλείονα.

* Haec desunt in cod.

Εἶπεν δὲ δὲ Τωβείας * τῷ Ῥαφαήλ· Ἀζαρία ἀδελφὲ, λάλη-
σονὺ πὲρ ὧν ἔλεγες ἐν τῇ πορείᾳ, καὶ τελεσθήτω τὸ πρᾶγμα. Καὶ 10
μετέδωκεν τὸν λόγον τῷ Ῥαγουήλ· καὶ εἶπεν Ῥαγουὴλ πρὸς Τω-
βείαν· φάγε, πίε, καὶ ἡδέως γίνου, σοὶ γὰρ καθήκει τὸ παιδίον
μου λαβεῖν, πλὴν ὑποδείξω τὴν ἀλήθειαν. Ἔδωκα τὸ παιδίον μου 11
ἑπτὰ ἀνδράσιν, καὶ ὁπότε ἐὰν εἰσεπορεύοντο πρὸς αὐτὴν, ἀπέθ-
νησκον * ὑπὸ τὴν νύκτα· ἀλλὰ τὸ νῦν ἔχον *, ἡδέως γίνου· καὶ εἶ-
πεν Τωβίας· οὐ γεύομαι οὐδὲν ὧδε, ἕως ἂν στήσητε καὶ σταθῆτε
πρός με· καὶ εἶπεν Ῥαγουήλ· κομίζου αὐτὴν ἀπὸ τοῦ νῦν κατὰ
τὴν κρίσιν· σὺ δὲ ἀδελφὸς εἶ αὐτῆς, καὶ αὐτὴ σοῦ ἐστιν· ὁ δὲ ἐλεή-
μων θεὸς εὐοδώσει ὑμῖν τὰ κάλλιστα. Καὶ ἐκάλεσεν Σάῤῥαν τὴν 12
θυγατέρα αὐτοῦ, καὶ λαβὼν τῆς χειρὸς αὐτῆς, παρέδωκεν αὐ-
τὴν Τωβείᾳ γυναῖκα, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως
κομίζου αὐτὴν, καὶ ἄπαγε πρὸς τὸν πατέρα σου· καὶ εὐλόγησεν
αὐτούς. Καὶ ἐκάλεσεν Ἔδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ λαβὼν βι- 13
βλίον ἔγραψεν συγγραφὴν, καὶ ἐσφραγίσαντο. Καὶ ἤρξαντο ἐσ- 14
θίειν. Καὶ ἐκάλεσεν Ῥαγουὴλ Ἔδναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ εἶ- 15
πεν αὐτῇ· ἀδελφὴ ἑτοίμασον τὸ ἕτερον ταμεῖον, καὶ εἴσαγε αὐτήν.
Καὶ ἐποίησεν ὡς εἶπεν· καὶ εἰσήγαγεν αὐτὴν ἐκεῖ, καὶ ἔκλαυσεν 16
καὶ ἀπεδέξατο τὰ δάκρυα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῇ.

* Ita cod. plerumque βειας non βιας.

* 1. m. σκοσαν.

* 1. m. ἔχειν.

17 Θάρσει τέκνον, ὁ κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς δῴη σοι χάριν VII.
ἀντὶ τῆς λύπης σου ταύτης, θάρσει θύγατερ.

ΚΕΦ. Η.

1 Ὅτε δὲ συνετέλεσαν δειπνοῦντες, εἰσήγαγον Τωβείαν πρὸς αὐ- CAP. VIII.
2 τήν. Ὁ δὲ πορευόμενος ἐμνήσθη τῶν λόγων Ῥαφαὴλ, καὶ ἔλαβεν
τὴν τέφραν τῶν θυμιαμάτων, καὶ ἐπέθηκεν τὴν καρδίαν τοῦ ἰχ-
3 θύος καὶ τὸ ἧπαρ, καὶ ἐκάπνισεν. Ὅτε δὲ ὠσφράνθη τὸ δαιμό-
νιον τῆς ὀσμῆς, ἔφυγεν εἰς τὰ ἀνώτατα Αἰγύπτου, καὶ ἔδησεν αὐ-
4 τὸ ὁ ἄγγελος. Ὡς δὲ συνεκλείσθησαν ἀμφότεροι, ἀνέστη Τωβείας
ἀπὸ τῆς κλείνης, καὶ εἶπεν· ἀνάστηθι ἀδελφὴ, καὶ προσευξώ-
5 μεθα, ἵνα ἡμᾶς ἐλεήσῃ ὁ κύριος. Καὶ ἤρξατο Τωβίας λέγειν·
εὐλογητὸς εἶ ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν· καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά
σου τὸ ἅγιον καὶ ἔνδοξον εἰς τοὺς αἰῶνας· εὐλογησάτωσάν σε οἱ
6 οὐρανοὶ, καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις σου. Σὺ ἐποίησας Ἀδὰμ, καὶ
ἔδωκας αὐτῷ βοηθὸν Εὔαν στήριγμα τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ἐκ τού-
των ἐγενήθη τὸ ἀνθρώπων σπέρμα· σὺ εἶπας, οὐ καλὸν εἶναι τὸν
7 ἄνθρωπον μόνον, ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν ὅμοιον αὐτῷ. Καὶ νῦν
κύριε οὐ διὰ πορνείαν ἐγὼ λαμβάνω τὴν ἀδελφήν μου ταύτην, ἀλλ'
ἐπ' ἀληθείας· ἐπίταξον ἐλεῆσαί με, καὶ αὐτῇ συνκαταγηρᾶσαι.
8 Καὶ εἶπεν μετ' αὐτοῦ, ἀμήν. Καὶ ἐκοιμήθησαν ἀμφότεροι τὴν νύκτα.
9
10 Καὶ ἀναστὰς Ῥαγουὴλ ἐπορεύθη, καὶ ὤρυξεν τάφον. Λέ-
11 γων· μὴ καὶ οὗτος ἀποθάνῃ; Καὶ ἦλθεν Ῥαγουὴλ εἰς τὴν οἰκίαν
12 ἑαυτοῦ. Καὶ εἶπεν Ἕδνᾳ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ· ἀπόστειλον μίαν τῶν
παιδισκῶν, καὶ ειδέτωσαν εἰ ζῇ, εἰ δὲ μὴ, ἵνα θάψω αὐτὸν, καὶ
13 μηδεὶς γνῷ. Καὶ εἰσῆλθεν ἡ παιδίσκη ἀνοίξασα τὴν θύραν, καὶ
14 εὗρεν τοὺς δύο καθεύδοντας. Καὶ ἐξελθοῦσα ἀπήγγειλεν αὐτοῖς,
15 ὅτι ζῇ. Καὶ εὐλόγησεν Ῥαγουὴλ τὸν θεὸν, λέγων· εὐλογητὸς εἶ
σὺ ὁ θεὸς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ " καθαρᾷ καὶ ἁγίᾳ * ", καὶ εὐλο-
γείτωσάν σε οἱ ἅγιοί σου, καὶ πᾶσαι αἱ κτίσεις σου, πάντες οἱ
ἄγγελοί σου, καὶ οἱ ἐκλεκτοί σου· εὐλογείτωσάν σε εἰς τοὺς αἰῶ-

* Haec sunt in marg.

VIII. νας. Εὐλογητὸς εἶ, ὅτι ηὔφρανάς με, καὶ οὐκ ἐγένετό μοι καθὼς 16
ὑπενόουν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου ἐποίησας μεθ' ἡμῶν.
Εὐλογητὸς εἶ, ὅτι ἠλέησας δύο μονογενεῖς, ποίησον αὐτοῖς δέ- 17
σποτα ἔλεος, συντέλεσον τὴν ζωὴν αὐτῶν ἐν ὑγιείᾳ μετὰ εὐφρο-
σύνης καὶ ἐλέους. Ἐκέλευσεν δὲ τοῖς οἰκέταις χῶσαι τὸν τάφον. 18
Καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς γάμον ἡμερῶν δεκατεσσάρων. Καὶ εἶπεν αὐ- 19
τῷ Ῥαγουὴλ πρινὴ συντελεσθῆναι τὰς ἡμέρας τοῦ γάμου ἐνόρκως, 20
μὴ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἐὰν μὴ πληρωθῶσιν αἱ δεκατέσσαρες ἡμέραι τοῦ
γάμου. Καὶ τότε λαβόντα τὸ ἥμισυ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ πο- 21
ρεύεσθαι μετὰ ὑγιείας πρὸς τὸν πατέρα, καὶ τὰ λοιπὰ ὅταν ἀπο-
θάνω, καὶ ἡ γυνή μου.

ΚΕΦ. Θ.

CAP. IX. Καὶ ἐκάλεσεν Τωβίας * τὸν Ῥαφαὴλ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. Ἀζα- 1 2
ρία ἀδελφὲ, λάβε μετὰ σεαυτοῦ παῖδα καὶ δύο καμήλους, καὶ
πορεύθητι ἐν Ῥάγοις τῆς Μηδίας παρὰ Γαβαὴλ, καὶ κόμισαί,
μοι τὸ ἀργύριον, καὶ αὐτὸν ἄγε μοι εἰς τὸν γάμον. Διότι ὀμώ- 3
μοκεν Ῥαγουὴλ μὴ ἐξελθεῖν με. Καὶ ὁ πατήρ μου ἀριθμεῖ τὰς 4
ἡμέρας, καὶ ἐὰν χρονίσω μέγα ὀδυνηθήσεται λίαν *. Καὶ ἐπο- 5
ρεύθη Ῥαφαὴλ, καὶ ηὐλίσθη παρὰ Γαβαὴλ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ
τὸ χειρόγραφον· ὃς δὲ προήνεγκεν τὰ θυλάκια ἐν ταῖς σφραγί-
σιν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ. Καὶ ὤρθρευσαν κοινῶς, καὶ ἦλθοσαν εἰς 6
τὸν γάμον, καὶ εὐλόγησεν Τωβείας τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

* Ita hic cod. βίας.

* r. m. λείαν. Sic et mox.

ΚΕΦ. Ι.

CAP. X. Καὶ Τωβεὶτ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐλογίσατο ἑκάστης ἡμέρας· καὶ ὡς 1
ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τῆς πορείας, καὶ οὐκ ἤρχετο. Εἶπεν· 2
μή ποτε κατήσχυνται; ἢ μή ποτε ἀπέθανεν Γαβαήλ; καὶ οὐδεὶς
δίδωσιν αὐτῷ τὸ ἀργύριον; Καὶ ἐλυπεῖτο λίαν. Εἶπεν δὲ αὐ- 3
τῷ ἡ γυνή· ἀπώλετο τὸ παιδίον, διότι κεχρόνικεν· καὶ ἤρξατο 4

5 θρηνεῖν αὐτὸν, καὶ εἶπεν. Οὐ μέλει μοι τέκνον ὅτι ἀφῆκά σε τὸ X.
6 φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου. Καὶ Τωβεὶτ λέγει αὐτῇ· σείγα, μὴ λό-
7 γον ἔχε, ὑγιαίνει. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· σείγα, μὴ πλάνα με, ἀπώ-
λετο τὸ παιδίον μου· καὶ ἐπορεύετο καθ' ἡμέραν εἰς τὴν ὁδὸν ἔξω,
οἵας ἀπῆλθεν· ἡμέρας τε ἄρτον οὐκ ἤσθιεν *, τὰς δὲ νύκτας οὐ * 1. m. ἤσθιεν.
διελίμπανεν θρηνοῦσα Τωβείαν τὸν υἱὸν αὐτῆς, ἕως οὗ συνετελέ-
σθησαν αἱ δεκατέσσαρες ἡμέραι τοῦ γάμου, ἃς ὤμοσεν Ῥαγουὴλ
ποιῆσαι αὐτὸν ἐκεῖ· εἶπεν δὲ Τωβείας τῷ Ῥαγουὴλ, ἐξαπόστει-
λόν με, ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου οὐκέτι ἐλπίζουσιν ὄψε-
8 σθαί με. Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ πενθερός· μεῖνον παρ' ἐμοὶ, κἀγὼ ἐξα-
ποστέλλω πρὸς τὸν πατέρα σου, καὶ δηλώσουσιν αὐτῷ τὰ κατὰ
9 σέ. Καὶ Τωβείας λέγει *· ἐξαπόστειλόν με πρὸς τὸν πατέρα * 2. m. interponitur εὐχὴ cum pausa.
10 μου. Ἀναστὰς δὲ Ῥαγουὴλ ἔδωκεν αὐτῷ Σάῤῥαν τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ, καὶ τὰ ἥμισυ τῶν ὑπαρχόντων, σώματα καὶ κτήνη ἀργύ-
11 ριον. Καὶ εὐλογήσας αὐτοὺς ἐξαπέστειλεν, λέγων· εὐοδώσει ὑμᾶς
12 τέκνα ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ πρὸ τοῦ με ἀποθανεῖν. Καὶ εἶπεν τῇ
θυγατρὶ αὐτοῦ· τίμα τοὺς πενθερούς σου, αὐτοὶ νῦν γονεῖς σου
εἰσὶν, ἀκούσαιμί σου ἀκοὴν καλὴν, καὶ ἐφίλησεν αὐτήν· καὶ Ἔδνα
εἶπεν πρὸς Τωβείαν· ἀδελφὲ ἀγαπητὲ, ἀποκαταστήσει σε ὁ κύ-
ριος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ δῴη μοι ἰδεῖν σου παιδία ἐκ Σάῤῥας τῆς
θυγατρός μου, ἵνα εὐφρανθῶ ἐνώπιον τοῦ κυρίου· καὶ ἰδοὺ παρα-
τίθεμαί σοι τὴν θυγατέρα μου ἐν παρακαταθήκῃ, μὴ λυπήσῃς αὐ-
13 τήν. Μετὰ ταῦτα ἐπορεύετο καὶ Τωβείας εὐλογῶν τὸν θεὸν, ὅτι
εὐώδωσεν * τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ κατευλόγει Ῥαγουὴλ καὶ Ἔδ- * 1. m. εὐοδ.
ναν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύετο μέχρις οὗ ἐγγίσαι αὐτοὺς
εἰς Νινευῆ.

ΚΕΦ. ΙΑ.

1 Καὶ εἶπεν Ῥαφαὴλ πρὸς Τωβείαν· οὐ γινώσκεις ἀδελφὲ πῶς CAP. XI.
2 ἀφῆκας τὸν πατέρα σου; Προδράμωμεν ἔμπροσθεν τῆς γυναικός
3 σου, καὶ ἑτοιμάσωμεν τὴν οἰκίαν. Λάβε δὲ παρὰ χεῖρα τὴν χο-

XI. λὴν τοῦ ἰχθύος· καὶ ἐπορεύθησαν, καὶ συνῆλθεν ὁ κύων ὄπισθεν
αὐτῶν. Καὶ Ἄννα ἐκάθητο περιβλεπομένη εἰς τὴν ὁδὸν τὸν παῖ- 4
δα αὐτῆς. Καὶ προσενόησεν αὐτὸν ἐρχόμενον, εἶπεν τῷ πατρὶ 5
αὐτοῦ· ἰδοὺ ὁ υἱός μου ἔρχεται, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ πορευθεὶς
μετ' αὐτοῦ. Καὶ Ῥαφαὴλ εἶπεν· ἐπίσταμαι ἐγὼ, ὅτι ἀνοίξει 6
τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ πατήρ σου. Σὺ ἔγχρεισον τὴν χολὴν εἰς τοὺς 7
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ δηχθεὶς διατρίψει, καὶ ἀποβαλεῖται τὰ
λευκώματα, καὶ ὄψεταί σε. Καὶ προσδραμοῦσα Ἄννα ἐπέπεσεν 8
ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἶδόν σε παι-
δίον, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποθανοῦμαι· καὶ ἔκλαυσαν ἀμφότεροι.

Καὶ Τωβεὶτ ἐξήρχετο πρὸς τὴν θύραν, καὶ προσέκοπτεν· ὁ δὲ 9
υἱὸς αὐτοῦ προσέδραμεν αὐτῷ. Καὶ ἐπελάβετο τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, 10
καὶ προσέπασεν τὴν χολὴν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ πατρὸς αὐ-
τοῦ, λέγων· θάρσει πάτερ. Ὡς δὲ συνεδήχθησαν, διέτριψε τοὺς 11
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Καὶ ἐλεπίσθη ἀπὸ τῶν κάνθων τῶν ὀφθαλ- 12
μῶν αὐτοῦ τὰ λευκώματα· καὶ ἰδὼν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπέπεσεν ἐπὶ
τὸν τράχηλον αὐτοῦ. Καὶ ἔκλαυσεν καὶ εἶπεν· εὐλογητὸς εἶ ὁ 13
θεὸς, καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ εὐλογη-
μένοι πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοί σου. Ὅτι ἐμαστείγωσας καὶ ἠλέη- 14
σάς με· ἰδοὺ βλέπω Τωβείαν τὸν υἱόν μου· καὶ εἰσῆλθεν ὁ υἱὸς
αὐτοῦ χαίρων, καὶ ἀπήγγειλεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὰ μεγαλεῖα τὰ
γενόμενα αὐτῷ ἐν τῇ Μηδίᾳ. Καὶ ἐξῆλθεν Τωβεὶτ εἰς συνάντη- 15
σιν τῇ νύμφῃ αὐτοῦ χαίρων καὶ εὐλογῶν τὸν θεὸν πρὸς τῇ πύλῃ
Νινευῆ· καὶ ἐθαύμαζον οἱ θεωροῦντες αὐτὸν πορευόμενον, ὅτι ἔβλε-
ψεν. Καὶ Τωβεὶτ ἐξωμολογεῖτο ἐνώπιον αὐτοῦ, ὅτι ἠλέησεν αὐ- 16
τοὺς ὁ θεός· καὶ ὡς ἤγγισεν Τωβεὶτ Σάῤῥᾳ τῇ νύμφῃ αὐτοῦ, κατ-
ευλόγησεν αὐτὴν, λέγων· ἔλθοις ὑγιαίνουσα θύγατερ· εὐλογητὸς
ὁ θεὸς, ὅς ἤγαγέν σε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ πατήρ σου καὶ ἡ μήτηρ
σου· καὶ ἐγένετο χαρὰ πᾶσι τοῖς ἐν Νινευῇ ἀδελφοῖς αὐτοῦ. Καὶ 17
παρεγένετο Ἀχιάχαρος, καὶ Νασβᾶς ὁ ἐξάδελφος αὐτοῦ. Καὶ 18
ἤχθη ὁ γάμος Τωβεία μετ' εὐφροσύνης ἑπτὰ ἡμέρας.

ΚΕΦ. ΙΒ.

1 Καὶ ἐκάλεσεν Τωβεὶτ Τωβείαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐ- CAP. XII.
τῷ· ὅρα τέκνον μισθὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ συνελθόντι σοι, καὶ προσ-
2 θεῖναι αὐτῷ δεῖ. Καὶ εἶπεν· πάτερ, οὐ βλάπτομαι δοὺς αὐτῷ
3 τὸ ἥμισυ ὧν ἐνήνοχα. Ὅτι με ἀγήοχέν σοι ὑγιῆ, καὶ τὴν γυναῖ-
κά μου ἐθεράπευσεν, καὶ τὸ ἀργύριόν μου ἤνεγκεν, καὶ σὲ ὁμοίως
4 ἐθεράπευσεν. Καὶ εἶπεν ὁ πρεσβύτης· δικαιοῦται αὐτῷ. Καὶ
5 ἐκάλεσεν τὸν ἄγγελον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· λάβε τὸ ἥμισυ πάντων
ὧν ἐνηνόχατε.

6 Καὶ καλέσας τοὺς δύο κρυπτῶς, εἶπεν αὐτοῖς· εὐλογεῖτε τὸν
θεὸν, καὶ αὐτῷ ἐξομολογεῖσθε· καὶ μεγαλωσύνην δίδοτε αὐτῷ, καὶ
ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ ἐνώπιον πάντων τῶν ζόντων περὶ ὧν ἐποίησεν
μεθ᾽ ὑμῶν· ἀγαθὸν τὸ εὐλογεῖν τὸν θεὸν, καὶ ὑψοῖν * τὸ ὄνομα αὐ- * Ita cod. pro ὑψοῦν.
τοῦ, τοὺς λόγους τῶν ἔργων τοῦ θεοῦ ἐντίμως ὑποδεικνύοντες· καὶ
7 μὴ ὀκνεῖτε ἐξομολογεῖσθαι αὐτῷ. Μυστήριον βασιλέως καλὸν
κρύψαι, τὰ δὲ ἔργα τοῦ θεοῦ ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως· ἀγαθὸν ποι-
8 ήσατε, καὶ κακὸν οὐχ εὑρήσει ὑμᾶς. Ἀγαθὸν προσευχὴ μετὰ
νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης καὶ δικαιοσύνης· ἀγαθὸν τὸ ὀλίγον μετὰ
δικαιοσύνης, ἢ πολὺ μετὰ ἀδικίας· καλὸν ποιῆσαι ἐλεημοσύνην ἢ
9 θησαυρίσαι χρυσίον. Ἐλεημοσύνη ἐκ θανάτου ῥύεται, καὶ αὕτη
ἀποκαθαριεῖ πᾶσαν ἁμαρτίαν· οἱ ποιοῦντες ἐλεημοσύνας καὶ δι-
10 καιοσύνας πλησθήσονται ζωῆς. Οἱ δὲ ἁμαρτάνοντες πολέμιοί εἰ-
11 σιν τῆς ἑαυτῶν ζωῆς. Οὐ μὴ κρύψω ἀφ᾽ ὑμῶν πᾶν ῥῆμα· εἴρη-
κα δὴ μυστήριον βασιλέως κρύψαι καλὸν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ θεοῦ
12 ἀνακαλύπτειν ἐνδόξως. Καὶ νῦν ὅτε προσηύξω σὺ καὶ ἡ νύμφη
σου Σάῤῥα, ἐγὼ προσήγαγον τὸ μνημόσυνον τῆς προσευχῆς ὑμῶν
ἐνώπιον τοῦ ἁγίου· καὶ ὅτε ἔθαπτες τοὺς νεκροὺς, ὡσαύτως
13 συμπαρήμην σοι. Καὶ ὅτε οὐκ ὤκνησας ἀναστῆναι καὶ καταλι-
πεῖν τὸ ἄριστόν σου, ὅπως ἀπελθὼν περιστείλῃς τὸν νεκρὸν, οὐκ
14 ἔλαθές με ἀγαθοποιῶν, ἀλλὰ σὺν σοὶ ἤμην· Καὶ νῦν ἀπέστει-

XII. λέν με ὁ θεὸς ἰάσασθαί σε καὶ τὴν νύμφην σου Σάῤῥαν. Ἐγώ 15
εἰμι Ῥαφαὴλ, εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἁγίων ἀγγέλων οἳ προσαναφέ-
ρουσιν τὰς προσευχὰς τῶν ἁγίων, καὶ εἰσπορεύονται ἐνώπιον
τῆς δόξης τοῦ ἁγίου.

Καὶ ἐταράχθησαν οἱ δύο, καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον, ὅτι 16
ἐφοβήθησαν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μὴ φοβεῖσθε, εἰρήνη ὑμῖν ἔσται· 17
τὸν δὲ θεὸν εὐλογεῖτε εἰς τὸν αἰῶνα. Ὅτι οὐ τῇ ἐμαυτοῦ χάριτι 18
ἀλλὰ τῇ θελήσει τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἦλθον *, ὅθεν εὐλογεῖτε αὐτὸν εἰς
τὸν αἰῶνα. Πάσας τὰς ἡμέρας ὠπτανόμην ὑμῖν, καὶ οὐκ ἔφαγον 19
οὐδὲ ἔπιον, ἀλλὰ ὅρασιν ὑμεῖς ἐθεωρεῖτε. Καὶ νῦν ἐξομολογεῖσ- 20
θε τῷ θεῷ, διότι ἀναβαίνω πρὸς τὸν ἀποστείλαντά με, καὶ
γράψατε πάντα τὰ συντελεσθέντα εἰς βιβλίον. Καὶ ἀνέστησαν, 21
καὶ οὐκ εἶδον αὐτόν. Καὶ ἐξωμολογοῦντο τὰ ἔργα τὰ μεγάλα 22
καὶ θαυμαστὰ αὐτοῦ, ὡς ὤφθη αὐτοῖς ἄγγελος κυρίου.

* ἦλθον deest in cod.

ΚΕΦ. ΙΓ.

CAP. XIII. Καὶ Τωβεὶτ ἔγραψεν προσευχὴν εἰς ἀγαλλίασιν, καὶ εἶπεν· 1
εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ ἡ βασιλεία αὐ-
τοῦ. Ὅτι αὐτὸς μαστειγοῖ καὶ ἐλεᾷ *, κατάγει εἰς ᾅδην καὶ ἀνά- 2
γει, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐκφεύξεται τὴν χεῖρα αὐτοῦ. Ἐξομολο- 3
γεῖσθε αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, ὅτι αὐτὸς διέσ-
πειρεν ἡμᾶς ἐν αὐτοῖς. Ἐκεῖ ὑποδείξατε τὴν μεγαλωσύνην αὐ- 4
τοῦ, ὑψοῦτε αὐτὸν ἐνώπιον παντὸς ζῶντος, καθότι αὐτὸς κύριος
ἡμῶν, καὶ θεὸς αὐτὸς πατὴρ ἡμῶν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Καὶ 5
μαστειγώσει ἡμᾶς ἐν ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν, καὶ πάλιν ἐλεήσει, καὶ
συνάξει ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, οὗ ἐὰν σκορπισθῆτε ἐν αὐτοῖς.
Ἐὰν ἐπιστρέψητε πρὸς αὐτὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ 6
ψυχῇ, ποιῆσαι ἐνώπιον αὐτοῦ ἀλήθειαν, τότε ἐπιστρέψει πρὸς
ὑμᾶς, καὶ οὐ μὴ κρύψῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀφ' ὑμῶν· καὶ θεά-
σασθε ἃ ποιήσει μεθ' ὑμῶν, καὶ ἐξομολογήσασθε αὐτῷ ἐν ὅλῳ
τῷ στόματι ὑμῶν, καὶ εὐλογήσατε τὸν κύριον τῆς δικαιοσύνης,

* s. m. ἐλεεῖ.

καὶ ὑψώσατε τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων· ἐγὼ ἐν τῇ γῇ τῆς αἰχμα- XIII.
λωσίας μου ἐξομολογοῦμαι αὐτῷ, καὶ δεικνύω τὴν ἰσχὺν καὶ
τὴν μεγαλωσύνην αὐτοῦ ἔθνει * ἁμαρτωλῶν· ἐπιστρέψατε ἁμαρτω- * Cod. ἔθνη.
λοὶ, καὶ ποιήσατε δικαιοσύνην ἐνώπιον αὐτοῦ· τίς γινώσκει εἰ * θε- * Cod. η
7 λήσει ὑμᾶς, καὶ ποιήσει ἐλεημοσύνην ὑμῖν; Τὸν Θεόν μου ὑψῶ,
καὶ ἡ ψυχή μου τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀγαλλιάσεται τὴν
8 μεγαλωσύνην αὐτοῦ. Λεγέτωσαν πάντες, καὶ ἐξομολογείσθωσαν
αὐτῷ ἐν Ἱεροσολύμοις.
9 Ἱεροσόλυμα πόλις ἁγίου, μαστειγώσει ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν
10 υἱῶν σου, καὶ πάλιν ἐλεήσει τοὺς υἱοὺς τῶν δικαίων. Ἐξομο-
λογοῦ τῷ κυρίῳ ἀγαθῶς, καὶ εὐλόγει τὸν βασιλέα τῶν αἰώνων,
ἵνα πάλιν ἡ σκηνὴ αὐτοῦ οἰκοδομηθῇ σοι μετὰ χαρᾶς, καὶ εὐ-
φράναι ἐν σοὶ τοὺς αἰχμαλώτους, καὶ ἀγαπῆσαι ἐν σοὶ τοὺς
11 ταλαιπώρους εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος. Ἔθνη πολλὰ
μακρόθεν ἥξει πρὸς τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ, δῶρα ἐν χερσὶν
ἔχοντες καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ τοῦ οὐρανοῦ· γενεαὶ γενεῶν δώσου-
12 σίν σοι ἀγαλλίαμα. Ἐπικατάρατοι πάντες οἱ μισοῦντές σε,
13 εὐλογημένοι ἔσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντές σε εἰς τὸν αἰῶνα. Χά-
ρηθι * καὶ ἀγαλλίασαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς τῶν δικαίων, ὅτι συναχθή- * 1 m. χαρητι.
14 σονται καὶ εὐλογήσουσιν τὸν κύριον τῶν δικαίων. Ὦ μακάριοι
οἱ ἀγαπῶντές σε, χαρήσονται ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ σου· μακάριοι ὅσοι
ἐλυπήθησαν ἐπὶ πάσαις * ταῖς μάστιξίν σου, ὅτι ἐπὶ σοὶ χα- * πάσαις videtur a 2. m.
ρήσονται θεασάμενοι πᾶσαν τὴν δόξαν σου, καὶ εὐφρανθήσονται * * Cod. εὐφρανθήσονται
15 εἰς τὸν αἰῶνα. Ἡ ψυχή μου εὐλογεῖ τὸν Θεὸν τὸν βασιλέα τὸν
16 μέγαν. Ὅτι οἰκοδομηθήσεται Ἱερουσαλὴμ σαπφείρῳ * καὶ σμα- * Cod σαπφείρω.
ράγδῳ, καὶ λίθῳ ἐντίμῳ τὰ τείχη σου, καὶ οἱ πύργοι καὶ οἱ
17 προμαχῶνες χρυσίῳ καθαρῷ. Καὶ αἱ πλατεῖαι Ἱερουσαλὴμ
βηρύλλῳ καὶ ἄνθρακι, καὶ λίθῳ ἐκ Σουφεὶρ ψηφολογηθήσον-
18 ται. Καὶ ἐροῦσιν πᾶσαι αἱ ῥύμαι αὐτῆς ἀλληλούϊα καὶ αἴνε-
σιν, λέγοντες· εὐλογητὸς ὁ θεὸς, ὃς ὕψωσεν πάντας τοὺς αἰῶνας.

ΚΕΦ. ΙΔ.

CAP. XIV. Καὶ ἐπαύσατο ἐξομολογούμενος Τωβείτ. Καὶ ἦν ἐτῶν πεντη- 1
κονταοκτὼ, ὅτε ἀπώλεσεν τὰς ὄψεις, καὶ μετὰ ἔτη ὀκτὼ ἀνέβλε- 2
ψεν καὶ ἐποίει ἐλεημοσύνας· καὶ προσέθετο φοβεῖσθαι κύριον τὸν
θεὸν, καὶ ἐξωμολογεῖτο αὐτῷ. Μεγάλως δὲ ἐγήρασεν· καὶ ἐκά- 3
λεσεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· τέ-
κνον λάβε τοὺς υἱούς σου, ἰδοὺ γεγήρακα, καὶ πρὸς τὸ ἀποτρέ-
χειν ἐκ τοῦ ζῆν εἰμι. Ἄπελθε εἰς τὴν Μηδίαν τέκνον, ὅτι πέ- 4
πεισμαι ὅσα ἐλάλησεν Ἰωνᾶς ὁ προφήτης περὶ Νεινευῆ, ὅτι κα-
ταστραφήσεται· ἐν δὲ τῇ Μηδίᾳ ἔσται εἰρήνη μᾶλλον ἕως και-
ροῦ· καὶ ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν τῇ γῇ σκορπισθήσονται ἀπὸ τῆς
ἀγαθῆς γῆς· καὶ Ἱεροσόλυμα ἔσται ἔρημος, καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ
ἐν αὐτῇ κατακαήσεται, καὶ ἔρημος ἔσται μέχρι χρόνου. Καὶ πά- 5
λιν ἐλεήσει αὐτοὺς ὁ θεὸς, καὶ ἐπιστρέψει αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ
οἰκοδομήσουσιν τὸν οἶκον, οὐχ οἷος ὁ πρότερος, ἕως πληρωθῶσιν
καιροὶ τοῦ αἰῶνος· καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν ἐκ τῶν αἰχμα-
λωσιῶν, καὶ οἰκοδομήσουσιν Ἱερουσαλὴμ ἐντίμως· καὶ ὁ οἶκος
τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῇ οἰκοδομηθήσεται ἐνδόξως *, καθὼς ἐλάλησαν πε-
ρὶ αὐτῆς οἱ προφῆται. Καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐπιστρέψουσιν ἀλη- 6
θινῶς φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν, καὶ κατορύξουσιν τὰ εἴδωλα
αὐτῶν. Καὶ εὐλογήσουσιν πάντα τὰ ἔθνη κύριον· καὶ ὁ λαὸς αὐ- 7
τοῦ ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ· καὶ ὑψώσει κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ,
καὶ χαρήσονται πάντες οἱ ἀγαπῶντες κύριον τὸν θεὸν ἐν ἀληθείᾳ
καὶ δικαιοσύνῃ, ποιοῦντες ἔλεος τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν. Καὶ νῦν 8
τέκνον ἄπελθε ἀπὸ Νινευῆ, ὅτι πάντως ἔσται ἃ ἐλάλησεν ὁ προ-
φήτης Ἰωνᾶς. Σὺ δὲ τήρησον τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα, 9
καὶ γενοῦ φιλελεήμων καὶ δίκαιος, ἵνα σοι καλῶς ᾖ. Καὶ θάψον 10
με καλῶς, καὶ τὴν μητέρα σου μετ' ἐμοῦ, καὶ μηκέτι αὐλισθῆ-
τε εἰς Νινευῆ· τέκνον ἴδε τί ἐποίησεν Ἀδὰμ * Ἀχιαχάρῳ τῷ θρέ-
ψαντι αὐτὸν, ὡς ἐκ τοῦ φωτὸς ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τὸ σκότος, καὶ

* In marg. 2. m. εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος οἰκοδομῇ ἐνδόξῳ.

* Ita cod.

ὅσα ἀνταπέδωκεν αὐτῷ· καὶ Ἀχιάχαρον μὲν ἔσωσεν, ἐκείνῳ δὲ XIV.
τὸ ἀνταπόδομα ἀπεδόθη, καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς τὸ σκότος· Μα-
νασσῆς ἐποίησεν ἐλεημοσύνην, καὶ ἐσώθη ἐκ παγίδος θανάτου ἧς
ἔπηξεν αὐτῷ· Ἀδὰμ δὲ ἐνέπεσεν εἰς τὴν παγίδα, καὶ ἀπώλετο.
11 Καὶ νῦν παιδία ἴδετε τί ἐλεημοσύνη ποιεῖ, καὶ δικαιοσύνη ῥύεται.
Καὶ ταῦτα αὐτοῦ λέγοντος, ἐξέλιπεν αὐτοῦ ἡ ψυχὴ ἐπὶ τῆς
κλείνης· ἦν δὲ ἐτῶν ἑκατὸν πεντηκονταοκτώ, καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ἐν-
12 δόξως. Καὶ ὅτε ἀπέθανεν Ἄννα, ἔθαψεν αὐτὴν μετὰ τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ· ἀπῆλθεν δὲ Τωβείας μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν
υἱῶν αὐτοῦ εἰς Ἐκβάτανα πρὸς Ῥαγουὴλ τὸν πενθερὸν αὐτοῦ.
13 Καὶ ἐγήρασεν ἐντίμως· καὶ ἔθαψεν τοὺς πενθεροὺς αὐτοῦ ἐνδό-
ξως, καὶ ἐκληρονόμησεν τὴν οὐσίαν αὐτῶν καὶ Τωβεὶτ τοῦ πα-
14 τρὸς αὐτοῦ. Καὶ ἀπέθανεν ἐτῶν ἑκατὸν ἑπτὰ ἐν Ἐκβατάνοις τῆς
15 Μηδίας. Καὶ ἤκουσεν πρινὴ ἀποθανεῖν αὐτὸν τὴν ἀπώλειαν Νι-
νευῆ, ἣν ᾐχμαλώτισεν Ναβουχοδονόσορ, καὶ Ἀσύηρος· ἐχάρη πρὸ
τοῦ ἀποθανεῖν ἐπὶ Νινευῆ. Ἀμήν.

ΤΩΒΕΙΤ.

Ω Σ Η Ε.

ΚΕΦ. Α.

CAP. I A Λόγος κυρίου ὃς ἐγενήθη πρὸς Ὠσηὲ τὸν τοῦ Βεηρεὶ, ἐν ἡμέ- 1
ραις Ὀζείου, καὶ Ἰωάθαμ, καὶ Ἄχας, καὶ Ἐζεκίου βασιλέων
Ἰούδα, καὶ ἐν ἡμέραις Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ἰωᾶς βασιλέως Ἰσραήλ.
Ἀρχὴ λόγου κυρίου ἐν Ὠσηέ· καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ὠσηέ· βά- 2
διζε, λάβε σεαυτῷ γυναῖκα πορνείας, καὶ τέκνα πορνείας, διό-
τι ἐκπορνεύουσα ἐκπορνεύσει ἡ γῆ ἀπὸ ὄπισθεν τοῦ κυρίου. Καὶ 3
ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβεν τὴν Γόμερ θυγατέρα Δεβηλαΐμ, καὶ συν-
έλαβεν καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν. Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς αὐτόν· κά- 4
λεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεζραὲλ, διότι ἔτι μικρὸν, καὶ ἐκδικήσω
τὸ αἷμα τοῦ Ἰεζραὲλ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ καταπαύσω βα-
σιλείαν οἴκου Ἰσραήλ. Καὶ ἔσται, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συντρί- 5
ψω τὸ τόξον τοῦ Ἰσραὴλ ἐν κοιλάδι τοῦ Ἰεζραέλ. Καὶ συνέλα- 6
* i. m. θυγατέραν. βεν ἔτι, καὶ ἔτεκεν θυγατέρα *· καὶ εἶπεν αὐτῷ· κάλεσον τὸ ὄνο-
μα αὐτῆς, οὐκ ἠλεημένη· διότι οὐ μὴ προσθήσω ἔτι ἐλεῆσαι τὸν
οἶκον Ἰσραὴλ, ἀλλ' ἢ ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτοῖς. Τοὺς 7
* Deest in cod. Ἰουδα. δὲ υἱοὺς * ἐλεήσω, καὶ σώσω αὐτοὺς ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν, καὶ
οὐ σώσω αὐτοὺς ἐν τόξῳ, οὐδὲ ἐν ῥομφαίᾳ, οὐδὲ ἐν πολέμῳ, οὐ-
δὲ ἐν ἵπποις, οὐδὲ ἐν ἱππεῦσιν. Καὶ ἀπεγαλάκτισεν τὴν οὐκ ἠλεη- 8
μένην· καὶ συνέλαβεν ἔτι, καὶ ἔτεκεν υἱόν. Καὶ εἶπεν· κάλεσον 9
τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οὐ λαός μου· διότι ὑμεῖς οὐ λαός μου, καὶ ἐγὼ
οὐκ εἰμὶ ὑμῶν. Καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος 10
τῆς θαλάσσης, ἣ οὐκ ἐκμετρηθήσεται, οὐδὲ ἐξαριθμηθήσεται· καὶ
ἔσται, ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐῤῥέθη αὐτοῖς, οὐ λαός μου ὑμεῖς, κλη-
θήσονται καὶ αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ ζῶντος. Καὶ συναχθήσονται οἱ υἱοὶ 11
Ἰούδα, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ θήσονται ἑαυτοῖς
ἀρχὴν μίαν, καὶ ἀναβήσονται ἐκ τῆς γῆς, ὅτι μεγάλη ἡ ἡμέρα
τοῦ Ἰεζραέλ.

ΚΕΦ. Β.

1 Εἴπατε τῷ ἀδελφῷ ὑμῶν, λαός μου, καὶ τῇ ἀδελφῇ ὑμῶν, CAP. II. B
2 ἠλεημένη. Κρίθητε πρὸς τὴν μητέρα ὑμῶν, κρίθητε, ὅτι αὕτη οὐ
γυνή μου, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀνὴρ αὐτῆς· καὶ ἐξαρῶ τὴν πορνείαν αὐ-
τῆς ἐκ προσώπου μου, καὶ τὴν μοιχείαν αὐτῆς ἐκ μέσου μαστῶν
3 αὐτῆς. Ὅπως ἂν ἐκδύσω αὐτὴν γυμνὴν, καὶ ἀποκαταστήσω αὐ-
τὴν καθὼς ἡ ἡμέρα γενέσεως αὐτῆς· καὶ θήσω αὐτὴν ἔρημον, καὶ
4 τάξω αὐτὴν ὡς γῆν ἄνυδρον, καὶ ἀποκτενῶ αὐτὴν ἐν δίψει. Καὶ
5 τὰ τέκνα αὐτῆς οὐ μὴ ἐλεήσω ὅτι τέκνα πορνείας ἐστίν. Ὅτι
ἐξεπόρνευσεν ἡ μήτηρ αὐτῶν, κατῄσχυνεν ἡ τεκοῦσα αὐτά· ὅτι εἶ-
πεν· πορεύσομαι ὀπίσω τῶν ἐραστῶν μου, τῶν διδόντων μοι τοὺς
ἄρτους μου, καὶ τὸ ὕδωρ μου, καὶ τὰ ἱμάτιά μου, καὶ τὰ ὀθό-
6 νιά μου, τὸ ἔλαιόν μου, καὶ πάντα ὅσα μοι καθήκει. Διὰ τοῦ-
το ἰδοὺ ἐγὼ φράσσω τὴν ὁδὸν αὐτῆς ἐν σκόλοψιν, καὶ ἀνοικοδομή-
7 σω τὰς ὁδοὺς, καὶ τὴν τρίβον αὐτῆς οὐ μὴ εὕρῃ. Καὶ καταδιώ-
ξεται τοὺς ἐραστὰς αὐτῆς καὶ οὐ μὴ καταλάβῃ αὐτοὺς, καὶ ζη-
τήσει αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ εὕρῃ αὐτούς· καὶ ἐρεῖ· πορεύσομαι, καὶ
ἐπιστρέψω πρὸς τὸν ἄνδρα μου τὸν πρότερον, ὅτι καλῶς μοι ἦν
8 τότε, ἢ νῦν. Καὶ αὕτη οὐκ ἔγνω, ὅτι ἐγὼ ἔδωκα αὐτῇ τὸν σῖ-
τον, καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ἀργύριον ἐπλήθυνα αὐτῇ·
αὕτη δὲ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ ἐποίησεν τῇ Βάαλ.
9 Διὰ τοῦτο ἐπιστρέψω, καὶ κομιοῦμαι τὸν σῖτον μου καθ᾽
ὥραν αὐτοῦ, καὶ τὸν οἶνον μου ἐν καιρῷ αὐτοῦ· καὶ ἀφελοῦμαι τὰ
ἱμάτιά μου, καὶ τὰ ὀθόνιά μου, τοῦ μὴ καλύπτειν τὴν ἀσχημο-
10 σύνην αὐτῆς. Καὶ νῦν ἀποκαλύψω τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῆς ἐνώπιον
τῶν ἐραστῶν αὐτῆς, καὶ οὐδεὶς οὐ μὴ ἐξέληται αὐτὴν ἐκ χειρός
11 μου. Καὶ ἀποστρέψω πάσας τὰς εὐφροσύνας αὐτῆς, ἑορτὰς αὐ-
τῆς, καὶ τὰς νουμηνίας αὐτῆς, καὶ τὰ σάββατα αὐτῆς, καὶ πά-
12 σας τὰς πανηγύρεις αὐτῆς. Καὶ ἀφανιῶ ἄμπελον αὐτῆς, καὶ τὰς
συκὰς αὐτῆς, ὅσα εἶπεν, μισθώματά μου ταῦτά ἐστιν ἃ ἔδωκάν

II. μοι οἱ ἐρασταί μου· καὶ θήσομαι αὐτὰ εἰς μαρτύριον, καὶ κα-
ταφάγεται αὐτὰ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρα-
νοῦ, καὶ τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς. Καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτὴν τὰς ἡμέ- 13
ρας τῶν Βααλεὶμ, ἐν αἷς ἐπέθυεν αὐτοῖς· καὶ περιετίθετο τὰ
ἐνώτια αὐτῆς, καὶ τὰ καθόρμια αὐτῆς, καὶ ἐπορεύετο ὀπίσω τῶν
ἐραστῶν αὐτῆς, ἐμοῦ δὲ ἐπελάθετο, λέγει κύριος. Διὰ τοῦτο ἰδοὺ 14
ἐγὼ πλανῶ αὐτὴν, καὶ τάξω αὐτὴν ὡς ἔρημον, καὶ λαλήσω ἐπὶ
τὴν καρδίαν αὐτῆς. Καὶ δώσω αὐτῇ τὰ κτήματα αὐτῆς ἐκεῖθεν, 15
καὶ τὴν κοιλάδα Ἀχὼρ διανοῖξαι σύνεσιν αὐτῆς· καὶ ταπεινωθή-
σεται ἐκεῖ κατὰ τὰς ἡμέρας νηπιότητος αὐτῆς, καὶ κατὰ τὰς ἡμέ-
ρας ἀναβάσεως αὐτῆς ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος, καλέσει με ὁ 16
ἀνήρ μου, καὶ οὐ καλέσει με ἔτι Βααλείμ. Καὶ ἐξαρῶ τὰ ὀνό- 17
ματα τῶν Βααλεὶμ ἐκ στόματος αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ μνησθῶσιν οὐ-
κέτι τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην ἐν τῇ 18
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ μετὰ τῶν θηρίων τοῦ ἀγροῦ, καὶ μετὰ τῶν πετει-
νῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῶν ἑρπετῶν τῆς γῆς· καὶ τόξον καὶ ῥομ-
φαίαν καὶ * πόλεμον συντρίψω ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατοικιῶ * σε
ἐπ' * ἐλπίδι. Καὶ μνηστεύσομαί σε ἐμαυτῷ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ 19
μνηστεύσομαί σε ἐμαυτῷ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίματι καὶ ἐν ἐλέει
καὶ ἐν οἰκτειρμοῖς. Καὶ μνηστεύσομαί σε ἐμαυτῷ ἐν πίστει, καὶ 20
ἐπιγνώσῃ τὸν κύριον. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύ- 21
ριος, ἐπακούσομαι τῷ οὐρανῷ, καὶ αὐτὸς ἐπακούσεται τῇ γῇ.
Καὶ ἡ γῆ ἐπακούσεται τὸν σῖτον, καὶ τὸν οἶνον, καὶ τὸ ἔλαιον, 22
καὶ αὐτὰ ἐπακούσεται τῷ Ἰεζραέλ. Καὶ σπερῶ αὐτὴν ἐμαυτῷ 23
ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀγαπήσω τὴν οὐκ ἠγαπημένην, καὶ ἐρῶ τῷ οὐ
λαῷ μου, λαός μου εἶ σύ· καὶ αὐτὸς ἐρεῖ, κύριος ὁ θεός μου εἶ σύ.

* καὶ superadditur.
* s. m. κτιῶ
* s. m. ἐφ'.

ΚΕΦ. Γ.

CAP. III. Γ Καὶ εἶπεν κύριος πρός με· ἔτι πορεύθητι, καὶ ἀγάπησον γυν- 1
αῖκα ἀγαπῶσαν πονηρὰ, καὶ μοιχαλὶν, καθὼς ἀγαπᾷ ὁ θεὸς

τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ αὐτοὶ ἐπιβλέπουσιν ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους, III.
2 καὶ φιλοῦσιν πέμματα μετὰ σταφίδος. Καὶ ἐμισθωσάμην ἐμαυ-
τῷ πεντεκαίδεκα ἀργυρίου, καὶ γομὸρ κριθῶν, καὶ νέβελ οἴνου.
3 Καὶ εἶπα πρὸς αὐτήν· ἡμέρας πολλὰς καθήσῃ ἐπ' ἐμοὶ, καὶ οὐ
4 μὴ πορνεύσῃς, οὐδὲ μὴ γένῃ ἀνδρὶ, καὶ ἐγὼ ἐπὶ σοί. Διότι ἡμέ-
ρας πολλὰς καθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, οὐκ ὄντος βασιλέως,
οὐδὲ ὄντος ἄρχοντος, οὐδὲ οὔσης θυσίας, οὐδὲ ὄντος θυσιαστη-
5 ρίου, οὐδὲ ἱερατείας, οὐδὲ δήλων. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψου-
σιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιζητήσουσιν κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ
Δαυεὶδ τὸν βασιλέα αὐτῶν, καὶ ἐκστήσονται ἐπὶ τῷ κυρίῳ, καὶ
ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν.

ΚΕΦ. Δ.

1 Ἀκούσατε λόγον κυρίου υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι κρίσις τῷ κυρίῳ πρὸς CAP. IV. Δ
τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, διότι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια οὐδὲ ἔλεος
2 οὐδὲ ἐπίγνωσις θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀρὰ, καὶ ψεῦδος, καὶ φόνος,
καὶ κλοπὴ, καὶ μοιχεία κέχυται ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ αἵματα ἐφ'
3 αἵμασιν μίσγουσιν. Διὰ τοῦτο πενθήσει ἡ γῆ, καὶ σμικρυνθήσε-
ται σὺν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν αὐτὴν, σὺν τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ,
καὶ σὺν τοῖς ἑρπετοῖς τῆς γῆς, καὶ σὺν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐ-
4 ρανοῦ, καὶ οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης ἐκλείψουσιν. Ὅπως μηδεὶς
μήτε δικάζηται, μήτε ἐλέγχῃ μηδεὶς, ὁ δὲ λαός μου ὡς ἀντιλε-
5 γόμενος ἱερεύς. Καὶ ἀσθενήσει ἡμέρας, καὶ ἀσθενήσει προφήτης
6 μετὰ σοῦ· νυκτὶ ὡμοίωσα τὴν μητέρα σου. Ὡμοιώθη ὁ λαός μου,
ὡς οὐκ ἔχων γνῶσιν· ὅτι σὺ ἐπίγνωσιν ἀπώσω, κἀγὼ ἀπώσομαί
σε τοῦ ἱερατεύειν μοι· καὶ ἐπελάθου νόμον θεοῦ σου, κἀγὼ ἐπι-
7 λήσομαι τέκνων σου. Κατὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν, οὕτως ἥμαρτόν
8 μοι· τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς ἀτειμίαν θήσομαι. Ἁμαρτίας λαοῦ μου
φάγονται· καὶ ἐν ταῖς ἀδικίας αὐτῶν λήμψονται τὰς ψυχὰς αὐ-
9 τῶν. Καὶ ἔσται καθὼς ὁ λαὸς, οὕτως καὶ ὁ ἱερεύς· καὶ ἐκδι-
κήσω ἐπ' αὐτὸν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰ διαβούλια αὐτοῦ ἀντα-

IV. ποδώσω αὐτῷ. Καὶ φάγονται, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῶσιν· ἐπόρ- 10
νευσαν, καὶ οὐ μὴ κατευθύνωσιν· διότι τὸν κύριον ἐγκατέλιπον τοῦ
φυλάξαι. Πορνείαν καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα ἐδέξατο καρδία λαοῦ 11
μου. Ἐν συμβόλοις ἐπηρώτων, καὶ ἐν ῥάβδοις αὐτοῦ ἀπήγγελ- 12
* 1. m. αὐτοῦ. λον αὐτῷ *· πνεύματι πορνείας ἐπλανήθησαν, καὶ ἐξεπόρνευσαν
ἀπὸ τοῦ θεοῦ αὐτῶν. Ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἐθυσίαζον, καὶ 13
ἐπὶ τοὺς βουνοὺς ἔθυον ὑποκάτω δρυὸς καὶ λεύκης, καὶ δένδρου
συσκιάζοντος, ὅτι καλὸν σκέπη· διὰ τοῦτο ἐκπορνεύσουσιν αἱ θυ-
γατέρες ὑμῶν, καὶ αἱ νύμφαι ὑμῶν μοιχεύσουσιν. Καὶ οὐ μὴ 14
ἐπισκέψωμαι ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν ὅταν πορνεύσωσιν, καὶ ἐπὶ
τὰς νύμφας ὑμῶν ὅταν μοιχεύσωσιν· ὅτι αὐτοὶ μετὰ τῶν πορνῶν
συνεφύροντο, καὶ μετὰ τῶν τετελεσμένων ἔθυον, καὶ ὁ λαὸς ὁ συν-
* 1. m. συνιών. ιὼν * συνεπλέκετο μετὰ πόρνης. Σὺ δὲ Ἰσραὴλ μὴ ἀγνόει, καὶ 15
Ἰούδα μὴ εἰσπορεύεσθε εἰς Γάλγαλα, καὶ μὴ ἀναβαίνετε εἰς τὸν
* In marg. glossa τῆς ἀδικίας, omisso 2. m. Ὤν. οἶκον Ὤν *, καὶ μὴ ὀμνύετε ζῶντα κύριον. Διότι ὡς δάμαλις 16
παροιστρῶσα παροίστρησεν Ἰσραήλ· νῦν νεμήσει αὐτοὺς κύριος ὡς
ἀμνὸν ἐν εὐρυχώρῳ. Μέτοχος εἰδώλων Ἐφραὶμ ἔθηκεν ἑαυτῷ 17
σκάνδαλα. Ἡρέτισεν Χαναναίους· πορνεύοντες ἐξεπόρνευσαν, ἠγά- 18
πησαν ἀτιμίαν ἐκ φρυάγματος αὐτῆς. Συστροφὴ πνεύματος σὺ 19
εἶ ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῆς, καὶ καταισχυνθήσονται ἐκ τῶν θυσια-
στηρίων αὐτῶν.

ΚΕΦ. Ε.

CAP. V. E Ἀκούσατε ταῦτα οἱ ἱερεῖς, καὶ προσέχετε οἶκος Ἰσραὴλ, καὶ 1
ὁ οἶκος τοῦ βασιλέως ἐνωτίζεσθε, διότι πρὸς ὑμᾶς ἐστιν τὸ κρῖ-
μα, ὅτι παγὶς ἐγενήθητε τῇ σκοπιᾷ, καὶ ὡς δίκτυον ἐκτετα-
μένον ἐπὶ τὸ Ἰταβύριον. Ὃ οἱ ἀγρεύοντες τὴν θήραν κατέπηξαν· 2
ἐγὼ δὲ παιδευτὴς ὑμῶν. Ἐγὼ ἔγνων τὸν Ἐφραὶμ, καὶ Ἰσραὴλ 3
οὐκ ἀπέστη ἀπ᾽ ἐμοῦ· διότι νῦν ἐξεπόρνευσεν Ἐφραὶμ, ἐμιάνθη
Ἰσραήλ. Οὐκ ἔδωκαν τὰ διαβούλια αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς 4
τὸν θεὸν αὐτῶν, ὅτι πνεῦμα πορνείας ἐν αὐτοῖς ἐστιν· τὸν δὲ κύ-

5 ριον οὐκ ἐπέγνωσαν. Καὶ ταπεινωθήσεται ἡ ὕβρις τοῦ Ἰσραὴλ v.
εἰς πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἐφραὶμ ἀσθενήσουσιν ἐν
6 ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν· καὶ ἀσθενήσει καὶ Ἰούδας μετ' αὐτῶν. Με-
τὰ προβάτων καὶ μόσχων πορεύσονται τοῦ ἐκζητῆσαι τὸν κύριον,
7 καὶ οὐ μὴ εὕρωσιν αὐτόν· ὅτι ἐκκέκλικεν ἀπ' αὐτῶν. Ὅτι τὸν
κύριον ἐνκατέλιπον, ὅτι τέκνα ἀλλότρια ἐγεννήθησαν αὐτοῖς· νῦν
καταφάγεται αὐτοὺς ἡ ἠρυσείβη *, καὶ τοὺς κλήρους αὐτῶν. * a. m. ἐρυσίβη.
8 Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐπὶ τοὺς βουνοὺς, ἠχήσατε ἐπὶ τῶν ϛ
9 ὑψηλῶν, κηρύξατε ἐν τῷ οἴκῳ Ὤν. Ἐξέστη Βενιαμείν, Ἐφραὶμ
εἰς ἀφανισμὸν ἐγένετο ἐν ἡμέραις ἐλέγχου· ἐν ταῖς φυλαῖς τοῦ
10 Ἰσραὴλ ἔδειξα πιστά. Ἐγένοντο οἱ ἄρχοντες Ἰούδα ὡς μετατι-
11 θέντες ὅρια, ἐπ' αὐτοὺς ἐκχέω ὡς ὕδωρ τὸ ὅρμημά μου. Κατε-
δυνάστευσεν Ἐφραὶμ τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, κατεπάτησεν τὸ κρίμα,
12 ὅτι ἤρξατο πορεύεσθαι ὀπίσω τῶν ματαίων. Καὶ ἐγὼ ὡς ταρα-
13 χὴ τῷ Ἐφραὶμ, καὶ ὡς κέντρον τῷ οἴκῳ Ἰούδα. Καὶ εἶδεν Ἐ-
φραὶμ τὴν νόσον αὐτοῦ, καὶ Ἰούδας τὴν ὀδύνην αὐτοῦ· καὶ ἐπο-
ρεύθη Ἐφραὶμ πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ ἀπέστειλεν πρέσβεις πρὸς
βασιλέα Ἰαρείμ· καὶ οὗτος οὐκ ἠδυνάσθη ἰάσασθαι ὑμᾶς, καὶ
14 οὐ μὴ διαπαύσῃ ἐξ ὑμῶν ὀδύνη. Διότι ἐγώ εἰμι ὡς πανθὴρ τῷ
Ἐφραὶμ, καὶ ὡς λέων τῷ οἴκῳ Ἰούδα· καὶ ἐγὼ ἁρπῶμαι, καὶ
15 πορεύσομαι, καὶ λήμψομαι, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐξαιρούμενος. Πο-
ρεύσομαι καὶ ἐπιστρέψω εἰς τὸν τόπον μου, ἕως οὗ ἀφανισθῶσιν
καὶ ζητήσουσιν τὸ πρόσωπόν μου.

ΚΕΦ. ϛ.

1 Ἐν θλείψει αὐτῶν ὀρθριοῦσι πρός με, λέγοντες· πορευθῶμεν CAP. VI.
καὶ ἐπιστρέψωμεν πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ὅτι αὐτὸς ἥρπα-
2 κεν, καὶ ἰάσεται ἡμᾶς· πατάξει, καὶ μοτώσει ἡμᾶς. Ὑγιάσει
ἡμᾶς μετὰ δύο ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ· * καὶ ἀναστησόμεθα, * Ita interpungitur in cod.
3 καὶ ζησόμεθα ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ γνωσόμεθα. Διώξωμεν τοῦ
γνῶναι τὸν κύριον· ὡς ὄρθρον ἕτοιμον εὑρήσομεν αὐτὸν, καὶ ἥξει

VI. ὡς ὑετὸς ἡμῖν πρώϊμος καὶ ὄψιμος γῇ. Τί σοι ποιήσω Ἐφραίμ; 4
τί σοι ποιήσω Ἰούδα; τὸ δὲ ἔλεος ὑμῶν ὡς νεφέλη πρωϊνὴ, καὶ
ὡς δρόσος ὀρθρινὴ πορευομένη. Διὰ τοῦτο ἀπεθέρισα τοὺς προ- 5
φήτας ὑμῶν, ἀπέκτεινα αὐτοὺς ἐν ῥήματι στόματός μου· καὶ τὸ
κρῖμα μου ὡς φῶς ἐξελεύσεται. Διότι ἔλεος θέλω ἢ θυσίαν, 6
καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ ἢ ὁλοκαυτώματα. Αὐτοὶ δὲ εἰσὶν ὡς ἄνθρω- 7
πος παραβαίνων διαθήκην· ἐκεῖ κατεφρόνησέν μου. Γαλαὰδ πόλις 8
ἐργαζομένη μάταια, ταράσσουσα ὕδωρ. Καὶ ἡ ἰσχύς σου ἀν- 9
δρὸς πειρατοῦ· ἔκρυψαν ἱερεῖς ὁδὸν, ἐφόνευσαν Σίκιμα, ὅτι ἀνο-
μίαν ἐποίησαν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ἰσραήλ. Εἶδον φρικώδη ἐκεῖ 10
πορνείαν τοῦ Ἐφραίμ· ἐμιάνθη Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα· ἄρχου τρυ-
γᾷν σεαυτῷ ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου·

ΚΕΦ. Ζ.

CAP VII. Ἐν τῷ ἰάσασθαί με τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ἀποκαλυφθήσεται ἡ ἀδι- 1
* 1. m. κακία. Sed mox κακίας. * 1. m. ἐργ. κία Ἐφραὶμ, καὶ ἡ κακία * Σαμαρείας, ὅτι εἰργάσαντο * ψευδῆ·
καὶ κλέπτης πρὸς αὐτὸν εἰσελεύσεται, ἐκδιδύσκων λῃστὴς ἐν τῇ
ὁδῷ αὐτοῦ. Ὅπως συνᾴδωσιν ὡς ᾄδοντες τῇ καρδίᾳ αὐτῶν· πά- 2
σας τὰς κακίας αὐτῶν ἐμνήσθην· νῦν ἐκύκλωσαν αὐτοὺς τὰ δια-
βούλια αὐτῶν, ἀπέναντι τοῦ προσώπου μου ἐγένοντο. Ἐν ταῖς 3
κακίαις αὐτῶν εὔφραναν βασιλεῖς, καὶ ἐν τοῖς ψεύδεσιν αὐτῶν
* 9. m. κλιβ. Sic et mox. ἄρχοντας. Πάντες μοιχεύοντες ὡς κλείβανος * καιόμενος εἰς πέ- 4
ψιν κατακαύματος ἀπὸ τῆς φλογὸς, ἀπὸ φυράσεως στέατος, ἕως
τοῦ ζυμωθῆναι αὐτό. Ἡμέραι τῶν βασιλέων ὑμῶν, ἤρξαντο οἱ 5
ἄρχοντες θυμοῦσθαι ἐξ οἴνου, ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ μετὰ
λοιμῶν. Διότι ἀνεκαύθησαν ὡς κλείβανος αἱ καρδίαι αὐτῶν, ἐν 6
τῷ καταράσσειν αὐτούς· ὅλην τὴν νύκτα ὕπνου Ἐφραὶμ ἐνεπλήσ-
σθη· πρωῒ ἐνεγενήθη, ἀνεκαύθη ὡς πυρὸς φέγγος. Πάντες ἐθερ- 7
μάνθησαν ὡς κλείβανος, καὶ κατέφαγον τοὺς κριτὰς αὐτῶν· πάν-
τες οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἔπεσαν, οὐκ ἦν ὁ ἐπικαλούμενος ἐν αὐ-
τοῖς πρός με. Ἐφραὶμ ἐν τοῖς λαοῖς αὐτοῦ συνεμίγνυτο, Ἐφραὶμ 8

9 ἐγένετο ἐνκρυφίας, οὐ μεταστρεφόμενος. Κατέφαγον ἀλλότριοι VII
τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἔγνω, καὶ πολιαὶ ἐξήνθησαν αὐ-
10 τῷ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω. Καὶ ταπεινωθήσεται ἡ ὕβρις Ἰσραὴλ
εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπέστρεψαν πρὸς κύριον τὸν θεὸν
11 αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐξεζήτησαν αὐτὸν ἐν πᾶσι τούτοις. Καὶ ἦν Ἐ-
φραὶμ ὡς περιστερὰ ἄνους, οὐκ ἔχουσα καρδίαν· Αἴγυπτον ἐπε-
12 καλεῖτο, καὶ εἰς Ἀσσυρίους ἐπορεύθησαν. Καθὼς ἂν πορεύων-
ται ἐπιβαλῶ ἐπ' αὐτοὺς τὸ δίκτυόν μου, καθὼς τὰ πετεινὰ τοῦ
οὐρανοῦ κατάξω αὐτούς, παιδεύσω αὐτοὺς ἐν τῇ ἀκοῇ τῆς θλεί-
ψεως αὐτῶν.
13 Οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἀπεπήδησαν ἀπ' ἐμοῦ· δείλαιοί εἰσιν, Z
ὅτι ἠσέβησαν εἰς ἐμέ· ἐγὼ δὲ ἐλυτρωσάμην αὐτούς, αὐτοὶ δὲ
14 κατελάλησαν κατ' ἐμοῦ ψευδῆ. Καὶ οὐκ ἐβόησαν πρός με αἱ
καρδίαι αὐτῶν, ἀλλ' ἢ ὠλόλυζον ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν· ἐπὶ σεί-
15 τῳ * καὶ οἴνῳ κατετέμνοντο. Ἐπαιδεύθησαν ἐν ἐμοί, κἀγὼ κατίσ- * Ita heic cod. σει.
χυσα τοὺς βραχίονας αὐτῶν, καὶ εἰς ἐμὲ ἐλογίσαντο πονηρά.
16 Ἀπεστράφησαν εἰς οὐθέν, ἐγένοντο ὡς τόξον ἐντεταμένον, πεσοῦν-
ται ἐν ῥομφαίᾳ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν δι' ἀπαιδευσίαν γλώσσης αὐ-
τῶν· οὗτος ὁ φαυλισμὸς αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

ΚΕΦ. Η.

1 Εἰς κόλπον αὐτῶν, ὡς γῆ, ὡς ἀετὸς ἐπ' οἶκον κυρίου, ἀνθ' CAP. VIII.
ὧν παρέβησαν τὴν διαθήκην μου, καὶ κατὰ τοῦ νόμου μου ἠσέ-
2 3 βησαν *. Ἐμὲ κεκράξονται, ὁ θεὸς ἐγνώκαμέν σε. Ὅτι Ἰσραὴλ * ἠσέβησαν est in marg. antiq m.
4 ἀπεστρέψατο ἀγαθά, ἐχθρὸν κατεδίωξαν. Ἑαυτοῖς ἐβασίλευσαν,
καὶ οὐ δι' ἐμοῦ ἦρξαν, καὶ οὐκ ἐγνώρισάν μοι τὸ ἀργύριον αὐ-
τῶν, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν ἐποίησαν ἑαυτοῖς εἴδωλα, ὅπως ἐξο-
5 λοθρευθῶσιν *. Ἀπότριψαι τὸν μόσχον σου Σαμάρεια, παρωξύν- * Ita heic cod. ἐξολοθ.
θη ὁ θυμός μου ἐπ' αὐτούς· ἕως τίνος οὐ μὴ δύνωνται καθαρισ-
6 θῆναι ἐν τῷ Ἰσραήλ; Καὶ αὐτὸ τέκτων ἐποίησεν, καὶ οὐ θεός
7 ἐστιν· διότι πλανῶν ἦν ὁ μόσχος σου Σαμάρεια. Ὅτι ἀνεμόφθο-

VIII. ρα ἔσπειραν, καὶ ἡ καταστροφὴ αὐτῶν ἐκδέξεται αὐτά· δράγμα
οὐκ ἔχον ἰσχὺν τοῦ ποιῆσαι ἄλευρον· ἐὰν δὲ καὶ ποιήσῃ, ἀλλό-
* s. m. αὐτά. τριοι καταφάγονται αὐτό *. Κατεπόθη Ἰσραὴλ, νῦν ἐγένετο ἐν τοῖς 8
ἔθνεσιν ὡς σκεῦος ἄχρηστον. Ὅτι αὐτοὶ ἀνέβησαν εἰς Ἀσσυρίους· 9
ἀνέθαλεν καθ' ἑαυτὸν Ἐφραὶμ, δῶρα ἠγάπησαν. Διὰ τοῦτο 10
παραδοθήσονται ἐν τοῖς ἔθνεσιν· νῦν εἰσδέξομαι αὐτοὺς, καὶ κο-
πάσουσιν μικρὸν τοῦ χρίειν βασιλέα καὶ ἄρχοντας. Ὅτι ἐπλή- 11
θυνεν Ἐφραὶμ θυσιαστήρια εἰς ἁμαρτίας, ἐγένοντο αὐτῷ θυσια-
στήρια ἠγαπημένα. Καταγράψω αὐτῷ πλῆθος, καὶ τὰ νόμιμα 12
αὐτοῦ εἰς ἀλλότρια ἐλογίσθησαν, θυσιαστήρια τὰ ἠγαπημένα.
Διότι ἐὰν θύσωσιν θυσίαν, καὶ φάγωσιν κρέα, κύριος οὐ προσ- 13
δέξεται αὐτά· νῦν μνησθήσεται τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ ἐκδική-
σει τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν· αὐτοὶ εἰς Αἴγυπτον ἀπέστρεψαν, καὶ
ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται. Καὶ ἐπελάθετο Ἰσραὴλ τοῦ 14
ποιήσαντος αὐτὸν, καὶ ᾠκοδόμησαν τεμένη· καὶ Ἰούδας ἐπλήθυνεν
πόλεις τετειχισμένας, καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ εἰς τὰς πόλεις αὐ-
τοῦ, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια αὐτῶν.

ΚΕΦ. Θ.

CAP. IX H Μὴ χαῖρε Ἰσραὴλ, μὴ δὲ εὐφραίνου καθὼς οἱ λαοὶ, διότι ἐπόρ- 1
νευσας ἀπὸ τοῦ θεοῦ σου· ἠγάπησας δόματα ἐπὶ πάντα ἅλωνα
σίτου. Ἅλων καὶ ληνὸς οὐκ ἔγνω αὐτοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἐψεύσα- 2
το αὐτούς. Οὐ κατῴκησαν ἐν τῇ γῇ τοῦ κυρίου· κατῴκησεν Ἐ- 3
φραὶμ Αἴγυπτον, καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται. Οὐκ 4
ἔσπεισαν τῷ κυρίῳ οἶνον, καὶ οὐχ ἥδυναν αὐτῷ αἱ θυσίαι αὐ-
τῶν, ὡς ἄρτος πένθους αὐτοῖς· πάντες οἱ ἔσθοντες αὐτὰ μιαν-
θήσονται, διότι οἱ ἄρτοι αὐτῶν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν οὐκ εἰσελεύ-
* Ita cod. σονται εἰς τὸν οἶκον κυρίου. Τί ποιήσεται * ἐν ἡμέραις πανηγύ- 5
ρεως, καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς τοῦ κυρίου; Διὰ τοῦτο ἰδοὺ πορεύ- 6
ονται ἐκ ταλαιπωρίας Αἰγύπτου, καὶ ἐκδέξεται αὐτοὺς Μέμφις,
καὶ θάψει αὐτοὺς Μαχμᾶς· τὸ ἀργύριον αὐτῶν ὄλεθρος κληρο-

7 νομήσει αὐτὸ, ἄκανθαι ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν. Ἥκασιν αἱ IX.
ἡμέραι τῆς ἐκδικήσεως, ἥκασιν αἱ ἡμέραι τῆς ἀνταποδόσεώς σου,
καὶ κακωθήσεται Ἰσραὴλ ὥσπερ ὁ προφήτης ὁ παρεξεστηκὼς,
ἄνθρωπος ὁ πνευματοφόρος· ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἀδικιῶν σου ἐπλη-
θύνθη μανία σου.
8 Σκοπὸς Ἐφραὶμ *, μετὰ θεοῦ προφήτης παγὶς σκολιὰ
ἐπὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, μανίαν ἐν οἴκῳ θεοῦ κατέπηξαν.
9 Ἐφθάρησαν κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ βουνοῦ, μνησθήσεται ἀδικίας
10 αὐτῶν, ἐκδικήσει ἁμαρτίας αὐτῶν. Ὡς σταφυλὴν ἐν ἐρήμῳ εὗ-
ρον τὸν Ἰσραὴλ, καὶ ὡς σκοπὸν ἐν συκῇ πρώϊμον εἶδον πατέρας
αὐτῶν· αὐτοὶ εἰσῆλθον πρὸς τὸν Βεελφεγὼρ, καὶ ἀπηλλοτριώθη-
σαν εἰς αἰσχύνην· καὶ ἐγένοντο οἱ ἐβδελυγμένοι ὡς οἱ ἠγαπημένοι.
11 Ἐφραὶμ ὡς ὄρνεον ἐξεπετάσθη, αἱ δόξαι αὐτῶν ἐκ τόκων καὶ
12 ὠδείνων καὶ συλλήψεων. Διότι καὶ ἐὰν ἐκθρέψωσιν τὰ τέκνα αὐ-
τῶν, ἀτεκνωθήσονται ἐξ ἀνθρώπων· διότι καὶ οὐαὶ αὐτοῖς ἐστιν·
13 σάρξ μου ἐξ αὐτῶν Ἐφραίμ. Ὃν τρόπον εἰς θήραν παρέστησαν τὰ
τέκνα αὐτῶν, καὶ Ἐφραὶμ τοῦ ἐξαγαγεῖν εἰς ἀποκέντησιν τὰ τέκ-
14 να αὐτοῦ. Δὸς αὐτοῖς κύριε· τί δώσεις αὐτοῖς; μήτραν ἀτεκνοῦ-
15 σαν, καὶ μαστοὺς ξηρούς. Πᾶσαι αἱ κακίαι αὐτῶν ἐν Γαλγάλ,
ὅτι ἐκεῖ αὐτοὺς ἐμείσησα, διὰ τὰς κακίας τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐ-
τῶν· ἐκ τοῦ οἴκου μου ἐκβαλῶ αὐτοὺς, οὐ μὴ προσθήσω τοῦ ἀγα-
16 πῆσαι αὐτούς· πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἀπειθοῦντες· Ἐπόνησεν
Ἐφραὶμ, τὰς ῥίζας αὐτοῦ ἐξηράνθη, καρπὸν οὐκέτι μὴ ἐνέγκῃ·
διότι καὶ ἐὰν γεννήσωσιν, ἀποκτενῶ τὰ ἐπιθυμήματα κοιλίας αὐ-
17 τῶν. Ἀπώσεται αὐτοὺς ὁ θεὸς, ὅτι οὐκ εἰσήκουσαν αὐτοῦ, καὶ
ἔσονται πλανῆται ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

* Ita distinguitur in cod.

ΚΕΦ. Ι.

1 Ἄμπελος εὐκληματοῦσα Ἰσραὴλ, ὁ καρπὸς εὐθηνῶν αὐτῆς κα- CAP X. Θ
τὰ τὸ πλῆθος τῶν καρπῶν αὐτῆς, ἐπλήθυνεν τὰ θυσιαστήρια κα-
2 τὰ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς αὐτοῦ, ᾠκοδόμησεν στήλας. Ἐμέρισαν

X. καρδίας αὐτῶν, νῦν ἀφανισθήσονται· αὐτὸς κατασκάψει τὰ θυ-
σιαστήρια αὐτῶν, ταλαιπωρήσουσιν αἱ στῆλαι αὐτῶν. Διότι νῦν 3
* l. m. ἡμῖν. ἐροῦσιν· οὐκ ἔστιν βασιλεὺς ἡμῖν *, ὅτι οὐκ ἐφοβήθημεν τὸν κύριον·
ὁ δὲ βασιλεὺς τί ποιήσει ἡμῖν; Λαλῶν ῥήματα προφάσεις ψευ- 4
δεῖς, διαθήσεται διαθήκην, ἀνατελεῖ ὡς ἄγρωστις κρῖμα ἐπὶ χέρ-
σον ἀγροῦ. Τῷ μόσχῳ τοῦ οἴκου Ὤν παροικήσουσιν κατοικοῦν- 5
τες Σαμάρειαν, ὅτι ἐπένθησεν λαὸς αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν· καὶ καθὼς
παρεπίκραναν αὐτὸν, ἐπιχαροῦνται ἐπὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ, ὅτι
μετῳκίσθη ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸν εἰς Ἀσσυρίους δήσαντες, ἀπή- 6
νεγκαν ξένια τῷ βασιλεῖ Ἰαρείμ· ἐν δόματι Ἐφραὶμ δέξεται,
καὶ αἰσχυνθήσεται Ἰσραὴλ ἐν τῇ βουλῇ αὐτοῦ.
Ἀπέῤῥιψεν Σαμάρεια βασιλέα αὐτῆς ὡς φρύγανον ἐπὶ προσ- 7
ώπου ὕδατος. Καὶ ἐξαρθήσονται βωμοὶ Ὤν, ἁμαρτήματα τοῦ Ἰσ- 8
ραὴλ, ἄκανθαι καὶ τρίβολοι ἀναβήσονται ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια αὐ-
τῶν· καὶ ἐροῦσιν τοῖς ὄρεσιν, καλύψατε ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς,
πέσατε ἐφ' ἡμᾶς. Ἀφ' οὗ οἱ βουνοὶ ἥμαρτεν Ἰσραὴλ, ἐκεῖ ἔστη- 9
σαν· οὐ μὴ καταλάβῃ αὐτοὺς ἐν τῷ βουνῷ πόλεμος ἐπὶ τὰ τέκνα
ἀδικίας. Παιδεῦσαι αὐτούς· καὶ συναχθήσονται ἐπ' αὐτοὺς λαοὶ, 10
ἐν τῷ παιδεύεσθαι αὐτοὺς ἐν ταῖς δυσὶν ἀδικίαις αὐτῶν. Ἐφραὶμ 11
δάμαλις δεδιδαγμένη ἀγαπᾷν νεῖκος, ἐγὼ δὲ ἐπελεύσομαι ἐπὶ τὸ
κάλλιστον τοῦ τραχήλου αὐτῆς· ἐπιβιβῶ Ἐφραὶμ, παρασιωπήσο-
μαι Ἰούδαν, ἐνισχύσει αὐτῷ Ἰακώβ. Σπείρατε ἑαυτοῖς εἰς δικαιο- 12
σύνην, τρυγήσατε εἰς καρπὸν ζωῆς, φωτίσατε ἑαυτοῖς φῶς γνώ-
σεως, ἐκζητήσατε τὸν κύριον τοῦ ἐλθεῖν γενήματα δικαιοσύνης
ἡμῖν. Ἵνα τί παρεσιωπήσατε ἀσέβειαν, καὶ τὰς ἀδικίας αὐτῆς 13
ἐτρυγήσατε; ἐφάγετε καρπὸν ψευδῆ, ὅτι ἤλπισας ἐν τοῖς ἁμαρ-
τήμασίν σου, ἐν πλήθει δυνάμεώς σου. Καὶ ἐξαναστήσεται ἀπώ- 14
λεια ἐν τῷ λαῷ σου, καὶ πάντα τὰ περιτετειχισμένα σου οἰχή-
σεται· ὡς ἄρχων Σαλαμᾶν ἐκ τοῦ οἴκου Ἱεροβοάμ, ἐν ἡμέραις
πολέμου μητέρα ἐπὶ τέκνοις ἠδάφισαν. Οὕτως ποιήσω ὑμῖν οἶκος 15
τοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου ἀδικίας κακιῶν ὑμῶν.

ΚΕΦ. ΙΑ.

CAP. XI.

1 Ὄρθρου ἀπερίφησαν *· ἀπερίφη βασιλεὺς Ἰσραήλ· ὅτι νήπιος
Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ ἠγάπησα αὐτὸν, καὶ ἐξ Αἰγύπτου μετεκάλεσα
2 τὰ τέκνα αὐτοῦ. Καθὼς μετεκάλεσα αὐτοὺς, οὕτως ἀπῴχοντο
ἐκ προσώπου μου· αὐτοὶ τοῖς Βααλεὶμ ἔθυον, καὶ τοῖς γλυπτοῖς
3 ἐθυμίων. Καὶ ἐγὼ συνεπόδισα τὸν Ἐφραὶμ, ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ
4 τὸν βραχίονά * μου, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι ἴαμαι αὐτούς. Ἐν διαφ-
θορᾷ ἀνθρώπων ἐξέτεινα αὐτοὺς ἐν δεσμοῖς ἀγαπήσεώς μου, καὶ
ἔσομαι αὐτοῖς ὡς ῥαπίζων ἄνθρωπος ἐπὶ τὰς σιαγόνας αὐτοῦ·
καὶ ἐπιβλέψομαι πρὸς αὐτὸν, δυνήσομαι αὐτῷ.
5 Κατῴκησεν Ἐφραὶμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ Ἀσσοὺρ αὐτὸς βα- 1
6 σιλεὺς αὐτοῦ· ὅτι οὐκ ἠθέλησεν ἐπιστρέψαι. Καὶ ἠσθένησεν ῥομ-
φαία ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ, καὶ κατέπαυσεν ἐν ταῖς χερσὶν αὐ-
7 τοῦ, καὶ φάγονται ἐκ τῶν διαβουλίων αὐτῶν. Καὶ ὁ λαὸς αὐ-
τοῦ ἐπικρεμάμενος ἐκ τῆς κατοικίας αὐτοῦ· καὶ ὁ θεὸς ἐπὶ τὰ τί-
8 μια αὐτοῦ θυμωθήσεται, καὶ οὐ μὴ ὑψώσῃ αὐτόν. Τί σε διαθῶ-
μαι Ἐφραίμ; ὑπερασπιῶ σου Ἰσραήλ; τί σε διαθῶ; ὡς Ἀδάμα
θήσομαί σε, καὶ ὡς Σεβωείμ· μετεστράφη ἡ καρδία μου ἐν τῷ
9 αὐτῷ, συνεταράχθη ἡ μεταμέλειά μου. Οὐ μὴ ποιήσω κατὰ τὴν
ὀργὴν τοῦ θυμοῦ μου· οὐ μὴ ἐγκαταλίπω τοῦ ἐξαλειφθῆναι * τὸν
Ἐφραίμ· διότι θεὸς ἐγώ εἰμι καὶ οὐκ ἄνθρωπος ἐν σοὶ ἅγιος *,
10 καὶ οὐκ εἰσελεύσομαι εἰς πόλιν. Ὀπίσω κυρίου πορεύσομαι· ὡς
λέων ἐρεύξεται, ὅτι αὐτὸς ὠρύσεται *, καὶ ἐκστήσονται τέκνα ὑδά-
11 των. Ἐκστήσονται ὡς ὄρνεον ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ὡς περιστερὰ ἐκ
γῆς Ἀσσυρίων· καὶ ἀποκαταστήσω αὐτοὺς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν,
12 λέγει κύριος. Ἐκύκλωσέν με ἐν ψεύδει Ἐφραὶμ, καὶ ἐν ἀσεβείᾳ
οἶκος Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα· νῦν ἔγνω αὐτοὺς ὁ θεὸς, καὶ λαὸς ἅγιος
κεκλήσεται θεοῦ.

* 1. m. ἀπεῤῥίφ. Sed mox ἀπεῤῥίφ 2. m. ἀπεῤ.

* 1. m. βραχίονα.

* Cod. ἐξαλειφθ.

* Sic distinguitur in codice.

* 2. m. ὠρύσεται.

ΚΕΦ. ΙΒ.

CAP XII Ὁ δὲ Ἐφραὶμ πονηρὸν πνεῦμα ἐδίωξεν, καύσωνα ὅλην τὴν ἡμέ- 1
ραν· κενὰ καὶ μάταια ἐπλήθυνεν, καὶ διαθήκην μετὰ Ἀσσυρίων
διέθετο, καὶ ἔλαιον εἰς Αἴγυπτον ἐνεπορεύετο. Καὶ κρίσις τῷ 2
κυρίῳ πρὸς Ἰούδαν, τοῦ ἐκδικῆσαι τὸν Ἰακώβ· κατὰ τὰς ὁδοὺς
αὐτοῦ καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἀποδώσει αὐτῷ. Ἐν τῇ 3
κοιλίᾳ ἐπτέρνισεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐν κόποις αὐτοῦ ἐνί-
σχυσεν πρὸς θεόν. Καὶ ἐνίσχυσεν μετὰ ἀγγέλου, καὶ ἠδυνάσθη· 4
ἔκλαυσαν, καὶ ἐδεήθησάν μου· ἐν τῷ οἴκῳ Ὢν εὕροσάν με, καὶ
ἐκεῖ ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. Ὁ δὲ κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ 5
ἔσται μνημόσυνον αὐτοῦ. Καὶ σὺ ἐν θεῷ σου ἐπιστρέψεις, ἔλεον 6
καὶ κρῖμα φυλάσσου, καὶ ἔγγιζε πρὸς τὸν θεόν σου διὰ παντός.
* τ. m ἀδικίας. Χαναὰν ἐν χειρὶ αὐτοῦ ζυγὸς ἀδικίας *, καταδυναστεύειν ἠγά- 7
πησε. Καὶ εἶπεν Ἐφραίμ· πλὴν πεπλούτηκα, εὕρηκα ἀναψυχὴν 8
ἐμαυτῷ· πάντες οἱ πόνοι αὐτοῦ οὐχ εὑρεθήσονται αὐτῷ, δι᾽ ἀδι-
κίας ἃς ἥμαρτεν. Ἐγὼ δὲ κύριος ὁ θεός σου ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς 9
Αἰγύπτου, ἔτι κατοικιῶ σε ἐν σκηναῖς, καθὼς ἡμέραι ἑορτῆς. Καὶ 10
λαλήσω πρὸς προφήτας, καὶ ἐγὼ ὁράσεις ἐπλήθυνα, καὶ ἐν χερ-
σὶν προφητῶν ὡμοιώθην. Εἰ μὴ Γαλαάδ ἐστιν, ἄρα ψευδεῖς ἦσαν 11
ἐν Γαλαὰδ ἄρχοντες θυσιάζοντες, καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν, ὡς
χελῶναι ἐπὶ χέρσον ἀγροῦ. Καὶ ἀνεχώρησεν Ἰακὼβ εἰς πεδίον 12
Συρίας, καὶ ἐδούλευσεν Ἰσραὴλ ἐν γυναικὶ, καὶ ἐν γυναικὶ ἐφυ-
λάξατο. Καὶ ἐν προφήτῃ ἀνήγαγεν κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰ- 13
γύπτου, καὶ ἐν προφήτῃ διεφυλάχθη. Ἐθύμωσεν Ἐφραὶμ, καὶ 14
παρώργισεν, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτὸν ἐκχυθήσεται, καὶ τὸν
ὀνειδισμὸν αὐτοῦ ἀνταποδώσει αὐτῷ κύριος.

Κ Ε Φ. ΙΓ.

1 Κατὰ τὸν λόγον Ἐφραὶμ δικαιώματα αὐτὸς ἔλαβεν ἐν τῷ Ἰσ- CAP. XIII.
2 ραὴλ, καὶ ἔθετο αὐτὰ τῇ Βάαλ καὶ ἀπέθανεν. Καὶ νῦν προσ-
έθεντο τοῦ ἁμαρτάνειν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα ἐκ τοῦ ἀρ-
γυρίου αὐτῶν, κατ' εἰκόνα εἰδώλων, ἔργα τεκτόνων συντετελε-
σμένα αὐτοῖς· αὐτοὶ λέγουσιν, θύσατε ἀνθρώπους, μόσχοι γὰρ
3 ἐκλελοίπασιν. Διὰ τοῦτο ἔσονται ὡς νεφέλη πρωϊνὴ, καὶ ὡς δρό-
σος ὀρθρινὴ πορευομένη, ὡς χνοῦς ἀποφυσώμενος ἀφ' ἅλωνος, καὶ
4 ὡς ἀτμὶς ἀπὸ δακρύων. Ἐγὼ δὲ κύριος ὁ θεός σου στερεῶν τὸν
οὐρανὸν καὶ κτίζων γῆν, οὗ αἱ χεῖρες ἔκτισαν πᾶσαν τὴν στρα-
τείαν * τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ παρέδειξά σοι αὐτὰ τοῦ πορεύεσθαι * 2. m. στρατιαν
ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐγὼ ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ θεὸν
5 πλὴν ἐμοῦ οὐ γνώσῃ, καὶ σώζων οὐκ ἔστιν πάρεξ ἐμοῦ. Ἐγὼ ἐποί-
μαινόν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἀοικήτῳ, κατὰ τὰς νομὰς αὐτῶν.
6 Καὶ ἐνεπλήσθησαν εἰς πλησμονὴν, καὶ ὑψώθησαν αἱ καρδίαι αὐ-
7 τῶν· ἕνεκα τούτου ἐπελάθοντό * μου. Καὶ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς παν- * 2. m. ἐπελάθοντο.
8 θὴρ καὶ ὡς πάρδαλις κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀσσυρίων. Ἀπαντήσομαι αὐ-
τοῖς ὡς ἄρκος ἡ ἀπορουμένη, καὶ διαῤῥήξω συνκλεισμὸν * καρδίας * Ita cod. 2. m. Al 2. συγ.
αὐτῶν, καὶ καταφάγονται αὐτοὺς ἐκεῖ σκύμνοι δρυμοῦ, θηρία ἀγροῦ
9 10 διασπάσει αὐτούς. Τῇ διαφθορᾷ σου Ἰσραὴλ τίς βοηθήσει; Ποῦ
ὁ βασιλεύς σου οὗτος; καὶ διασωσάτω σε ἐν πάσαις ταῖς πόλε-
σίν σου· κρινάτω σε ὃν εἶπας, δός μοι βασιλέα καὶ ἄρχοντα.
11 Καὶ ἔδωκά σοι βασιλέα ἐν ὀργῇ μου, καὶ ἔσχον ἐν τῷ θυμῷ μου.
12 Συστροφὴν ἀδικίας * Ἐφραὶμ, ἐνκεκρυμμένη ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ. * 2 m ἀδικιας. Sic et paulo infra.
13 Ὠδεῖνες ὡς τικτούσης ἥξουσιν αὐτῷ· οὗτος ὁ υἱός σου ὁ φρόνιμος,
14 διότι οὐ μὴ ὑποστῇ ἐν συντριβῇ τέκνων. Ἐκ χειρὸς ᾅδου ῥύσομαι,
καὶ ἐκ θανάτου λυτρώσομαι αὐτούς, ποῦ ἡ δίκη σου θάνατε;
ποῦ τὸ κέντρον σου ᾅδη; παράκλησις * κέκρυπται ἀπὸ ὀφθαλμῶν * 2. m. σεις.
15 μου. Διότι οὗτος ἀνὰ μέσον ἀδελφῶν διαστελεῖ, ἐπάξει καύσωνα
ἄνεμον κύριος ἐκ τῆς ἐρήμου ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἀναξηρανεῖ τὰς φλέ-

XIII. βας αὐτοῦ, ἐξερημώσει τὰς πηγὰς αὐτοῦ· αὐτὸς καταξηρανεῖ τὴν
γῆν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτοῦ. Ἀφανι- 16
σθήσεται Σαμάρεια, ὅτι ἀντέστη πρὸς τὸν θεὸν αὐτῆς· ἐν ῥομ-
φαίᾳ πεσοῦνται αὐτοὶ, καὶ τὰ ὑποτίθθια * αὐτῶν ἐδαφισθήσον-
ται, καὶ αἱ ἐν γαστρὶ ἔχουσαι αὐτῶν διαῤῥαγήσονται.

* a. m. τῶν.

ΚΕΦ. ΙΔ.

CAP. XIV.

Ἐπιστράφηθι * Ἰσραὴλ πρὸς κύριον τὸν θεόν σου, διότι ἠσθένη- 1
σαν ἐν ταῖς ἀδικίαις σου. Λάβετε μεθ' ἑαυτῶν λόγους καὶ ἐπι- 2
στράφητε πρὸς κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν· εἴπατε αὐτῷ, ὅπως μὴ λά-
βητε ἀδικίαν, καὶ λάβητε ἀγαθὰ, καὶ ἀνταποδώσομεν καρπὸν χει-
λέων ἡμῶν. Ἀσσοὺρ οὐ μὴ σώσῃ ἡμᾶς, ἐφ' ἵππον οὐκ ἀναβησό- 3
μεθα· οὐκέτι μὴ εἴπωμεν, θεοὶ ἡμῶν, τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ἡμῶν·
ὁ ἐν σοὶ ἐλεήσει ὀρφανόν. Ἰάσομαι τὰς κατοικίας αὐτῶν, ἀγα- 4
πήσω αὐτοὺς ὁμολόγως, ὅτι ἀπέστρεψεν τὴν ὀργήν μου ἀπ' αὐ-
τοῦ. Ἔσομαι ὡς δρόσος τῷ Ἰσραὴλ, ἀνθήσει ὡς κρίνον, καὶ βα- 5
λεῖ τὰς ῥίζας αὐτοῦ ὡς ὁ λίβανος. Πορεύσονται οἱ κλάδοι αὐ- 6
τοῦ, καὶ ἔσται ὡς ἐλαία κατάκαρπος, καὶ ἡ ὀσφρασία αὐτοῦ ὡς
λιβάνου. Ἐπιστρέψουσιν καὶ καθιοῦνται ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ, 7
ζήσονται καὶ μεθυσθήσονται σίτῳ· καὶ ἐξανθήσει ὡς * ἄμπελος
μνημόσυνον αὐτοῦ, ὡς οἶνος λιβάνου τῷ Ἐφραίμ. Τί αὐτῷ ἔτι 8
καὶ εἰδώλοις; ἐγὼ ἐταπείνωσα αὐτὸν, καὶ κατισχύσω αὐτόν· ἐγὼ
ὡς ἄρκευθος πυκάζουσα, ἐξ ἐμοῦ ὁ καρπός σου εὕρηται. Τίς σο- 9
φὸς καὶ συνήσει ταῦτα; ἢ συνετὸς καὶ ἐπιγνώσεται αὐτά; ὅτι εὐ-
θεῖαι αἱ ὁδοὶ τοῦ κυρίου, καὶ δίκαιοι πορεύσονται ἐν αὐταῖς, οἱ
δὲ ἀσεβεῖς ἀσθενήσουσιν ἐν αὐταῖς.

* ἡ. m. ἐπι.

* ὡς superadditur.

ΩΣΗΕ Α.

ΑΜΩΣ Β.

ΚΕΦ. Α.

1 Λόγοι Ἀμὼς οἳ ἐγένοντο ἐν Ἀκκαρεὶμ ἐν Θεκουὲ, οὓς εἶδεν CAP. I. A
ὑπὲρ Ἱερουσαλὴμ, ἐν ἡμέραις Ὀζείου βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐν
ἡμέραις Ἱεροβοὰμ τοῦ Ἰωᾶς βασιλέως Ἰσραὴλ, πρὸ δύο ἐτῶν τοῦ
2 σεισμοῦ. Καὶ εἶπεν· κύριος ἐκ Σιὼν ἐφθέγξατο, καὶ ἐξ Ἱερου-
σαλὴμ ἔδωκεν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπένθησαν αἱ νομαὶ τῶν ποιμέ-
3 νων, καὶ ἐξηράνθη ἡ κορυφὴ τοῦ Καρμήλου. Καὶ εἶπεν κύριος·
ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Δαμασκοῦ καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ
ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ' ὧν ἔπριζον πρίοσιν σιδηροῖς τὰς ἐν
4 γαστρὶ ἐχούσας τῶν ἐν Γαλαάδ. Καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ εἰς τὸν
5 οἶκον Ἀζαὴλ, καὶ καταφάγεται θεμέλια υἱοῦ Ἄδερ. Καὶ συν-
τρίψω μοχλοὺς Δαμασκοῦ, καὶ ἐξολεθρεύσω * κατοικοῦντας ἐκ * 2. m. ἐξολοθ. Sic
πεδίου Ὢν, καὶ κατακόψω φυλὴν ἐξ ἀνδρῶν Χαῤῥὰν, καὶ αἰχμα- et deinceps.
6 λωτευθήσεται λαὸς Συρίας ἐπίκλητος, λέγει κύριος. Τάδε λέγει
κύριος· ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Γάζης καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν
οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτοὺς, ἕνεκεν τοῦ αἰχμαλωτεῦσαι αὐτοὺς
αἰχμαλωσίαν τοῦ Σαλωμὼν, τοῦ συγκλεῖσαι εἰς τὴν Ἰδουμαίαν.
7 Καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ τὰ τείχη Γάζης, καὶ καταφάγεται
8 θεμέλια αὐτῆς. Καὶ ἐξολεθρεύσω κατοικοῦντας ἐξ Ἀζώτου, καὶ
ἐξαρθήσεται φυλὴ ἐξ Ἀσκάλωνος, καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ
Ἀκκάρων, καὶ ἀπολοῦνται οἱ κατάλοιποι τῶν ἀλλοφύλων, λέ-
γει κύριος.

9 Τάδε λέγει κύριος· ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Τύρου καὶ ἐπὶ
ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὴν, ἀνθ' ὧν συνέκλεισαν
αἰχμαλωσίαν τοῦ Σαλωμῶν εἰς τὴν Ἰουδαίαν *, καὶ οὐκ ἐμ- * 2. m. Ἰδουμαίαν.
10 νήσθησαν διαθήκης ἀδελφῶν. Καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ τὰ τεί-
11 χη Τύρου, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια αὐτῆς. Τάδε λέγει κύ-
ριος· ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις τῆς Ἰδουμαίας καὶ ἐπὶ ταῖς τέσ-

I. σαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτούς, ἕνεκα τοῦ διῶξαι αὐτοὺς ἐν
ῥομφαίᾳ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐλυμήνατο μητέρα ἐπὶ γῆς,
καὶ ἥρπασεν εἰς μαρτύριον φρίκην αὐτοῦ, καὶ τὸ ὅρμημα αὐτοῦ
* 2. m. νεῖκος. ἐφύλαξεν εἰς νῖκος *. Καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ εἰς Θαιμὰν, καὶ 12
καταφάγεται θεμέλια τειχέων αὐτῆς. Τάδε λέγει κύριος· ἐπὶ ταῖς 13
τρισὶν ἀσεβείαις υἱῶν Ἀμμὼν καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀπο-
στραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ᾽ ὧν ἀνέσχιζον τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας
τῶν Γαλααδειτῶν, ὅπως ἐνπλατύνωσιν τὰ ὅρια ἑαυτῶν. Καὶ ἀνά- 14
ψω πῦρ ἐπὶ τείχη Ῥαββᾶ, καὶ καταφάγεται θεμέλια αὐτῆς μετὰ
κραυγῆς ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, καὶ σεισθήσεται ἐν ἡμέραις συντε-
λείας αὐτῆς. Καὶ πορεύσονται οἱ βασιλεῖς αὐτῆς ἐν αἰχμαλω- 15
σίᾳ, οἱ ἱερεῖς αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, λέ-
γει κύριος.

ΚΕΦ. Β.

CAP. II. Τάδε λέγει κύριος· ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Μωὰβ καὶ ἐπὶ 1
ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ᾽ ὧν κατέκαυσαν
τὰ ὀστᾶ βασιλέως τῆς Ἰδουμαίας εἰς κονίαν. Καὶ ἐξαποστελῶ 2
πῦρ ἐπὶ Μωὰβ, καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια τῶν πόλεων αὐ-
* 1. m. μιᾷ. τῆς, καὶ ἀποθανεῖται ἐν ἀδυναμίᾳ * Μωὰβ μετὰ κραυγῆς καὶ με-
τὰ φωνῆς σάλπιγγος. Καὶ ἐξολεθρεύσω κριτὴν ἐξ αὐτῆς, καὶ 3
B πάντας αὐτῆς ἀποκτενῶ μετ᾽ αὐτοῦ, λέγει κύριος. Τάδε λέγει 4
κύριος· ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις υἱῶν Ἰούδα καὶ ἐπὶ ταῖς τέσ-
σαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἕνεκα τοῦ ἀπώσασθαι αὐτοὺς
τὸν νόμον τοῦ κυρίου, καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ οὐκ ἐφυλά-
ξαντο, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς τὰ μάταια αὐτῶν ἃ ἐποίησαν, οἷς
ἐξηκολούθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ὀπίσω αὐτῶν. Καὶ ἐξαποστε- 5
λῶ πῦρ ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ καταφάγεται θεμέλια Ἱερουσαλήμ. Τά- 6
δε λέγει κύριος· ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ ταῖς
τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτὸν, ἀνθ᾽ ὧν ἀπέδοντο ἀργυ-
ρίου δίκαιον, καὶ πένητα ἕνεκεν ὑποδημάτων. Τὰ πατοῦντα ἐπὶ 7

τὸν χοῦν τῆς γῆς, καὶ ἐκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν, καὶ ὁδὸν II.
ταπεινῶν ἐξέκλειναν, καὶ υἱὸς καὶ πατὴρ αὐτοῦ εἰσεπορεύοντο
πρὸς τὴν αὐτὴν παιδίσκην, ὅπως βεβηλῶσιν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ αὐ-
8 τῶν. Καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν δεσμεύοντες σχοινίοις, παραπετά-
σματα ἐποίουν, ἐχόμενα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οἶνον ἐκ συκο-
φαντιῶν ἔπεινον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ θεοῦ αὐτῶν.

9 Ἐγὼ δὲ ἐξῆρα τὸν Ἀμοῤῥαῖον ἐκ προσώπου αὐτῶν οὗ ἦν,
καθὼς ὕψος κέδρου τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ ἰσχυρὸς ἦν ὡς δρῦς, καὶ
ἐξήρανα τὸν καρπὸν αὐτοῦ ἐπάνωθεν, καὶ τὰς ῥίζας αὐτοῦ ὑπο-
10 κάτωθεν. Καὶ ἐγὼ ἀνήγαγον ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ περιή-
γαγον ὑμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ μ̄ ἔτη, τοῦ κατακληρονομῆσαι τὴν γῆν
11 τῶν Ἀμοῤῥαίων. Καὶ ἔλαβον ἐκ τῶν υἱῶν ὑμῶν εἰς προφήτας,
καὶ ἐκ τῶν νεανίσκων ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν· μὴ οὐκ ἔστιν ταῦτα υἱοὶ
12 Ἰσραήλ; λέγει κύριος. Καὶ ἐποτίζετε τοὺς ἡγιασμένους οἶνον,
καὶ τοῖς προφήταις ἐνετέλλεσθε λέγοντες, οὐ μὴ προφετεύσητε.
13 Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ κυλίω * ὑποκάτω ὑμῶν, ὃν τρόπον κυλίε- * f. m. κυλιεῖ.
14 ται * ἡ ἅμαξα ἡ γέμουσα καλάμης. Καὶ ἀπολεῖται φυγὴ ἐκ * f. m. κυλίεται.
δρομέως, καὶ ὁ κραταιὸς οὐ μὴ κρατήσῃ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, καὶ
15 ὁ μαχητὴς οὐ μὴ σώσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Καὶ ὁ τοξότης οὐ μὴ
ὑποστῇ, καὶ ὁ ὀξὺς τοῖς ποσὶν αὐτοῦ οὐ μὴ διασωθῇ, οὐδὲ ὁ ἱπ-
16 πεὺς οὐ μὴ σώσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Καὶ ὁ κραταιὸς οὐ μὴ * εὑ- * οὐ μὴ expungitur in cod.
ρήσει τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐν δυναστείαις· ὁ γυμνὸς διώξεται ἐν ἐκεί-
νῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει κύριος.

ΚΕΦ. Γ.

1 Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦτον, ὃν ἐλάλησεν κύριος ἐφ' ὑμᾶς οἶ- CAP. III. Γ
κος Ἰσραὴλ, καὶ κατὰ πάσης φυλῆς, ἧς ἀνήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύ-
2 πτου, λέγων. Πλὴν ὑμᾶς ἔγνων ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν γῆς, διὰ
3 τοῦτο ἐκδικήσω ἐφ' ὑμᾶς πάσας τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. Εἰ πορεύ-
σονται δύο ἐπὶ τὸ αὐτὸ καθόλου, ἐὰν μὴ γνωρίσωσιν ἑαυτούς;
4 Εἰ ἐρεύξεται λέων ἐκ τοῦ δρυμοῦ αὐτοῦ θήραν οὐκ ἔχων; εἰ δώ-

III. σει σκύμνος φωνὴν αὐτοῦ ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ καθόλου, ἐὰν μὴ
ἁρπάσῃ τί; Εἰ πεσεῖται ὄρνεον ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ ἰξευτοῦ; εἰ 5
σχασθήσεται παγὶς ἐπὶ τῆς γῆς ἄνευ τοῦ συλλαβεῖν τί; Εἰ φω- 6
νήσει σάλπιγξ ἐν πόλει, καὶ λαὸς οὐ μὴ πτοηθήσεται; εἰ ἔσται
κακία ἐν πόλει, ἣν κύριος οὐκ ἐποίησεν; Διότι οὐ μὴ ποιήσει 7
κύριος ὁ θεὸς πρᾶγμα, ἐὰν μὴ ἀποκαλύψῃ παιδείαν πρὸς τοὺς
δούλους αὐτοῦ τοὺς προφήτας. Λέων ἐρεύξεται, καὶ τίς οὐ φο- 8
βηθήσεται; κύριος ὁ θεὸς ἐλάλησεν, καὶ τίς οὐ προφητεύσει;

Ἀπαγγείλατε χώραις ἐν Ἀσσυρίοις, καὶ ἐπὶ τὰς χώρας 9
τῆς Αἰγύπτου, καὶ εἴπατε· συνάχθητε ἐπὶ τὸ ὄρος Σαμαρείας,
καὶ ἴδετε θαυμαστὰ πολλὰ ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ καταδυναστείαν
τὴν ἐν αὐτῇ. Καὶ οὐκ ἔγνω ἃ ἔσται ἐναντίον αὐτῆς, λέγει κύριος, 10
οἱ θησαυρίζοντες ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν.
Διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ὁ θεός· Τύρος κυκλόθεν ἡ γῆ σου 11
ἐρημωθήσεται, καὶ κατάξει ἐκ σοῦ ἰσχύν σου, καὶ διαρπαγήσον-
ται αἱ χῶραί σου. Τάδε λέγει κύριος· ὃν τρόπον ὅταν ἐκσπάσῃ 12
ὁ ποιμὴν ἐκ στόματος τοῦ λέοντος δύο σκέλη ἢ λοβὸν ὠτίου,
οὕτως ἐκσπασθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν Σαμα-
ρείᾳ κατέναντι τῆς φυλῆς καὶ ἐν Δαμασκῷ. Ἱερεῖς ἀκούσατε, 13
καὶ ἐπιμαρτύρασθε τῷ οἴκῳ Ἰακὼβ, λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ παν-
τοκράτωρ. Διότι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅταν ἐκδικῶ ἀσεβείας τοῦ Ἰσραὴλ 14
ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια Βαιθήλ· καὶ κα-
τασκαφήσεται τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ πεσοῦνται ἐπὶ
τὴν γῆν. Συγχεῶ καὶ πατάξω τὸν οἶκον τὸν περίπτερον ἐπὶ τὸν 15
οἶκον τὸν θερινὸν, καὶ ἀπολοῦνται οἶκοι ἐλεφάντινοι, καὶ προσ-
τεθήσονται ἕτεροι οἶκοι πολλοὶ, λέγει κύριος *.

* κύριος deest in cod.

ΚΕΦ. Δ.

CAP. IV.

Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦτον δαμάλεις τῆς Βασανίτιδος *, αἱ ἐν 1
τῷ ὄρει τῆς Σαμαρείας, αἱ καταδυναστεύουσαι πτωχοὺς, καὶ κα-
ταπατοῦσαι πένητας, αἱ λέγουσαι τοῖς κυρίοις αὐτῶν, ἐπίδοτε

* Ita heic cod. νι, non νι.

2 ἡμῖν ὅπως πίωμεν. Ὀμνύει κύριος κατὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ, διό- IV.
τι ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται ἐφ' ὑμᾶς, καὶ λήψονται ὑμᾶς ἐν ὅπλοις,
καὶ τοὺς μεθ' ὑμῶν εἰς λέβητας ὑποκαιομένους ἐμβαλοῦσιν ἔμ-
3 πυροι λοιμοί. Καὶ ἐξενεχθήσεσθε γυμναὶ κατέναντι ἀλλήλων,
4 καὶ ἀπορῥιφήσεσθε * εἰς τὸ ὄρος τὸ Ῥομμᾶν, λέγει κύριος. Εἰσ- * 2. m. ἀπῤῥ.
ήλθατε εἰς Βαιθὴλ, καὶ ἠσεβήσατε, καὶ εἰς Γάλγαλα ἐπλη-
θύνατε τοῦ ἀσεβῆσαι· καὶ ἠνέγκατε εἰς τὸ πρωῒ θυσίας ὑμῶν εἰς
5 τὴν τριημερίαν τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν. Καὶ ἀνέγνωσαν ἔξω νόμον,
καὶ ἐπεκαλέσαντο ὁμολογίας· ἀναγγείλατε ὅτι ταῦτα ἠγάπησαν
6 οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, λέγει κύριος ὁ θεός. Καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν γομ-
φιασμὸν ὀδόντων ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἔνδειαν ἄρτων
ἐν πᾶσι τοῖς τόποις ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε πρός με, λέγει
κύριος.

7 Καὶ ἐγὼ ἀνέσχον ἐξ ὑμῶν τὸν ὑετὸν πρὸ τριῶν μηνῶν τοῦ
τρυγητοῦ, καὶ βρέξω ἐπὶ πόλιν μίαν, ἐπὶ δὲ πόλιν μίαν οὐ βρέ-
ξω· μερὶς μία βραχήσεται, καὶ μερὶς ἐφ' ἣν οὐ βρέξω ξηρανθή-
8 σεται. Καὶ συναθροισθήσονται δύο καὶ τρεῖς πόλεις εἰς πόλιν
μίαν τοῦ πιεῖν ὕδωρ, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῶσιν, καὶ οὐκ ἐπεστρά-
9 φητε πρός με, λέγει κύριος. Ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν πυρώσει, καὶ
ἐν ἰκτέρῳ· ἐπληθύνατε κήπους ὑμῶν, ἀμπελῶνας ὑμῶν, καὶ συ-
κεῶνας ὑμῶν, καὶ ἐλαιῶνας ὑμῶν κατέφαγεν ἡ κάμπη, καὶ οὐδ'
10 ὣς ἐπεστρέψατε πρός με, λέγει κύριος. Ἐξαπέστειλα εἰς ὑμᾶς
θάνατον ἐν ὁδῷ Αἰγύπτου, καὶ ἀπέκτεινα ἐν ῥομφαίᾳ τοὺς νεανί-
σκους ὑμῶν, μετὰ αἰχμαλωσίας ἵππων σου, καὶ ἀνήγαγον ἐν πυ-
ρὶ τὰς παρεμβολὰς ὑμῶν ἐν τῇ ὀργῇ ὑμῶν, καὶ οὐδ' ὣς ἐπεστρέ-
11 ψατε πρός με, λέγει κύριος. Κατέστρεψα ὑμᾶς, καθὼς κατέστρε-
ψεν ὁ θεὸς Σόδομα καὶ Γόμοῤῥα, καὶ ἐγένεσθε ὡς δαλὸς ἐξε-
σπασμένος ἐκ πυρὸς, καὶ οὐδ' ὣς ἐπεστρέψατε πρός με, λέγει κύ-
12 ριος. Διὰ τοῦτο οὕτως ποιήσω σοι Ἰσραὴλ, πλὴν ὅτι οὕτως ποιή-
13 σω σοι· ἑτοιμάζου τοῦ ἐπικαλεῖσθαι τὸν θεόν σου Ἰσραήλ. Διότι
“ ἰδοὺ ἐγὼ * „ στερεῶν βροντὴν, καὶ κτίζων πνεῦμα, καὶ ἀπαγ- * Haec sunt in marg. a 2. m.
γέλλων εἰς ἀνθρώπους τὸν χριστὸν αὐτοῦ, ὁ ποιῶν ὄρθρον καὶ

IV. ὁμίχλην, ἐπιβαίνων ἐπὶ τὰ ὕψη τῆς γῆς, κύριος ὁ θεὸς, ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ.

ΚΕΦ. Ε.

CAP. V. Ἀκούσατε τὸν λόγον κυρίου τοῦτον, ὃν ἐγὼ λαμβάνω ἐφ' ὑ- 1
μᾶς θρῆνον. Οἶκος Ἰσραὴλ ἔπεσεν, οὐκέτι μὴ προσθήσει τοῦ 2
ἀναστῆναι· παρθένος τοῦ Ἰσραὴλ ἔσφαλεν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ,
οὐκ ἔστιν ὁ ἀναστήσων αὐτήν. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος· ἡ 3
πόλις " ἐξ ἧς * „ ἐξεπορεύοντο χείλιοι, ὑπολειφθήσονται ρ̄· καὶ ἐξ
ἧς ἐξεπορεύοντο ρ̄, ὑπολειφθήσονται δέκα τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ. Διότι 4
τάδε λέγει κύριος πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραήλ· ἐκζητήσατέ με, καὶ
ζήσεσθε. Καὶ μὴ ἐκζητεῖτε Βαιθὴλ, καὶ εἰς Γάλγαλα μὴ εἰσ- 5
πορεύεσθε, καὶ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ ὅρκου μὴ διαβαίνετε, ὅτι Γάλ-
γαλα αἰχμαλωτευομένη αἰχμαλωτευθήσεται, καὶ Βαιθὴλ ἔσται
ὡς οὐχ ὑπάρχουσα. Ἐκζητήσατε τὸν κύριον, καὶ ζήσατε, ὅπως 6
μὴ ἀναλάμψη * ὡς πῦρ ὁ οἶκος Ἰωσὴφ, καὶ καταφάγη αὐτὸν,
καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ. Ὁ ποιῶν εἰς ὕψος 7
κρῖμα, καὶ δικαιοσύνην εἰς γῆν ἔθηκεν. Ὁ ποιῶν πάντα καὶ με- 8
τασκευάζων, καὶ ἐκτρέπων εἰς τὸ πρωῒ σκιὰν, καὶ ἡμέραν εἰς
νύκτα συσκοτάζων, ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης,
καὶ ἐκχέων αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς· κύριος ὄνομα αὐτῷ. Ὁ 9
διαιρῶν συντριμμὸν ἐπ' ἰσχὺν, καὶ ταλαιπωρίαν ἐπὶ ὀχύρωμα
ἐπάγων. Ἐμείσησαν ἐν πύλαις ἐλέγχοντα, καὶ λόγον ὅσιον ἐβ- 10
δελύξαντο. Διὰ τοῦτο ἀνθ' ὧν κατεκονδύλιζον πτωχοὺς, καὶ 11
δῶρα ἐκλεκτὰ ἐδέξασθε παρ' αὐτῶν, οἴκους ξεστοὺς ᾠκοδομήσα-
τε καὶ οὐ μὴ κατοικήσητε ἐν αὐτοῖς, ἀμπελῶνας ἐπιθυμητοὺς
ἐφυτεύσατε, καὶ οὐ μὴ πίητε τὸν οἶνον ἐξ αὐτῶν. Ὅτι ἔγνων 12
πολλὰς ἀσεβείας ὑμῶν, καὶ ἰσχυραὶ αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν, κατα-
πατοῦντες δίκαιον, λαμβάνοντες ἀνταλλάγματα, καὶ πένητας ἐν
πύλαις ἐκκλείνοντες. Διὰ τοῦτο ὁ συνιὼν * ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ 13
σιωπήσεται, ὅτι καιρὸς πονηρῶν ἐστιν. Ἐκζητήσατε τὸ καλὸν, 14

* Haec supplentur in marg. a 2 m

* Cod. ἀναλέμψη.

* 2. m. συνιῶν.

καὶ μὴ πονηρὸν, ὅπως ζήσητε, καὶ ἔσται οὕτως μεθ' ὑμῶν κύ- V.
15 ριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ· ὃν τρόπον εἴπατε. Μεμεισήκαμεν τὰ
πονηρὰ, καὶ ἠγαπήκαμεν τὰ καλὰ, καὶ ἀποκαταστήσατε ἐν πύ-
λαις κρῖμα, ὅπως ἐλεήσῃ κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ τοὺς πε-
ριλοίπους τοῦ Ἰωσήφ.
16 Διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ· ἐν πα- Δ
σαις ταῖς πλατείαις κοπετὸς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς ῥηθή-
σεται οὐαὶ οὐαί· κληθήσεται γεωργὸς εἰς πένθος καὶ κοπετὸν,
17 καὶ εἰς εἰδότας θρῆνον. Καὶ ἐν πάσαις ὁδοῖς κοπετὸς, διότι
18 ἐλεύσομαι διὰ μέσου σου, εἶπεν κύριος. Οὐαὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες
τὴν ἡμέραν κυρίου· ἵνα τί αὕτη ὑμῖν ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου; καὶ αὕ-
19 τη ἐστὶν σκότος καὶ οὐ φῶς. Ὃν τρόπον ἐὰν φύγῃ ἄνθρωπος ἐκ
προσώπου τοῦ λέοντος, καὶ ἐμπέσῃ αὐτῷ ἡ ἄρκος, καὶ εἰσπη-
δήσῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀπερείσηται τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ
20 τὸν τοῖχον, καὶ δάκῃ αὐτὸν ὄφις. Οὐχὶ σκότος ἡ ἡμέρα τοῦ κυ-
21 ρίου, καὶ οὐ φῶς; καὶ γνόφος οὐκ ἔχων φέγγος αὕτη; Με-
μείσηκα, ἀπῶσμαι ἑορτὰς ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὀσφρανθῶ θυσίας
22 ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ὑμῶν. Διότι ἐὰν ἐνέγκητέ μοι ὁλοκαυτώ-
ματα καὶ θυσίας ὑμῶν, οὐ προσδέξομαι, καὶ σωτηρίους ἐπι-
23 φανείας ὑμῶν οὐκ ἐπιβλέψομαι. Μετάστησον ἀπ' ἐμοῦ ἦχον
24 ᾠδῶν σου, καὶ ψαλμὸν ὀργάνων σου οὐκ ἀκούσομαι. Καὶ κυλισ-
θήσεται ὡς ὕδωρ κρῖμα, καὶ δικαιοσύνη ὡς χειμάῤῥους ἄβατος.
25 Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ μ̄ ἔτη οἶ-
26 κος Ἰσραήλ; Καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ, καὶ τὸ ἄσ-
τρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥαιφᾶν, τοὺς τύπους αὐτῶν οὓς ἐποιήσατε
27 ἑαυτοῖς. Καὶ μετοικιῶ * ὑμᾶς ἐπέκεινα Δαμασκοῦ, λέγει κύ- * i. m
ριος ὁ θεὸς, ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ.

ΚΕΦ. ς.

1 Οὐαὶ τοῖς ἐξουθενοῦσιν Σειὼν, καὶ τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ τὸ CAP. VI.
ὄρος Σαμαρείας, ἀπετρύγησαν ἀρχὰς ἐθνῶν, καὶ εἰσῆλθον αὐ-

VI. τοί. Οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ διάβητε πάντες καὶ ἴδετε, καὶ διελ- 2
θατε ἐκεῖθεν εἰς Ἐμαθραββᾶ, καὶ κατάβητε ἐκεῖθεν εἰς Γὲθ ἀλ-
λοφύλων τὰς κρατίστας ἐκ πασῶν τῶν βασιλειῶν τούτων εἰ πλέ-
ονα τὰ ὅρια αὐτῶν ἐστιν τῶν ὑμετέρων ὁρίων. Οἱ ἐρχόμενοι εἰς 3
ἡμέραν κακὴν, οἱ ἐγγίζοντες καὶ ἐφαπτόμενοι σαββάτων ψευδῶν.
Οἱ καθεύδοντες ἐπὶ κλινῶν ἐλεφαντίνων, καὶ κατασπαταλῶντες 4
ἐπὶ ταῖς στρωμναῖς αὐτῶν, καὶ ἔσθοντες ἐρίφους ἐκ ποιμνίων,
καὶ μοσχάρια ἐκ μέσου βουκολίων γαλαθηνά. Οἱ ἐπικροτοῦν- 5
τες πρὸς τὴν φωνὴν τῶν ὀργάνων, ὡς ἑστηκότα ἐλογίσαντο, καὶ οὐχ
ὡς φεύγοντα. Οἱ πείνοντες τὸν διυλισμένον οἶνον, καὶ τὰ πρῶτα 6
μῦρα χρειόμενοι, καὶ οὐκ ἔπασχον οὐδὲν ἐπὶ τῇ συντριβῇ Ἰωσήφ.
Διὰ τοῦτο νῦν αἰχμάλωτοι ἔσονται ἀπ' ἀρχῆς δυναστῶν, 7
καὶ ἐξαρθήσεται χρεμετισμὸς ἵππων ἐξ Ἐφραίμ. Ὅτι ὤμοσεν 8
κύριος καθ' ἑαυτοῦ, διότι βδελύσσομαι ἐγὼ πᾶσαν τὴν ὕβριν Ἰα-
κὼβ, καὶ τὰς χώρας αὐτοῦ μεμείσηκα, καὶ ἐξαρῶ πόλιν σύμπα-
* Ita cod. non συν πᾶσιν. σιν * τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν. Καὶ ἔσται, ἐὰν ὑπολειφθῶσιν δέ- 9
κα ἐν οἰκίᾳ μιᾷ, καὶ ἀποθανοῦνται καὶ ὑπολειφθήσονται οἱ κα-
τάλοιποι. Καὶ λήμψονται οἱ οἰκεῖοι οἱ αὐτῶν, καὶ παραβιῶνται 10
τοῦ ἐξενέγκαι τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ἐκ τοῦ οἴκου, καὶ ἐρεῖ τοῖς προεσ-
τηκόσι τῆς οἰκίας, εἰ ἔτι ὑπάρχει παρὰ σοί; καὶ ἐρεῖ, οὐκέτι·
καὶ ἐρεῖ, σείγα ἕνεκα τοῦ μὴ ὀνομάσαι τὸ ὄνομα κυρίου. Διό- 11
τι ἰδοὺ κύριος ἐντέλλεται, καὶ πατάξει τὸν οἶκον τὸν μέγαν
θλάσμασιν, καὶ τὸν οἶκον τὸν μικρὸν ῥάγμασιν. Εἰ διώξονται 12
ἐν πέτραις ἵπποι, εἰ παρασιωπήσονται ἐν θηλείαις; ὅτι ἐξεσ-
τρέψατε εἰς θυμὸν κρῖμα, καὶ καρπὸν δικαιοσύνης εἰς πικρίαν.
Οἱ εὐφραινόμενοι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, οἱ λέγοντες, οὐκ ἐν τῇ ἰσ- 13
χύϊ ἡμῶν ἔσχομεν κέρατα. Διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐπεγερῶ ἐφ' ὑμᾶς 14
οἶκος Ἰσραὴλ ἔθνος, λέγει κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ ἐκθλείψου-
* Ita cod. non ὡς. σιν ὑμᾶς τοῦ μὴ εἰσελθεῖν εἰς Ἐμὰθ, καὶ ὡς * τοῦ χειμάῤῥου
τῶν δυσμῶν.

ΚΕΦ. Ζ.

1 Οὕτως ἔδειξέν μοι κύριος ὁ θεὸς, καὶ ἰδοὺ ἐπιγονὴ ἀκρίδων ἐρ- CAP VII.
2 χομένη ἑωθινὴ, καὶ ἰδοὺ βροῦχος εἷς Γὼγ ὁ βασιλεύς. Καὶ
ἔσται ἐὰν συντελέσῃ * τοῦ καταφαγεῖν τὸν χόρτον τῆς γῆς, καὶ * t. m. νον.
εἶπα, κύριε κύριε, ἵλεως γενοῦ· τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι
3 ὀλιγοστός ἐστιν. Μετανόησον κύριε ἐπὶ τούτῳ· καὶ τοῦτο οὐκ
4 ἔσται, λέγει κύριος. Οὕτως ἔδειξέν μοι κύριος· καὶ ἰδοὺ ἐκάλε-
σεν τὴν δίκην ἐν πυρὶ κύριος, καὶ κατέφαγε * τὴν ἄβυσσον τὴν * Ita heic cod. Sed paulo post cum »
5 πολλὴν, καὶ κατέφαγεν τὴν μερίδα κυρίου. Καὶ εἶπα, κύριε
6 κόπασον δὴ, τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοστός ἐστιν. Με-
τανόησον κύριε ἐπὶ τούτῳ· καὶ τοῦτο οὐ μὴ γένηται, λέγει κύ-
7 ριος. Οὕτως ἔδειξέν μοι κύριος· καὶ ἰδοὺ ἑστηκὼς ἐπὶ τείχους
8 ἀδαμαντίνου, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀδάμας. Καὶ εἶπεν κύριος
πρός με· τί σὺ ὁρᾷς Ἀμώς; καὶ εἶπα· ἀδάμαντα· καὶ εἶπεν κύ-
ριος πρός με· ἰδοὺ ἐγὼ ἐντάσσω ἀδάμαντα ἐν μέσῳ λαοῦ μου
9 Ἰσραὴλ, οὐκέτι μὴ προσθῶ τοῦ παρελθεῖν αὐτόν. Καὶ ἀφανισ-
θήσονται βωμοὶ τοῦ γέλωτος, καὶ αἱ τελεταὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐρημω-
θήσονται, καὶ ἀναστήσομαι ἐπὶ τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ ἐν ῥομφαίᾳ.
10 Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἀμασίας ὁ ἱερεὺς Βαιθὴλ πρὸς Ἱεροβοὰμ E
βασιλέα Ἰσραὴλ, λέγων· συστροφὰς ποιεῖται κατὰ σοῦ Ἀμὼς ἐν
μέσῳ οἴκου Ἰσραὴλ, οὐ μὴ δύνηται ἡ γῆ ὑπενεγκεῖν πάντας τοὺς
11 λόγους αὐτοῦ. Διότι τάδε λέγει Ἀμώς· ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσει
Ἱεροβοὰμ, ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς
12 αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν Ἀμασίας πρὸς Ἀμώς· ὁ ὁρῶν, βάδιζε, ἐκχώ-
ρησον σὺ εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ ἐκεῖ καταβίου, καὶ ἐκεῖ προφητεύ-
13 σεις. Εἰς δὲ Βαιθὴλ οὐκέτι προσθήσεις τοῦ προφητεῦσαι, ὅτι
14 ἁγίασμα βασιλέως ἐστὶν, καὶ οἶκος βασιλείας ἐστίν. Καὶ ἀπε-
κρίθη Ἀμὼς, καὶ εἶπεν πρὸς Ἀμασίαν· οὐκ ἤμην προφήτης ἐγὼ,
οὐδὲ υἱὸς προφήτου, ἀλλ' ἢ αἰπόλος ἤμην καὶ κνίζων συκάμεινα·
15 Καὶ ἀνέλαβέν με κύριος ἐκ τῶν προφητῶν *, καὶ εἶπεν κύριος * Ita cod.

VII. πρός με, βάδιζε, προφήτευσον ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. Καὶ 16
νῦν ἄκουε λόγον κυρίου· σὺ λέγεις μὴ προφήτευε ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ,
καὶ οὐ μὴ ὀχλαγωγήσεις ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ. Διὰ τοῦτο τάδε 17
λέγει κύριος· ἡ γυνή σου ἐν τῇ πόλει πορνεύσει, καὶ οἱ υἱοί σου
καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται, καὶ ἡ γῆ σου ἐν
σχοινίῳ καταμετρηθήσεται, καὶ σὺ ἐν γῇ ἀκαθάρτῳ τελευτήσεις,
ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Η.

CAP. VIII. Οὕτως ἔδειξέν μοι κύριος κύριος· καὶ ἰδοὺ ἄγγος ἰξευτοῦ· καὶ 1
εἶπεν, Τί σὺ βλέπεις Ἀμώς; καὶ εἶπα· ἄγγος ἰξευτοῦ. Καὶ εἶπεν 2
κύριος πρός με· ἥκει τὸ πέρας ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ, οὐ προσθή-
σω ἔτι τοῦ παρελθεῖν αὐτόν. Καὶ ὀλολύξει τὰ φατνώματα τοῦ ναοῦ 3
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει κύριος κύριος· πολὺς ὁ πεπτωκὼς ἐν παν-
τὶ τόπῳ, ἐπιῤῥίψω σιωπήν. Ἀκούσατε δὴ ταῦτα οἱ ἐκτρίβοντες 4
εἰς τὸ πρωῒ πένητα, καὶ καταδυναστεύοντες πτωχοὺς ἀπὸ τῆς γῆς.
Λέγοντες, πότε διελεύσεται ὁ μὴν; καὶ ἐμπολήσομεν, καὶ τὰ 5
σάββατα, καὶ ἀνοίξομεν θησαυρὸν τοῦ ποιῆσαι μεικρὸν μέτρον, καὶ
τοῦ μεγαλῦναι στάθμιον, καὶ ποιῆσαι ζυγὸν ἄδικον. Τοῦ κτᾶσθαι 6
ἐν ἀργυρίῳ καὶ πτωχοὺς καὶ ταπεινὸν ἀντὶ ὑποδημάτων, καὶ ἀπὸ
παντὸς γενήματος ἐμπορευσόμεθα. Ὀμνύει κύριος κατὰ τῆς ὑπερ- 7
* 2. m. νῖκος. ηφανίας Ἰακώβ, εἰ ἐπιλησθήσεται εἰς νεῖκος * πάντα τὰ ἔργα ὑμῶν.
Καὶ ἐπὶ τούτοις οὐ ταραχθήσεται ἡ γῆ, καὶ πενθήσει πᾶς ὁ κατ- 8
οικῶν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀναβήσεται ὡς ποταμὸς συντέλεια, καὶ κα-
ταβήσεται ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου. Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέ- 9
ρᾳ, λέγει κύριος κύριος, δύσεται ὁ ἥλιος μεσημβρίας, καὶ συ-
σκοτάσει ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ἡμέρᾳ τὸ φῶς. Καὶ μεταστρέψω τὰς ἑορ- 10
τὰς ὑμῶν εἰς πένθος, καὶ πάσας τὰς ᾠδὰς ὑμῶν εἰς θρῆνον, καὶ
ἀναβιβῶ ἐπὶ πᾶσαν ὀσφὺν σάκκον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν φα-
λάκρωμα· καὶ θήσομαι αὐτὸν ὡς πένθος ἀγαπητοῦ, καὶ τοὺς
μετ' αὐτοῦ ὡς ἡμέραν ὀδύνης. Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύ- 11

ριος, καὶ ἐξαποστελῶ λειμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, οὐ λειμὸν ἄρτων οὐδὲ VIII.
12 δίψαν ὕδατος, ἀλλὰ λειμὸν τοῦ ἀκοῦσαι λόγον κυρίου. Καὶ
σαλευθήσονται ὕδατα τῆς θαλάσσης "ἕως θαλάσσης*" καὶ ἀπὸ *Haec desunt in cod.
βορρᾶ ἕως ἀνατολῶν περιδραμοῦνται ζητοῦντες τὸν λόγον κυ-
13 ρίου, καὶ οὐ μὴ εὕρωσιν. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκλείψουσιν αἱ
14 παρθένοι αἱ καλαὶ, καὶ οἱ νεανίσκοι ἐν δίψει. Οἱ ὀμνύοντες κα-
τὰ τοῦ ἱλασμοῦ Σαμαρείας, καὶ οἱ λέγοντες, ζῇ ὁ θεός σου
Δὰν, καὶ ζῇ ὁ θεός σου Βηρσαβεέ· καὶ πεσοῦνται καὶ οὐ μὴ
ἀναστῶσιν ἔτι.

ΚΕΦ. Θ.

1 Εἶδον τὸν κύριον ἐφεστῶτα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ εἶπεν. CAP. IX.
πάταξον ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον, καὶ σεισθήσεται τὰ πρόπυλα, καὶ
διάκοψον εἰς κεφαλὰς πάντων· καὶ τοὺς καταλοίπους αὐτῶν ἐν
ῥομφαίᾳ ἀποκτενῶ, οὐ μὴ διαφύγῃ ἐξ αὐτῶν φεύγων, καὶ οὐ
2 μὴ διασωθῇ ἐξ αὐτῶν ἀνασωζόμενος· Ἐὰν κατακρυβῶσιν εἰς ᾅ-
δου, ἐκεῖθεν ἡ χείρ μου ἀνασπάσει αὐτούς· καὶ ἐὰν ἀναβῶσιν εἰς
3 τὸν οὐρανὸν, ἐκεῖθεν κατάξω αὐτούς. Ἐὰν ἐγκατακρυβῶσιν εἰς
τὴν κορυφὴν τοῦ Καρμήλου, ἐκεῖθεν ἐξερευνήσω, καὶ λήψομαι
αὐτούς· καὶ ἐὰν καταδύσωσιν ἐξ ὀφθαλμῶν μου εἰς τὰ βάθη τῆς
θαλάσσης, ἐκεῖ ἐντελοῦμαι τῷ δράκοντι, καὶ δήξεται αὐτούς.
4 Καὶ ἐὰν πορευθῶσιν ἐν αἰχμαλωσίᾳ πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν
αὐτῶν, ἐκεῖ ἐντελοῦμαι τῇ ῥομφαίᾳ, καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς· καὶ
στηριῶ τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπ' αὐτοὺς εἰς κακὰ, καὶ οὐκ εἰς
5 ἀγαθά. Καὶ κύριος κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἐφαπτόμε-
νος τῆς γῆς, καὶ σαλεύων αὐτὴν, καὶ πενθήσουσιν πάντες οἱ κατ-
οικοῦντες αὐτὴν, καὶ ἀναβήσεται ὡς ποταμὸς συντέλεια αὐτῆς,
6 καὶ καταβήσεται ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου. Ὁ οἰκοδομῶν εἰς τὸν
οὐρανὸν ἀνάβασιν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς
θεμελιῶν, ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐκ-
χέων αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς· κύριος παντοκράτωρ ὄνομα αὐ-

IX τῷ. Οὐχ ὡς υἱοὶ Αἰθιόπων ὑμεῖς ἐστὲ ἐμοῦ υἱοὶ Ἰσραὴλ, λέ- 7
γει κύριος· οὐ τὸν Ἰσραὴλ ἀνήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ τοὺς
ἀλλοφύλους ἐκ Καππαδοκίας, καὶ τοὺς Σύρους ἐκ βόθρου; Ἰδοὺ 8
οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῶν ἁμαρτω-
λῶν, καὶ ἐξαρῶ αὐτὴν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς· πλὴν ὅτι οὐκ εἰς
τέλος ἐξαρῶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ, λέγει κύριος. Διότι ἐγὼ ἐντέλ- 9
λομαι, καὶ λικμήσω ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν τὸν οἶκον Ἰσραὴλ,
ὃν τρόπον λικμᾶται ἐν τῷ λικμῷ *, καὶ οὐ μὴ πέσῃ σύντριμμα
ἐπὶ τὴν γῆν. Ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσουσιν πάντες ἁμαρτωλοὶ λαοῦ 10
μου, οἱ λέγοντες, οὐ μὴ ἐγγίσῃ, οὐδὲ μὴ γένηται ἐφ' ἡμᾶς τὰ
κακά.

5 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσω τὴν σκηνὴν Δαυεὶδ τὴν πεπ- 11
τωκυῖαν, καὶ ἀνοικοδομήσω τὰ πεπτωκότα αὐτῆς, καὶ τὰ κατ-
εσκαμμένα αὐτῆς ἀναστήσω, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτὴν καθὼς αἱ
ἡμέραι τοῦ αἰῶνος. Ὅπως ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀν- 12
θρώπων καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά
μου ἐπ' αὐτοὺς, λέγει κύριος, ὁ ποιῶν ταῦτα. Ἰδοὺ ἡμέραι 13
ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ καταλήμψεται ὁ ἀμητὸς τὸν τρυ-
γητὸν, καὶ περκάσει ἡ σταφυλὴ ἐν τῷ σπόρῳ, καὶ ἀποσταλά-
ξει τὰ ὄρη γλυκασμὸν, καὶ πάντες οἱ βουνοὶ σύμφυτοι ἔσονται.
Καὶ ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου Ἰσραὴλ, καὶ 14
οἰκοδομήσουσιν πόλεις τὰς ἠφανισμένας, καὶ κατοικήσουσιν, καὶ
καταφυτεύσουσιν ἀμπελῶνας *, καὶ πίονται τὸν οἶνον αὐτῶν, καὶ
φυτεύσουσιν κήπους, καὶ φάγονται τοὺς καρποὺς αὐτῶν. Καὶ 15
καταφυτεύσω αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ ἐκσπασθῶσιν
οὐκέτι ἀπὸ τῆς γῆς, ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ
παντοκράτωρ.

* Cod. λικνω

* r. m. ἀμπελῶνα.

ΑΜΩΣ Γ.

ΜΕΙΧΑΙΑΣ Γ.

ΚΕΦ. Α.

1 Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Μειχαίαν τὸν τοῦ Μωρασθεὶ, CAP. I. A
ἐν ἡμέραις Ἰωάθαμ, καὶ Ἄχαζ *, καὶ Ἐζεκίου βασιλέων Ἰούδα, * Pag. 428 * Ἄχας.
2 ὑπὲρ ὧν εἶδεν περὶ Σαμαρείας καὶ περὶ Ἱερουσαλήμ. Ἀκούσα-
τε λαοὶ λόγους, καὶ προσεχέτω ἡ γῆ, καὶ πάντες οἱ ἐν αὐτῇ·
καὶ ἔσται κύριος κύριος ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, κύριος ἐξ οἴκου
3 ἁγίου αὐτοῦ. Διότι ἰδοὺ κύριος ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ,
4 καὶ καταβήσεται, " καὶ ἐπιβήσεται * „ ἐπὶ τὰ ὕψη τῆς γῆς. Καὶ * Haec superadduntur.
σαλευθήσεται τὰ ὄρη ὑποκάτωθεν αὐτοῦ, καὶ αἱ κοιλάδες τακή-
σονται ὡς κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς, καὶ ὡς ὕδωρ καταφερό-
5 μενον ἐν καταβάσει. Διὰ ἀσέβειαν Ἰακὼβ πάντα ταῦτα, καὶ διὰ
ἁμαρτίαν οἴκου Ἰσραήλ· τίς ἡ ἀσέβεια τοῦ Ἰακὼβ, οὐ Σαμά-
6 ρεια; καὶ τίς ἡ ἁμαρτία οἴκου Ἰούδα, οὐχὶ Ἱερουσαλήμ; Καὶ
θήσομαι Σαμάρειαν εἰς ὀπωροφυλάκιον ἀγροῦ, καὶ εἰς φυτείαν
ἀμπελῶνος, καὶ κατασπάσω εἰς χάος τοὺς λίθους αὐτῆς, καὶ τὰ
7 θεμέλια αὐτῆς ἀποκαλύψω. Καὶ πάντα τὰ γλυπτὰ αὐτῆς κα-
τακόψουσιν, καὶ πάντα τὰ μισθώματα αὐτῆς ἐμπρήσουσιν ἐν πυ-
ρὶ, καὶ πάντα τὰ εἴδωλα αὐτῆς θήσομαι εἰς ἀφανισμόν· διότι ἐκ
μισθωμάτων πορνείας συνήγαγεν, καὶ ἐκ μισθωμάτων πορνείας
8 συνέστρεψεν. Ἕνεκεν τούτου κόψεται, καὶ θρηνήσει, πορεύσεται
ἀνυπόδετος καὶ γυμνὴ, ποιήσεται κοπετὸν ὡς δρακόντων, καὶ πέν-
9 θος ὡς θυγατέρων σειρήνων. Ὅτι κατεκράτησεν ἡ πληγὴ αὐτῆς,
διότι ἦλθεν ἕως Ἰούδα, καὶ ἥψατο ἕως πύλης λαοῦ μου, ἕως Ἱε-
ρουσαλήμ.
10 Οἱ ἐν Γὲθ μὴ μεγαλύνεσθε, καὶ οἱ ἐν Ἀκεὶμ μὴ ἀνοικο- B
δομεῖτε ἐξ οἴκου κατὰ γέλωτα· γῆν καταπάσασθε κατὰ γέλωτα
11 ὑμῶν. Κατοικοῦσα καλῶς τὰς πόλεις αὐτῆς, οὐκ ἐξῆλθεν κατοι-
κοῦσα Σενναὰρ, κόψασθε οἶκον ἐχόμενον αὐτῆς, λήμψεται ἐξ ὑμῶν

1. ϖληγὴν ὀδύνης. Τίς ἤρξατο εἰς ἀγαθὰ κατοικούσῃ ὀδύνας; ὅτι 12
κατέβη κακὰ παρὰ κυρίου ἐπὶ ϖύλας Ἱερουσαλήμ. Ψόφος ἁρ- 13
μάτων καὶ ἱππευόντων· κατοικοῦσα Λαχεὶς, ἀρχηγὸς ἁμαρτίας
αὕτη ἐστὶν τῇ θυγατρὶ Σειὼν, ὅτι ἐν σοὶ εὑρέθησαν ἀσέβειαι τοῦ
Ἰσραήλ. Διὰ τοῦτο δώσει ἐξαποστελλομένους ἕως κληρονομίας 14
Γὲθ, οἴκους ματαίους, εἰς κενὸν ἐγένοντο τοῖς βασιλεῦσιν τοῦ Ἰσ-
ραήλ. Ἕως τοὺς κληρονόμους ἀγάγωσιν καΐοικοῦσα Λαχεὶς κλη- 15
ρονομία· ἕως Ὀδολλὰμ ἥξει ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς Ἰσραήλ. Ξύ- 16
ρησαι, καὶ κεῖραι ἐπὶ τὰ τέκνα τὰ τρυφερά σου, ἐμπλάτυνον τὴν
χηρείαν σου ὡς ἀετὸς, ὅτι ᾐχμαλωτεύθησαν ἀπὸ σοῦ.

ΚΕΦ. Β.

CAP. II Ἐγένοντο λογιζόμενοι κόϖους, καὶ ἐργαζόμενοι κακὰ ἐν ταῖς 1
κοίταις αὐτῶν, καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ συνετέλουν αὐτά· διότι οὐκ ἦραν
πρὸς τὸν θεὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν. Καὶ ἐπεθύμουν ἀγροὺς, καὶ 2
διήρπαζον ὀρφανοὺς, καὶ οἴκους κατεδυνάστευον, καὶ διήρπαζον
ἄνδρα καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἄνδρα καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.
Διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος· ἰδοὺ ἐγὼ λογίζομαι ἐϖὶ τὴν φυ- 3
λὴν ταύτην κακὰ, ἐξ ὧν οὐ μὴ ἄρητε τοὺς τραχήλους ὑμῶν, καὶ
οὐ μὴ πορευθῆτε ὀρθοὶ ἐξαίφνης, ὅτι καιρὸς πονηρός ἐστιν. Ἐν 4
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ληφθήσεται ἐφ᾽ ὑμᾶς ϖαραβολὴ, καὶ θρηνη-
θήσεται θρῆνος ἐν μέλει, λέγων· ταλαιπωρίᾳ ἐταλαιπωρήσαμεν·
μερὶς λαοῦ μου κατεμετρήθη ἐν σχοινίῳ, καὶ οὐκ ἦν ὁ κωλύσων
αὐτὸν τοῦ ἀποστρέψαι· οἱ ἀγροὶ ἡμῶν διεμερίσθησαν. Διὰ τοῦ- 5
το οὐκ ἔσται σοι βάλλων σχοινίον ἐν κλήρῳ ἐν ἐκκλησίᾳ κυρίου.
Μὴ κλαίετε δάκρυσιν· μὴ δὲ δακρυέτωσαν ἐπὶ τούτοις· οὐ γὰρ ἀπώ- 6
σεται ὀνείδη. Ὁ λέγων, οἶκος Ἰακὼβ ϖαρώργισεν ϖνεῦμα κυ- 7
ρίου· εἰ ταῦτα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἐστιν; οὐχ οἱ λόγοι αὐ-
τοῦ εἰσιν καλοὶ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ὀρθοὶ πεπόρευνται; Καὶ ἔμ- 8
ϖροσθεν ὁ λαός μου εἰς ἔχθραν ἀντέστη· κατέναντι τῆς εἰρήνης
αὐτοῦ τὴν δορὰν αὐτοῦ ἐξέδειραν, τοῦ ἀφελέσθαι ἐλπίδα συντριμ-

9 μὸν πολέμου. Ἡγούμενοι λαοῦ μου ἀπορριφήσονται ἐκ τῶν οἰκιῶν II.
τρυφῆς αὐτῶν, διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν ἐξώσθησαν·
10 ἐγγίσατε ὄρεσιν αἰωνίοις. Ἀνάστηθι καὶ πορεύου, ὅτι οὐκ ἔστιν
11 σοι αὕτη ἀνάπαυσις * ἕνεκεν ἀκαθαρσίας· διεφθάρητε φθορᾷ. Κατ- * r. m. σις.
εδιώχθητε οὐδενὸς διώκοντος· πνεῦμα ἔστησεν ψεῦδος, ἐστάλαξέν
σοι εἰς οἶνον καὶ μέθυσμα· καὶ ἔσται ἐκ τῆς σταγόνος τοῦ λαοῦ
12 τούτου. Συναγόμενος συναχθήσεται Ἰακὼβ σὺν πᾶσιν· ἐκδεχόμε-
νος ἐκδέξομαι τοὺς καταλοίπους τοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ αὐτό *· θήσο- * Ita heic et postea distinguitur in cod.
μαι τὴν ἀποστροφὴν αὐτοῦ ὡς πρόβατα ἐν θλείψει, ὡς ποίμνιον
13 ἐν μέσῳ κοίτης αὐτῶν. Ἐξαλοῦνται ἐξ ἀνθρώπων διὰ τῆς διακοπῆς
πρὸ προσώπου αὐτῶν· διέκοψαν, καὶ διῆλθον πύλην, καὶ ἐξῆλ-
θον δι' αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν πρὸ προσώπου αὐ-
τῶν, ὁ δὲ κύριος ἡγήσεται αὐτῶν.

ΚΕΦ. Γ.

1 Καὶ ἐρεῖ, ἀκούσατε δὴ ταῦτα, αἱ ἀρχαὶ οἴκου Ἰακὼβ, καὶ CAP III.
οἱ κατάλοιποι οἴκου Ἰσραήλ· οὐχ ὑμῖν ἐστιν τοῦ γνῶναι τὸ κρί-
2 μα; Μεισοῦντες τὰ καλὰ, καὶ ζητοῦντες τὰ πονηρὰ, ἁρπάζον-
τες τὰ δέρματα αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ἀπὸ
3 τῶν ὀστέων αὐτῶν. Ὃν τρόπον κατέφαγον τὰς σάρκας τοῦ λαοῦ
μου, καὶ τὰ δέρματα αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν ἐξέδειραν, καὶ τὰ ὀστέα
αὐτῶν συνέθλασαν, καὶ ἐμέλισαν ὡς σάρκας εἰς λέβητα, καὶ ὡς
4 κρέα εἰς χύτραν. Οὕτως κεκράξονται πρὸς κύριον, καὶ οὐκ εἰσα-
κούσεται αὐτῶν καὶ ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτῶν ἐν
τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνθ' ὧν ἐπονηρεύσαντο ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν
αὐτῶν ἐπ' αὐτούς.

5 Τάδε λέγει κύριος ἐπὶ τοὺς προφήτας τοὺς πλανῶντας τὸν Γ
λαόν μου, τοὺς δάκνοντας ἐν τοῖς ὀδοῦσιν αὐτῶν, καὶ κηρύσσον-
τας ἐπ' αὐτὸν εἰρήνην, καὶ οὐκ ἐδόθη εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἤγει-
6 ραν ἐπ' αὐτὸν πόλεμον. Διὰ τοῦτο νὺξ ὑμῖν ἔσται ἐξ ὁράσεως,
καὶ σκοτία ὑμῖν ἔσται ἐκ μαντείας, καὶ δύσεται ὁ ἥλιος ἐπὶ τοὺς

III. προφήτας, καὶ συσκοτάσει ἐπ' αὐτοὺς ἡ ἡμέρα. Καὶ καταισχυν- 7
θήσονται οἱ ὁρῶντες τὰ ἐνύπνια, καὶ καταγελασθήσονται οἱ μάν-
τεις, καὶ καταλαλήσουσιν κατ' αὐτῶν πάντες αὐτοὶ, διότι οὐκ
ἔσται ὁ ἐπακούων αὐτῶν. Ἐὰν μὴ ἐγὼ ἐμπλήσω ἰσχὺν ἐν πνεύ- 8
ματι κυρίου καὶ κρίματος καὶ δυναστείας, τοῦ ἀπαγγεῖλαι τῷ
Ἰακὼβ ἀσεβείας αὐτοῦ, καὶ τῷ Ἰσραὴλ ἁμαρτίας αὐτοῦ. Ἀκού- 9
σατε δὴ ταῦτα οἱ ἡγούμενοι οἴκου Ἰακὼβ, καὶ οἱ κατάλοιποι οἴ-
κου Ἰσραὴλ, οἱ βδελυσσόμενοι κρῖμα, καὶ πάντα τὰ ὀρθὰ δια-
στρέφοντες. Οἱ οἰκοδομοῦντες Σειὼν ἐν αἵμασιν, καὶ Ἱερουσαλὴμ 10
* τ. m. κρίσεις. ἐν ἀδικίαις *. Οἱ ἡγούμενοι αὐτῆς μετὰ δώρων ἔκρεινον, καὶ οἱ 11
ἱερεῖς αὐτῆς μετὰ μισθοῦ ἀπεκρείνοντο, καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς
μετὰ ἀργυρίου ἐμαντεύοντο, καὶ ἐπὶ τὸν κύριον ἐπανεπαύοντο, λέ-
* τ. m. ἡμεῖν. γοντες, οὐχὶ κύριος ἐν ἡμῖν * ἐστιν; οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακά.
Διὰ τοῦτο δι' ὑμᾶς Σειὼν ὡς ἀγρὸς ἀροτριαθήσεται, καὶ Ἱερου- 12
σαλὴμ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἔσται, καὶ τὸ ὄρος τοῦ οἴκου εἰς ἄλ-
σος δρυμοῦ.

ΚΕΦ. Δ.

CAP. IV. Δ Καὶ ἔσται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐμφανὲς τὸ ὄρος τοῦ κυρίου, 1
ἕτοιμον ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων, καὶ μετεωρισθήσεται ὑπερ-
άνω τῶν βουνῶν· καὶ σπεύσουσιν πρὸς αὐτὸ λαοί. Καὶ πορεύ- 2
σονται ἔθνη πολλὰ καὶ ἐροῦσιν· δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος κυ-
ρίου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ Ἰακώβ· καὶ δείξουσιν ἡμῖν τὴν
ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ πορευσόμεθα ἐν ταῖς τρίβοις αὐτοῦ, ὅτι ἐκ Σειὼν
ἐξελεύσεται νόμος, καὶ λόγος κυρίου ἐξ Ἱερουσαλήμ. Καὶ κρι- 3
νεῖ ἀνὰ μέσον λαῶν πολλῶν, καὶ ἐξελέγξει ἔθνη ἰσχυρὰ ἕως εἰς
μακράν· καὶ κατακόψουσιν τὰς ῥομφαίας αὐτῶν εἰς ἄροτρα, καὶ
τὰ δόρατα αὐτῶν εἰς δρέπανα, καὶ οὐκέτι μὴ ἀντάρῃ ἔθνος ἐπ'
ἔθνος ῥομφαίαν, καὶ οὐκέτι μὴ μάθωσιν πολεμεῖν. Καὶ ἀναπαύ- 4
σεται ἕκαστος ὑποκάτω ἀμπέλου αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος ὑποκάτω
συκῆς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν, διότι τὸ στόμα κυρίου

5 παντοκράτορος ἐλάλησεν ταῦτα. Ὅτι πάντες οἱ λαοὶ πορεύσον- IV.
ται ἕκαστος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲ πορευσόμεθα ἐν ὀνόματι
κυρίου θεοῦ ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐπέκεινα.
6 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος, συνάξω τὴν συντετριμ-
7 μένην, καὶ τὴν ἐξωσμένην εἰσδέξομαι, καὶ οὓς ἀπωσάμην. Καὶ
θήσομαι τὴν συντετριμμένην εἰς ὑπόλειμμα, καὶ τὴν ἀπωσμένην
εἰς ἔθνος * δυνατὸν, καὶ βασιλεύσει κύριος ἐπ' αὐτοὺς ἐν ὄρει * 1. m ἔθνει.
8 Σειὼν ἀπὸ τοῦ νῦν ἕως εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ σὺ πύργος ποιμνίου
αὐχμώδης, θυγάτηρ Σειὼν, ἐπὶ σὲ ἥξει, καὶ εἰσελεύσεται ἡ ἀρ-
χὴ ἡ πρώτη βασιλεία ἐκ Βαβυλῶνος τῇ θυγατρὶ Ἱερουσαλήμ.
9 Καὶ νῦν ἵνα τί ἔγνως κακά; μὴ βασιλεὺς οὐκ ἦν σοι; ἢ ἡ βουλή
10 σου ἀπώλετο, ὅτι κατεκράτησάν σου ὠδεῖνες ὡς τικτούσης; Ὤδει-
νε καὶ ἀνδρίζου καὶ ἔγγιζε θυγάτηρ Σειὼν ὡς τίκτουσα· διότι νῦν
ἐξελεύσῃ ἐκ πόλεως, καὶ κατασκηνώσεις ἐν πεδίῳ, καὶ ἥξεις ἕως
Βαβυλῶνος· ἐκεῖθεν ῥύσεταί σε, " καὶ ἐκεῖθεν λυτρώσεταί σε * " * Haec supplentur in marg.
11 κύριος ὁ θεός σου ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου. Καὶ νῦν ἐπισυνήχθη ἐπὶ
σὲ ἔθνη πολλὰ λέγοντες, ἐπιχαρούμεθα, καὶ ἐπόψονται ἐπὶ
12 Σειὼν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. Αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὸν λογισμὸν
κυρίου *, καὶ οὐ συνῆκαν τὴν βουλὴν αὐτοῦ, ὅτι συνήγαγεν αὐ- * Cod. mendose κύριον.
13 τοὺς ὡς δράγματα ἅλωνος. Ἀνάστηθι, καὶ ἀλόα αὐτοὺς θυγά-
τηρ Σειὼν, ὅτι τὰ κέρατά σου θήσομαι σιδηρᾶ, καὶ τὰς ὁπλάς
σου θήσομαι χαλκᾶς· καὶ κατατήξεις λαοὺς πολλοὺς, καὶ ἀνα-
θήσεις τῷ κυρίῳ τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν τῷ κυ-
ρίῳ πάσης τῆς γῆς.

ΚΕΦ. Ε.

1 Νῦν ἐμφραχθήσεται θυγάτηρ ἐμφραγμῷ, συνοχὴν ἔταξεν ἐφ' CAP. V.
ὑμᾶς, ἐν ῥάβδῳ πατάξουσιν ἐπὶ σιαγόνα τὰς φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.
2 Καὶ σὺ Βηθλεὲμ οἶκος Ἐφραθᾶ, ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν χει-
λιάσιν Ἰούδα· ἐξ οὗ * μοι ἐξελεύσεται, τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα τοῦ * 2 m. in ras.
3 Ἰσραὴλ, καὶ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος. Διὰ

ν. τοῦτο δώσει αὐτοὺς ἕως καιροῦ τικτούσης, τέξεται, καὶ οἱ ἐπί-
λοιποι τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.
Καὶ στήσεται καὶ ὄψεται, καὶ ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν 4
ἰσχύϊ κύριος, καὶ ἐν τῇ δόξῃ ὀνόματος κυρίου θεοῦ αὐτῶν ὑπάρ-
* s. m. ονται. ξουσιν· διότι νῦν μεγαλυνθήσεται * ἕως ἄκρων τῆς γῆς. Καὶ ἔσται 5
αὐτῇ εἰρήνη, Ἀσσοὺρ ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ ὅταν
ἐπιβῇ ἐπὶ τὴν χώραν ὑμῶν, καὶ ἐπεγερθήσονται ἐπ᾽ αὐτὸν ἑπτὰ
ποιμένες, καὶ ὀκτὼ δήγματα ἀνθρώπων. Καὶ ποιμανοῦσιν τὸν 6
Ἀσσοὺρ ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ τὴν γῆν τοῦ Νεβρὼδ ἐν τῇ τάφρῳ αὐ-
τῆς· καὶ ῥύσεται ἐκ τοῦ Ἀσσοὺρ ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν,
καὶ ὅταν ἐπιβῇ ἐπὶ τὰ ὅρια ὑμῶν. Καὶ ἔσται τὸ ὑπόλειμμα τοῦ 7
Ἰακὼβ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν μέσῳ πολλῶν λαῶν ὡς δρόσος παρὰ κυ-
ρίου πίπτουσα, καὶ ὡς ἄρνες ἐπὶ ἄγρωστιν, ὅπως μὴ συναχθῇ
μηδεὶς, μὴ δὲ ὑποστῇ ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων. Καὶ ἔσται τὸ ὑπόλειμ- 8
μα Ἰακὼβ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν μέσῳ πολλῶν λαῶν ὡς λέων ἐν κτή-
νεσιν ἐν τῷ δρυμῷ, καὶ ὡς σκύμνος ἐν ποιμνίοις προβάτων· ὃν
τρόπον ὅταν διέλθῃ, καὶ διαστείλας ἁρπάσῃ, καὶ μὴ ᾖ ὁ ἐξαι-
ρούμενος. Ὑψωθήσεται ἡ χείρ σου ἐπὶ τοὺς θλείβοντάς σε, καὶ 9
πάντες οἱ ἐχθροί σου ἐξολεθρευθήσονται. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέ- 10
* ἐκείνη deest in cod. ρᾳ ἐκείνῃ *, λέγει κύριος, ἐξολεθρεύσω τοὺς ἵππους ἐκ μέσου σου,
καὶ ἀπολῶ τὰ ἅρματά σου. Καὶ ἐξολεθρεύσω τὰς πόλεις τῆς 11
γῆς σου, ἐξαρῶ πάντα τὰ ὀχυρώματά σου. Καὶ ἐξολεθρεύσω 12
τὰ φάρμακά σου ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἀποφθεγγόμενοι οὐκ
ἔσονται ἐν σοί. Καὶ ἐξολεθρεύσω τὰ γλυπτά σου, καὶ τὰς στή- 13
λας σου ἐκ μέσου σου, καὶ οὐκέτι μὴ προσκυνήσῃς τοῖς ἔργοις τῶν
χειρῶν σου. Καὶ ἐκκόψω τὰ ἄλση ἐκ μέσου σου, καὶ ἀφανιῶ τὰς 14
πόλεις σου. Καὶ ποιήσω ἐν ὀργῇ καὶ ἐν θυμῷ ἐκδίκησιν ἐν τοῖς 15
ἔθνεσιν ἀνθ᾽ ὧν οὐκ εἰσήκουσαν.

ΚΕΦ. ς.

1 Ἀκούσατε δὴ λόγον· κύριος κύριος εἶπεν· ἀνάστηθι, κρίθητι πρὸς CAP. VI. E.
2 τὰ ὄρη, καὶ ἀκουσάτωσαν βουνοὶ φωνήν σου. Ἀκούσατε ὄρη * τὴν
κρίσιν τοῦ κυρίου, καὶ αἱ φάραγγες θεμέλια τῆς γῆς, ὅτι κρί-
σις τῷ κυρίῳ πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ διε-
3 λεγχθήσεται. Λαός μου, τί ἐποίησά σοι, ἢ τί ἐλύπησά σε, ἢ
4 τί παρηνώχλησά σοι; ἀποκρίθητί μοι. Διότι ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς
Αἰγύπτου, καὶ ἐξ οἴκου δουλείας ἐλυτρωσάμην σε, καὶ ἐξαπέ-
στειλα πρὸ προσώπου σου τὸν Μωσῆν, καὶ Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ.
5 Λαός μου μνήσθητι δὴ, τί ἐβουλεύσατο κατὰ σοῦ Βαλὰκ βασι-
λεὺς Μωὰβ, καὶ τί ἀπεκρίθη αὐτῷ Βαλαὰμ υἱὸς τοῦ Βεὼρ, ἀπὸ
τῶν σχοίνων ἕως τοῦ Γαλγὰλ, ὅπως γνωσθῇ ἡ δικαιοσύνη τοῦ
6 κυρίου. Ἐν τίνι καταλάβω τὸν κύριον; ἀντιλήψομαι θεοῦ μου
ὑψίστου; εἰ καταλήψομαι αὐτὸν ἐν ὁλοκαυτώμασιν ἐν μόσχοις
7 ἐνιαυσίοις; Εἰ προσδέξεται κύριος ἐν χειλιάσιν κριῶν; ἢ ἐν μυ-
ριάσιν χιμάρων * πιόνων; εἰ δῶ πρωτότοκά μου ὑπὲρ * ἀσεβείας,
8 καρπὸν κοιλίας μου ὑπὲρ ἁμαρτίας ψυχῆς μου; Εἰ ἀναγγέλη
σοι ἄνθρωπε τί καλόν; ἢ τί κύριος ἐκζητεῖ παρὰ σοῦ, ἀλλ' ἢ
τοῦ ποιεῖν κρῖμα καὶ ἀγαπᾶν ἔλεον, καὶ ἕτοιμον εἶναι τοῦ πο-
9 ρεύεσθαι μετὰ κυρίου θεοῦ σου; Φωνὴ κυρίου τῇ πόλει ἐπικλη-
θήσεται, καὶ σώσει φοβουμένους τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
10 Ἄκουε φυλὴ, καὶ τίς κοσμήσει πόλιν; Μὴ πῦρ καὶ οἶκος ς
ἀνόμου θησαυρίζων θησαυροὺς ἀνόμους, καὶ μετὰ ὕβρεως ἀδικίας;
11 Εἰ δικαιωθήσεται ἐν ζυγῷ ἄνομος, καὶ ἐν μαρσίππῳ στάθμια δό-
12 λου. Ἐξ ὧν τὸν πλοῦτον αὐτῶν ἀσεβείας ἔπλησαν; καὶ οἱ κατ-
οικοῦντες αὐτὴν ἐλάλουν ψεύδη, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν ὑψώθη * ἐν
13 τῷ στόματι αὐτῶν; Καὶ ἐγὼ ἄρξομαι τοῦ πατάξαι σὲ, ἀφανιῶ
14 σε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου. Σὺ φάγεσαι, καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῇς·
καὶ συσκοτάσει ἐν σοὶ, καὶ ἐκνεύσει, καὶ οὐ μὴ διασωθῇς, καὶ
15 ὅσοι ἐὰν διασωθῶσιν, εἰς ῥομφαίαν παραδωθήσονται. Σὺ σπερεῖς,

* Cod. λαοὶ pro ὄρη.

* l. m. χειμάῤῥων. * ὑπὲρ deest in cod.

* Cod. ὑψώθη.

VI. * 2. m. πιέσεις.

καὶ οὐ μὴ ἀμήσῃς· σὺ πειέσεις * ἐλαίαν, καὶ οὐ μὴ ἀλείψῃ ἔλαιον,
καὶ οἶνον, καὶ οὐ μὴ πίητε, καὶ ἀφανισθήσεται νόμιμα λαοῦ μου.
Καὶ ἐφύλαξας τὰ δικαιώματα Ζαμβρεὶ, καὶ πάντα τὰ ἔργα οἴ- 16
κου Ἀχαὰβ, καὶ ἐπορεύθητε ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, ὅπως παραδῶ
σε εἰς ἀφανισμὸν, καὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν εἰς συρισμὸν, καὶ
ὀνείδη λαῶν λήμψεσθε.

ΚΕΦ. Ζ.

CAP VII. * 2. m. οἴμμοι. Ita et mox.

* 2. m. εὐλαβής.

Οἴμμοι * ὅτι ἐγενήθην ὡς συνάγων καλάμην ἐν ἀμητῷ, καὶ ὡς 1
ἐπιφυλλίδα ἐν τρυγητῷ, οὐχ ὑπάρχοντος βότρυος τοῦ φαγεῖν τὰ
πρωτόγονα. Οἴμμοι ψυχὴ, ὅτι ἀπόλωλεν εὐσεβὴς * ἀπὸ τῆς γῆς, 2
καὶ κατορθῶν ἐν ἀνθρώποις οὐχ ὑπάρχει· πάντες εἰς αἵματα δι-
κάζονται, ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐκθλείβουσιν ἐκθλειβῇ.
Ἐπὶ τὸ κακὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἑτοιμάζουσιν· ὁ ἄρχων αἰτεῖ, καὶ 3
ὁ κριτὴς εἰρηνικοὺς λόγους ἐλάλησεν, καταθύμιον ψυχῆς αὐτοῦ
ἐστιν· καὶ ἐξελοῦμαι τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν. Ὡς σὴς ἐκτρώγων, καὶ 4
βαδίζων ἐπὶ κανόνος ἐν ἡμέρᾳ σκοπιᾶς· οὐαὶ οὐαὶ αἱ ἐκδικήσεις
σου ἥκασιν, νῦν ἔσονται κλαυθμοὶ αὐτῶν. Μὴ καταπιστεύετε ἐν 5
φίλοις, καὶ μὴ ἐλπίζετε ἐπὶ ἡγουμένοις, ἀπὸ τῆς συνκοίτου σου
φύλαξαι, τοῦ ἀναθέσθαι τί αὐτῇ. Διότι υἱὸς ἀτιμάζει πατέρα, 6
θυγάτηρ ἐπαναστήσεται ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, νύμφη ἐπὶ τὴν
πενθερὰν αὐτῆς, ἐχθροὶ πάντες ἀνδρὸς οἱ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.
Ζ Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸν κύριον ἐπιβλέψομαι, ὑπομενῶ ἐπὶ τῷ θεῷ 7
τῷ σωτῆρι μου, εἰσακούσεταί μου ὁ θεός μου. Μὴ ἐπίχαιρέ μοι 8
ἡ ἐχθρά μου, ὅτι πέπτωκα, καὶ ἀναστήσομαι· διότι ἐὰν καθί-
σω ἐν τῷ σκότει, κύριος φωτιεῖ μοι. Ὀργὴν κυρίου ὑποίσω, ὅτι 9
ἥμαρτον αὐτῷ, ἕως τοῦ δικαιῶσαι αὐτὸν τὴν δίκην μου· καὶ ποιή-
σει τὸ κρῖμα μου, καὶ ἐξάζει * με εἰς τὸ φῶς· ὄψομαι τὴν δι-
καιοσύνην αὐτοῦ. Καὶ ὄψεται ἡ ἐχθρά μου, καὶ περιβαλεῖται 10
αἰσχύνην, ἡ λέγουσα, ποῦ κύριος ὁ θεός σου; οἱ ὀφθαλμοί μου
ἐπόψονται αὐτὴν, νῦν ἔσται εἰς καταπάτημα ὡς πηλὸς ἐν ταῖς

* 1. m. ἐξάξεις.

11 ὁδοῖς. Ἡμέρα ἀλοιφῆς * πλίνθου, ἐξάλειψίς * σου ἡ ἡμέρα ἐκεί- VII. * l. m. ἀλυφ.
12 νη, καὶ ἀποτρείψεται νόμιμά σου ἡ ἡμέρα ἐκείνη. Καὶ αἱ πό- * l. m. ψεις.
λεις σου ἥξουσιν * εἰς ὁμαλισμὸν, καὶ εἰς διαμερισμὸν Ἀσσυ- * l. m εἰς.
ρίων, καὶ αἱ πόλεις σου αἱ ὀχυραὶ εἰς διαμερισμὸν ἀπὸ Τύρου
ἕως τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ
13 ὄρους ἕως τοῦ * ὄρους. Καὶ ἔσται ἡ γῆ εἰς ἀφανισμὸν σὺν τοῖς * τοῦ expungitur in cod.
κατοικοῦσιν αὐτὴν, ἀπὸ καρπῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν.
14 Ποίμαινε λαόν σου ἐν ῥάβδῳ σου, πρόβατα κληρονομίας σου,
κατασκηνοῦντας καθ' ἑαυτοὺς δρυμὸν ἐν μέσῳ τοῦ Καρμήλου, νε-
μήσονται τὴν Βασανεῖτιν, καὶ τὴν Γαλααδεῖτιν καθὼς αἱ ἡμέραι
15 τοῦ αἰῶνος. Καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἐξοδίας σου ἐξ Αἰγύπτου,
16 ὄψεσθε θαυμαστά. Ὄψονται ἔθνη καὶ καταισχυνθήσονται καὶ ἐκ
πάσης τῆς ἰσχύος αὐτῶν, ἐπιθήσουσιν χεῖρας ἐπὶ τὸ στόμα αὐ-
17 τῶν, τὰ ὦτα αὐτῶν ἀποκωφωθήσονται. Λίξουσιν χοῦν ὡς ὄφις σύ-
ροντες γῆν, συγχυθήσονται ἐν συγκλεισμῷ αὐτῶν· ἐπὶ τῷ κυρίῳ
18 θεῷ ἡμῶν ἐκστήσονται, καὶ φοβηθήσονται ἀπὸ σοῦ. Τίς θεὸς ὥσπερ
σύ; ἐξαίρων ἀνομίας, καὶ ὑπερβαίνων ἀσεβείας τοῖς καταλοί-
ποις τῆς κληρονομίας αὐτοῦ· καὶ οὐ συνέσχεν εἰς μαρτύριον ὀρ-
19 γὴν αὐτοῦ, ὅτι θελητὴς ἐλέους ἐστίν. Ἐπιστρέψει, καὶ οἰκτει-
ρήσει ἡμᾶς, καταδύσει τὰς ἀδικίας ἡμῶν, καὶ ἀπορριφήσονται εἰς
20 τὰ βάθη τῆς θαλάσσης πάσας τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. Δώσει εἰς
ἀλήθειαν τῷ Ἰακὼβ, ἔλεον τῷ Ἀβραὰμ, καθότι ὤμοσας τοῖς
πατράσιν ἡμῶν, κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν.

ΜΕΙΧΑΙΑΣ Γ.

ΙΩΗΛ Δ.

ΚΕΦ. Α.

CAP I A Λόγος κυρίου, ὃς ἐγενήθη πρὸς Ἰωὴλ τὸν τοῦ Βαθουήλ. Ἀ- 1 2
κούσατε ταῦτα οἱ πρεσβύτεροι, καὶ ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατ-
* 1 m. ἡμῶν. οικοῦντες τὴν γῆν· εἰ γέγονεν τοιαῦτα ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν *, ἢ
ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ὑμῶν; Ὑπὲρ αὐτῶν τοῖς τέκνοις 3
ὑμῶν διηγήσασθε, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ
τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς γενεὰν ἑτέραν. Τὰ κατάλοιπα τῆς κάμπης 4
κατέφαγεν ἡ ἀκρὶς, καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς ἀκρίδος κατέφα-
γεν ὁ βροῦχος, καὶ τὰ κατάλοιπα τοῦ βρούχου κατέφαγεν ἡ
ἐρυσείβη. Ἐκνήψατε οἱ μεθύοντες ἐξ οἴνου αὐτῶν, καὶ κλαύσα- 5
τε· θρηνήσατε πάντες οἱ πείνοντες οἶνον εἰς μέθην, ὅτι ἐξήρθη
ἐκ στόματος ὑμῶν εὐφροσύνη καὶ χαρά. Ὅτι ἔθνος ἀνέβη ἐπὶ 6
τὴν γῆν μου ἰσχυρὸν καὶ ἀναρίθμητον, οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ὀδόντες
λέοντος, καὶ αἱ μύλαι αὐτοῦ σκύμνου. Ἔθετο τὴν ἄμπελόν 7
μου εἰς ἀφανισμὸν, καὶ τὰς συκάς μου εἰς συνκλασμόν· ἐρευνῶν
ἐξηρεύνησεν αὐτὴν, καὶ ἔρειψεν· ἐλεύκανεν τὰ κλήματα αὐτῆς. Θρή- 8
νησον πρός με ὑπὲρ νύμφην περιεζωσμένην σάκκον, ἐπὶ τὸν ἄνδρα
αὐτῆς τὸν παρθενικόν. Ἐξῆρται θυσία καὶ σπονδὴ ἐξ οἴκου κυ- 9
ρίου· πενθεῖτε ἱερεῖς οἱ λειτουργοῦντες θυσιαστηρίῳ. Ὅτι τετα- 10
* 2. m. πενθήτω. λαιπώρηκεν τὰ πεδία· πενθείτω * ἡ γῆ, ὅτι τεταλαιπώρηκεν σεῖ-
τος· ἐξηράνθη οἶνος, ὠλιγώθη ἔλαιον. Ἐξηράνθησαν γεωργοί· θρη- 11
νεῖτε κτήματα ὑπὲρ πυροῦ καὶ κριθῆς, ὅτι ἀπόλωλεν τρυγητὸς ἐξ
ἀγροῦ. Ἡ ἄμπελος ἐξηράνθη, καὶ αἱ συκαῖ ὠλιγώθησαν· ῥοὰ, 12
* 1. m. ξύλου ἀγροῦ. καὶ φοῖνιξ, καὶ μῆλον, καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ * ἀγροῦ ἐξηράν-
θησαν, ὅτι ᾔσχυναν χαρὰν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. Περιζώσασθε 13
καὶ κόπτεσθε οἱ ἱερεῖς, θρηνεῖτε οἱ λειτουργοῦντες θυσιαστηρίῳ·
εἰσέλθατε, ὑπνώσατε ἐν σάκκοις λειτουργοῦντες θεῷ, ὅτι ἀπεσχη-
κεν ἐξ οἴκου θεοῦ ὑμῶν θυσία καὶ σπονδή. Ἁγιάσατε νηστείαν, 14

κηρύξατε θεραπείαν, συναγάγετε πρεσβυτέρους, πάντας κατοι- 1
15 κοῦντας γῆν εἰς οἶκον θεοῦ ὑμῶν. Καὶ κεκράξατε πρὸς κύριον
ἐκτενῶς· οἴμμοι οἴμμοι οἴμμοι εἰς ἡμέραν, ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα κυ-
16 ρίου, καὶ ὡς ταλαιπωρία ἐκ ταλαιπωρίας ἥξει. Κατέναντι τῶν
ὀφθαλμῶν ὑμῶν βρώματα· ἐξωλεθρεύθη ἐξ οἴκου θεοῦ ὑμῶν εὐ-
17 φροσύνη καὶ χαρά. Ἐσκίρτησαν δαμάλεις ἐπὶ ταῖς φάτναις
αὐτῶν, ἠφανίσθησαν θησαυροὶ, κατεσκάφησαν ληνοὶ, ὅτι ἐξηράν-
18 θη σῖτος. Τί ἀποθήσομεν ἑαυτοῖς; ἔκλαυσαν βουκόλια βοῶν,
ὅτι οὐχ ὑπῆρχεν νομὴ αὐτοῖς, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων ἠφα-
19 νίσθησαν. Πρὸς σὲ κύριε βοήσομαι, ὅτι πῦρ ἀνήλωσεν τὰ ὡραῖα
20 τῆς ἐρήμου, καὶ φλὸξ ἀνῆψεν πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ. Καὶ
τὰ κτήνη τοῦ πεδίου ἀνέβλεψαν πρὸς σὲ, ὅτι ἐξηράνθησαν ἀφέ-
σεις ὑδάτων, καὶ πῦρ κατέφαγεν τὰ ὡραῖα τῆς ἐρήμου.

ΚΕΦ. Β.

1 Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐν Σειὼν, κηρύξατε ἐν ὄρει ἁγίῳ μου, CAP II.
καὶ συγχυθήτωσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν, διότι πάρε-
στιν ἡμέρα κυρίου, ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, ἡμέρα
2 νεφέλης καὶ ὁμίχλης. Ὡς ὄρθρος χυθήσεται ἐπὶ τὰ ὄρη λαὸς
πολὺς καὶ ἰσχυρὸς, ὅμοιος αὐτῷ οὐ γέγονεν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος,
καὶ μετ' αὐτὸν οὐ προστεθήσεται ἕως ἐτῶν εἰς γενεὰς γενεῶν.
3 Τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πῦρ ἀναλίσκον, καὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ ἀνα-
πτομένη φλόξ· ὡς παράδεισος τρυφῆς ἡ γῆ πρὸ προσώπου αὐ-
τοῦ, καὶ τὰ ὄπισθεν αὐτοῦ πεδίον ἀφανισμοῦ, καὶ ἀνασωζό-
4 μενος οὐκ ἔσται αὐτῷ. Ὡς ὅρασις ἵππων ἡ ὅρασις αὐτῶν, καὶ
5 ὡς ἱππεῖς οὕτως καταδιώξονται. Ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἐπὶ τὰς
κορυφὰς τῶν ὀρέων ἐξαλοῦνται, καὶ ὡς φωνὴ φλογὸς πυρὸς κατ-
εσθιούσης καλάμην, καὶ ὡς λαὸς πολὺς καὶ ἰσχυρὸς παρα-
6 τασσόμενος εἰς πόλεμον. Ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ συντριβήσον-
7 ται λαοὶ, πᾶν πρόσωπον ὡς πρόσκαυμα χύτρας. Ὡς μαχηταὶ
δραμοῦνται, καὶ ὡς ἄνδρες πολεμισταὶ ἀναβήσονται ἐπὶ τὰ τεί-

II. χη, καὶ ἕκαστος ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ πορεύσεται, καὶ οὐ μὴ ἐκκλεί-
νωσιν τὰς τρίβους αὐτῶν. Καὶ ἕκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ 8
οὐκ ἀφέξεται· καταβαρυνόμενοι ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτῶν πορεύσον-
ται, καὶ ἐν τοῖς βέλεσιν αὐτῶν πεσοῦνται, καὶ οὐ μὴ συντελε-
σθῶσιν. Τῆς πόλεως ἐπιλήψονται, καὶ ἐπὶ τῶν τειχέων δραμοῦν- 9
ται, καὶ ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ἀναβήσονται, καὶ διὰ θυρίδων εἰσε-
λεύσονται ὡς κλέπται. Πρὸ προσώπου αὐτοῦ συγχυθήσεται ἡ 10
γῆ, καὶ σεισθήσεται ὁ οὐρανός· ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συσκοτά-
σουσιν, καὶ ἄστρα δύσουσιν τὸ φέγγος αὐτῶν. Καὶ κύριος δώ- 11
σει φωνὴν αὐτοῦ πρὸ προσώπου δυνάμεως αὐτοῦ, ὅτι πολλή ἐστιν
σφόδρα ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, ὅτι ἰσχυρὰ ἔργα λόγων αὐτοῦ, διό-
τι μεγάλη ἡμέρα κυρίου, μεγάλη καὶ ἐπιφανὴς σφόδρα, καὶ τίς
ἔσται ἱκανὸς αὐτῇ;

B Καὶ νῦν λέγει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· ἐπιστράφητε πρός με 12
ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐν νηστείᾳ, καὶ ἐν κλαυθμῷ,
καὶ ἐν κοπετῷ. Καὶ διαρρήξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, καὶ μὴ τὰ 13
ἱμάτια ὑμῶν· καὶ ἐπιστράφητε πρὸς κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, ὅτι
ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων ἐστὶν, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ
μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις. Τίς οἶδεν εἰ ἐπιστρέψει, καὶ με- 14
τανοήσει, καὶ ὑπολείψεται ὀπίσω αὐτοῦ εὐλογίαν, θυσίαν,
καὶ σπονδὴν κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν; Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐν 15
Σειὼν, ἁγιάσατε νηστείαν, κηρύξατε θεραπείαν. Συναγάγε- 16
τε λαὸν, ἁγιάσατε ἐκκλησίαν, ἐκλέξασθε πρεσβυτέρους, συν-
αγάγετε νήπια θηλάζοντα μαστοὺς, ἐξελθάτω νυμφίος ἐκ τοῦ
κοιτῶνος αὐτοῦ καὶ νύμφη ἐκ τοῦ παστοῦ αὐτῆς. Ἀνὰ μέσον τῆς 17
κρηπῖδος τοῦ θυσιαστηρίου κλαύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ λειτουργοῦν-
τες κυρίῳ, καὶ ἐροῦσιν· φεῖσαι κύριε τοῦ λαοῦ σου, καὶ μὴ
δῷς τὴν κληρονομίαν σου εἰς ὄνειδος, τοῦ κατάρξαι αὐτῶν ἔθνη,
ὅπως μὴ εἴπωσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς αὐτῶν; Καὶ 18
ἐζήλωσεν κύριος τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

Καὶ ἀπεκρίθη κύριος, καὶ εἶπεν τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἰδοὺ ἐγὼ 19
ἐξαποστέλλω ὑμῖν τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ἐμ-

πλησθήσεσθε αὐτῶν, καὶ οὐ δώσω ὑμᾶς οὐκέτι εἰς ὀνειδισμὸν ἐν ἔθ- II.
20 νεσιν. Καὶ τὸν ἀπὸ βορρᾶ ἐκδιώξω ἀφ' ὑμῶν, καὶ ἐξώσω αὐτὸν εἰς
γῆν ἄνυδρον, καὶ ἀφανιῶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν
πρώτην, καὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐσχάτην· καὶ
ἀναβήσεται σαπρία αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ὁ βρόμος αὐτοῦ, ὅτι
21 ἐμεγάλυνεν τὰ ἔργα αὐτοῦ. Θάρσει γῆ, χαῖρε καὶ εὐφραίνου, ὅτι
22 ἐμεγάλυνεν κύριος τοῦ ποιῆσαι. Θαρσεῖτε κτήνη τοῦ πεδίου, ὅτι
βεβλάστηκεν πεδία τῆς ἐρήμου, ὅτι ξύλον ἤνεγκεν τὸν καρπὸν αὐ-
23 τοῦ, συκῆ καὶ ἄμπελος ἔδωκαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν. Καὶ τὰ τέκνα
Σειὼν χαίρετε καὶ εὐφραίνεσθε ἐπὶ τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, διότι
ἔδωκεν ὑμῖν τὰ βρώματα εἰς δικαιοσύνην, καὶ βρέξει ὑμῖν ὑετὸν
24 πρώϊμον καὶ ὄψιμον, καθὼς ἔμπροσθεν. Καὶ πλησθήσονται αἱ
ἅλωνες σίτου, καὶ ὑπερχυθήσονται αἱ ληνοὶ οἴνου καὶ ἐλαίου.
25 Καὶ ἀνταποδώσω ὑμῖν ἀντὶ τῶν ἐτῶν ὧν κατέφαγεν ἡ ἀκρὶς * καὶ * 1 m. ἀκρίς.
ὁ βροῦχος καὶ ἡ ἐρυσείβη καὶ ἡ κάμπη, ἡ δύναμίς μου ἡ μεγά-
26 λη, ἣν ἐξαπέστειλα εἰς ὑμᾶς. Καὶ φάγεσθε ἐσθίοντες καὶ ἐμ-
πλησθήσεσθε, καὶ αἰνέσετε τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἃ
ἐποίησεν μεθ' ὑμῶν εἰς θαυμάσια· καὶ οὐ μὴ καταισχυνθῇ ὁ λαός
27 μου εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐν μέσῳ τοῦ Ἰσραὴλ
ἐγώ εἰμι, καὶ ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν
ἐμοῦ· καὶ οὐ μὴ καταισχυνθῶσιν ἔτι ὁ λαός μου εἰς τὸν αἰῶνα.
28 Καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα, καὶ ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου
ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγα-
τέρες ὑμῶν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται,
29 καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται. Καὶ ἐπὶ τοὺς δούλους
μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ
30 πνεύματός μου. Καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς
31 γῆς αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. Ὁ ἥλιος μεταστρα-
φήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἐλθεῖν ἡμέ-
32 ραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. Καὶ ἔσται πᾶς, ὃς ἂν
ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου, σωθήσεται· ὅτι ἐν τῷ ὄρει Σειὼν

11. καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἔσται ἀνασωζόμενος, καθότι εἶπεν κύριος, καὶ εὐαγγελιζόμενοι οὓς κύριος προσκέκληται.

ΚΕΦ. Γ.

CAP. III. Διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκεί- 1
νῳ, ὅταν ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλήμ.
Καὶ συνάξω πάντα τὰ ἔθνη, καὶ κατάξω αὐτὰ εἰς τὴν κοιλά- 2
δα Ἰωσαφάτ, καὶ διακριθήσομαι πρὸς αὐτοὺς ἐκεῖ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ
μου καὶ τῆς κληρονομίας μου Ἰσραήλ, οἳ διεσπάρησαν ἐν τοῖς
ἔθνεσιν, καὶ τὴν γῆν μου καταδιείλαντο. Καὶ ἐπὶ τὸν λαόν μου 3
ἔβαλον κλήρους, καὶ ἔδωκαν τὰ παιδάρια πόρναις, καὶ τὰ κο-
ράσια ἐπώλουν ἀντὶ οἴνου, καὶ ἔπεινον. Καὶ τί ὑμεῖς ἐμοὶ Τύ- 4
ρος καὶ Σειδὼν, καὶ πᾶσα Γαλειλαία ἀλλοφύλων; μὴ ἀντα-
πόδομα ὑμεῖς ἀνταποδίδοτέ μοι; ἢ μνησικακεῖτε ὑμεῖς ἐπ᾽ ἐμοί;
ὀξέως καὶ ταχέως ἀνταποδώσω τὸ ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς κεφα-
λὰς ὑμῶν. Ἀνθ᾽ ὧν τὸ ἀργύριόν μου καὶ τὸ χρυσίον μου ἐλά- 5
βετε, καὶ τὰ ἐπίλεκτά μου τὰ καλὰ εἰσηνέγκατε εἰς τοὺς ναοὺς
ὑμῶν. Καὶ τοὺς υἱοὺς Ἰούδα καὶ τοὺς υἱοὺς Ἱερουσαλὴμ ἀπέ- 6
δοσθε τοῖς υἱοῖς τῶν Ἑλλήνων, ὅπως ἐξώσητε αὐτοὺς ἐκ τῶν
ὁρίων αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω αὐτοὺς ἐκ τοῦ τόπου οὗ 7
ἀπέδοσθε αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ ἀνταποδώσω τὸ ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς
κεφαλὰς ὑμῶν. Καὶ ἀποδώσομαι τοὺς υἱοὺς ὑμῶν καὶ τὰς θυ- 8
γατέρας ὑμῶν εἰς χεῖρας τῶν υἱῶν Ἰούδα, καὶ ἀποδώσονται αὐ-
τοὺς εἰς αἰχμαλωσίαν εἰς ἔθνος μακρὰν ἀπέχον, ὅτι κύριος ἐλά-
λησεν.

γ Κηρύξατε ταῦτα ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἁγιάσατε πόλεμον, ἐξε- 9
γείρατε τοὺς μαχητὰς, προσαγάγετε καὶ ἀναβαίνετε πάντες ἄν-
δρες πολεμισταί. Συγκόψατε τὰ ἄροτρα ὑμῶν εἰς ῥομφαίας, 10
καὶ τὰ δρέπανα ὑμῶν εἰς σειρομάστας· ὁ ἀδύνατος λεγέτω, ὅτι
ἰσχύω ἐγώ. Συναθροίζεσθε, καὶ εἰσπορεύεσθε πάντα τὰ ἔθνη 11
κυκλόθεν, καὶ συνάχθητε ἐκεῖ· ὁ πραῢς ἔστω μαχητής. Ἐξε- 12

γειρέσθωσαν, ἀναβαινέτωσαν πάντα τὰ ἔθνη εἰς τὴν κοιλάδα Ἰω- III.
σαφὰτ, διότι ἐκεῖ καθιῶ τοῦ διακρίναι πάντα τὰ ἔθνη κυκλόθεν.
13 Ἐξαποστείλατε δρέπανα, ὅτι παρέστηκεν τρυγητός· εἰσπορεύεσ-
θε, πατεῖτε, διότι πλήρης ἡ ληνός· ὑπερεκχεῖτε τὰ ὑπολήνια,
14 ὅτι πεπλήθυνται τὰ κακὰ αὐτῶν. Ἦχοι ἐξήχησαν ἐν τῇ κοιλάδι
15 τῆς δίκης, ὅτι ἐγγὺς * ἡμέρα κυρίου ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης. Ὁ * 2. m. ἐγγύς.
ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συσκοτάσουσιν, καὶ οἱ ἀστέρες δύσουσιν φέγ-
16 γος αὐτῶν. Ὁ δὲ κύριος ἐκ Σειὼν ἀνακεκράξεται, καὶ ἐξ Ἱε-
ρουσαλὴμ δώσει φωνὴν αὐτοῦ, καὶ σεισθήσεται ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ
γῆ· ὁ δὲ κύριος φείσεται τοῦ λαοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνισχύσει τοὺς υἱοὺς
17 Ισραήλ. Καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ κα-
τασκηνῶν ἐν Σειὼν ἐν ὄρει ἁγίῳ * μου· καὶ ἔσται Ἱερουσαλὴμ * 1. m. ἁγίῳ.
18 ἁγία, καὶ ἀλλογενεῖς οὐ διελεύσονται δι' αὐτῆς οὐκέτι. Καὶ
ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκασμὸν, καὶ
οἱ βουνοὶ ῥυήσονται γάλα, καὶ πᾶσαι αἱ ἀφέσεις Ἰούδα ῥυήσονται
ὕδατα, καὶ πηγὴ ἐξ οἴκου κυρίου ἐξελεύσεται, καὶ ποτιεῖ τὸν
19 χειμάῤῥουν τῶν σχοίνων. Αἴγυπτος εἰς ἀφανισμὸν ἔσται, καὶ ἡ
Ἰδουμαία εἰς πεδίον ἀφανισμοῦ ἔσται, ἐξ ἀδικιῶν υἱῶν Ἰούδα,
20 ἀνθ' ὧν ἐξέχεαν αἷμα δίκαιον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. Ἡ δὲ Ἰουδαία
εἰς τὸν αἰῶνα κατοικηθήσεται, καὶ Ἱερουσαλὴμ εἰς γενεὰς γε-
21 νεῶν. Καὶ ἐκζητήσω τὸ αἷμα αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ ἀθωώσω, καὶ
κύριος κατασκηνώσει ἐν Σειών.

ΙΩΗΛ Δ.

ΟΒΔΕΙΟΥ Ε.

ΚΕΦ. Α.

CAP I. Ὅρασις Ὀβδειοῦ· τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τῇ Ἰδουμαίᾳ· ἀκοὴν 1
ἤκουσα παρὰ κυρίου, καὶ περιοχὴν εἰς τὰ ἔθνη ἐξαπέστειλεν· ἀνά-
στητε, καὶ ἐξαναστῶμεν ἐπ' αὐτὴν εἰς πόλεμον. Ἰδοὺ ὀλιγοστὸν 2
δέδωκά σε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἠτειμωμένος σὺ εἶ σφόδρα. Ὑπερηφα- 3
νία τῆς καρδίας σου ἐπῆρέν σε κατασκηνοῦντα ἐν ταῖς ὀπαῖς τῶν
πετρῶν· ὕψων κατοικίαν αὐτοῦ, λέγων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, τίς με
κατάξει ἐπὶ τὴν γῆν; Ἐὰν μετεωρισθῇς ὡς ἀετὸς, καὶ ἐὰν ἀνὰ 4
μέσον τῶν ἄστρων θῇς νοσσιάν σου, ἐκεῖθεν κατάξω σε, λέγει κύ-
ριος. Εἰ κλέπται εἰσῆλθον πρὸς σὲ, ἢ λησταὶ νυκτὸς, ποῦ ἂν 5
ἀπερρίφης *; οὐκ ἂν ἔκλεψαν τὰ ἱκανὰ ἑαυτοῖς; καὶ εἰ τρυγη-
ταὶ εἰσῆλθον πρὸς σὲ, οὐκ ἂν ὑπελίποντο ἐπιφυλλίδας; Πῶς 6
ἐξηρευνήθη Ἠσαῦ, καὶ κατελήμφθη αὐτοῦ τὰ κεκρυμμένα; Ἕως 7
τῶν ὁρίων ἐξαπέστειλάν σε· πάντες οἱ ἄνδρες τῆς διαθήκης σου
ἀντέστησάν σοι, ἠδυνάσθησαν πρὸς σὲ ἄνδρες εἰρηνικοί σου, ἔθη-
καν ἔνεδρα ὑποκάτω σου, οὐκ ἔστιν σύνεσις * αὐτοῖς.

* Ita heic cod. cum duplici ε

* f. in- στις.

Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος, ἀπολῶ σοφοὺς ἐκ τῆς 8
Ἰδουμαίας, καὶ σύνεσιν ἐξ ὄρους Ἠσαῦ. Καὶ πτοηθήσονται οἱ 9
μαχηταί σου οἱ ἐκ Θαιμὰν, ὅπως ἐξαρθῇ ἄνθρωπος ἐξ ὄρους
Ἠσαῦ. Διὰ τὴν σφαγὴν, καὶ τὴν ἀσέβειαν ἀδελφοῦ σου Ἰακὼβ, 10
καλύψει σε αἰσχύνη, καὶ ἐξαρθήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀφ' ἧς ἡμέ- 11
ρας ἀντέστης ἐξεναντίας ἐν ἡμέραις αἰχμαλωτευόντων ἀλλογενῶν
δύναμιν αὐτοῦ, καὶ ἀλλότριοι εἰσῆλθον εἰς πύλας αὐτοῦ, καὶ
ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἔβαλον κλήρους, καὶ σὺ ἦς ὡς εἷς ἐξ αὐτῶν. Καὶ 12
μὴ ἐπίδῃς ἡμέραν ἀδελφοῦ σου ἐν ἡμέρᾳ ἀλλοτρίων, καὶ μὴ ἐπι-
χαρῇς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰούδα ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν, καὶ μὴ
μεγαλορημονῇς ἐν ἡμέρᾳ θλείψεως. Μὴ δὲ εἰσέλθῃς εἰς πύλας 13
λαῶν ἐν ἡμέρᾳ πόνων αὐτῶν, μὴ δὲ ἐπίδῃς καὶ σὺ τὴν συναγω-

γὴν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ὀλέθρου αὐτῶν, μὴ δὲ συνεπιθῇ * ἐπὶ τὴν * I. m. συνεπιθῇ.
14 δύναμιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλείας αὐτῶν. Μὴ δὲ ἐπιστῇς ἐπὶ τὰς
διεκβολὰς αὐτοῦ, ἐξολεθρεῦσαι τοὺς ἀνασωζομένους αὐτοῦ, μὴ δὲ
15 συγκλείσῃς τοὺς φεύγοντας αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ θλείψεως. Διότι ἐγ-
γὺς ἡμέρα κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη· ὃν τρόπον ἐποίησας, οὕ-
τως ἔσται σοι· τὸ ἀνταπόδομά σου ἀνταποδοθήσεται εἰς κεφαλήν
16 σου. Διότι ὃν τρόπον ἔπιες ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, πίονται
“ πάντα τὰ ἔθνη οἶνον, πίονται * „ καὶ καταβήσονται, καὶ ἔσον- * Haec desunt in cod.
17 ται καθὼς οὐχ ὑπάρχοντες. Ἐν δὲ τῷ ὄρει Σειὼν ἔσται σωτη-
ρία, καὶ ἔσται ἅγιον· καὶ κατακληρονομήσουσιν ὁ οἶκος Ἰακὼβ
18 τοὺς κατακληρονομήσαντας αὐτούς. Καὶ ἔσται ὁ οἶκος Ἰακὼβ
πῦρ, ὁ δὲ οἶκος Ἰωσὴφ φλὸξ, ὁ δὲ οἶκος Ἡσαῦ εἰς καλάμην,
καὶ ἐκκαυθήσονται εἰς αὐτοὺς, καὶ καταφάγονται αὐτοὺς, καὶ
19 οὐκ ἔσται πυροφόρος τῷ οἴκῳ Ἡσαῦ, διότι κύριος ἐλάλησεν. Καὶ
κατακληρονομήσουσιν οἱ ἐν Ναγὲβ τὸ ὄρος τὸ Ἡσαῦ, καὶ οἱ ἐν
τῇ Σεφηλᾷ τοὺς ἀλλοφύλους· καὶ κατακληρονομήσουσιν τὸ ὄρος
Ἐφραὶμ, καὶ τὸ πεδίον Σαμαρείας, καὶ Βενιαμεὶν, καὶ τὴν Γα-
20 λααδεῖτιν. Καὶ τῆς μεθοικεσίας ἡ ἀρχὴ αὕτη τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ,
γῆ τῶν Χαναναίων ἕως Σαρεπτῶν· καὶ ἡ μετοικεσία Ἰερουσαλὴμ
21 ἕως Ἐφραθᾶ κληρονομήσουσιν τὰς πόλεις τοῦ Ναγέβ. Καὶ ἀνα-
βήσονται ἀνασωζόμενοι ἐξ ὄρους Σειὼν, τοῦ ἐκδικῆσαι τὸ ὄρος
Ἡσαῦ, καὶ ἔσται τῷ κυρίῳ ἡ βασιλεία.

ΟΒΔΕΙΟΥ Ε.

ΙΩΝΑΣ ς.

ΚΕΦ. Α.

CAP. I. A Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν τὸν τοῦ Ἀμαθεὶ, λέ- 1
* i. m. πορευθητι. γων. Ἀνάστηθι, καὶ πορεύθητι * εἰς Νινευῆ τὴν πόλιν τὴν με- 2
γάλην, καὶ κήρυξον ἐν αὐτῇ, ὅτι ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς κακίας αὐ-
τῆς πρός με. Καὶ ἀνέστη Ἰωνᾶς τοῦ φυγεῖν εἰς Θαρσεῖς ἐκ προσ- 3
ώπου κυρίου, καὶ κατέβη εἰς Ἰόππην, καὶ εὗρεν πλοῖον βαδίζον
εἰς Θαρσεῖς, καὶ ἔδωκεν τὸ ναῦλον αὐτοῦ, καὶ ἐνέβη εἰς αὐτὸ,
τοῦ πλεῦσαι μετ' αὐτῶν εἰς Θαρσεῖς ἐκ προσώπου κυρίου. Καὶ 4
κύριος ἐξήγειρεν πνεῦμα ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο κλύδων
μέγας ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ τὸ πλοῖον ἐκινδύνευεν συντριβῆναι. Καὶ 5
ἐφοβήθησαν οἱ ναυτικοὶ, καὶ ἀνεβόησαν ἕκαστος πρὸς τὸν θεὸν
αὐτοῦ, καὶ ἐκβολὴν ἐποιήσαντο τῶν σκευῶν τῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰς
τὴν θάλασσαν, τοῦ κουφισθῆναι ἀπ' αὐτῶν· Ἰωνᾶς δὲ κατέβη εἰς
τὴν κοίλην τοῦ πλοίου, καὶ ἐκάθευδεν, καὶ ἔρεγχεν. Καὶ προσ- 6
ῆλθεν πρὸς αὐτὸν ὁ πρωρεὺς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· τί σὺ ῥέγχεις;
ἀνάστα, καὶ ἐπικαλοῦ τὸν θεόν σου, ὅπως διασώσῃ ὁ θεὸς ἡμᾶς,
καὶ μὴ ἀπολώμεθα. Καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐ- 7
τοῦ· δεῦτε βάλωμεν κλήρους, καὶ ἐπιγνῶμεν, τίνος ἕνεκεν ἡ κα-
* i. m. ἡμῖν. κία αὕτη ἐστὶν ἐν ἡμῖν *· καὶ ἔβαλον κλήρους, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆ-
ρος ἐπὶ Ἰωνᾶν.

Καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· ἀπάγγειλον ἡμῖν, τίς σου ἡ ἐργα- 8
σία ἐστὶν, καὶ πόθεν ἔρχῃ, καὶ ἐκ ποίας χώρας, καὶ ἐκ ποίου
λαοῦ εἶ σύ; Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· δοῦλος κυρίου ἐγώ εἰμι, 9
καὶ τὸν κύριον θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐγὼ σέβομαι, ὃς ἐποίησεν τὴν
θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν. Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβον μέ- 10
γαν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· τί τοῦτο ἐποίησας; διότι ἔγνωσαν οἱ
ἄνδρες, ὅτι ἐκ προσώπου κυρίου ἦν φεύγων, ὅτι ἀπήγγειλεν αὐ-
τοῖς. Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· τί σοι ποιήσομεν καὶ κοπάσει ἡ 11

θάλασσα ἀφ' ἡμῶν; ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο καὶ ἐξήγειρεν μᾶλ- I.
12 λον κλύδωνα. Καὶ εἶπεν Ἰωνᾶς πρὸς αὐτούς· ἄρατέ με, καὶ ἐμ-
βάλετέ με εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ κοπάσει ἡ θάλασσα ἀφ' ὑμῶν·
διότι ἔγνωκα ἐγὼ, ὅτι δι' ἐμὲ ὁ κλύδων ὁ μέγας οὗτος ἐφ' ὑμᾶς
13 ἐστιν. Καὶ παρεβιάζοντο * οἱ ἄνδρες τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς τὴν * s. m. περιβ.
γῆν, καὶ οὐκ ἠδύναντο, ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο, καὶ ἐξηγεί-
14 ρετο μᾶλλον ἐπ' αὐτούς. Καὶ ἀνεβόησαν πρὸς κύριον, καὶ εἶπαν·
μηδαμῶς κύριε· μὴ ἀπολώμεθα ἕνεκεν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου
τούτου, καὶ μὴ δῷς ἐφ' ἡμᾶς αἷμα δίκαιον, διότι σὺ κύριε, ὃν
15 τρόπον ἐβούλου, πεποίηκας. Καὶ ἔλαβον τὸν Ἰωνᾶν, καὶ ἐξέ-
βαλον αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἔστη ἡ θάλασσα ἐκ τοῦ σά-
16 λου αὐτῆς. Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβῳ μεγάλῳ τὸν κύριον,
καὶ ἔθυσαν θυσίας τῷ κυρίῳ, καὶ ηὔξαντο εὐχάς· καὶ προσέτα-
ξεν κύριος κήτει μεγάλῳ καταπιεῖν τὸν Ἰωνᾶν.

ΚΕΦ. Β.

1 Καὶ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς CAP. II. B
2 νύκτας. Καὶ προσηύξατο Ἰωνᾶς πρὸς κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ ἐκ
3 τῆς κοιλίας τοῦ κήτους. Καὶ εἶπεν· ἐβόησα ἐν θλείψει μου πρὸς
κύριον τὸν θεόν μου, καὶ εἰσήκουσέν μου ἐκ κοιλίας ᾅδου κραυ-
4 γῆς μου, ἤκουσας φωνῆς μου. Ἀπέρριψάς με εἰς βάθη καρδίας
θαλάσσης, καὶ ποταμοί με ἐκύκλωσαν, πάντες οἱ μετεωρισμοί
5 σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμὲ διῆλθον. Καὶ ἐγὼ εἶπα, ἀπῶ-
σμαι ἐξ ὀφθαλμῶν σου· ἄρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι πρὸς ναὸν * * s. m. λαον.
6 τὸν ἅγιόν σου; Περιεχύθη ὕδωρ μοι ἕως ψυχῆς, ἄβυσσος ἐκύκλω-
7 σέν με ἐσχάτη, ἔδυ ἡ κεφαλή μου εἰς σχεισμὰς ὀρέων. Κατέβην
εἰς γῆν, ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι· καὶ ἀναβήτω φθορὰ
8 ζωῆς μου κύριε ὁ θεός μου. Ἐν τῷ ἐκλιπεῖν ἀπ' ἐμοῦ τὴν ψυχήν
μου, τοῦ κυρίου ἐμνήσθην, καὶ ἔλθοι πρὸς σὲ ἡ προσευχή μου εἰς
9 ναὸν ἅγιόν σου. Φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῆ ἔλεος αὐτῶν ἐγ-
10 κατέλιπον. Ἐγὼ δὲ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ ἐξομολογήσεως θύσω

II. σοι, ὅσα ηὐξάμην ἀποδώσω σοι σωτηρίου τῷ κυρίῳ. Καὶ προσ- 11
ετάγη τῷ κήτει, καὶ ἐξέβαλεν τὸν Ἰωνᾶν ἐπὶ τὴν ξηράν.

ΚΕΦ. Γ.

CAP. III. Γ Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν ἐκ δευτέρου, λέγων. Ἀνά- 1 2
στηθι, πορεύθητι εἰς Νινευῆ τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, καὶ κήρυ-
ξον ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ κήρυγμα τὸ ἔμπροσθεν, ὃ ἐγὼ ἐλάλησα πρὸς
σέ. Καὶ ἀνέστη Ἰωνᾶς, καὶ ἐπορεύθη εἰς Νινευῆ, καθὰ ἐλάλη- 3
σεν κύριος· ἡ δὲ Νινευῆ ἦν πόλις μεγάλη τῷ Θεῷ, ὡσεὶ πορείας
ὁδοῦ τριῶν ἡμερῶν. Καὶ ἤρξατο Ἰωνᾶς τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πό- 4
λιν, ὡσεὶ πορείαν ἡμέρας μιᾶς· καὶ ἐκήρυξεν, καὶ εἶπεν· ἔτι τρεῖς
ἡμέραι, καὶ Νινευῆ καταστραφήσεται. Καὶ ἐπίστευσαν οἱ ἄνδρες 5
Νινευῆ τῷ Θεῷ, καὶ ἐκήρυξαν νηστείαν, καὶ ἐνεδύσαντο σάκκους
ἀπὸ μεγάλου αὐτῶν ἕως μικροῦ αὐτῶν. Καὶ ἤγγισεν ὁ λόγος πρὸς 6
τὸν βασιλέα τῆς Νινευῆ, καὶ ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ,
καὶ περιείλατο τὴν στολὴν αὐτοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ περιεβάλετο
* 2 m. ἐῤῥέθη. σάκκον, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ σποδοῦ. Καὶ ἐκηρύχθη καὶ ἐῤῥέθη * ἐν 7
τῇ Νινευῆ παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ παρὰ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ
λέγων· οἱ ἄνθρωποι, καὶ τὰ κτήνη, καὶ οἱ βόες, καὶ τὰ πρόβα-
τα μὴ γευσάσθωσαν μηδὲν, μὴ δὲ νεμέσθωσαν, μὴ δὲ ὕδωρ πιέ-
τωσαν. Καὶ περιεβάλοντο σάκκους οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη, 8
καὶ ἀνεβόησαν πρὸς τὸν θεὸν ἐκτενῶς· καὶ ἀπέστρεψαν ἕκαστος ἀπὸ
* 1. m. κιας. τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ ἀπὸ τῆς ἀδικίας * τῆς ἐν χερ-
σὶν αὐτῶν, λέγοντες. Τίς οἶδεν εἰ μετανοήσει ὁ θεὸς, καὶ ἀπο- 9
στρέψει ἐξ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀπολώμεθα; Καὶ εἶ- 10
δεν ὁ θεὸς τὰ ἔργα αὐτῶν, ὅτι ἀπέστρεψαν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτῶν
* 1. m. κυρ. τῶν πονηρῶν, καὶ μετενόησεν ὁ θεὸς ἐπὶ τῇ κακίᾳ *, ᾗ ἐλάλησεν
τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐποίησεν.

ΚΕΦ. Δ.

1 Καὶ ἐλυπήθη Ἰωνᾶς λύπην μεγάλην, καὶ συνεχύθη. Καὶ προσ- CAP. IV.
2 εύξατο * πρὸς κύριον, καὶ εἶπεν· ὦ κύριε, οὐχ οὗτοι οἱ λόγοι μου, * 2. m. προσηυ.
ἔτι ὄντος μου ἐν τῇ γῇ μου; διὰ τοῦτο προέφθασα τοῦ φυγεῖν εἰς
Θαρσεῖς, διότι ἔγνων, ὅτι σὺ ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων, καὶ μακρό-
3 θυμος καὶ πολυέλεος, καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις *. Καὶ νῦν * r. m. κακιαις.
δέσποτα κύριε λάβε τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι καλὸν τὸ ἀπο-
4 θανεῖν με ἢ * ζῆν με. Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Ἰωνᾶν· εἰ σφόδρα * Cod. εἰ pro ἢ.
5 λελύπησαι σύ; Καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνᾶς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐκάθισεν
ἀπέναντι τῆς πόλεως· καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἐκεῖ σκηνὴν, καὶ ἐκάθη-
το ὑποκάτω αὐτῆς ἐν σκιᾷ, ἕως οὗ ἀπίδῃ * τί ἔσται τῇ πόλει. * r. m. ἀπιδη.
6 Καὶ προσέταξεν κύριος ὁ θεὸς κολοκύνθῃ, καὶ ἀνέβη ὑπὲρ κεφα-
λῆς τοῦ Ἰωνᾶ, τοῦ εἶναι σκιὰν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, τοῦ
σκιάζειν αὐτῷ ἀπὸ τῶν κακῶν αὐτοῦ· καὶ ἐχάρη Ἰωνᾶς ἐπὶ τῇ κο-
7 λοκύνθῃ χαρὰν μεγάλην. Καὶ προσέταξεν ὁ θεὸς σκώληκι ἑωθινῇ
τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐπάταξεν τὴν κολόκυνθαν, καὶ ἀπεξηράνθη.
8 Καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, καὶ προσέταξεν ὁ θεὸς
πνεύματι καύσωνος συγκαίοντι, καὶ ἐπάταξεν ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν κε-
φαλὴν Ἰωνᾶ, καὶ ὠλιγοψύχησεν, καὶ ἀπελέγετο τὴν ψυχὴν αὐ-
9 τοῦ, καὶ εἶπεν· καλόν μοι ἀποθανεῖν με, ἢ ζῆν. Καὶ εἶπεν ὁ
θεὸς πρὸς Ἰωνᾶν· εἰ σφόδρα λελύπησαι σὺ ἐπὶ τῇ κολοκύνθῃ;
10 καὶ εἶπεν· σφόδρα λελύπημαι ἐγὼ ἕως θανάτου. Καὶ εἶπεν κύ-
ριος· σὺ ἐφείσω ὑπὲρ τῆς κολοκύνθης, ὑπὲρ ἧς οὐκ ἐκακοπάθη-
σας ἐπ' αὐτὴν, καὶ οὐκ ἐξέθρεψας αὐτὴν, ἣ ἐγενήθη ὑπὸ νύκτα,
11 καὶ ὑπὸ νύκτα ἀπώλετο. Ἐγὼ δὲ οὐ φείσομαι ὑπὲρ Νινευῆ τῆς
πόλεως τῆς μεγάλης, ἐν ᾗ κατοικοῦσιν πλείους * δώδεκα μυριά- * Ita cod. sine ἢ.
δες ἀνθρώπων, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν δεξιὰν αὐτῶν ἢ ἀριστερὰν αὐ-
τῶν, καὶ κτήνη πολλά;

ΙΩΝΑΣ ϛ.

ΝΑΟΥΜ Ζ·

ΚΕΦ. Α.

CAP. I. A Λῆμμα Νινευῆ, βιβλίον ὁράσεως Ναοὺμ τοῦ ἐλκεσαίου. Θεὸς 1 2
ζηλωτὴς, καὶ ἐκδικῶν "κύριος, ἐκδικῶν*," κύριος μετὰ θυμοῦ, ἐκδι-
κῶν κύριος τοὺς ὑπεναντίους αὐτοῦ, καὶ ἐξαίρων αὐτὸς τοὺς ἐχ-
θροὺς αὐτοῦ. Κύριος μακρόθυμος, καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, 3
καὶ ἀθῷον οὐκ ἀθωώσει κύριος· ἐν συντελείᾳ, καὶ ἐν συνσεισμῷ
ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ νεφέλαι κονιορτὸς ποδῶν αὐτοῦ. Ἀπειλῶν 4
θαλάσσῃ, καὶ ξηραίνων αὐτὴν, καὶ πάντας τοὺς ποταμοὺς ἐξε-
ρημῶν· ὠλιγώθη ἡ Βασανῖτις *, καὶ ὁ Κάρμηλος, καὶ τὰ ἐξαν-
θοῦντα τοῦ Λιβάνου ἐξέλιπεν. Τὰ ὄρη ἐσείσθησαν ἀπ' αὐτοῦ, 5
καὶ οἱ βουνοὶ ἐσαλεύθησαν· καὶ ἀνεστάλη ἡ γῆ ἀπὸ προσώπου
αὐτοῦ ἡ σύμπασα, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. Ἀπὸ 6
προσώπου ὀργῆς αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; καὶ τίς ἀντιστήσεται
ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ; ὁ θυμὸς αὐτοῦ τήκει ἀρχὰς, καὶ αἱ πέ-
τραι διεθρύβησαν ἀπ' αὐτοῦ. Χρηστὸς κύριος τοῖς ὑπομένουσιν 7
αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ θλείψεως, καὶ γινώσκων τοὺς εὐλαβουμένους αὐ-
τόν. Καὶ ἐν κατακλυσμῷ πορείας συντέλειαν ποιήσεται, τοὺς 8
ἐπεγειρομένους καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ διώξεται σκότος. Τί 9
λογίζεσθε ἐπὶ τὸν κύριον; συντέλειαν αὐτὸς ποιήσεται, οὐκ ἐκ-
δικήσει δὶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν θλείψει. Ὅτι ἕως θεμελίου αὐτοῦ χερ- 10
σωθήσεται, καὶ ὡς σμίλαξ περιπλεκομένη βρωθήσεται, καὶ ὡς
καλάμη ξηρασίας μεστή. Ἐκ σοῦ ἐξελεύσεται λογισμὸς κατὰ 11
τοῦ κυρίου, πονηρὰ βουλευόμενος ἐναντία. Τάδε λέγει κύριος 12
κατάρχων ὑδάτων πολλῶν· καὶ οὕτως διασταλήσονται, καὶ ἡ
ἀκοή σου οὐκ ἐνακουσθήσεται ἔτι. Καὶ νῦν συντρίψω τὴν ῥάβ- 13
δον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ τοὺς δεσμοὺς διαῤῥήξω *. Καὶ ἐντελεῖ- 14
ται ὑπὲρ σοῦ κύριος, οὐ σπαρήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματός σου ἔτι· ἐξ
οἴκου θεοῦ σου ἐξολεθρεύσω τὰ γλυπτὰ, καὶ χωνευτὰ θήσο-

* Haec supplentur in marg.

* Ita heic cod. vi, non vai.

* Ita heic cum dupli-ci ρ.

μαι ταφήν σου. Ὅτι ταχεῖς ἰδοὺ ἐπὶ τὰ ὄρη οἱ πόδες εὐαγγελι- I.
ζομένου καὶ ἀπαγγέλλοντος εἰρήνην.

ΚΕΦ. Β.

1 Ἑόρταζε Ἰούδα τὰς ἑορτάς σου, ἀπόδος τὰς εὐχάς σου, διό- CAP. II. B
τι οὐ μὴ προσθήσωσιν ἔτι τοῦ διελθεῖν διὰ σοῦ εἰς παλαίωσιν.
2 Συντετέλεσται, ἐξῆρται· ἀνέβη ἐμφυσῶν εἰς πρόσωπόν σου, ἐξαι-
3 ρούμενος ἐκ θλίψεως *. Σκόπευσον ὁδὸν, κράτησον ὀσφύος, ἄν- * Ita heic cod. θλ
δρισαι τῇ ἰσχύϊ σφόδρα· διότι ἀπέστρεψεν κύριος τὴν ὕβριν Ἰα-
κὼβ, καθὼς ὕβριν τοῦ Ἰσραὴλ, διότι ἐκτινάσσοντες ἐξετίναξαν
4 αὐτοὺς, καὶ τὰ κλήματα αὐτῶν διέφθειραν. Ὅπλα δυναστείας
αὐτῶν ἐξ ἀνθρώπων, ἄνδρας δυνατοὺς ἐμπαίζοντας ἐν πυρί· αἱ
ἡνίαι τῶν ἁρμάτων αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἑτοιμασίας αὐτοῦ, καὶ οἱ
5 ἱππεῖς θορυβηθήσονται ἐν ταῖς ὁδοῖς. Καὶ συγχυθήσονται τὰ
ἅρματα, καὶ συνπλακήσονται ἐν ταῖς πλατείαις· ἡ ὅρασις αὐ-
6 τῶν ὡς λαμπάδες πυρὸς, καὶ ὡς ἀστραπαὶ διατρέχουσαι. Καὶ
μνησθήσονται οἱ μεγιστᾶνες αὐτῶν, καὶ φεύξονται ἡμέρας, καὶ
ἀσθενήσουσιν ἐν τῇ πορείᾳ αὐτῶν, καὶ σπεύσουσιν ἐπὶ * τὰ τείχη * i. m. ἐπεὶ
αὐτῆς, καὶ ἑτοιμάσουσιν τὰς προφυλακὰς αὐτῶν· πύλαι τῶν πό-
7 λεων διηνοίχθησαν, καὶ τὰ βασίλεια διέπεσεν. Καὶ ἡ ὑπόστα-
σις ἀπεκαλύφθη, καὶ αὕτη ἀνέβαινεν· καὶ αἱ δοῦλαι αὐτῆς ἤγον-
8 το, καθὼς περιστεραὶ φθεγγόμεναι ἐν καρδίαις αὐτῶν. Καὶ
Νινευῆ ὡς κολυμβήθρα ὕδατος τὰ ὕδατα αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ φεύ-
9 γοντες οὐκ * ἔστησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐπιβλέπων. Διήρπασαν τὸ * Ita cod. ε pro χ ante ε, heic et alibi, quod innuit scribendum fuisse ε.
ἀργύριον, διήρπαζον τὸ χρυσίον, καὶ οὐκ ἦν πέρας τοῦ κόσ-
μου αὐτῆς· βεβάρυνται ἐπὶ πάντα σκεύη τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτῆς.
10 Ἐκτιναγμὸς, καὶ ἀνατιναγμὸς, καὶ ἐκβρασμὸς, καὶ καρδίας
θραυσμὸς, καὶ ὑπόλυσις γονάτων, καὶ ὠδεῖνες ἐπὶ πᾶσαν ὀσφύν·
11 καὶ τὸ πρόσωπον πάντων ὡς πρόσκαυμα χύτρας. Ποῦ ἐστιν τὸ
κατοικητήριον τῶν λεόντων, καὶ ἡ νομὴ ἡ οὖσα τοῖς σκύμνοις;
ποῦ ἐπορεύθη λέων, τοῦ εἰσελθεῖν ἐκεῖ σκύμνον λέοντος, καὶ

II. οὐκ ἦν ὁ ἐκφοβῶν; Λέων ἥρπασεν τὰ ἱκανὰ τοῖς σκύμνοις αὐ- 12
τοῦ, καὶ ἀπέπνιξεν τοῖς λέουσιν αὐτοῦ, καὶ ἔπλησεν θήρας νοσ-
Γ σιὰν αὐτοῦ, καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἁρπαγῆς. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ 13
σὲ, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ ἐκκαύσω ἐν καπνῷ πλῆθός
σου, καὶ τοὺς λέοντάς σου καταφάγεται ῥομφαία, καὶ ἐξολε-
θρεύσω ἐκ τῆς γῆς τὴν θήραν σου, καὶ οὐ μὴ ἀκουσθῇ οὐκέτι τὰ
ἔργα σου.

ΚΕΦ. Γ.

CAP. III. * 1. m. κίας. Ὦ πόλις αἱμάτων, ὅλη ψευδὴς, ἀδικίας * πλήρης, οὐ ψηλα- 1
φηθήσεται θήρα. Φωνὴ μαστείγων, καὶ φωνὴ σεισμοῦ τροχῶν, 2
καὶ ἵππου διώκοντος, καὶ ἅρματος ἀναβράσσοντος. Καὶ ἱππέως 3
ἀναβαίνοντος, καὶ στιλβούσης ῥομφαίας, καὶ ἐξαστραπτόντων
ὅπλων, καὶ πλήθους τραυματιῶν, καὶ βαρείας πτώσεως, καὶ
οὐκ ἦν πέρας τοῖς ἔθνεσιν αὐτῆς· καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν τοῖς σώ-
* 1. m. ἐπίχαρις. μασιν αὐτῶν ἀπὸ πλήθους πορνείας. Πόρνη καλὴ καὶ ἐπίχαρις * 4
ἡγουμένη φαρμάκων, ἡ πωλοῦσα ἔθνη ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ
λαοὺς ἐν τοῖς φαρμάκοις αὐτῆς. Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ, λέγει κύ- 5
ριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, καὶ ἀποκαλύψω τὰ ὀπίσω σου ἐπὶ
τὸ πρόσωπόν σου, καὶ δείξω ἔθνεσιν τὴν αἰσχύνην σου, καὶ βα-
* 2. m. ἐπιῤῥίψω. σιλείαις τὴν ἀτιμίαν σου. Καὶ ἐπιρείψω * ἐπὶ σὲ βδελυγμὸν κα- 6
τὰ τὰς ἀκαθαρσίας σου, καὶ θήσομαί σε εἰς παράδειγμα. Καὶ 7
ἔσται πᾶς ὁ ὁρῶν σε καταβήσεται ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐρεῖ, δειλαία
Νινευή· τίς στενάξει αὐτήν; πόθεν ζητήσω παράκλησιν αὐτῇ;
Ἑτοιμάσαι μερίδα, ἁρμόσαι χορδὴν, ἑτοιμάσαι μερίδα Ἀμμών· 8
ἡ κατοικοῦσα ἐν ποταμοῖς, ὕδωρ κύκλῳ αὐτῆς, ἧς ἡ ἀρχὴ θά-
λασσα, καὶ ὕδωρ τὰ τείχη αὐτῆς. Καὶ Αἰθιοπία ἰσχὺς αὐτῆς, 9
καὶ Αἴγυπτος· καὶ οὐκ ἔστιν πέρας τῆς φυγῆς· καὶ Λίβυες ἐγέ-
νοντο βοηθοὶ αὐτῆς. Καὶ αὐτὴ εἰς μετοικεσίαν πορεύσεται αἰχ- 10
μάλωτος, καὶ τὰ νήπια αὐτῆς ἐδαφιοῦσιν ἐπ' ἀρχὰς πασῶν τῶν
ὁδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔνδοξα αὐτῆς βαλοῦσιν κλήρους,

11 καὶ πάντες οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς δεθήσονται χειροπέδαις. Καὶ σὺ III.
μεθυσθήσῃ, καὶ ἔσῃ ὑπερεωραμένη, καὶ σὺ ζητήσεις σεαυτῇ στάσιν
12 ἐξ ἐχθρῶν. Πάντα τὰ ὀχυρώματά σου συκαῖ σκοποὺς * ἔχουσαι, * 2. m. καρπους.
13 ἐὰν σαλευθῶσιν, πεσοῦνται εἰς στόμα ἔσθοντος. Ἰδοὺ ὁ λαός σου
ὡς γυναῖκες ἐν σοὶ, τοῖς ἐχθροῖς σου ἀνοιγόμεναι ἀνοιχθήσονται
14 πύλαι τῆς γῆς σου, καταφάγεται πῦρ τοὺς μοχλούς σου. Ὕδωρ
περιοχῆς ἐπίσπασαι σεαυτῇ, καὶ κατακράτησον τῶν ὀχυρωμάτων
σου· ἔμβηθι εἰς πηλὸν, καὶ συμπατήθητι ἐν ἀχύροις· κατακρά-
15 τησον ὑπὲρ πλίνθον. Ἐκεῖ καταφάγεταί σε πῦρ, ἐξολεθρεύ-
σει σε ῥομφαία, καταφάγεταί σε ὡς ἀκρὶς, καὶ βαρυνθήσῃ ὡς
16 βροῦχος. Ἐπλήθυνας τὰς ἐμπορίας σου ὑπὲρ τὰ ἄστρα τοῦ οὐ-
17 ρανοῦ· βροῦχος ὥρμησεν, καὶ ἐξεπετάσθη. Ἐξήλατο ὡς ἀττέ-
λεβος ὁ σύμμικτός σου, ὡς ἀκρὶς ἐπιβεβηκυῖα ἐπὶ φραγμὸν ἐν
ἡμέρᾳ πάγους· ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν, καὶ ἀφήλατο, καὶ οὐκ ἔγνω
18 τὸν τόπον αὐτῆς· οὐαὶ αὐτοῖς. Ἐνύσταξαν οἱ ποιμένες σου, βα-
σιλεὺς Ἀσσύριος ἐκοίμισεν τοὺς δυνάστας σου, ἀπῆρεν ὁ λαός
19 σου ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκδεχόμενος. Οὐκ ἔστιν ἴασις τῇ
συντριβῇ σου, ἐφλέγμανεν ἡ πληγή σου, πάντες οἱ ἀκούοντες τὴν
ἀγγελίαν σου κροτήσουσιν χεῖρας ἐπὶ σέ. διότι ἐπὶ τίνα οὐκ ἐπῆλ-
θεν ἡ κακία σου διὰ παντός;

ΝΑΟΥΜ Ζ.

ΑΜΒΑΚΟΥΜ Η.

ΚΕΦ. Α.

CAP. I A Τὸ λῆμμα ὃ εἶδεν Ἀμβακοὺμ ὁ προφήτης. Ἕως τίνος κύριε 1 2
2. m κε- κράξομαι *, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσῃς; βοήσομαι πρὸς σὲ ἀδικού-
κραξομαι. μενος, καὶ οὐ σώσεις; Ἵνα τί ἔδειξάς μοι κόπους καὶ πόνους ἐπι- 3
βλέπειν ταλαιπωρίαν καὶ ἀσέβειαν; ἐξεναντίας μου γέγονεν κρί-
σις, καὶ ὁ κριτὴς λαμβάνει. Διὰ τοῦτο διεσκέδασται νόμος, 4
καὶ οὐ διεξάγεται εἰς τέλος κρῖμα, ὅτι ἀσεβὴς καταδυναστεύει
τὸν δίκαιον, ἕνεκεν τούτου ἐξελεύσεται τὸ κρῖμα διεστραμμένον.
B Ἴδετε οἱ καταφρονηταὶ, καὶ ἐπιβλέψατε, καὶ θαυμάσατε θαυ- 5
μάσια, καὶ ἀφανίσθητε· διότι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ὑμῶν, ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκδιηγῆται. Διότι ἰδοὺ 6
ἐγὼ ἐξεγείρω τοὺς Χαλδαίους, τὸ ἔθνος τὸ πικρὸν καὶ ταχει-
* 7. m ἐπί. νὸν, τὸ πορευόμενον ἐπὶ * τὰ πλάτη τῆς γῆς, τοῦ κατακληρονο-
μῆσαι σκηνώματα οὐκ αὐτοῦ. Φοβερὸς καὶ ἐπιφανής ἐστιν, ἐξ 7
αὐτοῦ τὸ κρῖμα αὐτοῦ ἔσται, καὶ τὸ λῆμμα αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ
ἐξελεύσεται. Καὶ ἐξαλοῦνται ὑπὲρ παρδάλεις οἱ ἵπποι αὐτοῦ, 8
καὶ ὀξύτεροι ὑπὲρ τοὺς λύκους τῆς Ἀραβίας· καὶ ἐξιππάσον-
ται οἱ ἱππεῖς αὐτοῦ, καὶ ὁρμήσουσιν μακρόθεν, καὶ πετασθήσον-
ται ὡς ἀετὸς πρόθυμος εἰς τὸ φαγεῖν. Συντέλεια εἰς ἀσεβεῖς 9
ἥξει, ἀνθεστηκότας προσώποις αὐτῶν ἐξεναντίας καὶ συνάξει ὡς
ἄμμον αἰχμαλωσίαν. Καὶ αὐτὸς ἐν βασιλεῦσιν ἐντρυφήσει, καὶ 10
τύραννοι παίγνια αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς εἰς πᾶν ὀχύρωμα ἐμπαίξε-
ται, καὶ βαλεῖ χῶμα καὶ κρατήσει αὐτοῦ. Τότε μεταβαλεῖ τὸ 11
πνεῦμα, καὶ διελεύσεται, καὶ ἐξειλάσεται· αὕτη ἡ ἰσχὺς τῷ
θεῷ μου.

Οὐχὶ σὺ ἀπ' ἀρχῆς κύριε ὁ θεὸς ὁ ἅγιός μου; καὶ οὐ μὴ 12
ἀποθάνωμεν· κύριε εἰς κρῖμα τέταχας αὐτὸ, καὶ ἔπλασέν με τοῦ
ἐλέγχειν παιδείαν αὐτοῦ. Καθαρὸς ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ μὴ ὁρᾷν 13

πονηρὰ, καὶ ἐπιβλέπειν ἐπὶ πόνους ὀδύνης· ἵνα τί ἐπιβλέπεις ἐπὶ I.
καταφρονοῦντας; παρασιωπήσῃ ἐν τῷ καταπίνειν ἀσεβῆ τὸν δί-
14 καιον; Καὶ ποιήσεις τοὺς ἀνθρώπους ὡς τοὺς ἰχθύας τῆς θα-
15 λάσσης, καὶ ὡς τὰ ἑρπετὰ τὰ οὐκ ἔχοντα ἡγούμενον; Συντέ-
λειαν ἐν ἀγκίστρῳ ἀνέσπασεν, καὶ εἵλκυσεν αὐτὸν ἐν ἀμφιβλή-
16 στρῳ, καὶ συνήγαγεν αὐτὸν ἐν ταῖς σαγήναις αὐτοῦ. Ἕνεκεν τού-
του εὐφρανθήσεται, καὶ χαρήσεται ἡ καρδία αὐτοῦ· ἕνεκεν τού-
του θύσει τῇ σαγήνῃ αὐτοῦ, καὶ θυμιάσει τῷ ἀμφιβλήστρῳ αὐ-
τοῦ, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἐλίπανεν μερίδα αὐτοῦ, καὶ τὰ βρώματα αὐ-
17 τοῦ ἐκλεκτά. Διὰ τοῦτο ἀμφιβαλεῖ τὸ ἀμφίβληστρον αὐτοῦ,
καὶ διὰ παντὸς ἀποκτέννειν ἔθνη οὐ φείσεται.

ΚΕΦ. Β.

1 Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι, καὶ ἐπιβήσομαι ἐπὶ πέτραν, CAP II. Γ
καὶ ἀποσκοπεύσω τοῦ ἰδεῖν τί λαλήσει ἐν ἐμοὶ, καὶ τί ἀποκρι-
2 θῶ ἐπὶ τὸν ἔλεγχόν μου. Καὶ ἀπεκρίθη πρός με κύριος, καὶ
εἶπεν· γράψον ὅρασιν, καὶ σαφῶς εἰς πυξίον, ὅπως διώκῃ ὁ ἀνα-
3 γινώσκων αὐτά. Διότι ἔτι ὅρασις εἰς καιρὸν, καὶ ἀνατελεῖ εἰς
πέρας, καὶ οὐκ εἰς κενόν· ἐὰν ὑστερήσῃ, ὑπόμεινον αὐτὸν, ὅτι
4 ἐρχόμενος ἥξει, καὶ οὐ μὴ χρονίσῃ. Ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ
εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ· ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεώς μου ζήσε-
5 ται. Ὁ δὲ κατοιόμενος, καὶ * καταφρονητὴς, "ἀνὴρ ἀλαζὼν *,"
οὐδὲν μὴ περάνῃ· ὃς ἐπλάτυνεν καθὼς ᾅδης τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ
οὗτος ὡς θάνατος οὐκ ἐμπιπλάμενος, καὶ ἐπισυνάξει ἐπ' αὐτὸν
πάντα τὰ ἔθνη, καὶ εἰσδέξεται πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς λαούς.
6 Οὐχὶ ταῦτα πάντα παραβολὴν κατ' αὐτοῦ λήψονται, καὶ πρό-
βλημα εἰς διήγησιν αὐτοῦ; καὶ ἐροῦσιν, οὐαὶ ὁ πληθύνων ἑαυ-
τῷ τὰ οὐκ ὄντα αὐτοῦ ἕως τίνος, καὶ βαρύνων τὸν κλοιὸν αὐ-
7 τοῦ στιβαρῶς. Ὅτι ἐξαίφνης ἀναστήσονται δάκνοντες αὐτὸν, καὶ
ἐκνήψουσιν οἱ ἐπίβουλοί σου, καὶ ἔσῃ εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς.
8 Διότι ἐσκύλευσας ἔθνη πολλὰ, σκυλεύσουσιν πάντες οἱ ὑπολε-

* καὶ superadditur in cod. " Haec sunt in marg.

II. λειμμένοι λαοὶ, δι' αἵματα ἀνθρώπων, καὶ ἀσεβείας γῆς καὶ
πόλεως, καὶ πάντων τῶν κατοικούντων αὐτήν.
Ὢ ὁ πλεονεκτῶν πλεονεξίαν κακὴν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, τοῦ τά- 9
ξαι εἰς ὕψος νοσσιὰν αὐτοῦ, τοῦ ἐκσπασθῆναι ἐκ χειρὸς κακῶν.
Ἐβουλεύσω αἰσχύνην τῷ οἴκῳ σου, συνεπέρανας λαοὺς πολλοὺς, 10
καὶ ἐξήμαρτεν ἡ ψυχή σου. Διότι λίθος ἐκ τοίχου βοήσεται, καὶ 11
κάνθαρος ἐκ ξύλου φθέγξεται αὐτά. Οὐαὶ ὁ οἰκοδομῶν πόλιν ἐν 12
αἵμασιν, καὶ ἑτοιμάζων πόλιν ἐν ἀδικίαις. Οὐ ταῦτά ἐστιν παρὰ 13
κυρίου παντοκράτορος; καὶ ἐξέλιπον λαοὶ ἱκανοὶ ἐν πυρὶ, καὶ
ἔθνη πολλὰ ὠλιγοψύχησαν. Ὅτι ἐμπλησθήσεται ἡ γῆ τοῦ γνῶ- 14
ναι τὴν δόξαν κυρίου, ὡς ὕδωρ κατακαλύψει αὐτούς. Ὢ ὁ πο- 15
τίζων τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀνατροπῇ θολερᾷ, καὶ μεθύσκων ὅπως
ἐπιβλέπῃ ἐπὶ τὰ σπήλαια αὐτῶν. Πλησμονὴν ἀτιμίας ἐκ δόξης 16
πίε καὶ σύ· καρδία σαλεύθητι, καὶ σείσθητι· ἐκύκλωσεν ἐπὶ σὲ
ποτήριον δεξιᾶς κυρίου, καὶ συνήχθη ἀτιμία ἐπὶ τὴν δόξαν σου.
Διότι ἀσέβεια τοῦ Λιβάνου καλύψει σε, καὶ ταλαιπωρία θηρίων 17
πτοήσει σε, δι' αἵματα ἀνθρώπων, καὶ ἀσεβείας γῆς καὶ πό-
λεως, καὶ πάντων τῶν κατοικούντων αὐτήν. Τί ὠφελεῖ γλυ- 18
πτὸν ὅτι ἔγλυψαν αὐτό; ἔπλασεν αὐτὸ χώνευμα, φαντασίαν ψευ-
δῆ, ὅτι πέποιθεν ὁ πλάσας ἐπὶ τὸ πλάσμα αὐτοῦ, τοῦ ποιῆσαι
εἴδωλα κωφά. Οὐαὶ ὁ λέγων τῷ ξύλῳ, ἔκνηψον, ἐξεγέρθητι· 19
καὶ τῷ λίθῳ, ὑψώθητι, καὶ αὐτό ἐστιν φαντασία· τοῦτο δέ ἐστιν
ἔλασμα χρυσίου καὶ ἀργυρίου, καὶ πᾶν πνεῦμα οὐκ ἔστιν ἐν
αὐτῷ. Ὁ δὲ κύριος ἐν ναῷ ἁγίῳ αὐτοῦ, εὐλαβείσθω ἀπὸ προσ- 20
ώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ.

ΚΕΦ. Γ.

Προσευχὴ Ἀμβακοὺμ τοῦ προφήτου μετὰ ᾠδῆς.

CAP. III. Δ Κύριε εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου, καὶ ἐφοβήθην. Κατενόησα τὰ 1 2
ἔργα σου, καὶ ἐξέστην· ἐν μέσῳ δύο ζώων γνωσθήσῃ, ἐν τῷ ἐγ-

γίζειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ· ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδειχ- III.
θήσῃ· ἐν τῷ ταραχθῆναι τὴν ψυχήν μου, ἐν ὀργῇ ἐλέους μνησθή-
3 σῃ. Ὁ θεὸς ἐκ Θαιμὰν ἥξει, καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους Φαρὰν κα-
τασκίου δασέος. Διάψαλμα. Ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ,
4 καὶ αἰνέσεως αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ. Καὶ φέγγος αὐτοῦ ὡς φῶς
ἔσται· κέρατα ἐν χερσὶν αὐτοῦ, καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραταιὰν
5 ἰσχύος αὐτοῦ. Πρὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται λόγος, καὶ ἐξε-
6 λεύσεται εἰς πεδία κατὰ πόδας αὐτοῦ. Ἔστη, καὶ ἐσαλεύθη
ἡ γῆ· ἐπέβλεψεν, καὶ διετάκη ἔθνη· διεθρύβη τὰ ὄρη βίᾳ, ἐτά-
7 κησαν βουνοὶ αἰώνιοι πορείας αἰωνίας αὐτοῦ. Ἀντὶ κόπων εἶδον
σκηνώματα Αἰθιόπων, πτοηθήσονται καὶ αἱ σκηναὶ γῆς Μα-
8 διάμ. Μὴ ἐν ποταμοῖς ὠργίσθης κύριε; ἢ ἐν ποταμοῖς ὁ θυ-
μός σου, ἢ ἐν θαλάσσῃ τὸ ὅρμημά σου; ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τοὺς
9 ἵππους σου, καὶ ἡ ἱππασία σου σωτηρία. Ἐντείνων ἐνέτεινας
τόξον σου ἐπὶ σκῆπτρα, λέγει κύριος. Διάψαλμα. Ποταμῶν ῥα-
10 γήσεται γῆ. Ὄψονταί σε, καὶ ὠδινήσουσιν λαοί· σκορπίζων ὕδα-
τα πορείας, ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς, ὕψος φαντασίας
11 αὐτῆς. Ἐπήρθη ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη ἔστη τῇ τάξει αὐτῆς· εἰς
φῶς βολίδες σου πορεύσονται, εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὅπλων σου.
12 13 Ἐν ἀπειλῇ ὀλιγώσεις γῆν, καὶ ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη. Ἐξῆλ-
θες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου, τοῦ σῶσαι τὸν χριστόν σου· βαλεῖς
εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον, ἐξήγειρας δεσμοὺς ἕως τραχή-
λου. Διάψαλμα.

14 Διέκοψας ἐν ἐκστάσει κεφαλὰς δυναστῶν, σεισθήσονται ἐν
αὐτῇ· διανοίξουσιν χαλινοὺς αὐτῶν, ὡς ἔσθων πτωχὸς λάθρα.
15 Καὶ ἐπιβιβᾶς εἰς θάλασσαν τοὺς ἵππους σου, ταράσσοντας ὕδωρ
16 πολύ. Ἐφυλαξάμην, καὶ ἐπτοήθη ἡ κοιλία μου ἀπὸ φωνῆς προσ-
ευχῆς χειλέων μου, καὶ εἰσῆλθεν τρόμος εἰς τὰ ὀστᾶ μου, καὶ
ὑποκάτωθέν μου ἐταράχθη ἡ ἕξις * μου· ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ * r. m ἕξις.
17 θλίψεως, τοῦ ἀναβῆναι εἰς λαὸν παροικίας μου. Διότι συκῆ
οὐ καρποφορήσει, καὶ οὐκ ἔσται γεννήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις·
ψεύσεται ἔργον ἐλαίας, καὶ τὰ πεδία οὐ ποιήσει βρῶσιν· ἐξέλι-

III. πεν ἀπὸ βρώσεως πρόβατα, καὶ οὐχ ὑπάρχουσιν βόες ἐπὶ φάτ-
ναις. Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι, χαρήσομαι ἐπὶ τῷ 18
θεῷ τῷ σωτῆρί μου. Κύριος ὁ θεὸς δύναμίς μου, τάξει τοὺς 19
πόδας μου εἰς συντέλειαν· ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβιβᾷ με, τοῦ νικῆ-
σαι ἐν τῇ ᾠδῇ αὐτοῦ.

ΑΜΒΑΚΟΥΜ Η.

ΣΟΦΟΝΙΑΣ Θ.

ΚΕΦ. Α.

1 Λόγος κυρίου, ὃς ἐγενήθη πρὸς Σοφονίαν τὸν τοῦ Χουσεὶ, υἱὸν CAP. I. A
Γοδολίου, τοῦ Ἀμορίου, τοῦ Ἐζεκίου, ἐν ἡμέραις Ἰωσείου υἱοῦ
2 Ἀμῶν * βασιλέως Ἰούδα. Ἐκλείψει ἐκλιπέτω ἀπὸ προσώπου τῆς * a. m. Ἀμώς.
3 γῆς, λέγει κύριος. Ἐκλιπέτω ἄνθρωπος καὶ κτήνη, ἐκλιπέτω τὰ
πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης· καὶ ἀσθενήσου-
σιν οἱ ἀσεβεῖς, καὶ ἐξαρῶ τοὺς ἀνόμους ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς,
4 λέγει κύριος. Καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά * μου ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ ἐπὶ * a. m. χεῖρας.
πάντας τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐξαρῶ ἐκ τοῦ τόπου
5 τούτου τὰ ὀνόματα τῆς Βάαλ, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἱερέων. Καὶ
τοὺς προσκυνοῦντας ἐπὶ τὰ δώματα τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
τοὺς προσκυνοῦντας καὶ τοὺς ὀμνύοντας κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ τοὺς
6 ὀμνύοντας καλὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν. Καὶ τοὺς ἐκκλείνοντας ἀπὸ
τοῦ κυρίου, καὶ τοὺς μὴ ζητοῦντας τὸν κύριον, καὶ τοὺς μὴ ἀντ-
7 εχομένους τοῦ κυρίου. Εὐλαβεῖσθε ἀπὸ προσώπου κυρίου τοῦ
θεοῦ, διότι ἐγγὺς ἡμέρα τοῦ κυρίου, ὅτι ἡτοίμακεν κύριος τὴν θυ-
8 σίαν αὐτοῦ, καὶ ἡγίακεν τοὺς κλητοὺς αὐτοῦ. Καὶ ἔσται, ἐν ἡμέ-
ρᾳ θυσίας κυρίου, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ ἐπὶ τὸν
οἶκον τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἐνδεδυμένους ἐνδύματα
9 ἀλλότρια. Καὶ ἐκδικήσω ἐμφανῶς ἐπὶ τὰ πρόπυλα ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ, τοὺς πληροῦντας τὸν οἶκον κυρίου θεοῦ αὐτῶν ἀσεβείας
10 καὶ δόλου. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος, φωνὴ
κραυγῆς ἀπὸ πύλης ἀποκεντούντων, καὶ ὀλολυγμὸς ἀπὸ τῆς δευ-
τέρας, καὶ συντριμμὸς μέγας ἀπὸ τῶν βουνῶν.

11 Θρηνήσατε οἱ κατοικοῦντες τὴν κατακεκομμένην, ὅτι ὡμοιώ- B
θη πᾶς ὁ λαὸς Χαναὰν, ἐξωλεθρεύθησαν πάντες οἱ ἐπηρμένοι ἀρ-
12 γυρίῳ. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξερευνήσω τὴν Ἱερουσα-
λὴμ μετὰ λύχνου, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς καταφρο-

I. νοῦντας ἐπὶ τὰ φυλάγματα αὐτῶν· οἱ δὲ λέγοντες ἐν ταῖς καρ-
δίαις αὐτῶν, οὐ μὴ ἀγαθοποιήσῃ κύριος, οὐδὲ μὴ κακώσῃ. Καὶ 13
ἔσται ἡ δύναμις αὐτῶν εἰς διαρπαγὴν, καὶ οἱ οἶκοι αὐτῶν εἰς
ἀφανισμόν· καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας, καὶ οὐ μὴ κατοικήσουσιν
ἐν αὐταῖς· καὶ καταφυτεύσουσιν ἀμπελῶνας, καὶ οὐ μὴ πίωσιν
τὸν οἶνον αὐτῶν. Ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα κυρίου ἡ μεγάλη, ἐγγὺς καὶ 14
ταχεῖα σφόδρα· φωνὴ ἡμέρας κυρίου πικρὰ καὶ σκληρὰ τέτακται.
Δυνατὴ ἡμέρα ὀργῆς, ἡ ἡμέρα ἐκείνη, ἡμέρα θλείψεως καὶ ἀνάγ- 15
κης, ἡμέρα ἀωρίας καὶ ἀφανισμοῦ, ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου,
ἡμέρα νεφέλης καὶ ὁμίχλης. Ἡμέρα σάλπιγγος καὶ κραυγῆς 16
ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς, καὶ ἐπὶ τὰς γωνίας τὰς ὑψηλάς.
Καὶ ἐκθλείψω τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πορεύσονται ὡς τυφλοὶ, ὅτι 17
τῷ κυρίῳ ἐξήμαρτον· καὶ ἐκχέει * τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς χοῦν, καὶ
τὰς σάρκας αὐτῶν ὡς βόλβιτα. Καὶ τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ 18
χρυσίον αὐτῶν οὐ μὴ δύνηται ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς
κυρίου· καὶ ἐν πυρὶ ζήλους * αὐτοῦ καταναλωθήσεται πᾶσα ἡ γῆ,
διότι συντέλειαν καὶ σπουδὴν ποιήσει ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦν-
τας τὴν γῆν.

* Ita cod. εει, non ει. Sic et alibi.

* Ita cod. 2. m. pro ζήλου.

ΚΕΦ. Β.

CAP. II. Συνάχθητε, καὶ συνδέθητε τὸ ἔθνος τὸ ἀπαίδευτον. Πρὸ τοῦ 1 2
γενέσθαι ὑμᾶς ὡς ἄνθος παραπορευόμενον, πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν ἐφ᾽
ὑμᾶς ὀργὴν κυρίου, πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν ἐφ᾽ ὑμᾶς ἡμέραν θυμοῦ κυ-
ρίου. Ζητήσατε τὸν κυρίον πάντες ταπεινοὶ γῆς, κρῖμα ἐργάζε- 3
σθε, καὶ δικαιοσύνην ζητήσατε, καὶ ἀποκρείνεσθε αὐτὰ, ὅπως σκε-
πασθῆτε ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς κυρίου. Διότι Γάζα διηρπασμένη ἔσται, 4
καὶ Ἀσκάλων εἰς ἀφανισμὸν, καὶ Ἄζωτος μεσημβρίας ἐκριφή-
σεται, καὶ Ἀκκάρων ἐκριζωθήσεται. Οὐαὶ οἱ κατοικοῦντες τὸ 5
σχοίνισμα τῆς θαλάσσης, πάροικοι Κρητῶν.
Γ Λόγος κυρίου ἐφ᾽ ὑμᾶς Χαναὰν, γῆ ἀλλοφύλων, καὶ ἀπο-
λῶ ὑμᾶς ἐκ κατοικίας. Καὶ ἔσται Κρήτη νομὴ ποιμνίων, καὶ 6

7 μάνδρα προβάτων. Καὶ ἔσται τὸ σχοίνισμα τῆς θαλάσσης τοῖς II.
καταλοίποις οἴκου Ἰούδα, ἐπ᾽ αὐτοὺς νεμήσονται ἐν τοῖς οἴκοις
Ἀσκάλωνος, δείλης καταλύσουσιν ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰούδα,
ὅτι ἐπέσκεπται αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, καὶ ἀπέστρεψε τὴν
8 αἰχμαλωσίαν αὐτῶν. Ἤκουσα ὀνειδισμοὺς Μωὰβ, καὶ κονδυλι-
σμοὺς υἱῶν Ἀμμὼν, ἐν οἷς ὠνείδιζον τὸν λαόν μου, καὶ ἐμεγα-
9 λύνοντο ἐπὶ τὰ ὅριά μου. Διὰ τοῦτο, ζῶ ἐγὼ λέγει κύριος τῶν
δυνάμεων ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, διότι Μωὰβ ὡς Σόδομα ἔσται, καὶ υἱοὶ
Ἀμμὼν ὡς Γόμορρα, καὶ Δαμασκὸς ἐκλελειμμένη ὡς θιμωνία
ἅλωνος καὶ ἠφανισμένη εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ οἱ κατάλοιποι λαοῦ
μου διαρπῶνται αὐτοὺς, καὶ οἱ κατάλοιποι ἔθνους μου κληρονο-
10 μήσουσιν αὐτούς. Αὕτη αὐτοῖς ἀντὶ τῆς ὕβρεως αὐτῶν, διότι ὠνεί-
11 δισαν, καὶ ἐμεγαλύνθησαν ἐπὶ τὸν κύριον τὸν παντοκράτορα. Ἐπι-
φανήσεται κύριος ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ ἐξολεθρεύσει πάντας τοὺς θεοὺς
τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς, καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ ἕκαστος ἐκ τοῦ τό-
12 που αὐτοῦ, πᾶσαι αἱ νῆσοι τῶν ἐθνῶν. Καὶ ὑμεῖς Αἰθίοπες τραυ-
13 ματίαι ῥομφαίας μου ἐστέ. Καὶ ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ
βορρᾶν, καὶ ἀπολεῖ τὸν Ἀσσύριον, καὶ θήσει τὴν Νινευῆ εἰς ἀφα-
14 νισμὸν ἄνυδρον, ὡς ἔρημον. Καὶ νεμήσονται ἐν μέσῳ αὐτῆς ποίμ-
νια, καὶ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς, καὶ χαμαιλέοντες καὶ ἐχῖνοι
ἐν τοῖς φατνώμασιν αὐτῆς κοιτασθήσονται· καὶ θηρία φωνήσει ἐν
τοῖς διορύγμασιν αὐτῆς, καὶ κόρακες ἐν τοῖς πυλῶσιν αὐτῆς, διό-
15 τι κέδρος τὸ ἀνάστημα αὐτῆς. Αὕτη ἡ πόλις ἡ φαυλίστρια, ἡ
κατοικοῦσα ἐπ᾽ ἐλπίδι, ἡ λέγουσα ἐν καρδίᾳ αὐτῆς, ἐγώ εἰμι,
καὶ οὐκ ἔστιν μετ᾽ ἐμὲ ἔτι· πῶς ἐγενήθη εἰς ἀφανισμὸν νομὴ θη-
ρίων; πᾶς ὁ διαπορευόμενος δι᾽ αὐτῆς συριεῖ, καὶ κινήσει τὰς
χεῖρας αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Γ.

1 *Ὦ ἡ ἐπιφανὴς καὶ ἀπολελυτρωμένη πόλις * ἡ περιστερά. Οὐκ CAP. III. * 1. m. πόλεις.
2 εἰσήκουσεν φωνῆς, οὐκ ἐδέξατο παιδείαν, ἐπὶ τῷ κυρίῳ οὐκ ἐπε-

III. ποίθει, καὶ πρὸς τὸν θεὸν αὐτῆς οὐκ ἤγγισεν. Οἱ ἄρχοντες αὐ- 3
τῆς ἐν αὐτῇ ὡς λέοντες ὠρυόμενοι, οἱ κριταὶ αὐτῆς ὡς λύκοι τῆς
Ἀραβίας, οὐχ ὑπελίποντο εἰς τὸ πρωΐ. Οἱ προφῆται αὐτῆς 4
πνευματοφόροι, ἄνδρες καταφρονηταί· οἱ ἱερεῖς αὐτῆς βεβηλοῦσιν
τὰ ἅγια, καὶ ἀσεβοῦσιν νόμον. Ὁ δὲ κύριος δίκαιος ἐν μέσῳ αὐ- 5
τῆς, καὶ οὐ μὴ ποιήσῃ ἄδικον, πρωῒ πρωῒ δώσει κρῖμα αὐτοῦ εἰς
φῶς· καὶ οὐκ ἀπεκρύβη καὶ οὐκ ἔγνω ἀδικίαν ἐν ἀπαιτήσει, καὶ
οὐκ εἰς νεῖκος * ἀδικίαν.

* i. m. νῖκος.

Δ Ἐν διαφθορᾷ κατέσπασα ὑπερηφάνους, ἠφανίσθησαν γω- 6
νίαι αὐτῶν· ἐξερημώσω τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τὸ παράπαν, τοῦ μὴ διο-
δεύειν· ἐξέλιπον αἱ πόλεις αὐτῶν, παρὰ τὸ μηδένα ὑπάρχειν, μὴ
δὲ κατοικεῖν. Εἶπα, πλὴν φοβεῖσθέ με, καὶ δέξασθε παιδείαν, 7
καὶ οὐ μὴ ἐξολοθρευθῆτε * ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτῆς πάντα ὅσα ἐξεδί-
κησα ἐπ' αὐτήν· ἑτοιμάζου, ὄρθρισον, ἔφθαρται πᾶσα ἡ ἐπιφυλ-
λὶς αὐτῶν. Διὰ τοῦτο ὑπόμεινόν με, λέγει κύριος, εἰς ἡμέραν 8
ἀναστάσεώς μου εἰς μαρτύριον· διὸ τὸ κρῖμα μου εἰς συναγωγὰς
ἐθνῶν, τοῦ εἰσδέξασθαι βασιλεῖς, τοῦ ἐκχέαι ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν
ὀργὴν θυμοῦ μου· διότι ἐν πυρὶ ζήλους * μου καταναλωθήσεται
πᾶσα ἡ γῆ. Ὅτι τότε μεταστρέψω ἐπὶ λαοὺς γλῶσσαν εἰς γενεὰν 9
αὐτῆς, τοῦ ἐπικαλεῖσθαι πάντας τὸ ὄνομα κυρίου, τοῦ δουλεύειν
αὐτῷ ὑπὸ ζυγὸν ἕνα. Ἐκ περάτων ποταμῶν Αἰθιοπίας προσδέ- 10
ξομαι ἐν διεσπαρμένοις μου, οἴσουσιν θυσίας μοι. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ 11
ἐκείνῃ * οὐ μὴ καταισχυνθῇς ἐκ πάντων τῶν ἐπιτηδευμάτων σου,
ὧν ἠσέβησας εἰς ἐμέ· ὅτι τότε περιελῶ ἀπὸ σοῦ τὰ φαυλίσματα
τῆς ὕβρεώς σου, καὶ οὐκέτι μὴ προσθῇς τοῦ μεγαλαυχῆσαι ἐπὶ
τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου. Καὶ ὑπολείψομαι ἐν σοὶ λαὸν πραῢν καὶ 12
ταπεινόν, καὶ εὐλαβηθήσονται ἀπὸ τοῦ ὀνόματος κυρίου οἱ κα-
τάλοιποι τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ οὐ ποιήσουσιν ἀδικίαν, καὶ οὐ λαλή- 13
σουσιν μάταια, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν γλῶσσα
δολία· διότι αὐτοὶ νεμήσονται, καὶ κοιτασθήσονται, καὶ οὐκ ἔσται
ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς.

* Etiam a 1 m. videtur ἐξολοθ.

* Ita cod. 1. m.

* Heic distinguitur in cod., non ante ἐν.

Ε Χαῖρε θύγατερ Σειών, κήρυσσε θύγατερ Ἱερουσαλήμ· εὐ- 14

φραίνου καὶ κατατέρπου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου θύγατερ Ἱε- III.
15 ρουσαλήμ. Περιεῖλεν κύριος τὰ ἀδικήματά σου, λελύτρωταί σε
ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου· βασιλεὺς Ἰσραὴλ κύριος ἐν μέσῳ σου, οὐκ
16 ὄψῃ κακὰ οὐκέτι. Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐρεῖ κύριος τῇ Ἱερουσα-
17 λήμ· θάρσει Σειὼν, μὴ παρείσθωσαν αἱ χεῖρές σου. Κύριος ὁ
θεός σου ἐν σοὶ, ὁ δυνατὸς σώσει σε, ἐπάξει ἐπὶ σὲ εὐφροσύνην,
καὶ καινιεῖ σε ἐν τῇ ἀγαπήσει αὐτοῦ· καὶ εὐφρανθήσεται ἐπὶ σὲ
18 ἐν τέρψει ὡς ἐν ἡμέρα ἑορτῆς. Καὶ συνάξω τοὺς συντετριμμένος
19 σου· οὐαὶ τίς ἔλαβεν ἐπ' αὐτὴν ὀνειδισμόν; Ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ ἐν
σοὶ, ἕνεκέν σου ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγει κύριος, καὶ σώσω τὴν
ἐκπεπιεσμένην *, καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰσδέξομαι, " καὶ θήσο- [a] 1. m. ἐκ-πεπιεσμ.
μαι * „ αὐτοὺς εἰς καύχημα, καὶ ὀνομαστοὺς ἐν πάσῃ τῇ γῇ. [b] Desunt haec in cod.
20 Καὶ καταισχυνθήσονται ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅταν καλῶς ὑμῖν
ποιήσω, καὶ ἐν τῷ καιρῷ, ὅταν εἰσδέξομαι * ὑμᾶς· διότι δώσω [c] 2. m. ξυ.
ὑμᾶς ὀνομαστοὺς, καὶ εἰς καύχημα ἐν πᾶσιν τοῖς λαοῖς τῆς γῆς,
ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με τὴν αἰχμαλωσίαν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν, λέ-
γει κύριος.

ΣΟΦΟΝΙΑΣ Θ.

ΑΓΓΑΙΟΣ Ι.

ΚΕΦ. Α.

CAP. I. A Ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει, ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως, ἐν τῷ μηνὶ 1
τῷ ἕκτῳ, μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐγένετο λόγος κυρίου ἐν χειρὶ Ἀγγαίου
τοῦ προφήτου, λέγων· εἰπὸν πρὸς Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ
ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ πρὸς Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ἰωσεδὲκ τὸν ἱερέα τὸν
μέγαν, λέγων. Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ, λέγων· ὁ λαὸς 2
οὗτος λέγουσιν, οὐχ ἥκει ὁ καιρὸς τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον κυ-
ρίου. Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ προφή- 3
του, λέγων. Εἰ καιρὸς μὲν ὑμῖν ἐστιν τοῦ οἰκεῖν ἐν οἴκοις ὑμῶν 4
* Cod. ὑμῶν. κοιλοστάθμοις, ὁ δὲ οἶκος ἡμῶν * ἐξηρήμωται; Καὶ νῦν τάδε 5
λέγει κύριος παντοκράτωρ· τάξατε δὴ τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς
ὁδοὺς ὑμῶν. Ἐσπείρατε πολλὰ καὶ εἰσηνέγκατε ὀλίγα, ἐφάγε- 6
τε καὶ οὐκ εἰς πλησμονὴν, ἐπίετε καὶ οὐκ εἰς μέθην, περιεβά-
λεσθε καὶ οὐκ ἐθερμάνθητε ἐν αὐτοῖς, καὶ ὁ τοὺς μισθοὺς συνά-
γων συνήγαγεν εἰς δεσμὸν τετρυπημένον. Τάδε λέγει κύριος παν- 7
τοκράτωρ· θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν. Ἀνάβη- 8
τε εἰς τὸ ὄρος, καὶ κόψατε ξύλα, καὶ οἰκοδομήσατε τὸν οἶκον,
καὶ εὐδοκήσω ἐν αὐτῷ, καὶ ἐνδοξασθήσομαι, εἶπεν κύριος. Ἐπε- 9
βλέψατε εἰς πολλὰ, καὶ ἐγένετο ὀλίγα· καὶ εἰσηνέχθη εἰς τὸν
οἶκον, καὶ ἐξεφύσησα αὐτά· διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος παντο-
κράτωρ· ἀνθ' ὧν ὁ οἶκός μου ἐστὶν ἔρημος, ὑμεῖς δὲ διώκετε ἕκα-
στος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἀνέξει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ δρό- 10
σου, καὶ ἡ γῆ ὑποστελεῖται τὰ ἐκφόρια αὐτῆς. Καὶ ἐπάξω ῥομ- 11
φαίαν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ ἐπὶ τὸν σῖτον, καὶ ἐπὶ
τὸν οἶνον, καὶ ἐπὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ὅσα ἐκφέρει ἡ γῆ, καὶ ἐπὶ τοὺς
ἀνθρώπους, καὶ ἐπὶ τὰ κτήνη, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πόνους τῶν
χειρῶν αὐτῶν.
B Καὶ ἤκουσεν Ζοροβάβελ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, 12

καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ πάντες οἱ κατά- I.
λοιποι τοῦ λαοῦ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ τῶν λό-
γων τοῦ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου, καθότι ἐξαπέστειλεν αὐτὸν κύ-
ριος ὁ θεὸς αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐφοβήθη ὁ λαὸς ἀπὸ προσώ-
13 που κυρίου. Καὶ εἶπεν Ἀγγαῖος ἄγγελος κυρίου ἐν ἀγγέλοις κυ-
14 ρίου τῷ λαῷ· ἐγώ εἰμι μεθ' ὑμῶν, λέγει κύριος. Καὶ ἐξήγειρεν
κύριος τὸ πνεῦμα Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, καὶ
τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδὲκ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου, καὶ τὸ
πνεῦμα τῶν καταλοίπων παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ εἰσῆλθον, καὶ
ἐποίουν ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου παντοκράτορος θεοῦ αὐτῶν.

ΚΕΦ. Β.

1 Τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἕκτου, τῷ δευτέρῳ ἔτει, CAP. II.
ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως, τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, μιᾷ καὶ εἰκά-
δι τοῦ μηνὸς, ἐλάλησεν κύριος ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου,
2 λέγων. Εἰπὸν δὴ πρὸς Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς
Ἰούδα, καὶ πρὸς Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ἰωσεδὲκ τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, καὶ
3 πρὸς πάντας τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ, λέγων. Τίς ἐξ ὑμῶν,
ὃς εἶδεν τὸν οἶκον τοῦτον ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ τῇ ἔμπροσθεν; καὶ πῶς
ὑμεῖς βλέπετε αὐτὸν νῦν καθὼς οὐχ ὑπάρχοντα ἐνώπιον ὑμῶν;
4 Καὶ νῦν κατίσχυε Ζοροβάβελ, λέγει κύριος, καὶ κατίσχυε Ἰη-
σοῦ ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ κατισχυέτω πᾶς ὁ λαὸς
τῆς γῆς, λέγει κύριος, καὶ ποιεῖτε, διότι μεθ' ὑμῶν ἐγώ εἰμι,
5 λέγει κύριος ὁ παντοκράτωρ. Καὶ τὸ πνεῦμά μου ἐφέστηκεν ἐν
6 μέσῳ ὑμῶν. Θαρσεῖτε, διότι λέγει κύριος παντοκράτωρ· ἔτι ἅπαξ
ἐγὼ σείσω τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ τὴν
7 ξηράν. Καὶ συνσείσω πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἥξει τὰ ἐκλεκτὰ πάν-
των τῶν ἐθνῶν καὶ πλήσω τὸν οἶκον τοῦτον δόξης, λέγει κύριος
8 παντοκράτωρ. Ἐμὸν τὸ ἀργύριον, καὶ ἐμὸν τὸ χρυσίον, λέγει
9 κύριος παντοκράτωρ. Διότι μεγάλη ἔσται ἡ δόξα τοῦ οἴκου τού-
του ἡ ἐσχάτη ὑπὲρ τὴν πρώτην, λέγει κύριος παντοκράτωρ· καὶ

II. ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ δώσω εἰρήνην, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ
εἰρήνην ψυχῆς εἰς περιποίησιν παντὶ τῷ κτίζοντι, τοῦ ἀναστῆσαι
τὸν ναὸν τοῦτον.

Γ Τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ ἐνάτου μηνὸς, ἔτους δευτέρου, ἐπὶ 10
Δαρείου, ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ἀγγαῖον τὸν προφήτην, λέ-
γων. Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ· ἐπερώτησον τοὺς ἱερεῖς νό- 11
μον, λέγων. Ἐὰν λάβῃ ἄνθρωπος κρέας ἅγιον ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ 12
ἱματίου αὐτοῦ, καὶ ἅψηται τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄρτου,
ἢ ἑψέματος, ἢ οἴνου, ἢ ἐλαίου, ἢ παντὸς βρώματος, εἰ ἁγια-
σθήσεται; καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἱερεῖς, καὶ εἶπαν, οὔ. Καὶ εἶ- 13
πεν Ἀγγαῖος· ἐὰν ἅψηται μεμιαμμένος ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἐπὶ
παντὸς τούτων, εἰ μιανθήσεται; καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ἱερεῖς, καὶ
εἶπαν, μιανθήσεται. Καὶ ἀπεκρίθη Ἀγγαῖος, καὶ εἶπεν· οὕτως 14
ὁ λαὸς οὗτος, καὶ οὕτως τὸ ἔθνος τοῦτο ἐνώπιον ἐμοῦ, λέγει κύ-
ριος, καὶ οὕτως πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ὃς ἐὰν
ἐγγίσῃ ἐκεῖ, μιανθήσεται ἕνεκεν τῶν λημμάτων αὐτῶν τῶν ὀρθρι-
νῶν, ὀδυνηθήσονται ἀπὸ προσώπου πόνων αὐτῶν, καὶ ἐμισεῖτε ἐν
πύλαις ἐλέγχοντας. Καὶ νῦν θέσθε δὴ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν ἀπὸ 15
τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ὑπεράνω, πρὸ τοῦ θεῖναι λίθον ἐπὶ λίθον
ἐν τῷ ναῷ κυρίου. Τίνες ἦτε, ὅτι ἐνεβάλλετε εἰς κυψέλην κριθῆς 16
εἴκοσι σάτα, καὶ ἐγένετο κριθῆς δέκα σάτα· καὶ εἰσεπορεύεσθε εἰς
τὸ ὑπολήνιον, ἐξαντλῆσαι πεντήκοντα μετρητὰς, καὶ ἐγένοντο εἴ-
κοσι. Ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν ἀφορίᾳ, καὶ ἐν ἀνεμοφθορίᾳ, καὶ ἐν 17
χαλάζῃ πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε
πρός με, λέγει κύριος. Ὑποτάξατε δὴ τὰς καρδίας ὑμῶν ἀπὸ 18
τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ ἐπέκεινα, ἀπὸ τῆς τετράδος καὶ εἰκάδος
τοῦ ἐνάτου μηνὸς, καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς τεθεμελίωται ὁ ναὸς
κυρίου. Θέσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰ ἐπιγνωσθήσεται ἐπὶ τῆς 19
ἅλω, καὶ εἰ ἔτι ἡ ἄμπελος, καὶ ἡ συκῆ, καὶ ἡ ῥοὰ, καὶ τὰ
ξύλα τῆς ἐλαίας τὰ οὐ φέροντα καρπὸν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύ-
της εὐλογήσω.

Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου ἐκ δευτέρου πρὸς Ἀγγαῖον τὸν 20

21 προφήτην, τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, λέγων. Εἰπὸν πρὸς Ζο- II.
ροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα, λέγων· ἐγὼ σείω
22 τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν. Καὶ
καταστρέψω θρόνους βασιλέων, καὶ ὀλεθρεύσω * δύναμιν βασιλέων * 2. m. ἐλοθ.
τῶν ἐθνῶν, καὶ καταστρέψω ἅρματα καὶ ἀναβάτας, καὶ κατα-
βήσονται ἵπποι καὶ ἀναβάται αὐτῶν, ἕκαστος ἐν ῥομφαίᾳ πρὸς
23 τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύριος παντοκρά-
τωρ, λήμψομαί σε Ζοροβάβελ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ, τὸν δοῦλον
μου, λέγει κύριος, καὶ θήσομαί σε ὡς σφραγίδα, διότι σὲ ᾑρέ-
τισα, λέγει κύριος παντοκράτωρ.

ΑΓΓΑΙΟΣ Ι.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΙΑ.

ΚΕΦ. Α.

CAP. I. A Ἐν τῷ ὀγδόῳ μηνὶ, ἔτους δευτέρου, ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο λό- 1
γος κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν τὸν τοῦ Βαραχίου, υἱὸν Ἀδδὼ τὸν
προφήτην, λέγων. Ὠργίσθη κύριος ἐπὶ τοὺς πατέρας ὑμῶν ὀρ- 2
γὴν μεγάλην. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς· τάδε λέγει κύριος παντο- 3
κράτωρ· ἐπιστρέψατε πρός με, λέγει κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ
ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει κύριος τῶν δυνάμεων. Καὶ μὴ 4
γίνεσθε καθὼς οἱ πατέρες ὑμῶν, οἷς ἐνεκάλεσαν αὐτοῖς οἱ προ-
φῆται ἔμπροσθεν λέγοντες, τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ· ἀπο-
στρέψατε ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπιτη-
δευμάτων ὑμῶν τῶν πονηρῶν, καὶ οὐκ εἰσήκουσαν, καὶ οὐ προσ-
έσχον τοῦ εἰσακοῦσαί μου, λέγει κύριος. Οἱ πατέρες ὑμῶν ποῦ 5
εἰσιν καὶ οἱ προφῆται; μὴ τὸν αἰῶνα ζήσονται; Πλὴν τοὺς λό- 6
γους μου καὶ τὰ νόμιμά μου δέχεσθε, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ἐν
πνεύματί μου τοῖς δούλοις μου τοῖς προφήταις, οἳ κατελάβοσαν
τοὺς πατέρας ὑμῶν· καὶ ἀπεκρίθησαν, καὶ εἶπαν· καθὼς παρα-
τέτακται κύριος παντοκράτωρ τοῦ ποιῆσαι ἡμῖν κατὰ τὰς ὁδοὺς
ἡμῶν καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ἡμῶν, οὕτως ἐποίησεν ἡμῖν.

B Τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι, τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ, οὗτος ἐστὶν ὁ 7
μὴν σαβὰτ, ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει, ἐπὶ Δαρείου, ἐγένετο λόγος κυ-
ρίου πρὸς Ζαχαρίαν τὸν τοῦ Βαραχίου υἱὸν Ἀδδὼ τὸν προφή-
την, λέγων. Ἑώρακα τὴν νύκτα, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ 8
ἵππον πυῤῥὸν, καὶ οὗτος εἱστήκει * ἀνὰ μέσον τῶν ὀρέων τῶν κατα-
σκίων, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ ἵπποι πυῤῥοὶ, καὶ ψαροὶ *, καὶ ποικί-
λοι, καὶ λευκοί. Καὶ εἶπα· τί οὗτοι κύριε; καὶ εἶπεν πρός με 9
ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί· ἐγὼ δείξω σοι τί ἐστιν ταῦτα. Καὶ 10
ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ ἐφεστηκὼς ἀνὰ μέσον τῶν ὀρέων, καὶ εἶπεν πρός
με· οὗτοί εἰσιν οὓς ἐξαπέστειλεν κύριος, περιοδεῦσαι τὴν γῆν.

* ι in ἱστ. heic et alibi.
* Cod. ψαρ. heic et alibi.

11 Καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ ἀγγέλῳ κυρίου τῷ ἐφεστῶτι ἀνὰ μέσον τῶν 1.
ὀρέων, καὶ εἶπον· περιωδεύσαμεν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ πᾶσα
12 ἡ γῆ κατοικεῖται, καὶ ἡσυχάζει. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος κυ-
ρίου, καὶ εἶπεν· κύριε παντοκράτωρ ἕως τίνος οὐ μὴ ἐλεήσῃς τὴν
Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, ἃς ὑπερεῖδες τοῦτο ἑβδομη-
13 κοστὸν ἔτος; Καὶ ἀπεκρίθη κύριος παντοκράτωρ τῷ ἀγγέλῳ τῷ
14 λαλοῦντι ἐν ἐμοὶ ῥήματα καλὰ καὶ λόγους παρακλητικούς. Καὶ
εἶπεν πρός με ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί· ἀνάκραγε λέγων· τάδε
λέγει κύριος παντοκράτωρ· ἐζήλωκα τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν Σειὼν
15 ζῆλον μέγαν. Καὶ ὀργὴν μεγάλην ἐγὼ ὀργίζομαι ἐπὶ τὰ ἔθνη
τὰ συνεπιτιθέμενα, ἀνθ᾽ ὧν μὲν ἐγὼ ὠργίσθην ὀλίγα, αὐτοὶ δὲ
16 συνεπέθεντο εἰς κακά. Διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος· ἐπιστρέψω
ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐν οἰκτιρμῷ, καὶ ὁ οἶκός μου ἀνοικοδομηθήσεται
ἐν αὐτῇ, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ μέτρον ἐκταθήσεται ἐπὶ
Ἱερουσαλὴμ ἔτι.

17 Καὶ εἶπεν πρός με ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί· ἀνάκραγε
λέγων, τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ· ἔτι διαχυθήσονται πόλεις
ἐν ἀγαθοῖς, καὶ ἐλεήσει κύριος ἔτι τὴν Σειὼν, καὶ αἱρετιεῖ τὴν
18 Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ
19 τέσσαρα κέρατα. Καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν
ἐμοὶ, τί ἐστιν ταῦτα κύριε; καὶ εἶπεν πρός με· ταῦτα τὰ κέρα-
τα, τὰ διασκορπίσαντα τὸν Ἰούδαν καὶ τὸν Ἰσραὴλ καὶ Ἱερου-
20 σαλήμ. Καὶ ἔδειξέν μοι κύριος τέσσαρας τέκτονας. Καὶ εἶπα·
21 τί οὗτοι ἔρχονται ποιῆσαι; καὶ εἶπεν· ταῦτα τὰ κέρατα τὰ δια-
σκορπίσαντα τὸν Ἰούδαν καὶ τὸν Ἰσραὴλ κατέαξαν, καὶ οὐδεὶς
αὐτῶν ἦρεν κεφαλήν· καὶ ἐξῆλθοσαν οὗτοι τοῦ ὀξῦναι αὐτὰ εἰς
χεῖρας αὐτῶν τὰ τέσσαρα κέρατα, τὰ ἔθνη τὰ ἐπαιρόμενα κέρας
ἐπὶ τὴν γῆν κυρίου, τοῦ διασκορπίσαι αὐτήν.

ΚΕΦ. Β.

CAP II. Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ, καὶ 1
ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ σχοινίον γεωμετρικόν. Καὶ εἶπα πρὸς αὐ- 2
τόν· ποῦ σὺ πορεύη; καὶ εἶπεν πρός με· διαμετρῆσαι τὴν Ἱερου-
σαλὴμ, τοῦ ἰδεῖν πηλίκον τὸ πλάτος αὐτῆς ἐστιν, καὶ πηλίκον
τὸ μῆκος. Καὶ ἰδοὺ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ εἱστήκει, καὶ 3
ἄγγελος ἕτερος ἐξεπορεύετο εἰς συνάντησιν αὐτῷ. Καὶ εἶπεν 4
πρὸς αὐτὸν, λέγων· δράμε, καὶ λάλησον πρὸς τὸν νεανίαν ἐκεῖ-
νον, λέγων· κατακάρπως κατοικηθήσεται Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ πλή-
θους ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν ἐν μέσῳ αὐτῆς. Καὶ ἐγὼ ἔσομαι 5
αὐτῇ, λέγει κύριος, τεῖχος πυρὸς κυκλόθεν, καὶ εἰς δόξαν ἔσο-
μαι ἐν μέσῳ αὐτῆς. Ὦ ὢ φεύγετε ἀπὸ γῆς βοῤῥᾶ, λέγει κύ- 6
ριος· διότι ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων τοῦ οὐρανοῦ συνάξω ὑμᾶς,
λέγει κύριος. Εἰς Σειὼν, ἀνασώζεσθε οἱ κατοικοῦντες θυγατέ- 7
ρα Βαβυλῶνος. Διότι τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ, ὀπίσω 8
δόξης ἀπέσταλκέν με ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ σκυλεύσαντα ὑμᾶς, διότι
ὁ ἁπτόμενος ὑμῶν ὡς ἁπτόμενος τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐ-
τοῦ. Διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐπιφέρω τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ 9
ἔσονται σκῦλα τοῖς δουλεύουσιν αὐτοῖς, καὶ γνώσεσθε, ὅτι κύ-
ριος παντοκράτωρ ἀπέσταλκέν με. Τέρπου καὶ εὐφραίνου θύγα- 10
τερ Σειὼν, διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἔρχομαι, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέ-
σῳ σου, λέγει κύριος. Καὶ καταφεύξονται ἔθνη πολλὰ ἐπὶ τὸν 11
κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔσονται αὐτῷ εἰς λαὸν, καὶ κα-
τασκηνώσουσιν ἐν μέσῳ σου, καὶ ἐπιγνώσῃ, ὅτι κύριος παντο-
κράτωρ ἐξαπέσταλκέν με πρὸς σέ. Καὶ κατακληρονομήσει κύριος 12
τὸν Ἰούδαν, τῇ μερίδι αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἁγίαν· καὶ αἱρε-
* Cod. ἱε. τιεῖ * ἔτι τὴν Ἱερουσαλήμ. Εὐλαβείσθω πᾶσα σὰρξ ἀπὸ προ- 13
σώπου κυρίου, ὅτι ἐξεγήγερται ἐκ νεφελῶν ἁγίων αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Γ.

1 Καὶ ἔδειξέν μοι κύριος τὸν Ἰησοῦν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, ἑστῶ- CAP. III. Γ
τα πρὸ προσώπου ἀγγέλου κυρίου, καὶ ὁ διάβολος εἱστήκει ἐκ
2 δεξιῶν αὐτοῦ, τοῦ ἀντικεῖσθαι αὐτῷ. Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς
τὸν διάβολον· ἐπιτιμήσαι κύριος ἐν σοὶ διάβολε, καὶ ἐπιτιμήσαι
κύριος ἐν σοὶ ὁ ἐκλεξάμενος τὴν Ἱερουσαλήμ· οὐκ * ἰδοὺ τοῦτο ὡς * Cod. οὐχ heic et alibi ante ἰδού.
3 δαλὸς ἐξεσπασμένος ἐκ πυρός; Καὶ Ἰησοῦς ἦν ἐνδεδυμένος ἱμά-
4 τια ῥυπαρὰ, καὶ εἱστήκει πρὸ προσώπου τοῦ ἀγγέλου. Καὶ
ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν πρὸς τοὺς ἑστηκότας πρὸ προσώπου αὐτοῦ,
λέγων· ἀφέλετε τὰ ἱμάτια τὰ ῥυπαρὰ ἀπ' αὐτοῦ· καὶ εἶπεν
πρὸς αὐτόν· ἰδοὺ ἀφήρηκα τὰς ἀνομίας σου, καὶ ἐνδύσατε αὐτὸν
5 ποδήρη. Καὶ ἐπίθετε κίδαριν καθαρὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ·
καὶ ἐπέθηκαν κίδαριν καθαρὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ πε-
6 ριέβαλον αὐτὸν ἱμάτια· καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου εἱστήκει. Καὶ
7 διεμαρτύρατο ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς Ἰησοῦν, λέγων. Τάδε λέ-
γει κύριος παντοκράτωρ· ἐὰν * ταῖς ὁδοῖς μου πορεύῃ, καὶ ἐν * τοῖς * s. m. ἐν. * ἐν expungitur in cod.
προστάγμασίν μου φυλάξῃ, καὶ σὺ διακρινεῖς τὸν οἶκόν μου· καὶ
ἐὰν διαφυλάσσῃς τὴν αὐλήν μου, καὶ δώσω σοι ἀναστρεφομένους
8 ἐν μέσῳ τῶν ἑστηκότων τούτων. Ἄκουε δὴ Ἰησοῦς ὁ ἱερεὺς ὁ μέ-
γας, σὺ καὶ οἱ πλησίον σου οἱ καθήμενοι πρὸ προσώπου, διό-
τι ἄνδρες τερατοσκόποι εἰσί· διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἄγω τὸν δοῦλόν μου
9 ἀνατολήν. Διότι ὁ λίθος, ὃν ἔδωκα πρὸ προσώπου Ἰησοῦ,
ἐπὶ τὸν λίθον τὸν ἕνα ἑπτὰ ὀφθαλμοί εἰσιν· ἰδοὺ ἐγὼ ὀρύσσω
βόθρον, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ ψηλαφήσω πᾶσαν τὴν
10 ἀδικίαν τῆς γῆς ἐκείνης ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέ-
γει κύριος παντοκράτωρ, συνκαλέσετε * ἕκαστος τὸν πλησίον αὐ- * 2. m. τας.
τοῦ ὑποκάτω ἀμπέλου καὶ ὑποκάτω συκῆς.

ΚΕΦ. Δ.

CAP. IV. Δ

Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, καὶ ἐξῆρεν * με 1
ὃν τρόπον, ὅταν ἐξεγερθῇ ἄνθρωπος ἐξ ὕπνου αὐτοῦ. Καὶ εἶ- 2
πεν πρός με· τί σὺ βλέπεις; καὶ εἶπα· ἑώρακα *, καὶ ἰδοὺ λυχ-
νία χρυσῆ ὅλη, καὶ τὸ λαμπάδιον ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἑπτὰ λύχνοι
ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἑπτὰ ἐπαρυστρίδες τοῖς λύχνοις τοῖς ἐπάνω αὐ-
τῆς. Καὶ δύο ἐλαῖαι ἐπάνω αὐτῆς, μία ἐκ δεξιῶν τοῦ λαμπα- 3
δίου αὐτῆς, καὶ μία ἐξ εὐωνύμων. Καὶ ἐπηρώτησα, καὶ εἶπον 4
πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοὶ, λέγων· τί ἐστιν ταῦ-
τα κύριε; Καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, καὶ εἶ- 5
πεν πρός με, λέγων· οὐ γινώσκεις τί ἐστιν ταῦτα; καὶ εἶπα· οὐ-
χὶ κύριε. Καὶ ἀπεκρίθη, καὶ εἶπεν πρός με, λέγων· οὗτος ὁ 6
λόγος κυρίου πρὸς Ζοροβάβελ, λέγων· οὐκ ἐν δυνάμει μεγάλῃ,
οὐδὲ ἐν ἰσχύϊ, ἀλλ' ἢ ἐν πνεύματί μου, λέγει κύριος παντοκρά-
τωρ. Τίς εἶ σὺ τὸ ὄρος τὸ μέγα τὸ πρὸ προσώπου Ζοροβάβελ 7
τοῦ κατορθῶσαι; καὶ ἐξοίσω τὸν λίθον τῆς κληρονομίας ἰσότη-
τα χάριτος χάριτα αὐτῆς. Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με, 8
λέγων. Αἱ χεῖρες Ζοροβάβελ ἐθεμελίωσαν * τὸν οἶκον τοῦτον, 9
καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπιτελέσουσιν αὐτὸν, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι
κύριος παντοκράτωρ ἐξαπέσταλκέν με πρὸς σέ. Διότι τίς ἐξου- 10
δένωσεν εἰς ἡμέρας μικρὰς, καὶ χαροῦνται, καὶ ὄψονται τὸν λί-
θον τὸν κασσιτέρινον ἐν χειρὶ Ζοροβάβελ; ἑπτὰ οὗτοι ὀφθαλμοί
εἰσιν οἱ ἐπιβλέποντες ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. Καὶ ἀπεκρίθην, καὶ 11
εἶπα πρὸς αὐτόν· τί αἱ δύο ἐλαῖαι αὗται, αἱ ἐκ δεξιῶν τῆς
λυχνίας καὶ ἐξ εὐωνύμων αὐτῆς *; Καὶ ἐπηρώτησα ἐκ δευτέρου, 12
καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν· τί οἱ δύο κλάδοι τῶν ἐλαιῶν οἱ ἐν ταῖς
χερσὶν τῶν δύο μυξωτήρων τῶν χρυσῶν τῶν ἐπιχεόντων, καὶ ἐπαν-
αγόντων τὰς ἐπαρυστρίδας τὰς χρυσᾶς; Καὶ εἶπεν πρός με· 13
οὐκ οἶδας τί ἐστιν ταῦτα; καὶ εἶπα, οὐχὶ κύριε. Καὶ εἶπεν· 14
οὗτοι οἱ δύο υἱοὶ τῆς πιότητος παρεστήκασιν κυρίῳ πάσης τῆς γῆς.

* Ita cod.
* 1. m. ἑώρακα heic et alibi.
* Cod. ετι.
* Ante αὐτῆς est asteriscus in cod.

ΚΕΦ. Ε.

1 Καὶ ἐπέστρεψα, καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ εἶδον, καὶ CAP. V. E
2 ἰδοὺ δρέπανον πετόμενον. Καὶ εἶπεν πρός με· τί σὺ βλέπεις;
καὶ εἶπα· ἐγὼ ὁρῶ δρέπανον πετόμενον, μήκους πήχεων εἴκοσι,
3 καὶ πλάτους πήχεων δέκα. Καὶ εἶπεν πρός με· αὕτη ἡ ἀρὰ ἡ
ἐκπορευομένη ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς· διότι πᾶς ὁ κλέπτης
ἐκ τούτου ἕως θανάτου ἐκδικηθήσεται, καὶ πᾶς ὁ ἐπίορκος ἐκ τού-
4 του ἐκδικηθήσεται. Καὶ ἐξοίσω αὐτὸ, λέγει κύριος παντοκρά-
τωρ, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ κλέπτου, καὶ εἰς τὸν
οἶκον τοῦ ὀμνύοντος τῷ ὀνόματί μου ἐπὶ ψεύδει, καὶ καταλύσει
ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ συντελέσει αὐτὸν, καὶ τὰ ξύλα
αὐτοῦ, καὶ τοὺς λίθους αὐτοῦ.
5 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, καὶ εἶπεν πρός ϛ
με· ἀνάβλεψον τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ἴδε τὸ ἐκπορευόμενον
6 τοῦτο. Καὶ εἶπα· τί ἐστιν; καὶ εἶπεν· τοῦτο τὸ μέτρον τὸ ἐκπο-
7 ρευόμενον· καὶ εἶπεν· αὕτη ἡ ἀδικία αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. Καὶ
ἰδοὺ τάλαντον μολίβου ἐξαιρόμενον· καὶ ἰδοὺ μία γυνὴ ἐκάθητο
8 ἐν μέσῳ τοῦ μέτρου. Καὶ εἶπεν· αὕτη ἐστὶν ἡ ἀνομία, καὶ ἔρει-
ψεν αὐτὴν ἐν μέσῳ τοῦ μέτρου, καὶ ἔρριψεν * τὸν λίθον τοῦ μο-
9 λίβου εἰς τὸ στόμα αὐτῆς. Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ
εἶδον, καὶ ἰδοὺ δύο γυναῖκεςἐκπορευόμεναι, καὶ πνεῦμα ἐν ταῖς
πτέρυξιν αὐτῶν, καὶ αὗται εἶχον πτέρυγας ἔποπος, καὶ ἀνέλα-
βον τὸ μέτρον ἀνὰ μέσον τῆς γῆς, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ.
10 Καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοί· ποῦ αὗται
11 ἀποφέρουσιν τὸ μέτρον; Καὶ εἶπεν πρός με· οἰκοδομῆσαι αὐτῷ
οἰκίαν ἐν γῇ Βαβυλῶνος, καὶ ἑτοιμάσαι, καὶ θήσουσιν αὐτὸ ἐκεῖ
ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ.

* Ita heic recte cod.

ΚΕΦ. ϛ.

CAP. VI. Καὶ ἐπέστρεψα, καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ εἶδον, καὶ 1
ἰδοὺ τέσσαρα ἅρματα ἐκπορευόμενα ἐκ μέσου δύο ὀρέων, καὶ τὰ
ὄρη ἦν ὄρη χαλκᾶ. Ἐν τῷ ἅρματι τῷ πρώτῳ ἵπποι πυῤῥοὶ, 2
καὶ ἐν τῷ ἅρματι τῷ δευτέρῳ ἵπποι μέλανες. Καὶ ἐν τῷ ἅρ- 3
ματι τῷ τρίτῳ ἵπποι λευκοὶ, καὶ ἐν τῷ ἅρματι τῷ τετάρτῳ ἵπ-
ποι ποικίλοι ψαροί. Καὶ ἀπεκρίθην, καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγε- 4
λον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοί· τί ἐστιν ταῦτα κύριε; Καὶ ἀπεκρί- 5
θη ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ, καὶ εἶπεν· ταῦτά ἐστιν οἱ τέσ-
σαρες ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ, ἐκπορεύονται παραστῆναι τῷ κυρίῳ
πάσης τῆς γῆς. Ἐν ᾧ ἦσαν οἱ ἵπποι οἱ μέλανες, ἐξεπορεύοντο ἐπὶ 6
* s. m. καθοπ. γῆν βοῤῥᾶ, καὶ οἱ λευκοὶ ἐξεπορεύοντο κατόπισθεν * αὐτῶν, καὶ
οἱ ποικίλοι ἐξεπορεύοντο ἐπὶ γῆν νότου. Καὶ οἱ ψαροὶ ἐξεπο- 7
ρεύοντο, καὶ ἐπέβλεπον τοῦ πορεύεσθαι τοῦ περιοδεῦσαι τὴν γῆν·
καὶ εἶπεν· πορεύεσθε, καὶ περιοδεύσατε τὴν γῆν, καὶ περιώδευ-
σαν τὴν γῆν. Καὶ ἀνεβόησεν, καὶ ἐλάλησεν πρός με, λέγων· 8
ἰδοὺ οἱ ἐκπορευόμενοι ἐπὶ γῆν βοῤῥᾶ, καὶ ἀνέπαυσαν τὸν θυμόν
μου ἐν γῇ βοῤῥᾶ.

Ζ Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με, λέγων. Λάβε τὰ ἐκ 9 10
τῆς αἰχμαλωσίας παρὰ τῶν ἀρχόντων, καὶ παρὰ τῶν χρησί-
μων αὐτῆς, καὶ παρὰ τῶν ἐπεγνωκότων αὐτὴν, καὶ εἰσελεύσῃ
σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὸν οἶκον Ἰωσίου τοῦ Σοφονίου τοῦ ἥ-
* Ita heic cod. sine μ. κοντος ἐκ Βαβυλῶνος. Καὶ λήψῃ * ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ 11
ποιήσεις στεφάνους, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἰησοῦ τοῦ
Ἰωσεδὲκ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου. Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν· τάδε 12
λέγει κύριος παντοκράτωρ· ἰδοὺ ἀνὴρ, ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῷ, καὶ
ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἀνατελεῖ, καὶ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον κυρίου.
Καὶ αὐτὸς λήμψεται ἀρετὴν, καὶ καθιεῖται, καὶ κατάρξει ἐπὶ 13
τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ βου-
λὴ εἰρηνικὴ ἔσται ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων. Ὁ δὲ στέφανος ἔσται 14

τοῖς ὑπομένουσιν, καὶ τοῖς χρησίμοις αὐτῆς, καὶ τοῖς ἐπεγνω- VI.
κόσιν αὐτὴν, καὶ εἰς χάριτα υἱοῦ Σοφονίου, καὶ εἰς ψαλμὸν ἐν
15 οἴκῳ κυρίου. Καὶ οἱ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἥξουσιν, καὶ οἰκοδο-
μήσουσιν ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου, καὶ γνώσεσθε, διότι κύριος παντο-
κράτωρ ἀπέσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς· καὶ ἔσται, ἐὰν εἰσακούοντες
εἰσακούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

ΚΕΦ. Ζ.

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει, ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως, CAP VII. H
ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν τετράδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἐνά-
2 του, ὅς ἐστιν χασελεῦ. Καὶ ἐξαπέστειλεν εἰς Βαιθὴλ, Σαρα-
σὰρ καὶ Ἀρβεσεὲρ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ, ἐξιλάσασ-
3 θαι τὸν κύριον. Λέγων πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ κυ-
ρίου παντοκράτορος, καὶ πρὸς τοὺς προφήτας, λέγων· εἰσελή-
λυθεν ὧδε ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ τὸ ἁγίασμα, καθότι ἐποίη-
4 σεν ἤδη ἱκανὰ ἔτη. Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου τῶν δυνάμεων πρός
5 με, λέγων. Εἰπὸν πρὸς ἅπαντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, καὶ πρὸς
τοὺς ἱερεῖς, λέγων· ἐὰν νηστεύσητε ἢ κόψησθε ἐν ταῖς πέμπταις
ἢ ἐν ταῖς ἑβδόμαις, καὶ ἰδοὺ ἑβδομήκοντα ἔτη, μὴ νηστείαν νε-
6 νηστεύκατέ μοι; Καὶ ἐὰν φάγητε ἢ πείητε*, οὐχ ὑμεῖς ἔσθετε * 2. m. π.
7 καὶ πείνετε; Οὐχ οὗτοι οἱ λόγοι εἰσὶν, οὓς ἐλάλησεν κύριος ἐν
χερσὶν τῶν προφητῶν τῶν ἔμπροσθεν; ὅτε ἦν Ἱερουσαλὴμ κατ-
οικουμένη καὶ εὐθηνοῦσα, καὶ αἱ πόλεις αὐτῆς κυκλόθεν, καὶ ἡ
ὀρεινὴ καὶ ἡ πεδινὴ κατῳκεῖτο.
8 Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν, λέγων. Τάδε Θ
9 λέγει κύριος παντοκράτωρ· κρῖμα δίκαιον κρίνατε, καὶ ἔλεος καὶ
10 οἰκτειρμὸν ποιεῖτε ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ χήραν
καὶ ὀρφανὸν καὶ προσήλυτον καὶ πένητα μὴ καταδυναστεύετε,
καὶ κακίαν ἕκαστος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ μὴ μνησικακείτω ἐν ταῖς
11 καρδίαις ὑμῶν. Καὶ ἠπείθησαν τοῦ προσέχειν, καὶ ἔδωκαν νῶ-
τον παραφρονοῦντα, καὶ τὰ ὦτα αὐτῶν ἐβάρυναν τοῦ μὴ εἰσ-

VII. ἀκούειν. Καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν ἔταξαν ἀπειθῆ τοῦ μὴ εἰσ- 12
ακούειν τοῦ νόμου μου, καὶ τοὺς λόγους, οὓς ἐξαπέστειλεν κύ-
ριος παντοκράτωρ ἐν πνεύματι αὐτοῦ ἐν χερσὶν προφητῶν τῶν ἔμ-
προσθεν· καὶ ἐγένετο ὀργὴ μεγάλη παρὰ κυρίου παντοκράτορος.
Καὶ ἔσται, ὃν τρόπον εἶπεν, καὶ οὐκ εἰσήκουσαν, οὕτως κεκρά- 13
ξονται, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσω, λέγει κύριος παντοκράτωρ. Καὶ 14
ἐκβαλῶ αὐτοὺς εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἃ οὐκ ἔγνωσαν· καὶ ἡ γῆ ἀ-
φανισθήσεται κατόπισθεν αὐτῶν ἐκ διοδεύοντος καὶ ἐξ ἀναστρέ-
φοντος· καὶ ἔταξαν γῆν ἐκλεκτὴν εἰς ἀφανισμόν.

ΚΕΦ. Η.

CAP. VIII. 1 Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου παντοκράτορος, λέγων. Τάδε λέ- 1 2
γει κύριος παντοκράτωρ· ἐζήλωκα τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὴν Σειὼν
ζῆλον μέγαν, καὶ θυμῷ μεγάλῳ ἐζήλωκα αὐτήν. Τάδε λέγει 3
κύριος· ἐπιστρέψω ἐπὶ Σειὼν, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ Ἱερου-
* ἡ m. πόλις. σαλὴμ, καὶ κληθήσεται ἡ Ἱερουσαλὴμ πόλις * ἡ ἀληθινὴ, καὶ τὸ
ὄρος κυρίου παντοκράτορος ὄρος ἅγιον. Τάδε λέγει κύριος παν- 4
τοκράτωρ. ἔτι καθήσονται πρεσβύτεροι καὶ πρεσβύτεραι ἐν ταῖς
πλατείαις Ἱερουσαλὴμ, ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἔχων ἐν τῇ
χειρὶ αὐτοῦ, ἀπὸ πλήθους ἡμερῶν. Καὶ αἱ πλατεῖαι τῆς πό- 5
λεως πλησθήσονται παιδαρίων καὶ κορασίων παιζόντων ἐν ταῖς
πλατείαις αὐτῆς. Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ· εἰ ἀδυνατή- 6
σει ἐνώπιον τῶν καταλοίπων τοῦ λαοῦ τούτου ἐν ταῖς ἡμέραις
ἐκείναις, μὴ καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ ἀδυνατήσει; λέγει κύριος παντο-
κράτωρ. Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ· ἰδοὺ ἐγὼ σώζω τὸν 7
λαόν μου ἀπὸ γῆς ἀνατολῶν καὶ ἀπὸ γῆς δυσμῶν. Καὶ εἰσά- 8
ξω αὐτοὺς, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔσον-
ταί μοι εἰς λαὸν, κἀγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεὸν ἐν ἀληθείᾳ καὶ
ἐν δικαιοσύνῃ.

Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ· κατισχυέτωσαν αἱ χεῖρες 9
ὑμῶν τῶν ἀκουόντων ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις τοὺς λόγους τούτους

ἐκ στόματος τῶν προφητῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας τεθεμελίωται ὁ οἶκος VIII.
10 κυρίου παντοκράτορος, καὶ ὁ ναὸς ἀφ' οὗ ᾠκοδόμηται. Διότι
πρὸ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ μισθὸς τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἔσται εἰς
ὄνησιν, καὶ ὁ μισθὸς τῶν κτηνῶν οὐχ ὑπάρξει, καὶ τῷ ἐκπο-
ρευομένῳ καὶ τῷ εἰσπορευομένῳ οὐκ ἔσται εἰρήνη ἀπὸ τῆς θλεί-
ψεως· καὶ ἐξαποστελῶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους, ἕκαστον ἐπὶ τὸν
11 πλησίον αὐτοῦ. Καὶ νῦν, οὐ κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν
ἐγὼ ποιῶ τοῖς καταλοίποις τοῦ λαοῦ τούτου, λέγει κύριος παν-
12 τοκράτωρ. Ἀλλ' ἢ δείξω εἰρήνην· ἡ ἄμπελος δώσει τὸν καρ-
πὸν αὐτῆς, καὶ ἡ γῆ δώσει τά γενήματα αὐτῆς, καὶ ὁ οὐρανὸς
δώσει τὴν δρόσον αὐτοῦ, καὶ κατακληρονομήσω τοῖς καταλοί-
13 ποις τοῦ λαοῦ μου τούτου ταῦτα πάντα. Καὶ ἔσται ὃν τρόπον
ἦτε ἐν κατάρᾳ ἐν τοῖς ἔθνεσιν οἶκος Ἰούδα καὶ οἶκος Ἰσραὴλ,
οὕτως διασώσω ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε ἐν εὐλογίᾳ· θαρσεῖτε καὶ κατ-
14 ισχύετε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν. Διότι λέγει τάδε κύριος παν-
τοκράτωρ· ὃν τρόπον διενοήθην τοῦ κακῶσαι ὑμᾶς ἐν τῷ παροργί-
σαι με τοὺς πατέρας ὑμῶν, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ οὐ
15 μετενόησα. Οὕτως παρατέταγμαι, καὶ διανενόημαι ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ταύταις, τοῦ καλῶς ποιῆσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὸν οἶκον
16 Ἰούδα· θαρσεῖτε. Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ποιήσετε· λαλεῖτε ἀλή-
θειαν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, ἀλήθειαν καὶ κρῖμα εἰ-
17 ρηνικὸν κρίνατε ἐν ταῖς πύλαις ὑμῶν. Καὶ ἕκαστος τὴν κακίαν
τοῦ πλησίον αὐτοῦ μὴ λογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, καὶ
ὅρκον ψευδῆ μὴ ἀγαπᾶτε, διότι ταῦτα πάντα ἐμείσησα, λέγει
κύριος παντοκράτωρ.

18 19 Καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου παντοκράτορος πρός με. Λέγει ΙΑ
κύριος παντοκράτωρ· νηστεία ἡ τετρὰς, καὶ νηστεία ἡ πέμπτη, καὶ
νηστεία ἡ ἑβδόμη, καὶ νηστεία ἡ δεκάτη ἔσονται τῷ οἴκῳ Ἰούδα εἰς
χαρὰν καὶ εὐφροσύνην, καὶ εἰς ἑορτὰς ἀγαθὰς, καὶ εὐφρανθήσεσθε,
20 καὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν εἰρήνην ἀγαπήσατε. Τάδε λέγει κύριος
πατοκράτωρ· ἔτι ἥξουσιν λαοὶ πολλοὶ, καὶ κατοικοῦντες πόλεις
21 πολλάς. Καὶ συνελεύσονται κατοικοῦντες πέντε πόλεις εἰς μίαν

* VIII i. m. πόλιν. πόλιν *, λέγοντες, πορευθῶμεν δεηθῆναι ἰοῦ προσώπου κυρίου, καὶ
ἐκζητῆσαι τὸ πρόσωπον κυρίου παντοκράτορος· πορεύσομαι κἀγώ.
Καὶ ἥξουσιν λαοὶ πολλοὶ καὶ ἔθνη πολλὰ ἐκζητῆσαι τὸ πρόσ- 22
ωπον κυρίου παντοκράτορος ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐξιλάσασθαι τὸ
πρόσωπον κυρίου. Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ· ἐν ταῖς ἡμέ- 23
ραις ἐκείναις, ἐὰν ἐπιλάβωνται δέκα ἄνδρες ἐκ πασῶν τῶν γλωσ-
σῶν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐπιλάβωνται τοῦ κρασπέδου ἀνδρὸς ἰουδαίου,
λέγοντες, πορευσόμεθα μετὰ σοῦ, διότι ἀκηκόαμεν ὅτι θεὸς μεθ'
ὑμῶν ἐστιν.

ΚΕΦ. Θ.

CAP IX. IB Λῆμμα λόγου κυρίου, ἐν γῇ Σεδρὰχ καὶ Δαμασκοῦ θυσία αὐ- 1
τοῦ, διότι κύριος ἐφορᾷ ἀνθρώπους, καὶ πάσας φυλὰς τοῦ Ἰσ-
ραὴλ. Καὶ ἐν Ἐμὰθ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς Τύρος καὶ Σειδὼν, διό- 2
τι ἐφρόνησαν σφόδρα. Καὶ ᾠκοδόμησεν Τύρος ὀχυρώματα αὐτῇ, 3
καὶ ἐθησαύρισεν ἀργύριον ὡς χοῦν, καὶ χρυσίον ὡς πηλὸν ὁδῶν.
Καὶ διὰ τοῦτο κύριος κληρονομήσει αὐτοὺς, καὶ πατάξει εἰς θά- 4
λασσαν δύναμιν αὐτῆς, καὶ αὕτη ἐν πυρὶ καταναλωθήσεται. Ὄψε- 5
ται Ἀσκάλων καὶ φοβηθήσεται, καὶ Γάζα καὶ ὀδυνηθήσεται σφό-
δρα, καὶ Ἀκκάρων ὅτι ᾐσχύνθη ἐπὶ τῷ παραπτώματι αὐτῆς· καὶ
ἀπολεῖται βασιλεὺς ἐκ Γάζης, καὶ Ἀσκάλων οὐ μὴ κατοικηθῇ.
Καὶ κατοικήσουσιν ἀλλογενεῖς ἐν Ἀζώτῳ, καὶ καθελῶ ὕβριν ἀλ- 6
* Cod. ἐξάρω heic et alibi. λοφύλων. Καὶ ἐξαρῶ * τὸ αἷμα αὐτῶν ἐκ στόματος αὐτῶν, καὶ 7
τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐκ μέσου ὀδόντων αὐτῶν· καὶ ὑπολειφθή-
σονται καὶ οὗτοι τῷ θεῷ ἡμῶν, καὶ ἔσονται ὡς χειλίαρχος ἐν Ἰού-
δᾳ, καὶ Ἀκκάρων ὡς ὁ Ἰεβουσαῖος. Καὶ ὑποστήσομαι τῷ οἴκῳ 8
μου ἀνάστημα, τοῦ μὴ διαπορεύεσθαι, μὴ δὲ ἀνακάμπτειν, καὶ
οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτοὺς οὐκέτι ἐξελαύνων, διότι νῦν ἑώρακα ἐν
τοῖς ὀφθαλμοῖς μου.

IΓ Χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σειὼν, κήρυσσε θύγατερ Ἱερουσα- 9
λήμ· ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι δίκαιος καὶ σώζων, αὐτὸς

10 πραῢς, καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ πῶλον νέον. Καὶ ἐξο- IX.
λεθρεύσει ἅρματα ἐξ Ἐφραὶμ, καὶ ἵππον ἐξ Ἱερουσαλὴμ, καὶ
ἐξολεθρεύσεται τόξον πολεμικὸν, καὶ πλῆθος καὶ εἰρήνη ἐξ ἐθ-
νῶν, καὶ κατάρξει ὑδάτων ἕως θαλάσσης, καὶ ποταμῶν διεκβο-
11 λὰς γῆς. Καὶ σὺ ἐν αἵματι διαθήκης σου ἐξαπέστειλας δεσμίους
12 σου ἐκ λάκκου οὐκ ἔχοντος ὕδωρ. Καθήσεσθε ἐν ὀχυρώμασιν δέ-
σμιοι τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀντὶ μιᾶς ἡμέρας παροικεσίας σου δι-
13 πλᾶ ἀνταποδώσω σοι. Διότι ἐνέτεινά σε Ἰούδα ἐμαυτῷ τόξον,
ἔπλησα τὸν Ἐφραὶμ, καὶ ἐξεγερῶ τὰ τέκνα σου Σειὼν ἐπὶ τὰ
τέκνα τῶν Ἑλλήνων, καὶ ψηλαφήσω σε ὡς ῥομφαίαν μαχητοῦ.
14 Καὶ κύριος ἔσται ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐξελεύσεται ὡς ἀστραπὴ βο-
λὶς, καὶ κύριος παντοκράτωρ ἐν σάλπιγγι σαλπιεῖ, καὶ πορεύ-
15 σεται ἐν σάλῳ ἀπειλῆς αὐτοῦ. Κύριος παντοκράτωρ ὑπερασπιεῖ
αὐτοὺς, καὶ καταναλώσουσιν αὐτοὺς, καὶ καταχώσουσιν αὐτοὺς
ἐν λίθοις σφενδόνης, καὶ ἐκπίονται αὐτοὺς ὡς οἶνον, καὶ πλή-
16 σουσιν τὰς φιάλας ὡς θυσιαστήριον. Καὶ σώσει αὐτοὺς κύριος ὁ
θεὸς αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὡς πρόβατα λαὸν αὐτοῦ, διότι
17 λίθοι ἅγιοι κυλίονται ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ. Ὅτι εἴ τι ἀγαθὸν αὐ-
τοῦ, καὶ εἴ τι καλὸν αὐτοῦ, σῖτος νεανίσκοις, καὶ οἶνος εὐωδιά-
ζων εἰς παρθένους.

ΚΕΦ. Ι.

1 Αἰτεῖσθε παρὰ κυρίου ὑετὸν καθ' ὥραν, πρώϊμον καὶ ὄψιμον· CAP. X.
κύριος ἐποίησεν φαντασίας, καὶ ὑετὸν χειμερινὸν δώσει αὐτοῖς,
2 ἑκάστῳ βοτάνην ἐν ἀγρῷ. Διότι οἱ ἀποφθεγγόμενοι ἐλάλησαν κό-
πους, καὶ οἱ μάντεις ὁράσεις ψευδεῖς· καὶ τὰ ἐνύπνια ψευδῆ ἐλά-
λουν, μάταια παρεκάλουν· διὰ τοῦτο ἐξηράνθησαν ὡς πρόβατα,
3 καὶ ἐκακώθησαν, διότι οὐκ ἦν ἴασις *. Ἐπὶ τοὺς ποιμένας παρ- * i. m στιχ.
ωξύνθη ὁ θυμός μου, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀμνοὺς ἐπισκέψομαι· καὶ ἐπι-
σκέψεται κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ; τὸν
οἶκον Ἰούδα, καὶ τάξει αὐτοὺς ὡς ἵππον εὐπρεπῆ αὐτοῦ ἐν πο-

X. λέμῳ. Καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐπέβλεψεν, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἔταξεν, και 4
ἀπ' αὐτοῦ τόξον ἐν θυμῷ, ἀπ' αὐτοῦ ἐξελεύσεται πᾶς ὁ ἐξελαύ-
νων ἐν τῷ αὐτῷ. Καὶ ἔσονται ὡς μαχηταὶ πατοῦντες πηλὸν ἐν 5
ταῖς ὁδοῖς ἐν πολέμῳ, καὶ παρατάξονται, διότι κύριος μετ' αὐ-
τῶν· καὶ καταισχυνθήσονται ἀναβάται ἵππων. Καὶ κατισχύσω τὸν 6
οἶκον Ἰούδα, καὶ τὸν οἶκον Ἰωσὴφ σώσω, καὶ κατοικιῶ αὐτοὺς,
ὅτι ἠγάπησα αὐτοὺς, καὶ ἔσονται, ὃν τρόπον οὐκ ἀπεστρεψάμην
αὐτούς· διότι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, καὶ ἐπακούσομαι αὐτοῖς.
Καὶ ἔσονται ὡς μαχηταὶ τοῦ Ἐφραὶμ, καὶ χαρήσεται ἡ καρδία 7
αὐτῶν ὡς ἐν οἴνῳ· καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ὄψονται, καὶ εὐφρανθήσον-
ται, καὶ χαρεῖται ἡ καρδία αὐτῶν ἐπὶ τῷ κυρίῳ. Σημανῶ αὐ- 8
τοῖς, καὶ εἰσδέξομαι αὐτοὺς, διότι λυτρώσομαι αὐτοὺς, καὶ πλη-
θυνθήσονται καθότι ἦσαν πολλοί. Καὶ σπερῶ αὐτοὺς ἐν λαοῖς, 9
καὶ οἱ μακρὰν μνησθήσονταί μου, ἐκθρέψουσιν τὰ τέκνα αὐτῶν,
καὶ ἐπιστρέψουσιν. Καὶ ἐπιστρέψω αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ 10
ἐξ Ἀσσυρίων εἰσδέξομαι αὐτοὺς, καὶ εἰς τὴν Γαλααδῖτιν καὶ εἰς
τὸν Λίβανον εἰσάξω αὐτοὺς, καὶ οὐ μὴ ὑπολειφθῇ ἐξ αὐτῶν οὐδὲ
εἷς. Καὶ διελεύσονται ἐν θαλάσσῃ στενῇ, καὶ πατάξουσιν ἐν θα- 11
λάσσῃ κύματα, καὶ ξηρανθήσεται πάντα τὰ βάθη ποταμῶν, καὶ
ἀφαιρεθήσεται πᾶσα ὕβρις Ἀσσυρίων, καὶ σκῆπτρον Αἰγύπτου
περιαιρεθήσεται. Καὶ κατισχύσω αὐτοὺς ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτῶν, καὶ 12
ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ κατακαυχήσονται, λέγει κύριος.

ΚΕΦ. ΙΑ.

CAP. XI. Διάνοιξον ὁ Λίβανος τὰς θύρας σου, καὶ καταφαγέτω πῦρ τὰς 1
κέδρους σου. Ὀλολυξάτω πίτυς, διότι πέπτωκεν κέδρος, ὅτι με- 2
* Ita heic cod. ms. γάλως μεγιστᾶνες ἐταλαιπώρησαν· ὀλολύξατε δρύες τῆς Βασα-
ΙΔ νείτιδος *, ὅτι κατεσπάσθη ὁ δρυμὸς ὁ σύμφυτος. Φωνὴ θρηνούν- 3
των ποιμένων, ὅτι τεταλαιπώρηκεν ἡ μεγαλωσύνη αὐτῶν· φωνὴ
ὠρυομένων λεόντων, ὅτι τεταλαιπώρηκεν τὸ φρύαγμα τοῦ Ἰορδά-
νου. Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ· ποιμαίνετε τὰ πρόβατα 4

5 τῆς σφαγῆς. Ἃ οἱ κτησάμενοι κατέσφαζον, καὶ οὐ μετεμέλοντο, XI.
καὶ οἱ πωλοῦντες αὐτὰ ἔλεγον, εὐλογητὸς κύριος, καὶ πεπλου-
τήκαμεν, καὶ οἱ ποιμένες αὐτῶν οὐκ ἔπασχον οὐδὲν ἐπ' αὐτοῖς.
6 Διὰ τοῦτο οὐ φείσομαι οὐκέτι ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν
γῆν, λέγει κύριος· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμι τοὺς ἀνθρώπους,
ἕκαστον εἰς χεῖρας τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ εἰς χεῖρας βασιλέως
αὐτοῦ, καὶ κατακόψουσιν τὴν γῆν, καὶ οὐ μὴ ἐξέλωμαι ἐκ χει-
7 ρὸς αὐτῶν. Καὶ ποιμανῶ τὰ πρόβατα τῆς σφαγῆς εἰς τὴν Χα-
ναανῖτιν· καὶ λήμψομαι ἐμαυτῷ δύο ῥάβδους, τὴν μὲν μίαν ἐκά-
λεσα κάλλος, καὶ τὴν ἑτέραν ἐκάλεσα σχοίνισμα, καὶ ποιμανῶ
8 τὰ πρόβατα. Καὶ ἐξαρῶ τοὺς τρεῖς ποιμένας ἐν μηνὶ ἑνὶ, καὶ
βαρυνθήσεται ἡ ψυχή μου ἐπ' αὐτοὺς, καὶ γὰρ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν
9 ἐπωρύοντο ἐπ' ἐμέ. Καὶ εἶπα· οὐ ποιμανῶ ὑμᾶς, τὸ ἀποθνῆ-
σκον ἀποθνησκέτω, καὶ τὸ ἐκλεῖπον ἐκλειπέτω, καὶ τὰ κατά-
λοιπα κατεσθιέτωσαν ἕκαστος τὰς σάρκας τοῦ πλησίον αὐτοῦ.
10 Καὶ λήμψομαι * τὴν ῥάβδον μου τὴν καλὴν, καὶ ἀποῤῥίψω αὐ- * Cod. λήμψονται.
τὴν, τοῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην πρὸς πάν-
11 τας τοὺς λαούς. Καὶ διασκεδασθήσεται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ
γνώσονται οἱ Χαναναῖοι τὰ πρόβατα τὰ φυλασσόμενά μοι, διό-
12 τι λόγος κυρίου ἐστίν. Καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς· εἰ καλὸν ἐνώπιον
ὑμῶν ἐστιν, δότε τὸν μισθόν μου, ἢ ἀπείπασθε· καὶ ἔστησαν τὸν
13 μισθόν μου τριάκοντα ἀργυροῦς. Καὶ εἶπεν κύριος πρός με· κά-
θες αὐτοὺς εἰς τὸ χωνευτήριον, καὶ σκέψομαι εἰ δόκιμόν ἐστιν,
ὃν τρόπον ἐδοκιμάσθην ὑπὲρ αὐτῶν· καὶ ἔλαβον τοὺς τριάκοντα
ἀργυροῦς, καὶ ἐνέβαλον αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον κυρίου εἰς τὸ χω-
14 νευτήριον. Καὶ ἀπέῤῥιψα τὴν ῥάβδον τὴν δευτέραν τὸ σχοίνισμα,
τοῦ διασκεδάσαι τὴν κατάσχεσιν ἀνὰ μέσον Ἰούδα, καὶ ἀνὰ μέ-
σον Ἰσραήλ.

15 Καὶ εἶπεν κύριος πρός με· ἔτι λάβε σεαυτῷ σκεύη ποιμε- IE
16 νικὰ ποιμένος ἀπείρου. Διότι ἰδοὺ ἐξεγείρω ποιμένα ἐπὶ τὴν γῆν,
τὸ ἐκλιμπάνον οὐ μὴ ἐπισκέψηται, καὶ τὸ ἐσκορπισμένον οὐ μὴ
ζητήσῃ, καὶ τὸ συντετριμμένον οὐ μὴ ἰάσηται, καὶ τὸ ὁλόκληρον

XI. οὐ μὴ κατευθύνῃ, καὶ τὰ κρέα τῶν ἐκλεκτῶν καταφάγεται, καὶ
τοὺς ἀστραγάλους αὐτῶν ἐκστρέψει. Ὦ οἱ ποιμαίνοντες τὰ μά- 17
ταια, καὶ καταλελοιπότες τὰ πρόβατα, μάχαιρα ἐπὶ τοὺς βρα-
χίονας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὸν ὀφθαλμὸν τὸν δεξιὸν αὐτοῦ· ὁ βρα-
χίων αὐτοῦ ξηραινόμενος ξηρανθήσεται, καὶ ὁ ὀφθαλμὸς ὁ δεξιὸς
αὐτοῦ ἐκτυφλούμενος ἐκτυφλωθήσεται.

ΚΕΦ. ΙΒ.

CAP. XII. Iϛ Λῆμμα λόγου κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ· λέγει κύριος, ἐκτείνων 1
οὐρανὸν, καὶ θεμελιῶν γῆν, καὶ πλάσσων πνεῦμα ἀνθρώπου ἐν
αὐτῷ. Ἰδοὺ ἐγὼ τίθημι τὴν Ἱερουσαλὴμ, ὡς πρόθυρα σαλευό- 2
μενα πᾶσι τοῖς λαοῖς κύκλῳ, καὶ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἔσται περιοχὴ
ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι τὴν Ἱε- 3
ρουσαλὴμ λίθον καταπατούμενον πᾶσιν * τοῖς ἔθνεσιν· πᾶς ὁ κα-
ταπατῶν αὐτὴν ἐμπαίζων ἐμπαίξεται, καὶ ἐπισυναχθήσεται ἐπ᾽
αὐτὴν πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει κύ- 4
ριος παντοκράτωρ, πατάξω πάντα ἵππον ἐν ἐκστάσει, καὶ τὸν
ἀναβάτην αὐτοῦ ἐν παραφρονήσει, ἐπὶ δὲ τὸν οἶκον Ἰούδα διανοί-
ξω τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ πάντας τοὺς ἵππους τῶν λαῶν πα-
τάξω ἐν ἀποτυφλώσει. Καὶ ἐροῦσιν οἱ χειλίαρχοι Ἰούδα ἐν ταῖς 5
καρδίαις αὐτῶν· εὑρήσομεν ἑαυτοῖς τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλὴμ
ἐν κυρίῳ παντοκράτορι θεῷ αὐτῶν. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι 6
τοὺς χειλιάρχους Ἰούδα ὡς δαλὸν πυρὸς ἐν ξύλοις, καὶ ὡς λαμ-
πάδα πυρὸς ἐν καλάμῃ, καὶ καταφάγονται ἐκ δεξιῶν, καὶ ἐξ
εὐωνύμων πάντας τοὺς λαοὺς κυκλόθεν, καὶ κατοικήσει Ἱερουσα-
λὴμ ἔτι καθ᾽ ἑαυτὴν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ σώσει κύριος τὰ σκη- 7
νώματα Ἰούδα, καθὼς ἀπ᾽ ἀρχῆς, ὅπως μὴ μεγαλύνηται καύ-
χημα οἴκου Δαυεὶδ, καὶ ἐπάρσεις τῶν κατοικούντων Ἱερουσαλὴμ
ἐπὶ τὸν Ἰούδαν.

Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπερασπιεῖ κύριος ὑπὲρ τῶν 8
κατοικούντων Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἔσται ὁ ἀσθενῶν ἐν αὐτοῖς ἐν ἐκεί-

* Ita cod. r. m., etsi nuper πᾶσι.

νῃ τῇ ἡμέρᾳ ὡς Δαυεὶδ, ὁ δὲ οἶκος Δαυεὶδ ὡς οἶκος Θεοῦ, ὡς XII.
9 ἄγγελος κυρίου ἐνώπιον αὐτῶν. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
10 ζητήσω ἐξᾶραι πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐρχόμενα ἐπὶ Ἱερουσαλήμ. Καὶ
ἐκχέω ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυεὶδ, καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἱερου-
σαλὴμ πνεῦμα χάριτος καὶ οἰκτιρμοῦ· καὶ ἐπιβλέψονται πρός με,
ἀνθ' ὧν κατωρχήσαντο· καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν κοπετὸν, ὡς ἐπ'
11 ἀγαπητῷ, καὶ ὀδυνηθήσονται ὀδύνην ὡς ἐπὶ τῷ πρωτοτόκῳ. Ἐν
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ μεγαλυνθήσεται ὁ κοπετὸς ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὡς
12 κοπετὸς ῥοῶνος ἐν πεδίῳ ἐκκοπτομένου. Καὶ κόψεται ἡ γῆ κατὰ
φυλὰς φυλάς· φυλὴ οἴκου Δαυεὶδ καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες
αὐτῶν καθ' ἑαυτάς· φυλὴ οἴκου Νάθαν καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖ-
13 κες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς. Φυλὴ οἴκου Λευεὶ καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ
γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς· φυλὴ τοῦ Συμεὼν καθ' ἑαυτὴν, καὶ
14 αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς. Πᾶσαι αἱ ὑπολελειμμέναι φυ-
λαὶ, φυλὴ καθ' ἑαυτὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς.

ΚΕΦ. ΙΓ.

1 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται πᾶς τόπος διανοιγόμενος τῷ οἴκῳ CAP. XIII.
Δαυεὶδ, " καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν μετακείνησιν,
2 " καὶ εἰς τὸν χωρισμόν " *. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέ-
γει κύριος σαβαὼθ, ἐξολεθρεύσω τὰ ὀνόματα τῶν εἰδώλων ἀπὸ
τῆς γῆς, καὶ οὐκέτι ἔσται αὐτῶν μνεία· καὶ τοὺς ψευδοπροφήτας,
3 καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐξαρῶ ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ ἔσται ἐὰν
προφητεύσῃ ἄνθρωπος ἔτι, καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ,
καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οἱ γεννήσαντες αὐτὸν, οὐ ζήσῃ, ὅτι ψευδῆ
ἐλάλησας ἐπ' ὀνόματι κυρίου, καὶ συμποδιοῦσιν αὐτὸν ὁ πατὴρ
αὐτοῦ, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οἱ γεννήσαντες αὐτὸν ἐν τῷ προφη-
4 τεύειν αὐτόν. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καταισχυνθήσονται
οἱ προφῆται, ἕκαστος ἐκ τῆς ὁράσεως αὐτοῦ, ἐν τῷ προφητεύειν
5 αὐτὸν, καὶ ἐνδύσονται δέῤῥιν τριχίνην, ἀνθ' ὧν ἐψεύσαντο. Καὶ
ἐρεῖ, οὐκ εἰμὶ προφήτης ἐγὼ, διότι ἄνθρωπος ἐργαζόμενος τὴν

* Haec sunt in cod. cum asteriscis.

XIII. γῆν ἐγώ εἰμι, ὅτι ἄνθρωπος ἐγέννησέν με ἐκ νεότητός μου. Καὶ 6
ἐρεῖ πρὸς αὐτόν· τί αἱ πληγαὶ αὗται ἀνὰ μέσον τῶν χειρῶν σου;
καὶ ἐρεῖ, ἃς ἐπλήγην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἀγαπητῷ μου.

IZ Ῥομφαία ἐξεγέρθητι ἐπὶ τοὺς ποιμένας μου, καὶ ἐπὶ ἄν- 7
δρα πολίτην μου, λέγει κύριος παντοκράτωρ, πατάξατε τοὺς
ποιμένας, καὶ ἐκσπάσατε τὰ πρόβατα· καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου
ἐπὶ τοὺς μικρούς. Καὶ ἔσται ἐν πάσῃ τῇ γῇ, λέγει κύριος, τὰ 8
δύο μέρη αὐτῆς ἐξολεθρευθήσεται, καὶ ἐκλείψει, τὸ δὲ τρίτον
ὑπολειφθήσεται ἐν αὐτῇ. Καὶ διάξω τὸ τρίτον διὰ πυρὸς, καὶ 9
πυρώσω αὐτοὺς, ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον, καὶ δοκιμῶ αὐτοὺς,
ὡς δοκιμάζεται τὸ χρυσίον· αὐτὸς ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομά μου,
κἀγὼ ἐπακούσομαι αὐτῷ, καὶ ἐρῶ, λαός μου οὗτός ἐστιν, καὶ
αὐτὸς ἐρεῖ, κύριος ὁ θεός μου.

ΚΕΦ. ΙΔ.

CAP. XIV IH Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται τοῦ κυρίου, καὶ διαμερισθήσεται τὰ σκῦλα 1
σου ἐν σοί. Καὶ ἐπισυνάξω πάντα τὰ ἔθνη ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ εἰς 2
* r. m. λεις. πόλεμον, καὶ ἁλώσεται ἡ πόλις *, καὶ διαρπαγήσονται αἱ οἰκίαι,
καὶ αἱ γυναῖκες μολυνθήσονται, καὶ ἐξελεύσεται τὸ ἥμισυ τῆς
πόλεως ἐν αἰχμαλωσίᾳ, οἱ δὲ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ μου οὐ μὴ
ἐξολεθρευθῶσιν ἐκ τῆς πόλεως. Καὶ ἐξελεύσεται κύριος, καὶ 3
παρατάξεται ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις, καθὼς ἡμέρα παρατάξεως
αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου. Καὶ στήσονται οἱ πόδες αὐτοῦ ἐν τῇ 4
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τὸ κατέναντι Ἱερουσαλὴμ
ἐξ ἀνατολῶν· καὶ σχισθήσεται τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τὸ ἥμισυ αὐ-
τοῦ πρὸς ἀνατολὰς καὶ θάλασσαν, χάος μέγα σφόδρα· καὶ κλι-
νεῖ τὸ ἥμισυ τοῦ ὄρους πρὸς βοῤῥᾶν, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς
νότον. Καὶ φραχθήσεται ἡ φάραγξ τῶν ὀρέων μου, καὶ ἐνκολ- 5
ληθήσεται φάραγξ ὀρέων, ἕως Ἰασὸδ, καὶ ἐνφραχθήσεται καθὼς
ἐνεφράγη ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ σεισμοῦ, ἐν ἡμέραις Ὀζείου βασι-
λέως Ἰούδα· καὶ ἥξει κύριος ὁ θεός μου, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι μετ'

6 αὐτοῦ. Καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἔσται φῶς, καὶ ψύχη XIV.
7 καὶ πάγος. Ἔσται μίαν ἡμέραν, καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ
κυρίῳ, καὶ οὐχ ἡμέρα, καὶ οὐ νὺξ, καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς.
8 Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσεται ὕδωρ ζῶν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, τὸ
ἥμισυ αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν πρώτην, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ
εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐσχάτην, καὶ ἐν θέρει καὶ ἐν ἔαρι ἔσται
9 οὕτως. Καὶ ἔσται κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν· ἐν τῇ
10 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται κύριος εἷς, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕν. Κυκλῶν
πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ τὴν ἔρημον ἀπὸ Γαβὲ ἕως Ῥεμμῶν κατὰ νό-
τον Ἱερουσαλήμ. Ῥαμᾶ δὲ ἐπὶ τόπου μενεῖ, ἀπὸ τῆς πύλης Βενια-
μεὶν ἕως τοῦ τόπου τῆς πύλης τῆς πρώτης, ἕως τῆς πύλης τῶν
γωνιῶν, καὶ ἕως τοῦ πύργου Ἀναμεὴλ, ἕως τῶν ὑπολήνιων τοῦ
11 βασιλέως. Κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀνάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι,
12 καὶ κατοικήσει Ἱερουσαλὴμ πεποιθότως. Καὶ αὕτη ἔσται ἡ πτῶ-
σις * ἣν κόψει κύριος πάντας τοὺς λαοὺς, ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ * ι. π. σεις.
Ἱερουσαλήμ· τακήσονται αἱ σάρκες αὐτῶν, ἑστηκότων ἐπὶ τοὺς
πόδας αὐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ῥυήσονται ἐκ τῶν ὀπῶν
αὐτῶν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν τακήσεται ἐν τῷ στόματι αὐτῶν.
13 Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔκστασις κυρίου μεγάλη ἐπ'
αὐτούς· καὶ ἐπιλήψονται ἕκαστος τῆς χειρὸς τοῦ πλησίον αὐτοῦ,
καὶ συμπλακήσεται ἡ χεὶρ αὐτοῦ πρὸς τὴν χεῖρα τοῦ πλησίον
14 αὐτοῦ. Καὶ Ἰούδας παρατάξεται ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ συνάξει
τὴν ἰσχὺν πάντων τῶν λαῶν κυκλόθεν, χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ
15 ἱματισμὸν εἰς πλῆθος σφόδρα. Καὶ αὕτη ἔσται ἡ πτῶσις τῶν
ἵππων, καὶ τῶν ἡμιόνων, καὶ τῶν καμήλων, καὶ τῶν ὄνων, καὶ
πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ὄντων ἐν ταῖς παρεμβολαῖς ἐκείναις, κατὰ
16 τὴν πτῶσιν ταύτην. Καὶ ἔσται, ὅσοι ἐὰν καταλειφθῶσιν ἐκ πάν-
των τῶν ἐθνῶν τῶν ἐλθόντων ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἀναβήσονται
κατ' ἐνιαυτὸν, τοῦ προσκυνῆσαι τῷ βασιλεῖ κυρίῳ παντοκράτορι,
17 καὶ τοῦ ἑορτάζειν τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας. Καὶ ἔσται, ὅσοι
ἐὰν μὴ ἀναβῶσιν ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν τῆς γῆς εἰς Ἱερουσαλὴμ,
τοῦ προσκυνῆσαι τῷ βασιλεῖ κυρίῳ παντοκράτορι, καὶ οὗτοι ἐκεί-

XIV. νοις προστεθήσονται. Ἐὰν δὲ φυλὴ Αἰγύπτου μὴ ἀναβῇ, μὴ δὲ 18
ἔλθῃ, καὶ ἐπὶ τούτους ἔσται ἡ πτῶσις, ἣν πατάξει κύριος πάν-
τα τὰ ἔθνη, ὅσα ἂν μὴ ἀναβῇ, τοῦ ἑορτάσαι τὴν ἑορτὴν τῆς σκη-
νοπηγίας. Αὕτη ἔσται ἡ ἁμαρτία Αἰγύπτου, καὶ ἡ ἁμαρτία 19
πάντων τῶν ἐθνῶν, ὃς ἂν μὴ ἀναβῇ ἑορτάσαι τὴν ἑορτὴν τῆς σκη-
νοπηγίας. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται τὸ ἐπὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵπ- 20
που ἅγιον τῷ κυρίῳ παντοκράτορι· καὶ ἔσονται οἱ λέβητες ἐν τῷ
οἴκῳ κυρίου ὡς φιάλαι πρὸ προσώπου τοῦ θυσιαστηρίου. Καὶ 21
ἔσται πᾶς λέβης ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ Ἰούδᾳ ἅγιος τῷ κυ-
ρίῳ παντοκράτορι· καὶ ἥξουσιν πάντες οἱ θυσιάζοντες, καὶ λήμ-
ψονται ἐξ αὐτῶν, καὶ ἑψήσουσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἔσται Χανα-
ναῖος ἔτι ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου παντοκράτορος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΙΑ.

ΜΑΛΑΧΙΑΣ ΙΒ.

ΚΕΦ. Α.

1 Λῆμμα λόγου κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ἀγγέλου αὐτοῦ· CAP. I. A
2 θέσθε δὴ ἐπὶ τὰς καρδίας ὑμῶν. Ἠγάπησα ὑμᾶς, λέγει κύριος·
καὶ εἴπατε, ἐν τίνι ἠγάπησας ἡμᾶς; οὐκ ἀδελφὸς ἦν Ἠσαῦ τοῦ
3 Ἰακὼβ; λέγει κύριος, καὶ ἠγάπησα τὸν Ἰακὼβ. Τὸν δὲ Ἠσαῦ
ἐμείσησα, καὶ ἔταξα τὰ ὅρια αὐτοῦ εἰς ἀφανισμὸν, καὶ τὴν κλη-
4 ρονομίαν αὐτοῦ εἰς δώματα * ἐρήμου. Διότι ἐρεῖ· ἡ Ἰδουμαία * Cod. δόματα.
κατέστραπται, καὶ ἐπιστρέψωμεν, καὶ ἀνοικοδομήσωμεν τὰς ἐρή-
5 μους. Τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ· αὐτοὶ οἰκοδομήσουσιν,
καὶ ἐγὼ καταστρέψω· καὶ ἐπικληθήσεται αὐτοῖς ὅρια ἀνομίας,
καὶ λαὸς ἐφ᾽ ὃν παρατέτακται κύριος ἕως αἰῶνος· καὶ ὀφθαλ-
μοὶ ὑμῶν ὄψονται, καὶ ὑμεῖς ἐρεῖτε, ἐμεγαλύνθη κύριος ὑπερά-
6 νω τῶν ὁρίων τοῦ Ἰσραήλ. Υἱὸς δοξάζει πατέρα, καὶ δοῦλος τὸν
κύριον αὐτοῦ· καὶ εἰ πατήρ εἰμι ἐγὼ, ποῦ ἐστιν ἡ δόξα μου; καὶ
εἰ κύριός εἰμι ἐγὼ, ποῦ ἐστιν ὁ φόβος μου; λέγει κύριος παν-
τοκράτωρ.
Ὑμεῖς οἱ ἱερεῖς οἱ φαυλίζοντες τὸ ὄνομά μου· καὶ εἴπατε, B
7 ἐν τίνι ἐφαυλίσαμεν τὸ ὄνομά σου; Προσάγοντες πρὸς τὸ θυσια-
στήριόν μου ἄρτους ἠλισγημένους· καὶ εἴπατε, ἐν τίνι ἠλισγήσα-
μεν αὐτούς; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς, τράπεζα κυρίου ἠλισγημένη ἐσ-
8 τὶν, καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα ἐξουδενώσατε. Διότι ἐὰν προσαγάγητε
τυφλὸν εἰς θυσίαν, οὐ κακόν; καὶ ἐὰν προσαγάγητε χωλὸν ἢ ἄῤ-
ῥωστον, οὐ κακόν; προσάγαγε δὴ αὐτὸ τῷ ἡγουμένῳ σου, εἰ προσ-
δέξεταί σε, εἰ λήμψεται πρόσωπόν σου, λέγει κύριος παντοκρά-
9 τωρ. Καὶ νῦν ἐξειλάσκεσθε τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ
δεήθητε αὐτοῦ· ἐν χερσὶν ὑμῶν γέγονεν ταῦτα, εἰ λήμψομαι ἐξ
10 ὑμῶν πρόσωπα ὑμῶν; λέγει κύριος παντοκράτωρ. Διότι καὶ ἐν
ὑμῖν συνκλεισθήσονται θύραι, καὶ οὐκ ἀνάψεται τὸ θυσιαστήριόν

I. μου δωρεάν· οὐκ ἔστιν μου θέλημα ἐν ὑμῖν *, λέγει κύριος παν-
* i. m. ὑμῖν. τοκράτωρ, καὶ θυσίαν οὐ προσδέξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν. Διό- 11
τι ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου καὶ ἕως δυσμῶν τὸ ὄνομά μου δεδόξασται
ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα προσάγεται τῷ ὀνό-
ματί μου, καὶ θυσία καθαρά· διότι μέγα τὸ ὄνομά μου ἐν τοῖς
* Cod. εαι ἔθνεσιν, λέγει κύριος παντοκράτωρ. Ὑμεῖς δὲ βεβηλοῦτε * αὐτὸ 12
ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς, τράπεζα κυρίου ἠλισγημένη ἐστὶν, καὶ τὸ
ἐπιτιθέμενα ἐξουδένωνται βρώματα αὐτοῦ. Καὶ εἴπατε, ταῦτα 13
ἐκ κακοπαθείας ἐστὶν, καὶ ἐξεφύσησα αὐτὰ, λέγει κύριος παν-
τοκράτωρ· καὶ εἰσεφέρετε ἁρπάγματα, καὶ τὰ χωλὰ, καὶ τὰ ἐνο-
χλούμενα· καὶ ἐὰν φέρητε τὴν θυσίαν, εἰ προσδέξομαι αὐτὰ ἐκ
τῶν χειρῶν ὑμῶν; λέγει κύριος παντοκράτωρ. Καὶ ἐπικατάρα- 14
τος, ὃς ἦν δυνατὸς, καὶ ὑπῆρχεν ἐν τῷ ποιμνίῳ αὐτοῦ ἄρσεν, καὶ
εὐχὴ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ θύει διεφθαρμένον τῷ κυρίῳ· διότι βα-
σιλεὺς μέγας ἐγώ εἰμι, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ τὸ ὄνο-
μά μου ἐπιφανὲς ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

ΚΕΦ. Β.

CAP. II. Γ' Καὶ νῦν ἡ ἐντολὴ αὕτη πρὸς ὑμᾶς οἱ ἱερεῖς. Ἐὰν μὴ ἀκούσητε, 1 2
καὶ ἐὰν μὴ θῆσθε εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν, τοῦ δοῦναι δόξαν τῷ
ὀνόματί μου, λέγει κύριος παντοκράτωρ· καὶ ἐξαποστελῶ ἐφ'
ὑμᾶς τὴν κατάραν, καὶ ἐπικαταράσομαι τὴν εὐλογίαν ὑμῶν, καὶ
καταράσομαι αὐτήν· καὶ διασκεδάσω τὴν εὐλογίαν ὑμῶν, καὶ οὐκ
ἔσται ἐν ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οὐ τίθεσθε εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν. Ἰδοὺ 3
ἐγὼ ἀφορίζω ὑμῖν τὸν ὦμον, καὶ σκορπιῶ ἔνυστρον ἐπὶ τὰ πρόσ-
ωπα ὑμῶν, ἔνυστρον ἑορτῶν, καὶ λήψομαι ὑμᾶς εἰς τὸ αὐτό.
Καὶ ἐπιγνώσεσθε, διότι ἐγὼ ἐξαπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς τὴν ἐντο- 4
λὴν ταύτην, τοῦ εἶναι τὴν διαθήκην μου πρὸς τοὺς Λευείτας,
λέγει κύριος παντοκράτωρ. Ἡ διαθήκη μου ἦν μετ' αὐτοῦ τῆς 5
ζωῆς καὶ τῆς εἰρήνης, καὶ ἔδωκα αὐτῷ ἐν φόβῳ φοβεῖσθαι με,
καὶ ἀπὸ προσώπου ὀνόματός μου στέλλεσθαι αὐτόν. Νόμος ἀλη- 6

θείας ἦν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ ἀδικία οὐχ εὑρέθη ἐν χεί- II.
λεσιν αὐτοῦ· ἐν εἰρήνῃ κατευθύνων ἐπορεύθη μετ᾿ ἐμοῦ, καὶ πολ-
7 λοὺς ἐπέστρεψεν ἀπὸ ἀδικίας. Ὅτι χείλη ἱερέως φυλάξεται
γνῶσιν, καὶ νόμον ἐκζητήσουσιν ἐκ στόματος αὐτοῦ, διότι ἄγγε-
8 λος κυρίου παντοκράτορός ἐστιν. Ὑμεῖς δὲ ἐξεκλείνατε ἐκ τῆς
ὁδοῦ, καὶ ἠσθενήσατε πολλοὺς ἐν νόμῳ, διεφθείρατε τὴν διαθήκην
9 τοῦ Λευὶ *, λέγει κύριος παντοκράτωρ. Κἀγὼ δέδωκα ὑμᾶς ἐξου- * Ita hic cod. ; non εἰ
δενωμένους καὶ ἀπεῤῥιμμένους * εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀνθ᾿ ὧν ὑμεῖς * i. m. cum unica μ.
οὐ φυλάσσεσθε τὰς ὁδούς μου, ἀλλὰ ἐλαμβάνετε πρόσωπα ἐν
10 νόμῳ. Οὐχὶ θεὸς εἷς ἔκτισεν ὑμᾶς; οὐχὶ πατὴρ εἷς πάντων
ὑμῶν; τί ὅτι ἐνκατελίπετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τοῦ βε-
βηλῶσαι τὴν διαθήκην τῶν πατέρων ὑμῶν;

11 Ἐνκατελείφθη Ἰούδας, καὶ βδέλυγμα ἐγένετο ἐν τῷ Ἰσραὴλ Δ
καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ, διότι ἐβεβήλωσεν Ἰούδας τὰ ἅγια κυρίου, ἐν
12 οἷς ἠγάπησεν, καὶ ἐπετήδευσεν εἰς θεοὺς ἀλλοτρίους. Ἐξολεθρεύ-
σει κύριος τὸν ἄνθρωπον τὸν ποιοῦντα ταῦτα, ἕως καὶ ταπεινωθῇ
ἐκ σκηνωμάτων Ἰακὼβ, καὶ ἐκ προσαγόντων θυσίαν τῷ κυρίῳ παν-
13 τοκράτορι. Καὶ ταῦτα, ἃ ἐμίσουν *, ἐποιεῖτε· ἐκαλύπτετε δάκρυ- * Ita hic cod. μι, non μει.
σιν * τὸ θυσιαστήριον κυρίου, καὶ κλαυθμῷ καὶ στεναγμῷ ἐκ κό- * i. m. δάκρυσιν.
πων· ἔτι ἄξιον ἐπιβλέψαι εἰς θυσίαν, ἢ λαβεῖν δεκτὸν ἐκ τῶν χει-
14 ρῶν ὑμῶν; Καὶ εἴπατε, ἕνεκεν τίνος; ὅτι κύριος διεμαρτύρατο ἀνὰ
μέσον σου, καὶ ἀνὰ μέσον γυναικὸς νεότητός σου, ἣν ἐνκατέλιπες,
15 καὶ αὕτη κοινωνός σου, καὶ γυνὴ διαθήκης σου. Καὶ οὐ καλὸν * * Ita prorsus cod.
ἐποίησεν· καὶ ὑπόλειμμα * πνεύματος αὐτοῦ· καὶ εἴπατε, τί ἄλλο * i. m. ὑπόλιμμα.
ἢ σπέρμα ζητεῖ ὁ θεός; καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, καὶ
16 γυναῖκα νεότητός σου μὴ ἐνκαταλίπῃς. Ἀλλὰ ἐὰν μεισήσας ἐξα-
ποστείλῃς, λέγει κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ καλύψει ἀσέ-
βεια ἐπὶ τὰ ἐνθυμήματά σου, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ
17 φυλάξασθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ἐνκαταλίπητε. Οἱ
παροξύνοντες τὸν θεὸν ἐν τοῖς λόγοις ὑμῶν· καὶ εἴπατε, ἐν τί-
νι παρωξύναμεν αὐτόν; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς, πᾶς ποιῶν πονηρὸν,

11. καλὸν ἐνώπιον κυρίου, καὶ ἐν αὐτοῖς αὐτὸς εὐδόκησεν· καὶ ποῦ
ἐστιν ὁ θεὸς τῆς δικαιοσύνης;

ΚΕΦ. Γ.

CAP. III. Ἰδοὺ ἐξαποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου, καὶ ἐπιβλέψεται ὁδὸν 1
* 1. m. ἐξ.φ. πρὸ προσώπου μου, καὶ ἐξαίφνης * ἥξει εἰς τὸν ναὸν ἑαυτοῦ κύ-
1. m. ras. ριος, ὃν ὑμεῖς ζητεῖτε *, καὶ ὁ ἄγγελος τῆς διαθήκης, ὃν ὑμεῖς
θέλετε· ἰδοὺ ἔρχεται, λέγει κύριος παντοκράτωρ. Καὶ τίς ὑπο- 2
μενεῖ ἡμέραν εἰσόδου αὐτοῦ; ἢ τίς ὑποστήσεται ἐν τῇ ὀπτασίᾳ
αὐτοῦ; διότι αὐτὸς εἰσπορεύεται ὡς πῦρ χωνευτηρίου, καὶ ὡς
ποιὰ πλυνόντων. Καθιεῖται χωνεύων καὶ καθαρίζων ὡς τὸ ἀρ- 3
γύριον, καὶ ὡς τὸ χρυσίον, καὶ καθαρίσει τοὺς υἱοὺς Λευεὶ, καὶ
χέει αὐτοὺς ὥσπερ τὸ χρυσίον καὶ ὡς τὸ ἀργύριον· καὶ ἔσονται
τῷ κυρίῳ προσάγοντες θυσίαν ἐν δικαιοσύνῃ. Καὶ ἀρέσει τῷ κυ- 4
ρίῳ θυσία Ἰούδα καὶ Ἱερουσαλὴμ, καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶ-
νος, καὶ καθὼς τὰ ἔτη τὰ ἔμπροσθεν. Καὶ προσάξω πρὸς ὑμᾶς 5
ἐν κρίσει, καὶ ἔσομαι μάρτυς ταχὺς ἐπὶ τὰς φαρμακοὺς, καὶ
ἐπὶ τὰς μοιχαλίδας, καὶ ἐπὶ τοὺς ὀμνύοντας τῷ ὀνόματί μου
ἐπὶ ψεύδει, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀποστεροῦντας μισθὸν μισθωτοῦ, καὶ
τοὺς καταδυναστεύοντας χήραν, καὶ τοὺς κονδυλίζοντας ὀρφα-
νοὺς, καὶ τοὺς ἐκκλείνοντας κρίσιν προσηλύτου, καὶ τοὺς μὴ
φοβουμένους με, λέγει κύριος παντοκράτωρ. Διότι ἐγὼ κύριος 6
ὁ θεὸς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἠλλοίωμαι.

E Καὶ ὑμεῖς υἱοὶ Ἰακὼβ οὐκ ἀπέχεσθε ἀπὸ τῶν ἀδικιῶν τῶν 7
πατέρων ὑμῶν, ἐξεκλείνατε νόμιμά μου, καὶ οὐκ ἐφυλάξασθε·
ἐπιστρέψατε πρός με, καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει κύ-
* ὁ deletur in cod. ριος ὁ * παντοκράτωρ· καὶ εἴπατε, ἐν τίνι ἐπιστρέψωμεν; Μήτι 8
πτερνιεῖ ἄνθρωπος θεόν; διότι ὑμεῖς πτερνίζετέ με· καὶ ἐρεῖτε,
ἐν τίνι ἐπτερνίσαμέν σε; ὅτι τὰ ἐπιδέκατα, καὶ αἱ ἀπαρχαὶ μεθ'
ὑμῶν εἰσιν. Καὶ ἀποβλέποντες ὑμεῖς ἀποβλέπετε, καὶ ἐμὲ ὑμεῖς 9
πτερνίζετε. Τὸ ἔτος συνετελέσθη, καὶ εἰσηνέγκατε πάντα ἐκφόρια 10

εἰς τοὺς θησαυροὺς, καὶ ἔσται ἡ διαρπαγὴ αὐτοῦ ἐν τῷ οἴκῳ αὐ- III.
τοῦ· ἐπιστρέψατε δὴ ἐν τούτῳ λέγει κύριος παντοκράτωρ· ἐὰν μὴ
ἀνοίξω ὑμῖν τοὺς καταράκτας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐκχεῶ τὴν εὐλο-
11 γίαν μου, ἕως τοῦ ἱκανωθῆναι. Καὶ διαστελῶ ὑμῖν εἰς βρῶσιν, καὶ
οὐ μὴ διαφθείρω ὑμῶν τὸν καρπὸν τῆς γῆς, καὶ οὐ μὴ ἀσθενήσει
12 ὑμῶν ἡ ἄμπελος ἡ ἐν τῷ ἀγρῷ, λέγει κύριος παντοκράτωρ. Καὶ
μακαριοῦσιν ὑμᾶς πάντα τὰ ἔθνη, διότι ἔσεσθε ὑμεῖς γῆ θελητὴ,
13 λέγει κύριος παντοκράτωρ. Ἐβαρύνατε ἐπ' ἐμὲ τοὺς λόγους ὑμῶν,
λέγει κύριος, καὶ εἴπατε, ἐν τίνι κατελαλήσαμεν κατὰ σοῦ;
Εἴπατε, μάταιος ὁ δουλεύων θεῷ, καὶ τί πλέον, ὅτι ἐφυλάξα-
μεν τὰ φυλάγματα αὐτοῦ, καὶ διότι ἐπορεύθημεν ἱκέται πρὸ
14 προσώπου κυρίου παντοκράτορος; Καὶ νῦν ἡμεῖς μακαρίζομεν
ἀλλοτρίους, καὶ ἀνοικοδομοῦνται πάντες ποιοῦντες * ἄνομα, καὶ * ποιοῦντες reperitur in cod.
15 ἀντέστησαν θεῷ, καὶ ἐσώθησαν. Ταῦτα κατελάλησαν οἱ φο-
βούμενοι τὸν κύριον, ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· καὶ προσ-
έσχεν κύριος, καὶ εἰσήκουσεν, καὶ ἔγραψεν βιβλίον μνημοσύνου
ἐνώπιον αὐτοῦ τοῖς φοβουμένοις τὸν κύριον, καὶ εὐλαβουμένοις τὸ
16 ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἔσονταί μοι, λέγει κύριος παντοκράτωρ, εἰς
ἡμέραν, ἣν ἐγὼ ποιῶ, εἰς περιποίησιν, καὶ αἱρετιῶ * αὐτοὺς, ὃν * s. m. ἐρ.
τρόπον αἱρετίζει ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τὸν δουλεύοντα αὐ-
17 τῷ· Καὶ ἐπιστραφήσεσθε, καὶ ὄψεσθε ἀνὰ μέσον δικαίου, καὶ
ἀνὰ μέσον ἀνόμου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ δουλεύοντος θεῷ, καὶ τοῦ
μὴ δουλεύοντος.

ΚΕΦ. Δ.

1 Διότι ἰδοὺ ἡμέρα ἔρχεται καιομένη ὡς κλείβανος, καὶ φλέξει CAP. IV.
αὐτοὺς, καὶ ἔσονται πάντες οἱ ἀλλογενεῖς, καὶ πάντες οἱ ποι-
οῦντες ἄνομα, καλάμη, καὶ ἀνάψει αὐτοὺς ἡ ἡμέρα ἐρχομένη,
λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ οὐ μὴ ὑπολειφθῇ ἐξ αὐτῶν ῥί-
2 ζα οὐδὲ κλῆμα. Καὶ ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνο- ς
μά μου ἥλιος δικαιοσύνης, καὶ ἴασις ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτοῦ· καὶ

IV. ἐξελεύσεσθε, καὶ σκιρτήσετε ὡς μοσχάρια ἐκ δεσμῶν ἀνειμένα.
* i. m. τοὺς. Καὶ καταπατήσετε * ἀνόμους, διότι ἔσονται σποδὸς ὑποκάτω τῶν 3
ποδῶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ ἐγὼ ποιῶ, λέγει κύριος παντοκρά-
τωρ. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμῖν Ἠλίαν τὸν Θεσβίτην, πρὶν 4
ἐλθεῖν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. Ὃς ἀποκα- 5
ταστήσει καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱὸν, καὶ καρδίαν ἀνθρώπου
πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, μὴ ἔλθω καὶ πατάξω τὴν γῆν ἄρδην.
Μνήσθητε νόμου Μωσῆ τοῦ δούλου μου, καθότι ἐνετειλάμην αὐ- 6
τῷ ἐν Χωρὴβ πρὸς πάντα τὸν Ἰσραὴλ, προστάγματα καὶ δι-
καιώματα.

ΜΑΛΑΧΙΑΣ ΙΒ.

Sequens tabella exhibet quae vel castiganda vel supplenda in hoc tomo tertio censuimus.

Psal. XV, 5. Κυριος ἡ . . . μου ἐμοί. XVII, 2. σωτηρίας, ἀντιλ. 34. ὡς ἐλάφου. 35. Διδάσκων. XXVI, 3. τὸν obraditur 2. m. XXXII, 7. ὡς ἀσκόν. XXXIV, 12. μου εἰς κόλπον 25. Μὴ δε. XXXVI, 9. ἐξολοθρ. XXXVII, 15. καὶ οὐκ ἔχων. XLIV, 14. Exp. τοῦ. Item Ps. seq. v. 2. XLVIII; 9. αὐτοῦ, καὶ. 15. In marg. lege. 2. m. LV, 14. Post θανατου margo cod. addit τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀπο δακρύων. LVII, 3. ἐπλανησ. LXVI, 3. καὶ ἐν πᾶσιν. LXVII, 29. δυναμει σου. 36. καὶ εὐλογητός. LXIX, 1. Post πρόσχες margo cod. addit κύριε εἰς τὸ βοηθῆσαί μοι σπεῦσον. LXX, 3. Exp. καὶ 1. loco. LXXI, 9. λιξουσιν. 18. Exp. τοῦ. 19. αἰῶνα καὶ τὸν. LXXIII, 8. τὰς ἑορτάς. LXXVII, 31. Cod. πλείοσιν. LXXVIII, 13. τῆς νομῆς. LXXIX, 14. In marg. lege: ἡμίονος. LXXXV, 6. φωνῇ τῆς. XIC, 17. et XCV, 13. Exp. τοῦ. XCVI, 7. οἱ ἄγγελοι. CIII, 9. ἀποστρεψουσιν. CIV, 20. Ἐξαπεστειλεν. CXXXI, 11. τῆς κοιλίας. CXLV, 10. Σιών.

Proverb. II, 3. μεγαλη τῇ 10. ἣν διανοιαν VI, 3. ἐνεγυήσω 2. τήν τε ἐργασιαν. VII, 16. Καιρία 27. ταμεία. XI, 11. στομασιν. 20. προσδεκτοί. 22. ὑὸς. XV, 2. ἀναγγελλεῖ XVI, 14. ἐξιλασεται. XVIII, 13. λόγον. XXI, 12. Exp. αὐτοῦ XXII, 1. ὑπὲρ δὲ. 29. βασιλεῦσι. XXVI, 12. ἐν δε . . φυσηται, haec in cod. addita sunt. 12. Οὕτω. XXVII, 2. ἀλλότριος καὶ μὴ. XXIX, 23. ἐρείζει.

Eccle. I, 14. et III, 10. σύμπαντα. VI, 10. ἰσχυροῦ. IX, 6, Exp. τὸν 1. loco. XI, 7. Post ἥλιον 1. m. interponit οὐ εἰ.

Cant. VII, 12. Ὀρθρίσωμεν.

Iob. I, 14. αἱ θήλειαι. II, 3. εἶπας τα III, 25. ἐδεδοίκειν. V, 7. κοπω VI, 26. ὁ ἔλεγχος. XII, 14. καταXIII, 3. Exp. ἐάν. 22 καλεσεις. 28. In marg : 2. m. ἀφεσου. XXX, 14. κέχρηταί μοι. XXXVI, 7. ἀπο δικαίου. 23. εἴπας. XXXVIII, 14. ἔπλασας. XXXIX, 11. Exp. ἡ 15. ἐπελαθοντο XL, 2. ὀργῷ, πᾶν. 11. Exp. ἡ 1. loco 23. Exp. δὲ 1, loco. XLII, 7. Exp. δυο.

Sapient. XII, 5. In nota marg. lege: 2. m. μύστου μύστας τε θείας σου. 11. οὐδὲ XIII, 3. Cod. αὐτίπως XIV, 12. εὑρέσεις.

Eccli. IV, 28. ἀγωνισαι V, 2. Exp. τοῦ. VI, 19. τῶν γεννημάτων. 29. Cod. κλάδοι. VIII, 13. ὡς ἀποτίσων. XII, 12. In not. ad calcem ἀθῳωθήσῃ. XXIII, 11. πλησθήσεται. 2. loco. XXX, 2. σύμπαιξον. 21. Post βουλῇ σου 2. m. addit οὕτως ὁ ποιῶν ἐν βίᾳ κρίματα. XXXV, 1. οὕτω XXXVII, 11. τῆς ἀντιζήλου. XL, 29. πεπαιδευμένος. XLI, 4. χίλια. XLII, 8. ἐσχατόγηρως. XLIII, 3. μεσημβρία 17. Marg. σατιστ. XLVI, 2. χεῖρας I., 17. Θεῷ τῷ 20. Exp. notam marg. LI, 2. Exp. μοι 2. loco.

Esther. I. lin. 9. ταραχτς . . . και ἰδου. pag. 353. l. 1. μνημοσυνον. VII, 3. Nota marg. referatur ad λαοῦ; huius vers. Pag. 271. l. 26. ἀποσταλεῖσι. X, 1. τῆς θαλάσσης.

Iudith. I, 3. Nota marg. referatur ad καὶ 3. loco vers. seq. VI, 2. ἐπροφήτευσας VIII, 24. ἐπεστηρισται XI, 9. Exp. ὁ. XIV, 2. ἐγερωσι.

Tob. I, 10. Exp. μου 2 loco. IV, 6. πᾶσι. 15. ἀλλά. 19. ὃ ἐὰν . . . βούλονται. VII, 2. λαλησον ὑπερ XII, 3. Exp. καὶ 3. loco.

Ose. II, 19. Post ἐμαυτῷ 2. loco adde εἰς τὸν αἰῶνα. IV, 14. πορνεύωσιν . . . μοιχεύωσιν. X, 1. Exp. τα 1. loco. 12. κύριον ἕως τοῦ. XI, 1. ἀπερρίφησαν. XIII, 2. Exp. τῶν. 8. Exp. ὁ. XIV. 9. δεινοί.

Amos III, 2. Exp. τῶν. 2. φοβηθήσεται. VI, 14. ὀπογείρω. VIII, 2. καὶ δύσεται.

Micheas I, 10. Exp. καί. II, 4. Cod. ἐμμελεῖ. III, 7. εἰσακούων V, 1. Cod. πυλας. VI, 1. οἱ βουνοι 10. ἀδικία 18. Heic cod. λήψεσθε. VII, 11. Cod. Ἡμέρας

Ioel II, 10. τὰ ἄστρα. III, 7. Exp. Καί.

Ionas II, 5. προς τὸν ναον. III, 5. ἐνεπίστευσαν.

Naum. II, 10. Cod. πρός σαῦμα.

Abac. II, 20. αὐτοῦ 2. loco deest in cod. III, 11. ἔστη ἐν. 13. καὶ ταξει

Sophon. I, 7. Exp. καὶ II, 3. ἀποκρίνεσθαι. 14. Exp. καὶ 3. loco. III, 8. Pro διὰ lege διότι 18. συντετριμμένους οἰκια.

Aggae. I, 12. Exp. τοῦ 5. loco.

Zachar. I, 13. Margo cod. οὐ κ. (lego οἰνναι) π. ἑβρ. Eadem nota occurrit 17. et 19. et VIII, 2. et Malach. II, 2. Nempe hisce locis quaedem verba redundant apud graecos. V, 2. Utroque loco 2. m. ἔρριψεν. VII, 12. τῶν προφητῶν. VIII, 14. τάδε λέγει. XIV, 2. ἐξολοθρευθῶσιν. 5. Exp. τῶν. 18. ὅσα ἐὰν

Malach. III, 10, ἐπισκέψασθε . . . ἰσχύω ὑμῖν τὸν. 14. In nota marg. lege *repetitur*.

ELENCHOS

TOMI TERTII.

IMPRIMATUR

Fr. Dominicus Buttaoni O. P. S. P. A. Magister.

IMPRIMATUR

Fr. Ant. Ligi Bussi Archiep. Iconiensis Vicesgerens.